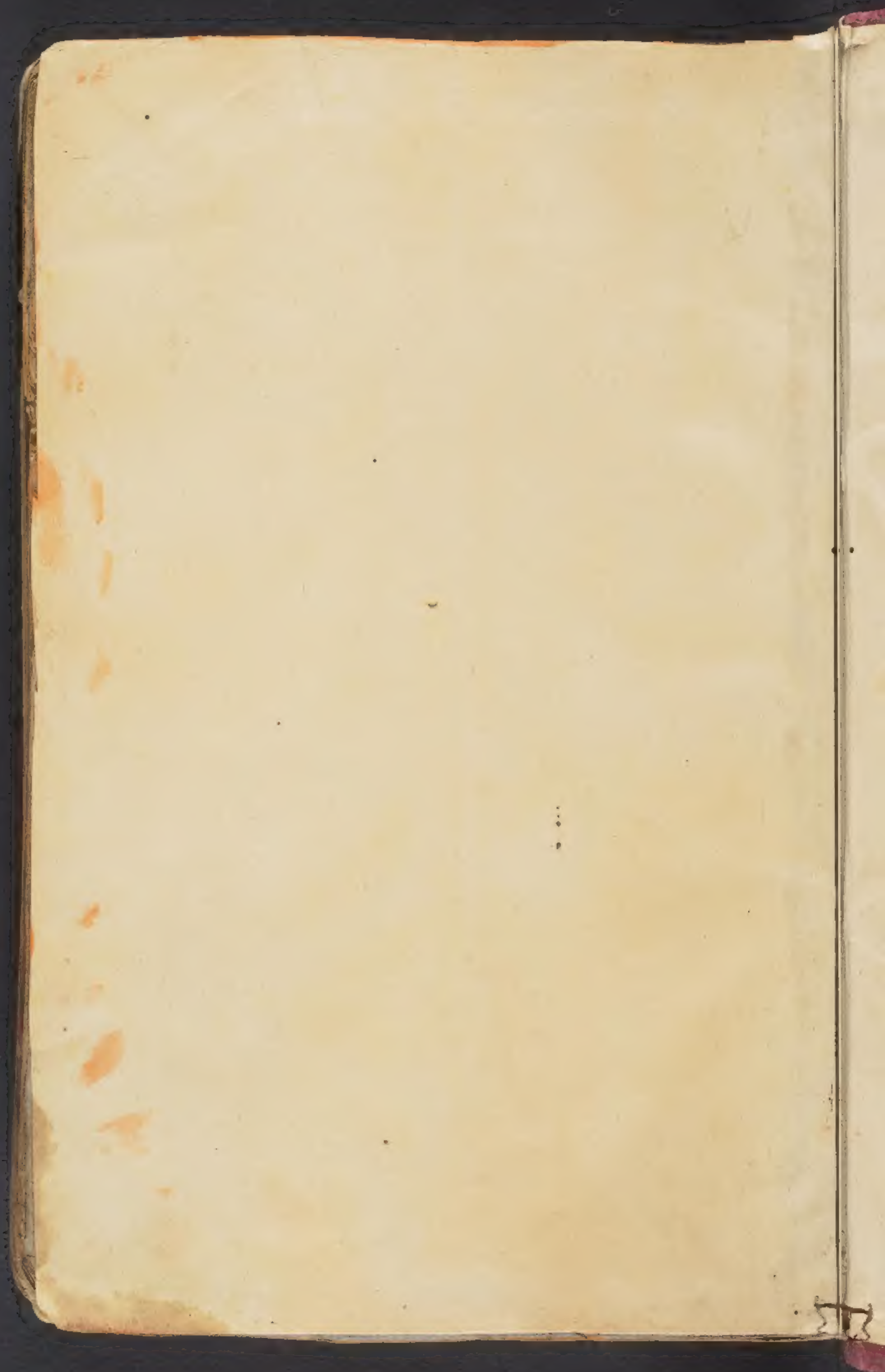
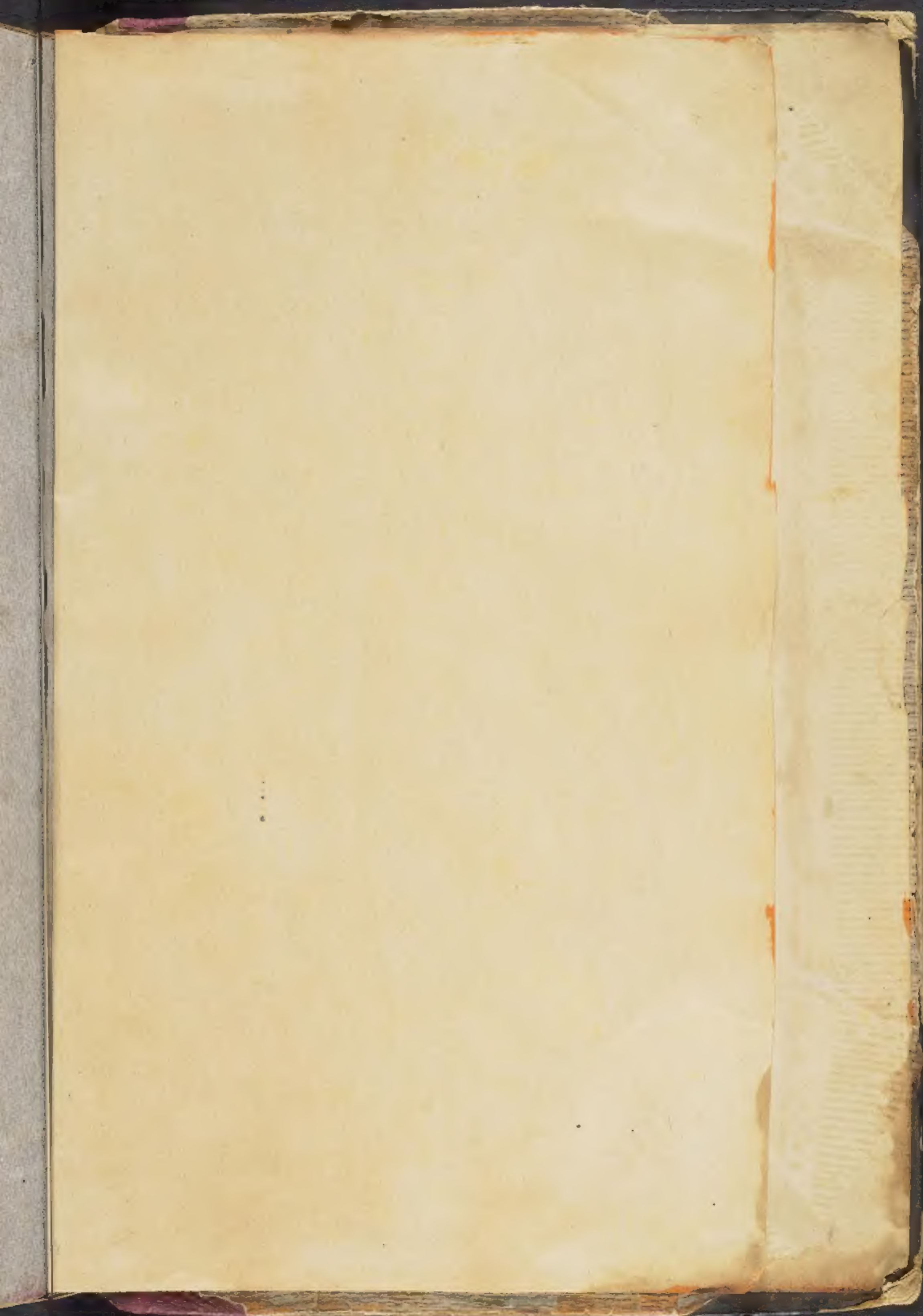
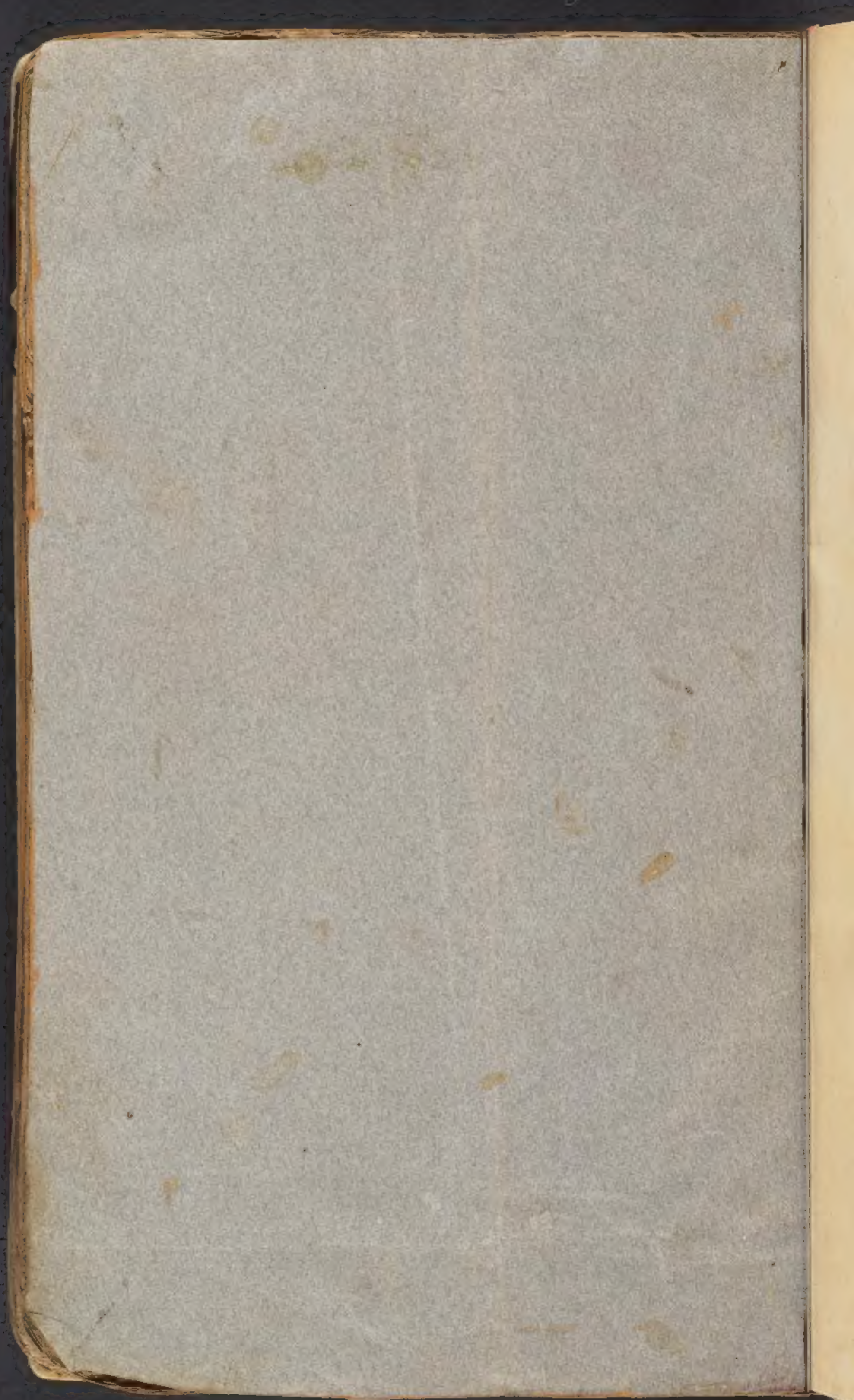

CAJS
Rar MS
499

הדי
ואינו
לש
בן
אם
מע
כ
ע
א
א
מ
ל
ב
מ
מ
מ
א
א
ל
ו
ש
ה
כ
ת
כ
כ
ה
ח
י

הרי הן כפקחין ומצטרפין אבל מי שאינו שומע
ואינו כשר בר הרי הוא כשטה וקטן ט
לשולס הוא קטן עד שיבא בשעלו אחר שיהיה
בן יג ויום א ושנת העיבור בת יג חדש י
אם בער א גולד בלט לאדר ראשון משנה
מעוברת ובער א מלד באדר שני א בושנת
יג אינה מעוברת אומות שטנו בלט לאדר ראשון
ערך להמתין עד בלט לאדר בשנת יג להיו בן
יג שנים כיון שהגיע א באדר שלשנות יג
עבדיין שטער על גזירות הצבור או שעבר עביו
או לא נדוהו נמנה לכוף עשרה יג מודה
אין מצטרפין אותו לכל דבר שצרי עשרה זבל
מותר להתפלל בכה שהו שם אהכ פירשו
לחזקתו עליו בכך יג צרי שיהיו כל העשו
במקום אחד ושם עמהם והעומד בתוך הפתח
מן האגף ולחוץ דהינו כשקור הדלת במקום
שם פנימית שלעבר הדלת ולחוץ כלחץ יד
מי שמתמר אחר ב' הכל וביניהם חלק אפגזה
ימה קומות אפ' אינו רחב ד אמו ומראה להם
פניו כשם מצטרף עמהם לעשרה יג כן
אם מקצתן בפנים ומקצתן בחוץ וש' וטף הפסח
הוא מצטרף יו חצר קטנה שנמצאה במלחה
לדולה דהיא מצטרף קטנה במקו' חצר לדולה
ונפל כל אור יחול שהיה מפליג ביניהם ובגולה
נש' יחול זה שנפל פסים מכאן ומכאן
הוא מצטרף הקטנה ואין הקטנה מופלגת
מן יחול לא הרי הוא כקור דוית שנה לכל אדם
תשעה בגולה וא בקטנה מצטרף שהקטנה
נגררת אחר הגולה והרי הוא כלאו בתוך הגולה
כיון שהרוב בגולה אבל אם היו ט בקטנה וא
בגולה או ה בצו וה בצו אין מצטרף יג
היה ש' בקטנה וצבור בגולה מוציאם יד
חובת שנה נגרד אחריהן אבל אסיה ש' צ
יולדו בגולה בקטנה אינו מצטרף הוברד

שאין הרוב נגרד אחר היחיד יח אס קצת
העשרה צבה וקצתם בעזרה אינם מצטרפין
הח' שה' גבוהה יג ח' ויש לה מחצות
גבוהות ימני שה' בטה לגבי הכנסת
יט ויש מי שכתב דהם כשאר המחצות מגיעות
לתקרת הגג כ' הרי בבית א אומר קדיש
וקדושה אפ' מי שאינו עמהם יכול לענות ויא
שלא יהא כפסיק טנוף אבות כ' עיר
שאין בה לא עשרה וא' מהם נוצה לצאת בימים
הנולדים כופין אותו לשאר או להשכר אחר
במקומו ואם הם יג צ'ים לצאת שנים ישלחו
שניהם אחד בשותפות במקומם ושניהם יפדעו
בשוה ואם אחד עני וא' עשיר פורע חציו
לפי ממוק וחציו לפי נפשות ושכר האין על
היוצאים כעל הנשארים כ' אין כופין
לשכור להשלים מנן כי אם בימים הנוראים
וכאן שאר חסרי להן כי אם לא א' או ב' אהכ
מנהגן קבוע וממדרס בעיר ל' כוף להשכיר
אל ביתו א' אור' אם יש מנן מן ש' העיר
כפי' לשכור החזן כן די' עניית הקדיש
על ידי הקהל וכו' אס' א
לכופ' בעניית הקדיש ולענות אותו בקול רם ולהשתחו
לדון כדי לשמוע קדיש ב' כשש' אומ'
יתבדך כל העם כל העם ענין אמן וכן כשואב'
ברין הוא וכן כשואב' וחמוראמן ג' העולם
עד לעולם עלמא בלבד טועים הם כי אס' להפריד
בין עלמא ליתבדך ד' שואב' וחזק יתבדך
מרע זמן ביהא שמיה רבא וכן יתבדך וכן
בבדיק' ה' וכן באמן ה' לאחר שסיים הקדיש
מסעוד פסיע' וירכ' אומ' עשה טעם כ'
כ' די' ברין ועניית' וכו' יח' א' חזק
ש' ברב אמת ה' המבורך והן ימנן אחרי
ברוך ה' המ' לעולם ועד וחוץ ש' ואמ' ב' המגו
ל' ג' מ' המ' לצעוק על חכיריהם ב' ג

קדיש וברכו ליוצר אור הוליד בצרכי רבים
 טועים הם' **בה הרכות קראת שמע**
 וברכותיה וכו' ע"פ א'
 זמן קריאת שמע שלשה חרות משיראה את
 חבריו והוא עמו קצת בדחוק ו' אמו ויכירו
 ומשך לה עד סוף שעות שהו רביע היום'
 ובימותה מן המוכר רחוקה בן וקון שהיו
 מכוונים לקרותה מעט קודם הבין החמה כדי
 שיסיים קריאתו שלם וברכותיה עם הבין החמה
 ויסמוך לה חתולה מן הדגץ החמה ומוי שזכר
 לעשות כן שמדו מרובה אחד' ב' אם לא קרא
 אותה קודם הבין החמה יש לו להקדים לקרותה
 במהרה כלמה ש' וכל' ג' מי שהו אכוס
 כגון שהיה משכיס לצאת לדרך במוקד גודו
 חיה ולסטים שלא יוכל לעמוד ולא לבזק יתפלל
 פרשה ראשונה וחפ' עד לבדן או שבני השירה
 הולכים מהרה ולא ימותו לו כלל יכול לקרותה
 עם ברכותיה משעלה עמוד השחר וכיון ש'
 עלה עמוד השחר שפיר קרינן ביה ובקומך
 וגם שפיר מאר יוצר אור' אב' אם אינו מקום
 גדולי חיה ולסטים וגם אין בניה שירה בחפז
 כל כך אפ' יצא לדך אחד שעלה עמוד השחר
 אינו קורא עד שיגיע צמנה' ד' אם קראה
 משעלה עמוד השחר כיון שעדיף לאהבן החמה
 קורא קש ויוצא ידי חובת קש ערבית ואם היה
 אנוס באותה שעה לצאת לדך מקום גדולי
 חיה ולסטים לא יקרא אצ' קרי' שמ' פעם שניה
 ליצאת בה ידי חובת קש שלום שמאחר שעשה
 לאותה שעה לילה אף לחזור ולעשות יום'
 ו' אעפ' שצמנה נמשך עד סוף השעה
 שלישית אם עברה שעה שלישית ולא קראה
 קורא אותה בברכותיה כל שעה ד' שהו שלום

היום ואין לו שכר בקוראה בצמנה ואם עברה
 שעה רביע' ולא קראה קוראה **כל ברכותיה**
 כל היום' ז' אם לא קרא קש בהם וא' שיש
 לה תשלומין בערבית וכ' אם לא קרא קש ערבית
 יש לה תשלומין ביום ויש חולקים'
דין ברכה ראשונה
 וכו' הסע' א'
 אור וכו' חשך תיקנו לה זכיר מדת לילה ביום
 להוציא מלב האפיקורסין שאומ' שמי שברך
 אור לא ברא חשך' ב' אם טעה ואמ' אשר
 בדברו מעלי ערבים וכו' ב' מיד ואמ' יוצר אור
 וס' יים יצר המאור' יצא' אב' אם אמר שמי
 אשר בדבר מעל לא אמ' יוצר אור ולא ס' יים
 יצר המאור' לא יצא' ואם אמ' יצר אור וכו'
 חשך אשר בדבר מעל ערב' וגם ס' יים מעל ערבים
 לא יצא' אב' אם ס' יים יוצר המאור' כיון שפחת
 יוצר אור יצא' אעפ' שהפסיד במעלי ערבים'
 ג' יש אומ' שקדושה שביצור יחיד אומרה
 לפי שאינה לא ספור דברי' ויא' שהיחיד מ'
 ולגד ואינה נאמרת לא בצבור ויש לחוש
 לדבריהם וכהנהר שהיחיד יאמרנה בביבוק
 וטעמים בקורא בתורה' ד' ברכת יוצר
 וערבים אומ' עם הש' בנחת וכו' והאמ' אור
 סיוט הבחור בעמ' יש באות משו' **הפסק**
 ה' אם טעה בברכת יוצר יטען ש'
 אחר תחתיו אם טעה מקדושה ואין
 צרי' להתחיל לא במקום שפסק' ס'
ברכות לקנין ואין צריכי' כוונה' וכו'
 ה' סע' א'
 פותחת בדורך מוכני שה' סמוכה לברכת יוצר או'
 ב' קרא קש בלא ברכות יצא ידי חובת קש וחול'
 וקורא הבדל בלא קש תראה לי שטוב לחזור ולקרות
 קש עם הבדל' ג' סדר הברכות אינו מעכב'
 שאם הקד' י' שני' הראשונה יצא ידי חובת ברכות

ד' יא שאין מוצת צריכונה ויא שצריכות
מונה לצאת בשמירת אונתה מצוה וכן הלכה
ה' הקדמה את שמע ולא כיון את לבו בפסוק ראשון
שמו שמע יע לא יצא ידי חובה והשאר אמרו כיון
למאן היה קורא בתורה או מגיה הפרשיו הלא
בעונת קט יצא והוא שיכוין לבו בפסוק ראשון
סא דין כמה צרי לדיקון ולכוון בקט
ובו סעי' א' יקרא קט בכונה בתימה
בדאח ברית ובדיע' ב' אשר אנכי מצוה היום
לכם בכל יום יהיו בעיניך כחדשים ולא כמו שכבר
שמע אותך הרבה פעם שאינו חבב אצלו ג'
בקט יש להזהר תיבות וכדי להשלים למח כנגד איבר
שלמד מסיים ש' צ' ה' להיכנס אמות וחוצה ואומ' בקול
רסה' להיכנס אמות ואם הוא קטא ביחוד כיון בלאו
ווי' שבאמת ויציב שעוליס' וזהם כנגד גשמות
ההוייה שכל שם עולה כו' וז' איתותיו הם שלשים
ד' כוהג' לקרות פסוק ראשון בקול רם כדי לעורר
הכוונה ה' כוהג' לית' ידיו על פניהם בקריאת
פסוק ראשון כדי שלא יסתכל בדבר אחד שחננו
מלכנו' ו' צרי' להאריך בחית שלא אחד כדי
שימנך הקנה בשמים ובארץ שלמה רומח טוהות
שבאמצע גג החית ויארץ בביל שלאחד שיעור
שיחשוב הקנה יחיד בעלמנו ומושל בד' רוחות חנו
ולא יארץ בלף' ט' אסו' לומ' שמע שני פעמים
בין שכוונת התורה שאומ' שמע בין שכוונת הפסוק
הראשון' כ' כשקורא קט על מנתו מותר לקרות
כל הפרשה ולחזור ולקרותה ויש מי שאומ' שצריך
יש לצוד מלמ' פסוק ראשון' יא' האומר שישמח
בסליחות וביה בתפלת בעילה בפעם' פסוק שמי' יש
יש לצמוד שלא יאמרו' יב' ייחודה' שאומר'
אותו ביה בתפלת בעילה צ' מנהג כשר הוא' יג'

אחר פסוק אבות וגמול וקדוש ואתה קדוש
להפסיק כעמוד לפי התורה ואין עושין דבר' א'
קבלת מלכות שדמיון רהו' דבר' שבקדושה
בין היום לעל לבדך ובשה שלא שמעו והיו רוב
היום ולא למחר' יז' צרי' להפסיק בין היום
לחטאים יפה העין שנתהא נראית כהג' יז' צריך
להתיר' שלתזכרו דלא לשמעת תשקרו אותשכרו
והיו כעבדים המושמשים את הרב עמ' לז' מרס' וכ'
צריך להוציא דין שלמלכותם' יח' יראש יוד ששם
עש' שלא תכלע ושלא תראה לך וכן יוד דהוי' ולא
לשתמע והיו' יט' צרי' לית' ריוח בין וחרה לזקף
ולא לשתמע וחרף' כ' צרי' לית' ריוח בין תיבה
שתחתה כסוף תיבה שלמה כגון ככל לבדך על
לבדך ככל לבדך עשב בשוק ואבותם בורה
הכנס פתיל אהכס מארץ' זא' צרי' בכלל שחור
מים להפסיק ביניהם כגון ולמדתם אותם וקשרתם
ושמרתם את וראיתם אותם שלא ירא נראה כקורא
מותם' כב' אף בפסוק דזמורא ובתכלה צרי' לדיקון
בכך' כג' צרי' לדיקון שלא ירפה החזק ולא יחזק
הרפה ולא ייחזק ולא ציד הנח' כד' צרי' לקר'
קט בשמחה כמו שהם בתורה' כה' כשיאמרו
ליות על ידך ימשמש בתפיל' שלד וכשיאמ' וכל טפח
בין עיני' ימשמש בתפיל' שלד וכשיאמ' וראיתם
אותו ימשמש בשתי' ציצן שלפניו' כו' יש כוהגים
לדון קט בקול רם ויש כוהג' לקרות בלחש'
סב מי שלא דקדק בקט ש' אולא השמיט
לאמנו' ובוה סעי' א' אעפ' שמצוה לדיקון
במתינות קדוש ולא דקדק בהם יצא' ב' יכול לקרותה
בכל לשון ויזהר מדברי שבוש שבאותה לשון וידקדק
בו כמו בלשון הקדש' ג' צרי' להשמיע ליוצא מזה
שמוציא בפיו ואם לא השמיע לאמנו' יצא' ובלבד'
שיוצא בשפתיו' ד' אם מחמת חיל או אונס אחר
שקרא קט בלא יצא' ה' צרי' שיד' להשמיע קולו
בשמע יע כרי' שישמעו הקול וימנ' שם שמי' יז'

בין פתח לפרק שהוא יודע שש"ס פרשה ואינו יודע
אם ראשונה אם שנייה חוזר לפרק ראשון ותחילת
מורה אם שמו"ד היה עומד בוכתבתם ואינו
יודע אם בוכתבתם שבפרשה ראשונה או בוכתבתם
שבפרשה שנייה חוזר לוכתבתם שבראשונה והוא
שלא התחיל למען ירבו ביניהם אין צריך לחאריש
בקטנותא"ל **סוף הנכנס לבנה ומצא**
עבור ירדן קטן ובוגטע"י ה' קדמה
סירוגין דהיינו שהתחיל לקרות והפסיק בין בשתיק
בין בדבור וחזר וגמר אפ' שהיה כדי לומר את
מלה יצא אפ' היה ההפסק כחמת חונק"ל ב'
קרא קטן ונכנס לבנה ומצא עבור קורין קטן צריך
לקרות קטן עמה קסוק ראשון שלא יראה כלא אינו
רוצה לקבל עול מלכות שמים עם חבירו וזהו אם
הוא בבי' הכ' ואומ' דברי תחנוני או פסוקים במקו
שרשאי בפסוק אבל אם הוא עסוק במקו שאין ראוי
לפסוק כגון מב' שאמ' ואלך לא יפסיק לא יאמר
העובת שהוא חונק' בשעה שהצב' אומר' פסוק ראשון
בנתיק העיבור שיהא נראה כלא קורא עמהם
ג' קרא קטן ונכנס לב' הכ' וכו' צא עבור שיקורין
קטן טוב שיקרא עמהם כל הקטן ויקבל שכר מקורא
בתורה" **סוף באיזה מקום יכול להפסיק**
ובאיזה מקום לא יפסיק ובוגטע"י א' בין
הפסוקים שול' בשלום אדם נכבד ומשיב שלום לאל
אדם ובאמצע שול' בשלום מי שהו' לא ממנו כגון
אביו או רבו או מי שהוא גדול ממנו כהנה"ח וכל
שכן מלך או אנס ומשיב שלום לאדם נכבד ואם
באמצע הפסוק חוץ מפסוק שמע ע' ובשכח'ו
של' פסיק בהם כלל אם לא מפני מי שירא ממנו
שמוא' הרגבו" ב' אם שכח'ו הצי' ציצית ותפילין
יכול להפסיק בין הפסוקים להניחם ויברך עליהם
ג' לקרש'ו לקרש'ו ולברכו מפסיק אפ' באמצע
הפסוק וכן למודים אבל לא יאמ' לא מודים בבב'ו
ד' כהן שהיה קורא קטן וקראוהו לקרו' בתורה

יש מי שאומר שמפסיק ויש מי שאומר שאתיבו
 מפסיק והלכה כדבריו" ה' ולזהו בין הפרקים
 בין ברכות אשונה לשניה בין שניה לשמוע בין
 שמוע לוהיה אם שמוע בין מה יהא אם שמוע להאמר
 אבל בין נאמר לאבות ויציב לא יפסיק שלא להפסיק
 בין ה' לאבות לא יאמר אנה' להיכנס אבות וזהו פסוק
 כדן באמוע הפרק" ו' אם פסק מפני היחלואו
 מפני הכבוד אחר שאם אבות או שנים קודם
 וחלזן וסמך ה' להיכנס א' עם אבות וממתיק שיתחיל
 החלזן ושיאמר עמו אנו צריך לחלו ולומר פעם אחת
 אבות" ז' אינו אומר אמן אחר גל ישראל משוהו
 הפסק" ח' צד' לסמוך גאולה לתפלה ולא יפסיק
 אחר שאם גל ישראל רק אם אירעו אונס שלחניה
 תפלה ונדמוע לו בין גאולה לתפלה מניח אגולה
 יבדך עלהם עד אחר שיתפלה אבל טלית ר"ל
 יביח אגולה עד שלא אמר גל ישראל כדמוע טלית
 ותפלה מניח ולא יבדך עלהם עד אחר התפלה
 ט' אין לענות קריש וקדושה בין גאולה לתפלה
 וכיצד עושה ממתק בשירה חדשה כדי לענות
 כל מי שלא אמר אבות ויציב שחרית ואבות ואמנה
 ערב' לא יצא ידי חובת המצוה בתפלה
 ס"ז דין ספק אם קרא קש' ובקש' א' ס"ח
 אם קרא קש' חוזר וקרא ומבדך עלה ולחלואיה
 אבל אם יודע שקראה לא שמסופק אם בירך
 לפניה ולאחריה אינו חוזר" **לחשלה**
להפסיק בפיוטים ומבדך ובו
 סע"א" יש מקומות שמפסיק בברכות
 קש' לומר פיוט' וכוכן למנוע מלאמור משוהו
 הפסק" ס"ט דין הפורס על שמוע ובו
 ב' סע"א יש בני אדם שהתפלל כלל בפני עצמו
 ביחיד ולא שמע לא קריש ולא קדושה עומ' אהם
 ואומר קריש וברכו וברכה ראשונה וצד אור ור"ל
 יותר וזה נקרא פורס על שמו' לשון חתיכה פרוסה
 שאין אומרין לא קצת מומנה ולאחר שסיימו ברכות

וע"א אומר אבות וגמלו וקדוש ואתה קדוש
 וזה נקרא עובר לפני התיבה ואין עושין דבר' לו
 בפחות מעשרה משוהו דהוי דבר' שבקדושה
 וצריך לחזר אחר ששה שלא שמעו והיו רוב
 העשרה ואם אדם נמצא אם בשביל א' שלא
 שמע אומר' ואם מי שעמוע יכול לפרוס על
 שמוע ולעבור לפני התיבה בשביל אותם שלא שמעו
 מזה אם אותם שלא שמעו בקול פרוס על שמוע
 ולעבור לפני התיבה מוטב שיפחם ויעבור לפני
 התיבה וזה משיפחם ויעבור לפני התיבה אחר
 שסבב שמוע" ב' מומה אע"פ שלא לאה במחלות
 מימיו פורס על שמו' ומבדך יוצא המאור' שהוא
 סנה במאור' שחמ"ס וחמ"ס שיריהו הודך אשר
 ילך בה" **ע' חס הפטור** מקש
 ובה סע"א כשיש ועדים פטורי מקש מפני
 שה' מ' ע' שהזמן מרבה וכוכן הוא ללמוד שיקבלו
 עליו על מלכות שמים" ב' קטנ' פטול לר"ל כשלא
 הגיעו לחיוב ולר"ש' א' הדיון מפני שאינו מצוי
 אצל בזמן קש בערב ויש' ה' בבקר וראוי לנהוג
 כד"ס ג' הכנס את הבתולה פטור מקש ג' ימי
 אם לא עשה מעשה מפני שהוא טרוד טרוד מצות
 והם בזמן הראשונים אבל עכשו שגם שאר בני
 אדם אינם מוכונים כראוי גם הכנס את הבתולה
 קורא" ו' היה עוסק בצרכי רבים והגיע זמן
 קש' לא יפסיק לא יגמר עסקיהם ויקרא אס נשאר
 עת לקרות" ה' היה עוסק באכילה או שהיה במרחץ
 או שהיה עוסק בתפילות או שהיה מחפץ בעורות
 או שהיו עוסקים בדין להרמ"ס גומ' ואח"כ קורא
 קש' ואם היה מתרחק שמוע עמוק זמן קש' ופסק
 וקרא ה' כושב"ח" ולהרא' בד מפסיק וקורא אע"פ
 שיש שחולקין קרות" **ע' אבר** והעוסק
 בבית פטור' מקש' ובו ז' סע"א
 מי שמת לו מת שהיו ח"י להתאבל עליו אפי' אינו
 מוטל עליו לקרות פטול מקש' ומ' התפלה ואפי' אם

ר"ת להחמיר על עצמן ולקרוא אינו ראוי ואם יש
 לו מי שישתדל בשבילו בצרכי קבורה ורצו
 להחמיר על עצמו ולקרוא אין במחויב ב"ח ב
 בוא בחול אבל בשבת ח"ו כל היום עד הערב אם
 מחשיך על הצחוס להתעסק בערכי קבורה אלא
 מחשיך על הצחוס ח"ו גם לעת ערב וי"ז שני דיני
 בחול ואם אינו רוצה לקבור בו ביום דינא כשבת
 ג' המשמאל את המת אין צורך פטור ד'
 היו טכס משמאל זה משמאל מה קורא ואח"כ
 משמאל זה וקורא זה ה' וחומר קבל למת פטור
 ו' היו שנים או יותר חופרים כל הצרכים לצרכי
 חפירה בבית אחת פטור ואם יש טכס משמאל
 וקורא וחולד' אין צורך וקורא' משמאל וקורא'
 ז' אסור לקרוא קטן וקטן אמן שלמות או בבית קטן
 ואם קרא לא יצא **ע"ב דין בושא המטה**
 והמבחיץ והמלויז וכו' סע"א
 משאי המטה וחלופיהן וחלופי חלופיהן ב' אותם
 שהם לפני המטה בין אותם שהם לאחריה מאחר
 שלמטה עורך בה חייב' ב' און מוציא את
 המת סמוך לקט שאין שהות להוציאנו ולקבור קודם
 שיגיע צמק קלש ואם התחיל להוציאנו מפסיק
 כדי לקרות ג' העס העוסק' בהספד צמק שהות
 מוטל לפניהם נשמט' א' אחר' ומתפלל' אין
 המת מוטל לפניהם הם קור' ומתפלל' והאובך
 יושב ודומם ד' קברו את המת וחצרו האבלים
 לקבל תנחומין וכל העם חולכין אחריהם ממקום
 הקבר למקום שעומדי' שם האבלים לעשות שורה
 לקבל תנחומין אם יכול העם להתחיל ולגמור את
 פסוק א' קודם שיגיעו לשורה יתחילו ואם לאו
 לא יתחילו ה' העומדי' בשורה לנחמו הפעמים
 שראוי' פני האבל פטור' והח' צומם שאין רואי'
 פני האבל חייב' **ע"ב היטן** עם אשתו ובניו
 אין יתנהג' וכו' סע"א שנים שהיו שנים
 בטלית אחד נשער שניהם נוגעין זה שזה לא יקרא

קטן אחד היתה טלית מפסקת בעיהם ממתניהם
 ולמטה ב' אם היה ישן עם אשתו קורא בחזרת
 מביס לצד אחד אף בלא הפסקת טלית משו' וחשיב
 כגופו ויש מי שאוסר וכפן לחוש להבדיל ג'
 אסרה ישן עם בניו בערס קטנים מותר לקרוא בחזרת
 פנים בלא הפסקת טלית ואם הם גדולים צרי' להפסיק
 טלית ד' עד כמה הם חשוכים קטנים התינוק
 עד שיחולט ב' י"ב שנים והתנוקות עד שיחולט י"א
 שנים ואם הבטחון בשערות מותר ובשבת י"ב לת'
 ולא לתנוקות ה' הביאנו ב' שעריו אסור בלא הפסקה
 ואם לא הביאנו ב' שעריו מותר' ומשנת י"ג ואח"כ
 לתנוק י"ב לתנוקות אף אם לא הביאנו ב' שעריו אסור
ע"ב שלא לברך כשאבידיו רואי'
 את הערוה וכו' סע"א ה' היה ישן ערוס בטלית
 צרי' לחוץ טליתו על לבו ואז יקרא משום ר' בא רואי'
 את הערוה אסור ב' הרוחץ ערוס במים צליל
 ורצוה לקרות יכסה בבגד ממוטה ללבו כר' שלמה
 יהא לבו רואה את הערוה כשיכרך ודוקא בבגד
 אבל בידים לא חייב כסו' וזהו היו המים עכ"ל
 שאין אבידיו נראין בהן מותר לקרוא והוא בתוכו
 והו' של' האריחן רע' ג' אם האדם מחבקי גופו
 בצרועות יורדיני' ליה כהפסקה ד' ישמי' שאומ'
 שהעשים יכולות לברך ולהתפלל כשהן לבושות
 החלק אע"פ שאינן מפסיקות למטה מהלכ'
 ה' שאין אבידיו רואין את הערוה מותר אבל אם
 היה מאבידיו נוגע בין בערוה בין בערוה חבירו
 אסור לקרוא קטן אולי התפלל לירכותיו שהערוה שו'
 כבת ע"ה צרי' להפסיק בבגד אולי החיך בעין
 של' גע' הירבה' ו' היתה טלית חגורה ע"ב
 מתבני לכסותו ממתברו ולמטה אע"פ שממתכין
 ולמעלה הו' ערוס מותר לקרוא קטן אבל להתפלל
 אסור עד שיכסה רבו' **ע"ב להזדח מגדלי**
 ושער וקול האשה בשע' קטן
 של לקרותם בבגד הערוה וכו' סע"א א' טפח

מהגניא הפסקה ולא שנוי רשות ויא' דכיהיב' ר'
הפסקה מועלת לצוואה עצמה וא' מועילה לריחורע
שלה' ה' חצר קטנה שנמצא בה מילואו לגדולה
והגדולה עורפת עליה מ' הצדדין קטנה לאחשטא
כבית בפני עצמה כיון שנמצא בה מילואו לגדולה
אבל הגדולה כיון שכתליה עורפי על שלקטנה
מצד זה ומצד זה חשיבא כבית בפני עצמה
הלכך אם צוואה בגדולה **א** סולקין בקטנה עדי
שירחיק כשיעור ואם צוואה בקטנה מנת לקח
בגדולה בלא הרחקה אפ' אין מגיע לו ריחורע
ד' צוואת כלב וחציראם כת' בהן עורות מרחין
מהן כמו מצוואת אדם ואם לאו דינסבדין צוואת
שאר בהמה וחיה ועוף שאין צ"ל להרחיק מהם אם
אין בהם ריחורע ואם יש בהם ריחורע דעם כצוואת
אדם' ה' צוואת חמור הרבה לאחר שנא' כ"ז
הודך וצוואת חמור ונמ"ה ונבלה מסדחת דעם צוואת
אדם וההולך בדרך אע"פ שחמור צוואת בהמה כנגדו
אם אין וד"ה ב"א יג' חושש למיעוט חלולותיה
בשלחמור ובסמך זעיר יא' שיש לחוש לפי שרוב
ובהמות המעויות שם הם' ז' בעינן שלם חסד
לקרן כנגד מ' רגלי חמור הבאמן הדרך וכנגד
צוואת תרמל' ההולך בבית ד' ע' כצוואת בהמה
ועוף אבל הל' שלה' יש בו סדחון ודינו כצוואת
אדם' ז' אם לקרן כנגד אשפה שריחורע
ט' יצא ממנו ריח מלמטה אס' כדבלי' ת' עד שיכלה
הריח ואם יצא מחצירו מותר בדלתו משו' דא"א
שהתלמידים קצתם גורסים וקצתם ישנים ומפיחם
בתוך השינה אבל לקרות ק"ש אס' עד שיכלה הריח
פ' מירשאינו יכל' להשמר מהפ"ח' וכו'
סע"א" מי שבריתו שמינו יכל' לעמוד
על עצמו מלהפית עד שיגמור ק"ש ותפלה מוטב
שיעבר' בזמן ק"ש ותפלה ולא יתפלל במה שיתפלל
לא בגוף כק' ואם עבר זמן תפלה אכ"ס ה' ומתפלל
מנחה שתיים ואם יראה לו שיכול לעמוד על עצמו

כשע' ק"ש יניח תפלה בין אהבה לק"ש שם" **פא'**
דין צוואת קטן' וכו' **ב' סע"א** א' קטן'
שהגש' **א** כלל שאחר כיוצא בו יכול'
לאכל' כזית דגן בכדי שיכול גדול' לאכל' אכילת
פרס מל' חיקין מצוואתו או ממ"מ רגליו' **ב'**
היה קורא וראה צוואה כנגדו מלך כד' שיצדקה
מחציתו ו' אצל ואם אי אכ"ש כגון שיש לפנונוה
או דבר אחר המעכב ילך כד' שיניחה לצדדין
ד' חצ' ודינו ע"י לחצ' לא למקן שפס' וזה יונה
חמשה במק' שהיה לו חת' ל' שיש שם צוואה
ע"י לחצ' לחש' **פב' דין** צוואה יבשה
וכו' **ב' סע"א** א' צוואה יבשה' כלכך שיהיה
יצדקה ותפלה ד"ה' כע"כ ומותר לקרן כנגדו
וה' ש' יצא בה ריחורע' **ב'** מי רגלי' שנבלעו
בקרע' אם היו מרטיבים את היד אס' לקרן כנגדו
פג' דיני בית הכסא בק"ש' וכו' **ה' סע"א**
א' אס' לקרן כנגד בית הכסא אפ' כינו ממנו
הצוואה ויראה דהינו כשאין בו מחצות אבל אם
יש לו מחצות אע"פ שיש בו צוואה קורא כנגדו
בסמך ואינו חושש אם אין מגיע לו ריחורע
ב' הזמיט לבי' הכס' ועד' לא נשתמש בו מותר
לקרן כנגדו אבל לא בתוכו' ה' אם בית זה יח
לבי' הכסא' על בית אחר וגם זה הדי' שבו
ספק אם הזמיט לכך אס' לאו לפ"כ אין קור' בו
לכתחלה ואם קרא בו יצא' ד' בית שהיה בחפ"ה
ופיו ברחוב ד' אכלו מן הגומה וה' עשוי במדרגה
כענין שהדעי' מתגלגל ונופל מיד למרחוק וכי'
מי רגלי' יורדים מיד לגומה כסתוס דמי ומותר
לקרן בו אם אין **ב'** ריחורע וגם אין משתני' בו חוץ
לגומה' ה' בני אדם שיש להם ספסל בקובוצה
ענין מותר לקרן ק"ש כנגדו כיון שאין הצוואה על
הקב וגם אין הגרף תחת הקב ועוד שהקב
מכוסה תדיר בדין' **פד' אם מותר**
לקרות במרחץ' וכו' **סע"א** א' מרחץ חדש

רחוקו בו מותר לקרות בו ובשם בבית החיצון שכל
 העומד שם לבטל מותר וצאמצע שוקעת העו
 מדי שם לבטל וקצתם ערומים יש שם שאלת
 שלום אב לא קש ותפלה ובפנימי שכלם עמוד
 ערומים אם שאלת שלום אסור פה באיזה
 מקומות אסור לקח קש" ובזכע" א
 לא ילך אדם במבואות המטומטמות ויניח
 ידיו על פניו ויקרא קש ואפ"ם היה קורא ופא צריך
 להפסיק כשיגיע למבוא המטומטם וכשיצא משם
 אפ"ה כדי לגמור את כולה אינו צריך לחזרה
 למקו שפסק ב אפ"ה להרהר בדת אסור בבית
 הכס ובבית המרחץ ובמקו הטומות והן המקום
 שיש בו צואה ומי רגלים דברים שכלם מותרים
 שם בלשון הקדש זכ"ה הכני"ץ כמזן לחוס ונאמר
 וכי יצא מן המקום לאמרסם אב השמות שאינם
 במחקים אסור להזכירם שם ואם הזכיר לשם להפריש
 מדבר האסור מפרש ואפ"ה בלשון הקדש ובפנימי
פ"ו שצריך להרחיק מן מים סלוח"ג
 סע"א כים סלוח"ג אומי משה ששור"ץ בן
 פשתן אפ"ה צרי להרחיק מהן כמו מן הצואה
פ"ז כמה צרי להרחיק בשעת
 קש מן גוף שלרעי" ובזכע" א גוף שרעי
 ועביט שלמי רגלים של הרס או של געץ צרי
 להרחיק מהם כמו מה צואה אפ"ה הטל בהם מים
 אבל אם הם שלמות או של צמחית או של הרס
 מצופה מותר הם רחוקים יפה ב גוף
 ועביט של הרס או של געץ שפסאן על פני שמתל
 יש אסור" והלכה כדברי האוסרים ג מותר
 לקרוא קש בבית שיש בו צואה ומי רגלים או מרחץ
 ועביט כיון שהרחיק מהם כשיעור שנתבאר
 בסי"א ע"ט וכך אם כפה עליהם כלי אע"פ שהם
 עמו בבית הרי"ן כקבאים ומותר לקרוא בגד"ן
כ"ח בעל קרי מותר בקש ובז
 סע"א כהטמאים קורץ בתורה וקורץ קש ופ"ה

ומתפלל"ך חוץ מבעל קרי שהרי אף עזרא מכלל
 הטמאים ואסרו בין בדב תוך בין בקש ותפלה עד
 שיטבול כדי שכל יהיו תלמידי חכמים צוים אצל
 בשותיהן כתרנגולים ואח"כ ביטלו אותה תקנה
 והעמידו דבר על הדין שאף בעל קרי מותר בדב
 חוץ ובקש ותפלה בלא טבילה וכלא רחיצה דט"ק
 וכפ"ט המנהג" **פ"ט הרבות תפלה**
 וחמנה" ובזכע" א
 זמן תפלת השחר מצותה שיתחיל עם הכז החמה
 כדכ"י יראך עם שמש ואם התגלל משעלה
 עמוד השחר והאיר פני המזרח יצא ונבעשך
 צמטה עד סוף יושעו שהו שלש הימים ואם טעה
 או עבר והתפלל אחר י שעות עד חצות א"כ
 שאין לו שכל כתפלה בצמטה שכל תפלה מותר
 אי"כ ב כיון שהגיע זמן תפלה אסור לאדם
 להקדים לפתח חבירו ליתן לו שלום משום דשמו
 של הקדש שלום אב מותר לו"ה צפרא דמקרי
 טב" ואפ"ה אינו מותר לא כשהוצרך ללכת לאות
 איזה עסק אבל אם אינו הולך לא להקביל פניו
 קודם תפלה אפ"ה זה הלשון אסור לברוע לו כשמטכס
 לפתחו וי"א דכריעה אסורה אפ"ה בלא משכיס לפתחו
 ואם התחיל לברך הברכות אין לחוש כל כך ואם
 אינו משכיס לפתחו לא שפגע בו בדרך מותר
 ליתן לו שלום וי"א אפ"ה במוצא חבירו בשוק לא
 יאמ' לו צפרא דמקרי טב כדי שיתן לו שלום
 אסור להתעכב בדב"י אחריו כלל עד שיתפלל
 ג אסור לו להתעסק בצרכיו או לילך לדרך עד
 שיתפלל תפלת יחולא לאכול ולא לשנות אבל
 מים מותר לשנות קודם תפלה בין בחול בין בשבת
 וי"א טוב ופ"ה אוב"ל ומשני"ן לרפואה מותר
 ד הצמא והרעב הרי הם בכלל החולים ואי שבו
 יכולת לכונן דעתו יתפלל ואם לאו אסר רצה א"ל
 יתפלל עד שיאכל וישותה" ה ואם התחיל לאכול
 קודם עכ"ת צרי להפסיק וי"א שאינו צרי להפסיק ו

אם לא ידעו אסור משיגוע זמן תפלה והיגומי שחל
להתפלל בבית מדרשו ואינו רגיל לילך לבית הכנסת
ואיכא למיחש דלמא מטריד בגרסיה ויעמר
זמן קוש ותפלה אבל מי שרגיל לילך לבית הכנסת
מותר ואם חל מלמד לאחר אפי' אם אינו רגיל לילך
לבית הכנסת מותר כיון שהשעה עוברת וזכות רבים
דבר גדול הוא ואם לא ילמדו עכשיו יתבטל ונא יסל
ללמוד ז' מעתה להסתפר ולכנס למחצן סמוך
לשחרית שלא גזרו לא סמוך למנחה שהו דבר
המצוי ז' בשעת מחצן כגון שצריך להשכים
לדרך יכול להתפלל משעלה עמו השווי' וימתיק
מקלו קוש עד שיגיע זמנה ואעפ' שאינו סמוך
גאולה לתפלה היכי עדיף טפי שיתפלל בביתו
סעומד ממה שיתפלל בזמנה והוא מהלך ויסמך
גאולה לתפלה ז' במקום הראוי להתפלל
ולתפלה עם הצבור ודין ההולך בדרך וזו
כ' סעי' א' המתפלל לא יעמוד לא על גבי
מטה ולא על ספקלולא עלב' מקו' גבוה או ח' דהו
צוק או חולה או שהיתה כוונתו להשמיע לצבור
ב' שיעור מקום גבוה שאמרו ג' טפח' היה גבוה
ג' ישיבו' אמו' על' אמו' הרי הו' כעט' ומותר
להתפלל בו וכן אם היה מונק מחצות אעפ' שאין בו
ז' אמות על' א' מותר להתפלל בו שאין גבוהו
כבר כיון שלקח רשות ג' האומען שעושין
מלאכה לצד הבית יכולי' להתפלל בראש הצית
ובראש התאנה ואין בזה משו' לא יעמוד על מקו'
גבוה ויתפלל דכין שעלו לעשות מלאכה הו' כמ'
שמונה לעליה ובשאר אעלנו צריכי' לירד והטעם
שנשתכח צית ותאנה משאר אילנות מפני שיש להם
יבפים הרבה יותר משאר אילני' יש טורח גדול
בעלייתן ובירידתם ויתבטל מלאכתן ולפיכך
אמרו שיתפלל שם אבל בשאר אילני' דליכא
ביטול ידיו ובע' הב' אפי' מראש הצית והתאנה צרי'
לירד ולהתפלל דהא אעין משועבד למלאכה שהו'

ברשו עצמו ואם הקיפו אצל פועלים מפני ביטול
מלאכה לא הקיפו אצל בע' הבית ד' צריך
לפתוח פתחים או חלונות כנגד ירושלים כדי להתפלל
כנגדן וטוב שיחיו בבית הכנסת יב' חלונות ה' לא
יתפלל במקום פרוץ כגון בשדה מסב' שכשהוא
במקו' צניעות חלה עליו אימת מלך ולב' נשכר
ז' ולא בהרבה מפני חשד ומפני המכונות ומפני
המזיקין ז' ולא אחרי' ב' אם אינו מחדיר
פניו למה ואחרי' ב' הוא העד שהפתח פתוח בו
והוא חפץ הצד שפועים לין הקהל כשמתפללי'
ויה' בהפך וראוי לחוש לדבר שבה ואם כשמתפלל
בשאר צדדי' חוץ לב' יש להחמיר שיחזיר פניו
לב' וז' זה כשיכיר שמחזיר אחרי' לב' אם
אם ה' מתפלל בבית הסמוך לב' הכ' ופניו כנגד
א' כראוי ואחרי' לכותל ביתו שהו' כותל ב' הכ'
מת' שאינו כיר שמחזיר פניו מבה' ה' אסור
לעבור חוץ לב' בצד שהפתח פתוח בובשעה
שהצבור מתפלל מפני שנראה ככופר כיון
שאין ככנס להתפלל ואם בושא משו' או שלבוש
תפלג או שיש ב' אחר בעיר או שיש לב' זה
פתח אחר מותר פ' ישתדל אדם להתפלל
בבית הכ' עם הצבור ואם הוא אנוס שאינו יכול
לבו' לב' יכול להתפלל בשעה שהצבור מתפלל
וכן אם באנוס ולא התפלל בשעה שהתפללו הצבור
וה' מתפלל ביחיד אעפ' יתפלל בב' ז'
כשעומד עם הצבור אסור להקדים תפלתו לתפלת
צבור ואם השעה עוברת ואין הצבור מתפללי'
לפי שמאריכים בפיוסם או לטובה אחרת יא'
מי שיש לו ב' הכ' בעירו ואינו ככנס להתפלל
במקום שכן לעומדם גלות לו ולבניו יב' מצוה
לדון לב' כשהולך וכן לכל דבר מצוה ואפי' בשעת
שאסור לפסוע פסיע' גסא אבל כשיוצא מבית הכנסת
אסור לרוץ יג' מותר לרוץ צד' וזרסו ברגליו
מכסהו בגמ' יד' ישכים אדם לב' כדי שימנה

צרי' לחזור אחריהם עד פרסה והוא כשהוא הולך בדרך
והמים נמצאים לפניו אב"א צרי' לחזור לאחוריו
למקומו מים עד מיל חוזר יותר ממיל אינו חוזר ואם
בזמנו שחלף עבר זמן התפלה ינסה ירו' וצדקו
או בעפל או בכל מידי דמנקה"ה רחץ ידיו וחשיה
דעתו צרי' ושינה לתפלה אם יש לו מים אע"פ שאיט
יודע להם שום לבנוך ולא יבדק ואם אין לו מים
מזומנים אינו צרי' לחזור ולטוול ו הלוואי בתפלה
ונזכר שגג במקומו בטוה"ד במקומו עפר או צמח
או מחבך ידיו בכותל ז' מקומו טוה"ד היט מקומו
המכוסים בארס לפי שיש בהם מלמול דיעה וכן אם
חבך הראש"ה המשת"ה תפלל עד שישיטה
כדי הילוך ד' אמו משו' כי צונו והמתפלל לא ישתן
עד שישיטה כדי הילוך ד' אמו תפלתו שמדה בפיו
ורחשי מרחש' שפתותיו"ה הדוקק לתפלה
עד שישיטה ד' אמו המתפלל לא ירוק עד שישיטה
ד' אמו וירוקא לרצונו אבל אם נזדמן לו חק מותר
ז' טוב ליתן צריקה קולת תפלה צריקה שיתפלל
צרי' לשהות וכו' ד' סעי' ת"ה ישיבה שעה
אחת מקו' עיקרם להתפלל כדי שיכניס לבו למקום
ושעה אחת אחר התפלה שלא תהא נחמית גרמין
כמשוי' שמכנה לצאת ממהרה ז' לא ישמור
להתפלל לא באימה והכנעה לא מתוך שחוק וקלות
ראש ודברים בטלים ולא מתוך כעס לא מתוך שמחה
כגון דברי תחומין שלחמה כגון סמוך לבאורות
מצרים או סמוך למהלך לירד שכת' רצון יראתי
עשה שומר ה"ה את כל אוהביו"ה א' אין עומד
להתפלל מתוך ד' ולא מתוך הלכה שלא יהא לבו
טורד בה לא מתוך הלכה פסוקה"ה העתסן
בצרכי צבור כעוסן בתור דמי פירו' לענין לעמוד
מתוכו להתפלל שגם אז שמחה היא לנשענסן
בצרכי צבור וי' דהיינו לענין דאינו צרי' לפסוק
להתפלל צרי' צריך לכוון בגמ' א"י
ודי' הדרכה יושב בספינה וכו' סעי' א'

בזמנו להתפלל אם היה עומד בחוצה לארץ
יחיד פנו כנגד ארץ ישראל ויכוין גם ליחשלים
ולמקדש ולבית קדש הקדשים"ה עומ' בא' יש
יחזיר פנו כנגד ירושלים ויכוין גם למקדש ולבית
קדש הקדשים"ה היה עומד ביחשלים יחזיר פנו
למקדש ויכוין גם לבית קדש הקדש"ה היה עומ' אחור
הכפרות מחזיר פנו לכפרות ז' אם מתפלל
לדוח בשאר רוחות יטה פניו לצד ארץ ישראל
הוא בחוצה לארץ ולירוש' אם הוא בא' ולמקדש
אם הוא במדשלים"ה א' מישמע יכעל כוון
חרומו יכוין לבו לאבין שבשמים"ה ד' היה רוב
על החמור אין צרי' לירד ולהתפלל אפ' אם יש
ב' שתופס חמורו לא מתפלל דרך הילכו וכו'
אם היה בספינה או עג קרון אם יכול לעמוד
עומד ואם לאו יושב במקומו ומתפלל או אם היה
הולך בגלגל מתפלל דרך הילכו אפ' אם אין פנו
כג' ידע אפ' ש' במקומו סכנה כי אם יעמוד
יחפלה קשה בעיניו ויחזיר דרכו ויטרד לבו
ולא יכול לכוין והכל לפי הדרך ולפי המקום
ולפי יראתו וישוב דעתו ויש מחמירין לעמוד
באבות וראוי לחוש לדבריהם אם הוא של במקומו
סכנה"ה ה' היה יושב בספינה או בעגלה אם
יכול לעמוד במקומו הכריעות עומד כדי שיא
כורע מעומד ופוסעג פסיעות"ה חולה מתפלל
אפ' שוכב על צדו והוא שיכול לכוין דעתו"ה
מי שהיו לו גוים מכאן ומכאן ומתירא שמא יפסג
תפלתו או יפסידו מקומו יושב במקומו ויתפלל לפי
שאי' דעתו מיושבת ענין ואע"פ שצרי' לעשו' ג'
פסיעות בסוף התפלה יושב ומתפלל וכורע"ה
א' יש ליזהר ש' לסמוך עצמו לעמוד או לחזק
בשע' תפלה"ה ט' מי שהזכיר להתפלל מיושן
כשיוכל צריך לחזק ולהתפלל מעומד ואינו צריך
להסיף בה דבר"ה צ"ה כיון איבריו
בשעת תפלה"ה וכו' ד' סעי' א' יכוין תליו

זה הצלה בכוון כל אינם לא אחת להדמות
 למלאכים דכתיב בהו והגליהם דגלי ישראל כלמ' אליה
 מראים כהגל אחד ב' צלי שיכנס ראשון מעט
 שיהיו עיניו למטה לארץ ויחשוב כל עמוד בנית
 המוקדש ובלבד שיכוין למעלה לשמים ג' מביח
 ידין על לבו כמתיים הימנית על השמאלית ועומד
 כעבד לפני רבו באימה וביראה ובפחד ולא ירחיק
 ידיו על חלציו מפני שהודרך יורא ד' טוב
 לכוין דגליו בבשעה שאדם קורא עמ' שצ'
צו שיכנס כל הטווחות כפי שיכוין
 ובז' טע' א' כשהוא מתפלל לא יאחוז
 בידו תפלין ולא ספר מכתבי הקדש ולא קערה
 מלאה מלא סכין ומעות וכבר מפני שלבו עליהם
 שלא יפלו ויטרו ויתבטל כוונתו ולחלץ בזמכו
 מותר לאחוז בידו כיון שהאחיזה בידו היא מצוה
 אינו כטור בשבילן ב' מותר לאחוז מחזור
 תפלות בידו בשעה שמתפלל הואיל ותופסוה
 לצורך תפלה עצמה לא טריד דומיא דלולב
 דמש' דלקיחתו מצוה לא טריד צ' **על שרא**
 יתקן ולא יפהק בשעת התפלה וכו' ו
 סע' א' לא יתקן ולא יפהק ואם צרי' להפנות
 אונס יביח ידיו על פיו שלא תראה פתיחתו
 ב' אסורו לרוק ואם אלו שלא לרוק מברליש
 בכסותו בענין שלא יהא נראה ואם הוא אסטניס
 ואינו יכול להבליעו בלפניו אדוק לאחוריו ג'
 אם כיבד עוקצתו ימשמש בבגדיו להסירה שלא
 תתבטל מוכותו אבל לא יסיתה בידו ד' אם
 טשטש טריתו ממקומו יכול למשמש בידו להחזירו
 אבל אם בפל כע' אים יכול לחזור ולהתעטף בו
 דהיי' הפסק ה' הנשוא משוי על כתפו והגיע
 זמן תפלה פחות מד' קבי' מפשי' לאחוריו יתפלל
 ד' קבי' מניח עג קרנע ומתפלל צ' **צריך**
 שיהיה לו כוונה בתפלתו וכו' טע'
 א' המתפלל צרי' שיכוין בלבד פירושה מלכות

בשפתיו ויחשוב כל שכינה כגדו ויעיר
 תכונה ויסיר כל המושבות הטווחות ויחזק
 עד שתשאר מחשבתו וכוונתו זכה בתפלתו
 ויחשוב כלל היה מדבר לפני מלך כפי וס' היה
 מסודר וברין ומכוין בהם יפה לכל יכשל קן
 לפני מלך מלכי המלך הנצח שיה' חוקר כל
 המחשבות וכך היו חסידים ואנשי מעשה שהיו
 מתבודדים ומכוונים בתפלתם עד שהיו נאמרים
 להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכל
 עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה ואם
 תבוא לו מחשבה אחרת בתוך התפלה ישותק
 עד שתתבטל המחשבה וצרי' שיחשוב בזה
 המכניעים את הלב ומכניעים אותו לאתו שבשם
 ולא יחשוב בדברי שיש בהם קלות ראש ב'
 לא יתפלל במקום שיש שם שטבטל כוונתו ולא
 בשעה המבטלת כוונתו ועכשיו אינו נבדלים
 בכל זה מפני שה' אינו מכוין כל כך בתפלה
 ג' יתפלל דרך תחנונים כרשה מצק בפחד
 ובנחת שלא תראה עליו כמשי' ומבקש ליפטר
 ממנה ד' התפלה היא במקום הקרוב והלך
 צרי' לזהר שיהיה דוגמת הקרבן בכוונה ורא'
 יערכה בהמשכה אחרת כמו מחשבה שפוסלת
 בקדשים ומעומד דומיא דעבודה וקביעת מקום
 כמו הקרבנות שכל א' קבע במקומו לשחיטתו וזמנו
 דמ' משלם יחזק דבר בעו' לקיר דומיא דקרבן ש'
 חציצה פוסלת בינו לקיר וראוי שיהיו לו מלבגשים
 כדים מיוחדים לתפלה כגון בגדי כהונה שא' ב'
 אדם יכול לבצע עלזה ומ' טוב הוא שיהיו לו מלבגשים
 מיוחדים לתפלה משו' בקיות ה' ליחשוב ראוי
 הוא שיעשה הקצ' בקשתו כיון שכינה בתפלתו
 כי ארצה זה מזכיר עומתו שלא יאמר עשוי
 שיעשה הקצ' בקשתו בחסדו ויחל' בלבן מה אצ'
 דל' ונבזה ב' לבקש מאת מלך מלכי המלך הנצח
 אס' לא מרוב חסדיו שה' מתנהג בהקט' בדיוותיו

צו דין שתי ושכור לתפלה
 ובוגס" א שתה"ך כדי רביעית אל
 תפלה עד שיסיר יינו ואם שתה יותר אם הוזה
 יכול לדבר לפני המלך אם התפלל תפלת תפלה
 ואם אינו יכול לדבר לפני המלך אם התפלל
 תועבה וער' לחלו ולהתפלל כשיסיר יינו מעל
 ואפ"אם עבר זמן התפלה כמשלם אותה בתפלה
 שאחריה כד"ץ שוגג" ב דרך מיל' ושינה כל
 שהן מפגיג את ה"ץ והמחשבה בששתה רביעית
 אבא"אם שתה יותר כל שש"ש ששינה שובלתו
 ודרך טורדתו והמ' כמהלך בדגל' אב"ר וכבודו
 דרך מפגיגה ה"ץ" ג כל ששתה שתי סגול' המ'
 מה שמרגיש בבפשו שפוג יינו" כ
תפלת המועד צד' לסיד' ובסעוד'
 תפלות של חמשה עשר ושל ראש חודש צד'
 להסיד' תפלתו"ן שיתפלל כדי שתהא שגוה
 בפ"י **קא שצריך** לכוון בכל המדרכות
 ושיכול להתפלל בכל לשון וצו
 ד' ע"י א המתפלל צד' שיכוין בכל המדרכות
 ואם אינו יכול לכוון בכונו' כיוון באבות ואם לא
 כיוון באבות אעפ"י שכוין בכל השאר יחזיק ויתפל'
 ב לא יתפלל בלבד לא מחתך הדברים
 בשפתיו ומשמיע לאזניו בלחש ולא ישמיעו
 ואם אינו יכול לכוין בלחש מותר להגיד קולו
 והמ' ביכול לבין עצמו אבל בצבור אסור דאורי'
 ליטורד צבורא" ג ישאן שבלאש השפה
 וביום הכפורים מותר להשמיע קולם בתפלתם
 אפ' בצבור" ד יכול להתפלל בכל לשון שירצה
 והמ' בצבור" אצל ביתר לא יתפלל לא בלשון
 הקדש ולא דהמ' כששול' ערביו כגון שהתפלל
 כל חולה או על שום צער שיש לו בביתו אבל
 תפלה הקבועה לצבור אפ' יחיד יכול לאמרה
 בכל לשון ולא דאף יחיד כששול' ערביו יכול
 לשאול בכל לשון שירצה חוץ מלשון קדמ'

קב שלא להפסיק כנגד המתפלל
 ה"סע" א אסור לשב בתוך דאמ'
 שמתפלל ב"ן מלפניו ב"ן מן הצדדי' צד' להל'
 חיצו' אמו ואם עוסק בדבר' שהם מתקני' התפלה
 ואפ' בפריקאי זהו מיקומן" אינו צד' להרחיק ניש
 מתיר בעוסק בתורה אעפ"י שאינם מתקני' התפלה
 ויש מי שאומ' דהמ' מן הצד אכלב כגדו' אפ"א
 כמלוא עיניו אסור ואפ' עוסק בקש" ב יש
 מי שאומ' שאם הזשב בצד המתפלל חלוט
 מותר" ג אם היושב ישב כבר ועמד זה
 בצדו אינו צד' לקום שהרי זה עומד בצדו
 ד אסור לעבור כנגד המתפללים בתוך דאמ'
 ודוקא לפניהם אבל בצדיהם מותר לעבור
 ולעמוד" ה אם השלי' תפלתו והיה אדם
 אחר מתפלל אחריו אסור לפסוע ג פסיעו' עד
 שיגמור מי שאחריו את תפלתו שאם יעשה
 זה הרי הוא כנגד המתפלל וצריך לדיקדק בזה
 אפ' אם האחרון הסתיר להתפלל אחריו מאחר
 שכבר התחיל **קב מי שצד מקו**
 רוח בתפלתו או עסוק" ובוגס" א
 חס' עומד בתפלה ויצא ממנו רוח מלמטה
 עד שיכלה הריח וחוז' ומתפלל" ב בקש
 לצאת ממנו רוח מלמטה נעצער הרבה ואינו
 יכול להעמיד עצמו והלך אחריו ד אמו' ומוציא
 הרוח ומוציא עד שיכלה הריח ואומ' רבין
 העולם יצרתו בקבים כגב' חלולים חלולים גלוי'
 וידוע לפיכך חרפתינו וכלמתי חרפה וכלמתי
 בחי"מ רמה וחלועה במוותינו וחוזר למקו' שפסק
 ג המתעבט בתפלתו מלמטה סמ' רע"ט
 מלמעלה סמ' יפה"ל" **קב שלא להפסיק**
 בתפלה ובוגס" א
 לא יפסיק בתפלתו ואפ' מלך יש שול' בשלומו לא
 ישיבנו אצל מלך אמו' העו' אם אפ"א לו לקצר
 דהינו שאמ' תחלת הברכה וסופה קול' שיגעו לו

יקצר או אם אפשר לו שיטמא הרך ימנהולא
 יפסיק בדבור ואם לא לו יפסיק ב' היה
 מתפלל בדרך ובמה בהמה או קרן כנגדן
 וטה מן הדרך ולא יפסיק אבל בעטן או חיל
 לצאת ממקומו עד שיאמור תפלה ואם הוא
 בעת נשים שלאחר התפלה ג' ואם נחש כרחק
 על עקבו לא יפסיק אבל עקב כחץ לפי שהוא
 מאויר להציץ ונחש נחש אם ראה שהו כעש ומקן
 להציץ מוסק ד' אמראה שור בא כנגדו מוסק
 שמרחיק ממשור תם לאמה וממועד מלא עינו
 ואם שורים שבמקום ההוא מוחזקים שאינם מ'
 ציפים אפי' פוסק ה' בכל מקום שפוסק אם שנה
 כדי לאמור את כולה חוזר לראש ואם לאו חוזר
 לתחלת הדרכה שפוסק בה ואם פסק בג' ראשונות
 חוזר לראש או באחרונה חוזר לרצה ו' הא
 יאמר אם שנה כדי לאמור את כולה כקורא
 משערי ים אם שח בתפלה די' על ענין חזרה כדי
 ההפסקות האמורו בסימ' זה ז' אינו פוסק לא
 לקרש ולא לקרש ולא ישתק ויכיר למה שאומ'
 שצויה בעונה א"ל שייסם לו ברכו קודם וזה צו
 יכול לענו קדושה וקדוש וברכו קח דין
המתפלל בתפלות ובוסעא
 המתפלל בתפלות זו אחר זו צרי' להמתין
 בין זולתו כדי הליך ד' אמו כדי שתהא ד' ערבו
 מיושבת להתפלל בלשון תחנון קומי' הם
 הפטור בפתילה ובג' סע' א' כל הפטורים
 מקש פטור מתפלה וכל שחייבין בקש חייב מתפלה
 חוץ מהמלו' את המת שאין למטה צורך בה' ש' ע'
 שהחייב בקש פטור מתפלה ב' ונשי ועבד'
 שאע"פ שפטור מקש חייבין בתפלה מפני שהיו
 בלע של חזקת גרמה וקטנים שהגיעו לזמן חייבין
 להנכנס ג' מי שתורתו אומנותו כמון רשבי וחמ'
 מפסיק לקש ולא לתפלה אבל אנו מפסיקין בקלוקט
 בין לתפלה קל המוסופק אס' התפלה חוץ

תפלה נדבה וכו' סע' א' אם הוא מוסופק אם
 התפלל חוזר ומתפלל ואינו צרי' לחדש שום זכר
 אבל אם בראו שהתפלל אינו חוזר ומתפלל בלח
 חידוש ועל ידי חידוש חוזר ומתפלל כנזבה כר'
 הפעמים שירצה חוץ מתפלות מוסק שאין מתפלל
 אותה נדבה וכו' שבת ימי טוב' אינו מתפלל לתפלה
 נדבה כלל ואם התחיל להתפלל על דעת של התפלל
 וזכר שכבר התפלל מוסק אפי' באמצע בדבה אפי'
 יכול לחדש בה דבר ב' חידוש זה שאמרנו הוא
 שיחדש דבר בכל בדבה מהאמצעות מעין הדבה
 ואם חדש אפי' בבדבה אחת דיו כדי לחזר ע' שהיא
 נדבה ולחזרה ג' אין צורך מתפלל' תפלה נדבה
 כלל ד' הדושה להתפלל תפלות נדבה צרי' שיהא
 מכיר את עצמו דרי' וזהיר ואמר בדעתו שיוכל
 לבזק בתפלתו מראש ועד סוף אבל אם אינו יכול
 יפה לבזק קרי' ביה למה לדר' זכרי'ס והטא' שיכול
 לבזק בתפלות הנזכרים ליוס' קחמי שלא
 התפלל לסבת טעות או אונס או במזיד וכו' יב
 סע' א' טעה או נאנס ולא התפלל שחרי' מתפלל
 מנחה שנים הראשונה מנחה והב' לתשלומין ואם
 היכר לא יצא ידי תפלה שה' תשלומין וצרי' לחזור
 להתפלל אותה וכן הדין בכל מקו' שצרי' להתפלל
 תפלה לתשלומין ב' טעה ולא התפלל מנחה
 מתפלל ערב' שנים הראשונה ערב' והשנייה לתש'
 לומין טעה ולא התפלל ערב' מתפלל שחרי' שנים
 הראשונה שחרי' והשנייה לתשלומין לאחר שיאמר
 יוצר ויה' ברכו יאמר אשרי ואחכ' יתפלל יח' לתפלה
 ערבית ג' האומר שלם התפלה שהפסיד דיוקא
 בזמן תפלה אב' בשעה שאינה זמן תפלה לא
 ד' אין תשלומין לא לתפלה הסמוכה בלב' שאם טעה
 ולא התפלל שחרי' ולא מנחה מתפלל ערב' שנים
 אחרונה תשלומי' מנחה אבל אין גלה תשלומין וכן
 בשאר תפלות ה' אע"פ שאין תשלומין לא לתפלה
 הסמוכה אותה התפלה או תפלות שהפסיד ואין

להם תשלומין אמר צה להתפלל אותם טובה ושי
 חדש בהם שנים דבר הישנות בינו וכו' לעשות
 כן עבד כל היום ולא התפלל מחסר אין לה
 תשלומין ז' הזיר ולא התפלל תפלה אחת אלא
 תשלומין אף בתפלה הסמוכה לה ואם ירצה יתפלל
 אותה כדבא ואינו צריך חידוש אם מתפלל אותה
 בתפלה הסמוכה לה ה' מי שהתפלל בעמוד שיש
 לו צמח להתפלל מפני שצמח שמד"ץ ישאר לו צמח
 אחר שצמח אחר עסק שח' מתעסק בו וכו' כך
 וכן כך עברה לו השעה וכן מי שהיה טרוד בצורך
 ממנו שליבא לדי הפסד ופי' כך הפסיד יתגלה
 וכך מי שהיה שכור ולא התפלל כולם חסובים
 אנוסים ויש תשלומין ט' טעה ולא התפלל מנחה
 בשבת מתפלל במוצאי שבת מבדיל בדאשנה ודין
 מבדיל בשנייה ואם לא הבדיל בדאשנה והבדיל
 בשנייה נכירה עלתה לדאשנה ולא עלתה לו ואם
 הבדיל בשתייה או לא הבדיל בשתייה יצא י"א
 טעה במנחה שלבית והתפלל י"ח ולא הזכיר שלש
 מתפלל במוצאי שש שתיים ואינו מבדיל בשנייה
 ויתפלל אותה בתורת כדבא ואינו צריך חידוש בה
 דכרונה אם לא הזכיר יעלה ויבוא במנחה שלד"ה
 י' השועה ומזכיר שאר ימים מתפלל שלבית
 לאוהי הפסדה קטן דין אידך יתנהג
 חיד לכוין תפלת עם הצבור וכו' סעי' א'
 הנכנס לבי חכנו מצא צבן מתפלל אם יכול לחתום
 ולהמור קודם שיגיע ש' צ' לקדושה או לקדוש תפלה
 ואם לאו יתפלל אפי' השעה עוברת ואם נכנס
 אחר קדושה אם יכול להתחיל להממור קודם שיגיע
 ש' צ' למודים יתפלל ואם לאו יתפלל והוא אם יכול
 להגיע למודי או לאחת מהבדלו ששוח' בדרך
 כשיגיע ש' צ' למודי יתפלל ואם צרי' להתפלל לחתום
 כדנלמך גאולה לתפלה וכו' וכן ה' שמגיע ש' צ'
 למודי כשהוא באחת מהבדלו ישח' עמו אבר
 אם הו' בתחלתה או בסופה לא ישח' שאין שוח'

והוא הפסד בעיני
 התפלה ערבית
 ששבת הראשון
 וחשביה להשלם
 טעה

בתחלת כדבא או בסופה לא באבא ובהדיא
 א' אם מתחיל להתפלל עם ש' צ' כשיגיע עמ' ש'
 לנקדישך ואם עמו מלה במלה כל הקדושה כמו
 שחזקאנו וכן ואם עמו מלה במלה ברכת חל
 הקדוש וברכת שומע תפלה וגם יכוין כשיגיע
 ש' צ' למודי יגיע גם הו' למודי או להטוב שמך תמ'
 לו ט' לחזק כדי שישהה עם ש' צ' במודים ג'
 יחיד העומד וכשהגיע למקום קדושה היוצא
 אומר קדושה דסדרא אינו אומר קדוש עמו
 הקדושות שוות וכלהו דהא אפי' היה הצבא אומר
 כחד שחינו אומר עמו קדוש לא ישח' ויכח
 למה שאומר ושומו כעונה ק' הויצא
 לדרך ופועלים מה יתפלל וסדר תפלת הדרך וז'
 א' טע' א' בשעת הרוח כמין שהו' בדרך או שח'
 עומד במקו' שהו' טרוד ודואה שיפסיקו או שח'
 יוכל להתפלל בכוונה תפלה ארוכה מתפלל אחר ג'
 ראשונות הבינו ואמר אחריה ג' אחרונות וצריך
 לאמרו מעומד וכשיגיע לביתו אפי' צרי' לחזור
 ולהתפלל ואינו מתפלל בימי הגשמים הבינו
 ולא במוצאי שבת רמ' טובי' ב' הפועלים
 שעושים מלאכה אצל בע' ה' אם אינו נותן לו
 שכר חוץ מסעודת מתפלל י"ח אפי' יורדי
 לפניהם ופי' נושא כפי' ואם נותן להם שכר
 מתפלל הבינו והיראנו אפי' דרך להקפיד בכן
 ומסתמא אדעתא דהכי משכירין אותם שיאמרו
 י"ח ג' הולך במקום גדולי חיה ולפסיד מתפלל
 צרי' עמך ישראל מרוב כו' ואינו צרי' לא להאשמו
 ולא לגאורו ומתפלל אותה בדרך כשהוא מולך
 ואם יכול לעמוד עומד וכשיגיע לשוב ותתקן
 דעתו חז' ומתפלל תפלה אח' ברכו' ד' היוצא
 לדרך יתפלל י"ח רצון מלפניך יי' ואבותיכו
 שתוליכנו לשלום כל וצרי' לאמרם בלשון רבים
 ואם אפשר יעמוד מל' כשיאמרו ואם היה
 חכם אפי' צרי' לירד ה' אפי' צרי' לומר אותה אפי'

פעם אחת ביום אפי' יבוא בעיר באמצע היום
אבל אם ידעת ללכת בעיר ואחל כמלך ויצא ממנה
לעבור חוצה לה או לעבור לביתו צרי' לחזור ולהתפלל
אותה פעם אחרת ו' הלכ' מרוב צורך כשהיה
יוצא לדרך בבקר היה אומ' אחר יהי רצון כדי להסמיך
לברכה הגדול' חסדים וחסד' ברכה הסמוכה לה'
חנה" ז' אומ' אותה אחר שהחזיק בדרך וצריך
לאמרה לא אפי' ישל' ללך פרסה אבל פחות מפסל
לא יחתום בדרך ואם שכח מלאמרה יאמר אותה
כל צמץ שהיה בדרך ובבדל של הגיע תוך פרסה
הסמוכה לעיר שרוצת ללכת' משם ואלך יאמר
אותה בלא ברכה" ח' התכבס לבי' הכחדשית תפלל
יהי רצון מלפ' יי' וצאבות' של אכשל בדרכי'
וביצאותי ואמ' מורה אני לפני יי' ששמת חלקי
כ" קרא רי' סמיכות גאולה לתפלה
ובגסע" א' צריך לשמוך גאולה לתפלה
ולא יפסי' ביניהם אפי' באמן אחר גליש' ולא בשום
פסוק חוץ מה שפתי תפתח" ב' התקבשמות
יחזקאל חזק' אומ' ע' שפתפתח ופיה כ" ג'
אם עד שלא קרא קט' מצא צב מתפללי' לא יתגל'
עמם לא קורא קט' ואחל יתפלל דמיסמך גאולה
לתפלה עדיף" קי"ב שלא להפסיק
לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות ובגסע" א'
ליש' אדם צרכין לאבג' ראשונות ולא בג' אחרונות
ודוקא צרי' יויד אבל צרי' צב שרי" ב' אין
לום פינעם ולא קרובץ בתפלה" קי"ג ריב'
הכריעות ביה ברכות" ובג'
טסע" א' או ברכות ששוחץ בהן באבות
תחלה וסוף בהוראה תחלה וסוף ואם בא לשחנות
בסוף כל ברכה או בתחלתה כולל מרי' אותה של
ישחא אבל באמצעיה' כולל לשחנות" ב' הנהיג'
לשחנות בראש השנה ויהי כשאומרים זכרינו
ומי' כמק' צרי' לזקוק בשמגיע' לסוף הברכה"
ג' הבורע כוכב קומה לפניך תשתחוה או בולך

ב' קרובות ליוצר" אחרים פרטו נטריקון קל יי' וישועה באהל צדיקים

אנחנו מודים או נהדאיה וברכ' המזל' הזמנה"
ד' המתפלל צרי' שיכיר עד שיתפסקין כל
הצות שבשררה ולא יכדע באמצע מתבין וראשו
זקוף לאגב ראשו יבוק כאגמון" ה' ולא ישחא
כל עד שיהיה פיו כגור הגור של מפלגים ואם
הוא זקן ואחלה ואיננו יכול לשחנות עד שיתפסקין
פיו שחרכין ראשו ויובאחר שניכר שהו' חפץ
לכדוע לא שמענו עמנו" ו' כשהו' כדור
יכדע במחירות בפעם אחת וכשהו' זקוף זקוף
בנחת ראשו תחלה ואחל מפ' שלא תהא עלי'ן
כמשוי" ז' כשמדע כדור בבדל וכשחזק
זקוף בשם" ח' התתפלל וצא גוי כנגדו ויש
לו שתי ועדבוגיע למק' ששוחץ בו לא ישחא
אעפ' שלבו לשמים" ט' אין להסיק על תארי'
הקב"ה יותר מהל' הגדל' הגבוהה ודוקא בתפלה מפני
שאין לשנות מסעבט שטבענו חכמ' לא בתחנונ'
אובקשות ושכחים שאדם אומ' מעצמו ליתלכבה"
ומלככון למי שירצת להחזיק בשבחי המקום
שיאמ' אותו בפיו צריך" קי"ד שאילול'
מטר וטר" ובג' טסע" א'
מתחיל לומר בברכה ב' משיב הרוח ומוריד הגשם
בתחלת מוסף שליט' האחרון שלח גאון פוסקין
עד תפלת מוסף שליט' הראשון שלפסח" ב'
אין להזכיר הגשם עד שיכריז עלי' צמר העבך
אף אם הוא חולט או אעפ' לא יקדים תפלתו לתפלת
הצב' לפי שאסו להזכיר עד שיאמ' ש' אבול
אם יודע שהכריז ש' אעפ' שהו' לא שמע מזכיר
ומטעם זה הבא לבה והעבור התחילו להתפלל
יתפלל ויזכיר אעפ' שלא שמע מש' ג' אם
אמ' משיב הרוח או לא אמרו בימיו הגשמים אין
מחזירין אותו" וכ' בטל אם הזכירו בימ' הגשם
אין להזכיר בימיו החם אין מזכירין אותו"
ד' אם אמ' מוריד הגשם בימיו החם מחזירין אותו
וחוזר לראש הברכה ואם סיים הברכה חוזר

ב' קרובות ליוצר" אחרים פרטו נטריקון קל יי' וישועה באהל צדיקים

לראש התפלה ואם במקו שצריך גשם בימות
החמה אם הזכיר גשם במקו טל מחזירין אותו
ה' ברא שמחזירין אותו כשלא אמ' בימיו הגשם
מוריד הגשם הינו כשסיים כל הברכה והתחיל
בברכה שאחריה ואז חול לראש התפלה אב
אם נזכר קודם שסיים הברכה יאמ' במקום
שנזכר ואם אמ' סיים הברכה ונזכר קודם שהתחיל
את הקדוש אין צריך לחזור לא אמ' משיב הרוח
ומזכיר הגשם בלא חתמה" ז בכל מקום
שאנו אומרים חול לברכה שטעה בה ר"כ
בשובג"א בל"ב ב"ד ובתכ"ן חוזר לראש
ח' בימ' החמ' אם נסתפק אם הזכיר מוריד
הגשם או לאו עד ליום בחזקה שהזכיר גשם
וצ"ל לחזור" ט' אם בימים ראשון שלפני חמ'
אתה גבור עד מוצר השל תשעים פעם כנגד
יום שאמ' אותו ג' פעם בכל יום ומשם ולך אם
אינו מזכיר אם הזכיר גשם הרי הוא בחזקת
של הזכיר גשם ואינו צריך לחזור" קט"ו טעם
בדכת אתה חונן" וב"ס ע"א" מסע שמואל האדם
מ' הבהמה היא הבעיה והשכל קבוע ברס אתה
חונן ראש לא מעציות שאם אין בינה אין תפלה -
ק"ו פירוש בדכת רפאנו" וב"ס ע"א"
י"פאנו י"נורכא א"ג דהכתוב ליהוד אין מכניא אות
לרבים ה"ז כזמן שמכין לקדו אב כשאמ' אותו
דרך תפלה ובזשעה מותר" ק"ז ריבז
בדכת השנים" וב"ס ע"א" א' בדכת השני צ"י
למ' בה בימיו הגשם ותן טל ומטר ומתחיל לשאול
מטר בחוצה לארץ בתחלת ערב' שליוס ס' אחר
תקופת תשרי" ובאי מתד' ל' לשאול מל"ג במחשך
ושולין עד תפלת המנחה של ערב י"ט הראשון שלפני
ומשם ואילך מסקין מלשאול" ז' יחידים צריכין
למטר בימ' החמ' אין שולין אותם כדכת השני לא
בשומע תפלה ואם עיר גדולה כעניה או ארץ אחת
כלה כמו ספרד בכללה או אשכנז בכללה כיוחידים

ראונו בשומע תפלה ומי הוא אם ארץ אחת כולה
ומצריכין מטר בימ' החמה טעה בה יחיד ושולין
בברכה השני חוזר ומתפלל בתורת כדבה בלא שול
בברכה השני" ג' אם שול מטר בימ' החמ' מחזירין
אותו" ד' אם לא שול מטר בימיו הגשם מחזירין אותו
אע"פ ששול טל אבל אם שול מטר ולא טל אין מחזירין
אותו ושול בשומע תפלה ואם לא נזכר עד אחרי
שומע תפלה אם לא עקר רגליו חוזר לברכה השני
ואם עקר רגליו חול לראש התפלה ואם השלים
תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו אע"פ
שעדיין לא עקר רגליו בעיקר דמי ואם נזכר אחרי
שחתם שומע תפלה קודם שיתחיל רצה נראה שיש
ותן טל ומטר ואח"כ אומ' רצה" ק"ח חתימה
ברכת השיבה" וב"ס ע"א" הש"ס שופטין
חותם בה מלך אוהב צד ומ' ומראש השנה ועד
חותם המלך המשפט" ק"י דין הדיועה
בברכות" וב"ס ע"א" אם רצה להוסיף
בכל ברכה מהאמצעיות מעין הברכה מוסיף
כיצ' היה לו חולה מכבש עליו רחמי' בברכה רפאנו
היה צ"י פרכסה מכבש עליו בברכה השני" וב"ס
תפלה יכול לשאול כל ערבין שה' כוללת בה
הבקשות וזה"י יונה כשאנו סוף בברכה מעין אחת
ברכה אם מוסיף אותה כשכיל כל ישראל אומ' אחת
בלש' רבים ולא בלש' יחיד ולא יוסיף לא בקוף
ברכה ולא באמצע" ואם שול ערבין ממש כגון
ל' חולה בתוך ביתו או שה' צ"י פרכסה יכול
לשאול אפ"ל באמצע הברכה והו' שישל בלשון
יחיד ולא בלש' רבים ובברכת שוב תפלה וכו'
בסוף התפלה קודם יהיו לרצו בין אחרי יכל לשאול
בין בלשון יחיד בין בלש' רבים בין ערבין ממש בין
צרכי רבים" ז' יש מי שאמ' שכשמוסיף ברכה
לעוד יחיד לא יאריך" ג' אם טעה אן רמל או לכל
בברכה אחת מהאמצעיות אינו צריך לחזור ד' מי
לראש הברכה שטעה או שדי"ב ומשם ולך יחידים

על הסוד" ו' ש'ע שגמר חל' ש'ל ושכח ור' לא
 אמ' ענינו לא יחזור אפ' אפ' עדין לא התחיל לר' מן
 ואם חזר ברכה לבטלה היא" **כל שראוי**
 לה' דעה בכל התפלה" וב' סע"א" אומר ר' מר
 בכל התפלות ור' לא סיוותם שנוהגין פלי' לאמר
 במנחה" **כלא** ר'ני מוריס" וב' סע"א" א'
 שוחין במור' תולה ומק' ב' האומ' מוריס מור'
 משתקין אות' א' יחד אין לה' ח' ברכת כוונת'
כלל ר'ני שייכח בין יהי' לר' צון
 וב' סע"א" א' (אם בא להפסיד ולענות
 קדוש וקדושה בין יהי' לר' צון אינו פוסק שיהיו
 לר' צון מכלל התפלה הוא אבל בין יהי' לר' צון לשאר
 התחנונים שפיר דמי ומהו הרגיל לה' תחנוני' אחר
 תפלתו ואם התחיל ש'ע לסדר תפלתו והגיע הקדוש
 או לקדושה מקצר ועולה ואם לא קצר יכול להפסיד
 כדרך שמפסיד בברכו' שלקש' אפ' באמצע" ב'
 אין כפון לה' התחנונים קוד' יהיו לר' צון ולא אחר
 סיוס י' מיר יאמ' יהיו לר' צון ואם בא לחזו' ולאחר
 פעם אחת אחר התחנונים הרשות בידו" א'
 הרגיל כלום ד' רב' אין דוכה ומקביל פעם שכינה
 עשה למען שמך עש' לה' ימנך על תורתך על
 קדושתך" **כלל ר'ני הכריעות**
 בקיום יח' ברכות" וב' סע"א" א' מרע ופוסק
 א' פסיעו' לאחריו בברכה אחת ואחר שפסע שס'
 פסיעו' בעורו כורע קודם שיצחק כשיאמ' עוש'
 שכל' במלך הופך פניו לצד שמאל וכשיאמ' הויעש'
 שכל' על צד הופך פניו לצד ימין ואח'כ' ישתחוה לפניו
 פלי' וב' סע"א" א' ב' במקו' שכלל' פסיעו'
 יוכל לש' עמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע ש'ע לקדושה
 ומש' ב' לפחות עד שיתחיל ש'ע להתפלל בקול רם" א'
 מסיק' שפוסק עוקר רגל שמאל תולה ושיעור פסיעו'
 א' ר' לא כלל הפחות הוא כדי שיתן עקב אצל גודל'
 י' לחזו' מי שמוסיף על' פסיעות כשמתפלל לבטוש
 ו' ו' שחוזר התפלה בקול רם אינו צר' לחזור לפסוק

ג' פסיעו' ו' כשחוזר ש'ע התפלה יאמ' גם כן
 השפתפתח" **כלל הנהגת ש'ע ב' יח**
 ב' סע"א" עני' תאמ' וב' סע"א" א' לאור
 שסי'נו הצבות תלת' יחזיר ש'ע התפלה שאם יש
 מי שאינו יודע להתפלל יכול למה שהו' אומר
 וימצא בו צד' אותו שיצא בתפלת ש'ע לבו' לכל
 מה שאומ' ש'ע ב' ראש ועד סוף ואינו מפסיק
 ואינו מסיח ופוסק א' פסיעו' לאחריו כאשר שמתפלל
 לעצמו" ב' ש'ע שנגמ' לבה ומצא צדו שהתפלל
 בלחש והוא צר' לעבור לפני התורה ולאתר יורד
 לפני התורה ומתפלל בקול רם לצבור ואינו צריך
 לחזו' ולהתפלל בלחש" א' קהל שהתפלל וכולם
 בקאים בתפלה אעפ' יד ש'ע וחוזר להתפלל
 כ' לקיים תקנת חכמים" ו' כשש'ע חוזר התפלה
 הקהל יש להם לשותק ולכוון לברכות שמברך הוזהר
 ולענות אמן ואם אין ט' מכוונים לברכות קרוב
 להיות ברכות' ולבטלה לכן כל אדם יעשה עצמו
 כאלו אין ט' מלתי יכוין לברכת הוזהר" א' על
 ברכה שאדם שומע בכל מקו' אומ' ב' הוזהר" ו'
 יעט אמן אחר כל ברכה בין אותם שיצאו יד'
 תפלה בין אותם של יצאו ומכוונה שיכוין בלבן חמת
 היא הברכה שביד המברך חמי' מאמ' ב' צה" ב'
 לא ישיח שיחת חולין בשעה שש'ע חז' התפלה ואם
 שח' הוא חוטא גדול עונ' מנשא וגערי' בו" ח'
 לא יענה אמן חטופה דהיינו כלו' הוזהר מקורה בחטף
 וב' סע"א" חטוף וימחר לעמת אמן קוד' שיסיים המברך
 וב' לא יענה אמן קטופה דהיינו שמחסיק קריאת
 הנון שאינו מוציאן בפה שיתחיל בברכה ולא יענה
 אמן יתמה דהיינו שהו' חיי' בברכה אחת וש'ע ממך
 אותה וזה אינו שומעה אעפ' שידע אי' צו ברכה
 ממך ה' ש'ע מאחר של שמעה לא יענה אחריה
 אמן דהו' אמן יתמה" ולא יענה אמן קצרה לא
 ארוכה קצת כדי שיוכל לומר ל' מלך נאמן" ולא
 יאריך בה יותר מדי' לפי שאין קריאת התורה

נשמעת כשמחליך יותר מראי ט' אס' יש
קצת מהעושים שמאריכים יותר מראי אפי' צרי'
המבליך להמות להם י' מי ששכח ולא אמר
יעלה ויבוא בראשי חדשים או בחולו של מועד או
בכל דבר שצרי' לחלו בשבילי יפנין דעתו וישמע
מש' כל י' חדריו מראש ועד סוף כאדם שמתפלל
לעצמו ולא ישוח ופוסע ג' פסיעו ולא חריו רכיו
שכבר התפלל לא ששכח ולא הזכיר אעפ' שהו'
בקא ש' כחצאו י' אם בעוד האדם מתפלל
סיים ש' ברכה וקו' ש' חתמה עבית אמר כפי לוב
הצב/סיים זה תפלה ע' עמה/אמר י' ב'
הענה אמר לא י' : ה' קולו יותר מהמבליך
כ' כ' ד' י' קדשה וכו' בסעי' א' א' הצב'
אמר ע' ש' נ' ש' לא ש' תקין ומכונן למה
שש' אומר ע' ש' מ' ע' לקדשה וא' עונ' הצב'
קדוש ב' טוב לכו' רגלין בשעה שאומר קדשה
ע' ש' ש' ס' כ' ד' י' ש' ש' טעה
ובד' סעי' א' ש' ש' טעה וד' א' אחת
מכל דבר כותב וכשמזכיר אותה וד' לחזור
למקומו א' מסלקין אותו אבל אם ד' ב' ב' כ' כ'
המינים מסלקין אותו ב' ש' ש' טעה ואיבו
ידע לחזור למקומו י' עמו' אחר אחת ומתחיל
מתחלת הברכה שטעה זה אס' ה' טעות
בא' צעירות וא' ה' ב' ראשון מות' ב' ראשון ואס'
ב' אחריו מתחיל לדעה ג' כל מקום שהיה יחד
חול' ומתפלל אס' טעה כמותו כשמתפלל בקול
רם חוץ משאר' של ר' ש' ש' ש' וכל המזכיר
יע' ר' ווא' י' נ' ו' השלים תפלתו א' מ' חזירין אותו
מפני טורח הצב' שהרי תפלת המוסף ל' פ' פ'
שהו' מזכיר בה ראש חדש אב' אב' כ' קודם
שהשלים תפלתו חוזר לדעה ואין בזה טורח
צבור י' א' טעה ש' כשמתפלל בלחש
לעולם אינו חוזר ומתפלל שנית מפני טורח
הצב' לא סומך על התפלה שית' ל' ב' ק' ד' ב'

והוא של טעה ב' ראשון ש' אס' טעה בהס' חוזר
לעולם כמו שחזר היחיד כ' כ' ד' י' מ' ד' י'
ד' ב' וכו' כ' ע' א' כש' ע' ש' ע'
למודים שוח' עמו הצב' ולא שח' יותר מראי
ואומר חזר' א' חזר' ל' חזר' כל בשד כל' חזר'
ברוך ל' חזר' חזר' ב' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
שצרי' לשחות גם בקוף וטוב לחוש ל' ב' ד' י'
ב' אם אין ש' כ' חזר' אומר ש' י' חזר' חזר'
ב' ב' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
הצב' עמו' אחריו אמר לא כ' י' י' חזר'
כ' כ' ד' י' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
הפוסל' ב' כ' חזר' וכו' סעי' א' א' חזר'
נשיאות כפים בפחות מעשרה וה' חזר' חזר'
ב' כל כ' ש' ב' א' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
אינו עולה ל' חזר' אעפ' שב' ט' חזר' חזר' חזר'
כעובד בשלשה עשה אס' היה ב' חזר' חזר'
כהניס או אס' אמרו ל' חזר' חזר' חזר' חזר'
אס' עלה פעם אחת ביום שוב א' ע' עובד אס'
אמרו ל' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
לעלות ל' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
לא בשעה שקורא החזק כהניס אב' כ' י' ש' חזר'
יאמר שהם כהניס כהניס כהניס ש' חזר' חזר'
שיגמרו ב' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
כ' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
הכהנים יד' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
הפרק שהו' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
יד' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
כ' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
כש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ל' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'
ש' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר' חזר'

בדכאון שצויתנו לברך את עמך יש ברכה שלמה
 ולא יהא בך כחשול ועץ כצתה ועד עלסומאוי
 בתפלה זו עד שיכלה חמץ שלחודאה כפי הצבור
 גמולתך בדוכן פניהם כלפי הדין ואחוריהם
 כלפי העם ואצבעותיהם כפומם לתוך כפיהם עד
 ששעמם יים מוריס ואז אם הם שנים קורא להם
 כהנים ומחזירים פניהם כלפי העם ואם הוא י
 אינו קורא לו לא הוא כעצמו מחזיר פניו וא
 כשומחזירים פניהם כלפי העם למבדכאיש קוט
 בקדושתו שלמה וצונו לברך את עמו שבהנה
 י מגביהין ידיו כנגד כתפותיהם ומגביהין י
 ימנית קצת למעלה מן השמאלית ומשטין ידיו
 וחולקין אצבעותיהן ומכוונן לעשרה אורים בין
 באצבעות לב אצבעות ואור א ובי אצבע למור
 ובין מדל למדל ופורשים כפהם כדי שיהא תוך
 כפהם כנגד הארץ ואחורי ידיו כנגד השמים
 י פותחין הכהנים לב יברך ואחל מקרא
 אותם ש' בלה מלה והם עונים אחרי על כלמלה
 ער שיעימו מקור ראשון ואז עונים הצבא חמן
 ג אחר פסוק ב וכן אחר פסוק ג י ד ה
 מבדכא לא בלשון הקדש ובעמידה ובנשיאת
 כפים ובקול רם לו אהל מותחל ש' ששים שלום
 ואז הכהנים כחזירין פניהם להיכל ואומרי רבון
 העולמים עשינו מה שצדקת עלינו עשה אתה
 כוח שהבטחתנו השיקפה ממעון קדשך מן השמ
 וברך את עמך את ישראל יי איך הכהנים ש'
 אים להתחזיר פניהם עד שיתחיל ש' ששים שלום
 ואין צורך לומר אצבעותיהן עד שיתחיל ידיו
 פניהם לעומדים שם ואין צורך לעקר משמער
 ששים ש' ששים שלום ויש מי שאומר שצריך
 להמות עד שיימנו הצבא לענות חמן אחר ברכת
 שים שלום י' כשמתחזיר פניהם בין בתחלה
 בין בסוף לא יחזירו לא דרך ימין יא ואין
 המקרא שיקרא כהנים רשאי לקרוא כהן עד שיכלה

מפי הצבא חמן שצויתנו אחר ברכ כמוריס ודאי
 הכהנים רשאים להתחיל ברכת אש קדש בקרוב
 שלמה עד שיכלה דעור קריאת כהנים מפי הקורא
 ואחר שברכו הכהנים אף בקדוש ש' אינם רשאים
 להתחיל יברך עד שיכלה מפי הצבא חמן שונים
 אחר ברכת אף בקדוש שלמה וכן אינם רשאים להתחיל
 בתפלה עד שתכלה התיבה מפי המקרא ואין הצבא
 ענין חמן עד שתכלה ברכה מפי כהנים יט
 אין ש' רשאי לענות אחר ברכה שלמה
 כ אם ש' פהק אם ש' שם כהנים אחרים לא
 ישא את כפיו ואם אינו פהק לא הוא לא ישא
 את כפיו ואם מובטח לו ש' יתפלל בלא
 פירוק דעת שאם הוא מוסיף בברך כיון שיש
 שם פה לא הוא ישא כפיו כדי שיתפלל נשיאת
 כפים ובי' עד יעשה יעקור רגליו כשם בעבוד
 ויאלץ אחר מוריס לדוכן ויברך בד כהנים
 ויקרא לו אחר ומוסיף חזק שים שלום ואם המורה
 כיון לתפלת ש' מתחלה ועד סוף עד יק טפ ששים
 המקרא שים שים כן אין הכהנים רשאים לענות
 בברכה כהן שים אור כהנים משולא יכא למ חס
 לטירוק הדעת י' לנג לא יכאן א מתחלה ועד
 סוף כ' משתדלן שיהא המקרא ישר ל
 וישתדלן כהן יעמוד ישר חלל ויקרא חס
 ויקרא חס והחזק עומד ושוקף כ' בשעה
 שהכהנים מברכין העם לא יפלו ולא יסורו דעת
 לא יהיו ציפה כלפי מטה כמי שצומד בתפלה
 אע"פ שצונו לברכה ויהי פניהם כנגד פניה הכהנים
 ולכן יתפללו בהם כ' שם שיתחזר הכהן אינם
 בכלל ברכה אב שלפניה ופירוש אף מחצה
 של ברצל אינה מפקדת ולאחרים גמי אם הם
 אגפים כגון עט שפשוט שהם מוסיפים ברכה
 ואינם כולם רבוא הם בכלל ברכה ג' ב
 בהכנס מלה כהן אם אין שם לא עשה כולם
 עולם לא יכאן למה בברכה לאחיהם ששפשוט

ומי עוזה אחריהם אמר הנשים והטף והם יש
שם יותר מי יעל ויבדלו והעשרה עומד אחריה
אמן" לו בשעה שמברכין אין להוסיף מדעת
ברכה יותר על הג' פסוקי שלברכת כהנ' והם
הוסיף עובר על ב' תוס' כ"ז כהן שנשא
בפיו ואח"כ הלך לביהכנ"ס כ"ט כהן שר"א
התפלל ער' ומוצא עבד מתפלל' נושא כפיו
ואין התפלה מעכבתו" ל' מי שישראל מוסב'
כפיו אין בידיו כגון שהם במקלות או עקומות או
עקומות לא ישא את כפיו מפני שהם מסתכלין
בו וה' לא ישיב פניו להם ברגליו במקום שעול'
לח"כ בלא ב' תוס' (ל"ז) מי שר"א יורד על
דקנו שעיניו דולפות דמעה וכ' קומה שאות
מענין לא ישא את כפיו ואם היה דש בגיריו
והענין שהם רגלים בו ומכירים הכל שישבנותו
המוס' ישא כפיו והם הוא סומה בשתי עיניו
וכל ששהה בעיר ליום מיקריר דש בעיר' ו
והק"א בעיר' א"כ אם הלך באקראי לעיר אחרת
ושהה שם ליום לא וא"ל ב' ח' לדרשם א"א מלמד
אוסף ראשית שנה או חצי שנה חשיב דש
בעיר' בליום" ולא אם מנתה המקום לשלש
הדברים א"ל על פניהם א"י יש במעו ובידיו
כמה מומין ישא את כפיו" ל"ב הדי' ידיו
צבועות אסורים ופואה לא ישא את כפיו מפני
שהעם מסתכלין בהם ואם רוב העיר מראבת
בכך ישא את כפיו וכן אם הוא דש בעירו ישא
את כפיו" ל"ג מי שאינו יודע מחוק האותיות
כגון שאומ' לא"ף עתי' ולעיני' א"ף וכיוצא בזה
לא ישא את כפיו" לד' קטן שלא הביא שתי
שעריו אינו נושא כפיו בפני עצמו כלל אבל
עם שהם שם גדולים נושא ללמוד ולהתחק
ומי שהביא ב' שעריו נושא את כפיו בפני עצמו
ומי הוא דוקא באקראי בעלמא ולא בקביעות
עד שהמלאך שאל שאל יוכל לישא כפיו א"פ

א. צ. ו. ח. ט. י. יא. יב. יג. יד. יו. יז. יח. יט. כ. כא. כב. כג. כד. כה. כו. כז. כח. כט. ל. לא. לב. לג. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח.פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. קכ. קכא. קכב. קכג. קכד. קכה. קכו. קכז. קכח. קכט. קל. קלא. קלב. קלג. קלד. קלה. קלו. קלז. קלח. קלט. קס. קסא. קסב. קסג. קסד. קסה. קסו. קסז. קסח. קסט. קפ. קפא. קפב. קפג. קפד. קפה. קפו. קפז. קפח. קפט. קצ. קצא. קצב. קצג. קצד. קצה. קצו. קצז. קצח. קצט. ר. רא. רב. רג. רד. רה. רו. רז. רח. רט. ש. שא. שב. שג. שד. שה. שו. שז. שח. שט. שס. שסא. שסב. שסג. שסד. שסה. שסו. שסז. שסח. שסט. שפ. שפא. שפב. שפג. שפד. שפה. שפו. שפז. שפח. שפט. שצ. שצא. שצב. שצג. שצד. שצה. שצו. שצז. שצח. שצט. ת. תא. תב. תג. תד. תה. תו. תז. תח. תט. תכ. תכא. תכב. תכג. תכד. תכה. תכו. תכז. תכח. תכט. תל. תלא. תלב. תלג. תלד. תלה. תלו. תלז. תלח. תלט. תס. תסא. תסב. תסג. תסד. תסה. תסו. תסז. תסח. תסט. תפ. תפא. תפב. תפג. תפד. תפה. תפו. תפז. תפח. תפט. תצ. תצא. תצב. תצג. תצד. תצה. תצו. תצז. תצח. תצט. י. יא. יב. יג. יד. יו. יז. יח. יט. כ. כא. כב. כג. כד. כה. כו. כז. כח. כט. ל. לא. לב. לג. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח. פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. קכ. קכא. קכב. קכג. קכד. קכה. קכו. קכז. קכח. קכט. קל. קלא. קלב. קלג. קלד. קלה. קלו. קלז. קלח. קלט. קס. קסא. קסב. קסג. קסד. קסה. קסו. קסז. קסח. קסט. קפ. קפא. קפב. קפג. קפד. קפה. קפו. קפז. קפח. קפט. קצ. קצא. קצב. קצג. קצד. קצה. קצו. קצז. קצח. קצט. ר. רא. רב. רג. רד. רה. רו. רז. רח. רט. ש. שא. שב. שג. שד. שה. שו. שז. שח. שט. שס. שסא. שסב. שסג. שסד. שסה. שסו. שסז. שסח. שסט. שפ. שפא. שפב. שפג. שפד. שפה. שפו. שפז. שפח. שפט. שצ. שצא. שצב. שצג. שצד. שצה. שצו. שצז. שצח. שצט. ת. תא. תב. תג. תד. תה. תו. תז. תח. תט. תכ. תכא. תכב. תכג. תכד. תכה. תכו. תכז. תכח. תכט. תל. תלא. תלב. תלג. תלד. תלה. תלו. תלז. תלח. תלט. תס. תסא. תסב. תסג. תסד. תסה. תסו. תסז. תסח. תסט. תפ. תפא. תפב. תפג. תפד. תפה. תפו. תפז. תפח. תפט. תצ. תצא. תצב. תצג. תצד. תצה. תצו. תצז. תצח. תצט.

יחיד בקבוצה כל שהגיע לשנים שחמני להתחיל
 לקנו אעפ שאם נתמלא קרני ביה נתמלא קרני
 לה כהן שהיה נאמן הנפשאפ בשוגג לא יא
 את כפיו ואפ עשה תשובה לו מלתיון וכן
 נושא את כפיו ואס העם מרנני אחריו שהו שופ
 דמים כיון של נתברר הדבר ישא את כפיו
 לו מחור לא ישא את כפיו וא שחם עשה תשובה
 נושא כפיו ואס נאמן לדבר הכל נושא את כפיו
 לו שתי רביעות ין בבת אחת לא ישא את כפיו
 עד שיסיר ינו מעל לו לא יא בזה הדבר
 הכונה נשיאות כפים אעפ שאינו מדקדק במה
 וכל העם מרנני אחריו נושא את כפיו לו
 כהן שמשא גרושה לא ישא כפיו וא ינוח לו
 קדשה אפ לקרות בתורה ראשון ואפ גירשה
 אומתה פסול עד שידיר הנאה על דעת רב
 מהנשים שהיא סובה לו לא נושא למת
 מציאות מצוה פסול מן הדוכ ומכל מעלות
 הכונה עד שישוב ויקבל של יטמא עד למות
 מו החלל אינו נושא כפיו לו אהר שמש
 ימי אכלות נושא כפיו ובתוך ימי אבירות
 יצא מבית הכנסת בשעה שקורא כהנים
 מו כהן אעפ שהו פמי נושא כפיו לו לו
 תצות שהכהני חופלים בהם לדרוס ולצפון
 וישמך אליך ויחך אליך לך שלום
 כלל באיזה תפלות נושאים כפיו
 ובבסע א תין נשיאות כפים לא בשח
 ומוסקו בצעלה ביום שיש מנעילה כמו ביום
 הכמרים אבל לא במנחה משו ישיב ראשו
 באותה שעה שמא יהא חכה שכול וגלו במנחה
 של תעצית אטו מנחת שאר ימים אבל בתעצית
 שאר בנעילה הואיל ותפלת מנחה סמוך לעצת
 החמה היא דומה לתפלת נעילה ואינה מתחלפת
 במסחה של שאר ימים הלכך יש בה נשיאות כפים
 ב כהן שעבד ועלה לזוכ ביה במנחה כיון

שלא יאשון לא יאחר יעמוד בעצמו יב עיר
 שכולה כותב אם יש ישראלי אחר בעיה אחרת
 יש קורא ראשון מפי דרכי שלום וכל שמועץ בהם
 יש כדי ספקס או שאין ישראל שם כלל קורא
 כתף אחר כהן שאין שם משו פגם ישראל יודעים
 שאין שם לא כהנים והם לעיר שכלה ליום יג
 אם קטן קורא בתו בצדק בסימנים רפ"ב אם אין כהן
 לא סומה או שאינו בסימנים קט"ו יד בני אדם
 חובשים ב"ת האסורים הם מביא אצלם סת
 אפ"ל ויום הכפרים כ"ו מדרם
 הנקראים לסת בשבת ובמנוח"ה בשבת
 ויום טוב ויה קורא אחר ליתמידי חכמי הממונים
 על הצבור ואח"כ בשבת שאמתיים ממוכין
 על הצבור ואח"כ ראשי כנסיות וכל העם
 כ"ז כמה פיסוקין צריך לקרא לכל
 א" וכו' סע"א ביום שקורין גאון קור
 פחות מעשרה פיסוקין וידבר עולה מן המנוחה
 סליק עינים בצעיר מן פיסוקין כגון פרשת עמלק
 שאין בה לא פיסוקין שפיר דמי"ב א"ק קור
 עם כלל פחות מן פיסוקין שנים קרי"ג ואקומו
 ו נא"ה מהב שקרא י"ח משובח"ג א"ם
 דינ"ה פיסוקין א' ולא קראו א"ם הוא במנוחה בשבת
 או בשני וה קרא"ה פסוקים בל"ה פסוק המדור"ה
 אינו חוזר ואם לא חוזר"ה בשבת א"ם דינ"ה
 פסוק א' חוזר וקורא הוא ושנים עמו וא"פ פסוק
 חתפל"ל מוכף חוזר וקרא פרשיות המועדים
 כמו למנוחה ביצבת ושני וה לפי שכבר קרא
 הרשיות בעצמות נה"ם ד" א"פ קרא
 ב פיסוקים צריך לחזור ולקרות ואם לא קראו
 ח"י שלשית לא"י פיסוקין ד' לכל א' מהם אי"ם
 יח"י לחזור ולקרות ורא"י לר"ב פרש עמלק
 א"ב א"ם קרא פחות מ"ט צריך לחזור ולקרות
 ה א"פ קרא פרש פרה ופס"ה בהגד הגד בתוכים
 וכלל סת חוזר ופסוק ומתחיל מראש הפרשה

עד תנחום ערה ערב ומבדך לפניה ולאחריה
 הקורא בתורה ראשון וקרא השני מה שקרא
 ראשון ב"ה הוסף על מה שקרא הראשון ג' פסוקין
 או א"פ שנים במקום ולא אפסד אותה עולה
 מן המנוח ואם לאו אינו עולה מן המנוח ח"י מדר
 החג משום דלא אפסד ק"ל ישראל לשינוי
 פרשה פחו מן פסוקין וכו' סע"א הקורא
 בתורה לא ישייר פרשה פחו מן פיסוקין מ"ב
 שיצאים א"ז מ"ה שיאמרו העולה אחריו לא יק
 לא ב פיסוקין הנשארים וכן לא יתחיל בה פחו מן
 פיסוקין מ"ג הנכנסים אל ב"ה שיאמרו שלקרא
 עם הראשון לא ב פיסוקים ק"ל סדר
 קריאת התורה וכל כותיה וכו' י"א סע"א
 במקום שנהג שהעולה עצמו קורא בקול רם א"ם
 לא קורא תחלה הפרשה פעמים שלש בינו לבין
 עצמו לא יעלה ב' מישאים יודע לקלו צ"ה
 למחות בידו של יעלה לסת ואם צריך לזה שאין
 יודע לקלו לפי שהו כהן או לוי וא"י שם אחר צ"ה
 א"ם כשיקרא לן ש' צמנה ידע לאמרה ולקחותה
 עם הכתב יכול לעלות ואם לאו לא יעלה"ג א"ם
 ראש הכנסת או חזק לא יקרא עד שיאמרו לו
 קרא ונהגו שש' כשרוצה כבדך וקורא בל"ה
 נטילת רשות בשן דה"י כלל משעה שמנוחו
 לש' הרשותו על"כ קומה אינו קורא לפי שאין
 לקלו א"פ אות אחת שלק מן הכתב"ד כל
 הקורין במדבר כ"ה לפניה ולאחריה ופחותה ספר
 קורא ששדך ורואה הפסוק שצ"ה להתחיל בו
 ואח"כ ערך ולאחר שקורא גולל ומבדך"ה
 נהגו לכסות הכתב בקורר בין גברא רבנא
 ו אומ' ברכו והבדכות בקול רם והאומרם בל"ה
 טועה ו"א שצ"ה לחזור ולבדך בקול רם"ז
 אחד שענו העם ברכו אתה ה' חוזר המבדך
 ואומ' ברוך ה' המב' לש' ועד כדי כלל המבדך
 עצמו בכלל המבדכים"ח א"ם בירך ברכו

התורה לעצמו ותבין קראוהו לקרן בתו צריך
 לחזו ולבדק אם כהלכה בט כשקורא בתורה דמשו
 בידו הת' נתקנה כשקורא בצבור" ט
 קראוהו לקרן בתו קור' שיברך ברכ' הת' לעצמו
 כבר נפטר מלברך ברכ' את' בחרבנו דלא גרע
 ממי שנפטר באהבה רבה" ז ברכה
 אחרונה את' בת' לנו תורת אמת זו תו שבת
 וחיי עולם נטע בתוכינו ה' תו שבעל פה" א
 הקורא בתורה צ"י לאחוז בספתו בשעת ברכה
קמדינהפסק ברכה התורה
 וכו' סעי' א הקורא בתורה ופסוק
 העומד יתחיל ממקומו שהתחיל הראשון ויברך
 בתחלה ובסוף ולהרמז לא' ברכ' בתורה
 ב העומד לקרן בתו וברך ברכה שלפניה וקרא
 במקצת פסוק ופסוק ודבר דברי תורה אורבלי
 חול' לאחי הפסק ואינו צרי' לחזו ולבדק" ג
 העולה לקרן בתור' והראונו מקו' שצרי' לקרות
 וביחד על התורה והתחיל לקרן או לא התחיל
 וחזר וקרא שפרש' אחרת צרי' לקרן וגולל סת'
 למקו' שצרי' לקרן בו יא' שאינו צרי' לאזן ולבדק
 ויא' שצריך" **קמא דיני** הקורא והמקרא
 וכו' סעי' ג צרי' לקרן מעמדו ואפ'
 לסמוך עצמו למותל או לעמוד אסור אלא הוא
 בעל כשר" ב לא יקרא שנים לא העולה
 קורא וש"ע שותק או ש"ע קורא והעולה לא יקרא
 בקול רם וממ' צרי' הו' לקרות עם ש"ע כ"י של
 תתא ברכתו לבטלה לא שצרי' לקרות בבחת
 שלא ישמיע לאזני" ג ישבותגס להעמיד
 מי שמקרא לעולה מלה מלה ואחר שגומר
 המקרא המלה אומרה העולה" ד אס' ש"ע
 רוצה לברך לעצמו ולקרות צרי' שיעמוד
 אחר אצלו ששם שנתנה תורה ע"י סמור
 כך אנו צרי' כי לכוזג זה ע"י סמור" ה
 איך הצבור רשאי לענות אמן עד שתכלה

ברכה ממי הקורא ואין הקורא רשאי לקרות בתור'
 עד שיכלה אמן מפי הצבור" ו יכולים לקרן
 שני אחים זה אחר זה והבן אחר האב ואין בנח
 לא בשביל עין הרע" ז העולה למגדל עולה
 בפתח שה' לו בדרך קצרה ממקומו וירד מהמגדל
 בדרך אחר שה' לו בדרך ארוכה עד מקומו ואם
 שני הדרכים שהם שוות בפתח שה' לו בדרך ימ'
 וירד בפתח שנגדו" ח כל תיבה שה' קרי'
 וכת' הלכה למעמ' שותא נכתבת כמון שה'
 בתו ונקראת בענין אחר ומעשה בא' שקרא פסוק
 שה' כתובה בפי גדולי המבני האב יצחק אבנאב
 וה' אפרים ולי' נסיון וזה שמו' ולי' נסיון וזהו
 בן שיקרא בפי המסורות א' רצה ונידרוהו והור' דוחו
 מהתימד" **קמב דיני משקלא** וטעה
 ובמקום שאין שם יודע לקרות צריך" ובזכר" א
 קרא וטעה אפ' בדקדוק אות אחת מהצירף אותו
 ב"י שוב שיש שם מניין ואין מי יודע לקרן בתו
 בהלכה בדקדוק ובטעמים אפ' הכי יקראו בתורה
 בברכה כהלכתה" **קמב דיני אם נמצא**
 סת' מוטעת ויתר דיני" הספר" יבנה סעי' ג
 אין קור' בתור' בפסוק מעשר גרונ' וכו' חור' י
 ואם התחילו ביר' עאו במקצתם גומר' ב' אם
 כתב כחומש לבדו אפ' בגלילה כסת' א' קור'
 בו עד שיהיו כל' חומשים תפולים בחד" ג
 אפ' בפסוקים שה' נמצא בגס סת' כשר אין מברך
 מל"ד אם נמצא טעות בסת' בשע קריאה
 מוציאין סת' אחד ומתחילין ממקו' יצא מן הסעות
 גמ' כמין הקור' על ידו שקראו במוטעה
 ואם נמצא טעות באמצע קריאת הקורא גומ'
 קריאתו בספר הכשר ומברך לאחר' ואינו חול'
 ומברך לפניה" ה זה שאין בהם מי שיודע
 לקרן לא א' עבר ויקרא קצת פסוק ומברך לאחר'
 וכן עשה כמה פעמים כמספר העמ' שלחנותו
 פוס' **קמב שלא לדלג** בתו מענין

לענין ודיני ההפטרות וכו' ע"י א' מדרב"ק
 בכבא וא"י מדרב"ק בתו' מפרש' זו לפרשה אחת
 והני מלי' בשני ענינים רחשי' שמה תתבאר
 דעת השאמ"ע א"ב בחד עטמא כמו אחרי מות ויח
 בעשור שכהן גדול קורא ב"ו הכפ"ו מדרב"ק אפ"ל
 בשני ענינים וזה ש"ל ישהה בדלוג בענין שיעמוד
 העבור בשתיקה והלא בבבא א' א"ב מצביא לנביא
 אין מדרב"ק ובתרי' עסר מדרב"ק מנב' לכ"י ונב"ו
 שלא יד"ג מסוף הספר לעזרתו ב' נוהגין
 בשבת שיש בו חת' לומר אחר הפטרת השבוע
 שנים אנה פיסוקי מהפטרות שיש אש"ש וכשת
 לח בשבת וביום ראשון אחר שמפטירין והפס'
 בשבת אומר' פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפס'
 ויאמ' לו יהונתן מחר חדש וא"י למחות בידם
 ג' אין גולל' סת' כצבו מפני כבוד העצ' ואם
 אין להם לית סת' ואם ער' כי לקלו בשני ענינים
 גולל' וידמה כבוד צבו' ד' אין קור' לאדם
 א' בשני ספרי תורות משום פגמו של ראשון א"ב
 חל"ה גב' בתל"ה ספרי' כגון ר"ח שבת שחל
 להיות בשבת ליכא משום פגם' **כ"מ' ד"ן**
 המתרגמ' וכו' ג' ע"י א' כימי
 חכמי התלמוד הי' כוהנ' לתרגם כדי שיביט העם'
 אין הקורא רשאי לקרוא לתרגמן יותר מפסוק א'
 וא"י המתרגם רשאי לתרגם עד שיכלה הפסוק ממ'
 הקורא וא"י הקורא רשאי לקלו פסוק א' עד שיכלה
 התרגום מפ' המתרגם וא"י הקורא רשאי להגב'ה
 קולו יותר מ' המתרגם ולא המתרגם יותר מהקורא
 וא"י הקורא רשאי לסייע למתרגם של' יצא חרות
 בתו' ב' קטן מתרגם ע"י חזן א"ב אינו כבוד
 גדול שיתרגם על ידי קטן' ג' האידנא לא
 כהגו לתרגם משו' דמ' תפלות בתרגום כיון
 שא"י מבינים אותו' **כ"מ' ש"ד**
 לדבר בשם הקוראה' וכו' ע"י א' א"ו
 לעצת ולהנחיל סת' כשהו' פתוח א"ב' גבר'ה

לגבא שפיר דמי' ב' כיון שהתחיל הקורא לקר'
 בסת' א"ו לספר א"ב בדברי תול' א"ב' גבר'ה ג' ע"י
 וא"ב א"ב השנים הוא הפרשה' ויש מתירים לחזק
 בלחש' ולא שאם יש' רצו' לסת' מותר לספר
 ויש מתירים למי שקורס שפסוק סת' מחזיר
 פניו ומראה עצמו שאינו רוצה לשמע קולו
 לקלו ומתחיל לקר' ולקח' שנים מקרא ואתג'
 בשם קריאת חתו' שרי' וכו' זה אינו ענין לפרש
 זכור ופרש' פרה שה' ב' מדאורייתא שצ"ל לבן
 ולשמעם מפ' הקורא' והנכון שבכל הפרשיו' וא"י
 למדיקין בדב"ד' לכוון דעתו ולשמעם כפ'י
 הקורא' ג' א"ו לספר כשהמפטיר קורא מנב'
 עד שישנים כמו סת' ד' אין ער' לעמוד מעומד
 בעת שקור' בתו' **כ"מ' ד"ן ג' לית**
 סת' וכו' חס"ע' א' א"ו לאחות סת' ערוס
 בל' מטפחת גרול' שבאותם שקראו בתו' גולל'
 והג'ים לקרות בדמים יקריס לחב' המצוה'
 ב' יכול מי שירצה לקר' להושיט המעילים
 לגולל' וא"י הגולל' יכול למחות בו כי א"ע קשעו
 הגב'ה לא קנה ליקח המעיל' ג' הגולל' לא
 יעמידו כנגד חתמ' כדי שאם יקרע יקרע
 התפר' ד' הגולל' סת' גולל' מבחוץ וכשהוא
 מדיק' מהדיק' מבפנים' ג' מוטב תגל' המט'
 סת' סת' חס"ע' ולא יגולל' סת' כשכור' כיון
 במטפח' ג' הגולל' סת' בתוך חת"ק טועה' ג'
 אין המפטיר מתחיל עד שיגמרו לגולל' סת' כדי
 שלא יהא הגולל' טרוד ויכול לשמוע ההפטרות
 ח' ביום שיש בו שני ספרי תורה לא יפתחו
 הש"י ולא יסירו המפה עד שיגלל' הראשון'
כ"מ' ח ש"א יפשיט ש"ע התעבה וכו' סת'
 א"י ש"ע רשאי להפשיט התעבה בצבו'
 סת' שה' כב' הכנסת' **כ"מ' ש"ד**
 לא יצאו מזה עד שיענינו סת' וכו' ע"י א'
 אין העצ' רשאי לעצת מבי' הכנס' עד שיענינו

ס"ג

שר ואם מציעים הספ בבת אחר אם אין לבד
 אפתח א צריכי להתעכב עד שיצא הספר
 ולכו אחריו למקן שמציעי אתו ואם יש לבד
 שני פתחים יכולים לצאת בפתח א קול שיצא
 הספ' בפתח האחר ובלבו שילכו אחר הספר
 וילכו למקום שמציעי אותנו
הלכות ב' ק"ז בניהול ושיהיה
 גב' וכו' ק"ע" א כופץ בניהול
 זה א"ל לבנות בית הכנסת ולקנות להם נביאים
 וכתובי" ב אין בונה ב"ה לא בגבהה שלעו
 מגביה אותנו עד שיהיה גבה מכלל בתי העיר
 שמשמשין בהן לאסוקי בירצו ומגדלים שאין
 משתמשין בהם וגג שהם משופע ואינו ראוי
 לתשמש דהינו שאם יש עליה תחת הגג לא
 תהא גבוהה מכל"ה ג מישתדל בתינו ויתר
 מכל"ה יא שכופץ אותנו להשפילו ו' חכונה
 כנגד חלון ב"ה אין מספיק להרחקת ד' אמות
 לפי שהן צרי' אר' גדול" ה אין מתחין פתח
 ב"ה לא כנגד העיר שמתפללי' בו באותה העיר
 שאם מתפללי' למערב יפתחוהו למזרח כדי
 שישתחוו מן הכתח כמד הארון שהו ברוח
 שמתפללי' נגדו **ק"ח ריני קדושת**
ב"ה וכו' ק"ע" א בתי כנסיות
 ובתי מדרשות אין נוהגין בהן קלות ראש כגון
 שחוק והיתול ושיחה בטילה ואין אוכלי' ושות'
 בהן ולא מתקשטים בהם ולא מטיילי' בהם ולא
 נכנסים בהם בחמה מפני החמה ובגשמים
 מפני הגשמים ותלמידי חכמי ותלמידי יידיהם
 מותר ללכת ולשתות בהם מרוחק ואין מושבי'
 בהם חטונות אלא הן שומעו כגון ק"ו פה
 של צדקה ופדיון שבויים ואין מספידין בהן
 אלא הספר למגדולי העיר שכלבני העיר
 מתקבצים ובאים להספידו ואין צרי' ליכנס
 בהם לצרכין כגון לקרות לאדם יכנס ויקרא

מעט או יאמי דבר שמועה ואח"כ יקראו כדי שיש
 יהיה נראה כאלו נכנס לצרכו ואם אינו יודע לה
 לקח ולא לשנות יאמי לא מהתנמקות קרא לה
 כסוק שאתה קורא בו או ישהה מעט ואח"כ יצא
 שהיישיבה בהם מצוה שנאמר יושבי ביתך
 ב' יא שמא ששכמ בקדושת בית מדרשות
 ואל שיהיה רומי' רב' אבל יחיד הקובע מדרש
 בביתו לצרכו אין לקדושה כל"ה ג אין
 ישנים בב"ה א"ל שעת עראי אבל בבית מדרש
 מותר" ו' לצורך ב"ה מותר לאכול ולשתות
 ולישב בתוכו ומטעם זה ישנים בלילי' ב"ה
 ואם לצורך מצוה אחת כגון שאקבעים לעבר
 השנה בב"ה מותר לאכול שם ה' ה"ן לבד
 שני פתחי' לא יכנס בפתח זה לעשותו דרך
 לצאת בפתח השני לקצת דרכו ואם היה הדרך
 עובר קודם שנכנסה ב"ה מותר וכן אם לא נכנס
 בפתח זה כדי לקצת דרכו מותר לעשותו דרך
 וכשנכנס כדי להתפלל מותר למי שנכנס בפתח
 זה לצאת בפתח אחר" ו' מותר ליכנס לב"ה
 במקום ובתור מנוח ובאפסודתו ויש אוסרין ליכנס
 בנכסין ארוך או מראש מגולה" ז יכול
 לרוק בנכסיו שישפספסו כרגלי' או יהיה שם
 גמי' שאם ירוק לתוכו לא יהא נראה" ח ט"ס
 שיעל רגלי' ראוי לקנחו קוד שייכנס להתפלל וראוי
 ש' יתא שטו ולא על בגדיו שום לכבדן" ט
 פה' בהן כבוד לכבוד ולרבי' ונוהגין להדליק
 פתצרות לכבדן" י א"ל לאחר שחרבו
 עדיין הן בקדושתן וכשם שנוהגין בהן כבוד
 ליישובן כך מהגין בחרמם חוץ מליבוד וריבוי
 ואם עלו בהן עשבים תולשי' אותן ומכירין
 אותן במקומן משו עגמת נפש כדי שיראו
 העם ותעיר רוחם וישתדלו לבנותה" יא
 בשע בנין ב"ה חתנו עליו להשתמש בו בחרבנו
 א"ל ביישובו לא מהני מנחה וא"ל בחרבנו לתשמיש

מגונה כגון זריעה וחשבונות שלרבים לא מהני
תנאה בלא כבתי כנסיות שבחוצה לארץ אבר
בבתי כנסין שבא"י לא מהני שום תנאי יב
יש ליהדר מלהשתמש בעליה שעל גבי ב"ה
תשמיש קבוע שהנאי כגון לשכב שם ושאר
תשמישים יש להסתפק אם מותר להשתמש שם
קצב שלא לסתור שום ב"ה וכו' סעי'
אין סותרין ב"ה כדי לבנות ב"ה אחר שמה יאמר
להם אולם שלא יבנו האחר לא בונים האחר תחלה
ואח"כ סותרין הישן והוא שהיה הראשון חזק אב
אם חדשו סודיותו או נטו כהלך לימל סותרין
אותו מיד ומתחילין לבנות במחנה במקומו ובל"ה
שמה תדחק השעה ושאר חרב' ק"ג ר"י
בב"י הכנסת וכו' כ"כ סעי' א' ומותר
לעשות מבית הכנסת בית מדרש אבל לא בית
המדר' ב"ה ב' בני העיר שמכרו ב"ה יכולין
ליקח בדמיו תיבה והיו היכל שממנה יצא
או לוח שמעמיד ענין ס' מכר תיבה יכולין
ליקח בדמיו מטפחות של ס' מכר מטפחות
לוקחים בדמיה ספרי' והיו שכתב כלל חמשה
לברו וכן בב"י וכתוב' מכרו ספרים לוקחין
בדמיה ס' אב אפלא להוריד מקדושתן אס'
ואפ' אם קנו בקצת המעות דבר שקדושתו
תמורה אין יכולין לשנות המותר לקדושה קלה
ס' שנמצא בו טעות רינו כחומשין
אם מותר לקנות בדמיה קדושה אחרת כיוצא
בה יש אסורים ויש מתירים ה' אס גב'
מעו לבנו ב"ה אב' המדר' או לקנות תיבה או
מטפחות או ס' ודעו לשנות מל' צורך מהשג'
בו אותן אין משכך המותר לכל מה שירצו
ואם כשגבו המעו התנו לעשות חפצם ממותר
הדמים אפ' קנו ומכרו וחזרו וקנו קדושה במקצת
הדמים מותר להוריד המותר אב' אם לא התנו
כשגבו לא שצרכו התנו אסור להורידם ו

מכר' ב"ה וכן שאר דבר' שבקדושה ואפ' ס'ת
להספקת תלמידי' או להשיא יתומים ברכין
ז' והא דב' הלכ' במכר הס' שלכפרים שאין
באין אנשים ממקומו אחר' של נעשית לא נבג'
הכל' לבדס ולכן יכולים למכרו ומה המעות
הנשארים בקדושתן ואין רשאים להורידן
מקדושתן והיו כשמוכלו בע העיר שלא
מדעת פרנסיהם וה' אם מכרו שבעה טוב'
העיר של במעמד אנשי העיר באותו מכר
והיו במעמד אנשי העיר רשאים להוציא
המעות לכל מה שירצו ואם קבלו עליהם בני
העיר בפירוש במכר זה כל מה שיעשה אפ'
מקד' מה שעשה עשו' אבל שלכר כ"ס שבאים
במקומות אחרים אפ' בני אותן משלהם אין
במכר אלא אותן בדעת היחיד שאם יעשה
במה יחיד מה שירצו בהסכמ' העצב וה' לכל
דבר' קדושה שצרכו כאן דכולהו גריד' בתו
ב"ה ח' בנו בית סתם והקדשוהו אח"כ לכה
דינו ככה אבל אין קדוש עד שיתפלל בו אפ'
אם בנאוהו לשם ב"ה וכיון שהתפלל בו אפ'
אורחיוס לפי שעה כיון שהיה מיוחד לתפלה
קדשוהו לפי שעה הקדישו הכל כפי מה
שאמרו" ט' כשמוכר' אנשי הכל ב"ה
יכולים למכרו מכר עולם והלוקח יעשה
בו מה שירצה חוץ ממדר' ובמקד' ובית
טבילה ובית הכסא ואם מכרוהו ז' טוב' העיר
במעמד אנשי העיר יעשה הלוקח אפ' הד'
דברים' ז' יא' יחיד בשלן אפ' ס'ת מותר
למכרו ולעשות בדמיו כל מה שירצו כלש'
הקדישין לקדושת בדמים וישמי שאמר ואח'כ
ללמוד תורה או לישא אשה" יא' ב"ה א'
למים ועצים מכה ישן שנסתרו יכולין ליתן
במותר דא' לאן דהוה להו חנינה מניה לא
היו יב' לה דהר'ל' כמכר ואם יכולין להחליף

באחד מהם יוצאין לחולין אב אסור למשכנה
 להשאיל אב על ידי ז טובי העיר שעדין נש
 ארים בקדושתן שיהיו כל דבר אחר שתחול
 קדושתן עליו יב משיש לו תנאי עם הקהל
 של יוכל לבנות בה כי אם הוא זרעו אינו יכול
 למכר זכותו לאחר יג גב מעו לבני בה
 ובא להם דבר מצוה מועילין בהבטות קבו
 אבני חזון לא יבדלוס לזכר מצוה לא לפדיון
 שבמים אעפ שהביאו האבנים ומדרוס ואר
 הקורות ופסלם והתקינו הכל לבני מוכריהם
 לפדיון שבמים בלבד אב אסור וגמרו לא יבדלו
 בה לא יבנו לפדיון מה הצבו יד ראוב
 שאם קרעו אז איכות לבנות בה והקדש
 אומר לבנות בית לתלמוד וראוב אומר
 דהכי לא נדרי לאמצי ראובן הדד ביה ואסמא
 לא היה דרשם היו יכולין לשמחה ואסמא
 אותה העיר אעפ רשאים לשמחה אסור עומד
 וצווח אאכיש ראסור דהיזמבה שם חבר
 פיראבא מאי דאני אדעתא דידיה אתי טו
 איך אדם יכול לאסור חלק מבה ולא מחסר
 ואסמא אימכלוס ין מי שהשאיל ביתו
 לבה וישל מדיבה עסא מהקנל אינו יכול
 לאסרה אאכ יאסרה לכל הקהל כאחד יז
 מי שהיה בביתו בה ימים רבים אין העמר
 רשאים לשמחה בבית אחר יח יש מישא
 שכלי הקדש שולכמך שנהגו להביאם תמיד
 לבה בחגים אין יכולין להוציאם לחולין ולמכרם
 והקהל יכולין לתפושם שישארו בחזקתם
 אחד מיתת המקדיש יט ישמי שאומר
 שאם נמוצא אחר מיתת אדם כתב כתוב
 שהקדיש כלס ואין עליו עדים ולא מסרו לה
 קהל אפ"ה הי הקדש כ שמי שאמר שסת
 שהוחזק שהיה שלא מיתו שולראובן אף הצבו
 יכולין להחזיק בו כא אינן קנות מעולם

שנשתמש בהן הדין לתשמיש קדושה כב
 אדם שהיה רגיל בשום מצוה כגון גלילה
 ואורעו אונס או עוני ונתנו הקהל המצוה לאחר
 ואחכ העשיר ורצה שיחזירו כל המצוה אם
 בשעה שנתנו הקהל המצוה לשני היה ספק ביד
 הראשון לתת מה שיהיה מתן בכל שנה ולא חפץ
 בה ומלצה עם שאר הקהל אבד זכותו אב
 אם כשנתנו לשני לא היה ביד הראשון ספק
 לתת מה שיהיה כותב נגד שיש בידו לזכות
 במצותו ולחלו ליתן מה שהיה בנות תחלה
 כותב וחוזר למצותו **קנ"ד רי"ז**
תשמישי קדושה ומדות בה
 ומי יטע" א רחבה שלעיר אבכ
 שמתפלל בה בתעניות אף בה משום קדוש
 ממנו שהי עראי וכך בתי וחצירות שמתקבצו
 בהם להתפלל באקרא אף בהם שום קדושה
 ב השוכרים בית ומתפללי בו אין לו דין בה
 ג תשמישי קדושה כגון תיק שלספרי ומצוות
 ורצונות תפלין וארז שמתע" בו סוף או חומש
 וכסא שנותני עליו סוף וסוף שמתע" לפני ההיכל
 יטבהם קדושה וצריכין לגנז' ד מטפחות
 סוף שבבן יכולין לעשו מהן תכריכין למת מצוה
 וצו הגניזתן ה סוף שבלה מניחין אותם בכלי
 חרש ומנצין אותן בקבר תלמיד חכם אפ"ה אינו
 שונה לא התבנותא שמשותף ו אין עושין
 מתבה כסא לסוף אב מות לעשו מתיבה גדולה
 קטנה כן מות לעשו מתיבה גדולה וילין קטן חולעשו וכן מות
 ממנו כיון לסוף אב לעשו ממנו כיון לחומש לעשות
 אס" ג הבימה כמן בימה שהיו עושין למלך גדולה
 אין בה קדושה ארץ ארץ קדושה בה"ח הארון קטן אבד
 וכל מה שעושין לסוף אב מועיל בותנא להשתמש אסור
 בו שאר תשמישי אפ"ה ח"ט המתגרדיס סוף
 ומניחים מטפחות סוף מות להשתמש בהן כל
 סוף וסוף שלדעת כן הוקדשו אב המניחים

וכן מות
 לעשות
 מביא
 גדולה
 קטן אבד
 עשו
 חס"ט
 שרדף
 לבד

כביתם ואחל מקרישים כיון שעדין איתו ספר
 נעשה ונשתמש בו איתו ספר אסור להטותו בסוף
 אחר ויש מתירים ל' הנהגה להניח עטרת ספר
 בראש הקורא בסיום התורה אין במחוס בידים
 המוכרין אותם בראשי חתנים ועלמא ממחי' בידו
 יא' נרות שעה שנתנו הכותי לעלן וכיבן
 שמשם ונתנס או מוכרם לישראל אסור להדליקם
 בביהכ"ל יב' עכבר שנמצא בשמן שלכה
 אם הוא מחוס אסור להדליק בו יג' כל שלכה
 מותר לקרות לארץ יד' אין מדליקין נר
 שלהדין מנר ביד ויש מנש דהם בעוד שדולקין
 למצותן אב כשיצריך לכבותן מותר טו'
 בני כרך שקנו סוף וחתנו שאם יעא א מהפך
 שהנשארים יתנו לו חלקן וחזקו הסמלי' אם יצא
 א מהם אין מחנן בו לא מה שנתן בלבד
קנה לירך מבה לבית המדרש ובו
 כ' סע' א' אחר שיעא מבה ירך לבית
 המדרש ויקבע עת ללמוד ועדי' שאותו עת יהיה
 קבוע של' יעבירנו אף אם הוא נכח להרויח הדמא
 ב' קוד' שילך לבית המדרש יכול לאכול פת שח'
 רית אם הוא רגיל בו וטוב שירגיל בו קג'
קדר משא ומתן ובוסע' א' אחר
 ירך לעסקין וכל תול שאין עמה מלאכה סופה
 בטלה ומררת עון כי העוני יעבירנו עד קצו' י
 ובא לא יעשה מלאכתו עיקר לא עראי ונתתו
 קבע וזה יתקיים בידו י' שאין יתן באמונה ויזהר
 מלהזכיר שם שמים לבטלה שבכל מקום ש'
 הזכרת השם מצוה מיתה מצויה ויזהר מל' שש
 אפ' באמת שאף עיירות היו לינא המלך וכלם
 מדרבו בשביל שחיו נשבעין שבועות אעפ"ה
 מקיימין אותן ויזהר מלהשתתף עם כן כרך
 עובד עבודת אלילים של' יתחייב לו שבועה
 ועובר משא לא ישמע על פך
הלכות נטילת ידים קנז

דמן קביעות קעורה ופוסע' א'
 כשיגיע שעה רביעית יקבע קעורות
 ואם תח' ועוסק בלמודו ומתן עד שעה ששית
 ולא יאחר יותר דהוי כדורק אבן לחמת אפ' לא
 טעם מירי בעסמא' **לנחריני**
 נטילת ידים לקעורה וכו' יג' סע' א'
 כשיבוא לאכול פת שמברכין עליו המוציא יטול
 ידיו אפ' אינו יודע להם שום טומאה ויברך
 נטילת ידים אכל לפת שאין מברכין עליו המוציא
 פת לחמיות דקות או פת הבאה ב' סע' וקעורה
 קובע קעורות עליו אם אין עדי' נטילת ידים ב'
 ישמש שאם אינו אוכל לא פחות מביצה
 יטול ידיו ולא יברך ג' אם אוכל פתו מביצה
 נשמש שאינו עדי' נטילת ידים ד' אם אוכל דב'
 שטבולו ב' משבעה שסימנס י' שחט דים
 ולא נתנגב ואפ' אין ידו נגע במקן המשקה
 עדי' נטילה בלא ברכה ה' המוטל ידיו לפת
 ה' במאסי הדוח ובשר עלי' ישמי שערמה כ'
 ד' ידיו אעפ" שמוהל טופח עליו דינו כפירות
 ותבשיל מחטים והם נגובים דינו כפירות
 ו' השותה אין צרי' לטול אפ' ידיו אחת ז'
 מוטל ידיו לדבר שטבולו במשקה ואחל רוח
 לאכול לחם ישמי שערמה מדרב"ז שאין אותה
 נטילה עולה לו ואצ"ל אם נטל ידיו של' לאכול
 ואחל נמלך לאכול ח' מי שהיה במדבר
 או במקום סכנה ואין לו מים פטור מנטילת ידים
 ט' צרי' לזהר בנטילת ידים שכל המטביל בנטילת
 ידיו חיי' גדול ובא לידי עניות ונעקר מן העולם
 י' אעפ" ששיעורם בלביעי יוסף ליטול
 בעסע דאמ' רב חסדא אפ' משאוי מלא חפני' מא'
 והבולי מלי' חפני' טבוחת' יא' מברך קט'
 נטילה שכל חמצות מברך עליהן עובר לעשייתן
 ונהגו של' לברך עד אחד נטילה משו' דפעמי'
 שאין ידיו נקיות ומפני כך מברכין עליהן אחו'

שפשוף ידים שכבר ידיו נקיות קודם שישטף
עליהם מים שמים" ז' ועגבם היטב קודם
שיבצע שהאוכל בלחץ כיגוב ידים כלן וכלן
טמא" יג' המטביל ידיו לאט לאט במאנו
לנטל ידיו בבת אחת ושופך עליה רביעי' מים
בבת אחת או שטל ידיו וישפך עליה רביעי' דרך
וכך שפך על הצדקה קנט באיזה כלי
נוטלין לידים וכיצד יבא המים לידיו וכו' כסע"י
א' אין נוטלין לידים אלא בכלי וכל הכלים כשרים
אפי' כלי גללים וכלי אבנים וכלי אדמה וערי שיהיה
מחזיק רביעית ואם ניקב כלונס משקה דהיינו
שאם ישימו אותו על משקים יכנסו בתוכו דרך
הניקב והגדול מתקב שהמשקים שבתוך הכלי
יוצאים בו אם בטל מתגרת כלי ואין נוטלין ממנו
לידים ואפי' אם הוא מחזיק רביעי' מהניקב והלטה
ב' והמטביל דרך פיו למעלה במה שממנו
הנקב ולמעלה אינו חשוב ככלי ונמצא שאין
מים באים על ידיו מהכלי אפי' אם נוטל דרך הנקב
שהרי כיון שמחזיק רביעית כשלמכין אותו ואם
לא יסמכוהו ישיבכו המים ולא ישאר בו רביעי'
אין כלל הנכד מגופה שנתבית קשה וידה ואינה מקבלת רביעית
של מסוככות אין נוטלין ממנה ואם הרחיבה
מלמטה עד שמקבלת רביעי' כשהי' יושבת של
מסוככות נוטלין ממנה" ד' חבת וכפישה
שהי' מיני גאדות שלמד שתיקמן ועשה להם
בית מושב נוטלי' מהן אבל שכן וקפה שהתקן
לשבת בלא סמכה הפתח בצפת ערשה מקבלת
משקים אין נוטלין מהם לידים לפי שאינם עשויין
לקבל משקים והי' לכובעים שחלוצים אפי' כשהן
קשים כבש מקבלים מים ואינן צבים מהם מים
אינם עשויים לקבל מים ומה' עי' הדוחק מחזיקים
שעושי' דרכים רגילים לשבת בהם" ה' כל
שתחלות תקונו כך שאינו יכול לעמוד בלתי
סמיכה ואין משתמשין בו לא עי' סמיכה חשיב
שמיד כלל לפי כלל שהן מלא מקבים מתחתיו

וכיון צד למעלה וכשמניח אדם אצבעו גרין
אין המים קצתין וכשמסירן המים יוצאים מחתך
ליתול כחמנו אפי' שאינו מחזיק כלום כיון שעשוי
לקבלה בענין זה וזה עיקר תשמישו מקחמכל'
ו' לא יתן מים להכירן בחפצו שאין נוטלין לא
מחכלי והם כמטל ואם מן הכלי ושפך במטה
לידו וחדת דמינו כלום ודלת מתיר בזה כיון שתחלת
נטילה לידיו ודלת היה מן הכלי והוא שהיתה ידו
הראשונה טהורה כמטל שפך עליה רביעי' בבת
אחת" ז' עי' שיבא המים מכוח נותן לפי
צנור שדולה מים כחצי ארץ ושופך בו ונמשכים
כמו המים להשיקת השדה אינו טל ליתן ידו
לנוכו כדי שיקלחו המים עליהם מופני שאינם
באים מבח אדם שכבר פסק בזה השופך וחס
משקים ידיו קרוב למקו השפכה אפי' שאינו
משקים אותם תחת השפכה כחמנוש עלתה לו נטיל
בכל צדקה שהן קרובים למקום השפכה עדיין
מכוחו הטבאים ואם הטביל ידיו לתוך הצנור
הזה אינם טהורות מזה טבילה מפני שהם
שואבים והלכו בידו ששופך ונותן לתוך הצנור
עצמו אפי' אם בות' אותם חוץ לצנור וכו' משך אותם
לצנור והטביל בו ידיו טהורות דשואבה שהמשיכה
כשהי' ואפי' רולה ונותן לתוך החריץ עצמו אם
הדל נקוב מאחוריו כלונס משקה ובעוד ששופך
דקד' כיון לצנור מקלח מאחוריו ליאר מטביל בו
את הידים וטהורות דחשיבי כלל הטביל ביאר
דענין זה מוחבר הכלי ליאר וחשיבי מים לצנור
מחזירים למימי הארץ אפי' דענין כזה לא
חשיב חבור לענין טבילה ויש חלקים בזה ואומ'
רגס לנטיל ידים לט' חשיב חיבור" ח' אפי'
הכנס ידיו בתוך כלי שלמים נשפך ידיו בהם
אם הכלי מחובר לקרקע לא עלתה לו נטיל ואם
אינו מחובר לקרקע יא' שעלת לו נטיל ויא' טל
שעלתו ובשע' היוותק יכול לסמוך על דברי

המתירים ואח"כ כדמקל ליתן בדרך כטילה
נוטל בלא ברכה" ט חבית שיש בה מים
מנחה על מדביו ונוטל ממנה לידים ואם היתה
מוטה בארץ והמים מקלחין ממנה או שעומדה
והמים יוצאין דרך נקב שבה זכתה ידיו שם לא
עלתה לה כטילה ואם היתה כדבר הנקב סתירה
וקיבל המים על ידיו חשיב שפירח גבולו וצרי
להחזירה ולהסירה בכל שביעה ושפכה" ז
אם הטה חבית מלאה מים והלך וישב לו והחבית
שופכת מים כל היום כוחמת הטיות ונטל ידיו
ממנה עכ"ל לו כטילה" א הכל כשרים
ליתן מים לידים אם חרש שוטה וקטן כותניו
יב אם הקוף נותן לידים יש פוסק ל"ג וי"ג
מכשירין ונראין דמיהם" יג לכתחלה צרי
לכוון הנוטל לנטילה המכשרת לאכילה" יד
הטביל ידיו במי מעין אפ"י אפ"י אפ"י אפ"י אפ"י
לוטבילה כל שמתפלגים ידיו בבית א' ואם
נטבילם במי מקוה א' שדימ כמעין ויא' שצרי
כאמור ונקיטת כדבריהם" טו כמי
גשמים שהם זוחלים ויש בהם פוסקה יש
להסתפק אם טובל בהן ידיו" יז מקוה מים
שאוכלין שבתקיע להדבבם אין מטבילין בהן
את הידים" ודבר אבד מטבילין ושאוכלין שהם
כזה כולה" ז הדבבם מטבילין בהן את הידים
י"ח לא יטול מהנהר מים בידו אחת ויתן על
ידו השני לפי שאין כאן לא כטילה ולא טבילה
י"ח ידו א' כטילה וידו א' כטבילה ידיו טהורות
י"ט המטביל ידיו אין צריך פסוק ולא כדבר
להגביה ידיו" כ המטביל ידיו אינו מברך
על טבילת ידים לא עני" קסא ידיו מים
כשרים ואיזו מים פסולין
לכטילה" וכו' טו סעי' א' מים שנשתנו
בין מחמת עצמן בין מחמת דבר שנפל לתוכם
בין מחמת מקומו פסולין" ב עשה במים מלאכה

או ששורה בהם פתו אפ"י כתבון לשרות בכלי זה
ונפל לשני פסולין ואם צע"י במים פסולין ואם
היחב בהן כלים פסולין ואם היו כלים מיוחדין
חדשים כשרים ואם הטביל בהן הנחתם והלשון
פסולין אבל אם טביל ידיו במים וטח פניו והלשון
או שחפץ מהם בחפצו המים הנשואים לא נעשה
בהן מלאכה ולפ"כ כשרים אם לא נשתנו
מראיהן" ג מים שלפני הנפח אע"פ שנשתנו
מראיהן פסולין" ד מים שבידוע שנעשה בהן
מלאכה איהם שכיבה בהם הברזל ושלפ"כ
הספ"אם נשתנו מראיהן פסולין ואם לאו כשרים
ד מים ששות מהם תולגלים חולקין בהם
הכלב יש מי שפוסק ואין דבריו נראין לא בין
באין בין בכל שאר בהמה חיה ועוף יש להכשיר
ה אין המלאכה פוסלת לא במים שאובים
בין שהם בכלים בין שהם בקרקע אבל לא במי
מקוה או במעיין בעודם מחוברים" ו חמי
האדנוטלים מהם לידים אפ"י חמץ שהיר
סולדת בהן" ז חמי טבילה יכול להטביל
בהם את הידים אבל לטול מהם בכלי לא ואם
המשיך אותן בארץ דרך חריץ חוץ למקומו
והפסיקו ממעיין הנובע חם אם יש בהם שיעור
מקוה לא ואם חריץ זה מימינו מחוברין לכי
המעיין הנובע" ח לרשי והרש"א מטבילין
את הידים ולהר"י אפ"י מטבילין כן את הידים
ח טעם פיקול חמי טבילה לנטילה מפני שהם
מרים חנינים לאוי"י לשתיית הכלב אבל אם יצאו
ממחמת גובעין שהם לאוי"י לשתיית הכלב
מטבילין מהם לידים" ט מים מלוחים או סרוחים
או מרים שאין הכלב יכול לשתות מהן פסולין
לנטילת ידים אע"פ שכשרים למי מקוה לטביל
אם הם עכורים מחמת טיט שנתערב בהם אם
הכלב יכול לשתות מהם כשרים בין לנטילת ידים
בין למקוה ואם אינו יכול לשתות מהם פסולין

לשכחה

לשניהם : נוטלין לידים בכל דבר שתחת
מן המים כגון יבחושים אדומים או שומן יב
מים שיש להם ספק אם נעשה בהן כחלואה
לאן שיש להם ספק אם יש בהם כשיעור אסלון
הם טמאים או טהורים או ספק אם נטל ידיו אם
לאן טהור ויש מי שאמר שערך אם יש לו מים
אם שיטול ידיו ויצא עצמו מן הספק יב
השולח והכרד והבכור והגלד והמלחאם ליסקן
עד שמעשו מים נוטלין מהם וטובלין בהן ויש
בהן כשיעור יב מי שאמר שאין טהור מים ראשון
לא במים בלבד ואם שחין כשר לנטל ידם בזמן
לחובו מים כי לא נתקלחו מים לא שאין לעשו
כן למתנה כדי של יהא כמזלזל בדבר חשוב
שנשתנה לעליו עד שקבע בידו לעצמו ויש
מש שכל מי פירות לאו יב לנטל ידם כשיעור הדוחק
א צרי שיחא במים רביעי והם לא יב לנטל
שבאו לנטל בא האחרת אף צרי ואם בזה אחר
זה ובלבד של יספיק הקלות ביד היה רביעי מים
בכלי ופשוט ידיו ואחר יוצק על ידיו ובא שם
ופשוט ידיו למטה ממנו סמך ליד הראשון ואלו
יורד על ידו של ראשון ולדן של שני של מטה ממנו
ידיו שניהם טהורות אעפ"י שפירחת שיעור הדביעת
כשהם מגיעים לידן של שני ידיו טהורות מפני
שהם באים משני טהרות ויש מתירים אפ"י
במטלס זה הוואל ובשעה שהתחיל הראשון לנטל
מהם היה בהם רביעות אף לשני זה עולים מפני
שבאו משני טהרות ועל דרך צננוטלין
מחירי חגלג ולד ומלוג לבמה בני אדם כל צד
שנפסקים חמם לשפך כל א על ידו אפ"י
שיכולים להניח דוח יריהם צד צד זהאן זהאן
זה וליטול כאח ובלבד שידפן יריהם בענין ש
יצאו המים לכל אחד יד צרי שיחא רביעות
מכאן במקום א שם נטל כשימיעת וחדד ונטל
בשני ידיו טהורות כשהיו טהור רביעות

שאמר בן לידיו של גדול כן לידיו של קטן נטל
שני בצד אחד זה יד אחת וזה יד אחת ואחל חזר
השני ונטל ידו השנית והלך כגבני מים ולפ"י
היה בכלי חצי לנגמרו טהורות ואם לאו ידיו
השניה טהורה שאין טהור בפחו מחצי לוג יותר
משאר בני אדם קטן דיני חציצה
בנטילה ובירסע"א צריך לזהר מחציצה
שכל דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בנטילה כגון
צואה שתחת הצפורן של כגד הבשר ובצד
שתחת הצפורן אף כגד הבשר ורביה שעל בשרו
וטיט הית וטיט היד צריכה במיעוטן שאין כו
מקפיד אין לחוש ב כל דבר שאינו מקפיד
עליו אינו חוצץ היה דרכו של זה להקפיד וזה אף
דרכו להקפיד למי שדרכו להקפיד חוצץ לפי שדרכו
דרכו להקפיד אינו חוצץ כי זהו צדו וזהו צדו
צבועות אין הצבע חוצץ על היד אעפ"י שיש בידו
מממשו של צבע ואם צבע אחר ידיו
צבועות ויש מממש הצבע על ידיו ה"ל חוצץ
שהיד היבש חוצץ והלח אינו חוצץ וכן הנשים
שדרכן לצבע ידיהם לבני וכיוצא אין אותן
צבע חוצץ א צרי להסיר הטבעות מעל ידיו
כשע"י ידם ו שיעור נטיל ידים כל היד
עד קצת של צדו ואם עד מקום חבר האצבעות
לכך יד וראוי לנגמג בדעת הראשון כלכל
האברות ושפשוט הידים בנטילה וכן
למע"א הנטל צרי להגביה ידיו למעלה של
צדו מים חוץ לפתק ויחדרו ויטמאן את הידים
והם כשהיו נטל כל היד עד מקום חבר היד
עם קצווע אכל אם ביטל עד שם אינו צריך
להגביה ידיו וכן אם שפך על ידיו רביעית
בפעם אחת כיון דאין שם מים טמאים כלל
אינו צרי להגביה ידיו וכן המטביל ידיו אינו צרי
להגביה ידיו ב המטל ידיו שוקק עליהם
קצת מהרבעות להסיר מהם וכל דבר שחוצץ

ואח"כ שופך עליהם פעם שניה וגם על המים הם
טמאים ואח"כ שופך עליה פעם שלישית לטהר המים
שעל גבי הירידים ואם אין בידים לכלוך ודבר המוצץ
שופך על שתי ידין רביעי בבית אחת ואין צורך
מים שניים" ה' נטילת מקצת ידו וחזר והוסיף ונטל
הנשאר מידו חרי ידו טמאה כמו שהיה ראשון
בטיילה לחצאין ואם עדיין יש על מקצת היד שנטל
בתחיל טופח טמא להטפוח לה טמאה בראש המים
ראשונים אב בשנים נטילת מקצת ידו וחזר ומוסף
על מקצתו" ד' שפך מים על ידו אחת ושפטה
בחדתה לא עולה לנטילה אף שפך באחרונה
על שתי ידין לפי שהמים ששפך על ידו אחת
נטמאו וכששפטה בנטמאות חדרתה ממנה
ואין מים שניים בטהרים לא במים שנטמאו מאמת
היד עצמה ולא הלאים מחמת היד האחת הלבך
השופך מהכלי על ידו א' ושפך בחדתה צריך
לנגב ידיו ולחזור ולטלם כראוי לפי המטל ידיו
צ"ל שישפך לן אחד שליה ואם אין לו אחר אחת
הכלי בראשי אצבעותיו ושפך על שתי ידין אחת
או ישפך על כל אצבע ויחולק ששפך שהשופך
רביעית באחת אף צ"ל מים שניים לטהרם שעשו
רביעית בבית אחת כמו טבילה שאינה צריכה
שטיפה שני פעם אם נגע בהם אחד שנטל
ידיו בעורם לחות מן המים צ"ל לנגב ולחזור
ולטלם שה' טמאם על ידי המים שעל המים לבד
צ"ל לזהר כששופך מים שלישיים שהם שפך
לבד מהראשונים של יגע בחדתה עד שישפך
גם זה על השניה וא' שישפך בתחלה על שתי
כאחרי נטילת כל יד מרביעית אין צ"ל לכל זה
ה' מתוך מה שכתבנו יתבאר לך דהא דיד
נטמאה בשפשוף חדרתה דוקא בנטל ידו א'
ואח"כ שפטה בחדתה אבל אם רץ לטול
בתחלה שתי ידין לא נטל ושתיה כחשבת יד
אחת ואינן מטמאות זו את זו ואם ארבעה ידים

שהכחו יריהם זה בצד זה או זה טלגלג כי אחת
חשיב ואינם מטמאות זו את זו" ז' נטילת שתי ידין
זו לעצמה וזו לעצמה ובמלך ששנטל המים
השניים והגיעו ידיו ח' לזו ושפך על שתיהן
אחד ידיו טמאות מפני ששפך ידיו זו על
דמים שעל גבי יד זו מטמאין מים שעל גבי
חדתה וגם את היד ושפטה את השניים לא
פחדו את הראשונים כיון שנטמאות מחמת
חדתה לא אדרבה את השניים נטמאנו בהם
ועריך לנגב ידיו וליטול שתיהם כאחת" י'
אם שפך ידיו זו בצד זו זהר שלא יגע חוץ מ'
מקום שנטלו בו מים מפני שה' מטמאות לא
ח' נטל ידו אחת ושפטה בראשו או בכותל
ואח"כ חזר ונגע באותם מים שבידו מידו על
הראש ועל הכותל טמאה שאותן מים טמאים
חזרו ונטמאו את היד שנגע בהם אע"כ דכל
כמה ולא שפך מהירי בשפשוף השתא דחזר
ונגע בדעו וכבר כתבאר שהשופך לביעל כמות
אינו בבלל כל אף דאין שם מים טמאים מל'
ש' בשפשוף מים ראשונים על ידי צלילתו
של ידו על ידו צריך או קיסס או שום דבר
אחר שאין מים מטהרים לא מים שעל גבי
היד ולא המים שעל הצדד ואם שפך רביעי
מים כאחת על ידו אינו צ"ל לזהר בכך"
י' מי שיש לו מכה בידו ורטייה עליה די ר'
שיטול טמא היד שלא במקום הרטייה וצריך
ליאחר של ליגע ברטייה של יחדו המים שעל
הרטייה ויטמאן היד או ישפך רביעי על היד
כאחת שאם לא נטמאן המים" כ' נטילת
ידיו מי שאין לו מים והמאכיל
לאורחים וכו' בסע' א' אם אין מים מצויים
לפניו ברחוק יותר מר' וכל אחד מן המי' לטול
ידיו במפה ואוכל מת או דבר שטימלו במשק'
ב' המאכיל לאחרים אינו צריך נטילת ידים ואוכל

שטיפה
זמורה

צ"ל כתי ידים אעפ שאמר נותן לתוך פיו ואינו
מגע במאכל והוא לאוכל כמגריפה שצ"ל נטו
ידים **קס"ד שיכור** להתנות אלה
נטילה וכו' כסע"א א' נוטל אדם ידיו שח' **א**
ומתנה עליהם כל היום אפ' של בשע הדוחק
וצלב של יסודותיו מהם ואם מים מצויים טוב
שיחזור ויטול ידיו אבל לא יברך ב' **ב** **א** **ב**
שעמו בסעודה ועדכר שנגע בשוק צורך וכו'
קמות המכוסים באדם או שחכך בדאשו וכל
כיוצא צ"ל לחזור ולטול ידיו ויברך ע"י

קס"ה דין העושה ערכיו ורוצה
לאכל וכו' אסע"א א' העושה צרכיו וכו'
דור' לאכול יטול פעמים על חדא שונה אפי'
יצר ועל השניה מברך ע"י ואם אינו חוצץ לטול
לא פעם אחת לאחר ששפך פעם על ידיו
ומשמש יברך אפי' יצר ואח"כ בשע נגוב
יברך ע"י ב' אם רבים מסובים בסעודה
הגדול נוטל ידיו ותחלה הורא שיהיה רגל לטול
באח"כ שלח להפסיק ושלח לדבר

קס"ו דין הפסקה בין בעיצה
לכאילנות וכו' אסע"א א' יא שאין צ"ל לחזר
מלהפסיק בין נטילה לחזרה וכו' שצריך
ליאמר ושוב לדבר **קס"ז מכוסים**
וזמן הבעיצה וכו' אסע"א א' **ב** **א** **ב**
ובכסע"א א' מוצע בסת מכוסים שצריך
היטב ויחתק מריסת הבעיצה וצ"ל לחתק
מעט שאם יאמר בפירוש ועלה שאר כס'
עמו שאל"כ חשוב כפרוס ויניחו מחובות
לפת ויתחיל לברך ואחר שיסיים הברכה
יפריצה כדי שתכלה חבליה בעוד הפת
שלם ולא יבצע פרוסה קטנה מעני שטרא
כצר עין ולא פרוסה גדולה יותר מכב' אפי'
מפני שגוף כדעבדן ב' יברך המוציא
לאכל ויתן ריוח בל לחם וכו' א' א' **א**

לברך קד' שיתפוס הלחם ד' יתן שתי ידיו
צבחות בשע ברכה שיש בה' אעפ' כפסוק
עשר מצות חתלות בפת ולכך יש' תימות
בבד המוציא וי' תבוא בפסוק עיני כל אדם וכו'
ויתבן בפסוק ארץ חטה ושעורה ויתבן בפסוק
ויתן לך ה' לא יבצע עד שיביא לפניו כלי
אולפתו ולסתבו פרוסת הבעיצה ואם חס'
בקייה או שהיא מתוללת בתגלית או במלח
כעין שלם או שנתפסו לאכול פת חריבה אפי'
צ"ל להמתין ד' יאס' מיד ולא ושיחכך בפה
לאכילה ואם שח צ"ל לחזר ולברך אפי' היתה
השיחה בדברים מעט דברים שמברכין עליו
פמן שצריך על הפת וקווי' שיאכל ואם הביאו
מלח או לפת חמץ כס' לא יברך וכו' מוכן ללחם
ובית בל' אפי' צ"ל לברך ב' האוב' שהיה
מטל ידיו לאכילה ויעקבקה מברך המוציא
ועתה לחזר' חשומים ואח"כ יברך לאוב'
ידיו ויברך ע"י לא היה פסוק ויוצא בברכת
יען ואפי' צ"ל לחזר ולברך המוציא ו' **א**
שכח ואכלה ביד המוציא אס' נזכר בתוך
הסעודה מברך ואם לא נזכר עד שאכור
סעודתו אכור מברך ב' אם הוא מסופק אם
ביד המוציא אם ביד אינו חול' ומברך ב'
אם במקום ברכת המוציא ביד שהכל נה' ברכו
אפי' שח' ביד המוציא מלכא מאריה דהיי'
פתא יצא יא' אם הם שנים או רבים אפי' **א**
לכולם ודוקא הסיבוב שהו' דרך קווי' אפי' **א** **ב**
אשכח בל' היסבה כיון שאינם נזכרים יחד
אפי' בלא מברך לעצמן ואם אחד נאכל כח'
אם במקום פל' כיון שהכע' מקו' לא יתקן חז' אפי'
ואפי' בל' היסבה והאיתא שאין אנו רגילים
מהסבה ישבה דרך בשלח א' אוב' שח' **א**
במפה אחת חז' קביעות ואם לבני חבורה
בהיסבה וידיו דמי' ולדור' אפי' קבעו מקו' לאכילת

וי' תב
כפסוק
מצמיה
חציר
לבהמה

אובעל הבית עם בני בתו לא יאכל ישוב
שלח אובמסה אחת יב אם היו רוכבים
ואמרו נאכל אעפ שכל א אכל מכלו שני
ידרו מהבהמות ט טרפין כק שעמדו בבית
א אכל אם היו אובמסה וכלם לא ואם היו אכלין
בשדה מוסרין ומפריין אעפ שאוכלין כלם
בשעה אחת ומכלל אח כיון של קבעו במקום
ואוכלים מפוצלים אינם מצטרפין יב היכא
דלא קבעו במקום ואמרו שכל א מבדק לעצמו
אם כיון המבדק להוציאם מהם מתכוונם לצאת
ימות יד אם המבדקים רבים גדול שפכום
בוצע ואם יש עמדם בעל הבית הוא בוצע ואם
אם הוא רח גדול יא אין המבדק רשאי ל
לטעום עד שיטעום הבוצע ואם אין כלם
זקוקין לכבד שכל הבוצע רשאים לטעום
קוד ואם חו שבת יד שיתק לפני המבדק
לחם משנה חוץ ממה שלפני הבוצע וזה יהיו
רשאים לטעום קוד הבוצע יז אין הבוצע
רשאי לבצוע עד שיכלה אחר מפי רוב העונים
יד הבוצע פושט ידו תחלה לטעור לאכול ואם
בא לחלוק כבוד למי שגדול ממנו רשאי
יח הבוצע כותף פרוסה לפני כל איהא כוסר
פרסה בידו ואין הבוצע כותף ביד האוכל אחר
היה אבל יט מי שאינו אובמסין יכתוב לבק
ברכ המוץ לקדו ואחכבים אבל לקטני יסת
לבדך אעפ שאינו אובמס כרי לחכבים
במצות כ אפ בשבת שהיה לאכול פת
לא עבד לו חכיה של המוץ אם אעפ אכלו לא
שרי לבדך למחרת אעפ שאינו טעם דאכל
המוץ רמזה בליל ראשון או שלפסח וברפת
היו דקדוש בן שלמה מין שלום
כסוף על אי אה מי פת מצרכין ומ
יג טעם א הן למנוח חתנות שלפסח
ופת שלם הכל כמין א מבדק על השלם אפ

הו פת קיבר וקטן והחתימות פת נקיה ואחלה
אב אם השלם שעורים והחתימות מחטים אפ
היא קטנה מניח וברכה תחת השלמה וכוונת
משניה יחד ב אם שתי שלמות מוכן
א אחת גדולה ואחת קטנה מבדק על הגדולה
אם יש לאדם שכיח ואין לחם ואין לחם שלם
יחברים יחד בעץ או בשום דבר שלא יהיה
בדא ודינו כדין שלם ואפ ששבת יכול לחבר
ב שני גלסקאות הדבוקים יחד שני מונחות
מן האחת והשנייה נשארה שלימה טוב לתקן
החתימה מהשלמה כדי שתהא כדאית שטמון
ממה שיביחטה דבוקה אעפ שגדאית יותר
גדולה י פת שעורים ופת כוסמין מבדק
על שלש עשרים כיון שהן מוכין אעפ שהן
סמין יפות פת נקיה ופת קיבר מבדק גבל
הנקיה ואם המבדק נקיות וזו לבנה יותר מזה
מבדק על הלבנה יותר ה פת גרים כן הוות
קיבר של שרף אם אדם כותף מפת גרים מבדק
על איזה מקם שירצה ואם הן נשאר מפת ברום
מסלק פת נקי שלמים מעל השלחן עד לחור
ברכ המוץ ואם בעל הבית אינו נאחר מפת
גרים ואין רשות לאכול כלל העושה דין פת גרים
כי הן נקיה אבל בעצת אוכלי מפת שאינו
שטעורין ושת ילחם מוחי על השלחן יד
לכאמ עכפפת בקייה שלמים הואין והו ואין
דעתו לאכול לא מאותה פת ואם בעל הבית
נאחר מפת גרים וש שאינו מזהר בבק
עמו על השלחן כיון דמצוה מוטלת על בעל
הבית יבצע חו הנה שלמים וסוף שאותה
למצוה הותר לכל העושה ו פת הבאה
בכיסוף מבדק עליון בומי מצוה ולאחר
ברכה מעין שלם ואם אכל ממנו שוטור
שאחרים תכל לקבוע עליו אעפ שהו לא
שבע ממנו מבדק עליו המוץ וברכת המוץ

ואם כותל היה מרעף לאכול ממנו בעטו ביד
כדאכל ממנו ואכל כל שיש שחחרם קובעין
עלין מברך עלין כל המדון אעפ"י של ביד המוע
תולה ואם אכל שיעור שאחרים אין קובעין עליו
אעפ"י שהו קובע עליו אינו מברך לא שמי' מו
הכרה אחת מועין שלש דבריה דעתו אצל כל
אדם" ז סתבאה בכיסין יב פת שיעשו
כמין כיסין שמתחילין מתן רבש או צוקר וא
מזים ושקוים ותבלים והם הנקראין שקיל לאש
ד"אלחשו" ה' משהיא עיסה שעירבה דבשה
שמן או חלב או מיני תבלין ונמחה והוא שגרה
טעם תערובת המעידות או התבלין כיבר בעיסה
יש מפרש שהיא סבב בתערובת בין שמינה
מתערבת שיעשוין אותם בעכ"פ בעש"פ וכו' ס"ס
אוחך והן הנקראין ב"ש קול שיהלכה כדמכונה
לזה ברי' מתקין להם רינין שאמרנו בפת חבא
בכסבין" ה' לחמניות אותן שבלילתן רכה עמו
שקורין אכיל"ש להם גמור הוא ומברך עליו
המוציא ומברך הכוזב" וזוה"ק שכליתם לכה חקס
מחר שקורין כיכלא"ש מברך עליה בומי' מזו
ובדל אחת מעין ג' ואם קבע סעודתו עליהם
מברך המוציא וכל חמיו ואי' אביל' לזו בתוך ה'
סעודה שלא מחמת הסעודה טעונים כרפוד
לכניהם ולא לחחריהם אבל אותם דקיקים
דקים שנותנים מרחקת עליהם הם טעמים למ'
רחקת וברבת המרחקת כוונתך" ט' פת
גמור אפ"י פחו מברית מברך עליו המוציא
לאחריו אינו מברך כלום כל שלאכל כדית'
חב"ע דהינו פירוקי להם שסדקיס יחד
ע"י מרק אם נתבשר לאם יש בהם כדית אעפ"י
שאין בו תואר להם מברך המוציא ובכסבין
ואם אין בהם כדית אעפ"י שגדוה שיש בו
תואר להם אינו מברך לא בכולו ולא בפרט
כמעין ג' ואם אינו ממשלם לא טהור מחובר ע'

רבש או מרק אם יש בפרוסות כלית מברק
עלין המוציא אפ"י לזותואר לחם ואם אין בהם
כדית אם יש בהם תואר לחם דהינו שהו ניכר
וידוע שהו לחם מכל עליו המוציא וכל המלחין
ואם אין בהם תואר לחם מברך בכולו וברכה
א' מעין ג' ואם אינו לא ממש למחבר לא ממנו
דקיק אעפ"י שאין בו כדית ולא תואר לחם מברך
עליו המוציא וכל המדס" יא' שמי' דמרחים
שנותן במים והמים מתלבטין מחמת התפידות
אצל ליה תוריתא וזהו המוציא מברך עליהם
לא בכולו וברכה א' מעין ג' יב' יש מוש
טפות חשדיו ב"י אינו מברך לא בכולו וכל
א' מעין ג' ומדאה שאין וכל המדס" יא' ב'
פירוקי או בפרוסות שאין בכל אח' כדית"
יג' אפ"י דבר שבלילתו עבה אפ"י שיש עליה
טובה אין מברך עליה המוציא אפ"י שיש עליה
תוריתא וזהו המוציא מתערבה בחלה דברכת
המוציא אינו הולך לא אחד שעת אפ"י יש
חלקים ואומרים דכל שתחלת העיסה עבה
אפ"י ריכפה תחב כמיום ועשאה ספגין ובשלים
המים או טגנו בשמן מברך עליהם המוציא
וידא שמים צא"י שניהם ולא יאכלם לא
ע"י שברך על לחם אחת חלה" יד' חלוט
שחור אפ"י בתנור פת גמור הו' ומברך עליו
המוציא טו' טורקין דהינו שיש גומא
בצורה ונותנים בה קמח ומים ומערבין בה
וחסה שם מברך עליו בכולו וברכה א' מעין
הואם קבע סעודתו עליו מברך המוציא וברכת
המוציא אפ"י טריתא דהינו שלוקחין קמח ומים
ומערבין אותם ושופכין על הכירה והוא
מתפשט ואפה אין עליו תורת לחם כלל ואין
מברכין עליו לא בכולו וברכה א' מעין שלש
ות' קבע סעודתו עליו" יז' עמא דהנרקא
ס' לחם שאופין בשפה ומושחין אותו בשמן

לְעַרְסוֹ וְאִתְּמוֹתָיו כִּפְנֵי הָאֵל וְלֹא
 בָּמִיתוּ שׁוֹאֵל לְכִישׁוֹ ה' הַבְּנוֹס לְבֵית מִלְּךָ
 מִתְּצִיאָם לִוְכַע הָבִי יַעֲשֶׂה וְלֹא יִהְיֶה
 קִפְרָךְ בְּסִעּוּדָתוֹ ז' לֹא יֵאָמֶר אִדָּם מִרוֹסָךְ
 כִּבְיָנָה וְאִם אֲכַל הֵל גְּדִדָךְ ה' לֹא יִשְׁתַּחֲוֶה
 בְּבֵת אַחַת וְאִם שְׁתֵּה הֵל גְּדִדָךְ שְׁנֵים דֶּרֶךְ
 גְּהֵל מִגְּסֵי הָרוּחַ ט' לֹא יֵאָמֶר שָׁם אֲבוֹנִי
 מִדְּאִשׁוֹן לֹא מַעֲלִין וְאִם אֲכַל הֵל דַּעֲבָתָךְ
 לֹא יִשְׁוֹךְ פְּרוֹסָה וְיִיחַנָּה עַל הַשְּׁלֶחָן י"א
 לֹא יִשְׁתֶּה אִדָּם שְׁנֵי כֹסוֹת בְּבֵת אֶחָד וְיִבְרַךְ
 בְּר' מִדָּוָן מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאָה כִּגְדִדָךְ י"ב שְׁנֵי
 שִׁינֵיכֶם עַל הַשְּׁלֶחָן הַגָּדוֹל מִשְׁטֵי יְדוֹת תְּחִלָּה
 וְהַשְּׁאֵלָה יְדוֹ בְּפִנֵּי מִי שֶׁגִּדְּלוֹ מִמֶּנּוּ הֵל גְּדִדָךְ
 י"ג הַבְּנוֹס לְבֵית לֹא יֵאָמֶר תַּעֲלִי לֹא אֲכַלְשִׁי
 שִׁיאֲמֹדוּהֶם י"ד לֹא יִפְרוֹס אִדָּם פְּרוֹסָה
 עַל גְּבִי הַקְּעֵרָה אֲבִי מִקְּנֵת הַקְּעֵרָה בְּפְרוֹסָה
 ט"ו לֹא יִלָּקֵט פִּירוֹת וְיִטַּח עַל הַשְּׁלֶחָן מִסֵּט
 שֶׁהוּא מִמֶּתָה דַּעֲתָם שֶׁלֹּא חִבְּרוּ אוֹ לְתוֹךְ הַקְּעֵרָה
 וְלֹא יִשְׁוֹךְ פְּרוֹסָה וְתִנָּנָה לִפְנֵי חֲבִירוֹ לִפְנֵי שֶׁ
 דַּעֲתָם לִבֵּי הַבְּרִיּוֹת שׁוֹהֵה י"ז לֹא יִשְׁתֶּה מִהַכֹּס
 וְתֵן לְחֲבִירוֹ מִכֶּנֶּי סִכְנֵת כִּפְשׁוֹת י"ח לֹא
 יִשְׁתֶּה כֹּסוֹ וְיִיחַנּוּ עַל הַשְּׁלֶחָן לֹא יִיחַנּוּ בִּיחַ
 עַד שֶׁיָּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְיִתְּנוּ לוֹ י"ט הַבְּנוֹס
 לְסִעּוּדָה לֹא יִקְחֻ חֲלִיקוֹ וְיִתְּנוּ לְשֶׁמֶשׁ שְׁכִמָּה
 יֵאָדַע דָּבָר קָרוֹן בְּסִעּוּדָה לֹא יִקְחֻ וְיִיחַנּוּ
 וְאֵלֶּךְ יִתְּנוּ לוֹ ש' אוֹרְחִים הַבְּנוֹסִים אֵלֶּיךָ
 בִּגְדֵיכֶם אֵינֶם רְשׁוּם לִטְוֹן מִלִּפְנֵיכֶם וְלִיתֵן
 לְבָנִי אוֹ לְעַבְדִּי שֶׁלֹּא יֵבֶעַ הָבִי אֵלֶּיךָ טָלוֹ רְשׁוּת
 מִצִּנָּה פ' כִּסִּי הָרֵעַת שֶׁבִירָשׁ לֹא הָיוּ
 מִמֶּנֶּי בְּסִעּוּדָה אֵלֶּיךָ יוֹדְעִים מִיָּמִינֶיךָ
 מִפְּנֵי שֶׁבָּנִי לְתֹךְ לִישָׁב אֵלַי עַם הָאָרֶץ בְּסִעּוּדָה
 י"א הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהִיָּה מִשְׁמַע עַל שְׁנֵי מִנֵּי
 אֲכַל עֲמֻסָּה אֵלֶּיךָ שֶׁל כֹּתֵנוּ לִן רְשׁוּת הָיָה
 עַל אֵינוֹ אֲכַל עֲמֻסָּה אֵלֶּיךָ כֹּתֵנוּ לִן רְשׁוּת

五
〇
二

אכיל

בב אחר ששתי"ת ונשאר יין בכוס לשמות
 חבירך קנח מקום נשיקת הפה משום מיאוס ור"ל
 תשפוך משוכל תשחית אבל שתות מים שטמך
 מהדרך שם **קע"א שלא לנהוג בזיון**
 סומכ"ל וכו' הסע"א עושה אדם צרכין
 בפת והלמד לא בממאיס בלה אבל מידי דממאיס
 ביה לא הילכך איך מניחין עליו בשר חי ואיך
 מעבדין עליו כוס מלא ואין סומכ"ל בזה ערה
 אם היא מלאה דבר שאם יפול על הפת יבטל
 ואין נוטלין הידים ב"י בין חיבין מזוג אפ"ט
 שאינה לצורך אכילה ואין דורקין הפת משום בזיון
 אכלים וכשם שאין דורקין את הפת כך אין א'
 דקין את הפת כך אין דורקין אוכלים הנמאסים
 ע"י דריקה א"כ מידי דלא ממאיס בגזא גוזים
 ורמונים וחבשים שרי"ב לא שבאדם על
 קופה בלא התאנים וגזירות אבל ישבהו על
 עיגול שלדילה **על קופה מלאה קטנית**
 ג מותרת אכול דייסא בפת במקום כף והוא
 שיאכל הפת אכול והמורקדים אוכלים בכל
 פעם שמכניס לתוך פיהם מעט מה הפת עם
 הדייסא ד' ממש יכין יין בצטרות לפנייתו
 וכלה והו' שיקבלנו בכלי כפי הצנור ודורקים
 לפנייהם קליות ואגדים בימי החם שאינם
 א"כ לא בימי הגשם מפני שנמאסים א"כ לא
 גלוסקאות לעולם ה' דורקים חטים רפני
 ותנים צ"ל לישאר של דורקום לא במקום כין
 וגם יכבדו אותם משם כדי של ידרימו עליהם
קע"ב מיי שהכנים אוכלין
 משקין לפני בלא ברכה וכו' סע"א
 שכח והכנס משקין לתוך פיו בלא ברכה יאכל
 ודינו מברך ראשונה ב' שכח והכנים יאכל
 לתוך פיו בלא ב' אם יפלטנו מלפניו ויברך
 עליו ואם הוא דבר שנמאס מסלקן לצד אחר
 ומברך **קע"ג דין מים** אמצעים

ובגסע"א מים אמצעים רשות והל"ל
 תבשיל לתבשיל אבל בין תבשיל לגבינה חובה
 ב' בין בשר לדגים חובה לטול משני קשה לדבר
 אחר וחמירא סכנתא מאי קורא' ג' כל הוצנ' **הנחה**
 הנחה באחרונים מהג' כוונה באמצעים בין להקל
 בין להחמיר חוץ מהסח הדעת שפוסל באמצעים
 מפני שעדיין רוצה לאכול וידיו צריכים שימור
 וחוז מעגוב הידים שהאמצעים צריכי ניגוב
 כראשונים **קע"ד דין ברכות** היין
 בסעודה ובחש"א יין שבתוך הסעודה
 מברך עליו בפה ואין הפת פטור ב' יין פטור
 כל מיני משקין ג' אם אין לו לא כוס א' מניחו
 עד לאחר המזון ומברך עליו ד' אם קבע
 לשתות לפני המזון אין צרי לברך על היין
 שבתוך המזון ויין לפני המזון פטור וכן יין
 שלקדוש פטור יין שבתוך המזון וכך המבדיל
 על השלחן פטור היין שבתוך המזון ויין שאין
 ברכת היין הנדלה פטור א"כ נטל ידיו קודם
 הבדלה הילכך המבדיל קודם נטילה יכול שיל
 להוצי' יין שבתוך הסעודה ובדי עבד שלכיון
 כך פסד יין שבתוך הסעודה וספק ברכות דרוב
 להקל ה' כל מה ששותה בתוך הסעודה
 דינו מברכה אחת א"כ כשביכר לא היה
 דעתו לשתות לא אותה הכוס ונמלך לשתות
 אחר' ו' אין לברך אחר יין שבסעודה ברכת
 המזון פטרתו וכך פטרת יין שלפני המזון
 א"כ היה לו יין בתוך המזון ז' אם אין יין
 ושותה מים או שאר משקין אין לברך עליהם
 דחשיב כבאים מחמ' הסעודה לפי שאין דרך
 לאכול בלא שתייה ואם יין לא היה צ"ל ברכה
 לפני לא מפני שהו חשוב וקובע ברכה לעצמו
 אבל מים או שאר משקין לא חשיב ואינם
 טעונים ברכה וא"כ אם היה צמא קודם סעודה
 ציחק שלמה לשתות לא כדי שלא יציקו ר"ל

המים נמצא כי שתיית המים בסבת הפת היא
ופת פוטרתה ו' לא לברך על המים שבסעודה וש
מחמירים עוד לברך עליהם בכל פעם דסתמא
נמולך הו' בכל פעם והריוצה להסתלק מן הספק
ישב קודם טיילת במקומו עדותו" ה' על היין
שביתוך המזון כל און מברך לעצמו ואפלו
הסיבו יחד משו' דחשיב שמא יקדים קנה
ל'שט' קנה דיני ברכת הטוב
והמטיב על היין וכו' סעי' א' הביאו להם
יין אחר אינו מברך בה אב מברך עליו הטוב
והמטיב רוחא הביאו לו לחם חדש זא"ה אס
היה להם מתחלה שני יצות מברכין על השני
הטוב והמטיב ב' מברכין הטוב והמטיב על שני
יין מקהסתם אפ' אינו יודע שהשני מעובד
מהראשון כל שאינו יודע שהו' גדוע ממנו
ג' הביאו לו יין ידע ויין טוב לא יברך מיד
בפה על הטוב ופוטרו את הרע ולא יברך על
הרע ותחלה בפלסטי' לברך אחריו הטוב והמטיב כי
לעולם יש לברך על העיקר ועל החביב ותחלה
ד' אין לברך הטוב והמטיב אלא יש אחר צמור דהכי
משמע הטוב לו והמטיב לחבר וזה אס משתנו ובנו
עמו אבל אם הוא יחיד לא ה' אס רבים מסובין
בסע' כל א' מברך לעצמו הטוב והמטיב ולא יברך את
לחם דחישק שמא יקדימו קנה ל'שט' כשיענו
אמן ו' יין שלשת חביות והכל ממיץ א' אס
בתוך כל יום לבצירתם שמונה בשני כלים חשיב
כשני מינים ומברכין עליו הטוב והמטיב מ' יום
חלקוהו אין מברכין עליו הואיל והכל ממיץ א'
קעושה הפת מטר את הפרפרת וצמט
כירך על הפת פטר את הפרפרת וצמט
פירי פת דקדק שדיבס עם כורק או רבש בק
על הפרפרת לא פטר את הפת קע' דברים
הבאים בתוך הסעוד ואחר הסעוד מה דינם ובמה סע'
א' דברים הבאים בתוך הסעוד אס הם דברים וכו'

מחמת הסעודה ואינו דברים שצ"ל לקבוע סעודה
עליהם ולפת בהן את הפת כגון בשר ורגלים וכו'
וירקות וגבנה וריסק ומיני מלוחים אפ' אכלם בן
פת אין טעונים ברכה לפניהם וברכת המוציא
ולא לאחריהם וברכת המזל פוטרתן ואם הסעודה
הבאים של מחמת הסעוד דהיינו שאין דרך לקבוע
סעודה עליהם ולפת בהם את הפת כגון תאנים
וענבים וכל מיני פירות אס אוכל אותם בלא פת
טעונ' ברכ' לפניהם דבר המוציא אינה פוטרתן
ולא מעיקר סע' הסעודה טעונים ברכה לאחריהם
רכיון שבאן בתוך הסעוד כל המזון פוטרתן ואם
בתחלה אכילתן אכל הפירות ובסוף אכל עמיהם
פת אפ' אין בנותם אכל מהם בלא פת אין טעונים
אף לפניהם ב' והדברים הבאים לאחר סעודתן
ברכה המזון שה' מנהג בימי חכמי התלמוד שבין
הסעוד היו מושכין ידיהם מן הפת ומשירים אותן
וקובעין עצמן לאכול פירות ולשתות כל מה שצריך
אז לפניהם ב' דברים הבאים מחמת הסעוד טעונים
ברכה בין לפניהם בין לאחריהם דהמזל וכל המזון
אין פוטרתן זא"ה שנאכל תוך עיקר הסעוד ודין
זה האחרון אינו מעי' בינינו לפי שאין אנו רגילים
למשוך ידינו מן הפת עד ברכ' המזון ג' ואם
קובע לשתן סעודתו על הפירות הוה ליה הפירות
כדברי הבאי' מחמת הסעוד ואם אוכל מן הפירות בתחלה
סעודתו בלא פת אינו מברך לא לפניה ולא לאחריה
ויש חולקין ולכן טוב שיאכל בתחלה מהפירות עם
פת ואז אפ' אסא מהם יאכל בלא פת אעס טעונים
ברכה כדל' ד' אעפ' שכל היו הפירות לפניו בשעור
שבירך על הפת כיון ולפת את הפת דהבאים
אעס טעונים ברכה כדל' ג' אס אחר שבירך על הפת
שלאו מצית אחרי' שאינו סמוך עליהם ולא היה
רצונו על הדחק אפ' מרבץ שדרכן לבוא ולפת
את הפת צ"ל לברך עליהם כדי' נמולך קעושה
אי זה דברים קחיים הפסק בסעוד ובמה סע'

א והיה אוכל בבית זה ופסק סעודתו והלך לבית
 אחר או שהיה אוכל וקראו חבריו לדבר עמו ויצא
 ללכת בביתו וחזר הואיל ושינה מקומו צ"ל לבקר
 למפרע על מה שאכל וחזר ומסך בתחלה ומות
 ואח"כ יבזור סעודתו אבל אם רצה עמו בעוד
 הבית מעט ששעה מקומו כופנה לפנה אינו צ"ל
 לבקר ב חברים שהיו יושבים לאכול ויצאו
 לקראת חתן או לקראת בלה אם הלכו שם מקומו
 חוזרין למקומן וגומדין סעודתן ואינם צריכים
 ברכה למפרע וכשהן חוזרין צריכין ברכה ל
 כתחלה וכן אם היו מסובין לשתייה או לאכול
 פירות שכל המשנה מקומו הריפסק אכילתו
 ולפ"כ מבדק למפרע על מה שאכל וחזר
 ומבדק שניה על מה שהו צ"ל לאכול והמשנה
 מקומו מפנה לפנה בבית א אינו צ"ל לחזור
 ולבקר אבל במזרח שלתאנה צ"ל ובא לאכול
 במערבה צ"ל לבקר ג יש מ"ש שאם היה
 בגן ורוץ לאכול מפירות כל אינן ואינן כו' ש
 בדרך על ארץ א אינו צ"ל לבקר על האחר והא
 שבשעה שבדרך היה דעתו לאכול במאות הארץ
 אב מגן לה צ"ל לבקר אפ"אם סמוכים ואפ"אם
 כשבדרך תחלה היה דעתו על הכל ד אם אכל
 פת במקום אחר ואכל במקום אחר אינו מבדק
 בר המזון א במקום הבכור שנהגו חלבי ורסים
 שאוכלים דרך הנכם ויושבים ומבדקים במקום
 סוס אכילתן ה יא ששבעת במינין טעונן
 ברכה לאחריהן במקומן ויא דחוקא מיני דאן
 ז מי שנעל בתוך הסעודתו שנתפלל ונעמד והתפלל
 אפ"אם אין שעות לאמור ולהתפלל שח"ל הפסין
 ואם לא לאכול עד שיתפלל עם כל זה לא היה
 הפסק ז אדם שישן בתוך סעודתו שיעתעא
 לאחרי הפסק קעטא זה הדברים
 קרוין הסח הדעת בסעודתו צריך
 לחזור ולבקר וכו' סעי' א גמר סעודתו

ונטל ידיו מים אחרונים אינו יכול לאכול ולא שותות
 עד שיבדק בר המזון ואם אמר הבדל ונבדק הרי הסח
 דעתו ואסורו לשותות ואם יבדק תחלה ואכילה אינה
 כשתייה להראש אכל להר"ר יונה והר"ר ש"א
 שאע"פ שסלק ידיו מלמטה ואפ"כ סלקן השלחן מסרע
 לחזו לאכילתו אין צ"ל לבדק פעם אחרת שכל ש
 נטל ידיו לא נסתלק לגמרי מאכילה ב מי
 שסומך על שלחן אחרים אפ"אם הבדל ונבדק לא
 חי הסח הדעת עד שיאמר בעד הבית ג אם לא
 אמר הבדל ונבדק וגם לא נטל ידיו משנטל הכוס
 לבדק הרי הסח הדעת ד כשהוא נכנס לבית
 ויש שם חבורות הרבה שאוכלים וכל אלו שיש
 לו כוס יש מ"ש שמסך על כל אכילה כיבדל
 פעם הוא נמלך ה הקוראים בבית בעד הבית
 לאוכלי פירות ומביאים להם בזה אחר זה
 אינם צריכין לבדק אלא על הראשון ו אכל כל
 מאכל ולא אכל מלח שותה כל משקה ולא שותה
 מים צ"ל יאג כותב דיתאנה ובטלה מפני רוח
 הפה ומפני הסכנה והאכל מלח אחר אכילתו
 לא יאכל בגודל דקשה לקבור בעם ולא בצדית
 דקשה לעניות ולא בא צבע דקשה לשד לא באמה
 ובקמיעה קפ"דיני פירורי הפת
 וכו' סעי' א אין להסיר המפה והלחם עד
 אחר ב המזון ב כל מי שאינו משי"ך פת על
 שלחנו אינו רואה סוס ברכה לעולם אכל לא יבא
 פת שלימה ויתננה על השלחן ואם עשה כן
 סומך דלשם ע"א עביר שג העורכים לנגד שלחן
 ג קור שיתול ידיו יכבד הבית של שארן שם
 פירורין וימאסו במים שלגטילה אע"פ שכמות
 לאבד הפירורין שאין בהן כדית שמא יהא חשש
 אסור ארץ שמות להשתמש בשמש עם הארץ
 ויחגם פירורין שיש בהן כדית שאסור לאבדן
 ביד לכך יכבד תחלה ועכשו אין אנו נוהגים כך
 קמ"ע שאין אנו מסלקין השלחן ואנו נוטלין הידים

חזק לשלחן במקומו שאין שם פירות וליכא למיחש
 לפירי ד' אעפ"ש מותר לאכול פירות שאין בהן
 כליית מלך קשה לענות ה' נוהגים לכסות הסכין
 בשעת ברכת המזון ונהגו של לכסות בשבת וי"ט
קפ"א דין מראשונים וב' סעי' א'
 מים אחרונים חובה ב' מים אחרונים אין נוטלין
 על גבי קרקע לא בכלי מפני דוח העה ששורה
 עליה ואם אין לו כלי נוטל על גבי ידים דקים
 וכיוצא בה' א' א' נוטלין בחמץ שהיד נכזית
 בהן מפני שמהם עפ"י את הדמים ואין מבעבירן
 את הצהמה ד' אין צלי לטול לא עד פירק שני
 שלא צבעות ה' ד' שישפיל ראשי אצבעותיו
 למטה כדי שתירד הצהמה ו' אם המסובין
 רבים חמשה מתחילין מן המבדק ואם הם יותר
 מתחילין מן הקטן ונוטלין דרך ישיבתן ואין מבדקין
 זה אצל זה עד שמגיעים לחמשה אחרונים
 וכיון שלא נשארו לא חמשה שלם נוטל מתחילין
 מן המבדק ז' אין מבדקין שום על מים אחרונים
 אחרונים י"א שמים אחרונים אינן צריכין נגב
 להלמבם מנגב ואח"כ מבדקין ב' מים אחרונים
 נוטלין בכל מיני משקין י' יש שאין נוהגין
 ליטול מים אחרונים ואם לנהוגים כן אדם שהוא
 אסטניס ורגיל ליטול ידיו אח"כ סעודה וד' ידיו
 הן ידים מצוה מותר צרי ליטול קודם ברכת המזון
קפ"ב דין כוס של ברכה
 יהיה פגוס וכו' י"א סעי' א' י"א שברכת המזון
 טעונה כוס אפ"כ יחיד וצרי לחזר עליו ולא אכל
 אם אין לו כוס לבדק עליו אם הוא מצפה ואפשר
 שיהיה לו אפ"כ צריך לעבור זמן אכילה
 אחת ולפ"ז אם שנים אוכלים יחד צרי לחזר
 כ"א כוסו לברך המזון וי"א שאינה טעונה כוס
 לא כל וי"א שאינה טעונה כוס כלל אפ"כ טעונה
 ב' כוס בליל המזון אינו לא שני ולא משאר
 משקין אפ"כ קבע סעודתו עליו ואם אין י"א

וכעכין
 ששון שחין
 נבועות

מצוי באותו מקום והצבר או שאר משקין
 חמר מדינה מבדקין עליהם חוץ מן המים
 ג' צרי שלא יהא פגוס שאם שותה ממנו
 פגמו אבל אם שפך ממנו לתוך ידיו או לכל
 אין בכך כלום ואפ"כ שותה מהכד או מהחבית
 קטנה הוי פגוס אבל אם שותה מחבית של
 גדולה אין להקפיד יש מ"ש שאם מים פגומים
 פסולים למאד בהך כוס של ברכה ד' אם
 היו כוסות המסובין פגומים צרי לתת כוס
 הברכה לתוכם ויש מי שאומר שאינו צריך
 ה' אם החזיר יין שלכוס פגוס לקנקן יין של
 קנקן כשר משו וקמא קמא בט"ל ו' י"א
 לתקן כוס פגוס ע"י שיוסיפו מעט יין ואפ"כ
 שיוסיפו עליו מים מותרין ז' בשעת חזון
 מבדקין על כוס פגוס **קפ"ג המבדק**
 איך יתנהג בכוס של ברכת המזון
 וב' סעי' א' כוס של ברכה טעון הדחה
 מבפנים ומבחוץ ואם הוא נקי ואין בו שום
 אינו צרי ב' יתקן הי"א לתוס' חידושי שמוע
 לברך הארץ ואם מושגו להודיע שבחה של
 ג' צרי לתת אחד כוס שלם ד' מקביל
 בשתי ידיו וכשמתחיל לברך נוטל בימין
 ולא יסייע בשמאל ומגביהו מהקרקע טפחאס
 הוא יושב על גבי קרקע ואם הוא מיסב טפחאס
 מגביהו מעל השלחן טפחאס ונותן בו עיניו שלא
 יסיח דעתו ומשגרו לאשתו שתשתה ממנו
 ה' יש מ"ש שאם המבדק אשר אוחז הכוס ב'
 מימין שהוא שמאל של כל אדם ו' משנתנו
 לו כוס לבדק לא יסיח המבדק והמסובין אין
 להם להסיח משהתחיל המבדק לט' בשעה
 שהמבדק שצריכי' לשמוע ולהביץ מה שאומר
 המבדק לא אפ"כ בין ברכה לבדק אין להם לשון
 ואם עברו ושחן בין ברכה לבדק בשעה
 שהמבדק שותק מעט יצאו אכל אם שחן

בשעה שה' ממדך לא יצאן ז' ככונ הדמ
 שכל א מהמסות יאמ' בלחש עם המבדך
 כל ברכה וברכה ואם החתמות ח' לענין
 לשאול בברך המזון מפני חיראה או מפני
 הצורך יש ליש' שרצה כתפלה ט' צריך
 לישב בשעה שמבדך בין אם היה חולך בביתו
 כשאכל או עומד או מיסב כשאמאע לברך על
 ליטב כדי שיוכל לכוין יותר וגם לא יהא מיסב
 שה' ודרך גמלה לא ישבא ימה י' לא שגם
 ברכה מעין ג' ער' לאמרה מיושב יא' אם
 היה מחולך בדרך ואכל אין ער' לישב ולבדך
 לפי שאין רגתו מיושבת עכ"ל יב' אמן
 לברך והוא עוסק במלאכתו קפ"ד
 לקבוע ברכה במקומו עד כמה יכול
 לברך מי ששכח ולא בירך וכו' וסעי' א'
 מי שאכל במקום א' ער' לברך קוד' שיעקר
 ממקומו ואם יצא ממקומו ולא בירך אס' היה
 במזיד יחזור למקומו ויברך ואם בירך במקו
 ששכח יצא ואס' היה בשוגג להרמ"ם יברך
 במקו ששכח ויחז' ינה והראש גמ' יחזור
 למקומו ויברך ב' בלא בשאף לופת עוד
 אבנאם י' לופת עמ' יס' במקום השני מש'
 ויברך וכן ש"ל יהא לעב מאכילה ראשונה
 ג' א' שכל' המיסס טעונים ברכה לאחרונה
 במקומם ויא' וחמשה מיפדג דוקא י'
 אכל ואינו ידע אם בירך ב' המבדך אס' לאו
 ער' לברך מספק מפני שחיא מן התורה
 ה' עד אימת יוכל לברך עד שיאכל גמ' ו
 שבמעיו ופמה שיערו כל צמק שאינו רעב
 מחמת אותה אכילה ומשוגה שהתחיל להיו
 רעב אע"פ שלא נתעכל עדי' לגמרי כשנת'
 עכל לגמרי ריכין ליה וכן טעני' אכילה
 פירות ושתי' י"א אם אינו רעב ולא צמא
 ותאב לאות' פירות בירך אס' אינו ידע טעמו

אם טעמו ו' שיעור אכילה לברך עליה
 ברכת המזון בלית' קפ"ה לברך
 ברכת המזון מקו' וית' פלטי' בבלסט
 המזון וכו' סעי' א' ברכת המזון נאמרת
 בכל לשון ב' ער' להשמיע לאחיו מה שמתי'
 בשפתיו ואם לא השמיע לאחיו יצא ובלבד
 שיצא בשפתיו ג' יש מש' דבעל הבית
 עם בניו ואשתו ער' לברך בקול רם כדי שיצאו
 בברכתו ד' אכל מש' בל ככ' עד שאינו יכול
 לומר כראוי יוכל לברך ברכת המזון ה' אם
 בירך והיתה צואה כנגדו או שהיה שכור נסתמן
 התוספות וחרש אס' ער' לחלו ולברך ומש'
 מירגל פשיטה שאינו חוזר לברך קפ"ו
 אס' נשים וקטנים חייבין בברכה וס' וס'
 בסעי' א' נשים חייבות בברכה המזון וספק
 הואם ער' חייבות כדאוריתא וכו' וציאות את
 האנשים או אס' חייב חייבות לא מדרבנן ואי
 מציאות לא למי שאין חובו לא מדרבנן
 קטן חיי' מדרבנן כדי לחנכו והיה דב' מבדך
 לאבין בשלא אכל האב כדי שביעה שאינו
 חיי' לא מדרבנן קפ"ז ריוקו בנזק
 כל המזון וכו' סעי' א' יא' בדרך
 מש' לרעבים ואי' לאמרו והמוסיף מרע
 אס' אס' במקו' ברכת ה' בריך רחמנא מלכא
 מליה ודאי כיתא יצא ויא' שיער' שיחתוך בריך
 רחמנא דשן כולא ב' בברכת הארץ להראש
 לא יאמ' שהחלת אבותינו ארץ חמדה כ'
 ברית ותורה שהר' אומ' על בריתך שחתמת
 בבשרינו ועל תורתך שלמותם חיי בפעם א'
 והרמ"ם חולק ג' אס' לא הזכיר בברכה
 ברית ותורה אפ' אם לא חסר לא אחת מהם
 מחזיר' אותן ד' אס' לא הזכיר בבונה
 ירושלם מלכות בית דוד מחזיר' אותן
 קפ"ח נוסח ברכה שלישית ויני

ברכת המזון בשבת והטעם בברכת המזון
ובו' סעי' א' אחר שחתם סופו דיוטת
יענה אמן אחר ברכות צמון מפני שה' סיוע
הברכות והטוב והמטיב אינה ראוי לתא' ב'
אמן זה יאמרנו בלחש כדי שלא ירגישו שבת
הטוב והמטיב אינה ראוי לתא' ויזלזלו כה' ג'
צ"ל להזכיר בברכה שלישית מלכות בית דוד
ואין להזכיר בה שם מלכות ^{ה'ת} בית דוד ומאומ' ומלכות
ומלכות בית דוד משיחך טועה שאין להשנות
מלכותא דארעא עם מלכותא דשמאית וכי' אין
לומ' בה אבינו מלכין ד' מסח ברכה דין
מותחנה רחם יי' אנו נחמינו יי' וחותם בה
בונה ירוש' או מנחם ציון בבני ירושלים ואין
לשנות הנאחזת משבת לחול דכין בשבת וכי'
במולאומ' נמחא אחת ה' בשבת אומ' בה דעה
והחליצנו ובר' ח' טו' וחול' שלם אומ' יעלה
ויבא ואם חל' אמהם בשבת אומ' רעה והחליצנו
ואח' יעלה ויבא ואינו מזכיר שלשבת ביעלה
ויבא ולא שלם טובי וחול' שלם ראשי חדש
בר' והחליצנו וטעה ולא הזכיר שלשבת
אומ' בא' ע'מה שנתן שבתות למנוחה לעמ'
ישראל באהבה לאות ולבדית בא' מקדש השבת
ואם טעה ולא הזכיר שלם טובי אומ' פאשר
נתן ימים טובי ליש' לששון ולשמחה את רח'
פל' הזה במקדש ישר' והצמנים ואם חל' קטן
בשבת אומ' שנתן שבתות למנוחה לעמ' ישר'
באהבה לאות ולברית ויב' טובי לששון ולשמחה
אתה פל' הזה כ' מקדש השבת ישר' והצמנים
וכל הברכות הללו בשם ומלכות והו' רבא
בדרך ברכה דוקא כשנזכר קוד' שהתחיל הטו'
והמ' אבל אם כזכר קוד' שהתחיל הטו' והמטי'
צ"ל לחזן לראש בל' המזון ז' אם טעה
ולא הזכיר בה של ראשי חדש כין ביום ב' כ'
בלינה אומ' שנתן ראשי חדשים לעמ' ישר'

לזכרון ואינו חותם בה והו' שנזכר קוד' שהתחיל
הטו' והמ' אבל אם כזכר קוד' שהתחיל הטו' והמטי'
אין חוזר מפני שאינו חייב לאכול פת כדי שיהיה
לברך בל' המזון וחול' המזון עד דינו כלה' אס' ח'
ל' בשבת והזכיר שלשבת ולא הזכיר שלם
ולא כזכר עד שהתחיל הטו' והמטי' אינו חוזר
ואם שכח שלשבת ונזכר קוד' שהתחיל הטו'
והמ' כולל ל' עם שבת ואומ' שנתן שבתות
למנוחה וראשי חדשים לזכרון ואם פתח בל'
והמ' חוזר לראש בל' המזון ומזכיר שלם
ושל' ח' יש מוש' שאם שכח שלשבת ור'
ונזכר קוד' שהתחיל הטו' והמ' אומ' שנתן
למנוחה וראשי חדשים לזכרון וחותם
בשלשבת ואינו חותם בל' ראש חדש ח'
פעודה שלשית בשבת דינה כד' ט'
ג' שאכלו בשבתות ויב' טובי ושכחו להזכיר
מע' המאור עזרם צריכים לחזור לראש בל'
המזון בדרך כלל לעצמו כי מדי דימוזקמ'
יצאו' ה' היה אוכל ויצא השבת מזכיר
שלשבת בבל' המזון ראש לכן בתר התחלת
הקטנה וה' ראשי ח' ימים וסוף וחנוכה
קט' נוסח ברכה רביעי' ודיניה' וכו'
ב' סעי' א' ברכה רביעית לא יאמר חתן
ולא יאמ' בה הח' כי אם בבית האכל ואומ' בה
שנאה מלכות כה' אבינו מלכין מלך הטוב
וגדלותו חתן הטוב לנאמן מטיב לנ' הו' ייטב
לנו וגמולות חתן גמולנו הו' גמולנו חתן גמולנו
ב' בבית האכל אומ' ב' ה' אבינו מלך המלך
והי הטוב והמטיב אמת יי' אמת כ'
קצ' נשתית הין אחר הברכה ודיניה'
וכו' סעי' א' אחר שסיים בל' המזון
מברך כפ' ויטעוס המברך וחח' כיטעמו ח'
אחרים אם כולם מקוים לכוס אחד וכות'
המברך מכוסו לכוס ריקן שבידו לא יטעמו

עד שיטעום הוא אבל אם אינם זקוקים לכוח
 יכולים לטעום קודם שיטעום הוא איך צריך להטעם
 לשמן מכוון לכוס המסובב ואם כוס המזון
 סובב פנים ב' אחר ששתה כוס שלגלגל
 המזון יבדך בדכה אחת מעין שלוש ג'
 שיעור שתיית יין להתחייב בדכה אחרונה
 יש ספק אם בכזית או בדביעית לכת' יזהר
 לשנות או פחות מכזית או דביעית כדי להשתוק
 מן הספק והכאמא לשנות ממנו כמורא
 לוגמין שהיו רוב רביעית הלכך ישתה רביעית
 אם המבדך אינו רוצ' לטעום יטעום
 אח' מהמסובב כשישיר ואיך שתיית שנים
 וממ' מצוה מן המבדך שיטעמו כולם ה'
 היכ' גיע כוס של ברכ' המזון כל' מהמסובב
 אם יגיע לו צריך לבדך בפ'הג' קצ'א
 אם הפועליון מחייב לבדך ובג' טע'
 פועלים העושים מלאכה אח' לבד הבית
 מקצ' ב' המזון כדי של לבטל מלאכת
 בעל הבית כיצד ברכה ראשונה בתקנה יטע'
 פוחת בבל הארץ וכולל בה בונה ירוש' וחותם
 בברכת הארץ ואיך אומד' ברכ' הט' והמט'
 כלל פ'הג' כשנוטל' שכל על מלאכת מ'
 לבד הטעו אבל אם איך נוטל' שכל אר'א
 הסעודה שאוכל' לבד מברכ' כל' ברכות
 כתק' וכ' אם בעל הב' מוסב עמה' אעפ'
 שנוטל' שכל מלבד הסעוד' מברכ' כלל
 ד' ברכות ב' והאירגא לעולם מברכ' כל
 ד' ברכ' שאיך דרך בני אדם עכשו להקפיד בן
 ומסתמא אדעתא דהכי שוכריס פועלים ש'
 בירכו כל' ברכות בתקנס' ג' אס' לעשות
 מלאכה בעורו מברך קצ'א ברכת
 זמון בג' אס' בעשרה זבוב וסע' א'
 היו המסובב' חייב' בזימון שאומ' א' מרהם
 נבדך שאכלו משל' והן עובדי' ואומרי' בדרך

שאכלו משל' ובטובו חיינו והו' חולד ואומ' ב'
 שאכל' מע' ובט' חיינו כהז' את העו' כו' ואס'הס
 ג' ימל' לומ' ברכ' שאכל' משל' אב' יות' טוב
 לומ' נבדך של לח' צא עצמן מ' הכלל ואס'הס
 י צר' להזכר את השם שאומ' נבדך להינן כו'
 והס עוב' ואומ' ב' להינן ואיך לומ' נבדך להינן
 בלמוד' וב' שהיך יאז'ן ואז'ן רבוא כד' הב'
 מברכ' וכל חמשה בנטוח צה כגון שאומ'
 נבדך על המזון שאכל' או שאומ' למי שאכל'
 משל' או שאומ' במקום ובטובו ומטובו ינו
 במקו' חיינו ואומ' חיים ה' בור' וכשהס' כיון
 שמזכרים את השם יבטל' לומ' נבדך להינן
 על המזון שאכל' משל' ב' אס' טעו המזון
 כי והענינים ולא הזכיר להינן א' יכול' לחזור
 אב' אס' עדיף לא ענו אחריו יספורו יצמ' בשם
קצ'א אס' מצטרף שנים לצמון
 אם לאו וב' וסע' א' שנים שאכלו
 אעפ' שבברכת המצוה פטור' את חבירו
 מצוה לחלק שיבדך כל' ברכ' המזון לעצמו
 בדא כשהיך שניהם יודע' לבדך ב' המזון
 אב' אס' ירדע' והשני חיינו ידע' מברך היודע'
 מוציא השני אס' מבי' לשון הקדש לא שאינו
 יודע' לבדך וצ' לבדך מלה במלה לכל מה
 ש' אב' אס' אינו מבי' אינו יוצא בשמיעה
 אב' שנייה שאכלו אינם רשאים ליחלק
 אשנים שאכלו מצוה שיחלקו אחד שלישי
 יצטרף עמהם לצמון וכ' א' אס' אס' להס' ליחלק
 שכל' נחתיבו בצמון ששה בחלקים כיון
 שיסאק צמון לכל חבורה עד י' ואז' א' נחלקים
 פד' שיחיד' כיון שנתחייבו בהזכרת השם
 ומצוה לחזר אחד עשרה ומי' הדאס' היו רביס'
 מקובב' יות' ואינם יפול' לשמון ברכת צמון
 מפי המבדך ואינם רשאים ליחלק' לחבורה
 ששערה גשמה מפני שיצטרכו לבדך בקול

וס' ושמעו בעה"ב ויפד עליהם יכולין לחלק
 לחבמות שג' ג' ולבדך בנחת כדי שלא ישמעו
 בעה"ב זה טוב להם ממה שלא יצאו ידי חובת
 ברכת זמון שהרי אינם יכולין לשמוע כפי
 המכרז"ב אפי' לא היו קבעו מתחלה כולם
 לאכול יחד לא שהשנים קבעו ואח"כ באו ג' קבעו
 עמהם או שאם קבעו מתחלה ואח"כ קבעו ה' עמו
 אינם רשאים לחלק בזמן שהם קבעו יחד
 במר האבילה וכל מהם יאכל עמהם בלא קבע
 רשאים לחלק אח"כ הוא שמע"ג א"ב ה"ן
 רוכבים ואמר ואלא ע"פ שכל אהל מכח
 ולא יקרו מהבית מצטרפין כיון שעמדו
 במקום א"ב אם היו הולכים ואוכלים לא ואם
 היו אוכלים בשדה מפערים וממרדים אע"פ
 שאוכלין כולם בשעה אחת ומכרז"ב אין על
 קבעו מקום לאם אינם מצטרפין ד' ג'
 שישבו לאכול וכל מה ברכת המזון אפי' כל
 אוכל מכחיו ואפי' לא אכל עד"כ כדיתפס אינו
 רשאי לחלק ה' ג' שאכלו משלוש חברות
 שג' ג' בני אדם ומתחברו לו זה אדם דימוע ע"ה
 במקום כגון שהפסיקו כל' ג' לשנים שוב אינם
 יכולין לזמן אם אכלו אחד אחד וסעודת
 ואם לא דימוע ע"ה במקום חייב לזמן
 ואינו רשאי לחלק ואפי' לא אכלו לא הגבית
 משעת חברו ו' שלש חברות שהיו בכל
 אחת ו' ופירש א' מכל חבורה ו' מצטרפו לחבורה
 אחרת ודימוע זה הנשארם פרח זמון מניבית
 כיון שחבריהם דימוע והם אם לא היו בכל חבורה
 לא ג' והלך א' מכל חבורה קודם זמון ונתחברו
 לו זה וזה א' לכל חבורה וצטרף עם שנים
 הראשונים וזמנו יחד פרח זמון מלוחג כיון
 שכבר דימוע חבורתם אע"פ שלא זמנו עמהם
קצ"ל ג' שאכלו לא ופירש לע"כ
 ה' זמון מה דינס" ובו ג' סעי' א' ג' שאכלו

ס' ושמעו ובידך כל' לעצמו בטל מה הדין
 ואפי' כולו לחזור לזמן למפרע וכ' אם בידך
 שנים מהם אכלו אם שכח מהם ובידו מהם
 יכולין לזמן על השלישי אע"פ שכבר בידו
 לזמן שאכל משלו והם יוצאי ידי חובת זמון
 אינו יוצא ידי זמון שאפי' זמון למפרע ב'
 ג' שאכלו יצא מהם לזמן קוראים ומוריעין
 לרשותם לזמן כדי שיכין ויצטרף עמהם ויצא
 עמהם כל הדימוע ויצא ידי חובה אע"פ שאינו
 יושב עמהם והם בשלשה אפי' כיון שצריכים
 להזכיר את השם אינם מצטרפים עד שיצאו ויש
 עמהם ג' ג' שאכלו ואפי' א' מהם ידע כל' כל
 המזון לא ידע ברכה ראשונה וזה השני ידע
 הג' חייב בזמון וכל' א' יבדך הברכה שידע ואלו
 שאפי' מהם שידע ברכה רביעית אפי' ב' כ' כ'
 כלום אכל לחצא אפי' לבדך אם הוא אינו ידע
 כי אם חצי הברכה שאפי' ברכה אחת מתחלת
 לשנים **קצ"ה** חבורות נשאוברים
 בחבורה מקומות מה דינס" ובו ג' סעי' א'
 שתי חבורות שאוכלות בבית א' או בשני בתים
 אם מקצתם רואים לו את לו מצטרפות לזמן
 ואם לאו אפי' מצטרפות ואם יש שמש אחד
 לשניה הוא מצטרף וכגון שנכנסו מתחלה
 על דעת להצטרף יחד ויש שמש אחד לא
 פסקת בי' שני הבתים אינו מצטרף בשום
 ענין ב' אכלו מקצת בבית ומקצת חוץ
 לבית אם המבדך יושב על מפת הבית הוא
 מצטרף ג' כל איבא שמצטרפות שתי
 חבורות צרי' שיטענו שתיהן יחד המבדך
 כל המזון בביאור **קצ"ו** מי שאכל
 וצ' אסור אם מצטרף לזמון ובו ד' סעי'
 א' אכל וצ' אסור אע"פ שאינו אסור לא
 מדבב אפי' מצטרף ע"ן ואפי' מבדך ע"ן
 לא בתחלה ולא בסוף ב' אם אוכל וצ' אסור

במקו ספנה מברכין עליו" ג' גשאלנו כח
 אכילה מפתגום ואיני כזהראו אכילה כח
 ואוכל חלות אעפ שאותו שנחל אינו יכול
 לאכול עם אותו שאינו כזהר ולא יש שם
 בין שאותו שאינו כזהר יכול לאכול עם הנחל
 וכה"ע עם ישראל מצטרף אב אהרן כהרסה
 אוכלים כל והמהנים אוכלים חלה ונזהר מפת
 שלמים והזר אוכל פת שלמים אף מצטרף
 וה"ל ג' שמורדים זה מזה שאינן מצטרף לזה
 ו אף מצמנין על מי שאכל כחות מכזית
 כ' צ' דיני צידוק ל' מ' ג' אולי"ו
 ד' סעי' א' שנים שאכלו פאנוגמח
 ובא שששי כל היכא ואי מיתין להו מדי מצו
 למיכל מניה מצטרף בהדיהו וחייב ליתן לו
 לאכול כדי שיצטרף עמהם והוא שבא עד שכל
 אמרו הבל ונברך אבאם אמרו הבל ונברך
 ואח"כ בא אה אינו מצטרף עמהם" ב' תשעה
 שאכלו דג ואכל כזית דק מצטרף לזה
 שם ואם לא טיבל עמהם לא יצטרף לו שיה
 עמהם לא כוס א' שיש בו רביעי מכל משקה
 חוץ מ' המים מצטרף עמהם וכן שיהיה המזון
 א' מאוכלי הפת ואם ז' אכלו דג וא' ירק מצטרף
 א' ששה לא דרובם דמיכל בעינן" ג'
 המצטרף צדי לברך ברכה אחת וכה"ע
 שאכלו ואינו נפטר בבר המצו שלא ברא
 דסא בל מאכל להצטרף לעשרה דג' לג'
 אדמ מצטרף עד שיאכל כזית פת ויא' דב'
 כזית דג מאי אפ אינו פת ויא' דבירק ובכל
 מאכל מהני הלכך שנים שאכלו ובא שש
 אם יכולים להציקו שיאכל כזית פת מוטב
 ואם אינו רוצה ט' יתנו לו ששתות ולא מאכל
 אחר ואם אירע שנתנו לו ששתות מוטב
 אחר דמנו עמו אעפ שאינו רוצה לאכול
 פת" ד' חברים שאכלו כח קצתם אכלו

כדי שביעה וקצתם לא אכלו לא כזית אסמא
 יודעים לברך מצוה שיברך אותן שאכלו
 כדי שביעה ויצא אותה האחרים ואם אף יודעים
 כולם לברך מי שאכל כזית יכול להוציא אף
 אותם שאכלו כדי שביעה" קצח אכלנו
 אצל שנים שאכלו אב מצטרף" סעי' א'
 ג' שאכלו והם מברכים ונכנס א' של אכל אב
 נכנס בשאם המבדך נברך שאכל מש עונה
 אחרין ברוך ומבדך שמת תמיד לעולם ועו
 נכנס בשאם אב מברך שאכל מש עונה
 אחריה אב ואם ה' יאמר ב' להניח ומבדך
 שמת תמיד לעו וע' וה' אב היה שם בשאמו
 מלאכול ולא אכל עמהם כה"ע עונה אחר
 המבדך ואחר העונים" קצח על מי
 מצמנין ועל מי אף מצמנין העונים ומ' א' סעי'
 א' השמש שאכל כזית מצמנין עליו" ב'
 כותב במה' הזה הדין הוא כע"ז ואף מצמנין עליו
 ג' עם הארץ גמור מצמנין עליו בזמן הזה
 ד' כמדי אף מצמנין עליו ואם נכנס שכל וטבל
 אף מצמנין עליו אכל ג' גמור מצמנין עליו
 ויטול לברך כל המצו ולומר על שנתנת לחיותנו
 ה' אונן בחול שהוא פט' מלברך אף מצמנין
 עליו" ו' כשם ועבד' וקט' אף מצמנין עליו
 אב מצמנין ולא תהא חבורה של עש' ועבדים
 מצמנין יחד משו פריצות אדעבדים אונש'
 לעצמא ועבד' לעצמא ובל' של יצמנו כשם
 ז' נשים מצמנות לעצמא רשות אבא כשאו
 כלות עם האנשים חייבות ויצאות בזמן שלג'
 ח' אסדרת מצמנין למינו ואף מצמנין לחלואש'
 ולא לעש' ט' טומטוס אינו מצמני כלל" י'
 קט' שהגיע לעונת הפטות ויודע" א'
 מברכין מצמנין עליו ומצטרף ב' לג' ב' ל'
 יא' מי שנידחו על עבירה אף מצמנין עליו
 ב' דיני המפסקין כדי לברך" וב' סעי'

א. גשאלו כלל מפינו על כרח לשניהם ועומד
 עמהם ברכת זמן ואם לא רצה להפסיק מזמנו עליו
 בין עתה בין אינו עתה כל שהו עומד שם אבל שנים
 אין חייבי להפסיק לא והלכך אין חשב זמנו חל על
 שיתרצו להפסיק ולברך ואם לא רצו להפסיק וזמן
 הוא עליהם לא עשה כלום ואם לא רצו להפסיק אף
 הו אינו רשאי לברך ולשאת לשוק עד שיגמלו
 השנים ויזמן עליהם שהרי כבר מתחייב הובחזוק
 והיאך יברך בלא זמן ב. אינו צריך להפסיק לא
 עד שיאמר בשאכלנו כל וחוצר וזמן סעודתו בלא
 ברכה כחלה" **לא מיהא** המברך וכו'
 וסעפ. א. גדול מברך אף באבסוף ואם רצה לט
 רשות לטעם לברך רשאי והוא רשאי שם אחרת
 אם יש שם אחרת הו מברך אף אם בעל הבית גדול
 ממנו כדי שיברך לבעלה" ומה ברכה יברכו יה
 רצון של יבוס ואל כלם בעלה" הזה לא בעו הזה
 ולא לעו הבא ויעלה בכל כפיו וירצו כפיו מוצ
 לחים וקרובים לעיר ולא שלוט שטן במעשה יו
 ויזדקק שום דבר חטא עדיהור עון מעת ועד
 עולם ואם בעלה רוצה לומר על ברכו ולברך
 כל המצא בעצמו רשאי ב. לא יקדים חכש
 לכה עם הארץ ולברך לפניו ודרך חק ופושט כחמה
 אבל לתת לו החכם רשות שוברת איך בברך כלום
 אב כהן תחמוצה להקדימו שו וקדשתו לפניה
 האשף ולברך ראשון ג. מי שנתנים ללברך
 ואינו מברך מקצרים ימיו ד. צרי לחזר שש
 לו מן של ברכה לברך **לכ ברכת**
פירות האילן ובזמנו א. על כל
 פירות האילן מברך בתחלה בן פל העץ חוץ מהדף
 שמברך עליו בפה ב"ז חייב במשלה בין שהושא
 קוצר יטו דהינו שמתעב בו דבש ופלפלי ב.
 הנוסד כל דמך של הגיע לכפול הלכך מברך עליו
 כפ האדמה ומשהו כפול הלכך ואיך מברך עליו
 בפה העץ ומתוך של נודע לנו שיעור פול הלכך טעמו

מברך בפה הארץ עד שיהיה גדול ביותר ושאר כל
 האילן משויצא כרי מברכין עליו בפה העץ ובלב
 של יהא מר או עמוץ ביותר עד שאינו ראוי לחל
 אפ"י והדחק דאף אין מברכין עליו כלל ג.
 גרעני הפירות אם הם מתוקים מברך עליה בפה
 ואם הם מרים אינו מברך עליהם כלל ואם מתקן
 עליו הארץ מברך עליה שהכל ד. שמך שית
 אם שתאו כמות שהו אינו מברך עליו כלל משום
 דאזקין מדייק ליה ואם אכלו עם פת אינו מברך
 עליו דפת עיקר ומברך על העיקר ופוטל את
 הטפלה ואם שתאו מעורב עם מי סלקא שאר
 אינו מדיק אדרבה הו מועיל לגרוק אם הו חושש
 בדמיון של שמך עיקר ומברך עליו בפה העץ ואם אינו
 מתכוין לדמיון לא לאכילה הו ליה אנגדון עיקר
 טיבו מברך לא על האנגדון ה. שקדים המרים
 כשהם קטנים בפה העץ גדולים ולא כלום דאזקין
 בדיק וטעמו דמלתא דכשהם קטנים עיקר
 אכילתם היא הקליפה ואינה מרה וכשהם גדולים
 עיקר אכילתם מה שבכנים והוא מר ואם מתקן
 הארץ או דבר אחר מברך עליו בפה העץ ו. צריך על העץ
 ועל התמרות ועל הקפריסין בפה הארץ ועל האצות
 שהם עיקר הפרי בפה העץ ז. תמרים שמייעב
 ביד ועשה מהן עיסה והוציא מהם גרעניהם אפ"י
 לא טענת ברכת ומברך עליה בפה העץ ולבסוף
 ברכה מע"ג ח. דבשהזב מהתאנים מברך
 עליו שהכל נכף על משקים היוצאים מכל מיני
 פירות חוץ מצותם וענבי מברך שהכל ט.
 סופי ענבים שאר מתבשלים לעו וכף על הטבלת
 שה תמרים שבשלה ושרפן החוס ויבשן מברך
 שהכל י. פירות ששראן או בישלן במים טעם
 שבכנס טעם הפרי במים אינו מברך על אורח
 המעלה שהכל והראש כתב שאם אפש דאם
 בכנס טעם הפרי במים מברך בפה העץ יא.
 מי שרית צמחים ותאנים או בשולס מברך עליהם

שהכל

שהכל ויוצא גם להראש אם בברכה שלאחר יחם
 ישרהסתפק אי מברך בור נטע או אם בברכה
 א מעץ ג להראש ולכן רא שמים לא ישפס לא בעץ
 הסעודה או יאכל פלימל מינים וגם ישתה מים טרי
 שיצטרך לברך ברכא מעץ ג ובזרע נפטות ואם
 כעך המים והבדילם מן העמוקים הליך ומברך
 עליו כפיהג וברכהא מעץ ג והושיהו צמח קיס שיגיה
 בזה לחלוחית שאם ידוך אותך יצא מהך רבש
 אבל אם כשיעצרו אותם לא יצא מהם שום טעם
 רב שלא יב כל הפירות שטובים חיים ^{ממש}
 כמין תפוחים ואגסים ביץ חיים ככ ממשלי מברך
 בפה ע ואם איך דרך לאכל חיים לא ממשלי אכל
 כשהחיים מבר שהכל כשהך מבושלי בפה ע
 יג אגוז גמור ומטוג כדבש ונקרא מאיגוז
 מכ עליו כפה ע יד אגוז ק שבע של בדבש
 וקורין לו נאים מבושלי אחד מברך עליו שהכל יו
 על הסוקאד מבר שהכל וכ המוץ קנים מ
 תוקים שהכל יו על כלכל וזנגביל יבשיס ועל
 הקלאו שהלירופלי וכל כיוצ בהך שאיך דרך לחלם
 לא עי תעצבת איך מכ עליה כלס יד על
 אגוז מבושלי קאטב פחע על קניה בפה ארמ על
 פלכל וזנגביל כשהך רטובי בפה ארמ
ר"ג דיני ברכת פירות הארץ ובו חסע
 א של פירות הארץ מכ בפה ארמ ב
 על גנותם הגדלים כשה בפה ארמ ג על המאמץ
 בפה ארמ י על פירות שמעצאות אינן סרין
 שאכל ה בני אסא אע"ג דבשלך והיך כפיה
 אינו מכ לא שהכל יו על צנגביל שמרחמים
 אותו כשהו רטוב בפה ארמ ומראה דהו הדיך
 אם מרחמים אותו יבש כיון שע"י כך הו ראוי לאכל
 הצנגביל עקר ומכ על בפה ארמ ג בשמים
 שאינם ומעורבים עם סוקר הבשמים עיכא
 ומברך עליו כדך ברכת אותך בשמים ה
 מצנון מכ עליו בפה ארמ **ר"ד דיני הברכות**

מיתר מאכלים וביוג מע"י א על דבר שאין
 גידולו מן הארץ כמין בער בהמה חיה ועוף דגים
 ביצים חלב גבינה ופת שעיר פשה ותבשיל שש
 תנה צורתו ונתקלקל ונבולות שהן תמרים שבשלים
 ושרבים וחוס ויבשן ועל הגובאי ועל המלח ועל
 מי מלח ועל המרק ועל כמחין ופטריות ועל קורא
 שהו כלם יטו ועל לולבי גפנים ועל שקדים מתוקין
 שאוכלין אותן כשהן רכים בקליפיהן ועל הזיזה והוא
 שחת ועל קרא הוא ועל קמחא דשעיר ועל שכל ^{חיה}
 תמרים ושכר שעורים ועל מין שעורים שמבשלים
 לחולה ועל כמין דיצרא שישם נזר עיס ועל שבת
 שקורין איטו ועל כמין וסכ כור ועל החוסכין
 שעירבו במים עד שאין לשחות מכ שהכל
 ב על החוסכין לבדו אינו מכ כלס מפני שהוא
 מזיקן ג ריחיה חלא וטעמיה חמורא חמורא
 הוא ומכ עליו כפה ע ד כל שבעי ארמ
 נמונים לשתותו מפני חמיצותו איך מברכין
 עליו כפה ע ה שמרין מכ עליהם כפה ע
 נתן בהם מים חס מתקן מדות מים ומצא דה
 כיון מצא ומברך בפה ע ואם מצא פחות אע"פ
 שיש בו טעם יך קיווא פגל מאן הוא ואינו מכ
 לא שהכל והיכ צנות שלהם שה ינוחזקים אב
 ינות שלנו שאיך חזקים כל אפ רמאות מלית
 ואת הארבעה אינו מכ עליו כפה ע ובראה
 שמשערים בשיעור שמזגים יך שמאות מקו
 י תמר שעושיך מארצנים שנותני עליהם
 מים ינים כשמרים והם כשעצרו בקורה אב
 אם לא נדרכו לא ברחל אפ נתן שלשה מדות
 מים ולא מצא לא ג א פחות מברכין עליו כפה
 שייך וזה מים גבליך בשמים וצמה שיוצא
 יש בו יך מרובה ע השותה מים לצמיתו
 מכ שהכל ולאחריו בנפש רבוא אבל אם חנקתה
 או מצא ושתה מים להעביר האומצא אינו
 מברך ולא לפענו ולא לאחריו ח כל האוכלין

והמשקף שאדם אוכל ושותה לרפואה ^{שעמם}
 טוב והחיד נהנה מהם מברך עליו ^{עליו} תחלה וסוף
 ט ^ט אכל אוכל מאכל או משקה שלא לסור ממנו
 הסכנה מבר עליו תחלה וסוף ^{יב} יבש בשר
 הרי הוא כשאר דבש ואינו מברך עליו לא שהכל
 יא ^{יא} חבובים או גרואש או ורדים ושאר מיני פירות
 ועשבים שמרקחים בדבש הפירות והעשבים
 הם עיקר והדבש ספל אף הם כדגשים ביותר
 הלכך מברך על שלחבובים וגרואש כג' הע'
 ועל שלעשבים כג' הארז ועל שלורדים כג' הארז
 יב כל שהו עיקר ועמו טפילה מברך על העיקר
 ופוטל את הטפילה וכל דבש שמערבין אותו לדבש
 או כדי לתקן או כדי לצמצם התבשיל ה' טפילה
 אבל אם עירב כדי לתקן טעם בתערובת הרי הוא
 עיקר לפיכך מברך עליו כג' הארז וטעם כג'
 חלב חטה כדי לדבש ועשבים מהם מיני מתיקה
 אינו מברך בו מ' כג' מפני שהדבש הוא העיקר
 יג כל דבש שהוא מסומן בברכתו יברך שהכל
ל' ברכת ירקות וכו' ^א א על
 הירקות מברך הארז ואפ' בשלם ^א כל פירות
 וקטניות שטובים חיים ומבושלים מברך עליהם
 לאחר בשולם כדכתיב והאוויה להם קול בשור
 אבל קולא וסלקא וכרוב וכיוצא בהם שטובים
 מבושלים יותר מחיים כשהם חיים מברך שהכל
 לאחר בשולם כג' הארז ותומי וכדתי כשהם חיים
 כג' הארז לאחר בישול שהכל ^ב ב על המים
 שבישלו בהם ירקות מברך הברכה עצמה שמ'
 ברך על הירקות עצמן אעפ' שאין בהן לא טעם
 הירק וה' כשבישלו בלא בשר או אב בשלם
 עם בשר מבר עליו שהכל ^ג ג אם סחט אפרו
 מבר על אותו משקף לא משקף ^ד ד חיתוכ'
 לחתיכות קטנות לא נשתנית ברכתן מפני כך
 ה הלפת כשהו חי מבר עליו שהכל ואם הוא
 מבושל או כבוש בחומץ או מחריר כג' הארז

ל' דיני הפסק וטעות בבר הפדיו' וכו'
 וסע' ^א א בירך על פירות האילן כג' הארז
 יצא אכאם בירך על פרי הארז מה ב' הע' לא
 יצא הלכך אם הוא מסומן בפרי ארז או פרי
 הארז מבר כג' הארז ועל הכל אם א' שהכל יצא
 אפ' על פתיו' ^ב ב היו לפניו פרי הארז ופרי העץ
 ובירך על פרי הארז ונתכוון לפטור את פרי
 העץ יצא ^ג ג כל אהרנות ער' של יפסק
 ב' ברכה לאכילה וצרי להשמיע לאזניו ואם
 לא השמיע לאזניו יצא וכלב שיני' בשפתיו
 נאמר' בכל לשון ולא עבר ערוס עד שיכנס
 ערותו ב' א' אכל אשה יושבת ופניה שלמה
 טווחת בקרקע כי בזה מתכסה ערותה ואפ' אם
 אינו ערוס אב' לב' רוחה את הערוה או שראשו
 מגולה אמ' לברך ^ד ד כל דבר שמברך עליו
 לאכלו או להריח בו צרי לאחזו בימינו כשהוא
 מברך ^ה ה אין מברכין לא על אוכל ולא על משקף
 עד שיכאוחו לפניו בירך ואח' הכאוחו לפניו
 צרי לברך פעם אחת אב' מי שבירך על פירות
 שלפניו ואח' הכאוחו לו יותר מאותו המין או מאותו
 שברכתו כדבר הראשון אינו צרי לברך
 טל בירו פרי לאכלו ובירך עליו ונפל מידו
 ונאבד או נמאס צרי לחזו ולברך אעפ' שהיה
 מאותו המין לפניו יותר כשבירך על הראשון
 וצרי לו' בשכח' על טהור' של שמים לטל
 ואם אמ' כשנפל ב' א' ולא אמ' י יסיים ויאמר
 למדיני חקיק שיהא נראה כקורא פסוק ויצי'
 טא' מוציא שם שמים לטלה אבל העומד על
 אמת המים מברך ושותה אעפ' שהמים ששותה
 לא היו לפניו כשבירך מפני שלכך נתכוון וטעם
ל' ברכה אחרונה על חמית' וכו' ^א א
 פירות האילן חוץ מחמשת המינים וכל
 פרו הארז וירקות וכל דבר שאין הירוק' כג'
 הארץ ברכה אחרונה שלהם ב' נפשו רבו ואם

אכל

אכל מכל מינים לו כבוד לאחר כולם מרבה
אחת ברכה זו חותם בה בלא שם שיחתם
בך ברוך חי העולמים לחדי ברכה
מעין א אחריה פירות וזה מיני דגן וזו יום סעי' א
על חמשת מיני המינים שהם גפן ותאנה ורמון
תית ותמרה מוכר לאחריהם ברכה אח מעין
ג' ב חמשת מיני דגן ששלישן או כותשן ועשה
מהן תבשיל כגון מעשה קדירה ודירות וזרע
כרמל ודייקא אם עירב עמהם דבש הרבה יותר
מהם או מיני אחרים הרבה יותר מהם מכל עליו
בו מיניו ולבסוף על המחיה אבאם לא ברכה
הרגל בתבשיל לא לרובין ולהקטנתם כולל התבשיל
ג' כשנותנין קמח לתוך שקדים שעושים לחלה
אם עושין כך כדי שיסעוד הרב מכללם מזונם
ואם לרובן בעמלם אינם מכללם מזונם וטוב
להחמיר ולתנוע בתוך הסעודה ולאחר ברכת
המזון ופוסק ממנה ד אכל דגן חיון עשוי
קליות או שלק והגרעונו שלמים אינם מכללם
בפירות ולאחריו בו בפסו והתוספות נסתפק
אם יבדק לאחריו ברכה מעין ג' ולפ' כתבד
שגבון של לחלו לא בתוך הסעודה ויפטרנו ברכה
המזון ד קמח אפ' של חטים מברך עליו
שהכל ואחריו בו בפסו לש' נטחן וקדק לש'
נטחן קצת ועדיין יש בו טעם חטים לש' קמח
של קליות ו קמח שלא מוחמשת מיני דגן
ששלישן ועירבו במים או בשאר משקל אם
היה עבה כדי שיהיה ראוי לאכילה וללועסו
מכללם מזון ואחריו על המחיה ואם היה דק כדי
שיהיה ראוי לשתיה מכל ענין שהכל ואחריו
בו בפסות ד' הבוסס את האורז מכל עליו
כפ' האד ואחריו בו בפס' ואם בשל או שטחנו
ועשה ממנו פת מכללם ואחריו בו בפס' והן
של יהא מעורב עם דבר אחר לא אורז לבד
ואם עירב ממנו בתבשיל אחר והתבשיל

האחר והוא מכלל עליו כמדת אורח חיים
על פת דוחץ ופניו או של שאר מיני קטניות מכל
שהכל ואחריו בו בפסו ט עירב קמח דוחץ
ושאר מיני קטניות עם קמח שלה מיני דגן ובשלו
בקדרה מכללם ועל המחיה ואם עשה ממנו
פת מכללם וכל המצו' ודוקא שיש כאותו קמח
בחמשת מינים כדי שיאכל ממנו כדית דגן
בכדי אכילת פתם אבל אם לא בזה השיעור
מה המינים אינו מכלל לבסוף ברכה המזון אלא
בתחלה מכלל המזון כיון שיש בו טעם דגן אעפ'
שאין בו כדית בכדי אכילת פתם ולבסוף על
המחיה ואם בשל בקדרה מכללם ואחריו בו
פסו י ברכה א מעין ג' של פירות רחל
חטם על הארץ ועל הפירות ובא חותם על הארץ
ועל פירותיה ואם בזל אוכל מפיח הארץ חותם
גס כ' ועל פירותיה יא ברכה מעין ג' דין
אינו חותם על הגפן ועפ' הג' לא על הארץ ועפ'
הגס' או על הארץ ועל פירות' יב מזכיר
בה מעין המאמר בשבת וכן טוב וראשי ארע
אכל לא בחמשה ופוסק אם אכל פירות מכל מינים
ואכל מיני מזונות ושתי' י' יכלל הכלל ברכה
אח ויקדים המחיה ואח' הגפן ועפ' הגפן ועד העץ
ועפ' העץ וחת על הארץ ועל המח' ועל פ' הג' וע'
הפירות יג אם אכל פירות מכל מינים ואכל
תפוחים אינו צרי לברך על התפוחי' בו בפסות
שגם הם בכלל ברכ' על העץ שגם הם פרי העץ
אב אם אכל תפוחים ושתי' י' צרי לברך בור'
פסו על התפוחי' וכשאם אכל בשר או פרי
הארץ ושתי' י' או אכל מה המינים שצריך
לברך על כל אחת ואחת והוא חם אכל בשר
דגים ואכל מה מיני דגן איך ברכת ענה מחיה
פוסק את הבשר את הדגים יד שתי' י'
וברך בפ' אכל ענב צרי לברך עלה בפ' הע'
ופ' ברכ' אחריה צרי להצ' על העץ

וע"פ הע"ז פ"ו אם נשבע בדרך על אוננים
 ב"הג' אחריהם על הגפ"צ"ז"ן שיהיה
 ומים א"ל ל"ו ל"ו על המים לו כפשו שבדעת הי"ז
 פוטרת כשם שבדעת ראשונה י"ז פוטרת כל מי
 משק"ץ י"ז ברכת ג' אינה פוטרת מע"ג שאם
 אכל דייקא א"ז ב"המזל פוטרתו אבל ב"ז ברכת ג'
 פוטרתו שאם ב"ז על הי"ז ב"המזל במקו' עלה
 יצא וזהו אם ב"ז על התמרים ב"המזל במקום
 על העץ יצא ואם לא אמ' לא כל העץ ב"ז על הי"ז
 ב"ז על התמרים יצא ואם נזכר עד שלא חתם
 בברכה העץ יתחיל ויעל וזהו חלול לכתוב ארצות
 טו"ו ויסיים ברכה וזהו ג' י"ז לא יכלול על
 הספק שום תוספת בברכה מע"ג א"ע שאינו מוסף
 שם ומלכות **ל"ז ד"ז טעות** וספק
 בברכת הי"ז וב"הסע"י א' לקח כוס של
 שכל או שלמים ופסח ואם ב"המזל על דעת לומר
 שהכל וטעה ואם ב"הג' א"ז מחזיר אותו מפני
 שבטעה שהזכיר שם ומלכות שהם עיקר הברכה
 לא מכוון לא לברכה הראויה לאותו המק' ולא שם
 לקח כוס של או מים וסביר שהוא של"ן ופתח
 בא"ע"מ"ל על דעת לומר ב"המזל ונזכר שהוא שם
 או מים וסבים שהכל יצא ב' לקח כוס של שם
 או מים וב"ז ב"המזל ותק' ט"ז דבר נזכר שטעו
 ואם שהכל ב"המזל דעתו א"מיתו ב"המזל שהכל
 נ"ה ב"המזל ג' ב"המזל נאם נסתפק אם ב"ז
 אם לא אימ' מברך ולא בתורה ולא במקו' חו"ל
 מברך המזל שהי' של"מ"ל **ל"ז האוכל פ"ו**
 מכשית ב"ז מפת ב"ז משאר אוכלים והשומע
 סוף מרביע ב"ז מ"ז ב"ז משאר משק"ץ מברך
 תחלה ברכה הראויה לאותו המק' ולאחריו א"ז
 מברך ב"ז יש מסתפק לומר שכל דבר שהי' ב"ז
 כגון גזיר של ענבים או של רמון שם ברכה ואחריו
 א"ע שא"ז בו כדית ל"ז כ"ז ל"ז אחר של"מ"ל
 ב"ז פחותה מכשית יש מסתפק שם ב"ז ב"ז

גמ' ד"ז וכו'
 א' האוכל
 פחותה מכשית

אחרונה של"ז א"ז מברך אותה על כדית ל"ז
 טוב ל"ז ח"ל ל"ז ל"ז א"ז א"ז מברך א"ז
 ב' הטעם את התבשיל אינו ע"ל ל"ז על
 רביעיו ואם הם בולעו וא"ז שום ה' בולעו טעו
 ברכה ולא פטרו את הטעם לא כשחולד ופולט
 וא"ז א"ז על הדבה אינו טעם ברכה **ל"ז**
ד"ז מדינא בברכת הפירות וכו' וסע"י א'
 היו לפני מיני פירות הרבה אם בברכותיהן
 פחותה יש בניהן מ"ז ל"ז מ"ז מ"ז ג' א"ע שאינו
 חביב כמו המ"ז האחר ואם א"ז בניהן מ"ז ל"ז
 מקדים החביב ואם א"ז בברכותיהן שוות א"ז יש
 מ"ז ל"ז כגון צנוף וזית וזית מהם שירצה יקדים
 ואם אינו חביב ו"ז שם ב"ז צריך להקדים החביב
 ונקדי' חביב המ"ז שירצה להיות חביב עליו א"ז אם
 עתה חפץ במ"ז השני ב' ולהדב"ב אם חפץ
 מ"ז א' חביב לו יתברך שבברכותיהן שוות ב"ז
 שא"ז שוות ב"ז שיש בהם מ"ז ל"ז מקדים לו
 וחביב א"ז ב"ז שיש בהם אינו ל"ז ב"ז י"ז
 מבזה אם יש בניהם ב"ז המ"ז עליו מברך
 תחלה ג' הביאו לפניו דבר שברכתו ב"המזל
 ודבר שבברכתו שהכל ב"המזל קודמת שהיא
 חשבה שאינה פוטרת לא דבר א' וכ"כ א"ז
 ושהכל ב"המזל קודמת ואם הביאו לפניו ב"ז
 הע' וכ"כ ח"ל איזה ב"ז שירצה יקדים ו"ז שם
 הע' קודם ד' כל הקורם בפסוק ארץ חסדו
 קודם לברכה וארץ בתרא הפסוק הע"ז וכל הקורם
 לו חשב מהמאמר ממנו לארץ קמא הנ"ל ת"ז
 קודם ל"ז ענבים שזהו לארץ בתרא וזה ש"ז
 לארץ קמא ה' האדמה ו"ז קודם דוקא
 בשעשה ב"ז תבשיל או סת' אכל כוס חסדו
 שבברכתו ב"המזל א"ז קודמת לברכה ב"ז
 הע"ז ו' היה לפניו תבשיל מקמא כוסמ"ז
 משבולת שועל ושימ"ז וגפ"ז ותאנה ורמון כיו"ז
 דמברך על התבשיל ב"ז ב"ז קודמת א"ז

והנך מוכר ממיץ וחייו לא ממיץ ממיץ חשיב
 בעבדי מטה פת ומכ עליהו חמיו צי וכל החסד
 קודמת אע"פ ולא עבד עמו פת **לוי**
שהעיקר פוסק את הטפל וכו' בע"ע
 א כל שהוא עיקר ועמו טפלה מברך
 על העיקר ופוסק את הטפלה בן מברכה ש
 לפניה בן מברכה שלאחריה לא מיבעיא אם
 העיקר בעורב עם הטפל לא אם כלל לבו
 ואם כן שיהו חשוב מכלל אם הוא טפל כגון שאכל
 דג מליח ואוכל עמו פת כדי שלא יציקו בדרוגו
 מברך על הדג ופוסק הפת כיון שהוא טפל
 ב מציאות שמינין על דיקיק דיק אורתם
 דיקיק חיו טפלה למרדקת שחדר דיוע שאף
 מתבואת לאכל לחם **לויגמישיע**
 בעצמא אחרים וכו' סעי' א על כל מה
 ושאר דברים חוץ מפת ויין אם היו אוכלים שנים
 או יותר א פוסק את חבירו ואם בלח הסיבה ומי
 הו ישיבה מיהא בעו דיוקא פת דיק בעי הסיבה
 ולדיוק הו ישיבה כמנ חסיבה לדיוקו ולחלוד
 דלית ל חסיבה אף חילוק בן מת ויין לשאר דברים
 דבישיבה אפס פת ויין א מברך לכולם ושרא
 בישיבה כשאר דברים כמי כלל מכל לעצמו
 והא דאמרין דא מכל לסוף כשאר דברים חוץ
 מן חת המזבח ודא שומא אכל בברכה אחת
 ידיו לחלק וכלל מכל לעצמו דאף אכל חת
 א חוץ המזבח מוציא אחרים אלא יאכל
 דישתה עמוס ואז זעירא בשמינתם שמכונים
 אס לא יענו אמן **ב** אף דא ידיו אחרת ושמעת
 הברכה אפ יעה אמן אלא שמעה מתחלתה
 ועד סופה ונתכוון לעצאת בה ידי חובתו המזבח
 נתכוון גם כן לחוצו ידי חובתו **לויג כלל**
ברכה צרי להוציא שם ומלכות וכו' סעי' א
 מברכה שאף בה הזכרת שם ומלכות אינה
 בלבה ואם דינא שם מלכות יחד ויצרך ואם

לא דינא לזאת יבות העולם לבד צרי לחזור ולברך וכלל
 לבד אינו מלכות **לויג עניות** אמן
 אחר הברכות וכו' סעי' א אף עונה אמן
 אחר ברכותיו לא אחר שתי ברכות או עתל שהם
 סף ברכות ונחג לענות אמן אחר יהללך ואחר י
 ישתבח **ב** המומעין משרא מברך אחר
 מכל הברכות אע"פ של שמוע כולה מוחלטה ועד
 סופה אע"פ שאינו חייב אותה ברכה חיי לענו אמן
 אבנאם היה המברך אפי' קירקס או כות או תינוק
 או נאשה גדול ושינה כמנוע הברכות אף עונן
 אחריו אמן **ג** והא דאמר עונן אמן יחד ויט
 דוקא בשעה שלמוד הברכות לפני רבן שמואל
 ללמד לתנחומות הברכות כתקן ואע"פ שהן מברך
 לבטלה בשעת לימוד אבל בשעה שהם מברכים
 לפטור את עצמם כיון דבני חסד הם עונן אחריה
 אמן וכך בשעה שאומרין תפילה ככה כבשת
 ד כל המברך ברכה שאינה צרי כה"ל משה
 שמים לשאח ודרי הו כמנבע לשוא ואסור לענות
 אחריו אמן **לויג ברכת הריח** וכו'
 יד סעי' א אסור להחמת מריח טוב עד
 שיערך קד שיריח אבל לחורז אף צרי כלום
 ב אם זה שיריח מסנן ודריח עץ או מאן עץ מכל
 בו עציב שמן ואם הו עשב מכל בו עשביב שמן
 ואם אינו לא מין עץ ולא מין עשב כמנ המושק
 מכלל מיעב שמן הוה פרי דאוי לאפלה מברך
 צנות ריח טוב בפירות והוה כשנטלן להריח בו
 אלא אכלו ולהריח בו אבל אם נטלו לאכלו ורל
 פתחו להריח בו אע"פ שהו מעלה ריח טוב אינו
 מברך ועל כולם אס אמר בו מיב בשמן יציר
 חלבך על כל דבר שהו מוספין בו מכל בלוב
 על אצל מושק אחר ועל קנול וקילחון וכל בשם
 שחם למכילה מכל שנתל רטב פירות **ג** על
 חמר ועל קמח שהו עוד הגדועל מי הורד
 ועל סמנת המוצטלי וכו' בהם כעב שמן

אם ישיב ומלכות והא דאמרין לא דאית קטן מלכות תירצו בה בשם
 לאס בברכה ראשונה כשראית בה האליהו וכו' סעי' א
 ורלן בפת אררשינה גדיה בפת המלכות וכו' סעי' א
 ורלן בפת אררשינה גדיה בפת המלכות וכו' סעי' א
 ורלן בפת אררשינה גדיה בפת המלכות וכו' סעי' א

מזהבא שאתם לא להעביר סרומם שלחנא
בתוכם למטה מבדכ שאני אומ' לכבוד הוים
הם עשויים וכך אין מבדכ על בשמים שלבן
הכל ולא על שמך העשוי להעביר את המטה
ג' מוגמם שמגל' בוא את הכלים אין מבדכ
עלין לפי של נעשה להדיח בעצמו שלחנא
לא לתת ריח בכלים וכך המדיח בכלים ש
מוגמרים אין מבדכ לפי שאין לא ריח בלא
מיקל' ו בשמים שלעדה כגס קופה
שלבשמים תלוייה בצומדה או אוהב בידה
או בפיה אין מבדכ עליהם לפי שאסור לה
בהם שמא יבוא לידו הדגל נשיקה או קידוח
בשר' ה' בשמים שלעל' אין מבדכ ער
הבשמים שלהם דסתם מסיבת' לעל' ו
היה חולץ חוץ לסדך והריח ריח טוב אם רוב
העיר עובדי על' אינו מבדכ ואם רוב ישראל
מבדכ' ז נתערב ריח שמבדכ' מכל
בריו שאין מבדכ' עליו חולץ' אחד הרוב
ריח ברכות הנעשים על הנסים וכן
קע' א' הרוחה מקום שנעשו ב נסים
כגון מעברות הים ומעברות הירדך ומעברות
נחלי ארזן ואבן אגביש שלבית חורן ואבן
שבקש עוג לחרון על ישראל ואבן שיטבעה
משה בעת מלחמת עמלק וחומת ירחו ממ
שעשה נסים לאבותינו בלחם הזה וכך ברכ
זו ב' שאר ברכות הידועה הרי הם כשאין בה
וכלם בהצדקת שם ומלכות' ב' על נס
שעשה לקצת ישראל כל צמך של משה לכל
ישראל אורדך ואכ' נעשו לקצת שבטים א
מבדכ' עליו' ג' כל אלה ברכות אדנס לא
כשרחצה אותם משלשים לשלשים יום ויום
הם חובה כמו בפעם ראשונה' ד' הרוחה
מקום שנעשה בנס ליחיד אינו מבדכ' לא הו
נעצמו מנ' שעשה לי נס אלא בכולן הזה וכל

נושא ירכו ג' מברכין שעשה נס לאבי במקו
הזה ה' מי שנשען לו נסים הרבה בהגיעו
מסל המקומות שנעשה לו נסים צרי להדכיר
שאר המקומות ויכלול כולם בברכה אחת
ו' על נס של רבו צרי לברך כשם שהו מברך
על נס של אביו ז' על נס של אדם מסוים
כיון שב' צרורה וחביו וכך על נס של אדם ש'
נתקדש בו שם שמים כגון ויפ' וחביו מברך
לפ' הרמיה גוב אריות של תפ' וכבש' האש
של חנניה ביש' ועד' מבל' שעשה נסים לעדין
במקו הזה ח' הרמיה אשתו של ל'ט מבל'
שתים עליה אומ' ב' רי' האמת ועל ל'ט אומ'
ב' זוכר הצדיקים ט' א' שאימ' מברך על
נס לא בנס שהו יוצא ממנהג הע' אכ' נס שהו
מנהג ותולדות כגון שבא על' גנים כלילה ובא
לדי' סכנה וניצל וכי' בזה אינו צרי לברך ויש
חולק וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות
ליט' ברכת חוראת היד' וכו' ט' סעי'
א' ארבעה צריכין להודות יורדיהם כשי'
עלו ממנה והולכי מדברות כשיגיעו לשוב ומ'
שהיה חולה ונעלמ' ומי שהיה חבש בב' חסול'
ויצא וסימנס וכל החיים יודין סלה חולה
יסורי' יס' מבר' ב' ומה מברך ב' הגומר'
לחיי' טובות שגמלני כט' והשומע' אומר'
מי שגמול' טוב הו' גמול' כל טוב סלה ג'
צרי לברך ברכה זו בפני עשרה ותרי מניין רב'
דכות וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יחלו'
ואם לא שכיחי רבנ' לא ציח מלברך ונהגו לברך
אחר קריאת התורה לפי שיש שם עשרה ואם
בירך בפחו' כו' יא' שיע' ויא' שלא יצא וטוב לומר
ולברך בפני' בלא הזכרת שם ומלכות ד'
אם בירך אחר ואמ' ב' אשר גמול' כל טוב נענה
אמן יצא וכך אם אה' בריך חממת מלכות
דעלמ' דיהבך ל' נענה אמן יצא ז' אם

בירך אחר הגומר לעצמו ונתכוון להוצי' את
חבירו ושמע חבירו וכיון לצאת יצא אפ' בלא
עניית אמן ו' אם איחר יש לו תשלומין י'
לברך כל זמן שידעה ונכון של לאחר ג' ימים
ז' כאשר נבד' ונפדת אף מברכין בשחול' משי'
לעיר של חייבו לא כהולכי מדברות דשליחי'
בה חיות רעות ולקטים ובספרד נוהגים לברך
מפני שכל הודכים בחזקת סכנה ומי הו' בפחו'
מפרסה אינו מברך ואם הו' מקומו חזק בסכנה
ביותר אפ' בפחו' מפרסה ח' בכל חול' צרי
לברך אפ' אינו חול' של סכנה ולא מכה של חלול'
לא כל ש' עלה למטה וירד מפט' שדומה כמי
שהעלהו למורדס לידו ואף כשרשבי' שישל'
מיחוש קבוע וכא' מזמ' לזמ' וב' שאינו קבוע
ט' הני ארבעה לא דוקא דהו' למי שנעשה לו
נס כגון שנפל עליו כותל או כעל מדייט שור
ונגחותו או ששמד עליו בגיד אדירה לטרפואו
אם גנבים באו לו אם שוודי לילה וניצול מהם
וכל כיוצא ב' כולם צריכי לברך הגומר ויא'
שא' מברכין הגומר לא הני ארבעה דוקא
וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות
לכ' הטבת חלום ותענית' וכו' ט' סעי'
א' מדואה חלום וכפשו עגומה י' ט' בנ' סאפ'
תלת' דרחמי ליה ולמא באפיהו חלמא טבא
חזעי ולימרו אינהו טבא חא וטבא ליהו כו'
יפה תענית לבטל חלום רע כאש לנעורת
לכ' ברכת הוראת דגשמים וכו' ט'
סעי' א' אם היה בצער מחמת עירור
גשמים וידון גשמים מברכין עליהם אעפ' של
צדו עדיין כדי רביעה משירדו כל שרבו על
הארץ שיעלו אכעבועות מ' המטר וילכו זה
לזרעת זה ב' ומה מברך אם אי' לו שזה
אומ' מוריס אנומ' לך ז' על כל טפה וטפה
שנפדת למזלופינו מלא שירה כיס' כל עד

הה' בדנה יורולך ויב' אש' מלכיו וחיותם
 בא' ל' ההודאות ואם יש לו שדה בשותפות
 עם אחר מכל הטוב המטב ואם אין לו שותף
 בשדהו מכלד שהחיו" **לכל ברכת**
 הודאת הטוב והרע" וכו' סעי' א' - **ה**
 שמועות שה' טובות לו לברך מכל שהחיו" ואם
 ה' טובות לו ולאחרים מכל הטוב" ב' על
 שמועות לענות אחר בדי' האמת ג' חייב
 לברך על הרעה בדעת שלימה ובנפש חפצה
 בדרך שמכרך בשמחה על הסובה כיוצא
 לעובדי השם היקטט מחס וטובתם כיון שמקבל
 מאהבה מה שאמר עליו השם נמצא שנקבלת
 רעה צוה"עובד את השם שה' שמחה לו
 ו' מברך על הטובה הטובה מעט שיראשם
 יבא לו רעה ממנה סמך שמצא מצוה וירא
 שמה ישמע למק' ויקח כל אשר לו וכן מברך
 על האמת בדי' האמת מעט שיבא לו טובה ממנו
 כגון שבא לו שטף על שדהו אעפ"י ששירעמו
 השטף הוא טובה לו שהשקה שדהו
לכל מי שחנה כל שחנה מה מברך
 וכו' סעי' א' ילדה אשתו זכר מכל הטוב
 והמ' וגם היא צריכה לברך כן' ב' מת אביו
 מכל די' האמת היה לו ממנו שיוורש ואין לו
 אחים מכל ג' שהחיו" ואם יש לו אחים במקו
 שהח' מכל הטוב" ג' בנה בית חדש וכן
 קנה כלים חדשים אפ' היו לו כיוצא בזה וכן
 קנה חצר וקנה מכל על כל פעם שהחיו" ולא
 דוקא חדשים וה' לישנים אם הם חדשים לו
 ש"ה' לו של' מעולם וה' אמרו חדשים את
 לאפוקי אם מברך וחצר וקנא" ד' בשם
 הקכ"י יש לו לברך אפ' שער"י לא נשתמש
 בה' שאין חמירה לא ע"י שמחה בלב שהח' **ה**
 שמחה בקנייתו וכשילבש מכל מלביש עומס
 ה' קנה כלים שמשמשם בהם הוא נכבד

בדע מכל הטוב והמ' אם מתנו לו במתנה מברך
 הטוב" שה' טובה לו ולמות" ו' על דבר
 שאינו חשוב כל' כגון חלוקתן מנעלים וא'
 פלאות אצל לברך עליהם ואם הוא עני ושמו
 בהם יברך" **לכל דיני ברכות מלשי**
 וכו' סעי' א' הרואה מרקוליס או שאר
 ע"א אומ' ב"ש צ"ב שנתן ארץ אפים לעונתו
 רצונ' והם רואה אותה בתוך ל' יום אע"פ חוצר
 ומבדך" ב' הרואה מקום שנעקרה מזמנו
 ע"א אם האב"י אומ' ב' שעקר ע"א מארציו
 ואם הוא בחול אומ' ב' עקר ע"א מהמקום הזה
 ואומ' בשתי' בשם שעקרת אותה מהמקו
 הזה כך תעקור אותה מכל המקומות והשם
 לב עובדיה' לעבדך" ג' הרואה בבר
 הרשעה אומ' ב' שהחריב בבל הרשעה וה' **ה**
 ביתו שלכבוד צר אומ' ב' שהחריב ביתו
 שלכ' צר הרשע" ראה גוב האריות או כבש
 האש אומ' ב' שעה נקיס לצדיקים במל' הזה
 ו' ראה מקו שיש בבל שכלבהמה שתענני
 עליו אינה יכולה לזוז משם אס' לא יתנו עליו
 מעפר המקו ההו' וה' סימך קלה לה דכת' וטא'
 תיה במטאטי השמד אומ' ב' אומ' וענש' בגזר
 ומקיים" ה' הרואה ששים רבוא מ"ש ביחד
 אומ' ב' חכם הרזים ואם הם עבדי צ"לם אומ'
 בונה אמכם חפרה יורדתכם הנה אחרי' מש
 מור ענה ועל" ו' הרואה חכמי יש"ב שחלק
 מחכמת ליראין" ז' הרואה חכמי אומות
 העו' אומ' שחכמים בחכמת העולם אומ' ב'
 שנתן מחכמתו לבש' ודם" ח' על מלכ"י
 אומ' ב' שחלק כבודו מחכמתו ליראין" ועל
 מלכ"י אומ' העול' אומ' ב' שנתן מלכותו לבש'
 ודם" ט' מצוה להשתדל לראות מלכ"י
 אפ' מלכ"י אומ' העולם" י' הרואה בתי"ש
 בישוב' כגון בישוב בית שני אומ' ב' מצב

גבול למנה בחרבנך אומ' בדיש האמות" יא הרווא
 עובדי עמ' ושוכל אומ' בית גאים יסח' ע' בחרבנך
 אומ' לבקמות" יב הרווא קברי ישרא' אומ'
 ב' צ' אומ' אש' יצ' אתכם בדי' כל' ועל קברי כעתי
 אומ' בושחאמפס" יג כל ברכות ודא' ודא' ודא'
 ודא' אומ' בתוך צ' יום אינו חוזר ומבדך
לכ' דיני ברכת שהחיינו" וכו' יסע" יא
 הרווא את חבריו לאחר ל' יום אומ' שהחיינו ואחר
 יבחדש מב' מחיה המותס' והוא שחדיב עליו ודא'
 ושכח בראיתו" ב' מי שול ראה את חבריו מעו
 ושלח לו כתבים אעפ' שהו' נהנה בראיתו אינו
 מבדך על ראיתו" ג' הרווא פל' חדש מתחוש
 משנה לשנה מב' שהחיינו אפ' רואהו ביד חבריו
 או על האיל' ונחמ' של' לבדך עד שעת אכילה"
 ד' אם בידך שהחיינו על שירי צאש כשיאכל
 גיור' שחוזר ובדך שהחיינו" ה' פרי שחיינו
 מתחדש משנה אפ' אם יש ימים רבים של' אכל
 כעמ' אינו מב' שהחיינו" על הכוסל' את כשהכשיל'
 האשכולות ענבים וכ' בכל פרי אחר גמור" ו'
 הרווא כושי וגיוור דהינו שהו' לב' העבא והקפח
 והינו שבטנו גדול ובתוך עבין כהצית קומתו מ'
 מקופחת והננס והדר קוכס דהינו מי שהו' מולת
 יבולת ופתיי האש דהינו כל ששערותיו וצוקי'
 זהבצה ואת הפיל ואת הקוף מב' משנה חבדית"
 ט' הרווא את החגר ואת הקטע ואת הסומה ומוס'
 שח' ובהקנ' והו' שמוס' בקורח ודא' ודא' אפ'
 הפ' ממוע' אפ' מב' די' האמת וישמש' דוקן על
 מי שמוצטער עליו אבל על פות אינו מבדך ודא'
 מבדך לא פעם ראשונה שהשנוי עליו גדול מאד"
 י' הרווא אילנות טובות ובריות נאות יספלו
 כותי או בהמה אומ' ב' שככה לו בעולמו ואינו
 מבדך עליהם לא בפעם ראשונה ולא יתור לא
 עבדו ולא על אחריס אפ' היו מים מהם"
לכו הרווא פרי האיל' מה מבדך

ובסעי' א' היצא בימי ניסן וראה אילנות שמצאין
 פרח אומ' ב' שלא חיסר בעולמו כלום וברא בבריות
 טובות ואילנות טובות לטובת ב' פני אדם ואינו
 מבדך לא פעם אחת בכל שנה ואם איחד לבדך
 עד אחד שגדלו הפירות לא יבדך עוד"
לכ' ברכת היקים" וכו' יסע" יא על
 היקים והו' כמין מוכב היורה כתף בארץ השמים
 ממקום למקו' וממקו' אחר כשכבט ועל רגלי הארץ
 ועל הברקים ועל הרעמים ועל רוחות שנסבבו
 בזעק' על כל א' מאלו ב' עושה מעשה בראשית ואם
 ידעה לומר ב' י' אומ' שמוחו ודא' מלא עולם"
 ב' כל דמ' של' סמסלו העבים נפטר בברכה אחת
 סמסלו ב' ברחן לבדך וב' רעם לרעם צד' לחצו'
 ולבדך" ג' היה יושב בב' הכס' ושמע קול רעם או
 ראה ברק אם יכל' לעצת ולבדך תוך כו' דבור
 ואם לאו לא יצא" **לכ' ברכת** ימים
 נעדרות הרים וגבעות" וכו' יסע" יא על ימים
 נעדרות הרים וגבעות ומדא' אומ' ב' עושה
 בראשית" ועל הים הגדול ומוס' שמוס' ב'
 לאי' ולמצרי' אומ' ב' עושה הים הגדול" ב'
 לא על כל הנחלות מבדך לא על ד' נהרות דכתיב
 בקרא כמו חדקל ופרת וכו' שראה אותם במקו'
 של נשמה מהלכם ע' אדם" ג' ולא על כל
 הרים וגבעות מבדך לא דוקן על הרים וגבעות
 המשותפים וגי' כלת גבורת הבולא בהם"
לכ' הקשת וחמה בתקופתה" וכו' יסע" יא
 א' הרווא הקשת אומ' כל צוקר הבלי' נאמ'
 במיתו וקיים במאמרו" ואסור להסתכל בזכית"
 ב' חמה חמה בתקופתה והו' מכל' לכ' טנה
 והקופח בתחלת ליל רביעי כשרואה אותה
 מאד בבקר אומ' ב' עושה בראשית וכ' מבדך
 ג' כשרואה לבנה בטהרתה וכוכבים במשמורתם
 ומצלות בעתם דהינו כשתחזור ולבנה בתחלת
 מ' אומ' ב' חמה חמה ולא תהיה מוטל ל' צפון

ולא לרחם וכי כשיחידיו כל כוכב מחמושה העשוארים
 לתחלת מצל טלה ולא יהא נוסה לא לצפון ור"ל
 לרחם וכי בכל עת שיראה מצל טלה עולה מקצת
 המזרח"ל ר"ל דין מקצת ברכות פרטיות
 וכו' סעי' א' המעלה עלמה שעבר כבוד
 שנכנס למיד ושמו קול עולה בעיר ואמ' יהי רצון
 של יהא זה בתוך ביתי או שהיתה אשתו מעוברת
 אחר כל יום לעיבורה ואמ' יהי רצון שתלד אשה
 הל' תפלת שנות לא יתפלל אדם על העתיד לבוא
 ויתן הודיה על שעבר כגון הנכנס לכרך אומ'
 י' מלא שתכניס לכרך הזה לשלום נכנס
 בשלום או מבור' אני לפני י' שהכנסתי לכרך
 זה לשלום בקשתי לך אומ' י' מלא שתוציאני
 זה לשלום י' דח בשלום אומ' מורה אני לפני י'
 הנני אתני מכרך לשלום וכשם שהנני אתני לשלום
 כן תוליכני לשלום כו' בא' שתוע תפלה וכו' היא
 תפלת הדרך שנכתבו היא וכל ריניה במי' קו'
 ב' הנכנס למור או מחזר אומ' י' מלא שתשלח
 ברכה סברי הזה התחיל למור אומ' ב' השולח ברכה
 ברכה בכלי זה מורד ואח' ברכה הל' תפלת שא
 שא' המורה מצויה לא בדבר הסמוי מן העי'
 ג' הנכנס למרחץ אומ' י' מלא שתכניסני לשלום
 ותצוהני לשלום ותעילני מהאור הזה כיוצא
 לעתיד לבוא יצא בשלום אומ' מורד אלא שבע'
 לתני מהאור הזה י' הנכנס להקיש דבאומ'
 י' מלא שיהא עסק זה לי לרמאה בן רופא חתם
 אתה ולאחר שהקיש אמ' ב' רופא חתום ה'
 לעולם יהא אדם רחל לוי כל מא דעביד חמנו
 לטב ר"ל לא שפ' כוונתיו יהיו
 לשם שמים וכו' סעי' א' אם אא' למור
 בלא שינת הצהדים י"ש ובלבד שלא יאריך
 בה שאסו ליש' ביום יתד משינת המוס' שהו
 שת' נשמי' ואף בזה המעט לא תהא כוונתו
 להנאת גופו לא להחליץ גופו לעבודת השם ית'

וכי בכל מה שיהנה בעולם ה' לא יכוי להנאות
 לא לעבודת הבורא ית' ברכת בכל דרכי ויע'
 ואמרו חכמ' כל מעשיך יהיו לשם שמים שא
 דברים של דשות סג' האכילה והשתיה וההליכה
 והשינה והקנימה והתשמיש והשיחה וכל צד
 גופי יהיו כולם לעבודת הבורא או לדבר הגורם
 עבודתו שאפ' היה צמא ורעב אם אכל ושתי
 להנאת גופו אינו משובח לא יתכוון שיאכל
 כדי חייתו כדי לעבוד את הבורא וכי אפ' ליש'
 בסוד ישרים ולעמוד במקום צדיקים ולי' ב
 בעצת תמימים אם עשה להנאת עצמו להשתט'
 חפצו ותאצטו אינו משובח אלא עשה לשם שמים
 וכי בשינה אי' צדי' לוי' שבצדו שיכול לעמוד
 במור ובמצות לא יתגדה בשינה לענג עצמו
 לא אפ' בצדו שהו יגעו צדי' ליש' כדי לבזר
 מאיעתא אם עשה להנאת גופו אינו משובח
 יתכוי לתת שינה לעיניו ולמנוח מנוחה לצורך
 הבדיות של תורף דעתו בתורה מחמ' מניעת
 השינה וכי בתשמיש אפ' בעונה האמורה
 בתורה אם עשה להשלים תאוותיו או להנאות
 הל' מגונה ואפ' אם כתכוון כדי שיהיו לו בנים
 שישמשו אותו וימלא מקומו אינו משובח
 יתכוי שיהיו לו בנים לעבודת הבורא או
 לקיים מצות שנה כאדם הפורע חובו וכי
 בשיחה אפ' לספר בדברי חכמה צדי' שתהיה
 כחנתו לעבודת הבורא או לדבר המביא לעבודתו
 כללן של דבר חייב אדם לשקם עיניו ולבזר על
 דרכיו ולשקן כל מעשיו במאצני שכל'
 וכשרואה דבר שיביא לידי עבוד הבור' יתעלה
 יעשהו ואם לאו לא יעשהו ומי שנהג ב' עו'
 את הבורא תמיד הלכות תפלת המנחה
 ר"ל דברים
 לעשות בשעת המנחה וכו' סעי' א' אם השעה
 דחוקה יתפלל בלחש ואח' אמ' ש' מ' וכו'

ויענו קדושה ומסיים הל' הקדו' אם ח' שהות ביום
לגמור י"ח ברכות" ב' לא ישוב אדם להסתפח
סמוך למנחה עד שיתפלל ולא יכנס למרחץ
ולא לבורסקי ולא לדין ולא לאכול אלא סעודה
קטנה סמוך למנחה גדולה ואם התחיל באחר
מכל לו אינו מפקי' אע"פ שהתחיל בדיסוד והו'
שיהא שהו' בעם להתפלל אחר שיגמור סעודתו
או מלאכתו אבל אם אי' שהות להתפלל אחר צריך
להפסיק מיד מאימת התחלת התפלות משיכיר
סודר של ספרים על ברכיו והתחלת מרחץ משי'
שנוט לבושו העליון והתחלת בורסקי משיקטור
בגד ב' כתביו כדרך הבורסקים והתחלת דאס
חין עסקים בו משיתחילו בעלי דינ' לטעון ואם
לא היו עסקים ב' טעית עטפו הדינים ולדין
משישבו אדעתא לדין והתחלת אכילה משיסל
ידיו" ה' והא דאסור לאכול סעוד קטנה הינו
כעקובע לסעוד אבל לטעום דהינו אכילת
פירות מותר והל' לאכול פת כביצה כדרך שאדם
אוכל בלא קבע מותר" ר"ל דמ' תפלות
המנחה וכו' סעי' א' מי שהתפלל לתפלת
מנחה לאחר ו' שעו' ומחצה ולמעלה יצא ועיקר
דמנה מט' שעו' ומחצה ולמעלה עד הלילה לבק'
ול' יהודה עד פילג המנחה שהוא עד סוף יום
סעודת חסד רביע ואסיקנא דעבד כמר עבד
ודעבד כמר עבד והו' שיעשה לעולם כדור
מניה שאם עושה כרבנן ומתפלל מנחה עד
הלילה שוב אינו יכול להתפלל ערב' מפלג המנו'
ולמעלה ואם עשה כג' יתורה ומתפלל ערבית
מפלג המנו' ולמעל צרי' ליחד של יתפלל מנו'
סאותה שעה ועכשיו שנהגו להתפלל תפל' מנחה
עד הלילה אי' להתפלל תפל' ערב' קוד' שקיעת
החמה ואם בדי' עבד התפלל תפל' ערב' מפלג
המנחה ולמעל יצא ובשני הדוחק יכול להתפלל
תפל' ערב' מפלג המנחה ולמעלה" ב' אם יש

לו מימיו לטול ידיו כדי להתפלל אע"פ שאינו
יודע בה' שום לכוין ולא יבין ואם אי' לומים
מחמט' אינו צרי' לטעון" ר"ל דהרציה
להתפלל מנחה גדולה ומנחה קטנה וכו' סעי' א'
הרציה להתפלל מנו' גדול ומנחה קטנה אי' חזו'
להתפלל רשות לא הגדולה ואם יתפלל הגדולה
חובה לא תפלל הקטנה כי אם רשות אבל אי'
ראוי להתפלל תפל' רשות אלא מכיר בעצמו שהו'
צהיר ודדי' ואמר ברעו' לכוין בתפלתו מראש
ועד סוף בלא חטא הרעת אדם אם אינו מכיר בה
יפה קרינ' ביה למח' ל' רב צבחים" ב' אם
שכח ולא התפלל מנחה מתפלל ערב' שתיים
אומ' אשר יקוד תפלה שהי' תשלומי' לתפל' המנו'
הלכות קריאת שמע
ותפלת ערבית" ר"ל דמ' קש' של ערב'
וכו' סעי' א' דמ' קש' בלילה מושעת
יצאת ג' כוכבים קטנים ואם הא יום המעוק עד
שיצא הספק מלבן ואם קראה קוד' לסוף חוזה
וקורא אותה בלא ברכות ואם הצבור מקריא
לקנות קש' מבעד וס' יקרא עמהם קש' ומברכותיה
ויתפלל עמהם וכשיגיע דמ' קורא קש' בלילה
ברכות" ב' אסור להתחיל לאכול חצי שעה סמוך
לדמ' קש' של ערב' ואם התחיל לאכול אחר
שהגיע דמנה ב' סייק וקורא קש' בלא ברכותיה
וגזמ' סעודתו ואחל' קורא אותה בברכותיה ומתפלל
לכתחלה צרי' לקרות קש' מיד ביצאת הכוכבים
ודמנה עד חצי הלילה ואם עבד וקרא עד שלא
עלה עמוד השחר יצא ידי חובה" ד' הקורא קש'
של ערבית אחר שיעלה עמוד השחר קוד' הכין
התורה יצא ידי חובה אלא היה אנוס כגון שבור
אמיתו וכו' כיוצא בזה ואנוס שגדא אלא יצא
השכיב וכו' שיעלה עמוד השחר אינו דמ' **שכיבה**
ר"ל ברכות קש' ש' וכו' סעי' א' בערב מברך שתיים

לפני קטן וקטנה לאחריה ב' אין לספר ב"ר
 גאולה וקטנה לתפלה וקטנה הנוהגים לומר יתפסקו
 ויראו עיניהם להפסקין בין ויראו עיניהם לתפלה
 ומיהו מה שמכריז עליה שיש להפסקין קריש לתפלה
 ערב לאחרי הפסקין בין שהיו צורך תפלה וכך יכול
 לומר ברכו להוציא מי של שמענו ולאחרי הפסקין
 ג' מצא צבור שקראו קטן וקטנה לעמוד בתפלה
 תפלה ערבית וקטנה יקרא קטן עם ברכותיה
 ד' אחר שומר את עמו יש אומר אמן אחר
 ברכה ערבית וקטנה יענה אמן אחר ברכה ומונח
 בכבודו ר"ל ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 התפלה כחפז ערבית ר"ל ר"ל ר"ל ר"ל ר"ל ר"ל ר"ל
 לתפלה בלילה ובבוקר א' ערבית לתפלה בלילה
 הלילה יותר משלום ומבטח עמנו מרובה
 ב' אם יש לו חוק קבוע לתפלה כך וכך ליום והיה
 טרוד בהסוואת השלימו ישלימו בלילה מיר
 ר"ל ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 קורא על מטתו כרש"י ראשונה של שמענו מברך
 המפיל חבלי שינה ב"ר ואומר יושב בסתר עליון
 ואומר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 וב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 עולם ב"ר אפקיד רוחי ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 ר"ל שנים ואומר השכיבנו עתה מנוחה
 ב' כשיפשוט חלוקו לא יפסקו ממנו למעלה
 שאם כן במצא מסו ערום לא יפסקו ממנו
 ראשו ויכסה עצמו בסדינו מתחת ויכסה
 במטתו ר"ל אין יתירה בתשמיש
 מטתו וב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר ב"ר
 והא רגל ביותה עם מטתו לא יענה האמורה
 בתורה ה"ל לים שפרגסותם מצויה לון ואין
 מרע"ץ מס עונת בכל יום הפועלם שששים
 בולאכיה בעיר אחרת ולכן בכל לילה צותהם
 פעם אחת בשבוע ואם עמשים חלוקים

פעמים בשבוע החמרים אחת בשבוע אגמול
 אחל שלשים יום הספנים אחת לן חדשים
 ועונת תלמיד חכם מל"ל שבתות לל"ל ש
 עת וכל אדם צרי לפקוד אשתו כליל טעמו
 ובשעה שיוצא לדרך חס אינו הולך לדבר מזה
 וכך אם אשתו מניקה והוא מכיר בה שהי מש
 ומרצה אותו ומקשטת עצמה לפניו כדי ש
 דעתו עליה ח"י לפקדה ואף כשהו מצוי אצל
 לא ימין להנאותו לא כאדם שפורה חסושה
 ח"י בעונתה ולקיים מצות בוראן שיהיו לזכר
 עוסקים בתורה ובקיימי מצו פיש וכך אם מל
 לתקן הולך שבששה חדשים אחרוני יפלו ש
 מתוך כך יצא מלוב ומזוד שפרד דבר ואם
 הוא מכיר לגדור עצמו מה כדי של יתאוו לעני
 כי יראה יצרו גובר ומתאווה להדבר הזה יותר
 טוב היה לו לרחות את יצרו ולכבוש כי אבר
 קטן יש באדם מרעיון שכע משביעו רעו
 מי שאינו צרי לדבר לא שמעורר תאוותו כדי
 למלאות תאוותו זוהי עצת היצר הרע ומתאווה
 יסיתנו אהאיסור ועל זה אמרו רז"ל הוציק ש
 עצמו לרעת והאכדיו"ל לא ישתה אדם
 בכוס זה ויתן עינו בכוס אחר ואם שתה נש
 ג' וברותי מכסה המורדים והפושעים ב"ר ב"ר
 א' מדות בני אנוסה בני שנואה בני נדוי בני
 תמורה בני מורדת בני שכרות בני גרושת
 הלב בני ערבוביא בני חצופה ד' אסור
 להסתכל באותו מקו שכל המסתכל שם אין
 לו בושט ועוב עליו צעלכת ומעביר הבושט
 מעל פניו שכל המתבייש אינו חוטא רבתי
 ובעבור תהיה ירא על פניכם זו הבושט ללב
 תחטאו ועוד דקא מגרי יצר הרע בכפשיה
 וכש העשק שם עובד בכל לא ועוד טעמו
 על כל תשקצו את נפשדכם ה' הוא למנו
 והיא למענה צורך עצות שמשו שניה כא

זו דרך עקש"ן אסור לשמש מטתו בפני כל
 אדם אם הוא נעור ואם ע"י הפסק מחצה עשוה
 ובפני תינוק שאין יודע לדבר מותר" בית שיש
 בוסות או חומשים העשויים בגלילה אסור לשמש
 בו עד שיעשה בפניו מחצה ואם יש לו בירל
 אחר אסור עד שיוציאו ואם יש בו תפלי"ן או
 ספרים אפ"ל תלמוד אסור עד שיתנם בכל
 בתוך כל"ו והן של"י יהא השני מיוחד להם אב
 אם חל מיוחד להם אפ"ן אחד חשיב ואם פירט
 טלית עג"ח שוב כל"ו בתוך כל"ו א"ל ישמש
 בתולת הלילה ולא בסומה לדי"ש של ישמע קולנו
 אדם ויבוא לחשוב במשה אחרת לא באמצע הל"ל
 ח וישמש באימה וביראה כמו שאמרו גל"ל
 ליעזר שהיה מגלה טפח ומכסה טפח ודומה
 כמי שכפאן שד פירוש באימה וביראה כל"ו כפאן
 שד"י"מ מגלה טפח ומכסה טפח שלא היה ממרס
 האבר בשע"ת שמיש כדי למעט חטאת ודומה
 כמי שכפאן שד שעושה הדבר באונס"י וי"מ
 מגלה טפח שבאשה כל"ו של"ו היה מאריך
 באותו מעשה ודומה לו כמו שבטח ששד
 והניח המעשה כל"ו היה מקצר בתשמיש וי"מ
 מגלה טפח על הסיני שהיתה חוזרת בו שאף
 בשע"ת שמיש היה מצריכה לחגור ומגלה ריק
 טפח ממנה ומכסה מיד כדי למעט חטאתו
 וכולהו פירושי איתנהו דצ"ל בעל כפ"ש ליעזר
 בהם"ט לא יספר עמו בדברים שאינם
 עניני תשמיש לא בשע"ת שמיש ולא קוד לכת
 של"ת דעתו באשה אחת ואם ספק עמוד
 ושמש אסורו עליו מגיד לאדם כוח שיחו אפ"ל
 שיחה קלה שבי"א אדם לאשתו מגיד לו בשע
 הדי"ן ל"אם היה לו כעס עמה אסור לשמש
 עד שיפייסנה ויכול לספר עמה קודם תשמיש
 כדי לדעתה"ן א"ן אסור לשמש לאור הנר אע"פ
 שמאפיל בטליתו וכן אסור לשמש ביום אפ"ל

הוא בית אפ"ל י"ב אסור לשמש מטתו בשני
 רעבון לא לחשוב בל"ס"י א"ל אכסאני לשמש
 ואם יחדלו ולא שתו בית מותר וכל"ו של"י יש
 בטליתו שלב על הכת"י שכתב דרע הוא
 כח הגוף ומאור העינים וכל"ו שכתב בית מותר
 הגוף כלה וח"י אובדים וכל"ו השטוף בבעילה
 דקנה קובצת עליו וכוחו תושש ענין כהות
 וריח רע מדרך מפץ ושער ראשו ואבות ענין
 וריסי ענין משרות ושער דקנו ושחור ושער
 רגלי רובה ושני משרות והל"ו כח"ס חוץ
 מאלו באים עליו אמרו חכמי הדוראם א"ל מא"ל
 כות משאר הל"ו והל"ו מדרכ תשמיש לפי כן
 צ"ל אדם ליעזר"טו לא יבעול שהוא שבע
 או רעב לא כשמתעכב חמור שכתב ע"י ולא
 יבעול מעומד ולא מיושב ולא בלי המדרס
 ולא ביום שנכנס למרחץ ולא ביום הקצרה ולא
 ביום יציאה לדרך ולא ביום באה מן הדרך
 ולא לפניהם ולא לאחריהם"י א"ל המשמש
 מטתו על תינוק שישי עליו אשתו תינוק נספה
 ולא אמרו איתנהו דהי בד שתא אב"ד ח"י בל שתא
 לתל"ו ביה ולא אמרו לא דאני להדי כרעיה אב"ד
 ג"י להדי ריפיה לתל"ו בתולת"א אמר"ל לא דל"ל
 מנח י"ה ע"ה אב"ד מנח י"ה ע"ה לתל"ו כ"ל
 י"ב משע"ת שיש בה עם אשתו צ"ל שתהא
 האשה ומגלותה זה לצפון וזה לדרום
דמא שרא להשתד ערוס בפכ"י
 מטתו"י ובוסע"א"ל אמה דב"י ששוכני
 תל"ו הוא המשתד בפכ"י מטתו ערוס המשתד
 לפכ"י מטתו ערוס מביא ל"י עניות ולא אמרו
 אלא דמחדד אפיה לפור י"א אב"ד לכת"ל
 בה דמחדד אפיה לפור י"א לא אמר"ל אלא באר"ש
 אב"ד מחדד לתל"ו בה"ה **הלכות שבת**
למכ"ל אהר בכבוד השבת
 ובד"צ"א"ל א"ל מי שצ"ל לאחרי"ם א"ל י"ש

לן מעט משלן לזרז עצמו לבד את השבת
ולא אמרו עשה שבתך חול ולתצטרך לברך
לא למי שהשעה דחוקה ביותר על כך צריך
לעצמם בשאר ימים כדי לבד השבת כ
מתקנת עזרא שיהיו מכבדים בגדיהם בה
בשבת מפני כבוד השבת **רמב"ר**
המשכיר שיהו ומרחץ לגוי **ובג**
סעי' א לא ישכיר אדם מרחץ שלו לגוי
מפני שנקרא על שמו וגוי זה עושה מלאכה
בו בשבת וקצת מרחץ לאו לאריסותא עבד
ואמרי שכל הריוח שלישי ושכר את הגוי בכך
וכך ליום ובמציא הגוי עושה מלאכה **רמב"ר**
שלישי אכל שדה מותר שכך דרך לקבל שדה
באריסות ואע"פ שיודעים שהן שלישי אחרים
הגוי לקחה באריסות ולעצמו הו עבד ותנור דיבו
כמרחץ ודחיס דיה כשרה **ב** אפ' מרחץ או
תנור אם השכירם שנה אחר שנה ונתמכרם
הדבר ע"י כך שאיך דרכו לשכור פועלים לא
להשכירם וכך אם מנהג רוב אנשי אותו המקום
להשכירם או ליתנם באריסות מותר להשכירם
לגוי או ליתנם לו באריסות **רמב"ר** איזו
מלאכות יכול הגוי לעשות בעד הישראלי
ובו **סעי'** א פוסק אדם עם הגוי על המלאכה
וקוצץ דמים והגוי עושה לעצמו ואע"פ שהוא
עושה בשבת מותר **ב** דא כצנעה שאיך מכירים
הכל שזו המלאכה שנעשית בשבת שלישי
היא אפ"ם היתה ידועה ובמפרסמת אלו שהחזק
את הגוי עוסק איזו יורע שקוצץ ואומ' שפירצ
שכר הגוי לעשות לו מלאכה בשבת לפ"כ הפוסק
עם הגוי לבמות לו חציה או מולו או לקצור לו
שרהו אם היתה המלאכה במדינה או בתוך ה'
תחום אסור לו להכחם לעשו לו מלאכה בשבת
מפני **ב** אים שאינם יודעים שפסוק ואם היתה
המלאכה חוץ לתחום וגם איך עבד אחרת בידרך

תחומי של מקום שעושים בו מלאכה מותר
ב לפסול האנשים ולתקן הקורות אפ' בדין שם
אמן אכיון וד' צורך מחובר הוא ואם עשו כך לא
ישקעם בבבין **ג** אם כנו לישל גוים בידוע שש
באסור כבדן להחמיר של יכנסוב **ד** מלאכה
פדחטא אפ' במטלטלין כגון ספינת הידועה לישל
דינה כמנו מלאכת מחובר **ה** אם שפד גוי לישל
או לשתיים שיכתוב לו ספר או שיארג לו בגד
שהו עושה בכל עת שירצ' והו' של יחשוב עמו
יום יום ולא יעשה המלאכה בבית ישראל וישמי
שאוסר בשוכר גוי לצמץ **ו** יהודה הקדמוני
ומשכיר לו גוי לקבל מכס בשבת מותר **ז** הוא
מקבולת דהינו שאומ' לו לשבתגבה מאה דינר
אתה לו סך וכך **ח** למה ישלאל **יג**
שותפין איד יתנהגו בשבת **יב** ובו **סעי'** א
ישראל גוי שיש להם שדה או תנור או מרחץ
אחרים שלמים בשותפות או שהם שותפים במה
בשדה או התנע מתחלה בשעה שבאו להשתות
שיהיה שכר השבת לגוי לבדו אם מעט ואם
הרבה ושכר יום א' כגד יום השבת לבדו מותר
ואם לא התנו בתחלה כשיבאו לחלוק נטל הגוי
שכר השבת כולם והשאר חולק אותו ואם לא
היה שכר השבת ידוע יטול הגוי לבדו שבעות
השכר וחולקים השאר **ב** היבא שהתנו **ב**
תחלה אפ"ם בשט' חלוקה נתרצה הגוי לחלק
בשוק מותר **ג** היבא של התנו בתחלה יש
תקן ע"י שיחזיר המוכר להם דמי הקרקע
או ימכרוהו לאיש אחד ויחזרו ויקנוהו בשותפות
ויתנו בשט' חקיה ואם בשותפות בחנות ור' **ד**
התנו יחזוק כל א' ויטול חלקו ויבטלן השותפות
ואח"כ יחזרו להשתתף ויתנו בתחלה ואם קיבלו
הקרקע לעשות בו מלאכה בשותפות יבטלו
השתתף וימחלו זה לזה ואח"כ יחזרו להשתתף
ויתנו בתחלה **ד** יכול ישראל ליתן לגוי מעות

להתעסק בהם אעפ"י שהגוי נושא ונותן בהן בשב
חולק עמו כל השכר בשוה מפני שאין מלאכה
מוטלת על ישראל לעשותה שנאמר שהגוי עושה
שליחותו וכפ"א העסק בכר ממי הוא ה
מוותר לישראל ליתן סחורה לגוי ולומר אם קצץ
לו שכר ובלבד של יאמר לו מכר בשבת ו
תגור שלקחו ישראל משכור כגוי וקבל גרין
הגוי שמוא שיעלה שכר התגור יתן לישראל בדבת
כעונתיו מותר לטול שכר שבת לפי שהוא
בדשות הגוי ואין לישראל חלק בו וגם אין הישראל
אומר לו לעסוק בשבת וגוי כי טרח בגפשיה טרח
לתיים תנאו ז' אם תפוגמים בתנאו שלישי
בשבת על כרחו ונתנו לו פת בשכר התגור אסור
להנות ממנו רמון ד"ג השאלה
השכרה לגוי בשבת וכו' ה' סעי' א' מותר
להשאיל ולהשכיר כליו לגוי ואעפ"י שהן עושה
בהן מלאכה בשבת מפני שאין אנו מצווים
על שביתת כלים ויאדכלם שעושים בהן
מלאכה כגון מחרישה וכיוצא אסור להשכיר
לגוי בערב שבת וביום מותר להשכיר לו
וכלבד של יטול שכר שבת לא בהבלעה כגון
שישכיר ללחודש או לשבוע ולהשאיל לו מותר
אף בערב שבת ב' אסור להשאיל לו שום
כלי לגוי בשבת ואף בערב שבת אם הן סמוך
לחשכה כל שאין שהות להציגו מפתח ביתו
של המושאל קוד חשיכה מפני שהדומה סביר
שהישראל צוהו להוציאו ג' אסור להשכיר או
להשאיל בהמתו לגוי כדי שיעשה בה מלאכה
בשבת שאדם מצווה על שביתת בהמתו
ואם השאילה או השכירה לגוי והיתה גבוהה
להחזירה לו קוד חשיכה ועכבה השבת פקידה
בינו לבין עצמו קוד השבת או יאמר בהמתו צוה
לגוי כדי שיציל מאי סורא דאורייתא ד'
ישראל שהשכיר שוורים לגוי לחרוש בהם

וחורש בהן יש מתירין אם קבל עליו הגוי אחריות
מיתה וגמלה וגביה ויזקצא וזולא יש אסורין
דכיון שאין הגוי יכול להחלה אם ירצה כקמאר
בהמת ישראל ה' אם ישראל גוי שותפין בהמה
מותר לעשו בה גוי מלאכה בשבת ע"י שיתנה עס
הגוי בתולה כשקנו אותה שיטול הגוי בשבת וישל
ביום חול ואם לא התנו מתחלה אסור אעפ"י שהתנו
אח"כ ואם ילדה אותם לגוי בהלואה גמורה שיהא
רשות בידם להוציאם אם ירצה של ברשות
ישראל ויזקוק הדמים על הגוי ואחריות השוורים
על הגוי מותר ויש מתירין אף לא יהא רשות
ביד גוי להוציאם ע"י שיזקוק הדמים על הגוי
במלוב מחזר הגוי ויעשה אפסותיק לישראל או
הלהינם אצלו ובלבד של יאמר מעכשיו ויש
מתירים ע"י שיצחק ישראל את הגוי של
יעשה בה מלאכה בשבת ואם יעבור ויעשה
והיה אחריות עליו אפ"י מהחמסין ויכתוב כ
בערכאותיה דהשתא אם בא לעשות בה
מלאכה בשבת אינה בזמנת ישראל הריקנות
הגוי להתחייב באונסיה רמון ד"ג ג' אם
המביאין כתבים בשבת וכו' ו' סעי' א'
שולח אדם אגרות ביד גוי ואפ"י בעש עס חשכה
הן שיקצץ לדמים וכלבד שלא יאמר לו שלח
בשבת ואם לו קיצץ אי לא קביע כי דואר
במאתא אסור לשולח ואפ"י מיום ראשון ואי
קביע כי דואר במאתא משלח אפ"י בעש וכו'
שיהא שהות ביום כדי שיוכל להגיע לבית
הסמוך לחומה ב' אם התנה עמו שיתן לו
שכר אעפ"י שלא פירש כמה יתן לו דינן כקוצץ
דסמכא דעתיה דגוי וברירה קא טרח אבל
בסתם אגופ' שיש בדעתם שיתן לו שכר
אסור ולא סמיכה דעתיה וכו' ישראל קא טרח
ג' אם שכרו לימים דבר קצוב בכל יום
בהליכתו ובהצלתו לא שאינו מקפיד עמו

מתי ילך אם הובעש אסור דכשיזעא כשבת
כראה כלא התנה עמו כד' א' אם הגוי מוליך
הכתב בחצם אפ' כותנה לו בעש שהרי הגוי מליץ
עושה זה ואינו זא לא להחליף טובה לישראל מפני
מה קיבל ממנו והל' כלא קצץ ה' א' מהגוי מוליך
מעצמו למקו' א' וישראל בות' לו אגרת מותר בכל
גוונ' ו' מי שיש לו שכר גוי לשנה יזו
יותר אסור לשלחו ע"ש באגרות' למחר יז'
המפליג בספינה והחולץ בשיירה בשבת
ובורסעו' א' מותר להפליג בספינה אפילו
בעש אם החולץ להכר מצוה ופוסק עמו שישבת
ואם אח' לא ישבות' א' בכך כלום אבל לדבר
חדשות אין מפליג בספינה פחות מג' ימים קוד'
השבת ואם הוא דרך מועט כמו מצוה לעידון
שאי' בנייהם ביאם מהלך יום אמות להפליג
בעש בבקר מפני שאפשר שיגיע שם קודם
השבת ומקום שנהגו שלא להפליג בעש כלל
אפ' דרך מועט אין מפליג' ב' הא דאריך
מפליג' בספינה מחו' מג' ימים קוד' השבת הטעם
משום עונג השבת שכל' ג' ימים יהיו שונים
יש להם צער ובלבול וקצת למפליגים בימים
המולותים אבל בכח' א' שום צער למפליגים
בהם ולפ' מותר להפליג בהם אפ' בעש מחו' של
יהא ידוע לנו שאין בעמקס' טפחים אכור
במקו' שידוע לנו שמקרקע הספינה לקרקע
הנהל כחו' מי טפחים אסור משום תחומי' ג'
חיבא דמותר להפליג מעש' אס' כלכס בספינה
וקנה בה שבת' אעפ' שמפליג בשבת מותר
והו' שלא יצא מהספינה מעת שקנה שבת' ו'
היו עמים בשיירה במדבר והכל יודעים
שהם צריכי' להלל שבת כי מפני הסכנה לא
יכלו לעכב במדבר בשבת לבדם ג' ימים קוד'
שבת אסור לצאת וביום ראשון ובשני ובשליש
מותר לצאת ואם אח' יארע לו סכנה ויעטרך

לחלל שבת מפני פיקוח נפש מותר ואין כוונת
חבול והעולה לארץ יש' אם כדדמנה לשיירה
אפ' בעש כיון דדבר מצוה הוא יכול למדוש ופוסק
עמו' לשבות ואם אחר שהי' במדבר לא ירצה
לשבות עמו' יכול ללכת עמו' חוץ לתחום כופי
פיקוח נפש' אס' כבס' לעיר אחת בשבת מהלך
את כולה ואפ' תחילהו' מחוץ לעיר ורוצה ליכנס
לעיר מותר דלדבר מצוה נפס' שלו אפ' אמה
לכל רוח' למערינין השוכים
לעש' וב' דסעי' א' א' הולכי' בעש
יותר מג' פרסאות כדי שיגיע לביתו בעוד היום
גדול ויכול להכין צרכי' סעודה לשבת' שחול'
לבית אחרים כ' שהולך לביתו והו' כשהו' ב' שו'
במקו' שיוכל להכין צרכי' שבת' או שאינו מקום
ישוב בטוח מוות לילך אפ' כמה פרסאות ואם
שלח להדיעם שהו' הולך שם לשבת מותר לילך
כמה פרסאות כב' גוונ' ב' אסור לקבוע בעש
סעודה נמשחה שאינו רגיל בימי החול ואפ' היא
סעודת אירוסין מפני כבוד השב' שיכנס לשבת
כשהו' תאכל' אכול וכל היום בכלל האיסור ולא
ולשעות כלי קביעות סעודה אפילו סעודה שרגל'
בה בחול כל היום מותר להתחיל' מ' הדין אב' מצוה
להמנע מלקבוע סעוד' שנהוג בה בחול מתעשר
שעו' ולמענה' ג' דרך אנשי מעשה להתענות
בכל עש' ד' אס' קבל' עליו להתענות בעש צרי'
להתענות עד צאת הכוכבים אס' לא שפירש
בשעת קבלת התענית עד שישלימו העבור
תפלת' ואם היא תענית חלום צרי' להתענות עד
צאת הכוכבים' ל' הכנת הסעודות
לשבת' וב' דסעי' א' שפי' בבקר ביום
ששי להכין צרכי' שבת ואפ' יש' ג' כמה עבדים
ישתדל להכין בעצמו שום דבר לצרכי' שבת
כדי לבבדו' כי רב חסדא היה מוחתק הידן דקדק'
ורבא ורב יוסף היו מבקעין העצים וז' יצא היה

מוליך האש ארבע נחמץ היה מתן הבית ומכבים
 כלים הצריכי לשבת ומפנה כלי החול ומהם
 ילמד כל אדם ולא יאמ' לא אפסם כבודי כי זה
 הוא כבודו שמכבד שבת" ב ידבר בשדר"ץ
 ומגדמות כפי יכולתו" **לנא** שלא לעשות
 מלאכה בע"ש מן המנחה ולמעלה וכו' סע"א
 העושה מלאכה בע"ש מן המנחה ולמעלה אינו
 רואה סימן ברכה" יש מפרשים מנחה גדולה
 וימ' מנחה קטנה" ב לתקן בגדין וכליו לצורך
 שבת מותר כל היום וזהו למי שכמתב ספרי לעומת
 דרך לימודו" **לנב מלאכות** ומותר
 והאסורי להתחיל בע"ש כדי שיהיו במדין בשבת
 וכו' סע"א א מותר להתחיל במלאכה בע"ש
 סמוך לחשיכה אע"פ שאינו יכול לגמרה מבעוד
 יום זהו בגמרת מיל' בשבת כגון לשחת דין
 וסממנים במים והם נשרים כל השבת ולתת
 אונ' שלפשתן לתבוא כדי שיתלבם ולתת צמר
 לתוך היורה שאינה על האש שהיא טוחה בטיט
 שאם היא על האש אסור שמא יחתה ואפ' אינה
 על האש אם אינה טוחה בטיט אסור שמא יגיס
 בה בכף והמגיס בקדירה אפ' אינה על האש
 חייב כושום מבשל ומותר לפרוס מצודות חיה
 ועופות ודגים והן נצודין בשבת ומוות למכור
 לנכרי ולהטעין סמוך לחשיכה ובלב' שיצא
 מפתח ביתו מבעוד יום" ב ומותר ליתן בגדין
 לכובס נכרי ועורות לעבדן סמוך לחשיכה אם
 קצץ לו דמים או שעושה אותם בטובת הנאה
 והוא של יאמ' לו לעשות בשבת וגם שיעשה
 הגוי המלאכה בביתו ואם ראהו עושה מטאכתי
 בשבת אם היה עושה בטובת הנאה צד' לומר
 שלא יעשה בה בשבת" ג ואם הית מלאכתו
 מפורסמת וידעה שהיא שלישרף ועושה אותה
 במקום מפרסם טוב להחמיר ולאסור" ד כל
 שקצץ אע"פ שעשה הגוי מלאכה בשבת מותר

לישור ולכוש הכלי בשבת עצמה וכל שקצץ
 ארשתא דמשיה קא עביר" ה ומוות לפתוח
 מים לגנה והם נמשכים והולכים בכל השבת
 ולהניח קלור עבה על העץ אע"פ שאסור להניחו
 בשבת ולתת מוגמר תחת הכלים והן מתגמדין
 מאיליהן כל השבת ואפ' מוגמר מונח בכלי ואין
 אדם מצווה על שביעת כלים ולתת שעורים
 בגמית לשחתן וטועני בקורות בית והגת מבעוד
 יום על צדדים ועבדים והשמן והיץ היוצא מהן
 מותר" וכן כוסר ומלילות שריסקן מבעוד יום
 מותרים המשקים היוצאים מהם ומותר לתת
 חטים לתוך רחים שלמים סמוך לחשיכה לפי
 שאינו שוכחן" ז מצוה למשמש אדם בכליו
 בע"ש סמוך לחשיכה של יתה בהם רבד שאסור
 לצאת בו בשבת" **לנז דיין כירה ותנור**
 ליתן עליה קדרות בע"ש ומה סע"א א
 כירה שהיא עשויה בקדירה נשפכת על פירי
 קדירה למעלה ויש בה שפיתת מקו שתי קדרות
 אם הוא הוסקה בגפת שהיא פסולת של יצאים או
 בעצים אסור ליתן עליה תבשיל מבעוד יום להס
 להשהותו עליה אלא כתבשל כל ערכו והוא
 מצטמק דע לו דליכא למיחש שמא יחתה או
 שדירה חי של כתבשל כלל דכין שהו חי משיח
 דעתו סמנו עד לאחר וכלל הלילה יכול להתבשל
 בלא חתך אבל אם נתבשל קצת ולא נתבשל
 כל ערכו ואפ' נתבשל כל ערכו והוא מצטמק
 ויפה לו חישיק שמא יחתה ואסור להשהותו עליה
 אלא גרף דהו שהוציא ממנה כל הגחלים וכן
 קטם דהימ' שכיסה הגחלים באפר למעט חוממי
 ואם נתן חתכה חיה מות כאלו היתה כולה
 וזה דע"י כך מסיח דעתו ממנה" ואפ' אינה
 גרופה וקטומה מותר לסמוך לה קדירה בסמוך
 חתכה לה ואם הוסקה בקשא או בגבכה מותר
 לשהות עליה אפ' אינה לא גרופה ולא קטומה

ותמר אפ' אם הוסק בקש או בגבנה אסור אפ' לטמון אפ' אם הוא גרוף וקטום וכל שכל שאסור לשהות בתוכו או על גביו וכופח שהוא מקום שפיתת קדרה אחת אם הוסק בקש או בגבנה דינו ככירה בגפת או בעצים דינו כתנור ואם שכח ושיחה אם הוא תבשיל שמשל כל צרכו מותר אפ' הוא מצטמק ויפה לו ואם הוא תבשיל שהתחיל להתבשל ולא בשל כל צרכו אסור ואם עבד ושיחה אסור בשניהם ולא שכל שנתבשל כמאכל ב' דרוסאי או שנתבשל כל צרכו מצטמק ויפה לו מותר להשמותו על כירה אפ' הוסקה בגפת ועצים אפ' אינה גרופה וקטומה ולא הוזכרה גריסה וקטומה הוסק רקש וגבנה לא כשהתחיל להתבשל ולא הגיע למאכל ב' דרוסאי וכ' לענין אם בטל הקדירה מעליה ונא להחזיר עליה בשבת ואם שכח ושיחה תבשיל שהתחיל להתבשל ולא הגיע למאכל ב' דרוסאי אסור ואפ' אם עבד ושיחה וכל זה בענין שהיה שהקדירה יושבת על כסא של ברזל או על גבי אבנים ואינה כוגעת ב' גחלים אבל הטומה ע"ג גחלים להדי אסור ב' כירה שהיא גרופה וקטומה ונטל הקדירה מעליה אפ' בשבת מותר להחזירה כל זמן שהיא רותחת ולא הניחה ע"ג קרקע ורוקא על גבנה אבל לתוכה אסור ובתמר אסור להחזיר אפ' הוא גרוף וקטום והוא לכופח אם הסיקו בגפת ועצים ג' המשכים בבקד וראה שהקדירה תבשיל מוכן וקדירה יתיר יכול להסיר ולהניח קדרה ישנה דיקנית על פני הכירה ואז ישים הקדרה שנתבשל בתוכה ע"ג הקדירה דיקנית ויזהר על ישים קדירתו ע"ג קרקע ושתהיה רותחת ד' ישים למחות ביד הכוהנים להטמין מבעור יום קומצם שלמים חמין ונותנין אותם לתוך הקדירה בשבת כשהתבשיל מצטמק ה' מותר לתת על פני הקדירה חמין בשבת תבשיל שנתבשל מעט של

צרכו כגון פנא"יש וכיוצא בהן מותר לחממן לפי שאין דרך בשול בכך אב' להטמין תחת המדורה הנתינים על גבי המיחם וראי אסור ר"ד דינך בשבת ר"ד המוכנים מעט שכר לחממן בשבת וב' טעם א' אע"פ שבשר חי מותר להשתנות וה' בקדירה אב' בעלי שאכל האש אסור להניח סמך לחשיכה שמומחר להתבשל לחתיי וה' בבשר שור או עז אכל בשר גד' ועוק שהם מנותחים לאכלים מותר ולא חשיב לחיתוי ואם יחתה בגחלים יתחדך הבשר שאין צ"ל לאחמיות האש בלבד ואם הוא בתנור וט' פניו בטיט ב' גדי ועוק שלמים ב' בשור שור עז מותר ולא חשיב לחיתוי שאם בא לפתוחה וחתמתה בכס הרוח ויצטק התנור ויתקשה הגש ויפסד ב' איך צולק בצל וכיצה ובשר על גבי גחלים לא כדי שיעצן מבעור יום משני צדדין כמאכל ב' דרוסאי שה' חצי ביטול אפ' הוא בש' גדי לכיון שהניח על גבי גחלים אינו חושש שיצלה מהרה ואע"פ שיתחרך הלכך חישבן יחתה אבל כשנעלה כמאכל ב' דרוסאי לא חשבו רמזא חתי לחתיי אפ' אם הוא בשור שור שמומחר שה' ראוי לאכילה למה יחתה להפסידו ג' אם עבד או שכח ונעלה בשבת באיסור אסור ד' פירות שנאכלים חיים מותר ליתנם סביב לקדירה אע"פ שאם שיעלו קוד' שחשכה ומיה צ"ל לזהר של יחדו חכסוי אם נתגלה משחשט ושל לחוסף עלץ עד שיעלו מפני שממחר לגמור בשולם בשבת ה' איך נותנין סמך לחשכה פת לתנור לא כדי שיקרמו פניו המדורה בתנור ולא חרדה ע"ג גחלים לא כדי שיקרמו פניה שכנגד האש ואם נתן אותם סמך לחשכה ולא קרמו פניהם אם במזיד אסור עד מציא שבת ככדי שיקרמו ואם בשוגג אסור לו מה יאכל מותר לו לרדות ממנו כגון ג' סעודות אומ' לאחרים

שאיך להם מה יאכלו כוונתו וידו להם מלחץ גסעו
 וכשהוא רודה לא ירדה במרדה לא בסכף וכיוצ
 בו של יעשה כדרך שהועשה בחול ואמאי
 לרדות בשני יורה במרדה ואם נתגב כפי ש
 יקדמו כניה כגוף ולא עבד איסורא ועודך שבת
 הו רודה כדרכו ושלל צורך היום אסורא בשני
 ו ואם נתגב בשבת אפ' במדיד מות לו לרדות
 קוד שיתפנה כדי של ימלידי איסור סקלה
 בתנאים שלגן שאיך להם רדייה מותר להו ציא
 יותר מן קטנות בסכף או בשום דבר שיתחוב
 בו זממ' לא יחזי מדידת משו' ודמדי' כעובד' בחול
 ח לא ימלא אדם קדרה עססיות ותורמוסין
 וית' לתוך התנור **ב** סמוך לחשיכה מפני ש
 ודמים לו איך צריכ' בשאל רב ודעתו ער'יה
 לאכל' לילת' ומפני כך אע"פ של נתבטלו כל
 עיקר הריהם כשאר תבטיל שהתחיל להתבטל
 ולא נתבטל כל צרכו שאסו להשהותו והל' ביה
 וכופח ואם עשה כן אפ' בטוגא חסדי' למוציא
 שבת עד כדי שיעשה **ט** כיוצא בולא ימלא
 חבית שלמים וית' לתוך התנור ע"ש חשיכה
 ואם עשה אסור' למוציא שבת בכדי שיעשו
לכה הכנת האש קוד' הכנסת
 השבת **ב** ובו' סעי' א' איך עושין מרדה ע"ס
 סמוך לחשיכה עד שיצית בה' האור בעצ
 שתהא השלהבת עולה מליה בלי סקע עינים
 אחלים ואם הו' עץ יחיד צרי' שיאחז האור
 בדוב עביו ובדוב הקיפו ואם לא הו' לוקה לכ' אפ'
 ליהנות בה בשבת גזרה שמי יחתה בה ויכיד
 העצים כדי שתעלה השלהבת וכשהוא לכה
 כשיעור יכול להתחמם כגדה בשבת ולתקן
 לאורה כ' אם היא ע"ג קרקע או ע"ג המטה ואפ'
 ואם הו' מדברים שאיך עושין מהם פתילות
 לשבת **ב** ע"ה שחממ' אפ' לא אחז בה' יחיד
 לא כל שהו שרי מפני שהם דולקים והולכים **ג**

מרדה של צפת ושל גפרית ושל קש וגבבה אפ'
 לא אחז בהם לא כל שהו שרי' וכך מרדה שלגני
 ושל גרעני תמרים כשהן מפורדי' אבל אם הקנים
 אגודות והגרענים בכל צריכי' שיצית האור עד
 שתהא שלהבת עולה מליה ויא' בהפך
ל' וישנה תקיעות שהיו תוקעין בע"ש
 ובסעי' א' כשהיו ישראל בישוב' היו תוקעין
 בע"ש שש תקיעות כדי להבטיל את העם כ'ך
 המלכה **ל' צ' דיני הטמנת** **ה**
 החמין ובו' סעי' א' איך טומנין בשבת אפ'
 בדבר שאינו מוסיף הכל אבל בספק חשיכה
 טומנין בו ואיך טומנין בדבר המוסיף הכל ואפ' מבטל
 יום ואם הטמין בדבר המוסיף הכל התבטיל אסו
 אפ' כדי עבד ודוקא בצונק שנתחמם או שצטמק
 ויה' לו אבל בעומד בחמימותו בשעה ראשונה
 מותר **ב** אפ' תבטיל שנתבטל כל צרכו
 אסו להטמין בשבת אפ' בדבר **ש** מוסיף הכל
 וזמ' לשים בלי על התבטיל כדי לשמור מן העכברים
 או כדי של יתעק בעפר ורית שרי' שאיך זה סלח
 כחמין להם לא כשומר ומת' כסוי על הקדרה
 ג' לוקח דברים המוסיפין הכל סתולת של דיתם
 או של שמשמים וזמ' זמל' חסיד וחול' ב' לוקח
 יבשים וצב' וצב' ומחין ועשבים כדמ' ששלשת
 לחים וז' ודמים שאיך מוסיפין הכל כמות ופירות
 וכנפי יונה ועורות של פשת' ונעורות של חרשין
 ו' אע"פ שאיך טומנין בשבת אפ' בדבר שאינו
 מוסיף הכל אם טמין בו מבעור יום ומתגלה משחשנה
 מת' לחלו ולבסותו וכ' אם רצה להוסיף עליו בשבת
 ספק' וכ' אם רצה לטול טלן ולתת' במקומו וב'ך
 שהראשון אפ' יחד מהשני כ' שהשני חם יותר
 מהראשון אפ' לא היה מבוסה לא בסדי' יכול
 לטלו ולבסותו בלוקק' והוא שנתבטלה הקדוה
 כל צרכה אפ' אם אינה מבושלת כל צרכה חפלו
 לחסין על הכסוי אפ' שתוספת זה גורם לה'

להתבשר" ה אם כימה התבשר בשבת מקדוה
 שנתבשר בה לקדוה אחת מות להטמין בדבר
 שאינו מוסף כלל" ו מותר להטמין בשבת
 וכל צורך בדבר שאינו מוסף הכל כדי שכל צורך
 ביותר או כדי שתמנה צנת ואכל בדבר המוסף
 הכל אפ' להטמין צורך גמור ואפ' מבעור יום נמי
 אסור" ז כל היכא ואסרית הטמנה אפ' בזה
 ממשלת כל צרכה אסרית ואפ' מצטמק ודע"ן
 אעפ' שמותר להשתנות קדוה ע"ג כידה שיש בה
 גחלים ע"פ הדרכים שנתבאר בסימן ר"ג אם היא
 מכונה בבגדים אעפ' שהבגדים אינן מוספים
 הכל מתמת עצמם כולו מחמת אש ותחתית מוסף
 הפל ומוי הוא כל שהו בענין הבגדים נוגעין בק'
 דיהא אעפ' שיש אש תחתיה כיון שאינו עושה
 דרך השמנה שרי הלכך הכא שמעמיד קדוה ע"ג
 כירה אצ' כופת שיש בהם גחלים ואף שול הקדוה
 נוגעים בגחלים שצוין מיקל' ומותר ע"פ הדרכים
 שנתבאר בסימן ר"ג ואם נתן על הקדוה כר'
 רחב שאינו נוגע בצד הקדוה ונותן בגדים על
 אותו כלי רחב מותר דכיון שאין בגדים נתונים
 לא על אותו כלי רחב שאינם נוגע בצד קדוה אף
 כא' הטמנה וכך מותר להניח קדוה בתמרים
 שלנו ע"י שיתן בתוכה תניפה חייה וחו' של תנא
 הקדוה נוגעת בגחלים ואעפ' שמכסה פי התמר
 בבגדים כיון שאין הבגדים נוגעים בקדוה לאו
 הטמנה היא נשרי" **לע"ש מותר**
 להשיג ע"ש דבר קר על קדוה חמה" ובסעי' ש'
 מותר להניח מבעור יום כלי שיש בו דבר קר ע'
 גבי קדוה חמה שאין זה כטומא בדבר המוסף
 כלל" **לע"ש במהרי"ן** הטמנה
 וטלטולם" ובסעי' א' מוכיח שטומא בהן
 דרך מקרה אסור לטלטל לא מבעור חכמו וה' יפה
 וכמו שמוקדש מגולה שאין זה טלטול אלא מצוה
 ואם ייחזק לכן מותר לטלטל אבל אם טמא בגדי

צמר אפ' לא ייחד לכך מות לטלטל והם סדקם
 גדץ שאין עומדי' לסחורה אבל אם נתן לאוצר
 לסחורה צריכי' ייחוד" ואם טמא בהן בלא ייחוד
 מבעור הכסוי והן גופלות דהינו לזמ' שמטל כסוי
 הקדוה שיש תורת כל עולה ואעפ' שהם על לא
 איכפת לה' דלא נעשית כסיס לה" ב' הנותן
 אבנים ולבנים סביב הקדוה צריכי' שייחדם לזמ'
 לעולם שהרי כל דבר שלי ייחד אינם חשובין
 ומשליכך הלכך אסור לטלטלם אפ' שיצניעם
 ומייחד לכך" ג' הטומא בקופה מלאה גז'
 צמר שאסור לטלטלו והו' צי' הקדוה כל צמח של
 נתיקל קלה הגומא יכול להחזירה ואם נתקל קלה
 לא יחזירה ואפ' לכתחלה יכול להוציאה ע' דם
 להחזירה אפ' לא תתקלקל ולא חיישינן שמא
 יחזירה אם תתקלקל ויא' שאפ' טמא בדבר
 שמתער לטלטל אם נתקלקלה הגומא לא יחזיר
 מפני שתצטרך הקדוה לעשות לעצמה מקום
 כשמחזירה ונמצא כמי שטומא בשבת"
 טמא בדבר שאינו ניטל וכסה פה בדבר הנש'
 חגלה הכסוי ואוחז בקדוה ומציאה" ה' טמא
 בדבר כניטל מכלל הכסוי ונמצא בקדוה ונמצא
 אפ' ניטל" ו יום טוב שחל להיות בע"ש שמי
 שאוסר להטמין באבנים משו' דהוי כמו בנץ ויש
 מתירים" ז תמר שמניח בזה חמץ וסותמין
 בוך ושורקין אותו בטיט מותר לסתור אותו סתור
 כדי להוציא חמץ ולהזר ולסתמו ואם יש בו
 גחלים לוחשות מות עי' גוי' **לסריני**
הכנסת שבת וזבוב סע"א" מצוה לחנוך
 ידיו פניו ורגליו בחמץ בע"ש ומצוה לחנוך הראש
 ולגלה הצפרנים בע"ש" ב' כשיהיה קרוב
 לחשיכה ישלל אנשי ביתו בלשון רכה עשרתם
 הפרשתם חלה ראם להם הדליקו את הנר"
לסא דמן הדלקת הנרות לשבת וכו'
 פ"א (ספן חשיכה והו' ב' השמשות יין

משניות

מעשרץ את החדאי ואף מנבילץ את הכלים ואף
 מרליץ את הנדנות ואף מערבץ שרובי תחומץ אב
 מעשרץ את הרמאי וטומץ את החמץ ומערבץ
 עירובי חצירות וכו' לומר לגויבץ השמשות להדליק
 כד לעורך שבת וב' לומר לו לעשו כל מלאכה שהי
 לצורך מצוה או שהי טרוד וזכר עליה ב
 יא שערץ לחסוף מחול על הקרש וזמן תוספת
 דן מתחלת השקיעה שאף השמש נראית
 תארץ עד זמן כץ השמשות וזכר הזה שהוג
 מילץ ורביע רצה לעשות כולו תוספת עשה ד
 רצה לעשו במבוא מקצת עשה ובלבד שיוסף
 איזה זמן שיהיה ודאי יום מחול על הקדשו שיעור
 זמן כץ השמשות וז' תלת רביעי מילא שהם
 מהלך לף ותק קודם הלילה ג מי שאינו בקי
 בשיעור זה ידליק בעוד השמש בחמש האצלות
 ואם הוא יום המעון ידליק בעוד השמש בראש
 האצלות ואם הוא יום המעון ידליק כשהתחיל
 יושבץ על הקורה מבעוד יום ואם הוא בשורה
 שאף שם תדגלץ ידליק כשהערביים יושבים כ
 מבעוד יום ד אחר עניית בדכו אעפ שעדי
 יום הוא אף מערבץ ואף טומץ משו רבא זבלה
 לשבת עליה ולדדף הוי אמירה מזמור שיר ליום
 הע' כעניית בדכו לירדח ר' סב' לקדש
 השבת בשלח עורך וכנסות נקיים וכו' ג סעי' א
 יסדר שלחננו ויצע המנות ויתקן כל עניי הבית
 כדי שימצאו ערוך ומסוד במאז מבי הכנסת
 ב ישתדל שיהיו לו בגדים נאים לשבת ואם הוא
 לולפחות ישלשל בגדיז למטה דרך כבוד ג
 ילבש בגדין הנאים וישמח בבית שבת כיוצא
 לקראת המלך וכיוצא לקראת חתן וכלה ולתכנה
 כעטף וקא' בפניא דמעלי שבתא וקא' בוא
 וכצא לקראת שבת מלכתא ר' יצא אמ' בוא
 כלה בוא כלה ר' סב' מי ומי המדליץ
 ואם טעו ביום המעון וכו' י' סעי' א יתא

זהיר לעשות כ' יפה ויש ממונים לעשו שתי
 כתילותא כנגד זכור וא' כנגד שמור ב
 א האמנים מן הנשים חייבי להיות בבתיהם נר דלוק
 בשבת אף אף לו מתאכל שאף על הפתחים ולחץ
 אצף ומדליץ חת וצר שזה בכלל עונש שבת הוא
 ג הנשים מזהחות בניו ותר מפני שמצוות בבית
 ועוסקות בעד כי חבת אם אף ידו משאת לקנות
 נר לשבת ולקדוש היום נר שבת קורם וכן אב
 ידו משאת לקנות נר לשבת ונר לחמכה נר שבת
 קורם משו שלום הבית ואף שלום בית בלא נר
 ד לא יקדים למחר להדליק בעוד היום גדול
 שאף אינו צריך שמדליקן לכבוד שבת גם וליא
 יאחר ואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול
 ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו
 שבת מיד ואף הקדמה ובלב שיהא מפרגמט
 ולמעלה שהי שעה ורביע קוד הלילה ז
 כשידליק יברך ב להדליק נר של שבת אהאי ש
 וא' האשה גביה טומץ צריך לברך להדליק
 נר שליט וביה בלא שבת יש משו שלם יברך
 ו בואר התלכ' ללמד חוץ לביתם צריכו להדליק
 נר שבת בחדר יחמולדך עליו אב מי שהוא אצל
 אשתו ואף צרי להדליק בחדרו ולברך עליו לפי
 שאשתו מברכת בעתה ז אורח שאף לו
 חדר מיוחד ואף מדליק עליו בביתו צרי להשתתף
 בברית ט טעם ושלשה בעלי בתים אוכלים
 במקום א' א' שכל א' מברך על מצוה שלן ויש
 כגמטם מברך וכו' ליצור בספק בדכו ולא יברך
 לא אחד ט' הכדליק בלוי הבית ואוכלים
 בחדר אם אף הנרות ארוכות שחלקות עד הלילה
 חיי ברכה לברכה ו לפוג כיון שהדליק
 נר של שבת חל עליו שבת ונאסר במלאכה
 ועפ זה מהגות קצת נשים שאחר שכיר כו
 הדליקו הנרות משלימות לארץ חפתיר לה
 שביד שהדליקו בה ואף מכבדת אותם ויא

שואם כותנה קוף שתדליק שאינה מקבלת שבת
 עד שיאמ' ותחז' בדרכו מעיל ואל' ששמו מעיל
 לה' ויש חולקין על כה' ונאמרי' שאין קבלת
 שבת תלוי בה' לקות הנר אלא במל' ערבי' שבת
 שאמ' החז' בדרכו חסל מרשי' ממלאכה ולר' יוחנן
 כיון שהתחילו מזמור שלה' הוי כדרכו ולר' יוחנן
 יא' עדי' אעפ' שלא התחילו הקהל עדיין אם
 קדם ביחוד והתחיל של שבת מבעוד יום חל' עליו
 קבלת שבת ואס' בעשי' מלא' ואם אס' שואין
 דעה לקבל שבת יב' אם רוב הקהל קבלו
 עליהם שבת חמיעוט נמשכים אחריהם על
 כהם יג' אדם שבא לעיר בעש' בדרכו
 אנשי העיר עליהם שבת אעפ' שעדיין היום
 גדול אם היו עלין מעו' או שום מניחו ליפול יד
 אם שום המעו' טעם צבור חישבו שחשבה יד
 כרות והתחילו תפלה ערבי' של שבת ואחר כך
 נתפזרו העבים ואחיה חמה אינם צרי' לחזק
 להתפלל תפלה ערבית ולענין עשיית מלאכה
 כיון צבור כיון יחיד מאתרים דקבלת שבת הייתה
 בטעות יא' שאותם שהדליקו נזות אסור' בעש'
 מלא' ושאר אנשי הבית מותר' יא' שאותו נר
 שהדליק לשם שבת אסור' להגע בו ולהסיף בו שמן
 ואפ' אם כבה אסור' לטלטלו יא' מי ששהר
 להתפלל מנחה בעש' עד שקבלו הקהל שבת לא
 יתפללו מנחה באותו כי הכבס' לא ית' חז' לאותו
 ביה ויתפלל תפלה של חול והו' של קבל שבת עמו
 אב' אם ענה וקבל שבת עמום אינו יכול להתפלל
 תפלה חול לא תפלל ערבית שתיים יא' אם
 בא לבית הכנס' סמוך לקבלת הצבור שבת יא'
 להתפלל מנחה ואעפ' שבעודו מתפלל יקבלו
 הצבור שבת אין בכלום והתחיל בזה יא'
 יא' מי שקבל עליו שבת קוף שחשיכה
 מות' לומר ל' שר' חצירו לעשו' לו מלאכה
רסור דיני הפתילה והשמן

ובו יסעי' א' איך עושי' פתילה לנר ששבת
 כן נר שעל השולחן כיון כל נר שמדליק בבית
 מדבר שהוא אור אינו נאחז' בו לא נאמר קביו
 והשולחן קופצת כגוף צמר ושער וכיוצא בהם
 לא מדבר שהוא נר נל' בו כגוף פשתה נפשה
 ובגד שש' וצמר גפ' וקנבוס וכיוצא בהם יב'
 כך דבר שמדליקין בו על דבר שאין מדליקין
 בו אם נתכוון להעביר הפתילה כדי להוסיף אור
 אס' ואם נתכוון להקטין הפתילה כדי שתהא
 עומדת ולא תשלשל למטה מות' ומטעם זה
 מותר לכרוך דבר שמדליקין בו על גבי און קש
 כדי לית' הפתילה בעששיות ג' איך מדליק
 נר של שבת לא משמן הנמשך אחר הפתילה
 חל' א' מדליקין כדפ' תולא בשעוה ולא משמן
 העשוי מצמר גפ' ולא בליה ולא בחלב וכן א'
 מדליקין בעיט' מפני שריחו רע ויניחונו ויניחו
 ולא בצרי' מפני שריחו בודף שמא יסתפק ממנו
 ונמצא מתחיי' משו' מכבה יד' אפ' נתן כוונת
 שמו' צית בשמנים א' שאין נמשכין ואין
 נמשכין א' מדליקים בהם יד' חל' נר
 מהותך וקרבי רבים אין מדליקין בהם וחס' נר
 בהם מעט מא' משמנים שמדליקין בהם נר
 להדליק בהם י' שאר כל השמנים מאן
 מדליקין בהם ומא' שמן צית מצוה מאן נאמר
 כן צפת און שעוה און חלב סביב הפתילה
 מדליקין בהם י' המדליק צרי' שידליק רוב
 מה שיוצא מכ' הפתילה מהנר י' אין צרי'
 להבהב הפתילה י' אין מדליקין בסמך וסמך
 אפ' מחור כיון **רסור דיני כלים**
 היתכן וחת הנר ובד' סעי' א' איך נותנין
 כלי' מנוקב כלי' שמן ע' הנר כדי שיהא מוסר
 לתוכו גזירה שמו' יסתפק ממנו ויתחייב כוונת
 מכבה ואם חצירו לו בסיד און בחרסית מותר
 וכו' שחא כלי' אחר כדי למכה משו' אסור

שבת ב לא ימלא קערה שמך ויתנה בצד
הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה ששכל שבתה
שואבת גדידה שמא יסתפק מומע"ג א
נחתך כל בשבת תחת הנר לקבל שמך הנוטף
מפני שהוא מבטל כלי מהכינן ומותר ליתכין
מבעוד יום והשמך המטף אסור להסתפק מומע"ג
בשבת ד נחתך כל תחת הנר לקבל מצוות
מפני שאין בהן כח משוא"ף כאן ביטול כלי
מהכינן אבל לא יתן לתוכו מים אפ"מ בעוד יום
מפני שמקרב צמך בבני המצוות וממך מותר
ליתן מים בעששית שמדליקין בהכין שחיונו
מתבלין לא להגביה השמך **לסוד ינמי**
שהחשיך בדרך ובוג"ס ע"י א מי
שהיה בא בדרך וקדש עליו היום והיו עמו מועד
יש לו חמור וגם יש עמו נכרי לא יניח כיסו על
חמורו מפני שהן מצווה על שבייתו לא כורת
כיסו לנכרי להוליכו לו ולמוצאי שבת לזקקו
ממנו ואפ"ל נתן לו שכר על זה ואע"פ שנתן
לו משכשכיה מותר אבל אם מצא מצא אה אה
יכול ליתנה לנכרי אלא כ"א לירן מבעוד יום
דהשתא הוא ככיסו ב אם איך עמך ככרי
מביחו על חמורו וכדי של יהא חיי משוממך
א איכא עקירה והנחה מביחו לאחר שעקרה
יד ורגל ללכת דלאו עקירה היא וכשה' עומדת
עטלו הימנה ולאחר שתחזור ותעקור רגל יניע
וילא שצ"ל ליתנה בלהנהיגה בקול רם כל צורך
שהכינן עליה ג היה עמו חמורו וחשוי ציונו
על החמור ולא יתנו לנא מאן ד היה עמו חשון
יתנו לשוטה לפי שאין לו דעת כלל ה
שוטה וקטן יתנו לשוטה שהקטן יכול לכל
דעת חרש וקטן יתנו למי שירעה ו י
שכשנותנו לא מאן מביחו עליו כשהוא מהלך
וכטלו ממנו כשהוא עומד ז אם איך עמו
שום א מכל אן יטלטלו פחות מן אמונת

ודוקא כיון א מצינו שבתה לירן אבל אסור
באה לירל"א ח יא דדוקא מי שהחשיך לו
בדרך שהיה סבור שעדיף עש שהות כיום אבל
דשיצא מביתו סמוך לחשיכה ושכח והוציא
דברי הכל לא התירו לו שום א מהדד"ל ה"א
ט הגיע לחצר החיצונה המשתמלת כו"ט מעל
וחמור כלים המטילין ושאינן כו"ט מותר אחר
החבליים והשקים כו"ט ואם היתה טעונה כלי
דכוכית שאסור לטלטלם כגון שהם כוסות
של מקיצי דם שאין ראויין בשבת לכלום לפי
שהם מאוסים ואם יכלו למרץ ישבדו מביחו
תחתיהם בדים וכסותות ודוקא במשואות קטנות
שיכול לשמטן מתחתיהן אבל אם הם גדולות
שאין יכול לשמוט הכרים מתחתיהן אסור להניחם
תחתיהן מפני שמבטל כלי מהכינן לא פירק
בבת אחת של ישבדו ולא יניחם על הסהמ משו
עבר בעלי חיים י חשכה לו בדרך ותפלי
בראשו או שיושב בבי המדרש בשוה וחשכה
לו מניח ידו עליהם עד שמגיע לביתו ואם ישבת
סמוך לאומה שנשמרין בתוכו מניחן שם
יא הית חבילת מונחת על כתפו וקדש עליו
היום רץ ותחתיה עד ביתו ודוקא רץ אבל לילך
לאט לא דכיון דלית הגדיה את למעבד עקירה
והנחה דצמין קאי ולאן אדעתיה אבל רץ את
ליה היכידא וכי מטא לביתה כי היכי דלא קאי
מרתא ואשתא דקא מעיל מרה לרה"ז דריק
ליה כל אחריד דהיו של כדרך דריק כגון
מכאן פירא אחריו יב לא דדוקא בחבירה
התירו לעשן כן אבל לא בכיסו ויא דהה"ל כיסו
ג מצא ארנק בשבת אסור לטלו אע"פ שירא
שיקצונו אחר **ר"ס ד' ינמי** התפלה
בעש"ז ובוג"ס ע"י א בתפלת המנה דעש
אין טפלין על פניהם ב מקרימין להתפלל
ערכי יותר מבימות החול ומפני המנהיג יכול

להדליק ולקבל שכר בתפלה ערב ולא כול
 מיד" ג' בברכת השכיב אינו חותם שומר
 את עמו ישראל לא כיון שמגיע לזבל כנפדתו
 אומ' ופלוס סוכת שלום עליו ועל עדו'ם
לסחר דין הטועה בתפלת השבת
 וכו' י"ג סעי' א' אומ' ויכלו בתפל' ערבית
 ב' אם טעה והתחיל תפלת החול גומ' אותה פ'
 ברכה שנזכר בה שטעה ומתחיל שלשבת
 לא שנה נזכר בכל אותה חוץ ל'ט' נזכר בבית
 אחת משאר הכרכות ב' בערבית ב' בשחרית
 כוסק ומנחה ויא' ובמוסק פוסק אפ' באמצע
 ברכה" ג' אם היה סבור שהו' חול והתחיל
 אדעתא דחול ומיד' שאמ' תיבה אח' נזכר
 קוד' שאמ' חוץ ה' התחיל בשלחול וגומ' אותה
 ברכה אבל אם היה יודע שהו' שבת ונשרץ
 בכוננה התחיל תיבה אחת אפ' הוא בתפלת
 שחרית שאינה פותחת באתה אינו גומ' ברכת
 אתה חוץ דחשבי' ליה כטעה בתפלת שבת
 ב' זול' ד' מי שהתפלל תפלה שגו' חול
 בשבת ולא הזכיר שלשבת לא יעא ואם הזכיר
 שלשבת בתוך י"ח אעפ' של קבע ברכה לשבת
 יעא" ה' טעה והתפלל שלחול בשבת ולא
 הזכיר שלשבת אם עקר רגליו חוזר והוא ש'
 ואם לא עקר רגליו אעפ' שסיים תפלתו אינו
 חוזר לא לשלשבת" ו' הטועה בתפלות שבת
 והחליף שול'ו בגומ' חוזר ויא' שאם החליף
 שלמוסק באחרית או אחרת בשלמוסק חוזר
 ז' חוזרים לומ' ויכלו משום יום טוב שחזר
 להיות בשבת שאי' אומ' אותה בתפלה וגם
 להוציא מי שאינו יודע ואומ' אותה בקור'
 דם ומעומד" ו' אומ' ש' בברכה אחת
 מעיק' ויא' היחיד אומ' אותה" ט' יט' שחל
 להיות בשבת אינו מזכיר שלחול בברכה
 מעיק' ז' א' אומ' ברכה מעיק' בבית

דף כ"ה
 מוסק סוכת
 חלום גלגל
 נזכר שבת
 נזכר יום טוב

חתנים ואבלים ר' כא טעמא דמחזיקים ל'כא
 שיה' וי' זקן" יא' א' בשבת שאחר י'
 אומ' ברכה מעיק' ז' א' לדבר בשבת
 שאומד' ויכלו ולא בשעה שאומ' ש' ברכה
 מעיק' י' אם התפלל שלחול ולא הזכיר
 שלשבת או של התפלל כלל ושמע מעיק'
 ברכה מעיק' מראש ועד סוף יעא"
לס' דין המקדש בב' הכנס' ובוס'
 א' "נהג' לקדש בביתו ואי' למקדש
 לשעם מיי' הקדוש לא מטעמו לקט' דא'
 קדוש לא במקום סעודה ומעיקדא לא ניתק'
 לא בשביל אורחים דאכלי ושתי' כנשתא
 להוציאם ידי חובתם ועכשו' אע"ג דלא אכל'
 אורחים בב' כנשתא לא בטלה התקנה זהו
 טעם המקומ' שנתאן לקדש בב' אבל יותר
 טוב לזהה של לקדש בב' וכ' מצות ארץ
ל'על' אומ' משנת במה מדליק'
 וב' סעי' א' מה' לומ' פרק במה מדליק'
 והספרדים אומ' אותו קור' תפלת ערבית וזהו
 הנפק" ב' יש שאי' אומ' אותה ביום טוב
 שחל להיות בשבת שאי' אומ' אותה בשבת
 שלחובכה" **ל'עא דין קדוש**
 על היי' וכו' י"ג סעי' א' כשיבא לכתוב
 ימהר לאפ' מיד" ב' נשים חייבות בקדוש
 אעפ' שהן מצוה שהצמק גרמא משו' דאית'
 זכר לשמור" והע' נשי' הואיל ואחתה' פשמי' ו'
 אסנה' בדכירה ומוע' אותה את האמשי' הואיל
 וחייבות כן התנו כמותם" ג' אם אי' ידו משו'
 לקנות י' לקדוש הלילה ממה שיכ' צרכ'
 הסעודה או ממה שיצא' י' לעודד היום והא'
 דתניא כבוד יום קוד' לכבוד לילה הינו דוקא
 בשאר צרכי סעודה אבל אם אי' לו לא כוס' א'
 לקדש כבוד לילה קוד' לכבוד יום" ד' אם
 לטעם כלום קוד' שיקר שאפ' מים ואפ' אשתו

מבעוד יום צ"ל להפסיק שפורס מפה ומקדש
ואם היו שותף י"ץ תחלה אינו חוב' לא קידוש
בלב בלא ברכות ה"ץ ואח"כ מבדק בד' המוצ' ו
ואם שאף כשמוקדש על ה"ץ אינו מבדק תמוצ'
ה' שנים שהיו שנים ואמר וואו וקדש
קדוש היום נאסר עליהם לשתות עד שיקדשו
ואם רצו לחזור ולשתות קוד' שיזדשו א"עפ'
שא"נם לשאף צריכי' לחלו ולבדק תחלה
בפ"הג ואח"כ ישמו' ו' אם גמרס עורדו
וקדש היום קוד' שבדק בד' המצו' על כוס
חמשון ואח"כ אומ' קדוש היום על כוס שני
וצ"ל להזכיר של שבת בכל המצו' א"עפ' ש'
מבדק קודם קידוש ו"א דאף בגמלס עורדו
אינו מבדק בד' המצו' תחלה לא פורס מפה
ומקדש ומבדק המוצ' ואוכל מעט ואח"כ
מבדק בד' המצו' ו' א"עפ' שא"ס ל' לטעום
קוד' קידוש אם טעם מקדש" ה' אס' למקדש
כלילה ב"ץ בשוגג ב"ץ במזיד ישל' ושל' ב"ץ
למחר כל היום" ט' צ"ל שתחיה מפה על
השלח תחת הפה ומפה אדית פחותה על גבין
ו' מקדש על כוס מלא של יהיה סגום וטעון
כל מה שטעון כוס של בד' המצו' וא"ל חכל'ו
מעומד ואח"כ אומ' בפ"הג ואח"כ קידוש" י"א
אם א"ל לו לא כוס א' מקדש בו כלילה ואינו טעום
ממנו של יטמנו לא שופך ממנו למס אחר
וטועם י"ץ של קדוש מהכוס השני ולמחר
מקדש במה שעשאל בכוס חמשון ואם לא היה
לא רביעית בצמצום וחמסר ממנו כלילה
מזגמ למחר להשלמו לרביעית והיו דוקא
בשיש לו כוס אחר להבדלה שא"ל מוטב ש'
יניחו להבדלה שא"ל בפת כוש יקדש עליו ולא
יהא לו י"ץ להבדלה שא"ל מוטב שיניחם ואם
יש לו שני כוסות מצומצמים אחר מזגור
יקדש כלילה ב"ץ ויבדיל על השני ולא יקדש כוס

וקדוש דטלה עדיף" י"ב אחר שקדש ג' גל
הכוס נוטל ידיו ומבדק עליו ואם נטל ידיו קוד'
קדש ג' ידועה דרפתא חביבא ליה ולא יקדש
על ה"ץ לא על הפת" י"ג צ"ל לשתות מבכוס
של קדוש כמלואו לחמיו ודעו כל שישלכנו
לצר א' בפיו וידעה מלוא לחמיו וזו רוב שלכבי'
י"ד אם לא טעם המקדש וטעם א' מהחשוב' ו
כמלוא לחמיו יצא וא"ל שתיית שנים מצטרפת
למלוא לחמיו וכל מצוה ב"ץ המצוה שישטעמו
כולם ו"א רבי' שב"ץ כולם טעמו כמלוא לחמיו
יצאו דשתיית כולם מצטרפת לכשיער האוננים
סובדים שאם לא טעם המקדש לא יצא ודאוי
לחוש לדבריהם ודוקא בקידוש אכל בשאר
דברים הטעונים כוס מורים האוננים דמגי' בט'
עימות אחד" טו' קידש וקודם שיטעמו יפסק
בדבר חזק ומבדק בפ"הג ואינו צ"ל לחזק ולקדש
ה"ה אם ספך הכוס קודם שיטעמו מוטב יצא
כוס אחד ומבדק עליו בפ"הג וא"ל צ"ל לחזק
ולקדש" י"ז לא יטעמו המקדש קוד' שיטעום
המקדש אשהם דקוקים לכוסו ושפך כוסו ו'
לכוסות שבידם ריקני' או פגומי' אכל אם היו
להם כוסו" י"ץ שא"נ פגומי' רשא"ל לשתות קוד'
שישתה המקדש" י"ח א"ל צ"ל לשפך לכל
מכוס המקדש לכוסות י"ץ שלכני המסובין א"ל
היו פגומי' שא"ל צ"ל לשפך לכל כוס וכוס כו'
שישתו כולם מכוס שא"ל פגום" ל"ג
ע"א י"ז מקדש ימים וכו' י"ט
א"ל א"ל מקדש י"ץ על י"ץ ש'
ריחו רע א"על שריחו וטעמיה חמה וכל על
י"ץ מגולה א"ל האידמ' דלא קפדי' אגליו" כ'
י"ץ כגתו מקדש י"ץ עליו דסוכא אדם אשכח'
שלעכדים ואומ' עליו קידוש הקום" א' מקדש י"ץ
על י"ץ שפני החבית א"עפ' שיש בן קמח ועל
י"ץ שבשול' החבית א"עפ' שיש בו שמרים ועל

י"ז שחור ועל י"ז מתוק ועל י"ז חריף והוא חריף
 חמורא ובי"ז מצוה לבדור י"ז טוב לקדש עליו
 ו מקדש י"ז על י"ז לבן והל"מבם פוסל לקדוש
 אם בדי עבד אבל מבדיל י"ז עליו ומנהג העולם
 כסבורא ראשונה ה' י"ז חריף אם הוא חריף
 ודו"י על חר תלת מאה מקדש י"ז עליו ומ"מ יותר
 טוב לכזבו ובלבד שיהא מזוג כדאורי' ו
 י"ז צמקום מקדש י"ז עליו ז' שמרי י"ז י"ז
 חר צנים שנתן עליהם מים אמרנו לבדך עליו
 בפהג מקדש י"ז עליו ח' מקדש י"ז עליו ב'
 בושל ועל י"ז שיש בו דבש וי"ז שאין מקדש
 עליהם ט' במקום שאין י"ז מצוי י"ז שמן
 דש י"ז על שכל ושאר משקים חוץ מן המים וי"ז
 שאין מקדש י"ז והוא שכל י"ז לא יקדש
 על השכל לא על הפת ובבקר יותר טוב
 לקדש על השכל שיבדך עליו שהכל קודם
 ברכת המוציא שאם יבדך על הפת תחלה
 אין כאן שום שני חריף טעם הוא ו
 ברכת י"ז של קדוש פטרת י"ז שבתוך הסעו
 ואינו טעון ברכה לאחר י"ז ב' המזון פטרת
 ב"ז שהן על הכוס ב"ז שאינה על הכוס
 ר"ע נשיהיה הקדוש במקום סעודה
 ובז' טע' א' אקדוש לא במקום סעודה
 ובבית א' מפני לפנה חסוב מקום א' שאם קידש
 לאכול בפנה זו ובמלך לאכול בפנה אחרת אפ"ה
 טריקלי גדול אינו צרי לחזור ולקדש וי"ז שכל
 שריאה מקומו אפ' מבית לחצר אינו צרי לחזור
 ולקדש וי"ז שאם קדש במקום א' על דעת לאכול
 במקום אחר שפיר דמי והו' שיהיו שני המקומות
 בבית א' כגון מחדר לחדר או מאגרא לאגרא
 ב' אם קדש בבית א' ע"מ לאכול שם ואח"כ
 נמלך לאכול במקום אחר צרי לחזור ולקדש במקום
 שרצה לאכול שם ג' אם קדש והוא סעודת
 וי"ז קדש לא יצא ו' יכול אדם לקדש לחצר

אע"פ שאינו אוכל עמהם דל"ד דהו' מין סעודה
 ואע"ג דברכת הי"ז אינו יכול להוציא אחרים אפ'
 אינו נהנה עמהם כיון דהוא ב' הג' הוא חריף לקדוש
 היום במקדש היום דמי ויכול להוציאם אע"פ שאינו
 נהנה והוא שאינם יודעים ואם עדיין לא קידש
 לעצמו יחיד שלא יטעום עמהם שאם לו טעמו
 עד שיקדש במקום סעודתו ה' כתבו והוא
 הא דאין לא במקום סעודה אפ' אכל דבר מוציא
 או שותה כוס י"ז שח' עליו ברכה יצא י"ז קדוש
 במקום סעודה וגומר סעודתו במקום אחר ודוק
 אכל לחם או שותה י"ז אבל אכל פירות לא ו
 ואם קידש בביתו ושמע שכניו ושלחן ערוך
 לפ"מ יצא בו וישפיר הו' במקום סעודה וכן
 שנתכוון השומע ק' צאת ומשמיע להוציא
 ז' י"ז שאין מקדש י"ז אלא אחד ה"ל י"ז שאין
 הקידוש תלוי בנר ואם הוא נהנה בחצר יותר מ
 האויר או מפני הצבובים מקדש בחצר ואוכל
 שם אע"פ שאינו הנר שהנר לעונג נצטוו ודל
 לעזר והכי בוסתא ר"ע ר"י ר"י ר"י ר"י ר"י
 הפת בשבת וכו' ר"ע א' בוצע על שני
 ככרות שאחז שתייה בידו ובוצע התחתונה ב'
 מצוה לבצוע בשבת פרוסה גדולה שתספיק
 לו לכל הסעודה ג' איך המוסב רשאי לטעום
 עד שיטעום הבוצע ואם יש לפני כלא לחם משנה
 יכול לטעום אע"פ שעדיין לא טעם הוא ו'
 סעודה זו ושל שחיתת א"ל לעשותם בלא פת
 ר"ע ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב ר"ב
 הנר א' איך פולק ואין קורץ בספל לאחר הנר
 ואפ' אינו מוציא בפיו שמתן פנה ואפ' הוא גבוה
 קומות שאינו יכול ליגע לוין שלא חלקו חכמי
 בדבר ומטעם זה יש לאסור אפ' הוא בעששית
 או קבוע בחור שבכותל וכך בגר שלשענה ב'
 ודוקא א' אבל שנים קורים ביחד שאם באו אחד
 להטות יזכירנו חבירו והוא שיקורץ בענין אשה

ישגיח החדל במה שיעשה חבירו אבל בשני ענינים
 לא"ה אם יש אחד עמו אפי' אינו קורא ומוציא לו
 תפ"ד רש"י ע"י שלא אטה מותר וה"ל אם אומ"כ
 לא עשה" ו' אדם חסוד שא"ל דרכו בחול להטות
 מותג בכל גוונא" ה' במדורה אפי' עשרה כא
 איך קור"ל משום דהוא"ל ויושבים לחוקים זה מזה
 ועור שצנבות האורים סמוכים להם איך אומ"כ
 כשבא חבירו להכניח ולחתות" ו' תענוקות שבת
 רב קור"ל לאור העי מפני שאיכות רבץ עליה
 ז' מותר לקרות במה מדליקין לאור הנר שהרי
 הוא מזכיר איסור שבת ואיך ישכח" ח' נוהגים
 לקרות כלל יום הכפורי במחזורי מפני שאיכות יו
 הכפורי עליהם" ט' ליל פסח שחל להיות בשבת
 מותר לקחת חמדה בספר משו' דהוי כעין רישו
 פריקים דא"ל ע"ה שלא תהא שגורה בפיו קצת
 י' הרב יכול לראות לאור הנר מהיכ"ל יקרא התנינ
 קות ולסדר ראשי הפרשיות בפיו בספר וקוואכל
 שאר הפרשה ע"פ וראשי פרשיות לאו דוקא לא
 כל שיורע הפרשה ע"פ ובקצת צריך לראות בספר
 שרי שמאחר שאינו מעיץ בספר תמיד אית"ל
 הכירא ולא אתי לאטורי" י"א כלים הרומזין זה
 לזה וצ"י ע"י להפח"ל בעיה אסור לברקן לאור
 הנר ואם להכח"ל ב"ל בגדיו לבגדי אשתו ואם הם
 דומין אסור לבדוק" י"ב שמש שאינו קבוע אסור
 לו לבדוק כוסו וקערות לאור הנר מפני שאינו
 מכיר"ל ב"ל במשמן זית ב"ל בנר שלנפט שאורו
 רב אבל שמש קבוע מותר לו לבדוק לאור הנר כוסו
 מפני שאינו צ"י ע"י הרבה ואם היה נר שלשמן
 דית"ל מורים לו לבדוק ואע"פ שהוא מותר גזירה ש
 יסתפק ממנו" **רצון ריב"ז** נ"ל שהול"ל
 מי בשבת וכו' סעי' א' נכרי שהול"ל את
 הנר בשביל ישראל אסור לכל אפי' למי של הנדל"ק
 בשבילן אבל אם הול"לן לערכו או לצורך חולה
 ישראל אפי' אפי' בו סכנה מותר לכל ישראל להשתמש

לאורו וכו' לעשה מדרה לערכו או לצורך חולה
 וישאמר"ל במדורה משו' דאדרי"ב שמוא ירבה
 בשבילן" ב' ישראל וגו' שהסביו יחד והול"לן
 גוי מראם רוב גוים מותר להשתמש לאורו ואם
 רב יש או אפי' מחצה על מחצה אסור ואם יש
 הוכחה של צורך גוים מדליקה כגון שאנו דווקים
 שהוא משתמש לאורה אע"פ שחב"י יש מותר
 ג' אם אומ"כ אדם לעבדו או לשפחתו לילך עמו
 והול"ל אפי' שגם הם צריכים לו איך זה לצורך
 הגוי כיון שעי"ק והול"ל לה לצורך ישראל" ד'
 אם יש לו בבית ישראל ובא"י והול"לן ע"אחר
 מותר להשתמש לאורו בעוד נר הראשון דולק
 אבל לאחר שיכבה הראשון אסור להשתמש
 לאור השני וכאם נתן שמו' בעד הדולק מותר
 להשתמש עד כדי שיכלה השמן שהיה בו
 כבר ואח"כ אסור" ה' בארצות קרות מותר
 לומר לגוי לעשות מדרה בשביל הקטנים ומותר
 הגדולים להתחמם בו ואם פשע"ל הגדולים
 מותר אם אקור גדול שהכל חול"לם אצל הקור
 ולא כאותם שנוהגים התל אע"פ שא"ל הקור גדול
 ביום החור"ל **לעז שרא** לארם כבוי
 הנר" וכו' סעי' א' ע"י שמונח אחר
 הדלת אסור לפתוח הדלת כנגדו שמו' כבוי
 הרוח ואם הו' קבוע בכותל שאחורי הדלת או
 לפתוח הדלת ולעלו' כדרכו שמו' תהא הדלת
 נקשט עליו ותכבד לאסותו ונעל בנחת ואם
 הוא קבוע בדלת עצמו שפתיחתו ונעילתו
 מקרב השמן לנר או מרחיקו ממנו" אסור
 לפתוח ולעלו' ב' אסור לפתוח הדלת
 כנגד המדורה שהי' קרובה קצת ל הדלת
 ואם א"ל שם לארז מצינו אפ"ל אם היה פתוח
 כנגד המותר לסגרו וא"ל בו משום סכנה
 ג' שפח"ל על הטבלה מנער את הטבלה
 וזוהי נוסף אפי' הוא דולק רק של יכניף לכבותו

ובלבר שיחא נר שלשעה וכיוצא בזה או של יחא
 בו שמך אבל אם יש בו שמך אף שלא יקדשו לא
 הפתילה ונמצא מבעד ואם הניחו עליה מדעת אסור
 לגערה שחרי הטבילה היא בסיס לדבר האסור
 ד מותר להניח נר שלש שעות מבעד יום ע"ג אילך
 וידליק שם בשבת דליכא למיחש דלכשיכבה
 לשקליה כגיה ונמצא משתמש במחומר אבל
 איך בנחץ נר שלש ע"ג אילך דשקול ומנח ליה
 ונמצא משתמש באילך ה מותר לכפות
 קערה ע"ג הנר בשבת כדי שלא יאחז האור בקורה
רע"ח שיכיר לכות הגר בשביל
 החולה וכו' סעי' א' מותר לכות הגר בשביל
 שישן החולה שיש בו סכנה **רע"ט**
 דינו טלטול הנר בשבת וכו' סעי' א' מר
 שחליקו בו באותו שבת אע"פ שכבה אסור לטלטלו
 וכך מותר השמן שבגד דליקו בו באותו שבת
 אסור לטלטלו ולהסתפק ממנו באותו שבת ב
 כי זה שאמרנו שאסור לטלטלו אסור לצורך גופו
 ולצורך מקומו אסור ויש מי שהתיר ולא כדאן ד
 דבריו ד' אסור חתמה מע"ש על נר זה שיטלטלו
 משיכבה מותר לטלטלו אחר שכבה ה
 לטלטל נר ע"י שנותניו עליו לחם בשבת אסור
 ואם נתן עליו הלחם מבעוד יום יש מי שמתיר
 לטלטלו בשבת ע"י לחם זה ואין לסמוך עליו
 ה נד שהדליקו בשבת לחם לחולה וירדה
 החיה ונתרפא החולה מותר לטלטלו אם כבה וזה
 למדליק בשבת בשוגג וכבה שמוית לטלטלו
 ו נר שלא הדליקו בו באותו שבת אסור הוא
 שיהיה דמאס ואסורו שלגמט דמסרח מותר
 לטלטלו דמוקצה מחמת מיאוס מותר
 פ מנחה בין גדולה בין קטנה אסור שולח
 קים איך מטרטליק אותה דחישת שם תפול
 ותפסק ויחזירנה ונמצא עושה כלי ואם אס
 אינה שלפדקים לא בה חריצים סביב ודומה

לשלפדקים אסור לטלטלה **רפ"ח שמיני**
 המטה בשבת וכו' סעי' א' תשמיש
 המטה מתעבא שבת הוא לפי שנות תלמי חכמי
 הדראים מילי שבת לילי שבת ב מותר
 לבעול לפתחיה בתולה בשבת ואין בו משום
 חובל ולא משום צער לה **רפ"א** שם
 שלא יכלע בולף אנחנו מודים וכו' סעי' א'
 אין לשחות בולף לבדך אנחנו מודים שחייב
 לשחות אם במקומו שאמרו חכמי
רפ"ב קריאת התורה והמפטיר
 בשבת וכו' סעי' א' מוציאין קטן וקורין
 וואס דצה להוסיף מוסף ב מותר לקרות עולם
 הדבה אע"פ שקרא זה מזה וחוזר ומבדק איך
 כלום ג הכל עולים למנין אפילו אשה וקטן
 שיודע למי מבדקין אב אמרו חכמי אשה דחזק
 בצבור מפני בבור הצבור ד כוהנים
 לקרות ורגמור עמהם הפרשה ואומ' קדיש
 חזר וקורא עם המפטיר מה שיקרא השבוע
 ה אסור נמצא מי שיודע להפטיר לא
 מאותם שעלו לקרות בתור ובראם ש"צ
 קדיש אחר קריאת הפרשה זה שרוצה להפטיר
 צדי לחזור ולקרות ויבדק על קריאתו תחלה
 וסוף ו אם טעה ש"צ וסיים הפרשה עם
 הששי ואם קדיש איך צדי לקרות עשר אחד לא
 יקרא עם המפטיר מה שיקרא עם הששי
 דקימא לך בפטיר עולה למנין ע' א קרא
 הפרשה בתפלת שחרי בשבת ודילג פיסוק א
 וחוזר וקרא הוא ושנים עמו ואם הפטיר והתפלל
 מוסף חזר וקורא **רפ"ג** למה אין
 איך מוציאין בספר תורה בשבת וכו' סעי' א'
 מה שאין מוציאין בשבת בספר שצד לקרות
 פרשת המוסף מכאן שאין זה לא שני פסוקים
רפ"ד דיני ההפטרות וברכותיה
 וכו' סעי' א' מפטיר בנביא מעמינה ש

שלושה ימים וז' מוחץ מלא פיסוקים וא"כ סליק
 ע"י מהבא כמז' עולותיכם סמועל צבחי
 אם חל ר"ח בשבת אין המפטיר מזכיר שלח
 בלל ויא' שא"עפ שאינו מזכיר בחתימה שלח
 מזכיר ל' אות/ בתוך הברכה שאומ' אתים המכות
 הזה את יום ראש חדש ה' וה' והמנהג בסברא ראש
 ג צר' לברכות הקוראים בתורה ולברכות המפט'
 ונענה אחריהם אמר ויעלו לו להשלים ק' ברכות
 שחסר מענינם בשבת ד' קט' יכול להפטיר
 ג אם מסתפק המפטיר באמנע המפטרה הבא
 לפי' מה לא יתחיל ממקום שפסק הראשון לא צר'
 לחזור ולהתחיל ממקום שהתחיל הראשון כמז'
 בלל ו' אין המפטיר מבטיר עד שיגמור המז'
 לגלו סת' ג בשבת שהסר שיות מחובר ומפט'
 בהפטר מרשה שנייה **לפיה לקרוא**
 המרשה ב' מקרא וא' תרגום וכו' ד' סע'
 אע"פ שאדם שומע כל התורה כולה בכל שבבצור
 חי' לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אחת שבשנים
 מקרא וא' תרגום אם נעזרת ודי' ב' אם לא
 המרשה בפירוש רש' חשוב כמו תרגום ודי'
 שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש' ג מיום
 ראשון וא"ל חשוב עם הצבור ד' מצוה בק'
 המובחר שלם אותה קוד' שיאכל בשבת ואם
 לא השלים קוד' אכילה ישלים אחר אכילה עד
 המנח' ויא' עד רביע בשבת ויא' עד שמיני עז'
 ה יכול לקר' המרשה שנים מקרא וא' תרגום
 בשע' קריאת התורה ו' מלמד תינוקות א"ל
 צריכי' לחזור ולקר' המרש' בשבת ג ח' צר'
 לקרות פרש' יט' **לפני דיני תפלה**
 מוסף בשבת וכו' ח סע' א' צמק תל' מוסף
 מיד אחר תפלת השחר וא"ל אחריה יתר מעד
 ו' שעות ואם התפלל אותה אחר ג שעות נקרא
 פושע וא"עפ"כ יצא ידי חובה מפני שצמנה כל
 היום ואם שכח ולא התפלל עד שעכב כל צמנה

אין לה תשלומי' ויש בה שיאת כמים ב'
 כל יחד חי' להתפלל תפלת המוסף ב' ש' צבור
 בעיר אולא' ה' מותר לטעום קוד' תפלת המוסף
 דהי' אכילת כיר' או אכילת פת מועט אכלו
 טעומה שיש בה כדי לטעור הלב' א"ל סעוד' אסור
 ד' היו לפני שתי תפלות אחת של מנחה ואחת
 של מוסף כגז' שאיחד מלהתפלל תפלת מוסף
 עד ו' שעות שה' צמק תפלת מנחה צר' להתפלל
 של מנחה תחלה ואח"כ של מוסף ויא' דא"צ דא"צ
 שער' עתה להתפלל שתי' כמז' שרצה לאכול
 ואס' לו לאכול עד שיתפלה מנחה א"ל אם אינו
 צר' עתה להתפלל מנח' יכול להקדים של מוסף
 ויש מי שהורה שא"ל עושי' כג' צבור להקדים
 תפלת מנחה לתל' מוסף כדי שלא יטעו' ה'
 בשבת ר"ט ד' אומר' בלכו אחר קדוש בתל' א'
לפני ניהום אכלים ובקור חול' בשבת
 ובסע' א' יכולים לנחם אכלים בשבת וב' כולם
 לבקר את החולה ולא יאמ' לו כדרך שאומ' בחול
 לא אומ' לו שבת היא מל' עמך לפי' קדושה
 לבא ורחמי' מדוברים ושבת בשלום' ג'
לפני דיני אסור להתענות בשבת עד שש שעות
 ויא' שאדם שמציק לו האכילה וא"ל
 עומ' הוא של' לאכול לא יאכל' ג' אדם המתענה
 בכל יום ואכיל' בשבת צעד הוא לו מפני שכוני
 וסת' א' שראן כמה חסידים ואנשי מעשה שהתענו
 בשבת מטעם זה וכך אמרו שכל היה עושה
 הל' יחודה החסיד' ד' מותר להתענות ביום
 חלום כדי שיקרע גזר דינו ועל' להתענות ביום
 ראשון כדי שיתבאר בו מה שיבטל עומ' שבת
 ואם תשש בו חוואינו יכול להתענו ש' ימים
 רעומם לא יתענה ביום ראשון ויתענה אח"כ
 ה' ושא' שא"ל להתענו תענית חלום בשבת
 לא על חלום שראוהו ג' צמק ויא' שצמק חזה ד'
 אין להתענות תענית חלום בשבת שא"ל אנו

בקיאי' כמלך חלומות איזה טוב ואיזה רע
 והעולם אמר שנמצא בספרים קדמוני שעל
 חלומות מתעבים בשבת וזוהי הרוואה סת' שנשקף
 אז י' בשעת נעילה או קודמת בידו או שניו שנפלו
 ויא' הרוואה י' אמר של בשעת נעילה ויא' הרוואה
 שקורא בתורה ויא' הרוואה שנשא אשה וזוהי
 הרוואה שניו שנפלו דוקא שניו אבל הרוואה לחיו
 שנשקף חלום טוב חלומות היועצים עליו רעה
 וכל שהחלומות שאמרו בפרק הרוואה שהם לעס
 גם עליה מתעבים בשבת ו' המתענה בשבת
 ואם ענינו אחר סיוע תפלות בלא חתימה וכוללו
 בזה נצור ז' אם הקדימה לאכול הוא עונב
 לו כגון שעת עבלה סעודת הלילה יקדים ואם
 האחר לו כגון שערי' לא כתעבלה יאחר ו'
 איך מתעני' בו על שום צרה מהצרות כלל ו'
 איך צועקים ולא מתלוצצים בו על שום צרה חוץ
 מצלת המצוות שצועקים עליה בפה בשבת
 ולא וכך עיר שהקיפנה גוים או נחר וספינה המ'
 טורפת בים ואם על יחסי הנדרך מפני גוים ו'
 לטטים או רוח רעה צועקים ומתחננים בתפלות
 השבת אבל איך תוקעים אצל תוקעין לקבץ העם
 לעצור אחיהם ולהצילם ו' נדרך מפני רוח
 רעה שאמרו לאו דוקא דהיה לכל חולי שיש בו
 סכנת היום צועקים ומתחננים וכך נהגו למר'
 מצליחים בשבת על חולים המסוכנים סכנת היום
רפ"ט סדר סעודת שחלי של שבת וזו
 כסע' א' יהיה שלחנו ערוך ומטמנוצת
 יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה ויברך
 על היי' בפה והוא בקרא קדושא רבא ואח"כ
 יטול ידיו ויבצע על לוחם משנה כמו בלילה ויסעו
 וגם זה הקדוש צרי' שיהיה במקו' סעוד' ושרא
 יטעו קורם לו בלום כמו בקדוש הלילה ומיהו
 לשתות מים בבקר קוד' תפלה מותר מפני שעדין
 לא חל עליו חובת קידוש ב' במקו' שאין

מצוי הו' שכר ושאר משק' חוץ מן המים חמץ
 מדינה ומקדש' עליו ואם איך לו אכ' שכל ושאר
 משק' אכל בלא קדוש **רצ"ב**
 ישלים קברכות במירות ובו ב' סע'
 ירבה בכירות ומגדנים ומיני ריח כדי להשלים
 מני' קברכות ב' אחר סעודת שחרית קודם
 מדרש לקרות בנביאים ולדרוש בדברי אגדה
 ואסו לקבוע סעודה באותה שעה **רצ"ג**
 דיי' א' סעודות וכול' סע' יהא צהיר מאד
 לקיים סעודה שלישית ואף אם הוא שביעי
 יכול לקיים אותה בכביצה ואם לא לו כלל לאכול
 אינו חיי' לצער את עצמו והחכם עיניו בראשו
 ימלא בטנו בסעודת הבקר כדי לתקן מקו' לסעודה
 שלישית ב' צמנה משיגיע צמ' המכונה
 דהי' מו' שניו ומחצה ולמעלה ואם עשאה
 קוד' לבא לא קיים מצות סעודה ג' אם
 נמשכה סעודת הבקר עד שהגיע צמ' המנוח
 יפסיק הסעודה ויברך ברכ' המצ' ויטול ידיו
 ויברך המוצ' ויסעד ונכון הדבר שאם לא
 היה עושה כך מאחר שנמשכה סעודת הבקר
 עד אותה שעה לא היה יכול לאכול אח"כ לא
 סעודה גסה ד' איך צרי' לקדש בסעודה
 שלישית אבל צרי' לבצע על שתי כפלים ו'
 צרי' לעשותה בפת ויא' שיכול לעשות בכל
 מאכל העשוי בא' מחמשת מיני דג' ויא' שיכול
 לעשותה בדברים שמלפנים בהם הפת כבשר
 ודגים אבל לא בפיר' ויא' דאם במדות יכול
 לעשותה וסבא ראשונה עיקר שצרי' לעשו'
 תה בפת אמר' הו' שבע ביותר **רצ"ד**
 דיי' תפלת מנחה בשבת ובו ב' סע' א'
 במנחה מוציאין סת' וקוד' ג' אנשים לפימקו'
 מפרשה הבאה ואם חל' י' להיות בשבת קוד'
 בפרשה הבאה בליל' ב' אומ' צדיקת'
 ואם חל' בויום שזוהי חול' לא היו אומדי' ב'

במנחה...
 בפרשה...
 בליל'...

במנחה כפילת פנים א"י אומר צדקתך
ל' צ' ערבית במצאי שבת ובוגסע
 א' מאחר צ' תפלת ערבית כדי להוסיף
 מחול על הקדש ב' צד' לאחד מלעשות
 מלאכה עד שייראו ג' כוכבים קטנים ולא יחיו
 מפוזרים לארצות ואם הוא יום המעטן ימתן
 עד שיצא הספק מלצ' ג' מי שהו אנוס
 במקו צדריך להחשיך על התמוס לזבל מצוה
 יכול להתפלל שלמוצאי שבת ממלג המנחה
 ולמעל ולהבדיל מיד אב' לא יברך על הכר
 וכ' אסו בעשיית מלאכה עד צאת הכוכבים
ל' צ' דיני הברלה בתפלה וצד
 סעי' א' אומ' הברלה בחונף הדעת ואם
 טעה ולא הבדיל משלם ואינו חוזר מפני שצד
 להבדיל על הכוס ואם טעה קוד' שהבדיל על
 הכוס צריך לחזור ולהבדיל בתפלה ב'
 טעה ולא הבדיל בתפלה וא"ל כוס הלילה וסמו
 שאף למחר לא היה לו צד' לחזור ולהתפלל
 ג' טבאב שחל להיות בא בשב' טעה ור' אד
 הבדיל בתפלה אינו צד' לחזור ולהתפלל כיון
 שמבדיל על הכוס במוצאי טבאב ר'
 במקום שאמרן שאיע חוזר להתפלל מיד כשם
 הצרכות א"ל לו לחזור אעפ' שלא פתח בברכה
 שלא חררה ה' במקום שאמרן שאינו חוזר
 אם רצה להחמיר על עצמו לחזק אס' תפלתו
 רשאי אפ' אם עדיף לא סיים תפלתו אינו רשאי
 לחזור **ל' צ' הברלה** שטעושה שצ' וב'
 סעי' א' מבדיל שצ' כדי להציא מי שא"ל לו
 י"י **ל' צ' דיני** הברלה על הי"י ובוח
 סעי' א' סוד הברלה י"י בשמים נר הברלה
 וסימ' יבנה וצד' להיזהר של יהא הכוס כמקום
 ב' א"י מבדיל על הפת אכל על השכר
 מבדיל א"י הוא חמור מדינה וה"ל לשאר משק
 חוץ מקהמים וביט' שחל להיות במוצאי שבת

שיש בו קדוש שהו נאמ' על הפת וא' שאב
 הקדוש מבדיל צ' עליו וא' שיותר טוב לומר
 הקדוש וההברלה שניהם על השכר ג' אס
 א"ל לו י"י ולא שכר ושאר משק י"י שמוחל לו
 לאכול וי"י שאם מצפה שיהיה למחר ולא יוכל
 עד למחר שיבדיל ואם א"ל לו לא כוס ואינו
 מצפה שיהיה לו למחר מוטב שיאכל קודם
 שיבדיל וצדך עליו ב' המצוה ואח"כ יבדיל
 עליו ממה שיבדך ב' המצוה בלא כוס ולצד
 האומרים דבר המצוה טעונה כוס ור' אד
 חאוס דא"י טעונה כוס לא יאכל עד שיעדל
 ומ"י שמש זה לא היה ב' לא רביעי' בעצמות
 וככל היה מצוה כד"ינן שאם היה משיס בומס
 יותר לא היה ראוי לשתייה שא"ל לצד' יחלל מבדיל
 תחלה ושונה ממנו מעט ומוסף עליו לה שלמו
 לרביעית ומכך עליו ברכ' המצוה י' מ' שא"ל
 ידו משאת לקנות י"י לקידוש וסוד ה' יבנה
 להבדלה משו' יקדוש אטע' בפת ה' אס
 א"ל ידו משאת לקנות שמו' לנר חמכה וי"י להבדלה
 נר חמכה קודם ד' אומ' הברלה מושב אומ'ן
 הי"י בימים ההם בשמאלו ומכך על הי"י קשוב
 נוטל ההדס בימין והי"י בשמאלו ומכך על ההדס
 ומחזר הי"י לימין ז' א"ל שמעו כלבבי
 הבית וההברלה ב' חכמ' אס נחכונו של ליצאת
 מבדילים בבית ח' ששים חייבות בהברלה כשם
 שחייבות בקידוש וישמי' שחולק' **ל' צ' צ'**
 דיני בשמים להבדלה וכו' סעי' א'
 מכך על הפע' א"י שח' ואם א"ל לו אינו צריך
 לחזק אחריהם ב' א"י מבדיל על בשמים
 שח' הכסא ולא על בשמים שלמותם הנתונים
 למעלה ממטות שלמות ולא על כש' שבמסבת
 עובדי עבודת א"ל וסתם מסבתם לע"ן ג'
 שקים מלאים בשמים שמימים הכותם תוך
 קנקני המן אעפ' שמות להריח בהם א"י מבדיל

עליהם" ו' כהן למדך על הדס כל היב"א אפס
 ה' מישאנו מדיח אינו מכרך על הכשמיאל
 להוציא בתי הקטנים שהגיעו לחנוך או ש
 לחולמי שאינו יודע" ו' צ"ח דין בך
 להבדלה" ובוט"ו סעי' א' מכרך על הכשמיאל
 מאורי האש אם יש לו ואינו צרי לחזור אחריו והוא
 במוצאי שבת אבל במוצאי י"א שמחזר אחריו
 ב' מצוה מן המובחר לברך על אבוקה ויש מש
 שאם אין לה אבוקה צרי להדליק נר אחד לצורך
 ההבדלה חוץ מן הנר המיוחד להאיר בבית" ה'
 בזה"ל להסתכל בכמות הידים והצפרנים" ו'
 איך מכרכך על הנר עד שיאמתו לאורו דהינו
 שיהיה סמוך לזכדי שיוכל להכיר ב"ל מטבע
 מדינה שולמטבע מדינה אחרת" ה' איך
 מכרכך על הנר שלא שבת ממלאכת עבירה
 לאמין אור שהודלק לחיה ולחולה שכיון שלא
 הודלק לעבדה מכרכך עליו אבל אם הדליקו
 גיבשבת כיון שאם היה מדליקו ישי היה עובר
 לא שבת ממלאכת עבירה מיקרי" ו' גוי
 שהדליק במוצאי שבת משרץ או יש מגוי כ'
 מכרכך עליו אם גוי שהדליק גוי איך מכרכך
 ובמוצאי י"א איך מכרכך על נר שהדליק ישי
 מגוי" ז' היה הולך חוץ לבדך וראה אור אם
 רוב גוים איך מכרכך עליו ואם רוב ישי או
 אם מחצה על מחצה מכרכך עליו" ח' אור
 היוצא מן האבן ומן העצים מברקין עליו אם
 במוצאי י"א איך מכרכך עליו" ט' גחלים
 שגוערות כל שאלו מכנים קיסם כינה הודלק
 מכרכך עליה והוא שעשויה להאיר" י'
 אור שלכבש בנחלת ערפת חלבים וצ' צ'
 מכרכך עליו שאם אינו עשוי להאיר ואחר
 שנשרפו אינו עשוי להאיר ומכרכך עליו" י"א
 נר כי הלכאם ישי אדם חשוב מכרכך עליו ואם
 לאו איך מכרכך עליו וי"א בהפך ואם ישי שם

שמש מברכך עליו והוא של תהא לבנה ש
 זרחת שם" י"ב איך מכרכך על נר ש
 שלמיתם שאינו עשוי להאיר הדליק מתוך
 מוליכין לבנו נר לו הוציאוהו ביום והוציאוהו
 בלילה בנר איך מכרכך עליו" י"ג סומך
 אינו איך מכרכך" י"ד הין יושבין בבית
 והביאו להם אור מכרך לבנם" טו' ע'
 בתוך חיקו בתוך פנס או בתוך ספקלריא
 רואה את השלהבת ואינו משתמש לאורה
 משתמש לאורה ואינו רואה את השלהבת
 מכרכך עליה עד שיהא רואה את השלהבת
 ומשתמש לאורה" ו' צ"ח שאל
 לאכול ושלא לעשות שום מלאכה קודם שיע
 ובו"ס סעי' א' אסור לאכול שום דבר אחר
 לשמות י"א או שאר משקין חוץ ממים משתמשין
 עד שיבדיל אבל אם היה יושב ואוכל מבעו
 יום וחשכה לו צרי להפסיק וי"א דהם בספק
 חשכה אבל כורא חשכה אם היה יושב ואוכל
 פורס מפה ומבדיל וגומ' סעודתו" ב' הין
 שותין ואמרו כהן ובדיל אסרין לחזו ולשתו
 קוד הבדלה אינם צריכין לחזו ולמדך ויש כ'
 שחלק בדבר" ג' כשמפסיק להבדלה
 אינו צרי למדך ב"ה על כוס שהבדלה וי"א
 שצ"ו" ד' כשהיה אוכל וחשכה שאמר
 צרי להפסיק ממי סעודתו ומכרך כל המזון על
 הכוס ואח"כ מבדיל עליו ואם יש לו שני כוסות
 מכ' כל המזון על א' ומבדיל עליו" ה' טעה
 נאכל קוד שהבדיל יכול להבדיל אח"כ" ו'
 שכח ולא הבדיל במוצאי שבת מבדיל ערסן
 עס' וי"א שאינו מבדיל לא כל יום ראשון ולא
 יתד וחזקא ב"ה והמבדיל כיון קד לח' אבר
 על י"ב ובשם אינו מכרך לא במוצאי שבת ויש
 מש דא דק"ל טעם מבדיל ה"מ היכא בל"ל מוע
 שבת אבל אם אכרין כלילה כיון שטעם

אין מביאין ז' המביאין עליו על שלחנו
 אף הבדיל קודם שיעל ידיו פטור היין שבתוך
 המזון שאין צריך לברך עליו ואם לא פטור
 אלא כגון יין וכו' שהבדיל ח' כשפוטור
 יין שבתוך המזון שאין צריך לברך עליו וגם אין
 צריך לברך ברכה אחרונה על כוס שלהבדלה
 ואם אין לו לא כוס אוסבור שיביאו לו יין ית
 והבדיל על אותו כוס ואח"כ לא הביאו לו יין
 ובירך מל המזל בלא כוס יש מש שצריך לברך
 ברכה אחרונה על כוס שלהבדלה ט'
 אם כצוה לסעוד תבין להבדלה צריך לחזן של יביא
 להם לשלוח קודם הבדלה ואם הביא פדק עליו מפה
 ומכסנו לפי שהן מוקדם בעסקן וצריך להקדימו
 אם לא יכסנו י' אסור לעשו שון מלאכה
 קודם שיבדיל ואם הבדיל בתפלה מותר אע"פ
 שצדיק לא הבדיל על הכוס ואם צריך לעשות
 מלאכה קודם שיעדיל בתפלה אזה המבדיל בין
 החול בלא ברכה ועושה מלאכה פ"ט
נתיסדר שולחן במוצאי שבת ובוסע'
 לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת
 כדי ללנות את השבת ואם אינו צריך לא לכתוב
שא באי זה כלים מותר לעשות בשב
 ואי זה הם אסורים ובוצא סעי' א' איך לרוץ
 בשבת אזה ח' לדבר מצוה כגון לבי הכנ או כיוצ
 בו' ב' בחורים המתענגים בקפיצתם מתוך
 וכ' לראות כל דבר שמתענג בו ג' היה
 הולך והגיע לאמת המים יכול לרדג ולקמץ
 עליה אף אם היא חמה שאינו יכול להכיר
 רגלו ראשונה קודם שיעקור שנייה ומוטב ש/
 ידג ממנה שיקיפה מפני שחובה בזה וחסו
 לעבור בה שלא יבוא לידי סחיטה ד' היה
 הולך לדבר מצוה כגון להקביל פניו או פני
 מי שגדול ממנו בחכמה יכול לעבור בה ובלב
 שיעשה שנוי כגון של יוצא ידו מתחת שפת

חלקו כדי שיזכור ולא יבוא לידי סחיטה ואסו
 לעבור בה בסנדלן וכיוצ ואינו יכול להדקקו
 ולקשה יפה דחישתו ודמא בפיל ואפי' לא יתווי
 אבל במגעו מותר ה' ההולך לדבר מצוה
 מותר לעבור במיטתו בחציה כדי שלא תהיה
 מכשינ' לעתיד לבא ו' ההולך לשמור פירותיו
 מותר לו לעבור במים בהליכה אבל לא בחציה
 ז' כל היוצא בדבר שאינו תכשיט ואינו דרך
 מלבוש והוצאו כדרך שרגלי' להוציא קופו ובר
 חיי וכל תכשיט שהו רמי שאפי' לו בקל ליכיל
 אסו לצאת בו ואם יצא כטור חשה לא יצא
 בתכשיט שיה שדרכה לשלפם ולהראותם הולך
 לא יצא האיש לא בסוף ולא בקשת ולא בתריס
 ולא בלה ולא ברוכס ולא בכלים שאינן תל'
 שיט ואם יצא חיי חטאת ולא בשריץ ולא
 בקסרא ולא במגיפים ואם יצא כטור שהס
 דרך מלבוש ולא יצא בתפלי' מופע שצריך
 להסידם כשיכנס לבית הכסא ולא יצא קט'
 כמעט גדול דלמא נפיל ואפי' לא יתווי אבדל
 יוצא הוא בחלוק גדול ולא יצא הו' כמעט א'
 אם אין לו מכה ברגלו דלא מתייבי עליו ואפי'
 לא יתווי אבל אם יש לו מכה ברגלו יוצא באותו
 שאין בו מכה ח' לא יצא בסחט חתונה
 לו בברוך ב' נקובה ב' שאינה נקובה ואם יצא
 בנקובה חיי ובעשינה נקובה פטור ויאכחמך
 ט' לא יצא בטבעת שאין עליה חותם ואם יצא
 חיי ואם יש עליה חותם רדשי פטור וירדת וירד
 במזל מותר וחינו תכשיט לא ראש אבדל
 דבר שהו תכשיט לאיש ולאשה אסור לאיש
 טבעת שקבוע בה אבן וכך אם טתובים
 בה אותיות אף עליה חותם מקריא של נקרא
 חותם אזה חקוקים בה אותיות או צורות
 י"א דבר העשוי לתכשיט והשתמש בו כגון
 מסתחות נאות שלכסף כמין תכשיט אסור

שהוא אומ' של יצחק תשמיש מוציא ויש
מתירים אה' שלכם" י' לא יצא החיט
במחט התחובה לו במדיו ולא נגר בקיסס שבאזק
ולא סורק במשיחה שבצוארו ואם יצא פטור" י'
לא יצא הדב בים שמושה להצילו מצימת שול
יטוף בה" וכ' אשה גידה שקושרת בגד לפניה שול
תתלכלך בדם נדחה אמרה לצאת מ' אם לא יתא
סניר עשוי כעץ מלבוש אבל אם קושרת כדי
שלא יכתב לה הדם ולא תצטער מות לצאת בו
י' דבר שה' דרך מלבוש אפ' אם אינו לובשו
לא משו' אצול טמא מות לצאת בו בשבת" טו'
א' הקטע יוצא בקב שול' דהי' שמושה כמ'
דפוס רגל חוקק' מעט לשום ראש שוקובתו
ואינו עושה זה לדרך מ' שעל כל פנים צריך הוא
למקלה לא כונתו כדי שלא יראה חסר רגל לא
ככה רגל כיון דאינו צורך הילוכו אסור" יו'
קטע שאינו יכול לילך כלל על שוקיו לא יחשב
על כסא וכענעקד ממקומו מסמך על ידיו ועל
שוקיו ונדחה לפטור ועושה סמכות שלעור או
ע' ד' אשי שוקיו או רגליו התלוים וכשהוא
נשען על ידיו ועוקר עצמו בשע' גם על כגלו
קצותיו יוצא' בה' בשבת ואידי רתלו ולא
מנחי אחרים דאז' דמשתלם אבל בכסא י'
ובפסלים שבידיו הקטנים מות לצאת וקטע
בשתי רגליו ומהלך על שוקיו ועל ארכובותיו
ועושה סמכות שלעור לשוקיו ויצא' בה'
בשבת" י' חגר שאינו יכול לילך בלא מל'
מות לילך בו אם אינו קטור בו אבל אם אפשר
לו לילך צולתו ומוטלו לא להציק עצמו אסור
קומה אסור לו לצאת במקל" יט' מי
שהוא אסור וכלים בדגלו מותר לצאת בהם"
י' יוצא' באנקטמ' והוא כמ' חמור
שעושהו הליצ' ונראה כדוכב עליו והו' עשאו
חורף בגליו ולא בקשרי' והם עצים גבוהים שיש

בהם מושב לכוף הרגל והולכים בטיט ור'
בכמה וה' כמ' צדק מצדק שמתנים על
הכנים להפחיד התימנות" כ' א' יוצא'
בתיבה קופה ומחצלת אבל יוצא' בשק וידי
וחמלה" כ' יוצא' במזק וספוג שעל
המכה לא שהם מרטימים הלך ה' כמ'
וכ' בקליפת שום ובצ' ים או באספלוני ומת'
ורטי' שעליה ואם נפל מ' עליה לא יחזיר
וכל שכ' שלא יתק' בתולה אבל אסור לכתוב
חוט או משיחה על המכה לצאת דכיון שה'
מ' מ' ה' משי' א' באמר שכורך על הרגל
שול' תפול מעליו יכול לילך בו וקושרו ומת'
כ' הבע' יוצא' בצדק הארוג' להם בבגד
אבל אם אינם ארוג' לא" כ' יוצא' בקטע
שקושר' אותם בקשרים ותול' אותם להם
כ' א' יוצא' בקמיע שאינו מומחה ור'
הו' מומחה יוצא' בו לש' אתמחי גבדא ור'
קמיעא כג' שכתב לחש' א' בג' אגרות ור'
שלשתם ג' בני אדם דאתמחי גבדא לאותו
בכל פעם שיכתבנו אבל לא לשאר לחשים
א' הקמיע מומחה אם יכתבנו אחד לש' אחד
קמיעא ולא גבדא כג' שכתב לחש' אחד ב'
אחת ור' כ' כ' פעם שאותה אגרת מומחה
אדם וכש' אי אתמחי גבדא וקמיעא כג' ש'
לחש' אחד בג' אגרות וכל' א' העירה לג' אגרות
או לאדם א' פעם אתמחי גבדא לחש' זה
בכל אגרת שיכתבנו ואתמחו אגרו' הללו לכל
אדם אבל אם כתב' קמיע' לאדם א' ור'
פעם לא אתמחי לא גבדא ולא קמיעא ומוצ'
לצאת בקמיע מומחה לש' הו' שולכת' א'
של עיקר' ב' בחולה שיש בו סכנה
שאי' סכנה ולא שנכפה כבר ות' ור'
לרפואה ואם לא אחזו החולי לא שהוא
ממשפחת כפ' ותלוהו של יאחזנו שר'

וקושרו ומתירין ביום הרביעי וכלל של יקשרו
 בשיר און בטבעת ויוצא לדע' הרב' שאז אמרו
 שיוצא בו לשם זה אסור וכלל תכשיט הו' כו'
 נאמן לומר הרופא על עצמו שהו' מוחה' כז'
 יוצא' בבית מדרסו וכו' שלשועל ובמסמך
 העלוב ב' בחול ב' בשבת ואי' בו משוואה
 האמרי וכל ככל דבר שהו' משו' רפואה אבל אם
 עושה מעשה ואי' ניכר בו משו' רפואה אסור
 משו' דרכי האמרי אבל כל לחש מחתל ולא אסור
 לא באותם שבידן וואצט מועיל' ויש מי שחשש
 בבל קמיע שאינו מוחה משו' דרכי האמרי'
 פה מי שיש לו מכה בבסת רגלו וקושר עליה
 מטבע להג' של ינגף ברגלו וגם הו' מוחה מוח
 לצאת בו' פט' היוצא בטלית מקומלת על
 כתפו דהיינו שלאחר שנתנה על ראשו מגביה
 שוליה על כתפו תי' חטאת אבל אם אינה על
 כתפו לא משולשלת ברחבה למטה מכתפו
 שרי שמאחר שהו' מתעטף בטליתו ומתכסה
 בה כדמו וגופו אעפ' שמותקצר קצת מלמטה
 מוח' ועם זה מותר להתעטף בטליתו תחת גלימא
 ולהביאו לב' הכז' ל' מוח' לצאת בדש' הרב
 בטלית סביב הצואה' לא היוצא מעוטף
 בטליתו וקפלה מכאן ומכאן בידו או על כתפו
 אם בתליון לקבץ כנפיו כדי של יקדעו או כדי
 של יתלכלכו אסור ואם קבעם להתנאות בהם
 כמנהג אנשי המקו' במלבוש' מוח' והם בטליתות
 שלהם שהיו ידעה אחת מרובעת אב' מלבשים
 היד' כשהוא לבוש בהם ומוציא ידיו מתוכם
 מוח' לתפוס קצתם בידו ולהגביהם בדי' של יתלכ
 יתלכלכו עולין בטיט אונס' של יעבבוהו ללב'
 לז' היוצא במעו' הצרורים לז' סריצו חייב'
 לז' אסור לצאת בשבת במעו' אב' בכסף וזהב
 התמרים בגדי' לז' יוצא אדם בסודר
 המקומל על כתפו אעפ' שאי' נימה ברחבה לז'

על אצבע ואסור' הסודר חופה ראשו ורובו אסור
 לצאת בו אלא קשר שני ראשיו למטה מכתפו
 זה עם זה' לז' לבר'ם הקשים אסור להביאם
 ברשות הר' או בכד מלית כשהו' מעוטף בהם
 ואם אינם קשים הרבה מוח' לז' מותר
 לצאת בשבת בשני מלבושים זה על גב זה ב'ץ
 לצרכו ב'ץ לצורך חבירו ב'ץ שהם שני חלוקים
 ב'ץ שהם שני סובלים ב'ץ שהם שתי חגורות
 זו על גב זו ואסור' מוח' מפסיק ביניהם'
 לז' מוח' לצאת בשבת בבתי ידים הנקראים
 גונאטיש ויש מי שמחמיר להצד' שיתפרם
 מעל שוב בבתי ידים של מלבוש' או שיש שורם
 בהם קשר שלקיימה יפה וראוי לחוש להצד'יו'
 לז' היוצא בשבת בטלית שאינה מצויה צת
 כהלכתה חיי' מפני שאותה החוטף חשופה הם
 אצלו ודעתו עליה עד שישלש ויעשו ציצית
 ואם מצויה צת כהלכתה אעפ' שאי' בה תבלת
 מוח' לצאת בה בשבת' לז' כילת שישבו
 רצועות שמותח' אותה בהם מוח' להתעטף
 בה ולצאת לרש' הרב' ואי' הרצועו חשופה
 כמשו' שמבטלות אגבה אלכך מותר לצאת
 ברצועות התלויות באמצע אעפ' שאי' המעגלי
 קשור' בהם ולא חשיב' ובטלי' אגב' האב' כז'
 אבל אם הם שלמשי חשוי' ורא' בטלי' ואסור
 אם אי' המעגלי' קשור' בהם והו' לכל דבר
 שנמסק ב'ץ הצד' וראשו' מתחבר כמו' לוחות
 חיינו חשוב' מוח' לצאת בו ואם תשובה הו' אסור
 לצאת בו' לז' לצאת בשב' בטבע שבראשו
 חפשו' להג' מפני החמה יש מי שאסור משו'
 דחשש' שיגביהו הרוח מראשו ואתל' יתוי'
 דאמור' כל אלא' הוא מהודק בראשו או שהו'
 עמוק שראשו נכנס לתוכו ואי' הרוח יכול
 להפלידו מראשו' או שהו' קשור' בצינערה
 תחת גרונו ובהכי ליכא למחש' למדי'

מא' המוציא תמליך בשבת בביתו במקומו שאין
 משתמרים אדם יש סכנה שאגזרו שול להביר
 תמליך מכסך והולך לו' ואם אף סכנה אם יש
 בהם רצועות שבבך ניכר שהם תמליך ולא
 קמיעין והן קשורות שיכול ללבוש מכנס
 זה צוג דרך רבי שה עד שיכנסם כולם ואם היו
 רבים שלא יספיק ללבוש ולהכניסם צוג צוג
 יחשיך עליהם עד הלילה ויבאם ואם יאמרו
 מפני לקטים מאלים בזה מחמת מד אמו' ו
 נתנם לחביר וצדקו לחביר עד שמגיע לחצר
 החיצונה" מא' המוציא סת בשורה אם אינו
 שעת סכנה יושב ומשומר ומחשיך עליו ואם
 היו גשמים יורדין מתעטף בעור וחוץ ומכסה
 אותו וכלם בן" מ' וצא להציל גליו
 מפני הדיקה לובש כל מה שיכול ללבוש
 ועמט כל מה שיכול לעטוף ומשט וחוצל
 ולבוש ומוצי' מא' מי שנשחך כליו במים
 הולך בה ואינו חושש שם יבא לדי סחיטה
 ולא ישחטם לנגדם מפני מראות העי' שול
 יחשדוהו שכבסך בשבת ואם כתרדי חדרים
 שואף שם רואים ואין ולא אסור לא לשחטן
 בשבת אבל אם שחטן מעט כלם המכובדים
 אינן חיי' לרקק בשבת" מ' בגדים
 השפויים כמים אסור למבך סמוך לש" מ' מ' לא
 ישתט אדם כליו בשבת אפ"ם הדיעה
 מ' מסתפק אדם באוננות ומביאה בידו
 ולא חשינך שם יבא לסחוט ולא ימסור
 לבלים שהם חשודין על הסחיטה" מ' מותר
 לחוץ ידו סבך בשבת ובלבד שלא
 יוציאם עם עמם עליהם חוץ וצדק ואמו'
 ז' יוצאים בכשתך קרוק וצמד מנופץ
 שבראשי בעלי חט"ף אפ"ם בזמן שצבעו
 ומלכך או שיצא בהם שעה אחת מכעו' ים
 מותר לצאת במצנפת שחורים בצמוד

למי שיש לו מכה בידו או בדורונוכך
 הכובכים על היד או על האצבע שיש בידו
 מכה" נשכך דיני נקיון וקבלת המצוה
 בשבת וכו' י"ג סעי' א' חמור טענתו
 שחורה מ' הטל שעליה חיי' שהנעור יפה
 כמו כיבוס והוא שמקפיד עליה שול ללבוש
 בלא נעור" ב' הנקוט יכולת שעל גבי
 בגדים כגון צ'ן היכלות שבכלי הצמד שנו
 בזה מ' האריגה חיי' כשנ' מכה בפטיש והוא
 שיקפיד עליהם אבל אם הסירים דרך עסק
 פטור" ג' מקפלים כלים בשבת לצורך שול
 ללבושם בו כיום ודוקא כיום ובחדשים שול
 סתכבסו ולבנים ואף לו להחליף ואם צדק
 מאלו התנאים אסור" ויש מ'ש דל' קבלו שול
 כסדר קפולו הראשון מותר בכל ענין וצדק
 דבריו" ד' מכבש שלבסל חב' מתיר
 אותו ולטול ממנו בגדים לצורך השבת ו
 לאומך אסור מפני שה' תחוב כחצקה וצדק
 וצדק לסתירה" ה' חלוק לאחר כביס
 והוא מתקן שה' ומשפשים אותם בידים
 לעשות בשבת שאינו מתכוין לא לרוב
 אבל סודר אסור מפני שמתכוין לצחצוח
 והוא כמלכך" ו' טייט שעל האלו מקנה
 בכותל אבל לא בקרקע דל' צדק אתי לאש
 גומות ויש מי שאסר אף בכותל" ז'
 טייט שעל בגדו משמשו מבפנים דל' צדק
 מוכחא מלתא להתחזין" כמלכך אבל לא
 בחוץ דדמי' למלכך ומגרד בצפורן ויש
 מפרשי' דה' לח אב' עבש אסור דהוי טוחן
 ח' אף מגרדי' מנעל כ' חדש כ' יש
 מפני שקולף העור והוא ממוחק" ט' מותר
 לת' מים ע' מנעל לשכשכו אבל לכבסו
 דה' שמשפשו צדו זה על צדו זה אסור
 אבל בגד שיש ע' לכמך אסור אפ' לשכשכו

ראהו כיבסו ולא סקנחו במרטום מקל ולא
בדוחק פ' סחוט' ה' הרוחץ ידיו טוב לנגבם
בכח זו בזו ולהשיר מהם המים כפי יכרתו
קוף שיקנחם במפה' א' מי שצתל כלכה
ידובטיט מקמה בצובה סוס וכדנכ הפרה
תמכה הקשה חעשויה לאחזה בה קוצים אב'
לא במפה שמקטנים בה ידים של יעשה כדק'
שהו עוש בחול רבוא לכבס המפה' ב'
אס' לנגב כנס שהיה בו מים או י' במפה
משו דאית ליה סחיטה' ג' א' מסתכל
בשבת במראה שלמתכת שהי חריטה כחמיל
דחישנך שם' ישיר בה נימ' המדולדל ואפ'
אם הי' קבועה במתלאב מות להסתכל
במראה שאיך בה חשש זה אפ' אינה קבועה
שג' דיני תכשיטי' אשה
וכ' כ' סעי' א' לא תצא אשה בחוטי'
צמר ולא בחוטי' פשת' ולא בדצונות שכלאשה
מפני שצריכה להסירם בשעת טבילה
וחישנך שם' תולכס' ד' אמן כל חל' ואם הם
קלענות בשערה מות ישמי' שאוסר' ואם
הם מעשה אורג מותר שאינה צריכה להסירם
בשעת טבילה' ב' מות לצאת בחוטים שב'
צוארה שהם רפויים ואינה צריכה להסירם
בשעת טבילה אב' בקטלה שבצוארה אסור'
מפני שצריכה להסירה בשעת הטבילה לפי
שהיא מודקת כדי שתראה בעלת שער'
וחישנך דלמא איתא לאיתוי' אמן כל הדב'
ולא תצא בטוטמת וזו כמ' ציץ ואינו ממש
לא עד לחיים שמדתו על ראשה ותולה לה
על לחיים מכאן ומכאן והוא שמינס תפור'
בשבתה דחישנך דלמא שלבא לאחזורי'
ואתא לאחזורי' ואתא לאתוי' דאמן בלה'
אב' אם תפורים ליכא למיחש להב' ומותר'
ג' ולא תצא בכפה של צמר דהינו חוטי'

דעמדה דהי' עכדי' כי הוצא ורחבים כשת'
אצבעו כשיעור ציץ דלא כאי צטעניא דהינו
מטלית שתול' פוחט' של צבענכ' ותול'
אותו לכלה להכריזא מנהגה דהי' ב' ד'
לא תצא בעיר שרצה ופרשי' שהו תכשיט'
עגול ומוצי' ריץ בו כמ' עיר יש באמצע'
לשון שמחבר' איתו למרבוש וזו פירש'
שהו כמ' עמדה דאש' ה' כלילא והו'
תכשיט שצריחתו על פרחה מאת' לאוצ'
דקשדתו בדצונות התלויות מותרת לצאת בו
בי' שהו עשו' מחתכות של זהב חרוצות
בחוט ב' שאותם חתיכות קבועות במטלית'
ו' ריסוקי' דהינו חתיכות מעין לחבה הם
ישבה רצונות קצרות תלויות בה לקשרה'
בהם ולחרק' קביעותיה במהדק שר' ואם
אי' לו רצונות אסור' ג' לא תצא בקטלה
דהינו בגד שיש לו שני' כעין מלכס'ים
ומכניס'ם בה רצונה לחצה וקושרם קב'
צוארה והבגד תלוי על לבה והו' חשוכ' ומצוי'
בזהב' ה' לא תצא בנצמ' ואם אב' יצאה
בנצמי' האוסר' ו' לא תצא במחט נקובה
ואם יצאה חיצית ושפצה נקובה אס' מעמידת
בה קישוריה מות לצאת בו ואם אינה מעמידת
בו קישוריה אסור' ג' לא תצא בטובעת
שיש עליה חותם ואם יצאת חייבת וכשאי'
עליה חותם לא תצא ואם יצאת בטורה'
יא' לא תצא בכעלי' וא' והוא תכשיט'
שקושחת בו מפתחי' חלוקה ולא בכובלות'
והוא קשר שקשור בו בושם שריחו טוב'
ב' אם חסר א' משיניה ומשימה אחד'
במקומו אס' הוא שרצה לא תצא בו דכיו'
שמשנה במראה משו שנים דלמא מבז'
לה ושקלא ליה וממטות אב' שלכס' שרוב'
לשאר שנים מות וכש' שך דאדם' ג'

ואתה צדק במעל הקדוש למעלה ואתה צדק עליה
 ואתה לא יתור' ולא במעל הדש שכל לא יבוא
 למדתה אלא כסתה לדעת בו מאתמול שהו
 למדתה אלא אישמות שאינה מקיף כל
 יד יוצאת בחדש שער בין שנים עשויים
 משערה אומשער חכמה ואכל משערה
 בהם ובלב של תצא זקנה בשלידה ולא
 הילדה בשלידה" טו יוצאת בקשר
 שעושים לדמות קיטוף עין הדע של ישנים
 ובמוך הקשור ומהורק באזנה ובמוך שבס
 גדלה הקשור בסנדלה ובסנדל ומנעל השם
 מים בכל צד אלא אינו קשור מות ובמוך
 שהתקנה לדעת אלא אינו קשור וכיון שהו
 מאוס לאחישיב ולמא שקלא ליה אלא אם
 ישל ביתד ובסלמל ובגדל מלח וכל
 בושם שתתן לתוך פיה ובלב של תתנם
 לכתחלה בשבת ואם נפל לא תחזיר ובבית
 שוקים שקושרים במשיחה סביב שוקיה
 אלא שאם המשיחה קשורה בהם וכל
 חישן שכל ישתלשלו למטה ויוצאה באצער
 שומכח בצדע או בשוק והוא שתהא זבוח
 לבשר ולא תשמש וישמי שאוסר בשערות
 כל מה שיכולה לצאת כלה להתיר
 כל ה' ולא תשיב ולמא מיתא ליה" יז
 יש אוסרים להביא ממתא אלא בחצר הבית
 כי אם בידו אבל לא בחגורת שכל ישכל
 ויוציאה לה' יח כל שאסרו חכם
 לצאת בור' ה' אסור לצאת בור' ח' ע
 שאינה מעורבת חוץ מכלול וסאה נכרית
 דהינו קליעות שער שקולעת בתוך שערה
 ויא דכל שאסרו לצאת בו אם לחתך שכל
 בזבית אסור וכש לצאת בו לחצר המ'
 עורבת חוץ מכלול וסאה נכרית ויא שאכל
 מות לצאת בו בחצר אס' אינה מעורבת

והאידעא געשא ריידן נהגו לצאת בכלתע
יש שאר רמדינא אסורות לא כיון של
ישמענו מוטב שיהיו שוגגות וז' יהיו מזה
יש שלימדו עליהם זכות להם שהצוה
כך עפסכל אחרון שכתבת של אסור
לצאת בתכשיטין לאחר שאינא מעורבת
והשתא רלית לך רש' הר' גמור הר' כל
שלנו לרמטית ודינו כחצר שאינא מעורבת
ומותר ומיהו טבעת שיש עליה חותם
לאשה ושאיך עליה חותם לאיש ונתן כהן
חיוב חטאת אף בכרמלית אסור לריידן
לכל מאי דאתאמר ביה חיוב חטאת ויש
שבזמן הזה שנהגו האנשים לצאת בטבעת
שאיך עליה חותם הריהו להם כתכשיט
ושרי ולפלאפשר רביון שנהגו הנשים
להביא טבעת שיש עליה חותם הריהו להם
כתכשיט ושרי וממ' צרי להזהר לנשים
של תצאנה לא במחט' שהן צריכות להעמיד
קישוריהן ולא יותר כי בזה שאיך להן חוש
בן ישמעלנו יט' צרי להזהר לנשים
יטלטלן מחט שניטל חודה או עוקצה לטעם
בצעפיהם אלא ביטל מעש חודה ועוקצה
לשם כך כ' הכנות הקטנות שנקראות
אצניהן כי לתת בהם נזמים כשיגדלן וכי
של יסתמו הנקבים בותנ' בהן קיסמין מזה
לצאת בהן וה' אם בותנ' חוטין באותם נקב
שמות לצאת בהם אם אינם צבועים אם הם
הם צבועים אסור כ' איך יוצאה אשה
לעולה והוא שמעטפת כל ראשה חוץ
כ' מורפת בשבת על האגוז ועל האבן
שייחדתו לכך ויוצאה בואב על המטבע
אסור לסרוף בשבת דלא ברטלטולא וז'
מהכיכה ייחוד ואם מרפה עליו מעש מותר
לצאת בו בשבת כ' אם היתה צריכה

להוציא אגוז לבנה ופרפה עליו כדי להוציא
 אם לרשו הר אסור ואם לזכר מלתא מותר
 יוצאה באב תיקומה וכמשקל ששקל כנגד
 כדי של תפיל ואם לא מתעבדה עד"י כה
 אסור לאשה שתעביר בשבת סדיק על פניה
 בזק וכשנוטלתו מאד"ם הבשר כן
 אסור לקלוע האשה שערה בשבת ולא להתיר
 קליעתו אב יכולה לחלק שערה כן אסור
 לסחוק במסרק בשבת ואם אותו משער וחד
 שאי אפשר שלא יעקרו שערות
עוד ער לאיזה עבד מצוה על
 שבתתו וכו' גסע" א אדם מצוה
 על שבתת עבדו שכל וטבל לשם עבדות
 וקבל עבדו מצוה הנוהג בעבד אב אם לא
 מל ולא טבל לא קבל עליו מצוה בני כח
 הרי הוא כגד תושב ומוות לעשו מלאכה
 בשבת לעצמו אבל לא לרבו ואסור כל ישראל
 לומר לו לעשו מלאכה בשבת לצורך ישראל אם מי
 שאינו רבו ואם לא קבל עליו שום מצוה לא
 עד"י הוגר גמור דינו שוה לקבל עליו שבע
 מצות ולפ"ז צרכי חולה שאיז בו סכנה דין
 אומר לגוי ועושה וכך מת ביום טו ראשון
 דק"ל יתעסקין בו עממין אסור לומר לעבד ושל
 אם הוא עבד לילם דביק דמלאכת העבד
 אסורה מן התורה לא חזקה בדבר שאיז בו
 פיקוח נפש ויש חולקי ומתירים בזה וממאס
 היה עושה מלאכת רבו של מדעת וביד שוה
 עושה לדעתו מות ואינו צרי להמרישו ול"ש
 אחר שאינו רבו אפ"ע עשה לדעתו של מות
 כל שאיז שם אמירת ישראל וכלב של ייבה
 ישראל בשבב מאתה מלאכה ויא שכל שלא
 קיבל עליו מצות בכ כח כעס דאוי גמור
 חז איז רבו מוזהר עליו ולפ"ז צרכי חולה
 שאיז בו סכנה וכך צרכי מות ב"ט ואעפ"י

מות לומר להם לעשותם כן וה"כא דמות
 העבד לעשו מלאכה לעצמו אם אל האדון שי
 עשה לעצמו ע"א ע"א ע"א ע"א ע"א ע"א
 התנה עמו מבע"י ופ"ע עושה לו לצרכי מזונתו
 וכלב בענה של יהא בדבר חשש רואים
 גוי גמור שוה שכר איז רבו מצוה על שבתתו
עוד במה בהמה יוצאת בשבת
 וכו' גסע" א בהמה יוצאה בהמה שמש
 תמורת כו אבל אם אינה בשבת מותר ודור
 כסדרותא יתירותא ביותל היה כשרי וכך כל דבר
 שהוא לגוי ולא לשמר ולא תצא בו חלד נחלה
 יוצאה בזממא דפרזלא שהוא טבעת שרברזל
 ונזקב חטמו ומכניסו בו וחמורא רובא בבהמ
 דפרזלא רדמו בדינה באפיסר שוה קביטור
 ומדוחמור וסוס יוצא באפסר או בדיס שוה
 בדיס אבל לא בשניהם ומוות לכדוך חבל האפסר
 סביב צוארה ותצא בו ומותר לטלטל האפסר
 וליתנו על הבהמה וכלב של ישע"ל ע"ה
 ב אם קשר חבל בפי הסוס ה"ז משוי ל"ש שאינו
 משתמר בו ג יצאת חמור בפרזלא אסור
 ד כל בהמה שעסקיה רעים אעפ"י שאיז בנות
 מצה עדיבות לאותה שמירה וה"ז צריכה מות
 לצאת בה ה בעלי השור כגון כבלים של
 ציידים וזאת קטנות שיש להם כמ"ז אעפ"י
 סביב צוארם וטבעת קבועה בה ומכניס בה
 רצועה ומושכין אותה בה מות שיצאן בסיר
 הצורך על צוארם ויכולים למשכ בהן
 אינם יוצאים וצבים והו עור שקושר להם
 תחת צדיהם של יעלו על הצבאות והרירות
 יוצאות שחזות והו שקושרין ליתן כל כר
 מעלה כדי שיעלו עליה הצבאים ויוצאות
 בכונות והו שקושרין בגד סביב לשמורה הצמר
 שידה בקי והעצים צדירות והו שקושרין
 ראשי דדיה ולא יתלבס ואז מהדק שפיר

אכל אם קשה כדי לשמור מלכך של ימות לארץ
אסור ולא מותרין שפיר וחדשך ולבוא נפיל
והת' לאיתוי' ז' חמור יצא במרדעת והו'
שתהא קשורה לו מעש ושאר כל הבהמות אסור
ולא יצא באוכף אעפ' שקשור לו מעש' ה'
מות לית' מרדעת על החמור מפני הצנח וכל
של יקשרנו מפני שכשקשור צרי' לקרב לו
וצמצא משתמש בבהמה אבל על הסוס כיון
דלית' לה צער אסור לית' עליו מרדעת בשבת
בין מן החמור בין מן הסוס אסור כיון דלית' לה
צער חס' לא יסירה ואוכף אסור ב' לטול ב' כ'
להניח ב' לחמור ב' לסוס' ט' אוכף שעל
גבי החמור שבא מן הדדך ומתיגע וצרי' להסירו
לעצמו לא יטול בידו לא מתיר החדק מתחתיו
ומוליכו ומביאו בזרועותיו נופל מלי' י' א'
תול' לחמור שדסקל בצוארו לית' מאכלו
בתוכו שיאכל' א' עגלים וסוירים שצואתו
קצר ומצטערין לחכול עג' קרקע שריבוח'
אבל אי' יצא' בו' י' לא יצא הסוס בזנת
שועל שתול' ב' ערבו של תשננט בעוף הח'
ולא בזהובות שעושים בזרועותיו ולא עדים בבית
שבדריהם שקושרים אותה של יסרטו ורדיו
בקוצים ולא פרה בחסום שבפיה שחוסמין
פיה של תרעה בשדן אחרים ולא כל בהמה
בסבול שנועלי' בהמה של תגוף אבל יצאה
באגד שעל גבי מכה ובקשקשים שעל גבי
השכל והם לוחו שקושרם להם סביב העצם
הנעבד בה' ובשניה שיצאת מקצתה ותלית
בה ופוקק צוג שבצוארה ומטייל בה בחי'
אכל לא תצא בו לרש' הל' אעפ' שהו' פקוק ב'
אם הוא בצוארה ב' אם הוא בכסותה' יב'
אי' הגמול יצא במטות טלה והו' כמין' כד קט'
שנותני' תח' עצמו אם היא קשורה לו בזנבו
לאכל תהיה קשורה בעצמו ומטותו וזו

בשד' יג' לא תצא שום בהמה לא עקור
ולא רגול' כי עקור שקושר ידה או עס' מל'
הגול' היינו שקושר אח' מרגליה כלפי מעלה
של תלך לא על ג' רגלים' יד' לא יקשור
גמלים זה אח' זה והו' תופס באפסר הדאשן
וכל' כמשיכ' על ידו אב' תופס כמיה
אפסרי גמלים בידו מותר' טו' ויש מי
שאוסר גם בזה לא התירו לא להוצי' בהמה
אח' לברה והו' מושכה בחבל' יז' המוצי'
בהמה והו' מושכה באפסר צרי' ליצאה שט'
יצא ראש החבל מתחת טפח למטה דמיו
כמי שנושא בידו ולא מתחצא מאפסר
הבהמה וגמלא יצא הבהמה מן החבל ב' יח'
לבהמה כדי של יכבד עד של יגיע בטפח
הסמוך לארץ ואם הו' ארוך ילך אות' קצר'
צוארה' יצ' חמור יצא במרדעת צוא'
שאנה קשורה מעש' ולא בצוג אעפ' שהו'
פקוק ולא בסולם שבצוארו וה' לוחות שקו'
סביב צוארו של יחכך מכותו ולא ברצוע'
שבדגלו והו' כמי' טבעת עבה שעושים
וקושרין ברגלי בהמה שפסיעותיה קצרות
ומכה רגליה זובלו ועושים לה צוג להגין'
תכה צוג' ואי' הת' רגלים' יוצאין בחות'
שקושרין ברגליה לסים' ול' ברצוע' שקו'
ברגליה כדי של ישברו הכלים' ואי' הא'
יצאין בעגלה שתחת ציותיהם שעושים
להם כ' כדי של תהא הצ' נגדרת בארץ
ואי' העצים יוצאות בעץ ידוע שנותני' ב'
בחוטמיה כדי שיתעטשו ויפלו תולעים
שבדאשניהם מלא העגל בעול קט' שנותני'
על צוארו ולא בצמם שמניחין בחוטמיה
של העגל כדי של ינק' ולא פדה בעור שנות'
על רדיה כדי של ינקוה השורצים' ולא
ברצועה שבין קרניה ב' אם היא לשמור

לילה ערבא וזמנא שישלחו בעד קרוביו ודאי
שירי' להחליף משכב לגוי בשב מות
אם הו' מלבושו ויצאנו הגוי דרך מלבוש
יא מות לקנות בית באי' מן הגוי בשב וחזתם
ומעלה בערלאות' יב מות להכריז בשב
על אבירה אם הא דבר שאסור לטלטלו
א להכריז בשבת על קרקע שנמכר שכל
מי שיש לו זכות עליו יבא ויגיד ואם לאו יאבד
זכות אסור' יד מי ששלחו לו שהוציאנו
בתו מביתו בשב להוציאה מכלל ישראל מצוה
לשים לדרך פעמיו להשתדל בהצלתה ויוצא
אם לא פרסאות ואי לאבעי למעבד כיפיק
ליה' **שם דיני שבת** חתומים
בדבור' ובזכב סעי' א ודבר ברור
שליחא דבזכב של שבת כדבורך שלחול
חלכך אסור לומר דבר כל אעשה למחר או
סחורה פלו' אסרה למחר ואם בשבת דברים
בשליחא אסור להדבות' ב אסור לשכור
מועלים ולא לומר להאי לשכור לו מועלים
בשב אעפ' שאין הישרא' צרי' לאותה מטא
אלא לאחר השבת שכל מה שהו' אסור לעשות
אסור להוציאו לעשות ואם לומר לוקח השב
לעשות בשבת אסור אבל מות לומר לאחר
השבת למה לא עשית דבר כלל בשב שעבד
אעפ' שמכין מתוך דבדך שרעומ שיעשו
בשב הבאה' ג אסור לית' לאי מעורר
מעש לקנו לו בשב אבל יכל' חמ' ל קברה
לעצמך ואם אעפ' דאקרה בזמן לאח השב
י מות לתת לגוי מעש לקנות לו ובלבד
שלי' יא' לו קנה בשבת' ד דבר שאינו
מלאכה ואם אסור לעשות בשבת אין משו
שבות מות לומר לגוי לעשות בשב
והו' שיהיה שם מקצת חולי או יהיה צריך
לדבר צורך הדבה או מפני מצוה כיצד

אומ' ישר' לגוי בשבת לעלות בחיל' להוציא
שומר לתקוע תקיעות' או להביא מים דרך
שלא עירבנו לרחוץ בו המצעד וישא אסור
ו אסור לחשב לחשבונותיו אם אסור
כגון כוכך הוצאתי על דבר מל' ודוקא שש
שכר המועל' אעפ' אם אס' פרעם כבד
מות' ז מות לומר לחבירו הנאמן
בענין שתוכל עמי לעמוד לעד אעפ'
שמתק' כך מכין שצרי' לו לערב לשכור
אם לא יאמ' לו היה ככך עמי לערב'
יכול לומר לחבירו לכרך פל' אני הולך למחר
וכך מות לומר לו רך עמי לכרך פל' למחר
כין שהיום יכול לידך עי' בלגנך וכך כל
כיוצא שיש בו צד התר לעשותו היום
לומר לחבירו שיעעט למחר ובלבד שלא
יזכיר לו שכירות' אם בדבר שאין בו צד
התר לעשותו היום אם אס' בן אסור
דרכן כגון שישלחו חוץ לתחום פירות
מוקצין כיון שאין לו להביאם היום אם
לומר לחבירו שיביאם לו למחר וכך אסור
לו להחשיך בסוף התחום כדי שימרהר
הלילה לילך שם להביאם' אב יכול להחשיך
בסוף התחום כדי למחר לילך שם לשמור
שם והיום היה יכול לשמורם אם היו בתוך
התחום ואם לא כיון להחשיך לא לשמורם
אף להביאם' ט מותר להחשיך לתכלש
פירות ועשבים מגעתו וארצתו שמתוך התחום
לא אסור להחשיך בסוף התחום משו' רמית
מילתא' י מות לומר לחבירו שמורה
פירות שבתחומך ואני אשמור פירותיך
שבתחומי' יא השו' דבר מחבירו
לא אס' לו הלוי' דמשמע לשון מרובה
ואיכא למיתוש שם יכתוב לא יאמ' לו
השאלתי ובלשון רעש שאין חילוק בין

הלוינו להשאילנו צרי שיאמ' תל' י"ב
 זמן אחרים והכ' להם כל מיני מגדים וכתב
 בכתב כמה זמן וכמה מגדים הכ' להם אסור
 לקדושתו בשבת אפ' כתוב ע"ג כותל גבוה הרבה
 משו גזירה שמי יקחם בשטרי הדיוטות והינו
 שטרי חובות וחשבונות אפ' אם תקבכנתל
 רמיקה שוקעת מות אבל בשבילה ופיכס
 אפ' אם ה' חקוק אסור לקרותו י"ג שטרי
 הדיוטות והינו שטרי חובות וחשבונות ואגרות
 של שאלת שלום אסור לקרותם ואפ' לע"י גוס
 בלח קריאה אפ' י"ד לקרות באגרות
 השולחה לו אם אינו יודע מה כתוב בה מותר
 ולא יקרא בפיו לא ע"י ואם הובאה בשבילו
 מחוץ לתחום טוב ליזהר שלא יגע בה'
 טו' כותל או וילוך שיש בו צורות חירות
 משונות או דיוקנות שלבני אדם שלמעשה
 כגון מרחמות דוד וגלית וכותב' זו צורת
 כל וזו דיוקן כל אסור לקרו' בו בשבת י"ז
 מליצות ומשלים של שיחת חולין ודברי חשק
 כגון ספר ענמול וכ' ספורי מחממות אסור
 לקרו' בהם בשב' ואף בחול אסור משו מושב
 לעים ועובד משו לתפנו להיל' לאתפנו
 למדעתכם ובדברי חשק איכא תו משו מגדה
 י"ח חרע ומי שחיבר ומי שהעתיק ואצל
 הכדמיק' מחטיאים את הדברים י"ז
 אסור ללמוד בשב' וימי טו' מלת בדבריתו
 ואפ' בספרי חכמות אסור ויש מי שמתיר ועל
 פי סברתו מותר להכ' באוצטור לאב בשבת
 י"ח לשאול מה שמות בחול מותר בשבת
 י"ט סחורה הנפסדת בשב' ע"י גשמים או
 דבר אחר או אי אתי בדקא דמא ומפסיד
 ממונו או שנתרועעה חבית שלי' והורף
 להיבוד מותר לקרו' גוי אעפ' שודא יורע
 שהגוי יציל הממוץ וכ' מותר לומר בלהמצי

אינו מציל אינו מפסיד כמו בדליקה שותתו
 לומר כל המכבה אינו מפסיד וישמש שולח
 התירו לא בדליקה דוקא כ' ישל שאמ'
 לגוי לעשו' לו מלאכה בשב' מותר לו ליהנות בה
 לערב בכרי שיעשו' כ"א אסור לומר לגוי
 בשבת הילך בשיר זה וכשל אותו לצורך ואפ'
 אי' מזמנותיו עליו כ"ב כל שמות דרבנן
 מותר ב' השמשו לצורך מצוה כגון לומר
 להדליק לו נר ב' השמשו או אם היה טרוד
 והוצרך לעשר ב' השמשות' נטח דברים
 המותר' והאסור' לטלטל בשבת זכ' כ"ב
 סע' א' כל הכלים נטלי' בשבת חוץ ממקצה
 מחמת חסרון כיס כגון סכ' של שחיטה או
 של מילה וזמני' של ספרים וסכ' של ספרים
 שמתקנ' בו הקולמוס' כיון שמקפיד' של לעש'
 בהם תשמש אחר אסור לטלטל בשבת ואפ'
 לצורך מקומו או לצורך גופו וה' לקורנ' שלבשמי'
 שמקפיד' עליו שלא יתלכך כ' כל כלי
 אפ' הוא גדול וכבד הרבה לא נתכטר שם כל מחמו
 לא מפני גדלו ולא מפני כבדו ג' כלי שמלאכתו
 לא יסור מותר לטלטל ב' לצורך גופו כגון קורנ'
 של חבית או נכפח' לפצוע בנאגה' קורנ' וס'
 לחתוך בו דבילה ב' לצור' מקומו והינו שצריך
 להשתמש במקו' שהכלי מונח שם ומותר לטלטל
 משם ולהניחו באיזה מקו' שירצה ד' מחמה
 לצל דהי' שאינו צרי לטלטל אף מפני שיתר
 שישבר או יאגב שם אסור ו' כלי שמלאכתו
 להתר' מותר לטלטל אפ' אינו לא לעור' הכלי של
 ישבר או של אגב אפ' של לצורך כלל אסור
 לטלטל וכתבי הקדש ואוכלים מותר לטלטלם
 אפ' של לצורך כלל ה' ישמתי' לטלטל
 כלי שמלאכתו לאסור אפ' מחמה למל' כ' כ' כ' כ'
 יח תינח ו' כל הכלים שמצדו אפ' בשב'
 מותר לטלטל שבריהם וכל' שיהיו ראויים

לשום מלאכה כגון שברי ערבה לכסות בה
החבית ושברי זכוכית לכסות בה סי' הפך אבל
אם אינם ראויים לשום מלאכה לא"ז חתוכת
חרס שנשברה בחול מכלי והאוויר לכסו בה כל
מות לטלטלה אם במקום שאין כלים מצויים
לכסותם בה"ו ואם צריקה לאשפה מבנו"ז אסור
לטלטלה כיון שבטלה בערות עוד כלי ודוקא
חתוכת חבית משו"ד איתא משברי כלים אבר
דבר שאין בו שייכות כלי כגון צרורות או
אבנים אע"פ שראויים לכסות בהם כלי אסור נא
לטלטלם" ה כל הכלים הניטלין בשבועות
שנחפרין מהם ניטלים כ"ז בתפריקו בחול כ"ז
כתפריקו בשבת" ט דלת שלשה תיבה
ומגדל יכולין לטלה מהם ואסור להחזירה גזזה
שכן יתקע ושלול שלתוצמלים אסור לטול כ"ז
להחזיר דכיון דמחבר לקדקע אית ביה כ"ז
וסתירה י" כסות בדר ודוקא מטלף אית
יש להם בית אחיזה דאז מנכרין שהו כלי ושל
כלים אסורם מחוברים כ"ז יכולין לטלה
אם אין להם בית אחיזה והו' שתיקב ועשה מה
מעשה והכנסם לכך חושש משבהם מבנו"ז
וכסות חביות הקבורות בקרקע ואמר צריכין
בית אחיזה" יא מחט שלמה מות לטלטלה
לטול בה את הקץ כיטל חורה או חור שלמה אסור
וחדשה של ניקבה עדי"ן מות" יב שיירי
מוצולאות מותר לטלטלם דחזקו להקוי בה טעמא
טיפנות ואם צריקם לאשף מבנו"ז אסור לטלטלם
יג שיירי מטלניות שובלם אם ישבה גאצבנו
מות לטלטלם ואם לאו אסור"י שמתירין אפ"י
בהם ג ע"ג של"ה הוא טליות של מצה" יד
מונעל ח"ש מות לשמטו מעל הדמוס אע"פ שמו
לחכותו לאיסור כיון דשם כלי עליו מות לטלטל
לצורך מקומו" טו מנעל שנפסקה רצועה
הפנימית עדיין תורת כלי עליו ומות לטלטל

נפסקה החיצונה בטל מתנות כלי ואסור לטלטל
ואם הו' בכרמלית מות לכוין עליו גמ"ד לא
שהו מכל בהמה לתקנו שטא יפול מרגל
ובחצר שהו שמר שם אסור" יז חרוב
שכיבסו אוחז ותחבו בו קצה לתלות בו ל"ז
יכול לשמטו מעל הקנה אבל ליתחבוקו מן
אסור ל"ז שאין בו כלי ואם קח בו כלי מותר ל"ז
מתוכו אפ"י הוא מלאכתו לאיסור" יז כ"ז
שנשמטה אפ"י אחת מירכותיו אסור לטלטלה
יח לבנים שנשארו מחוברים מותר לטלטלם
דמעתה דא קיימו לבנין אלא למצא עליה
ואם סודרם עד ע"ז גלי אדעתיה שמקצין לבנין
ואסור לטלטלם" יט קוץ המונח בדר' חרוב
מות לטלטלו כחו כולו אסור ובכרמלית מותר
לטלטלו להראא משו"ד חישנך טמא יתקן בו
רבים ובמקו הזיקא רבים לא גזר רבנן שיהו
כ סולם שנעליה שהו גדול ועשוי להטות
בהם גגות אסור לטלטלו אב של שבך מותר
לגמולו ממקו למקום אב לא יוליכנו משהו
לשובך כדי של יעשה כדרך שהו עושב
רבא לצוד" כא חריות של קצץ שיקצץ
מוקצין הם ואסור לטלטלם" ישב עליהם מבנו"ז
מבעי מות לישב עליהם בשב"ו וכשם קשור
לישב עליהם או אם חישב עליהם מבנו"ז לישב
עליהם אפ"י בחול" כב אבל נדבך של אבנים
אע"פ שחשוב עליו מבנו"ז אסור לישב אפ"י לחמו
כג לכסות פחית באב או בקערה ד"ו
לסגור בה את הדלת או להכות בה כבד"ה
אע"פ שחשב עליה מבנו"ז אסור אפ"י יחדה ל"ז
לעולם אבל יחדה לשבת צו מלבד לא וה"ל
בדבר שאין דרכו ליחדה לכך כגון הני דאמר
אבל כלל מירי ואורחים הכי בהכי כגון לפצו
בה אגוזים כ"י חוד לשבת אחת סגי וישמט
דל"ז י"א שצ"י שיעשה בהם שום מעשה

שולחן מבעי' כד מות לחתוך ענק
 מן הדקל מבעי' ומותר להניף בו על השלחן
 בשב' להבדיל העצבים במן ולצור חתכו
 עשאו בלי גמור' כד פשתן סרוק וצמר
 מנופץ שנותני' על המכה אם חישב עליהם
 מבעי' או שצבע בשמן וגל' דעתה דלמכה
 קיימי לא שריכך כמשיאה מות ליתך על המכה
 בשבת דתו לית בהו משו' מקצה ומשור' רמאה
 נמי ליסא שאינו לא כמו מלבוש של יסראל
 בגדיו ויא' דלא סגי במחשבה לחור' כו'
 עורות יבשים כף של אומן כף של בע' הבית
 מות לטלטל' כז' נסרים שילבע' בי'
 מות לטלטל' ושל אומן אסור ואם חישב
 עליה מבעי' לית עליה פת לארחים או
 אות שמע' אחר' כח' עצמות שואני'ם
 לבלבים וקליפ'ם שראוי' למאכל בהמה
 ומירורי' שאי' בהן כדית מות להעבדם מעל
 השלחן אבל אם הקליפ'ם ראוי' למאכל בהמה
 אסור לטלטל' לא מעער את הטבלה וה' נוסף
 ואם יש פת על השלחן מות להגביה הטבלה
 לטלטלה אם הקליפ'ם שאינן מאכל בהמה
 שהם בטלים אגב הסת' ואם היה צדי' למקום
 השלחן אפי' עליה לא ודלים שאינן ראוי'ם
 למאכל בהמה מות להגביה לטלטלה כט'
 חבילי עצים וקש שהתקין למאכל בהמה אפי'
 הם גדולים מות לטלטל' ל' כל שהו ראוי
 למאכל חיה ועוף המצוי'ם מלטל' אורטו
 ואם אינו ראוי לא למאכל חיה ועוף שאינן
 מצוי'ם אם יש לו מאותו מי' חיה או עוף מעל
 לטלטל' מאכל הראוי לאותו המי' ואם לאו
 אסור' לא גרעני' תמרה במקום שמאכלין
 אותה לבהמה מות לטלטל' ואם חשבו צדי'
 להחמיר על עצמן ש' לטלטל' לא דרך שנוי'
 לב' בשד חי אפי' תפל שאינו מלוח כלל מותר

לטלטל' משו' דחצי לאומצא' וכך אס' ה' תפוח
 מות לטלטל' משו' דראוי לכלבים' וג'
 וג' מלוח מות לטלטל' ושאינו מלוח אסור
 מפני שאינו ראוי' וד' קמיע שאינו מומחה
 אפי' שאי' יצאי' בו מלטל' אותו' לה'
 כל דבר מטונף בגוף רעי וקטן ועומה בי' של'
 אדם בי' שלת' ורגלי'ם וכיוצא בה אם היו בחצר
 שיושבי' בה מות להוציאם לאשפה או לבית
 הכס ואפי' בלא כלי ואם היו בחצר שאינו רד שם
 אסור להוציאם ואם יתא מפני התנוק של יתלכך
 בהמות לכבות עליה כלי' לו' אפי' שמות
 להוציא גרף של רעי ועכ"ט שלמצי' רגלי'ם
 אסור להחזירם אפי' נתן לתוכ' מי' כז'
 אי' עשיר' גרף של רעי לכתחילה ודינו להבא
 לפניו רבד שעתיד לימאס כדי להוציאן לכש'
 ימאס ואם עבר ועשאן מות להוציאן' וד'
 מכבים אדם מבעי' מלא קופתו עפר ומי יחד לו
 קרף צוית ועושה בו כל צרכיו בשבת כגוף לטול'
 מזמנו לכסות צומה או רוק וכיוצא בזה אסור
 אם לא יחד לו קרף צוית לטול' אגב עפר הבית
 ואסור לטלטל' לו' אסור לטלטל' בהם חיה
 ועוף ואפי' מות לכמות את הקל' וסג' האפרוחי'
 כדי שיעל וירדו בו ובעודם עליו אסור לטלטל'
 מ' כל בהמ' חיה ועוף מודים אותם בחצר ודינו
 שאוחז בצואתו ובצדיו ומוצי'ם אם צריכי'
 הב' לכך ובר' של יאביהם בעני' שיעקרו רגליהם
 מן הארץ דמוקצי' הם ואסור לטלטל' חוץ
 מתורגמות שאי' מודי' אותה מפני שמגבחת
 עצמה מן הארץ ועומצא' זה מלטל' אצל
 דוח' אותה מאחריה בידי' שתכנס'
 מא' האשה מדרה את כנה אפי' ברע' הרבי'
 ובלב' של תגדלה לא יהא מגביה רגלו אחת
 ויניח תפניה על הארץ וישען עליה עבד
 שיחלו ויניח רגלו שהגביה שצמצא לעולם

הוא נשען על רגלו האחת מ"כ דבר שהיה
מוקצה מותר ליגע בו ובלבד שלא יהא מונענו אל
מקצתו מ"ג מותר לטלטל מוקצה ע"י נפשו
מ"ד כלי שנתרועעו לא יתלוש ממנו הדין
לכסותו או לסמוך בו מ"ה אסור לשחוק
בשבת וי"ט כבודו מ"ו אסור לצאת תחת
אציליו זרע התולעים שעומשין המשי מכבד
שאסור בטלטול ועוד שהן מוליד בחומה
מ"ז יש אסור לטלטל בגד שעטנז ושמעיה
מ"ח מותר לטלטל מעטפה בשבת להבדיל הדבר
ביום מ"ט מכבדות שמכבדין בהן הקדש
מותר לטלטלם נ' הרשב"א מתיר לטלטל
האצטור לבד כשב וכך ספרי החכמות ולדעת
הרמב"ם יש להסתפק בדבר לא מישמוהו
על השעות שקורין וילוג בין שהן שלחול בין
שהן מ"ז אחר יש להסתפק אם מותר לטלטל
כ"ב מוקצה לעשירים הוי מוקצה ואם עניים
מטלטלין ש"ט טורח ל"ע דבר
אחר אם מותר בשב"כ וכו' ה"ע א' ב"ט
אדם את בנו שהאב בירז ולא חשיב מוטל
לאב וא"ל שיש לו געמעי' עליו שאם לא יטלו
יחלה אבל אם איז לו געמעי' עליו לא וא"ל כשיש
לו געמעי' עליו לא התירו לא באב אב"א
דער בירז אב לא חוש התנא בירז והו' מהר"ך במג'
אסור דחישב דלוא נכל ואתי אבוא לאיתויי וי"א
של אסור לא כשהו נושא התינוק עם דינר בירו
אבל לא חוש התינוק בירו אע"פ שדינר ביד
התינוק איז בכך כלום כ' כלכלה שהיתה
נקובה וסתמה באב מותר לטלטלה שהדינר נעשה
האב בדבנה"כ ובדלותות שתולין בה אב
כדי להכביר למלאות בה אסרו קשור יפה שא"ס
נוכל ב"ת למלאות בה שהו כמו הדלעת עצמה
שהו בטל אגדה ואסור אסור ג' כלכלה
מלאה בירות ואב בתוכה אם הם מירח דטוב

לשאת

כגון תאנים וענבים יטול אותה כמו שהי'
ינער הפירות מתוכה ימסיר אבל אם פירות
שאינם בפסדים ינערו וינער אסור עומה
ולא יטלנה עמה וה"ל כשאינו צרי' לא לפרוק
אין לכלכלה אבל אם היה צרי' למקו' הכלכלה
מטלטלה כמות שהי' ש' שכח אב' ע"פ
חבית או מעות על הכד כוטה חבית על צידה
והאב' נפלת ומנער הכד והמעות נפלים
ואם הית' החבית בין החביות בעצ"פ שאינו
לא להטות אותה במקומה יכול להגביה כח
שהי' עם האב' למקו' אחר להטותה שם כד
שימל מעליה ואם הניחם עליהם מידעת
דעת שישארו שם בכניסת השבת אסור
ולנער וי"א דא"ל הניחם שם על דעת שישארו
שם בכניסת הש' כדי שיטלם בשבת מותר
להטות ולנער בשבת ולא אסור לא בזמנו
שישארו שם כל השבת ה' הא דלא שייך
לא להטות ולנער דוקא בצד' למקו' החב' וי"א
אב' אם צרי' למקו' החבית והכר לא הספיק
ההטייה והנעור יכול לטלטלם עם האב' וי"א
המעות שעליה לפנות מקומה וי"א
דינר מוקצה בשבת וכו' פ"ט
ע"פ שתולין בו דגים אע"פ שהו מאוס הותר
לטלטל דק"ל דמוקצה מחמת מאוס כד
דשרי"ב איז שום אוכל תלוש הראוי
לאכילה מוקצה לשבת ודמרים ושקדים
מירוח העומדי' לסחורה מותר לאכול בשבת
חטים שזרעו בקרקע ועדי"ן לא השרי' נעו
ובצ"ם שתחת התורגולות מותר לטלטל וי"א
התבשרים הנוקטין קורם בשולך ופונטין אותם
בסנים והן מתבשרין מאיריה מותר לאכלן
קורם בשולך אבל גרורות וצמוקים שמתעור
אותם במוקצה לייבש אסור בשבת משו
מוקצה שהן במדיחות קור' שייתבשו דכ"ה

שיור
מיר
בין
שהי'
שבת
לחית
כל
וכש
לחית
שבת
כד
דא
מוק
הא
לטל
לחית
מב
וב
אס
אס
על
וג
אמ
שק
על
כג
לט
אב
לח
המ
הא
אע

שיודע שיסריתו הסיוע דעתו מהפוכיו דאין
 תרתי דהיינו בידים ולא חזו חזו מוקצה
 ב"כ באיסור אכילה ב"כ באיסור טלטול כל דבר
 שהיה ראוי ב"כ השמשות אם אירע בו ריב
 שנתקלקל בו ביום מוצל וניתק בו ביום חוצה
 להתירו אבל דבר שהוקצה ב"כ השמשו אסור
 כל היום ה' גדולות וצמאקים שהיו מוקצו
 וכשהגיע ב"כ השמשו כבר נתיישן והם ראויים
 לאכילה אעפ"ל ירעו בעלם כמותה שעה
 שנתיבשו ואח"כ נודע להם שב"כ השמשות
 כבר היו יבשים מותר ה' גדולות וצמא
 דאין ולא חזו דאין אינן ראויים לאכילה
 ולא אכלי ליה איאזמנה נפק ליה מתורת
 מוקצה ואין לא אכל אם אינם ראויים והאמת
 הזמנה לאו מילתא היא ו' כל דבר שאסור
 לטלטלו אסור ליתקן תחתיו כלי כד"י שיכנס
 לתוכו מפני שאיסור הכלי בטלטול ובמצו
 בטלטול כלי מהבינו אב מותר לכמות עליו כלי
 ובלב של יגע בו ז' מטה שיש עליה מעט
 אומ"פ איך עליה עתה והיו עליה ב"כ השמשו
 אסור לטלטלה דמיא דאמתקצאי לב"כ השמשו
 מתקצאי לכולי יומא והה' לכל דבר התר שמונה
 עליו איסור אבל אם איך עליה עתה במעות
 וגם לא היו עליה ב"כ השמשו מותר לטלטלה
 א"פ ייחודה למעות והניח עליה מבע"כיו
 שסילק קול ב"כ השמשו ח' כל שיש
 עליו דבר האסור ודבר המותר לטלטול
 כגון מחתה שיש עליה מבע"כ אכל מותר
 לטלטלו לכפות בורוק ח' צואה ויש עליה
 ג' שב"כ עעים שהם אסור בטלטול מותר
 לטלטל המחתה כמו שהי' וכגון שדבר
 המותר חשוב מדבר האסור אבל אם דבר
 האסור חשוב יותר מדבר המותר בטל
 אצלו ואסור לטלטלו וטעם התר טלטול

זה משו' דלא אפשר למינקט קטמא לחוריה
 א"פ איסורי ליה מהמחנה ואם אינו צ"ל
 למק המחתה לא יטלטלה כמו שהי' י' נעל
 האסור ושב"כ העצים במקומה ויטול המחנה
 ט' תיבה שיש בה דבר המותר לטלטל ומעו
 אם המעות אינם עיקר מותר לטלטלה כמות
 שהי' ע"כ התמיד שנתבאר במחתה
שיא דיני מת בשבת וכו' ט'
 ס"ע" מת שמוטל במקו שיהא
 עליו מספר הדריקה אם יש לו שתי מטות מוטל
 ע"י שיהפסו ממטה למטה והי' טלטול כ"כ הצד
 ואם איך לו לא זה ולא זה מוטל מוטל גמור
 וכל זה באותו רשות מת המוטל כחמה מוטל
 מחמה לצד באתורשות ע"י כבר או תינוק ואם
 איך לו כבר או תינוק לא יטלטלו כלל א"פ להפכו
 ממטה למטה דטלטול כ"כ הצד שמה טלטול
 ב' מת שהמריח בבית ונמצא מתבזה ב"כ ח"ס
 ואם מתבדים ממנו מותר להוציאו לכרמלית ואם
 היה לו מקום לצאת בו איך מוציא אותה ל' א'
 מביח אותה במקומו ויצא"הם וי"א של התירו
 להוציאו לכרמלית ל"א ע"י כבר או תינוק וישמש
 וכל שמוציאו לכרמלית מוטב שלא להוציא בכ"כ
 ותינוק כדי למעט בהוצאה ויש מי שמתיר
 להוציאו ואף לר"ע הרב ע"י תינוק אבל לא ל' א'
 כ"כ וזהו אם חו' בב"כ אחר כגון שהיה בספינה
 והיו הגוים מתאספים שם וכ"כ כל כיוצא בזה
 ג' יש מש' שאם נתקן על המות אכל"ס שהוא
 למש' חשוב כבר או תינוק ד' ישמש שלא
 הצריכו כבר או תינוק לא למת ערום אבל אם
 ה' בכסותו איך צ"ל כבר או תינוק ה' אם צ"ל
 למקו המת או לדבר שהמת מונח עליו מותר
 לטלטלו כ"כ הצד דהיינו שהופכו ממטה למטה
 כ"כ דלצורך דבר המותר ה' לא התירו לטלטל
 ע"י כבר או תינוק ל' כמות ברב אכל"ס שאר

דברים האסורים לטול' ; מת המוטל
 בחמה ואיך להם מקום לטול' ומו של דצול' וזו
 ממקומות שצריך להם וינשכ' משני צדדי
 חם להם מלטה זה מביא מחצלת ופורק על
 גביו וזה מביא מחצלת ופורק על גביו זה צורך
 מוטתו ומשבתו והולך לו וזה צורך מוטתו ומשבתו
 והולך לו וכמצאת מחצה עשויה מלטה שהרי
 מחצלת זה ומחצלת זה גביהם שמכונות זו לזו
 ושני קצותיה על הקרקע משני צדי המט'
 4 מותר לסוך את המט' ולהדיחו ולשמוטו וכו'
 כמחציתו כדי של יסדיו ובלב של יצאנו שום
 אבל ואם היה מין כפתח והולך קושר את הלחי
 בעיניו של יסוף להפתח אבל לא כדי שישאר
 מה שגפתה או קצתו שאם כך היה מציז אבר
 ומטעם זה איך מעצמי עיניו שלמות מצבת'
 5 טלול' מן הצד לצורך דבר המותר מותר
 הלכך צנו' שטמ' בארץ ומקצת עליו מגול'
 ולא השריש וגם לאכתבון' להדיעה נוטל' מעט
 טכני' לתו' מציז עמר ממקומו ואנ' שהזקיק
 מחמת לחות הקרקע מותר וטלול' בגופו חפרו
 לצורך דבר האסור מותר הלכך קש שעל המטה
 דסתמו מוקצה להסקה מנענעו בגופו ואם
 הניח עליו מבע' כר או פסת מנענע אל בידו
 שהרי הכינו מבע' לשכב עליו' ; כיון
 הטמון' בתב' או בקש המוקצים יכול לתחוב
 מה' מחט או כוש ונוטל' והקש כעור מאלין'
שי"ב הנצרך לקב' במה
 מקנה בשבת וכו' יסע' ; איך משו כבוד
 הדירות התירו לטול' אבנים לקנח ואברו
 להעלותם להג' עמו דהוי טרחא יתירא מותר
 דבר שיש לו מניס מיוחד לבי' הכס' יכול
 להניס עמו את נים לקנח מלא היד ואס' לו
 מקו קבוע מכניס עמו כשיעור בוכע קטנה
 ואם נכר באבן שקנחו בו מותר להניסו אם

הוא גדול הרבה או אל הם הרבה ממלא דיד
 מותר לטול' כוח' דכיון שקנחו בה' הוכנו לה'
 6 אם ידו גשמים על האבנים ונטעו אם
 רישומן נכר מותר לטול' כדי לקנח ואיך בא
 משו קותר ולא משו טוח' ; ג צרור שעל
 בו עשבים מותר לקנח בו ולא חישכ' שמי' תלוש
 ואף אם יתלשו ליכא איסורא דדבר שאי' מותר
 הוא' ; ו לא יטול' רגב הרבה לקנח בו מותר
 שאינה ראויה לקנח לפי שה' נפרכת חסור
 לקנח בהרס' ; כחל משו סכנה של יתכן
 שני הכרכשתא' ; ה הולכנו בשבת צדד
 וחצי חרס חלקים דכיון דחלקים הם ליכא
 משו סכנה מקנח בארץ החרס שהו' רצונו
 לכסות' ; פי הכלי' צרור ועשבי' יקנח בעש
 אם הם לחים אבל ביבשים איך מקנח' ; מותר
 שהם חדים ומחתכין את הבשר' ; ו מקנח
 בשב' בעשבי' לחים אם הם מחובלי' ובלבד
 יצאם ומשו משתמש במחוכ' ליכא דלא
 אבאין' אבל לא בירק' ; ז היה צרי' לנש
 ואינו יכול לכנות שרמיתו למשמש ביה
 הטבעת שממשמש שם בצרור והנכב כפה
 לא ימשמש בשב' כדרך שממשמש בחור
 דהינו שיאחוז הצרור בשתי אצבעותיו ומסור
 8 לממשמש בברזה כפי הטבעת דייק
 כצדור על יתחנה אם בשתי אצבעותיו ואם
 לצאת בברזאן אם תחובה כולה בגוף' ; ט
 אסו לפנות כשרה ניר בשבת שמי' יבוא לאש
 ממות ואם היה חבירו חם בחול אסו ממנעו
 נירו ומקלקל' ; י אבנים גדולות שמוצא
 אות' כמי' מושב חלול ויושבי' עליהם בשבת
 במקום המיוחד לבי' הכס' מותר לצדק ואע
 דכיון עראי לאגדו ביה רבנן משו כבועה
שי"ג טול' דלת וחלון
 ומנעור בשבת וכו' יסע' ; א כקף החלון

בג

אם יש לה ציר או אפ"י לה ענה ציר לשהיה
 להם ציר א"י מעלין ב"י אם הם נאדרים סורין
 ר"ק שקשרם ותלום להעור להם חשיב כבונה
 שניכר שם שהו דלת כ"י שיהיה להם ציר א"י
 אם א"י להם ציר ולא היה להם ציר א"י מעלין כחם
 א"י ה"ז גבאי מ"ה א"י ופתח העשוי לבניסה
 ויצאה תרייר מעלין כ"י א"י לא היה לו ציר מעולם
 והוא כמד"י דלת העשוי מלוח א"י שיהיה
 לה אסקופה התחתונה וכשפותח שומעין אותה
 ועוקרים אותה א"י מעלין כ"י א"י יש לה ציר
 ה"י שירה תעבה ומגדל שפתחיה מ"י הצד
 ויש להם שני צירים א"י למעלה וא"י למטה חס"י צ"א
 ותחתון כולו במקומו א"י להחזירו ש"י יתקע
 אבל אם יצא מקצתו דוחקו עד שמחזירו למקומו
 כ"י שהעלין נעמד במקומו כק"י יכול להחזיר
 התחתון א"י כשיצא העלון א"י א"י להחזיקו א"י
 ולהחזירו למקומו ו"י מטה שלמקומו א"י
 להחזירה ולהדקו ואם תקע בה ח"י חטא ואס"ל היא
 רמיה מות לכתחלה וכוס של פרוקס מות לפרקו
 ולהחזירו בשבת ויש מ"ש שד"י הכוס כד"י
 המטה א"י קורה שנשברה מותר לסמוכה
 בארז חמטה שהם כלי לא כד"י שתעלה ואס"ל
 חזה ליה בונה לא כד"י של תרד יות והו"י שיהיו
 רבניים שיכול ליתנם כשיצאה אבל אם מהדק
 שם אסור ה"י סמל שנשבר א"י מותר
 א"י להחזירו למקומו ולהדקו א"י צד השמאל
 על סמל אחד יש מ"י שמחזיר למקומו
 ה"י תחוקק עץ בעץ כ"י שתקע במסמר כ"י
 שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד ה"י תולדות
 בונה ה"י חצר שתתקלף במימי גשמים
 יכול לדלות בה תב"י ולא חש"י במוסיק על
 הבנין ובלבד שישנה של יצירה לא בסל ול"ה
 בקופה לא בשולל הקופה שיתפכנה דיבא תב"י
 על שוליה דהיון ע"י שני אבל כיד אסור

פני דברים האסורין משו"ב ^{וסתירה}
 בשבת וכו' פ"ט א' אין מגין וסתירה בכלל
 והוא שאינו בנק במש כגון חבית שנשברה
 וריבך שבדיה בזאת יכול לשברה ליקח מה
 שבתוכה ובל"ב שלא יכרך לנקבה בקב יפה
 שיהיה לה לפתח ואם כן הוה ליה מתקן מנא
 אב אם היא שלימה אסור לשברה אפ' כע"כ
 שאינו עושה כליואל נקב בעלמא אסור
 לנקוב בה מחדש ואפ' יעבה נקב חדש ובא
 להוציאו אסור ואם היה סכך תקוע מעש בחית
 מות להוציאו ולהכניסו שהרי אינו מתכוין
 להוסיף ב' היה בה נקב ונקתם אם הולמטה
 מן השמרי אסור לפתחו דכיון שהו' למטה וכל
 פתח היי' עליו ער' סתימה מעלמא וחשיב
 כמות מחדש למעלה מן השמרי מות לפתחו
 ה' במקום נקב ישן נקב' אפ' במקרה כגון
 שנשברה הבדזה ויא' דלא שרי לנקוב נקב
 ישן ואב בחבית שלחרס שאי' הסתימה כ'
 מהודיקת יפה אבל בחבית שלעץ שמהדיק'
 מאד העץ שקותמר' בו הנקב וחולכיס'
 ראשו נגד של' להוציאו וראי' מזה ששה נקב
 חדש ואסור' ו' ברזא שבחבת ואי' אדם
 יכול להוציאה מות ליקח ברזא אחד ולהכות
 באותה ברזא לצורך לשמות' בשבת
 ה' מות לית' קנה חלול להוציא' ונעפ' של'
 היה בומעולם אבל לית' פלה שלהדס בצקב
 שבח' שהעלה עשוי כמרצב והיי' צב דרך
 שם לא רגז' יכ' שמי' יתק' מרצב ליי' שפול
 היי' לתוכו וילך למרחוק וכשלקח העלה
 ומקפח' כעץ מרצב נראה כעושה מרצב
 ולא רמי' ברזא און קנה שאינו עושה בושם
 מעשה' ו' מותר להתיז ראש החבית
 במי' דלאו לפתח מוכך כיון שמסיר ראשה
 את' לנקבה בערה בך שלחבית כ' שלמפה

אסור אפ' ברומח שעשה נקב גדול אינו
 לפתח דכיון דהוי מצדה וראי' לפתח מוכך
 וליקוב המגופה למעלה מות דלא לפתח
 שאי' דרך לעשות פתח למעלה לא נז'
 כל המגופה' ח' חותמות שבכלים כ'
 שירה תיבה ומגדל שהכסוי שלה קש'
 בחבל יכול להתיזו או לחתכו בסכך
 קלעת ודוקא כעץ קשירת חבל וכיון
 פותחות שלעץ ושלמתכת אסור להפקיע
 דבכלים נמי שייך כנ"ל גמור וסתירה
 ומטעם זה אסור להסיר הצירים שגור'
 שאחרי' התיבה אם נאבד המפתח ויש
 כזו ושכירת פותחות שלתיבות יש מ'
 ויש אוקר ויש להתיר עי' גוי' ה' ח'
 שלתכורים וגדירות אם הכסוי קשור
 מתיר וסותר שרשרות החבל וחותר'
 ואפ' גופ' שלחותלות שכל זה כמי' ש'
 אגזים או שקדים כדי לטול האוכל
 מותר להפקיע ולהתוך קשר ה'
 שקושדי' בטלה און בעוף הצלויים
 חותמות שבקרקע כגון דלת שלכך
 בו חבל יכל' להתירו דלאו קשר שר'
 הוא שהרי עומד להתיר אבל לא מ'
 וחותר משו' סתירה ודוקא כשעשוי
 ע"מ של' להסירו בשב' אבל אם אינו
 לקיים כלל מותר ומטעם זה מותר
 בשבת דף שמישים אותו לכני' הת'
 ושולקים אותו בסיט שאינו עשוי
 יא' אסור לית' שעוה און שמך ערב'
 החבית לסתמו בו מפני שהו' ממרח'
 בשאר דברים דלית בהו' משו' מיד'
 ואם היה היי' יוצא דרך הנקב אסור
 שום דך הערמה לומ' שאינו מוכי'
 להצניעו שם ואם הו' תח' מותר לו להע'

יב סוף שהותחוב כמות של עץ
כפי' אסור להוציאן בשבת כיון שהן רבד
חובל אבל אם הוא תחוב בספקל וכך בכל
בר שהו מותר להוציאן **שבת דבר**
אסור משו' אהל בשבת וכו' י"ג סעי' א'
לעשו' אהל בשבת י"ט א"ה עראי ורואן
אבל מחיצות מותרות ואף מחיצה אסורה
אם נעשית להתיר סוכה או להתיר טלטול
עצם שתוקעין ראשן הא' ברוך הספינה
בוכי' ראשו השני ברוך השני של ספינה
בוכי' מחצלת עליה לכל אדם יש ברוך
אם אף כי זה לזה ג' טפחים דשיב
אהל ומותר לפרוס ענין בשבת מחצלת
הוא ליה תוספת אהל עראי ושרי ומטעם זה
מצלת ברוך כדי טפח מותר לפרוס שאר
מצלת בשב' וטפח שאמר חוץ מן הכריכה
מטה כשמעמיד אותה אסור להכיר
אלי' תחלה ולהניח עליהם הקדשים ושיש
ישם תחלה באויר ואח"כ האלים ותחתיהן
בשהדגלים הם דפים מחוברים כמו דפני
כה אבל דגלים של מטות שלגן וכך דגלי
אלה מותר בכל גומא ד' מטה שהיו
ורגת בחבלים אם יש כי חבל לחבל ג' טפח
לפרוס עליה סוף משו' דעבד אהליה
אסור לסלק בגד התחתון מעליה כמשום
קא סתר אהליה ואם היה עליה כל אונקת
אונקת או בגד פרוס מעש' בשיעור טפח מותר
שאינו פרוס בשב' על כל המטה ה' כסא
הוא שיהיו עשוי' פרקים וישרו צי' לישב עליו מותר
כי שיהיו ויהיו כפתח וכשמסירי אותו סוגרים
בהן משו' וזהו ענין כפול מותר לתתו לתחלה ו'
הנכב' בשמסירים חביות צו' עלג' אחת על גב
שתיים אחת בידי העליונה ויסדר התחתונה
תחתיה אבל לא יסדר התחתונה תחלה ויכיר

העליונה עליה' ז' מותר להניח ספר אחד
מכאן ואמכאן ואף על גביה' ח' כל אהל
משופע שאין בגגו טפח ולא בפחות מ' סמך
לגגו רוחב טפח ה' אהל עראי העששה מותר
לכתחלה בשב' פטור ט' משמחת שתוקעין
אותה לתת בה שמרס לסגף ומתחיל ביה למ'
עד חשיב עשית אהל ואסור לנטותה י'
טלית כפולה שהיו עליה חוטי' שהיא תלויה
בהם מעש' מותר לנטותה ומותר לפרקה וכך
הפרכות י"א בילת חתנים שאין בגדר
טפח ולא בכוח מ' סמך לגגה רוחב טפח
הוא י' והיא מתקנת לכך מותר לנטותה ומותר
לפרקה והוא של תהא משולשלת מעל המטה
טפח י"ב הנוטה פרוכת וכיוצא בה צריך
ליזהר של יעשה אהל בשעה שמטה ר' א"כ
אם היא פרוכת גדולה תולץ אותה שנים אבל א'
אסור ואם היתה כילה שיש לה גג אף מותר
אותה ואם עשירה שאין שולח תגפה במטה
מעל הארץ ותעשה אהל עראי י"ג בגר
ששוחטין על פי החבית לבסות ולא ישחטנו
על פני כולו משו' אהל לא יניח קצת כזכורנו
וכמולה וה' בשהכובא חסרה טפח אפ"ה
איה חסרה טפח מותר ראף כחן אהל
פ"ד צ"ד האסורה והמותרת בשבת
ובו י"ב סעי' א' הצור צפור ררור למגדל
שהוא ניצוד בו ושאף צפרים וצבול לבית או
לביצ' שהם ביצודים בנח"י ואם אינו ניצוד
בו פטור אבל אסור ב' צור צבי ישן או
סומא ח"י חגור חולה או ציץ פטור ג'
כל שבמינו ניצוד ח"י עליו אף במיני' ניצוד
פטור אבל אסור לכך צבובים אעפ"י שאין צדיק
ניצוד אסור לצוד ד' פורסין מחצית על
גבי הכמורת וכלבד שלא יכוין לצוד וגם הן
בענין שאינו מוכר שיהיו ניצודים ביה יכ

דלא ליהוי פסיק רישיה ה' עבישנכמלתך
הבית ונעלה בכנין חייגנעל שנים פטורין איך
א' יכול לנעול ונעלו שנים חייבין ו' ישוב
על המצוה ומלאו כול לשכ השני בצדו ואם
עמד השני והלך לו הראשון חיי' והשני פטור
ומותר' ז' הצד השני בשכ או שאר רמשים
המשיקים הם לרמוה חיי' ואם בשכיל שלא
ישכנו מותר' ה' שמונה שריצים חתומה' בתו
הצד חיי' והחובל בהם אעפ' של יצא מהם דם
לא נצטרך תחת השדר חייב ושאר שריצי אינו
חיי' וחובל בהם אלא יצא מהם דם והצד לצורך
חיי' של לצורך או סתם בטו' אב' אסור והחובל
חייב' ט' פרעוש הנקרא מדגות בשו' ערב
אסור לצדו אלא הוא על כשרו ועקרו ואסור
להרגו אב' פנה מות לחרה והמפלא בגריו
מכנס לא ידגם אבל מולל בידו וצורך אב'
המפלא ראשו מות להרגם' כל זה ורמז
שה' נושכין וממיתין ודאי נהרגים בשכ אפ'
אין רצים אחריהן ושאר מדיין כגון נחש
ועקרב במקו' שאינם סמיתין הם רציאחריו
מות להרג' ואם טאו אסור אב' מות לרסס' לפי
תומה ואם במתכין לא שמהא עעמו כארץ
אינו מכין' י"א לא יטבשן בחלו שעל
גבי קרקע משו' משוה גומות אבל מותר
לדלו' לפי תומה שאינו מותין למדה ולשות
גומות ואעפ' דממילא מטרח הוא כירא
מכין שרי משו' מאיסותא' י"ב חנה ועוק
שברשות מות לצד' וה' של מורד אב' אם
הם מורדים אסור לתפש' אפ' בחי' אם החצר
גדול אבל אם לא גדול כ' בני אדם צריכין
מצודה' ש"ד דין קטורה
וענינה בשבת' וכו' ז' סע' א' הקושר
קשר שלקיימה והו' מעשה אומן כגון קשר
הבמלי' וקשר הספנים וקשרי רצועות מנעל

וסנדל שקושרין הרצועה בשע' עשי
כלב אב' הקושר קשר של קיימה ואין
מעשה אומן פטור וקשר שאינ' של קיימה
ואינ' מעשה אומן מות לקשרו ולקשרו
כיצד נפסקה לו רצועה נפסק החבל
או שקשר חבל בדל או שקשר רסס
ה' פטור וכ' כלב בא' הקשרי' שה' משו'
הדיקט וכל אדם קושר אותם לקיימה וכו'
קשר שאינו של קיימה אס' קשרו קשר
ה' אסור ורצועה מצוה כגון שקושר לה'
א' משיעורי התול' מות לקשר קשר
של קיימה' ב' נשמה לו רצועה
וסנדל או שנשמת רוב הדגל מותר
הרצועות למקומ' וכלב של יקשר
מתיר' בית הצואר מקשר שקשרו כו'
שאינו קשר של קיימה אבל איך סדק
אותו מחדש דמתקין מנה הוא' ד'
דלי במשיחה או במנעל וכו' אב'
בחבל זה' בדליים הקבועים בבור אב'
דליים שלגו שאינם קבועים בבור
של קיימה' ה' ענינה מות דלא קשר
ו' קושרים דלי בפני הפרה בשביל
אפ' בשני ראשי הפתח לא חישק שמו'
ראש הא' ויוצאנה דרך שם ויצא ראש
קשור' ז' מטלטלים חבל שולדדי
באכוס ובכרה ולא חישק שמו' יתיר
הא' ויתירה שני קיים אבל חבל דעלמא
ה' לקשר באכוס ובכרה אבל היה קשר
באכוס ורועה לקשרו בכרה מותר
הכל' ש"ח דין המבשול
בשבת' וכו' י"ט סע' א'
במזיד אסור בולעו' ולאחרים מות
שבת מיד ובשוגג אסור בולעו' גם לאחר
ולערב מות גם לו מיד' ב' השוחט וכו'

בשבת בין שחלה מאתמול כף שחלה היום
מות הבדיא לאכול ממנו חי אבל המבשר
לחולה אסור לבריא או לחולה שאין בו סכנה
דחשיבין שמי ירדה בשבילן ^א כשם
שאסור לבשל באור כך אסור לבשל בתנאים
האור כגון ליתן ביצה בעיר קדירה או לשמן
על סודר שהוחם באור כדי שתצלה ואם
בתנאים חמה כגון בסודר שהוחם בחמה
אסור גזירה אטות מלח האור וכף בהטמנה
באור או באבק רכים שהוחמו מבח חמה
אבל בחמ' עצמה כגון ליתן ביצה בחמה
או ליתן מים בחמה כדי שיוחמו מות ^ב
תבשיל שנתבשל כל צרכו יש בו משום בשול
אם כעצק ואם לאו נתבשל כל צרכו אסור
נתבשל כמאכל ב' דרוסאי שייך בו בשול
אם בעורו רותח והמ' שיש בו בשול אחר
בישול כתבשיל שיש בו מרק אבל דבר
שנתבשל בכד וה' יבש מותר לשרותו ^ב
בשכ ואם ה' רבד יבש של כתבשל מלפני
השכ איך שורץ אותו בחמ' בשכ אסור
אותו בחמ' בשכ חוץ מן המליח הישן וברך
ה' שנקרא קור' יס האספני שאינו צריכי
בשול לא מעט והדחת' היא גמר מלאכת'
ה' יש כח דרבד שנקמה או נצלה אם בשול
אח' במשיקה יש בו משום בשול ואסור ליתן
פת בכלי שני שהירסולדת בו ויש מתיר'
כלי שיש בו רבד חם שהירסולדת בו
מות להניחו בשכ עג קדרה הטמנה כדי
שישמור חומו ולא יצטק ויכול לטווח פק
בבצק אם יש לו בצק שנילוש מאתמול
אבא מניח' כל' שיש בו רבד שאינו חם
כ' עג קדרה שה' חמה כ' שהעלין יכול
להתחמם מחומה עד שתהא הירסולדת'
יש מפרשים דהא דשרי להניח כל' שיש

בו רבד חם עג קדרה הטמנה אפ' כלי התחתון
על האש שרי' ויש מפרשים שאם כלי התחתון
על האש לעולם אסור' ה' להניח דבר קר
שנתבשל כל צרכו עג מיחם שעל האש יא
שדינו כמניחו כנגד המדורה וכל דבר שמוות
להניחו כנגד המדורה במקו' שהירסולדת
בו כגון שיבש מותר להניחו עג מיחם שעל
גבי האש יא דהי' כמניח עג כירה לכתחילה
ואסור אם נתבשל כל צרכו ואם אס' מצטק
זרע לו ואם אס' מתנו שם לשמור חומו ואש
נחמה עיקר ומו' אס' ה' תבשיל שיש בו רבד
ומצטק ויפה לו אסור לדבר הכל' ^ט כלי
ראשון אפ' לאחר שהעבירוהו מעל האש כ'
מבשל כל צרכו שהירסולדת בו לפ' אסור
ליתן לתוכו תבלי' אב מלח מותר ליתן לתוכו
כיון שהעבירוהו מעל האש וצריכין מלח
אכיל' ולא כבשרא דתורא ויש מי שאוסר
לתת לתוך כלי זה בשר מלח אפ' ה' ששור'
אסור ליתן תבלי' בקטרה ולערוות עליה
מכל ראשון יא אבא כלי שולמרחץ שהיה
מלח מים חמ' אס' מתוך ה' מים יצא שהיר
מחמם הרבה אב' מתוך הוא ממים דאסור
שבא חמ' מ' לתוך אב' כלי ראשון של צונן
יב מיחם שפצה ממנו מים חמ' מותר ליתן
לתוכו בים צונן או צונן לתוך חמ' והו' שלא
יהיו בכלי ראשון מופ' שמחמם הרבה
יב מותר ליתן קיתוץ או שאר משק' כסוד
האש להפיג צנת' ובלב' שיתנם רחוק מהאש
בעצ' שאינו יכול להתחמם באותו עיר
שתהא הירסולדת בו ואינו מקום שכל' יסו
שולמרחץ כבית מדרש אסור לקרבו והאש
למקו' שיכול להתחמם שתהא הירסולדת
בו ואס' להניח בו טענה שתפוג צנתו
אסור כיון שיכול להתבשל שם י' דבר

שנתפשל כל ערכו והו' יבש שאין בו מדת מות
 להנשו כבוד המורה אל במקו' שהיה קוללת
 י' מותר לית' אילפנותה כבוד האש כמקום
 שהיה קוללת ואעפ' שהאש שבה שפירא חוץ
 ונימוח" י' אסור לית' צונן אם להטעיר כל
 שהמיתם חס כל שאל היה מניחן שם הרבה היה
 במ ליד בשול רהינו שהיה קוללת משרי' קניח
 עג מיתם כדי מגיח כנג המורה ואם אינו חם
 לב מותר" י' הוצק והקדרה שהמעביר
 מרתח' מעל גבי המור אם לא כתבשול כל ערכו
 איך מוציא' בכף מהם שפירא מהם ואימא
 משו מבשל ואם כתבשול כל ערכו מותר אבר
 צמר ליוה אעפ' שהקלט העץ אסור להגיס בו
 י' אסור לטוח סמך ושום על הצלי בעורו כנג
 המורה אם בעלה הצלי מבעי' ומה יתבשל השם
 וחשבו" **פסוק דיני הכור**
 בשבת וכו' י' סעי' ה' המור אוכל מתוך
 ספולתו או שהיו רפסו שני מיני אוכל' ובירד
 מן המור אחד בנפה ובכבדה חיי' בקמץ ובתמא'
 פטו אמר אסור ואם בירד בידו לאכול לית' מותר
 ב' המור אוכל מתוך פסולת בידו להניחו אם
 לבו ביום נעשה כבודו לאוצר ודי' ג' היו
 רפסו שני מיני אוכל' מעורב' בורר' או בנאחר
 ומניח' לאכול מיד ואם בירד חוצה לאחר זמן
 אכ' לבו ביום כמין שבירד שחרית לאכול ב' כ'
 הערבים חייב' ד' הבית פסולת מתוך אוכל
 אכ' בידו אחת מיני' ה' המור יורד מן המור
 פסולת שלהם חיי' מפני שהפסולת ממתקנת
 אותה כשיש לקח אותה עמה ונמצא כבוד
 פסולת מתוך המור והניב' ו' איך מוללים
 מלילות אכל מולל' בשני מוט בדאשי אכ'
 אכ' עתיו" ז' היו לו מלילות מעש' לא יכח
 בקנן ותמחו' לא בשתי ידיו לא מנפח בידו
 אחת בכל כוחו" ח' איך שורף את חכרשין

רהינו שמעיק מים עליהם בבל' כדי להסיר
 הפסולת ולא שני' אות' בידו כדי להסיר
 יא' להכבד אכל בותנ' בכבדה אעפ' ששם
 הפסולת ורך נקביה כבדה" ט' משמרת
 תלויה מעש' מותר לית' עליה מים כדי שיהיה
 צללים לזב" י' אסור מים שהם צללים
 לסננו במשמרת אכל בסודר מים אסור משו
 ליבון וי' ושאר משק' מותר ואם הם עכור' ב'
 מים ב' י' אסור לסננם ולהרמסם במשמרת
 אסור אכ' מים וי' צללים ואם בסודרים לא
 התירו לא צללים אכל לא בעכור' וי' מותר
 כל צמח שחן תוסס טורף החבית בשמירת
 ונות' לתוך הסודר" י' כשמסננ' ה'
 בסודר צרי' להזהר של יעשה גומא לקבל
 משו שינוי" י' ב' כל מקו' שמוותר לסנן
 בסודר מותר לסננו בכפיפה מצרית ויחיד
 יגביה הכפיפה משולי הכלי טפח משו שינוי
 י' כל' שמעך' מן י' מהחבית לא ית' קטן
 וקטנים בחזקה שאי' לך מסכת גדולה מ'
 י' מותר לערות בנחת מפלי לחפרו ובירד
 שיזחד שכשיפסוק הקלח ומתחיל' לירד
 ניצוצות קטנות הנוטפות באחרונה מתוך המור
 יפסיק ויכחם עם המשמרים שאם לא יעשה
 כך הניצוצות מוכחי שהו' בורר" טו' מסננו
 שנת' בה חדר' לסננו מותר לית' בה ביצה אכל
 שהחלמו' ירד למטה עם החדר' והחלבו' י'
 למעלה" י' מים שיש בה' תולעים מותר לשט
 ע' מפה בשב' ולא שיך בורר ומשמר ולא
 כמתקן והעני' קורסא כילה או שתייה אכל
 בשע' שתייה מעכב את הפסולת של יכנס
 לתוך פיו אכ' זה מעי' מלאכה ומותר" ז'
 המחבץ תולדת בורר הוא לפי' אעפ' שנותני'
 שומעין' ואמר' לרש לא יחבצם ביד
פסוק דיני סחיטה בשבת וכו' י' כש

אדם ובעלים אסור לשחט ואם יצא מעצמו
אסור אף לא יצא עומד לא להפילה ותחת
והעצם אסור לשחט ואם יצא מעצמו אסור
עומד להפילה מותר ואם עומד להפילה
אסור ושאר כל היתר מותר לשחט ב' צתם
ועבים שנתרסקו מעש משקים היו עמין
מה מותר ואם לא נתרסקו מעש חסין
י' בגית שהעניב בתורה אעפ שהעבים
מתבקעים בשב בגית מותר לשחט בשב
שכל י' היצא מהעבים מתבטל י' של
גית ג' חרצית וצמח שמתקלח מים
לעשות תמר מותר לשחט מהם ולשתות ואם
לא נתק מים הי' מתבטל וצמח מותר
לשתות ד' מותר לשחט אשכול
שלענין לתוך קורה שיש בה תבטיל כ'
לתוך האוכל דהן ליה משקה הפך לאוכל
וכאוכל דמיאכל אפ"ה תבטיל אסור
ה' יש פ"ה דהן לבקר עמות לקחטו
לתוך האוכל וד"ה אסור בבוקר ו' מותר
לשחט לומר כוס י' לשחט כבשים
ושלקות הם לגמל שאינו עדי' למים
ואינו קדוש זה לתקנם להפילה אם קדוש
לתוך קורה שאין בה אוכל מותר ואם לא
למימיה מותר לשחט לתוך ק"ל שיש
בה אוכל אכל הם אין בה אוכל אסור ולזה
כל שהן עדי' למימיה דהן חטא קדוש
לקורה שיש בה אוכל ה' הקדוש
ה' לעידו דינו כקדוש כבשים ושלחן
למימיה ט' השלח ופסד איך מרסקין
אותן ודינו לשבירם לחתכות דקות כד'
שיצבו מימיהם וכתובת הן לתוך כוסטני'
או מים והן גמול מלך ואינו חושש וכל
הכחם בחמה או כנגד המדורה ונכשרין כ'
מותר י' מותר לשחט הקדוש לטול

מים מותרין י' א' ל' ל' זהו חורף של
טול ידיו במים שיש בהם שולחן בדר וחס
טול ידיו של ידיו ב' ידיו של ידיו
מרסק י' י' י' של שולחן ידיו במלך
א' חרס שלג בדר ויניחו חשש י'
חרס מרסק בדר מתיר להטיל מ' רגליים בשל
והראש היה כשה' טול אסור לפרוס בגד
ע"פ החבית ולית על גביו הכלי שדולף בו שול
יבוא לידו סחיטה אבל בגד העשוי לפרוס עליו
מותר שאינו חושש עליו לשחט י' אסור
להתקמץ ב' כ' שיש בו משק' משום
סחיטה י' סכנה איך מתקמץ בו חסר י'
בבית אחיזה גזרה שמי יסחט י' חבית
שנקקו בסקק שלשה לטותם כקב שצדפה
שמוציא בו הי' יש מי שמתיר אעפ שאין
של יסחוט חסר של י' י' חסר של י' י' חסר של י'
סחטה בסחיטה זו חסר פסין רישית דלא כחזן
ליה זמנות וחלקן עליו ואמר דאעפולא כחזן
ליה כיוצא פסין רישית הן אסור והעולם מהר
החד ברבר ויש לחסר עליהם זכות דכיון
שהברזא ארוכה וחץ לעזרת חסר דבגעת
לעזרת מותר דהוא אסור שיש לו בית אחיזה
ולפי שאין טענה זו חזקה ויש לגמלם כד'
טוב להנהיגם של י' חסר תחת חבית בשעה
שמוקקים התקב י' לית מרכוס בתבטיל
מותר ואף לאש לו משון צובע ראש צביעה
במקדים י' ישמש שהאוכל תותים או
שאר צדף הצובעים צדף ליהודי של י' ג' ג'
בדין צבועות כגדיו או במפה משון צובע
אבל אם צובע בתוך משקה הפירות לית
ל' ב' חסר צביעה באוכל י'
שכא דין תורש בשבת וכו'
י' סעי' א' חסר פאה אחת וקלנית
חלבים לעצים איך מתקמץ בהם חכמים

למאכל בהמה קוטס ואוכל ביד אבד לא בכל
 ומולד בראשי אצבעותיו ב איך עושין ביד
 מלח הרבה ביחד לתת לתוך הכבש משו ודמו
 לעצור אבל יכול לעשו ממנו מעט לתת לתוך
 התבשיל ואם נתן לתוכו שני שלשי מלח אסור
 לעשו מצוה אפ"מט"ז אסור למלוח חתיכות
 צנוף דאזו ביחד מפני שנראה כמבש כבש
 והכבש אסור מפני שהוא כמבשל לא מטל כל
 אחת לבדה וחובה אב כיצם מות למלח
 י שמי שכתב שמות לטבול כמה חתיכות
 צנוף כל אחת לבדה ולהציתם יחד לכבו כדרי
 לאכלם מיד זו אחר זו ה אסור למלוח כשר
 מבשילין כיצו מבשילת להציתה י איך
 למלוח ביחד חמה כולו ועדשים שנתבשלו
 מקליפתן ז מות לדון כלכלי אפ"מ חמה יחד
 חד שידרס בקתא של סכך ובקטרה יא איך
 ממשש מלח במידן שלפני אבד מרסקה ביד
 של סכך ופניו הפך ודא"מ חמש ט מות
 לחתוך בשד מבשיל אצל דקדק בסכך י
 אסור להדיר הקציעה בשב במורג חרץ בער
 כיפות שקורי ואל"ן יא מות להשיקות את
 התלוש כדי שלא יכחוש יב המחקר היק דין
 דין חייב משום סוחץ יג אסור לרדות תלוות
 רבש מהמזרח מפני שידחה לתורש יד
 איך מבבלי קמות קרית חמה שמי יבוא לחש קמה
 שאינו קר ומוות לגבולות הקרל מעט מעט אסור
 תבואה של הכאה שליש שיקל אותה ואח"כ
 אותה טחיתה גסה שיהיה ראוי כחול ודי הקהות
 שנית מות לגבול ממנה סוחץ וכיצו בו הדכה
 בבת אחת והו שיהיה דך אבד קשה אסור מפני
 שנראה כלש וצרי לשנות כיצו מות את השדות
 ואח"כ מות את החומץ טו חרדל שלשו
 מעט למחר יבול לערבה ה ביד ה כללי ונותן
 לתוכו רבש ולא יטרוף לערבובם ולא מערבו

מעט מעט יו שחלש שריב מעט לחם
 בותץ יז חומץ ולא יטרוף אפ"מ ערב"ז וכך שמו
 שבו מעט נותן מולד דוסף ולא יטרוף למעט
 ויא דהוא שרי לערב משקה בחרדל ויקח שמו
 מבע" אבל בשבת אסור לתת משקה בחרדל י
 בשוה הכתושים משו"לש יז מות לעשו
 ייבמלי שוה יי יט דפשו ופלכלי מפני שהו
 לשחיה ואיך עושין אנתית שוה יי יט ומו
 צלולי ושמו אפורסמוף שוה לרפואה י
 איך שורף את החלתית לא במשורף ולא כמנוח
 שדרך לשחות ללכואה אבל בותכו לתוך החו
 ומטל בו כחו היה שרי מותבול מות לשחות
 בשבת ואם שמה ממונו ים ה יום וצריך
 לשחות גם בשבת מות שכך הו דרך רפואה
 לשחות י ימים זה אזה הלכך מות לשחות
 בצנוף ולתנו בחמה מפני שהוא סכנה אסור
 ישתה ממנו יט שום ובוסד ומל"ל רוח
 שריסק מעט אפ"מ חוסר"ה הדכה אסור לגמור
 רבות בשב ואס איך מחוסר"ה לא שח"ה מות
 למור בשב לל"כ מות למור שח"ה מות
 בעץ מרוד בקדוח בשבת אחר שמוריד
 אותה מעל האש יי **שכב די גור**
 בשבת ובז"ט יא כיצו שנולה בשבת
 אסור אכל לטלולה ואפ"מ ערבה בל"כ כול
 אסורות גיכול לכפות עליה כלי של תשבר וכל
 של געבה ז שבת של אחר יט אור לכבו
 ערדה בזה אסורה אסורה בזה ג פירוח
 שנשרו מן האילך בשב אסור"ה בו ביום ועשו
 מות"ה מיד"ה אכל גהם מה איך בזה מות
 ביקן כלי לתכ מות לקטוס אפ"מ בסכך קש
 תבך ולחצות בו שניו אבל קיסם שאינו אסור
 בהמה אפ"מ לטלן כדי לחצות בו שניו אסור
 ה מות לטלטל עצי בשמים להריח בהם
 ולהניף בהם לחולה ומולדו להריח ב"א קש

ואחד רבים ו' המחלוקת לבני ביתו מצות בשב
 יכול להטיל גורל לומר למי שיעא גורל פליק
 חלק פל שלוחו שיהיו החלקים שווה ואינו
 עושה לא כדרי להשוותם שלא להטיל קנאה
 ביניהם אב עם אחים אסו כיון שמקפידים
 זה על זה יבאו לידי מרה ומשקל אבל לית' לנה
 גדולה כנגד מנה קטנה ולהטיל גורל עליהם
 אמ' בבני ביתו ובחול' אמ' משו קוביא וי' ד
 דעם בני ובני ביתו מות להטיל גורל אפ' על
 מנה גדולה כנגד קטנה ממני שאיז מקפידים

שכב דיני השאלה

והדחת הכרים בשבת ובני סעי' א
 מות לז' לחבירו מלא כל' זה אכ' בדיוחור
 למרה וה' בשמטל הלוקח מרה של כמס'
 ומוליכה לביתו ואצל' אסמביא הלוקח כמנוק'
 ביתו ואומ' לו מלא לי כלי זה אבל למדור
 בפלי המיוחד למרה לעמך לתוך כל'ו שללו
 קח אסור' ב' מות לז' לחבירו מלא לי כלי
 זה למחר כמדור אותו' ג' מות לז' לחבירו
 תלי' ביצי' ואגזיס במנ' ד' מות לז' לחבירו
 לחנוני תלי' דיביעי' וה' רמזי' ובלבד של' יצמד
 לו שום דמ' ולא סכום כמנ' לז' חרי' שיש לך
 בידי' אגזיס תלי' אחרים והרי' יש לך
 בידי' מאה' ג' המביא כד' ממקום למקו'
 לא יביאם בסל ובקופה כדרך חול' לא יביאם
 לפניו או על כתפיו וכיו' עצה שישנה מדרך
 חול' אפי' בשינוי קלות כמטא ואס' אפ' שנות
 כגז' שזמ' אורחיס הרבה וער' למחר להביא
 לפניו מות וא' דלמעט בהילוך עדין ויותר
 טוב להביאם בסף ובקופה כמטא אפ' אפ' שנות
 מלאות בכני' עצמה' ו' מדיחיס כרים
 לצורך היום כמ' שנשאר לו עדי' סעודה
 לאכול אבל לאחר סעודה שלישית ית' מדיחיס
 מדיחיס' וכל' שתייה מדיחיס' כל' היז' ב

שכל היום כאו' לשתייה' ז' מות להטמא
 כלי חריש הטעון טבילה ויש אומרי' ויהא שמים
 יצא את כולם וית' הכל' לגוי' ויחזור וישאמו ממנו
 ואינו ער' טבילה' ח' כוס עשטה בזכותי מות
 להדיח' ורבי' הכל' ט' מות לשפסקי' הכל' י'
 בכל דבר חוץ מכל' כסף כנרתקו שיה' שמרי' י'
 בשנת' בשו' ותקשו מפני שהו' ממחק לכל' כסף
 שהו' רך' י' אפי' חופכי' כל' במלח רכי'

שהמלח נמחה כשתוסף בחצקה

שכב דיני מאכל לבהמה בשבת וכו' טו
 סעי' א' אפי' כובד' חתב' בכבדה שיכול
 המוץ לחצ' ולא יבחנו במקו' גבוה כד' שיורד
 המוץ אבל נטל' בכבדה ונות' לתוך האבוס ונעפ'
 שהמוץ נובל מלי' מות פ' ד' שמי' מבוז' ב'
 לא ימרוץ אדם שיערים לתת לפני' בהמות' ואל'
 משער באומר דעתו' ג' אפי' גובלי' מורס'
 לבהמ' או לתורגמלי' אבל מותי' בו מים ומעביר
 בותרוד או מקל שות' ערב' כיון שאינו מורס'
 בידו ולא מסבב התורד או המקל מות' ומעביר
 מכל' כל' כד' שיתערב ומות' לערב' חמורס'
 בדרך' או בכל' אחד ומחליק אותו בכל' הרבה
 ונות' לפני' כל' בהמה וצחמה ומערב' בכל' א'
 אפי' כד' ואפי' פורים' ויש אומרי' וית' כמים עג'
 מורס' בשעת' ולא אמה' שמחליק' בו שר' י'
 וערב' לא כשהמ' יבנות' עליו מבעי' ד'
 קשים שלשבל' שיקשמים בעינים או בג' מ'
 מקומות מות לחת' כשהמ' מכל' מה' וצחמה
 אבל אסור' לשפסקי' מה' בידי' כדרך' שפוסק'
 באוכל' בהמה כד' ישי' ונות' לאכול' דשחי'
 אוכל' בדבר' שאינו אוכל' מותר' לעשותו אוכל'
 אבל מותר' ביומא' כד' שהו' ראוי' לאכילה
 לא טרחי' ביה להכשירו' לתקנו' ונת' ח'
 עצים שיקצו' מן האיל' ויש אומרי' אפי' מ'
 לבהמה בעודם לחים מותר' ומכספס' בהם

להחכירם שואינם ראויים בלא שמשוק" ו
 מחתכין דלענין לפני בהמסורה שבת לשון כח
 אתמול" 2 מחתכין בבלה לפני הכלבים אב
 מתכילה חיים ב"ן שהיה מסוכנת ב"ן שהיתה
 בלילה והוא בבלה חקשה שואן להלכה בלילה
 בלא חתכה אבל אם חתכה ראוי להס בלילה
 חתכה לא רמורה במה שהיו ראוי לא טחנין
 ח' איך מחתכין שחת וחורבין לפני בהמס ב"ן
 דקה ב"ן גסה משו בלא חתוך נמי חזו לאכלה
 ט' איך אבסין את הגמל דהיו שמתכילה
 בידו כל עד שמרחיב ב"ן מפיה בלילה
 ולא חורסין דהיו שחורסו מאכל בגרזנו
 למקו שואיני כול להחציה אבל מלעיטין" איך
 מאמרין את העבדים אב מלעיטין איזנהמא
 למקו שואיני כולה להחציה" הלעיטה למקום
 שהיא יכולה להחציה" מות ליתא מאכל
 בפיהם של חורגלי" לא איך מתכין מים
 ולא מזונות לטב וזמרים ולא לפני קיני שוכן
 וזמרי עליה ולא לפני חציר אבל צותגין לפני
 אוננים ותורמלים ויונים ביתיות וכף לפני כנב
 שגזומות ענין" ב' מות להחכיל תולעת
 המשי" ג' מעמיד ידים בהמות על בשמים
 מחובדים ולא חייבין שמי יתלש מהם אבל
 לא ע"ה מוקצה מפני שואינות קל חוששן שמי
 יתן לה ממנו בידים ודוקא להעמידה על גבין
 כמשאבל לעמוד במנה בענין של תופר
 להטות לא ודך שם מסת" י"ד מוטל מאכל
 מלפני חמור ונותגין לפני שחראבל אף כוטל
 מלפני שור ונותגין לפני אבן מפני שנמאס
 ב"ר השור וזינו דאין עור לחמור" כ"ה
 אסור להרוק האיבוס לפני שור טלפתאפרין
 אבוס טלכל גזרה אסור טל קרקע ראדית
 לאשויי גזמות ואסור לכלסוק התב מלפניו
 לצדדי" שכתב הג"ה שעשה מחכה

בער ישראל ובו"ז סעי" א' מותר להחכיר
 בשב ומותר ליתא מזונות לפניו בחצר לאכלה
 טאם נטל ויצא איך נזקקין לו ודוקא שהגה
 בחצר ואכל דתם נטל דאין אכל אם עומד
 בחוץ ופשיטו לפניו שידוע הוא שיוצא
 אולי"ת לא שאר חפצים שדרך להוציאן אסור
 אם עומד בפנים אף אם החפצים שלמי שואן
 אימ יודע שהחפצים שלמי" ב' היכא דאין
 משו דרכי שנים אבא לא מות לתת דאין
 לשליח עיגור" ג' מות להחליף משכין בש
 אם הו' מלבוש ויוצאנו דרך מלבוש כי איך
 משא ומתן וגם ב"ש מות בענין זה יתם
 הישראלי צרי' ללבוש" ד' כת שאמה גוי
 לעצמו בשב יש אסור ויש מותר" ובעש
 הדוחק או לצורך מצוה כגון סעודת כל' מנו
 או לצורך כל המוציא ישלסמוך על המותר
 ה' אי שער דאין אסור ליקט פירות לעצמו ואין
 לשל ואם ספק אסור ליקט או צד היס אסור
 לשל ואם ספק כו' ביום אבל לערב מותר
 מיד אף אם ודאי ליקט וצד היס" ו'
 ליקט וצד בשביל ישראל או בשביל ישראל
 ואין צרי' להמתין לערב בכדי שייעשו
 ספק אסור ליקט בשביל ישראל שידוע של
 בשביל ישראל ואין ידוע אם כלקט היס
 לאן אסור" כו' ביום ולערב בכדי שייעשו
 דלערב מות מיד" ח' דבר שאין בו חשש
 צידה ובחובד לא שהובא מחוץ לתחום אם
 חבאוני לעצמו מות אף כו' ביום ואם חבאו
 בשביל ישראל מות לטלול אף כו' שהובא
 בשביל אב לאכל אסור כו' ביום לפי שהובא
 בשבילן לערב בכדי שייעשו ולאחרים
 מות כו' ביום ז"ל דלמי שהובא בשבילן מות
 לערב מיד והו' דשרי ליש' לטלול אכ"ר
 כשהביאו הגוי לעצמו דין בתו' דאמות או

בית

בתוך העיר אם היא מוקפת חומה והוא שתהא
מוקפת לדידה דהיינו שיש שדה ולבסוף הוקפה
וסתם עיירות מוקפות לדידה וסתם מבצרים
אינם מוקפים לדידה" ט' אם הן ספק אסכא
מחוץ לתחו אסור ודוקא בגוי שחינו שריו עמו
בעיר אבל גוי אשרי עמו בעיר ופירו המצריך
בעיר איך להשמוסק ואם איש לגוי שכי
בתים ואם מהך בתוך התחום תליך להקלומות
לאכול אס' למי שהוסא בשבילי" ג' גוי
שביחא מים לבהמות מותר שיהו רשות היחיד
לה ה' מותר לישא להשקות מהם בהמות והוא
שאיך הגוי מכיר ודליכא למיחש שגל ירבה
בשבילי ואם מיכלא לצור בהמות ישל אסור.
בכל מיני תשמיש אס' ישל אחד ואם מיכלא
מבור רש' היה לכרמלית מותר לאחר שגמלא
בשבילי" א' ליקט גוי עשבים לצורך בהמות
אם אינו מכירן מאכילאחרין ישראל שעומד
במנה כענין של תוסל לנשות לא רחץ שם
דלו להעמידה עלה אסור דהשכ שמי יסול
בדיו ויאכלנה וזה מוקף אכלאס כבירר
אסור וס' כל דבר ואיכא למיחש שביטא
ירבה בשבילי אכל דבר דליכא למיחש שגל
ירבה בשבילי כגון שהדליק לעצמו אוששן
כעש לירד בו שבתא ובכעשא יספיק לכל
אכל מכירן מותר" יב' אעפ שאינו מכירן אס'
אומ' כפידוש שכלול יש' הוא עושה ואכלו
אם אינו אומ' כ' אס' מעשיו מוכיחין שכלול
יש עשה כגון שהדליק ברב בית שישל בו
וחלך לנהגו אסור" יג' אס' ליקט גוי והוא
והאכיל לבהמות יש איך צרי' למחות בו רבי
שעה אכלאס רגיל בכך צרי' למחות" יד'
עשה גוי בשבת ארץ או קבר לעצמו מותר
ליש' לקבר בו ואם עשאו בעבילי ישל רחל
יקבר בו עולמית ודוקא שהקבל בפחאס

והאריך עלגביו שהכל ידעיים שבעשה לפר
יע' אכלאס הן בצענה מותר לקבר בו לערב
בכדי שיועשה ואס' כשחול בפרחסיא אינו אסור
לא לאותו יש' שבעשה בשבילי אכל לישל אחד
מותר והו' ש' מותר בכדי ש"עשו" טו' גוי
שהביא בשל חלילי' ללמוד מהם ישראל לא
חא ולא אחרים עד ש' מותר בערב בגוי שיבאו
ממקו קרוב ואם ידע בזהו שמוקסו מלוביאס
בשב' ימותך בערב בכדי שיבאו מאותנבוקס
ואח' מותר' בי' לו בי' לאחרים והם כשהביאס
רחץ כשו' הרב אכל אס' להם ואם לא רחץ מותר
כיון של עשה בהם איסור מזהחא צדיק
להמתיך כדי שיבאו לא מותר' לערב מיד'
ל' ספק אם הובאו מחוץ לתחום או מותר' התקום
חוששין שמה מחוץ לתחו אסור" טז'
דיני רחיצה בשבת וכו' יאסעו" יז'
אסור לרחוץ כל גומא אכלאס אסור ויתבר
לבד אכלאס' שהחמא ממש בי' אס' דהם
בכלי בי' אס' בפרקאס ואס' לשפך המים
על גומא ולהשתטף אסור אכל מותר לרחוץ בחמ' **יח'**
כני ידיו ורגליו והם בחמ' ואס' אכל ברחבי
טבריה מותר אכל כל גומא אסור על צונג
והו' דשרי בחמ' טבריה חוץ בקרק' אכל ככלי
לא דמות ולא חלוט מותר האור" כ' יא' דהא
דשרי בחמ' טבריה דין בשאין המקו מקורה
אכלאס המקו מקורה אסור משו דמות לירי
ציע ואסור יא' דמות להציע בחמ' טבריה
ג' אבות חמים שה' חמה אסור להמשיך לתוכה
אס' מעשם לל' שלצונ' ופי' הסילוף יוצא חוץ
לאבות חמים ופי' נמשכ' לעוקה שבקרק'
ואס' המשיכו אסור אכל המים שנכנסו לה מעש
ברחצה ובשתיה בל' הואמו בשבת" י
לא ישתטף אדם בצונ' בל' גומא ויתחמם כגור
המדרה מכי שמתטף בים שעלו ונסאין

כרחוק גופו בחמץ אכל מותר להשתטף בצונן
 אחר שנתחמם אצל האש" ה"א שצריך לזה
 של לחמם ידיו אצל האש אחר נטילה אם לא
 יתבטל יפה תחלה" ו' אסור לתקן עגב טבבו
 כלו שיש בו מים חמץ חמץ בחול מביא חסכה
 שופעמים שהם רותחים" ז' הרוחץ בנהר
 צדי שינגב גופו כשיעולה מהנהר מפני שלא
 ישאר המים עליו וטללים ו' אסור בברמלית
 רבי שהעולה מכאן הרוחץ צד ישר רבי מים על
 גופו אצל הנהר כדי להזמיר סותק על ראשו
 ועל לבו שלא הקפידו בו" ח' אדם מותר
 לטבול במטמאות בשבת" ט' מותר לרחוץ כחו
 ידיו והלך בדבדב' שאינן משיריף שער
 מעורצף עם דברים המשייריף וכלב של יחא
 הרוחץ מרובל חבשיר" י' כמות לרחוץ ידיו
 במורסן" י"א מרחץ שקחמו נקבץ מעש
 למועש ש' רוחץ בצמיד חבל אם לא סרדכו
 נקביו אע"פ שמוציא הוהם כעב צדי להמתין
 לערב כדי שיעשו רבי שיאסו לעשו כ' גזרה
 שכן יתנה בגזלים" י"ב אסור לכבס לרחוץ
 אפ' לחצות" י"ג עב שישור ומים רדים בה
 וישבה מרחץ דוחצת בשבת אסורוב גוים
 מותר לרחוץ בה במוצ' שב' מידואס רוב ישר
 יחא א' מחצה על מחצה אסור למעש מד כדי
 שיחמו" **שכ"ד רי"ז סי' כ"ה**
 בשבת ובו י' סעי' א' חושש במתנין לא
 יסוד שמך וחומץ אבל סך הוא שמך לבדו
 אבל לא בשמך ור' משה ומכחא מילתא
 דלרמיה קא עבד ואסורו מקו שמצוי בו
 שמך ור' ור' דר' בעי אדם לטובא אפ' ברה"א
 רבואה כמות" כ' סכ"ז ומשמשי' להחיות
 ע"י טבול דהינו שסך ומשמשי' ביחד והלך
 ימשמש בכלו אפ' רי"ז י"ג" ג' י"ד
 מוגד"ף בל"ה השתדלך מאכ והירידתו

רגליו מטונפות בטיט וצואה" ד' לא יס
 רגלו בשמך והו' בתוך המנעל או הסנדל
 שהשור מותר לכך דמי' לעיבוד אבל סך רגל
 ומניחו במנעל וסך כל גופו ומתעגל ע"ה
 והו' של יחא בשמך הנשף מגופו שיעור כדי
 לעבדו אפ' יש בו כדי ר' צחצחו מותר והו' של
 יכ"ז אפ' לצחצחו" **שכ"ח ר"ז חולצה**
 וב' סעי' א' מי שיש לו מיחוש
 בעלמא חוא מותר חזק והלך כבדא אסור
 לרפואה ואפ' ע"י גוי גזרה משו שחיתקס
 ז' מי שיש לו חולי שלם כל מעוה לחלל על
 והצד' ה' משובח השול' ה' שופך דמים
 ג' כל מכה שנחלל דהינו מהשינים ולפס
 ושינים עצמן בכלל מחללי' עליה מות הש
 דיוק שנתקלקל מהאברים הפנימיים
 מחמת מכה או בועה וכיו' עבא בל מיוחש
 א"י בקרואי מכה" ד' מכה שנחלל דינה
 צריכה אומר שאם א"י שם בקיאי' וחולל
 מיכן אומ' כלום עושי' לו כל שראי' לש
 בחול אכל כשירדע' ומכירי' באותו חולל
 שפמותי' ודין צד' חלל אסור לחלל ער
 אע"פ שה' מכה שלחלל" ה' מכה שחית
 שלחלל משלי' בבקי ובחולה וא"י מחלל
 עכו שבת עד שיאמ' א' מהם שהו צד' טל
 או שיעשה אצל א' משו סכנת נפשו" ו'
 מכה שיעל גבי היד וגב הרגל וסך מי שחל
 עלוקה וסך מי שנשכו כלב שוטח או אוח
 מצותלי עפר הממית אפ' ספק אס ממית
 אם לאו ה' כמכה שנחלל" ז' מחללי'
 שבת על כל מכה שעשית מחמת ברזל
 ועל שחץ הבא בפי הטבעת ועל סימטא
 וההקדא מלונקדן בלעז ועל מי שיש בו
 קדחת חם ביות אם עם סימור" ח' מי
 שאחצדס מוקי' א' חות אפ' חולך על רגלו

ואם ביום הראשון ט' החושש בעיניו או בעינו
יש בו ציר או שהיו שותתות במנו דמערב
מחמ' הכאב או שהיה שותת דם או שהיה בו
ריח או חלת אוכלא מחללי עלמאת השבת
כל חולי שהדוכאים אומרי שהם סכני אעפ
שה' על הבשר מבחוץ מחללי עליו את השב
ואם דוכא או אומ' צד' ודוכא או אומ' צד'
מחללי יש מש' שה' צד' מוכחה דכל בני
אדם חשבים מומחץ קצת וספק בפשו' להק
ט' חולה שיש בו סכנה שאמרוהו ביום
שבת שצד' לעשו' לו רמאה ידועה שישבה
מלאכת חבול שבת שמונה ימים אף אומד'
נמות' עד הלילה ונמצא של חלל עליו לא
שבת אחת לא יעשו מיד אעפ' שמחללי ט'
עליו שתי שבתות י' כשמחללי שבת
על חולה שיש בו סכנה משתדלי' של לעש'
ע' מים וכותים וקטנים ונשים לא ע' יש
גדולם ובני דעת י' כל הצד' לחלל
שבת בדבר שיש בו סכנה ה' משוכח אפ'
אם מתקן עמו דבר אחד כגון שכיר ס'
מצודה להעלות תינוק שנפל ונקר וצד'
עמו דגם וכ"כ ב' י' היה חולה שיש
בו סכנה צד' בשר שחט' לו ואף אומד'
נאכל' נגו' ככלה אפ' אם היא החולה צד' י'
לא כילה ללול נאכלה מוכנת מיד והשח'
טה מתאחרת לו מאכיל' אותו הנכלה
ט' אמרוהו הדוכאים שצד' גמדות אחת
ודעו לו עשרה והביאו לו כל א' גרודת י'
פלו פטורי ויש להם שכר טוב מאת השם
אפ' הבריא בראשונה י' אמרוהו לעש'
גרודות ולא מוצאו לא שתי גרודות בשני
עוקצין וג' בעוקץ א' כורת' העוקץ שיש
כזה ואם היו שנים בעוקץ א' וג' בעוקץ אחד
לא יכדתו לא העוקץ שיש בו שנים י'

חולה שנטל מחמת חלו' למשכב ואף בו סכנה
אומד' לג' לעשו' לו רמאה אפ' מחללי
עצמות השבת באיסור דאורייתא אפ' יש בו
סכנת אבר ולחלל עליו יש' באיסור דרבנן י'
בידים יש מתיר' אפ' אף בו סכנת אבר י'
שאם יש בו סכנת אבר עוש' ואם אף סכנת
אבר עוש' בשני ואם יש בו סכנת אבר עוש'
כלא שני ו'א שאם יש בו סכנת אבר עוש'
לו דבר שה' נסמך למלאכה דאורייתא ודבר י'
שאף בה' סמך למלאכה עוש' אפ' אף בו סכנ'
אבר ודבר הסברא חשלישית כלא י'
הק' דם ונצטק עוש' לו מורדה אפ' מתקופת
תמוז י' חולה שאף בו סכנ' מותר בשב'
ג' א' י' לתוך הע' גמדות עלגבות אפ'
מותחוסוד הע' אפ' ואם אפ' כותח ונצטק מות'
ורקתפל אפ' על גביו אפ' דמוכחא מילתא
דלפומה עבד' ט' שורה ארם קילור'
מש' וכות' על הע' שאינו מראה' כדוחץ
וח' דלא עמיץ וכתחולא חישינ' משו' שחית'
סמנ' דכין ולא התיר לו לשרת' לא מעש'
איכא הכידא' ג' מעבד' ג' חמכה
וסכ' אחתה בשמך אפ' בלח' מוכ' שכוון
במח' ואפ' בגמר מכה וליכא זא' עזר אשרי
אפ' מתק' עלה שמך וחמ' מעורבין
עד ולא פ' מוך לתק' עליה אפ' מת' חת'
חוף למכה גמדות וחד' לתוכה' ב' כותב'
סמוגות כות' כד' י' שנים וחד' שנים שאין
לרמאה אפ' כד' על יסודו הבגדים את
המכה אבל לא ישרים סוף מורמ' ו'א י' שנים
של כותב מעולם על המכה אבל אם היו כותב'
על המכה אפ' שנים שרי' דשוגגות מרמאים
כ' נותנ' עלה ע' מכה בשב' שאינו י'
כמש' חוף מעל' אפ' שה' לרמאה' ק'
רמיה' שכלה מעל' מכה ע' קרקע לא

והדירה בפלה על כל יחצירה ועיגוי מותר
 להניחה תחתיה כן מגלה קצת רטוויה
 ומקצת פי המכה וחוצר וחגלה קצתה השכי
 ומקצת ורטייה עצמה לא יקנה ממנו שהיא
 מותרת כן המביש שהיא בשב כד להחיות
 המכה כדרך שדוכא עשוי שהיא מתכונת
 בדמותה להרחיב כיהמכה כדרך שרופא
 עושין שאף מרדזה חיי משו מכה בבטיש
 שזו היא מלאכת הדוכא ואם נפיקה להוציא
 ממנה חליה שבה הל מותר כן מי שנתה
 ידו או רגלו צומתה בין כד להעמיד חסא
 לאבדו ממנו שהחזק ישיבומשו ומוחה
 ואם היא כמעט תהיה לו כמו החוטף ואין
 לו שם שם פרק ידו או רגלו ממקומו לא
 יעשה שבה הרבה כענין שזה הוא המותר
 כדמואם סתפא נתפא לא צבור
 שפירשה וציצים שהם כמו רצועות דקוה
 המולטות מעור התאבד וסביב הצמח אם פירשו
 רוב כלפי מעלה ומעטות חותך להסיר ביד
 מותר בכל פשוט אבל אם לא כד שחזק ביד
 פטור אבל אם כד שחזק חזק ופרשי כלפי
 מעלה בלוי ראשי העצמות ודית ביד
 רחבו כלפי המוק וצרי לחוש לשני חמירי שם
 כל החושש בשניו לא יאבד כח חומץ וימלט
 אבל חומץ ופולטא כל מטרב ביד כן
 החושש בגדונו לא יעדרנו בשמן אב בולע
 הוא שמן ואם סתפא מתפא לא מותר מותר
 ליתן חלב מהבהמה דבמקום צמח לא צרי
 רבנן ויא שמוסא לו לא צער של עב מקור
 ליתן מהבהמה בשב לא אשה חרוב
 מדירה לתוך הבוסא לתוך הקערה ותניא
 בכה לה מותר לאשה ליתן מחולב כד
 שאחוז התינוק הדר ויניק לא אינעס
 מצטבי ולא שפץ בנהשנים לדמיה ודא

כא שנתרפיה
 תכין עליה רטייה
 ואינו יאכמשמה
 כן

משו רחוקה מותר לא כל אכל
 שהם מאכל כל אים מותר לאכל ולשתות
 לרפואה אעפ שהן קשים לקצת ודלי
 מילתא דלרפואה עבד אפה שרי וכו
 שאינו מאכל ובשקה בדי אים אסור לאכל
 ולשתות לרפואה מישיש לו מיחוש
 והו מתחזק והחזק כדריא ואסא ליש
 מותר לא מותר לאכל שרפים מותר
 ולגמוע ביצה חיה כדי להנעים הקול
 איך עשין חפץ טי צץ דהינאגל מתקין
 בזה משו הפסד אכלים ואם מצטער בזה
 מאכל בחול מותר אפ בוס ובשב אסור
 ומותר ביד כל החושש במעיו מותר
 עלה שיעירו ממנו חמץ אעפ שיעדי
 בזהכל לא מי שנסתכל שרפואתו
 כמות ידיו ורגליו בשמן מותר לסוכם בשמן
 מותר מתעמל דהינו שדורס על חמץ
 בכח כדי שיעדיע ואסור לחזק כדי
 שולתימק כדי להוציא הדעי מן
 לבנות כוס על הטבור להעלותו ולהעלות
 אצנים ביד ביד בכלי ולהעלות אצנים
 תוך שכנגד הלב שנקטף לצר כנים שכן
 מא אץ עשין בסמני כדי שחושש לשחין
 ויש לו צער מהם מור רוחץ במי גול
 ובמי חמץ ובמי סבירה ובמים הימים
 הגדול אעפ שהם מלווים שכך דרך לדחוק
 בהם וליפא הוסחת דלרפואה קא עבד אב
 לא במים הרעים שבים הגדול ובמי משה
 שהם מאוסים ואיך דרך לדחוק בהם לרפואה
 ודוקא ששוחה בהם אבל אם אינו ששוחה בהם
 מותר שאינו נראה לא כמקלה מור לחוסס
 עלבשים ועקרבים בשב של ידיו ואצבע
 משו צידה מור כותני כל עגהעץ לקול
 והו שיהא כל הניטל בשבת מור עצם

שיצא ממקומו מחזיק אוחז" מ"ח אסור
להניח בגדי על מכה שיוצא ממנה דם מהמכה
לכ"כ יש לחשוף המכה במים או ב"ץ תחלה להעביר
דם שבמכה וי"א שמרדף קור"י עכ"ש על המכה
ומכסה בהם כל הדם וכל החמורה וזאת כדרך
עליו סמרטוט" מ"ט אסור לשים מתיקה במי
הטבעת כדרך שמהגין לעשות למוי שהוריד
עצור אוחז ימים אותה בשמי שיחזקה בשעת
אצבעותיו ויכנהה בנחת" **ש"כ ע"ר**
מי מחלל שבת וכו' סעי' א' כל
פיקוח נפש דוחה שבת והצ"ח הע"ז משוכח
גמלה דל"ק בחצר אחת וידא שתעבור לחצר
זו ויבוא ל"י סכנה מכ"כ כדי של תעבור"
ב' א"י הולכין בפיסוק נפש אחר הרוב אס'
היו ט' גוים וישראל א' בחצר ג' וירדע א' מהם לחצר
אחרת ונפל עליו שס מכולת במקחף כ"י
שנשאר קביעות הראשון במקומו חשבינן
לה כמחצה על מחצה אבל אם נעקרו כולם
ובשעת עקירתם פירש א' מהם לחצר אחת
ונפל עליו א"י במקחף שבי"ז שנעקר קביעות
הראשון במקומו אמרינן כל רמ"ש לרובא
פריש" ג' מי שנפלה עליו מכולת ספק ח'
ספק מות ספק ה' שם ספק אינו שם א"י אהל'
שהו שם ספק ג' ספק ישר במקחף עליו א"י
שיושב כמה ספיקות ד' א"י מצאוהו כ'
מרדף שאינו יכול לחיות זאל"כ שעה במקחף
ובורקין עד חוטמו אס' לא הרגישו בחוטמו
חיות אז וראי מת ל"ש כגון בראש תחלה ל"ש
כגון בדגל ותחלה" ה' כרע עליו במותם
לא יאמ' כדמותו תחתיו לא במקחף ע"י ה'
ש"מ עדיף חיים הם" ו' גוים שצלו על עיריות
ישראל אס' באו על עסק ממוא א"י מחלל עליו
את הע' באו על עסקי ישראל נפש וא"י סתם יוצאין
עליה ככלי ז"ל ומחלל עליו את ח' ובעד

הסמכה לספרת א"י לא באו לא עסקי תכ' וקש מחלל עליו א' השבת" ז' יש ב"ש שבצמח הזה א"י לאו על עסקי ממוא מחלל' ש"ס לא יניחנו ישר לשלול ולבז' ממוא יחזקו והיו עסקי נפשות" ח' הדוחה סכנה שיש בה ישר המטרמת בים וכ' כהל שוטף וכו' ח"י מדרדף מכני גוים מצוה על כל אחד לחלל עליהם שבת כדי להציג" ט' כל היוצאים להציל חוצרים בכלי דצמ למקומם" **ש"ל** דיני יולדת בשבת וכו' סעי' א' יולדת היא כחלה שיש בו סכנה ומחלל עליה את השכל כל מה שצריכה קור"י להחכמה במקו' למקום ומילר"י ומדל"ק כד א"י היא סומה ומ"מ כלמה שיכול' לשנות משני' כגון אם צריכ' להביא לה כלי מביאת ולחמדה תלוי וכו' ב' נכדית א"י מילר"י חתונה א"י בדבר שא"י בו חלל שבת" ג' נקראת יולדת לחלל עליה שבת משתשבע על המשבר או משעה שהדם שותת ויורד או משעה שחברותיה משמות אותה בצדועותיה שא"י בה כח להלך כיון שמתחבא אמו מחלל עליה אתה שבת" ד' בל"ג יולדת שוכ' א"י אמו חזנה צריכה מחלל' את השבת מה ועד' א' אמרה ח"י צריכה א"י מחלל' בזכ"א ואל"כ א"י אמה צריכה א"י מחלל' עליה ד' הרי היא ע"י ל' ז"ס כחלה שא"י בזכ"א" ה' הישבת על המשבר ומתה בזכ"א ספ"י בשבת א"י דרך חט"ח וקורע"י בטנה ומוציא"י הולד ש"מ יוצא ח"י" ו' עוש' מדורה ליוולדת כל ל' יום וא"י בתקופת חמ"י" ז' הולד שכול' עוש' לו כל צרכיו מוח"י א"י א"י ומוט"י א"י א"י ומוט"י חש"י ש"י ש"חם הולד וחולל' את המכור וה"מ בכול' לט"א א"י א"י כול' לשמונה או ספק ב' א"י א"י מחלל עליו

לו כמון שחוק מעש לאי שחקנו לא לנעם
 בשמך אם לא עירב מאתמו יי' ושם לית
 עליה לא יערכם הים לא יתן כלל לבדו
 איך עושי לה חלוק לא כורך עליה סמרטוט
 ואם איך לו כורך על אצבעו דרך מלבן של
 מדרך חצאה בחול ומביא דרך חצר חוצה
 אל לא נשתתפו יחד" ט בצמח חכמי חתומה
 אם לא היו דוחצים את הולד לפני המיר
 ולאחר המילה וביום ג' למילה במים חמים
 מסוכל אלכ"ל מקקו לכחוב משכטו כשח
 להין בשב וואירצא לא כהק ברחיצה כלל
 לחוץ בשב אם רצו כדי רחיצת כלל
 אדם שולח מל מעולם לא ימול בשב
 אם מל ככל פעם אחת מות למול בשבת
 ואם הוא אביהבן **שלש שולח**
 לילד הבהמה בשבת" וכו' ג סע" א
 מילדי את הבהמה בשבת" ב איך ממיל
 לבהמה גלדי מכה ולא סכין חותה בשבת
 והם בגמר מכה דליכא למשון תענוג אם
 בתחלת מכה דאיכא עשרא שרי" ג
 אם אכל כל שניך הדבה והי מצטערת יכו
 להדיעה בחצר כדי שתגיע ותתלפא" ד
 אם אחזה דם יכול להעמידה במים כדי
 שתעטנן ואם הוא ספק שאם לא יקיצו לה
 תמות מות לום לגוי להדיעה" **שלש שולח**
 לפנות אורד בשבת" וכו' ג סע" א
 אורד שולחמה או שלכדי יי' אעפ שמו
 להסתפק ממנו אסור להתחיל בו לפנותו
 לדבר מצוה כגון שפנהו להכנסת אורחים
 או לקבוע בית המדרש וכי' מפניהו אם היה
 האורד גדול מפנהו ממנו ה' קופות לא היה
 ה' קופות מפנה מהם ד אכל כוונ לא יפנה
 ישנה גומות" ב כשמסגה לו ד אור קומ
 לא יחליט בקופות קטנות להחליט בהוצה

פעמים כדי להקל המשיך בפני שבתה נמנה
ואו ישא מילתא טפי" ה' לו דאיה קנות
שמעיה הינו לאורחיה ואסכחו לו הרבה ממנו
כשיעור הזה לכל אורח ואורח ובלדו שלא
יפנה לו לכולם דאיכא טרחא יתירא ואכלא
יפנה לעצמו או אחר יפנה בעדו" נשאל
דנדר דליקה בשבת ובזכר סעי'
נפלה דליקה בשבת אם הוא בליה קודם
סעודה יכול להציל כדי להציל מזוג סעודה
הראוי לאדם לאדם והראוי לבתו לפה צרה
ובשחר' מצוץ בסעודות ובמנחה כדור
סעודה אחת ודק בני הבית שהדליקה בולא
יניחו יותל משו דאיכא למיחש שמתוך
שטרודים בדעלה ישכחו השבת ויכנו אכ
בתים הקרובי וידאי שתגיע להם הדליקה
יכול להציל כל מה שירצו" ב' שמתיר
לשטל מעות ודברים המוקצים כדי להציל
מפני הדליקה או מאונסים הבאים לגזלם
רשעים המסירא ודק לחוש לאיסור מחקצה
ישא אסדי ואם לומ' לגני לשטל סחורה
הכסדרת מחמת גשמים ישא שאמר
ה' הצילת נפיקה לא יציל בתה דראה אכל
אכלא שרי" ו' מצילי מיה' לשב אכל
לא משב ליה גימי טוב' ולא בשבת הבאה
אבל מיה' למוציא י"ה מצילי מצוץ סעודה
אחת ה' מצילי לחולה ולעקף ולרעב
כדמכ" ו' גא דאי מצילי לא מצוץ סעודה
הינו דק בשני כלים אכל בכלי מצילי
אם יש בוק סעודות ואם פורס כלי מצוץ סעודה
והביא לתוכו וחדר וקיפל והביא לתוכו מות
כין שמוצי' הכל בפעם אחת" ה' ומותר
להציל פלי תשמישו הצריכים לו לאותו היום
כגון כוסות וקצוות ה' ולבש כל מה
שיכול ללבוש ומוציא ומוטט וחדר ולבש

וכווציא ומוטט ויש כוש שאימ' לנפש ומוציא
לא פעם אחת בלבד" לו ואם לאורח' בואו
והצילו לכם כל אמצוץ סעודה ויכורלי
לבוש כל מה שיוכל ללבוש ואם מצוץ זכר
בזמן הדבר כיון שאומ' הצילו לכם ואסמינס
רצים לזכות לא רצים להחזירו ולקבל שכר
על הצלתם הדעות בידם ולא היו שכר שבת
כל הצלה שאמר/ אינה לא לחצר אחת
המעורבת אבל לא לשאינה מעורבת" ה'
ואכל הצלה שאמר/ היא לחצר ואם הסמוכה
ל' ה' וגם אינס מקור' דדמו ל' ה' וס' ה' ד'
א' מתירי להציל לא מצוץ סעודה וכלים
הצריכי אבל רבי' אחר שעידיב עמו יכול
להציל פל מה שירצה ואף לחצר לא אמרו
לא לחצר חבירו אבל לחצר שלו שאינה צריכה
עידוי יכול לחוצי כל מה שירצה ויא' שוא
חילוק" ב' כל כותבי הקדש מצילי ואידעו
מכאן הדליקה וקור' בהם א' כותבים בכל
לשון ואם כותבים בשם ובסקרא ובכל דבר
וכ' מטבע ברשות שטבעו חכמ' מצילי
אות' ב' הדליקה ואם חתול' נכ' תרמם שכתבו
עבדי כגון יג' שהדוקא וכדמה תימרוץ להוס
ועבדי שכתבו תרמם או בשוץ שאותו העם
בקיאים בו" וס' שות' שישבן חזקה ל' קט'
פ' אותיות מותר תיבות עליות או שיעבו
חזקה מצילי אות' ה' ש' מש' ומגלת
אסתר ותאמר נאם ב' אצילות אם אינה
כתובה כמשפטה משנה' על העור וכד' א'
ב' קדושה להציל מסני הדליקה" י'
הקמיע' שיש בה פיסוקי א' מצילי אות'
מכאן הדליקה ויא' שמוצי' לו" מצילי
תיק הספר עם הספר ותיק התפיל' עם התפיל'
אעפ' שיש בהן מעות ויא' לשאר כרצבי
הקדש" ו' אם היתה תפיל' בארנקי מלא

[illegible]

מתרועעה חכית שליף יכול לקחת גור
 שורא יתקנה כשיבוא כל גחלת
 המונחת במקו שרבי כיצחקים בה יכול
 תהיך אם היא שלמתכת בף אם היא של
 והרמבם יוסר בשלעף שרלה דיף חזק
 שנעצרה ובו הסעיף א חבית שנעצרה
 מצילף ממנה מזדף גסעודז אכ בכלם חזק
 דלף בכלף אכ מחזיק קסעורות מצילף ומוחזק
 לאחרים בואו והצילף לכם וכלף של יסמך
 רחבו של ישים הסכנה במקו היף לחזק
 ולהסימך גדידה שם יסחוט ואכ אם יש
 בית אחיזה דליכא חשש סחיטה יסוק ש
 יעשה כדרך שהו עושה מחול ולא יסמך
 בשמך להכניס ידו ולקחה בשפת הכף
 ב אם נעברה בראש גגו מביא כל ומחזק
 תחתיה ובכלף של יבא כלף אחד ויקלט
 הקלט מן האויר לחזק שירד מן הגג והוא
 יבא כלף אחד ויעדף אותו לראש הגג והוא
 מצילף בכלף א מצילף אכ יקלט או מצדף
 ג כדמנו לו אוחדף מביא כלף אחד הקול
 כלף אחד ויעדף ולא יקלט ויעדף ואחף יבא
 האחד חים ולא יעלים חזק אחדים שאין
 צריכף לאכול ד אם יצוב תירוש מגוח
 שלעגלף שעדיף לא פדדכ שנמצא ידות
 חדכף אינו ראוי שהדי המשיקף ששבו אחת
 ואינו ראוי לשום כלף ותחתין מפני שמבטח
 מהפענף צד יעשה כיחשם מכותו או שטח
 ואזי יהיה אותה הדנף לפניו גרף שלעף יחש
 להניח שם כלף לקבל הדנף כדי של יעשה
 שם טיט וכשיתכלא הכלף לא יזרקו
 אחר של יבעטו מהכניץ לא מריקו בתוך
 הגיבת ששבו המושקים בצמנה שהי מבטח
 מהכניח עי משיקף שבה משו משיקף
 ששבו ה מתכדו לו כידות בחץ אחת הנה

ואחת הנה מלקט מעט ומעט ואוכל ולא יתן
לתוך הסל ולא לתוך הקופה ואם נפלו במקו
אכזות אכל לתוך הסל לא נפלו לתוך צורות
ועמולות שבחצר שאין מלקט אלא ואוכל
ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה
על אכזות לילך על גבי העשב
וכך באר"ל וכו' יג' סעי' ה' איך עורר
באילן ב"ל לח ב"ל יבש ואיך נתלך בו וידע
משתמש במחומר לקרקע כגל שמי יעלה
ויתלש עלה באילן בשב בשוגג מותר
לירד במזיד אסור לירד ואם עלה מבע"ל
בכל גותה מותר לירד משחשיכה זמן והם
כשהיה דעתו לירד מבע"ל אכל לא היה דעתו
לירד מבע"ל לא ירד משחשיכה כיון שהיה
דעתו לישב עם באיסור ב' שרשי אילן
הגבוהים מן הארץ ג' טפח אסור להשתמש
בהם כחות מלאך מותר להשתמש בהם ד
דכקרקע חשיבי ואם באים מלמעלה וירדו
למטה במקו שגבוה ג' אסור וצדקו שאין
גבוה ג' מותר הקבולה ג' וחלל תחתיה
אע"פ שמצד א' אין חלל תחתיה זהו הדם
שוין לארץ אסור לישב א"ל על דבר השווה
לארץ ג' מותר לילך ע"ג עשב ב"ל לחם
ב"ל יבש ב"ל שאינו מתכוין לתלש אכל
האוכל בגנות אסור לטול ידיו ג' ב' ב'
העשבי שמשקי אותם אע"פ שאינם מכוונים
כסיק רישיה הוא אכל מותר להטיל בהם מי
רגלים או שאר משיק שאינן מחמיצין
ד' יש לזהר מלהשריץ זרע במקום
ירידת משמים שסופו להצמיח ואם יעליך
לתרנגול לא ישריץ לא כשימור שאכלו
בו ביום או ליומים ואם הוא במקו דריסת
רגלי אדם מותר שאין סופו לצמוח ה'
עשבים שגדלו על אוצה הכלי מלחורת

הכלי חשוכים כמחומר לקרקע והתולש חיי'
עשבי שתחבץ בעפר מבע"ל כדי שיהיו
לחם מותר לאחור בעלי ולהוציא והו' שול'
השריש והם צרי שאינם רוצה בהשרשתן
אבל אם נתכוון לזריעה אסור ז' אסור
לתלש א"ל לעצץ שאינו נקוב ח' עציץ
א"ל אינו נקוב יש לזהר מליטל משה קרקע
ולחיתו ע"ג יתדות או מכאן ב"ל שהו' שלש
ב"ל שלהדס ט' צמר המקלח מים מן
הגג שעל בוקשים ועשבים שמתמק ומע'
כפי קילוחו ומימיו יוצאין ומתפשט בגג
ודולפי לבית מותר ברחלן ביצעה דכ"ו
דמתקין ע"י שיניו ה' שאינו עושה לא ברחלן
במקו כפיסא לא גדלו רבנן י' חרס מחומר
מותר להריח בו אבל אתרוג ותפוח וכל דבר
הראוי לאכילה אסור להריח בו במחומר שמא
יקוץ אותו לאכלו י"ז השורה חטוי ושעור
וכיוצא בהם במים ה' תולדת צורע וחיי בכל
שהו' י"ב תאנים שיבשו בארץ וכן חלץ
שיבשו פירותיו בו התולש מהם בשב חייב
אע"פ שהן כעקורין לענף טומאה י"ח אסור
להשתמש בצדדי האילן אבל בצדדי צדדי
מות לב"ב אסור לשמוך הסולם לצדי האילן
דכי סליק ביה משתמש בצדדי אכל אם
יש יתר תקועה בצד האילן מותר לשמוך סולם
על ידיו והו' יד צדדי וסולם צדדי צדדי
ואם פגע ב' יתר ותלה מכלכל היתר בקלח
צדדי והכללה צד צדדי נשלל צדדי
כבדף חבית וצד שאינו מתכוין וכו' י'
סעי' א' דבר שאין מתכוין מותר והוא של'
הא פסק רישיה הלכך גורר אדם מטה כסא
ומפלט ב"ל גדולי ב"ל קטני ובל"ל של יתכוין
לחפור חריץ ב' אסור לבדד הבית אלא
הקרקע מרוצף ויש מתירי אפ"ל מרוצף

א. איך סביב את הקרקע ולא מריחץ אותה
ה' מרצח' ד. יסור לצורח כעת על הארץ
רכיז שה' כדור יבוא להשקותה מן המעלה וה'
כסין רישיה" שורח' ד' ב' ד' האסורים
בשבת משו' השמעת קול" וכן חס"י" א'
השמעת קול בכל שיר אסור אבל להקיש על
התלת וליוצ' ב' בשמעת קול שיר מותר" פ'
יש מתיר' לוח' לגוי לנגח בכל שיר בחיבות'
ג. זה המקשה לשג' עשו' ע"י משקלית
מות לערבו ולחצומו בע' כד' שיר' ויקשקש
פל' בשבת" ד. המעמד כירותיו ודעין מנפ'
חיתונות גל' יסוק כ' ל' כ' ולא יטמא עליו וכו'
ולא ירד' להביאם גזרה ס' יטול צורו ויטול
לחם" ה. איך שחוק' בארץ ולא בתפוח'
וכי' בהם משו' חסוי' גומות" ו. אסור לשאוב
מים בגלגל גזרה שמי' מלא לתנו וחריבנו יזו
למשתה שיר בשבת מותר" ו"א שלא אסרו אלא
בגלגל המצוי מים הדבה ביחד בלא טוח ונס'
גלגלים הקצוים כהם דל"ם הרבה סביב אבל
הגלגל שלט שמי' ממלא' בהם לא מעב'
מות דל' כח למיחש למי' ז' מי שישיר'
כיו' במשנהג' ורואה כח' שמי' אסור
לשלוש' בשבת דרך ארובה שבג' חבל מותר
לכסות' לבנים שהם מותר' מותר לכסותם
ואם לבנים שהם מותר' מותר לבסותם מותר'
ח. מותר לית' כלי תחת הדף בשב' ואם מתמלא
שובכו ומחזירו למקומו והוא שיהא הדף
ראוי לרצו' אבל אם אינו ראוי אסור משו' שאין
עושה' ארץ שלרע' להתחיל ואם כן כלי תחת
דף שאינו ראוי להניח מותר לטול' כמים
המאוסים שמי' שר' כמה דיני'
כרטי' המוח' בשבת" ופ' חס"י" א'
דלכ' ע' בהמה" ג. איך שטי' ע' המים
אם בדריכה שבחצר מפני שכשהמים נעקרי'

ויוצאין חוץ לבריכה דמי' לנהר ואם יש לה'
טפה סביב מותר רכיז' דאכלו בעיקר' המים
הטפה מותרת אותם למקומו' ה' ליה ככל'
ול' לא למגזר ביה שמי' יעשה חבית שלשית'
ג. איך מטפחין להכות כ' ל' כ' ולא מספקין
להכות כ' על ירך ולא מריקד' גזרה שמי'
יתקן כלי שיר ואם להכות באצבע על חתך
או על הלוח או אחת בכה אחת בדרך המשוך
או לקשקש באגוז לתינוק או לשחקלו כצנ'
כדי שישתוק כל זה וכיוצ' בו אסור גזרה
שמי' יתקן כלי שיר ולספק כל אחר יד מותר'
ד. איך דני' ולא מקדשין ולא חולעין והן
מבבין ואין כונסין ולא מקדשין ולא יקדשו
ולא מחרימין ולא מברישים תרומו ומעשרו
ואין מדי' הב' ואין מגדשין אלא הוא גל'
שכיב מרע וכולם אם נעשו שותף או מזה
או מוטעין מה שעשו עשו" ה. הכותף
האמנה לא יבוא עליה ביאה ראשונה לא בשב'
ולא ב"ט" ו. אסור לאדם לחוש' במים
לחול' כו' מאכלו או להביא מאכלו ול' כ' קטן
שעל כפי המים אסור להפציל' לכאן ולכאן
לנקות המים שיהיו יפים" ז. ספינה אסורה
קשבת בקרקע הים ואינה שטה כלל מותר'
ליכנס ואף קשורה כמותה הספינות העומות
במכל' אע"פ שה' שטה ע"פ המים מותר ליתקן
בה" שמי' כמה דינים מרבירים
אסורי' בשבת כע' תולדות מאבות" וכן יד'
סע"י א. אסור ליטול שער או צפרנו' ב'
ביד ב' בכלי כ' לעצמו ב' לאחרים וחיי'
על שתי שערות ומלקט לבנות מחוץ שערות
אם באחת ח' ודבר זה אם בחול משו' לא
ילבש גבר שמי' אשה" ב. אסור להתקן
יבלת מגופו ב' ביד ב' בכלי ב' לו ב' שמי'
ג. המוחק דיו שעל הקלף או שענה שער

הכי נקט אבינו במקומו כדי לפתור שתי מחלוקות
 חייב ד' יש להזהר שלא לכתוב באצבעו
 במשקל על השלחן או באמר ה' מותר
 לרשום בצפור על הספר כמו שרשמו
 לסימן שאין זה דבר המתקיים ו' חוט
 שולח מידה שנפחה אסור למתחו משו תומר
 ז' אותם שמחריקין חבדים סביב צדועותיהן
 ע' החוט שמוחתין אותו ומתהדק אסור למתחו
 א"כ היו המכבים לחבים קצת ומתוקנין בתפיל
 בעיגול ו' מוכין שנכלו מן חכמת מותר
 להחזיר אכל אסור ליתנם בתחלה בכוח ט'
 אסור לקבץ מלה משו לפת המלה שירבור
 למעמר וכ' אסור לקבץ כל דבר במקו גידולו
 המוקבץ ובינה ומעלה ממנה עיגול יז'
 שנקב תאנים וחכים החבל בהם עד שנתקצו
 גוף א' ה' תולדות מעמר וחיי ופ"ב
 אע"פ שנותנין שומשמן ואגוזים לדבש לא
 יחבצם ביד' י"ב הנותן צרע כשתקין אסור
 שמן וכי' ב' במים חיי משו לש מכני שנת
 ערבין ונתלך זה בזה י"א י"ז שוברין
 חחרס וא"ז קורעין הכיר מכני שהו כמתקין
 כ"י המורבין בימות או עורות בקולן
 של סופרים וכיוצ בזה תולדות תוס' וחייב
 וכ' המפרק עורן דמקיס או כירן וצוקי ולא
 נתכוון לקלקל בלפי הצתולדות קורע וחייב
שמיא התר כדרים בשבת וכו'
 ט"ז א' מתירין כדרים בשב אסור לעורר
 השבת כגון שער של לאכול או של לשמות
 מע"פ שהיה לו כמאי להתירם קוד הצב א"כ
 הבעל יכול להפסיד דרי אשתו אכ"ש וצ"ב
 לצורך השבת מפני שאסור לא ירצה העם
 לא יוכל עוד להפירם ב' מי שנשבע
 לעשו מלאכה כלום עד דמך כל ולא כדמך
 לו לעשותה עד יום האחרון של חתונה א"כ

ואותו יום בא בשבת ויש לו בתחום להתיר
 נדרו שאלף אכ"ש ב' טהור להתיר חרמי
 הקור בשב אע"פ שאינם לצורך השבת
שמיא בי' השמות מותר לעשות
 דברים שאסרו חכמינו על משו גדלה ובוטע'
 א' כל הדברים שהם אסורין מדברי סופרי
 לא גדלו עליהן ב"כ השמשו והוא שיהיה
 שם דבר מצוה או דוחק כ"ע מותר לו ב"כ
 השמשו וה' שיהיה לצלות בידיו או לשוט
 ע"פ המים להביא לולב או שאפר וכ' מוריד
 מהאילן או מוצ' מחכרמלת עירוב שעשה
 וכ' ה' היה טרוד וחפץ לדב שהו משום
 שבות מותר ב"כ השם ומטעם זה מותר לופ'
 ב"כ השמש לגי להדליק לומר בשבת
שמיא דיני קטן בשבת וכו' ט"ז
 קטן אוכל נבלות איך ב' מצוה להפרישו א"כ
 אכיו מצוה לעורר בו ולהפרישו ולהחכיר
 בידים אסור א"כ דברי שאי סורס מורס וכ' אסור
 להראו בחלול שב ומעור וא"כ בדברי שהם
 משו שבות' **שמיא ד"ד** החולק
 במדבר בשב וכו' ט"ז א' החולק צמוד
 ואינו יודע מתי הוא אצות מונה צדס כיום
 שנתן את לבו שכחתו ומקדש השביע' ל"ז
 וחבריה חס' ע"ג ממה להתפריס אסור לעשו
 לו מלאכה כלל עד שיכלה מה שיש לו וה' יעשה
 מלאכה בכל יום א"כ כיום שמקדש
 בו כדי פרנסתו מצומצמת ומותר לילך בו
 בכל יום א"כ כיום שמקדש בו ב' היה
 קודע מני' יום שיעצו בו כגון שיודע שהו
 יום ד' אזה ליצאתו אכל אינו יודע בתי' זה
 יום יצא מותר לעשו מלאכה כל מה שירצה
 ביום שמיני ליצאתו שבוספ"ה יצ"ד
 מדינתו וכו' לא יצ' בשב וכ' ביום סו וכו'
 כבוכ' לעולם' **שמיא ד"ה** ארבע

כיוצאם לפי גבולת קריית

רשיות בשבת וכו' יסמי' א' ארבע עשר
 לשבת רש' היה ורש' הל' כדמלית ומקו' פטו'
 ב' איזהו רש' הי'ו' מקו' המוקף מחיצות גבוהו
 י' טכחים ויש בו ד' טכחים על ד' טפח' וזו ית' וכן
 חריץ עמוקים ורחב' על ארבעה' ג' כתלם
 המקיף רש' הי' על גביהם ר' א' א' לחי' ד'
 חורים שבכתל' ר' הי' שכל ר' הי' הם ר' הי' ו'
 ה' אור' ר' הי' ה' ר' הי' עד לר' הי' ו' אכלו
 כלי' כגון תיבה ומגדל או כוורת אס' יש לרבע
 בו ד' על ד' והו' גבוה' ר' הי' ר' הי' איזהו רש'
 הל' רחוב ושוחקים ורחבים י' אמה וזו י' אמה
 וא' ט' אמה וא' י' אמה וזו אמה הם מפני
 שים משער לשער הוו' ר' הי' וזו שכל שאין ששים
 רבוא עובדים בו בכלים איתו ר' הי' ממונות
 הרחבים י' אמה ומתקצרים בקצת וא' ב' ר' הי'
 י' אמה י' אמה ארבע' לאורך ר' הי' ר' הי' רש'
 הל' ט' מבואות הרחבים י' אמה ושליש ושיעור
 ראשיהם ממלשיס לר' הי' שו' רחב' י' א' שו' רחב'
 ר' הי' כ' ר' הי' שו' ר' הי' אס' אים גבוה' י' טפח'
 א' הם קוצים אר' אמה ורבים ר' הי' ר' הי' עליון
 חשוכ' וזו ר' הי' ואס' ה' גבוה' ג' ומג' עד ט' וזו
 ט' בכלל אס' ה' רחב' ד' ג' ר' הי' כדמלית ואס'
 אינו רחב' ד' על ד' הי' מקו' פטו' ואס' היה גבוה'
 ט' טפח' מצו צמים ורבים מכתמים עליו ר' הי' א' א'
 אינו רחב' ד' ויש מ' ש' ד' הי' ר' הי' לגבוה' מט' ועד
 י' ורבים מכתמי' עליו ה' ר' הי' א' א' ר' הי' רחב' ד'
 ומי' ולמעלה אס' ה' רחב' ד' ר' הי' ר' הי' וזו
 לאו ה' מקו' פטו' א' יש בו כדי לחקוק להשליט
 ר' הי' א' גומה בר' הי' אס' א' עמוקה ר' הי'
 ר' הי' מג' עד י' אס' ר' הי' ר' הי' כדמלית ואס'
 לאו ה' מקו' פטו' ואס' היא עמוקה י' ר' הי' ר' הי'
 והוא שתהא רחב' ד' ר' הי' ר' הי' תופסת
 א' עד י' אכל למעלה מי' הי' מקו' פטו' י'
 חורים שבכתלם כל ר' הי' אס' הם גבוהים

למעלה מג' אים כד' לאו כיוצאם כפי מדרגת
 י' א' היא כדמלית מקום שאין בו הלך
 לדבים כגון י' וביקעה ואצטונות ואצטונות
 שלפני העמודים בל' והיא רחבה שר' הי'
 מקורה ותל' שר' הי' על ד' ואינו גבוה' וכן
 חריץ שה' ד' על ד' ואינו עמוק י' טו' ב'
 שאין תוכו יוקיריו משלמו ר' הי' ר' הי' ר' הי'
 ד' תוכו כדמלית ועל גבו ר' הי' ואס' חקק
 בו ד' על ד' א' באמצע רחוק מן הכתלים
 נעשה כול' ר' הי' י' א' ג' על מחיצות
 הבית שאין מחיצות הבית כי כוונת לעמוד
 על הגג הי' כדמלית א' א' גבוה' ורחב' הרבה
 ואס' חלוק פתוח לומך הבית הי' ר' הי' וכן
 הבולט' מן הכותל ויש בהם ד' על ד' הי' כדמלית
 א' א' חלוק הבית פתוח להם י' א' ג' ר' הי' ר' הי'
 של י' א' פחות מ' על ד' ואינה תופסת א' א'
 ולמעלה מי' הי' מקו' פטו' נימים ונחרים
 ממי' משחיב' הלכך הנוטל מהם מעט וזו
 עד י' באור כדמלית מי' באור הי' מקו' פטו'
 י' מקו' פטו' הוא מקום שאין בו ד' על ד'
 וגבוה' כג' ולמעלה עד לר' הי' א' חריץ
 בו ד' על ד' ועמוק יותר מ' וכן מחצות הגג
 מג' ולמעלה וא' כיני' ד' על ארבעה'
 ש' ר' הי' ע' ר' הי' מן התורה וזו
 סעי' א' כ' התורה א' ח' א' א' א' א'
 ומכנים וזורק ומושיט מ' ר' הי' א' א' א'
 ל' הי' וזכמי' אס' כדמלית ל' הי' א' א' א'
 או מהם לכדמלית אכל מקו' פטו' מותר להניח
 ולהכניס ממנו לר' הי' וזו ר' הי' ומהם לתוכו
 העומד בר' הי' ומושיט או מכנים או מושיט
 וזורק לר' הי' דרך מקו' פטו' או אפכא חייב
 וכן לא יעמוד אדם על מקו' פטו' ויקח מ'
 מי' ש' עומד בר' הי' ויתנו למי' ש' עומד בר' הי'
 או אפכא ולהחליף דרך מקו' פטו' ברשיות

רובבן יש אסורין ויש מתירין ב' מה התור
 איך חיות לא במעביר ד' אמן ברה וחכמ' אסור
 להעביר ד' אמן לפרמלית' וים ובקעה תריגוני
 פרמלית' ניהו ומוות לטלטל מצו' לצד תוך ד'
 אמות' א' קרפף יותר מבית סאתים ש' אוןק
 לריה אסור חכמ' לטלטל בן איתוך ד' אמן
 ומוות להוציא ממנו לכדמלית' אחד כגוף בקעה
 העובדת לכנו' ש' מ' על א' ידו
 הוציאה חיי' מ' הת' ובו סעיף' מ' התורה
 אינו חייב לא כשעוקר חפץ מ' ה' ומניחו ב'
 אן אכא אכל פשט ידו לפנים וחפץ בידו ונטל
 חבירו העומד בפנים או שפשט ידו לחוץ וחפץ
 בידו ונטל חבירו העומד בחוץ שזה עקר וזה
 חכמה שניה פטורין אכל אסור לעשו' כ' מרוב
 ואם פשט ידו לפנים וחפץ בידו והניחו לתוך
 יד חבירו העומד בפנים או שפשט ידו לפנים
 ונטל חפץ מחוץ יד חבירו העומד בפנים
 והוציאו לחוץ ש' אסור העומד בחוץ לברו
 עקר והניח ה' חיי וחבירו פטור אכל אסור
 ואם אס' העומד בחוץ גוי אסור מפני שהו'
 כנותנו לו ע' להוציא' וה' להוציא ידו לחוץ
 והניחו ביד חבירו העומד בחוץ או שנטל
 מיד חבירו העומד בחוץ והכניס בפנים
 שהעומד בפנים חיי' שהו' עקר והניח והעומד
 בחוץ פטור אכל אסור' ש' מ' ח' ד' י'
 המושיט כלי' מ' שות' לש' ובו סעיף'
 היה עומד ב' ה' והוציא ידו מ' אחר
 כידו לרה' בתוך עשרה בשוגג מות להחזירו
 לאותו חצר ואס' להושיט לחצר אחר ואם
 במזיד אסור אפ' להחזירה לאותו חצר' וי' א'
 דה' כשהוציאה כובע' אכל אס' הוציאה
 משחשכה מות להחזירה ש' ישליכס' מיו'
 ויבא ליד' חיוכ' חט' ב' א' כשהוציאה לרה'
 אכל אס' הוציאה לכדמלית' בכל גו' א'
 אכל אס' הוציאה לכדמלית' בכל גו' א'

מות להחזירה' ש' מ' ד' י' אמן
 ברה' ובו סעיף' א' כל אדם יש לו ד' אמן
 ברה' שיכול לטלטל מהם ומוריד' לו מחמה
 שול' ואם אמת' קטנה נותן' לו ד' אמן בינויות
 שלכל אדם שכל' א' מהם ל' טפחים' ב' ד'
 אמן שאמרו ח' ו' כסות' שנמצא שה' ה' אמן
 וה' חמשי' יש מ' ש' שמו' אמן עד ה' חמשי'
 פטור אכל אסור' א' מות' לאדם לעקור חפץ
 מרה' וליתנו לחבירו שאצל' בתוך ד' אמותיו
 וחבירו לרבים שאצל' שהחפץ הולך כמה
 מיל' ברה' ובלבד ש' יוצאם חוץ מתחום
 שלו ויש מי שאסור' ד' היו שנים מקצת
 אמותיו שלזה בתו' אמותיו שלזה כגוף ביניהם
 ו' אמן מביא' ואוכל' באמצע' ובג' ש' א'
 יוציא כל' א' מחוץ שלו לתוך של חבירו וי' א'
 והאמצע' מובלע' ביניהם כגוף שבי' שנים
 חיי' צונ' ח' אמן האמצע' מות' עם כל' אחד
 מה' צונ' ב' מה' שארבע אמותיו מובלע'
 בתוך שלו ושנים חיי' צונ' אסור' זה עם זה'
 א' אסור' להוליך חפץ פחו' בח' מ' אמן ואם
 בי' השמשו ואם ב' מלית' ש' מ' ד' י'
 חמוצי' ראשו ורובו מ' ש' לשו' ובו סעיף'
 א' עומד אדם ב' ה' ומוצי' ידו לרה' ומטלטל
 שם חפצים שאינם צריכים לו במקו' ש' עומד
 ש' מ' מ' א' ומניח' כ' א' ובלבד ש' יעבד
 ד' אמן ולא חיישי' ש' יבא' א' כיו' שאינם
 צריכים לו במקו' שהו' עומד שם הלכך מות'
 לעומד ברה' לטול מפתח ברה' ולפתוח שם
 וכ' מ' ה' לרה' אכל' ל' יעמוד ברה' ויוצי'
 ראשו לרה' וישתה שם או אכל' אכל' יכנס
 ראשו וחבול' מקו' שהו' ש' ד' כיו' שהו' עלי'
 ל' המים חיישי' ש' יבא' א' אין אכל' מות'
 לעמוד ברה' ה' אכל' ולשתות בכדמלית' או
 אכל' ויש מ' ש' ד' חפץ' הצריכ' לו היו

כלים נאים שהיו צרי להם אבל אם הם כלים
שאיתם נאים מות לשתן בהם אעפ"י שהיו
ראשו ורובו לא שהיו שיט צואה לכך נשאר
טלטולין חוץ משתייה אף כלים נאים מותר
לטלטל שלגדל לא בלפס נאם ובשורת בהן
מקרבין לפיו" ב לא יעמוד אדם ברה"ש
או ירחיק ברה"י או בכרמלית או אכסא אף אם
הוציאו ונאמנו לחוץ" ג רוקן שנחלש מכיו
ומוכן לזרקו ישמשו של יחל ברה"י או ברה"י
עדי רוקן" נפנא דין המושט ירו
לצבור ברה"י לשתות" ובסעיף" לא יעמוד
אדם ברה"י ויחבר ירו למזחילה שהיו צבור
ארוך מונח לאורך הגג בתוך ג' טפחי סמוך לגג
לקבל המים במנה שכיון שהיו בתוך ג' סמוך
לגג חשבו כגג ואסור ב"א אם הוא למעלה כרי
או למטה מי אבל מאת ללקוט מן הארץ אף
אם ירו תוך ג' למזחילה הית המזחילה בולטת
ג' מ' הגג וב' סתם צנור שבולט ג' יסול לחבר
ירו ליהם ולקבל המים וכג' שאיך בהן ד' על
ד' והן לבטה מי אכל אם יש בהן ד' על ד' או
אכ' אף בהן ד' על ד' והן לבטל מי אסור"

שנב הקורא בספר ותגלגל מוש
לרשו וב' סעיף" א הקורא בספר ער
האס קומה ותגלגל ראשו הא מהספר מידו
ונשאר ראשו השני בירו גלגל וצלו אפ"ה
תגלגל חוץ ל' אמו ואפ"י ברה"י והאס קומה
בר' הי מושו בדיון כתבי הקדש" ב היה
קורא בו על הגג ותגלגל ראשו הא מידו עד
על הגיע ל' טפחי התחתונים אם המזחילה
משופע בענין שנח עליו אסור לגלגל אצלו
וכדי של יעמוד בדיון הופכו על הכתב
ואם אינו משופע כל צמח של הגיע לארץ
גלגל אצלו" נפנא דין ציד ברה"י
וב' סעיף" א שני בתים בשני צדי רה"י

והם שולחם א או שלשנים ועירבו אס שנים
שנים מות לזרוק מזה לזה ואם תגבור
מחבירו אס לזרוק מזה לזה אף אם הם כל
חדס וכיוצא בהם שאם יכלו ישברו ב' ד'
בשורה עוברת ביניהם אבל אם היתה כחמשה
עוברת ביניהם מות בכל גומא" ב
הדין ד' הבולט מן הכותל לרה"י למעלה מן
השכ"י על ד' וחלוק הבית פתוח לו משותפת
עליו ואם חיו שני צידים זה למטה מזה וזה
שלשני אנשים אעפ"י ששניהם למעלה מן
יש בציץ העליון שלבני החלוק רוחב ד' על
ד' אסור להשתמש עליו ממני שהיו רשו ב' ב' ב'
עצמו והדין שתחתיו רשו אחרת ואסור
זה על ואם א"י בעליון ד' וגם חוץ בתחתון
משתמש בשניה וכלל הכותל עדי' טפח
בתחתונים" היה בתחתון ד' ובעליון חוץ
אינו משתמש בעליון לא כנגד חלונו בלד
אבל כשאר הדין ששני צדי החלוק
אסור להשתמש ממנו זה שתחתיו שחלוק
רשו לעצמו" ג כל ציד היוצא על חוץ
רה"י שמונת לה שתמש עליו כשהיו משתמש
בו א"י בותנין עליו וא"י בותנין ממנו לא
חרס וזכוכית וכיוצא בהם שאם יכלו לה
ישברו אבל שאר כלים אסורין שמי יסור
ל' ה' ויביאם ואם היה ציד א' לבדו יוצא
אור כרמלית כל שהיו גבוהי לעולם מותר
בי' רחב בי' קצר ואם כלים שאיך משתמש
שלא גדלו בכרמלית" נפנא דין
בד' ואשפה ברה"י וב' סעיף" א מרובע
וחלוק סביבו אם עומד בתוך ד' טפחי לרה"י
מות למלח ממונו מר' הי אף א"י חלוקה
יואם ה' רחוק ד' מר' הי א"י ממונו ממונו
א"כ תהא החלוקה גבוה ג' ב' ב'
אשפה ברה"י שגבוה י' ורחבה ד' א"כ היא שולח

מות לצדוק לה מר' יהודה ב"ר אבהו ואלו הן שלחן
אסור משו' דיהי' עשוי' למנות חשכה של רצון
לשמן שם בדרכ' ונמצאו שופכי' בל' **שנ' ד' יני'**
גזזטרא שהיא למעלה מן המים וחל' **א**
פתוח לה מן הבית אף ממלא' ממנה א"כ
עשה לה מחיצה כל סביבה או יעשה מחצה
סביב הנקב שדולים דרך שם והוא שיהא בו ר'
על ר' וא"י חילוק בין אם יעשה למטה מחצית
לה בין אם יעשה על גבה וכיון שעשה מחצ'
מותרין לאכל' גם לשמן ממנה וכך ההור' **ב**
בסביבה א"כ יכול למלא' א"כ יעשה דף על
ר' ועושה נקב בו וממלא' דרך שם ואינו צו'
לעשו' לו מחיצות לאמר' כן כוף צדדי' **ג**
אחית מחיצתא שהקילו בספינה מפני שאינו
יכול לעשות שם מה שיעשה בבית וד' כ'
כשהו' בתוך ספינים אבל אם רפני הספינה
גבוה' מעל המים מוציא צ"ז כלשהו' ועושה
בו נקב וממלא' דרך שם שהרי הדין אומר
מקו' פטו' הוא מקמלא' וסגי בהכר' וימינו
יכול לשמוך על דפני הספינה והם יחדדים
לים וכיון דלא צריך להו' להדיא לים אלא
מכותם הם באים כחן בכרמלית לאגזרו'
ב בית הכל' שעל פני המים מותר ע"י מחצה
תלויה ובלבד שתהא עשויה להתר' אבל הע'
שויה לצניעות בית הכל' בלב' לא מהכא ואם
עשה דף או קנה כח' מה שתכלה צואה עליו
קוד' שתכול' למים אי' ע"י מחצית דהוי' לה
כחו בכרמלית ושרי וה"ה אם בל' עשוי' כך
שהצואה נמלטת על צדי' הכותל ואחר כך
מתגלגלת ונפלת למטה בכרמלית ואם
בשאר הדף בשב' מותר משו' דגזל' כבוד
הבריות **ג** אם בל' בולט חוץ לחומת
העיר וצואה נפלת בחפירה שסביבה עיר

שישבה יות' מוכ' סאתים שהן כחמלי' אינו מותר
ע"י מחיצת תלויה של התיר' אותה לא במים אלא
ע"דף שר' בבל' כרמלית **ד** מים שאין עמו'
טכח' ח' להם ר' מים להתיר' לשמן כמחצה
תלויה **ה** היו שתי גזזטראות זו למעלה משוכה
זו מכנגד זו מעט ואינה רחוקה מכנגדה וטכח'
בין אם עומדת תוך' זו לצד' ביניהם ע"י מגבה
ואמותר עשוי' לערונה מחצה בשותפות משלש עשרה
ולא לתתונה כלל שיהא אסור' עד שיערבו
אבל כל אח' מהן שעשתה לבדה בשלהי' התיר'
אוסרת עליה אמל' לא עשתה האחת בשלה'
וכך אם עשו בשותפות בשותפות משלש עשרה
אחת אוסרת על האחרת **ו** **שנ' ד' יני'**
חמת המים העובדת בחצ' ובז' סע' **א**
חמת המים העובדת בחצר עמוקה ורחבה ר'
ח' ממלא' ממנה בשב' א"כ עשו למחצה
גבוה' בכניסתה וביציאתה ויהיה טפח ממנה
משוקע במים ואם הי'ה המחצה כולה יורדת
בתוך המים ע"י שיהיה טפח ממנה וצ"ל למעל'
מן המים ואם התחיל לעשו' המחצ' על השפה
מכל צד ואל' הי' המחצה מאמצע כד' שיהיו המים
בכנסים ויוצאין דרך שם אם אף כיני' ג' טפחים
שר' ואמר' ר' ר' י' ש' ביני' ג' טפחי' אסור'
ב חצר שנפרצה ולשוק' עובר על הפחיצה
אם אינו בכדור' ואף כפרצה יותר מ' מותר'
למלא' ממנה ולהכני' לבית נפרצה כמילואה
אם יש בפרצה יותר מ' אם נשאר במקו' שנכרך
גידוד' גבוה' וזה מים מכסף אותו מותר למלא'
ממנו חצר אבל אסור להכניס' לבית א"כ
עשו' מחצה גבוה' על המים לא נשאר בידוד'
אסור אמ' למלא' בחצר' **שנ' ד' יני'**
חצר סמוך מדאמו וב' **ב** **שנ' ד' יני'** **א** חצר
שפחותה מד' אמו על ר' אם שהי' סמוכה לה ח'
שופכי' לתוכה מים בשב' כימיה חמה שכיף

נקרא מוקף לדירה זה שבעה בן בית דירה או ש
פותח לו פתח מביתו ואח"כ הקיפו ואם העמוק
של לשם דירה ורועה להקיפו לדירה אצלם
כנ"ל לא יפרוץ בו פרצה ביות חי ובמצא ביתם
בובל"ה הקף ויחזור ויגדוד הפרצה כולו או אמה
התירה על עשר והעשר אמות פתח הן והרי
פתח ולבסוף הוקף ואם פרץ אמה גדולה וחזר
ופרץ אמה אצלמה שגדר וחזר ועשה כן עד
שהשלימו לו מות" ג תל גבוה דינו כקו
ד קרפף עת מסאתים שנטע בו אילנות לבן
אוריו לא היו מיעוט והה' לחפר בו בור" ה
בנה בו עמודי ונתמעט בכך אם הוא רחב טמא
היו מיעוט" ו בנה מחיצה באורך י' רכ"ב
מחצה הראשונה לבטלה שתהיה כמו שאמר
והיה מוקף לדירה ע"י השנייה אם הרחיקה
הראשונה ג' טפחי מותר" ז טח טיט ער
מחצות הראשונות למעט אוריו ונתמעט אם
עבה שאם תיבטל מחצה הראשונה ראוי לעמוד
בכפי עצמה היו מיעוט ואם לאו לא היו מיעוט
ח בנה מחיצות על הראשונות להקיפו על
לאוריה אינו מועיל ואם ככלמו התחתונן וש
העליונן מאיליהם ניתר על ידם אבל תל יותר
מקאתים ועשה מחצות אפ"ע על שפתו לדירה
מועיל שהלירי באויר מחצות שעשה עתה
ט קרפף יות מסאתים שהוקף לדירה ונת
רובו אילנות אפ"י אינן נטועין שורות שורות
אינם מבטלים הדירה אפ"י בהם לא סאתים
נצדע מיעוט אפ"י בו לא סאתים מותר יותר
מסאתים אסור" י מי שישלוב גטו בחציו
אם הוא רוב החצר אפ"י בה לא בית סאתים
לא יטלטל ממנו ומן החצר לבית ואם הוא ית
מסאתים לא יטלטל בה ובחצ' לא בו אמות
ואם הו' מיעוט החצר מה שיש בה יותר
מסאתים אסור כל החצר ואם יש בה סאתים

אוסתו אסור להוציא ממנו לבית י"א קדק
 יות מבית סאתי שהוקף לדירה ומכנסו בו מים
 אם ראויים לשתייה איך מבטלים הדירה אם
 אם המקו שנתפשטו שם יות מסאתים ואם
 הם עמוקים הדירה ואם אינך לשתייה דינם י"ב
 והוא שיהא בעמקם יטפח"י י"ב קרפף
 ביתג שלש סאתי וקורה ממנו בית סאתי מותר
 אם אסור הקרוי משופע"י י"ג קרפף בית סאתי
 מצומצם וחצר שפדצה במלואה זה לזה
 הקרפף אסור מפני שמקו המחצה מיידת ר"ו
 ונעשה יתר על סאתים י"ד קרפף יות מבית
 סאתים של הוקף לדירה ומתח במתח יעשה
 מחצה לפניו יותר מיד והותר ע"י מחצה אשעל
 ידיה בטלה מחצה ראשונה של הית לשם דירה
 ואח"כ נפלה מחצה אחת חצר לאסורו
שני ד"ץ רחבה של אחורי הבית וכו'
 סעי' א"י רחבה שאחורי הבתים יתרה על
 בית סאתים ולא הוקף לדירה איך מטלטלין בו
 לא בד' אמות ואם מתח בה מתח מביתו ואח"כ
 הקיפה אפ"ס ישגורף כינה לבית הוא הקיף
 לדירה **שם ד"ץ הקף** מחצות
 לשבת וכו' סעי' א"י יחיד ששבת
 בבקעה והקיף מחצות גדוועות כגון שתי בלא
 עירב או עירב בלא שתי עד סאתים מותר
 לטלטל בכולו מסאתים ואף איך מטלטלין בלא
 בד' וכ' הדין אם הם כ' ואם הם ג' שרשים חשופי
 כשיירה ומותר לטלטל בכולו אפ"ס גדול הרבובל
 שלא יקיפו יותר מכדי ערכם שלא ישאר
 בית סאתים פניו שאין צריכי לו לתשמישם
 אב אם נשאר ב' סאתים פניו איך מטלטלין בט
 המוקף לא בד' אמות בלא כשהקיפו יותר ע"י
 אפ"ס אפ"ס שיש סאתים פניו כיון שהם גמול
 ב' היקף הקיפו כל ערכם ומתאבש שבת
 מותרים בכל כיון שנכבד השב כהתלדיו

וחקיפו יותר מסאתים ומתוסכין עליהם בשב
 אסור כיון שנכנס שבת באיסור"י ג' היקף
 והקיפו כל אלעצמן זה ביד זה ועירבו יחד
 אם החיצונים רחבים והאמצעי קצר שנמצא
 האמצעי כרוץ במלואו לחיצונים רחבים
 שיש להם גופים עומדים עליו מכל צד מתנ
 להם כל צרכם באמצעי אפ"ס גדול הדבה שאנו
 רואין כאלו מלם דרס בתוכו והדי' ישג ביחד ואף
 בחיצונים כותני להם כל צרכם כיון שנעשו
 שיירה באמצע הוילתו אינך כחצר לאמצעי
 ויא' שהחיצונים אינם מותרים אף עד סאתים
 ואם א' מהם יותר מסאתים גם האמצעי אסור
 שהדי' הו' כרוץ במלואו ואם החיצונים פרוצי
 במלואם לאמצעי והאמצעי מוקף יחיד
 בכל א' איך בותנך לכל א' לבי סאתי ואם אחד
 מהחיצונים יות מבית סאתי הוא לבד ואם
 האמצעי יותר מבית סאתים גם החיצוני אסור
 שהדי' הם פרוצים למקו האסור להם אב יג
 א' בכל א' מהחיצונים ושנים באמצעי או שנים
 בכל א' מהחיצוני וא' באמצעי כותני לשנים
 החיצונים כל צרכם דחשיבי כל מה שבאמצעי
 בלא הם בחיצוני בלא כשאעם פתוחי זה לזה ביות
 מ' דאם כן הו' להו פרצה ונס המוקף אסור וכל
 זה בשבת קטנה נכנס לגדולה וא"ל הו' להו
 מאה מוכחין ושוה מפניו וכיון משו לח' וכולם
 חשופין מוקף וכל א' א' מוקף נפרץ לחבירו
 וי' מתנך להם כאמהם לא בית סאתים
שם ד"ץ גג הסמוך לל"ה וכו' סעי'
 א' גג הסמוך לל"ה בתוך יטפח"י ולמעלה מ'
 לחצר הוא לרחבים משתמשין בו לז' ברה
 ואסור למעלה הגג להשתמש בו מחצירו עד י'
 שיעשה לו סולם קבוע מחצירו איזה סולם
 קבוע כל שקבועו שם ב' לחור ב' לשבת
 ב' חצר שנפרצה במלואה או ביותר מיד

לד' במקום המחצה ברוך כצדק לה שהו כחמלע
שהו החצר ואם נפרץ בקדק דויתאם כמחל כר'
אמן וכך בית שנפרץ בקדק דויתאם כמחות בוי
ונפרץ גם הנרי עד שנשאד בלכסון אסו אבל
פרצה שאינה בקדק דויתאמרין כה תקרא יורד
וסותם אל ביותר בוי והוא של יהא כיתקרא מ'
שופע ריכאמה" שם אקו מחיצה
קדירה מחצה לטלטל ובו יבטע" א כל
מחצה של נעשית לדור בתוכה לא לצניעותא
לשמור מה שיתנו בתוכה או לישב בה כדי לשמור
השדות היא מחצה לטלטל בה מה שבתוכה אב
איה מחצה לעשו מה שבתוכה מוקף לדירה אם
הוא יותר מבית סאת הלכך איך שענבין יורדין
לבוטה הם אינם גבוהים ג' הארץ ועיקר במלך
שמחזיקין לאילן הוא גבוה יחשוב מחצה ומותר
לטלטל בכולו והוא שימלא האויר שבין הענפים
כעצים או בקש ויקשור הענפים שלינידם הריא
שכל מחצה שאינה יכולה לעמוד כחמצייה
איה מחצה ודיוף עד בית סאתים אביות מבית
סאתים לא אפנטעולכך כיון שאינו עשוי לדור
בתוכו לא להסתחף בצלו לשמור השדות
כ' תל שגבוה ה' והשלימולי שפשה עליו מחצה
לטלטל ולכל דבר" ג מחצה העומדת מאין
דנינו של נעשית לשם מחצה בשדה" מחצה
שנעשית בשב' בשדה והם שנעשית בשבד
בשוגג אבל במזיד הויה מחצה להחמיר לחייב
הזורק מרה לתוכה אב לא להתיר לטלטל
בתוכה והם של היה שם מחצה תחלה אב היתה
שב והוסרה וחזרה ונעשית אב במזיד חזרה
להגירה הראשון כמון שנים או ג' שהקיפו במ'
חצלאות קניבותיהם ברה והבדילם שניהם
במחצלאות ועירבן יחד מותר לטלטל מזה לזה
וגללו המחצלאות נאסרו חזרו ונפרסו אב במזיד
חדרן להתיר הראשון" י ספינה מותר

לטלטל כבולה אכלו היא יותר מבי סאת וחס
מוקפת לדירה כפאה לדור תחתיה הוי לה א'
עליה כפאה לחזקה אין מטלטלין בה לצד א'
אם היא יותר מסאתים" ה בכל עושין מ'
מחצה בכלים ובחוככות ביי שלעובד לנדר
שלחמלים או שלשתי לבד כמון קנים נעוצ' באר
ומותרת עד סאתים אב ליחיד ביישוב ובלבד
סאתים יהא ביי חבל לחבירו וביי קנה לחבירו
טפח' ואם בב' ובלב' שיהו כמותים ואם באנשי
שעומדים זה אצל זה כמחל מג ואם כשהם
חשובי מחצה וביניהם רה' והו' של ידעו שהם
לשם מחצה ואם א' מהם ידע אסו ואם לא
הודיעם שעושה מחצה עתה אם קרוב הדין
שידעו כמון שעשה מהם מחצה פעם אחת
יעשה מהם מחצה עוד" ו אם באומות
של לדעת אעפ"ש אכל הרגישו אין לחוש
ז' יש מ"ש של יעמיד אותם אדם שהו חצר
להשתמש במחצה לא יעמיד אותם אחר ש
לדעת" ח פרוץ מרובה על העומד
אכל כל פרצה מהם פחותה מג טפח' ט'
פרוץ כעומד מות ביי בשתי ביי בערוב
של יהא במקו' פרוץ יות מ' אב עד י' אמות
מות מופט שהו כפתח" י אם עשה צווח
פתח אב לפרצה יתירה מ' מות ואם לא נעץ
א' קונדיסין ב' רוחות ועשה צורת פתח
על גביה מותר והם בחצר ומצוי שיש בהם
דיוקין אבל בבקעה לא מהני משכל הרוחות
ע"י צורת פתח ולהרמ"בם אין צורת פתח
מועיל לפרצה יות מעשר אכל עומר
מרובה על הפרוץ" יא מהו צורת פתח
קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביה אב
אינו מוגע בה לא יש ביניה כמה אמו ונב'
שיהא גובה הקנים שממאן וממאן י' טפח'
ויהיו מכוונים בנגד קנה העלין ואם חבד הקנה

העליון לשני הקנים או לא מהם מן הצד לחמנו
וצרי שיהיו הקנים שבצד דרך חזקים לקבל ולת
כל שהם אצל שלקטאו שלקטם אצל קנה שיעמל
גבן סגי בכל שהו ואפ"מ מה"כ י"ב כיפה
אם יש ברגליה דהינו קוד שנתחיל להתעגל
טפח מותרת משו צורך פתח"ש
דיני מבוי ורחי וכו' לו סעי' א'
מקו שיש לו ג' מחצות אסרו חכמי לטלטל מעד
שיעשה שום תיקון ברביעית" ב' חצר
שנפרץ במילואו עד יאמו כיתר בפס רחב ד'
טפח' שיעמידו מעד א' במקו הפרוץ ואם ירצה
לתקנו בשני צדי הפרצה די בשני פס' שלב'
משווי"ץ וה' לנשת"ר מה' ותל בניו כשיעור
ד' טפח' במקו א' או אפ"מ נשת"ר מהשני צדדי
טפח מכאן וטפח מכאן וכל זה בגובה י' טפחים
ואם יתקן בפרצה ד' טפח' כיון שהו במילואו צרי'
תיקון עד שיהא בה פחו' מג' ואם יש בפרצה יותר
מי' אמו אל אינה במילואו צרי' לתקנה בצור פתח'
ג' מבוי שיש לו ג' מחצות ופרוץ בצד רביעי
התירו בלחי שעביו ורחבו כל שהו שיעמידו בפס'
המבוי ויהיה גבהו י' טפח' ומוכל ובר שיעשנו כשור
אם מבעלי חיים ובלב' שישקדו שם בחבלים
לכתלי המבוי ביתדות שיוצאות מן הכתל בעטן
שאינו יכול לרבוץ כדי של יתמעט גבהו מי' טפח'
ד' אם יש קצת כותל ברוח רביעי עולה משום
לחי ובלב' שיהא מחוץ לטפח"ה לחי דאין שג'
ב"ה דיקא לאמצי קא לא חשיב לחי" ו' צרי של
יהא הלחי רחוק מן הכותל ג' טפח"ה ז' לחי אפ'
שברים ושברי שברים כשרים בו"ה לחי
שעשאו מעצי השרה כשר"ט ב' שנראות
בליטות הלחי לעומדים בתוך המבוי ואינה נראית
לעומדים בחוץ כ' שנראות לעומדים בחוץ
ואינה נראית לעומדים בפנים כשר"ה
הרחיקו מהכותל ג' און שהגביהו כהארץ גפסול

ואם הגביהו פחו' מג' אפ"מ שאין בו ז' ומשהו כשר
א' אפ"מ משאו לשוס לחי אצל שנצדמך לו
שם מלין כשר ובלב' שישמכו עליו מעש אבל
לא שמכו עליו מעש כחך שהיה שם לחי אחד
וגבל בשבת ובמים עכשו לסמוך על זה לא'
ב' לחי העומד מלין אפ' סמכו עליו מעש אם
המבוי רחב יותר מן אמו אפ"מ הלחי בולט לתוכו
ד' אמו אינו נידון משו לחי וצרי' לחי אחד להתיר
ויעמידו ברוח שכנגדו ואם ירצה להעמידו
אצלו יעשנו מעט עבאן דק יותר מהבליטה כדי
שיהא ניכר שהו לשם לחי" ג' לחי המושך
עם רפנו שלמבו' שהעמידו חודו כנגד הכותל
רסוה מבפנים ונראה מבחוץ שיש חודו שלחי
מכסה כל עובי הדופן פחו' מר' אמו נידון משו
לחי ומשתמש עם חוץ הפנים ד' אמו נידון
משו כובד ואס' להשתמש בכל המבוי שהרי
אין כאן לחי" ד' עור יש הכשר אפ"מ לממי
הפרוץ ברוח רביעי בקורה שיניחנה על ראש
המבוי וצרי' שיניחנה על כתלי המבוי אצלם
מעץ שתי יתדות אצל המבוי בחוץ אפ"מ במקו
לו והכיתה עליה פסול"טו וצרי' שיניחנה
כדי להתיר המבוי אבל אם לא נעשית לשם כך
אפ"מ סמכו עליה מעש פסולה"ף קורה א'
שאמרנו צריכה שיעמד ור"כ אם עשה
מעצי אשרה פסולה דכיון דלשרפה קיימת
כתותי מכתת שיעורה"יז שיעור הקורה
רחבה טפח ועביה כל שהו רק שתהא חזקה
כדי לקבל אריח שהו חצי לבנה שלש טפחים
ואם רחבה ד' טפח' אינה צריכה להיות חזקה
לקבל אריח"יח מעמידו דהינו אס' היא
בסמכת על יתדות היוצאות מן הכותל שאין
ברוח טפח ולא באר"כ ג' א' שעלי שיהיו
חזקים לקבלה ולקבל חצי לבנה ויא' שאין
צרי' שיהיו חזקים לא' כדי לקבלה בלבד

ט אם היתה הקורה עגולה צרי שיהיה צ"ה
 גטפח' שאז יש ברחבה טפח' כ' היות עגולה
 ועקמימותה כוונה חוץ למבוי או למעלה ממל'
 או למטה מ' רואים כל שא' ינטל העקמימות
 ואי' ב"ז זה ר"ה ג' כשרה ואם לאו כקורה'
 לא היתה יצאה מכותל זה ואינה כוגעת
 בכותל זה כגון שסמכה על עמודים וכן שתי
 קורות אחת יצאה מכותל זה ואחת יצאה מכותל
 ופגעו זו בזו באמצע המבוי אם אין ביניהם ג'
 כשרה יש ביניהם ג' כסולה' כל' המיחשת'
 קורות זו בצד זו לא כדו לקבל אריח ולא כדו
 לקבל אריח אם יש בשתיק' כדי לקבל אריח
 לחביו דהיינו טפח ואי' ב"ז זו לצד גטפח' אינו
 צרי קורה אחת ואם לאו צרי להביא קורה אחת
 ולא שצרי שיהיו קרובות זו לצד בתוך ספח'
 כל' הית' אחת למעלה ואחת למטה רואי' את
 העלי' וזה כלו היא למטה ואת התחתונה כלו היא
 למעלה וכלבד של תחת העלי' וזה למעלה ולא
 תחתונה למטה מי' ולא יהיה ביניהם ג' טפחים
 לא בגובה ולא במשך כשרואים אותם שירידה
 זו ועליה זו כמנה עד שייעשו זו בצד זו
 וישמטם' כל' מורס על הקורה מחצלת
 ואינה נוגעת עד הקרקע אם גבוה מהארץ ג'
 כסולה שחרי' כיסה הקורה ואינה נחצת ונעלה
 מהיות קורה ומחיצה ג' אינה כיו' שגבוה
 מהארץ ג' אבל אם הניח קורה רחבה ונמשכת
 קצת למטה מי' כשרה' כל' גפץ שתי יתדות
 עקומות על שני כתלי המבוי ועקמימותם נטל'
 לתוך המבוי ונתן הקורה עליהם ואי' בית אחת
 טפח שיעור קורה להיות נחשבים כקורה אם
 גבוהים מכתלי המבוי ג' ואי' בנטייתם ג' ש'
 כשר שאת רואים כלוהם על כתלי המבוי וכלו
 הקורה נוגעת במבוי ואם יש בגובה או בנטייתם
 ג' כסולה' כל' הא' במבוי והם י' כסולה'

ניתר בלחי או בקורה דקא בשאניו סמך
 מי טפח' מרווחים ולא יהא רחבו יות' מ' אכסו'
 מצומצמות ושיהא ארכו ד' א' מרווחאן יות'
 א' חסרא מכל דא' לו תקנה לא בעורר
 פתח ואם היה בגובה חללו יות' מ' אמה מצומצ'
 ואינו ניתר בקורה א' ניתר הוא בלחי ואם חצ'
 להכשירו בקורה צרי שיעשה בה ציור וכיו'
 שעי' כך הכל מסתכלים בה ואם היה גבוה מל'
 בני' תחת הקורה למעט מ' די בבני' רחב'
 ברוחב הקורה אבל אם אינו גבוה י' וחוקק'
 להשלימו לו צרי לחוקק' אמו לתוך המבוי
 פני כל רחבו אי' מבוי ניתר בלחי או קורה ע'
 שיהיו פותחים להוכן שתי חצרות ולכל חצ'
 שני בתים ושלא יהא בכל פתח מא' פתח מ'
 טפח' ושיהיו דוירים או כלי' ככל כס'
 שסמך הפת' מדרם ואפ' היה הבית הראשון
 והשני לב' א' ע' שהב' מקבל פרס משר'
 אביו ואוכל בביתו הרי הם כדוכי' כשני
 צדו' מי' וא' ישראל מהני' עור צרי שיהא
 יות' על רחבו ואם חסרא מלאו אינו ניתר
 בפס' או שני פס' שני מהשווי' או צוות'
 פתח' כל' חצר שארכו יות' על רחבו ד'
 כמבוי וניתר בלחי או קורה' כל' מבוי
 שאי' ברחבו ג' טפח' אינו צרי שום תיקון
 שהוא כסתום ויא' דכל שאי' בו ד' טפח' א'
 שום תיקון' כל' מבוי שצדו' כורה
 לים וצדו' א' כולה לא שפה שלרבי' א' כולה
 שאשפה שלרבי' אינה עשויה להתפנות
 חוששי' שמי' יעלה הים שרטון' ל' מבוי
 שצדו' א' ארץ וא' קצר אפ' אי' צד הארץ
 עורף על הקצר דאמו אינו מניח הקורה
 כנג' הקצר אבל ירעה יעשה שם צוות'
 בלכסוף ותוך המבוי יכול להניח הקורה
 בלכסוף ומשתמש בקצר כנג' הקצר בארץ

כנגד הארוך לא העמיד להי באמצע
 המבוי אסרים לו על לו עד שיערכו יחד ואם
 איש שם חצר או שיש חצר ולא עשו החיצונים
 להי לראש המבוי שמוך להי ולכנס מותרין
 ממנו ולחוץ אסורין אבל אם עשו באמצע שני
 מסין או פס דאם אינו רחב יותר מ'א' שיש
 צורת פתח אסור רחב מ'א' איש חצר מהתקנות
 ולחוץ ועשו גם החיצונים תקוף לראש המבוי
 כל א' יכול לערב ויהיה מותר בחלקו לב
 זה שהכשרנו בהעמיד להי באמצע המבוי
 זה להעמיד קורה באמצע המבוי וכל זה
 ביש באותו חצי מבוי המוכשר תורת מבוי
 של יהיה ארבע פחות מ'א' ושיהא ארבע
 יות על רחבו ושיהיו בתים וחצרות פתוחין
 לתוכו הא לאוהם צרי פס משהוא מלא ופס
 מה שהוא מכאן או פס בצד אחד לב
 מבוי שהו רחב כאמו עושה פס ארוך ד' אכזו
 ובעמידו באמצעו שוב כל צד מצד הפס
 כמבוי בפני עצמו כיון שאורך הפס ד' אכזו
 ויתן קורה בראשו וצרי ליהרר שתהא הקורה
 מונחת על הפס או תוך א' טפח וצרי שיהא
 בכל מבוי משני לו שהפס מפסיק ביניהם בתים
 וחצרות פתוחין לתוכו וכל תאני חצר ומה שמין
 הפס עד כותל האמצעי שבמבוי יש לו ד' מבוי
 עקום שהרי שני לו המבואות מתעקמי ונאמצע
 פתוח בשני ראשיהם לרה"ו וד' עוד אפשר
 לעשות תקוף אחד למבוי שהו רחב כאמו ש'י'
 חיק כאמו מהכותל ויעשה פס רחב אמות
 ויעשה ג' בצד השני וישאר פתח רחב כאמו
 או ירחיק אמה ויעשה פס אמה ומחצה וירחיק
 אמה ויעשה פס אמה ומחצה וכך יעשה בצד
 השני או ירחיק שתי אמו ושני טפח ויעשה
 פס שתי אמו ו' טפח וכך יעשה בצד השני
 וככלב ובלבד שהפס יהא יתר על האויר שנינו

לכותל דאלא פתח או ירחיק אמה ומחצה
 ליה צרי ליהרר דלא לישובוק פתח רחב וצרי
 בזוטא שחם עשה כן כול כל תקוף המבוי אלא
 עושה צורך פתח לזוטא זה פס זה שאמרונו
 שעושה למעט רוח המבוי א' צ' שיהא פסא שלם
 א' בקנה קנה פחו מ'א' סגי דפחו מ'א' כשולם דכ'י'
 לו מבוי ששנה מתוכו ומדרוך לרה"ו או ששנה לרה"ו
 ומדרוך לתוכו אם הולך ומתלקט מעט מעט עד
 שמגיעה למתקן דאמו ורי הוא כלו זקוף כלו ארכו
 צרי שום תיקון **פסק דין** מבוי המכולש
 ועשו כנדל וכו' סע"א מבוי המכולש בשני
 ראשיו לרה"ו צד א' לרה"ו וצדו השני לכחמלית צרי
 צד פתח מכאן ולרה"ו או קורה מכאן אבל אם צדו
 אפסוח לרה"ו וצדו השני לחצר שאינה מעורבת א' צ'
 לא לרה"ו או קורה בשני ראשיו ב' רה"ו אמה כותלת
 לא בדלתות והוא שבעלות כליל וצ' א' א' שני
 נגלות א' צרי שיהיו ראיות ליבעל שאם היין
 משחקות בעבר מפני אותן ומתקנן שיהיו ראיות
 ליבעל ואחר שעשה להתיקן דלתות חשונה כולה
 בחצר או א' מבואותיה צרי תיקון ג' מבוי
 עקום כמין דלת ריבוי כלו היה מפולש בעקמימות
 וצרי צורת פתח בעקמימות וצרי ראשי לכל אחד
 להי או קור בעקמימותיו ואם עשה כמין חית צרי
 צורת פתח בשני עקמימותיו ולחי או קורה בשני
 ראשיו ד' מבואות הפתוחים לו לאן ואין דעיקום
 שלא מהם מטה לרה"ו כיון שפתחת המבוי החיצון
 לרה"ו הרי אותו מבוי שפתח לו בעקמימותו חשוב
 כפתוח לרה"ו וכך מבוי הפתוח לאותו כ' וכך כנס
 ה' מבוי העשוי כערל הדין מבוי גדול שהרבה
 מבואות קטני פתוח לו וראשם השנים פתוחים
 לרה"ו א' א' פתח הקטנים שמכאן ומכאן מבוי
 זה כגזה עושה לכל א' במקום פתוחו לכבדי
 גדול צור פתח ובראשו השני הפתח לרה"ו להי או
 קורה ובמבוי הגדול אם הוא מפולש עושה צורת

אֵין כִּיּוֹן שְׂאֵף הַכֹּהֵן בִּינוּ לֵרֶא אֶבֶל עַל פֶּת הַחַיִּי
 מוֹת כִּי פֶתוֹחַ לֵרֶא בֵּין פֶּתוֹחַ לְבִרְמִלֵּת שֵׁשֶׁת
 הַכֹּהֵן וְנִשְׁמָה הַיּוֹשֵׁבֹת עַל פֶּתוֹחַ הַמִּבְרָא
 וְכִדְעָה בִּידֵךְ אֵין מִכֹּחֶיךָ בִּידֵךְ דְּכִיּוֹן דְּמִיּוֹד
 הוּא מוֹטֵב שְׂעִיר שׁוֹמֵגֵת וְלֹא מִזְדֵּדֹת
 מִכִּי שְׂנִיטְלָה קוֹדוֹתֶיהָ אוֹ לִחְיוֹ בְּשִׁבְתָּ אֵלֶּכּ שְׂעִיר
 לְמִקְצֵת שִׁבְתָּ אֶסּוּר מִשֶּׁם וְאֵךְ בֵּין פֶּתוֹחַ לֵרֶא
 פֶּתוֹחַ לְבִרְמִלֵּת וְיֵשׁ מִשֶּׁם רֵהֵם בְּעִיר שְׂעִיר
 מִזְקֵת חוֹמָה אֶבֶל בְּעִיר מִזְקֵת חוֹמָה מוֹתֵד
 ח מִכִּי שְׂעִירֶיךָ בִּלְבָד שְׂכִירָה קִדְוָה אֵין
 חֶצֶר שְׂעִירֵיכָם מוֹנֵחַ בּוֹחַ צִדְדֵת הַפֶּתוֹחַ לְמִנְחָה
 אֵב חֶצֶת שְׂאֵף פֶּתוֹחֹת לְאֹתוֹ חֶצֶר אֶסְדֹּת
 שְׂקָדִיךְ עֵירוֹב לְחֶצֶר שְׂעִירֵיכָם
 דִּרְךְ בֵּין וְכִיּוֹן סֵעִי א חֶצֶר שְׂעִירֵיכָם בְּתֵם
 לְחִיכָה אֶסְדֹּת חֶצֶר לְטִלְטֵל מִבֵּיתָה לְחֶצֶר עַד שִׁי
 וְהֵיכָל שְׂעִירֵיכָם מִכִּלְבֵּית וּבֵית וְנוֹתְנִי אוֹתֵנִי
 מִבֵּית הַחֶצֶר שְׂעִי כִּי אֵין חֶצֶר כִּי כֹלֵם
 בְּאֹתוֹ חֶצֶר וְכֹלֵם כִּלְחֶצֶר מִיּוֹד לְאֹתוֹ בֵּית
 ב יוֹשֵׁב אוֹהֵלִים אוֹסְדֹת אוֹסְדֹת שְׂעִירֵיכָם
 מִחֶצֶה אֵין מִטְלִטֵל מִמֶּלֶךְ אֶהֱלֵךְ עַד שִׁי
 כֹלֵם אֶבֶל שִׁיירָה שְׂעִירֵיכָם מִחֶצֶה אֵין
 לְעֶרְבֵיכָם שְׂעִירֵיכָם מִעוֹרֵבִי וְאֵין אוֹתֵם אוֹהֵלִים
 קְבֻעִים לָחֵם ג הֵבִית שְׂעִירֵיכָם מִיּוֹד
 חֶצֶר לִיכָה פֶתוֹחַ שִׁיירָה בְּעִירֵיכָם שְׂעִירֵיכָם
 חֶצֶר מִכִּיכָם אוֹתוֹ כֹּחֵץ לֹא בְּבֵית שְׂעִירֵיכָם
 לְחֶמְדֵּיכָם בֵּית שְׂעִירֵיכָם אֶסְדֹּת וּמִרְפֵּסֵת וְעִירֵיכָם
 שִׂירָה מִיּוֹד אֶבֶל דְּאֶבֶל וְאֶבֶל הוּא שְׂעִירֵיכָם
 רִמְלִים לִיכָה מִיּוֹד בְּבֵית יְדוּעֵיכָם לָחֵם לְשִׁי
 חֶצֶר בְּבֵית אֶחָד מִיּוֹד דְּרִיכֵיכָם וְאֶבֶל לְטִלְטֵל
 לְגִבּוֹ הַחֶצֶר וְלִיכָה חֶצֶר י עִירֵיכָם לְטִלְטֵל
 בְּכִלְאֶחָד וְאֶחָד וְנִתְּנָה בְּשֵׁיכָם חֶצֶר עִירֵיכָם
 אֶבֶל מִמֶּלֶךְ הַחֶצֶר מוֹתֵד וְהוּא שִׂירָה שְׂעִירֵיכָם
 בְּבֵיתָה ה עִירֵיכָם לְטִלְטֵל שְׂעִירֵיכָם לְטִלְטֵל
 עִירֵיכָם אֶבֶל מִיּוֹד וְאֶבֶל מִיּוֹד אֶבֶל מִיּוֹד

לכך צונו ליהד של לערב כדבר שתיקף לצור
השבת ו' אף מערבץ בפרוסה אף באמנה
הרבה אבל בשלימה אף קטנה מאד מערבץ וכל
שיהא מהם כל שיהא כשיעור ומיהו אם ביטל
ממנו כדי חלת כחתום שהו א' מחלום מערבץ
בהא א' חיתה טבולה לחלה ואם כפרסה וחיתה
בקים שהכנס הקצה ה' בתוך הפת והקצה השני
בתוך הפרוסה אם אינו ככר שנפרסה מערבץ
בה"ז א' אף מזכה לפניהם יכול לערב בפרוסה
ו' מערבץ במת אורז וערשם אבל לא בפרת
דוחץ"ט א' אף מבני החץ רוצה ליתך בתבש'
בין כולם שמיר דמי ובלב' שיזכנו להם ע"י אחר
וכשזוכנו צד' להגציהו מן הקרקע טמא וצד'
לזכנו לבלב' בני החצר או המוכן ורכלמי שיתוסף
מיום זה ואך ונא שאעפ' של יזכנו בפירוש
למחוספי עליה' ביתר' מתנה עליהם ואם
ניתוספו דיוור' לאחר שנתמעט העירוב מן
השיעור צד' לחוסף מחמת' ז' כשמזכה
לה' ע"י אחר לא יזכה ע"י בעצתו הקטני אף אם
הנם סמוכים על שנתנו וע"י עבדו ושפחדו
העבדים אף הם קטני וע"י אשתו אעפ' שהיא
מעלה לה מזונות ואם א' לה בית בחצר ונא
שאינו מזכה ע"י בנובתו הסמוכי על שלחנו
אף הם גדולים ולא ע"י בתו אף איה סמוכה על
שלחנו כל זמן של בגרה ולא ע"י אשתו שמ'
עלה לה מזונות או שאמ' לה צאי מעשה ידך
במזונותך ואם ישלה בית בחץ אב' מזכה
ע"י בנו שאינו סמוך על שלחנו וע"י אשתו שאין
מעלה לה מזונות אף א' לה בית בחץ ולכתחלה
טוב לחוס' לדברי שניהם היכא דאפשר"א
בב' חבורה שהיו סמוכים לאכול וקדש עליהם
היום הפת שעל השלחן קומכין עליה משום
עירוב והו' שסמוכין בבית במקו' הדאי להכין
שם עירוב אב' בחל'א"י ז' אפסודתא

של קטף יכול לערב בעדו"י ז' מזנה
לחצר אחר עירובי חצרות"י ז' מברך עבד
מצות עירוב"טו א' צמות מברך בשעה
שמקבץ אותו מבני החצר או בשעה שמזכה
לה' ואם בחדץ עירובא עא שדיל' לאפוקי
ולעיוול' מן הבתים לחצר ומן חצר לבתים ומדת
לבית לכל הבתים שבחצר"י ז' אם גבוה עירוב
ולא בירכו עליו א' הבדלה מעכבת ומוחר'
לחל'ט' ז' שסדאם אשה יכולה
לערב"ומסע"א אשתו שלאדם מערבבת
לו של מרעתו אף אם מיתה בה של לערב
ואם א' רגל לערב עמהם וה' כשאסור עליהם
כגון שאין הבית כמות לא לחצות חצר אבל אם
הוא כמות לשתי חצרות באחת רגל לשאת ולבא
תדיר שאסור עליהם ובאחת אינו רגל לצאת ולבוא
ברגל שאסור מערבבת של לדעתו אף אם אינו
רגל לערב ובשאינו רגל לצאת ולבוא נמי אעפ'
שאין אסור אף רגל לערב עמהם אינה מערבבת
של לדעתו וכל זמן של מיתה בה בפירוש אף
אם אינו רגל לערב עמהם ואין אסור מערבבת
שלא בידיעתו דמסתמא כחא ליה אבל אינה
יכולה לזכות משלן לאחר' של בידיעתו ואם
א' הבעל והאשה בעיר יכולים בני הבית לערב
של בידיעתו ואם א' הבית כמות לא לחצות ואם
אם היה כמות לשתי חצרות אם הוא רגל לערב
באמה' מערבים עמו אבל אם אינו רגל לא
אב' בע' החצר א' יכול' ליקח פתו מביתו לערב
של מרעתו מבני הבית אם רגל עמוס ואסור
עליהם ואם א' אשתו מערבבת' של בידיעתו
אב' אם א' שאינו רוצה לערב עמהם לא ואם
הוא רגל לערב עמהם ועכשו אינו רוצה בכי
חצר ככנס' לתוך ביתו ונוטל' ממנו בעל
כדור ואם אינו רגל אינם יכולים לנטול ממנו
בעל כדור אבל א' כופץ אותם ב' ד' לערב

עמהם או ב' יורדי לבכס' **שקלאם**
 אחר שערבו נתקלקל העירוב וכו' סעי'
 עירבו ואח' נתקלקל העירוב וכו' א' מכאן
 להוציא ולהקנותם לא לערב מבין הדאשן צ"ל
 להוריע להם אם מערב משלהם והם משל א' צ'
 להוריע כלל ואם לא כלה הדאשן לא נתמעט
 אלא שמערב משלהם אינו צ"ל להוריע" ב'
 ט' וסמך יורדי בחצר אם הבית פתוח לשתי
 חצרות צ"ל להוריעם מפני שאין אינם רוצים
 לערב עם א' ג' כמה הוא שיעור העירוב
 בתחלתו בזמן שהם י"ח או פחות שיעור כדוגמת
 לכל א' ואם הם יות מ"ח א"ל הם א"ל או יותר שיעור
 מאז שתי ספורות שהן י"ח גדולות שהם כ'
 ששה ביצים וא"ל שהם כח ביצים" ד' נתמעט
 משיעור אחר שכן כנס שבת האשורה ונשתייך
 כואף כל שה' כשרא' לשאר שבתות" ה'
 אם סתעבש בת העירוב ונכסל מלאכה הרי הוא
 כמי שכלה לגמרי וצ"ל לערב מחדש" נ' סקט
 ב' א' זה אופ' מקני העירוב וכו' סעי' א'
 הנותן מעות לחתום ואומ' אם יבואו בני החצר
 לקנות ממך כמ' לעירוב דכה בעיה שיהא
 חלק עמהם בשביל מעה זו אינו עירוב אלא עירוב
 החנוכי ודכה גם לזה עמהם אבל אם א"ל עירוב
 קנה עירוב וא"ל אם א"ל לא נתן לו כלל בתחת
 קני' שיקנה לו דכה קנה עירוב ופ' אם ד' כה לו
 החתום על אוד' או שקנה במעה שנתן לו חס'
 מ' השוק קנה עירוב ואם נתן מעה לבע' הדי'
 וא"ל ד' ל' בעיה קנה עירוב" נ"ע ד' יצ'
 ש' תוק' בעירוב וכו' סעי' א' ה' ד'
 ב' שער אכסדרה ומד' נסת' שבחצר אינו
 אוסר על בני החצר שאינם חשוכי' דירה" אבל
 הוד' בבית התב' בבית העצים כב' הב' ובבית
 האוצרות אוסר" כ' בעל הבית שיש לו
 בתים הרבה בחצר והשאינ' או השכיר' וכו'

לאחר ויש לו בכל א' דבר שאיך נטל' בשבת
 מחמ' כבד' או מחמ' אוסר שהם דברים שאינם
 לטלטל א"ל לצורך מקומן אין הדרי' כדב'
 אוסר' עליו לפי שנגעשו כולם כאחד א' צ'
 ולכל גב' הם מותרין להציא מביתם לחצר
 של נתנו עירוב" ואם אין הבתים שלו לא יצאו
 ולא שכורות אלא שיש לו בהם דבר' שאסור
 לטלטלם אוסר' זה ע"ז" ג' חמש חצרות
 ששבתו בטורקני' וחלקוהו במחצות אם עומד
 בולם זה ע"ז שא"ל פתח פתוח לחצר א' חצרות
 וכולם עובדי' דרך עליו וא"ל צריכי' לט' כחצית
 דא' שנים הפנימיים וכל האחרים חשוכי' כחצית
 שער להם" ואם היה לכל' פתח פתוח לחצר
 אם המחצות מגיעות לתקרא' בתוך ג' טפחים
 דהוי כל א' חדר בפני עצמו הן שליריעות א'
 בני החצר נותני' העירוב א' משאר בני החצר
 צ"ל כל א' מחצותם שבטורקני' לתת עירוב
 אבל אם נתנו העירוב בזה הטורקני' א"ל צריכי'
 לתת עירוב כלל שכולם דרי' בבית זה ובבית
 שמניח' בו העירוב א"ל צ"ל לתת עירוב וכו'
 אם יורדי' אחרים בחצר אינם צריכי' עירוב'
 חלקוהו במחצות שא"ל נגועות לתקרא' אם
 בני החצר נתנו עירוב בלא משאר בני החצר
 ד' בעירוב א' לכל החמש חצרות" ואם היו
 דיורי' בעלות ממש א"ל נתנו בני החצר העירוב
 בטורקני' צריכי' כל חבורה וחבור' לתת עירוב
 אבל מ' שיש לו מלמד או סופר בביתו וכו' חלמ'
 דים הלומדי' בפני הרב ודרי' בביתו כל א' ש'
 בחדרו א"ל יש לכל' פתח פתוח לחצר ואוסר'
 ויש' בחדרו אינם אוסרי' ד' אנשי חצר
 שהיו כולם אוכלים על שולחן א' א"ל שכל א'
 יש לו בית בפני עצמו אינם צריכי' עירוב' וכו'
 שהם כאנשי בית א' ואם היו ערכו לעשו' עירוב
 עם אנשי חצר א' עירוב פתח א' מלמד מורליכ'

לאותו מקום שמעדין עמו ואם היה עירוב בא
אצלם חייב צריכי' לתת עירוב כדי' בית שמעון
בו עיר'ו שכל'ו הבתים בבית'א הם חשובים
ו' מ' שאוכל במקום א' ויש' במקו' א' מקום
אכילתו הוא העיקר ושם הוא אוקר הלכך האדם
שאוכל' בבית אבית' וישנים בבית'הם אינם
אוקר' ואם נות' להם פרס ואוכל' בבית'הם
אוקר' וה' בשנות כס' בני שאר החצר עירוב
במקו' א' אבל אם ה' בני שאר החצר נותק' עיר'
ב'א מבית'א' או שאין עמהם ריור' ב'א צר
אדם צריכי' לערב' ו' מ' שיש' לה' הנשים
וה' עבדים מקבל' ממו' פרס וכל' א' אוכל'
בבית'ו וכן תלמיד המקבל פרס מרבו ואוכל'
בבית'ו אינם אוקר' זה עמה' אם אין עמה' ריור'
ב'א' או אם העירוב בא אצל' ע' עשה
בתים זה לפנים מזה וכל' עובדים מזה לזה
ויוצאין דרך החיצון לחצר שנים הפנימי'ם
לצר צריכי' לתת בעירוב והשאר פטור' שח'
שוב' כולם בבית שער' ו' המתאחד בחצר
א' נתאחד בבית בפני עצמו א' לא נתאחד
דרך קבע לא לשלש' יום או פחו' אינו אוקר על
בני החצר וה' והם מותר' ב' בבית'ו ב' בתם'
ש' ש' כ' ש' אחד מבעי' חצר נפרד משם
אומת' יב' ו' סעי' א' א' מבני חצר שהניח
ביתו והלך ושב' בחצר אחרת א' יתקממוכה
לחצרו א' הסי' מלבו' ואין דעתו לחזו' לביתו
בשב' ה' אינו אוקר עליהם ב' א' ב' ישראל אכל
גוי אכל הלך לשבות בעיר אחרת אוקר עליהם
עד שיסכרו ממנו מקומו' א' הוא קרוב
מהלך יס' ש' א' א' שיבא בשב' אכל
א' רחוק ית' אינו אוקר' ו' א' שאם גוי אכל הלך
לשבות בחצר אחרת אינו אוקר' ב' ישר'
ב' חצר זו שהלך לשבות בה' אחרת ואין
דעתו לחזור בשב' ואח' כמלך בשב' וחצרו אינו

אוקר' א' א' חצר השוק שהיה לו בית בחצר
ומת והניח רשותו לא' מבעי' החצר א' מבעי'
אין הזוכה אוקר' שה' עירוב שמעדי' על ביתו
מתיר גם כן מה שיבש ואם מת משחשימ' אוקר'
א' ע' שעירוב הזוכה עמהם אינו מועיל למה
שירש אח' בשבת' ו' א' חצר שבת
בשב' אם עירב א' ירשו א' חצר השוק אינו אוקר'
ואם לא עירב א' ירשו א' חצר השוק כל' זכר'
שאינו ב'א' ליד' עמהם אינו אוקר' ב'א' ליד'
בשב' ב' מורישו אוקר' ואם ירשו א' מבני החצר
אם עירב היורש והיה ר' עם המוריש בבית
אינו אוקר א' ע' של עירב המוריש ואם לא
היה ר' עם המוריש א' בבית אחר שבחצר
אוקר' א' ע' שעירב היורש כיון של עירב
המוריש' ואם מבעי' מת ירשו א' חצר השוק
ה' אוקר' והוא שבת היורש בבית מורישו
בשבת' ה' ישראל וגר שהיו ר' בחצר
ומת הגר מבעי' והחצ'ק ישראל אחר בגבסין
א' לא החצ'ק עד שחשיכה אוקר' עד שיבעל
רשותו כשאר יורש מת משחשיכה אין אוקר'
אוקר' שבת' יורש החצ'ק עבד' ו' א' מבעי'
חצר שהיה גוסס א' ע' שאין יכול לחיות ב'
ביום אוקר' עד שיצבו לו בפת' חצר' ערין
וכ' קט' אוקר' א' שאינו יכול לזכור לזית
אכל האדח אינו אוקר' כמו שנתבאר בס' י'
ש' ש' ר' ר' ש' ש' חצ'ק
לעירוב וכו' י' סעי' א' א' חצ'ק חצ'ק וס'
וקד' פחות כול' רשות אחת הם לכל' ששבת
בתוכם שמות' לט' ט' מזה לזה א' חצ'ק ש' א' ע'
חצ'ק וכל' עירבו יחד מות' לט' ט' חצ'ק לחצר
אחרת או לג' א' ראש כותל שביניהם ומג'
לג' אחר הקמח לו א' גבוה ממנו חצ'ק ומג'
לקרפ' שאינו ית' מסאתם או שהוקף ליד' ית'
א' יותר מסאתם או למבוי שמות' חצ'ק בלחי

אוקרה אפ"ל לא עירבו בו אעפ"י שערבו בני
חצר לעצמן דשכיחי מי רבתי בחיצונית
לטלטל כלם ששבתו בבית לחצאחרת אין
לדאוקרה"ף ב' קרפף יותר על סאתם של
הוקף לדירה היו בדמלי ואמן לטלטל בזבובו
לקרפף אחד להכניס ולהוציא מזה לזה כיתאם
שתי אמו בזה ושתי אמו בזה" ג' שרדי
חצרות שרועים לערב יחד להתיאף כלים
ששבתו בביתם איך צריכין עירוב אחר לא
העירוב שעשו כבר יוליכנו א' מבני החצר
בשבי' כלם ויתנום בל' בובתי חצ' שניה ואם
ירצה יוליך שם א' מתמשל וכלם ויחשבו
בני חצר השניה לעצמם ואיך בני חצר שניה
צריכי' מת אחד לא העירוב שעשו כבר מתיר'
ו' איך שתי חצרות יכולין לערב יחד א"כ
יבא מתחביהם או חלוק שיש בו ד' טפחי' על ד'
טפחי' ויהיה קצתו בתוך ד' טפחי' הקמוכין לארץ
ואם ארצו מערבין יחד ארצו מערבין כל
לעצמו" ד' חלוק שבי' שתי בתים אפ"ל למשל
ב' ארצו מערבין יחד וה' לארובה שבין ב'ת'
לעליה שאם היא למעלה ב'ת' ארצו מערבין
יחד ואם איך שם סולם לעלות בו" ו' בית
שאיך שתי חצרות וה' פתוח לשניהם ועירב
עם שתיהם אכל החצרות לא עירבו זה על
אין לטלטל כלים ששבתו בביתם מחללן
על בית זה שביניהם היה בין שתי חצרות
גבוה י' טפחי' או שהיה קרקעו שלא החצרות
גבוה מחבירו ה' טפחי' ועשה עליו מחצה להש'
לימו לו איך יכולין לערב יחד ואם היה הכותל
גבוה לשניהם י' והיה בראשם בית בני שתי
חצרות יכולין להחדידן לחצרות וכן להעלות
עלן מפירות ששבתו בחצרות להורידם ממנו
לחצר אחרת בין שהכותל רחב ד' או אינו רחב
ד' אבל מידן ששבתו בבית אס' הכותל רחב ד'

אס' להעלות לו ולא להוריד ממנו ואם חצרות
ד' מות" ואם היה הכותל גבוה לא מהחצרות
אם אינו גבוה י' כגון שקרקעו שלא גבוה משכן
מי שאינו גבוה לו עשרה מות' להשתמש בו
בכלם ששבתו בחצר והו' שיהא הכותל רחב
אכל אם אינו רחב ד' מות' לשתיהן להשתמש
אף מן הבתים אפ"ל עירבה כל אחת לעצמה
נפרץ הכותל עד ד' אמו הדי' ה' כפתח והוא שיש
יהא נפרץ במילואו ואם נפרץ מעשר חשון
כחצא וצריכין לערב יחד" ו' כותל שבי' חצ'
חצ' גבוה י' לשניהם והעמיד אצל הכותל סולם
רחב ד' וכן כנגדו כחצ' השניא א' א' הסולם
כנגד זה אם איך ביניהם חשיבי' כפתח היו מות'
זה כנגד זה אס' הכותל רחב ד' שייך חשון
ואם אינו רחב ד' לא חשיבי' כפתח באיזה סוף
אמרו כשיש בו ד' שלימות אכ' כח' מכאן
א"כ צרועותיו ושלימותו כבדות שאם כח'
קובעו אכ"א הכותל גבוה לא י' וזקף סוף
גבוה ד' וכמה שה' במשך ד' אצל הכותל
בין להשתמש עליו בין לערב יחד כיון שיש
ג' עד הכותל" עקר חולא מראש הכותל
מגובה י' אם יש בה משך ד' מהני בין לעשות
בפתח לערב יחד בין לעצן שיכול להשתמש
בכל הכותל ואם איך בוד' אינו חשון כפתח
יחד וכן אינו מועיל להשתמש בכל הכותל
משתמש א' כנגד המקל שנתמעת" ט'
נהאצטבא למטה אצל הכותל למעטון מות'
ואם יש בה ד' אורך כמשך הכותל וכללותו
מועיל להשתמש בכל הכותל א' אינו חשון
כפתח לערב יחד עד שיגיע לראש הכותל
ואם איך בה ד' על ד' אינו מועיל אפ"ל להשתמש
כנגדו" י' כפה ספסל שיש בו ד' על ד'
וגבוה כל שה' ומיעט בו גבהו מ' מות' להשתמש
כנגד המיעוט וכלב שיחברו בטיט" יא'

אעטכאמם ישבתחוכה ד על ד אן איז כהד על
 ד ויש בעלזונה ד על ד ואיז בך דו לזו גטפח מהע
 להתיר להשתמש עליו אבל לא מהני למהוי פתח
 לערב עליו יב ד יז היוצא מן הכותל וישבו
 ד על ד וחניח עליו סולם כלשהו מועיל להתיר
 לו תשמיש הכותל והוא של תהא שליבה התחתון
 גבוה מן הארץ ג ואלא יתא בך שליבה לשליבה ג
 והו שיניח הסולם עגהזיז אבל אם סממו אצלו
 לא וכל זמן שאיז גבוה הכותל בטפחי ריבזיז
 א שמכחו באמצע שהרי איז גבוה עד הציז
 ולא גבוהים ממנו עד ראש הכותל ואם הוא גבוה
 כ צרי שני ציזים א בתוך התחתונים וא למעל
 ממנו בתוך העלונים שאם היה הציז גבוה לא
 קבי ליה בסולם כל שהו והוא של יהוא הציזיז זה
 כנגד זה שראוי להטיל סולם מזה לזה יג
 העמיד שני סולמות זה בצד זה ואלא היבניה
 משך ד והדחיקם זה מזה כדי שיהא כשניהם
 ד וביחל החיר שביניהם בקש אינו מועיל
 לא להתירו לא להתירו להשתמש עליו ולא
 לערב יחד שמקו מעמד הרגלים הן באמצע
 הסולם ואיז ראוי לעלות בקש ואם העמיד
 הסולם באמצע והקש מן הצד מהני בך להתיר
 להשתמש עליו בך לערב יחד יד איז
 הסולם רחב ד וחיק אצלו ככותל להשלימול
 דילו שיחוק בגובה ואם לא העמיד סולם
 כלל לא חקק בכותל כמז שליבות של סולם
 לעלות בו צרי שיחוק בכל גובה הכותל ומועיל
 בך להתיר תשמיש בך לערב יחד טו
 היה אינך בצד הכותל ועשהו סולם לכותל
 אם רצו מערבין אח אכל אם עשה אשרה
 סולם לכותל איז מערבין אח מכני שאסור
 לעלות עליו מן התורה שהרי היא אסורה בה
 נאה והואש על כתב בכתר דאינך אינו מועיל
 ואשרה מועלת והו שתהי יבשה יז חריץ

שבי שתי חציו עמוק ורחב ד איז יכול
 לערב יחד אכלו מולא תבך וקש כל זמן שלא
 בטלן ואם היה מולא עפר וצירות אפ סתמו
 של בטלן צריכיל לערב יחד יז מתן עליו
 נסר כמז גשר משפת החרץ א שכתו אם הוא
 רחב ד חשוב כפתח ומערבין א ואם רצו מערבין
 שנים ואם כתב הנסר לאורך החריץ במשך ד
 אפ איז בוא כל שהו חשוב כפתח שהרי מיעט
 מו יז אם החריץ עמוק לטלן לשני אינו
 עמוק יאן שהו שורה לשניהם ריבז ככותל
 יט גדיש שלתבך שבי שתי חציו אם הוא גבוה
 כלא מערב לעצמו נתמעט בחולמו צריכיל לערב
 ביחד ובמור של נתמעט אסן לשום א מה לית
 מן התבך לתוך קופתו בשב להאכיל לבהמות
 ואפ להעמידה שם כדי שתאכל אפואכלי כול
 לעמוד בפניה כרי של יהא לה דרך לגטות לא
 משם ולהראש אפ בחול אסן לית ממוק לקופתו
 וכך להעמיד ההמ' בידים ברא בגדיש שבי
 שתי חציו אבל גדיש שבי שני בתים מורד
 להאכיל לבהמות ממנו בידיש שבע
 ייז שתי גזוזטראות בשתי עליות
 ובוסא שתי גזוזטראות דבורטאות
 משתי עליות זו כנג זו ונתב ביניה נסר רחב
 ד חדי הוא כפתח ומערבין יחד ואם רצו כל אחת
 מערבת לעצמה אבל אם היו זו של כנגד זו
 שאחת משוכה למזרח ואח למערב אינם יכולים
 לערב יחד וכך הית אחת גמא מוחבדתה לא
 חשיב פתח והמ כשמרוחקות זו מזה ג טפחים
 אבל אם הם תוך ג זו לא בך בריחוק בך בגובה
 חשיב שפיר כפתח שער נפתח
 בשבת פתח או חלון במקו שעירצובו ובד
 פעי יז עירצו דרך חלון או פתח שביניהם
 ונפתח בשב מותר להשתמש דרך גובה
 הכותל וחוריו ואפ אם עירב לשנה ונסתב

אם רצו מערבין אח אכל אם עשה אשרה סולם לכותל איז מערבין אח מכני שאסור לעלות עליו מן התורה שהרי היא אסורה בה נאה והואש על כתב בכתר דאינך אינו מועיל ואשרה מועלת והו שתהי יבשה יז חריץ

אסורה לשתייה' ר' כי הכסף שבי' שניבתם
ולא עירבו יחד רשות שניהם שולטת בו ואסורה
שעל דין שתי עליות זו כנגד זו
הפתוחות לחצ' ובוסע' א' שתי עליות
הפתוחות לחצר זו כנגד זו ואחת עשתה גומא
בחצר כדי לשפוך בחצ' שאיך בה דאמו מימיה
והשנייה לא עשתה אם עירבו יחד שניהם
מותרי' לשמך מימיה' ואם לא עירבו יחד
והאחת עירבה לעצמה והשנייה לא עירבה
כלל זו שלא עירבה אסורה ושעירבה מותרת
ובלבד של תשפוך להדיא בממא אבל תשפוך
בעלייה והם יורדים לאומא' **שעל דין**
חצרות הפסח' א' ובוסע' א' שלשה
חצרות פתוחות זו לזו ופתוחות לרה' ועירבה כל
אחת מהחיצונות עם האמצעית והחיצונות לא
עירבו יחד החיצונות אסור' זו ע' והאמצעית
מותרת עם כל אחת מה' וה' מותרות עמה
בדא בשנתנה אמצעית עירבה בזו ועירבה
בזו או שנתנו החיצונות עירוב' באמצעית בשני
בתים אבל אם נתנו שתי החיצונות עירוב' בא'
מצעית בבית' שלשתן מותר' זו ע' זו שתי
חצרות זו לפנים מזו ופנימית פתוחה לחיצונה
וחיצונה למזמי ויש לפנימ' דרי סת' רגל על החיצון
אם עירבה פנימ' לעצמה ולא החיצונה
שעירבה כל אחת לעצמה ושכח אחת כ' **כ**
החיצונה ולא עירב פנימית מותרת וחיצונה
אסורה' עירבה חיצונה ולא פנימית או שעירבה
כל אחת לעצמה ושכח א' מהפנימ' ולא עירב
שתי' אסור' עירבה כל אחת לעצמה כל'
אחת מותרת בחצירה' ב' עירבו ביחד
ונתנו עירוב' בחיצונה ושכח א' בי' מהפנימ'
כ' מהחיצונה ולא עירב שתי' אסור' ור' **ב**
עד שיבטל רשותו ואם נתנו עירוב' בפנימית
ושכח א' מהפנימית ולא עירב שתי' אסור'

אבל אם שכח א' מהחיצונה ולא עירב פנימית
מותרת' ד' אם יחד דר' פנימית ויורד
בחיצונה או בחיצונה ועירבו אסור' היחיד
שבפנימית אסור' על החיצונה' ה'
גחצרות זו לפנים מזו ויורד ויחד בכלל א' על
שדכים דרכים בחיצונה אינם עריכים שכל
א' מותר' במקומה ואם היו ב' בפנימית ור' **א**
עירבו הרי' אסור' על היחידים שבאמצעית
ושחיצונה זה הכלל חל' האסורה במקומה
אסרת של' במקומה וחל' המותרת חיצונה אסרת
שלא במקומה' **שעל דין חצרות**
ובתים ביניהם' ובוסע' א' שתי חצרות
וג' בתים ביניהם פתוחים זה לזה ור' ע' לערב
יחד חצר זה בדרך בית שאצלו ונות' פ' רובו
בבית שבאמצ' וכ' ע' ע' השנייה ומותר' **כ**
בשלשתן שכל בית שאצלו חצר חסוב' **כ**
בבית שער' וא' לית' פת' ב' שתי חצרות
ושני בתים ביניהם ולא עירבו יחד לא כל אחת
לעצמה ובא חצר זה דרך בית שאצלו והניח ע' חצו
בבית הסמוך לחצר האחרת לא קנו עירוב' שכל'
א' הניח עירוב' בבית שער' של חצר אחרת'
שעל דין כטל רשות' ובוסע' א' **א**
אסור' חצר ששכח ולא עירב עם האחרים' אסור'
עליה' מהתקנתם ובטל' להם רשותו שיאמרו
רשות' מבטלת לכם או קנויה לכם וא' לקנות
בקני' סודר ויכור' לבטל' אף כ' שתחשך ואסור'
עם' או ק' ע' לבטל' לבטל' וא' שיאמ' רשות'
מבטלת' ור' ור' וא' ש' שיאמ' רשות' מבטלת'
לכולכם' אסור' לבטל' רשות' סתם לבטל' א' רשות'
שיש' בחצר הלכך הם כמתרי' להוצי' מביתם
לחצר וגם הוא שה' אורח בעצמו א' אסור'
להוצי' מביתו להוצי' וגם הוא' ור' ש' לכוור'
כיתו כדי' של' בית' להוצי' בא' סודר ולא יפתחו
לא כשרוצה לזאת ולבוא ויטעו למיד אחר

עמותו ובמקו"כ אם כטל להם גם רשותו
 מותרין כי הוא כף הם להוציא לחצר ב"ז מביתו
 כ"ז מסתמך" ג אם אינו רוצה להם רשותו
 לא להשכירן ואם מעיל כמזו ב"ז ו"א שאינו
 מעיל" ד אבני החץ שעליו מבטל רשותו
 לה' של עירוב הן מותר להוציא מביתו לחצר ולא
 אמרינן שיהיו כמרחים שאין רבים מעשי אורחם
 אצל יחיד והוא אם היו שנים לבד ובטל לא מהם
 לחבירו המבטל אמן כן בשלחבירי חבירו מותר
 בשל עצמו וכך רבים של עירוב סתמו רשותם
 לבטל שעירוב לפי שהיחד נעשה אורח אצל
 רבים ורבי אינם נעשים אורחים אצל חבירי
 ולא היחד אצל היחד שפחו שנים ולא עירוב
 יכול לבטל רשותם שיבטל כלל מהם רשותו
 לכל בני ארץ כ"ז אם מבטלים לא של עירוב אב
 אף מבטל ל' לעצמם של עירוב כ"ז אם מבטלים
 רבים ועירוב כ"ז אם הוא יחיד של עירוב שהרי
 אף לאחר שיבטלו להם הם שנים ואם אומר על
 חבירו ואם אומר לא איני מבטל לא עם שתחזור
 ותבטל לחבירי אינו מעיל" שפ"א דיני
 המבטל רשותו ועבדו הוציא וכו' ז"ע
 א המבטל רשותו וזו צ"א אהל מביתו לחץ
 בשוגג אינו אוסר במזיד אוסר שהרי חוצר
 מביטולו שביטל ואם החזיקו בו כבד שהוציא
 מביתו לחץ או שהכניסו מחצר לביתו אינו
 יכול לחזור מבטולו ולרש"י איך חזקה מועלת
 אהל החזיקו משחשיבה" ב ישבטול
 רשות מחצר לחץ ל' שש חצר ופתח כיניקס
 ועירבה כל אחת לעצמה ולא עירוב יחד ל' ע"ה
 כל אחת לבטל רשותה לחבירתה להיות
 מותרת להשתמש בה ולא היא ל' שש חצר
 צולפים מזו ולא עירוב זה החיצונה לבדה
 שפ"ב אורח על החיצונה יכול לבטל לה
 רשותה של תשמש ולא תעבד עליה לא

בשעה שצריכה לצאת ותהיה החיצונה מותרת
 או אם עירוב יחד ונתנו עירוב בחיצונה ונתנו
 א מהפנימית ולא עירוב יכול לבטל רשותו
 שיבטל רשותו לכלל אבני העירוב ונתנו
 מבטל החיצונה ויהיה הוא לבדו אמן ובטל מותר
 ג ישבטול רשותו בחרבה שאם היו שני בחדר
 וחרבה כיניהם של שנים הם ושכחו ונתנו
 יכול כלל לבטל רשותו לחבירו ולהיותו מותר
 בה" ד ישבטול רשותו מבית לבית שאם
 שני בתים ופתח ביניהם ולא עירוב אב
 רשות לחבירו ואם המבטל מותר להוציא מביתו
 לבית חבירו אב לאינו יכול להוציא מביתו
 לביתו שאם היה חוצר ומחצית ברשו שנים
 וכך אם יש לו חדר פתוח לביתו ובטל רשותו
 ביתו אמן להוציא מהחדר לביתו" ה שפ"א
 בשם עירוב ר"ה והקדום גוים מחצה בשבת
 שיש כיניהם כמזו חצר שנים בתים פתוחים
 והרי הם אקולי"ז ע"ז אינם יכולים לבטל
 לחבירו" ו יורש מבטל רשותו שאם לא
 מורישו ומת בשבת והיורש בא לאחר כח
 ואוסר יכול לבטל רשותו" ז מבטלים ונתנו
 ומבטלים כלום שמבטלי רשותם בני חצר
 לבני חצר אחרת או לא מבני החצר שיש
 מה שירצו וחוצרין ומבטלים לאותן שביטלו
 להם עד שיוציאו גם הם מה שירצו
 שפ"ב אמ"ד ירת כותי מעכבת בעירוב
 ובבב"א א היר עם הגוי חוצר איתו
 עליו עד שיהיו שני ישראלים רבים בשני בחדר
 ואוסר"ה ע"ז א"ז הגוי אוסר עליהם ואינו מותר
 שיבטל הגוי רשותו א"ע שישכירו ממנו
 אם ביטלו הישראלים רשותם לא מהם כד
 שיחשוב כיחיד אצל הגוי אינו מעיל" ג
 אם איתו לבגדי דריסת רגל על הישראלים אינו
 אוסר כגוף שש חצרות חביתו חוצר ונתנו

דריסת רגל זה עם זה ובחצר אדרים שני ישראל
או יותר מכניסים ומוציאים מחצר זו לחצר זו
בשב דרך חלון שביניה ואצל שכור מהגוים
השוכר מן חגיו סתם מועיל ואינו צריך
לפרש לו הטלטול ואינו צריך לכתוב שום כתיבה
על השכירות ה' שוכרין כן המעשה בפחות
משוה פרוטה ו' כל זמן שאין חגיו חוזרין בו
מועיל השכירות ואם לזמן מרובה ז' כשיכלה
הזמן צריך לחלו ולשכור שנית וצריך לחזור
ולערב שאין ערב לאשוק חזל ובעור ח'
אם שכרו מחגיו לזמן ידוע ובתוך הזמן השכר
הגוי דירת לאדי בשכירות הראשון ט'
חמשה הדמים בחצא שוכר מהגוי בשביל מלם
אם שכרו ממנו בעל אינו מועיל אעפ שהיה
רגיל להשכיר מקודם ואם כל מאשת אומש'
כדור ולקיטן שוכרים אעפ שהיו מוחה ז' אם
אינו רוצה להשכיר יתקרב לו אפילו חזל עד
שישאל לו רשותו שיהא לו רשון להניח בו שום
דבר והוא ליה כשכיר ולקיטן ומשכיר שלא
מדת הגוי ויהא שאינו צריך להשכיר לא כותב
עירוב ודין יג אם יחד לו מקום בבית
שמשאל לו כיון שאינו כשולחו בכל הבית לא
מהני יד שכרו משכיר ולקיטן למאנע
שקילקן תוך הזמן מהיות שכירו ולקיטן מותר
עד תום הזמן אבל אם שכרו ממנו סתם כיון
שקילקן נתבטלה שכירות טו אם ישראל
וגוי דרים בבית צל לשכור מהגוי ולערב עם
ישראל יו אם ישלחו שכירם או לקיטנים
ישראלים דרים בביתו אין דירתם חשובה וידה
שיאמר זה עבדה יז שתי חצרות זולמנס
מזו וישראל וגוי בפנימי וישראל בחיצונה או שיש
וגוי בחיצונה וישראל בפנימי ואם גוי בפנימי ושני
ישראלים בחיצונה אוסר ויש משאכלו גוי
בפנימי וישא בחיצונה אוסר יח גוי

שהשכיר ביתו לחבירו גוי אם כשאר לו שום
תפסה או שישל בית שיש לו רשון להניח שם
שום כלים יכולים לשכור ממנו ואם לא כשאר
שום תפסה אם יכול המשכיר לסלק השוכר
תוך זמנו יכולים לשכור ממנו ואם לא יוכלו
מועיל אלא ישכרו מהשוכר יט חצר
שישראל וגויים דרים בו וביתא שלי ישראל אין
ביתו של זה ואינו פתוח לחצר וחלומות ביניה
אין יכול לערב עמו ודרך החלון שביניהם כדי
להוציא כליו דרך בית שכנו הפתוח לחצר אבל
אם פתח פתוח ביניה מחת ויש מש דאף אם
פתח פתוח ביניה לא יאכלו שם אסור כ'
חצר שישראל וגויים שרויין בה והיו חלומות פתוח
מבית ישראל זה לבית ישראל זה נעשו עירוב
דרך חלון אעפ שהם מותר להוציא מבית
לביית דרך חלון הרי הם אסור להוציא מבית
לביית דרך פתחים מכאן הגוי עד שישיכיר
שפך כשאר חבות בביתו אינו
מעבד וכו' סעי' א' גוי הדור עם שני ישראל
ואין הגוי בביתו אין אוסר ויערב ויהיו מותרין
בא הגוי בשב אסור ויעירוב בטל ומהו יכולים
לשכור ממנו בשב ואם יבטל הא לחבירו ויהיה
החיד מותר וכל שכך אם מת הגוי בשב שיבטל
אלא ביחוד היה החיד מותר שפך בתי
אכסניא אם מעבד וכו' סעי' א' גוי
הסבג בחל לשם אכסנאות אם נכנס של מישו
אין אוסר לעולם ואם נכנס בדשן אם הוצי
רגיל לבוא אוסר מיד ואם אינו רגיל אינו אוסר
עד לאל יום ב' גוי חיל המלך שנכנסו
בבתי היהודים כח בחזקה ב' ברצון אם יש
לבעלי בתים באותם מקומן שנכנסו הגוים
כלים שאסור לטלטלם בשב אינם אוסרין
עליהם שפך דף צדוקי ומומר
בעירוב וכו' סעי' א' צדוקי קרי הוא

כישרל ומבטל רשן אבל שרוב אינו מועיל
כיון שאינו מורה בעירוב כ כותי הרי הוא
כשאר עמים ואין לו תקנה אלא בשכרו ג
ישראל מחמד לעבודת צינים או לחלל שבתות
במרהקת אפי' אינו מחלל לא באיסקר דרכן
היי הוא כמו ואם אינו מחלל לא בצנעה אפלו
באיסורי דאורייתא הרי ה' כישרל ומבטל רשות
ד ישראל שהמיר והיזל בתים בשכונת ישראל
שעירבו לכל השנה אפאי' לו בתחאח כלל
הוא אוקר בכל שבת שחל לאחד שגמיר אבל
אם יש לו פתח אחד לשכונת הגוים אפלו פתח
הפתח לשכונת הגוים נשפן דיני נשתוק
בעירוב ובוט סע"א אסרו חכמי לולסל
מך החצר למבוי והתירוהו ע' שתוק שגובין
פתח או דבר אחר ממזיז מאכל מכלל חצר וחצר
וכותני' אותו בא מך החצר ואינו רואם כאלו
פתוח כל המבוי לאותו חצר ומפני שאינו לא
לשתף החצר יכולים ליתנו באויר החצר אונות
שאין בור' עליו ואצ' ליתנו בבית דין שיהיה
במקום המשתמר הלכך אין בותכין בוכאוויר
המבוי כ ישראל שרדיים במקומן חלוקים
ורחוקים כל א מהמקומות נעולים בלילה והשמש
מבהיק מח מכונס אינו מועיל להם להשתתף
ששתוק המבוי ער' שיהיה מונח בחצר שכלל
ודן שנברלים זה מזה ורחוקים איך שיתפך א'
ואין מבואי כא' א בכל משפטי עירובי
חצרות ושיעורן ושמותן מערכת בשביר
ושמערבין של לדעתו אפאי' הבית פתוח לא
לחצ' א ושקטן יכול לגבותו ושיכול לזכות
לכולם כך דיני שתוק ד משתתכין בכל
מיני מאכל ואפ' ד וד' מיני מאכל מצטרפין
למצטן ג סעודות ה בכל מיני מאכל משתתפי
חוץ מגורגמות שהוקשו לדע' וזבלי' וכרלי'
יכשים ולא בעלי בעלים של גדלו אורך אדית

ולא ככמהך ופטריות ולא בכפנות וטן בעד
ולא בחטים ושעורים ולא בידק שהו בשיר
ולא בשיל ולא במים ולא במלח לבדו אכל
עירבם יחד משתתכין ביום ויא' דרך בשנת
שמך ויש אומ' שמערבין בתכלס' ו כלל
שרגלים ללכת בו פת הנאכל לשתי סעודות
שאין מלכתין בו הסת' שיעורו כדל' כלל
ממנו כסעודו ובשר חי לא הוי לפתח וצר' כ'
שאכל ממנו כסעודו אבל עליו הוי לפתח וצר'
ב' רביעיות וכ' שיעור שאל משקים' ע'
משתתכין בשני ביצים כחיים בשני לחונים
בחמשה אפרסקין בל' טרא' ירק ביץ חי' ביץ
במלך לחים מלא היד בתכח' יער מלא היד
ח' משתתכין אפ' באוכל שאינו ראוי לו אסור
לשום אדם כמך לנדיד כיין וליט' כתרומה וכ'
הנודד מאוכל או טעם של אכלגן משתתכין
בר' ויא' וזינו דין כשנדר או נשבע של יאגן
אבל אסור או נשבע של יהנה ממנו ויא'
משותתכין ל' בה' ט' אפ' על ככד העיס'
ולחור קדש או קונם משותתכין ל' בה' ש'
השמשות עד' לא בתקדשה וראי' וראי'
הית' מבע' אבאסאמ' קונם ולחור חור'
משותתכין ל' בה' שאינה ראיה עד שתתקדש
חצר הפתח לשני מבואות ושתף ע' כלל
בז' עם כלל ל' טל' ממנו לחצ' ומהחצר
לחכו ואסו ל' טל' כל' ששבתו במבוי
למבוי ואחר דרך החצ' ואם לא שתף עם
א מהם אם הורגיל עם שניהם לעצת ולב'
בז' דרך החצר ואם לא שתף עם שו' א'
מהם אם הורגיל עם שניהם לעצת ולב'
בז' דרך ער' הם אוקר על שניהם ואם הורג'
רגיל עם וא' ועם רשע אינו רגיל אותו שותף
אוקר ושאינו רגיל אינו אוקר ואם שיתף
עם אותו שאינו רגיל הותר הרגיל לעצמו

אם שיתפנו ביניהם נכסאם היה רגיל עם שניהם
ושותף עבא מהם מות השני שהרי סלף עצמו
ממנו ואם המבוי שרגיל בו שתפנו ביניהם ונתן
שאינו רגיל לא שיתפנו והוא לא שותף לא עם זה
ולא עם זה דוחים אותו אצל שאינו רגיל ויטל
מאותו שרגיל כדי שיהא מות בי שיהא רגיל
מפסיד בדבר שהרי לא שותף עמהם ויש ריח
לאחר שיעל ידי זה יהיו מותרים כשיצאו על
מדת קדושים **שניצל שותף** במבוי
עריכין לערב החצות וכו' וא"ל המשנה
במבוי עריכין לערב בחצות כדי שלא יטל
התנוקות תורת העירוב שהרי אין התנוקות
מכירים מה נעשה במבוי לכל אם נשתתפו
במבוי בפת סומכין עליו ואין עריכין לערב
בחצות שהרי התנוקות מכירים בפת ואין
לא עירבו כל חצר לעצמה אין סומכין על
השתוף אבל כשכל חצר עירבה לעצמה והוא
נשתתפו במבוי ולא עירבו דרך פתחים שביניהם
מותר להשתמש החצות במבוי שסומכין על
השתוף במקו עירוב דרך פתחים שביניהם
ואם עירבו דרך פתחים שביניהם ולא נשתתפו
במבוי מותר להשתמש החצות במבוי שסו'
מכין על עירוב שיעירבו החצות דרך פתחים
במקו שתוף **שפת דין** אם נלקטו
חצרות וסלף לא נשתתפו במבוי וכו' סעי'
אם לא עירבו חצרות יחד וגם לא נשתתפו
במבוי מותר לטלטל בכל המבוי כלים ששבתו
בהנכף בפי עירבו חצות עם הבתים בפי לא עירבו
ולא מכלם דוקא בשל עירבו חצרות עם הבתים
אכל אם עירבו חצות עם הבתים אין לטלטל
במבוי ואם לאו **שפת כותל**
שיש לו חלוץ מתוך המבוי וכו' סעי' מי
הדר במבוי ויש לו חלוץ מתוך ביתו כותל
לכירה או לקרפף או לא צריך לו טמחים

על אינו אוסר על בני מבוי אף מכלים ומוציא
גמלים דרך המבוי כל היום שחפץ יות באותו
שפתו חלוץ מאחדיו לבדו שיש לו אוסר והרי
פתחו למבוי כמו שאינו רגיל שאינו אוסר והו'
שיש בבקעה או בקרפף יות מקאתים אבל
אם אין בו לא מקאתים קטן הוא ולא כותל ליה
כיהי שדל שיש לו פתח למבוי ופתח מאחדיו
לקרפף ושכח ולא עירב עם הקרפף יותר
מקאתים אוסר למי שאינו רגיל בו ואינו מסתלק
מן המבוי ואם הוקף לדירה אין יות מקאתים
אין אוסר כיון שראוי לו ויש מש דאדרבה
אם הוקף לדירה אין בית סאתים אוסר שכיון
שהוקף לדירה אין במבוי ואינו חפץ בו יד
להסתלק כשביל מן המבוי **שפת מבוי**
שצדו אגוי וצדו אחרת ישל וכו' סעי'
מבוי שצדו אגוי וצדו אחרת ישל וכו' סעי' אחר
אעלה פתחו לרה ולא למבוי וחלוץ בינו לבין יש
הדר במבוי אינו יכול לערב דרך החלוץ שביניהם
להוציא כלל למבוי דרך בית ישל שכינוהו
למבוי אצלם פתח צידה מות ויש מי שאוסר
אף בפתח פתוח ביניהם **ב** מבוי שצדו אגוי
גרים וצדו אגוי ישל ויהיו חלונות פתוחו מחצר
לחצר שלישל ועירבו כולם דרך חלונות אגוי
שנעשו סגנונות ומוצאין להוציא ולהכניס
דרך חלונות הדין או אסור להשתמש במבוי
דרך פתחים עד שישכרו מהגמים **שפת**
דין בטול רשות לאותם ששכחו לערב
ומ' סעי' א כלל משנה בטול למי ששכח
ולא עירב בחצות כן הוא במבוי שאם שכחה
חצר אחת ולא נשתתפה מבטלת רשות לאחד
בני המבוי או הסלה אע"פ שהם רבים שכן
החצר גבי חשבים ביחוד בחצר וכלל משנה יש
בחצר עם הגוי כן הוא במבוי או בעיר שאין אסור
לטלטל במבוי או בעיר המוקפת חומה עד שיהיו

מכ"ו

שתי חצות שלבתי ישראל בעיר אכחצ אחת
 לא אכחצ הרבה בתים שלישי פתוחים לתוכן
 והוא שתהא העיר מוקפת חומה לדירה וכשיש
 שתי חצות שלבתי ישראל בעיר צריכים לשכור
 מכל חצר וחצר שמי ואין מקבילין במרה
 שישכור מעיר העיר כדא בשאר שאין תבתיים
 שלו וגם אין לו רשו להשתמש במתבנה עיר
 כלל אפ"ש בשע מלחמה אב במקן שכל ערבי
 העיר אינם נעשים לא ע"פ השר או הממונה
 שלו ודאי ששכירות השר ההוא אומשכירו
 וליטו מהני שהרי יש לו רשו להשיב אנשיו
 וכלי מלחמתו בבתי בע העיר בשע מלחמה
 של מדינתם ב' ישראלים הדדים בחצ' יחיד
 בעיר שלגויים שהאן מוקפת חומה ועבדיו
 יהודים אחרים דרך שם בשכונת אכסנו בחצ'
 אחת אינם אסורי עליהם דאורחא אינו אסור
 ומוותרין לטלטל בכל העיר **ש"צ** דיני
 עירובין לעירוב חסע"א א' עיר שהיתה
 קצת יחיד אב נעשו שלרבי משתתפין כולם
 שתוף א' וטלטל בכל המדינה וכך אם היתה
 שלרבים וישלה פתח א' משתתפין כולם
 שתוף א' אבל אם היתה שלרבי וישלה שני
 פתחים שהעם כלם א' כזה ויועזר בזה אפ'
 מעשית שליחיד אין מערבין את כולה אלא
 מניחין ממנה מקום א' אכחצ אחת ובית
 לתוכה ומשתתפין השאר ויהי לו משתתפי
 מלך מותרין בכל העיר חוץ מאותו מקום
 ששיירו ויהיו אותם הנשארם מותרין
 במקומם בשתוף שעמשי לעצמן אם היו
 הנשארם רבים ואסורין לטלטל בשאר כל
 העיר ורבי זה כמשו הכר הן כדי שידעו
 העירוב התיר להם לטלטל בעיר דן שרבים
 בוקעים בה שהרי המקלן שנשאר ופ' נשתתף
 עמהם א' מטלטל ב' אלא לעצמם ואילו

לעצמן ואם רצו לערב מכר בפני עצמן כר
 שכך דמהני ואין שיעור גדול מזה ב' ע'
 שלרבים שיש לה פתח א' וכולם במקל אחת
 מערבין את כולה ואינה צריכה שיעור
 הסולם שבחומה חשוב כפתח ואפ' העמוד
 הרבה סלמנות זה בצד זה רוחב י' לא חשיב
 כפתח ואם ישלה שני פתחים ויש אשפה לה
 אמהם ב' א' אף שם לא פתחא' ג' הבין
 שמוניחין אותם שיעור אפ' שאין פתוחין לה
 אלא אחוריהם לעיר ופניהם לחוץ ואפ' ב' ד'
 הבקר או בית התבן שאינם צריכין לערב
 עושין אותם שיעור ומערבין את השאר
 עיר שנשתתפו כל יושביה חוץ ממבויא
 אוקל על כולם ואם בנו מצבה על פתח
 המבוי אינו אוקל עליהם לכך עיר שהיתה
 קצת יחיד אב נעשית שלרבי אין מערבין
 אותם לחצות אלא או כולה או מבוי מבוי וכו'
 כל מבוי ומבוי מצבה על פתחו אם רצה וחס'
 רשות מהם כדי שלא יאסור על שאר המבוי
 ה' כדא שאין מערבין אותה לחצות בע'
 מוקפת חומה גבוה י' טפחים וישלה דלת
 אבל אם לא היתה העיר כולה מוכשתתפין
 ובא לה כשיר חציה ולעלבה חרשון בידם
 ו' זה שאמרם שאין מערבין אותה לחצות
 הינו למ' שאין לה וקורה מועיל לסלק ד'
 מזה אבל בפס' ר' או בשני פס' ב' משתתפי
 נחלקין לו מלוא ומערבין לחצות ואם הוא
 רחב מ' אמו עושה צורת פתח' ז' עיר
 שלרבים ונתמעטה ועמדה על ג' ד' ורבים
 אינה צריכה שיעור ח' המצבה בשתוף
 לכל ציה עיר אם עידם כולם עירובא אינו
 צרי' להודיעם ששכות הוא להם ודין כר'
 ששכח ולא נשתתף עם בב' העיר או מי ש'
 הדין לשבות בעד יחידתו או ג' שהיה עמו

בעיר דין הכל כדרכם כחצר ומבוי **שצג**
 עירוב ב"ט שחל בעשור ודין בצ"שמש
 לערב"ב וכו' גסעי" א איך מערבין עירובי ח
 חצר ושתמי מבואו ב"ט שחל להיות בעשורם
 שכל ולא עירוב מערב"ט וחלן שני ימי טוב
 ביום ה' ויום ו' יערב ב"ט על תעמי שיאמ' אם
 היום קדש הרי ערבתי מאתמול ואם היום חול
 יהא זה עירוי והל' בשני ימי טובי שרגלי וזאת
 בשני ימי טובי של ראש השנה לא דכ' וזאת
 אריכא רמו" ב' א' עירובי חצר וזאת שותפי
 מבואו מערבין אותן ב"ט השמשו ואם אם
 כבר קבל עליו תוספת שבת ויש אוקרין אם
 קבל עליו תוספת שבת" ג' עירוב לשנים
 לא מבעי' ותכל העירוי ב"ט השמשו והאחר
 עירוב ב"ט השמשו שניהם קנו עירוי שלאותו
 שחל עירובו ב"ט השמשו אנו חושבין אותו
 לילה ולאותו שהניח עירובו ב"ט השמשו חושב
 אותו יום אבל אם עירב עליו ב"ט השמשו ור
 ונאכל עירובו ב"ט השמשו אסור" **שצג**
 ספק אם עירב מה דינו וכו' גסעי" א
 ספק עירוב כמזן ספק אם היה קיים ב"ט השמשו
 אם לאו מותר וזה שיהיה לו חזקת כשרות כמזן
 ספק אם הונח ספק אם לא לא" ב' צרי' שיהא
 העירוב ב"ט השמשו כמקו' שראוי ליטול הלכך
 אם נפל עליו גל ואינו יכול ליטול בלא מרא
 וחצינא אסור" ג' מתנו במשול ועל בפניו
 ואבר המפתח קוד' שחשכה אם א"ל להוציא
 העירוי א"כ עשה מלאכה גמורה ב"ט השמשו
 ה' כמי שאבר ואינו עירוב שהרי א"ל לאכלו
שצג דם ברכת העירוב וכו' בפסעי
 א מצוה לחצר אחד שתוכי מבואות ומתוך
 עליו על מצות עירוי ואומ' בזה השתוק' יהיה
 מזה לכל בני המבוי להוציא ולהכניס מחצרות
 למבוי בשב" ב' איכותי מבדק עליו בשעה

שמוקדץ אותו מבוי המבוי או בשעה שמזכה
 להם" **הלכות תחומין שצג**
אמות שיש לכל אדם בשבת וכו' בפסעי"
 א' שבו איש תחתיו מכאן שכל אדם יש לו
 ד' אמו' בכל מקו' א"י צ"ח חוץ לתחום ומודרין לכל
 אדם באמה שלו ואם היה נכס באיבריו מתני' לו
 ד' אמו' ביבוציות שלכל אדם שכל אחת מהן וטעמיה"
 ב' בכל מקו' שקדש עליו היום אסור מוקדץ
 לדירה אלא ב' עתה ד' זרין חשוכי כולו כד' אמו'
 וא"כ שבת בתלגבנה ובקמה קצרה ושבליס מקיפות
 אותה חשיבי כד' אמו' עד סאתים" **שצג**
דין שבייתת היחיד וכליו ומהלך לפים
 אמה" וכו' גסעי" א' כל אדם יש לו
 לפים אמה לכל רוח חוץ מד' אמות ואם במקום
 ששבת בו" ב' קדש עליו היום בבקעה ואינו
 יורד תחתיו ש"כ מהלך לפים פסיעו שהו' תחום
 שבת" ג' כשם שאין אדם רשאי להלך בשב"ט
 וב"ט לפים אמה לכל רוח כך כליו ובהמתו אין
 יכול שום אדם להוליכם חוץ לפים אמה שעליהם
 ואם עירב עליהם לרוח אחת אין שום אדם יכול
 להוליכם לרוח האחרת א"כ כפיעה אחת במקו'
 שאין הבעלים יכולין לילך" ד' המוקדץ בהמתו
 לזמן הרי היא כרגלי האב"ה מסרה לרועה
 א"כ נתנה לו ב"ט הרי הוא כרגלי הרועה ואם
 מסרה לשע' רועים הרי הוא כרגלי בעלה ממנו
 של קנה א' מהם" ו' שור של פטם כרגלי כזי
 שולקחו לשחטו ב"ט וכך ק"ח שחטו בעליו ב"ט
 זמור בשדו כל א' מחלוקתו מונך מנתן למקום
 שהו' חורף" ז' שור של רועה כרגלי אנשי
 אותה העיר" ח' כלים המיוחדין לא' מהאחים
 שבבית הרי הם כרגלין ושאינם מיוחדין אין
 יכולין להוליכם לא למקו' שכולם יכולין לילך
 ט' שנים ששא' חלוק זה לילך בושחריד
 וזה לילך ב' ערבית לא יוכלוהו לא למקום

ששניהם יכולין לילך ואם עירב זה לסוף אלים למע
 למערה לא יצוהו ממקומו א' שנים שלקח
 בהמה בשותפות ושחטוה ביום טוב אע"פ שרצה
 כל א' מנתו הרי כל דבשר כרגל שניהם אבל אם
 לקחו חב' שליף וחלקוה ב"ט חלקו של כל א' מהם
 כרגליו יא' השול כל מחברו מע"ט א"ל לא
 לקחו עד הלילה הרי הוא כרגל השול ואם שאלו
 ממנו ב"ט אף ע"פ שירכנו לשאלו ממנו בכל
 י"ט הרי הן כרגל המשאיל יב' האשה עשאה
 מחבלתה מים ומלח לעיסתה ותבלים לקדרתה
 ב"ט הרי העיסה והתבשיל כרגל שתיהן יג'
 לקח מחברו ב"ט וחלת לא יורכסו לא כרגל
 מנות אבל אם חלוק נראו עץ משלהבת חבירו
 הרי הוא כרגל זה שהחליק יד' בור שליח
 הרי הן כרגל בעליו ושטאותה העיר כרגל אנשי
 אותה העיר ושלחפקל כרגל המלך טו'
 נהרות המושכין ומשימות הנובעין הרי הם כרגל
 הממלא היבוא מחוץ לתחו לתוך התחו ממלוא
 מהם בשבועות ב"ט יו' מירא מים מבזר
 שלחפקל לעורך חבירו הרי הם כרגל הממלא
 יז' מי שהיו לו פירות מופקדין בעיר אחרת
 וחזקה ממנו ועירבו בה אותה העיר לבוא אצלו
 לא יבטאו לו מפירותיו שפירותיו כמות ב"ט
 כשייחד להם קדש זנות אבל אם לא ייחד להם
 הרי הם כרגל זה שהם מופקדים אצלו יח'
 מי שזמן אצלו אורחם ב"ט לא יורכסו
 בימים מעות למקום שאין בעל חסדו יכור
 לילך בו אלא כדעו להם מע"ט ע"אור במטות א'
שעבודין הארץ מורדין אפיסאמה
 וכו' יא' ע"א' א' הבא למדור אלים אמה
 שלחום העיר אם היה העיר אריבא וקטעא
 שהיתה מרובעה ולא לריבוע העולה האיל
 ויש לה ד' צוות שוות מניחין אותם כמות
 שהיא ומורדין לה אלים אמה לכל חורן

מארבעה רוחותיה ב' הית עגולה ש
 לה צוות ורואים אותה כלן היא בתוך המזרח
 ומורדין חוץ מצלעות אותה מרובע אלים
 לכל רוח שנמצא משתכלר הצוות (וכ' אמה)
 העיר משולשת או שיש לה צלעות רבות
 אותה ואח"כ מוציאין חוץ למרובע אלים
 לכל רוח א' כשהן מרבעה מרבעה לרוב
 העולם כדי שתהא כל רוח ממנה משוכת
 רוח מרוחות העולם ומכמות כנגדה יג'
 חובה מצד א' וקצרה מצד א' רואים אותה
 כולה רחבה היתה עשויה כמ"ץ גסאן כח
 אם ישכין שני ראשיה כחו מארבעת א'
 אמה מורדין לה מן חיתר ורואים את כל
 שכיף היתר והקשת כלן הוא מלא בת
 היה כ' שני ראשיה ארבעת אלים א"ץ מורדין
 לה לא מן הקשת ה' כל בית דירה ש
 יוצא מן העיר אם היה בינו ובין העיר ע'
 ושני שלשים שהוא צלבת בית סאתים
 או כחו במה ה' מצטרף לעיר וכחשב ממנו
 וכשמורדין לה אלים אמה לכל רוח מורדין
 חוץ מבית דירה א' ו' היה בית קרוב
 בע' אמה ובית ב' קרוב לבית ראשון בע' אמה
 ובית ג' קרוב לשני בע' אמה וכ' עד מהקדש
 ימים הרי הכל כעיר אחת וכשמורדין מורדין
 מחוץ לבית האחרון והוא שיהיה בית דירה
 לחצנים ובית ע"א שיש בו בית דירה רחבה
 והאוצרות שיש בהם דירה וג' מחצות שאין
 עליהם תקרה ומעדיבה ומערה שיש בכך
 פיה ויש בה בית דירה כלן מצטרף עמה
 אם היו בתוך ע' אמה ושיירים ומאותה הבירה
 היוצא רואים כלן חוט מתוח ע"פ כל העיר
 חוץ מאותו החוט אלים אמה א"ב שתי מחצות
 שאין עליהם תקרה אע"פ שרדיים ביניהם
 והגשר והקבר ובי' הכנס ובית ע"א והאוצרות

שאינו בהם בית דירה והבדל והשיח והמעה והשו
כל וכו' שכתבנו כלל וכו' בה' אף מצטרפין
עמה' ה' היו שתי עירות צוסמוכה לצו קמא
אמון ושלש כרי שיהיה ע' אמה ושייריים לצו נע
אמה ושייריים לא חושבין שתיהן בעיר אחרת
ונמצא כל עיר מהן מהלכת את כל העיר השניה
וחוצה לה לפי אמה' ה' היוג' כפרים משולשים
אם ישבין האמצעי ובי' כל אחת מהצדדים לפי סמך
או פחו' מכאן ובי' שנים החיצוני קלפג' אמו' פחות
שלש כרי שיהיה בי' כל אמהם ובי' האמצעי
כשתראה אותם כלל ה' ביניה קמא ושלש כרי
שלשתן כמדינה אחת ומורד' לה לפי אמה
לפניהו מחוץ לשלשתן' ה' עיר שיש שבה על
שפת הנחל שרוב העתים הוא יבש ומשתמשים
בן שאינו מלא לא בשע' הגשם אם ישלכניה
מצבה רוחב דאמו' על שפת הנחל כרי שיעמור
עליה וישתמשו בנחל במצ' הנחל בכלל העיר
ומורד' לה לפי אמה משפת הנחל השניה
ועשה הנחל כולו בכלל העיר מפני המצבה
הבטיה בצדדי ואם לא היה שם מצבה י' צד
מורד' להם לא כונתה בתייהם ונמצא הנחל
ומורד' מן ה' לפי שלהם' י' ושב' צדדי
דאינו שיושבין באהלים שעושים מהוציא וערכה
אף להם דף עיר ולפ' אף מורד' להם לפי
אמה לא מפתח ואם שם שלשה חצו' שלש
שני בתיים קבועים שלאבך או שלסדירים או עשים
את כולם קבוע ויש להם דף עיר ומרבעים אותה
ונותני' לה לפי אמה לכל רוח כשאר העיר
יא' עד שהוקפה ואח' ישבה מורד' לה
ממק' ישיבתה' ישבה ואח' הוקפה מורד' לה
מחומות' נ' צ' ט' כ' ה' התחומין
ומאוס המדינה' ומי' הוא המורד' וכן יא' ס' ע'
א' אף מורד' ה' ה' העיר לא בחבל שלפ' ת'
ת' שלב אמה לא פחו' שהוא כמות ביות' ואל'

אדך יותר מפני שאינו כמות כראוי' ה' אם
ישנה למנין לסוף ע' אמה לאחר שמורד' ה'
אמה חוזר לאחרי' כ' אמה כרי שיהא בחבל
שלב אמה שלם עד הנד' ג' שים החבל
כנגד לבו וימתחם בכל כחו' ו' לא ימדוד
לא כנג' העיר אף אם יש הרים וגאיות כנגדה
לא ילך מכנגדה בצדדי שהו' ישר וימדוד שם
ויחזור כנג' העיר לפי מדה שמורד' שם לא
ימדוד כנג' העיר וכשיגיע להר אסרו' כל צדק
שם יורידו חוט המשקולת לא יתרחק מכנגדו
למטה בשפלו' דאמו' אף צד' למדוד כל הידיה
והעליה לא אם יש מתאר בראשו ואם אין' שו'
בראשו אינו מורד' כלל ואם חוט מתרחק מכנגדו
ד' אמו' ומתק'ט עשרה מתוך חמשה דינו שבה' לך
ה' אמו' שלשיכוע עולה' טפח' אף רואים אפ' אף
משפתו' שפתו' ד' אמה מכלי' עובד' שלב'
אמה שצדדי' עץ גבוה בשפתו מזה ועץ אחר
כנגדו בשפתו מזה ומותח חבל מזה לזה ואם
אין יכול להבלי' עובד' שלב' אמה מורד' בחבל
של' אמו' וכך יעשה א' עומד בחגלי' ההר למטה
וא' למעלה ממנו ד' אמו' ונותן התחתון החבל
כנגד לבו והעליון כנגד רגליו ועולה התחתון
למק' שעומד העליון והעליון עולה ד' אמו'
ומורד' כבתולה ופ' יעשה עד שימדוד
כולו ואם הו' משופע יות' שבה' לך ד' אמות
עלה' טפח' אף הקי' בו ולא ה' יחול להבלי'
בחבל שלב' אמה ע' קורות לא אם אף בו לא
אמה ישער אותו כמה יש בו לפי אומר
הדעת ואם יש בו יות' מ' אמה מורד' בחבל
של' אמו' ה' הגיע רגל א' חוט המשקולת
מתרחק מכנגדו למטה דאמו' אף חוט א' אם
יכול להבלי' עובד' שלב' אמו' והו' של' יקח
עמוק יותר מלפ' אב' אם הו' עמוק יותר
מלפ' מורד' הידיה והעליה שלב'

השימוע ואם אין החוט מתרחק מכנגדו דאמו
אז אם יכול להבליעו בחבל שלג אמה מכליעו
ואם לאו אינו מוריד כלל השימוע שליחידה עליה
לא המישור שלמטה ואם עמיק יות מלפנים
ו הגיע להלך וכלמה שהו ממנו מכנגד העיר הא
רחב מן אמה שאינו יכול להבליע כגון שהיו
במזרח העיר וכל ארך מזרח אינו יכול להבליעו
לפנים של צד צפון או דרום ילך שם ויבליעו כיון
שהו עדיין בתוך התחום של צד העיר אבל אם
אינו יכול להבליעו בתוך לפנים של צד העיר לא
יתרחק יות לצד העיר כדי להבליעו ז
סומכין לא על מדרית אדם מומחה שהו יורע
מדת הקרקע ה היו לפניו תחומי שבת מחמת
ופא מומחה ומרד ריבה בתחום מהם ומיעט
בתחום שומעין לו אף בתחום שריבה ט אם
באו שנים מומחים ומרדו את התחום א ריבה וא
מיעט שומעין למרבה וכל של יתבה יותר
ממרת לכסונה של עיר כי עד בעת שריבה זה
נאמ' שמו הראשון מקרץ לפסוק של עיר מרד
הלפנים ולפ' מיעט מדרתו ונמצא צלע התחום
כינו וכן העיר פחו מלפנים וזה האחרון מדר
לפנים מצלע העיר ואם מחזיקין על הראשון
שטעה ביות על זה י עושק התחומי
מחזקת רהיט שמורד על פני כל אורך העיר
למזרח לפנים אמה לחוץ וכך לצפון ואח' רואין
כל זה טבול מרובעת בקרץ למחנות ונמצא
התחום בקרץ לפנים ולכסון שאן לפנים ותת
מאות אבל לא ימרוז מאמצע הקרץ לפנים
בכסון וכך בקרץ שכנגדו יות החוט מזה
לזה שאם ממסיד התת שבקרץ וגם לא יהיה
התחום כנגד העיר לא אף ותלח יא אף
עבד אף שפחה נאמכין לומ' ש' כאן תחושבת
אבל קטן לא בענין קטן אבל נאמכין הגרזל לומ'
זכור אני שער כאן היינו באין בשב' כשהיית

קטן וסומכין על עריותו תמי שש
לו בדרך ולא ידע אם הו בתחום אם לאו
א' מי שהיה בא בדרך ליכנס לעיר ויש
בדרך לוח וחשבה לו ולא ידע שהו בתחום
העיר ואח' מצא עצמו בתחומה קנה שבת
בעי ונכנס לתוכה בשב' ומהלך את כוחו
וחוצה לה לפנים אמת לכל רוח אבל אם
היה דעתו ליכנס למדינה זו קנה שבת
במקומו ומשם ישל' לפנים אמה לכל רוח
כלים לפנים אמה ממקן שבתתו בחצי העיר
אצו מהלך בעיר יות מחציה תא
שישך בדרך וחשך וקנה לפנים אמה
רוח ומוסע' מי שישך בדרך וחשך
לקנה שבתה במקומו וישל' לפנים אמה
רוח ודוק באדם משו' והוא יל ואם היה נעו
היה קנה ישך נמי קונה אב חפצי הקקר את
קונים שבתה והם כרגלי הדוכה בהם תחת
שיכול להוריק' למקן שילך הו חב חפצי
קונים שבתה במקומה אעפ' שבעל יתם
בני שבתה ניחו גזרה חפצי גוי אטו
ישראל ואם הוציא גוי חוץ לתחומה והביא
לעיר יכול לטלטל כולה שכולה כד אף
ובל' שתהא מוקפת לדירה וסתם עיר רותם
קפות לדירה שבונים בתים תחלה ואח' מקו
אותם אבל סתם מובצרי' אינם מונעין לדירה
תבד' חריץ מיסבין בתחומי' ו
סע' חריץ מלא מיס' מנסין שהו
בין שני תחומי שבת מקצתו בתחום טיר
ומקצתו בתחו' עיר אחת שתי העירין אקומו
למלאה ממנו אב בתוך תחומם שהמים שבו
התחו' קוני שבתת העיר ומתערבין לו עס'
וצר' לעשן מחצה בסק' התחומי' להפסיק
ואף היא תלויה שאינה מגעת לקרקע החצו'
ושל' להם בעלמא סג' ואם המיס' מושכין

שום תקן שאינם קוני שביתה והרי הם כדגלי
הממלא **תגדיף** בקעה שהקיפה גוים
ובוסעיא שבת בבקעה והקיפיה מייסבש
מחצות לדירה אינו הולך בה לא לפנים אמה
שאינה כולה כדאמרו כיון של שבת באויר
המחצות ומטלטל במלה ע"י זריקה שיכול
לזרוק אפ' חוץ לפנים שחרי' לה' גמור הוא
כיון שהולך לדירה **תגדיף** אפ' יש
תחומין למעלה מי"טפ' ובוסעיא המהלך
חוץ לתחום למעלה מי' טפח' כגון שקפץ ע"ג
עמודים שגבהים ואי' בכלל מהם וטפחו
על ד' טפח' ה' טפח' אפ' יש תחומין למעלה
מי' אפ' לאו ומה שיהיה בדרכ' יהיה ספק' להלך
והואיל ואי' בימים ובנהלן איסור תחומין דל
דאורייתא לדבריהם כל לפי שאינם דומין בגל
מדיבר' מי שבא בספינה בשב' והגיע לבמל
אם משנכנס השב' עד שהגיעה למל לעולם
היתה למעלה מי' מקרקע היסא והנהר יורד
ואינו כמנע ויש לו לפנים אמה ממקו' שפגע
בולמטה מי' **תגדיף היוצא**
חוץ לתחו' ובוסעיא א' מי שיצא חוץ
לתחום אפ' אמה אחת לא יכנס להיות כבב'
העיר אפ' לו לא אמו מעמידת רגליו וחוצ'
ב היתה רגלו אחת תוך התחו' ורגלו אחת חוץ
לתחום יכנס' ג מי שקדש עליו היום והו'
חוץ לתחום העיר אמה אחת לא יכנס להיות
כבב' העיר ואינו מהלך לא לפנים אמה לכל
רוח ממקו' שקדש עליו היום' ד מי שיצא
חוץ לתחום של לדעת כמות לעשות לו מחצה
שלכא אדם שערבנו לאותו רוח ויכולים
לילך שם ויעשו סביביו כמו מחצה ויכנס
ביניה וזהו של ידעו אותם שנעשית בהם
המחצה שלשם כך נקראו אבל אם יצא
לדעת אסור' ה מי שהוציאו חוץ לתחו'

גוי חורו רעה או שאר כל אונס או ששגג ויצא
אי' לו לא אמו החזירוהו לתחו' ומה כל' לא
יצא והרי כל העיר כדאמרו כבתחלה וחוצה לה
לפנים אמה לכל רוח אבל אם חזר לדעת אי' לו
לא אמו' ו כתננה וגו' חוץ לתחום
בדירה או בקודר ומערה או בעיר אחרת מנופת
חומה לדירה או שפונס בשאר אונס או ששגג
ויצא חוץ לתחום ונכנס לא מלו ונשכר והוא
בתוכו מהלך את כולו אפ' אם יצא חוץ לתחומו
לדעת לעפ' שהו' בתוך א' מלו אי' לו לא אמו'
אמו' ז מי שהפליגה ספינתו בים מהלך
את כולה הואיל ושבת באויר מחצות ואם נפחתו
דמי' ספינה בשב' אפ' מהלכת מהלך את
את כולה ואם היא עומדת אינו מהלך בה לא
לאמו' ח יצא לדעת והחזירוהו גויסא' לו
לא אמו' ומיהו אם החזירוהו לעיר כולה
ס' אמו' ואפ' יצא לדעת וחזר לדעת ט
פירות שהוציאם חוץ לתחו' והחזירם אפ' במזיד
לא תפסידן מקומם שכל העיר להם כדאמרו
וחוצה לה לפנים אמה לכל רוח כבתחלה אם
הו' יט ואם הו' שבת מותר' באכילה במקומן
ואפ' לאותו ישרו שהחזירם לעיר כו' במזיד'
כ"ט אכוסים הם' וכל צמח של הוצדו והם
חוץ למקומם אם הוציאם בשוגג מותר' רי'
לאכלם ואסור' לטלטלם חוץ לדאמו' ואם
במזיד הוציאם אסור לאכלם אפ' מ' של הוצא
וישמתי' ר' למי של הוציאם' **תומי**
שיוצא חוץ לתחו' של לדעת ובוסעיא'
מי שיצא חוץ לתחום שאי' לו לא אמו וחוצ'
לנקבין יכול לנצת מהם עד שימצא מקום
צמח לבנות ועצה טובה לו שיתקרב בצד
תחומו שאם לא ימצא מקום צנוע עד תחומו
יכול ליכנס ולחזר שנכנס הו' כא' לא יצא
כיון שנכנס בדשו' אבל אם מצא מקו' צנוע

קוד לא יכנס לאיפנה שם ויתרחק ממקום
שפנה עד שיכלה הריח ושם יש לו לאמו
ואם נתרחק מכך הריח תכנס בתחומו כלן לא
יצא ואם יצא לדעת א"ל לו תקנה זה שאמרו
בהוצרך לנקביו יאמר לקטנים ויאדוק יד
לגדולים **תדמיהם** שיכלו לילך חוץ
לתחו' וזבולסע"י א' משיצא חוץ לתחום
ברשותו כחך חכמה הבאה לידי וכו' כזה יש
לו א"ל אמה לכל רוח באותו מקום שהגיע לו
ואם הגיע לעיר הרי הוא כאנשי העיר ויש לו
א"ל אמה לכל רוח חוץ לעיר כ' היה
יוצא ברשות ואמר לו והו' הולך בדרך כבר
נגשית המיצה שיעצת לעשות ישל ממקומו
א"ל אמה לכל רוח ואם היה מקצת תחו' שיש
ממנו ברשותו מכל עבר בתוך א"ל אמה שיש לו
ממקומו ה"ל חסד למקומו וכלל לא יצא ג'
כל היוצא י"ל להציל נפשות ישראל מיד גוים או
מז' הנהרא מז' המכלת יש להם א"ל אמה
לכל רוח ממקום שהצילו בו ואם היתה יד
הגוים תקיפה והיו מפחד' לשבות במקום
שהצילו הרי לו חוצר' בשב' למקומם וכלל
זינ"ס **הלכות עירובי תחומין תח**
דין הנחת העירוב
השבתה וזבולסע"י א' משיצא מ'
מהעיר בעש והניח מלך ב' סעודות רחוק'
מהעיר בתוך התחום וקבע שביתתו שם אע"פ
שחזר לעיר ור' בביתו כלן שבת במקום
שהניח בו השתי הסעודו והיו הנקרא עירוב
תחומין ויש לו להלך ממקו' עירובו למחר
א"ל אמה כנגד העיר אינו מהלך בעיר לא
עד סוף מוצאו ואם היתה העיר מובלעת בתוך
מדתו תחשב העיר כולה כדאמ' וישל
מדתו חוצה לה כ"י הרי שהניח את עירובו
ברחוק א"ל אמה מביתו שבעיר לר' ור'

מזדחגמץ מהלך למחר ממקום עירובו
א"ל אמה למזרח ומהלך ממקו' עירובו
א"ל אמה למערב א"ל שם העירוב עירוב
ביתו ואלף אמה מביתו בתוך העיר ויצי'
בעיר לא עד סוף הא"ל ואם היה מביתו
סוף העיר מאלף אמה אחת שנמצאת מרח'
כולה חוץ לעיר תחשב המדינה כולה כול'
ויהלך חוצה לה תתק' אמה תשלוס ה'
לפ"כ אם הניח עירוב ברחוק א"ל אמה
מביתו שבעיר הפסיד את כל העיר ונס'
מהלך מביתו עד עירובו א"ל אמה ומער'
עד ביתו א"ל אמה ואינו מהלך מביתו בעיר
לר' מ' מערב א"ל אמה אחת כ' המניח עירוב
כל ה' א"ל ה"ל מדינה גדולה כנינה וק"ל עיר
חריבה ומערה הראויה לדיור' מהלך א"ל אמה
וחוצה לה א"ל אמה לכל רוח ג' המניח
עירוב בתוך העיר ששבת בה לא עשה כל'
וא"ל מוריד' לו ממקו' עירובו לא הריח וכלל
העיר כולם שיש להם א"ל אמה לכל רוח
לעיר וכ' אם נתן עירובו במקומות המצטר'
לע' שמורד' התחו' חוץ מה' ה"ל כמותו
העיר **תבא מקום** נתינת העירוב
וזבולסע"י א' הנותן עירובו ב' הקבוצות
אינו עירוב לפי שביתת הקבוצו אסו בהנייה
וכיון שרוצה בקיום העיר שם אחר קנייה
הרי נהנה בו ואם נתנו בבית הפרס ה"ל עירוב
וא"ל היה כהן מפני שיכול להכנס שם צמח
הפורח או שיעפח והולך כ' ע"ל שיהא
ועירובו במקו' כדי שיהיה אכס' לו לאכלו
כ"י השמשו לפ"כ אם נתכוון לשבות כל ה'
אינו עירוב שא"ל לו להוצ' מר' ה' לר' ב' כ'
השמשו לא בעבירה אבל אם נתכוון לעצמו
כל ה' או בל' והניח עירובו בכרמלית או שנת'
כוון לשבות בכרמלית והניח עירובו בל' ה' א'

כלה ה' עירוב שבשעת קניית העירוב שהוא
כין השמשות מות לחיצ' ולהכניס מכלי אחרת
משתי חרשיות לכדמ' לדבר מצוה שכלל
שה' מדכסוכלי לא גזרו עליו ב' השמשות
במקו מצוה או בשע' הדוחק" ג כתנו במקש
הקנה או הקונדס הצומחין מן הארץ אינו עירוב
מפני שמאחר שה' רבים ונזחם לקטוס יתחיצ
חטאת גזרו בהם א' ב' השמשות א' במקום
מצוה ואם היו תלושין ונעוצין ה' עירוב" ו
כתנו במגדל ונעל בפניו נאבד המכתח מבעי
או שנפל עליו גל אם יכול להוציאן בלא עשיית
מלאכה דאורייתא ה' עירוב" ה כל המניח
עירובו במקו יש לו במקו עירובו דאמור' ל' כ
המניח עירובי תחומין שלו בקוף התחו ונתגלגל
בתוך דאמור' ה' עירוב חוץ ל' דאמור' אינו עירוב
ו' אבד עירובו או נשרף או אם היה בקוף
התחו ונתגלגל חוץ ל' דאמור' או שהיה תרומה
ונטמאת מבעי' אינו חייב משחשכה ה' עירוב
שקניית העירוב ב' השמשות אם ספק כשר' שפך
העירוב כשר וה' שהיה לו חזקת כשרות כגון זה
שהניחו שם נאירע כוספק אבל אם לא היה לו
חזקת כשרות כגון ספק אפס חוכש שם אלא ו' ה'
ז כיצד עשיית עירוב אם רוצה לילך בקוף התחו
או תוכו ולהחשיך שם זהו עיקר מצותו ואם לא
א' שביטתי במקומי לא החשיך שם ושתק ל' ש'
מי שיוצא מביתו להחשיך על התחו ל' שמי ש'
שמהלך בדרך וחשכה לו קונה לפי' א' ב' לא
אמירה ואם אינו רוצה לטרוח להחשיך שם ילך
מבעי' ויניח שם מזוז כסעורו כל' א' כפי' מ'
מזומ ואם הוא חולה או דעבת' שיעורו כסעורו
בינוניות שהם כששים ביצה מפת או מכל' אב'
שמשותת כ' כו שתופי מבוהות ואם הוא לפת'
כדי לאכול ב' סעורו כ' נאומ' בזה העירוב
אחיה מות לילך למחר לפי' אמה וחוזר ור'

בביתו ואפ' מדד' לתחומו ומקום עירובו
שאנו רואים אותו כולו ד' שם אבל התלמידים
האוכלים אצל בעלי בתים שבתיהם בשורה
וחוזרים ולנים בבית רבם מורדי' לה' תחומין
מבית רבם שה' מקום לינת' שה' עיקר ששם חז'
חפצים גסל' אכל' אלהיה שם מזונם" ו' א'
ידעה ישראל העירוב ע' שליח ויאמ' בזה העירוב
יהאכל מות לילך וכל' של' יהאחד שש' וקט'
או שאינו מודה בעירוב ואם שליח ע' ארש שוטק'
או מות או אחד שאינו מודה בעירוב אינו עירוב
ותם ח' לאחר ל' קבלו ממנו ושלחו ע' אחר מא'
ואם שליח ע' חפ' ל' או על הדיוק וראה מרחוק
שהרעשם ונתנו לו ה' עירוב אעפ' שלא ראה
שהניחו והאחר דחזקת שליח עושה שליחותו
וכ' רב' שנשתתפו בעירובי תחומין ויצא לשטח
עירוב כ' דאחר הרי' א' משלח' ש' א' ו'
רבים שאמרו לא צא וערב עלינו וערב עליהם
באזה רוח שירצה ה' עירוב ויוציאם כו שה'
לא ייחד לו רוח" ו' האומ' לחבירו ערב ר'
בתמרים ועירוב עליו בגרורות בגרורות ועירוב
עליו בתמרים אל' הניח עירוב במגדל והניחו
בשובך בשובך והניחו במגדל בביתו הניחו כעליה
בעליה והניחו בבית אינו עירוב אב' א' א' לו
ערב על קתם ועירב עליו כ' בגרורות כ' כ'
בתמרים כ' בבית כ' בעליה ה' עירוב" י'
מי שבא בדרך ומכיר אור' או גדל בקוף לפי'
א' וירא שמא תחשך קוד' שיגיע שם ואמר'
שביתתי תחתיו בעיקרו קנה שביתה בעיקרו
ויש לו משם לפי' א' א' אעפ' שאינו יכול ליגע
שם מבעי' במהלך בינו א' א' יד' מות לילך
לשם כנחת אעפ' שאינו מאגע שם מבעי' אבל
אם לא היה יכול להגיע שם כלל מבעי' לא יחז'
ממקומו שהדי עקר דעתו מכאן וגם שם לא
קנה וד' שייחד דאמור' וה' בתוך לפי' אמה

כגון שאם שבתתי בעיקרו ומכאן ועד עיקרו
איך יתבארים אבל אם אף כל הארץ בתוך אפיס
ולא יחד מקום תחתיו ולא קנה שבתה ושמא היה
בדעתו עד דאמו שהם חוץ לאפיס וגם כיון
ולא קנה שהדי עקר דעתו מסאך ולא יזממא
ואם כן עומד בתוך אפיס ולא יחד מקום שבת
תחת כגון שאם שבתתי תחתיו יש לו ארבע עשר
אפיס ממקומו לצד האילן חוץ משיעור משך
תחתיו שלא ילך כגון אם שיער האילן כ' אמה
יש לו אפיס א' פחו' כ' אמה ו' לה' מ' הקונה
שבתה בריחוק מקום ולא קיים שבתתה לא קנה
שבתתו שם לא במקו' שהיה בו כשחשכה וכן
אם א' שבתתי במקו' פל' וזה רחוק ממנו יותר
מאפיס קנה שבתה במקומו והאומ' שבתתי
תחת אילן פל' אם יש תחתיו אמו או ית' לא קנה
שבתה שהדי לא כיון מקום שבתתו לפי' עלי
להתכוון לשב' בעיקרו או ב' אמו שבצמנו או
בדרומו ואם היה תחתיו פחו' מח' אמו ונתכוון
לשבות תחתיו קנה שהדי מקצת מקומו ממקומו
וכ' דעת הר"ף בזה יב' היו שנים א' מביר
וא' אינו מביר שאינו מביר מוכד שבתתו יב' מ' מ' מ'
ואומ' שבתתינו בסוף פל' יג' ודוק ר' בא
בדרך התירו לו ב' א' אבל לא למי שהו' בביתו
וכ' א' כ' לא עלה לו ואי' לו לא שבתתו
ר' ד' ר' המוחזיק בדרך כדי' לננות
שבתתו וכו' ג' א' מ' שבתתו לקבוע
שבתתו במקום ידוע אצלו והחזיק בדרך והלך
כדי' שיגיע לאותו מקו' ויקנה בו שבתה אעפ'
של הגיע ולא עמד שם ולא החזירו חברו ללך
אצלו או שחזר מעצמו ללך או שנתעכב יש
לו להלך למחר עד מקום שנתכוון לו ומאותו
המקו' אפיס א' לכל רוח שכיון שאמר בלבו
לקבוע שם שבתתו והחזיק בדרך נעשה
כמי שעמד שם או שהניח עירובו שם ב' ד'

שודך מטריח חותנו להכח עירוב או ב' רחוק
כגון שהיה בא בדרך אבל אם לא היה ענין
רחוק לא' ב' זה שאמרנו שהקונה שבתה
ברחוק מקו' שיחזיק בדרך לא שיימא וילך בשם
לא אפי' דר' מ' העליה לדרך לאותו מקו' וקודם
שיצא מפתח הח' החזירו חברו ה' החזיק קנה
שבתה וכל הקנה שבתה ברחוק מקו' אינו
עליו' שבתתו במקו' פל' לא כיון שגם בלבו
והחזיק בדרך כל שהוא קנה שם שבתתו
מי שיצא ברגליו ועמד במקו' שיקנה בו שבת
שאינו עליו' ל' כל' לא כיון שגמר בלבו קנה
ג' אנשי העיר ששלחו א' מהם לחולץ לה
עירובם הם לא קנו שבתה באותו מקו' שהדי
לא הוכח שם עירובם ואי' להם להלך במדינת
לא אפיס א' לכל רוח והוא קנה שם עירוב שהדי
הוא בא בדרך ונתכוון לשב' שם והחזיק בדרך
לפ' יש לו להלך לאותו מקו' למחר וללך ממנו
אפיס אמה לכל רוח ר' א' מ' שבתה
ביתו במזרח ונתן העירו' במערב וכו' ס' א'
מי שהיה במזרח ביתו בשרה ואמ' לשלוחו לעירוב
לו במערב אם נתן העירוב מהלואה ר' ב' ית' א'
שהו' רחוק ממנו ית' מאפיס וביתו וביתו קרוב
לו בתוך אפיס העירוב אינו כלום ונשארו שם
ביתו נתן העירו' בעט' שהו' לו בתוך אפיס א'
שגם ביתו לו בתוך אפיס קנה שבתה במקום
עירובו ולא בביתו ר' ב' ד' ר' החולץ
עירוב וכו' ס' א' עירוב ח' ר' ה' ח' ח' ח'
לרוח צפון והשי' לרוח דרום שטעה והיה סביר
שאפ' טעשו כ' או שאמ' לשנים עירובו עלי'
וא' עירוב עליו' לעמך וא' עירוב עליו' לדרום א'
היח' כל' עירובו בסוף אפיס לא יז' ממקומו
שאי' ידוע איזה עירוב קנה לו ואם לא כתבו
העירובים בסוף אפיס חולך מה שאפ' לדרך
מכח שניהם כי' כתב כל' עירובו בסוף א'

מביתו לכל א מה עירובי נתינתו למזרח לסוף ול
והשני למערב לסוף ת"ק הולך למערב ולמזרח
מה ששייר לו העירוב שבמזרח ולמזרח ולמזרח
מכח מה ששייר לו העירוב שבמערב
ת"ג ר"י המערב לרבים וכו' סעי' א'
המערב לרבים משל אדם הרי עירוב זה שכל
כלבני העיר וכלבד שיהא כן מזון ב' סעודין לכל
א' וכל מי שירצה יסמוך עליו וצרי' לשכות להם
ע"י אחד הדאוי כמזון בעירובי חצרות וצרי' להקדיש
וכל מי שהודיעו מבע"י אכלא גמר כלבו לסמוך
עליו מבע"י לא ואחד שחשכה הוי עירוב אכלא
הודיעו מבע"י אינו יכול לסמוך עליו ואחר שתחשך
וכן מי שהניח עירוב לכל שבחנות השנה ואמר
איה מהם שארצה לך ואסמוך עליו אע"פ שר'
גמר בלבו עד למחר יכול לסמוך עליו וכך מי
ששמע שיש לחב' לבוא ואינו יודע לאיזו רוח
והניח עירובי עירובי ואמ' לאותו צד שיבוא התם
יקנה לו עירוב לרוח שפא לו החכם קנה לו אומ'
אבל יבוא כלל אהיה כבט עירי אומ' יבואו
שנים למקום שארצה לך הבט לפי תנאו וכך אם
אמ' לשנים או לא הרינו מערב על איה מכם
שארצה אע"פ של בריר את מי רצה עד שתחל
ט"ז הוי עירוב ת"ד שלא לערב
לא לדעתו וכו' סעי' א' איך מערבין
עירובי תחומי לאדם לא לדעתו שמא ימרוצה
לערב באותו רוח שירצה זה חזק מבנו ובתו
הקטנים אפי' אינם סומכין על שלא ימרו וצבדו
ושבחתו הכענים ואפי' מידו של לערב עליו
ואפי' עירבו הם עירוב אחר אינו כלום לא בנו
ובתו הגדולים אפי' סומכין על שלא ימרו וצבדו
ושבחתו העברים ואשתו אינו מערב עליהם
לא מדעתם ואם עירב עליהם ושמש ושתיקו
ולא מידו יועאך בעירובו אבל אם מידו או
שעירבו הם עירוב אחר איך עירובו עירוב

להם ב' קטן כשש שנים או פחות וצבדו
אמו ואפי' להנח עליו מאן ב' סעודין לעצמו
ת"ט ושלח לערב עירובי תחומי לא
לרבי מצוה וכו' סעי' א' איך מערבין עירובי
תחומי לא לרבי מצוה כגון שהיה רוצה לילך
לבית האב או לבית המשתה שלישי ואפי' או
להקביל פני רבו או חבירו שבאמן הדרך וכיון
באו או מפני היראה כגון שהיה רוצה לבחול
מן הגנים או מן הקטנים כיוצא בזה ואם עירב
שלא לא מכלל לא לא לרבי הרשע ה"ז עירוב
ב' איך מערבין עירובי תחומי ב' השמשות
ואם עירב עירוב עירוב ג' אמרו לו שנים
צא וערב עלינו א' עירב עליו מבע"י וא' עירב
עליו ב' השמשות זה שעירב עליו מבע"י וזה
עירוב ב' השמשות וזה שעירב עליו ב' השמש
נאכל עירובו משחשכה שניהם קנו עירובי
חולקים ד' כשמניח עירובי תחומי מבדק
על מצות עירוב ואומ' כזה העירוב יהא מותר לי
לילך ממקו' אל אפי' אל כל רוח ואם מערב
לרבים אומ' יהא מותר לכלו ולסלל בני מקו' פל'
ת"י ר"י עירובי תחומי ב' שחל
להקביל פני רבו וכו' סעי' א' י"ט שחל להיות
סמוך לשבת ב' מלפניה ב' מלאחר יתאן שני
י"ט טובי שלגלית יש לו לערב שני עירובי לטות
רוחות וסמוך על איה מהם שירצה ליוס האש
ועל העירוב השני ליוס השני או מערב אורוב א'
לרוח אחת וסמוך עליו לא משני הימים וביום
השני יהיה ככל העירוב לא עשה עירוב ויש
לו אפי' אם לכל רוח בדא' בשני י"ט טובי שלגלית
אבל בשני י"ט טובי שלח' הע' הריהו כיוס א'
ואינו מערב לשני י"ט לא לרוח אחת וכך מתנה
אדם על עירובו ואומ' עירובי לשבת זו אבל
לא לשבת אחרת לשבת אחרת אבל לא לשב'
זו לשבתתו ולא לי"ט טובי לי"ט טובי ולא לשבתות

ב המערב לשני ימים שיהיה מותר לטעם ויטעם
שהוא שיהיה אלוהאחת לשני הימים צרי שיהיה
העירוב במקומו מצוי בלי להאשוק ובליל שני
כלבין השמשות כיצדו עושה מוליכו בערב בע"ט
או בע"ש ומחשיך עליו ומטלו ביד וטאלו אם
היה ליל י"ט ולמחר מוליכו לאותו מקו ומניחו
שם עד שתחשך ואוכלו אם היה ליל שבת ידו
מביאו אם היה ליל י"ט מפני שהן שתי קדושות
ואינם כיום א' כדי שיהיה מוליך ראשון קנה
העירן לשני ימים נאכל העירוב בראשון קנה
העירן לראשון ואינו עירוב לשני עירוב בראשון
בראשון צרי לערב בראשון בשני והוא שירך
ויעמד באותו מקום ויחשוב בלבו שיקנה שם
שביתה ולא יאכל כלום מפני שאם לעשות
שום הכנה מ"ט לשבת או משב ל"ט אפסדו
וכלשכך שאינו יכול לערב בפת שלא עירב
ביום הראשון מפני שהיה צרי לקדו עליו שום
עירוב נמצא מכ"ץ עירב בראשון במאכל אם
רצה לערב בראשון בשני ידו עירוב ואם רצה
לערב בפת צרי לערב באותה הפת עצמה שני
ב' ב' בראשון שאם על כלום שכבר קרא שם
עירוב ואם כך אינו מכ"ץ כלום ג' זה שאמרו
שיש לו לערב שני עירובין בשתי רוחות לשכר
הימים הוא שיהיה אפשר לו להגיע לכלא משני
העירובין ביום הראשון איך עירוב השני עירוב
שהעירוב מצותו שיהיה בסעודה הראויה מבני
וזה הנאכל ואינו יכול להגיע לזה העירוב ביום
הראשון ה"ז אע"פ ראויה מס' כיצד הרי שהניח
עירובו ברחוק אפים אמה מביתו לרחוק מזרח
וסמך עליו ליום ראשון והניח עירוב שני ברחוק
אמה אחת אוקאן אף ברחוק מערב וסמך עליו
יום שני איך זה השני עירוב שהרי ביום הראשון
איך זה עירוב השני ואינו לן מבני לפי שאינו
יכול להגיע אליו שהרי לא נשאר לו כדור מערב

כלום אבל אם הניח עירובו ברחוק אף ורחוק
מביתו ברחוק מזרח וסמך עליו ליום ראשון והניח
עירוב שני רחוק מביתו לרחוק מערב סמך עליו
אמה וסמך עליו ליום השני ה"ז עירוב שהרי
שיגע לו ביום הראשון ד' יום הכפורים
הוא כשבבין לענין עירובי חצרות בין לענין
עירובי תחומין ה' יטוהג בו עירובי תחומין
אבל עירובי חצרות הלכות ראש
חדש ת"ץ ובסעיף א' ראש חודש
מותר בעשיית מלאכה והנשים שנוהגות שם
לעשו מלאכה הן מנהג טוב ת"ץ ד"ץ
תענית בראש חודש ובזה סעי' א' ר"ח
בתענית ב' איך גזיר תענית על הצבור
בראשי חודשי חנוכה ופורים ואם התחיל שגזיר
להתענות כך וכ' ימים והתחילו בהם קודם לראש
יום א' איך מפקידי ומתענין ומשלימים ג'
חיד שקבל עליו תענית כך וכ' ימים ופגע בליל
או שקבל עליו להתענות בליל אם קבלו בליל
קבלת תענית בעלמא אינו צרי התרה ואם קבל
בלשון הרי עלי שיה' לשון מדר צרי התרת חס
ד' אם נשבע להתענות כך וכ' ימים ואירע
בהך ליל השבעה חלה עליו מטעם איסור כולו
ואם נשבע בפירוש להתענות בליל ול' שחלו
עליו שבעה כיון שאינו לא מדרבנך אלא שם
דברי הרמבם נראה לכאורה שהו מדאורייתא
ה' המתענה בליל או בחנוכה ומרים מפני
חלוס צרי למיהב תעניתא לתעניתה ת"ץ
א' מצוה להרבות בסעודת ליל תכלאם
אם הנשים רשאות לקונץ בליל ובזה סעי' א'
על המת נשים מענות שכולן אומות כל
ומטפחות דהינו להכות כף א' כף אכל לא
מקוננות שתהא האחת והאחרות עונות אחריה
ואחר שנקבר המת לא מענות ולא מטפחות
ב' אמרו צחק הדין וקדיש תכלא

קורין ובראשי חדשיכם בפסוקי ראש חודש וכו' א
נוהגים באשכנז שאומר פרש' ובראש חודש
שחרית אחד פרש' התמיד ובספרד אין נוהגים
לאמרה לפי שעתיד לקדש אותה בסוף תלכ
סדר התפלה וההלל בלח' וכו' סעי' א
עובדת שח' ומנח' מתפלל יחד בראש חודש יעלנו
ברצה ואם לא אמרו בערב אין מחזירי אותנו
שר' יום א' כי שהם ימים מכני שאין מקדשין
את החודש בלילה אבל אם לא אמרו בשחר' ומנח'
מחזירי אותו ואם לא נזכר עוד אחד שהתחיל
בזמרים אפס נזכר עוד שהשלים תפלתו חוצר
לראש ויום הוא רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו
ונזכר אחר שהשלים תפלתו קודם שיעקד רגליו
חוצר לרצה' ב' וקורין ההלל בדלוג בין יחיד
בין צבור ויא' שהעבד מברכין עליו בתחלה
לקרות את ההלל ולבסוף יהללון' והיחיד יתכן
מברך עליו ויא' שאם העבד אין מברכין עליו
לא בתחלה ולא בסוף וזה דעת הרמב"ם וכו'
נוהגים בכל מלכות א' וקביעותה' ג' בענין
הפסוקים שכוללים בו וכן בפסוקי שש' אומר
והקהל עונין אחריו כל מקו' כפי מנהגו ד
לענין הפסקה אפ' באמ' שו' בשלום אדם שהו'
עדי' לנהוג בו כבוד ומשיב שלום לכל אדם וכו'
בענין אחר לא יפסיק' ה' אם הפסיק בו ושהה
אפ' שהיה כדי לגמול כולו ואינו עדי' לחזור לראש'
ו' הקורא ההלל למכרע לא יעא' ג' מצות
קריאת ההלל מעומד' תלכ' סדר קריאת
התור בלח' וכו' סעי' א' אומר קדיש תתקב'
ומעיא' סוף וקור' בור' אין כוחותי מה' ואין
כחסימי' עליה ואין מפטירי' בנביא' ב' וקורא
הכהן ג' פסוקי שהם וידבר צו ואמרת וכו' חוצר
וקורא ואמר את הכבש' ועשירית האיף' ויש'
קורא עולת תמיד עד ובראשי חדשיכם ורביעי'
קורא ובראשי חדש' עד הפס' ג' אומר קדיש

ואשרי ובח' לעי' ואין אומר י' ענד' לי ביום צרה
ומחזיר סוף למקומו ועומדים להתלל תפלת מוס'
ומחזיר של' התפלה ואומר כתר וכשמוציא
למלאכל הארץ כבודו אומר לעומתם משבחים
כמו בקדוש' שחרית ואחר שסיים חזרת התפלה
אומר קדיש ואומר מזמור ברכי נפשי את יי'
ד' נוהגים לחלץ תפלי' כשרוצים להתפלל
מוסף' תלכ' דין הזכרת יעלה
בברכת המזון' וכו' סעי' א' מזכיר יעלה
ויבבב' המזון ואם לא אמר אין מחזירי' אורחו
ואם נזכר קודם שהתחיל הטו' והמט' אומר שנת
ראשי חדשים לעמו י' לזכרון' תלכ' דינ'
לח' שחל להיות בשבת' וכו' סעי' א' לח'
שרא' להיות בשב' על שחר' ומנח' מתפלל' ואומר
יעלה ויב' בעבודה ואינו מזכיר שלשבת ביעלה
ויב' ומוציא' ב' ספר' וקורין בראשון' שבסדר ה'
ובשני קורא מפטיר' וביום השבת ובראש' חדש
עד סוף המדש' ומפט' השמים כסא' חוץ מלח'
לול' שחל להיות בשב' שמפטיר עניה קוערה'
ב' אין מחזירי' שלח' בברכת ההפטירה שלל'
ג' לח' שחל להיות בא' בשב' מפטירי' בשב' שלפניו
ויאמר לו יהנות ואמר' שני ימים שבת ויוצא
ראשון מפטירי' השם כסא' ונוהגים לומר אחכ'
פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטירות ואמר' לו יחז'
לזכר' שמחר גם כן חרח' לח' שחל להיות
בשב' כולל במוסף בברכה רביעית שבת וקור'
וחזרת מיד שהע' ויש' ולחדש' תלכ'
ברכה הלכנה' וזמנה' וכו' סעי' א'
הרואה לבנה בחידושה מברך אש' במאמרו ברא'
שחק' ב' אין מברכין על הירח אם במוצאי
שבת כשהוא מבוטח ובגדי' נאים ותולה עיניו
ומיישר רגליו ומברך ואמר' ח' בסימך טובתה' ה'
לכל ישראל בדרך וצריך כו' ג' עד אימורי'
מברכין עליה עדי' מיום המעור' ולא יזכר' כלל

שקרא מחלקך אותה במקדש שהיו קורין השם
פעם אחת לששת ימי השבוע וסי' מה' דף ל' ו
זכר ידעו וידא לוחכמו כי אשאל שמי' ש
סוף השירה וחשיבי הקורא מקוף השירה
סוף הפרשה ו קללות שבמזמור כהנא
מפסיק בה אלא קורא כולם ומתחיל בפס
שלכניהם ומסיים בפסוקי שלאחריהם אבר
קללות שבמזמור תורה יכולים להפסיק בה
ואע"כ נהגו של להפסיק בהם ז שמו
פסוקי אחרוני שבתורה יצא מפסיק צו
אקורא את כולם ה מ' צבתמו וצ' דמ
תלתא רביר ענותא שבע רצחמתא תרתיתא
שנשדכור ענותא רביר ירמיהו שמעו רביר
חזק ישעיהו שבע רצחמתא נחמו ותאמר צו
עניה סוערה רני עקרה קומי אורי שושא
וביום צום גדליה במזמור מכטייל דרשו ובש
שבי' לה ליה מפטייל שובכו וכללה כ
שנילך בי' לה ליה מפטייל דרשו ובש
יין לסכות שקורי' האזינו מפטייל שובה
הלכות פסח תלכט שאין
נוכלין על כניה כל ניסן וזב' סע' א
שואים בהלכו פסח קור' לפסח ליום ב
נוכלין על כניה בכל חדש ניסן ואין אומר
צדקתך בשב' במנחה ואין מספידים בן ואין
מתענים בו להזכיר בצבור והבכורות מתע
בוכע בפסח תל א שבת שלפני הפס
קורים אותו שבת הגדול לפני חמ' שבעה בן
תל א זמך בדיקת החמץ וזב' סע' א
בתחלת ליל י' בניסן בודקין את החמץ לאור
הנר בחורין ובסדקין בכל המקומות שדרך לה
שם חמץ ב יזהר אדם של יתחיל בשב
מולאכה ולא יאכל עד שיבדוק ואם יש לו
עוד קצת ללמוד לא ילמוד עד שיבדוק ואם
התחיל ללמוד מבעי' ימי' להפסיק תל א

צבורי א' שלחמץ וא' שלחמץ ושנים בתי אבדון
 וא' שאינו בדוק ובאן שני עכבלי זה נטל חמץ
 וזה נטל מצה וא' ידוע לאיזה בית נכנס זה
 שנטל החמץ ובראי אחר ידוע שיגמור כר
 שלחמץ ידוע שיגמור לבדו לבדוק בכל המקומות
 שבהם ידוע בו חמץ כ' כבדקה אחת יכחל
 לבדוק כמה בתיסואם בעהבי רוצה יעמיד מכני
 ביתו אצלו בשעה שהו' מבדק ויתפזרו לבדוק
 איש במקומו על סמך בדקה שבידק בעלה בית
 תלגדי' כד' דיקת חמץ וכו' אטע"א
 הבדיקה ער' שתחיה לאור הנר ולא לאור
 הלבנה ואם עבר ולא בדק ליל י' כשמודק ביום י'
 לא יבדוק לאור החמה ולא לאור הנר ואם דרס
 שאורה רב אם בדקה לאור החמה דיו וה' כנגד
 ארובה שבחדר כ' אצ' בודק לאור הארובה
 לא לאור הנר ולא בכל שלחמץ ולא שלשומץ ולא
 שלשמן לא בער שלשעה ג' בודק כל המקום
 שיש לחוש שבו יכנס חמץ חמץ ולכ' כל חרירי
 הבית והעלוות צריכי' בדקה שפעם אדם נכנס
 ג' ופתחו וראו אצל אצ' י' שאיך מסתפק מהן
 כ' מתכונן וכו' אצ' צריכי' בדקה י'
 חרירי הבית וצריכי' בולטין מהבתלים שאינם
 חרירי ולא נחמדים הרבה צריכי' בדקה אצ' הגבול
 שאיך יאמר מגעת שם והנמוכים פחות מו'
 טכחי' אינם צריכי' בדקה ה' היעטוהו גדול
 שגגיהם משופעים ומפני כך אצ' גגיהם ראויי'
 לשום תשומת אדם צריכי' בדקה אפלו וסבתון
 הבית ו' רפת שלבקר אינו צריכי' בדקה שאם
 הידועה ומהממות הכלוהו וכ' ליל שלחמץ
 אינו צריכי' בדקה מפני שאם היה חמץ שם העונת'
 ושאד' עונת החמץ שם יאכלוהו וה' מוספק
 ליתחל חמץ אבל חמץ ודאילא ז' חור שבי' יהוה
 ויתא' לחבירו כל א' בודק עד מקו' שיד' מגעת והשאד'
 שיבדק בנטל כל החדר ושבי' יד' לגי' אינו צריכי'

לחמץ פל' והי' ע' חמץ
 הזמן שקר' ה' כחל שששת חמץ
 בודק ונפול ונעשה ג' אצ' אינו גבוה ג' פסוקים
 בדי' חמץ חל' אצ' לבדוק תחתיו כיון שיש
 בו סכנת עקרב שמצויים בגלים חשיך שבי'
 אחר שישלש בדיקתו שאינו עקוק במעוה יחמץ
 אחר מחט שנאכל לו ויצא לידי סכנה וה' בפתם
 אבל כדוע שישתחתו חמץ ח' אצ' עליו גובה
 ג' טפח' צרי' להוציא ומשם במראו וחי' צינא בעני'
 שאיך בוסכנה ואם יש עליו גובה ג' טפח' מנטל
 בלגודי' ט' מרתף שמסדרין בו שורות
 שלחמץ אצ' אצ' אצ' עד שנתמלא כולו וה' חמץ
 ומסדרין שור' אחרי' על התחתון עד הקורה אצ'
 לבדוק לא שורה העליונה ואחת למטה כומת'
 י' בתי כנסת ובתי מדרשו צריכי' בדקה מכני
 שהתנוק' מכניסין בהן חמץ י' המכבד
 חדרו ב' בניס' ומכו' לבדוק חמץ ולבערו
 ונזהר שלא להכנס שם עוד חמץ אעפ"כ צריכי'
 לבדוק בליל י' תל' דינים כוהג' אצ'
 תכף אחר הבדיקה וכו' סע"א אצ'
 הבדיקה יהא נזהר בחמץ שמשי' להצנינו
 כדי שלא יצטרך בדקה אחרת כגון אם יטלנו
 עכבד בפניו או אם יחסר לחמן כגון שהניח י'
 כרחת ומצא תשע"א אבל כסתם שאינו יודע
 אם חסר ממנו אם לא יא' ואם כפה עליו כליו לא
 מצאנו אינו צריכי' לבדוק שוראי אדם לכך יכפה
 עליו כלי או יתלנו באייר או יניחנו בתיבה מקום
 שאיך עכבד ימל' רבוא' כ' אחר הבדיקה
 מיד בלילה יבטלנו וימר כל חמירא דאיתנו
 בדשות ולא חזיתה ולא ביערית' לבטל
 ולהי' כעפ"א וטוב לחזור ולבטל צנעו חמירא
 ביום י' סוף שעה חמירא קוד' שתגיע שנה
 ששית שמשוגיע שעה ששית נאסר וי' צריכי'
 לבטל ג' בנטל חמץ ואם דחיקה ודלא

וְלֵבָיִת אֶתֶּם אֵלֶיךָ בְּיָמֵינוּ
 שֶׁנֶּחֱמָדָה עֲשׂוֹת כֶּסֶד שֶׁתִּכְתֹּב אֵת
 תְּלֵי דִין מִי שֶׁלֹּא בִדֵּק בְּלֵיל י"ד וְכֻסֵּט
 אֶת לֵבָיִת בְּלֵיל י"ד בְּדִקְוֹתָיִךְ בְּאֵיזָא שֶׁעָה
 שִׁשְׁכֵּךְ מֵהַיּוֹם לֵאמֹר בִּדֵּק כָּל יוֹם י"ד בְּדִקְוֹתָיִךְ
 הַפֶּסַח לֵאמֹר בִּדֵּק בְּתוֹךְ הַפֶּסַח יִבְרֹךְ לְאַחַר הַפֶּסַח
 כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְשַׁל בְּחֶמֶץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח שֶׁהָאֵל
 אֵינוֹ בִּקְנִיָּה וְעַל הַבְּדִיקָה שֶׁלֹּא אֵחָד הַפֶּסַח לֹא יִבְרֹךְ
 תְּלֵי דִין הַמִּפְרָשׁ בְּיוֹם הַיּוֹצֵא בְּשִׁירָה
 וְכֻסֵּט אֶת הַמִּפְרָשׁ מִבְּשֵׁה לֵם יָמֵינוּ
 יִצָּא בְּשִׁירָה וְאֵינוֹ מֵנִיחַ בְּבֵיתוֹ מִשִּׁבְדֵּי תוֹךְ
 לְיוֹם דִּקְוֹתָיִךְ לְבִדֵּק קוֹל לְיוֹם אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק וְאֵם
 דַּעֲתָא לְחִזּוֹר קוֹל הַפֶּסַח עָלֵי לְבִדֵּק וְאֵחָד יִצָּא
 רַחֲשִׁינָא שֶׁמֶל יִחְזֹר עַד הַפֶּסַח בִּי הַשְׁמָשׁוֹת
 וְלֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנֵי לְבַעַד וְכֶסֶד הַעוֹשֶׂה בֵּיתוֹ אֲנוֹר
 תוֹךְ לְיוֹם דִּקְוֹתָיִךְ לְבִדֵּק וְאֵחָד עוֹשֶׂה אֲנוֹר וְאֵם
 אֵין דַּעֲתָא לְפָנֵינוּ קוֹל הַפֶּסַח אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק
 בִּלְאֵד קוֹל לְיוֹם שֶׁאֵין עָלֵי לְבִדֵּק הַיּוֹצֵא בְּשִׁירָה
 יִצָּע לְחִזּוֹר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח וְאֵעִף שֶׁדַּעֲתָא קוֹרֵם
 הַפֶּסַח אֲחֵרֵינוּ אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק כִּי שֶׁהוּא קוֹל לְ
 יוֹם אֲבָל אֵם דַּעֲתָא לְחִזּוֹר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח עָלֵי לְבִדֵּק
 אֶת מֵרָאשֵׁי וְהֵם שֶׁכָּח וְלֹא בִדֵּק עַבְסֵל כְּשִׁיגִיעַ
 הַפֶּסַח וְלֹא יִבְרֹךְ עַל הַבִּטּוֹל אֶת שֶׁהוּא יוֹצֵא
 בְּבֵית מִי תוֹךְ לְיוֹם וְנִכְנַס בְּבֵית אַחֵר בְּעִיר צוֹ
 אֶת הַלֵּךְ לַעֲיֵד אֶת הַבֵּית אֵינוֹ עָלֵי לְבַעַד בֵּית רַחֲמֵי
 שֶׁהֵרִי יִקְרִי מִצּוֹת בִּיעוֹר בְּאוֹתוֹ בֵּית אַחֵר אֲבָל
 אֵם הוּא מִפְרָשׁ אֵין יוֹצֵא בְּשִׁירָה לֹא יִכְנַס בְּפֶסַח
 בְּבֵית יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין שֶׁחַל עָלָיו חוֹבֹת הַבִּיעוֹר
 כִּי שֶׁהוּא תוֹךְ לְיוֹם עָלֵי לְבַעַד בֵּית הַרְמֵי שֶׁהוּא
 יוֹצֵא מִמֶּנּוּ כְּדֵי לִקְרִי מִצּוֹת בִּיעוֹר
 תְּלֵי הַמִּשְׁכִּיר כִּי לֹא הֵיכָל עַל מִיחָל
 חוֹבֹת בִּיעוֹר וְכֻסֵּט אֶת הַמִּשְׁכִּיר בֵּית
 לְחִזּוֹר לְיוֹם י"ד וְנִכְנַס וְלֹא יִכְנַס בְּמִיחָל

שֶׁהוּא מִחָלָה אֵת בְּמִקְדָּשׁ שֶׁהוּא קוֹרֵא הַשִּׁירָה
 כֶּסֶד אֵת לְשִׁשֶׁת יָמֵי הַשָּׁבוּעַ וְסִימָה לְיוֹם הַיּוֹצֵא
 בֵּית מִחָלָה בְּלֵיל י"ד וְנִכְנַס בְּבֵיתוֹ הַשִּׁירָה עַד
 כְּעֵר שׂוֹא אֶת בְּדִקְוֹתָיִךְ וְאֵם אֵין עָלֵי לְבִדֵּק
 וְנִכְנַס בְּבֵיתוֹ וְי"ד הַמִּשְׁכִּיר בְּבֵיתוֹ
 בְּחִזְקַת בְּדִקְוֹתָיִךְ וְנִכְנַס שֶׁאֵינוֹ בְּדִקְוֹתָיִךְ עַל הַשִּׁירָה
 לְבִדֵּק וְאֵינוֹ מִקְדָּשׁ שֶׁעוֹלָה וְאֵם בְּמִקְדָּשׁ שֶׁעוֹלָה
 כְּשֶׁכָּח שֶׁהוּא מִצּוֹת הוּא עוֹשֶׂה י"ד בֵּית שֶׁהוּא
 שֶׁל כְּדִקְוֹתָיִךְ הַמִּשְׁכִּיר וְאֵם אֵין עָלֵי לְבִדֵּק
 אֵינוֹ בְּדִקְוֹתָיִךְ הוּא אֵין טָמֵן הוּא שִׁירָה קָטָן
 בְּדַעֲתָא לְבִדֵּק תְּלֵי עַבְסֵל עַבְסֵל עַבְסֵל
 לְמִקְדָּשׁ בְּדִקְוֹתָיִךְ וְכֻסֵּט בְּכִין וְכֻסֵּט עַבְסֵל
 עַבְסֵל שֶׁנִּכְנַס לְבֵית בְּדִקְוֹתָיִךְ וְכֻסֵּט בְּכִין וְנִכְנַס
 אַחֲרָיו וְנִכְנַס בְּדִקְוֹתָיִךְ כְּדֵי כָּל הַכֹּהֵן עָלֵי
 לְחִזּוֹר וְלְבִדֵּק הַבֵּית אַחֵר הַכֹּהֵן שֶׁהַכֹּהֵן
 שֶׁאֵין דְּכֻן שֶׁל עַבְסֵל לְפָנֵינוּ וְהֵן בְּדִקְוֹתָיִךְ
 לְמִיחָל וְלֹא מִקְדָּשׁ כְּכֵן לְבֵיתוֹ תִּינוֹק
 לְבֵית בְּדִקְוֹתָיִךְ וְכֻסֵּט בְּדִקְוֹתָיִךְ וְנִכְנַס אַחֲרָיו וְנִכְנַס
 בְּדִקְוֹתָיִךְ אֵינוֹ עָלֵי לְחִזּוֹר וְלְבִדֵּק שֶׁהוּא קָטָן
 וְלֹא הַבְּדִיקָה שֶׁנִּכְנַס בְּשֶׁעַ אֲבִירָה שֶׁדַּעֲתָא
 הַתִּינוֹק לְפָנֵינוּ שֶׁאֵין שֶׁאֵין בְּדִקְוֹתָיִךְ כְּדֵי
 הַכֹּהֵן עָלֵי לְחִזּוֹר וְלְבִדֵּק בִּלְאֵד הַכֹּהֵן
 לְמַעַל עַל הַקּוֹרָה מִחָלָה אֵינוֹ לְחִזּוֹר
 לְחִזּוֹר מִמֶּנּוּ שֶׁעָמַד יִפּוֹל מִהַקּוֹרָה אֲבָל
 חֶמֶץ בְּבֹר אֵין מִחָלָה אֵינוֹ לְחִזּוֹר
 בְּלֵיל י"ד תְּלֵי דִין מִיחָל
 מִצֵּא מִסְכָּר כְּכֵלֹת שֶׁהֵיכָל וְכֻסֵּט
 טַעַם שֶׁל מִצֵּא וְאֵין שֶׁל חֶמֶץ
 וְלֹא יִדְעוּ אֵם נִכְנַס חֶמֶץ אֵין מִכְּכֵל
 לְבֵית בְּדִקְוֹתָיִךְ לְחִזּוֹר וְלְבִדֵּק שֶׁהוּא קָטָן
 חֶמֶץ עַל מִצֵּא וְאֵין מִכְּכֵל חֶמֶץ
 קִבְּעוֹת וְנִכְנַס לְחִזּוֹר מִשִּׁירָה עָלֵי לְחִזּוֹר
 לְבִדֵּק וְכֻסֵּט עַל מִצֵּא חֶמֶץ מִכְּכֵל
 חֶמֶץ עַל מִצֵּא חֶמֶץ מִכְּכֵל חֶמֶץ

וְכֻסֵּט אֶת הַמִּפְרָשׁ מִבְּשֵׁה לֵם יָמֵינוּ
 יִצָּא בְּשִׁירָה וְאֵינוֹ מֵנִיחַ בְּבֵיתוֹ מִשִּׁבְדֵּי תוֹךְ
 לְיוֹם דִּקְוֹתָיִךְ לְבִדֵּק קוֹל לְיוֹם אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק וְאֵם
 דַּעֲתָא לְחִזּוֹר קוֹל הַפֶּסַח עָלֵי לְבִדֵּק וְאֵחָד יִצָּא
 רַחֲשִׁינָא שֶׁמֶל יִחְזֹר עַד הַפֶּסַח בִּי הַשְׁמָשׁוֹת
 וְלֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנֵי לְבַעַד וְכֶסֶד הַעוֹשֶׂה בֵּיתוֹ אֲנוֹר
 תוֹךְ לְיוֹם דִּקְוֹתָיִךְ לְבִדֵּק וְאֵחָד עוֹשֶׂה אֲנוֹר וְאֵם
 אֵין דַּעֲתָא לְפָנֵינוּ קוֹל הַפֶּסַח אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק
 בִּלְאֵד קוֹל לְיוֹם שֶׁאֵין עָלֵי לְבִדֵּק הַיּוֹצֵא בְּשִׁירָה
 יִצָּע לְחִזּוֹר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח וְאֵעִף שֶׁדַּעֲתָא קוֹרֵם
 הַפֶּסַח אֲחֵרֵינוּ אֵינוֹ עָלֵי לְבִדֵּק כִּי שֶׁהוּא קוֹל לְ
 יוֹם אֲבָל אֵם דַּעֲתָא לְחִזּוֹר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח עָלֵי לְבִדֵּק
 אֶת מֵרָאשֵׁי וְהֵם שֶׁכָּח וְלֹא בִדֵּק עַבְסֵל כְּשִׁיגִיעַ
 הַפֶּסַח וְלֹא יִבְרֹךְ עַל הַבִּטּוֹל אֶת שֶׁהוּא יוֹצֵא
 בְּבֵית מִי תוֹךְ לְיוֹם וְנִכְנַס בְּבֵית אַחֵר בְּעִיר צוֹ
 אֶת הַלֵּךְ לַעֲיֵד אֶת הַבֵּית אֵינוֹ עָלֵי לְבַעַד בֵּית רַחֲמֵי
 שֶׁהֵרִי יִקְרִי מִצּוֹת בִּיעוֹר בְּאוֹתוֹ בֵּית אַחֵר אֲבָל
 אֵם הוּא מִפְרָשׁ אֵין יוֹצֵא בְּשִׁירָה לֹא יִכְנַס בְּפֶסַח
 בְּבֵית יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין שֶׁחַל עָלָיו חוֹבֹת הַבִּיעוֹר
 כִּי שֶׁהוּא תוֹךְ לְיוֹם עָלֵי לְבַעַד בֵּית הַרְמֵי שֶׁהוּא
 יוֹצֵא מִמֶּנּוּ כְּדֵי לִקְרִי מִצּוֹת בִּיעוֹר
 תְּלֵי הַמִּשְׁכִּיר כִּי לֹא הֵיכָל עַל מִיחָל
 חוֹבֹת בִּיעוֹר וְכֻסֵּט אֶת הַמִּשְׁכִּיר בֵּית
 לְחִזּוֹר לְיוֹם י"ד וְנִכְנַס וְלֹא יִכְנַס בְּמִיחָל

צבוריך א' שלחמץ ושלחמץ ושנים בתי אבדון
 וא' שאינו כדוק ובאן שני עכבלי' וזו נטל חמץ
 וזה נטל מצה ואין ידוע לאיזה בית נבנס זה
 שנטל החמץ וכן שני בתי כדוקי' וצבור א'
 שלחמץ ובא עכבד ונטל ואין ידוע לאיזה בית
 נבנס אן שידע שנכנס לא' מהם ונכנס אחריו
 וכדק' ולא מצא כלום או שבדק קצת מה בית
 ומצא כלל אינו צרי' לחזור ולבדוק" ה' הניח
 ט' כפרות חמץ ומצא י' צרי' לבדוק אחר כל הט'
 וכך אם הניח עשר ומצא ט' צרי' לבדוק אחר כל
 ה' שאנו אומרי' מה שהניח נטל ואלו אחרים ה' **תלמוד**
 ויא' דה' בקשורי' יחד אבל אם אינם קשורים
 יחד א' לבדוק לא אחר האחד" ו' הניח חמץ
 בזוית זו ומצא בזוית אחרת צרי' לחזור ולבדוק
תלמוד חמץ שנלמי שהופקד אצל
 ישראל" וכו' טע" א' גוי שהפקיד חמץ אצל
 ישראל אפילו חי' באחריותו מגניבה ואבירה בדי
 שהו' בביתו בדי' שהו' בכל מקו' ברשות חייב
 לבערו ויא' שאם אינו עליו לא שח' שח' כפשי'
 עה חי' לבערו ואם אינו חי' באחריותו בדי'
 לא יודע שהגוי אלו יכפהו לשלם אם יאבד
 חי' לבעור ויש חולקים" ב' ואם אינו חייב
 באחריותו חי' לבערו אם אם כבש תחת ידו
 כגון שהו' גד תושב ושרי' עמו בח' וצרי' לשלם
 לפניו מח' גבהי' טפחי' כדי שלא ישכחו ואלו
 ג' גד הנכנס לבית ישראל וחמץו בירו' אינו צרי'
 להוציאו אע"פ שהישראל הוא חמץ שלמי אף
 בכך כלום אבל אסור להעלותו עמו על השלחן
 ואם בהפקד מפה" ד' ישל' שהמקיד חמץו
 אצל ישראל חבירו או אצל הגוי אע"פ שקבל עליו
 הנפקד אחריו עובר עליו המפקיד
תלמוד דינים מי שחלטה על חמץ וזבב
 טע" א' נכרי שהלחה לויש' על חמץו ומשדמ'
 בשו' ואף מעכשיו האשף אסלם אכרע ר'

רָצִיחַ כִּי הָיָה חֶמֶץ וְאֵם כֶּרֶם כִּי יִשְׁלַח אֶת הַגֵּי
 הַחֶמֶץ שֶׁקָּבַע עַד אַחֲרֵי הַפֶּסַח דְּכִשְׁתִּינֵהוּ הַחֶמֶץ
 וְלֹא כִרְעוּ נִקְטָה לּוֹ לִמְכֹּרֵהוּ וְהָיָה חֶמֶץ שְׁלֵמִי
 בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה לִנְכָרִי עַל חֶמְצוֹ אִם מִשְׁכָּנוֹ
 בִּיְרוּשָׁלַיִם מִעֲכָשׁוֹ וְהָיָה חֶמֶץ אֶל אַחֲרֵי הַפֶּסַח
 וְלֹא כִרְעוּ אֶל אֵין אַחֲרֵיתוֹ עָלָיו אִסּוּר מִשּׁוֹ דִּקְנִי לִי
 לִמְכֹּרֵהוּ אֶבֶל אֶל מִעֲכָשׁוֹ וְאֵין אַחֲרֵיתוֹ עָלָיו
 מִתּוֹרַת **תְּלַבֵּד דִּיךְ** תַּעֲרֹבֶת חֶמֶץ וְכוּ' וְ
 סֵעִי אֵין תַּעֲרֹבֶת חֶמֶץ שֶׁמֶדִיךְ עָלָיו מִשְׁכָּנוֹ לִי
 וְכִי יִמָּצֵא בְּמִן הַמִּזְבֵּחַ וּכְתוּב הַבְּבִלִי וְשֶׁכֶר הַמִּדִּי
 וְכִי יִמָּצֵא בְּמִן מִדְּבָרִים הַנִּזְכָּרִים אֶבֶל דְּבַר שִׁישׁ
 בּוֹת תַּעֲרֹבֶת חֶמֶץ וְאֵינוֹ לֵאמֹר לֹא כִי לֵה מוֹת לִקְיָיִמוֹ
 בַּפֶּסַח כִּי עֲרִיבֶת הַעֲבָדִי שְׁנֵתָ לְתוֹכָהּ קֶמַח
 וְעוֹרֹא אֶל כֶּתֶךְ שֶׁהָיָה קִידֵי הַבִּיעוּר הַזֶּה מוֹת לִקְיָיִמוֹ
 וְאֵם לֹא כֵתֶךְ הַעֲוֹרֹ וְנֵתָ הַקֶּמַח קִידֵי גִימִים לְשֵׁעַת
 הַבִּיעוּר מוֹת לִקְיָיִמוֹ שֶׁהָיָה בַּפֶּסַח וְהָיָה שֶׁתּוֹךְ
 גִּימִי חִי לְבַעַד" וְכִי הַקִּלּוֹר וְהָרִטִיָּה וְהַאֲסִפְלוֹנִית
 וְחִתְרִיאֵךְ שְׁנֵתָ לְתוֹכָךְ חֶמֶץ מוֹת לִקְיָיִמוֹ בַּפֶּסַח
 שֶׁהָיָה בַּפֶּסַח עֲוֹרֶת הַחֶמֶץ" בְּהַפֶּת עֲצֻמָּה
 שֶׁעֲמִשָּׁה וְנִפְלָה מִלֵּאכֹל הַכֹּלֵב וּמִלִּגְמָה שֶׁכֶּן
 רַחֵם אֵינוֹ חִי לְבַעַד" ג' כַּגִּידִים שֶׁכִּיבְסוּ אוֹתָם
 כְּחֹלֶב חֹטֵה וְכִי עוֹרֵי שְׂרִיבֵקוֹ אוֹתָם בְּחֶמֶץ וְכִי
 כִי יִמָּצֵא מוֹת לִקְיָיִמוֹ בַּפֶּסַח שֶׁיֵּץ צֹדֶת הַחֶמֶץ
 עוֹמֶדֶת ד' דְּבַר שְׁנֵת עֲרֹב בְּחֶמֶץ וְאֵינוֹ מִמֶּלֶךְ
 אִדָּם כִּלְלָאֵן שֶׁאֵינוֹ מִמֶּלֶךְ כִּלְאִדָּם כְּמִן הַטְרִיָּק
 וְכִי יִמָּצֵא אֵעִף שְׁמוֹת לִקְיָיִמוֹ אִבּוֹן לֹא כִלּוֹן עֲרֹאחֵי
 הַפֶּסַח אֵעִף שֶׁאֵין בּוֹתָם חֶמֶץ אֵל כִּלְשֵׁהוּ אֵשׁוֹ
 לֹא כִלּוֹ" ה' שֶׁכֶר שְׁעוֹשִׂים מִחֲטִיִּים וְשְׁעוֹרִים
 חִי לְבַעַד וְכִי אֵם הַעֲמִיד גְּכִינֹת בְּחֵלֶם כֶּשֶׁם
 שְׁעוֹרִי אוֹחֲטִים חִי לְבַעַד" ו' נִהְיָ לְמִדָּה
 הַכְתָּלִים וְהַכְּסִיאוֹת שְׁנֵתָ כִּי חֶמֶץ וְיֵשׁ לֹא כִלּוֹן
 מִה שִׁימּוּכּוֹ וְאֵם יֵשׁ חֶמֶץ בְּקִידֵי שְׁעוֹרִים יִתְּרֵל
 לְחֹטֵט אֲחֵר וְיֵשׁ עָלָיו כֶּשֶׁם טִיט" ז' בִּצֵּק
 שֶׁכֶּן דִּי עֲרִיבֵהוּ אִם יֵשׁ כִּי יִמָּצֵא בְּמִן חֵיב

שופר בר בחמץ אחלש שש שעו כחות במוציא שופר
 אינו תופס דמיון תמל דין ערב פס
 שחל להי' בשב' וכו' סעי' א יד שחל להי' פס
 בזרקין ליל יג' ומכערים הכול לפני השבת ומשי
 מצד ב' סעודו לעורך השב' שבסעוד' שלישי צמ
 אחר המנחה ואם אינו יכול לעשותה לא במז
 ולא בחמץ לא במצה עשירה ויגד' לעשותה
 קוד' שעה עשירית ב טוב לבשר בעש' ק
 חצות כדי של יבין לטעות בשאר שנים לש
 אחר חצות ג איך מבשלי' לשבת זהו יס
 וכיר' כח ואיך עושין בופת העצמה בקדשה
 ד אחד שאכל בשב' זו סעודת שחרית יגד
 המפה שהכליבה ויקטח הקערות באמצעו ו
 מן העץ עם כל החמץ ואם נשאר פת יכיר
 ליתנו לגוי עמ' של לעאת בו לרש' ה' דרך תו
 ודבר מועט ה אם נשאר חמץ אחר שאם
 מבטלו וכופה עליו כל עד מועד יט ומובע
 ו אעפ' של ישאר החמץ בבית אחר סעוד
 שחרית צרי' לבטל החמץ בדרך שהו כס
 בשאר שנים ז החורף כיום יד לרבר מ
 כגון למולמות בטמן לאכול סעוד' אירוסין בבית
 חמיו ונזכר שיש לו חמץ בביתו אם יכול לת
 לביתו ולבער ולהצור למעותו יחצור ויבער וא
 לאו יבטלו כלבד ואם היה חולך להציל כז' חול
 ומן הדליקה ומחפלות ומיר הגרים יבטלנו ב
 ואם היה חולך להציל מן הנזר ואף ולא יחצור
 אפ' יש שחזות ואם יצא לעורך עצמו יחצור מיר
 עד כמה הו חוצר עד כביצה כח' מכאן מבט
 כלבד ודין ח היה לו עיסה בביתו והו טחור
 במקו אחר וירא שמא תחמיץ מבטלה בלבו קו
 שתחמיץ אפ' אם החמיצה איך הביטול מועיל לו
 ה' אחר צמץ אמורו תמל דין ביעור
 המץ וכו' סעי' א כיצד ביעור חמץ שו
 או מרר וצורה לרוח או צרין לים ואם היה

[illegible]

החמץ קשה ואין הים מוחתכו כמה רה"ה מפרח
ואח"כ זורקו לים ב' ואם נתמלך קודם
שעה ה' מות' ליהמת בפחמץ של ונתמלך הנס
אבל אם שרפו משעה ששית ולמעלה הואיל
והוא סוף בהנייה ה' לא יסיק בו תבוא וכד'ים
הוא יבשר' ואם בישראל או אפה אותה הפסח
ואותו התבשר יל אסור' בהנייה הואיל ושרפו
אחר שנאמר בהנייה ג' קוד' זמן אסור' ו
יכול להשלימו במקו' שהעורבים מצויין שם ואם
מצא אחר זמן אסור' של אכלוהו העורבים
אע"פ שהמקו' הפקר לא ייחננו שם לא יבערנו
תלכו מ' שמוצא חמץ בתו המועד' וכן
רסע' א' המוצא חמץ בביתו אסור' בחור
המועד יוצאנו ויבערנו מיד ואם ה' יט' יכפר
עליו כלי עד הלילה ואם יבערנו ב' יש
מש' רי"ט שני דינו כחול המועד לענין זה ג'
ג' שלגוי שהיה סמוך לגוי שלישי ונתגלגל
החמץ מגוי שלגוי לגוי שלישי ה' וזמן בקנה
ואם היה בשב' או ב"ט כופה עליו כלי' ד' מצא
מת בפסח בביתו ואינו יודע אביו או חמץ אים
מצה מות' אכ' באכילה דאזלינן בתר בתרא
ואם ה' מעופש הרבה שא"ל לו להתעטש כל
משנכנס הפסח אז ודאי ה' חמץ ואם עברו מיני
הפס' שנוכל לתלות שנתעפש משנכנס הפסח
עד עתה אם כוהגים לאפות בפס' מתחמה בכל
יום תוליד להקל אכ' ה' מעופש הרבה שאנו תול'
למ' כל יום אפה פתחם ונתנו עליו ולפ"כ הרבה
להתעפש' תלכו ד' תערוכת חמץ
בתוך הפס' וכו' יבסע' א' חמץ בפסח
אוסר תערוכת ב' במינו ב' של במינו כמה
שהו אכ' בהנייה ודי' תערוכתו כדי' שאר התע'
רובות לא במה שאוסר בשאר תערוכות פחות
מ' אוסר בחמץ במשהו אבל אם בשאר
תערוכות לא היה צד'ק לא קליפה או כמילת

מקו' חמץ כ' שחם בחם ב' ל' ל' טוב' א'
ב' קליפה כשאר איסור' וכ' אם נגע כבד חמץ
בכר מצה ושניה חמץ ואין טע' דבר המפעפע
לא אסר' לא מקום מגעו בלבד לפי שאינו מכלי'ע
יותר ב' חמץ שנתערב משש שעו' ולמטה
עד הלילה אינו אוסר במשהו אלא דינו כשאר
איסור' ג' חטה שנמצאת בע"פ בתורנות
במשלת מות' ד' בטלה ב' אכל אם חממוהו תור'
נמלת בפסח בעוד שהחטה בתוכה חולדת לית'
טעם בתוכה בפסח וה' במשהו ד' יבסע'
נתערב החמץ קוד' פסח ונתבטל ב' אינו חומר
וניעור בפס' לאסור' במשהו ויש חולקים ה'
בשר יבש וחבינה ורגים שנמלחו קודם הפסח
ולא נזהרו בהם מות' לא כלם בפס' מיהו רגים
מלוחץ השרויים במים בפסח כלי' חמץ יש
להחמיר ל' זהר מהם מכני שהם כולע' בפסח
מכלי'טת הכלים וחמץ בפסח במשהו ז'
מלח ששמו במדוכה מות' למלוח כ' כשר בפסח
א' ב' שרבי' קוד' מלח ששמו במדוכה
מות' למלוח כ' כשר בפסח ח' זתים שנאדו
לחתכם בסכ' חדשה אכ' לא נזהרו לכבשם
ב' קדרה חדשה אם אפה בת יומה מותר' ל' כע'
ט' יבש ביבש אע"פ שאר איסור' דור'
בתרי' בטיל חמץ במצה אכ' כל' לא בטיל' ע"א
דחמץ שווה לשאר איסור' בזה י' מות'
טעם לפגם מות' ג' בפסח י"ז ב' חמץ
שנתערב קוד' פסח ועבר עליו הפס' שנתערב
בפסח ועבר עליו כל הפס' ב' שעבר הפס' על
החמץ ונתערב לאחר הפסח בטל' ששים ז'
חמץ נוקש אכ' בעיני אינו אוסר' בהנייה אחר
הפסח והפיר' אוש חמץ גמור ה' ואסור'ים
בה' אחר הפסח' תלכו ד' חמץ
שעבר עליו הפסח וכו' יבסע' א' חמץ
שלכדי' שעבר עליו הפס' מות' אכ' באכילה

מותך וכל כבודך חמץ חליפי הקמח והמעות ה
 ושרי" ג ישראל ויש להם תמר בשות
 אומ' לגוי קודם הפס טול אתה טול פסח ואני אט
 אח"כ" ד ישראל שהיה תנור ואפו בוגוש חמץ
 בפסח אכל מעות אסו לקבל בשכרו דהוי דליה
 משתכר בתיסורי הנייה ואם קבל כגד המע
 מות ליהנות בהם" ה יש מי שמתיר להשת
 תמרו ולגוי ע"מ שיאפה בו מצה ואם יאפה בו
 חמץ איך זקוק לו" ו מות לו' לעבד בפסח
 הילך דער זה וקנה ואכול אע"פ שיודע ש
 חמץ אבל לא יאמ' לו עא ואכול ואני פורע ו
 מתיר' גם כשהאכל חקדים דיעראן שגשג
 ונתן ביד" ז אסו להשכיר כלי לגוי בפס
 כדי שיכשל בו חמץ אבל משכיר לו חמור
 להכח עליו חמץ" ח תנא דיגי הגערה
 כלים וכו' כ"צ ע"י א קדרות של חרש שג
 תמש בהן חמץ כל השנה אפ' אותם שעוש
 בהם דייקא ומיניק מחץ כשפשפך היטב
 של יהא חמץ כיכר בהם" ומות להשרות
 הפס להשתמש בהן כ"ז במינו כ"ז של כמ
 ומעניען בפס במקום צנוע שאינו ראוי ל
 שם כדי ש' יבוא להשתמש בהן בפס וטו
 לקדם בחדר ולהצניע המפתח אבל היסק
 שיקוק' באש אינו מועיל להם ולא לשון כר
 חרס שגשתמש בהן חמץ אפ' ע"י האור וא
 שעירב לתוכן רותח' ואפ' אם ימלאו בגחלים
 דחישק' דלמא חייס עליהו שם פקעי ור' א
 עבד להו חמץ' בע"א" ומיהו אם החזירה
 לכבשן שמעלפין בו כלי חרש חדשים
 דכיון שמכעסין להיסק גדול כזה ודאי לא
 חייס עליהו דלמא פקעי אבל לתנורים שלגמ
 ב כוביא שהיו כלי שעושים סלכנים ועפר
 וחופים ומטגנים בו וכך תנור קטן שקורין פדיל
 הקי' קומ' בחוץ ואמ' לאפות בו בפס דאיך חמץ

y en la Tercia carta, que aya el cargo el que en la carta
 de la Tercia carta, que aya el cargo el que en la carta
 de la Tercia carta, que aya el cargo el que en la carta

שבו כפלט בכך ואם מילאן מבנים שרי"ג
 סכונן מאעילך בכלי ראשון ומות"י וכלי ראשון
 נקרא שהרתיחו בזמנים על האש אפי"ו עתה
 על האש רק שטודמרות וקוד ההעלה צריך
 לשופם יפה במשחזת או ברחים להעביר כח
 חלודה שבהם קור הכשיר הלכך אם יש בו גומות
 ואינו יכול לנקותו יפה אין מועיל לו הגעלה לבד
 צרי ליבון במקו הגומות" ד כלם שמשמש
 בהן ע"י האור כגון שמורים ואסכלאות וכיוצא בהם
 צריכי ליבון והליבון עד שיהו גיצוצות בתחת
 מהן" ה כלם שמשמש בהם אפי"ו כפי תשמיש
 הכשיר אם תשמיש בכלי ראשון כגון כף
 שמוסיף בו בקדוה צרי להכשיר בכלי ראשון
 ואם תשמיש בכלי שני הכשיר בכלי שני וכלי
 שמשמש בו בעירוי שמערה מכלי ראשון
 לא סגי ליה הכשיר בכלי שני לא צרי לעלות
 עליו מכלי ראשון" ו כלכלי הולכך במאחר
 דוב תשמישו הלכך קערות אפי"ו שלפעמים
 משתמשין בהן בכלי ראשון על האש כיון
 שרוב תשמישו הוא בעירוי שמערה עליהן
 מכלי ראשון כך הוא הכשיר" ז יש מ"ש
 דכחות העשניות מקורן אין להם תקנה בהגעלה
 דכיון שמתגלגל בהם חס"פ חישין דלמא
 חיים עליהו" א כל ע"ש וא"ל אכ"א וכל
 מוחלת דינן להכשירם בהגעלה" ט
 המגעיל קוד שעה ה יכול להגעיל ביחד כל האש
 וכלי שבו וכלם שבלעם דבר מועט ואינו חושש
 כלם שמוחלים בהם חס"פ יש מעדיבים
 להם הגעלה ויש מי שחולק ונדא"ר בדיו"ן
 יא מחבת שמטגנין בה מותרת בהגעלה ואם
 היא רוכה משם חציה והופך עוד ומשיב
 חציה האחר ואם היא ארוכה ביותר מלבנה
 באמצע" יב כל הכלים צריך להגעיל
 ידותיהם כמותם" יג כל שיש בו טלוא

אם קדם הטלוא להכליע האש אפי"ו צרי להסירו
 דבמלעו כך מלטו ואם קדמה בליעת האש
 לטלוא צרי להסירה טלוא קודם הגעלה או ישים
 גחלים על מקום הטלוא עד שישרף גוף האש
 אם ישנו ואח"כ מגעיל כל הכלי ואם הו שלעץ
 אין לו תקנה אלא כידה הסדק כך שיוכל להוצי
 משם מה שבתוכו" יד כסוי של ברזל
 שמכסין בו הקדר צרי להגעלה כיון שמיציב
 בכל שעה מחום הקדרה ואם נתנוהו בפסוק
 על הקדרה בלא הגעלה כל התבשיל יתקור
 שזיעת הכסוי מתערבה בתבשיל" טו
 כסוי של ברזל שמשמימי אונת על הקדרה
 כשנאפית על הכייה צרי ליבון" יז מרחקה
 מותר בהגעלה ואם היא גודלה שאינו יכול
 להכניסו ביורה משים בה מים רותחין ומכניס
 בה אבן דוחת וטולה הרתיחה בכל שכתה
 דכל כ"ה הו להגעלה בכלי ראשון" יח הדף
 שעורכים עליו כל חשנה וכך עריבה שלשים
 בה צרי להגעלה" יח הנמה צרי להקדק
 בה מאד לנקותה מכתית החמץ הנדבק בה
 וכסוד וטבך בנקב אריגת הנפה ובעץ שבה
 וישפסנו אותה במים יפה וזה לכל שאר
 כלי הלישה שהשפסוק בהם עיקר גודל" יט
 הרחת שקורים פאלה"ן שאין מועיל לה הגעלה
 צרי להמת חדשה" כ השלחנות והרתיבות
 שמצניעין בהן אוכלין כל השנה רגילים לערות
 עליהם רותחין לפי שרפעים נשפך מריק מן
 הקדרה לתוכן" כא חביות של חרס שנתנו בהם
 שכר שעורים מותרין בהגעלה או בעירוי ג' ימים
 כל הכלים אפי"ו של חרס שמשמש בהן
 חמץ בצונן מותר להשתמש בהן אפי"ו חמץ ואפי"ו
 מבית שאר ובית חרוסת שאפי"ו של כשתמש בהן
 חמץ לא בצונן אלא להשתמש בהן מצה בחמץ
 אבל בצונן להכח בהם מצה אפי"ו מותר אבל

אסור ללוש בהן וכל זה בלא הגעלה אכע' הגעלה
 אכ' בית שאר וחלוקת מותר' אכ' אכ' שולחן
 אבל לשלוח' לא מוכ' הגעלה ואכ' לא נשתמש
 בזה חמץ לא בצונק לא ישתמש בה' מזה לא
 בצונק והא' יצא כהוג' עלמא דלא לאשתמש' בזה
 בפסחא כמנ' דמחרי' שדק' כ' כלי חרש
 המצופים בהתק' זכוכית' יצ' ככלי חרש' כ' כ'
 כלי עץ המצופים כסמנים סקור' כלים דיכ' כ'
 ככלי חרש' כ' כ' כל כלי חשתיה כ' עלוהות
 כ' כוסות מותר' בשטיפה כ' שהם של זכוכית
 כ' שהם של עץ כ' שהם של מתכת כ' שהם של
 חרש ואנפ' של פער' נותנ' בה' לחם חמץ שאר
 תשמיש' אינו לא בצונק כ' בשטיפה של הלכו
 בכל כלי לא אחר חבת שמישו' כ' כלי זכוכית
 אכ' מביק' לקיים ואכ' נשתמש בהם בחמץ איך
 צריכי' שום חסד שאינם בולע' ובשטיפה בעלמא
 כג' ליה' כ' שמי' שש' שצלו בו עומת בפס'
 מותר' אנפ' שמקודש' עלו בו בשר מלוח
 ממלח של כנדי' תנכ' זמ' הגעלה
 הכלים וכו' סע' א' ליה' ליה' ליה'
 קוד' טעה חמשי' כדי של יעטרך לך דק' אר'
 הכלים כע' זמ' אלא וכו' אם מגיע' כלים
 שכלי' עת' מועט עם כלם שכלי' עת' מרובה
 וכ' אם משהיה הכלים בתוך היורה יותר מדאי
 ואינו משהיה אותם כל' וכ' כדי של יעטרך ליה'
 של ינוחו המים מרתחת' ושל יכניס הכלים
 עד של ירתחו המים' וכ' כדי של יעטרך ט'
 להגעיל היורה הגדולה שמגיע' ל' בה תחלה
 וסוף' כ' של יצא מלהגעיל כלי בשר
 וכלי חלב ביחד אלא אמה' אינו כ' זמן' א'
 לא יצא כלים הרבה לתוך כלי ויגעילם יחד'
 א' אם מגיע' בצבת יגלגל הכלי דאל' במקום
 הצבת לא סליק דיקולא דמא' א' איך מגיע' ל'
 בחמ' טבריה אכ' כלים שדינם ככלי שני מפני

שאין תולדות האור' וכבולעו כ' פולטו כ'
 מה בולעו ע' תולדות האור כ' פולטו אכ' ע'
 תולדות האור' ו' כלי גדול שאינו יכול ללוש
 בתוך כלי אחר מחמת גדלו עשה שמה ר' כ'
 מטי' כרי' שיתמלא היטב ויגעו המים בשש'
 וממלא מים ומתניחו או יקח אכ' לוחות אונ'
 אש וישליכנו לתוכו בעורו רותח ומתק' כ'
 ירתחו המים יותר ויעלו על שפתו' א' כ'
 לשטוף הכלי במים קרים אכ' הגעלה מיד'
 תנכ' דיני החטים וטחינתם למצת'
 טסע' א' או דברים שיעצו' בהם יר' חס'
 מצה בחטים ובשעורים ובכוסמץ ובשכר
 שועל ובשימץ אבל לא באורז ושאר מיני
 קטניות וגסמנים באים ליריח מוץ ומות' ל'
 מהם תבשיל' כ' העושה עיסה מן החטים
 ומן האורז אם יש בה טעם רג' יוצא בה י'
 חובתו בפסח' א' אם לא בירדו חטים מן
 עכבר איך בכך כלום' ו' החטים שעושה
 מהם מצות מצה טוב לשמור' של יכלו
 מים משעות קצירה ולפחות משש טה' יצאו
 הדוחק מות' ליקח קמח מן השוק' ה' היתר
 אסור ללות' ב' חטים ב' שעורים' ו' ש'
 שנותנם בה' קמח כל השנה אם רוצה לית'
 קמחו ומכבס' אותם יפה צריכי' להתיר קו'
 הכיבוס כל התפירו' שבהם ב' צוות או אם הם
 מטולאים' א' כשמוליכים השקים שישטמו
 קמח מהרחים אסור להניח' עג' בהמה שאי'
 אוכף או עור עב' פחת השק' ח' נותני'
 חרשים משו' דאמנ' טחבו בהם תבואה לתע'
 לסלת' ונוהגים שיקמח הדאשוק שגטח' אחר
 הנקוד שומרי' אותו עד לאחר הרגל' ט'
 צריך לטחוף החטים יום און יומים לפני הלישה
 ואם טחבו בעפ' יא' שאסור ללוש מצה בוכינס'
 שהקמח בשש' טחינה לוחות ומחמם הבריים

והעיסה נוחה להחמץ **תנך** **באיזה**
 מצה אינו יוצא ידי חובתו וכו' **סעי'** **א** איך
 יוצאין לאכילת קובץ ולא כפת מורסן אכילתו הוא
 את העיסה בקובץ ובמורסן שבת ויוצא בה ויוצא
 במצה משלה נקיייה ביותר ואף אמרי' אין זה
 לחם עוני **ב** עיסת הכלבים בזמן שהדעים י
 אכלים ממנה ויצאין בה ואם לאו יצא יוצאין בה
 שאין זו משומלת לשם מצה **ג** ליכא בזמן
 ידוע למחילת הלכך כלמ' חליטה אסור **ד** איך
 אדם יוצא ידי חובתו במצה גדולה כדא' בשגל
 מצה אכל אדם גזלחטים או קמח ועשאן מצה יוצא
 בה שנקיים בשני ודברים האלו בר חיוב לה'
תנך דין מים שלגו וכו' **סעי'** **א** איך
 לשי' לאכלם שלגו כפי שהם מי ברות ומענות
 כפי שהם מי נהרות ושואכין אותם מבני' איכך
 השמשו ואין לשי' בהן עד שיעבור עליהן הלילה
 כולו ויכולים לשאוב זמא לימים הרבה ואם
 יצא חם ימים במדתך שהו קר ואם נזמז קר
 יבואם באויר כי המרתך הן חם וקר להשכים ע'
 להכניסם לבית קור שיצא השמש ואם ביום המ'
 עונן **ב** אם שמים המכוסים בסיקט ירצה מות
 ללוש בהם סמוך לשאיבתם ואין לחיל בדבר אם
 לא בשעת הדוחק **ג** איך לשי' במים חמים אם
 לא בתחמום לא בחמה ולא במים הגדולים מרוד
 גדול שנחשתו עבה ותל' מל' האש ומים
 שבתוכו פושרי' אף כשאין האש תחתיו ואם
 עבר והשכך בלוי' במים של' לכו אסור וי'
 חולקים ומתיר' בלש' במים של' לנו ויא' דשוגג
 מותר בשע' הדוחק יש לתקן עליהם **ד**
 מים של' לכו שנתבטלו חד בתרי' במים שלגו
 לשי' בהם **ה** נהגין של' ליתן בלח' במצה ונכון
 הדבר **ו** לש' המצה בקצח ובשומשמן ובמיני'
 תבלי' כשרה כיון שיש בה טעם מצה וממ' איך
 ליתן בה תבלי' לפי שהן חד ומחמם העיסה

תנך שייעור כמות לשת המצות וכו' **סעי'**
א איך לשי' לפסח עיסה גדולה משיעור
 חלה שהיא מ' ביצים וחומש ביצה כינוניים והוא
 עשרון **וכן** יסעור אותה ימולא כלי מים ויערה
 המים ממנו לכלי אחר ואח' יתן **ב** כג' ביצים חת
 ויחזיר בו המים שיערה ממנו והמים שיותרין
 יתנם ככלי אחר והכלי המחזיק אותה הו' המדה
 למלאתו מקמח והמדה מחוקה ולא גדושה ושי'
 עורה מקמח חטה מצרי' תל' כ' דהם מצריים
 בקירוב **ב** אם לט' יות משיעור זה מות כדי
 עכ" **ג** אע"פ שאין מוודק קמח כ"ט לל' ש'
 ב"ט שלפסח שאין לשי' עיסה גדולה מעשרון
 מות למחר ויש אומרים לא יקח באומד הדעת
 ולא ירבה על עשרון **תנך דין** הנהגת
 החלה בעיסת מצה **זבוגסע'** **א** מפני שער'
 ודיקדק בשיעור העיסה של' להרבות בהן משו'
 חשש חימוץ ומזמז שימעט בה לכן טוב לקרב
 העיסות יותר בשע' הפרשת חלה שישקו אז בל'
 דשמן יש בהם של' היה בה כשיעור ואם לאו להמיר
 חלה בעורה עיסה מכני המהירות יפרישנה אחר
 אפייה מיד שיתן כל המצות בסל והסל **מצות**
 לחלה וזהו הדרך היותר נכון **ב** הלש' עיסה
 ב"ט שלפסח לא יקרא שם לחלה עד שתאפה
 שאם יקרא לה שם אינו רשאי לאמנה ואם
 יביחנה כך תחמץ ואינו רשאי לשרפה ב"ט ואם
 שפה וקרא לה שם יטילה לצונן ומכנה מול'
 החמץ **תנך** כמה גולש המצה בעל פס'
 וכו' **א** נהגים של' ללוש מצת מצה בע"פ עד אחר
 ופעם שהו זמן הקרבת קרבן פסח וביד שחר'
 להיות בשב' לשי' בע"פ אחר ו' שעות **תנך**
מקום וסדר לשת המצות **זבוגסע'** **א**
 איך לשי' במקום השמש וביום המעונן אסור תחת
 כל אויר הדקיע משו' דמח' דע"ב כוליה שמשא
 ולא יתקרב ללוש אצל התנור מפני חום התנור

המצות כחות ומלכות טוב למהדר לעשותם של מצות
 בהם" ה' איך עושים בפסח פת עבה נפח"
 איך להקל כמה שהחמירו הקדמונים של לעשות
 פינדיש או פלאונש" ז איך ליתן בציס של
 במצה שתאפה עמהם" תפא ריני
 חפית המצה" ובו"ע" א תנור שאופין בו
 חמץ צרי לזהר כשיסיקוהו כדי לחפות בזמנה
 שילכו החולים על פני כולו ואיך לו בלהה
 וכן שכולע ע"י חולים כך פולט ע"י חולים
 ושיהו בעוצות ניתץ ממנו הרבה אם הסיקו
 כמה פעמים קודם הפסח ודנו מספיק לא
 כן להתירו לעזר פסח כי שמהלל המורה
 על פני כולו כללם של כיון לבד ושנוהגים
 להטיל בו קדקע חדש כדי שיליצטרכו הספק
 ובנהג יפה הוא" ב טפח של חדש חדש
 לש הסיקה מבפנים ח מבחוץ מות כיון ש
 האור שולט תחתיה אעפ שאף שלהבת עולה
 על גבה מרתח לתת והפת נאפית מידי ואין
 בא לידי חמוץ אבל צרי להסיק תחלה ב
 תנור כי כוביא כי בלפס בלא מיסבך בצד
 אבל להדביקו תחלה ואח"כ להסיק יש אומרים
 וטוב לזהר ויש מ"ש שראוי למחות של יעשו
 הדלות ברמץ" ג מצה שנאפית עד ש
 פורסך אותה אף חוטף כמשבץ ממנה יוצא
 בה" ד יוצא אדם המצה שרזיה והוא שרזיה
 נבוחה בלאם בישראל אינו יוצא בה" ה
 אם אנו חמץ עם מצה לא נאסרה אלא נעשה
 בחמץ נוטל ממנו שנגעה כדי בטילה מקום
 והשאר מותר" תפא ריני פירות
 אם מחמיץ" ובו"ע" א מי פירות
 בלא מים איך מחמיץ כלל ומותר לאכול בפת
 עיקה שעלושה במי פירות אף שהתה כד
 היום אבל איך יוצא בה ידי חובה מפני שהוא
 מצה עשירה ק"א כחלם עוני" ב מי

[illegible]

פירות עם מים ממהרץ להחמיץ יותמשאר
 עיסה הלכך איך ללוש בהם ואם לש יאפה
 מיד" א מותר ללוש ביץ אעפ שאין לו בל
 טפת מים שנוכל לתבשעת הבציר ואף לכתחלה
 רגילים ליתן מים בשע הבציר כדי להתיר
 ניצוק אעפ איך לחוש להם הואיל וכבר נתבטל
 המים ביץ קודם שלשו העיסה" ד מיבצים
 ושאר משקין כללם בלל מי פירות" ה
 הלש עיסה במי פירות טוב לעשותה פחות משעור
 כדי שלא תתחייב בחלה" ו חטה שנמצאת
 בדבש או ביץ וחמץ מות וכל שלטת ערב
 בהם מים" ז ישלבד המלח קודם פסח
 מחטים של יהו בתוכו כי כשהמלח מתלחלח
 הוא נכנס מעט בחטים ומתחמץ
תקנאם מותר לחרוך שני שבדים
 יחד ודיני כרמל" וסגסעי" א מותר
 לחרוך שני שבדים ביחד ולא חשיבן שבא
 יצאו מים מאחת לחברתה שהם מי פירות ואינם
 מחמיצים" ב ותיקא שהו תבשיל העשוי
 משמן ומלח עם קמח מות והוא של יהא בו מים
 ג כדמל שמהבהב אותו באור וטוחני אותו
 איך מבשילי הקמח שלו במים שמ לא נקלה
 באור יפה ונמצא מחמץ כשמבשילי אותו וכך
 כשמוללי הקדרות החדשות איך מבשילי בהן וא
 מזה תבין שחזרו וטחנו אותה" **תסד**
 חרדל שנתערב בתוכו קמח וכו' סעי"א
 חרדל או שאר מיני שיכול שיש בהן מים אין נותנין
 בהן קמח ואם נתן לתוך הכלי מיד ולא ישהב
 שם יחמץ ובשאר מיני טיבולים כיון שאין
 חיים כמו חרדל ודאי החמץ יצא לשארם אם
 הוא אחד זמן איסור חמץ" **תסה דיני**
 כזרס בפסח" וכו' סעי" א איך שורץ מורסן
 לתורנגולים בשום פעם ולא חולט" ב איך
 האשה שמה מורסן על כשרה אפי"ש" ג אם

שכשנו מורסן באוץ לח במים יש מש שהאוז
 אמור" **תסזאם** הרהזמי רגלים ודומין
 מחמיצים" וכו' סעי" א לא ילעוס אדם חטים
 ויתן עג מכתו מנע שהן מחמיצות שהרדק
 מחמץ" ב הנותן שעורים וצמח ודומין
 בהן ריר צרי לבערם" ג שקמלא קמח שנתלחלה
 מאת מזיעת החומה מותר דש אוקלים" ד
 נפלו מים על קמח אונתלחלה השק יאחד
 בידי כל המקום המתלחלה בשק עד שיריק
 כל הקמח שבשק ואם לא לעשות כן ירקד
 הקמח והשאר מות" ודק כל זמן שהו מתלחלה
 אבל אם נתיבשה הלחלה יתלחלה מהני ריקוד
 דמי פירות ומתערב עם השאר ואין לאכלו
 בפסח ואי ירקדו וישמרם עד אחר הפסח ואם
 נתיבש בפסח אסור לשהותו" ה הטל מחמיץ
 וכך מי רגלים ומי הכה והחוטם והעץ והאוז
 ו קמח שנפל עליו דלק אסור כל היום אינו נאכל
 חמוץ והו שהא דרדק טורד בלי הפסק ויאכלו
 מיד לכשיפסק ואם הו מסופק אם הדלק טורד
 אם לאו אמור" **תסצדיץ** חטים שנפל
 עליהם מים ונבשיל שנמצא בתוכו חטה" וכו' י
 סעי" א דגן שנבטע בנהר או שנפל עליהם
 מים רבים שאסור לאכל כן אסור להי"מן לא מוכרו
 לישראל ומדינו כדי שיאכלנו קודם הפסח ואם
 מכרו לגוים קודם הפסח מוכר מעט לכלא ואכדי
 שיכלה קודם הפסח ואם שם יחזור הגוי ומכרו
 לישראל" ב דגן זה שנבטע בנהר" **שנפל**
 עליו מים אעפ של כתב קמח רבין דמיבטחני
 אתילדי חמוץ" ג חטים שבא בסכנה אסור
 יבשות לקשות ולא בשתנה מראיהן ארד דוק
 איסורא לא מחזקינן" ד שנה שדכו גשמים
 וירדו על ערמות שבשדות עד שיהיו קצרים
 מהשבלים שעל הערמות מעלים צמחים אין
 חוששין לתתם חטים שלאותה שנה" ה דגן

שכח חומר שנת' כש' להמרי' ואינו צרי' ליכנס
כמ' דמנהג בשר' דמי' ומיכל חמוץ אם ירדו עליו
גשמים" ו' חטים שנמצאו בהם מבוקעות כ'
מותרות מפני שהדבר מצוי שבשע' גשמים עלצנות
הגדיש ותחתיתו מתחמץ ומתבקע ואין המים
נוגעים באמצעיתו כלל" ו' ישראל שיש לו בורות
מלאים חטים חושש שכל' ישביר קעות הבור
ובקירותיו חטים מבוקעים מלחות חבור והארץ
בביטול בעלמאסג" ו' דבש שלג' ואין ס'
במקו' מחזיקין בו איסור ואוכלין אותו" ט' תבשיל
שנתבשל ומצאו בו שעדים או חטים אם נתבטעו
ממש הרי כל התבשיל אסור ואם לא נתבטעו
ממש התבשיל מותר ואותם חטים או שעורים
שורפין אותם" ו' תורנגולת מבוסלת שנמצא
בה בפס' חטה מבוקעת מותר למכרה לגוי שאינה
נמכרת יות' ביוקר בשביל החטה שנמצאת בתוכה
ואם נמצאת ביום השלפס מותר להשהותה עד
אחר הפסח" יא' אם נמצאת חטה בקועה
בעיסה או במצה חמיה יסיר ממנה כדי נטילת
מקום והשאר מותר ויש מי שאוסר כל העיסה
או אותה מצה ואין להניח לה לרדיו ואם לא במקו'
הפסד מרובה או בשע' הדוחק" יב' אם מלא
תורנגולת ואח"כ מצאו בהם גרעין חטה במעה
אסור התורנגולת אם נמצאת חטה אולם חמץ
בכלי שלמים ואין בו כדי ליתק' טעם ובשרו
באותם מים תבשיל או לשון עיסה מותר ויש מי
שאוס' אסור בתוך הפסח" יג' אם הגעילו
יורה מחומצת בת יזמה וירדו למים לבור
בתוך הפס' אסור לשנות מימיו בפסח" יד'
אם נמצאת חטה מבוקעת בתערובת קודם
מליחה די' בשפיפה חם אחר מליחה ד' בקליפה
ויש מחמירים לומר שמתמיק כל סביבותיה
וחותך ומשליך ואם נמלח עמה תורנגולות
אחרות קונף את כולם" טו' תורנגולת צלוי

שנמצאה חטה מבוקעת כן הפס' חותך מותר
פעמיו לפי' אומר הדעת ו' אוקר' את כולה
שכש' הפכים השפור מתפשט הטעם בכר'
התורנגולת ויש מי שאוס' כל התורנגולת העליונה
עמה ביאותו שפוד הנוגעות דרכו כי עי' חמץ
השפור מתפשט מזולתו" יו' חטה או שעור
שנמצאת בצפק העוף לאחר שהבחנו אותו
העוף מותר והחטה וחשעמרה צרי' לשרפם
דלא חשיב כמעוטלים" תקח ישראל
לעשות מלאכה בעל' פס' אחר חצות" וז' יסע'
העושה מלאכה בעל' מחצות היום ולמעט
משמתק' אותו ואם לעשו' כחנם אסור ויש מי
שאוס' אפ' עי' גוי ויש מי שמתיר" כ' בדין
בשעושה מלאכה להשתכר אבל מתק' חלוקה
ליט' וכך מי שכותב סכלי' לעצמו דרך לימוד
מותר" ג' קודם חצות מקו' שנהגו לעשות
מלאכה עושים מקו' שנהגו של' לעשות אין
עושה" ד' ההולך במקום שעושה למוקם
שאין עושה לא יעשה בישוב מפני המחרות
אבל עושה הוא במדבר וההולך במקום שאין
עושה למקו' שעושה לא יעשה נותק' גר' ו'
חומרי מקום שיעא משם וחומרי מקו' שהק'
לשם ואעפ' לא יתירה בפניה שה' בטל מפני
איסור לעולם" ו' ישנה אדם מפני המחלוקת וכן
מי שדעתו לחזור לבקומו כוהג' כאנשי מקומו
כף להקל' כף להחמיר והו' של' יתירה בפני אנשי
המקו' שה' בו מפני המחלוקת" ה' אם במקו'
שנהגו לעשות לא יתיר' בתחלה מלאכה ביד'
אעפ' שה' יכול לבמרה קוד' חצו' לא גאומניות
בלבד הם שמתחיל' כחץ במקו' שנהגו לעשות
ועושה עד חצו' ואל' חץ החי' ט' וחספ' ודכונס'
אכל שאר אומרו אם התחיל כחץ קוד' יד' הוא
שיחזור עד חצו' ו' מושיב' שובכ' לתור'
נבולם ביד' רהינו לתק' מקו' שיעמדו התורנגולים

והתורה והנבואה
והפסוקים והמדרשים
והשולחן ערוך והמנהגים
והדעות וההלכות
והשם והכבוד וההודאה
והתפילה וההתעוררות
וההתאמת וההתאמת

והתורנות" ז תרומת שישבה על הנצח
 ג ימים או יום ומתה מושיב אחת תחתיה כדי
 של יפסדו הביצים" ח גורפין צבל מתחת רגלי
 בהמה" ט הצבל שבחצר לא יציאנו לילקט
 לערדיץ ואם נתרחב בחצר יציאנו לאשפה" י
 מוליכים ומביאים כלים מבית האומן כל היום
 אעפ שאינם לעורך המעד" תלס"ט
 שלא ליחד בשר לפסח" זכ"ס ע"א" אסור לומר
 על שום בהמה כי היה ב"ש שחוט בשר זה לפסח
 לפי שנראה שהקדיש מחיים לקרבן פסח מצאנו
 אוכל קדשים בחוץ לא יאכל בשר זה ל"ט אבל
 מותר לומר חטים ולפסח" תנע שהבמות
 מתענין בע"פ" זכ"ס ע"א" א הבכורות
 מתענין בעל הפסח ב"ש בכור מאב ב"ש בכור
 מאם ויש מ"ש שאף נקבה בכורה מתענה
 ז אם חל על פסח שב"א שמתענין הבכורות
 ביום ה"א שאינם מתענים כלל" ג האטנם
 מתענה בע"פ כדי שיאכל מצה לתאבון
 תנע"א בעל פסח אחרי שעה חמישית אסור
 לאכול פת" זכ"ס ע"א" א אסור לאכול פת
 משעה עשירית ולמעלה כדי שאוכל מצה
 לתאבון אבל אוכל מעט פירות או ירקות אבל
 לא יכלא כריסו מהם וי"י מעט לא ישתה משו
 דמסער סעיד אבל אם רצה לשתות י"י הדבה
 שותה מכ"ש כשהוא גורר תאות המאכל" ז
 יקוד שעה עשירית מותר לאכול מצה עשירה
 ג אם התחיל לאכול קוד שעה עשירית ומשכה
 סעודתו עד הלילה דינו כמו בשבתות ושאר
 ימים טובי שנתבאר בפי' רע"א" תנע"ב ר"ד
 היסבה ד' כוסות" זכ"ס י"ן ע"א" א יקח שלחנו
 ערוך מבע"פ כדי לאכול מיד כשתחשך ואף אם
 בבית המדרש יקח מכ"ש שמצוה למד ולאוכל
 בשביל התינוקות של יושם אב לא יאכל קידוש
 קוד שתחשך" ז יסדר שלחנו יפה בכלים

נאים כפי כחו ויכ"ז מקום מושבו שישב
 בהיסבה דרך חירות" ג כשהוא מיסב
 לא יטע על לבו ולא על לבניו ולא על ימינו ולא
 על שמו" ד אשה אינה צריכה היסבה
 אלא היא חסובה" ה ב"א צל אביו צריך
 היסבה אפ"ה רבו מוכה ל' למיד לפע רבו
 אינו צד"ה היסבה אפ"ה רבו מוכה יאכל יתן לו
 רב ורשות ות"ח מוכה בדודו אעפ של למד ממנו
 כלום חסוב בדודו אינו צד"ה היסבה" ו השמש
 צד"ה היסבה" ז כלמי שצד"ה היסבה אב אכלו
 שותה בלח היסבה לא יצא וצד"ה לחלו לאכול ולשתות
 בהסבה" ח צד"ה לשתות כוסות על הסדר ואם
 שתאו זה אחד זה של כסדר ל"א יצא" ט שיעור
 הכוס רביעית לאחר שימזגנו וישתה מלוא ודונו
 אם ישאר בה רביעית שותף ממנו כ"ז אדם
 כמנ"כ רביעית שבו וי"א שצד"ה לשתות חב הכוס
 אפ"ה מחצית כמה רביעית" י מי שאינו שותה
 י"י מכ"ש שמיציק או שזנא צד"ה לחזק עצמו
 ולשתות ל"היים מצות ד' כוס" י"א מצוה לחזק
 אחר י"א ארוב" ז יוצא ב"ש מבושל וביקניטון
 י"א אפ"ה המתפרנס מקצתה ימכור מלבושו
 או ילנה או ישכיר עצמו בשביל י"י ל' כוסות" י"ד
 גם הנשים חייבות כ"ס כוס וכל מצות הנוהגות
 באותו לילה" טו תינוקות שהגיעו לחינוך מצוה
 ליתן לכל כוס ולפניו" י"ז מצוה ליל ל' לתינוקות
 קליות ואגודים כדי שיראו שינוי וישל"ו
 תנע"ב דינ"כ כוס ראשון וסדר הפסח ע"כ כוס
 חמישי" זכ"ס ע"א" א מוצאין לו כוס ראשון
 ומקדש עליו ומב"ש שהינינו זאם חלש שב"א אומ"ו יכלו
 ואם חל במוצ' שבת אומ"ו יקנה ואם שכח להבדיל
 ולא נזכר עד שהתחיל האגדה ישלים האגדה עד
 ג' י"ש ואח"כ יבדיל" ז שותה בהיסבה ואינו מברך
 אחריו" ג אם ידע לשתות כמה כוסות הרשו
 בידו ומ"מ ראוי לזהר של לשתות ב"ש ראשון לשב

אם לא לעורך גדול כדי שלא ישתדל וימנע מלעש
הסדר ויקרא את ההגדה ויברך את המזון לפני בעל
הבית קערה שיש בה גמדות ומרור וחרוסת
וכרפס או ירק אחר ושני תבשילין א' זכר לפסח
וא' זכר לחגיה ומהגבבשר וביצה והבשר נהגו
שיהיה אדום ונהגו שהבשר יהיה על ענה חלים
וחביצה תהיה כמשהל"ה ה' א' ידקות שיוצא
בהן ידי חובה וחדות עונשין תמכא וחרוסת
מרור ויוצאין בעלין שלהן ופקלחן אבל בשאר
לא שבעלים אין יוצאין אלא הן לחם ופקלחים
יוצאין בלחם כי יבשים אבל לא כבושין ולא
שלושין ולא מבושלין וכלן מצטרפין לביצה שהן
שיעור שלהם ועיקר המצוה בחזרת ואם אין לו
חזרת יחזור אחר ראשון ראשון כפי הסדר שהם
שנויים ו' נוסף ידיו לעורך טיבול ראשון ולא
יבדק על הנטילה ויקח מהכרפס פחו' מצריר
ומטבילו בחומץ ומבד' בפה אדמ' ואכל ואיבן
מבדק אחריו ויקח מצה חמשה ע"י ויבצענה
בשנים ויתן חציה לא מהמסובין לשמדה לאפי'
קיימו' ונותני' אותה תחת המפה וחציה השני
ישם ב' השתי שלמות ויגביה הקערה שיש
בה המצות ויאמ' הא לחמתי עמא עד מהנשתנה
ואני יצוה להסירם מעל השלחן ולהכניסם בקור
השלחן בלא כבד אכלו כדשיחאון הצינורות וישא'
ז' מוצאין לו מ' כוס שני כדי שישאון הצינורות
לגא שותין כוס קוד' סעודה ואם אין חכמה בבן
אביו מלמדו ואם אין לו בן אשתו שולחן ואם
לאו הוא שול את עצמו ואם תח' שוליס זה לזה
מה נשתנה כו' וכשמסתחיל עבדים היינו לפרע
מחזיר הקערה שבה המצות לפניו וקורא כל
ההגדה וכשיגיע למצה ה' צרי' להגביה להראו'
ותה' למסבין שתתחבב המצה עליהם וכי
כשיגיע למרור זה וכשיגיע לללכ' מגביה כל
א' כוסו עד שהותסגל ישראל תעור'

על כוס שניאין מברכין ובוסעין ש
כוס ב' ויין מברך עליו ולא ברכה ראשונה ולא
ברכה אחרונה שאין מברכין בפהג' כיאסע
כוס שלקדוש ועל כוס של ברכת גמ' ויין
מברכין על הגפץ לא אחר כוס רביעי'
תענה יתר דיני הסדר ובו' ע"י
יטול ידיו ויבדק ע"י ויקח המצות כסדר שהן
הפסחה ב' שתי השלמות ואחזם בידו ויבדק
המוצא ועל אכילת מצה ואח' יבצע מהשנים
העליונה ומתפלסוה משתתף ביחד ויטבול
ואכלם בהסיבה ביחד כדית מכלל ואם איבן
יכול לאכול כשני דתים ביחד יאכל המוצ'
ואח' של אכילת מצה ואח' יקח כדית מרור
וישקענו כולו בחרוסת ולא ישהם בתוכו שר
יתבטל טעם מרירותו ומטעם זה צרי' לבעור
החרוסת מעליו ויבדק על אכילת מרור ויאכלו
בלא הסיבה ואח' מצה שלי' שית' ובוצע ממנה
וכורכה עם המרור וטובלם בחרוסת ואומ' זכר
למקדש כהלל ואוכלם ביחד בהסיבה ומשיב
על אפי' מצה לא יקח בדבר שאינו מענין הסדר
עד שיאכל כדירה זו כדי שתעלה בלכת אחר
מצה ובדכת אכילת מרור גם לכדירה זו
אם אין לו ידיו לטיבול ראשון ואם מרור יבד' על
בטיבול ראשון בפה אדמ' ועל אכילת מרור ובטיבול
השני יטבולו בחרוסת ויאכלו בלא ברכה
ג' בלע מצה יצא אב' אם בלע מרור לא יצא
דטעם מרור בענין וליכא ואפ' אם בלע מצה
ומרור כא' ידי מצה יצא ידי מרור לא יצא לפי
שאין דרך אכילה בבד' ה' אכל מצה בלא
כוכה כגון שאנקוהו גוים אורלקטוים לאכול
יצא ידי חובה כגון שהן ידע שהלילה כסח ושח
חייב באכילת מצה אבל היה סבור שהח' חול או
שאין זו מצה לא יצא ה' אכל כדית מצה
והו' ככרה בעת שטותו ואח' כתרמאח' לאכול

אחר שנתרפא לפי שמונה אכילה היתה בשעה
 שהיה פטור מכל המטות וז' אכל כחצי זית
 ואחר ואכל כחצי זית יצא ובלבד שיהא ביד
 אכילה לחברתה יות מכדי אכילת פרס
 איך חיוב אכילת מצה לא בלילה הראשון בלתי
 ואף בלילה הראשון יוצא בכזית תענו
 מנהג אכילת עלי בלילה פסח ובבסע"א
 שנהגו לאכול עלי בלילה פסח ואוכלים מקום
 שנהגו של לאכול איך אוכלין גזרה שם יאמרו
 בשר פסח הו' וכל מקום אסור לאכול שיה ערלי
 כולו כא בלילה זה מפני שבראה כחול קדשים
 בחוץ ואם היה מחוץ או שחפר ממנו אכל או
 שלל כו' אכל והוא מחובר השמות במקום שנהגו
 של לאכול עלי תענו יציא אכילת הא'
 פיקימו' ובבסע"א לא אחר גמר כלהקטורה
 אוכלים ממצה השמורה תחלה מפה כזית כל א'
 אכל לפסח הנאכל על השבוע ויכלנו בהסיבה
 ולא יבדק עליו ויהא זהיר לאכול קודם חצות ב'
 אם שכח ולא אכל אפי' קימו' ולא נזכר בדר
 שנטל ידיו או שאם הכל ונכרך אוכל אפי' ימו'
 בלא ברכה המוע' ואם לא נזכר עד שבידך ברכת
 המזון אם נזכר קודם שבידך בפה הג' יטול ידיו
 ויבדק המוע' ויאכל אפי' קימו' ואם לא נזכר
 עד אחר שבידך בפה לא יאכל אפי' קימו' ויסמו'
 על מצה שאכל לפת בתוך הסעודה שכור'
 שמורות הן מעת לישא אב במקו' שבהגו
 לעשו שמור למצת מצוה משע קצירה אפ'
 לא נזכר עד אחר ההלל יטול ידיו ויבדק המוע'
 ויאכל אפי' קימו' תענו של לאכול
 אחר אכילת אפי' קימו' ובבסע"א א' אחר
 אפי' קימו' איך לאכול שום חב' ב' מי שישי'
 בתו הסעוד' והקיץ אינו חוזר לאכול בעצמו
 שישנו מקצת בתו הסעוד' חוזר' ואוכל'
 נרדמו כולך וענור ולא יאכל' נתמנהג מוכולס

יאכל' תענו ברכת המזון על כוס שלישי
 ובסע"א א' א' מוזגין לוסג ומכרך עליו בלג
 המז' ובכ' הג' ושמותו בהסיבה הלין יבדק אחריו ורל'
 ישותה י' ליט' לוסג' מצוה לחצר אחר צימו'
 תפסוד' כוס רביעי' ובסע"א כוס
 רביעי' מחוץ ללחצו ואם עליו חתה הלל ואינו אומ'
 יהללך לא אומ' אחר גמר ההלל הלל הגדול שהוא
 מהודו ל' עד על כהרות בכל שהם כי לענו חסדו
 ואח' אומ' כשמות כל ה' וישתבח עד ומעולס ועד
 אתה ה' ואז יאמ' יהללך עד מלך מהולל מתשכ'
 ושותה בהסבה בלא ברכה תחלה ומכרך אחריו
 ע' הג' ואם שתהו בלא הסיבה צד' לשותות פגם
 אצרת בהסבה ומכר' לכנו ב' הג' לפי שהקטורה
 מלשותות עור' תפס' שלל לשותות' כוסט'
 ובבסע"א א' יחד' כוסות אצור שאי לשותות
 י' לאמים ב' חייב אדם לעסוק בהלכו פסוד'
 וביצאת מערים ולקמר נכסים ונבלאות שעשה
 הקב' לאבותיו עד שתחטמו שניה תפס'
 ד' מי שאי' מצה שמורה ובסע"א א' מי
 שאי' מצה משומדת לא כדית מכר' על אכילת
 מחר ואוכל וכשגומ' סעודתו ממצה שאיכה
 משומדת מכר' על אכילת מצ' ואוכל אותה כזית
 ואינו טועם אחריו כולם תפס' י' מי שאי'
 ה' י' ובסע"א מי שאי' ל' י' בליל פסח מידש
 על הפת שמכרך המוע' ומוצ' ומטח ידיו עליו
 עד שגומ' הקדוש ומכרך על אפי' מצ' ואוכל'
 ואח' אוכל שאר ידקות ומסלק השלח ואומר
 מהנשת' וכל ההגדה עד ג' י' ומכל על המזון
 ואוכל ואח' כורך מצה ומדור ואוכל'
 תפס' מי שרצה לעשו הסוד בהדבה בתים
 ובסע"א א' מ' דבעי' לברוכי בתליאו בתלת'
 בתי מכרך ב' ישא בביתו ואכיל כל מאי דערך
 ומכרך ב' המזון והדר מכרך לכל חד וחד בביתו
 ושתי אינו כסא ד' י' וראדתי' א' ב' י'

ירקו ויהיו לאוכל ושתה סדיהו ושביק להו למא
 מר סעודתיהו ומברכי אינהו כל המזו ואילא ידע
 יקרא מלא במלה והדר אדיל לביתא אחרדינא
 ועבדיהכי והדר אדיל לביתיה וגמיר חילתא ושת
 פסא דהילתא ואיבעי לאקדומי להנך בת' ברישא
 בדיך להו ולא אכיל ולא טעים והדר אדיל לביתיה
 ומקדש ואם ירעה יגמור הכל בביתו ואח' ילך
 לקדש בבתיים האחרים ולא יאכל וישתה עמהם
תפח מי שנשבע שלא לאכול מצה
 ובסע' א"י אמ' שבועה שלא אוכל מצה סתם
 אסור לאכול מצה בליל הנסח אמ' שבועה שלא
 אוכל מצה בליל פסח לוקה ואוכל מצה בליל פסח
תפח אדהו כחצי ביצה **תפח**
 סדר תפח ערבית של פסח וכו' יסע' א"י סדר
 היום ערב' שחר' ומנח' אום' ג' ראשונה וגא' אחת
 וקדשת היום באמצע אתה בחרתנו כל' ותתן
 לנו יי' את יום חג המצות ה' את יום טוב מן קד
 ה' צמחירות' יעלה ויבא והשיאנו וחותם מנדש
 י' והזמנים ואם אמ' מקדש השב' וחזר ב' ב' **ב' ב'**
 בתוך כדי דבור יצא אחי שהו יודע שהו י' **ב' ב'**
 ואם חל בשב' אום' את יום המנוח הזאת יחממה
 וחותם מקד' השב' וי' והזמנים ואם אמ' ברכה
 אחת מעי' שבע' ב' אי' ש' מקדש בבית
 הכנסת' ג' שכל לומ' אתה בחרתנו ואמ' יעלה
 ויצא יצא' ד' בליל ראשון של פסח אומר יהי
 בעבור בנעימה בברכה תחלה וסוף וכך בליל
 שני שלב' יטוב' שלגליות' **תפח** סדר
 תפלת שחר' שלפס' ובוג' א"י שחרית
 נכבדים לבי הכנ' וקור' הצמירות של שב' תפח
 ומתפללים תפל' שחר' וגומר' ההלל ואין מפסיק
 בו לא כדרך שאמרו בקש באמצע הפסוק שו' **ב' ב'**
 בשלוש אבין חז' רבו ומשיב שלום לאדם לאדם
 נכבד יצתך לו שלום וכך הפרקים שואר
 בשלוש אדם נכבד ומשיב שלום לכל אדם ואם

מסקנא מצע ושהה אכ' כדי לגמור את כולהו
 צ"ל לחזור אלמלך שפסק' ב' בחלל אכ'
 עשרה קור' כא' ג' מוציא' בספר' וקור'
 בראשון הגב' בפרש' בואמ' משכו עד מאד
 מע' על צמאות וכו' קורא בשני בפרש' פנינו
 ובחדש הראשון ומפסי' ביהושע בעת ההיא
 ומתפללי' תפלת מוסף ואין מציל' גשם מ'
 כא' ולי' וכן מוסקים משם ולי' מלשאונ' בברכת
 השנים' **תפח סדר** תפלת ליל שני
 שלפס' וספירת העומר וכו' יסע' א"י בליל
 שני אחר תפלת ערב' מתחיל' לספור העומר
 ואם שכח לספור בתחלת הלילה הולך וסופר
 כל הלילה ומצוה על כל' לספור לעצמו וצ'
 לספור מעומר ולבדך תחלה וסופר הימים
 והשבועים כ"ע ביום הראשון אום' היום א' עד
 שמי' עד ל' ימים ואם יום שבעה שחז'
 שבוע' א' וביום ח' יאמ' שמונה ימים ויום א'
 שבוע' א' ויום א' וכך עד שיגיע ל' יום היום
 י' ימים שהם שני שבועות ועל דרך צומ' **ב' ב'**
 והולך עד מ' יום' ב' אם טעם ביום המנוח
 ובירכו' עפ' מירת העומ' חוזר' לספור כשתחז'
 והמדיקדים אינם סומלי' עד צמ' כוכב' **ב' ב'**
 ואין לעשו' ג' המתפלל עם הצבור מנעו
 מצנה עמהם בלא ברכה ואם יצבור בלילה
 יצרך ויספור' ד' מי ששאל אות ונחיתו
 בי' חשמל' כמי' מי הקפירה בזה הלילה יאמ'
 לו אתמול הי' כוכב' שאם יאמ' לו היום כוכב'
 אינו יכול לחזו' ולמנו' בברכה אבל קוד' ב' **ב' ב'**
 השמשו כיו' שאינו צמ' ספירה אי' בכך **ב' ב'**
 א' אם אינו יודע החשבון ופתח אדעתו
 דליסי' כמו ששמע מחכירו ושתק עד ששאל
 מחכירו וסיים כמהו יצא' ו' אם פתח וזמ'
 באי' אמה אדעתו דלימא היום ד' שהו ספור
 שהם ד' ונזכר וסיים בה' אינו חוזר ומבדך

ז שבת ולא בדרך כל הלילה יספור ביום בלח
בדכה" ח אס שבת לבדך בלח מהמיסב
יום ראשון ב"ז משאר ימים סוף בשאר ימים
בלח בדכה אבל אם מסתפק אם רב יום ובלח
ספר יספור בשאר ימים בדכה" ט ליל
שבת וליל י"ט מבדכ" וסופר" אחר קדוש בדי
הכל ובמוע"ט וימ"ט ב" קוד הדלה אחר קדוש
תתקבל ופשוט י"ט האחרון של פסח במוע"ט הוא
אומ' קדיש והדלה בפעם א' יספור קודם
שמבדכ" על הכוס בבדכה" י"ט אסור
לאכול חדש אף בזמן הזה ב"ז לחם ב"ז קליב
בדמל עד תכלית י"ט בנע"ט ובא"י עד תחלת ליל
י"ט בנע"ט תצתפלת יום שבת ותפלת
חולו של מן וכו' טע"י א יום שני קור"י ב"ז
אמור שור או כשב עד סוף הענף ומכ"י קור"א
כמו ביום הראשון ומכ"י במלכ"ס בפסח ד"א שהו
מוי שלח המלך עד ואחריו לא קם כמהו" ב
יום ג' שהו חורו של מן על שח ומנח מתכלה
כדרכו ואומ' יעלה ויבועצו ואם לא אמרו
מחז"ל א"י ופ' מזכיר בכל המז' ואם לא
אמרו א"י מחז"ל א"י אותה וכו' מוסף מתפלל בדרך
שמתפלל במוסף של י"ט ג מהג"ש שבי"ט
אומ' את י"ט מלך קד"ה וכו' של מן אומ' את יום
מלך"ה ד כל הימים שלחו של מן שני ימים
אחרונים של יום יום קור"י ההלל בדלוג כמו בראש
חדשים" ה סימך הפדשות שלח ימי הפסח
משך תורת קדש בכספא כסול במדברא שלח
בכח וזה הסדר לא ישתנה כי אם כשהל פסח
ביום ה' שבי"ט ג' שהו ש"ב קור"א ראה אתה אומ'
א' שהו פסל וכו' א"ב קדש בכספא במדברא
ו כל ימי חול המועד ושני ימי טובי אחרון
קור"י בספר שני בקרבנות המוסף שבי"ט
ומתחיל והקדבתם עד סוף פיסקא" ז בליל
י"ט האחרון מקדש"י על הי"י וא"י אומ' א"ב

ח מפטיר ביום א' וידבר דוד וכו' עוד היו
בכ"ב לעמוד" ט שבת שחל בחול המועד ערב
שח ומנח מתפלל כדרכו של שבת ואומ' יעלוי
בעבוד ובמוסף אומ' קדש מוסף יום חול המועד
לא שמעכ"י של שבת ואומ' ותתן לבני י"ט את יום
המנוח ה"ז ויום חג המנוח וכו' אומ' את מוספי
יום המנוח ה"ז ויום חג המ' ה"ז וחולת מלך הע' י"ט
והזמני ומפטירים ויתתה עלי" תצא
סדר הדלה במוע"ט וכו' ב"ז במוע"ט
ב"ז במוע"ט י"ט לחול ב"ז במוע"ט י"ט לחול של מן
מבדיל בתפלה במוע"ט ומבדיל על הכוס כמון
במ"ש לא שאינו מברך לא על הנדולת ע"ל
הבשמים" ב י"ט שחל להיות במשאו' בראש
בחולת ומוע"ט" תצ"ב תענית ב"ז וכו'
אחר המועדים וכו' טע"י יש נזהר להתענות
שני ו' ושני אחר הפסח וכו' אחר חג הסוכות
וממתינים עד שיעבור כל חדשניס ותשרי
ואת מתעבים" תצ"ג ריב"ה הנהג' כימי
העומר וכו' טע"י א נזהרים של לשא אשה
ב"ז פסח לעצרת עד לא לעומר מפני שבאותו
זמן מתחיל י"ט עק"ב אבל לא יסור קדוש
שכ"ר דמי ומושא"י נמי מי שקפץ וכינס י"ט
עונש"י אחר ב' נזהר"י של להסתפר עד לא
לעומר שאומ' שאז פסקו מלמות י"ט לחס
תפר עד יום ל' בבקר אכל חל יום ל' ע"ש שו"ע
מסתפר"י כו' מפני כבוד השבת" ג יש נזהר
להסתפר בלח אייר וטעות היא בידים" ד
נזהר הנשים של לעשו מלאכה מפסח ועד עצרת
משקיעת החמה וכו' תצ"ד סדר
תפלת חג השבועות וכו' טע"י א ביום
לסכירת העומר ה"ז חג שבועות וסדר התפלה
כמו ב"ט של פס' לא שאומ' את יום השבועות
ה"ז זמן מתן תורתנו וגומר"י ההלל ומוע"ט ב'
ספרים וקור"י בראשון ה' מבדכ"י השלש עד

סוף הקדר ומפטי קורא בשני וביום המכורים ופס
 טע במלכות דחשק ומסיים בפסוק ותשאני
 דח" ב' ביום השני קורא בפס' כל הבכור
 עד סוף קדרא ומפטי קורא כמו את מול ומפטי
 בתבוקת מ' ויש בהיכל קדשו עד למנצח בנצח
 ג' אסור להתעמת במוצאי חג השבועות
הלכות יוסטוב תע' א' ז'

מלאכות
 דסע" א' כל מלאכה האסורה בשב' אסורה
 ב' חוץ ממלאכת אוכל נפש וחוץ מהוצאה
 והבערה וכך מכשירי אוכל נפש של היהאפט
 לעשות מאת מול" ב' קצרה וטחנה ובעירה
 וסמיטה ועידה אעפ' שהם מלאכת אוכל נפש
 אסורם חכמים" ג' איך מוציאין מסאן עד
 הבהמה ב"ט" ד' מוקצה אעפ' שמות בשבת
 החמירו בו ב"ט ואסרוהו" תצ"ד ד"ץ י"ט
 שלגליות" ג' ב' ג' א' בגליות טעושי' שני
 טו"כ' מספק כלמה שאסור בדאשן אסור בשני
 ומטרי' למי שמזלזל בו ואם הו' צורבא מרבין
 איך מחמירין לגדלותו לא מלקי' אותו" ב' איך
 הלוק ב"ץ ראשן לשני לא לעצ' מתוך וכך לכחול
 את העי' אעפ' שאסור בראשן אע"גוי אסאי
 ב' סכנה מות בשני מות אפ"ע"י שחוש מ"ל
 שני שאלה דשני הימים קדושה אחת איכ' ופס
 ה"ץ ג' ב' א' שחול' ת"ל אסורין לעשות
 מלאכה ב"ט שני ביישוב אפ' דעתו לחזו מות
 ל"כ שעדיין לא הוקבע להיות כמות א"כ א"ע
 ליישוב ואיך דעתו לחזור נעשה כמות ואסור
 ב"ץ במדבר ב"ץ ביישוב וכל חוץ לתחום איך נותני
 ערלו חומרי מקום שהלך לשם" תצ"ד ד"ר
 הכנה ב"ט" ובו י"ט סע" א' איך עדים דגים
 מ' הביבדים" ב' דגים ועופות וחיה שהם
 מוקצה איך משקף יונת ב"ט ואיך נותני לפניהם
 מזונות שמי צווי ליקח מהן וכל שאסור לאכלו או

להשתמש בו מפני שהו' מוקצה אסור לט' לט'
 ג' א' ספק צידה אסור כגון מצודו חיה דגים
 ועופות שהיו פרושות מע"ט ולמחר מוצאין
 אסורים א"כ ידוע שני צודו מבני' ואם מצא
 המצודות מקולקלות מע"י בידוע שמע"ט
 מצודו" ד' ספק בוכף מותר ב"ט שני מות
 דהיי ספק ספיקא" ה' אם סכנה מלת הכנים
 בכניסה וביציאה מע"ט מותר ליקח ממנו ופס
 ב"ט ב' ב' צודין ועומדין" ו' חוץ ופס
 ל"ץ ויונים שבבית או שבחצר העומדין לאכל
 מותר לצודן ואיך צריכין צמון" ז' שאר כל
 חיה ועוף שמחוסרין צידה שצ"ל לומר הכי
 מצודה וצודנו אסור לצודן ולית' לפניהם
 וכל שאיך מחוסרין צידה מותר לצודן ולית'
 לפניהם מזונות" ח' איך יוצאין שחול' וילד
 ב' עפרים ועדיין הם קטנים שאיך צריכין צידה
 מותרין בלא צימון חזק בקדס הסמוך לע"י
 במד' ע' אמה דדעתיה עניה והאם א"כ צימון
 אינו מועיל לה כיון שמחוסרת צידה" ט'
 יוני שובך יוני ענייה ועפרים שקטנו בטפוח
 אסור לצודן ל"כ איך צימון מועיל בהם וה"ל
 בגדולים אבל בקטנים שאינם מפריחים מותר
 לצודן אבל צימון צריכין" י' כיצד הוצא
 הצימון אומ' זה וזה אני נוטל למחר וא"ע ל"כ
 נעם אבל באומ' מכאן אני נוטל למחר לאסור
 א' אם צימון כל השובך ואינו ער' לא ר"כ
 אינו מועיל" י"ב צמץ שנים ומצא גאון צמץ
 שחורים ולבנים בקנים המובדלים במחיצה
 ומצא שחור' במקו' לבנים ולבני' במקו' שחור'
 א"כ מכירין" י"ג צימון אומ' צמץ מותרין
 י"ד צימון בתוך הקץ ומצא לבני' הקץ אסורים
 ואם איך סביבותיהם קץ אחר הריצו מותרין וה"ל
 במד"י אבל אם הם מפריחים אסורין וא"כ יש
 קץ בתוך אמה אם הו' בקרף צוית שאיני יכול

לראות מקל זה כיון שאינם מפרחים למדדי
משא דכל היסוד מורה ולא הדר חזי לנכירה
לאמרה "טו" מי שהביא דרוך לישל ב"טב
ינה קטנים משוכו שיש לו בעיר כיון שאין
עריבים עיריה מותלים" ין השוחט בהכרה
ב"ט טוב לו של יכרוך עד שיכשיט שאם תמא
טרסה חסן לטלה לטלה לטלה למכרה לגויים
כדרך שהתירו מכירה ליש של יסקול ולזה
יציד סכום רמ"ם ואם אינו מאמינו יח משכון
ממנו תצח דיני שחיטה ב"ט וכו'
כסע"י א אין מראין סכין לחכם ב"ט ל
אותה אם הוא ראוי לשחוט בו שם תהיה מהמה ויח
לואסן לשחוט בה מפני פגימתה וילך ויחידה
במשחזת וחכם שראה סכין לעצמו יכור
להשאיל לאחרים ב יכול להטך סכין והנהגה
אצל הטבח לשחוט ואם גדי קטן שער' להור' ינו
על כתיב ואע"פ שהיה אפשר להור' כם מאתמול
א בהמות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות
ולנות בתוך התחום הרי אן מוכנות ולקח' מהן
ושוחטין אותן ב"ט אבל הרועות ולנות חוץ
לתחום אם באו ב"ט אין שוחטין אותן ב"ט מפני
שהן מוקצין ואין דעת אש"י העיר עליהן והני
מיל' בבהמות ישל אב שלגמי לת בהו משום
מוקצה דאין הקד' ער' הכ' אצל באו בשביל יש'
שאז אסור לפ"כ גוי שהביא בהמה במקור' אם
ידוע שלנות חוץ לתחום ואם ספק מותרות אפ'
באו לעורך ישל שהמוקצה הולכים בספקו להור'
ואם הביאום לעורך האיש או אפ' סתם בעיר
שחכה גוים מולת שכל המכין לעורך הרוב
מביא" ו בהמות הידועות ללון חוץ לתחו'
ובמצאן בעיר ב"ט שני קני אדם' שם מבערב
הכניס' וחץ לאחמה לכו ומותרות ופ"ש השחוטות
בבקר שחזקה הכניסום לתן התחום" ו עגל
שנולד ב"ט מות לשחוט אם האם עומדת למכרה

זהו

והו' דיק' בליה בגויה שכלל' חדשין ואם היו שבת
וי"ט סמוכים זה לזה נולד בזה מות בזה" ו
בהמה מקומת שיחא שכל תמות והוא וכל ככל
ואע"ל אסור לשחט' אלא כיש שהות ביום כדי
לאכול ממנה כזית עלי מבג' וכשיש שהות
ביום ושחטה אינו נטול עורה אלא שייך ממנה
אבר און באו עמה" א אם שחט בהמה
בשדה לא יבאנה במוט און במוט כדרך שמושה
בחול לא יבאנה בידו איברים אידים" ו
עוף שנדרס בגלים ויש לחוש שנתרסקו ל' כר' ו
ולכ' ער' שהיה מעט לעת ובדיקה אחר שחיטה
מות לשחוט ב"ט ולא חישניך שם ימצא טרסה
אע"ג דאורי' ביה רעוה" ט בכור בזמן
הזה שאינו יכול לשחטן בל' מום אין חכם יכול
לראותו ב"ט אם יש בו מום ואפ' אם עבר וראהו
ובמצא שיש בו מום אינו יכול לשחטן אבר'
אם מולד במומו ועבר וראהו נשחט על פיו ואם
ראה המום מע"ט וראה שהו מום שראוי לשחוט
עליו יכול לחקור עליו ב"ט אם בגל בו המום מל' ו
ומתירו" ו אחת וואת בנו שנפל לבור מעלה
את הראשון ע"מ לשחטו ואינו שוחטו וחואר
ומערים ומעלה את השני רצה זה שוחט ל' זה
זה שוחט" יא בהמה חציה שלגוי וחציה
שליש' יכול לשחטה ב"ט ואפ' ש להם שתיים
יכול לשחוט שתיהן" יב השוחט בהמה ב"ט
אינו רשאי לתלוש העמר לעשו מקום לסכין
לא מכניהו ומושב' לך ולך ואם נתלש כתלש"
יג השוחט את העוף לא ימרוט את הכוצה
כדי לעשות מקל לסכין" יד לא ישחוט
אדם חיה ועוף ב"ט אלא יש לו עפר מוכך
מבע' ואם עבר ושחט אם יש לו דקר נעוץ
מבע' בעפר תחח מכסהו בו" טו אפר
כירה שהוסק מע"ט מות לפקות בואב אם
הוסק ב"ט אסור אלא הוא שראוי לעלות בו כירה

י' הכניס עמ' הרבה לביתו לעורך גתו והו'
כנוס במקו' א' מות לבנות ב' שכל זמן שהיו
צבור דעתו עליו לכבדה שיצטרך אלם
הכניס מלך קופטו רצון גתו לא שמאחר שהו'
מועט בטל" י' מכניס אדם מלך קופטו
עפר לביתו סתם ועושה בו כל ערכו ור' א'
אמרין שהו' בטל אגב קרקע הבית והו' שיחור
לו קרץ צוית דכין של שטחו מוכחא מילתא
דל' רכין בעי ליה ואם הו' עפר תוחח מות לכסו
ב' י' כ' א' שוחטין אותו ב'ט' ואם שחט
אין מכסין את דמו א' ישלן עפר מוכ' מ'כ'
שהרוחה אומ' ודא' ויהי הוא שאם לא כ' לא
היו מטרין ל' לכסו דמו ב'ט' ויבוא להתיר חלבו
ולערב אם רשומ' בכל יכסו" י' שחט
בהמה וחיה ונתערב דמם וישלן עפר מוכ'
או אפר כירה אם יכול לכסותו בדיקה אחת
שאין על' להרבות בשכיל דם הבהמ' יכסו
ואם לא ולא יכסו" כ' שחט צפור מעיט
ולא כסה דמו ולא יכסו ב'ט' תצט' דין
מליחה ומלגה ב'ט' וכו' סעי' א'
אין מרגילין ב'ט' כיצ' המרגיל זה המועיא
כל הבשר מרגיל אחת כדי שיועא כל העור
שלם ולא יקרע מ'ט' שטורח בהפשט צר
טורח גדול ואין בו צורך למועד" ב' אסו
למלות גדי א'כ' מולגו ולאכול עורו" ג'
מחמ' שנשחטה ב'ט' מות להגביה עורה וליקנו
במקו' דריסת הרגלים א'ט' שאין עליו בשר
כלל ומות למלוח עליו מלחה קלה כדרך
י' מולגין לעל' ומות להעמיד ולמלוח כ' א'
מעט עד שימלח את כולו אבל אם נשחטה
מעוט אסו" ד' אין מולגין את החל'בים
ולא מהפכין בהם א'ט' לשחט ע' יתדות א'ט'
שנשחטה ב'ט' וכ' אסו למלוח בשר באויר"
ה' על שהודף עב' וכבד וכלי ה' לשמלכות

לחמור לבתוש ב' הריבית מות לטולטולק'ג'
עליו בשר ולאחר שקצב עליו אסו לטולטול'
מחמה לצל' תכל' הנצרך לבשר
ב'ט' היאך יתנה וסדר מלחיתו" וכו' וסעי'
א' אין קנים בשר בפסוק דמים לז' לטעו
תצ' לי בסלע או בשתים וכ' לא יאס' לו הרע
שותף עמך בסלע לא מחלק להם שלשות
או רביעיות כ' החל'קים שדרך לחלק בעור
מלא כ' סוק דמים ומכאן שתי בהמות ואמר
זוכ' לו ולאחר שמי' הבש' ארית וכ' ששוק
כ' יפרענו" ב' אסו לשקול בשר א'ט' צ'ט'
לדע כמה יבשל וא' ליתנו בכף מ'ט' צ'ט'
לשמך מ' העכברים אסו אם תלויה במקו'
שדגלים לשקול בה כג' כמנה אסו ומותר
לשקול בידי שולקח החתיכה כידו ומטעו
כמה ישבה וטבח אומ' א' זה אסו אבר
אם הו' יד עכ' דרך חתיכתו לחתוך לטס
או אע"ל טרא חותך כדרכו ואינו חושש"
ג' אין נוקדין בקב בשר בסכין לתלות
ב' אבר ב'ד' מות ואם לעשו ב'ט' צ'ט' מות
א' בסכין" ד' מולגין הראש והרגלים
ומהבהבין אותן באור אבל אין טופלן אסו
בחרסית ולא בסיד ולא באדמה דמחזי ש'
כעיצוד ואין גוזזין אותן במסמרים שנראין
כעושה לצורך השיעור" ה' מותר למלוח
כמה חתיכות בבת אחת א'ט' שאין ער'
לא אחת" ו' נוהגין לבקד בשר ב'ט' א'
נשחט מעיט" תכל' עצים
האסורים והמותרים ב'ט' וכו' וסעי'
א' אין מבקעין עצים מן הקורות שע'
מדין לבנין ולחן מקורה שנשברה ב'ט'
א' אם ה' רעועה מעיט' והרובה ח'ט'
למשבר אבל אם נשברה מעיט' אם א'
להסיקה בלא ביקוע מבקעין ממנה ח'ט'

גדולות ולא צדק לא בקורדוס ולא כמחל ורל
 במגירה לא בקפיץ לפי שאין אנו בקיאים מחולל
 חתיר לא בקפיץ ב עציים גדולים קצת ור
 וראויים להסקה בלא ביקוע לא בקעם ככל ואם
 לשבדם בדי ישימי שאמר ג אף מביא עציים
 מן השדה אפ"ה מוכנסים שם מבערב אבל
 מגבב הן בשדה מלכמו ומדליף שם ומביא
 מהמכונס שבו ה' ואפ"ה הית מוקפת של לשם
 ידיו וכל שיהיה לה מקדמות היה בתוך תחו
 שבת ואם חסד אחת מכלל אוריה מוקפת
 ו על קנים ועלי גפנים אעפ"י שהם מוכנסים
 בקרפף כיון שהרוח מכדדת אותה חריה כמו
 פודלי ואסור ואם הניח עליהם כבד מע"ט
 הדין מוכנס ה עציים שנשרו מן האילן
 ביטאין מסיקין בהם ו כלים שנשברו
 ביטאין מסיקין בהם מפני שהן נוול אבל
 מסיקין בכלים שלמים או בכלים שנשברו
 מע"ט ז שקדים ואגוזים שאכלם מע"ט
 מסיקין בקליפה ביטא ואם אכלו ביטאין מסיקין
 בקליפה ה תלך דיני האש מע"ט וכו'
 סעי' א איך מוכנים האש לא מן
 העצים ולא מן האבנים ולא מן העפר ולא מן
 הכמים ואין עושים כחמץ ואין גופח במכוח לא
 בשפופרת ונהגו התיר במכוח שלבעט בתים על
 ידי שמוי להפכו ממעלה למטה העושה מדורה
 ביטא כשהו עורך את העצים אינו מוכח זה ע"ז
 עד שיסיר המערכה מפני שנראה כבונה ואח
 שוכך העצים בעדבוב או עורך בשני כי עד
 מניח עץ למעלה ומניח אחד תחתיו ואחר תחתיו
 עד שהומיג לארץ וכך הקדירה אוחז אותה
 ומכניס האבנים תחתיה אבל לא יניחה ע"ג
 האבנים וכך המטה אוחז את הקדשים למעלה
 ומכניס הרגלים תחתיהם אף ביעים לא יעמיד
 אותם שורה ע"ג שורה עד שיעמדו כמו מוגל

לא יטעה ויתחיל מלמעל למטה וכפ"כ ע"י שני
 ב אגודה של עצים שהודקה במדורה כל עץ
 של אחת בונה אש מות לשמטן ואינו דומה
 למסיר שמן מהמר א אף סומכין את הקדירה
 ולא את הדלת בנקעת ו לדידן מות לבשל
 בקדירות חדשות ביטא תלך שלא
 להכין מיט לחברו ובכ"ס ע"י א אסור לאפות
 או לבשל או לשחוט ביטא לערך מחר אפ"ה שבת
 או יטא ואפ"כ שני ימ טובי שלרש אבל מלואה
 אשה קדירה בשם אעפ"י שאינה צריכה אלא
 לחתיכה אחת ודוק קוד אכילה אף אחראכילה
 אינה יכולה לבשל ולומר אוכל ממנה כציר
 דהוי הערמה מיהא אם עבד ובישל מות לאכלו
 ב מלוא נחתום חבית שלמים אעפ"י שאינו צריך
 לאכליתו אחד תלך דיני תבליים ביטא
 וכו' סעי' א דכין את התבליים כדרכך שאם
 ידוך אותך מע"י יסוג טעמך אף מלח אינו נידוך
 ביטא אלא הטעם המכתשת או שידוך בקערה וכיוצ
 בה כד' ישינה שאם שחק המלח מע"ט לא יבוג
 טעמו ואין שוחקין את הפלפלי ולא את החרדל
 שלהם לא משו דהוי כעבדי דחול דך אותם
 במדורה ככל התבליים ב מותר להוליך תבלין
 ומדוך אצל מדורה או מדורה אצלם אף דרך
 רש"י אעפ"י שהיה אפשר להוליכם מע"ט
 ג איך כותשים את הריכות במכתשת גדולה
 אבל כותשים במכתשת קטנה שזה הוא השנוי
 שלה וביא אף בקטנה אסור וכין שאין אנו יודעים
 עכשו מה מל גדולה או קטנה יש לאסור הכל
 ו מותר לאדם למדוך תבלין ליתן בקדירה בשב
 של יקדירות בשני תלך דיני החולב
 בהמה ביטא וכו' סעי' א בהמה שהיא
 עומדת לאכיל ורועה לחלוב אותה לאכול החלב
 אם לקדירה שאין בה אובלים אלו ואם יש בה
 אובלים מותר וכגון שם החלב לתקנו או שיש

וכן כל
 חושן
 טהר
 סוף

בה פירורין והחלב נבלע כהאם החולב כל
 צאנו לאהותר מפני פרוסה שנותן בכלי
 תכלין דייק לישנה בלילי ובו טסע"א א"י
 מורדיק קמח בייט כדי ללוש לא יקח באומדנות
 ב' א"י מורדיק את הקמח בתחלה א"ע שני
 אבל אם רקדו מאתמול וכלל בו צדור או קיסם
 ורועה לרקח כעם שנית מות אף בלא שכויר
 ואם לא ככל מ' דבר לא שרועה לרקדו שנית
 כדי שיהא כפת נאה ע"י שני קצת כגון על גבי
 שלחן ג' הגש עיסה בייט יכול להפריש
 ממנה חלה ולהוליכה לכהן אכל עיסה מ' ע"ט
 אסור להפריש ממנה בייט"ו ה' המפריש חלה
 בייט והיא טמאה לא יאפה אותה ולא ישרפה
 שא"י שורדיק קדשים בייט לא מניחה עד הערב
 ושורפח"ה מות לעשות בייט פת גדולים ונא
 חישבן שמתוך כך יבא לאפות יותממה שצ"י
 ו' היה לו קמח און עיס כשותפות עם הגוי ויטול
 לאפות בייט לא יחלקנה ואפה את שלו"ז
 אם יש לאדם הדבה פת נקיייה אינו אופה פרס
 אחרת אלא כישלו בעיית שרגיל להאכילם פת
 הדאיה אבל אם ישלו פת הדאיה הדבה יכול
 לאפות פת נקיייה"ו אסור לעשו שאור בייט
 לא ע"י שני מפני שהיה אמש לעשותו מב"ע
 ט' אפ' נשחטה הדבהמה מ' ע"ט מות להפריש
 המתכות בייט"ו תכלין דייק אפייה בייט
 ובולסע"א אומץ בבורי וחינוחמ
 שלנו הגדול וכיהם בצרם ובדל של תהא
 חדשה וחישיבן שכל תפחת ויפסד הלחם וימנע
 משמחת יט' ומח' מ' חמץ באנטיכי"ב
 א"ע שנשחט מ' הדקל בייט או בשב שולמנו
 אסור להסיקן אם נשרו בייט בחור התמור מרבה
 עליהם עצים מוכנים ומבטלים ובל"ש של יג'ג
 בהם עד שיתבטלו ברוכ"א אבל אם כפלו לתנור
 בשב אסור להסיק בייט שלאחריו א"ע בייטול

ברוב"ג אסור ליקח עץ מבי' העצים להחיות
 בו האש בתנור דהוה ליה מתקין מעט"ו
 תנור שגבל לתוכו מטיח הטיט אם אפ' לאפות
 ולעלות בו בלא גריפה ולא יתחרך הפתחוהו
 אסור לגרמו מפני שהו מטלטלו של צורך א"י
 מות להשכיב האש והאפר שכבו כדי ש' יהיה
 חלק ולא יגע בפת כלל א"ע שאם היה נוגע
 לא היה כדאי לחרכו אבל אם יש בטיח שגבל
 לתוכו כדי לחרך הפת או העלי אם היה נוגע
 בהם א"ע שכלא גריפה היה אפ' לאפות
 ולעלות בו כיון שהיה מתחרך מות לגרמו
 דחשיב טלטול לצורך ודוק בתנור שלהם שח
 מדבק הפת סביבם וא"י צריכי לגרפם א"י
 מהטיח סבל לתוכו אבל תנורים שלנו כיון שח
 אפ' לאפ' בהם בלא גריפה מות לגרמו מהאפי
 והגחלים וא"ע שהו מכבה א"י בלא כ' וכש
 שמות להבעיר לצורך אוכל נפש כך מותר
 לכבות לצורך אוכל נפש ע"ה כמניח בשר על
 הגחלים וכ' כהג"ה תנור וכירים חדשים
 אי' סבי' אותם בשמן ולא שטי' אותם ב'טל
 א"י מות להסיקן אפ' היסק ראשון ובל"ש שח
 יפוגם בצונן כדי לחסמ' ואם הוסקן יות מור
 והוצרכו להפיג בצונן כדי לאפות בה' מות
 לפ' מות לשרות במים המכבדת שמכבד'
 בהתנור א"ע שמכבה"ו מות לאפות תנור
 מלא פת א"ע שאינו ע"י אפתה ודוק
 בתנוריהם שהיו קטנים והיו מדבקין הפת
 בדפנותיהם ומתוך שהו מלא אי' מקו לחמו
 להתפשט והפת נמכה יפה אבל בתנורים שלנו
 אי' לאפ' יותממה שצ"י"ז מות לפתח
 פ' התנור בטיט ודמש שעל שפת הנד והוא
 שריככו מאמש או עשה בו סימ' וציתקו לצר
 א"י אכל לגבל טיט בייט אסור ומות לגבל האפר
 לסתם בו פ' התנור"ו תמך דברים

האסורים ב"ט להכנת העלי" וכו' סעי' א
 איך מלכנ' את האבנים לעלות אונ' למות עליהם
 מנצי שמחמקין ואיך שובדי' את החרס וידי' **א**
 חותכין את הכיור לעלות עליהם ואיך כוצעין
 את הקנה לעשותו כמו שמוד לעלות בו" **ב**
 מצעין אגוזים במטלית ולא חישין שמתקדע
תקט' כמה דיני' כרטיין להלכות"ט
 וכו' סעי' א שמוד שערצף אעפ"י שהיו יכול
 לפשוט בידו איך מתקני' אותו" **ב** שמוד
 שרועין לעלות בו והיה ארוך יותר מראי' אסו'
 להתכו' ולא לשדכו' איך משחיזין את הסכין
 במשחצת שלה אבל מחדדה ע"ג העץ או חרס
 או אבן ואיך מורין דבר זה לרבים כדי שלא
 יבואו לחדרם במשחצת ברא' בשיכולה לחתוך
 ברוחק או שנכבדה אב אינה יכולה לחתוך
 כלל איך משחיזין אותה אפ' על העץ שמ' יבואו
 להשחצה במשחצת" **ג** עובות שבמחליין
 אותם בשר וביצים מות לתכרם ב"ט והן שיתקן
 מע"ט החוט וישימנו במחט ויהיה של יחתוך
 הואט ב"ט" **ד** מות לחתוך ב"ט אגד גדיים
 ועובין מקולקים וחוט ים תכרם וכך יכולין
 לשרוף פתילה או סמרטוט שקושרין מהעוף
 א' מות ללכך ב"ט כלי ברזל שאכסו מלאין
 שלגבינה ואחד הליבון שמכסו פטירה שלגש
 והן כשיתלבן יתנו אותו על המאכל מיד אבל
 אם הוא בלוע מנבלה וכיוצא בה אסור ללבוש
 לחכות בו דבר החר" **ו** איך נוקבין בקב
 חדש ב"ט" **ז** להעביל כלי חדש ב"ט דיבן
 כמו בשבת כדאיתא בסימ' שכל" **תקל'**
כמה דברים האסורים לעשו' ב"ט ומי
 מהם מותרין ע"י שנוי" וכו' יאסעי" **א**
 מוללי' מלינות ומפרכי' קטניות כדרכ' ב"ט
 ומנפח מעט מעט ואוכל אפ' בקנקן ותמחו'
 אבל לא בטבלה ולא כנפה ולא בכברה" **ב**

הכרד קטניות ב"ט כורד כדרכו בחיקו ובתמחו'
 אבל לא בטבלה ולא כנפה ולא בכברה" **ב**
 בשהאוכל מרובה על הפסולת" אבל אם היתה
 הפסולת מרובה על האוכל בורר את האוכל ומניח
 את הפסולת ואם היה נאחב ברירת הפסולת כד'
 האוכל יותר מטורח ברירת האוכל מן הפסולת
 אעפ' שהאוכל מרובה בורר את האוכל ומניח
 את הפסולת" **ג** איך מסנני' את החרדל
 במסננת של ואיך ממתיקין אותו בגחלת שלעץ
 אבל בשלמתכת מותר" **ד** איך תולין ארז
 המשמחת ב"ט לסג' בם שמרים אבל אם היתה
 תלויה ועומדת מות ליתן בה רמוכים ונותן בה
 רמוכים ואח"כ נותן בה שמרים" **ה** איך עושין
 גבינה ב"ט" **ו** איך גוזזין את הירק במספרים
 שדרכ' לחתכך בה' מא' מחובר" **ז** מתקנין
 את הקנודס והעכביצת" **ח** אעפ' שהותירה הנחיה
 ב"ט אעפ' שלא לערך אכילה לא ישא משחור
 גדולות כדך שהן עושה בחור לא עדי' לשנות
 כי' המבא כדי יין ממקום למקו' לא יביאם
 בסל ובקופה לתת לתוספ' או' כדים ביחד
 לא יביאם על כתיבם או לפניו או שנים דמוכח
 שלעורר" **ט** הבאם" **י** המוריד את התבכ'
 לא יפשיט את הקופה לאחריו לא כוילה בידו"
י וכך משאות שדרכ' לישא אותן במוט
 ישא אותן על גביו מאחריו ושדרכ' לישא
 אותן מאחרין ישא אותן על כתיב ושדרכ'
 להשא על הכתף ישא אותן בידו לפניו או
 יפוש עליהם כגד וכל כיוצא משני המשא
 ואם אלא לן כגון שזימן הדבה אורחיו ועריך
 למחר ולהביא לפניהם עושה כדרכו ברא'
 בנושא על הארס אבל ע"ג בהמה לא יביא
 כלל" **יא** איך מביאין עץ לא בחבל ולא
 בקופה ולא במחצלת אבל מביא במטפחת
 ובחיקו" **תקל"א** הבערה ולהחם מים

מות ב"ט" ובו ד' סעי' א' מותר לגשו מדינה
 להתחמם כנגדה" ב' מותר להחם ב"ט מים
 לרחוץ ידיו אבל לא כל גופו ואם אינו רוחצו
 בבת אחת אבל במים שהוחמו מע"ט מותר
 לרחוץ כל גופו אם בא ומיהו דוק חוץ למרחץ
 אם למרחץ אסור" ג' אדם מותר לטבול ב"ט
 מטמאתו" ד' איך עושים כמגמר דהינו לפרס
 מיני בשמים על החוליים ב"ט להריח ב"ט לגמר
 הבית או הכלים אבל אם עשה כדי ליתן ריח
 טוב בפירות למתקן לא כילה מות אם אדם מפרס
 עגורלות של עץ" **תק"יב שולח**
 לבשל לעורך מות ב"ט" ובו ג' סעי' א' איך
 מבשלים לעורך מות ב"ט ל"כ אסור להזמין שם
 ירבה בשבילנו ודוק להזמין אבל עבדו ושפחתו
 וכף שליח שנשתלח וכף גוי שבא מלץ מותר
 להאכילם עמו" וז"ל חיישינן שמא יתבה בשבת
 ב' בני החיל שנתנו קמח שלהם לישל לאפות
 להם אם אינם מקפידים כשהישל נותן מהם
 לתנוק מות לחמות להם" ג' אסור לבשל ולתקן
 לעורך כלבים אבל מות לטלטל מזונות וליתן
 לבעה"ם" **תק"יג ד"ף** ביעה שנו לר"ה
 ב"ט" ובו ח' סעי' א' ביעה שנו לר"ה ב"ט אסור
 ליגע בה וכ"ש של לאכלה ואם נתעברה אם
 בלף כולל אסורות" ב' ספק אם נולדה ב"ט
 או בחול אסורה" ג' ביעה שנו לר"ה ב"ט
 שנתבשלה בשוגג עם בשר ותבשיל אם
 יש ששים כנגדו הכל מותר חוץ מהן הביעה
 אבל אם לבנו בו התבשיל וכיוצא במאי דלח
 דותא וטעמא עבד לא כ"ט" ד' מותר
 לכפות ענה כלי כדי של תשבר ובלבד של
 יגע בה הכלי" ה' אם נולדה ב"ט ראשון מלת
 מותרת ב"ט שני בשני ימי טובי שלגליות
 אבל בשני ימי טוב שלר"ה וכן בשב"ט וי"ט
 הסמוכים זה לזה נולדה בזה אסורה בזה

ו' ביעה שיוצאה חבה מע"ט וחזרה ואכל
 נולדה ב"ט מותרת ל"כ א"כ בדיק בקינה
 שלתורנגולת ע"ט סמוך לחשיכה ולא
 מצאה ביעה ולמחר השכים ומצא בה
 ביעה מותרת שתורנגולת חינה יולדת
 בלילה ואנו תולים שמא תמול יצא רובה וחזר
 והו' שיש תורנגול זכר תוך סבתים ואיך
 מפסיק נהד שאם בוגשר שאם לא כן אפ"ט
 שולד בלילה ואסור אכלתם לא בדיק מע"ט
 א"ל יכא זכר בהרה שריא שאנו תורלים
 שמא תמול נולדה ובלא זכר רובץ יולדת
 בי"ט ל"כ מות ליקח ביצים מן הגרם בלילה
 ראשון של"ט דתלינן שמע"ט נולדו וכן נולדו
 שני שלשני ימי טובי שלגליות אבל בלילה
 שני שלר"ה ולא בלילה שני שאחר השבת
 ז' השוחטות תורנגולת ומצאה בה ביצים
 גמורות מותרות ואם ב"ט שלאחר השבת
 ח' אכרוח שנו לר"ה ב"ט אסור ואם נולד בשב"ט
 אסור ב"ט שלאחריו" **תק"יד שולח**
 לכות ב"ט" ובו י"א סעי' א' אסור לכות
 דליקה ב"ט ואם ראיה ביתו שנשרף אם
 איך שם סכמת נפשו ואיך מכביץ הבקעה
 א"כ כדי של יתעשה הבית או הקדרה או ה
 לשמש מטתו" ב' להטות הנר כדי להרחיק
 השמן מן הפתילה חשיב כיבוי ואסור" וכן אסור
 ליקח פתילה מנר הדולק א"ל ליתנה בנר אחר
 שהרי כשמוציאה מידה"ו מכבה אותה"
 ג' נר שטעוה שרופה להדליק ב"ט וחם
 עליו של ישראל כולו יכול ליתן סביבה קורה
 שידליק דבר המונע מלשרוף בענין שיכנס
 כשיגיע לשם" ד' נר שכתבה ור"ה
 להדליקו בוביוס מות לחתק ראש הפתילה
 כדי שיהא נוח לידלק" ה' נר שלבטלה
 שאינו ערילו אסור להדליקו אבל שלב"ה כנס

לא חשיב שלבטלה ומות להדליק אפ"כ שטע
 אחר מנחה ואיך בזה משו מכ"ל לחול שהדי
 בהדלקתו יש מצוה לאותה שעה ולתקן הפתח
 לזות והעששיות ב"ט אחר מנחה אם רוצה
 להדליק בנצח מות ואם לאו אסור" ו' א"ל
 נותני כד ע"ג א"ל מע"ט דחשיב שכל יבוא
 להשתמש באי"ל" ז' א"ל פוחתין נר שטח
 דהינן בעודן רך כמו ביצי שליוצר למען אות
 ביד לעשן בו בית קיבול מפי שהו עושה כלי
 ח' א"ל חותכין הפתח לשנים אפ"כ ע"ש
 ראשיה ב"ב שני נרות ומדליקן באמצע והוא
 שיהא עליו לשתייה" ט' א"ל גורלך אתה הפתח
 ולא מהבהב אותה אבל אפ"כ קשה כל
 ערכה יכול למעכה בידו כדי להקשותה ומות
 לשדותה בשמ"ז" ו' מותר להסיר הפרח
 שבראש הגר כשהו דולק אפ"כ אינו חותך ראש
 הפתח בבל" א"ל המדליק נר שליוצר
 לברך א"ל ב"ו להדליק נר שליוצר
 תלפזן ד"ל דברים הבאים ב"ט חוץ לתחו
 וכו' טע"א" א"ל משהבא דרוך
 לישל ב"ט א"ל יש ממנו במחובד או שמחוסר
 עידה אסור א"ל למי של חסון בשבילו לאכלו
 בו צום ואפ"כ לטלטל אסור ולערב מותי בכדי
 שיעשו וכשע ימ טובי שלמות אפ"כ אסור
 ביום ראשון מות מיד בל"ט שני בכדי
 שיעשו וכן אפ"כ אסור ב"ט שני עלי להמות
 במועדי י"ט בכדי שיעשו אפ"כ בשני ימ טובי
 של"ה או ב"ט הסמוך לשב"ב (פ"ב ב"ב מלא)
 חריו אפ"כ אסור בדאשון ע"ל להמתין עד מועדי
 י"ט זשבת בכדי שיעשו ושיעור כדי שיעשו
 הינו כדי שיקר האור למקו שליוצר ויגמור
 המלאכה ויחזור לכאן ואם נסתפק לו מהיכ
 מביא שיעור כדי שיבא מחוץ לחתום
 ב' א"ל תלשך הגוי או צדק לעצמו או אס נבל

מז האילן מעצמו אסור לאכלו בו צום ולטלטל
 א"ל למי של חסון בשבילו אבל לערב מותי
 מיד במועדי י"ט א"ל למי שהחבאן בשבילו
 ג' א"ל אסור ספק אם נלקטו או כיצח היום
 מלאך למי ש"ל אסור א"ל אם נכר בהם של נלקטו
 ושל כיצדו היום מות למי של חסון בשבילו
 ואם לא בא מחוץ לתחו מות א"ל למי שהחבאן
 בשבילו" ו' גוי שהביא דרך ליטל מדרביס
 במינם במחובד ב"ט ראשון של"ה שחל להן
 ב"ה בשב"י יש מתירי לאכלם בשב"כר שיעשו
 ויש אוקלי" ו' דבר שא"ל במינו במחובד
 ודינו מחוסר עידה אפ"כ מתוך התחו מותר
 לכל ואם באו מחוץ לתחו אסור לאכלו לכדי
 שהחבאן בשבילו ולכל בע"ביתו אפ"כ מות לטלטל
 בת"ל א"ל או בתוך העיר מוקפת חומה א"ל
 מבצר שידוע שהוקף לדירה ואחרים מותר
 א"ל לאכלן ולערב ע"ל להמתין מי שהחבאן
 בשבילו כדי שיעשו" ו' בעיר שדובה גויס
 מ"ל הסתם כל חמביא לצורך הדוב מביא
 ז' א"ל ספק אם באו מחוץ לתחו אפ"כ גוי
 חשדי עמו בעיר ופירות המצויים בעיר מותר
 ואם לאו אסור" ו' דבר שא"ל במינו במחובד
 שהוצא לישל ב"ט ראשון של"ה מות ב"ב
 וזה לשבת וי"ט חסמוכ"ל זה לזה" ט' ישל
 ששיגר דרוך לחבירו ע"ל מע"ט ומתעבב הגוי
 והבאם ב"ט מחוץ לתחו מות א"ל למי שהחבאן
 בשבילו לאכלם אפ"כ אסור לכל ישר לטלטלם
 חוץ ל"ל א"ל או חוץ לעיר המוקפת חומה או
 חוץ למבצר שידוע שהוקף חומה לדירה
 תלפזן ד"ל א"ל דברים מותרים לשלוח
 ב"ט" וכו' טע"א" א"ל מותר לשלוח
 לחבירו ב"ט בהמ' חיה ועוף א"ל חיים ויגור
 שמנים וסולתות וקטניו אכל לא תבואה לפי
 שמחוסרת טחיתה שהי מלאכה האסורה

ב"ט" כ' כל דבר שמותר לשלחו ב"ט לא
ישלחנו בשורה דהיינו ג' בני אדם או יותר זה
אחד זה נושאם כולם מ"ז א"ב אם כלל משא
מ"ז א"מותר" ג' משלחין כלים אעפ"י שאינם
תקורים שהם ראויין לישען ע"ה ואלו שבהם
כלאים אם הם קשי ומשלה תפליין כיון שראוי
להניחם בחול" תכל"ל באיזה אופן מותר
ליקח ב"ט מהחמץ מיני מאכל" וכו' ד'
סע" א' לומר לחמץ לתת לו ביצים וזאגו"ס
או שאר מיני מאכל ומשנה דינו ד"ט ככ"ו
בש"ב ואם הו' גוי אסור ליקח ממנו דבר שבמינו
במחובל או שבמינו מחוסר צידה אלא ככל
בהם של בלקטן ושל מצודו היום וכ"ל יקח
ממנו ביצי שמן כולו היום אבל דבר שאין בו
משא מחובר ולא משא עידה ולא משא נזיר
מות ליקח ממנו אף היום מחוץ לתחום
וכ"ל קמח טעון היום בעיר שרובה גוים אסור
אבל דבר שאין בו משא מחובר ולא משא גוים
מות ליקח ממנו דאדעתא דגוים טעון ליה
וה"ל ליקח ממנו פת שאפה בו ביום" ב'
ישלח שא"מ לגוי מע"ט תקנה לי יונים למחר
לא ע"ה עשה אבל עשה כזר מותר לאכול מהם
ב"ט והו' של יהו' מפר"ח א"ב אם רגל בכך
אסור לאכול מהם דא"ז זה חשוד דיעבר פיו
שרגל בכך" ג' לומר לחבירו מלא לך
כלי זה י"ז דינו ב"ט כמב"ש" ד' לא ימוד
אדם שעורים ליתן לפני בהמתו אלא משער
ובתקלה" תכל"ל ד"ז הוצאה מרשו
לרשו ב"ט" וכו"ס" א' מתוך שהותרה
הוצאה לעורך אכילה הותרה של לימוד כגון
קטף חורב וסת וכלים אבל אכיל וכיוצא בה
אסור" ב' אסור לישלח הוצאה שום דבר ב"ט
לעורך גוי" ג' לקח עץ שאינו מיוחד
לשפור ועלה בו בשר אסור לטלטלו אחר

שאין בו לא שומטו ומכחו בקדק דוית כ"ד
של יוצאין בו א"ב א"ז עליו בשר כלל" ד'
מות לטלטל קולם של שובך משובך לשובך
א"ב ברשו"ח א"ב קולם של עליה אסור לטלטל
ה' להוציא גוף שלרעו ולהחזירו כרעב
דינו ב"ט" ו' בהמה שמתה ב"ט אסור
מסוכנת מצ"ט ה"ז מחתכה לכלבים ואסור
חיה מסוכנת אעפ"י שהיתה חולה ה"ז מותר
ולא יצאה ממקומה" ז' מתחיר
בעדימת התבואה הו' תבואת סריא ואיתנה
קוצי שעומד להסקה" ח' כנבא שחן
מלא פיר ונפתח נוטל ממקום הפחת
תכל"ל עירי דלתות מותר להסיר ולהחזיר
לעורר"ט" וכו' סע" א' מסלקין תריסר
חניות ומחזירין אותן ב"ט כדי שיעצתנה
שלו צדי להם ולא ימנע משמא יט' בדיא
בשיש להם עיר באמצע א"ב א"ז להם עיר
מז' הצד אסור גזרה שמי יתקע ושאין להם
עיר כל עיקר אפ"כ בית מותר להחזיר
כלים שהם מפוצלים בגוף מגורה שחל
וכסא ושלחן שהם חתיכות חתיכות מעם
אותן ב"ט והו' של יתקע" ג' להתיר ולהחזיר
ולחתך חותמות שבכלים ושכר קטע וכו'
מתחת כרינם בשב"כ דינו ב"ט" ד'
לקטום קש או תבא או קיסם או עצי צמח
דינו ב"ט כדינם בשבת" ה' קמטים
שעושות הנשים בבתי זרועותיהן ובבתי
שווקיהן אסור לעשותן ב"ט משום תקון
מנא" תכל"ל א' לכד הבית כדי
בשב"כ דינו ב"ט" תכל"ל
ד"ז שלשול פירות ב"ט ממקום למקו" וכו'
סע" א' משיבין פירות דרך ארובה ב"ט
ישלשם בחלום ולא ירידם בסוכות חל
יטלטלם מגג לגג אעפ"י שהם שוים" ב' מותר

לכסות מירא או כרייץ או לבטם מפע הדלף
ג ליתן כליתחת הדלף כרינן בשב כד דינו
ב"ט **תקכב** קצת דברים האסורים
לטלטל ב"ט ובז'ס"א א' א' וסומה חצא
במהלן ורלא הרועה בתורמולו" ב' א' וצא
כפסא א' האיש וא' האשה ואיש שהיה צ"ע
לומות ומוציא אותן על הכתף א' באכ"ז
ג מי שנכוו צו גדי שוקיו יכול לעצת במע
ד א' מנהג ב' בהמה במקל **תקכג**
דינם הטהג' ב' בהמות ב"ט ובז'ס"א א'
מסירי' זכוב' הנתלי' ב' בהמה א' ע"פ שה' ע"ש
חבורה" ב' א' מגדלי' בהמה במגררת
ב"ט מפע שמשרת שיער" ג' א' מילדי'
הבהמה ב"ט א' מסעדי' אותה שאוחז בנלד
של יפול לארץ ועכח לו בחונצמו ונותן לו די
לתוך פיו" ד' בהמה טהורה שריחקה
ולדה מות לצלף מי שליתה עליו ורית
מלוא אגדוף מלח בהמה כדי שתרחם
עלן א' הטמאה א' לו לעשו לה כד
תקכד כמה דברים האסורי' ב"ט ובז'
בסע"א א' א' עולץ במילך ולא רוכב על גבי
בהמה ולא שטיף על פני המים ולא מספדי'
להכות כף על ירך ולא מטפף כף על ב' ורלא
מרקדי' ולא דני' ולא מקדשי' ולא מכסי'
ולא מיבמי' ולא מרשי' ולא חולעי' ורלא
מקדישי' ולא מחרימי' ולא מפרישי' תחול'
ומעשרות" ב' ש' מדת קיף ליה ערלמה
טובא שרי לגרש א' בשבת **תקכה**
די' הלואה ב"ט ובז'סע"א א' הלואה
י' טיתנה ליתנה בדי' ב' גטא עדיקה גוב'
מהחערות ב"ט א' ב' לא יכדי' צו כדך שמכדי'
בחול לא גובי' בצנעה ונותני' לתוך חיקם
ומחליקים לכל שכונה ושכונה בפע עצמה
תקכז די' מות ב"ט ובז'ס"א

א' מות המוסל לקברו ואם הוא ב"ט ראשית יתעסקו
בו עממי' א' מות מביום וא' א' יכול להשקותו
עד למחר עד של יסריח וכל זה בעשייר
אדון ותמריכ' א' מל' להלבישו ולחמם לו מים
לטהרו ולהוצאו ולשוכן בקבר מות ע"י שר'
ב' מתבית טוב ראשון א' לו להלינו עד י'ט
שני כדי שיתעסקו בו ישר" ג' בשב וביום
הכפול' לא יתעסקו בו כלל א' ע"י עממי' א'
לא יציא על ידיהם להניחו בכרך העשיר מאתמול
ד' ב"ט שני יתעסקו בו ישר' א' ב"ט שני
של ל' וא' לא אשתה יא' לחתק לו הדם
מהמחובד ולעשו לו תכריכ' ואדון ולחצו
לו קבר ולחמם לו מים לטהרו ולגזז לו שערו
ואם א' באחת העיר מקום קבורות לשר'
מונכ' אותן לעיר אחרת שיש בה שכונת
קבורות א' חוץ לתחו' ומשכירי' לו ספירה
להוליכם במקום למקום ק"ט שני לגבי המות
כחול שווה רבץ א' א' שר בעממי' יתעסקו
בו ישר' חוץ מ' הכיפה שבוכים על הקבר שא' א'
בונץ אותה ב"ט כדא' כשרועים לקברו וביום
אבל א' א' וועים לקברו בו ביום א' ע"ש
לו שום דבר מלמכה א' ע"י גויס א' ב'ט
מותר" ה' החופר קבר למת ב"ט שני מות
לו ל'טול שכר" ו' מות ללוות המת ב"ט
ראשון תוך התחום וב"ט שני א' חוץ לתחום
חושרי' למקומ' בו ביום" וב' מות להחזיר
כלי הקבורה שהוליכו עמהם חוץ לתחום
ג' המלוים את המת אסורי' לרכוב על בהמה
א' ב"ט שני וא' האבלים א' ב' לקבורי' ב'
שערי' לקברו א' א' מתירי' להם ב"ט שני
לרכוב על בהמה" ח' א' נודע לבני עיר
אחת ששרי' מת לחוק משם דא' ימים
ולא כית' לקבורה א' ע"ש של יוכל להגיע לו
עד למחר המועד מות לעצת לדרך ב"ט

שני כדאי למה קדורתו" ט' תתקן שמות
בתוך כל יום אסמך שער ויפלו הור
בחזקתבן קיימה ודינו כמות גדול אעפ
שאין אנו יודעים אם כלל הדין דרוב
נשים יולדות ולד של קיימה" י' נפלים
שנהגו להסיר עולתם בערור אבן אוב קנה
אסון אב"ט שני שלגלות" י"א א"ץ קודעין
על המות אס"ט שני אפ"ק רובין" י"ב
כשמת בליל"ט שני משכ"ץ קוברין חות
קוד תפלה וכשמת בימים קוברין אותו אחר
אכילה" תלכ"ז דיני עירוב
תבשילין" וכן כ"ד סע" א' י"ט שחל
להיו בע"ש לא יבשל בתחלה לצורך שבת
בקדירה בפני עצמה אבל מבשל הן כמה
קדרות ל"ט והם הותר הותר לשבת מלידי
עירוב מבשל בתחלה לשבת" ב' עירוב
זה עושים אותו בכת ותבשיל ואם לא עשו
לא מתבשיל לבד מותר" ג' שיעור תבשיל
זה כזית ביץ לאביץ נאפים ביץ בתחלתו בן
בסופו" ד' צ"ל שיהא תבשיל זה דבר
שהו ראוי ללכת בו את הכת לאמרי דייקא
ה' תבשיל זה שאמרנו אכ"ץ עלי אכ
שלוף אכ"ץ כבש אכ"ץ מי דגים קטני שחור
שהדיחם במים חמים והדחתם הן בישול
לאכילה ה"ץ קומץ עליהם וכ"ץ קומץ על תפוחים
מבושלים ועל דגים קטני מלוחי שבשולם" ו'
קומץ אפ"ע עדשים שבשולי קדרה וכ"ץ ער
שמונית שצדק בסכ"ץ וגרדו וח"ו שיהיה בן
כזית" ז' מצוה על כל אדם לערב ומצוה על
כל גדול העיר לערב על כל בני עירו כדי שיש
מ"ט עלין מי ששכח או נאקס או שהכיר
עירוב ואחד אבל מי שאפשר לערב אלא
שדושה לטמון על עירובו של גדול העיר
נקרא פושע ואינו יוצא בו" א' כשמערב

על אחרי אנו צ"ל לפרט אכ"ץ ככלל על
בני העיר וכל מי שהו מתחום העיר יוצא בו
ט' דעת מעיח בעיץ שיכין להוציא לאחור
דעת מי שהניחו עליו לא בעיץ בשע הדחק
רק שיוריעהו ב"ט קוד שיחיל לבשל לצורך
השבת" י' המערב לאחרי צ"ל לזכות להם
ע"י אחר וכל מי שמזכים על ידו בעירוב שבת
מזכ"ץ על ידו בעירובי תבשילין וכל מי שאין
מזכ"ץ על ידו באותו עירוב א"ץ מזכ"ץ על ידו
בזה" י"א צ"ל הזוכה להגביה העירות כ"ץ
הקרקע טפח" י"ב חשד ונטול מידת חסד
ומדרך ע"מ עירוב ואומ"ב ד"ץ עירובין י"ג
שרץ ל"ץ לאמ"י והבשול והאטמוני ולא ילדו
שראג ולמעבד כל צרכא מ"ט לשב"ץ נ"ט
ולכל וכל או לכל בני העיר הזאת" י"ד א"ע
שהכח עירוב אינו יכול לבשל מ"ט ראשון
לשבת" י"ה אסמך העירוב על דעת למנוח
כל צמח שיהיה קיים אפ"ל אחר לבתולה לא
יסמך עליו ל"ט אחר אבל בדי עבד יכור
לסמו עליו" ט"ו נאכל העירוב או שאבד
קוד שבשל לשב"ץ אינו יכול לבשל א"ץ כשנת
ממנו כזית" י"ז לאחר שהכ"ץ צרכי שבת
יכול לאכלו" י"ח התחיל בעיסתו ונאכל
העירוב ממר אותה עיסה וז"ל אם התחיל לבשל
שגומ' אותו תבשיל שהתחיל" י"ח אפ"ל
בשל או בשל ולא אפה ונאכל העירוב או אבד
מה שנעשה בהתר א"ץ כח כו"ץ בו לעוף י"ט יכול
הו להכניחו לשבת ומבשל מכאן וא"ץ ל"ט
י"ט מ"ט של עירוב מות להדליק נר של שבת
ויש אוקרין" כ' מי של עירוב כשם שאסון
לבשל לעצמו כך אסון לבשל לאחרים וא"ץ
בביתם וגם אחרים אסור לבשל לו וא"ץ לו
תקנה לא שיתן קמחו ותבשילין לאחר שיעור
במתנה והם אופ"ץ ומבשילין ונותנין לו וא"ץ

ביתא

בביתו יכול לבשל ואם אין שם אחר שיעירבו יא
 שמות לאמות בצמח כחא ולבשל קדרה א
 ולהדליק נר א כחא אם נזכר של עירב קוד
 סעודת שחרית יבשל הדבה בקדרה אחת ויתיר
 לשבת ויאכל לבשל כמה קדרות מותר כיון
 דקוד אכילה הוא והוא שאכל מכלא זא
 כב אם נזכר ב"ט ראשון של ערב אם הוא
 ב"ט שלר"ה אינו יכול לערב עלתעמי אבל אם
 הו ב"ט שלגליות יכול לערב בתעמי אם היום
 קדש אינו ער' לערב ואם היום חול בעירוב זה
 יהא שרי לך לאכיל ולבשול וכו' ולמחר אצל
 כלם ויאדאית ליה מידי דבשיל מאתמול
 לא מהכיתנא כג אם עבר במזיד ובשל
 כמה קדרות של לצורך יט מותר לאכלן בשבת
 או בחול כד אם הערים לבשל שרי
 קדרות לצור היום והותר אחת לצורך מחר
 אסור לאכלה תקכח ויז עירובי
 חצרות ב"ט ובזכסע א יטא עירובי
 חצירי ושתופי מבואות אב עירובי תחומי
 ער' וכל הלכות תחומי כתבארו בהלכו עירע
 חצרות ולא עירובי תחומי אבל אם נזכר
 ביום הראשון בשני ימ טובי שלגליות יכול
 לערב עירובי חצרות בתעמי אבל עירובי תח
 מי אף מניח אותן ב"ט בתעמי
 תקכט דיני שמחת יט ובזכסע א
 מצות יט לחלקו חציר לב' המדרשו חצין
 לאכילה ושתיה וז' עממס בהוצאת יט וער'
 לבדו ולעגון כמו בשב וחי' לבצוע עלשת
 כפרות ולקבוע כל סעודה על הייז ובגדי
 יט יהיו טובים כשלשבת ולא נהגו לעשות
 בו סעודה שלישית כ חייב אדם להיות
 שמח וטוב לב במועד הוא ואשתו ובכיו
 וכל הכלים ליון כיצד משמחין הקטנים נותן
 להם קליות ואגזים והנשים קונה להן בגדים

ותכשיט כפי ממונו וחיי להאכיל לגר
 ליתום ולאלמנה עם שאר העניים ג אדם
 אוכל ושותה נשמח כרגל לא משוך בכשר
 וייז ובשחוק וקלות ראש שמחה לא הוללות
 וסכלות ולא בצטוינו על הוללות והשכלות
 לא על שמחה שיש בה עבודת היוצר
 ד חייבין ב' די' להעמיד שוטרים ברגלים
 שיהיו משוטטים ומחכשים בגנות ובפרדים
 ועל הנהגות יתקבצו שם לאכול ולשתות אנשים
 ונשים ויבאו ליד עבירה וכף יזהירו בדבר
 זה לכל העם של יתערבמו אנשים ונשים
 בבתיהם בשמחה ולא ימשכו ביי שמ' כוון
 ליד עבירה לא יהיו כולם קדושים
 הלכות חול המועד תקל א
 חול המועד
 מלאכות ומזמנות במקצת תקלא
 דיני גלוח בחול המועד ומחסע א מצוה
 לגלח בערב יט ב אף מגלחי במועד אף
 אף גלח קוד מועד ג אף אפיה אכזב
 ומכני כף לא גלח בערב מועד אינו מגלח
 במועד וה' למי שחיה חולה ובתחמא במועד
 ד ולא מגלחי במועד מי שיעצמו ב' השכיה
 ולא היה לו פגזי לגלח קוד המועד וכל שיעצ
 מבי האסורים ואפ' היה חמש ביר ישר שהין
 מניחין לו לגלח וכף המנורה שהתירו לו כרגל
 וכף מי שנדר של לגלח ונשל להם על גדרו
 כרגל וכף הכא ממדינת חים בחול המועד אן
 שבא בעל הדגל ולא היה שהות ביום לגלח
 והן של יעצמו מאי חלל ל' טייל ה אפ' פ
 שהתירו להסתפר וא' יסתפר ב' ש' ה' אלא
 בעצמה יו קטן מותר לגלח במועד אפ'
 נולד קוד הדגל ע אבל שחל שביעי שלו
 בשב ערב הדגל מותר לגלח במועד
 כל ימים מותר ל' שמה בחול המועד

תקלה נטילת צפרנים בחוהמו"ז ובז' סעי' א' מותר לטול צפרנים בידי יד ימין וימין א' כחמס' מהם ב' כל רפואה מותרת בחול המועד **תקלה** מלאכות המותרות בחול המו"ז ובז' סעי' א' מותר לטחון קמח לצורך המועד ואם כיון מלאכתו במוע' ורקוץ עצים מהמחזיר ולהטיל שמד ב' שלתמרים ב' שלשעורים לצורך המועד ושל לצור המוע' אסור ומיהו אל לצמצם לא עשה בחרוהו ואם יותיר יותיר אבל לא יערים לטחון או לעשות יות' בכוונה או אם יש לחם מותר לטחון בפרט חמה עדיף ב' מותר לעקור פשתן מוכרי שראוי לכסות בו את האוכלים ולעקור כשות שראוי להטיל בו שם לצור המועד ולעקור שומשמי' שהיבשים שבו ראויים לאכול מיד ג' פירות שנתבשלו קצת ונאכלים ע"י הדוחק מותר ללקטן כדי לאכלן ואם ליקטן לאכילת והותיר וחושש שם יתלעו אסור יכבשם להוציא ליחה מהם יכול לכבשם אבל אסור ללקט תחלה לכבשם ואם ה' רבד שאינו נמצא אחר המועד מותר למקומו ולכבשן ד' עד אדם דגים כלמה שיכול לצוד ומולח הכר במוע' שהרי אפשר שיאכל מהם במועד א' יסחוט אותם בידו פעם רבות עד שיתרככו" ה' כל מלאכות שהם לצורך המוע' כשעושי' אותן אומניהן עושי' בצנעה כיעד העי"דים והטוחנים והבוערים למכור בשוק הרי א' עושי' בצנעה לצור המועד **תקלה** די' כיבוס בחמה"ז ובז' ס' א' איך מכבסין במוע' ואלו שכתבתי הבדל ממדי' הים והיוצא מבי' השביה ומבי' האסורים ומכורה שהתיר לו חכם ברגל ומי שנדר של לבסם וכשאל ברגל והתיר לו וכטפחות הידים ומטפחות הספרים ומפ'פחו הספוג ובגדי קטע ובעלת

הכתם שנמצא במוע' ומי שאי' לו לא חלוק א' וכולן מכבסין כדרך א' בנדר ואחריו במדרסא עג' הנדר" ב' כל כל משת' מותר לכבסן ולא נהגו כן והוא ליה רבלי' המותרים ואחרים נהגו בהן איסור א' אתה רשאי בנדר במועד" ג' מביאין מבית האומן כרים שהן לצורך המוע' כגון כלים וכסתות ועליות אבל כלים שאינם לצורך המו' בגון מחרשן א' או עמר מבית הצבע א' מביאין" ואם אין לאומן מה יאכלנות לו שכרו ומניחין א' ואם אינו מאמין מניחין בבית הסמוך לו וזה חושש שם אצבו מפני לחצר אחר אבל לא יביאם לביתו לא בצנעה **תקלה** של לבנות מחצ' לחצר בח' המו"ז ובז' סעי' א' איך מכניח מחצ' לחצ' א' מכעורה לנדר לא לפנות דירתו ולא לפנות עכו' שאינם לצור המוע' א' מפנה ה' מבית לבית באותה חצר ואם איך הבתים פתוחי' לחצ' לא לבדו" י"ח שם מבית לבית הסמוך לו מותר" ב' יש מתירי' לפנות מחצ' של חצר לחצר שני' ואם מנאה לבשרה" ג' השכל שבחצ' אסור להוציאן לא יטלקו לצדיק ואם כתרבה עד שעשה חצר כרפת מוציאין אותן לא שטר **תקלה** כל צורך בהמה מותר לעשות בחמה"ז ובז' סעי' א' מי שצד לרנוס במוע' לטייל או לצור המוע' ולא נסה ללכוד בהגל' יכול לטול צפרני הסוס ולתקן בגלגליו והאוכף והרסן וכל צרכי רכיבה וכל צרכי יכוף מלאכתו במועד" ב' מותר לסדוק הסוס כדי לפרו' ג' איך מרביעין בהמה במוע' אבל מקיזין לה דם ואיך מונע' ממנו כל רפואה א' אם ישבה מלאכה" ד' אין מושיבין תורנגולת על הביצים וגדלן אפילו ואם הושיבם קוד' המוע' וברחה מעלה יכו

להחזירם והוא שיהא בתוך שלש ימי לביחה
תקלה דין מלאכת דבר האבד וכו'
יוסע" א רב האבד מות לעשות בחול
בלא יאמר לבית השלחן שהתחיל להשקות
קור המועד מות להשקות שכין שהתחיל
להשקות קור המועד מלאכת דבר האבד
עכסותפסד אבל שיהא בעל שאין משקין
אותה ואם להשביחה יות אסור להשקות ב
אפ"ב בית השלחן לא התירו ואם היא דליכא
טורחא יתירא כגון מן המעייף בן חדש בן
ישן שהו ממשיכו ומשקהו אבל לא ידלה
וישקה מן הבדיקה או מפני הגשמים מאבצין
מפני שהו טורח גדול אפ"כ עדות אחת חצירה
גבוה וחציה במקוץ איך דולים במקוץ נמוך להשקות
מקוץ גבוה ג' נהרות המושכים מן האגמים
מות להשקות מה בית השלחן במועד והו' של
פסקו וכך הבדיקות שאמת המים עוברת
בניהן מות להשקות מה' וכך בדיקה שנטפה
מבית השלחן ועדיין היא נטפת מות להשקות
ממנה בית השלחן אחדת והו' של פסק המעייף
המשקה בית השלחן העלונה ד' ירקורת
שרוצה לאכלא במועד יכול לדרלות מים להשקות
כדי שיגדלו והיו ראויים למועד אבל אם אינו
רוצה לאכלא במועד ועושה כדי להשכיר
אסור ה' איך עושה החריץ שבעוקרי
הגפנים כדי שיתמלאו מים ואם היו עשירות
ונתקלקלו מתקנן במועד ו' אכסת
המים שנתקלקלה מתקנין אותה היתה
עמוקה טפח וחופר בה עד ו' היתה עמוקה
טפחים מעמיקה עד ו' ז' מושכין את
המים מאילן לאילן ובלב של ישקה את כל
השרה ואם היתה שרה לחה מות להשקות את
כולה ח' אסור לפתוח במקום לשרה כדי
שיכנסו מים להשקותה ואם עמשה כדי

לעוד דמים כדי לאכלא במועד כגון שכותח
למעלה מקום שיכנסו ולמטה מקו' שיצאו
מות" ט אסור להשוות השרה לעורך חרישה
ואם כיכר שמכין כדי לרוש לעור המועד כגון
שמשה כולה מותר י' אסור ללקט עצים
מן השרה לימותו לחרישה ואם עבד שמכין
לערכו שער' לעצים כגון שנוטל הגדולים
ומכין הקטנים מותר י"א אסור לקצץ ענפי
האילן לתקנו ואם כיכר שמכין בשביל הענפים
להאכיל לבהמות ולא לתקנו כגון שיקצר כולו
מצדא מות" יב אסור מתלעץ האילן ולא
מזהבין הנטיעות אפ"כ האילנות ופירות
בשמץ י"ג אישות ועבד' שמפסידין א
בשרה אילן מות לעורך כדרכו שחופר גומה
ותולה בה המעורה ואם בשרה הלכץ הסמוכה
לשרה האילן מות לעורך כדרכו שיו יצדיק
ממנה ומפסידין האילן ואם אינה סמוכה
לשרה האילן איך צדיק אותה לא עי' שכו' שנושץ
שכר בארץ ומנענע לכאן ולכאן ג'
שנעשית גומה ותולה בה מעורה ויש חופ'
שבשרה הלכץ הסמוכה לשרה האילן אינו
מות לא עי' שני ואם אינה סמוכה לשרה
האילן אסור אם עי' שני י"ד אין מפסידין צאן
לדיל ב"ח המועד לזבל העצם אם הפסידן הגוי
מעצמן מות אף בשב' יתעורר מחליץ לו טענה
על שהפסידן ובלב' של יתן לו שכל ואם אינו
נותן לו לא שכל מזונו ובלב' שלמות לו שכל
אחר ובחול המועד אם נתן לו שכר אחד מותר
ובלבד של ישכירנו ולא יקלענו ולא ימסורנו שומר
לעור הצאן ואם הגוי שביד שבת שכיר חוש שביד
שבת מסייעין אותו ב"ח המועד ומוסדין לו שומר לעור
הצאן טו' אסור לקצר השרה ב"ח המועד אם
אינו נפסק אם יעמוד עד לאחר המועד ואם אין לו
מה יאכל אפ"כ מוצא בשוק לקנות אין מצידיקין אותו

ליקח מן השוק לא קצת ומעמד ודש וזהו חובו
 כדכחו ומכר של ידו שפירות והם שאין צריך להם
 לו לבדן אבל אם הוא צריך להם לצורך רבים יצא
 אכלו בפירות "ו" מי שיש לו כרם או צליל או שטח
 והגוי בוצר שולו בח המועד ואם יצור הישר גם
 את שולו יסמי יכול לצדו ולדקדק היין ולעשו
 החביות וכל צרכיו היין בלא שימי ובלב שלא
 יבין מלחכתו במועד: **תקלה** כמה ענינים
 הנקראים דבר האבד "ובו"ס" **א**
 מי שחפץ את דתו או שהיה ינו בבית ואידעו
 אותם או ששכח או נתעטל שהיה סבור שהיה
 יכול לישנות לאחר הרגל ולא עשה קוף הרגל
 מאחר שזה דבר האבד זולת וגומ' ומצפת החביות
 בק קטנות בין גדולות ובק החביות כדרכו
 בלא שנוי וכך שולה פשתנאן המשרה וכל
 כיוצא בדבר האבד ובלב של יבין מלחכתו
 במועד "ב" מותר להכניס פירות מכרי
 הגנבים אם אינם במקום המשתמר ומיהו
 יעשו בצנעה כגון שיכניסם בלילה ואם הוא
 רבד שישבו פרסום בלילה יות מכוס כגון
 שצרי להכניסן במזקות ובקולות יכניסם
 ביום "ג" אם להסיע ממנו מעיר לעיר
 אם לא בשביל דבר האבד "ד" היולותאני
 שטוחים בשדה יצא ודא מהמטר מותר
 לחמותם בקש"ת שהיו עב"י מי שיש לו
 סחורה שאם לא הפכה ממטה למעלה ת
 תתקלקל מותר להפכה בח המועד "ו" המכר
 מלאכתו והניחה למועד ועשה במועד ב"ד
 מאבדין אותה ממנו ומפקירים אותה לכל ואם
 מת לא יקנסו בני אחריו ומותר לו לעשותה
 אם הוא דבר האבד **תקלה** דינר
 סחורה בחה"ב וכו' "ס" **א**
 סחורה אסורה אפ' כל שהו בין לקמת בין
 למכור ואפ' אם הלזה מעשה ע"מ שיתנו אחר

י"ז או סחורה אחרת בפדען חובו כ"י להסות
 אינו יכול לילך ולתבעם אלא חנם מענין
 אחר המועד דהוי ליה דבר האבד אם לא
 ילך בחה"ב לזקומ' ויתבעם "ב" מי שהלוח
 לחבירו מעות מותר לתבעו בחה"ב לגבות
 מעותיו וא"צ שמוות לגבות חובו מן חבירו
 ג' מכר לחבירו פרקמטיא קוף מועד יש
 מי שאוסר לתבוע דמיה במועד אפ' יהא
 הליקח אדם שאינו מצוי במקו' המוכר וצוה
 לו בחה"ב דהוי כדבר האבד ולי נראה שכן
 שצקק עליו המועד בחובו קוף המועד הוי ליה
 סלואה ומותר לגבותם מכאן בחה"ב חפ"ה
 שמצוי במקו' המוכר "ד" אם יש לו סחורה
 שאם לא ימכרה עתה יפסיד מהקד' מותר
 למכרה אבל אם לא יפסיד מהקד' לא ימכרה
 אם הו' בענין שאם ימכרה עתה יהיה לו
 מעו' בדיוח ויוציא יומד לשמחת י"ט מותר
 למכור וכל של נאמרו רבדים הרלו לא נא
 שיש לו מעות מועדי' וחם עליהם מלחוח
 כל לשמחת י"ט ולו היה לו מעו' בדיוח הו'
 מועד יות אבל מי שיש לו מעות בדיוח
 להוציא כל צרכו כדלמכור כדלשע"ה
 לשמחת י"ט בכל אשר נתאוו וא"צ בדעתו
 להוציא כל צרכו לנמכור כדי שיוציאו
 ה' אם הוא דבר שאינו מצוי תמיד לאחר המועד
 כגון ספינו או שיירות שבאו או שהם מבקשים
 לצאת ומכרו בזול או לקחו כיות מותר להקד' ו
 ולמכור אפ' של לצור תשמיש לא לעשו סחורה
 ולהשתכר והה' ליר"ד הקבועי' מזמ' לזמן
 מקומן שיש להם יום השוק יום ה' בשבוע א"צ
 מותר למכור ולקנות ביום השוק שבחך המועד
 שא"צ זה דבר האבד שאם אינו נמכר ביום השוק
 שבחך המועד ימכר ביום השוק שלאחר המועד
 ו' מציאות אסור לטרוח ולתפש עליה כגון נהל

שהענין דגים על שפתו אסור להטותם על
 לאספם כדי לבכשם אלא יהיו ראויים לאכול מהם
 במועד ז המלה אתחבירה על חפץ או על
 מחורה על תנאי שאם לא יכדעו להטותם ימים
 שהיו יכנוי לו יש מתירים ויש אוסרים ח
 כותה שפרע לישל ייך בחובו מות להכלל ממכו
 ופכעיל מידומוי ט מי שער' לקנות יד
 בעת הצעיר לצורך שתית כל השנה ואם יעבור
 המועד לא ימצא כמו שמועצא עשה ובר האבד הוא
 ומות לקנות ולתקף החביות ולזופתן ובלב של
 יכין מלאכתו במוע' אביות מטי' צורך שתית
 לא יתע' י מוכרי תכלי' או ידן וכל דבר
 שאינו מתקיים כותחי ומוכרי כדלם בפיהקא
 שהכל יודעים שהם לצור המועד י מוכרי
 פירות כסות וכלים מוכרי בצנעה לצורך המועד
 כיצ' אם היתה החנות פתוחה לאית' או למבוי
 מותח כדרכו ואם היתה כתוחה לרש' ה' מותח אחת
 ונעל אחת וערב יט האחרון שלחג המכות מוציא
 ומעט את השוק בפילו בשביל כבוד יט
 איך לוקחין בתים ואכסם עבדים ובהמה לא לצור
 המזון לצורך המוכר שאין לו מה יאכל או לצור
 השכיר שמוכר הדברים הנקנים שאין לו מה יאכל
 א להטות גוים כרבות לאותם שרגלים ללנות
 ממנו גס מות והו' שיקחו רבית שלטבע ראשו
 וועיאו בשמחות יט יד הלואה דשלחנות
 בקביעות וחלוקה אסור תלמודי' בנץ
 ומתלה בזה ובו חסע' א בנץ
 אכל לשהו אסור ואם נפרץ גדר גרתי מנה ומעשה
 הדיוט והיו שמכח אכנים צו עז ואינו טמא בטיט
 יאמר דר אוחי ב' קנים וגומא וכיוצ' בהן וכך אב
 עשה מעקה לגב בונה אותו מעשה הדיוט אבל
 כותל חצר הקמור לרה' שנפל בונה כדרכו ואם
 היה מטה ליכול מותרו מפני הסכנה ובונה כדרכו
 ב מות לטול גבשושית שבבית ג קדשים

שבג מות לסתמך ביד וברגל אכל לך בכלי אומנות
 ד ציר הדלת והמפתח והעמר והקורה כ' שהם
 וטעין ב' שהם שולברל שנשברו אכל מע' י
 יכול לתקן יצא שני מוכ' שזה הפסד גדול הוא
 שאם יצא הכתף פתוח ודלתות שבירות כמוצא
 מאבד כל מה שבבית ה מות לבנות מעשה
 הדיוט אכוס שותאכל בו הבהמה ומות לבנות מעש'
 הדיוט מעטבה לישב או לישן עליה ו
 מ' לים את הריחים ופנתחי להם ע' ומעמיד'
 אותם ובונים אחת המים שולחים א תלך
 וכדים שאמשר שיכשו ויאפה בהם במועד
 עושי' ואם ליו אץ עושי' אותן וכך כך וכך כך
 בזים על חרס שלתנוד ועל הטפילה שלהם
 תלמודי' יא מדיה בחורה וכו' חסע'
 א מות לעשו מידות דגים מעטבה שהו
 מעשה הד' אב לך האורגים מחוטים שהו מעש'
 אומץ ב מסרגין המוט אבל איך ממשילים
 חבלים בתולה ג מות למעך בגדי פשרץ
 בידים אחד הכיסום כדי ללכך ולדכך אבל איך
 עושי' קשריבתי ידים מפני שהן מעש' אומץ
 ד אסור לתקן מלבושין ומגעטין הקחעיס וכן
 אסור לומר לגוי לתקנם ה מי שער' לתפג לו
 בגד במוע' אם היה הדיוט ואינו מהיר באותה
 מלאכה ה' עושה אותה מעש' הדיוט והיכן
 שיעשה תפירו' רחבות ותפרה אחת למעלה
 ואח' למטה בשני הכב' תלמודי'
 שכל לעשו מלאכה לאחרים בח' ב' בחס' וכו' ב
 סע' א אף מלאכות המותרות אינם מותרות
 לעשותם לא לעצמנו או לאחרים בחס' אב בשכר
 אסור ומיהו אם אינו כותל שכל קצוב או שאוכל
 עמו בשכרו מותר ב כל מלאכה מותר
 לעשותה ע' פועל שאין לו מה יאכל כדי שישתכר
 וירויח תלמודי' יא מלאכה ע' גוי בח' ו
 וב' ג' סע' ה כל דבר שאמור לעשותו

ב קור שיקבל מע"ט לבנות ביתו של ע"כ בנפלות
אסו להניחו לעשו כח"ה אע"פ שה' חוץ לז' חוב
אכל אס כתק' ב מלחכה בתעש קודם המועד ביק' ב
לנות לעשותה בתוך ביתו של בני מותר" ג
מות לית' לבני מלחכה בקיעולות או בשכיר יום
שיעשה אחר המועד ובגב של ימיוד וישקול
וימנה כדרך שעושה בחול" **תקל"ד** דין
ערבי רבים בח"ה" וב"ב סע"א א ערבי רבים
מות לעשותם בח"ה כמו' לתק' הדרכים ולהסיר
מהם המכשולות ולע"ף הקבלות כדי שיזהירו
מהם הכהנים ולתק' המקלות" ב בורות ומעיינות
שולבים שגב' בהם עבר ואבנם ונתקל קלן מות
לתקנם וא"כ איך רבים עריכים להם עתה כיון
שאינו מעשה אומץ אבל לחמר להם בורות מחוץ
שהו מעש' אומץ אם הרב' עליכ' להם גב'ה
מות א"כ אם כיונו מלאכת' במוע' וא"כ כפרה סין
ובטוחא יתירא וא"כ איך עליכ' להם גב'ה
לח' יעשו א"כ בורו שח"ף ומעלו שליחי' אסורה
להסור אותם מחדש וא"כ ער' להם עתה מותר
לתקנם וא"כ איך להם עתה אסו לתקנם א"כ מות
להמשיך מים לתוכ' א"כ איך להם עתה
תקל"ה דיני כתיבה בח"ה וב"ב יא סע"ו
אסור לכתוב בח"ה וא"כ להגיד אותה א"כ
בספר אסו" ב נראה לי שא"כ איך להם ספר
תורה כשר לקרות בו בצבור מות להגידו במוע'
כדי ליקרות בו בצבור וכ' בסמ"י מקרא ותלמוד
שערי' לקרו במוע' מות להגידם במוע' משו"ד
דבר האסור וא"כ איך להם סת' כלל א"כ אפסור
לכתבו כולו בח"ה ע"י סופרים הרבה יכתבוהו
דע"ף המוע' הו' לקרות בתוך בצבור במחנה
ג כותב אדם תפיל' ומשוחזות לעצמו וטוהר
על ידיכ' תכלת לבגדו וא"כ איך לו מה יאכל
כותב ומזכיר לאחרים כדי כרנסתו" ד
מות לכתוב חשבונותיו ולחשב יציאותיו

א מות לכתוב שטר קדוש ושטר פסול
גס"ף ושטר"ף דיאיתקי מתנות כלהלן אסור
שום ואיגרות מדון שטר"ף ח"י ונאמץ ושטר
בידורי' ופסקי דיני' ואגרות שאלת שלום שא"כ
שולח להגידו וא"כ על דבר פרקמטיא שאינה
אבודה" ז איך כותב' שטר' חוב במוע'
וא"כ אינו מאמין מלווה ללוה או שא"כ לו לשטר
מה יאכל' יכתוב" ח כל הדברים שמותר
לכתוב א"כ כלל שמי מות וכלמה שאסור לכתוב
א"כ ע"י שמו אסור" ח ב' ששטחו לשטח
ממנו שולח וא"כ השליח רוצ' להתעכב עד מוע'
המועד מות לכתוב וכ' מות להעתיק מכתב
שחטט דבר האסור" ט א"כ שחטט דבר
חידוש מות לכתבו כדי של ישרח וכ' אסור
מחדש מות להעתיק א"כ לא ימצא יעתיק
לאחר המועד" י דיני' בידי' ממזנות
בידי' נכשות ומשמות' ומכ"ף לח' שולח
יקבל עליו הדין" יא מות לקבל גט
חובות' בחול המועד" **תקל"ו** דין
אריסות ונישואין בח"ה וב"ב סע"ו
א איך נישואין נשים במועד לח' בות' וכל
לממת ולא מיבמין ומות לאדם ובג' שלח
יעשה סעוד' אירוסין הארוס בבית ארוסתו
בשע' אירוסין ומות לעשו ריקודין ומחולות
ולעשו סעודה הארוס עם מרעין של בבית
ארוסתו וכ' לסעוד הארוס בבית ארוסתו
של בשע' אירוסין מות" ב מות להחזיר
גדושתו מן הבשוא" ג הכל מותר' ל
לשאת בערב הרגל ולעשו סעודה בדגל
בתולות צי' למנות" ד מות לעשו ברה"ב
סעודת צדית מילה וכ' סעודת סדין הב' ה
עושה אשה כל תכשיטיה במועד
כ' חלת ומעברת א"כ על פניה ועל בלתי עמוד
בסיד וכיו"צ ב' והו' שתוכל לסלק במועד

ומעברת

ומעבדת שער מבית השחי ומבית הערלה ביום כיד
 ב"כ כלי ומעבדת סכף על כדחחה" **תלמוד**
 ד"ק מ"י שמות לו מת בזה"ל וכו' **א**
 חול המועד אסור בהספד ותעבית לכתב אסר מניח
 את המטה של להדגיל את הדספד ומטעם זה
 איך מוליכין המת לבית הקברות עד שיהיה הצד
 מתוקן **ב** נשים מעבדות והיבן שכור **ג**
 עונות באות אכל לא מקוננות ודינו שאחרת
 מדברת ופולס עונות אחריה ולא מטפחות
 ודינו להמות כף ל כף נקבר המת אף ל
 מעבדות **ה** כל ליום לפני המועד אסור להספיד
 על מת שמות לו מלפני ליום קוד המועד ואפס
 יש לו הספד בליל זה כגון שמות לו מת בתוך ל
 שמות לספרו אכ מת ערב הדגל אסור להספיד
 עמו על המת לפני ל יום קוד המועד **ו**
 מי שאמר לו שמועה בתוך ל יום קוד הדגל נא
 נראה לו שמות לספרו אפס שהי' דחוקה **ז**
 ויראה שמא שאנו טהרים בתשלום השנה למסור
 המת ולהזכיר נשמתו אינו בכלל זה ומותר
 לעשותו בתוך ל להדגל **ח** איך קורעין על
 המת בזה"ל לא קרוביו שהם חייבי להתאבל עליו
 וכך על חכם או על אדם כשר או אדם עמדי שם
 בשע יציאת בשמה ועל קרוב שחיי להתאבל
 עליו ועל חכם קורע אפס אינו בפניו לא שבאח
 לו שמועה במועד אם חו בתוך ל ועל אדם כשר
 אינו קורע אלא ידע ב"כ מיתה לקבולה **ט**
 איך חולעין כתף לא קרוביו שלמת החייבים
 להתאבל עליו או על אדם **י** מבלי בזה"ל
 והן של יבן ברחוב לא קרוביו שלמת וליה
 יבן האבל בתוך ביתו לא על מטות זקופות
 למי שאיך כפיית המטה ברגל כלל **י** על
 החכם מבלי הכל בזה"ל לתק הדחבה כדירד
 שמבלי יות האבלים שאכל אכלים עליו
 עושין כל ערכי המת בזה"ל גוזזין שערו

ומכבסין כסותו ועושים לו ארוך ותלד יכא כחול
 שבו המת כדי שיהא ניכר שהו לעוד המת
 ואם לא היו להם כסדים מבין קורות וגופרין
 מהם נסרים מעצמה בתוך הבית ואם היה אדם
 מפורסם עושים אפס בשוק אכל איך כורתין עץ
 מן היער לנסור ממנו לוחות וארוך ואיך חוצבין
 אבנים לבנות בהן קבר ובמקום שיהיו מוט
 דים במקום א הכל קדעים כשיש מת בעיר
 הכל חשיב מפורסם **יא** איך חומדין כובדין
 וקברות במועד להיות מוכנים למת שימות אפ
 מאבנים אותם שאם היה ארוך מקצרו או מאריך
 או מרחיבו **יב** איך לולש עשבים ועפר
 במועד ב"כ הקברו כמו שנהגם לעשו בחול
תלמוד ד"ק אבילות בזה"ל
 ובזכר **א** הקובר את מתו ברגל לא
 חל עליו אבילות ברגל לא לאח הדג מתחיל למנות
 לו נהג בשאר השלשים בלגזרות **ב**
 במקומות שמשין שני ימי טובי מונה חל מ"ט
 שני האחרון אפס שאינו נוהג בו אבילות ומאב
 דיהם הוא עולה לו מן המוכן ומונה מאחריו
 ימים בלתי **ג** הקובר את מתו ב"ט שני
 שלגזרות שהו י"ט האחרון או ב"ט שני שלעצ
 מהגבו אותן אבילות אם היה אותו היום יום
 מיתה וקבורה הוחל י"ט שני מדבריה ואבילות
 יום ראשון שלתורה ידחה עשה שלד ב"הב
 מפני עשה שלתורה אכל אם קברו ב"ט שני
 שלד"ה אינו נוהג בו אבילות ששניהם כיום
 ארוך **ד** זה שאמרנו שהקובר מתו ברגל
 לא חלה עליו אבילות הני מל דברים שלמהקטן
 אכדלי שבצנעה כזה"ל **ה** אפס שאיך אבילות
 נוהג במועד אבילות נוהג בו שאם מת לו מת
 בזה"ל אסור בדברים שאונן אסור בהם ואם מרת
 ב"ט ואינו רוצה לקברו בו ביום איך עליו דין
 אימת אלא עדי להחשיך לו על התחום להכין

לו ערבי קמרה אצל חלדי אכילת משנה
 שמחשיך אכל את מנת שש שני והוא רוצה
 לקבלו ביום או ביום ראשון ורוצה לקבלו ע"י
 חים חל עליו אכילתו ו אעפ"י שאין אכילת
 ברגל אם לו מת ברגל מת עסקיך בו ברגל
 לחמנו ולאחר הרגל כשיכלו למיתת המות
 אעפ"י שעדיין לא כלה האכילתו מלאכתו
 נעשית ע"י אחרים בביתם ועבדי עושי לו
 בעצמה בתוך ביתו ואין צריכים לחמנו אחר
 הרגל מכיון הימים שניחמוהו ברגל ז' מת
 לו מת קודם הרגל והוא אכילתו של שעה אחת
 לפני הרגל בטלה ממנו גזירתו וימי הרגל
 עולה לו למכיל לה' לפי הרגל והרגל ומשלים
 עליהם עד ל' ודוקא שנתק אכילתו באותה שעה
 אכלהם שעה או הזיד ולא בהאכילתו ושהיה
 סמוך לחשיכה ולא היה יכול לנהוג אף הרגל
 מבטל האכילתו ויבין ט"ז קובל מתו ברגל
 ח' אם היה ז' ופגע בו הרגל מבטל ממנו
 גזירתו לא אכל חל יום ז' בערב הרגל מותר לספר
 ולכבס בערב הרגל ואצל אם חל יום ח' להיות
 בשבת ערב הרגל שמותר לספר בעשואם לא
 גלח בערב הרגל מותר לגלח אחר הרגל שהרי
 כבר בטל ממנו גזירתו אבל בתוך הרגל לא
 גלח כיון שהיה אפשר לו לגלח קודם הרגל
 ואם חל יום ז' שולח בשב ערב הרגל מותר לגלח
 בחוץ כיון של היה אפשר לו לגלח קודם
 האדרגל מבטל גזירתו לשאר מותם אבל
 באביו ואמו שאסור לספר עד שיגעו בו
 חבדי אפ"פ געבו הרגל ואחר ל' יום אידכו
 מבטל ו אם חל אמימי האכילתו חורג
 מהשביעי בערב הרגל מותר לכבס וללבוש
 עד הלילה וטוב לנהוג מלכבס עד אחד חצות
 כדי שיהא ניכר שמפני הרגל הוא מכבס אבל
 לחוץ אסור עד הלילה ויש מתירים לרחוץ

אחד תפלת המנחה סמוך לחשיכה י"א
 השנה וי"ה חשיבי כרגלים לבטל האכילתו
 נהג שעה אחת לפני הפסח אותה שעה חשונה
 כשבעה ושמונה ימי הפסח הרי ט"ו ומשלים
 עליהם ט"ז יג שעה אחת לפני ערב חשונה
 כז ועצרת כיון שאם לא הקריב קרבנות עצרת
 בעצרת יש לו תשלומים כל ז' חשוב כל הרי ז'
 ומשלים עליהם י"ז יום שני שולח עצרת עולה
 למכיל ה"ו י"ד שעה אחת לפני לה בטלה
 ממנו גזירתו מכיל לה וגזירתו מבטל ממנו
 י"ז הכב ומגלח בע"י וי"ה לקובר מתו בג' לתשו
 שמגלח בע"י י"ה ט"ו שעה אחת לפני י"ה
 בטלה ממנו גזירתו מכיל י"ה וגזירתו מבטל
 ממנו החג ומגלח בערב החג י"ז שעה
 אחת לפני החג והחג הרי י"ז ושמיני עצרת ז'
 הרי כ"א יום שש שלשמיני עצרת הרי כ"ב
 ומשלים י"ז שמע שמע קרובה בשבת
 או ברגל ולמוצאי שבת מרגל נעשית לחוקה
 דינו כדי שומע שמועה רחוקה ואחר השבת
 והרגל לא שבשבת וברגל נהג רבדים שבצנעה
 י"ח שמע שמע רחוקה בשב או ברגל דינו
 נהג בהם אפ' דברי שבצנעה לא למוצאי שם
 או הרגל נהג שעה אחת ודיו י"ט שמע
 שמועה קרובה בשב שבת עולה ליום א' ולמוצאי
 קודם ואין ליה יום ששי שביעי לאכילת
 ז' אם עשרה ימים אחר הרגל שמע שמות
 לו מת בערב החג אעפ"י שאם נמנה שעה אחת
 החג ז' ואי החג יום שמיני ע"פ פ"ק ועשרה
 ימים אחרים הרי לא אף לזה דף שמועה
 רחוקה לא דף שמועה קרובה שאין הרגל
 עולה למי שלח נהג אכילת קודם לו כלל
 וכל שכן למי של היה יודע שמות לו מת
 הלכות תשעה באב
 תעניות

לחשיכה

המזון יא כל מי שאוכל בשר במקום
 שנוהגין בו איסור כורץ גדרו וישכנו כחש
 יב תספורת שבו עזה א ראשו ואכל שער
 שבו אסור יג ובזיץ כל שמעב יארד
 האכילה מותר יד אסור לגדולים לספר
 לקטבים ולכבס כסותם בשב צה טו מי
 שתכמוהו אכילות טבמת ושלשבת זו והכז
 שערו מירל בתער אבל לא במספרים ומל
 ומכבס כסותו במים אבל לא בנתר ובחול
 יז שנוהגים של לחץ מרח ויש שיש
 במנעים לא בשב צה ויש מתעבים מ"ח בתחת
 עד ט"ב יח טוב לזהר מלומ' שהחייב
 ביץ המצר' על פרי או על מלבוש אבל על
 פדיון הבן אומ' ולא יחמיץ המצוה יט
 צדי ליאור מ"ח בתמ' עד ט"ב של ליל יחידיו
 מד שעות עד ט שעות ולא יכו התלמידים
 בימים ההם תלנב ריח ערב ט"ב
 ובו יבסעי א ערב ט"ב לא יאכל אדם
 בקעורה המפסקת שאוכלה אחר חצות בשר
 ולא ישתה יי וכל יאכל שנית בשית' ב
 אכל בשר מליח שעברו עליו יותר משני ימים
 ולינה אחת ובשר עופות ודגים ויי' מאתן י"ט
 שאין לו ית' מג' ימים נהגו לאסור ג אכל
 בשל מ"י אחד בשתי קדרות מיקרי שני תבשילין
 וכף להחמיר ולהזהר משני מינים בקדרה
 אכל הוא וצד שדרכן כפך כל השנה כגור
 אפונים שנותק עליהם בצלים וביצים וע
 ותבשילי העשה מרובי הנאכל כמות שהן
 מיקרי תבשיל לעש זה י מות לאכול
 פירות כשהם חיים אכל כמה מינים ה
 גוהגים לאכל עדשים עם ביצים מבגושלים
 בתוכם שהם מאכל אכלים ז מ"י שאפש
 לו לא יאכל בקעורה המפסקת לא פרי
 חריצה במלח וקיתוף שלמים ז נהגו

לישב עג קרקע בקעורה המפסקת כ"י
 עתה יבנו בדימוץ לא כלא ישב לטרו ויראם
 וימדך לעצמו ט כל זה בסעוד המפסקת
 שאין דעתו לאכול עד אחרת סעודת קבע
 וכשהיה אחר חצות אכל אפיה קוד חצות
 או אחר חצות ודעתו לאכול אחריה סעודת
 קבע אצל ר"ה בדברים הללו י חסות
 ט"ב לא בשב או ט"ב בשבת ונדחה לאחר
 השב אוכל בשר ושותה יי בקעורה המפסקת
 ומעלה על שלחנו אכל כסעודת שלמה בעת
 מלכותו יא מי שקבל עליו תענית בזה כל
 ימות השנה ואירע ערב ט"ב לה' בשני ישי
 על כדיו או יונה תעניתו ויפרענו יב אכל
 אומדן תחת ערב ט"ב במנחה משו ואיך
 מאער תלנב ריח סעודת המפסקת
 ובו יבסעי א אכל שאכל סעודת
 המפסקת מות לחזור ולאכול אכל קבל עליו
 בפדיון של לאכול עוד היום ב ט"ב ליל
 כיומו לכל צד ואכל אכל לא מבני ובזיץ
 השמשו שלו אסור כיו הכמרים תלנב
 רב ריח האסורים בט"ב ובו כה סעי' ג
 ט"ב אסור בחריצה וסיכה ובעינות וסנו
 ותשמיש המטה ואסור לקרות בתורה כביאים
 ובתובים ולשנות במשנה ובמדרש ובתלמוד
 בהלכות ובגדלות משון שג' פקודי יי ישרים
 משמחילב ותנוואות שלבית רבץ כענינים
 אבל קורא חזק בייוב ובדברים הלוי שני יתן
 ואם יש ביניהם כסותי בחמה ער' לרגס
 ב ומות ללמוד מדרש ופ' לו מבלחץ וכף
 ללמוד פ' איכה ופ' איוב ג יש מי שאסור
 ללמוד ע' הרחוק ד מותר לקרות סדר
 כל היום פרשת הקרבנות ומשנת אי זהו מקו
 ומשנת י' שמעט ה עבדות ומציקות
 מתעבות בט"ב ומשלימו בדרך שמתענות

תענית

במשלמות ביה אבבג צומות אחרי פטור רורב
 מלהתענות ואעפ"כ לאו של מכללה להתענג
 במאכל ובמשתה לא כדי ליום הולד
 היה כל ליום וכך חלה שהו עלי לאכול אומה
 לא מאכל כי אותו מיד ובמקום חולי לא גזור
 רבנן רחיצה אסורה בטבא ביה בחמץ
 ביה בצונן אכ להושיט אצבעו במים אסור
 ח טבילה שלמה בזה בזה מותרת אב בזה
 הזה אי טבילה בזה בזה הכך לא תטבול בו
 מהו ט אפ"ה ידיו מלכות כבדו
 ובצואה מות לחוץ להעביר הלכלוך ולא יטול
 כל ידיו לא לפי הצורך להעביר הלכלוך
 מטל אדם ידיו שחרית וערב ליהאד של יטול
 כל היד לא עד סוף קשרי אצבעותיו יא
 ולאחר שנגב ידיו ועדיין לחות קצת מעבירם
 על עיניו ואם היה לפלוק עג עיניו וירכו לרצו
 במים רוחץ ומעביר ואינו חושש דחה ליה
 כשיט ובצואה שרוחץ כדרכו ואינו חושש
 יב ההולך להקביל פני רבו או אביו או ברי
 שגדול ממנו או לצרכי מצוה עובר במים
 עד עוארו ואינו חושש וכך בחזרה מותר
 יג ההולך לשמור פירותיו עובר במים עד
 עוארו ואינו חושש אב בחזרה אסור יד
 הבא מן הדדך ורגלו כהות מות לחוץ במים
 טז סיכה אינה אסורה לשתענוג אבל כח
 שיש לו חטטץ בהאשו וסך כדרכו אינו חושש
 יז בעילת הסנדל דרך שלעור אבל סנדל
 או שלעץ או שלשעם ודמי מות ושלע
 מחופה עור אסור יז אבל ומכורה שמלה
 בדרך מותרת בעילת הסנדל ופשיגיונו לעיר
 חלוקה וכן בטבא יח ישמש של יעץ
 פסל טב עם אסות במטה ובכח הדבר
 משו לך כך אמרין בזירא יט אם חל
 טב בשב מות אכ בתשמיש המטה

כ איך שאת שלום לחצירי בטב והדיוטות
 שאינם ידעים ונותני שלום משיבין להם
 בשפה רפה ובכבוד ראש כ"א ישמש
 של ילך וישמש בשוק כדי של יבוא לדי שחק
 והתל כב מקום שנהגו לעשות מלאכה
 בטב עושיין מקו שנהגו של לעשו איך עושיין
 ובכל מקום תחבטלים וכל הדע לעשו עצמו
 תח לעכ זה עושה ואכ במקום שנהגו של
 לעשו מות ע"י גוים אכ בציתו ופרקמטיין
 להדיח ולהשתכר במקום שנהגו של לעשות
 מלאכה אסור ובמקום שנהגו לעשו מלאכה
 מותר לא ממעט אכ משנכנס אכ ממעטין
 מלישא ולישת כב ומלאכת רבד האבד
 מות כדרך שאמרו בחולו של מעד כד
 כל העושה מלאכה בטב אינו רואה סיכר
 בדכה מאותה מלאכה כה כל האוכל
 ושותה בטב אינו רואה בשמחת ידושם וכל
 האוכל בשר ושותה יז בבעורה המסמקת עליו
 הכת אומ' ותהי שמחתם על עצמותם
תקנה דא תפלין ועיצית בטב וזו
 בטב בשחרית ולא טלית לא לובשים טלית
 קטף תחת בגדיהם בלא ברכה ובמנחה מוכחין
 עיני ותפלין ומברכין עליהן כ ישימי
 שנהג לשכב מטה על הארץ ומשים אבן
 תחת ראשו תקנו טבא בשחל להיות
 ביוסא ובוסא ליל טב שחל בראשו
 בשב כשרואה חבר אומ' בור מאורי האש
 ואימ' מברך על הבשמי ובליל מוצאי טב מבדיל
 על המס ואינו מברך על הבשמים ולא על
 הכר תקם לומ' נדם וענינו בטב
 ובן סעיה בטב אומ' ככונה ירושלם נחם
 ייז את אבילי עיון כז וענינו בשומע תפלה
 ואם לא אמר לא זה ולא זה איך מחזירין אותו

תלכח במוצאי ט"ב אין אוכלין
 בשל וכו' סעי' א' כט"ב לעת ערב העיתו
 אש בה' כל וגשרך עד שקיעת החמה ביום
 עשירי מבכר כך מנהג כשר של לאכול בשאר
 ושל לשתות י"ג בליל עשירי ויום עשירי"
תלכח מנהג ט"ב וד"ץ מילה ב"ב וכו'
 סעי' א' אם חל ט"ב במוצאי ט"ב אין אוכלין
 צדקת במנחה בשבת ב ב"ב ס"ב אומר
 אחר קצות ואיכה סדר קדושה ומתחיל מן
 קדוש ואם חל במוצאי ט"ב אין אוכלין וה' כועס
 ג' ליל ט"ב ויום וישיבים בני הכנען ארץ עד
 תכלית המנחה ואם מרסק כרות בלילה כי אם
 כר א' לומר לאורו קצות ואיכה ד' אין
 אומר תחלו ב"ב וא"כ כופל על כניהם משום
 ואיך ימועד ה' בשע הקצות אסור לומר
 דבר ולעצאת חוץ כדי של יכסק לבו מן האבל
 וכל סוכה של לשוח עם הגוי ו' אם יש אבל
 בעיר הולך בלילה לבי הכב והם בימים עד שיה
 מרו הקצות ג' אם שתינוק למול מולד
 אותו אחר שגמולד הקצות יש ממתיכים
 למול עד אחר חצות ומבדיל בדלת המילה
 בלא בשמים וה' היוולדת מצויה במקום
 המילה יבדך על הכוס ותעשה ממנו חילול
 והו' שתשמע הברכה ולא תכסיק בדברים
 ב' שמיעת הברכה לשתיית הכוס ואם
 אינה שם יבדך על הכוס ויטעים לתינוקות
 ח' בעל ברית לובש בגדים אחרים אף לא
 לבנים ממש ט' ט"ב שחל להיות בשבת
 ונדחה ליס לאסוף בעל ברית מתפלל מנחה
 בעוד היום גדול ורחוק ואינו משלים תעניתו
 לפי שיטת ה"ל ו' מהג' של לשחוט ושל
 להכין צרכי סעודה אחר חצות **תלכח**
לעשות זכר לחלב וכו' ה"ס א'
 משחלב בית המקדש תיקנו חכמי

שחיז באותו הדור שאין בונה לעולם ככר
 מסוייד ומכוויר ככר המלכים לא שחבת
 בטיט וסדר בסיד ומשיר מלך אמה על אמה
 ככר הפתח בלתי סיד והלוקח חצר מסויידת
 ומכוירת חצבה יתה וא"כ מחיב אורח
 לקלוק הבתלים ב' וכך התקינו שהעוון
 שלח לעשו סעודה לאורחם מחסר ממנו
 משט ומכוח מלך כמי בלא קערה מן הקערה
 הראויות לתת שם וכשהאשה עושה תכשיט
 הפסק והזהב משירה מ"ץ במיני התכשיט
 הגורגת בהם כדי של יהא תכשיט שלם
 וכשהחתן מושא אשה לוקח אפר מוקלה
 ונותן ברחש מקום קצת תפילין וכלא הוה
 כדי לזכר את ירושלם שנאם אשכח
 ירושלם תשבח ימצי אכלא מעלה את ירושלם
 על ראש שמחתו ג' וכך גזרו של לנגן
 בכל שיר וכל מיני זמר וכל משמיעי קול
 שגשג אסור לשמוח בה וס' לשמוע ממנו
 החדש וא"כ שירה בפה על הי"ץ אסורה ש
 בשיר לא ישתו י"ץ וכבר נהגו כל ישראל לומר
 דברי תשובה או שיר שולחנות וזכרון
 חסדי הק"ה על הי"ץ ו' וכך גזרו על
 עטרות חתנים של להביחם כלל ושל יבין
 החתן שום כליל שנהסר המצנפת והם
 העטרה וכך גזרו על עטרות הכלה אם
 היה טכסס או שלבדיל מות לכלה ודוקא
 לחתן ולכלה אבל בשאר כל אנשי ונשים
 לא גזרו ה' אסור לאדם שימלא פיו בשמן
 בעולם הזה **תלכח** **הרואה**
 ערי יהודה והמקדש בחלום
 וכו' סעי' א' הרואה ערי יהודה בחלום
 אומ' ערי קדש היו מדבר וקורע ב'
 פאה ירושלם בחלום אומ' ציון היתה מורד
 שממה וקורע וכו' הרואה בית המקדש

אוב' בית קדשים ותפארתינו אשר הללנו
 אבותינו היה לשלפת אש וכל מחמד יבן
 היה להרבה וקורע' ובהיכץ ח"י לקרוע
 הצופים ואח' כשיראה המקדש קורע
 קרע אחר וכל קריעה טפח ואם בא בדרך
 חמוד שאל רואה המקדש תחלה קורע על
 המקדש טפח ואח' כשיראה ירושלם מוסף
 על קרע ראשון כל שה' ג' אם קרע על
 אחת מערי יהודה אינו חוזר וקורע כשרואה
 שאר ערי יהודה חוץ מירושלם שחוז' וקורע
 עליה קרע אחד בפע' עצמו ואם קרע על
 ירוש' תחלה אינו צריך לקרוע על שאר ערי
 יהודה' ד' כל הקרעים האלו בירן ומעומד
 וקורע כל כסות שעליו עד שיגלה את רגליו
 ואינו מאחה קרעים לו לעולם אבל רשאי
 לשלול למלך' ללקט' ולתפרך כמ"ס סולמות
 ה' היה הורף ובא לירוש' הולך ובאתו ליום
 אינו קורע קרע אחד ואם לאחר ליום חוזר
 וקורע' תל' ס' ד"ק בל' התענית
 וכו' י"ג סעי' א' כל תענית של
 שקעה עליו חמה דהינו עד שלרשומן עד
 צאת הכוכבים אינו תענית ואם דעתו לאכול
 קוד' לכת' אינו מתפלל ענינו' ז' י"א טמאי
 שאכל להתענות עשרת ימי תשובה כיון
 שאין רגילות לקבלם בתפלה א' להתענות עד
 צאת הכוכבים לא עד שיצא מבית הכנסת
 ג' יחיד שקבל עליו תענית סתם בעש' צריך
 להתענות עד צאת הכוכבים אם לא פירש בשטע
 קבלת התענית עד שישלימו הצבור תפלתו
 ד' תענית חלום צריך להתענות עד צאת הכוכב
 ואפ' בעש' ה' כל תענית של קבלו עליו
 היחיד מבע' אינו תענית ו' אימת מקבלה
 בתפלת המנחה אוב' בשומע תפלה או אחר
 שסיים תפלתו קוד' שיעקור רגליו הרי מתעני

יחיד מחיר יהי רצון שתחא תפלתו ביום תענית
 מקבלת ואם לא הוציא בפיו אם החר' בלבד
 שהו מקבל תענית למחר הוי קבלה והוא שיהיה
 כן בשעת תפלת המנחה' ז' קבל עליו תענית
 בתפלת המנחה אעפ' שהו אוכל ושותה בלילה
 לא חס' כלום זכ' אם קבל עליו להתעבות
 ג' יחיד ימים או יתל זה אחר זה להתעבות ימים
 ויחל בלילות אעפ' שהו אוכל בלילה לא
 חס' כלום דהוי קבלה לכולם אעפ' של קבל
 כל אור' בזמן שלפניו' ח' אם קבל עליו
 בתפלת המנחה גאון תעניות ולא רצופין זה
 אחר זה כגון שקבל עליו להתעבות בזה וז'
 וכיוצא בזה יש מי שמקטפ' איסרי בקבלה אחת
 לכולם או אם צריך קבלה לכל אור' ט' קבל
 עליו להתעבות למחר והתענה ובלילה שלאחר
 התענית כמלך להתענות אעפ' של בתעניתו
 של אכל בלילה והתענה כל היום משני ימים
 תענית מפני של קבלו עליו מבע' י' מתענה
 אדם תענית שש' והו' של יאכל כל היום כיצד
 הרי שהיה טרור בחכצין ומתעסק בערכין ולא
 אכל עד חצות או עד ט' שצו' ונמלך להתענות
 בשעות שנשארו כן היום ה' מתענה אוח'ם
 שעות ומתפלל בהם ענינו שהדי קבל עליו
 התענית קוד' שעו' התענית' י"א שאם זה תענית
 שעו' צריך שיקבלו עליו מאתמול להתעבות
 עד חצי היום וכשהגיע לחצי היום כמלך וגמור
 או שקבל עליו להתעבות למחר מחצי היום ואף
 ולמחר כמלך ולא אכל גם בחצי היום הראשון
 ה' תענית שעות' י"א אם קבל עליו תענית
 עד חצי היום ואם לאח' או שאכל עד חצי היום
 וקבל עליו תענית משם ואף אינו כקרא תענית
 להתפלל ענינו אבל בקרא תענית לענף שצריך
 להשלים בדרו' י"ב תענית שגזר' על הצבו'
 אף כל יחיד צריך לקבל בתפלת המנחה לא שצ'

מקורו
 מהלכות
 תעניות
 פ"א
 הל' ט'
 ופ"ב
 הל' ט'

המנחם לאחר לדי. בנצח כו' רבין כל העולם
גלו וידוע לכרך שבסוף שביחסי קיימים
חוסא מקריב קרבן ואיך מקריבין בזמן
חלבו ודמיון' ה' איך היחיד רשאי לומר
שלש עשרה מדות דרך תפלה ובקשת חסד
ידבר שבקדושה הסתכל אם בא לאומר דרך
קריאה בעלמא אומר' ה' המתענה ומתענה
עצמו לאחרים להשתבח שהו מתענה הו'
כעש על כך' תלסן דף תענית
עבור' ובו חסע' א' בתענית עבוד
אומ' ש' עכנו בי' מל' לחפא וחז' כח' הענו
לעמוי' בעת צרה וקורין ויחל בשחר' ובח
בי' שחל ב' וכל כך שחל בשאר הימים' ה'
כשהצבו גזר' תענית על כל צרה של תבוא
עליהם וכך בתעניות ב' ו' שחל הפסח ואח
החג שבוה' בחשבון להתענו הצבו גזר' ו'
הראשון לומר ש' עכנו בי' גזל' לרופא ויחל
ויחל' ויש שתמהו עליהם והקשו עליהם והלש
יישב קושיהם הילכך למנהג הראשון שחל
ומיהו היכא שגזרין תעני' של לשום צורך
לשוב בתשובה יש נוהגים לדנו כתעני' צבו
לעני' עכנו בי' מל' לרופא וקריאת ויחל ויש
נוהגים לדנו כתענית יחיד שאף ש' אינו
אומ' עכנו אן בשומע תפלה ואיך מוציאין
סת' ג' איך ש' אומ' עכנו ברכה בפני עצמו
אח' יש בבית הכנסת' שמתעני' ואח' אם
יש בעיר' שמתעני' כיון שאיך צבי הכנסת'
י' שמתעני' לא' ה' נוהג' להדבות אליהו
בברכת סלח לנו ויש שאיך נוהגים לומר סליחות
עד אחר סיום יח' בדכ' וכך הנהיגו הקדמוני'
באי' והו' המנהג הנכון' ה' בתענית ש' שאין
מתענה לא יתפלל' ו' יש מש שאיך עומד
לקרו' בתור בתעני' עכו' מי של התענה ואם
הכה אינו מתענה יצא הטה' מבי' הכנסת'

ועומד לקרן בתוריש המתענה ז בתעני
צב יעמוד שנים אצל שצמזה א וסמך אחד
שיאמר עמו סליחות ה כלתעני עבדו שבו
נשיאות כפים במנחחוץ מבין הכפר
תקטל טענינה ודחיצת הפה שמוותר
בתעני ובוטטעני א השרוי בתעני יכול
לטעום עד כדי רביעית אם יודע בעצמו ש
שיכול להעמיד עצמו של זבלע כלום
ג מי שדרכו לרחוץ פיו בשחרית בתעני צבו
לא כשר למעבד הכי אכל בתעני יחי שרר
פיו שמלט ואפי' שמים שרוחץ יתר מדביעי
תקטל טענינה תענית ובוטטעני
א כדי להתעני יום זה ושכח
ואכל משלים תעניתו והוא אם היה תעני חלוס
או שהיה תעני צבו או שהיה יום ידוע לו לתעני
ביום שמת אביו או רבו אבל אם כדל להתענות
יום א או שני ימים וכשהתחיל להתעני שכח
ואכל כצית איבד תעניתו וחייב לצום יום אחד
ב הנודל לצום ימים באי זה יום שירצה
והיה בתענה ביום א מהם והצדק לדבר
מצוה אומכע כבוד אדם גדול להזל ופוער
יום אחר שהרי לא קבע הימים מתחלת הנדר
אבל אם סלק קבל עליו קודם לכת להתעני יום א
לא במנח קבל עליו להתעני למחר מוכרח
תעני זה ואינו יכול ללוותו לדחות עד ימות
החורף ג מי שנדר להתעני כך תעניות
לילות רצופים יכול להשנותם לארבע תעניות
שאין רצופים ד המתענה תענית חלוס
ביטאן בחול שלמועד או בדרה או בחכוכה
ופרים או בע"ה צרי' למיהב תענית אלתענית
כדי המתענה תעני חלוס בשבת ה אף
תענית צבו בכלל לאסר במלאכה ולהפסיק
מבעי לא טב בלבר הלכך יחי שקבל עליו
תענית לא חישב שח' תענית צבו קבל עליו

ומות ככול ומו' לכתחילה טוב לומר בשעת
קבלת תעני הריני בתעני יחיד לפניך למחר
ז שאירע יום שמת אביו או אמו באחד
השכ מעובר יתענה באחד השני ה אצ
להתעני לא ביום סתית אביו ולא ביום צבורה
ט אם אירע מיתת אביו בשב או בלח ידחה
למחר י הנודל לילך על קברי צדיקי במקו
כלאתעני ימים רבי ואחכ אירע שהשכיר והו
לכת ביבהליכה זו יא הנודל לצום סכום
ימים רצופים ואירע בהם תענית חובה עולץ
יב כל השרוי בתעני כן שהיה מתענה על
על צדו או על חלמו כף שהיה מתענה
עם הצבו על צדו ה' לא ינהוג עדות בעצמו
ולא יקל ראשו ולא יהיה שמת וטוב לב לא
דואג ואוכ כעני שכח מה יתאונב אדם חי
תקטל טענינה דף נודל בעת צרה ובוטטעני
יחיד שמתענה על צרה ועברה או על
חולה ונדרמא או מת צרי' להשלים כל התעניות
שקבל עליו אב צבור שמתעני על שום דבר
ונענו קודם חצות לא ישליכו ואם תלם חכמו ורוב
צבו רוצים להשלים אף יחיד רשאי להפסיק
עצמו מהם ב יחיד שמתענה על צרה
ונודע שהרי קבלת התעני כבר עברה ארכו
צרי' להשלים תקטל חנוכה ופורים
וימים שאין אומר בהן תחנה וטעני
שנפגשו בתוך ימי התענית ובוטטעני א
יחיד שקבל עליו תענית כך וכ' ימים ואירעו
בהם שבתות וימי טוב או רח חנוכה ופורים
או ער יו הכפ אם קבלו בלשון חרי עלי שהו
לשון נדר צרי' התרת חכם ופתיח בחד טרד
שיאמ' לו א שמתה א לבדך שיאירעו בהם
לו הימים לא היית נודל ומתיד לו ולהלכס
כשקבל עליו בלש' נדר ופגעו בו שבתות ויט
או ע"ה או רח חיי לצום בהם מסל יתירו לו

אבל אם פגעו במוחל ופירי נדריו בטל הלא
 יצום בהם מפני שהם מדבריהם וצריכים ל
 חיצוק ב הנדר להתענו בשבת ויטעו
 סוף ופירי ינו שיה לנדר להתענו וכך ימים
 לו ואירעו בהם ימים הללו אם היו צריכים לנשון
 נדר ואם היו צריכים לנשון קבלת תענית כעלמא
 דינו כמקבל כלשון קבלת תענית ג אם
 נשבע להתענו כך וכי' ואירעו בהם ימים
 הללו השבועה חלה עליו מטעם איסור
 כולל אבל אם נשבע להתענו בשבועה או ביט
 בפירוש לא חלה עליו שבועה דאין שבועה
 חלה על דבר מצוה לא לומר על שמשבוע
 לשוא ואוכל ואם נשבע להתענו במוחל ופיר
 חלה שבועה עליו כפי שאין לא מדבר ככ
 וכל דהה ליה וע"ה שאינם לא מדבר ככ לא
 שמדברי הרמבם שהם של תורה
 ודקלא מי הם החוטאים לישב בתענית
 ובוגר ע"ה א היושב בתענית יצא
 יכול לסבול התענית כדא קדוש ואם לאו כדא
 שאינו ברצון חזק כקרא חוטא ב תח א"נ
 רשאי לשוב בתענית מפני שחמטא במלאכת
 שמים אלא כשהצבו מתעני על פירוש
 עצמו מהם ומלמד תיבין דינם כחכמ
 ג עיר שהקימה גרים וכי יחיד הכדיר מפני
 בים או מפני לטמים חן מפני דוח רעה אינם
 רשאים להתענו כך וכך תענו לשיעור
 וכאם גזרו שמר וגזרו של להתענו עליו
 יקבלו עליהם להתענו כול תענו כשיעמוד
 השמר תקיעה ביה ימי איז מזרע
 תעני צבו ובוגר ע"ה א איז גוזרין
 תעני עלה צמח ברה אובחוב ופיר או בחולו
 שלמות ואם מתחילו להתענו על הצרה אפ
 יום ופגע בהם יום מלו מתעני ומשני
 היו בתענית ב צמח שבקשו לגזור

תעני בזה ופגעו בתעני טו בשבט דוחין
 התענית לשבת הבאה כדי של יגזרו תענית
 בטו בשבט שהיה לאילנו תקיעה
 שבטלה מגלת תענית ובוגר ע"ה א
 בטלה מגלת תענית וכלה ימים הכתובי כד
 מות להתענו בהם וכל שכן לפניהם ולאחריהם
 חוץ מחלומות שאסו להתענו בהם בעצמם
 אבל לפניהם ולאחריהם מותר וכך שכתוב
 וי' סבוראש חדש מותר לפניהם ולאחריהם
 ודקלא מי שצוהגים בתעני חומרי תענית
 שיצא ושהלך לשם ובוגר ע"ה א
 ההולך ממקום שמתעני למקום שצוהג
 מתענים ורעתו לחזור צרי להתענות כ
 תענו שיקבלו עליהם ב ההולך ממקום
 שאין מתעני למקום שמתעני יתענה עמו
 אפ' רעתו לחזור ומיהו כיון של קיבל עליו
 תעני אם יצא מקו העיר חוץ לתחום מותר
 לחזור ואינו צרי להשלים ג שכתובא
 ל יתראה בכניה בלו לך אכלול ידוע עיניו
 בעצמו לומר הודל ואכלתי מעטא וכל חרד
 ד מצוה להרעיה אדם עצמו בשנת לעבד
 ואסו לשמש בו מטות חוץ מליט טבילה ולש
 ולחשיכי בנים מותר ה כל הכורשמן
 הצבו אינו חובה בבחמתן וכל המצטער
 עמהם צובה דואה בבחמתן תקיעה
 דיק תענית שמתכבלי בארץ יש על
 הגעמ' ובוגר ע"ה א סדר תעניות
 שמתעני ביה על הגעמ' כך היא הגיע
 במרחשון ולא ידוע שמים מתחילת תענית
 כלבד להתענו ג תעניות בזה ובכל התענית
 ראויים לכך ודיק תעני לו כדי תענית יחיד
 ב הגיע לה כסליו ולא ידוע שמים בדגון
 ג תעני על הצבו בזה וב כל קעס כלכסין
 לבת כסין ומתכבלי וצוקין ומתחבני

כדרך שעושים בכל התענית ג' עברו לו
 ולא נענו בד' גזרין עוד ג' תעניתו על הצבור
 בזה ובזה וכל מפקידין לאכול מבני ואסורים
 מהם בעשיית מלאכה ביום אבל לא בלילה
 ואסורים בדמיה כל הגוף בחמץ ולפ' כמנהג
 את המרחצאות אבל כיון ידיו ורגליו בחמץ
 וכל גופו בצונץ מות ואסורים בסיכה אלא
 היא להעביר את הצומא ואסורים בהסמט
 מיש המטה וכך אסור בנעילת הקדל בעיר
 ומתכלית בבתי כנסין ומתחנני כבשאר
 תעניות ו' עברו לו ולא נענו בד' גזרין
 עוד ג' תעניתו על הצבור וה' ובכל מה שאסר
 בשמחה שלפני לו אסור אף בלו ויתיר לו
 שמתיר לו בהן בשופ' על הדבר שמוסיף בהן
 ומתכלית ברחוב העיר ומקדשין אף להוכיח
 ומוסיף שש מדכות בתפל שחלי ובתפלה
 מנהגו ועל את החלות ובשני לעת ערב
 מותר מעט כדי שימצאן לקנות לסעודת
 הלילה ובחמישי פותחין כל היום חניות המון
 ברות במחל מפני כבוד השב ואם יש לו
 לחנות שני פתחי פותח א' ונועל א' ואם יש
 לו לחנות א' צטבא לפניו פותח בדרבנאמי
 ואינו חושש ה' עבדות ומניקות כ'
 מתענות בשמש אמצעיות אבל לא בשמש
 ראשונה ולא ב' אחרונה ומיהו לא יאכלו לא
 כדי קיום היום ו' אחר שגזר מתענית
 לו אסור נענו אף גזרין עוד וה' כשמות
 ענים על המשמ' לפי שבעברו לו כבוד
 עברו זמן הגשמי ואין בהן תועלת אבל
 על שאר תעניתו מתעני והולכי עד שיענו
 כשמתענים על הגשמיים ועברו י' תענית
 לו ולא נענו ממעט במשא ומתן ובבני
 ששמותה וממעט באירוסין ובשואות
 אבל אסלקים מצות פריה ורביה מותר

וממעטין בשאילת שלום בין אדם לחבירו
 ותחלה יש לו שלום לא כנזופין ומגדיר
 לבקום וע' שמתן להם שלום מושיבין ר'
 בשפה רפה וכל ד' ראש ותח' לבדם חוזרין
 ובתענית ב' זה וב' עד שיצא כיס שלתקופה
 ומותרין לאכול בלילה ובמחציה ובשאר
 הדברים ומפקידין לרא' חז' וכו' יצא כיס
 שלתקופה וה' כשהגיע השמש לתחלת
 כזלחשור אף מתענין עוד שאין הגשמיים
 בזמן הזה לא סימן קלילה הואיל ורא' ידיו
 כל עיקר מתחלת השנה ח' כל מהסדר בשל
 ידיו גשמי כל אכל ידיו מביתה וצבטו
 העשבים והתחילו לישא' לו מתעטף וזועק
 עד שיירד גשמי או עד שיבשו הצמחים וכך
 אם הגיע זמן הפסח או קרוב לו שה' זכר פריחת
 האילנות וא' ולא ירדו גשמי ידיו מתעני וזועק
 עד שיירד גשמי הראייה לאילנות או עד שיעבור
 זמנם וכך אם הגיע חג הקצות ולא ירדו גשמי
 הדב' כרי למלות מהם הכורו השיח והמערות
 חרי לו מתעני עד שירד גשם חריו וכו' וז' וז'
 ואם אין להם מים לשתיית מתעני על הגשמים
 בכל עת שלא יהיה להם מים לשתיית ואם בימות
 החמה פסקו הגשמי ב' גשם לגשם ב' יום כימו
 הגשמי ה' מפת בעזרת ומתעני וזועקים עד
 שיירדו גשמיים או עד שיעבור זמנם
 ב' א' וכל חרומה לה אבל במקדמו שעונות
 הגשמי שלהם קוד' י' במרחשון או אחר זכר
 זה כשיגיע זמנם ולא ירדו גשמיים יחידים מתעני
 ב' זה וב' ומפקידין בל' חנוכה ושוהין אחר כמזו
 ימים אסור ירדו גשמי בד' גזרין י' תעניות
 על הקדר שאמרו כל' תעני שגזרין
 הצבו בחל מוכלי בהן בלילה ורינים כדיו שאר
 תעניות שאין גזרין על הצבו תענית פגור צום
 כפוד לא בא' בלבד ובגלל המטר ובאותם עשר

תעניות שהם ג' אמצעיות וז' אחרונות" **א**. היו
מתענים על האשמו' וירדו ונענו כמה ירדו ויהיו
פוסקים מן התענית כשיכנסו בעמק הארץ
החלבה טפח וזכוכית בטרם יבדלו גטפ
ואם התחילו לירד אחר חצות יעלימו וידתו היום
ואם התחילו לירד קוד' חצות לא יפסקו **אבר**
יאכלו וישתו ויעשו י"ט ולערב יתקבצו ויאמרו
הלל הגדול" **ב**. איך אומרים הלל הגדול אלא
כשנענו ביום תעניתם וז' אכלו וישתו עד
יום שלאחר תעניתם לא" **ג**. אפי' דרוגשמי
להבטיל תעניתם קוד' שעלה שמו השחר איך
אומרי הלל הגדול" **ד**. תלמודו על איך
דבר מתעני ומתריע" **ו**. וכו' יוס" **ה**
כשם שמתעני ומתריעים על הגשמים כך מתעני
על שאר הצרות **ו**. ג' ג' שבו ללמדך מהלכה
עם ישראל אצל מלך מהם מס או ליקח מהם
ארץ או לגזור עליה שמד אף בזמנה קלה הרי
א' מתענים ומתריעו עד שירחמו וכל העדים
שקיימים מתענים אכל איך מתריעו אלא
תקעו להתקבץ לעזרתם ואף לא באו ללמוד
דרך ארעם שאף להם מלחמה עמהם לא על
גוים אחרי ועובדי' על מקו ישראל מתעני ומתריע
ז. וכך על הרבה אי' זהו דבר עיר שיש בה
תק' רגלי ויצאו ממנה ג' מתים בג' ימים זה אחר
זה חז' דבר יצאו ביום א' או ב' ימים איך זה דבר
היה בה וא' יצאו ממנה ג' מתים בג' ימים זה אחר
זה חז' דבר יצאו ביום א' או ב' ימים איך דבר
ח. וכך לפי חשבון זה ואיך הנשים והזקנים ששבתו
ממלחמה ככלל מבין אשוי המדינה לעטף זה
היה דבר בא' מתעני שאר גליו עליהם" **ה** היה
דבר במדינה ושיירי הנלכות ובאות במקרה
למדינת אחרת שתהא מתענו אעפ"י שהיא
זו מזו" **ו**. ואם היה דבר בחז' ד' מתענים
מפני שמעיה דומי' לשלבי אדם וכו'

שכך אפי' הרבה בגוים ולא ביע' שמתעני
י. וכך מתענים על המפולת שבעיר כ"ט
הרי שרמיה בעיר מפולת כתלים כרי ימים
שאנס עומדים בצד הנהר ה' צרה ומתעני
ובתריעים עליהם" **כ**. על הדיעשו ועל הדיעו
שהם כפילים הבנין והרדף מתעני ומתריע
עליהם" **ח**. וכך מתעני על החללים כ"ט
הרי שירד חולי אחי לאנשים הרבה באותה
העיר כגון אספיה או חרחור וכו' וצ"ע
מתים מאותו חולי ה' צרה צבוגו גז' **י**
תענית ומתריע" **כ**. חזק' לח הרי ה' כ"ט
מרח ואם פשט בדוב הצב' מתעני ומתריע
עליו אכל חזק' יבש צועקים עליו בלבו
כ. על חיה רעה שנשתלחה אפ"ל ה' **י**
לא נראית בלבד מתעני ומתריע" **כ**
אפ' החזק' אכל אפ' אינה משולחת אינה
מקרה אי' זו היא משולחת בראתה בעיר
ה' משולחת בראתה בשדה ביום אס' ראית
שני בני אדם ולא ברחו מפניהם ה' משולח
ואם הייתה שדה הסמוכה לאגם וראתה שני
אדם ודרכה אחריה ה' משולחת לא דרכה
אחריהם אינה משולחת ואם הייתה באגם
דרכה אחריהם אינה משולחת אלא שרפה
שניהם ואכלה א' מהם אכלה א' מהם
באגם אינה משולחת מפני שזה ה' מקומה
ומפני הרעב טרפה לא מפני שהיא משולחת
ז. בתים הבנויים במדברות ופאד' הנשמה
הואיל והם מקו גזרי חיה אם עלתה לגג ונש
תיבוק מעריסה ה' משולחת ואם לא הגיע
למדה זו אינה משולחת שאלו בני אדם ששבתו
בעצמן ובאו למקו החי' אכל שאר מימיה
הארץ ורמש העוף ששולחו והזיקו כגון ש
מזשים גזק רבים שמציק ואינם כמחזיק
ואל על ערע' ויתוש' והדומה לה' איך מתעני

עליהם ולא מתירי' ה' וכך עלה ירקון ועל
השרי' משהתחיל בתבונה אף לא חתה' ו
לא במקו' א' כמח' פי התנור מתעני' ומתירי' ע'
ט' וכך עלה ארבה והחסיל אפ' לא נבאה
מהם לא בכל א' ואפ' אינו משחית יכול הארץ
מתעני' ומתירי' עליהם ועל הגמ' בכל שהו'
א' על החגב אי' מתעני' עליו ולא מתירי' ע'
לא דועק' בלב' ועכשיו שאי' אנו מכירי'
מינים הללו על כולם מתירי' ע' וכך על
המזנון כי צד הדי' שהוצלו דברים שלפחות
שרוב חיי אנשי אותה העיר מהם כגון כר' ו
נשת' בבב' וי' ושם בא' ונתמטט המשא
והמת' עד שיצטרך התגר למכור שוה' ו
בשיטה ה' צד צדו ומתירי' עליה ובשב'
דועק' עליה א' אי' תוקע' עליה בשבת' י'
וכך על המטר כי ע' הדי' שרבו עליה קשם
עד שיצדו להם חרי' לו מתפללי' עליה שאי'
ה' צד יתירה מזו שהבית' כנפלי' ונמצאו
בתי' קבריהם ובאי' אי' מתפללי' על רוב
הגשמים מפני שהי' ארץ הרים ובתי' הרים
בניי' באבנים ורוב הגשמי' טובה לה' ואי'
מתעני' לה עביר הטובה ועכשיו בע' מצוי'
מפולת בתים מפני הגשמי' ומתפללי' עליהם
י' כל עיר שיש בה צרה מכל' אותה
העיר מתענה ודועק' בתפלה ובתחב' כ'
ומתירי' בשופ' עד שתעבור הצרה וכל
קביעותה מתעני' אכל' מתירי' ע' אכל'
מבקשי' עליהם ובכל מקו' אי' מתעני' ולא
דועק' ולא מתירי' בשב' וי' על שום צרה
חוץ מעדת המזונות שדועק' עליה בשבת'
י' עיר שהקימה גוים או נהר וספיכה
המטורפת בים ואפ' על יחיד אמר' מפני'
גוים או לט' חו' רוח רעה או חולה שאר
חולי' שיש בו סכנת היום דועק' ומתחנני'

בתפלות בשב' אי' תוקע' א' תוקע' ל' כ'
העם לעזור אחיהם ולהעני' י' תעניות
לו שמתענים על הצרות אי' מתעני' מהם ל'
עצרות ולא במקו' ולא קטנים ומותרים לאכול
בלילה א' שמתענים למחר חוץ מתעניות
הגשמי' ט' צד שהיו להם שתי צרות
אי' מבקשים רחמים לא על אחת מהם דבר
ונצומה ונבקשה מזהינו על צאת ואומרים
א' שיש בל' צד רבות על צד פלוגת
באנו להתפלל' ואם יש להם צרת רעב וצרת
דבר מבקשים רחמים על הרעב משו' ד' י' ה'
רחמנו שובעו לחיי י' ב' כל יום תעני'
שגמדי' על הצדור מפני הצרות ב' והצקנים
יושבין בב' ובדוק' על מעשה אנשי העיר
מאחרת פל' שחרי' עד חציה יום ומסירי' המכשולות
שלעבירות ומזהירי' ודורשי' וחוקרי' ב'
בעל חמס ועבירות ומפרישי' אותם ועל בעלי
צדע ומשפילי' אותם וכיו' בדברים לו ומחצי
היום ולמחר רביע היום קורים בתורה ומפרידי'
בבית ורביע היום האחרון מתפללי' ומתירי'
ומתירי' דועק' כפי כוחם' ת' א' א'
כתבו הגשמי' עד שמשמש הקד' א'
מתנהגים' ובוסע' א' בכל מקום אסור גשמי'
משמש הקד' ומונע' החלי' מה מתירי'
ומבקשי' רחמי' ואם דעני' מחס' ואי' פנאי'
להתירי' כסדר שאר תעני' אי' גזרי' ב' תעני'
על הצד שאי' הצד יכולי' להתעני' בכל יום לא
מתירי' בכל יום ובכל תפלה ובתלעה בפה
ואי' ואם יחיד' רוצי' להתעני' רשאים הם בכך
ובהתירי' הפה רוצי' בעני' אבינו ענינו אומ'
ל' מ' וא' שיש כשורחמי' אכעס' ויגרו'
רחמי' על מדרותך ותתנהג עמנו כמור' רחמי'
ותכנס להם לפני' משולת הדי' ובטובך הגדול
רחם עליהם טא' פורענות בא לעולם לא בשביל

ישראל זהם עמך ונחלתך אש' הועף מארץ מצר
 ואינם יכולים לקבל לא רוב רעה ולא רוב טה
 השמעת עליהם רוב טהבה אינם יכולים כנסת
 עליהם אינם יכולים לקבל יהי רצון שיהיה
 רוח בעולם וזכור רחמך **תקיעה**
 שכל יחיד יתענה ויתפלל על צרתו וינסא
 כשם שהעבד מתענים ומתפללים על צרתו
 כך כל יחיד מתענה ומתפלל על צרתו כיצד
 היה לו חולה או תועה במדבר או חבוש בבית
 האסורי יש לו להתענו ולבקש רחמים בתעני
 תו ולא יתענה בשב ומוע וחל ופנו ורח
תקיעה סדר תכלית בזה התעניו וכו' ג
 סעי' א כל יום משבעה תעניות וזו חזו
 שלב שמים מתפללים על סדר זה מוציאין את
 התיבה לרחבה שלעיר וכל העם מתקבצים
 ומתכספים בשקים ונותנין אפר מוקלה על גבי
 התיבה ועל גבי סת כדי להגדיל הכבייה ולהכניע
 לבם ואם כן העם נוטל מן האפר ונותן בראש
 הנשיא ובראש **הבב** כד במקו הנחת תפלין כדי
 שיכלמו וישובו וכל אדם נוטל ומתן בראשו
 ואח"כ מעמידין ביניהם זיקן חכם והם יושבין
 לא היה שם זיקן חכם מעמידין חכם לא היה
 שם לא זיקן ולא חכם מעמידין אדם שלמה
 ואם לא פליגם דברי כבושין אחינו לא שקולא
 תעניות גורמים לא תשובה ומעשים טובים שכן
 מצוים של באמ' באנשי כנה וירא האלהים את
 שקם ואת תעניתם לא וירא האלהים את מעשיהם
 ובקבלה האומר קרעו לבבכם ולבגדיכם **לסוף**
 בעניינים כפי כחו עד שיכניעו לבם וישובו
 תשובה גמורה ואחר שגומ' זה דברי כבושין
 עומדין בתפלה ומעמידין ש' צהראו להתפלל
 בתעניות לו איש ואם היה אותו שאומ' דברי
 כיבושין ראוי להתפלל מתפלל ואם לאו מוריד
 ומהיו הראוי להתפלל בתעניות לו איש שהו

ראל בתפל ודאי לקרוב בתור כביאי וכתובי ע
 ומסופל ואין לו גיעה בשורה ולא יהיו צנני
 ובבני ביתו וכל קרובים והנלוים עליו בער
 עבירות לא היה ביתו ריקן מן העבירות ולא
 יצא עליו שם רע בלילותיו שכל בדרך ומרד
 לעם ויש לו נעימה וקולו ערב ואם היה זקן
 עם כל המדות האלה מן מן אדם אינו צריך
 ויש בו כל המדות האלו יתפלל ב סדר
 התפלה ושש בדב' שה' מוסיף ותקיעות שה'
 תקיעה כבואר יפה בטור בסיומן זה ג
 תעניות האלו אחר שמתפללים יובאים כל
 לבי הקדרות וכוכים ומתחנני שם כלומר
 אתם מתים כלא אדם לא תשובו מדרכיכם
תקפ' מים שמתענים בהם וכו' ג
 סעי' א לו הימים שאירעו צו
 צרות לאבותינו וראוי להתענו כחן ואעפ"ש
 צת' ברח' ישמש שיתענו בו ב' בא' בנח
 מתו בני אהרן בעשרה בו מתה מרים ונח
 הבאר בכו' בומת יהושע בן נון ב' בא' ירמיה
 עלי הכהן ושני בניו ונשבה ארור האלהים ב' בא'
 בומת שמואל ונבא' ב' בא' בסיון בטל הבכור
 מלעלות לידושלם בימי ירבעם ב' בא' נבט'
 בונה דא רב' שבעון ב' גמט' אול' ישמעאל
 ולחניס' סג' הכהנים ב' בא' נשדף לחנני
 ב' תרדיון וסת עמו ב' בא' במת אהרן הכהן
 ב' בא' ככה נל מערבי בימי אחז ב' בא' באל'
 מחומוצין רצת הארץ ב' בא' בתשרי מתו ל'
 איש מים ונחבשל עקבה ב' בא' נגזרה
 גזרה על אבותינו שימותו בחורב ובד' עב
 ובד' מפני מעשה העגל ב' בא' במרחשון
 עיון עיני צדקיהו ושחטו צנו לעיתו ב' בא'
 בבסל' שרף יהויקים המלך שכתב בדרך
 מפי ירמיהו ב' בא' בטבת בכתבה התור יונת
 בימי תלמי המלך והיה חשך לעולם ג' ימים

בטוב לא נודע חיינו היא הצדה שאירעה בו
מה שבטעם מהם הזקנים שהיו בימי יהושוע
כלם בנותקבצו כלים על שבט בנימין ער
ענין מילגש בגבעה כי בארד מתבטלה בט
בו מחלק בית שמאי ובית הלל ג יש כח
שגדו שיהיו מתעניין בכל בזה על חרב
ועל התורה שנשרפה ועל חלולתם וליטת
לבו והפסם יי' לששון ולשמחה

הלכות ראש השנה

תקפא רובו ימי
התחנונים וערב ראה ש"ו ובודקט"א
מהגם לרובם בא שמורת הבקד לרוב סליחות
ותחנונים מלח אול ואך עד יו הכמ"ב
מהגם להתענין עד ר"ה ג איך כופלין על
פניהם בעלה בתפלה אעפ"ש נופלין על פניהם
בא שמורת הסליחות ד מבבבס ומסתפר
בע"ה תתקפא סדר תפלת ימי
תשובה ור"ה ובודקט"א ג בעשרת
ימי תשובה אומ' המלך הקדוש המלך המשפט
ואם טעה או שה' מספק אם ה' במלך הקדוש
שחוזר לראש ואם הוא בהמשך המשפט אם
נזכר קודם שעקר רגלו חוזר לברך השיבה
ואומ' משם ואך על הקדר ואם לא נזכר עד
שעקר רגלו חוזר לראש ג אם אמ' ה' ה'
הקדוש ותקד כדי דבור נזכר ואמ' המלך הקדוש
אינו עדי' לחזור וכך הדין בהמלך המשפט
ג בשבת בנתיים ערבית אמ' ברכה מעין
המלך הקדוש ד ישנוהגים להתפלל
בזה ויה' בכריעה ועדיפי הם לציון בסוף
הברכות ה' אמלא אמ' זכרינו ומי כמוך
אין מחדיר אותנו ו אומ' בתפלה ותתן
לנו ש"א את יום הזכרון הזה ואינו מזכיר ר"ה
ג אם חל בחול אומ' יום תדועה מקרא קדש
ואם חל בשב' אומ' זכרון תדועה ה' אינו

אומ' מועד' לשמחה חגי' וזמנים לששון וכך אינו
אומ' והשיאנו ובתפלת מוסף אינו אומ' ואין
אנו יכולין לעול וטראו לפני' לא יאמר אנו לעשות
חובתנו לפני' ט אעפ"ש כל ימות השנה
מתפללין בלחש בזה ויה' מהגם לרוב סליחות
והטעות לא חישון כיון שמצוי בידים
מחזירים תתקפא בדים שנוהגים
לאכול בלילה ובודקט"א ג יהא אדם
רגיל לאכול בזה רובא דחיינו תלתן כדרכי
סילקא תבארי קרא וכשיאכל יא' יהי רצון
שידבן זכיותינו כחתי יכרתו שונאנו קרא
יקרע גזר דינו ויקראו לפני' זכיותינו ג
אוכלים ואש כבש לרוב מה' לראש ונא לצנב
וזכר לזינו שליחות תתקפא סדר
קריאת התורה בזה ובודקט"א ג אף אומר
הלל בזה ויה' ג מועיא' כספרי' בא קורין
ה' מועי' פקד את שדה עד יהי אחד בדי' ה' ה'
ואם ה' שבת קורין בו ז' ומפטי' קורא בשבט
בפרש' פינחס ובחדש השביעי ומפטי' ויהי
איש א' מן הרמות עד וירם קרן משיחו
ג בני אדם החכמים בבית המדרש אין מ'
מביאין אצלם סתם אפ' בזה ויה' ד מליץ
כ"ץ קריאת התורה לתקיעת שופר
תתקפא ברכות השומר ובודקט"א ג
עדין לתקוע מסומד ג קוד' שיתקע
עדין לשמוע קול שופר ויברך שהחיינו ויתקע
תשעת ג פעמי' ותשעת ג פעמי' ותלת ג פעמי'
ג אם התחיל לתקוע ולא יכול להשלים
ישלים אחר ואם ג' אוד ודי' בברכה שבידך
הראשון ה' שיהיו שם התקועי' האחרונים בשבט
ברכה ולאפ' אם בידך יכול לתקוע כלל השבט
תקוע בלא ברכה ולא הויא ברכה לבטלה
ד א' ותקוע ולא ש"ע כדי שלא יתבלבל ואם
הוא מובטח שחוזר לתפלתו רשאי לתקוע ה'

המטל שכל לתקוע שופר בזה או כרי לחתפול
או לתקוע בשבת וימטוב אינו חאה מאותו
שכר סימא ברכה" תתקן דיני שופר
של"ה" וכו' כגסע" א שופר של"ה ס'
מצותו בשל"ה וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
כשרי ב"ץ פשוט"ם ב"ץ כפופים ומצות כפופים
יותר מבפשוט"ם ושל"ה כפופים כגסע"ה
וכ' קרבי רוב החיות שהם עצם אח"כ להם
מבנים זכרות פסול"ם ב' הגזל שופר
ותקע בו יצא ואפ"ל אנתאשו הבעל"ם ממנו
ג' תקע בשופר של"ה של"ה לא יצא שחינה
בשל"ה עולמית וכימות מיתת שיעוריה אב'
בשל"ה של"ה וכ' במשמי' ע"ז של"ה לא
יתקע ואם תקע בו יצא וה' של"ה כפופים
בו אכל"ם כפופים לזכות לו לא יצא דהוה
ל"ה ע"ז של"ה" ד' שופר של"ה קרובת ע"ז
אכ"ה לא של"ה שותקע בו לא יצא משום
דאינה בטי"ה עולמית" ה' המדיר
המזה משופר אדם תוקע בו וזה יוצא ידי
חובתו אבל אם אב' קונם שופר לתקיעתו
ע"ז אסור לתקוע בו אכ"ה לתקיעה של"ה צוה"
ו' היה קולו עבה מאד או דק מאד כשר
שכל קולות כשרים בשופר" ז' בקב
אם לא סתמו א"ע ששנתמה קולו כשר
ואם סתמו של"ה במי"ג א"ע שאינו כשר
את התקיעה לאחר קתימה שחזר קולו
לכמות שהיה בתחלה פסול אכ"ה ששתייר
בו רובו ואם סתמו במי"ג א"ע נשתת"ר
רובו ולא עי"בזו הכיבים שנסתמו את
התקיעה לא חזר קולו לכמות שהיה קול
שני"קב ואם חסר א"ע משמע זה פסול ואם
הו' שעת הדוחק שא"ע שופר אחר מצי
יש להכשיר בלתימו במי"ג א"ע נשתת"ר
רובו אכ"ה חזר קולו לכמות שהיה וכי"ש

להכשיר כסתמו של"ה במי"ג א"ע נשתת"ר
רובו חזר קולו לכמות שהיה בתחלה קול
שני"קב" ו' נסדק לארבו פסול"ה אכ"ה
כד' שאל פסול אכ"ה הדיו הלכה בחי' וכו'
במש"ה" ו"א דוקא ברובו ואם דיו כשר
אכ"ה דיו כשר דיו"ש מ"ש שאינו כשר
כשר דיו בעצמו שחימו בו אור עד שפסול
וחי"כ קצותו זה עם זה ואם נסדק בול"ה אכ"ה
חממו באור ואחר סדק זה בזה" פ'
נסדק לחצו במיעוט כשר ברובו פסול
אכ"ה נשאר מהסדק לצד פיו שיעור תקיעה
דהי"ב גדלים וכשר שתייר בו כך כשר
אכ"ה אם מעכב את התקיעה ויש מכשיר
בנשתי"ה אכ"ה של"ה לצד פיו" ו' דיו ששר
שופרות זה עם זה ועשה מהם שופר פסול
אכ"ה אם יש בשופר שכתב"ו פיו שיעור שופר
א' הוסיק עליו כלשהו ב"ץ במי"ג ב"ץ של
במי"ג פסול אכ"ה היה כו' בתחלה שיעור שופר
י"ב הפכו ותקע בו לא יצא ב"ץ הפכו כדיו
שהוכנס החלוק שהחזיר בנימי לחיצו
ב"ץ שהכחו פסול שהיה לא שהרחיב את
הקצר וקיצר את הרחב" יג' היה ארוך
וקיצרו אם נשתת"ר בו שיעור תקיעה כשר
יד' גדלו מבנים או מבחוץ או ששאו
דיו מאד כמו גלד כשר" פ"ו לא הוציא
זכרותו לא בקב בו כשר אבל אם הוציא
הזכרות ועשה ממנו שופר כגון שניקב
בו פסול" ו"ן צפון זה במקו הנחת
פה פסול של"ה במקו פה כשר" צפון זה
מבנים פסול" מבחוץ אם נשתנה קולו
מכמות שהיה פסול ואם לאו כשר" יט'
מפ"שים מקו הנחת פה דהי"ג עובי השופר
לצד בנימי שמניח שם כ"ז והצד החיצון
מ' העובי עצמו קרוי של"ה במקו הנחת פה

וישמר שידע ביו במקוה הקצר הנמקו
הנחת כה ושל במקוה הנחת כה הינו כל
אורך השופר מצד הקצר עד צד הדגל יז
המעירים בשופר צורות במיני צבעים כדי
לכוננו לאיפה שללגושים יח אסנת זהב
על עובי השופר בעד הדגל הינו מוסק עליו
כל שהו ופסול הרחיק את השופר וכסח בו
ותקע פסול יט נתן שופר לתוך שופר
אם הפכתי עורך על החיצון משני צדיו ופסול
הפנימי בפיו ותקע בו כשר והו' שלי שבר
קולו כמה שהו נתון בתוך החיצון ואם לאו
פסול כ שופר שללה אף מחללי עליו יט
אם כדבר שהו משו שבות כיצד היה השופר
בראש האילן או מעבר המה ואיך לו שופר
לא הו' אינו עולה באילן ואינו שט עפהמים
כדי להביאו ועליו גוי מות דהוי שבות דשבות
ובמקום מצוה לא גזר ככ אם גוי הביא
שופר מחוץ לתחום תוקע בו והו' אם עשה
גוי שופר בליט מות לתקוע בו כג כהל
ליתן לתוכו מים או יל לעצמו אבל מיתתם
תקע מחלל אסן מפני הכבוד תלפזר
התוקע לתוך הבד וכו' קט"ו א
התוקע בתוך הבד או בתוך המערה אותם הם
העומדים בתוך המר והמערה יצאו והעומדי
בחוצו אם קול שופר שמעו יצאו ואם קול
המרה שמעו לא יצאו וכך התוקע לתוך הבית
גדול וכיוצא בהם קול שופר שמעו יצאו ואם
קול המרה שמעו לא יצא ב אם התחיל
לתקוע בבד ועלה חוצ לבד וגמרה יצא
שכל מה שמעו ביד כפנים ביד בחוצ היה
קול שופר ה השומע מצות תקיעה שלא
באיוב ומקצתה בחיוב או שאומ' לתקוע
כמתעסק להוציא יד יתובת ותקע ותקע
ומשך בה שיעור תקיעה לא יצא ויא שיעור

אין אכא שיעור תקיעה בחיוב תלפזר זמן
תקיעת שופר וכו' קט"ו א זמן תקיעת
שופר ביום או בלילה ומעטתה משעת הנחמה
ואם תקע משעלה עמו השחר ואם שביב
מקצת תקיעה קוד' שיעלה עמו השחר ומקצתה
אחר שעלה עמו השחר לא יצא ב שמעט
תקיעתו בט שטו ביום יצא ואם הם מטבני אדם
תקיעה מזה ותרועה מזה ותקיעה מזה ויד
ידול בשל הפסוק ביניהם בקל שופר שאינו
ראוי בימות הצא ה שמעטות תקיעתו מטבני
אדם שתקעו כולם בלא יצא שאין פשוטה
לכנה ופשוטה לאחרת ד היה צד ער' פשוטה
ראשונה וזה צד' אחרונה תקיעה אחת מוציא
את שניהם ה יט שללה שחל להיות בשבת
אין תקיעת שופר תלפזר הם
הראויים לתקיעת שופר וכו' טס"א א כל
שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא אחרים ידי
חובתן ב חדש שופר ולפטורים וחרש אף
מרבד ואינו שומע אינו מוציא דכיון שאינו
שומע לא בר חיובא הוא ג אשה פטורה
משום דהוי מטעם שהזמן גרמה ד אנדרגיא
מוציא את מינו טובטום אף מינו אינו מוציא
ה מי שחציו עבד וחציו חורף אינו מוציא
אף עצמו ועלי שיתקע לוכ חורף להוציא
ו אעפ' שנשים פטורות יכולות לתקוע וכך
אחר שיעצו כבד יכול לתקוע להוציא אבל אינו
מברכות ולא יברכו להם ז המורד הנזה
מחבירו מות לתקוע לו תקיעה של מצוה וחץ
כשהו תקע מליו להוציא אבל אם אל המורד
תקע והוציאני אסור ח המתעסק בתקיעת
שופר להתלמד לא יצא ידי חובתו וכך השומע
מז המתעסק לא יצא וכך התוקע לשדרה
מתכוון לתקיעת מצוה לא יצא בתכוון שומע
לצאת ידי חובתו ולא בתכוון השמיעה

להוציא או שכתבון התוקע להוציא ור"ל
כתבון השומע לצאת לא יצא ייחובה כד
שיתבון שומע ומשמיע" ט' מי שתקע
ונתבון להוציא כל השומע תקיעתו ושמע
השומע ונתבון לצאת ידי חובתו אעפ"י שאין
התוקע מתבון לכל זה ששמע תקיעתו ואינו
יודעו יצא שהרי כתבון להוציא לכל מי שישמע
לכל מי שהיה מהלך בדרך או ישב בתוך ביתו
ושמעת תקיעות מש"ע יצא אם כתבון לצאת
שהרי ש"ע מתבון להוציא את הרבים ידי
חובתו" **תל"צ** א' כמה תקיעות חייבים
לשמוע בזה"ל חלפי שנת רעועה ביובל ובר"ה
גפ' וכל תרועה פשוטה לפניה ופשוט לאחריה
ומפי הסמועה למדו שכל תרועות שר"ח וש
השביעי א"ה ב"ן בר"ה ב"ן ב"ה של וכל ט' תקיעות
תוקעין בכל א' משניהם תקיעה ותרועה ותקיעה
תקיעה ותרו ותק' תק' ותרו ותק' כ' תרועה
זו החמורה בתורה ונקתק לנו אם היא היכלה
שאנו קוראים תרועה או אחר היא מה שאנו
קוראים שברים או אם היא שניהם יחד לפ"כ כדי
לצאת ידי ספק צרי' לתקוע תשרת גפ' ותשאת
גפ' ותלת גפ' ג' יא ששיעור תקיעה כתרועה
ושיעור תרועה כג' יבבות דהינו ג' סחובעלמא
כל שהו' ואם כקראין טרימוט"ץ ולפ"כ זה צרי'
ליזהר של יאריך בשבר כג' טרימוט"ץ שאם
כן יצא מכלל שבר ונעשה תקיעה ועריך
להאריך בתקיעה של תשרת ויחד מבשלשת
ובשלשת יחד מבשלשת ומיהו אם מאריך
הרבה בכל תקיעה אין לחוש שאין לה שיעור
למעלה וכן בתרועה יכול להאריך בה כד
שירצה וכן אם מוסיף על ג' שברים ועושה
יאווה אין לחוש ויא' ששיעור יבסאג טרימוט"ץ
ושיעור תקיעה גכ"ט טרימוט"ץ בתרועה
ולפי זה אין לחוש אם האריך קצת בשברים

וצרי' להאריך בתקיעה של תשרת כשיעור
יבסאג טרימוט"ץ ומי שולא האריך בתקיעה
כשיעור והאריך בשברים לא קיים מצוה
לא כמר ולת' כמר"י ג' שבר' צרי' לעשות
בנשימה אחת והו' של ישהה בהפסקה יותר
מכדי נשימה ויא' שצרי' לעשותם בנשימה
אחת ויראן שמים יצא חת כולם ובתקיעה
דמיושב יעשה בנשימה אחת ובתקיעות
דמנחמד יעשה בשתי נשימות" ה' אם
תקע תקי' ותרו ותלו בנשימה אחת יצא ויש
מש"ל יצא" ו' אם האריך בתקיעה אחת
של תשרת כשיעור שתי תקיעות כדי שתענה
לשם תקי' אחרת של תשרת כשצריך שיהיה
ובשבת הראשונה של תשרת לא עלתה לו לא
בשבת תקי' אחת ויא' שאם בשבת אחת לא
עלתה לו" ז' אם טעה בתשרת ואחר שנתקע
שני שברים טעה והתחיל להריע אם נזכר
מיד יתקע שבר אחר ואם לא נזכר כד
שגמור התרועה שהתחיל בה בטעות לא
הפסיד התקיעה הראשונה שתקע לא חוזר
ותוקע ג' שברים ומריע ותוקע אכל אם
אירע כן בתשרת אותרת הפסיד גם תקיעה
ראשונה" ח' אם הפסיק בתרועה בין
תקיעה לשברים ח' שהפסיק בשברים בין
תרו לתקי' וכן אם הריע שתי תרועות זו
אחר זו או שתקע אחר התקיעה תקי' כמתעקש
של לשם תקיעה והפסיק בה בין תרועה
לתקיעה או לאחרי שתקע ג' שברים שתקע
והפסיק ואח"כ תקע שברים אחרים ואם
שבר א' בכל א' והיו הפסק והפסיק גם
ראשונה" ט' אם תקע שני תשרת או
שני תשרת או שני תר"ה כהורק וטעה בשני
א"ע לחזור לא לאחור שטעה בו" י' אם
תקע בצד הרחב שלה שופר לא יצא

תקצ'א סדר תפלת מוסף ביחיד וכו' חסע" א יתפללו הצבור כל השתמלת מוסף טברכו וש"ע יתפללו ג' עמהם כחש" ב המנהג פשוט בכל בני ספרד שאין מזכירין פסוקי קרבן מוסף כלל ג עדי' לומ' את מוספי יום הזכרון כדי לכלול גם מוסף לוח וגם ביום שני יאמ' את מוספי' ד אומרים עשרה פסוקי שלמה לוח ועש' של כדונות וי' של שופרות ובכל ברכה שלשה מהן של תורה של כתובים ג של בראשית א של תורה ואם רצה להוסיף עליו עשרה רשאי" ה איך אומד' פסוקי מלכיות ולא בזכרונות ולא בשופרות של מלכיות של ישראל ואיך אומד' פסוקי זכרונות של יחיד" ו יש קודים תמיד על מה שכוהנים לה שלים פסוקי שוכח בפסוק וביום שמחתכם שאין מוזכר בו שופר ואחיצו צרות והדאש והד' כתבו לה יריב המכה" ז ועקירת יצחק היום לזרעו תזכור כך היא הכוונת המפורסמת והמודע לומ' לזרע יעקב תזכור משנה מטבע שטבעו חכמים בבדלו ואינו לא טועה" ח לא יתפלל ביחיד תפלת מוסף ברה עד אחר ג שעות ביום" תקצ'ב תפלת מוסף בל יסדר התקיעות" ובוסע" א מחזיק ש"ע התפלה ותקיע' על סדר הברכות למלכיות תשרית פעם אחת ולזכרונות תשרית ג' פירות תלת ועכשיו נוהגם לתקוע למלכיות תשרית ג' והזכרונות תשרית ג' ולשופרות ג' ב יחיד אינו מוסיף לתקוע בבדלו ואפ' יסלו מי שיתקע לו ג לא ישיח לא התוקע ולא הצבור כי תקיעת שמושב לתקיעות שמועמד ואפ' של ישיח כי ברכה לתקיעות אפ' לא בענין התקיעות

ד זה שתוקע כשהן יושבין תוקע על סדר ברכות" תקצ'ג אתם הברכו והתקיעות מעבדותיו" את צ" ובוסע" א ברכות של לה" ויהי מעבדותיו את צ" ואינו יודע כולם לא יאמ' מה שיועד מהם לא לא יאמר כלל ב וכן התקיעות מעבדותיו וזה שמינו יודע לא מקצת הקימץ שלא יעשה אותו מקצת שיועד אבל תשרית תשרית תלת ית' מעבדותיו א' ואם ידע לעשו' א מהם או שנים יעשה" תקצ'ד יחיד של התפלה ית' חבירו מוציא" ובוסע" א יחיד של תקיעת חבירו יכול לתקוע לו להוציא יחיד אבל יחיד של התפלה ט ברכות איך חבירו יכול להוציא" תקצ'ה מי שאינו בקי לא בתקיעות ולא בתפלה" ובוסע" א מי שאינו בקי בתקיעות ולא בסדר תפלת מוסף ולענין שתי עידי' באחת בקי איך בתקיעות ולא בתפלת מוסף ובאחת בקי איך בתפלת מוסף ולא בתקיעות הולך במקו' שבקי איך בתקיעות אפ' של מוסף ואיך שנתקיעו ספק" תקצ'ו א לאחר תפלה מריעים תרועה גדולה בלתי תקיעה" תקצ'ז אם מוחד להתענו' ברה" ובוסע" א אופלים ושוחטים ושומחים ותי' מתענים ברה" ולא בשב' שונה אפ' כולם יאכלו כל שבעה למען לא יקלו ראשם ותהיה ברה" בל פניהם" ב יש מקומו שקבלה בידם שכללם שראוי להתענות ברה" ומשנה רגילותו ואינו מתענה אינו משלים שבתו ג המתענה פעם אחת ברה" תענית חרות אם היה ביום ראשון עדי' להתענו' שני הימים ואם היה ביום שני יתענה ביום שני בלבד" תקצ'ח א לא שחל להיות בשב' אומ' עדיקת בבחנה" תקצ'ט א לילה שחל להיות במועד שחל" ותודיענו" תקצ'

דחכים דא"כ אף בחול אסור מפני הסכנה א"כ
אם אינם מאניעים ל' עד מתנים ו' הורשה
לעבור במים ודבר מצוה דוק לעבור בדוכו
במים עצמן אבל לעבור בקנינה קטנה יש
מי שאסור ז' חרב אסור לעבור במים פירי
לינך אצל תלמיד"ח ה' הולך לשמור פירותיו
מות לעבור במים בחליכה אבל לא בחזרה
ט' אסור להצטנן בטיט לח אם הוא טופר
ע"מ להטפוח ואסור להצטנן בכלים שיש בהם
מים א"כ חסדים ב"ץ שלא רסב"ץ של מתכת
אבל אם הם רחוקים מות וכך בפירות ובתבואה
י' כלה כל ליום מותרת לרחץ פניה"ח
מי שראה קרי בדמיו הזה ב"ה אם לא מקנחו
במפה ור"י ואם ב"ה ש' שנתלך קחץ
מקומות המלוכלכים ב' וברכות כלל ואסור
לרחוץ גופו או לטבול אע"פ שמשאיר מים השטה
ה' רגל לטבול לתפלה"י ב' בזמן הזה אסור
לשטה לטבול ב"ה א"כ הגיע זמן טבילתה ב"י
ביום"ח ת"ר"י דיני סיכה ונעילת הסנדל
ובור"ע"י א' אסור לסוך א"כ מקצת גופו
וא"כ אינו לא להעביר את הזוהמה אבל חולה
א"כ איך בוסכנה או שיש לו חטט"ץ בדאשמות
ב' אסור לנעול סנדל או מנעל שנעמד א"כ
הקטטע וכיוצא בו וא"כ שלעץ ומחופה עור
אסור אבל שנגמ' או שלקטש או שלמד או של
שלשאר מינים מותר א"כ לעצת מהם לרש"י
ג' החיה כלל יום מותרת לנעול את הסנדל
והחולה ט"ע בה אע"פ שא"כ בוסכנה וכך מה
ש' ל' מכה בדגלו"י ד' מותר כל אדם לנעול
סנדל מחמת עקב וכיוצא בו כדי שלא ישכנו
אם מעו"י"ם שם עקבים או רמ"ם כנעשים
ת"ר"י"ן י"ה אסור בתשמיש המטה וכו'
בסע"י א' י"ה אסור בתשמיש המטה ואסור
לבעב אשתו כלו היא כרה ופ"א אסור לישן עם

אשתו כמטה" ב' הרואה קרי בליל י"ה
ידאג כל השנה ואם עלתה לו שנה מונטה
לו שהוב"ה עולה בא" ת"ר"י"ן מות
יתחילו להתענות וכו"ג"ס א' התינוקות
מותרין בכל א' חוץ מבנעיל הסנדל שא"כ
חוששין כ"כ אם ינעלו" ב' קטן בן ט' שנים
שלימות וב"ץ י"ג שני שלימו מחב"ץ אותן לשטות
פי' היה רגיל לאכול בשתי שעות מן אכילתו
אותו בג' היה רגיל בג' מאכילתו אותו ב' ר"ס
כח הב"ץ מוסיף לענות אותו בש"ע"ת ג'
ב"ץ י"א ב"ץ שכל ב"ץ נקבה מתענה ומשרים
מדברי סופרי כדי לחב"ו במצות"ת ב"ת י"ב
שנה ויפ"ח וב"ץ י"ג י"ה שבה א"כ שערותיו
הם כגדולתם לכל המצות ומשרים"ץ מ' חתול
אכל אם לא הביא ב' שעריו עד י"ץ קטנים
ואינם משלימים א"כ מר"ס קטן שהיו כחות
מב"ץ ט"א"ץ מענין אותו ב"ה כדי שלא
לידי סכנה" ת"ר"י"ן עברה ומנ"ח
ויולדת ב"ה וכו"ג"ס א' עבדות ומניקות
מתענות ומשלימות ב"ה ב' עברה
שהריחה לו חש"ץ ל"ה באזנה ש"ה הוא א"כ
נתקדשה דעתה בזכרון זה מועט ואסור
מאכילת אותו עד שתתישב דעתה" ג'
כל אדם שהריח מאכל ונשתנו פניו משובח
ה' אסור יתנו לו מהמנו ומאכילת אותו ממו"י
ד' יולדת תוך ג' ליל התענה כלל מ"ג עד ז'
אם אמרה עדיכה אני מאכילת אותה מלפ"י
וא"כ הדין היא בכל אדם וימים א"כ מוכ"ץ
אותן מעת לעת כגון אם ילדה ב' בתשרי
בערב א"כ מאכילת אותה ב"ה אם לא אמרה
עדיכה אני אע"פ של שלמנו לה ג' ימים עד
י"ה בערב משו"ד כיון שנכנס יום ד' ללילתה
מ"י"ר"י לאחר שלשה" ת"ר"י"ן חולה
ב"ה וכו"ג"ס א' חולה ש"ץ ל"ה

אם יש שם רופא בקי א"ה איש שאומ' אם לא
יחביא אותו אפשר שיכבד עליו החול' ויסתף
מאכיל' אותו על פסח וא"ל שם ימות אפ"ס
החול' אומ' איני צרי' שומעין לרופא וא"ס
החול' אומ' צרי' אני אפ' ק' רופא' אומ' אינו
צרי' שומעין לחול' ב' רופא' אומ' צרי'
ורופא' אומ' אינו צרי' מאכיל' אותו ג'
אם החול' ורופא' א' עמו ואומ' שאינו צרי'
ורופא' אומ' צרי' און שחול' אינו אומ' כלום
ורופא' אחד אומ' צרי' ושנים אומ' איני צרי'
א"ס מאכיל' אותו ד' אם שנים אומ' ל'
צרי' אפ' מאה אומ' אינו צרי' ואפ' החול'
אומ' עמה' שאינו צרי' מאכיל' אותו מאחר
ששנים אומ' צרי' ה' אם החול' אומ'
אינו צרי' ורופא' מסופק מאכיל' אותו אבל
אם הרופא אומ' אינו צרי' וחול' אומ' אינו
יודע א"ס מאכיל' אותו ו' אם הרופא
אומ' שאינו מכיר החול' הרי ה' מאכיל' בעלמ'
וא"ס דבריו מעלין ולא מורידין ז' כשמאכיל'
את העבדה או את החול' מאכיל' אותו מעט
מעט כדי של יעטרף לשיעור הילכך מאכיל'
אותו כשני שלישי ביצה בצונות ושהו כדי
אכילת ד' ביצי והשתייה יבדקו בחול' עצמו
כמה היא כדי שיוסקנו לצד אחד ויראה
כמלוא לגמין ה' וישקוהו פחו מלואו
שיעור ושהו ב"ץ שתייה רשתייה כדי אכילת
ד' ביצים ולפחו ושהו ב"ץ שתייה רשתייה
כדי שיעור שתיית רביעי וקב' אמדוהו שאין
השיעורים הללו מספיקין לו או שהחול' אומ'
כ' און שנסתפקו בדבר מאכיל' ומשק' אותו
כל צרכו ט' מי שאחזו בזממוס והחול'
שבא מחמת רעות וסימנו שעיניו כהות
ואינו יכול לראות מאכיל' אותו מאכל איסור
ואם יש ב"ץ שני מיני איסורין א' חמור

מחבירו מאכיל' אותו הקל תחלה י' חולה
שאכל ב"ה ודתי' שכדעתו בענין שיכול לזכר
צרי' להזכיר של"ה בבר המזון שאומ' יעלה
ויבוא בבונה ירושת' תלויט סדר
לילי' וכו' וסעי' א' לילי' בוקר' שאומ' ש"ע
בישיבה שלמטעל ובישיבה שלמטה על דעת
המקום ועד הקהל אנו מתיר' להתפלל עם
העבדי'נים וכו' שאומ' כל בדד וחל' אומ'
שהחיינו בלא כוס ב' בלילי' ובמחרצו
אומ' בשכמלון בקול רם ג' אם חלב שנת
אומ' ויכלו וברכה אחת מעי' וחותם מקדש
השב ואינו מזכיר של"ה ד' צרי' להעמיד
אלימין ש' צוא' לשמאל' ה' יש שעומדים
על גר'יהם כל היום ופל' לילה ו' כוהגים
ללון ב' הצב' ולום שיר' ותושבחו כל חל'לה
תל' מנהג יפה להצר בתפל' שחרית
ומס' סובל קצר ביוט'ים ובקליחות שחר'
כדי למחר בענין שיסתכלו מזקק קוד' שעות
תל' סדר קריאת התורה ומילה
ב"ב וכו' וסעי' א' מועי' א"ס ספר'
בראשון קוד' ובצ"ט אחר ימות עד ויעש
כאש' צוה י' ואם חל בשב קוד' ומכט' קוד'
בשני בפיחוס ובטעור לחדש ומכט' בישיבה
ואמר קלו סל' עד כיס' תירבד ב' מילה
ב"ה מל' ב"ץ יצר למוסק אחר קריאת התורה
ולאחר המילה אומ' אשרי ואם הוא במקום
שצרי' לצאת מבי הכנ' א"ס מל' עד אחר
הצדת התורה וחזר' ואומ' קדיש ג'
מבדכ' על המילה בלא כוס ד' במוסק אומ'
ש' עסוד עבודה ה' סדר הורו חטאת עוית'
כשעת' ו' כהגו לידוד צדקה ב"ה בער
המתים תל' סדר תפלת מנחה
ובו ד' סעי' א' למטה אומ' אשרי ובא
לעיון וא"ס אומ' ואני תפלת' אפ' חל' להיות

בשכ" ומוציאין סת וקורין בוג בפרש עריות
עד סוף הפרש" והשני שימפטיך בזכר
ומסיים מי לא כמך ומכרך לפניה ולאחריה
ואם חל בשכ מזכיר בה שלש וחזרתם
בשלשבת" ג אם חל בשכ אומר צדקת
ואומר" אבינו מלכנו" ו' איך נושאין כפים
במנחה ביה וכהן שעבר וענה כדוכן ה"ז
נושא כפיו ואין מורידין אותו" תלכ"ג
סדר תפל בעיה" וכו' סעי' א'
לבעילה אומ' אשר יקריש ואינו אומ' וכו' (צו)
ב' זמן תפלת בעילה כשהחמה בראש
האילנות כדי שישיטם אותה סמוך לשקיעת
החמה ועלי ש' צדקת בעלי חיות ופסוקים
שבאמצע התפלה ואם איך לו למשוך בתפל
בעילה כלתיבה ותיבה כדרך שמושך בשאר
התפלות כדי שיגמור קורם שקיעת החמה
ג' אם חל בשבת מזכיר בה שלש אבל
בירדו שלאחר התפלה אין מזכיר בו שלש
ואם לא הזכיר בזה אין מחזיר אותו" ו'
אומ' כתר כמו במוסף" ה' נושאים כפים
בעילה" ו' בסוף הקלח אומר צדקת
ש' הו' הלה ותוקעים תשרת" תלכ"ד
סדר מוצאי"ה" וכו' סעי' א' מתפללין
תפלת ערבית ואומ' ברוך ה' עד עת
להקטוף מחול על הקדש גם כי צאתו שימתין
מעט אחר יציאת הכוכבים" ג' מבדילין
על הכוס ואין מבדלין על הכשמ' אף אם
חל להיות בשבת" ו' מבדלים על האור
ואין מבדלין במוצאי"ה על האור שהוציאו
עלה מן ראבנים ויא' שמבדלין עליו מעמד
ראשון וכו' ה' ישל שהדליק ממנו אף
מבדלין עליו במוצאי"ה אעפ"י שצדקת
מבדלין עליו שאין מבדלין במוצאי"ה לא
על האור ששבת מבדלין ממנו או ער

האור שהדליק ממנו" וכך כהנו להדליק
מעשיות שלבי הכנז ומיהו אף אסור
ביה אם הודלק בהתר כמזל לחולה יכול
לגדך" הלכות סוכה תלכ"ה
א' בסוכות תשבו
כי בסוכות הושבת את בני ישראל הם ענעבנו
שהקיינו לכל יכם שרבו שמש" תלכ"ו
העושה סוכה תחת האילן או תחת האיל
או תחת הגג וכו' סעי' א' העושה סוכה
תחת האילן יא' שאם האילן צללו מרובה
מחמתו כסולה בכל ענין אף אם הסוכה
צללה מרובה מחמתה אבאם האילן חמתו
מרובה מצלתו ואם הסוכה צללה מרובה
מחמתה בלא אילן כשרה אף לא השביל
הענפים למטה לערבה עם סכך הסוכה
אבאם אין הסוכה צללה מרובה מחמתה
לא ע"י האילן צד"י ע"י שפיל הענפים ויערבה
עם הסכך בענין של יחו כי כרים ויהא סכך
רבה עליהם ומבטלין ויא' שאם אבאם הסוכה
צללה מרובה מחמתה בלא האילן והאיל
חמתו מרובה מצלתו אבאם ענפי האילן כסוכה
כנג סכך הכשר פסולה ב"י האילן קדם ב"י
שהסוכה קדמה כיון שענפי האילן מכונני
כנג סכך הכשר אבאם הענפים כנג האור
שב"י הסכך כשרה הואיל וצל הכשר הוא
מרובה מחמתה שאם אבאם ינטל האילן יש
שיעור כשר להכשיר ובכפלה לא שאני
ל"י ב"י קדם האילן לקדמה סכך ר"י א' להם
ב' אם קצץ האילן להכשירו ולחיו הוא
עצמו מהסכך כשר והו' שינענענו שינענע
כלא לבדו ומניחו וחוזר ומגביה חבירו
ומניחו ואם לאו פסולה משו תעשה ולא
מן העשוי" ג' העושה סוכה למטה
בבית תחת הגג שהקירו הדעפי וכו' סעי' ב'

שנשארים עדיין העצים הרקיע שהעצים
מונחין עליהם כשרה" תלכך דין
הישן בסוכה וכו' סעי' א' הישן תחת
המטה בסוכה אם היה גבוה וטפח לא יצא"
ב' הישן תחת הכילה בסוכה אם אינה גבוה
וטפחיו או שאין לה גג רחב טפח יצא" ג'
העצים היוצאים מן ראשי המטה אסור לכתוב
עליהן קריץ ולישן תחתיו ואם אפ"כ גבוהים
ואם אפ"כ יוצאין מן המטה בראשה והשני
מרגלותיה כנגדו ונותנין כלל וסוף מזה להזהר
מותר לכתוב קריץ עליו ולישן תחתיו משוואץ
לה גג רחב טפח למעלה והו' של יהיו גבוהים
וטפחיהם יושב מכשירים אם בגבוהים יטפחין
ד' פירס קריץ תחת הסכך לכו"י אפ"ה בתוך
וטפחיו לגג כשרה ואם הוא רחוק ד' טפחיו פירס
הגג פסולה ואם אינו לכו"י אפ"כ שהוא בתוך ד'
טפחיו פסולה" תלכך דין" ר"ז סוכה שתחת
סוכה" וכו' ג"ס" א' סוכה שתחת סוכה
העליונה כשרה והתחתונה פסולה וה"ל שיכולה
התחתונה לקבל כרים וכסתות של עליונה ואם
ע"ה הרוחק יושב ביניהם יטפחיו אפ"כ ביניהם
יטפחיו או שיש ביניהם יטפחיו אפ"כ אינה יכולה
לקבל כרים וכסתות של עליונה ואם ע"ה הרוחק
התחתונה כשרה אם היא מקובצת כהלכתה
אם אם העליונה למעלה מעטרים ואם אינה
מקובצת כהלכתה ומתכשרת ע"י סכך ועליונה
צרי' של יהא סכך העליונה גבוה מן הארץ
למעלה מ' אמה" ב' העושה סוכתו של
בראש העולה או בראש הסמינה אם אינה
יכולה לעמוד ברוח מעוה ריבשה אפ"כ אם
אינה יכולה לעמוד ברוח מעוה דים כשרה
עשה בראש הגג או בראש האילן כשרה
ואין עולץ לה ב"ט מקצתה על האילן וכו' וכו'
כדבר אחר אם היא בעץ שאם ינטל וכו'

עומדת ולא תכל עולץ לה ב"ט ואם לאו וכו'
עולץ לה ב"ט" תלכך דין" תלכך דין" תלכך דין"
להיות הסכך וכו' יטפחיו" א' רבד שמסכך
ב' צרי' שיהיה צומח מן הארץ ותלוש ואינו
מקבל טומאה אבל רבד שאינו צומח מן הארץ
אע"פ שגידולו מן הארץ ואינו מקבל טומאה
כגון עורות של בהמה של נעדרו שאינם
מקבלים טומאה או מיני מתכות אין מסככין
בהן" ב' וכך רבד שמקבל טומאה כגון שפודים
וארוכות המטה וכל הכלים אין מסככין בהן
ואם הם נשברו של נשאר בהם שיעור קבלת
טומאה" ג' סיכה כחצים שאין להן בית קבול
כשרה שיש בהם ב' קבול פסולה" ד'
סיכה בפשתן של נידק ולא ניכף כשרה
דעץ בעלמא הוא אבל נידק וניכף פסולה
ה' בחבלים של פשתן פסולה של גמי ושל קנב
כשרה" ו' במחצלת של קנים וקשוי שוי
וגמי ב' שהיא חלקה שהי' ראויה לשכיבה ב'ן
שאינה ראויה לשכיבה" א' היא קטנה סתמה
עומדת לשכיבה ומקבלת טומאה ואין מסככין
בה אלא עשה לה סכך ואם היא גדולה סתמה
עומדת לסכך ומסככין" א' אלא עשה לה סכך
וה"ל שאין לה שפה אבל אם יש לה שפה
בענין שראויה לקבל אפ"כ אם היא נטל שפחה
אין מסככין בה" ז' יש לה סתפק אם מותר
להניח סולם על הגג כדי לסכך על גביו"
ח' אם לחבד ב' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
של ברזל או לקשרם בכלאות שהם מקבלים
טומאה אין קפידא" ט' כל מיני אוכלין
מקבלין טומאה ואין מסככין בהן" י' ענפי
תאנה וברם תאנים צמורות ובהן ענבים אם
פסולת מדוברת על האוכל מסככין בהן ואם
לאו אין מסככין בהן" ו' קצתם ואוכל יש
לדיכ תחת האוכל לקבל טומאה וכו' שוי

עליה למיכך שפסולה מז' התורה אינה ניתנת
בהתורה וא' צריכה מעבוע" י"ח וכן אמרו
לסבך בנקדים שדחבך ד' אפהבך על צד
שאר בהך ד' ואם אין ברחבך ד' כשרים אף
משוכך שדומין לכלם ונהגו של לסבך
כלל" י"ט פירס עליה סדין מפני החמה
או תחתיה סוכני הנשר כלום של יהיו עליה
וקסמים משרין על שלהנו פסולה אבל אם
לא פירס לא לתאותה כשרה והו' שיהיה בתוך
ד' לסבך ויא' נסוכה שה' מסוככת בהלכות
וידא שמים ייבש הסבך או ישרו העלי תחתיה
חממה מרובה מצלתה ופירס עליה סדין
של תיבש או תחתיה של ישרו העלי כיון
שהסדין גורם שעל ידו צלתה מרובה מא'
מתה פסולה אבל אם לא כיון כפריקת
הסדין לא להגין מפני החמה וה' עליה או
לנאותה כשרה ידלד' שיהא בתוך ד' לסבך
ומיד לכתחלה לא יעשה אלא הוא כיבד
לכל שמכיר כדי להגין או שהו' שדיובני
שאר כיבד לכל שאינו שוטחו שם ליעש
תל' דיני רפנות הסוכה

וכו' יגסעו" א כל הרבדים כנשי
 לרפנות ואפ' חמותה מרובה לא עלתה מחמת
 הרפנות כשרה" ב רפנותה סופה אם היו
 שותם אהרן לזן כמ"ז גם עושה דופק שיש
 ברחבו יותר על טפח ומעמידו בכחו סמוך
 לאחת מהרפנות ויעמיד קנה בנה חותו טפח
 ויעשה בו צורת סתח שיעמיד עליו קנה
 ועל חטפה וכשרה אעפ' שהקנה שער
 גביה אינו מאעבה" ג היו לה שתי
 רפנות זו כנגד זו וכיניהם מפולש עושה
 דופק שיש ברחבו ר' טפח' ומשהו ומעמיד
 בכחו מ"ג סמוך לאחת משתי הרפנות וכשרה
 וגב' זה צרי' לעשות צורת סתח שיתקן קנה

[illegible]

על המס על הדופן האחר ויא שאין זה צריך
צורת פתח ד' כדא בעושה סוכתו כמעט
שאין דופן אמצעי כנגדה אבל העושה
סוכתו באמצע החצר רחוק מדפנות החצר
אעפ שאין לה זה דפנות לו כנגד לו ד' ד'
בתיקון הבית בשתי דפנות העשויות כמס
גם ה' כשהכשירו בשתי דפנות העשויות
כמין גם בסכך ועוד פתח אפס יש בשתי
הדפנות פתחים הרבה שאין בהן צורת פתח
שכשתצטרף כל הפרוץ יהיה מדובה ג'
העומד כשרה ובלבד של יהא בה פרצה יתירה
על יאמו ואם יש בה צורת פתח אפס יתיר כמ'
ולרובם אפס לה צור פתח אפס ב' ב'
פרצה ית' מ' כסולה אפס עומד מדובה על
הפרוץ ו' כועץ ד' קונדס' ב' באמצע
הגב' על שפת הגג משו ואמר' אוראס
מחיצתא' ז' סיכך על גבי מבוי שיש לו
לוי או על גבי באר שיש לה פס' א' סוכה
כשרה לאותו שבת שבתוך החג בלבד מתוך
שלח' זה וסמין א' מחצות לענין שבת נחשב
אותם מחצות לענין סוכה ה' סיכך עג'
אכסדרה שיש לה פצימ' ב' שה' א' א' א'
מבנים ואין גרא' מבחוץ ב' שה' א' א'
מבחוץ ואין גרא' מבנים כשרה' לאה' לה
פצימ' כסולה מבני שה' סוכה העשויה כמבוי
שה' א' א' לא שני צדי האכסדרה ואמצע
האכסדרה אין בו כותל ושכנגדו אין כפצימ'
היו דפנותיה גבוהים ז' ומשהו והעמידם
בפחות מג' סמוך לארץ כשרה אפס הגג גבוה
הרבה ובלב שיהא מכונן כנגדו ואפס ירכו
מכונן כנגדו ממש רק שה' מתוך ג' כנגדו כש'
ואם אינה גבוהה ל' טפח אפס' בדופן זה
ד' ושני משווי' כשרה שמעמיד באמצע
ואמר' לבד למעלה ולמטה וחשוב כסתוס'

היו הדפנות גבוה' כה הארץ ג' טפח' כסולה'
העושה סוכתו ב' האילנות והאילנות דפנות
לה אפס' חזקים או שקשר אותם וח' ד' אפס'
עד של תהא הדפנות המצויה מנידה אותם תמ'
וכי' לא את האמירים בקנב' ובקש כדי שלא
תכד אותם הדפנות והשד' ה' כשרה על כפ' אין
ככז' לעשות כל המחיצות מיריעות שלגשות
בלא קצם אעפ שקושרם בטוב זמני' דמ' נתק'
ולאו אדעתה והיו לה מח' שאינה יכולה לעמוד
ברוח מצויה והרועה לעשות בקרינים טוב
שיארה במחיצות קנים בפחו' מג' י'
עושים מחיצות מבדלי חיים שיקשור שם בדמה
לדופן י' יכול לעשות מחיצות דופן לסוכה
להכשירה ואפ' ב' ובלב' של ידע אותו שהעמוד
שם שבשביל מחיצה הועמד שם אפס' בחול'
אפס' הוא יודע שכיר דמ' י' הסוכך
סוכתו על כרעי המטה והכרעים הם מחצות
אם יש גובה י' טפח' מן המטה לסכך כשרה
ואם לאו כסול' ואם סמך הסכך על גומור'
והכרעים הם דפנות אפס' גובה י' סכך מהמטה
עד הסכך כשר' כיון שיש י' טפחים מהארץ
עד הארץ תל' לא סוכה שחממה
מדובה ויתר די' הסכך וכו' סעי' א' סוכה
שחממה וצלתה שווים מלמעלה כסול' ל' כ'
שחממה מתפשטת ברחוקה ויהיה למטה
חממה מדובה מצלתה אבל אם חממה וצלתה
שוים מלמעלה כשרה' ב' אפס' מדובה
צלתה מדובה שני משווי' ובמיעוט ממנה
חממה משווי' בענין שכשתצטרף חממה
והעל שלכל הסוכה יהיה צלתה מדובה מחממה
משווי' כשרה' ג' דרך הסכך להיות כל'
כדי שידאן במבוי הכוכבים הגדולים היתה
מעובה כמין בית אעפ שאין הכוכבים מאים
מתוכה כשרה' ד' היה כסויה דק מאד

שאין מגיעו אבל כ כשר אף כל סוכה למע
 מל כיון שאין בחללה עשרים ב היתה
 גבוה יותר מל והו עץ יורדי למטהאם עלת
 מדובה מחמת כשר ואם לאו פסולה ג
 סוכה שחללה יות מל אמה ותלה בה רבדים
 נאים ועי כן נתמעה חללה לא הן מיעוט
 וכאם מיעטה כבדים וכסות לא הן מיעוט
 ואם ביטלם ד מיעטה בתנן וביטלו הן
 מיעוט ואצל עפר וביטלו אבל סתם ארבו
 מיעוט אף בעמר עד שיבטלו כפה ה
 היתגבזה מל ובנה בה מצטבה כנגד דופ
 חאמצעי על פני כולה ופה שיעור סוכה
 עשרה כולה סוכה אף מהאמצטבה והלמה
 א אם בנה האצטבה מן הצד אם יש בה חל
 האצטבה עד כותל הצד וסוף מל אמו כשר עד
 האצטבה דוקא ואם לאו פסולה ז אם בנה
 האצטבה באמצע אם יש במנה ולכותל לכל
 עד כול מל אמו כשר ז האצטבה אף אם
 גבוה יות מל אם יש בינה לכותל ד אמו כסול
 אף האצטבה גבוה ח סוכה שאנה גבוה
 י טפח פסולה ט הית גבוה מעשר ודו צ
 יורדי לתוך אף אם חמת מדובה מצלת
 פסול אכלאם הכוין ירדי לתוך אינן מסתין
 הית במזכה בל וחוקק בה להשלימה לי
 ויש בחוק שיעור הכשר פסול אם אין בחי
 לכותל ג טפח כשר יש ביניהם ג טפח פסול
 תרלי של תהיה פסול מל על ז
 ובן ד קעי א סוכה שאין בה על פסולה
 ולעכץ גורל אין לה שיעור למעלה ב אם
 היא עגולה עדי שיהא בה כדי להפע על ז
 ג יש בה על ז ובתן בה בדים לחאותה
 וממעטים אותה מל על פסולה ד מי
 שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחמו חוץ לסוכה
 ואכל כלן לא אכל בסוכה אף אם היא סוכה

דולה גזירה שמ ימשך אחד שלחמו
 תרלי דין סוכה גלגל וירקנש ובו
 א סוכה אעפ של נעשית לשם מצוה
 כשרה והוא שתהיה עשויה לעל כגון סוכת
 גלגל וירקנש אבל סוכה שנעשית מאד
 כסולה לבי של נעשית לעל לפי החוטט כדי
 ועשהו סוכה אינה סוכה שהרי לא עיבד
 גדיש זה לעל לפי כן עשה בתחלה כעמ
 שם בגדיש ואל טפח במשך ז לשם סוכה
 וחטטה אחכ והשלימה לעשה כשרה
 שהרי נעשית סוכה של לעלאם הגדיש
 גדול ולא הכחידה חלל טפח במשך ז ושוב
 חקק בה הרבה ועשה בה סוכה גדול ידבר
 כשר כולה עי משך ז שהניחתה ויג
 חקק משני צדי ד אמו יות עלה אף ה
 פסול דסקך פסול פסול מל הצד בל אמות
 תרלי דין סוכה ישנה ובו ב קעי
 א סוכה ישנה דהיא שעשאה קודם
 שיכנס ג ימי שלפני החג כשר ובלבד שיחדש
 בה דבר עתה במטה לשם החג ואם בטפח
 על טפח קריאם הוא במקו א ואם החדוש
 על פני כולה קריאם בכל דהוא עשאה
 לשם החג אף מתחלת השנה כשר בל
 חידוש ב יוצר בלי חרש שיש לו שתי
 סוכות זו לפניו מזו ועושה קדרותיו בפנימית
 ומוכרין בחיצונת הפנימית אינו יוצא בה די
 סוכה כיון שהי דידת כל השנה אינו ניכר
 שדד בה לשם מצוה והחיצונה יוצאת בה
 שהרי אינו דד בה כל השנה תרלי
 דין סוכה שאולה וגזולה וכו' ג
 מי של עשה סוכה בן בשוגג בין במזיד
 עושה סוכה בחולו של מועד אף בקוף יום
 שביעי וכאן יכול לצאת מסוכה זו ולשב
 באחרת ב יוצאין בסוכה שאולה וכא

יוצאין בשלשות מות" ג סוכה גזולה כשן
 כיצד אפתקף על חבירו והוציאן מן סוכתו
 ואזלה וישב בה יצא טחין הקרקע משלית
 ואם גדל גצים ועשה מהם סוכה אעפ"י שלא
 חיטף ולא שינה בהן כלום יצא תקנת חכמי
 שאין להעל העצים ולא דמי עצים בלב אבן
 אם גזל סוכה העשויה בראש הספינה יצא
 בראש העגלה וישבבה לא יצא" תר"לח
סוכה ומה אסורין כל שבעה" ובז
 בסע" א עצי סוכה אסורין כלן ימי החג
 בין עצי הרפנות בין עצי סכך אף באותה סוכה
 לדבר אחר כל שמונת הימים לפני שיום השמיני
 כולן הסוכה מוקצה עד בין השמשו והואיל
 והוקצה לבין השמשו של שבעה הנקצה לכל
 היום וזה אחד שעשה השיעור הצריך סכך
 הרפנות ונשלם הכשר סוכה חזק דופן לא
 מיתקרא אכל אם עשה ארבעות סתם כולן
 אסורות ומוקצות" ב ופ' אופנים ומשנים
 שותלים בסוכה כדי לנחות אסור להסתפק
 מהם כל ח' אכ' כפלו ואם התנה עליהן בשעה
 שתלן ואם אינו מודל מהן כל בין השמשו
 ה' מסתפק מהן בכל עת שירצה שהרי לא
 ה' צה אותם ולא חלה עליהם קדושת הסוכה
 וזה כחשבו כמחנה ודון שמונתה ב' צה
 הלשון אכ' אם אכ' אכ' מתנה עליהם אימתי
 שארצה מהני שגם בין השמשו בכלל
תר"ל"ד ישיבת הסוכה
 ובח"סע" א כיצד מצות
 ישיבה בסוכה שיהיה אוכל ושותה ודור
 בסוכה כל' הימים בין ביום ובין בלילה כדרך
 שהו' דרבנן בשאר ימות השנה וכל שבעת
 הימים עושה אדם את ביתו עראי ואת סוכתו
 קבע כפי כלים הנאים ומצעות הנאות בסוכה
 וכל שתייה כגון אשישות וטפות בסוכה

אכל כלל אכילה כגון קדרות וקערות חוץ
 לסוכה המונחה בסוכה ואם הית' סוכה
 קטנה מנחה חוץ לסוכה" ב אופנים
 ושותים וישנים בסוכה כל שבעה בין ביום
 בין בלילה ואין ישנים חוץ לסוכה חפ"ש
 עראי אכ' מות לאכול אכילת עראי כביצה
 מפת ומחת לשמות מים ולאכול פירות חוץ
 לסוכה אכ' מים ה' משוכה ותבשיל העשו
 מחמשת מינים אכ' על ואשיבת ערסו
 סוכה" ג אכילה בסוכה כלל יט' חג
 חובה אכ' כל כדית פת יצא ידי חובתו מכל
 וד' רשות רצה לאכול סעודה סועד בסוכה
 רצה אכ' אוכל כל' אכ' מידות או קליות חוץ
 לסוכה אוכל כדי אכילת מצה בפסח" ד
 כל' הומים קורא בתוך הסוכה וכשמוכין
 ומדקדקין במה שיקרא יב' חוץ לסוכה כדו
 שתהיה דעתו מיושבת עליו המתפלל הצה
 מתפלל בסוכה או חוץ לסוכה" ה ידו
 גשמים ה' ככנס לתוך הבית מאימתי מותר
 לפנות משירדו לתוך הסוכה טפות שאם
 יפלו לתוך התבשיל יפסל אפתבשיל שלפני
 ה' היה אוכל בסוכה וירדו גשמי' וככנס
 לביתו ופסקו הגשמים אין מח"ב' לחזור
 לסוכה עד שיגמור סעודתו" ז הי
 יש' וירדו גשמי' כליל ונכנס לתוך הבית
 ופסקו הגשמי' אין מטר יחזיק אותו לחזור
 לסוכה כל אותו הלילה לא יש' בביתו עד
 שיעלה עמוד השחר" ח נהגו שאין
 מברכין על הסוכ' לא בשעת אכילה
תר"מ מיהם הפטורי' משיבת סופו
 ובז' א כשים ועבדים וקטנים פטורי'
 מן הסוכה טומטו ואבדרג' וקטני' מספק
 וב' מ' שחציו עבד וחציו בן חורין חייב
 ב' קטן שאינו צרי' לאמו שהו' כב' חמש כבן

סמול ושיעור היבשות משיכלה מדאח ודקות
 שבו וילכו פסוק ו' נקטם ראשון דהיינו
 שנקטם רוב העלף העטונים פסוק ז'
 נקדקאם נתרדקו שני סמול זה מזה עד
 שידאן כשנים פסוק ח' ישל כמין אצין
 בשדרתו או שניצב וכוונץ או שהו עקום
 לתנו שהדי שרדז כגב בעל החסודות פסוק
 וכן אם נעקם לא מצדיו פסוק אבל אם
 נעקם לאחדיו כשר שזו היא ברייתא ט'
 אם כפוף כראשו פסוק ודק בשדרתו ליתא
 אבל עטו כפופים כראשו כמו שדרך להיות
 הדבה תלכין דייניה דם וכו' יא
 סעי' א' הדם שנקטם ראשו
 כשר נסדח חב עטו אם נשתתף ג' עלף בקן
 א' כשר ב' היו ענפיו מרובות מעטו אם
 ידוקות כשר ואם אדומות או שחורות פסוק
 ואם מיעט כשר ואיך ממעטין אותן ב"ט
 לפי שהו כמתקן עבד וליקטן או שליטן א'
 א' לאכילה קשר ג' ענף עץ עבות
 האמור בתורה הוא ההדס שעליו חופין את
 עצו כגוף שיהיו ג' עלף או זת בגבעול א'
 אבל אם היו שני העלף בשוק זה כנגד זה
 והעלה הג' למעלה מהם איך זה עבות אבל
 בקרא הדס שוטה ד' יצא הדבה בקף
 א' ונשרו מהן עד של נשארן א' א' בקף א'
 כשר א' נשרו רובן פקן שרדז ונשרו
 מהם ד' ונשארו ג' ה' למצא כענין
 כל שיעור אורך ההדס שיהא עבות ולענין
 סא ברחבו ו' יבש עליו פסוק כמו כשר
 ז' שיעור היבשו א' אם כפוף בצפון
 אם עדיין ידוקין הם כשר ואינם מקראים
 יבשים לא כשילביט פניהם ח' יבשו
 רוב עליו ונשתתף בראש כל בד מהג בדין
 קף א' וכו' ג' עלף לחים כשר ויש מפדשים

שאם אם מהג שבה קינץ יבשו שנים ודא
 כשר פיאם א' לא כשר והו' שיהיה העלף
 שהו מורכב על שניהם ט' אם אחת על
 שר יבשו הם כמו שיש פסוק וישמכש
 י' נקטם ראשו כשר א' לא עלתה בו
 תמרה וה' ליבש ראשו ויש פסוקים בנקטם
 ראשו יא' אם איך לו לא הדס שענפיו
 מרובים מעטו ב"ט מוטו ואינן מברך עליו
 תלכין דייני ערבה וכו' ב' קע'
 א' ערבי בחל האמור בתורה
 הוא מין ידוע הנקרא כן עלה שלו משוך
 כמלחץ ומין חלק וקנה שלו אדום ורוב
 מין זה גדול עלה חלים לכך נאמר וערביטן
 ואם היה גדול במדבר או בהרים כשר יא'
 כ' אחר דומה לערבה לא שעלה שר
 עגול ופיו דומה למקד וקנה שר א'
 אדום וזה ה' הנקרא צפצפה וה' פסוק
 ויש מין ערבה שאיך פיה עולה עלה חלק
 ואינו כמסר לא יש בו תלמים קטנים עד
 מאד כפופי מגל קטן וזה כשר ב'
 ערבה שיבשה או שנשרו רוב עליה או
 שנקטם ראשה פסוק אבל כמושה יא'
 שנשרו מקצת עליה כשרה וקדמם
 מכשיר נקטם ראשה תלכין
 דבריים הפוסלים באחרות וכו'
 כ' א' אתרוג היבש פסוק
 ושיעור היבשו כשאין מוציא שם ליחה
 ויבדק ע' שיעבד במוחט וכו' חוט ואם יש
 ליחה יראה כחוט ב' אתרוג שניקט
 נקב מפלש כל שהו פסוק ושאין מפלש
 אם היה כאיסור פסוק ואם חסד כל שהוא
 פסוק ויאדגם בנקב מפלש בעי חסרון
 משהו ושאין מפלש בחסרון כאיסור
 ג' מפלש יש מפרשי כפשוטו והיו שניקט

מער זה לצד זה ויש מפרשי שכוין שניקב
עד חדרי הדורע שהגרענים בתוכו מיקדי
מפולש" ו' אתרוג שנמזק כל בשריו
בפנים וקליפתו החיצונה קיימת וחדרי
הזהם קיימין בפנים כשר ויש פוסלים"
ה' כסדר כולו מראשו למקו אכ"א וחסר
כלום פסול אבל נשאר בו שיון למעל ולמטה
אם נלשהו כשר ויש מ"ט דדוקא מלמטה
אבל בחוטמו אם כלשהו פסול" ו' נקלה
הקליפה החיצונה שלו שאינו מחסרו אלא
משאר ממנו כל שהו כשר" ו"א שער' שישתי
כסרע" ז' נישל דין והו' הראש הקטן ששר
שנתו בו פסול" ו' נישל העץ שהותלו בו
באור' מעיקר האתרוג וכשר מקומו גמול
פסול" ט' עלתה חזית עליו אם בשנים
או בגמולו פסול ואם במקו' אם עלה על
דבוק פסול ואם על חוטמו אפ"ל כלשהו פסול
וחוטמו הימ' ממוקם שמתחיל להתקצ' ולהתח
כל' ראשו" ו' י"א דהא רבנן מו' ממו' ממו'
פסול הינו דין בשנת טטט' הנימור ברוכ' ד'
א"ע שבשטח החברבורות" ו' מיעוט אכל'
במיעוט כגון שכולם מער' א' שלא תרור
כשר ויש פוסלים א"כ במיעוט שלער' א'
י"א אם הו' מוחה על מחצה במקו' א' ניש'
מכשירים ויש פוסלים" י"ב מחוטמו וא"ך
דהינו במקו' שמתחיל שפע עד הכיטמה
מסל' חזית על שיו' מראה כל שהו" י"ג
חזית הוא כמו אבעבועות ויש בו ממש ש'
שמוקמו כיכר במישוש שהוא גבוה ממתחת'
י"ד אם עלתה בו חזית בענין שפסול או
שהו' כגומר אם כשקול' וחצר' למראה
האתרוג כשר" ט"ז ככל' עליו מים בתלוש
ותפח או קרה או שהו' כבוש בחומץ או מנושל
או מנומר פסול" י"ז אם הו' שחור או לבן

במקו' א' פסול כדומ' בשנים או בגמולו
דינו כחזית לפסול א"כ במיעוט" י"ז
מקום שהאתרוגים שלהם כעין שחרות מיעוט
כשרי ואם היו שחור' ביות כהם כושי' ה' ז'
פסול בכל מקום" י"ח העגול כפחור פסול"
י"ט גדול בדמס ועשאו כמין בריה אחת
פסול עשהו כמין בריהו א"ע ששאו דפין
דפין כשר" כ' התיים דהינו שגדלו שנים
דבוקים זה בזה כשר" כ"א הירוק שדומה
לעשבי השדה פסול א"כ חוזה למראה אתרוג
כשר כשמשוה' אותו" כ"ב שיעור אתרוג
קטן פחות מוכי' פסול" אבל אם הוכי' עה
א"כ אם הוכוסר שטדי' לא נגמר פדיון כשר
ואם היה גדול כל שהו כשר" כ"ג תרומה
דברים חפסלים כל מינים" וכו'
טע" א' כל ארבעת המינים פסולים בגמול
ובגמול ב"ל לפני יאוש ב"ל לאחר יאוש אכל'
אם גדל וקפצו בלא סיוע המצוה כגון גזר'
לולב ושינחו כשר דהנייה בשמי' מעשה ומ"ה'
לא יכרך עליו" ויש מ"ש דלא כפסל גזול וגבו'
לא לגבול ולגזל עצמן א"כ לאחרים כשר'
בשאר הימ' חוץ מיום ראשון" כ' וכך
שאול פסול ביום ראשון משו' דבעי' לכה" ו'
וכך שלער' הנדחת ושל אשה של שר' לפסול
אכל' שלגז' לכתחלה לא יטול ואם נטל יצא'
מיום שכו' וא"ך דלא בעי' לכה" ד' גבורה
הצפרים וכו' בהם מכות שמשיה' מות' לטול'
משו' לולב" שאר מינים למצוה" ז' כל'
לו שאמרו שהם פסולים מפני מומין שביארנו
או מפני גדל וגניבה ב"ט הראשון בלב' אכל'
בשאר ימים הכל כשר והפסול שהו' משום
ע"א או מפני שאותו אתרוג אקו' באכיל' או
מפני שאינם מינים או שהם חסרי השיעור
בין ב"ט ראשון בין בשאר ימים פסול והעש'

שני ימים טובי פסול ראשון נוטלי בשני אל
 בדוכי לא מברכין ו' בשעה דיוחק שאין
 נמצא כשר כל הפסול נוטלי ואין מברכין
תלך שיעור הדס וערבה טפח ושדרן
 א' שיעור הדס וערבה טפח ושדרן
 שלולב ו' טפח כדי שיחא שדרן וצא כרך
 ההדס טפח כאמה בתה טפח עשה אותה
 ששה צא מהם ג' להדס כמצא שיעורו וער
 פחים וזמחה שהם עשרה גזלים ושיעור
 שדרן שלולב יג' גזלים ושליש ויש כלש
 ששיעור שדרן שלולב יג' גזלים ויש ששיעור
 הד' וער יג' גזלים ושדרן שלולב יג' גזלים
 ב' אין להם שיעור למעלה ויש משאומרי
 שאין חוסין בדרך ההדס והערב כמה צרי
 שיצא שדרן שלולב למעלה מהם טפח
תלך נטילת הלולב

וברכתו ובוטו סע" א מצות
 מינים שיפול כלל לולב ושת ערבות
 וג' הדסים ומצוה לאגדם בקשר גמור ודינו
 שני קשרים זה על משו נוי ויכול לאגדם
 במין אחר ואם נשרו מה עטם בתוך האגודה
 בענין שמפסיק אין לחוש ואם לא אגדו
 מבנין או שהותר אגדו אם לאגדו ביטב קשר
 גמור לא אגדו בעטבה ב' יטול האגודה
 בידי הימני ראשיה למעלה ועיקרה למטה
 והאחרונה בשמאלית ג' אטר מטל לולב
 בימין כל אדם ואחרונה בשמאל כל אדם
 רבתי ימין ושמאל עלמא תלך ולחבתר
 ימין ושמאל ימין ו' גדם שאין לו יד
 נוטל לולב בצדו ופך האחרונה ה' יבדק
 פ' נוטל לולב ושהוא ינו קור שיטול האחרונה
 שיש יבדק עובר לעשייתו והפך האחרונה
 עד שיבדק ו' לא יבדק שהחיינו בשע
 עשיית לולב לא בשעת נטילתו ז' אם

עשה בית יד וכתב מהליל ונטלו שפרדו
 דלקיחה ע' דבר אחר שמה לקיחה ובלבד
 שיהא דרך כבוד אבל אם אינו דרך כבוד
 כגון שנתן הלולב בכלי ונטלו לא יצאו ואם
 כרך עליו סודר ונטלו או שכרך סודר על
 ידו ונטלו אומר דלא יצא ח' ינענע
 בשעה שמבדק וכך ינענע בהדרגה פני פעם
 אחת ובהדרגה ליני שבסוף שכופלים וכן
 ש' והצבור מנענעו ב פעם וכך צא
 יש חושין נא מנענע ב פעם לפי שכופלים
 אותן ט' הנענוע הוא שמוליך ידו
 מכסדרו והלאה וינענע שם ג' בהורכה
 וג' בהובאה ואח"כ מטה ידו לצד א' ועושה
 כך וכך לכל צד מיד צדדין ומעלה ומטה
 ו' יקין דרך ימין מנענעו מזרח ודרום
 מערב צפון יא צרי לחבר האחרונה
 ללולב בשע נענוע ולנענע בשניהם יא
 יב אחבה מינים הללו מעכביץ זהו
 שאם חסר לו א' מהם לא יבדק עלה שאר
 אבל נוטלים לזכר בעלמא ואם היו ארבעה
 מצויים אצלו ונטלן א' יצא יג' אם
 חסר לו א' מהמינים לא יקח מין אחד ב' א
 במקומו יד לא יקח מין אחד על
 המינים משו בל תנסין טו לא יטול
 יותר מלולב א' ואחרונה א' אבל בערבה ודק
 מוסין כלמה שירצה ויש מי שפוקד
 להניח הדס שוטה בלולב נוסף על דג
 בדין עבות ושמתידין והמדקדקין אינם
 מוסיפים על שתי ערבות וג' הדסים עבות
תלך למ נטילת לולב ובו
 בסע" א מצות לולב ביום ולא
 בלילה וכל היום כשר לנטיל לולב שאם
 לא כטל שחרית יטלנו ואח"כ זמ"ז
 מקרימי' למצוה ונטלן אותנו בצדק וזמנו

הוא משתכן החכם ועיקר מצותו בשעת
ההלל ואם עדי להשכים לדרך מטרין
משיעלה עמ' השחר" ב' אסו לאכול
קוד שיטולנו ואם שכח ואכל וכזכר והוא
על שלחנו ביום ראשון שהו מן התורה
יסקיק אם יש שהות ביום ליטול אחד שיקט
וזמון שני ודך אם יש שהו ביום לא יסקיק
ואם לא יסקיק" תלכג הדס אסור
להריחבו" ובזכט" א' הדס אסור להריח
בואכל אתרוג של מצוה מות להריח בו מן
הדין לא שכלי שנחלקו אם מבדכין עליו
אם לא ישלמנוע מלהריחבו" ב' עבר
לאושעני ולא אגבהה למיפק בה שריא
בהנחה" תלכד שיכול להחזיר קול
במים ב"ט" ובזכט" א' מקבלת אשה מלכ
מיד בנה אן מיד בעלה ומחזירתו למי
ותערף עליו מים אם עדי אבל לא תחליף
המים ובחז' הכונע מצוה להחליפם כדי
שישאר לחי והדור" תלכז א' גוי
שהביא לולב לש' מחוץ לתחום מחוץ
ליטלו אכ' מי שהחזיר בשביל" תלכז
שעדי' לחצר אחרי הידור מצוה
בקיית האתרוג" ובזכט" א' אסקנה
אתרוג שראוי לשאת בו בצמצום כגון
שהו כביצה מצומצם ואח"כ מצא גרור
ממנו מצוה להזסיק עד שלש מלגין כדי
הראשון כדי להחליפם ביותר טהא ויש מ"ש
שאם מצא שני אתרוגין לקנות והא' הודר
מחבירו יקח והדור אכ' מי יקדים מחוץ
משלש מלגין כדי חבירו" תלכז א'
קטן היודע לנענע לולב כדינו" אכ' אכ' אכ'
ח"י לקמלו לולב כדי לחככו במצוות
תלכז דיני לולב ב"ט ראשון
ובזכט" א' מן התורה אין מצות

לולב חוץ למקדש לאיום ראשון וחכמ' תקנו
שהאניטל בכל מקומו כל" ב' מיום שבת
אין לטול אכ' אסור ראשון" א' אין אדם
יוצא ידי חובתו ביום ראשון כלולבו שלאבדור
שהשאלו לו רבעינן לכם משלכם אכ' אכ'
יהא שלך עד שתצא בו ואח"כ יהא שלו כבתחל
לא יצא יהי כמו שאול ואם כתנו לובמתנה
מותר" ד' כתנו לו עמ' להחזירו יוצא
בו ידי חובתו ומחזירו שמתנה עמ' להחזיר
שמה מתנה ואם לא החזירו לא יצא אכ'
כתן לו את דמיו ואכ' נאנס מיד וכך אם
החזירו לאחר זמן מצות ולא יצא" ה'
כתנו לו מתם הוי כלו אכ' עמ' שתחזירו לו
דמסתמא עד כן כתנו לו כיון שהצריך
לצאת בו שאי לו אחר ואם לא החזירו לו
לא יצא" ומיהו אכ' לא החזירו לידו לא לא
וא לא והאחרון מחזירו לבעליו יצא"
ו' לא יתנו ביום ראשון לקט קודם שיעא
בו מפני שהקט קונה ואינו מקנה לאחרים
מז התורה ובמצא שאם החזירו לו אינו מחזיר
יש מ"ש שאם הגיע לעזכת הפעוטות מורל
ואם תפס עם התעוק כיון של יצא מיד
שפירדמו" ז' שותפין שקנו לולב או אתרוג
בשאתפות איך אמה יצא בו ידי חובתו ביום
הראשון עד שיתן לו חלקו במתנה" ח'
ואחים שקנו אתרוג מתפיסת הבית ונטל
א' מהן אתרוג ויצא בו אם יכול לאכלק ואי
האחים מקפידין בכך יצא ואם היו מקפידין
לא יצא עד שיתנו לו חלקם במתנה ואם
קנה לזה אתרוג וזה פריש או שקנו לזה
אתרוג רמוז ופריש מתפיסת הבית אינו
יצא באתרוג עד שיתנו לו חלקם במתנה
ואם לא יצא אכ' מקפידין עליו מוכר
שכל שאין שם מאותו המין איז מחילתם

כסותם מן העולם וכל כשיש שם כח ויד
 המין והנה מעולה מהאחרים מחילותם
 בסתם מועדית לפי שאינם מהבית
 מה שנוהגים במקומו שאין אתרוג
 מצוי שכל הקהל קונים אתרוג בשותפות
 הטעם מפני שכיון שקצתווח לצאתם
 מסתמא הוי כאלו פירשן שכל הקהל נותנים
 חלקם לכל מי שנטלו לצאת בו עם שחזר
 שיחזירו להם תלמי סדר קריאת
 התורה בסוכות וזמנא מועדאין ב ספרי
 בא קורין שור או כשב בפרש אמור ובשני
 קרא הספטי קרבנות המוספין ובכאן
 לחדש השביעי ומפט' בדכריה הנה יום
 בא כו' תלמי סדר הקריאה
 ובג סעי' א נוהג להעלות סת על
 התיבה ולהקיפה פעם אחת כל יום ובשביעי
 מקיפים אותה שבעה פעמים זכר למגדש
 שהיו מקיפין את המזבח וההקפות לצד
 ימין ב נוהג להקריא את מי שאין לו
 לולב ג ישמש שאין אומרי' הושענא
 בשבת ולא נהג כן תלמי א
 בליל יט שבאומ' קידוש זמן אחריו ואח
 בקריאה תלמי סדר תפלת יום שני
 מקובות ובג סעי' א ביום שני מכדי עכ"ל
 לולב וכך בכל שאר הימים ב אינו זמן
 ביום שני על הלולב אלא כחלום ראשון בשבת
 ג מועדאין ב ספרים וקורין בהן פרשיות
 שקראו אתמול ומפט' במחלים ויהלנו עד
 בחציון אותם מארץ מצרים תלמי
 סדר תפלת חה ובור סעי' א בחול המועד
 מועדאין סדר וקורין בו ב קרבנות החג שב
 פרשת פינחס וכיום הדאע' שלחול שלמוע
 קורא בהן וביום השני ולוי וביום השלישי
 וישל חוזר וקורא וביום השלישי והי קורא

ספיקא דאמא והו' וביום הב' וביום הג' ועל דרך
 זה קורים בשאר הימים ובא' שאין שם ספיקא
 אמא אין קורין בכל יום לא קרבן היום כלל
 כי ביום ב' שהו ראשון לחול שלמוע קורא בהן
 וביום הב' והג' עולים אחריו חוזרין וקורין אותה
 פרשה עצמה ועל דרך זה בכל יום משאר
 הימים ב שבת שלחול שלמוע עד שחול
 מתפלל שלשבת ואומ' יעלה ויב' בעבוד וצמח
 אומ' אתה בחרתו ומכני חטאינו את יוסף המנו
 ה' את יוסף חג הסוכה ה' וחזקתם מקדש השבת
 ויע' והזמנים ג מוציאין ב ספרי בא קורא
 ראח אתה אומ' לו ומפט' קורא בקרבנו שלפני
 ויומא ומפט' ביחזקל והיה ביום בוא גוג
 תלמי סדר יום הושענא רבה וצו
 סעי' א ביום ג' שהו יום הושענא
 נוהג להרבות במצמורים כמו ב"ט ומרבים
 קצת בכירות כמו ביום הכפר לבי שבת כידוע
 על המים ונוהגים להתירבו אגודות שללולב
 ומקיפים ז' ומרבים תחנונים על המים פ
 ונוטלי' ערבה ביום זה מלבד ערבה שנוטל
 ואין מברכין עליה ג ישמש שאין ביום
 זה מקיפים כלולב ולא בערבה ולא נהגו כן א
 להקריא בגמ' בערבה ד שיעור ערבד
 זו אכ' עלה א בבר אחד ושיעור ארבע כשיעור
 ערבה שכלולב וחובט בה על הקרקע ואין על
 הכלי פעמים אומ' ה ואינה כיוטלת לבני
 עצמה של יאגוד דבר אחר עמה אכאם יש
 לו בידו ואין לחוש ו אין אדם יוצא ידי
 חובתו בערבה שכלולב אכ' הגביה אותה בפע
 א לשם לולב וא לשם ערבה וי' שיוצא בה
 ג ישמש שאינו יכול לטלה עם הלולב בשע
 שהו יוצא בה ידי חובתו עד אחד שיצר ויטול
 ויכענע כתחלה ואם כטלה עובר משו ברכ
 תוסף ואחר הבענוע הראשון יכול הוא לטלה

עם הלכות וכל שכן בשעת הקפה ואעפ"י שמה
 שכתוב **הטלה** עוב משו כל תוסף טעות
 הוא בעיני מ"מ איך הפסד לחוש לדמיון וכתב
 עוד דגם אחד נטילה ובעמנו צרי' לתפשט העת
 לבדה להכיר שהאחובה ובשע החביבה
 יטלה בפע עצמה ויצא בה ידי חובתו
 ח' ישמש שאסור ליהנות מה הערכה שבו
 אעפ"י שנדרקת איך לפקוע עולה"ט ישמש
 שיש ליזהר של יקוץ ויחד ערכה למצוה
 משהגוי אפ' בדשו הגוי"י אסחל יום
 הושענא רבה ביום ראשון וקצצו גוים ערכה
 בשבת והביאו כשרה" **תל"ק** אסו
 לטלטל בשביעי"י ובז' סע"י א' אתרוג
 בשביעי אסו שהרי חוקקה לכל אומ' נפסל
 אחר שעשה בו מצוה אסור כל' ימי ובשמיני
 עצרת מותר ובחל' שעושי' בימי טובי שלגלות
 אסו אף בשמיני ומותר בתשיעי ואפ"ל להיו
 בא' בשביעי אסור בחל' להיו בא' בשבת
 כ' הכריזו אחרונים ל' ימים כל' ארצות
 ואוכלו למחר אבל בימנו אסו שהוקצה לכל
 אותה יום" **תל"ק** דיני סוכה ביום ה'
 ובז' ס"א אעפ"י שגמר מלאכול ביום השביעי
 שחר' לא יסתור סוכתו אבל מוציא הוא את
 הכלים ממנה מן המטרה ולמעל ומתקן את
 הבית לכבוד י"ט האחרון ואם אין לו לפנות
 כליו ורועה לאכול בה בשמיני צרי' לפנות
 בה מקו' י' על' לעשו הכר שהו' יושב בה
 של' לשם מצות סוכה של' יהא כדא' כמוס'ף
 ואם הוצרך לסעוד בשאר היום צרי' לאכול
 בסוכה שמצותה כל' סעודה ובחל' שצריך
 לישב בה בשמיני גמר מלאכול ביום החמור
 כליו וממנה אותם ממנה ואם אין לו מקום
 להוריד את כליו ורועה לאכול בה ב' י' אסו
 יפול לפחו סה מפע שהו' י"ט ומה יעשה

להכירה אם היות קטנה שאסו להכירה מה הכר
 מכביס בה קדרות וקערה וכו' מהם סרי' להכיר
 שרי' פמולה ושכר נמדה מצותה
תל"כ סוכה וזויה אסור' גם בחל' ובז'
 סע"א סוכה וזויה אסור' גם בשמיני ובחל'
 שעושים שני ימים סוכה אסור' גם בשמיני שהוא
 ספק שמיני ואסחל שבת במוצאי י"ט האחרון
 שרחג מהג' של' להסתפק מכו"י סוכה עד
 מוצאי י"ט מתיר"י **תל"ק** סדר
 תפלת לילה עזרת וזמון" ובז' סע"י א' ליל
 ח' אסחל בתפלת ותת' לכו' י"ט את יום חג העצרת
 הזה ובחל' אוכלים בסוכה כל' לילה וביום מפני
 שהו' ספק ואף מדר' כ' על' שיבתה ומקדשי'
 ואומר' זכ"י"י שחרית מוצאי' ג' ספרי'
 וקור' בא' מוצאת הברכה עד סוף התורה
 ובשני בדאשית עד אשר ברא' לעשו ובג'
 ביום הח' עצרת ומפטי' ויהי אחרי מות משה
 ובמקום שעושי' שני ימים טובי' איך מוציא י'י
 ביום הראשון לא' ספרי' וקור' בא' ה' מפרשת
 ראה כל' הכבוד ואם הו' שבת קור' י' וזאת חיל'
 עשרת עשר ומפטי' קורא בשני ביום הח' עצרת
 ומפטי' במסכים ויהי ככלות שלמ' ומחזיר
 הספרי' ואז' קריש ומכריז משיב הרוח ומחזיר
 הגשם **תל"ט** סדר יום שמחת תורה ובז'
 סע"א במקום שעושי' כימ' לילת שיעי' מדר'
 ואומר' זמון ולמחר מוצאי' ג' ספרי' וקור' י'י
 בא' מוצאת הברכה עד סוף התורה ובשני בראש
 עד אשר ברא' לעשו ובג' קורא המפטי' כח
 אתמול ומפטי' ויהי אחרי מות משה
הלכות חנוכה **תל"ע** זכרים
האסורים והמותרים
 בחנוכה" ובז' סע"י א' בכה בפסלו ד'
 ימים חנוכה ואסורים בהספד ותענית אבר'
 מותר' בעשיית מלאכה ובהגות הנשים שו'

לעשות ולמלאכה בעוד שהצירות דולקו ויש
 מ"ש שאין להקל להם ב' רבוי הסעודות
 שמרבים בהם סעודות הרשו של קבעם
 למטה ושמה" א' אין מקבצין בהם לא
 להם בכני' תל' ע"א סדר הדלקת
 נר חנוכה ומקום הנחתו וכו' חסע" א' צרי'
 לזהר מאד בהדלקת נר חנוכה ואפ' ע"כ
 המתפרעסמן הצדקה שולאו מוכר בסותו
 ולקח שמן להדליק ב' כמה נרות מדליק
 כלילה הראשון מדליק א' מכתן חך מוסיק
 והולך א' בכל לילה עד שבלי אחרון עד
 חואל אם רבים בני הבית לא ידל' קו יותר
 ג' נר שיש לו שת' פיות עולה לו בשביר
 שנים" ו' מלאקערה שמן והקיפה פתילות
 אם כפה עליה כלי כל פתילה עולה בשביר
 נר א' לא כפה עליה כל אפ' לנר א' אינו עולה
 לפי שה' כמורה" ה' נר חנוכה מניחו על
 פתח הסמוך לר"ה מבחוץ אם הבית סתום
 לר"ה מניחו על פתחו ואם יש חצר לפני הבית
 מניחו על פתח החצר ואם היה רד בעליה
 שאין לו פתח פתוח לר"ה מניחו בחלון הסמוך
 לר"ה ובשעת הסכנה שאינו רשאי לקיים
 הצו נה מניחו של שלחנו ודין ועדי' נר אחר
 להשתמש לאורו ואם יש מדורה א' נר אחר
 ואם הו' אדם חשוב שאין רדכו להשתמש
 לאור המדורה צרי' נר אחר" ו' מגירו
 למעל מג' טפח' ומצוה להניחו למטה כג'
 טפח' ואם הניחו למעלה מו' טפח' יצא אבל
 אם הניחו למעל מכ' אמה לא יעא" ז'
 מצוה בטפח הסמוך לכתח משמאל כד' שתוף
 מצודה מימין ונר חנוכה משמאל ואם אין משל
 בכתח מניחו מימין ואם יניחו בדלת עצמו
 יניחו פתח צד שלכניסה לצד שמאל ובבית
 הכנס מניחו בכותל דרום ומדליק ומברכ'

משו פרסומי ניסא" ח' אצור שיש לה
 שני פתחים מב' רוחו צרי' להדליק בשניהם
 מפני החשד ואם שני הפתחים ברוח א' די' לו
 כל מהם" תל' ע"ב צמ' נר חנוכה וכו'
 ב' סע" א' אין מדליקין פ' חנוך קוד' שתשע
 חזמה לא עד סוף שקיעתה לא מאחרי'
 ולא מקדימין ויש מ"ש שאם הוא סרוך יכול
 להקדים מכלל המנח ולמעל וכלל שיתבאר
 שמן עד שתכלה רגל מן השוק" ב' שכן
 או היזיר ולא הדליק עם שקיעת החמה מדליק
 והולך עד שתכלה רגל מן השוק שהוא כמו
 חצי שעה שאז העם עובדים ושבים ואינם
 פרסומי ניסא היכלך צרי' לתת בה שמן כזה
 השיעור ואם נתן בה יות יכול לכבותה לאחר
 שעבר זה הזמן" וכן יכול להשתמש לאורו
 לאחר זה הזמן ומיהו ה"מ לכתחל אבל אם
 עבר זה הזמן ולא הדליק מדליק והולך כל
 הלילה ואם עבר כל הלילה ולא הדליק אפ' לו
 תשלומין" תל' ע"ג שמנים ופתילות
 הכשרות לחנוכה" וכו' סע" א'
 כל השמנים והפתילות כשרי' לנר חנוכה ואעפ'
 שאין השמנים כמשיך אחר הפתילות
 ואין האור כחלה יפה באותם פתילות ואפ' לו
 בלי שבת שבתוך ימי חנוכה מותר להדליק
 בנר חנוכה השמנים והפתילות שאסו להדליק
 בהם נר שבת לפי שאסו להשתמש בנר
 חנוכה ב' בשב' ב' בחול ואפ' לבדוק מעות
 או למנות לאורה אסו ואפ' תשמיש שלק'
 דושה כמו ללמוד לאורה אסור ויש כמי
 שמתיר בתשמיש שלק' דושה וכו' ג' להדליק
 נר בוסף כד' שאם ישתמש לאורה יחיה לאור
 הכוסף שהו אותו שהדליק אחרון ויכריכו
 מרחיק קצת משאר נרות מצוה" ב'
 הדלקה עשה מצוה לכתב אם כבתה קורב

שעבר זמנה אינו זקוק לה ואם כבתה בע"ש
 קוד קבלת שבת שעדיין הוא מכיל אינו זקוק לה
 וכן אם לאחר שהדליקה לא לתקנה וכמה אותה
 בשבת אינו זקוק לה" א' עד שלא רמס שהיה
 ליה בלילה א' כעשה יש ואין מדליקין בו
 לילה אחר לא לוקח חדשים בכל לילה ואם אין
 לו לא ישן מקומו בכל לילה באור" ובר שלמחמת
 א' עד חדש ושלא כפית או שלא רמס מצופה
 דינו כמתכת" ד' איך חוששין למתילתו
 להחליפה עד שתכלה" תרע"ד
 שמונת להדליק מנר לנר וכו' בסע" א'
 מדליקין עד חנוכה מנר חנוכה ודוק להדליק
 המזה בלא חמיעי לא להדליק מזה לזה
 ע"כ שכלול אסור יש מתיריבגם בזה א"כ
 ה' בענין שיש לחוש שיכבה הנר שלאחר
 קוד שידליק נר אחר שלא חנוכה" ב' יש
 מש שגר של בית חכמים נשלשבת ושלחנות
 כולם של מצוה הם ומות להדליק משה לזה
 תרע"ה שהדליקה עושה מצוה ולח
 הנחה" וכו' בסע" א' הדליקה עושה מצוה
 ולא הנחה שאם הייתה מונחת במקומה של
 לשם מצוה חנוכה מדליקה שם ואצל הסירה
 ולהניחה לשם מצוה חנו' לכ"כ עשית שהיה
 חלוקת כל היום שהדליקה מע"ש למצוה חנו'
 למנועש תכבה ומדליקה לשם מצוה ומכ"כ
 צרי שידליקה במקומו הנחתה שאם הדליקה
 בכנים והוציאה לא יצא לא יעא שהדואה אות
 לערכו ה' מדליקה וכ"כ אם מדליקה וחוצה
 כידו במקומה לא יעא שהדואה אומ' לערכו
 ה' חוצה" ב' יש מ"ש דכיון דהדליקה
 עושה מצוה צרי שיתן שמן בנר כדי שיעו
 קודם הדליקה א"כ אם בידך והדליק וא"כ
 הוסיף שמן עד כדי שיעור לא יעא יר"י
 חובתו" א' אשה מדליקת נר חנוכה שאין

היא חייבת בה א"כ אם הדליקה חשו לא עשה
 כלום אע"פ שהניחה גדול ויש מ"ש מקטן שהגיע
 לחינק מותר" תרע"ו סידה בדכור
 והדליקה וכו' בסע" א' המדליק בלילה
 ראשון מברך ג' ברכו להדליק נר חנוכה ושע
 נסים ושהחיינו ואם לא בידך זמן כליל ראשון
 מברך בליל שני או כשיזכור" ב' מלל
 שני וזך מברך שנים להדליק ושע נסים
 ג' מי של הדליק ואינו עתיד להדליק במקומו
 הליל ואם אין מדליקין עליו בתוך ביתו כשדואה
 נר חנוכה מברך שעש נסים וכליל ראשון מברך
 גם שהחיינו ואם אח"כ בליל שני או ג' בא להדליק
 אינו חולץ ומברך שהחיינו" ד' אחר שהדליק
 אומ' הנרות הללו אנן מדליקין עלה תשועות
 ועל הנסים ועל הנפלאות כו' ה' יתחיל
 להדליק בליל ראשון כנר היותר ימיני וכליל
 שני כשיוסיף נר אחר סמוך לו יתחיל ויברך
 על הנוסף שהו יותר שמאל כדי להפגור
 לימין וכ"כ כלל ג' כשיוסיף עוד אחר סמוך
 לשני גדול הראשון יתחיל בנוסף וכו' יתחיל
 הברכה וא"כ יפנה לצד ימין וכ"כ בכל לילה
 נמצא שתמיד מברך על הנוסף שהו מורה
 על הנס שהרי בתוספות הימים נתוסף הנס
 תרע"ז א' אכסנאי שאין מדליק בביתו
 צרי לתת פרוטה לבעל הבית להשתתף
 עמו בשמן של נר חנוכה ואם יש לו סתח
 פתוח לעצמו צרי להדליק בפתחו אע"פ
 שאותו בית אינו מיוחד ללשעה והו' אוכל
 על שלחן בעל הבית והה' לבק האוכל אע"פ
 אביו" ב' קטן שהגיע לחינוך צרי להדליק
 ג' יא שאע"פ שמדליקין עליו בתוך ביתו
 אם הו' במקום שאין בו ישרץ מדליק בביתו
 ד' הבותר ביום השמיני בן השמ"ה העריך

לשיעור ההלכה עשה לו מדורה ושורפה
 בפני עצמו שהרי הוקצה למצותו ואם
 נתערב בשמן אחר ואף בו ששים לבטל
 נש"מ שאין להקפיד עליו כדי לבטל
תרפח כר של סבת קוד לנר חנוכה
 וכו' סעי' א' מי שאין ידו משגת לקנות נר
 חנוכה ונר שב יקנה נר שבת משו שלם כצנ
 ואם יש לו לשמש ואין לו לנר חנוכה וליד
 ולידיוש היום יקנה לנר חנוכה משו מרסומי
 נוסא' **תרעט** א בעש מדליק כר
 חנוכה חנה ואחכר של שבת **תרפ**
 של להניח הנרות סמוך לפתח בליל שבת
 ומכסע' א מכל שבת צריך ליתן שום
 רבד לחאץ בין הנרות לפתח בשביל הרח של
 יכבה הנרות כשפותח את הדלת ב בעש
 אסו לקבוע הנרות בדלת עצמה או חוץ הדלת
 ויש מי שמתיר **תרפא** אין מברילין
 בנר חנוכה במוצש' ובבסע' א
 במוצש' אין מברילין בנר חנוכה שאין נהנים
 לאורו ואין מברכין על הנר עד שיאורו
 לאורו ב מברילין נר חנוכה בבי הכנסת
 קוד הבדלה **תרפב** דין על הנסים בחנו
 ובבסע' א כל ימי חנוכה אומ'
 פל הנסים בברכה המצו בברכה הארץ ובתפלה
 בברכת מורים ואם לא אמ' אין מברכין
 אותו ומיהאסנכר באותה ברכה כל
 זמן של הזכירת השם אפ' נזכר בין אתה
 להשם חוץ' ב גם במוסק של שב' ושלד'ח
 צדי להזכיר של חנוכה אעפ' שאין מוסק
 בחנוכה ג אין אומרין בשם שעשית כ'
 לא מקיים ועשית עמהם נסים וגבורות
 בימים ההם בעת הזאת ויא' שאומרים אותו
תרפג כל ימי חנוכה גומרין את
 ההל' **תרפד** סדר קריאת התורה

בחנוכה" ובבסע' א קורין בקרבנות
 הנשיאים שבפרש' נשא ג בכל יום ומתחילין
 בברכת כהנים וקורא אותן עם כהן וליד
 קורא ביום הראשון ביום בקורא כהן ביום
 הב' עד פר אחריב בקר ולוי עד ביום השטשי
 וישל חוץ וקורא ביום השני ועל דרך א'
 בכל יום ביום שני מתחילין ביום השמיני
 וגומרין כל הסדר וקורין פרש' ראשונה ש'
 להבדלות' ב בשב' שבחנוכה מוציאין
 בספר' בא קורא פרש' השבוע ובשני קורא
 בשלחננו ומפט' רני ושמי' ואם חלו בושני
 שבתות מפט' בשנייה במלכי בנרות שג'
 ג אם חלו טבת בשב' מוציאין ג ספרים
 וקור' בפרש' השבוע ובשני קורא אבטל
 ומתחיל וביום השבת ובקורא מפט' רני
 בשלחננו ומפט' רני ושמי' אם חל רח'
 בחול מוציאין בספר' וקור' בא ג בשלחננו
 ובשני קורא בשלחננו ואם טעה החס'
 וקראו בשלחננו אמלא הוציא ספר שני
 אין צרי' לקרות יות אכל אם הוציא ספר שני
 משו פגמו צרי' לקרוא בשלחננו כ'
תרפה סדר קריאת הפרשיות וכו'
 ז סעי' א לח אדר הסמוך לנני
 שחל להיות בשב' קורין פרש' שקלים שהיא
 כיתשא עד ועשית כבוד נחש ומפט' ויבחת
 יהוידע ומוציאין ג ספר' בא קורא פרש' השבוע
 השבוע ובשני שלחננו ובקורא מפט' רני בשב'
 שקלים ב בשבת שנייה מוציאין בספר'
 בא קור' פרש' השבוע ובשני קור' זכור
 ומפט' ותהי המלחמה ג בשבתג שהי
 טו באדר מפקדין' ובשב' רביעי כל לאור
 מוציאין בספר' בא קורין פרש' השבוע ובשני
 קורא פרש' מרה ומפט' וזרתתי עליכם מים
 טהורים ד בשבתג שהי כט באדר נ'

מוציאין

מוציאין ב' ספרי סא קורי כרש השבוע ובשם
 החדש הזה ומכתיב בדאשון בא' לחדש"
 ה' חל' רח' אדר הסמוך לניסן בתוך ומיהשבו
 ואכ' בעש מקדימין לקדו' מרש שקלים בשבת
 שלפניו ומפסיק בשנייה כדי שתהא שבת
 זכור בשב' הסמוכה לפרים מלפניה ואם חל
 מרים בעש מקדימין לקדו' כרש' זכור בשבת
 שלפניו ו' העמים שהיו יקבעו בה' רח'
 אדר צדדו וסימן לשבתות ההפסדה שטובין
 ודבין כלום שחל רח' בשבת מפסיקין בטו'
 בו וסימ' שטו' וכשחל ביום שני מפסיקין בו
 בו וסימ' ב' וכשחל ביום מ' מפסיקין בד' בו
 וסימ' ד' וכשחל ביום מ' מפסיקין בשבת
 שבתות בשני בו וב' בו וסימ' וכה"ל
 ואם פרש' זכור ופרש' פרה חייבין לקראם
 מדאורייתא ^{לכ' ב' ר"ש} **הלכות מגלה**
 תלפין וצ' תענית ^{אסתר}
 ובג' סע' א' בחנו ופורי מות להתענו'
 לפניהם ולאחריהם ב' מתענים בג' אדר
 ואם חל מרים בא' בשב' מקדימין להתענו' ביום
 ה' ג' יש מתענים ג' ימים זכר לתעניות
 אסתר תלפין וצ' קריאת המגלה
 ובג' סע' א' חייב אדם לקרות אדר
 המגלה כליל ולשנותה ביום ושלילה זמנה
 כל הלילה ושלוש זמנה כל היום מהכ"ל
 החמה עד סוף היום ואם קראה משעלה
 עמו השח' יצא ב' מצטלים תלפין
 לשמוע מקרא מגלה לשאר מצות שלתור
 שכולם כרחים מפני מק' מגלה ואין לד' זכר
 שנדחה מק' מגלה מפני חוס' ממת מצוה
 שאין לו קובדי' שהפ' גע' בז' קובדו תחלה
 ואח' קורא תלפין וצ' כרחים
 המוקפי חומה מימין יהושע
 ב' כן וכו' סע' א' כרחים המוקפי חומה

מימות יחושע ב' מן אכ' אינם מוקפים עכשו
 קורין בטו' אכ' הם בחל ואכ' אי' בהם עשרה
 בטלעם חו' שהוקף ואח' ישב או שישב
 תחלה ע' להקיפו אח' להקיפו כשנדרש
 שישבת חל עד של להקיפו ב' וכך
 הכפרים הערים עמהם אכ' אינם סמוכים
 כגון שה' בהראו שסמוכי להם אכ' אינן
 נדאין עמהן כגון שה' בעמק ובל' של
 יהיו רחוקים ית' ממיל ובושן אעפ' שאינה
 מוקפת חומ' מימין יהושע קורים בטו' הואיל
 ונעשה בו הנס' ג' כפרים וע' ידות גדולות
 ופרכים שאינן מוקפין חומ' מימין יהושע ב'
 גון קורין ביד' ד' כדך שהח' אספק אהם
 הוקף בימי יהושע אהם לוח' קורין ביד' ובטו' של
 ובטל' וזה יבדך כי אם ביד' שהו' זכר
 קריאה לרוב העולם ה' ב' עיר שהדך
 לחדך אוב' כדך שהלך לעיר אמה' דעתו
 לחזו' למקומו בזמן קריאה ונתעכב ולא
 חזר קורא במקומו ואם לא היה בד' ערב
 לחזור ל' לאחר צמך קריאה קורא עם אנשי
 המקום שהו' שם ו' אם טו' שחל להיות
 בשבת אי' קורין המגלה בשבוע מקדימין
 בעש' וגופים מעות מתמת עכ"ם ואחר קים
 אותם בו ביום וביום שב' מוציאין ב' ספרי
 אכ' קורי ויבא עמלק ואומ' על הנסים ואין
 עושין סעודת מורים ער' יום א' בשבת
 ה' המפרש בים והיו צא כשיירה וינימו צי' א'
 מגלה להלך עמו יקראנה ב' אוב' אוב' א'
 בלא ברכה ואם א"א להמות' עד ימים הלל'
 יא' שקורא אכ' מתחלת החדש ה' ב'
 עיר שהיה בספינה ולא היה בידו מגלה
 ואח' נצד' מנה לובטו קורא אותה בטו'
 תלפין שהכל חייבין בקריאת מגלה
 ובג' סע' א' הכל חייבין בקריאתה

אנשים ונשים וגרים ועבדים משוחררים
 ומחנכים את הקטנים לקרותה" ב
 הקורא וא' השומע מקריאה יצא ידי חובתו
 והוא שישמע מפי מי שהו חיי בקריאתה
 לפי אם היה הקורא חרש או קטן או שוט
 השומע ממנו לא יצא וא' שהטעם אינן
 מוציאות את האנשים" ג
 מוציא מינו ולא שאינו מינו" טו מטוס ומי
 שחציו עבד אפי' מינו אינו מוציא" ד
 השומע מגלה מפי שהוא מורד הנאה ממנו
 יצא" ה
 מקום שאין מניין אפי' יורג
 והאחרים אינן יודעים אפי' טורח את כלם
 ואם כולם יודעים כל א' קורא לעצמו" ו
 מנהג טוב להביא קטנים וקטנות לשמוע
 מקרא מגלה" ז
 וצ"ע דיני קריאת
 המגלה וכו' יח"ט א
 קורא
 אדם את המגלה ב"ן עומד ב"ן יושב אבל
 לא יקרא בעצמו יושב לכתחלה מפני כבוד
 הצבור" ב
 אפי' שנים ואפי' עשרה יכולים
 לקרות ביחד ויוצאים הם והשומע יצא מהם
 צ"ל לקרותה כולה ומתוך הכתב ואם
 קראה ע"פ לא יצא וצ"ל שתהא כתובה כולה
 לפניו ולכתחלה אבל בדי עבד אם השמיע
 המופר באמצעות יבנות אפי' ע"ד חציה
 קראם הקורא לפי שאין אבל בזהר מחציה
 ח"ה כתובה לא שהן מטושטשות ואין
 היטובת ניכר פסולה" ד
 מישתופס
 כיון מגלה שאינה כשרה לא יקרא עם ש"ס
 לא שומע ושומע" ה
 קראה סירובי
 יהיו שפסק בה ושהו ואח"כ חזר למקום
 שפסק אפי' שהו כדי לגמור את כולה יצא
 ו
 הקורא את המגלה למפרע לא יצא
 קרא פסוק א' ודפ' השני וקרא ג' ואח"כ
 חזר וקרא השני לא יצא מפני שקרא ש

למפרע כיון א' כי יעשה מתחיל מפיסוק
 שני ששכח וקרא על הסדר" ז
 הקורא
 את המגלה ע"פ לא יצא ידי חובתו" ח
 הלועז ששמע את המגלה הכתובה בלשון
 הקדש וכתב הקדש אפי' שאינו יודע מה
 הם אומרי יצא ידי חובתו" ט
 היתכנות
 תרגום או בלשון אחרת מלשונות הגויים לא
 יצא ידי חובתו בקריאתה לא המכיר אותה
 הבלשון בלבד אבל אם היתה כתובה בכתב
 עברי וקראה ארמי לארמי לא יצא שגמץ
 זה קורא ע"פ וכיין של יצא ידי חובתו הקורא
 לא יצא השומע ממנו" י
 מי שיוודע לעצ
 יודע אשוראינו יצא בלעד ויש אומרים
 שיוצא" יא
 ישלחות ביד הקורים לעצ
 המגלה בלשון לעצ אפי' שכתובה בלש לעצ
 יב
 קראה מתמגם הואיל ולא נדרש כשיצא
 יצא אבל אם שגגה מתמגם לא יצא
 יג
 היה כותבה שקורא פסוק במגלה שהו
 מעתיק ממנה וכותבו אם כיון לבד יצא יד
 חובתו יצא והוא שתהא כתובה כולה לפניו
 במגלה שהו מעתיק נאמנה וכפ' אם היה
 מגיה וכפ' אם היה חרש פסוק במגלה
 שלימה ודרשו אם כיון לבד יצא ידי חובתו
 יצא ולא יפסיק בה בענינים אחרים כשרדו
 שאמר להכסיק בו בענינים אחרים" יד
 וקוראת המגלה צד" שיכין להוציא השומע
 ועד" שיתכין השומע ואם הקורא ש"ס
 מסתמא דעתו על כל השומעו אפי' המאחר
 בית הכנסת אין מדקדק בטעיותיה ויא' וקרא
 בטעות שהלשון זה עכ"ל הא' בההוא עובא
 דתרי תלמידיהון יתבי קמי דרב חד דר
 יהודים וחד קרי יהודים ולא אהדר חד מניה
 אבל טעות אחד לא" טו
 עדי' לומר
 עשרת בטקמן ועשרת בנשימה אחת

להודיע שכלם נהרגו ונתלו כחצות י'

צריך שיאמר וזרז המן ברוך מרדכי ארורה
זרז ברוכה חסדך ארורים כל עובדי אלילים
ברוכים כל ישראל וצריך שיאמר וחס חרבונה
זכור לטוב ו' מנהג כל ישראל שהקורא
קורא ונושא כאברת להראות העם ושיאמר חזק
וכוחה כולה ומכרך יח מגלה בארבעה
עשר ובאו צריך להלך אחר עשרה ואם אי אפשר
בעשרה קורים אותה ביחיד

הרצא דיני כתיבת המגלה ותפירתה
ובו י' סעיפים א' ח' כותבין המגלה לארבע
על המגלה או על הקלף כסף ואם כתבה בגי עשה
וקונוקוס כשרה כתבה בשאר מיני צבעונין כפולה
וצריכה שרטוט כחודה עצמה ואין העור שלה
צריך לעבוד לשמה ב' היתה כתבה עלהניד
או על עור שאינו מעובד או שכתבה מי או מי
כפולה ודינה כסף לענין הקף גויל וחטוטרות חיות
ותוליות הדין וקיימן וכל גומות האותיות בצורות
ובחירות ויתרות וצריכה עמוד בסופה וחלקה
בראשה כדי להקיצה בו ו' שאין צריכה ג'
עשרת בעהמין צריך לכתבם כשורה ולא כשאר
שורות שחלק על גבי כתב לא מעט חלק בין כתב
לכתב ואם לא עשה כן כפולה ד'

צריך להאריך וזו דוגמה וצריך לכתב איש
בדיו נחמ וזאת בסופו ה' אם תפירה
בחוץ פשתן כפולה ו' אם הטי לבה חוץ
לחוץ בידים כשרה ובלבד שיהיו משולשים וזו
שם ומנע שיש בו טרועים שונים צריך לצאת ידי
כחם ויעשה שלש תפירות בראשה ושלש בסופה
חדיע באמצעיתה ותפירה אחת בחלק הרביעי
הצד שה ותפירה אחת בחלק הרביעי שומד האחר
צריך להטח שור בראשה היריעה ו'

בזונה כשתופרים יחד ובמשהו סג' ח'
קדין בצבור במגלה הבתובה בין התמימים
וקרא לא יצא לא אם כן היתה יתירה על שאר

היריעות או חסרה כדי שיבא לה היכר המלך

היחיד קורא בה מכלל אינה חסרה או יתירה
ויצא בה ידי חובתו ודוקא כשהיא כתובה במלון
כספר תורה ב' מגלה שהיא נקודה ובין אם
כתובה בדף הראשון ברכות וכיוצא אינו מכלל
בכך י' אם אין מגלה כשרה קודין בחומש
בלא ברכה יא אם קרא במגלה גדולה

יצא תרצב דיני ברכת המגלה ובד' סעיפים
א' הקורא את המגלה מדרך לפנה שלש ברכות
על מקדא ושעשה נסים וגו' ושהחיינו וגו' וביום
חינו חומר ומכרך שהחיינו ולאחריה נהגין לבדך
הרב מתריבנו כו' ואם לא בדרך לא לפנה ולא
לאחריה יצא ב' ח' לשה בעת שקורים

אותה ג' ח' על כן שיצא כבר מדרך להג'
את אחר ידי חובתו ד' מי שהוא מנוקצת
ואינו יכול לילך לבית הכנסת וצריך להמותן לאחר
שקראו הקהל וקשה עליו ליטב בתעט כל כך
יכול לשמוע קריאתה מבעוד יום מגלה המגלה
ולמעשה תרצב סדר תפירות פורים ובד' סעיפים

א' אחר קריאת המגלה בערבית חומר וזאת קדוש
ואם חל במנוצח שבת חומר ויהי נוקם קודם וזאת
קדוש ב' חומר על הנשים בלילה וביום

ג' אין קודין בו הלל ואין נזכרין על פניהם
ד' מוציאין פט תורה וקורין בוצע שתויבא עמלק
ואף על כן שאין בה לאט נקיים וקורין המגלה
ואחר כך קדוש תרצב דיין מעורת פורים

ובו ד' סעיפים א' חייב כל אדם ליתן לפחות
שתי מתנות לשני עניים ב' ח' ומחלקין מעות
מרים לא לכל מי ששט ידו ליטול נותנין לו ומקום
שנהגו ח' ליתן לבנים נותנין ג' במקום שאין עניים
יכול ללכת מעות מרים שלו לעצמו ונותנם במקום
שירצה תרצה דיני סעודת פורים ובד' ר'

סעיפים א' סעודת מרים שעשה בבילה לא
יצא ידי חובתו ב' חייב איש לאביו ובמדיח
על

עד דלא ידעבין חרור המן למדין מרדכי
 ג חומר על הנשים בברכת המנוח בברכת החתן
 ואם הכח' לבקשותיו ביום ונעשה עד הלילה א
 חומר על הנשים דבתר תחלת בעודה חזלנין ויש
 מי שחומר שאיט חומרה ד חייב לשלוח
 שתי מנות בשר או שלמים אוכלים של ומשלוח
 מנות איש לרעהו שתי מנות לאיש אחד וכל המענה
 לשלוח מנות לרעים משאבח ואם חתן לו מחלף עם
 חבירו זה שולח לזה בעודתו וזה נותן לזה בעודתו
 כדי לקיים ומשלוח מנות איש לרעהו
 תרצו דיני הספר ותענית ועשיית מלאכה בגור'
 וכו' ח סעיפים א פורים מותר בעשיית מלאכה
 ובמקום שנהגו שלא לעשות חתן עושין והנשים חינו
 רוחה מימך בדין מאתה מלאכה לעולם אלא אם כן הוא
 בעין של שמחה כגון בית חתנות כגון או חבדניק של
 מלכ' דש' ב חתן במקום שנהגו לא נהגו לא
 ביום מקדש מבלה בלבד אבל לאחרי את של זה בזה
 חינו מנהג ג יום יד ויום טו חסורים בהספר
 ובתענית לבד אדם בכל מקום בין לבד כרבים שהם
 עושים יום נא בלבד בין לבד עידיהם שהם עושים יום
 יד בלבד והנשים מעשות בהם שכלן עונות באחת
 ומטות שמכות בן על כף אבל לא מקוננות שיהא
 אחת מעבדת וכולן עונות חמירה נקדירות לא
 מעטות ולא מקוננות ד כל דברי חכמות נהגין
 בחסות ונורים ה אם חלכורים במוצאי שבת
 והאכל יוסב בבית רבנות בשבת במנהג לא יצא
 משם עד שימלא תכלת ערבית וישמע קריאת המעלה
 ולמחרת לא יצא מכתה ביתו 2 יש מי שאמ
 שהחין מותר בבשר ויין דלא חתי עשה דיהי
 דאכלות ודחי עשה דרבים דחוריתא לשמח ב
 בגורים דברי קבלה עמדו שהם כדברי תורה
 ח מותר לישא אשה בגורים
 תרצ

תרצו אין אומרין תחנה בפורים וכו'
 סעיף אחד יום יד ויום טו שבחור ראשון
 אין נזכרין על פניהם ואין אומרין מזמור יעקב
 ביום צרה ומקור בהקנא ותענית אבל שאר דברים
 אין נהגין בהן ויש אומרים דאין בהספר ותענית
 מותרין
 שו"ע

חשן המשפט הלכות דיינים מני
השופטים בארץ ובחוצה לארץ וכו' סעיפים
א בנות הזה דנים דיינים דיני הודאות והלואות
וכתובות אשה ויורשות ומתנות ומזיק ומקובצין
שם הדברים המצויים תמיד ויש בהם הסדק כס חבל
דברים שאינם מצויין מעלי שיש בהן סכסוך במה
שחלף בהנהגה או דבר שחזק בהן הסדק כס מעל
שם מצוי כגון תשלומי כפל וכפל הקטנות שקטנו
המזיק בתקנה לחבירו וכסבור את חבירו וכן כל
המשלם יותר על מה שהיה ראוי לשלם חצי נזק חצי
אם לא מונחים הסמוכים בארץ ידלחוק ויחצי
נזק דורות ומכאן שמה מונח ואינו קנה ב' חס
שחלף חבירו אין נגבים דיינים שאינם ממונים בארץ
ישל נזק צער ופסד וכו' וכו' אכל שבת ורמי
הבין ב' בהנהגה שהזיקה את החס ארץ בונים
נזק דיינים שאינם ממונים בארץ מנע שהיה שחינו
הזיק אכל חס שהזיק בהנהגה חבירו משלם נזק שלם
בכל מקום וכן בהנהגה שהזיקה בהן ורמי הוא לזה
מונחת ומתחלטה הז' דבר מצוי ומבין ארץ דיינים
שאין קטנה בארץ וכן מי שגנב אונסל ומבין מונח
הז' בלכד ד' דעת ודמיון וכן דין האסור
דין חותן דייני שאל פסול בארץ א' מעט שדיינים
שאל פסול בארץ חתן ומבין קנסות מניין אותו עד
שיפסד בעל דינו וכיון שיתן לו שיעור הדמיון לו
מדין לו וכן אם תנע הכניק שיעור מה שדמיון לו לטוב
אין מונחין מידו ו' המבי' שברבים מניין אותו
שישיטנו כדמיון לט' כדמיון ב' בית דין מבין
ועשין לצורך שעה וכו' סעיף אחד
א כל בית דין חס אינם ממונים בארץ ישרא' אסורים
דין בין מניין בין ממון בין כל דין עולם ואם אין כדבר
עדות ממונה ואם הוא אכל חובבים אותו ע' גנים וכל מעשי
יהו' שלש נדוקה גדול הדור אונסל העיר שהמנהגות דין
עליהם ב' בכמה דיינים דין ובוד' סעיפים
א אין ב' כמות מעל וכלל פקדון ב' ומ' הדינות והם
דין את האדם בעל כרחו אם התבע מוסד לדין לדין או
מאונסל לדין עם התובע בעירו חבל אם רוצה לדין עמו
בעיר לא שחינו חזק כל שבורר התובע או זה בורר לו א'
זה בורר לו ב' כחות משלמה אין דיינים אין אכל
טעו לא אם חבל בעל דיינים מו' שה' מונחה לדיןם כל
שאלו ב' אם הם פסולים בארץ הודמה שמונים בפניהם כמו
מונחה הודמה שמונים בפניהם כמו מונחה חזק לכל ויכול
להחליף בענין שטענו בפניהם והכופר בפניהם ואחרי כן
עדים לא הוחזקו כמס' אכלה' מעט שאינם ממונים הודמה
בפניהם הודמה בכל וכן כופר ואחרי כן הוחזקו כמס'
ואינו יכול לחזור ולטעון מעט שיחיד מונחה לדיןם חזק
לו לדין יחיד מונחת חכמי' שיש שיע' עמו אחרים מעט

שכל שלב בית דין שלם הוא כל זמן שהם רבים ה' משובח ומנוב
שיחתך דין ב'א' ובעשה וכו' שיהיו של דיינים ב'א' ובעשה
ודמיון ואם לאדם חס שיפסד דין עד שידע עמ' י'א' שמה י'א'
עם חס' שחלף חס' י'א' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מונחה וכל דבריו עליו בעל דין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
אין דינו דין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
ב' ו' כיצד אדם עשה דין לעצמו וכו' סעיף אחד
א יכול אדם לטעות דין לעצמו חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
לקחת מידו ואם האחר עומד כנגדו יכול להכותו עד שיטחט חס'
הוא דבר שאין בו חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
לברר שכלו הוא כותל בדין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
ה' באיזה יום דין ובאיזה זמן ביום וכו' סעיפים
א אסור לדין בשבת ו'א' ואם עבר דין דינו דין ב' אין דין בערב
שבת ובערב י'א' ואם המנינו לבעל דין לבוא לבית דין חס' חס' חס'
המנינו לבוא אחר שבת ו'א' ולא בא חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
בעס' ותשי' לז' שחינו בעיר לבוא לדין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
לבוא אחר כך קונעין דיו' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
התחיל לדין דין מונח ביום מונח ב' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מהבקר עד סוף שנה חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מפסיקין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
להתחיל אחר שיבטל דין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
בעל דין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
אין דיינים י'א' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
לשנה כדמיון חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
ב' ראוי לדין והפסוליה מחמת שנאה וקורבה וכו' י'
א ב' שלב שיהיה א' מהם מ' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
אמו מנין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מונח ואם שלשה ממונים חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
כל אחד מהם מונח בא' מעט חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
ב' י'א' שחינו ראוי לדין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
עמד חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
כסולה לדין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
דין ודין עד שמונח חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מעט שיהיה אונסל לדין חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
אין מעט כגון חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
עדים חס'
ב' חס'
לבעיר דנים בעדות אחרים חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
שקטן מונח אין דין יכול לכוף לכוף חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
וחס'
מעט שחינו שחינו ולא דינו אסור ככפשו וכל חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
שחינו אונסל ולא מקשר עת' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
בעיני דיינים ובפניהם חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
מעט חס'
לישב בדין יחד מנע השנה שביניהם דעת כל אחד מהם לסתור דבר
חבירו חס'
דין שידע בחבירו שה' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
א' חס'
שנאת מונח אהבת הבריות חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'
חס' חס'

ושלשית רבס אותם שמתוך כך יצא
אפלו היה האחד שבידו בעל הדין חכם גדול וקמח
אינו יכול לכופ את בעל דינו שידון אצל זה אלא גם
הוא בורד מי שידעה ב כותבים פלוני ביד את
פלוני ופל ביד את פל וכל זמן שלא כתם יכולים
לחזור בהם ומשכתבו אין יכולים לחזור בהם לפיכך
אין כותבין אלא מדעת שניהם ושניהם נותני שכר
הסופר ג אין כופין את האדם שיתן טענה
בכתב ואין לדין לקבל טענות בכתב אלא ישמעו
טענותיהם מפיהם ויצו לסופר לכתבם ולפי יתבו
אם מדעת שניהם ושניהם נותני שכר הסופר
ד אם בן לפסול דין שבידו תבירו בגלגל גורל
או בפיקול משפחה אין שומעין לו אפילו עד אחד
מערב בדבריו ה אם בידו הנתבע היתע
ערות לחבירו ואחזיק אותנו לבדו דין אחד ו
אם הצדקו הדיינים לשאול דבר מבית דין הגדול
כותבין ושולחין ובד הגדול מוריעין להם דעתם
והם דנין אותם וליכא למימר שיפסקו בד הגדול
עליהם את הדין והא בעינן שיהיו בעלי הדין עומדים
לפני הדיינים ז אם בידו להם עשרה
אנשים שידיו להם בין בדין בין בפשרה ושאלו
יכרימו לדעת אחת ילכו אחר הדוב ונסתלקו
מהם ואינו חוזק דעתו או שאמר איני יודע אפילו
האכרימו התשעה כולם לדעת אחת אינו כולם
יד **אחר מבעלי דינים אומר**
כלך לבד

וראוי אומר מאיזה טעם דעתו ובוט סעיפים
א שנים שנתעצמו בדין זה אומנין כחן וזה חזק
נעלה לבד הגדול כופין אותו ודין בעירו ואם אמר
כתבו ותנו לי מאיזה טעם דעתו שמח טעיתם
כותבים ונותנים לו ואח"כ מוציאין ממנו ואם הוצרך
לשאול דבר מבד הגדול כותבים ושולחין ושולחין ודין
להם בעדים כפי מה שיבא בכתב בד הגדול ושני
בעלי דינים יפרעו שכר השליח בדין בשאר הדיינים
שזה טוען וזה טוען או כשאמר המלוה כדון כחן
והלוה אומנין כלל לבד הגדול אבל אם אמר המלוה נלך
לבית דין הגדול כופין את הלוה ועולה עמו וכן אם
טען זה שהזיק את גזנו ודעה הטוען לעלות כופין כל
שבעירו את הנטען לעלות עמו וכן כל כוונת בזה
בדין כשהיו שם עדים חוליה לנאכל או לניקח או

למלוה אבל שיענה דיקנית אין מחייבין את הנשבע
לענות כלל אלא נשבע במקומו ונפטר וכן הדין בזה
הזה שאין שם כל הגדול אבל יש מקומות שיש בהם
חכמה גדולה מומחים לדינים ומקומות שיש בהם חכמה
שאינם כמותם אם אמר המלוה כלל למקום פלוני
פל ופל הגדול וכו' לפינו כופין את הלוה והוא עומד
ב אם הוצרך תח ויודע לכתוב דאיתנו וכשהוא עומד
הדין אין לתת לכתוב בעצמו כששולחין בדין
מבד הגדול לא הדיינים יעתיקו אותם א יא שכתב
יש שכתב בעיר אחר והוא גזל מחבירו יכול
מבעלי דינים לומר לא הדין בפני זה ואעפ"כ שחזק
קטן ממנו כיון ששניהם בעיר אחת י ו
שאלו חוזה הדין שבעל דין חושדו שנוטה הדין
צריך להודיעו מאיזה טעם דנו אפילו אסלא
ה המוחייב בדין אינו חייב לשלם לכשנאמר
יעזובנו ונעלף שהדין קן לדון בעיר אחרת וזה
מילי דלא מקריב למקס בדינא לא שרצה לדון
בעיר אחרת אבל אם היה מקריב לבוא לבד הדין
התובע להוציא הוצאותיו לכופו לירד לדון חייב
לפרוע לו כל הוצאותיו וימש שאלו חבוע בעדאות
הוצאות הוצאות בדיינים וטוענים ונעלף שמתוך
קידובו הוצרך להוליכו בעדאות אינו חייב לשלם
לו הוצאותיו ו חייב בהו בד לפדוע ויצא
נחמד ואמר פרעתי את הדין נאמן תבא בדין
ענין א אם בא הזוכה לבד ותובע שיכתבו
לופסק דין אם כותבים ונותנים לו שם
יש בידו פסק דין שחבירו חייב לו אם הלוה נאמן
לומר לא פרעתי כשימ' לפא

איזה דין דנין תחלה ודין
מדומה
א צריך הדין שיקדים לדון הדין שבא לפינו
ותחלה אבל צריך להקדים דין שלתח אפילו הוא נאמן
וכן מצוה עליו להפך בזכות מה שיכפל
היו לפניו דינים הרבה מקדימין דין היתום לדין
האלמנה ודין האלמנה לדין תלך ודין תלך קודם לדין טל
ודין האשה קודם לדין האיש ג הדין שבא
לפניו דין שיודע שהוא מדומה לא יאמר אחרת
ויהיה הקולר תלוי בצואר העדים כיצד יעשה יודע
בו ויחקור הדבה בדרישה וחקירה שלא יצי נפשות
אם נראה לו לפי דעתו שיש בו דמאות או שאין

דעתו קומכת על דברי העדים אעפ"י שחייבו לומר לפסל
 וזו שדעתו נוטה שבעל דין זה דמאי ובעל עדמה
 והשיח את העדים אעפ"י שהם כשרים ולפי תומם
 העיון הזה הטעם חזק שעה לא מכלל הדברים שיש
 שם דברים שחריס מקושרים ואינם דיונים לגלותם
 כלל הדברים וכיוצא בהם אסור לו לחתוך אותם ודין
 לא יסלק עצמו מדין זה וידונו מי שלבו שלם בדבר
 והדי הדברים מסורים ללב ונשיהיה דוחה הדף ש
 במאמנו דמוכח שהדין מוחמה היה כותב ומתן כוז
 הנתבע שאין לשום דין להשתדל בדיון זה 4
 בזה נשיהיה החובה דמאי אבל אם הנתבע דמאי אין
 הדין יכול להסתלק שלא ישתדל הדמאי בדמאותו
 לא ידונו ויחקור יפה לבטל דמאותו ואם נראה
 לו באומנותו דמוכח שהוא חייב ויחייבו סם הוא
 דין מומחה ויחיד בדורו ה' ישליון דיכ
 מאונות עלפי הדברים שדעתו נוטה להם שהם אמת
 והדבר חזק בלבם שהוא כך אעפ"י שאין שם דמאות
 בדורה ומשכחו בתי דינים שאינם הגונים ובעל צדק
 הסביון שלא יפכו שבוטה את בדאיה בדורה ולא
 יממו שטר ויפקידו חזקתו עלפי עדות חשה או
 קרוב אעפ"י שדעתו קומכת על דבריו וכך אין מוצאין
 מהותומים את בדאיה בדורה לא בדעת הדין ולא
 במאין המצדל הטוען ואעפ"י שהם העיד אדם
 עומק בדבר מכלל הדברים ונאמה דעתו שחייב אמת
 הוא אמת ממתיק בדין ואינו דוחה עדותו ומשא אמת
 עם בעל דינים עד שידון בדברי העד ודורש ויחקר
 עד שיתבדר הדבר או יעשו פשרה או יסתלק
 מהדין כמו שנתבאר 4

כמה זמן נותנין להביא ראיה

הטבת
 חס ובוהקע"א אמר אחד מבעלי הדין יש
 לו עד להביא כותעם לו זמן ל' יום ולחחר ל' יום
 פוקים הדין ואם מביאין אחכ יסתור הדין ואם
 גלוי וידוע לבד שכל ופלא הם עדים בדבר והרחיק
 נדוד כותעם לו זמן ש' יום לכל להביא ב' הא
 ויהי אצל ל' יום דוקא כשתבעוהו תחלה בלא ראיה
 וחייבוהו בד' שישבע וזה טוען יש לי ראיה ואיפה
 מצויה עתה בידי ואינו דוחה לקבל שבוטתו אע
 כותעם לו זמן ל' יום אבל אם טען תחלה יש לי ראיה
 ואינה מצויה עתה בידי מה צורך ליתן לו זמן להביא

יש יבולו הנתבע וכל זמן שלא יביא לא ישיב לו
 כותעו ואם חזר וחזר אין לי ראיה ישיב לו בלא ראיה
 ימ"ש שנשבע ונפטר ואינו נחמק להביא עוד ראיה
 ג' טען אחד מבעלי דינים יש לי זכות בעדים או בראיה
 בדורה ואיני יודע בידמי הוא חייב הדין להטיל חרם
 על כל מי שידע לו זכות בעדים או בדאיה שידע לדין
 חפלו ואם הזכות שנהערים והדאיה יודע בהם כז
 שכנגדו חייב להקדי' 4 האומר לחבירו שטר
 שבידך זכות יש לי בו אם הלה מודה שיש לזה בו
 זכות חייב להוציאו בבית דין ובד' יעניקו מה שכתב
 מ זכותו אבל אם הלה אומר שאין בידו שטר שיהא
 בו שום זכות לזה אין מחייבים אותו להראות שטר
 לשום אדם אבל אם ידעה זה להחריס חרם קסם על
 כל מי שיש בידו שטר שיש לו זכות בו שידאנו יחריס
 ואם טען זה בודאי שהוא יודע שהשטר שיש לו זכות
 בו הוא אצל ה' נשבע היקד שאינו אצל ה' 4
 המוציא שטר של חבירו והלה טוען שיש בו ציוף
 ושא שיתנו לו כל הטפסות השטר כדי להדיק בו
 נותנים לו אעפ"י שכתבו בלא טפסות טופס מזה
 השטר 4 **וי' להשוות הבעלי דינים**
 בכל דבר וכו' י' טעמים

א' בצדק משפט עמוכך איזה הוא צדק המשפט
 זו השוית שני הבעלי דינים בכל דבר לא יהא אחד
 מדבר כל צדק וא' אומ' לו קצד דבדיק ולא יסביר
 פנים לאחד וידבר לו דלות וירעפנו לא וידבר לו נשות
 ואם היה א' מהם מלובש בגדים יקדים ותב' מלובש
 בגדים בצוים אומרים למבובד' או הנכשה במותק
 או לבוש כמורה ולא יהא א' יושב וא' עומד א' שיהם
 עומדים ואם קצו בד' לחשיב ואת שניהם מושיבים
 ולא ישב אחד למעלה ואחד למטה א' זה בצד זה
 בד' בשעת משא ומתן אבל בשעת גמר דין שיהם
 בעמידה לבתחלה איזה הוא גמר דין אישפל אחת
 זכאי אישפל אתה חייב והעדים לבתחלה לעולם
 בעמידה 4 תח' וע' שבאו לדין מושיבים את
 החכם ואומרים לו לעם הארץ שב ואם לא ישב אין
 מקפידין בבדי' 4 כבר נהגו כל בתי דין ישראל
 מאחד חכמי הגמרא שמושיבין בעלי דינים וגם
 העדים כדי להסיר המחלוקת שאין במס' להעמיד
 משפטי הדת על תלם 4 אם הנתבע אומ' אב
 חפץ שישבו אהבי וקדובי אצל כשאני טוען עמכם

כדי שלא יסתמו טענותי בזהם הרבים הדין
 והשותפים יבררו להם אחד מהם נטעון בשביל פולס
 או נטעון כלל לעצמו זה אחד זה וגם הנתבע לא ירח
 אזהביו תצלו ה' אסור לדין לשמוע דברי בעל דין
 האחד שלא בפני בעל דין הבירור וכן הבעל דין מזהיר
 על כך ותלמיד שיש לו דין לפני רבו לא יקדים לבא
 לפני בעל דינו שלא יהא נראה כמקדים כדי לקדר
 טענותיו שלא בפני הבירור ואם יש לו עת קבוע לבא
 לממור לפניו ובה העת ההיא מותר לו לא יהיה
 הדין שומע מפני התורגמן ואם היה מכיר בלשונם
 ושומע טענותיהם אבל אינו יודע בלשונם כל כך
 שידע להשיב להם ולתוריעם פסק הדין מותר להעמיד
 מתורגמן ל' צריך הדין לשמוע הבעל דינו
 ולשנות אותם ש' ואמר המלך זאת חומרת בע
 החי וזו ומצריך הדין בלבו וחלף חותכו ה'
 דין שדן דין ולבנוקפו לומר שהוא טועה לא יחזיק
 דבריו להביא דין ויהא להעמיד שהוא בוש לחזור
 אל לכל הצדדן יחזור להוציא הדין לאמתו לא
 יעשה הדין מליץ לדבריו של בעל דין אלא יאמר
 מה שמראה לו וישתוק ולא ילמד לאחד מבעל הדין
 כלל אפלו הביא מבעל דינו עד אחד לא יאמר
 לו אין מחייבין ממון על פי עד אלא יאמר לנטען
 ה' העיד עליך עד שיטעון ואמר עד אחד אינו ראוי
 על וכן כל כמות בזה ט' דחה הדין עדות לא
 מהם ובעל דין מבקש לחמרו חייב יודע להכריע
 הדברים או שדחהו מצטער להציל עצמו בטענת
 חמת ומפני החימה והכעס נסתלקה ממנו ונשתנה
 מפני הסבלות ה' מותר לסעוד ולהבינו ותחת הדבר
 משום פתח פתח לחלם וצריך להתישב בדבר זה
 הרבה כדי שלא יהיה כעורכי הדינים ה'
 לדין לחס דין על דל שלא יאמר עד הוא זה ובעל
 דינו עשיר וחייב לפרנסו חזקת דין ומצא מתפרנס
 בכבוד ולא להדר פני גרן שאם באו לפניו עשיר
 חזקת גרן עס עד הדין לא יכבדו ולא יאמרו
 שלא יסתמו דברי בעל דינו ולא יאמר הדין חזקת
 דין ומצא מתפרנס לא יאמר חזקת דין ולא יאמר
 שיתן לו את שלו לא יחלק היד מיד לאמתו ואם
 באו לפניו אחד כשר ואחד דשע לא יאמר דשע
 ותקומו משקד וזה בחזקת שאינו משנה דבריו
 חטה הדין על הדשע לא לעולם יהיה בעל הדין

בעיניו כדשעים ובחזקת שכלל מהם טוען
 וידון כפי מה שידחה לו מהדברים וכשיפטר
 יהיו בעיניו ככשרים שקבלו עליהם את הדין וידון
 כל אחד לכף זכות יא צריך הדין למקד
 מיד אחד שיתבדר לו שאם מענה את הדין
 בדברים הבדורים כדי לנעוץ מהבעל דין
 להתעשו עולי יב בשאחד מהבעל דינים
 להבירור בפני הדין באומ לו כך וכך ותחייב
 אם אין הדין כך צריך הדין לומר לו שקר אתה אומר
יח כיצד נושאין ונותנין
 ושהולכין
 וב' א' הביא אחד מהבעל דינים שיש
 לדבריו מכעיס העדים ומקבלם עדותם ש'
 כמו שיתבאר בסיומם לא ולאחר שיקבלו עדותם
 יוציאו כל אדם לחאץ וישארו ויתנו בדבר אם יסמך
 לדעת אחת מוטב ואם לא יכלו הדוב שטעמו
 חייב זה אומ' זכאי חייב ב' אומרים זכאי וא' אומ'
 חייב זכאי יא אומ' זכאי וא' אומ' חייב וא' אומ'
 אינו יודע ואפלו שנים אומ' זכאי או חייב ואחד
 אומ' אינו יודע יוסיפו לדיינים ומצאן שהם
 ה' נושאים ונותנים בדבר סס ג' מזכרם וז' מחייבים
 זכאי ואם ג' מחייבים וז' מזכרם מחייבים זכאי
 זכאי וז' אומ' חייב וא' אומ' אינו יודע יוסיפו טו
 דיינים אבל לא יאבעה אומרים זכאי או חייב
 אומ' חייב יודע או שאמרו ג' זכאי וא' אומ' חייב
 וא' אומ' אינו יודע בין שהוא אומ' שאמ' תורה
 יודע בין שהוא אחד הולכים אחד הרוב ג'
 היו מחצה על מחצה וא' אומ' אינו יודע הדין
 מוסיפין שנים אחדים וכן אם נסתפק הצדד
 והולכים עד אחד ושבעים הגיעו לאחד ושבעים
 ואמרו לא זכאי והול' חייב ואחד אומ' אינו יודע
 נושאים ונותנים עמו עד שיחזור הצד האחד
 נמצאו לו מזכרם או מחייבים ואם לא חזר לא
 הוא ולא אחד מהם הדי הממון ספק ומעמידים
 הממון בחזקת בעליו ג' כל מי שאמר אינו
 יודע אינו צריך לתב טעם לדבריו ולהודיע מזה
 טעם בא לו הספק בדיוק שמראה המזכה מזה
 טעם מזכה המחייב מאיזה טעם מחייב
 י' שלשה שישבו לדין וסלק אחד מהם עצמו
 אף השנים יכולים לממור הדין ה' ואם אמרין

והיה במו שלם היה חייב שבועה ואמר חשבע לך
שבועה אם קנו מידי חיינו יכול לחזור בו ואם לא קנו
מידי חשבע שקבל בבל חוזר עד שיבא העין וישבע
כג עד מתי נאמן הדיין לומר
למה זכרתי כל זמן שבטעם דינים עומדים לפני הדיין
נאמן לומר למה זכרתי ולמה חייבתי נסתלק מלפני חיי
נאמן אם אין בידו פסק דין ודוקא בשורה דדיינה אבל
דין התלוי בטענות לא שייך בו נאמנות שלפני הטענות
ישנה הזוכה ובלבד שנת יסתור טענות הדחשונות
וכל זה דוקא בדין אחד אבל שנים נאמנים לעולם
ואפילו אם יש שני עדים שמכחישן אחד **כד**
שנזקקין לתובע תחלה וכו' **ה**
טעם אחד
מקקק את לתובע תחלה ואם זייל בבסי דנתבע נאמן
לו תחלה **כה דין שטעה** מותר חוזר
ומת משלם
א כל דין שדין דיני ממונות וטעה **כז טעה** בדברים
הגלויים והידועים כגון דינים המפורשים במשנה או
בגמרא או בדברי הפוסקים חוזר הדין וזינן אותו חוזר
ואם לא להחזיר כגון שהלך **כח שטל** הממון שלא כדן
למדינת הים או שהיה חלם או שטמא דבר הטהור
או שהורה בבשרה שהיא טריפה והחבילה לכלבים
וכיוצא בזה הדין פטור מלשלם חשבע שגס להזיק לא
נתכוון להזיק **כט טעה** בשיקול הדעת כגון שזכר
שהוא מחלוקת תנאים או אמרתיים ולא נפקה הנהגה
כאחד מהם בפירוש ועשה כאחד מהם ולא ידע
שכבד פשט המעשה בכל העולם כדברי החרד אם
אם היה זה דין מומחה נטל רשות מריש גלותא
או שלא נטל רשות אבל אם קבל אותו בעלי דינים
עליהם הואיל והוא מומחה חוזר הדין והוא אפסיד
להחזיר פטור מלשלם **ג** היה הנזעה מומחה בלד
ולא נטל רשות ולא קבל אותו בלד עליהם או שלא היה
מומחה אבל אם קבל אותו בלד עליהם בלדן להם בדין
וטעה בשיקול הדעת אם נשא ונתן ביד מה שעשה
עשוי וישלם מביתו ואם לא נשא ונתן ביד חזר הדין
ואם לא להחזיר ישלם מביתו **ד** אבל מי שאינו
מומחה לא קבלו אותו בעלי דינים אעפ"י שנטל רשות
הוא בכל בעל זרוע ואינו בכלל הדיינים לפיכך אין
דימו דין בין טעה בין לא טעה וכל אחד מבני דינים

אם דעה חוזר ודין בפעם בלד ואם טעה ועשה ונתן ביד
לשלם מביתו וחוזר ולדוק אכעל דין שנתן לו שלא כדן
ואם אין לו להחזיר או שטמא או שהחביל דבר המותר
ישלם כדן כל גורם להזיק שזה מתבאר להזיק הוא
דין שטעה וחייב שבועה למי שאינו חייב בה ועשה אפסיד
עם בעל דינו כדי שלא ישבע וחלכ ידע שחייבו בן שטעה
חשבע שקנו מידי על הפשרה חייב כלום דקטן בשטמא
חוזר **כו שלא לדון בדיני גוים**
דסעיפס **א**
לדון בפעם דיני גוים ובערכאות שלהם אפילו בדין שנים
בדיני ישראל ואפילו נדעו בבעל דינים לדון בפניהם
ובל הצד לדון בפניהם הדין דשטע ופלא חרף וגרף וחדים
בדית מלכה **ב** היתה יד הגוים תדופה ובעל דינו
חייבו יכול להציל ממנו בדיני ישראל יתבע על דיני
תחלה אם לא רצה לבא בכותל רשות מבד ומציל בדין גו
מידעל דינו **ג** המקבל עליו בקטן לדון עם חבירו
לפע הגוים חייבו כלום וחזור לדון בפניהם ואם קבל
עליו שאם לא יכל לדון בפניהם יהיה עליו כד וכך מנע
חזור לילך לדון עמו לפעם גוים וחייב ליתן מה שיקבל עליו
לעמים ויש **ד** שחזק שאין בלד מוציאין ממנו מותר
אחרו שחל הנזר עליו **ה** שטר שכתוב שיוכל למנוע
בדין האומות אינו רשאי לתבעו בפניהם ואם מסר
השטר לגוי שיתבענו בפניהם חייב לשלם לו כל מה
שהפסיד יותר ממה שהיה חייב בדין ישראל
כז שלא לקלל דיין ולא שום
מישראל
א המקלל אחד מישראל **כח** או בכנוי או באחד
מהשמות שקורין הגוים להקלל אם היה בעדים ונתן
לוקה או משום לא תקלל חרש ואם היה הדין לוקה עד
אחד משום לא תקלל ואחרו היו לשון קללה **כט**
אם לא היתה שם התראה או שקלל בלד שם ופלא
כגו או שהיתה הקללה באה מכלל הדברים כגון שאמר
אני יהי כל בדין לך אינו לוקה אבל תיקרא מיהו ותיבא
ואם חרף תלך מנצח אותו ואם רצו הדיינים להכותו מכת
מדינות מכין ועונשין אותו במה שידארו ואם חרף עליו
עונשין אותו כפי שהשעה צריכה מי שנחייב בדין
מפני שהפקיד בלד ורצו בלד למחול על כבודם ולא נצחו
הרשות בידם והוא שלא יהיה בדבר הפקד בכבוד הבנות
כגון שהיו העם מבטלים בכבוד התורה ודיינים הוראם
ופקדו העם בדבר עדינים לחזק ולענוש פני מה שידארו

הלכות עדות

ביצד

מאיימין העדים ואין מקבלין

שלא
בעל דבר וכו' סעיפים א כל מי שידע עדות לחבירו
ורחי להעיד ויש לחבירו תועלת בעדותו חייב להעיד
אם יתבעו שיעיד לו בין שיש עד אחר עמו בין שהוא
לבד ואם כבש עדותו פטור מדין אדם וחייב בדין שמים
אדם רשאי להחריס בלה על כל מי שידע עדות
לא שבוועיד ג' אם גוי תובע לישאל ויש ישראל
ידע עדות לגוי נגד ישראל ואין עד אלא הוא והגוי תובעו
שיעיד לו במקום שדין הגויים לחייב ממנו על פי עד
אחר חסור להעיד לו ואם העיד משמתן אותו ואם
מתחלה ייחדו הגוי לישאל להיות עד איכה חילול השם
אם לא ייעיד לו י' ישראל התובע לגוי וחסדו ויש
לגוי עד אחד מותר להעיד לו אם יתבעהו ה' תח
שמוע עדות לישאל ותובעו שיעיד לפני כל קטן משמו
אם הוא עדות ממנו וינחייב לילך להעיד אבל אם יש
בזו עד אחר שישאיר מאיסורא חייב לילך ולהעיד כל מי שיש
לדעתו בעדים מטפל בהם להביאם לבד ואם ידעו כל
שבעל דין אדם וטען התובע שהעדים מפחדים
מבעל דין לבא להעיד הדין ב' כופים את בעל דין
שיבוא הוא העדים וכל כותב בדברים אדנים בהם
לחם צריכין העדים להתחלה להעיד מעומד ואם
העידה מושבים אותם ו' צריכים הדיינים
להתחלה להיות ושבס בשעת קבלת העדות צריכים
הדיינים שיביאו לשון העדים שלא ישמעו מפ' התחמק
ואם מבטלים מה שהם אומרים אפילו חסן יודעים להשע
מועד להעמיד תורגמן ביניהם ז' מאיימין עד
העדים בפני הכל ומודיעין אותם כח העדות שקד וכו'
המעיד בה בעל דין וכל ושהוא בזוי בעיני השופרים
ח' חלל מועדים כל אדם לחץ ומשירים את
הגורו שבעדים וסומכים לו אומר היחק אתה ידע
שזה חייב אם הוא אומר חייב אע"פ לו אין איש פל' שאם
קשר ונחמן אומר לי שהוא חייב אם אה' לו לא אומר
כלום עד שיאמר שהוא בעצמו ואה' שהלוח לו חו' שאם
בפני הודה לו שהוא חייב לו אה' מבעטין העד
השע ובודקין אותו אם העיד כמו חבירו משמים ונתעם
בדבר וגומדין חדין י' אם העדים אומרים עדותן
מכוננת בלשון א' ממשיש לחוש שמשקרים ובעת

אחת ליונו לשונם ויריד לחקור ולדחש חותם י"א
העדים ששנאו עדותן בכתב לבד אינו עדות דכתיב
על פי שנים עדים מפהם ולא מפי כתבם י"ב חותבין
דינ' ממוסת בעדות שבשטר אע"פ שאין העדים קיימים
כדי שלא תגעול דלת בפני לחין כל זמן שזכר האדם
יכול להעיד לעולם ואינו חושש שמא מתוך שנתיישן
הדבר תבה אינו זכרו על בדיו י"ג אפילו אינו
נזכר לעדות אלא מתוך הכתב שבשטר הזה או כתבו
בפינקסן לזכרון דברים ושכח הדבר ואינו נזכר אלא
מתוך הכתב יכול להעיד והוא שחזר שראה הכתב
נזכר לדבר י"ד ובכחם נזכר לדבר על ידי אחר
שהזכירו לו יכול להעיד אפילו היה המזכיר העד הב'
אבל אם הבעל דין בעצמו מזכירו ונזכר לא יעיד ואם
העד תח' אפ' אם הבעל מזכירו ספירדתי שוחא אם
לא היה נזכר לא היה מעיד כ"ו אין מקבלין עדות
שלא בפני בעל דין ואם קבלו אין דין על פניו י"ז היה
הבעל דין חולה או שהיו העדים חולים מקבלים שלא
בפניו ואם היו העדים מבקשים לילך למדינת חס' ושנאו
לבעל דין ולא בא חו' שאינו מצוי בעיד הדין או מקבלים
עדות שלא בפניו י"ח ראובן שתובע את שמעון ועידו
במקום אחד יאמרו ב' לשמעון אם חפץ לילך למקום
העדים ייעידו בפניו ואם לא יקבלו ב' שבמקום העדים
עדות שלא בפניו יודיעו לב' שבמקום הבעל דין ויחזמו
ע' אזהרה קבלה י"ח לא יאמרו אין מקבלים עדים שלא
בפני בעל דין אלא בתובע שמביא עדים על תביעתו
אבל המביא עדים לפטור את עצמו מקבלין י"ט
אין מקבלין עדות על קטן אפ' בפניו כיון דקטן הוא
בפניו כשלא בפניו דמי ויתבאר פרע' דין זה בסי' ק"י
כ' אין שנים ראויים לקבל עדות ואם קבלו לא עשו
כלום כ"א קבלת עדות צריכה ג' מומחים יודעים הלכו
עדות כשר ופחול זהו דין בקבלתן לבין קצת כל אחד
בדעתו הוי זהיר בדבריו שמה מתוכן יסמך לשקר
וכפ' המקבל עדות ואינו ראוי לדון לאו קבלת עדות פל' ד'
ואינו ראוי לדון ע' אזהרה שטור: כ"ב נכון לקבל עדות
לפרסם בשטר קבלת עדות מיהם העדים כ"ג אם
דין הציבור לתקן שהשע סופרים מקבלים עדות ומגבין
על פיהם וכך אם רצו שאם יפטור העד שהוזמן להעיד
עם הקופר שתעלה חתימת הסופר בשע עדים תקבל
קיימת כ"ד מ' שטוען שיש לו שע בתי עדים
ואמר הכת האחת שאינם יודעים כלום לא הפחד זכות

ומביא את שניה קין מקבלן עדותא ביום נאם
 קבלוהו בלילה חפילו היו עדין רדופן לילך למדנות
 הים אין דנין עלפי חזקה הקבלה כה אין מקבלים
 עדות קודם שישיב הנתבע לתביעת התובע לפי
 שאולי יודה הנתבע ולפי הדין צריך עדים ואם החי
 בל לא מטרחנין כלום אם קבלו עדים מעומד
 מה שעשו עשו ואם היו נאמנים על העמוד חפילו
 לכתובה מחד דאמירה כי שיבה ובקיה יתקבצו
 שעכשיו נהגו לבושב העדים **כלא**
שלא יוכלו העדים לחזור וכו' בסעי'
 א' אחד שהעדי
 העד בב' חינו יכול לחזור כיצד אמר מוטעה היית
 שוגג היית ונזכרתי שאין הדבר כן בפחדו עשיתי
 אין שומעין לו חפילו נתן טעם לדבריו וכן חזק יכול
 להחיות בעדותו תעמי אבל בדבר שמוכיחו שטעה
 כגון שהזיקוהו בל לחבוט עדים שאינו רמאי והלך
 והבואם ואמללם הב' יודעים חתם בו שהוא רמאי
 ואמר העדים הן ואמר להם הב' דין וכו' אט רמאי
 ואמר לא אמרנו לא שאמר רמאי שומעין לדבריהם
 האחרונים משום דמסתמא אין אדם מביא עדות
 חובתו וכו' א' כועס וכן בכל טעות שהעדים מצויים
 לטעות במצאמנים הם בעצמם ואין בזה משום חסור
 ומגיד וכן אם אינו קוטר עידן דבריו והדשונים כגון
 שהעדים סתומים וכו' אכלים ביחד אחד משע ענין
 משמעות אחד קדוש ואחד לחוק כל שאנו יכולין ללמד
 דברי העד כדי שלא תהא עדותו מוכחשת יש לנו למן
 דבריו כשם שיש לנו לתקן דברי שני עדים הנראים
 מביישים זה את זה כדי שתהא עדותן מכוונת
 ב' עדים שאמר שיקר העד נאמנים להב' ענין
 ענין וחייבים לשלם כל מה שגרמו להפקיד בעתה
 ג' חזק דאין דאין חזקה היכא דתורה וכו' חזק
 ב' אמר לא ראיתי הו' כחומר לחבדו לא ראיתי והו'
 ליה הכחשה **ל' אין עידי ממונות**
 צריך כין דדישה וחקירה **א' עידי דינ**
 להיות עדות שלם וכו' יג' סעיפים **א' עידי דינ**
 ממונות חוק מעידי חבלות חנים צריך דדישה
 וחקירה כיצד אמרו העדים בפעם הנה זה את זה
 מה בשעה כל חזק שלם כוונת החדש וכל המקום שהנה
 בו וכל המנה אם היה ממטבע כל חזק מקום כל עדותן
 קיימת ואם נראה לדין שהדין מרומה צריך דדישה

וחקירה להוציא הדין לחמתו ב' חזק שאין
 דינ ממונות צריך כין דדישה וחקירה אם הבחין
 את זה בדדישות חזק בחקירות עדות בטנה ואם
 זה את זה בבדיקת עדותן קיימת כיצד אחד אמר
 בעסק לזה ממנו והשני אמר לא = לא צריך שיהא
 האחד בידו שלם והשני אמר לא צ' לא בלע עדות בטנה
 וכן אם אמר האחד חבית שלין הנה והשני אמר עלת
 היתה עדותן בטנה שהדי הבחישו בדדישתאם
 אמר האחד מנה שחור שהמענות חושחרו חזק
 והב' אמר לא (בן) היה זה חזק בדיוכי העליון הו'
 כשהנה והשני אמר בדיוכא חזקתו הו' עדי
 קיימת חפלו אמר האחד מנה הנה והשני אמר
 מנה וכן אם אמר האחד חבית שלין יש לו חזק
 אמר מני חבית שלשמן משלם בפחות שבחם
 וכן כל כיוצא בזה ב' ראובן תבע משמטן
 ותקן דאובים ומביא עדים א' אמר ראיתי שהנה
 וא' מעיד על שוא עלת וא' על תקן אם העידו
 אחד מהם בעדות מיוחדת כגון שאמר הראשון
 בעסק בשעה ראשונה השני אמר בזמן אחר וכן כולם
 משלם תש וישבע שבעת התורה על מאה ויגבל
 עליו השבע מאות שנשארין אבל אם העידו כולם
 ביום א' בהכחשה חינו משלם אלא חזק וכן אם העידו
 סתם דנין את הדבר כמחשן להקן שהמוציא מחת
 עליו הראיה י' עד שמעיד ראיתי דבר זה וכל
 היה עמי וכו' וכו' פל היה עמי וכו' פל אמר לא ראיתי
 ולא הייתי עמך חזק חזק הכחשה י' מי שתבע את
 חביתו שיש לו בידו חזק חזק בפקדון להשבוחם לו והנה
 כושר בכל ועד אחד מעיד שש מעט שהיו קין הוחזק
 כמקן לוותו ממון ומשנס קין י' בדינ ממונות
 חזק שלם לאו שני העדים המעשה כאחד עדות
 מצטרפת כיצד אמר האחד בפעם הלוהו ביום פלוני
 או בפעם הודה לו ואמר העד האחר בפעם הלוהו
 ביום אחד או הודה לו הריא' מצטרפת וכן אם אמר
 האחד בפעם הלוהו והב' אמר בפעם הודה לו הריא' מצטרפת
 הריא' בפעם הודה לו והב' אמר אחד זמן הלוהו בפעם
 הריא' מצטרפת י' הא' דהלוהה אחד חלוהה
 מצטרפת כשתבע ממנו שני מינים א' שהנה לו
 בא בשבת והמנה הב' בשע בשבת אבל אם נאמר
 מודה שלם הלוה לו א' מנה אחד חזק חזק חזק
 לממר דטעי חד מניהו בזמן דהלוהה כגון שאמר

שהיה שלישי בדאשון מפני שאם יבנו ראשון מהשן
 כמו לח וחחיו וכן הדרג בנקבות כדל שתי החיות
 או חח וחחותו בין מן האם בין מן האב הרי הם ראשון
 בדאשון בעיה ח' ע"ה בין זמרים בין נקבות שני בשני
 בע בעיה ח' בנות בנותיהם שלישי בשלישי וא"ש שלישי
 בדאשון פסול ג' כל חשה שאחיה פסול לה אחיה
 פסול לבטלה שהבעל בא שתו וכל בעל שאחיה פסול
 לומר אחיה פסול לאשתו שהחשה כבעלה ולדערב
 הפוסלים שלישי בדאשון מכשירים באשתו מפני שהוא
 מופלג ד' כל שתי נשים שהן זו עם זו שני בשני
 בעליהם מעידים זה לזה דתרי בעל באשתו דשני בשני
 לא אמרין אבל אם היו ראשון בדאשון כגון שנתחזה
 חשה וזה בתה וכן בעל שתי אחיות פסולים זה לזה
 דאמרין בהן תרי בעל באשתו ואם בדאשון בשני
 אמרין זו תרי בעל באשתו שבשם שהוא פסול להעיד
 לבעל בת אחות אשתו כך הוא פסול להעיד לבעל בת
 אחות אשתו אבל מעיד לבן בעל אחות אשתו שיש
 לו מאשה אחת ויא' בדאשון בשני לא אמרין תרי
 בעל באשתו ה' כל איש שאין אחיה מעיד לו
 מפני שהוא בעל קרובתך הרי אתה מעיד לשאר קרובי
 כגון בנו וחחיו וכן כל חשה שאין אחיה מעיד לה מפני
 שהיא חשת קרובתך הרי אתה מעיד לשאר קרוביה
 ו' אבי חתן ואבא כלל מעידן זה לזה ז' אחד
 האח מן האם מעידן זה לזה שהרי אין ביניהם קרובות
 כלל ז' האיש עם אשתו ראשון בדאשון לפיכך אינו
 מעיד לא לבת ולא לאשת בנה ולא לבתה ולא לבעל
 בתה ולא לחברה ולא לאמה ולא לבעל אמה ולא לאשת
 אמה ח' הארוס פסול להעיד לארוסתו אבל אם
 העיד לקרובה אין פוסלן חותה עדותי י' זה שפסלה
 תורה עדות הקרובים לא מפני שהם בחזקת אזהבים
 זה את זה שהרי קולין להעיד לו בין לזכותו בין לחובתו
 ואפילו משה ואהרן אינם כשרים להעיד זה לזה אלא
 גזירת הכתוב הוא יא' הגרים אין להם קרובות אפילו
 בלחיים תלומדים שנתמירו מעידים זה לזה דבר שתמיד
 בקטן שכולד דמי יב' כל מי שאין אחיה מעיד לו
 מפני שהוא בעל קרובתך אם מתה אשתו אע"פ שהחשה
 לו בעם ה"ז נדחק ובעל יג' היה יודע לו בעדות
 עד שלא נעשה חתנו ונעשה חתנו פסול לו וכן אם
 ידע העדות בשעה שלא היה חתנו ונעשה חתנו ומתה
 בתו מאחר שתחתו וסופו בכשרות אע"פ שנפסל

בנתיים לשד יד שכיב מרע שצוה בפני עדים
 לו ורחוקים מבניו אין הצוואה כלום בין שהיו קרובים
 בשעה שנמסר להם העדות ויש מי שמכשיר
 בפסול ממון לא בעי תחתו וסופו בכשרות שאם היה
 נוגע בדבר בשעת דאית העדות מבניו שהפסול הנה
 בדבר יכול להסתלק בענין שלא יהיה לו הנחה בעדו
 יז' עדים הקרובים לערב פסולים לבלה לשפוט בזה כל
 לפטר בטענת כפירה והם מעידים עליו שלא הוא
 כונן שפרע והם מעידים עליו שהודה שלא מע
 יח' העדים שקרובים זה לזה או שקרובים ליתם
 פסולים יח' אם הקהל מינועדים ותקנו שלא ישו
 שום עדות זולתם כשרים להעיד אפילו לקרובים כגון
 שקבלום עליהם יח' עדים המאמינים
 מחמת עבודה וכו' לא קשיים יח'
 פסול לעדות ואפילו עד כשר שידע בחבירו שהיה
 ואין הייטוס מכריע דשעו חסור לו להעיד עמו
 שהיה שותף אמת ואע"ל עד שהוא כשר שהוא יודע
 בעדות לחבירו וידע שהעד השני שעמו עד שיה
 שאסור לו להעיד יב' איזהו דשע כל שעד
 עבירה שחייבין עליו מלקות ואע"ל אם חייבין עליו
 מיתת ב"ד לא שני אם עד לתיאבון נ"ה אם עד
 להכעיס יג' היתה העבודה שעבד מדרבנן
 פסול מדרבנן יד' קוברי המת ביום טוב ראשון
 כשרים אפילו נדו אותם ושנו בדבר כשרים אפס
 קוברים שמצוה הם עושים ושלא נדו אותם אלא למעלה
 ה' העובר על חשבונה אחד שבועת שוא ואחד
 שבועת שקר שלממון ובידיו פסול ואפסלו עובד
 חרם שהחרימו הקהל ויא' שאינו נפסל אלא דאחא כשר
 דנשעבד דבשעה שיצתה שבועה מפיו יצתה עד
 אבל בשבועה דלחביו כגון שלא חובל ואכל לא
 יז' פבא שיצתה נבילה או קרפיה מתחת יד
 פסול לעדות יז' גנב וכן גנב פסול לעדות
 מעת שגנבו או גנב ואע"פ שהחזירו עד שיעשו
 ושבובי ח' עד זומם אע"פ שהזם בעדות
 ממון ושלם פסול מן התורה לכל עדות ואם יגדל
 הוא נפסל מעת שהעיד בבל אע"פ שלא הזז עד
 חותה עדות אלא לאחר כמה ימים ט' אין עדי
 השטר נעשין זוממין עד שיחזרו בב"ד שטר זה
 בשמו בתבונה וכן איחדנוהו אבל אם לא חזרו
 כן אע"פ שאמנו שנשטר באחד בנין בידועים וכו'

עדים והעדו שיעדי השטר היו עמחם בבבל ביום זה
השטר כשר והעדים כשרים שאף שכתבוהו וחתמוהו
וכשהיה בירושלים בא בחדר כתבו שטר זה שם ואיחרו
זמנו וכתבו זמנו בעק ואסד מרו בזמנו כתבוהו והזמנו
אם יש עדים שיעדי שחתמו על זה השטר או עדים
שזאו זה השטר וחתמו ידם בו ביום פלגיון שהזמנו נפלו
למקדע מוס שטרע שחתמו על השטר שהעדים החתומים
היהם בני שחקקה עדותן בבל בעת החתומה אבל הם
אין עדים שזאו עדותם ולא דאו השטר מקדם חתום נפלים
אף מעט שהעידו בבל שזה טעמים ואמרו בזמנו טעמיהו
ואמרו שמוס זה שהעידו בבל בו ביום חתמו על השטר
שש לו כמה שנים והם שקרו ואמרו בזמנו כתבנו
המלה ברבית פסול או המלה או המלה אסבדית
קצוה פסולם מן התורה ואם ברבית חתם פסולם מדב
דחק יא המלה מעות וזמנים חפילו ברבית
קצוה לו נפסל משום דאבד מצוה קא עבדוהו לדין
נכחיותו יא עד החתום בשטר שמת והעידו
עלו שהלה לישטל ברבית קצוה אם הוא מפורסם שהוא
אמוראוס או קנטר שלגיו תולין דשגיו הלה ברבית
וקאם הוא חפס ודקוס ליתומים תולים בשלמותו
אבל באינו מפורסם אין תולין בכל עד שיתברר אם
העידו שתולים על אדם שמוחק בבשרות שהלה
ברבית לא נפסל שתולים לומ ברבית שאין חסוד הלה
או שהיה טועה וסבור שאין חסוד ברבית ההוא
אף העובר על גזל של ברביתם פסול מדבריהם כצד
החמשים והסהלוקים קרקע או מלגטין שצד ברבית
העולם חלפ שמואנס הדמים וכן הורו עים אחד דועי
בהמה וקה וחד דועי בהמה גסה שבעצמם הדיהם
פסולים שחזקתם פושטים ידיהם בגזל ומנחים בהמתם
בעות בשדות ובפרדסים שלא חרם יא המוכרים
סתם פסולי מפע שחזקתן ליקח יחד מהקצוב להם
בין המלכות אבל גבאי מנת המלך סתם כשרים
ואם נודע שחזקו הפסול פשע אחת יחד מהדאוי להם
לגבות פסולים יא חדים שלקח דבר מועט
מהירות שבברי ביומי נסן ויומי תשרי קודם שחזקו
מלכות חלפ שלקח שלא מדעת בעל השדה חסו
גב ובשר לעדות שאין בעל השדה מקפיד עליו וכן
לפב יא מפריחי יונם בשוב פסולים מפב
שחזקתן שגזלים יונם שלחדים וכן קחרי שבעת
ואם בע אדם שישבים בגלים וכיון שבהה שבעת

פושטים ידיהם ומתחילים לישא וליתן בפירות שחזקת
אף שהם חוספים פירות שכיעית ועשין בהם קחורה
וכן משחק בקוביא והוא שחזקתן לו חומנות לא היו
הואיל ואימ עוסק בשובו שלעולם חז בחזקת שחזק
מן הקוביא שהיא אבד גזל ולא בקוביא בלבד אמרו לא
חפלו משחקים בקוביא חגזים וקניפי רמונים וכן לא יונם
בלבד אמרו לא חפלו במשחקים בבהמה וחיה ועוף
ואומרים בלחזקתם את חבירי ח כל הנזק את חבירי
יכול בעלו שעהם וכל פיוצא בשחוק זה והוא שלק
תהיה לו חומנות לא שחוק זה חל פסול וכל לא העדונים
מדבריהם יא מי שחזקו לא במקדא ולא במשנה
ולא בדרך חרץ חז בחזקת דשע ופסול לעדות מדבריהם
לפיכך אין מוסרי עדות לעה ואין מקבלן ממכו עדות
אף אם כן הוחזק שעוסק במצוות ובגמילות חסדים
ונזהג בדרכי הישרים וכל מי שמקבל עדות לעה אדם
שתהיה לו חזקה זו או קודם שיבואו עדים וישעו שהוא
בזה במצוות ובדרך חרץ חז הדיוט ועמיד לית את חרץ
שחר מאבד ממונן של שרש עבדשעים יא הבזויים
פסולן לעדות מדבריהם והם האנשים שהולכים וחוככים
בשוק בפע כל העם ובקו או שהולכים עדומים בשוק פת
שהם עוסקים במלחמה מגולת ובזמנ בא שאן מקפידים
על הצעה שכל לא חסובים ככלב ואין מקפידים על עצת
שקר ומכלל לא המקבלים צדקה מהגוים כפרהדיא חלפ
שחפסד להם שיזכו בצנעה מבזים עצמם ואינם חוששים
כל לא פסולים מדבריהם יא כותב עבד פסולים
לעדות פ השונע לחבירו ואל בפערבים לא ואמסד
ממונן פסול לעדות פא ממזר ופסוע דסא וסדות שפנה
ועדל שמתו אחיו מחמת מילה כשרים לעדות פב
המוקדים והחסידי דקוס והמומרים פחותים מהגוים
עלז ופסולים לעדות פב הפסול מן התורה שהעיד
עדות בטלה חלפ שלא הכריזו עליו בבית כנסת ובבית
מדשות והפסול מדבריהם מעדות שהעיד קודם שהכריזו
עליו כשרים כד כלמי שהעידו עליו שעבד עבירה
פלוגית חלפ שלא התרבו שהדי חינו לוקה פסול והוא
שעבד ערבים שפושטא פושטא שהם עבדה אבן אם
דאחו עובר על דבר שקדוב העושה להיות שוגג צריכים
להזהירו ואחז יפסל כצד דאחו קושר או מתיר בעבת
צריכים להזהיר שזה חילול השם שבת מפע עדוב העם
אדם ידעם זה וכן אם דאחו עושה מלחמה בשבת או
כיו צריכים להזהירו שהיום שבת שוכח הוא וכן המעשה

בקוביא תמיד או שנעשה מוכס או גלוי שמוסיף לעצמו
ערכים העדים להודיעו שהעושה דבר זה פסול לעדות
שחב העם חיים יודעים דברים אלו וכן כל כיוצא בזה
לה אין אדם נפסל בעבירה עלפי עצמו ולא עלפי עדים
שיעידו עליו שאין אדם משיב עצמו ודע כי כן לא
שהעיד על המלוה שהלוה לו בלוי ויש עד אחד עמו
מעטרפין לפסלו ח"ע שנושה עצמו לשע פלגין דעוה
(ומאמינן אותו לגבי מלוה ולא לגבי עצמו וכן חס העד
שפלוני רבנו הפילו לרצונו או שפלוני עליו או שפלוני
שוכן הוא וא מעטרפין לפסלו כן ישאומרים להמציא
למכחיש העד אותו שנשבע לו מעטרפין להעיד
עליו לפסלו ויש חולקים כן שנים שהעידו באחד
שהוא פסול באחת מהן העבדות ובא שנים והעידו שחד
בועשה תשובה או שלקה הן כשר אכל חס כן שנים
והחישום ואמר לא עשה עבירה או לא נפסל הן ספק
פסול לפיכך לא יעיד וכן מציאין ממון בעדותו ולא ידון
עד שידע שעשה תשובה כן כל מי שנתחייב
מלקות כחן שלקה בגד אחד לכשחזרו אכל שאר פסול
עדות שהם פסולים משום ממון שחמקו או גזלו ח"ע
ששכלמו עדיין תשובה והרי הם פסולין עד שידע שחזרו
בהם מדרגם הדעה מהימתי חזרת מלוה ברבית
משיקדעו שבורותיהם מעצמם ויחזרו בהם חזרה גמורה
שלא ילכו בדבית הפילו לגוי ועדיך להחזיר מה
שלחך בדבית לבעלים ואם אינו יודע ממי לקח צריך
לעשות בו ערבי רבוי ל מהימתי חזרת מפרדיח ינים
משיבדו הכלים שצדים בהם ויחזרו בהם חזרה גמורה
שאפלו במדבר לא יעשו לה מהימתי חזרת
המשחקים בקוביא משיבדו פסיפסיהם ויחזרו בהם
חזרה גמורה שלא יעשו הפילו בחנם לב מהימתי
חזרת קוחרי שביעית משתגיע שביעית ויבדקו ולא
חזרת דברים בלבד אלא כותב חטפול בל כנסת קח
זה מפירות שביעית והרי הם נתונים במלגה לבעלים
לב מהימתי חזרת המועל בשבועה משיבא לבד
מכדין אותו ויאמר להם חשוד את על או יתחייב שבועה
בבד שאין מכדין אותו בממון חשוב וישלם ולא ירצה
לישבע לבד חזרת טבח שהיה כורך לעצמו
ומוכר ויצתה טריפה מתחת ידו שיכבש שחודרים
ויתבסקה שחודרים וילך למקום שאין מכדין אותו ואחד
אכירה בדבר חשוב או יוציא טריפה מתחת ידו
בדבר חשוב לה חזרת עד זומם שילך למקום

שאין מכדין אותו ונתנו לו ממון חשוב להעיד
ולא ירצה לה פסול סומא והוא
וכן ידע פסלים
קטן פסול להעיד הפילו היה נכון וחכם עד שיבין
שעדות אחד יג שנה גמורות ואם שהו מלבד אחד
זמן שהיה לו יג שנה וצדקהו ומצאן לו שתי עדות
הרי הוא בחזקת גדול משעה שיהיה לו יג שנה ואם
נתמלא זקנו ויצו עדיך בדקיה ב הגמולות
שנה ולא הביא שתי עדות ונולד בו סימא מקשה
הרי הוא גדול ויעד ואם לא נולד בו לא ייעד עליו
שנותנו ג ב יג שנה ויום אחד שהבא לשעיה
וחצו יודע בטיב משא ומתן אין עדות עדות
אבל במטלטלין עדות עדות ל מי שהעיד
בעדות כשהוא קטן והעיד בה כשהוא גדול חזרה
ויש דברים שקומצם בהם על עדות שמעיד כשהוא
גדול שרצה בקטנו ואם הם נחמין לומר כתב זה שלחך
שלחך או שלחך וימלך דעל כתב שלחך נחמין אכל
על שלחך חס ה ונחמין לומר זכר חס כחשתמל
שנעשה לה מנהג הבתולות בשנשאת ונחמין לומר חמס
הזה בית הקדש ו נחמין לומר עד כן היינו
בשבת ונחמין לומר שהיה פל יוצא מבית הקפר לטוב
לאכול ודומתו לערב ושהיה חולק עמנו תרומה ושוק
מוליכים חנה ומתנות לפל כהן על ידי עצמו ושמו
לי אבא משפחה זו כשרה משפחה א פסולה
וכל אדם מי חן עבד דאח אותו והעיד אחד שנחמין
ונשתחרר אינו נחמין ח שובה פסול ולא שובה
שהוא הולך עדום ומשכר כלם וזורק אבנים בגבו
אח כל מי שנמרפה דעתו ונמצאת דעתו משוכשת
תמיד בדבר מהדברים ח"ע שהוא מדבר ושוא
כענן בשחר הדברים ח"ע פסול ובכלל שתים ח"ע
ט הנכפה בעת כפייתו פסול ובעת שהוא בדין
כשר וא הנכפה מזמן לזמן או הנכפה תמיד בכל
עת קבוע והוא שלא תהיה דעתו משוכשת תמיד
שהרי יש נכפיים שגם בעת בדיחתם דעתם מטומא
ועדיך להתישב בעדוית הנכפיים חרבה
הפתחים ביותר שאין מכדין דברים שחודרים זה
את זה ולא יבין ענין הדבר בדרך שמבינים לא
עיה (וכ המבוארים והנחמין בדעתם והמשתגעים
ביותר הרי אן בכלל השנאים ודבר זה לפי מה
שיראה לדיין שאח לכונן הדעת בכתב יא

הרשפסול א' מדבר ואינו שומע או שומע ואינו מדבר
קדקע נכונה מקע שצריך להעיד בב' בפיו ושהיה ראוי
לשמוע רבני הדיינים והחיות שמאיימים עליו וב' אס
נשתתק ח' ע' שצריך כדרך שבדקים לענות ונמלך
ענותו מלכות והעיד בפנינו ככתב ידו אינו עדות כלל לחן
מעדות חשה לפי שבעמנה הקיבלו י' סומא בשעת
ענין ח' ע' שצריך הקול והאנשים ומכונות דעת פסול
י' היה חששו שוכה או סומא שנמסרה לו העדות
וכי' בשעת העדות העדות א' על פי שצא מצב
בחדש או בשבת או נשתמה מאחד שתחתיו וסוכו
בשעות כשר י' אשה פסולה וסומא וסומא וסומא
אין פסולים מספק וכל מי שהוא ספק כשר ספק
פסול ה' הוא פסול

דנים שהעידו ונמצא אחר

מהם
אופסול וכו' סעיפים א' עד כ' רבים שנמצא
אחר מהם קרוב או פסול עדות בטעם ב' א' כ' א'
שנמצאו כולם להעיד אבל אס לא נתבוננו כולם
להעיד תתקיים העדות בשאר וכיצד בודקים הדבר
ואמרים להם ב' כשרותם דבר זה באותם כ' להעיד
או ב' לחיות בלבד כל מי שאמר להעיד בארצו
מקרישים אותו אס נמצא פא שנתבוננו להעיד קרובו
פסול עדות בטעם ואס היו כל העדים כשרים אחד
שנתבון להעיד וא' לא נתבון להעיד וראה הדבר ובין
עדותו וחתי' חדי' ע' עדותו ו' א' שאפלו כיון לאות
כ' להעיד אינו פסול אלא ב' ב' להעיד דתורת בעין
כיון לאות כ' להעיד וב' א' להעיד ואס הזמין
התובע עדים כשרים ועמדו שם קרובים ופסולים א'
נתבוננו להעיד והעידו לא נתבוננו עלות הכשרים ו'
כשרים צריך לעדות ומצוה להאשים כל מי שידוע
לעדות שיבא ויעיד והיעיד כשרים ופסולים לא
נתבוננו עדות הכשרים שלא היתה בוותו אלא
בדאיים בלבד ב' אס העיד קרוב עמדתו
ואין ההזקק ידע בקדחתו שלה י' שערות הרחוק
כ' ומחייבו שבועה וצוה ל' שאל הכיד בקדחתו
ואס שאינו ר' אלא חלו אינו נאמן וי' שחולק על זה
אומר שאפלו לא הכיד בקדחתו נתבוננו עדות הרחוק
א' הפסולים מחמת הנאה וכו'
כ' סעיפים

קדקע שלשכ שותפים ובא האחד להוציאה מתחת
האחר ל' א' שותפות שמכרה להם גזלה ממנו אין שותפו
מעיד לו עלה לפסול עיר המעדר ואפילו על חלק
השותף לא יעיד עדותו אלא סלק עצמו ממנה וק' לו
מידו שנתנו לשותף ואפלו לא סלק עצמו עד לאחד
העדר מהע וצריך שיקבל עליו שאס יבא ב' ויטענה
מיד השותף ישנם לו דמיה וצריך להגות שאס יבא
לחטפה ממנו בטענות אחדות ל' שהיתה גזלה ב' ו'
וכי' א' כ' שאינו מקבל אחדות אבל אס אין המעדר
טוען לא על חלק השותף בלבד כגון שטוען שמכרה לו
השותף יכול להעיד לו שאס אינו נוגע בעדות כלל
ב' העורר על העדה אס יש בה מידות אין האדריס מעיד
לו עלה שהדי רוצה האדריס להעמידה ב' בעלה כ' ו'
שיטול חלקו בפירות ואס אין בה פירות מעיד ג' עדים
שהוא שיש להם חלק באותו חוב שהעידו כ' עליו אין
באותה הוצאה ממני י' דאוב' תבע לשנים שאלה
להם וכ' אחד הורה השע שהיו וחברו מאותו ממון
לקחו בשותפות אינו נאמן על חברו והוא נאמן יתחייב
ב' ה' המקרא שט' חב' על חבירו ש' א' וטעם
ב' א' מ' ע' כל אחד מהם חייב ו' זהנים לעצמו
ואין לחבירו להם שותפות עדות פשירה על חבירו
אס טען אחד מהשותפים דבר שהוא חובה לו
ולחבירו נאמן בא' עד אחד לחייב שבועה חת חבירו
ול' א' משבועה חת שכנגדם ואס שותפים בחובתם
נאמנים לחייב חת חבירו י' המוכר ש' אחד
מהחובתם כ' שפר דמי' ב' פשרים או דיינים או
אפסול ב' אס כשרים להעיד א' הגזברים כל א'
שאין להם נא' לקדוחים ש' אבות ב' נכסי ההקדש ונא'
בפירותם כשרים להעיד י' כל היכא דהשתא אינו
נוגע בעדות א' ע' שאס יתעשר יתנה בעדותו כשר
להעיד י' דאוב' שיש לו ש' על שמעון ונתנו ל' לו
בביתו ומסירה והיה שמעון מעיד המתנה פסול
י' השומר אס נא' ב' השכירות ואמ' מי שותקים
קדקע זה ב' וי' טוב ה' מעיד למשכיר ואס כ' נ' נ'
השכירות למען הקדקע אינו מעיד לו שאס ונא' הקדקע
למעדר חייב לשלם השכירות והאדריס לעומד צ' נ'
אחדות ואס לח' המשכיר דמי השכירות והאדריס לעומד
כ' שיתנה ל' ש' ש' ב' ה' מעיד נ' י' לו
ש' א' נ' מעיד עליו להוציא קדקע של' מידו אס לא יטענה
ב' קדקע אחד כ' א' חוב שיש למלוה עליו א' המלוה

להם כתבו שמתם קצת לכתובה עומד ואפלו נשתתה
זמן מחכה ואח"כ בא המלוה ותבעם שיכתבו לו הרי לו
יכתבו ויתנו ויין עדיין לחוש שמא פרע וכתבין זמן הקצת
אין כתבו שטר דאין חיחרנוהו וכתבנוהו ואפלו מת הלוה
קיים ליתנו השטר אפלו קבע לו זמן ועבד הזמן יכולים
לכתבו ויתנו מותו ואין הם מת המלוה ובאוי ודשו לעדים
שיכתבו להם השטר כותבים להם ויש חונקים ואומרים
דאי משך מלפני טפי מל' יום אין כותבין ואם קבע לו זמן
לפרע אין כותבים אחד אותו זמן דחשיבין שמא פרע
הם המלוה מוחה בעדים שלא יכתבו לו שטר יין שאין
כותבין ואפלו קנו מידו שלא יוכל למחוזות בהם מלכתוב
אין מועיל ואם יאמר המלוה פיון שאינך חוצה שיכתבו
לו שטר תחיד לי מעותי שומעין לו ואם עדין רוצין לכתב
למחזיקים יאמר שהולך לפע בל' וכותב לו אפלו העדים
אין דשון לכתוב ויין שאפלו עומד נתיח אל תכתבו
לו שטר כותבין על כדא דא"ע שאין עדין דשון לכתב
הם יאמר דאין חמדין מתם קצת לכתובה עומד ואפלו
אמנו בפע המלוה אבל אם קנו ממנו שלא בפע המלוה
אין כותבין ה' העדים חייבים עדים להיות
מזומנים אבל אם אין יכולים לכתוב לו שטר כשהזמן
אחרים בקצתו דכי חמדין מתם קצת לכתובה עומד
אין דשון וישאון מלחים אבל אם העדין בע"פ עותם
עדות הם כפר זה בעיקר היבד אבל באומר פרעתי
אין ואפלו תוך זמנו משום ידיע טענתו שלמלוה בשא
הדין שטר אבל אם לא היה לו לחקק ואלו שטר והעדין
שהוא תוך זמן גובה על פיהם וכל שכתבו וחתמו
במקום שלא היה להם לכתוב ולחתום אין לודין מלוה
בשטר י' כל שלא קנו מידו אפלו הורה בפניו שלא
לשואו הם לא היו קבועים ולא שלחו לו אפלו קצת חותם
ואומרים והורה בפניהם ואמר להם הווי על דיינים הם
לא חתבו התובע ואמר כתבו לי הוראותי אין כותבין
שמא יתן לו ונמצא זה תובע אותו בשטר אבל אם היו
ב' שלששה יושבים מעצמם במקום הקבוע להם
ועד התובע וקבל למענה ושלחו שליח אל המכתב
וצו הורה בפניהם הרי לו כותבין הוראותי ונותנים לבעל
ידיו והוא שיהיו ב' מכורים את שניהם כדי שלא עדין
שניהם לחייב איש אחד ה' בלח שאין כותבין
החורקה בשלא קנו מידו שהורה לו במטלטלין אפי'
הם טען ואפי' הם שפיקדון אבל אם הורה בקצת עות

אפלו בפני שנים א"ע שלא קנו מידו ולא אמר להם
כתבו ונתנו הרי לו כותבים ונותנים שאין כותבין לחוש שמא
יתן לו ונמצא תובעו פעם שניה לו בלח שפשה הורה
בב' היו המלוה הכתוב בשטר ואפ"כ כותבים ונותנים
לבעל דינו בשלא קבל עליו חת הדין עד ששלחו והביאום
כמו שנתבאר אבל שנים שצחו לדין ותבעו מהם
את חבדיו ואמר ליה מנה ל' בידיך ואמר ליה הנתבע הין
בין שהמדין הדינעם חייב אחת לכתב לו בין שהמדין צו
הם לו וי"א ואמר פרעתי נחמך וישבע היסת שפדעו ואפ"כ
אם אחד התובע לדיינים ואמר כתבו לי הוראותי כותבין
לו שמא פרעו י' אם יש בידי פסק דין אין הלה נאמן
לומר פרעתי יין שטר הורה שיעצו ואלו היה כתוב
בא דאמר לכו כתבו וחתמו ורבו לו ה' כשר שלא לחתום
להם כתבו וחתמו ונתנו לו לא היו נותנים ויין שבאופרים
שכחם הורה חוששים לענין מרסות ללוחות שמא לא
אמר להם י' היה כתוב בשטר הורה בפניהם
בשלוש חמדין חתומים בו א"ע שנים הם אין כתוב דברים
שמש מעמדות שהיבג חוששין שמא בדין וטעו ודחו
שהורה בפני ה' הורה בב' ואפ"כ אין דין ב' דין שטר
י' כותבין שטר ללוה א"ע שאין המלוה עמו ואין כותבין
שטר למלוה עד שיחא לוה עמו ואפלו חותם המלוה לעדים
כתבו השטר וחתמוהו ויהיה בידיהם ואם יצא הלוה לתקנו
ממנו ותתנוהו לי ואם לאו תקדעוהו אין שומעין לו בלח
בשטר שיש בו קצת שהדי משעה שקנו מידו נשתעבדו
מכיון לו אבל שטר שאין בקצת אפלו מקד מעות ללוה
במעט אין כותבין אפלו ללוה עד שיהיה מלוה עמו ויתן
השטר ביד המלוה בפניהם שמה יכתוב עתה ללות ממנו
בבין ולו ילוה ממנו עד תשרי חול' יתסור לו ונמצא
המלוה בארץ בשטר זה מניסן שלא בדף שלא הגיע לידו
עד תשרי י' חייב עצמו לשנים בקצת ואמר לעדים
שיכתבו ויתנו בדין וכן עשו ואמר החייב השטר לחת
מהם א"ע שלא ידע האחר מזו המכירה ואפלו מת ולא ית
זכר בחלקן ויגביהו היתומים לו עדים שלא קצו
פקדו מידו לא יכתבו עליו שטר י' עדים שראו
דבר לזכות לחובין ואין זכותו נגמר עד שיביא עדים
שלאו עוד דבר אחד אין כותבין העדים ונותנים מה שאין
בסימלה י' לוה שבח לבד בשטר חוב שבחו ללוה
את המלוה להלוותו עד זמן שקבע אפלו נתבד שמועת
המלוה עתה יבול לחזור בו הלוה נאמן שכר הסופר

וְאִם מִי שֶׁבִּלְבָּד שֶׁנֶּחֱדָשׁ חֻבּוֹ וְהָיָה הוּא הַחֵלֶק לְהַמְחִיךְ מֵעַמּוּד
 עָלָיו עֲדִים וְכֵן לְבָד וְהֵם עוֹשִׂים לְקִיּוֹם אֲבָל עֵדֵי הַשְּׁמֵר
 עֲמָם אֵין כּוֹתֵבֵן לֹא שֶׁנֶּחֱדָשׁ אֶלֶף שְׁנֵי מִחֻקְּךָ בִּינֵיהֶם
 אֲבָל בָּאִים לְבָד וְכֵן עוֹשִׂים לְקִיּוֹם כִּי צֶדֶק מִקּוֹי מִי
 שֶׁנֶּחֱדָשׁ זֶה כּוֹתֵבֵן שֶׁנֶּחֱדָשׁ אֶחָד וְאֶחָד אֶחָד בְּדָפְלָהּ וְכָל
 הַדָּפְלָהּ כִּי כָּל שֶׁנֶּחֱדָשׁ לְעַמִּים וְאֶחָד בְּיוֹם כָּל וְכָל
 כָּל עֲדֵי וְהֵם כֹּתְבֵי וְהֵם לְעֵדוּתָם שֶׁנֶּחֱדָשׁ וְעַמִּים
 מִכּוֹתֵב גִּבְרָה בְּשֶׁנֶּחֱדָשׁ זֶה שֶׁכֹּתְבֵי לֹא צֶדֶק קִיּוֹם אֶחָד
 אֵם לֹא כֹתְבֵי כֵן צֶדֶק לְהַבִּיא דִּחְיָה עַל הַעֲדִים הַלְּאִשׁוֹנִים
 נֶחֱדָשׁ עֲמָם עֲדוּתָם וְיִשְׁעֵי שֶׁנֶּחֱדָשׁ לְכָתוּב בְּקִיּוֹם שֶׁנֶּחֱדָשׁ
 בְּשֶׁנֶּחֱדָשׁ הַדָּפְלָהּ אֵם לֹא כֵן כֹּתְבֵי הוּא דְּחִישׁוֹן שֶׁנֶּחֱדָשׁ יִכְדָּ
 לְבָד אֶחָד וְעַמִּים לֹא קִיּוֹם אֶחָד וְיִגְבֶּה וְיִחְזֹר וְיִגְבֶּה אֲבָל
 שֶׁנֶּחֱדָשׁ מִתְּנָה שְׁנֵי מִחֻקְּךָ כֹּתְבֵי לֹא אֶחָד אֶלֶף שֶׁנֶּחֱדָשׁ נֶחֱדָשׁ
 אֶחָד טַבְלָהּ הִיא בְּמִתְּנָה עֲדֵי מִחֻקְּךָ בְּשֶׁנֶּחֱדָשׁ מִחֻקְּךָ
 מִמֶּנֶּה צֶדֶק לְקִדּוּעַ הַדָּפְלָהּ אֵם לְכָתוּב בְּשֶׁנֶּחֱדָשׁ שֶׁנֶּחֱדָשׁ
 הֵלֶךְ נִכְתָּב לֹא לְקִדּוּעַ בּוֹ מִשְׁעָבֵדֵי וְלֹא מִבְּנֵי חֹדֶי
 אֶחָד לְהַעֲמִיד שֶׁנֶּחֱדָשׁ זֶה בְּדֵי מִקְבָּל הַמִּתְּנָה אֵם
 לְקִיּוֹם שֶׁנֶּחֱדָשׁ מִיִּדּוֹ הַנִּתְּנָה אֵם הַמִּכְבֵּי בִּי מִי
 שְׁנֵי מִחֻקְּךָ שֶׁנֶּחֱדָשׁ חֻבּוֹ מֵעַמּוּד עָלָיו עֲדִים וְכֵן לְבָד וְעוֹשִׂים
 קִיּוֹמוֹ וְדִקְדָּה שֶׁנֶּחֱדָשׁ שְׁנֵי שֵׁנִים שְׁנֵי מִחֻקְּךָ כֹּתְבֵי אֲבָל מִחֻקְּךָ

מלכות מדעת או שהנחתו במקום שחיו משתמר
 חיו עושין לא קיום דכיון שהנחתו במקום שדאין
 ודאי פדעיה ג' מנשהיה לו שטר וחבר וכן נבד
 שיכתבו לו שטר אחר חיו כותבים לו ופלו ופלו
 עיני שטר הראשון ומעידים שכתבו ופלו ופלו
 חיו לבד לכתוב העתקת שום שטר אם לא
 ב' צורך כי ההיא דמי שנמחק שטר חובו
 לחידם טאפס שטר חובו ובא לפע ב' חיו לבד
 שיוצא גוף השטר אם לא כתבו ב' כשם למה עשו
 שטר אחר כי ההוא דנמחק שטר חובו ובנמצא
 פ' ידוע לעדים שהבד חבל אם חיו ידוע לעדים
 יכתבו לו ופלו ופלו בעדים חיו כותבים לו
 ימצא לו ח' מעידים עדים שנשחר ומהו חסד
 בד אחר ונחבד משם כותבין לו אחר דלכא
 פמח ימצאנו כון שלא היה בידו ואם הלכה במקום
 הלכה והמלוה חושש שלא יוכל שטר בידו שחבר
 לו בדרך כח לבד וכותבים לו אחר והוא מעשה
 ביד ב' זה שבעדו וב' זה שבמקום שהלכה
 יודיעו לבד שבמקום המלוה שהוא נפרע מהו
 וקדעים השטר הראשון שבידם אם נחבד חסד
 שהנחתו כשהוא חולק לו חצל הלכה וידוע זה
 חולק לפע ב' ויעידו לפניהם שנחבד ויחידו לו
 שבידם ד' מי פהיה לו חוב על חבירו בעד
 חבד השטר והי' העדים קיימים ח' שכן מצינו
 חס טען שפרע לו משבע היסת ואפילו היה חס
 לזמן ועדין לא הגיע זמנו להפרע הודיל וכתבו לו
 שטר וחינו בידו חס טען הלכה פרענו חסד ונשאר
 היסת שפרעו שאנו חוששין שחבר פרעו ונחבד
 השטר או ששרפו ואפילו היה השטר יוצא מחמת
 יד אחר הלכה טוען ממנו בכל אחר שלעת ח' ע
 שהוא בתוך זמנו אבל אם הפקידו המלוה חס
 אחר והוא יוצא מתחת ידי הנפקד חיו הלכה נח
 לומר פרענו וממנו נפל ואדאמאדאנו ח' ע
 הפקידו חסד בעדים

שכותבין השטר' ככל לשון
 ודין חס' אין המכונה מזה
 בו ובו כ"ו מעיפס' ה' אין כותבין שטר' חוב על
 דבר שיכול להזדיף ואם כתבו עליו פסול אפילו
 לגבות בו כל ימיו כ' מתבבב כל לשון ובכל שטר'
 ובכל

ובלבד שידקדק הסופר בכתב ההוא שלא יהא בו
שום שגוי ג' מתיקון שגורות להתכונן בוה"ן
וע"ן שלא יהיו לחוקים בין התבנות שמה ז"ף והוסף
והוא ח"ת הנ"ל דגלה אחת במקום וזהו זכר כל כוונת
בזה מדקדק בו בכל לשון ובכל כתב לך עדין הסופר
לזהר בכתב השטר שיחין אזהרותיו דומות לזו
ויהיה הכתב מיושר ושוה בכל דבריו שלא ידחיק
האחרון מזו יותר מזה ואל ידחיק הכתב יותר מאחרי
ואל ידחיק במקום אחד ובמקום אחר ידחיק לפיכך אין
העיס לשיאם לחתום עד שידקדקו היטב בכל
אזהרותיו ולפיכך כשיבא השטר לפני הדיין עדין לעיין
בכל אזהרותיו ולדמות אחת לחות ואם רואה שום שגוי
לא יגבהו עד שיבדוק הדבר היטב ואם עדין לכתוב
בעל השטר ולהכותו כדי שיודה יעשה כדי שיוציא
הדין לאמתו ויגש דעת מלך היכא דאדרי לאפוקי
מורשים או מלקחות דקמא לן טועים לוה"ש ונ"ל
אכל"כ דאדרי לאפוקי מלכה ממוכר ונותן אפ"ה
ולא טען כתבע כה"ה דע"ה דאשת"מ בשט"ה
לשטענ' ליה ד' עדין לזהר שלא יכתוב בסוף
שמה משלש ועד עשר שמה יעשה מעשר עשרים
ומשלש שלשים ואם מדרג לו בסוף שטה מחזיר
הדבר פעמים הרבה עד שיבא בלוק שטה וכן זה
שלא יכתוב החשבון באותיות בגון כ"ה ש"ה יעשו
כ"ה וישי' ה' היה כתוב בו למעלה דבר אחד
ולמטה דבר אחר ואפשר לקיים מק"מ סתם
אכל"כ הם סתודים זה את זה כגון שכתב למעלה
מנה ולבסוף מאתים או אפ"ה הולכים אחרי התחתון
והוא שלא יהיה כ"ה אחדות ואין כתוב בשטר
אבל שרד וקיים ויגש שאם למעלה היה פורט
והולך ולמטה כתוב סכום כל כך וכך ופחות או הוסף
בזה חמ' אומרים ודאי טעה בחשבון ואחד הפרט
אנו הולכים ונדדים ונדדי' ב"ה שהולכים אחרי התחתון
כשאין האחר תלוי בזכרו אבל אם היה כתוב בו מאה
שם מאתים או מאתים שם מאה אינו גובה לא
מאה שהוא הפחות שבשניהם ד"ד בעל השטר
על התחתונה ו' אם נמחק מהתחתון חות אחת
שאפשר להביא ענינו מהעלון למדים ממנו כגון
שכתב למעלה שניתחייב לחצו ולמטה כתוב לחצו
ילמד תחתון מעלון ונתן לחצו אבל שתי אזהרות

אין למדין כגון למעלה חצו ולמטה חן ואפ"ה אם יש
בתיבה העליונה ששה חותיות ולא נמחק מהתחתון
לא שנים אין למדים ממכו וכיון שאין למדים וידוע
שנמחק השטר פסול ואין גובין בו אבל חות אחת
למדים וידוע שנמחק הפסול אין בעלון אם שתי אזהרות
ואם עדיין ללמוד חצי תבה ואם היה חסרון בלא מחק
שלמעלה כתב חצו ולמטה כתב חן ודאי חזיה היא
שהסופר לא היה טועה שתי חותיות ונתן לחצו
כתוב בו למעלה פסול ולמטה קפל הכל הולך אחר
התחתון שהקפל פחות מפסול כתוב בו למעלה קפל
ולמטה קפל חוששין שמה דבוב הקיד דכל הקוף ונ"ל
סמך ואינו גובה לא קפל וכן כתב ש"ד בל השטר על
התחתונה ה' בכל העד דאמרינן לעיל ש"ד בעל השטר
על התחתונה אי תפס מטלטלי לא תפס מפיקין מזה
ט' לא אמרינן יד בעל השטר על התחתונה לא כל
כ"ה גווע דגש"ל שאין השטר בטל לגמרי אבל בדבר
שהשטר בטל בו לא כגון שכתב בשטר פל נתחייב לפל
מנה לפדעו בפסח עדין לפדעו בפסח הכח דאשן וז"ל
יכול לומר אחר ע"ה לא לפסח שאחר כמה שנים וכן
כ"ה הרבה מהמפרשים כתבו טעמין שנתנו
לכתוב ד"ה לאסמכתא וד"ה כ"ה אש"מ אמרינן
בכל לשון משפך יד בעל השטר על העליונה י"ה
כתוב בשטר כתוב פל דאמרינן כך וכך חייב פל לפל
ונמחק חותו סכום ואינו כ"ה אין לו לא שנים מאותו
מטבעי י"ה כתוב בשטר קנעים מלכה חזמ' חמש
ולו חזמ' שנים נותן לו שנים ונשבע לו היסד על
השטר וד' תפס מפיקין מנה י"ה כתוב בשטר
פל לזה פל כסף נותן לו חתימה שלכסף כל דהו פחות
שבמשיקלות כתוב בו מטבע שלכסף אם פחותות
שלכסף יוצאות בזכותו מקום נותן לו פחותה ואם אין
פחותות שלכסף יוצאות בו נותן לו מטבע שלכסף
הקטן שיתן שם ואם כתבו דינרי כסף חזמ' דינרי
נותן לו ש"ד דינרי שלכסף ואם כתוב כסף דינרי
נותן לו כסף ששה ש"ד דינרי זהב ואם כתוב זהב
דינרי נותן לו זהב פרי"ה ש"ד דינרי זהב ואם
כתוב כסף דינרי נותן לו ש"ד כסף ששה ש"ד
דינרי שלכסף ואם כתוב זהב נותן לו חתימה שלכסף
פחות שבמשיקלות ואם כתוב בו מטבע שלכסף נותן
לו מטבע הקטן וצ"ה ש"ה דינרי כתוב בו זהב דינרי
או דינרי זהב נותן לו ש"ד דינרי זהב ואם כתוב בו

הוא יחוד והקדמה הבה
בפירוט ובו כל סעיפים א' כותבין בשטר זמן
הנחה ב' שבע מאות לקוחות יטורף שהנך וזאת
שקבו קודם אן הלוואתו אינו יכול לטורף מהם ואם
לא כתב בו זמן כשר לגבות בו ממנו אבל אינו יכול
לטורף מהלקוחות שיכולין לומר קנינו קודם להלוואתך
וימנע שום קנה אחד שדוח העדים השטר כתוב וזהו
טורף מהם ב' אם השמיט האופר ולא כתב לבדיאית
עולם וכל כתב חמשת אפים כשר ואפלו השמיט
גם המאות ולא כתב אף הפרט הקטן כשר ג'
אם כתב אפים והשמיט חמשת כשר ד' אם כתב
ברביעי עשרים יום לחיש שבט ודג בשבת כשר
ה' אם כתב ברביעי לשבת לטשדיו ומצא שהינו
מכון שרביעי בשבת שלטשדיו שלמותה שנה היה
ביום שני כשר ו' כתבדיו אין צריך שיכתוב בו
זמן ז' שטרי חוב המוקדמים פקולים שהדי בוחר
בהם לקוחות שלא כדין ולפיכך קמו חוות חמט ולא
יגבה בשטר מוקדם ח' מבע חורין גגה שמו יטורף
בו מזמן ראשון שהקדימו ואם יטען הלוה פדעתי לית

כטוען (ק) בשאר שטרות ואם טען להוציא חוזק כפי
ח במה דא שגובה מבע חוץ בשלא הקדימו העדים
זמנו בכונה אבל הקדימוהו בכונה ודאי חפלו
חורין אין גובין שהדי העדים פסולים שחתמו שקר
ט שטר מתנה שהיה לו לכתוב בשעת נא וכתב בעת
כא ומכח מתוכו שהוא טעות קופד שכתב בזה וכו'
לעז ובזמן נא עין לא היה חתנו וחתום בשעת
לבא בתורה ובחידושיהם כלזה מציל מלפני
השטר ולמאס העדים קיימים ואין כתב ידם וזה
אחד יכולין לחתום שטר אחד משם שט ואם טענו
יחזק ממקום אחד שוב אין נאמנן מזה המקום מתנה
יחזק לזכר טענה היה מגודל יציעי אמר שטח מעלה
הוא ובשעת נא קנו מידו : שטר מוקדם
ביה מקמי חתימת שהדי שטרם דין אי כתב
כלזה אי חתום עד יום פלג פשר : יא חפלו
העדים שהלוח לו ואמר הלוח כתבו וחתמו השטר
יחזק בד המלוה אם לא היה שם קעץ כותבין בשטר
יט שנמסד בולח יום שהלוח לו יב הוא דשטר
חוב המאחרים פשרים דוקא בשטר הלוח אבל
בשטר מיקח וממכר ספילו מאוחרים פסולין
יא יחזק בפירוש יג שטרי חוב המאחרים פשר
שהדי הודע כוחו שנבעל השפור שאין כוחו
מזמן השטר ואעפ שלא כתבו שיהא מאוחר
יד פשר בלא שכתוב בו דאקנה אבל אם כתבו
ידאקנה פסולין אלא מפורש וכתוב : יד חתנוהי
שטר שזמנו כתוב בשבת חובעשרה בתשרי
שטר מאוחר ופשר ואין חוששין שחא מוקדם הוא
זאחד בשבת חוב ביה בתשרי נכתב לא מעמידין
השטר על חזקתו שהדבר ידוע שאין כותבין בשבת
חוב ביה ולפיכך אי חתנוהו וימא דא ואמר אשתמי
לי חייב לי שבע ודוקא בשטר מקויים אבל אם אינן
מקויים על בעל השטר להביא ראיה : טו כל
שטר ראוי לפענו חנותינן שנמסד בזמן הכתוב
חוצ מהיכא דאיתרע כגון שפול דכיון דאיתרע
ביה דיעותא אינו יכול לגבות : עד שיביא ראיה
שבה ידו מזמן הכתוב בו אם חתבו קנין
אם בכתב בלתי ומתם ביום שלא חתבו פשר
הולך אחר הלכה אבל נכתב ביום ומתם בלתי פסול
בלא בשחין עוקים בם וכן ענין אבל אם עוקים
בם חזק ענין כשר ודוקא שלא לקח מיד בקנין חפלו

לחיתמו לא לזמן מהבדל כשרי לפיכך עדים שדחו יצאו
 ויחזרו לכתבו עד יחד זמן אם זכרים למן הקצין יכתבו
 הקצין מחזות היום ואם נחל יכתבו מיום הכתיבה ית
 ויהא דאמרינן דעוקים בחזות עין כשר היינו
 וקח בשטר הנחה אבל בשטר חיוב שהחזקת חייב
 קצין או בשטר לחי ית בשכותבין וס שקנו בוקומין
 זמן הכתיבה לחזותו וס וכותבין קטן מפל כיוס פל וכתבו
 ומקדמו לרל וכתבתי וס שעומדים ב סומכים המתנה
 לחזותו שחזותמן וכותבין קטנו מפל וכתבו וחזתנו
 ביוסלמקדמו לפלוח לחי מחזי כשקרא יט אם
 וס נכדים לוס הקצין לחי יחזמו בחד לנו שקענו ממנו
 כשרי וס לחי ידעים בטה נכד נכתוב בחזות
 מחזין שזה מחזי כשקרא ית שס זכרים שקנו
 ממנו מחזות שרי או בשופו או בחזתנו וכתבו בשלש
 החשן שלחש פלוח חזתנו חז בשלש חזתנו
 מי שנמקרה להם שחז במדעה חזת וכתבו
 חסם במדעה חזת וס מזכרים בשטר מקום
 שנמקרה בו העדות לא מקום שכתבו בו חזת מתירם
 וס חזת בשחז כותבין זמן הקצין וכותבים זמן הכתיבה
 אבל אם זכרים זמן הקצין וכותבים חזתו חז יכתבו
 הקצין במקום שנעשה בו הקצין שס כתבו מקום
 חזתו נמצא משקדים ופסול וכשכותבים מקום
 חזתו כותבים כר אמלנו פל וכתבו במקום פסול
 אבל כשכותבים מקום שנמקדו הדברים כותבים חז
 לו פל וס קטנו מפל במקום פל וכתבו וחזתנו ומסת
 לל לחי חז דאמרינן שכותבים מקום הכתיבה
 חז שקנו במקום אחד דוקא שאין המטבע משתנה
 מקום הקצין למקום הכתיבה חז חז פל חס משתנה
 וס שכת בשטר המטבע שחז במקום פל אבל
 חס המטבע משתנה ממקום המקדמה למקום הכתיבה
 ואין כתוב בשטר היוצא במקום פל לחי יכתבו לא שס
 המקום שנמצא הדברים שס שמטבע חזתו מקום
 נשתעבד ואם יכתוב מקום חז חז היה משתעבד ממטבע
 היוצא במקום הכתיבה השטר: ככ שטר שאין
 כתוב בו מקום שכתב בו כשרי ככ דאובין
 ושמעון שיש לבל אחד מהם שטר על לוי בעל חוב
 כתב בחמשה בעין וכתב שמעון כתוב בעין חס
 וס ללוי לא שרי אחת שאין בה כדי חובות שעהם
 גתעם סותה לחזוב דשמה שטרן של שמעון היה
 במקום עין וכן חז שמעון יכול לטרוף מלקוחות שקנו
 מלוי מאיד וס ית שחזמו לו זמנך מאחד בעין

והנחנו לך מקום לגבות חובך והוא חזתו שרי שגכה
 דאובין ש שלח כדן גכה שחזתו מוקדם לו לפיכך חס
 יכתבו הדעה זה לזה יגבו מלקוחות שקנו מאיד וס ית
 ככ חזתו שאין כתוב בשטר לחי עדי השטר
 ולא זמנו כיון שס כוס המעות של שטר והשטר שוס
 ממילא אמרינן שס שוכר נכתב על אותו שטר
 ככ מי שהוציאו עליו שחז בנסן קטן והוציא מחזתו
 שדעה ביה בעין וס ככ במחזתו לו לבלט החוב
 כו דאובין שהוציא שטר על שמעון שזמנו בוס ככ
 ושמעון הוציא שוכר על שטר זה כתוב בחזתו וס
 בעצמו יד בעל השטר על החזתו: ככ דאובין
 שהוציא שחז על שמעון שזמנו ה בעין ושמעון ית
 שוכר שנכתב בה בעין כתוב בו שמחל דאובין ושמעון
 כל תביעות שהיו עליו עד חזתו היום דאובין בוכרי
 שטרן ובלשון העולם עד ולא עד בכלל אבל חס היה
 כתוב שמחל לו כל תביעות שיש לו עליו עד עכשיו
 חזי ספק ומספיק לחי מפקין ממונה לחי שט
 שטרות שנעשו בשעה בעובדת אחד כתוב בו חז
 סתם וא כתוב בו חז שט ואין ללוה נכסים כגד שנים
 בועצם למי שכתוב באחד סתם ואם בשעה נכתב
 אחד סתם חזי כמי שכתוב בשעה אחד דאובין
 ונותנים למי שזמנו קודם במקדמי ימי החדש כל זמן
 הכתוב בשטר כגון עד הפסח או עד הקציר דין חזתו
 כמו בעדריס פל חס כתוב בשטר עד אחד הפסח
 חז עד שיעבדו רוב הימים שבין פסח לעצרת
מד דין חזרת השטר בשטה
 חזתו
 מקיימן המחק והתלויים וס ית סעיפים ח חז
 להחזיר מעטנו של שטר בשטה אחרונה מפע שאין
 העדים יכולין לעצמם שיחתמו מיד סמוך לכתובת
 וס נאש שמא הנחו עס כדי שטה וכתב המזוין
 שס כל מה שדעה ואם לחי החזיר חז השטר נפסל
 ככ לא שאין למדים משטה אחרונה: ככ חס
 השטר ככ מכתבת ידו שלמי שטח ית למדים משטה
 אחרונה אבל חס השטר מיד אחר והחזיר חזתו למה
 חז למדין משטה אחרונה: ג חסיים חשמה בסוף
 שטה והחזיקו העדים שטה שלימה וחזתו העדים
 בחזתו שטה שניה חז למדים מחזי שטה אחרונה
 ומשטה שלימה שנפעה י חז חז דכתב שריד
 חזיים למדים משטה אחרונה: ח חס יש בשטר
 מחזים חז חזות חז חזות שטעב עליה הקלמוס

צריך לקיים קיום והכל שדיד וקיים ואם לא קיים
 אינם פוסלים השטר לא שאין למדים מהם והם היו
 בגופו של שטר דהינו שם הכותב והמלווה המעות נפסל
 השטר אם לא קיים ואם היו בזמן ולא קיים הוא השטר
 שאין בו אמת ו שטר שיש מיד מאחריו או בעיניו
 במקום שנהגו לכתוב הפדיון מאחריו או בעיניו
 לא שיש לאדם על בעל השטר ויש פוסלים ז' ימים
 שאין לקיים המחזיקים לא בכתב שהוא בכתב השטר
 וסא בכתב דקה יותר מסכת השטר ז' אם היה
 המחזיק בשטר אחת סמוך לאחרונה והוא כשיעור צריך
 וקיים או יותר אצל שחזר וקיים פסול שמה מחזקו
 וכתב דבר שצריך וחזר וקיים בדיוח שבין הכותב והעדים
 והוא כשאין חזיר שטה בין עדים כשטה דא"סא למחש
 שמה הוסף באותו חזיר שהניחו העדים אבל אם יש
 בו חזיר שטה כשר ולא חשיבן שמה הניחו חזיר
 שני שטין והוסף מה שרצה בשטה ונשאר עוד שטה
 חזיר הם כשעדים מחזקים בדיוחם הא לאו הכי
 חשיבן פ' האידועה נהגו לכתוב קיום מחזקים
 ותלו אותה אחד וקצת לפי שהורגנו עתה לכתוב בכל
 השטרות שדיד וקיים דא"סא הפער לזיק ונלמדן משטה
 אחרונה ואין צריך להחזיר מעצמו שנשטר מה שטר
 שאין בו שדיד וקיים פסול ואין לעדים לחתום אלא אם
 כ' כתוב שדיד וקיים ואם כתוב בו חזיר שדיד וקיים
 כשר : שטר שכתוב בקיומו על הגדר ובדיוקן
 וחפסו השטר חות באות ולא נמצאו אותו שש חותמות
 כשר : יא שטר שיש בו מחזקים ושכחו העדים
 ולא קיימום בסוף השטר וכתבו שדיד וקיים וחתם העד
 האחד וקודם שיחתום השטר מצאנו שלא קיימו המחזקים
 וקצתו שנשטר זה שיכתבו חס לבית דחתום חד מינ
 עד שלא קיימו כן ולכך מחזקים דא"סא ביה קיימום
 כד קאחז והכל שדיד וקיים ויחזרו ויחתמו שניהם
מה שהעדים צריכים לקרות
 מקורם השטר
 שטר הבא על העיר ועדיו על המחזק וכו' כג' סעיפים
 ה' העדים חותמין למטה בשטר ולא מן הצדדים
 ולא מלמעלה ב' ואם בד' שהיה יודע עט השטר
 וקרא לפניו הסופר שלו הנחיל והוא מאמין חזרנו
 ואימתו עליו ה' חותם בשטר אצל שטר קדמו הוא
 בעצמו ואין שטר העשר שאין לעשות כן עד שיקרא
 העד השטר מלך במלך ה' הדאיה בחתם ידו
 והשטר בגוף שלגוים והדבר בדור שאינו יודע לקרות

ויש עדים שחתם עד שלא קראו מכל מקום מתעדי
 הוא בכלמה שכתוב בו ו' עדים שאין יודעין
 לחתום וקדעו להם נייד חלף וחתמו על השטר מזה
 חותם מזה מדדות והשטר פסול ה' מקום
 שנהגו שהסופר חותם על פי העד שכתב על פני חתם
 במסירת קולמוס או שכתב בופל צל צדו לחתום
 אם קבלו בע העיר עליהם לעשות עדות ו' מקום
 כשר ואם לא קבלו עליהם אינו כולם כל שטר
 לפענו שעדים מעידים על חתימת העדים מקום
 אותו שחזקה אין העדים חותמים על השטר אלא חתם
 ויודעים לחתום וא' איתנהו לשהדי קמ' וקיים כ' כיו
 דלא ידעו למקד אי אמרו חזקין למאן ידעו מקד
 קמבנן עליהו : י' ידקדקו העדים שלא
 מהכתב דוחב ב' שטין ואם הדחיקו שש שטין
 אפ' כתב שדיד וקיים אפ' ידעו שלא הוסף ולא
 ציף בו כוס דבר ואפ' לו טייפיהו בדיו פסול שטר
 שנחתם חתמו על הטיוטא ולא על עיקר השטר
 ה' הא דאמרין שאם הדחיקו ב' שטין פסול אם
 למגבי ביה ממש עבדי אי נמי מבני חזרי סס הנה
 טוען כדעתי אבל אינו יכול לטעון להדיא
 שש שטין שחתמו בכתב ידי העדים ושהיא גסה
 ולא ידי סופר שכל המציף אינו הולך חצל הסופר
 פ' שש שטין לו חן וחזירין בגון למד בשטה יטען
 וכפ' פשוט בשטה התחתונה שהם שש שטין ו' חזירין
 י' ימנע שאם השטר מקוים באמצע שטה והעדות
 אותה שטה ועוד אחרת והתחילו לחתום בשטה
 ג' פסול שיכול לכתוב באותה חצי שטה מה שירצה
 ויחזר מעצמו שנשטר בשטה אחרונה וכן אם חתם
 בסוף שטה והדחיקו העדים שטר שלמה והתחילו
 העדים באמצע שטה שניה פסול חס יחתמו זה
 חזיר זה באותה חצי שטה שיכול לכתוב בחצי שטה
 החלק שלפני חתימתו פ' לזה מפל מנה ויהיה השטר
 הבא הוא בשטה אחת שהוא כשר ויחתמו כל העדים
 יא צריך להזהר כשהחתמן ויש חלק לפע חתימתן
 שלא יחתמו זה אחר זה בשטה אחת דשמה
 יכתוב בחלק שלפני חתימתו מה שירצה ויחתמו
 העדים ויהיה שטר הבא הוא וקיים בשטה אחת
 ופצד יעשו יטייבנו בדיו ולא אמרין דאיוטא
 חתימי לא היפא שהטיוטא עומד בין שטר לעדים
 ואם התחילו לחתום באמצע השטה וחתמו החלק
 שלפני חתימתן פסול דשמה היה כתוב שם חותמו

או שום תנאי וזה חתבו ומהיו חס כתב למעלה בסוף
השטה שדיר וקיים כשר ובלבד שיהיו העדים חתומים
זה תחת זה אבל חס חתומים זה אחר זה פקול דשמה
היה שטר הבא הוא ועדיו בשטה אחת וחתבו והיה
הוא מלמעלה וכתב עליו שטר זה י"ג שטר שהיו
עדי מרובים ונמצא ח מהם קרוב או פקול או שהיו
בהם שנים קרובים זה לזה והיו חס העדים קיימים כדי
לשאל אותם אם יש שם עדות בדודה שכלם ישנו לחתום
שהיו נתכוננו להעיד הרי זה בטל ואם לאו תתקיים
העדות בשאר שהרי אפשר שחתמו הכשרים והניחו
מקום למיזל לחתום ובה זה הקרוב או הפקול וחתם
עליו מעולם א"ע שהעד החתום בשטר מתחלה
הוא הפקול הדי השטר כשר י"ג חס נפסל
על ידי חתימת הפקול אם הכשרים זכרים העדות
על ידי חתימת השטר יכולין להעיד בל יכתבו עותק
כמו שכתב בשטר ואשיב כמו שטר הרשון י"ד
הזכרים מרוחקים מהכתב יחד על שני שטין והיה
הדיוח שבין הכתב והעדים מלא בעד פקולם או
קרובים ה"ז כשר שהרי אינו יכול להזדייף ואם נראה
השטר בב"ד קודם שמלאהו בקרובים או פקולים שוב
אין לתקן אבל אם הוסף על ידי מלוי קרובים קודם
שלא נבדל אפ"ל עשאו המלוה מדעתו שלא מדעת
הלוה כשר וי"א דדוקא שמלאהו מדעת הלוה אבל
אם מלאהו שלא מדעת הלוה פקול ט"ו הא דמבשרין
ממלאהו בקרובים או פקולים חס הוא שטר שאין בו
קנין דוקא שמלאהו ביום שכתב וחתם אבל אם
מלאהו למחר וליזמא אחרת אפ"ל במצות הלוה פקול
י"ז אם אחר שפרעו הוא טוען שהשטר היה פקול
לפי שהחזיק הסופר חותם ידו וחת משטה אחת אין
מדין כלום י"ח הבא מכוח גרידי הוא כמנהגו
לגבות בשטר שיעדיו מרחקין שני שטין חס נהגו
הגוי' לגבות בו י"ח שטר הבא כולו בשטה
אחת פקול דשמה החזיקו העדים מהשטר שטה
אחת וחתם כל השטר וכתב זה ט"ז בזה שטר
ומצאו העדים חתומים עליו י"ט היה השטר
טל ע"ס כל עדיו בשטה אחת כשר דא"כ לא מוחש
למדין אבל חס השטר ועדיו בשטה ועוד למבוא
ממנו בשטה אחת שני עדים יש לחוש שמא חתם
כל השטה הענין שהיו העדים התחתונים חתומים
אשטה שבין שטר לעדים כתב שטר ועדיו בעדים

שבשטה שניה יאמר כוונתי להרבות בעדים ולפיכך
כשיבא לפענו שטר כזה אין מקיימן אותו בעדים
שניה לא בעדים שבשטה ראשונה כ שטר הבא
על המחזק הוא ועדיו כשר יהא שלא יהא שום שכו
בין השטר למקום חתימת העדים שחס יש שם שכו
יש לחוש שמה מחזק וכתב מה שרצה ולפיכך הוא משנה
שהרי מחזק שט פקול על כן לא יחתמו העדים על
שטר מחזק אלא במחזק בפניהם סתם בל"כ יש לחוש
שמה מקום החתימות במחזק שני פקול ומקום השטר
פקול אחת וכשחזר ומחזק פקול שטר וכתב מה שרצה
נמצא השטר ומקום חתימת העדים שזה הכל מחזק
בפעם וס"ס יש בין חתימת העדים לשט דיוח כשיעור
כעב"ת אנונא קהדי חתמו על המחזק והשטר על העיד
פקול שמה היה השטר על העיד ועדיו על המחזק וזה
כתוב בין חתימת העדים אחרת קהדי וגו' ומחזק השטר
וכתב מה שרצה וחד ב"כ כ"א שטר שהיה על
העיד ועדיו על המחזק פקול שמה ימחוק השטר
ויזיפו ומצא הוא ועדיו על המחזק והשטר על העיד
כשר והוא שכתב ב"כ חתימת עד הראשון לחתימת
עד השני אבל חס כתב ב"כ פקול חתימתם או חתמה
לא מהני כ"א שטר שהיה על המחזק ועדיו על
העיד פקול אפ"ל כתבו אנו העדים חתמו על העיד
והשטר מחזק דאוק סוף ימחוק השטר ויזיפו וכתב
מה שרצה א"ע שנמחק שני פעמים אינו נכד כיון
שאין אצלו מקום שמחזק פקול אחת שזכרו להבחין
בין זה לזה כ"א במקום שנהגין לכתוב פד עון
בני שטן צריך לזהר שלא יהיה שום מלך בעי שיט' לא י"א
למוחש שמה היה בופרעון ומחזק וכל שכן חס פקול
שכני שיט' על המחזק דא"כ לא מוחש שמה היה יחד
ומחזק וכתב מה שרצה ואם יש עדים שהפרעון הוא
כתב יד הלוה כשר דא"כ לא מוחש למדין י"א
העדים שאמרו קטנים
פקולים היינו או
שטר אמנה היה ובו ל"א עיפס י"א המוציא
שטר חוב על חבירו כל אמן שלא נתקיים יכול הלוה
לא מציין הוא ומעולם לא צוית לכתבו ואפ"ל חס מוחזק
ואח"כ אמר שאני צוית לכתבו אבל מדעתו או אמנה
הוא או כתבתי ללוות ועין לא צוית וכן כל כיוצא בזה
החזין ואם רוצה לומר לא היו דברים מעולם והדי מכ"ו
נתקיים ה"ז נאמן וישבע הסת' ויפטר ואם קיימו ה"ל

ואם
כתבו
העדים
חזו
העדים
חתמו
על
המחזק
והשטר

השטר וכן להעיד על כתב ידו בלבד והיה כתב יד
שזה הוא בודאי אבל סינו זוכר העדות כלל ולא ימנה
כלל זכרון כלל שזה לזה מה מעולם הדין האחרון
על כתב ידו שהוא זה בלבד שחן אדם מעיד על כתב
ידו שהוא זה לא על הממון שבשטר הוא מעיד שכתב
לזה וכתב ידו הוא כפי להשירו הדבר אבל לא סמך
לא יעיד הודו והדבר כי שיעה בלבד ובאדם שיש
כתב ידו הוא זה אבל מעולם לא ידענו עדותו וכן
חנו זכרים שזה לזה מה או מכר לו לא כתב
והדין הספדשים עד שיזכרו עדותם וכל מי שחש
כך לא ידע בדיוע ממונות בין ימנו לשמא אצלם
כתב ידם ויצא ממקום אחד או שהיו שם עדים
כתב ידם מקיימן השטר ואין משאין על דברים
שלא שומרים אין חנו אבדן העדות הואיל
השטר שלא על פיהם ומפע טעם זה חנו מקיימן
כל השטרות ואין חנו מדברים להוציא העדים
אחרים אם הם זכרים חותה העדות או לאו שאין
באו וחמדו אין חנו אפדים חותה אין שומעין להם
הואיל ואפשר לקיימן שלא מפיהם לא זכרי האלם
יש חונקים ואומרים שהכלו אין זכרים שכלה או
שחתמו מעולם על שטר זה ואין כתב ידם ויצא ממון
אחד כיון שמעידים שזה כתב ידם מקיימן השטר
על פיהם ואין דבריהם כשהם עצמם באים להעיד
על כתב ידם אם שכן ההלכה ואינם זכרים כלל
שחתמו בשטר זה צריך שני עדים על כל חתימה
צריך אז שיעיד כל אחד על כתב ידו ועל כתב יד
חבירו או שיעטרף אחר עמהם שיעיד על כתב יד
שניהם כדי שיחא על כל חתימה שני עדים
ואם אחד מהעדים שזה כתב ידו והעיד הוא
ואחד על כתב יד השני לחתמים לפי ששלושת
רביעי הממון יוצאים על ידי נד אחד יב וכן
העיד אחיו או אביו שנהאשן עם אחד על כתב ידו
שלושת לא נחקים שהדי שלשת רביעי הממון וכן
על ידי קרובים יג שנים שחתומים על השטרות
ומתא מהם צריך שנים מן השוק להעיד על חתימתו
ואין העד חי יכול להצטרף עם אחר להעיד על חתימת
המת שאם כן יצאו שלשה רביעי הממון על ידו ואם
לא נמצא לא עד אחד עם זה העד החי כתב חתימת
ידו בפני עדים אפלו על החדק ומשליכו בלבד עד
שיחק כתב ידו בלבד כדי שלא יצטרך להעיד על

החכם בלבד הדי הוא כשאר השטרות ב' ואם הוא
דמדימנו כלל במה דוקא בשחן בו נחמנות למלוה
אבל אם יש בו נחמנות לא יאכלו יסבו נחמנות
למלוה נחמנות ה' כ' צד הוא הקיום באים עדי
השטר ומעידים בפני שלשה הפלו הם הדי וטוב שאת
היא חתימתו וכותבין למטה במותב תלמה כחדין הדין
יתבן חק בדיעה ואחת כל וכל ואם הדין קדמנו חתימת
ידיהו ופדא חתימה לזה דא היא חתימת ידיהו חתימה
דקיימנוה כדחזי וחתימה למכור י' אין מקיימן
שטרות לא בשלשה מקע שהוא דין ולפיכך אין מקיימן
שטרות בלילה ה' מקיימן השטר אפלו שלא בפני
ב' ואפלו עומד וצוה מאוים הוא אל תקיימנוהו אין חתימה
לו ו' אעפ"י שהוא מקיימן צריך שיבין חתימת
שני העדים או משני הדינים ואם לאו אין מקיימן
ומיהו נפקא מנה בקיום כיון שחתומים עליו שני עדים
וג' דינים יותר בנקל ימצא מי שיכיר החתימות י'
באחד מחמשה דרכים מקיימן השטר האחד שהיו
הדינים מקבילים כתב ידי העדים השני שיחתמו העדים
בפניהם השלישי שיבואו העדים החותמים בו ויחמרו
זה כתב ידו וזכרנו עדים בלבד הדביע שיבואו עדים
ויעידו שזה כתב ידם שלא החמישי שזה כתב ידם
ויצא משטרות אחרות ועורכים ב' זה הכתב לחותמו
הכתב שבשטרות אחרות וידעה להם שכתב ידו
הוא כתב ידו ואין מקיימן השטר משטרות אחרות
לא משטרות שטרות שלשת שדות שאכלוס בעליהם
שלוש שנים אכלה גלויה נכונה בלא שום ידעה וכל
פחד מתביעה בעולם כדרך שאוכלים כל שדות
או משטר שטרות כתובות והוא שיחאו הל שטרות
מתחת יד אחד לא מתחת ידי זה שקיים שטרות
שמה הוא דין הכל וכן מקיימן השטר משטר שקרא
עליו עדעד והוחזק בלבד מקיימן ממנו לבדו כלל
שקיימים משטרי שתי שדות או שתי כתובות
ח' ב' שכתבו במותב תלמה כחדין הדין יתבין
ומקיימן שטר זה בפניו ה' מקיימן אעפ"י שלפירשו
באשה דרך נחקים ונהגו לכתוב הדבר שנתקיים בו
ט' כשהשטר מתקיים בעדות אחרים שמעידים
על כתב ידם שלא אם אחד מעיד על חתימת האחד
ואחד על חתימת השני לא נתקיים לפי שצריך שני עדים
על חתימת כלל ואם יש שלשי עמהם שומעין על
חתימת שני העדים מקיימן י' מי שחתם על

חתימתו ואח"כ יעיד הוא ואחר על חתימת המת י"י אם
אין מכירים לא חתימת העדים ולא חתימת דיני הקיום
ואחר מעדי השטר מעד על כתב יד ושני עדים מעדי
על חתימת אחד מהדיינים או הדין בעצמו ואם עמו מעד
על כתב ידו אוטו מועיל דמאי דמסרד הוא לא מסרד
הא"י העד מעיד על מנה שבשטר והדין מעיד על חתימת
העדים פ"ו אם שני דיני הקיום כלל מעד על כתב
ידו השטר מן הימים י"ו אם עד אחד מעיד על חתימת
עדי השטר וי"א מעיד על חתימת מתוודע דמאי
דמסרד מסרד מסרד דיני וכן הדין בשאר הדין מעיד
על חתימתו אם שנים מן העדוק מעדי על הדין והעם
בזה קדוה אחד הוא י"י עדי הקיום יכולים להיות
קדושים למדי השטר ולזה עדי לא חפלו מת האב החתום
בגוף הקדש וכולל להעיד על חתימת אביו וזה שגור
להעיד עמו אחד בשטר וכן יכול להעיד על כתב יד
אחר או על כתב יד רבן שדחה בן טעות וי"א דדוקא
א שדחה עמהם חבל על כתב יד אחד אינו עומד להעיד
בגוף השטר אחר בן טעותו י"א עדין שלא היו
עדי הקיום קדושים לדיני קיום ויש מכשירים י"א
עדי הקיום הקדושים למלוא וללוה פסולים ויש מי שגמור
ל דינים החותמים לקיים השטר חותמים אע"פ שלא
קדשוהו וקדשוהו מה שיש בגוף השטר אין צדיק לקדוהו
ואכלל צדיקים חס לדינות מיהם המלוה והלוה כדי
שלא היו קדושים לדינים ולא לעדים המעדיים בפעם
ואם שאל עדין לקדוהו כללי פ"א דינים שדעם על
המים וענינים שבמלוא עצמה עדין שיהיו רחוקים
מעדי השטר פ"ב דיני קיום עדין שיהיו רחוקים
מדינים שדעם על המלוא עצמה ויש מכשירים י"א
ל עדי הקיום יכולין להיות קדושים לדיני מלוא
ל שטח שישבו לקיים את השטר שכם מהם
מכירים חתימת ידי העדים ואחד אינו מכיר עד שלא
חתמו מעדיים בפניו וחתימתו משחתמו אין מעידין
בפניו וחתימתו ומותר לעתים הקיום בשטר קודם שיתקיים
השטר שאין הכתיבה עיקר ואם החתימה ויש חולקים
אם באו עדים והעידו שבשעה שכתב קיים
מנהגם לא היו במעמד א לא כל אחד קבל עדות
בפני עצמו פסול ויש מי שמכשיר פ"ב ששה
שישבו לקיים את השטר וכו' כ עדים ועד עדו על
א מהם שהוא גזל וכו' וכו' וכו' שנים אחרים
ועדו שחזר בתשובה י"א עד שלא חתמו העידו

עוד זר בתשובה הרי זה חותם עמהם שהרי ג'
היו ואם אחד שחתמו העידו עליו שחזר בתשובה
אינו חותם עמהם שהרי הוא כמי שאינו בעת חתימת
השנים פ"ב בלא בשערעו עליו בעבורה
אבל אם עד עדו עליו בפנס משפחה כגון שאמרו
אמו לא נשתחררה ועבד הוא חו לא נתגידה וכו'
הוא ונודע אחר שחתמו השנים שאין במשפחתו
פנס ושהוא כשר זה חותם עמהם שזה גלוי דבר
שהיה מקודם דמאי פ"ב פתחו היום ונגזר
אחד מדיני הקיום פתח יחתמו חותמים והשטר
בשאר בפירותיו פ"ב ג' שיטבו לקיים את השטר
ומת אחד מהם עדין לכתוב במנהג תלמידי הוי"ו
אחד ביהדי כ"י שאל יאמר הדוחה ב"ד ששכח
קימורו הפולחיה כתב בו ב"ד יאמר שמה דמיו
שנים ב"ד הם ואם ישבו משמע שהיו ג' א"צ עדין
וי"א שאם כתבו וחד לתוהו כשר ומ"ג לכל ע"מ
אם כתב ב"ד יניח ובמנהג תלמידי תולא עדין וחתימת
ב מהם וי"א ל חפלו בשלמות אחד מהם
במקום לכתוב חד לתוהו כ"י לתת מעניהם שלא יחתמו
בולא שנים לא קיום ב"ד עדין שיהיה פסול לכתב
די העדים או שמוך ל"ד השטר או מאחורי כנגד
הכתב ואם היה בין הקיום והשטר ריח שטה אחר
ושם חתימת פסול הקיום לכדו שמה יחתוך השטר
שחקנים וישייף בזה חתימה שטה שטר ושע עדים ונמח
הקיום על שטר משדיר פ"ב הדחק הקיום מה שטר
שטה או ב שטח או יחד ומינא כל הדיוח שדיקות דין
כשר שהרי אינו יכול לזייף ואין חוששין לכתבן עדין
על השדירות לא על גוף השטר וי"א שאחשין לכל
ל שטר הבא הוא ועדין על המחק הקיום מלמלה
על הנייר אין מקיימן חותמו מדיני הקיום לא מעדים
שלמלה שמה הקיום היה לחוק מה שטר הדבה והא
הריח מלא שדיקות שלדו וחתך גוף השטר ומחק
השדירות וכתב השטר ועדין על המחק ויש מכשירים
לקיימו מדיני הקיום פ"ב חתם בשטר קודם
שעשה גזל הוא אינו יכול להעיד על כתב ידו אלא אם
אחרים מעדיים שכתבים חתימתו וראו חתימתם עצמם
זה קודם שעשה גזל כשר אבל אם לא ראוהו עד
שעשה גזל לא יאמר דא"כ לא נמחש שמה עדין
וחתם פ"ב חתם בשטר ע"י שליח עשה חתבו
ונעשה חתמו הוא אינו יכול להעיד על כתב ידו אבל

אחרים מעידים שמכורים עדותו אפלו לא יאמר
על שניעשה חתנו וימנע דהינו דוקא כשהשמה יוצא
מתחת יד אחד אבל אם יוצא מתחת יד העדים
לא יאמר לו חתם כשהיה בריה ונשתתף הוא אינו
יכול להעיד על כתב ידו אבל אחרים מעידים עלמה
לפי שנים החתומים על השטר ומתו ואין כתב
ידם יוצא ממקום אחד ובא שנים ואמר כתבתי
הוא הכלקטנים היו או פסולים הרי לא נאמן וקדעו
השטר חל אם כן טען שכתב לו חתם לקיים השטר
ואם יש עדים שהוא כתב ידם או שהיה כתב ידם
יוצא ממקום אחד משטר שקדם עליו ערער והחזק
בבית דין קדעו חתמו ימנע שאין צריך שקרא עליו
ערער דכחוקא בבית דין אפלו לא קרא עליו ערער
עדים שאין כתב ידם יוצא ממקום אחד ואמר כתב
ידינו הוא זה ואומרים בתוך כדי ריבוי אנוסים היינו
מחמת נפשות או קטנים היינו או פסולים עדים היינו
מחמת קורבה ונתרחקנו או מסר מורעא בפנינו או
תפסו היה בדבר ולא רצינו שנתקיים התנאי הרי לא
נאמנים ואפלו עד אחד ואמר היה התנאי ולא נתקיים
נאמן ואין כאן לא עד אחד אבל אם אמר שהיו אפסים
מחמת ממון או שטר חתמה או שהיו פסולים בעבודה
אינם נאמנים ואפלו אמרו שהחזק עשו ונשבעו והעפ
שדאנא נאמנים לבעל השטר מנא לבב דידהו נאמנים
וחייבים לשלם ללווה ההפך שכתב לו מסח חתימתם
ואם אומרים שבשעה שחתמו לא ידעו שהיה חתמה
ואחר כך נתברר להם שהיה חתמה נאמנים ואם כתב
ידם אינם נאמנים בשום דבר שיאמרו לבעל השטר
הוא מלווה בפנינו מקד מרעא עדים החתומים על
השטר שאמר שהלווה היה קטן באותה שעה
אינם נאמנים

מל מי שטען
אמנה הוא או פדוע וכו' כענין
א מלוה שאמר על שטר שבידו
שהוא אמנה או פדוע אם הוא חייב לאחרים ואין
לו ממה לפדוע את מזה השטר וכתב בו נאמנא
(והחזק השטר בבד או שהוא ביד שלישי נאמן) ואפלו
אם לא מדע בשעת הודאתו שהוא חייב לאחרים
ונודע אחר כך נאמן כיון שהוא בא לחוב לאחרים
אפלו אם מפסיד גם לעצמו כגון שהשטר הוא
ממא תים ורצו חייב לאחרים לא מנה אינו נאמן
ואם אחר שאמר שטר אמנה הוא פדע לבעל חוב

וכאן לגבי ויתר השטר מהלוה ואם כשהשטר
בא לגבות מזה השטר אמר שטר חתמה הוא אינו
לא היתה בוונתו לא ליהנות בעל חובו והוא
אבל אם בלתי תביעה בעל חוב הורה ששטר אמנה
הוא אינו חוזר וגובה בו לא אם אמר חתמה
השטר חתמה הוא שהלווה ענה לעדים השטר כשכר
לפי דימ והוא האמת כי שטר חתב ממנו אם אמר
מאות דברים כשר אבל אם חומר שטען חתמה
כשכתבו לפי דינים הרי השטר כחש ואם טען ששטר
בשטר נשבע הלוה היקד ונפטר

שכותבין טופסי שטרות

וכו' א קופר שכתב לכתוב טופסי שטרות
כדי שיהיו מצויים חצלו הרשות בידו יכול לכתוב
הכל עס הלכה והמלוה והמעות דק שיניח מקום
הזמן בדי שטר יהיה מקדים אבל שטר שכתב עב
הלווה אחת ונפדע חייב יכול לחזור וללוות בו וקדעו
אם הכל ביום א שאינו מוקדם שכל שנמחל שעממו
אינו חוזר וכו' בו ואם פדע מקדע חובו אינו חוזר
וכו' בו ואם פדע מקדע חובו בחתמו שטר מקדע און
דהו במחל שעבורו לחותו מקדע

שיכיר העדים שם

הלכה והמלוה וין
כעבור השמות והשכום וכו' קעפס א אם יש
למלוה או ללווה שני שמות אין צריך לכתוב את
שם העיר ואם כתבו שם המלך לבד כשר ואין
צריך לכתוב החכמה או כהן ולוי לא אם היה בעיר
שנים ששמו תהיה שונים ב צריך שיכתוב העיר
שם הלכה כל קפל ובשטר המכר שם המושב ומוסד
שם הלכה והמלוה ואם שטר המלוה הוא בנא קנין
צריך לכתוב את שם המלוה ואם אינם מכירים
אותם אפלו חשה או קרוב בשנים לוג שכתב הוא
שמו והיכא דאמר לו חשה או קרוב ואשתמו
טעותם לצורכא מרבא מקבלנא לגובלחא אחרית
דחזרהיה למידה לא מקבלנא דחזרהיה מידה דק
והשטר הדין ומשקד ג כל שהחזק שמו
לאם בעיר כותבין א ש ואין חוששין שמה
שנה שמו לעשות קנוניא ד חזקו ליה ועב
מחזקין ליה בההוא שמה לחובתו כגון שקרא
אדעצמו לחוב וכתב שטר עליו ואובן ליה

משמע וסוף

והשם השם לאו לאוב שמי חי קדוש (זה רחוב) ועם
 אלה הנה חתונה ל יוס פהאיי שמה חיב
 ונא בפנינו שטר וטעם הלוה וזמנו חיב כלום שמה
 וזמנו אחר העלה שמו והדירה בזה שמה לזה
 אם חיים לא לאחד וזה רמזי הוא זה העלה שמו בשם
 בעל חוב מאחד שלא הוצקו שם שנים ששמותיהם
 שים חן חוששין לזה דיון ו מי שהחזק שם
 כגון שטר וכתבו עליו שטר באותו כנוי ואחרי כן
 שמהו כנוי אחר חן שטענו בשם הלוה או המלוה
 וכתבו רחוב במקום שמעון או שבענו בשכום המעות
 וכתבו שטר אחד וכל אחד מהם כפר עשו עדים שניהם
 וכל שטר שמהל אם לא כתבו אחד אם יתבאר הדבר
 שהוא שטר קופר כשרי א היו שנים בעל חוב
 שם כל אחד מהם יוסף ק שמעון אין שום אחד מהם
 יכול להצית שטר על חביון אם יש בו קצת שיחזקנו
 שמה שמה המוציא על שניהם והחזיר כל
 בשטר על החוב שהיה לי בידך ולא אחד יכול להצית
 שטר חוב עליהם שכל אחד יאמר לא על כל אחד
 שטר זה אף על חביון אם הם כן באו עידי השטר
 בעצמם ואמרו זה השטר שהענינו עליו וזה הוא שן
 שהענינו עליו בהלוואה ואם עדים אחדים היעזובין יש
 לדין מלוה על פה ואם היה אחד מהם קצת במקום
 בשטר גובין מהאחד ומה תקנתם יכתבו שם זקנים
 ואם גם שם זקנים שיה יכתבו שום קצת הכל אם
 מוציא שטרות על אחד ולא יכול להחזיר לוג כל
 נתיחייבתי לך לא לחבירך ששמן כשמן שכל מי שהעני
 יוצא מתחת ידו מחזיקין לה בשלו ואם יש בו שטר
 מאחד מהם אין שם אחד מהם יכול לתבעו שיחזיר
 לכל אחד מהם חובו כתבתי ל זה השטר ומיהו אם
 יכתבו הדשמה לה יגבה אם מהם שהרי הוא מודה
 שלא פרע לא לאחד ואם יענו פרעתי לשניהם וצוית
 לכתבו שטר אחד כי הוא יספיק ל להחזיר לכל מי
 שיביא מהם לתבעו חובו טענתו טענה ולא יועיל
 הדשמה א בליא כשאין משושים לה בשטרות
 ולא בשטר אבל אם משושים בשטרות ולא בשטר
 על בעל השטר להצית ראיה לן מלוה אחד שגלו
 לשם יוסף בן שמעון בשני שטרות והיו משושים
 שמה שטר שגלו אחד ונמצא חזל הנה שטר
 מקוים ששטר שמוסף שמעון פרעו ולא היה
 השובר משולם ונמצאו שני השטרות בן שטרות
 שנמלכה הקדושים הורע כות ששטרות ושמהם

בחדת מדוען י שם יוסף שמעון שמה אחד
 מהם מאחד ונמצא לאחד מהם שדה שמה מיוסף
 בן שמעון השעון שהיו שותפים בו אן המלוה יכול
 למדוק השדה ולומר אף לך הלוית מוטב ואף לחבירך
 הלוית כיון שאין לחבירך בע חודין הרי לקחת עעבתי
 וכך בשם שותפים לא יוכל לגבור החזי ממה נפער
 לפי שאין נכח בעל חוב משועבדים אם מקום ערב
 הערב חיו משועבד אם במקום שיוכל לתבע ממלוה
 עצמו אם יוכל לגבות מנכסיו ממה שהערב לשם
 יוסף בן שמעון בן לשע מלוה בן למלוה אחד בשם
 שאינו יכול לתבע מהם כל חיו יכול לתבע הערב
שטר שכתוב בו לוית
 ממך
 ובמעשה א י שטר בעדים שכתוב בו אי פל
 בן פל לוית ממך מעת כל המוציא גובה בו חבל
 ואין בו עדים אם שהוא כתב ידו מתוך שמה
 לוג פרעתי מאן לוג לא לוית ממך אם מאחד
 ונפל ממנו ומצאתי **לא שטר**
שאינו בו אי ער אחד או אחד
 מהם פקול ובו זעעפים
 ער אחד י ער אחד בעל פה מצטרף ואם
 אחד זה שלא כתב עדותו אם קצתי מידו על זה
 ולא בא המלוה ולא של ממע לכתוב שניהם מצטרף
 לעשות המלוה בשטר ואינו יכול לומר פרעתי ואם
 אותו שמעניד על פה הוא בפני נמסר השטר
 הרי בשטר גמור נכנס בו ממש עבדי
 הוציא עליו שטר חוב בעד אחד ונשך הלוה פרעתי
 לה מחוייב שבעה ואינו יכול לשבע ומשלה
 כעין ואמר ישבע על שטר פרעתי לה נשבע ואמר
 את העד ונמלך ויא שם אם טען פרעתי נאמן
 בשבעה א שטר שחתומים בו שני עדים
 בלבד ונמצא אחד מהם קרוב או פקול א נפ
 שיש שם עידי מקירה הרי הוא כחדק ואין שדינו
 בשטר שאין חתום בו לא ער אחד י שטר
 שהיו עדיו מדובים ונמצא ער אחד קרוב מהם
 או פקול ואין העדים קיימים לשאול אותם אם
 יש עדות בדורה שכולם ישבו לחתום שהרי
 נכתבונו להעיד קצ בטר ואם לאו תתקיים העתה
 כשאר שהרי אפשר שחתמו הפסדים והנחו
 מקום לבדן לחתום וכא זה הקרוב או הפקול
 וחלם שלא מדעת ה צוואה שנמצא אחד

משייה קרוב או פקול העל שמים קרוב חסד
העדות יבא לפעול ויעיד וחס יש שם על אחר
ששמע צוה מכוון מצטרף עמו להעיד ופע
של יחידהו להעיד ו היות כל נחיו לשע בני
חדם בעדות אחת והעדים קרובים לאחד ממקבלי
המתנה והחוקים מהשע הדי השבד פקול מפע שהא
עדות אחת לא חס בן נקללך אותו שהעדים פקולים
לו מאותו ממנו אבל חס ביה בשטר אחד שבתת
לדאוב חצר פלוגית ופנות לשמאן חצר פלוגית ופנות
העדים קרובים לזה והחוקים לזה זה שהם החוקים
ממנו מתנתו קיימת שא שיתעד וית העדף שהם
בשטר אחד ז שטר שנמסר בפע בעדים
גובין בו ממשעבדי העדף שהם חתומים ומכל
מקום חס נמצא עדי חתומתו פקולים והכל עוד
אחד מהם פקול השטר פקול העדף שנמסר בפע
עדים פשדים מפע שהוא מקוויית סתם וכו' **ב**

שטר שיש בו רבית

א שטר שיש בו רבית מפורש אינו גובה בו
הרבית אבל גובה בו את הקרן והכל ממשעבדי
אבל חס כלל הקרן עם הרבית פקול מפע שבה
לכבות בו את הקבית שטר שבה לפענו קרונה
קדע כל והוא שקדוע במקום העדים והאין והתורה
או שקדוע שטר וערב פקול וס נכד שמשעה בשכ
אפלו חס כלל הקדע שטר וערב פקול הקדע לשנים
גרע טפי מקדע בית דין ופקול **ב** נמחק
או נטש בש חס רישומו ניכר כשר וחס כלל
פקול הקרן ונעשה ככבה כשר **ב**

שלא לשנות השטר

א מי שיש לו שטר על אחר ונמסר עשו
לו שנים מחמשים חמשים או שיש לו שנים
שנמסר חמשים חמשים ואמר שיעשו לו א שלמה
אין שומעין לו והכל יש לן אחד שלמה ואמר
שיקדעוהו ויעשו לו אחד שנמסר אין שומעין
לו שמה פמע לו אותו שלמה וכתב לו עליו
שובר וקדע זה שנמסר ואמר זה שטר אחד
הוא וקדע **ב** דין אקמכתא
וכו' סעיפים **א**
שפרע מקצת חובו חס דעה המלוה ביה דין יעשו
לו שטר מזה שנמסר חייב לו ויכתבוהו מזמנ

האשון אבל לא עדי השטר ואם דעה יכתוב שומ
ב הבא לפדוע חובו ואמר המלוה אבד לי השטר
אין הלוה יכול לומר לא אפרע לך עד שתחדד לי שטר
לא חס יכתוב לו שובר ופרע כל חובו ויש ללוה לחס
סתם עליו שכתב שטרות וטען שאבד ואם טען הנה
בעת ודאי ואמר השטר אצלו ועתה הניחו לי שטר
המלוה המסר שאבד השטר ואחר כך יפרע חובו ויחד
שובר **ג** אמר המלוה אין שטר עדי עדי צדי
בעיר אחרת וכתוב לך שובר ימנע שאין שומעין
כיון שהוא בעולם לא יפרע לו עד שיחדר לו שטר
כשכתובים שובר חס אכזרים זמן השטר יכתוב שובר
על שטר שזמנו כך וכך ואם אין זכרים אצלו יכתוב
סתם על שטר שכתוב בו כך ולא יכתבו זמן בשטר
שמה אחרו העדים זמן ההלוואה בשטר ונמסר שטר
זמן השובר קודם לזמן השטר ויחדר ויניח שטר
המאחר ויטרוף בו לפיכך אין לעדים לפתח זמן השטר
אין חס זכרים זמן ההלוואה שובר שכתב סתם
כל פרע לכל מבטל כל שטר שיש לו עליו **ד** חס זמן
השטר והשובר ביום ה כתבאר בקימא **ה**
חס כתוב בשובר דיני סתם מבטל כל שטר שיש
לו עליו אבל חס היה כתוב בו כך וכך דינים ונמחק
הסכום ונשאר דינים או שכתוב הסכום על המחק
ולא נתקיים אין דין בו אם בפחות שכלשונו מי שפרע
מקצת חובו והשלים את השטר ואל חס לא נתק כל
עדיס כל יתן לו שטר והגיע הזמן ולא נתק כל יתן
השלים את השטר שזו אקמכתא הוא ולא קטא **ו**
קנו מידו עליה בגל השובר קנה והוא שיתפוס זכותו
בגל והוא שלא יהיה חנוס כיצד הדי שהתפוס שטר
או שובר בגל וקנו מידו **ז** לא בא ביום פל יכתב
זה לבעל דינו והגיע היום ולא בא הדי לא גורעם ואם
עכבו כהר או חולי מלבא לא יתנו וכך כל פירוש בזה
והוא שיהיה בגל חסוב **ח** בולא שנותעם השטר
לבעל דינו כשאמר חס לא פרעתי ביום פל יתן המעות
שמתת מתנה וישאר השטר קיים בבתלה שאם לא
כן הוי שטר שנמחל שעבדו כדי המעות שכתב
נה דין שריעות **א** וכו' סעיפים
ששלישיתו ביח נאמך בשני עדים סבלו חס הוא קנה
ואין עדיך לשעבד ואם עלפי שעבד הזמנה היה לו
לחזירו לאחר ולא החזירו עדין שלישי הוא ונאמך
ואפלו הכריע אחד מהם ואמר שבה עשאו שלישי
השליש

היטת שפרעו מי שנושה בחבירו שכל חובות
ופרע לו הלוה קתס הרשות ביד המלוה לומר מחוב
פלוני לקחת ולפי עור לא חסכו חמרו כל שפרע
פרעו היכל מעות או בשביל חוב כל ומלוה קבל
ישתק יכול לומר חסכו המלוה שבשכר מלנו על
פה או בשביל חוב אחר תפסם ה נתן הלוה למלוה
מנה ליתנם לבעל חוב אחד רשאי לעכבם לעצמו

נפא עכור מקוים

פרע מלוה שהוציא שם מקוים וטועה הלוה שהוא
פרע והמלוה אומר איני יודע אינו גובה בו ואם חזר
ואמר עיינתי בחשבוני וזכר את כדריא שאינו פרע

מ דינ שעבוד

מטלטלי חוב מקרקע
שעבוד חב שלו בל לעולם יחשפיוס
הבדל לבנות חובו בשטר מהלוה ולא תספיק כל הנמצא
לו כנגד שם הדי זה טורף מקרקעות שהיו לו בשעה
שלוה מקה ומכרם או נתנם אחר אבל קרקעות שאינן
אחר שנוה מזה ומכרם או נתנם אינו טורף מהם
ואם כתוב בשטר שהוא משעבד בוכל נכסין דענין
ודענין עתיד למקד גובה גם מהם אבל המטלטלין
אין עליהם קרקעות חפלו מטלטלין שהן לו בעת
שלוה שמכרם או נתנם לשעבדו אין בעל חוב טורף
אותם ושם כתוב בשטר שהוא משעבד לו מטלטלי
שיש לו חוב מקרקעי דלמא חסמסמא ולא כטופסי
דשטר די זה טורף מהמטלטלין שהיו לו בשלוה
כשם שהוא טורף מהקרקעות ואם כתוב בשטר
ששעבד לו מטלטלי אגב מקרקעי דקעניא ודאניא
עמד למקד דלמא חסמסמא ולא כטופסי דשטר דיאלק
אין מהמטלטלין שהיה אחד שלוה ומכרם או נתנם
כשם שהוא טורף מהקרקעות זה הוא דין הגמלא
וענין חטפ שנהגו לכתוב בכל הסכומות שהוא
משעבד לו מטלטלי אגב מקרקעי נהגו שאינו טורף
ממטלטליס שמכר או נתן או משכר ומפני דקנת
השוק ואפלו למקד זה אם היה ללוה שם על אחד
ומכר בעל חוב גובה ממנו דלמא שייך בשטרות
תקנת השוק דלמא שייך וכן אם נתן כל נכסיו לאחד
ולא שייך לעצמו כלום ואמרנא דמוכח הוא שהדיח
עשה ולא שייך ביה תקנת השוק ה המחייב עצמו
בדבר שאינו קצוב כגון שנתחייב לשון את חבירו
או לכסותו חמש שנים אעפ שקנו מידו ולא נשתעבד

להלכסם וחלקו עליו כל חבאים אחדיו לומר שהוא משעבד
והב נכסיו ה המחייב לשון את חבירו חנוחא
לית לו פידות והנה אומר מעות הדין עם מקבל החוב
ואם התנה עמו בפירוש לזנוק על עצמו והוא אינו חנוח
למכור עמו אינו חייב ליתק לו אם לפי ברית חבית
ה המחייב לשון את חבירו קתס חן לזנוק על עצמו
ומת המתחייב חייבים היו רשאים לזנוק ככל שרצה
חייב מודישו ה שנים שנתחייב לשון לחייב
כדין שנים שכלו מאחרי ה המחייב עצמו בדין
בזלעולם או שאינו מצוי אצל חייב אצל דאין אדם
מקנה דבר שלא בא לעולם הני מילי כשהקנה לו
בשוק או מכר או בשטר מתנה ואפלו כתב לשעבד
על שדה או קבל אחריה על כל נכסיו ואפלו על
כל משקו אינו כלום אבל בלשון חייב כגון שחמ הדין
על עדים שחמ מתחייב לבעל כך וכך חייב והוא שחמ
מיד דאובן שהוציא שטר בקנין על שמעון שחמ
בו מחמת שסמני בו מאה זהובים ושעבדתיס כל נכסיו
לגבותם מהם וטעם שמעון שבשעה שכתבו עליו
לחייב דין ודאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם אם
הזהובים שבשטר הוא מטבע שנושאים ונותנים בו
אין מטבע קנה בחליפין ואם אין נושאים ונותנים
במדינה באותם זהובים נקנית בחליפין אם שצריך
שיהיו בדשותו בשעת קנין ואם אין חלבר ידוע שהיו
בדשותו על התובע להביא ראיה ה דאובן הלוה
לשמעון מנה ואחר זמן כתב לו שטר בקנין מחמת
שלוותי מפל כל וכך ונתחייבתי לו בהם משכנתי לו
קרקע פל זכא במשכונה ה דאובן הוציא שטר
שלוה שמעון מלוי וטעם דאובן שלוי היה שחמ ודאין
השטר על שמו ולא הפקיד עליו ושמעון טעם לזה
בעל זבדים ידיו את אם הדיח לוי לדאובן ששכחו
היה אם אינו חב לאחדים בהודאתו כופין את שמעון
שיפרע לדאובן ואם בא לוי למחול לשמעון אינו מחול
לן דאובן הלוה מנה ללוי ובשעת הלואה אמר
ללוי שיכתבו על השטר על שם שמעון חר שיתנו
השטר ליד דאובן ובשעת דאובן מלוי בזמנו טעם
לזה בעל זבדים ידיו את הדין עם דאובן ואם תבע
דאובן לשמעון שיעשה לו שטר מכר מהשטר זה
שכתב על שמו אין כופין אותו ואפלו הודה לו שמעון
שיעשה לו שטר מכר יכול לחזור בו אבל אם אמר
ללוה בשעת הלואה עמך חני מלוה כל שעתה
לי שטר בשם שמעון וכשהדיח תחזירנו לי על שטר

ומפני אחרת על כל אפילו לאפירש רבדיו לא אם לעדים
 בפני הלוואה עד שטר אחד תכתבו לו על המאה זו
 מחייב אותו לכתוב שטר אחד על שטריו
 שמעון שהיה חייב מנה ליהודה ונתפשו ביניהם
 שיעשה שמעון שם כליו מעשרין דינרין ואחר עשה
 ראובן שטר מחייב מכל תביעת ממון ועבשין בנותן
 שמעון שנין שלוי כל הלוואה לא ראובן כיון שמחל לו
 על תביעת ממון גם זה בכלל הדין עם שמעון יא
 המלוה את חבירו על משכונת קרקע וצוה לכתוב
 הקרקע בשם בנו הקטן ועבשין בנותן הלוה למלוה לחו
 בעלזבדים ידי את חין בדבריו כלום יב אשה
 שטוענת על הקרקעות שהניח בעלה שהעיים שלה
 ממעות שנכלו לה מבית אביה והשטרות כתובים בשם
 שניהם הדין עם האשה ואם כותבים בשמה לבד והיא
 טוענת שכלום שלה כלום שלה

כמה דינין מענין שטרות

ובו
 א קהל שתקנו שלא יעיל שום שטר אם לא יהיה
 מכתבת יד קופד העיר חין בכלל זה מחילה שכתב ראובן
 לשמעון וחתום עליה ראובן ב פופס השטר שטר
 הקופל שחתומים עליו עדים ולא הועתק השטר חן דין
 השטר לחותמו פופס אם חז' מנהג בעיר לחותמו דין
 שטר אשה שנתחייבה לשבע כתובת הקדושים
 שותק וכלה אם יש לו מוטלטלין שיפרע מהם והיה
 מקדמת מדין חותה עד דצויתה דיע כשם שעושין לחי
 שטר שכתוב בו שיוכל כל המוציא להכות בו
 עלה הרשאה אם חין משה בעד שנה נאבות בו בלא
 הרשאה תענו קיים וגובה בו בלא הרשאה ואפילו כתוב
 בו שנתחייב לכל מוציאו בן יהודי בגוי ודאן שהמוציא
 היה לוד בשעת הלוואה אבל אם נולד לאחר מכן לוד
 ולא היה יכול להשתעבד למי שלא בלגולם ה
 כל דבר שנהגו במדינה לכתוב הדין שמות הדין
 כתובת במוס' חן שאר שופדי דשטארי שבהגון
 הקופדים לכתוב כל מי שמקנה בקודל לכתוב שטר
 דעתו שיתבזהו במנהג המדינה ואין צריך לפרש
 כלל שטר שפירי דאית ביה ויתבאר עוד בקימ' עז
 שטר שכתוב בו שיפרע ההוצאות על הכפל חסמת
 הוא ואינו גובה י שטר שכתוב בו שיש
 דשות למלוה לוד גכחי לה בן בפניו של כפניו
 בלא דשות בלא ובלא שומא והרשאה חינו רשאי לעבד

על דבר חייבה לוד גכחי שהמלוה את חבירו
 לא ימשיכו לא בלד אבל אם לא נמצא דין שרונה
 לדון את ישראל שות למעשות דין לעצמו י שמעון
 שכתב עליו לראובן בראובן בעשן שכתב לו בכל
 כך ממון על אף זה וברם שידה שמעון אחד זמכו
 של שטר זה שיש לראובן עליו מזה זבובים וזמן
 כתביו בלד בעשן ונתקיימה חתימת שמעון
 בא בחיור ראובן בלד מלך שטריו לא ציח הקול
 שכתב שטר ששמעון על אף זה וברם ה
 ראובן שכתב את שמעון לדין ואמר ליה אתה הוצאת
 בפני עדים שחתה חייב לי בשטר ועתה גובה השטר
 ונתנהו לך והשיב שמעון אתה לא הוציתני לוי נתן
 משכון ושלא ממני לכתוב עמי שטר חוב בשמך והא
 החזיר לי השטר והחזרתני לו משכונו שמעון ואמר
 בשבועה בן הדוצה לפקול שטר מפני שלא
 הוציאו בחיור חביו ועוד שסא לכתב להענין ולא הוציאו
 חן השטר נפקל בכל חמנה יש לדין לחקור ולדיוש
 להוציא הדין לאמתו ואם יראה לו באומצת דמוס
 שהדין מרומה ושקר וכתוב ויחתום שוין לשם דין
 משרה להשתדל בדין זה ויהי ביד הנתבע
 שטר שכתוב בלשון זה ביחור מה שהיה בפניו
 ראובן שיש עליו לוד יעקב כך וכך חן לודין שטר
 לגבות ממנו עבדי כל חין בו קנן לא הוציאה בעלמא
 הוא ומוציא הלשון שלא כיוון בכתבה זו לא בלד
 דברים ולא לשם שטר שכתב ביחור מה שהיה
 בפניו ולא כתבו היעוט על עצמו כמו שדגלים
 לכתוב בשטרות ולא הוציאה לפענו כמו שכותבים
 בשטרי הוצאות שטר שלא נכתב בו לא שיעבד
 עצמו הלוה לכל מי שמוציא עליו שטר זה שכתב
 ממנו כל המוציא יגבה בו העפ שידוע שהוא לא הלך
 זה הממון והוא שהיה נולד בשעת כתובת השטר
 לא ליה שפרע למלוה ואין המלוה דוצה לחזיר
 לו שטריו י נחותו עד שיחזירו לו שטר עובד על
 לוד שגדור קבלה יב שטר שנתעחו שחל
 שעבדו צריך המלוה להחזיר השטר ללוה דגון
 שלביד שלו הוא יג מי שטען על כתובת
 אשתו שהיה עם הארץ ולא הבין טעמו הדין
 הכתובה והתנאים חן שומעין לו יד כל
 שישבדו שטר מתנה שחן הדין חצו גובה בו והת
 כוונת שיכופו אותו להוציא שטר חן כופין אותו

כל מדיקדיק לשון השטר ודען על חותמו וקדקד
ולא אמרין הא"י בודא לא גמר כונה הא"י
והיה קבור שהדין היה בעצמו כן וכל ומפני כך
אותו לשון י"י מלש שותף שחדם מתעלה
עם חבירו וזין חולקים אחד הלשון הכתוב לא אחד

סב דין אשה הנושאת

ובית ובוטעפ"א א אשה הנושאת נותנת
בתוך הבית והי שטרות מקנות הקרקעות ועבדים
וחשטרי חובות כתובים על שמה והיא אומרת עלי
הם עליה להביא ראיה בעדים שהוא כותביה שהיה
לה ממון מאחד וא"י שיעידו על לא השטרות שהם
עליה והיא אם נמצאה מטלטל בדשותה עליה
להביא ראיה וכן אחד מהאחים עשה ונותן נתן
הבית ושטרות עשויים על שמו וא"י שלי הם
שנפלו לי מבית אמי או מיתתה מיתתה או מתנה
מתנה לי עליו להביא ראיה בעדים ואם מת והעני
יתומים אז עריפם האחים להביא ראיה בעדים
ואם היו חלוקים בעיקרן חזקתו דבר על האחים
להביא ראיה ופלו בחייו משום דא"י מוד מעותו
קמץ ונפלו חזקתו מבית אבי אמי נפלו חזקתו במהו

סג מי שהושיע ערלין שמחזיר

פערפוס א המוכר שטר חוב על חבירו
וכח שנים ואחריו ממנו שלף שטר זה
א"ע שמתקיים השטר בחותמו וזין גובין בלעולם
חזקת ערלי השטר מעדים שדאן שחתמו וא"י
ערלי השטר מעדים שחזקתו חתימתו גובין בו
ב כשחזקתו וזין גובין בו לא משכחן ליה בדיה
לא מוקמים ליה בדי שלש

סח נפקד שרצה בחיובי

א מי שהפקידו בידו שטרות ומת המפקיד
וזוהי הנפקד מחייב תפדתו אותם למשכח כשחזקת
חוב שיש לי על המפקד דאן לגבותם לא היה מועיל
כלל בדיה א"י יש עדים שתבעם ממנו מחייב
ולא רצה להחזירם לו אז הוא תפסא וא"י לא
ומידי שיש עדים שהפקידם בידו וגם יש עדים
שדאן עתה בידו שחזקתו היה נחמק במהו ונתן
או לא היו עבדים מעולם וכל זה ליעל דמאדא

חבל למאי דתוקן רבנן שבזמן מטלטלי דיתמי כוונת
משטרותיהם חפלו לא תפס מחייב

סח דין שטרות שנמצאו ודין שוכר

ובכ"כ פערפוס א המועל שטר חוב וזוהי
מה טיבו אם המלוה הפקידו או הלואה או חסד הקדחה
בדיו בתורת שלישות ומקצתו פדוע יהא מוכר שטר
ליו ואם החזירו לחותן שלתוב על עצמו עבר על חסד
חכמ ואם זה שהשטר עתה בידו מבחיש דבדי חסדו
שכתבו לו היה יכול לגבותו ואם הוא מודה לו שכתבו
לידו צריך לחזקתו ואם הוא מונח עד שיבא א"י וקצת
זה יתבאר עוד ואם שטר משכונה נמצא בידו וזוהי
ידוע מה טיבו א"ע שבעל המשכונה מוחזק בידו
חינו מועיל לו כלום שום טענה ויהא השטר מונח עד
שיבא א"י ויתחזק הקרקע לבעלה ב
יורש והנפקד לא יחזיר שום שטר שנמצא בקדו
אביהם א"י יודעים מה טיבו ויחש שאלו המנה
בעצמו לקחו קודם שבא ליד אחד לא אמרין כן
יהא מונח ואפלו לקחו מבית היורש קודם שיעל
ליד היורש א יא שאפלו שניהם דונים לא
יפצוהם מתחת ידו לא קדוה דחשיבן לקבוצא
ויחש דלא חשיבן ואם שניהם דונים יעשה במאמץ
א חסיטענו היורשים על שטר שמוציאם בדיה
אביהם שאביו הלואה עליו מעות למלוה א"ע שחזקתו
יכול לגבותו מהמלוה בלא כתיבה מלך לקחו למעשה
טענתם טענה אבל א"י לא טענתן להו

דאבן שמת נמצאו בדשותו שטרות לחותו וזוהי
יחד מקצתם לגבותם דהינו שטר בדיתיה ושטר
קרקעותיה שהם לחותיה כגון שטר מתנה שנתנה
לבעלה קרקע שהיה לה א"ע ששגל בדיתיה הוא
כשאר שטרותי חובות מאחר שהוא יסוד עם
שטרות קרקעותיה שהם ודאי שכל היד באנו דע
ודאי שהיא הפקידה ומטעם גס זה גס שטר
מתנה שנתנה לבעלה קרקע א"י מחזיקים שדאן
הפקידתו ויחזירו לה או ליורשה א המלוה
ש"א א"ע שיש בו נחמכות אפילו הוא תוך אמו
וטפלו וזין ב אחדיות ולוה מודה לא יחזיר לחשיבן
לפדען ולקבוצא ואפלו אמר הלואה או המלוה
נקב יש בו בעד אות פל לא יחזיר לא לזה ולא לזה
ואם הפדען בשטר בהדיא שאינו חייב באחריות

שאינם בלתי ואם הוא מקיים בשלום ואם אינו
מקוים יתקיים בחותמו ואם השליש מתלץ יחד
לא לבלתי ולא למלוא חפלו שחייב מורה שהמלוא
התקדשו בזה ועדין לא נפדע החוב לפי שחששין
לקנותא לפיכך חייגובין בשטר חוב שזה העובר
יוצא עליו ואין קורעים אותו כי שטר נמצא
בשטר בדוק השטר בין מלפניו בין מלאחריו
ואפלו נמצא עליו שטר **כ** פדיון זה שטר נמצא
ממנו חפלו יוצא מתחת ידי המלוא ואעפ שאין
על הסדר עדים עושים כמו שכתב בשטר **כ**
דחוב נסטר ונמצא באחד משטרותיו מכתב ידו
שטר זה פדיון או שנפדע בכך וכך עושים כמו שכתב
בשטר **כ** מי שמת ונמצא זה משטרות
מכתב ידו שטר זה חציו לפלו ואין לאותו פלו חלק
בני **כ** האומ שטר בין שטרות פדיון
ואינו יודע לזה הוא כל שטרותיו פדיון נמצאו
לאחד עש שעס הכדור פדיון ולא חלק **כ**
האומר לאבדו שטר **כ** בידי שהוא פדיון הגדול
פדיון והקטן אינו פדיון חוב **כ** בידי פדיון כל
שטרות שישלו עליו פדיונים

דין מכירת שטרות ואוצות

(ב) מכתבים
 ח אותיות חן נקנים לא בכתבה ומעידה
 הילכך הא"י מאן דמזבן שטרות לכתביה צריך
 למכתב להקנין כל חייו וכל שעבד ולא דאיתביה
 ואס לן כתבין לא קנה המלוה שבו ואפלו העיר
 לצור על פי צלחיתו לא קנה לא מקח טעות הוא
 ומחזיר הניד ויחזיר לו הדמים ב' חפלו אס
 מסרו לידו וקעמיוו בקנין שמוכר לו כל השעבוד
 שבו וכתבו לו בעדים הקנין זה הכתב אינו לא נאמר
 בעלמא ואינו כלום לא צריך שיזמזם לעדים שיש
 שטר מכר ושיקנה באותה כתיבה שטר זה וכל
 שעבודו צריך שישטרוב ואס לא כתב לא קנה
 ויזבן שיבא שיבא לידו אותה כתיבה ב' הנותן
 נכסו לאחר במתנת בריא מטלטלי חגב מקדקני
 בקנין ואין לו שטרות הע"ד שטר בלכל נכסי חגב
 לא קנאם מין שלא כתב לו קנין כל חייו וכל שעבודות
 ראיות פיה ד' ימ"ש שצריך מסירות השטר
 קודם כתיבת השעבוד אס השטר הנמכר אינו מנו
 טרלו הע"ד שחזרו לו בקנין חסכו ואינו חשוב

כמסורה ה' ראובן הפקיד מעות ביד שמעון
בהם ונתן לו דשנות להעלות העשרות בשמו ואחל
לו במתנה בלא כתובה לאקנה ו שטר העשוי
בעד כחות שלמים וסחורה עשוי בענין שהוא שטר
בדיוט (וב) שטר של כתב יד והסגנון בבית דין
שטר הקונה העשוי בקופ' שלמים וסחורה
כל לשונות המספיקים לכתנת מופ' הנד' והשטר
הדי' הם בשטרות שלכין ח' שטר משכונ' ו
יוסף מא'ש כיון שיכול לסלק במעות צריך בתיבה
ומקירה והוא ונים בכתב ומקירה בלא בתיבה לא יקנה
אבל בתיבה קנה בלא מקירה דכיון שהחזיקה
ובתב' לו קנ' כל וכל קנה חלף שלא מסד לו שטר
המשכונה ודוקא במשכונה מוחזקת אבל חזקה
מוחזקת היתה בשטר מלה אבל שטר חוב על משכונ'
שלטא לטאן כיון שסמך לו החוב ומסר לו הממשלה
קנה החוב שעליו במסירת המשכונ' חלף שטר חוב
לו השטר ולא כתב לו שום דבר. כ' הוא
מקירה דשטרות צריך הגדה עמה או משיכה
אם הוא שטר מבל' שטרות שאין דרכו להחזיקו והוא
ידק' לכה מקירה חלף יבועי מקירה מיד צד' עם
ההגדה או עם המשיכה אי' נמי אפילו אי' לא בע'
מקירה מיד ביד נקט לשון מקירה משום דמנ' דע'
אחרת מקנה לפי' הזוכה בשטר הפקד' שהחזירו
הפקיד שטרו אינו קונה על ידי מלה הכתובה בו
כיון שאין דעת אחרים מקנה י' המקנה להם
קרקע כל שהוא והקנה לו על גבו שטר חוב הוא קנה
השטר בכל מקום שהוא בלא בתיבה ובלא מקירה
והוא שיזמור לו על פה קנ' כל הוא וכל שעב ודא
ידק' ביה יח' מי שהוציא שטר ופוע' שחב
מכרו לו בתיבה ומקירה וחבד ממנו שטר המז'
אינו צריך עדים לעבין קנינו אכל צריך עדים
לעבין תכנתו שהדי' הכתוב קונה לו מי יזמור לו
שבעל דברים שלי כתב ומסר כך' לפיכך ראובן
עז' שיש לכו' על שמעון וטע' שלי נתנו בתיבה
ומקירה וחבד השטר שהקנוהו בו אז טע' שהקנה
על גבי קרקע הז' גובה אותו משמעון אם אין הנה
טוע' י' אמר לי שבעל דברים שטר כתב ומסר
כל ואם טע' שמעון שפדע לכו' ואמר ישבע
ישבע לוי טע' שמעון ואח' יבנה ראובן ואם יש לראובן
שחבד ולא דעה לישבע חייב לשלם לראובן וכן

חם הורה לו שפרעו ושלם לו כל חובו מת מוכר ודעו
נשבעו שבועת הידשים ונזכר לזכור וחס לא רצו
לשבע משבועים לזכור טעם בוי שכל מוכר ונזכר
שטר זה נשבע היקף ונפטר ויהא שגם לעמך קטיתו
איונותו יב מוכנות לבטלה שטר חסד צריך
כתובה ומסירה ואם היה מלוה על פה איו צריך מעמד
שלשון ואפלו אם היו נכסי מלוג יב כיון דאין
אומות קטית אף בכתובה ומסירה הנות מתנה
לחזרו והחזיר לו השטר לא חזרה מתנתו עד שיכתוב
לזכור כל איהו וכל שעבודא דאית ביה יב אין
שטר פקד בכתובה ומסירה אף שח או שטר שלקניה
שכתב לו שדי מכורה כל שהוא עיקר הקצו ובזקנה
השדה ונפטר בשמסרו הלוקח לחזקו וכתב לו קצו כל
איהו וכל שעבודא דאית ביה קנה ענין הקדקע אבל
אם קנה הקדקע בכסף או בחזקה או בקצו וכתב לו
שטר כל איהו אם מסרו לחזקו וכתב לו קצו כל איהו
קנה קנה בלו הקונה מהמלוה שח שיש לו על
הלוה ומת הלוה אם אחר שנקחו מת נשבע הלוקח
שלא חמר לו המוכר כלום ושחינו ידע ששטר זה
פרע וגובה ודוקא שמת המוכר קבל אם הוא חי גם
הוא צריך לישבע קודם שיגבה הלוה וכן אם הלוקח
קיים ופועל שהוא פרע ואין בו טמאות אם המוכר קיים
ישבע וגובה הלוקח ואם אינו רוצה לישבע לא יפרע
הלוה ואם המוכר מת נשבע הלוה שלא פקדע אבא
ואם אינו רוצה חזר הלוקח עליו ואם מת הלוה קודם
שנקחו זה ואחר מת מלוה אינו גובה אפלו בשבועה
המוכר שח לחבירו כדענו ובלוי המוכר והלוקח
קבעו מהלכה בלוי חומדים לו ליתנו ללוקח ואם פרע
למוכר חזר וגובה ממנו הלוקח ואם קדם הלוה ופרע
למוכר נפטר ואין ללוקח עליו לא תדעו מת ובלוי מחיצו
אחת מלוה לית ללוקח מה שגבה מהלכה ואם הוציא
אבכז ואין לו לשלם פטור הלוה ויא שחם פריע
הלוה למלוה ולא נפטר בזה מהלוקח יב לזה
שפרע ללוקח שגסר לו השטר ולא כתב לו קצו כל
איהו וכל שעבודא דאית ביה חייב למוכר כלום שאעפ
שא המוכר כלום מלג אם תפס הלוקח דין מוציא
מזו וימש דדוקא שידע המוכר שגבאו הלוקח
דין שידע ושתק מחל אבכז אם לא ידע המוכר
חזר וגובה מזה דאם לא היה כתב לית לו חוב
על שידע לו שגבאו ממנו כדן קטית שטר יב

ימש שחם קצו במלוה על שמו דין פגובה
אין דאבכז שהיה לו שח על לוי ואם מנה יש
לו בדרך בשטר תנהו לשמעון במעמד שלשון
קנה שמעון חטף שלא נתן לו שטר ונשתעבדו
לו הלוקח וחות כמו שנשתעבדו לא שחין שמעון
הזכר יכול לזכות גוף השטר מיד המלוה לא
שמעון תזכיר ללוה ואם יכפר חן שחזקו לגבות
מהמלוה צדיק בלוי קופץ למלוה לזכות השטר
ודע על פיו ואם פרע הלוה לשמעון חזקה מוציא
גוף השטר מיד המלוה ומחזיקו חזקתו הלוה
כ דאבכז הקדקע שח חזק לשמעון ואמר לו
שחזקו שהקדקע בדרך תנס ללוה במעמד שלשון
כל זמן שלא חזר בו דאבכז יש לשמעון ביתנס ללוה
חזר בו יש לו לחזקו אם שכל זמן שלא חזר
השעבוד שבהם לא קנה גופם בלוי במסירה בל
בחיפץ בלוי במעמד שלשון ואם כתב לו והקנה
לו הן וכל השעבוד יש בזה והמחה חזק חזקו
שמופקדים קודם המחזה הן כמו מסירה ונמצא
שחם קטנים לו בכתובה ומסירה כה
דאבכז היה לו שטר על שמעון ולוי חתום בו
ומסרו ללוה העד איך לוי חשוד גוגע בזה וכל
חשיבן לחשודא לוג שהוא חתם לו שטר
כדי שיכתבו ממנו אלא לוי שחזקו האחד נא
היה מסכים עמו להעיד שטר בשביל הנזכר
של לוי אבל אם מסרו לשטר עדים החתומים
עליו חשיבן נכבד ואם אין המלוה מודה בו אין
יבנים לגבותו כב דאבכז שישלו שטר
על שמעון ומתנו ללוה בכתובה ומסירה והיה שמעון
אחד מעידי המסירה ואחר עמו ורצה דאבכז לחזק
מהמתנה וכוונת שהשטר כדון לפי ששמעון
הוא נוגע בעצת שרצה להעיד כפי שיפטר
מבעל דין שהשכח כל לו הדין עמו ואין הוא חשוד
נוגע בדבר כב המוכר שח כדענו אם
חזר ומחל כלות מחול ומתי תקנה יפייס ללוה
שיעשה לו שטר על שמו או יקבל עליו הלוה
בקצו או בהוראת בפני עדים שחזקו עליו
במלוה לקונה ישוב לא יוכל למחול ואפלו אם
סלין עצמו מבין החוב ההוא לגמרי ודאבכז
כוחו בשטר לקנה לא פורע חוב אם מחל מחל
ואפלו הורש של המוכר יכול למחול ואיהו אין

היה יכול למחול לעצמו כדי להפטר ולזה
כיצד חזק הלואה לנו בשטר ומכאן נשמע
ומת ראובן לא יחמר הבן האיל ואני יורש
החזקתי למחול לעצמי ואין לי שום כלום
מדיני דגמרי שאני לא כוונתי להזיק כלום
לא לפטור עצמי את פדיון כל החוב ללוקח ויש
מי שחולק ואומר שאם לעצמו יכול למחול
כל ימיו שכל שיתחיל למחול יכול לעשות
שכול הוצאה שמעתי או להאריך זמן הפדיון
ומשלים לזה כפי מה שהזיקו לזה הוי
שמכר שם לשרא ימיו שפיו שבדעיהם כל
זכותו ממך לו כדי יתנו ויעזב לזה שאם חזר
ומחל ויבט מחובו וישא שמה לבו בא מזה
לשרא כל יום שאם כתב לזה למחול
משעבדנו כל וכל דתת מחמתך ומכדן
למי שהיה גוף בשעת הלואה שוב אינו יכול
למחול ויא שערפך יכול למחול כל נתנו
במתנת שם ומת ויא הירש יכול למחול כל
מכירתו לבעלה שם או מלוה על פה או שלוח
ממנה אחרים אחר גשואה חיבה יכולה למחול
דאין קצת לחשה בלא בעלה ופלו ויא כפי מלוה
כפי הנותן שם לחבירו או מכדו במעמד
שלשום אינו יכול למחול כל הנותן שם נחמד
ויש משכנו בדיון ומכדו ביד הנותן שוב אינו
יכול למחול כלום מה שכתב המשפט והוא
דאין חס היתה משכונת קדיש וירד הלוקח
וחזיק בה שאינו יכול למחול ויש מי שחולק
בזו כל לוקח שם שחזר ומכדו למלוה
אינו יכול למחול ולא עוד אלא אם מכדו לוקח
ראשון לחניש דעלמא דאין לוקח ראשון יכול
למחול כל שם מחול המוכר או יורש
עריכוס לשלם כל מה שכתב בשטר החוב
מהיפה שבנכסים שהרי גרס לו נאצי השטר
והרי הוא כמי ששטרן ומהו שטר השטר כפי
מה שהוא כגון חס הבה גבירא אלמא דאין
צ"ת ויבט או שיהיו לו נכסים ואם מת ישראו
יורשיו כל כל שם מחול חייב בתשומת
בזמן שהשטר פשוט והמלוה דאין ליפדע
ממנו אלא חס כגון הלואה שהוא מזויף ואינו
יכול ללוקח או שהלואה אלא חס עכ

המחול מצד מחילתו כל גס במוכר שחולק
אחריות טעות סופר לפיכך חס כל בעל חוב וסופר
זה החוב ויו שבה אחר והבוא דאיה ששטר זה
שלו ויו שפיקחו מהמלוה תחתיו וכל כיוצא בזה חזק
הלוקח וזכה מהמוכר מדין חזקת וחס הדין
הלוא שובד ששטר זה פדיון או שמחל לו המלוה
כל ה"ז מקח טעות והמעות חוזרים ואם היתה
עני טעות מכירה בכלל חזקה היא חס מכדו
ביותר מדמי שוויין ואין לשטרות חזקה ואם העני
אחד כך ואינו יכול להוציא ממנו כלום דאין לו כלל
אחריות ואם ידע דאין לו כלל חס המוחל מזה
הוא משעה שמחלו ואפלו חס כל ענין אחריות
גובה ממשעבדי ואפלו מלוקחות שנתנו לחזקת
מכדו ואם חס כל כתב לו בשעת מכירה חס חזקת
ואם חס חס זה הדע משעבד עצמי ונכסי לשלם
דמי חוב זה גובה ממשעבדי ואפלו מלוקחות שנתנו
למחילתו כל ימיו שיהיה בנותן שטר חוב
לחבירו ואין ומחלו חייב לשלם לו בדיון המוכר שם
וחזר ומחלו כל שם שישלם מלוה בשטר
על ישרא ומכדו השטר לשרא ומת המד פקע ניה
ונפטר הלואה כל המוכר שטר לחבירו
לגבותו דאין בו דין חזקה אפלו מכדו שטר שם בדיון
אין שם דין כלל כל שטרות דאין נשבעין
עליהם אפילו חזקה במקצת או שיש עליו ער או
ה"ז פטור משבועת התורה אבל נשבעים עליהם
הי קת חס היתה שם טעות ודאין כל חס היה
שומר שטר עליהם וגנבו או אבדו אפי' בפעוץ
פטור מלשלם אבל מפקיד שברו ער שישבע
ששומי דאין ויש מחייבים בפעוץ ואם קנו מחו
שיחזיק בדיון השומרים חייבי מלא אחים
או שותפים שבאו לחלוק ויש בהם שמויות עומן
בד כל השטרות לפי שוין כל אחד לפי קדוה
האין וריחוקן ואפי' נכסי הלוא ואמרו ויחזקו ואם
הוא שם אחד יכול כל אחד בנכסו או חזקו ואם
אחד ששמו בדיון חלקו בנכסו כחלק שטרות
מחס מזבוגוס מ"ב אמר נכסי כלל עמ
בכל נכסי וחס הוא שם שדבריו ככתובים
ובמסורים קנה גס השטרות כלל
דיני שמטה ופרוזבול
ובזו

אין שמות שנים בזהב מזהב חתונה לא
בזהב שהיוכל כזה ומדבר קופרים שתהא שמות
שנים בזהב בזהב הזה בכל מקום ז שבעות
משמט את המלכה ואפלו משה שבעות שיש בו
אחרות נכסים והמשכנתא במקום שדרים לכל
המלכה בכל עת שיבוא מעותיו שבעות משמטת
ומקום שחיו יכול לקבלו עד שיהא זמן אין שבעות
משמטת ואינה משכנתא לא ששים לו שיהא כלל
אע"פ שמשמטת וזהו מילי בזהב לא מלך ליה
והשנים יכול לקבלו הפלו יום אחד חתונה לא
מלך ליה ג מי שיש לו עסקא משכנתא שבעות
משמטת כלל שיהא מלכה י מי שיהא שותק
עם חתונה והיו מתעסקים בחתונה ובשכירות ונשאר
בזהב מה שותפות אין שבעות משמטת שכן
שבעות משמטת לא מלכה ה ערב שפרע
מלכה וקורם שפרעו הלוה הרע שנת השמטה
משמטת ו כלל שבעות שבעות משמטת גם כן
משמטת שבעות לפיכך שבעות הדינים וכו' וזה
בה שחם היה מורה בן היתה שבעות משמטת
משמטת שבעות אבל שבעות השומרים והשומרים
וכו' וזה שחם היה מורה לא היתה שבעות משמטת
לפי שהם פקדון ולא מלכה אף שבעות משמטת
שבעות י תבעו הלוה וכפר ומשכנו ולא
הרעה שמטא וחוז בפקדון ולאחר שבעות שמטא
הרעה חוז בזהב עדים אינו משמטת אבל כפר ונשבע
וחזרה חזרה שחם עדים קורם סוף שבעות הן
משמטות ה תבעו ממנו וכפר והביא עדים
והיבואו בזה וכתב לו פקדון הדין הוא כגדו ואינו
משמטת פה המתנה את חבירו והתנה עמו
שלא תשמיטנו שבעות הן נשמט אבל היתה
עמו שלא ישמט הוא חובזה ואפלו שבעות
תנן ימים שנמצא שחייב עצמו בממון שלא חייבו
תורה שהוא חייב ה המלכה את חבירו וקבע
לו זמן לעשר שנים או פחות או יותר אין שבעות
המלכה בתוך הזמן משמטתו והשתא לא קדי
בזה לא יגוש י המוסד שכלותו כלל
ואמר להם אתם גבו ל חוב אינו משמט י
המלכה על המשפט אינו משמט מה שכנגד המשפט
ישנו שאם שאף היתה על המשפט אינו משמט
י משכנו שאף שבעות הלוהתו על ידי בדין

במלכה על המשפט י הקפת חנות אינה
משמטת ואם זקפה עליו במלכה משמטת
לא שבר שבר אינו משמט ואם זקפו עליו במלכה
משמט י קנס שלחונם ומפיה ומוריא שסרע
אין משמט ואם זקף במלכה משמט ואינה
נזקפים משעת העמדה הדין י המגיש
את חשבו קורם השמטה אין כתובה משמטת
ואם פקעה או זקפה עליו במלכה משמטת
י פדיון אינו משמט ואינו שותק לא בזה
חשוב דהינו בקיין בדין ובעת פדיון ויורש
עטן שמטה והמחוס רבים עפים באותה העיר
י זה הוא גופו של פדיון מוסר חשם כל
ופל הדינים שבמקום פל שכלל שיש לו
שחגבנו כלל שחזרה והדין זה העדים חותמים
מלכה פ זה שחלו זה חתמה ומסר דבר
לכלל מידים ואם מוסר חשם כלל שיש לו
שחגבנו כלל שחזרה אינו צריך לכתוב
פדיון מוסר שחם יודע שמשמטת במקום
בזה הנה מדיניות ונכדים בלדין חתמה
לא יום משכנתא עטן שטר פדיון כלל הוא
הכלל המלכה חזרה עדים ואפלו לשנים ואומ
הוא על קדי וחזר דחזר מוסר פדיון חזרה
דין חזר פל ופל דינים שבמקום פל די
לאם יחתמו בו חתם עדים ודי חתמי בזה דיין
ספי מעל וזה צריך שם עדים בזה אין כותב
פדיון לא על הקדקע ואפלו קדקע כל שהוא
ספי ואפלו אין לו לא ערץ נקוב מונח עב יתדות
באור הפשט מקום היתדות שבו ספי אפלו
אין ללוה כלל ויש לחייב לו חלעב י נמי שומע
לו כותבים ואפלו אין לזה ולזה ויש למלכה או
למי שחייב לו משכנו אפלו על ידי אחד ואפלו
שלא בפניו ב השאילו מקום לתבוא וזה
לכדים כותב עליו פדיון והוא אם השכיר
לו לא היתה לו שיהא ממושכמת כותבין
עלה פדיון לזה כותבים לאיש על
נכסי אשתו ולזה על נכסי בעלה ולחזקת
על נכסי אפטרופוס לו חמשה שכלל מאחד
די לו פדיון אחד ואם לו חמשה בשטר
אחד אפלו אין קדקע לא לא מהם כותבים
פדיון על כלם כן חמשה שהלוה לחזר

כל אחד צריך פרוצבול לז' יתומים ואלו
שיש להם מלוה ביד אחדים אין צריכים פרוצבול
מי שחייב לקופת הצדקה אינו משלם על
יתומים קטנים טעמם בהם שמה היה להצדיקם
פרוצבול או שמה התנה שלא ישמכנו בשבועות
ל' חצי שבועות משמטת כספים ואז בקופת
לפיכך חלטה חתומיה בשבועות עומה גובה
חובו כל השנה בל' וכתשקע חמתו בל' עומה
שבועות חוב החוב לז' כל זמן שהוא יכול
לגבות החוב כותבין פרוצבול לז' פרוצבול
המקום אשר והמאחר פרוצבול לז' נאמן
אדם לומר פרוצבול היה לו ואבד ולא עוד אלא
שפותחין לו שמה פרוצבול היה לו ואבד אם
חמר כן נאמן לז' וכן אם אמר המלוה
תנאי היה בימנו שלא תשמיטנו שבועות
הקפת חנות היה משחרר רבדים שבין שבועות
משמכות נאמן במה דמי בעי אמר פרוצבול היה
לו ואבד לז' הוציא פרוצבול וטען הנתבע
ואמר מלוה זו שהוא תובע אחד פרוצבול זה
היתה התובע נאמן שאם אמר פרוצבול היה לו
ואבד נאמן אעפ"י שאין ידעו זמן הפרוצבול
שאבד לו המחזיר חוב שעבדה עליו
שבועות ואמר לו המלוה משמט את וכו' נטלת
ממני חמלו אעפ"י כן דיוע שחרגל יקבל ממנו
חליוהו לו בחובי אעפ"י כן לא יחמד לו ש
הם ובמתנה אעפ"י כן החזיר לו חובו ולא חמ
לו כן מקבץ עמו בדברים עד שיחמד לו שלחם
ובמתנה נתתם לו ואם לא חמד לא יקבל ממנו
לא יטול מעותיו ויכל לו לז' שח שעבדה
עליו שבועות ולא בלתי עליו פרוצבול מציין
שטר מהמלוה להחזירו ללוה לז' המוכר
שטר חוב להחזירו ואח"כ עבדה עליו שמכרה
אין הלוקח חוזר על המוכר שהלוקח פשע בעצמו
שלא עשה פרוצבול ואם כבר עבדה עליו שמכר
כשחמד טוען ללוקח שהמוכר היה לו מחמד
ואבד ואם הודה המוכר שלא היה לו פרוצבול
אם אין לו כספים אינו נאמן ואם יש לו כספים
נאמן ונמטר הלואה המוכר ישנם ללוקח

ס' דין שטרות העשויות
בעדאות

ובז' סעיפים א' שטר שכתוב בכל לשון
ובכל כתב אם היה עשו כתיקון שטרי ישראל שחנים
יכולים להזדיין ולא להוסף ולא לגרוע והיו עליו ישראל
יודעים לקצותו הרי הוא כשטר וגובה בו מהמשועבדים
אבל כל השטרות שחתמין כנעניים פסולים חתומי
מקח וממכר ושטרי חוב והוא שיהיה המעות במה
ויכתבו בשטר לפענו מה כל לפל כן וכך דמי חמדי
או מעות וחוב והוא שיהיו עשויים בעדאות שחנים
אבל במקום קיבוץ פלילים בלא קיום השופט שחנים
לא יועילו כלום וכן צריכין עידי ישראל שיעידו על
הכנעניים שהם עידי השטר ועל זה השופט שלהם
שקיים עדותן שחנים יודעים בקבלנות שוחד וכן
גובים מבט חורין ואם חסרו שטרי הכנעניים אבד
מכל אן הרי הם כחרס אבל שטרי מתנות כגון שרי
נתנה לך שעיקר השטר געשה על ידי הקצן והסתחום
בו וכן שטרי הוצאות שפל הודה לפל שהוא חייב
לו ופטרות שהם בעדים שלהם אעפ"י שיש בהם
כל הדברים שמכנס הרי הם כחרס ל' אם לא ידעו
ידי ישראל לקדוה שטר זה הנעשה בעדאות שחנים
נותנו לשע כנעניים זה שלא בפני זה וקורין אותו
שנמצא בלא כמקח לפי תלמו וגובה בו מבט חורין
שטר שיעידו כנעניים שמסרו הלואה ליד המלוה או
המוכר ליד הלוקח בפני שני עדים משרא אעפ"י
עשוי בעדאות שלמים ואין בו כל הדברים שמענו
הגובה מבט חורין והוא שיהיו העדים שמכר בפניהם
יודעים לקדוהו וקדוהו לשמקדו בפניהם ויהיה
כתיקון שטר ישראל שאינו יכול להזדיין ולא להוסף
ולא לגרוע ואם דהא ששמות העדים החתומים
בו מזהזים בגוית שחן דרך ישראל לקדוהו באות
שמות זה במקום שאין ישראל רגילים לחתום
בשמות כלל

ס' דין הוציא
עליו כתב ידו מקוים

כדעתי ומוודה מקצתו ששה סעיפים
הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכס
בני חורין בין שכתב את כל הבא על החתום מזה
שחן חייב לפל מנה וחתם למטה בין שכתב
בכתב יד אחד והא חתם למטה והיה אם לא
חתם למטה לא כתב את כל דמי חייב לך מנה
לא שבזה יש חלוק בשחתם למטה ופלו כל

העלון כתב יד אחד גובה אבל כשחתם שמו ^{למען}
עדין שהוא הכל בכתבת ידו שמה חתם שמו ^{למען}
המגלה ומצא אחד וכתב תחתיו אבל כשהכל הוא
כתב ידו ליכא למיחש לזיופה אפלו לא כתב שמו
לא שכתב חזק חייב לכל כך וכך כזו שהוא כתב ידו
חייב לפיכך הפסקות ^כ פסקות זכורות ודאיות בכתב
שהוא חתם מוציאם ^{ועל} שפסקת אותם לדאור
זה על זה הוחיב והוא ^{מה} כתוב בה נקדאו פסקין ^מ
^{פוסקין} מים לבנה שפירשו
במחשבתו חזק
מחשבתו כלל לא קבלת ביום פלג כל וכך גובים בו
מבע חורף וחינו נחמק לומר להלכה ^ב בתקיים
בזה שהוא כתב ידו אין לו אלא דין מלוה ע"פ בעדים
נאמנה גובה לא מן היורשים ולא מן הנקדאות לא ממנו
המלוה שלא פקע אבל אם טוען פרעתי נחמק ונמנע
הקופטור ואינו יכול לומר שטרך בדי מאי בעי
שאינו חושש להנחיל בו כיון שאינו שטרך גמור ואם
מוה לו מקצת נשבע שבועה דאורייתא ואם כפר
ואמר שאינו ^ב ידו אם נתקיים בזה או שעדיין
מנעים שהוא כתב ידו הוחיב פקדן ומשלים ואם לאו
נשבע היסת ונפטר ואם ^ל לא ואם חמת כי היא
חתימתו אבל מעולם לא חתמת על הודאת הלואה
לא שבחית וחתימת שמי בקוף מגלה ואפשר שמצא
זה וכתב עליה זה שטוען אמנה הייתה הודאתי זאת
בעי לביע אבל לא להיות הלואה זו מעולם כזכר
היסת במגו שאם היה חצה היה חומד פרעתי ואם
כתב בו נחמכות אם מתקיימה חתימתו חייב נחמק
לומר פרעתי שלא פקע לא היה מעחו בידו נחמכות
ואם לא נתקיימה חתימתו וטוען פרעתי נחמק בשבועת
היסת ^ג כתב ידו שהחתם עדים אחד חתימתו
לא לקיים החתימה לא לקיים העד אינו נחמק לומר
פרעתי ^ד פסק שחתמו עליו בעל האבד והחתמו
עמו עמם אינו נחמק לומר פרעתי כל זה שהפסק
בזה חבירו ^ה הוציא כתב יד הלואה על ידו שיש
אע"פ שמוזים שהוא כתב יד אביהם או טוענים
לזה שהוא פדוע ופטורים משבועת היורשים
אבל מחרימין קתם במעמד היורשים אם שום
אדם יודע שאביהם לא פרעו אם הוא תוך הזמן
א שחודה החייב וצוה בחלו שהוא חייב לו כדוכן
בכתב ידו שפרעו כפי שיתן ומת במינוי ונחת
האבד ומזים שהוא כתב יד אביהם או שנתקיים

כתב יד אביהם גובה מהם ואם אין מודים שהוא
כתב יד אביהם אע"פ שהוא תוך הזמן פטורים
אבל מחרימין קתם במעמד היורשים אם שום אדם
יודע שאביהם חייב חוב זה ולא פרעו ^ו אם
האבד הוציא פסק על ידו שיש שמהם
נחמק לו שבועה על עדין וביעת ממנו והם
אומרים שמה שבע כל א פקע כל פטורים
אם בלא שבועה לא מחרימין קתם במעמד היורשים
ע דינמלוה על פה ואם
אמר ליה ^א חל תפרע
לא בעדים ובוסעופים ^א חסור להלוות בלא
עדים ואפלו לתת לא חל הלואה על המשכון והמלוה
בשטר משוכח יותר וכל המלוה בלא עדים עובר
משום ופקע עוד לא תתן מעשן וגורם חל ליה
לעצמן המלוה חת חבירו בעדים בלא קנין ובלא
שטר אין צריך לפרעו בעדים אלא נחמק בשבועת
היסת לומר פרעתי ^ב אם לו פרעתיך בפני כל
וכל אומר ללוה הבאים והפטר לא באו אפלו באו
והחישו ואמרו להלכה ישבע היסת ויפטר ואם
אמר שהזמנים לעדים כשפרעו חס הכחישו
חייב לשלם ^ג אומר לא אפרענו אלא בעדים
בין שאמר לפרעתי הלואה בין שאמר לו אחר שליח
דריך לפרעו בעדים ואם אמר שפרעו שלא בעדים
אינו נחמק והמלוה גובה ממנו בלא שבועה כגון
ואמר כך עשיתי ופרעתיך בפני כל וכל והלכו
למדינתם או מתו הן נחמק ונשבע שבועת היסת
ונפטר וכן אם אמר אתפרעתי לא בפני וזהו בפני
רופאים ואמר לו בפניהם פרעתיך ואותם עדים
שפרעתיך בפניהם מתו או הלכו למדינתם הם הן
נחמק ונשבע היסת ונפטר ^ד אומר לו אל
תפרעני לא בפני כל וכל ואמר לו פרעתיך בפני
אחרים אם באו אותם אחרים והעידו שפרעו
בפניהם פטור ואם מתו או הלכו למדינתם היום
חייב נחמק ואם אמר פרעתיך ^ה כל וכל שחית
ומתו או הלכו למדינתם היום נחמק בשבועת שמי
חומד שקיים תנאו ואם מודה שלא פרעו לא יאמר
לא אפרעך עד שיבא כל וכל שייחדת לך ואפרעך
בפניהם אין שומעין לו אלא פרעו בדרך ובתבין
לו שפרעו בפניהם ^ו אומר לו חל תפרעני
לא בפני כל וכל ופרעו בינו לבינו ונחמק המעורר

והמלוה אומ' בתורת מקדון קבלתים עד שיבא
 אותם כל וכל ותובע שיחזק לפרעו ודין בדידין
 כלום מאחר שמורה שקבלם והלא בתורת מקדון
 מקדם הדין פרעון וזכאום שאומ' זה אינם זכרים
 מי שנמחק שטרו ובתבול' בדי שטר אחר
 דיבוצמלוה בשטר ואינו יכול לטעון פרעתי ואלו
 דהוא הדין אם תבע את חבירו על פה ונתחייב לו
 בדין ולא היה בידו לפרעו ונתבול' לו מעשה בדי
 אם טען אחד בדי פרעתי אינו נאמן וגובה מהלוקח
 מי שמכר שדהו באונס ומקד מוציא קווס לפי
 בענין שמכר בטל המעות של האיש שביד המוכר
 יש להם דין מלוה שפ' ואינו באונס ממשעבדי שבה
 שטר שבידו שאין בדין שטר שלא ניתן ליכתב
 וגם נאמן לומר פרעתי והוא לכל שטר שלא ניתן
 ליכתבו
על מלוה בעל למה
שהאמין מועיל נאמנות
 ובו כב' סעיפים ה' התנה המלוה עם
 הלוא שיהא נאמן בכל עת שישמר שלא פרעו
 הדין בטל בלא שבעה ח' טען שפרעו חפילו
 הוא מלוה ע' אבל אם הביא עדים הדין שפרעו
 אינו נטול כלום ואם התנה עמו שיהא המלוה
 נאמן בשש עדים ח' טען שהביא עדים והגובה
 ממנו בלא שבועה וחפילו הביא עדים שפרעו
 בפניהם שהשנים כמאה אבל אם אמר לו הדין
 חתה נאמן על כשנטה הדין וידר נאמן אם
 פרעתי ארבעה הדין פרעתי ה' הא דמדי
 נאמנות בלא קנין דוקא בשעת הלואה אבל
 לאחר הלואה ולא קנין מעשה לא משתעבדי
 הא דמדי נאמנות כנגד עדים האם מ' בשמיעת
 בפניו פרעו אבל אם העיד בפניו הדין שפרעו
 פדמיים שלא פקס לא לפרעון אבל הודאה
 מילתא חודיתת היא ובה לא פקס ובין אם
 העיד שמחלו החוב נאמנים ה' הא דמדי
 עושים שובד מכתב ידו של מלוה על שטר
 של נאמנות ות' ליה למיחש למדי
 הדי שפרעו וטען המלוה שלא נפלע ופרעו פעם
 שניה מ' התנה הדין הלוא אחר ותובע את
 המלוה בדין ואמר לו כך וכך אתה חייב לי מעט
 שפרעתיך פעם אחת הדין ישלם ואם כפר

ישבע שבועת היסוד על כך שלא פרעו לא פעם אחת
 לפיכך אם כתב לו בנאמנות שיהא נאמן בלא שום
 שבועה ק' והמודה וגלגול לטעון לא משתעבד לא
 בתורת הפרעון ולא בסוף הפרעון ו' אין הנאמנות
 מועיל שלא להאשים חלוקתם חפילו אם כידושבועה
 ה' המחדים ט' לימא כלמ' דגזילה לא כלמ' דחייב
 לגזילה בדין ולא מהדר ה' אין כותבין פדמי
 דלשותה להאשים בצבול לא ליתומים שבהו בטענת
 אביהם או הפלופוסק ואמר ה' אינו יודע אם ח' נאמן
 יש נאמנישין כלום ואם אחד רצה לדעת מזה בשעה
 מחדים יש בדין לומר למה יוצא חתה ואם לא רצה
 אין מונעין אותו ואפלו שיצא בשעת החדש ח' על
 שטר שיש בו נאמנות והלוא מוציא כתב
 המלוה שקבל ממנו סכום כל צום כל וסכום כל צום
 כל והמלוה טען שחזרנו בידו ח' מועיל אחד
 בדין עם הלוא שטר שיש בו נאמנות
 ויוצא מתחת יד אחד יאמר שאין מועיל לו הנאמנות
 ה' כתב פרעון בעדים נאמן ומה המלוה ויש
 כמה חמולאות מוסדות שכתב פרעון מ' וי' קנה
 הדבר בדישנות וחקי דוק ואם אחד יידה בדין שטען
 מכוונת חייבים הדינים לחזיר השטר כלואה
 י' ח' שיש בשטר נאמנות אינו גובה מחיתומים
 קטנים כי ח' כשיגדלו ימצאן שובד או עדי פרעון
 י' שטר שיש בו נאמנות ונמצא המלוה כפר
 בדין אחד בעדים בטל הנאמנות י' שטר
 שיש בו נאמנות ומנהג המקום שהרבה כותבים נאמן
 בלא המלכות הצעלים לשופרא דשטרא וחלוה טוען
 כי בלא דשונן כתב אם העדים עצמם ה' ח' ואומה
 שלא כתבוהו כי אם מפני שהיו דאיים שבשטר שכתב
 הוא כתוב בדין אע"פ דכתוב בו וקנינא מנה על כל
 מהי דמדי ומקדש לעל ח' סומ' על הנאמנות
 מין שאינו מנהג פשוט (כתוב כ) בכל השטרות
 אם כתוב בו בפרוש וקנינא על כלמאי דכתב
 ומפורש לעיל ובענין הנאמנות מפורש ואחד כ' אמו
 לא חמד לבו מעולם נאמנות זה אובטעות בתבנות
 אינם נאמנים דבין שהגיד שוב אינו חוזר ומכיר
 לכך מנהג טוב לכתוב בשטרות ח' על הנאמנות
 מפורש ושוב אין לכחשין ט' במקום שנהגו
 שלא לכתוב נאמנות לא בצווי הלוא בשמעה ח' הלוא
 מועיל חפילו בלא קנין י' שטר שיש בו
 נאמנות

ומוֹרֵעִים לַחֲבִירָתוֹ חֲלָקוֹ וְאֵם הָיָה לוֹ נַפְשִׁים לְמוֹדֵה דָמוֹ
(עֹמֵם) לַחֲמִשָּׁה לַחֲבִירָתוֹ בְּיוֹן עֲשֵׂה שְׂמֹרֶה בְּיוֹן אֲבָל עַל
חֲלָקוֹ הָיָה (עֹמֵם) וְנָתַן מִגִּבּוֹן לְאֶחָד חֲלָקוֹ עַל
הַמְלִוָּה עַל הַמְשֻׁכּוֹן וְהַרְבֵּה

נחמדות ונחמדות זמן קבוע לפדועו חזק שער
 חזק עדין הנחמדות חזק יז בלל דמחנ נחמדות
 קום לפדוע משכונה בעוד שהלוח חי ובה נגבות ממנו
 אכל חס מת ובה נגבות מוודשו ללחמחע לח חס כן
 מידש שפסדו ממנו ומיודשו שחז גוביס בלל שפועה
 ואם כתב תהא נחמק על ועל בלל בוח יודשו בלל
 ומחל מתקד גל בלל בלל בוח יז מת בלל
 בלל מלח בעוד שיש בנחמדות קום וזכר כן מת
 בלל יודשו גוביס בשפועת היודשים שחז פקדו
 אלא שפועד זה פדוע וחס מתקד בעוד נחמדות מלח
 גוביס בלל שום שפועה כלל שפועד אותו והבחי
 מבוח ממנו ומבחי בוח יז אין נחמדות מועיל
 בלל מלח חס הנה בפרוש שגבחה מלח חסות
 בלל שפועת המלח והלל למלח מלח חס בלל

ואבדו ושוו ממנו ממנו הדבר כמו ששול ממנו
לח ישלם לו ואם דמי שווין דקתס סייף דעלמא
ב המלוה על המשכון ואבד או נגבב בלא חזק
שהרי המלוה חייב בדמי המשכון כמו שנתבאר
ואמר המלוה סלע הלוייתך עליו ושקלה שורה
והלוא חזק סלע הלוייתך עליו וסלע היה שורה הרי
המלוה נשבע תחתיו שבעת השומרים שאינו
בדשנותו והלוא נשבעת היסת שהיה שורה בנגד האב
ונפטר יי אמר המלוה סלע הלוייתך עליו
ושקל היה שורה והלוא חזק סלע הלוייתך עליו ושקלה
דינאס היה שורה ישבע המלוה תחלה שאינו בדשנות
ואחר כך ישבע הלוא כמה היה שורה שהרי הודה
במקצתו ושלם הדינאס יי סלע הלוייתך עליו
ושקל היה שורה ותלוא חזק איני יודע דמי שבע
מלוה שאינו בדשנותו וכולל משבועתו ששע דינאס
היה שורה ושלם הלוא שחר החוב שהרי הוא
יודע בנפשו שהוא חייב ואינו יודע אם פרעו
לח ואם יש למלוה עדים שנאבד נטל שקל בלא
שבועה אלא שמחזיקים קתס על מי שנטל ממנו
שלא כדן והיה שחם מחזיקו הלוא שנאבד שנטל
שקל בלא שבועה יי אמר הלוא סלע הלוייתך
עליו ושתים היה שורה והמלוה אמר עלה היה
שורה אף סלע אם הלוא מחזיקו שנאבד חזק שיש
לו עדים שנאבד נשבע המלוה היסת ונפטר ואם
אין הלוא מחזיקו שנאבד ונפטר לו עדים שנאבד
נשבע המלוה שאינו בדשנותו ומגביל עליו שלא
היה שורה יתיר ממה שהלואו ואם המלוה פודה
במקצת שחם הלוא סלע הלוייתך עליו ושקלה היה
שורה ואם המלוה שלא היה שורה אף הדינאס משלם
לו הדינאס שמודה וישבע עלה היה שורה ויתר
מה דינאס וכולל בשבועתו שהינו בדשנותו ואם
אין מחזיקו שנאבד וגם אין לו עדים שנאבד ואם
אין לו היכל מה שהיה שורה יתיר ממה שהלוייתך
אין שחם היה לו בדרך כבד שהיה שורה יתיר על כל
החוב הא נשבע היסת ונפטר אם זה מחזיקו שנאבד
אין לו עדים שנאבד אמר הלוא סלע הלוייתך
עליו ובתיה שורה והמלוה אמר איני יודע כמה
היה שורה ישבע המלוה שאינו בדשנותו וכולל
בשבועתו שאינו יודע שהיה שורה יתיר מדמי החוב
ויפטר ואם השיב איני יודע שהיה שורה יתיר

מדמי החוב ואינו יודע כמה הל מחזיק שבועה ואינו
לשבע ומשלם לו סלע ואם דעה המלוה מחזיקים קתס
על מר שטוען שקר יחס שניהם תובעים זה את זה ואם
הלוא סלע הלוייתך עליו ושתים היה שורה והמלוה אמר
עלה היה שורה אף שקל נשבע הלוא היסת שורה
שורה פחות מקלע והמלוה נשבע שאינו בדשנותו
בשבועתו שלא היה שורה יתיר מקלע ואם היה שורה
מחזיקו שנאבד אין שיש לו עדים אם הוא לא ישבע
אף היסת שלא היה שורה יתיר מקלע יי הרי שניהם
מורים זה לזה כגון שאמר הלוא סלע הלוייתך וסלע היה
שורה ובא לפדותו והמלוה מודה אף שאמר שאינו
אין לו עדים ואין הלוא מחזיקו נשבע שאינו בדשנותו
ויפטר ואם אבד יי אם הלוא תובעו ביתרין שהיה שורה
המשבח יתיר על דמי החוב ויש עדים לזה חזק שהמלוה
מודה לו אף שטוען שנאבד באונס ובזה חזק מהלוא
שהרי אין חלום יודע כיצד נאבד ואם הלוייתך ואינו
יודע אם החזיקים לך בלא כל היכא שהמלוה
נדיק לשבע שאינו בדשנותו חפלו שהמלוה יי
כפי שתבע הלוא ואין נשבע אין שומעין לו דחשון
שחם עיניו נטל בו ואם היה דבר שכתב מינו שורה ונפטר
בשוק לקנות כמות נבאותם חזנים שחזרה לשלם הרי זה
משלם ואין נשבע בלא כשה שבועה מוקנת על המלוה
לבד ואין על הלוא שום שבועה אצל בזמן שהלוא נשם
כמה היה שורה כדי להטיל חזק לפטר חזק יתיר המלוה
לגונס משבע שטינו בדשנותו אפלו אם מדה לשם
הוא דבר הנדון לקנות דחשין שחם יוציא את המלוה
אחד שבועת הלוא ונמסר שש מתחלל יי המלוה
את חבירו על מבעת שיש בו חב ונאבד אם הלוא
מודה שאותו שכר השנאנו שורה לשבו פשוט ענין
אחד שומת הבקיהים אצל אם טען הלוא ששבו היתה
שורה יתיר המלוה כונן בדרך לו שלא הייתה שורה אף
כזה הל מודה מקצת ונאבד לו מה שהיה מודה ונשבע
על השאר ואם המלוה אינו יודע כמה הייתה שורה
וחלוא טוען בדין שהיתה שורה יתיר הרי הוא נאבד
משום דהיה ביה מלוה ימחויב שבועה שאינו יכול
לשבע אכל מקום דדיכיס בדין לחזק הדוב ואינו
על הלוא שחם שקר לשום חזקה יתיר משבועה
יי אכל אם לא נאבד המשכון וחלואים בעיקר הלוא
שהמלוה חזק שהלוא סלע והלוא חזק שחם הלוא
אף שקל אם הוא בעטן שהיה המלוה יכול לחזק

במשכון

במשכון וכלטען לקוח הוה בידי או להלואה או החזקתו
כל נחמך לומר שהלואה עליו עד כדי דמיו בשבועה נקטת
המא ואפלו מת הלוה תחלה ואחל מת המלוה נפרעים
ממנו שתחת ידם לפיכך חס המשכון שום קנינה בשבע
והמלוה חס המשכון שוה לא דינר הדי המלוה נטול דינר
ממנו המשכון ופירע הלוה עוד דינר שמורה בו ונשבע
על השעם שבכר בהם ואם כפר בכל ואמר אין זה משכון
אמר פקדון בידו ואין לו חזק כלום הדי המלוה נפרע ממנו
המשכון ואם אינו שם כדי חובו נטול ממנו מה שעשה
ועל השאר נשבע הלוה היסוד ונפטר יין ואם הוא
בעטן שמינו יכול לטען לקוח הוה בידי או להלואה או
החזקתו כל נשבע הלוה שכל הלוה לא שקל ופירע כל
קנינה משכונה כי עד דברים שאינם עשויים להשאיל
וטעמו דהאין עדים לנא היחיד טעמו דאפלו לא עדים
טעמו דנחמך לומר לקוח הוה בידו וכן אפלו דברים
העשויים להשאיל ולהשכיר לא שיש עדים שאלו יתן
מדות שיהא הוא אין עדים שאלו עתה בידו וכן לומר
החזקתו כל או להלואה או אין עדים שמשם נידו אבל
דברים העשויים להשאיל ולהשכיר עדים שדאורא
על בידי אינו יכול לומר לקוח הוה בידי או החזקתו
כל יין דברים העשויים להשאיל ולהשכיר להלואה
כל אינו כלים שתחת עשיות להשאיל ולהשכיר ולהלואה
ולתכלה כל שמקפידים עליו להשאילו מפני חשיבותו
או שמתקבל הוא דבר שאין דרכו להשאיל ולהשכיר
ושאר הכלים כגון דרך להשאיל ולהשכיר והוא שיהיה
זה שהחפץ בידו דבר או חפץ בעל החפץ וגם שיהיה
בעל החפץ דגול להשאיל כליו לאחרים ב
המחזק במשכון שלא בעדים שהמדרש שיכול לטען
עליו על כדי דמיו אם אינו שוה לשומת הבדידים
החצי שהוא טוען עליו ואמר אני אטלנו בחובי לפי
שהוא שוה בעיני כדי חובי והוא כופר שאינו חייב
כלום ואמר אנוף שאינו חייב כלום אני רוצה
לשלקן בדמים שהוא שוה לשאר בעיני אדם אין עם
בעל הכלי כל אין חזקת המחזיק מועד לטען
עליו כדי דמיו לא בדבר שאינו יסר כלל מעצמו
ואין עומד תחת ידי חבליים כגון מטלטלין או עבד
קטן שאינו הולך בדגליו ובהמה המשתמרת ביד
האדון דכיון שהוא שמור ביד בעליו זה מחזקו
נחמך לטען עליו על כדי דמיו אבל עדים גזולים
והמה שאינו מחזק לרועה לא מעצמו

החזקת ודעה אינו נחמך לומר לקוח הוה בידי
או משכון הוה בידי לא שיביא האחר עדים
שהם שכל ויהייר לו העבד והבהמה והוא יטען
כל שכל מכר ולא משכר כלום לפי שאין תפוסת
תפוסה שמעצמה הולכים חנה ואנה ובכח מקום
בדשות בעולם הם ואם החזיק בהם עשה פעם
יטלו עדים בכך הדי נחמך וישבע הוסף שחזקת
ממנו או שמקלים לו בחובו כל חס המלוה
כופר במשכון ושניהם מודים בהלואה ישבע
המלוה היסוד שהוא תופס משלו כנגד חובו אם
היה משכנו כנגד חובו או יותר ואנוף ששואל יותר
כפד המלוה ממנו שבכר נשבע עליו ואם היה
שוה פחות נשבע שמשכנו היה שוה כל וכך
ישלם השאר כל רחוב שלוח משמעון שיהא
דימים על משכון היה עד אחד בדבר שידע
המשכון והחוב אבל לא ידע כמה היה החוב
ושמעון ואמר שעמדים דימים הלוה חס חוציא
שמעון המשכון לפע בידו בפני עדים קודם שיהא
החששה ביניהם אין עם רחוב ופיון שיש כאן
אחד מחייבו שבועה הדי הוא מודה לצדדי העד
ואינו יוכל לשבע היסוד מחזק המשכון חביא
מדיה על המעות וטול וישבע רחוב היסוד על
העמדה שהוא כופר בהם אבל אם קודם שהוציא
שמעון המשכון בבית דין טל מחלוקת בעיניהם
שמעון נחמך ונשבע בנקיבות חפץ זנומן
כל רחוב שגור משמעון דימים על המשכון
ואמר אמר לו מעתה נעם וחת שני דימים
ופעם שניה דימים ופעם שלישית דינר והשיב
שמעון איני אכיר לא מחזיקר לבי הדין עם רחוב
מפני שגור המשכון שלו ואמר כשהוא תובע
משכנו שמעון משיבו אליו ודע חס יסר עליו
שום דבר מספק וכיון שכן אין שמעון יכול לתבוע
מספק כגד רחוב כל התופס חפץ מחבירו
וכוונ שיש לו פלו עד כדי דמיו מעטק משתאמת
שכניהם דרך גדר היחך נחמך בו משום דמיו
כמח ואולי מחזק דבר יתבאר דמיונותו כל
מי שישכרו משכון מחבירו ודחיקו לדעתו ואמר
לו הלה יהא משכון שגל לא קע דדחיק מרחי ליה
משכון שנפחתו דמיו מיד חמלה אפונע
הלוה בדיחא שפחת מחמת שגל או חכמה

עכברים או עש או טוען המלוה ששכרו
במקום שמשלם מעבדים וקצבן ונעלו
כלאוי חל חנוק הוא נשבע היקף שהוא כלבדיו
ונפטר ואם מודה שלא שם סותו במקום המשתמר
מעבדים או לא נעלו כלאוי חייב לשלם הפחת
ואם יש מחלוקת ביניהם זה חותם נפחת כל וכך נזה
חוטם לא נפחת כלכל חס המלוה מודה שמתחלה
לא היה שוה לא כלל החוב כגון שהיה עשיר
והיה שוה עשירים ועתה שוה עשירה והמלוה חתם
שמתחלה לא היה שוה לא כן ופול מגמ חמשה
משבע מלוה היקף ונפטר והעפ שהיה מודה מזה
שהדי המשכון הולך הוא אכל המלוה אינו נשבע
שהדי גם מתחלה לא היה שוה לא כלל חובו ואם
מתחלה היה שוה ועתה מכדי החוב כגון שטוען
הלוה שהיה שוה שלשים והלוה עשירים ועתה
אינו שוה לא כן ופול ממנו עשירה והמלוה חתם
שלא היה שוה לא כלל חובו לנתיק לו לא חמשה
משבע המלוה שלא נפחת לא עשירה ומנכה כל
חמשה מתוכו והסוד גובה מהמשכן שהוא
סודו בשבועה עתה כדל דמיו וכל עכס חס חסלו
אחר שנפחת שוה כלל החוב ואם חלוקים נפחת
או שהיה המלוה אינו יודע כמה נפחת שנשבע
המלוה שבועה היקף ונפטר. **מלוה**
חוטם פנע הלווה ענין ודינרים היה שוה ויש
לי אצלך דע וכלו חוטם מכדתי כל בג דינרים
ובל נתיק ל המעות וחובו חוטם פנע שפחם
שבועת היקף זה משבע שמשכון חוטם בידו וזה
משבע שמשכו לו ואם דנו להפך שבועת זה
על זה הוסיף ואם חס חלוקים על ההפוך זה
חוטם חני מהפכה זה חוטם חני מהפכה עומד
הדבר עד שיתמ שניהם ואם לא יתמצו שניהם
משבעים. **כלל** מלוה שטוען שנתבדל המשכון
באונס והלוה טוען כדל כ שהיה מכדירבו
ולקחת דמיו משבע המלוה היקף ונפטר. **כלל**
רחוב משכן משכון בד שמעון והלך שמעון
ומשכנו כלל או נסל באמתה כל מה שהיה לו
עליו ופנע מדליו ותובע רחוב משכנו מיד
שמעון ואחרי פנע היה שוה וכל המלוה לו עליו
לא שפדימים ופול ממנו שני דינרים ושמעון
חוטם שכל היה שוה לא כלל דינרים ואינו חייב כל

לא דינר נמצא מודה מקצת ונעדיך לי שבע שלא היה
שוה לא שלשה דינרים גם כדל לי שבע שהינו מדשנות
ושנאנס וזה לא לו לי שבע כיון שלא נאנס בידו וכל
אינו יכול לפטרו בשבועתו שנאנס כי יאמר לו מחמת
לי לא נחלף הנה ליה שמעון מחוייב שבועה וזה כל
לי שבע ומשכנס וכך הדין חס נפחת המשכון ויש
מחלוקת ביניהם כמה שיעור פחיתת המלוה שמעון
שנפחת ואינו יודע חס היה באונס או לאו כלל מחמת
שבועה ואינו יכול לי שבע ומשכנס ואם דנה לחס
על כל חס שיודע שמשכנו אינו עומד כמו שטוען
הדמות בידו ואם יש עדים שמשכנו כלל כלאוי
תאנס ממנו נפטר שמעון ואפול אף עדים חס
רחוב להפקיד פקדונותיו ביד לו ישבע כלל שמי
בדשנותו ושנאנס ממנו ונפטר שמעון. **כלל**
רחוב שא משמעון משכון שמשכן בידו חשיר
שמעון ביד חסן כל ושא אורו בשמך ונתיק לו
ורחוב חוטם שלא בא לידו שמעון פנע חוטם שמעון
לדל בן רחוב חסלו חס היה בידו שהמשכון או משכן
הפך לאבדו כדל להחזירו לידו. **כלל** רחוב
הז לו מעות ביד שמעון ובקש ממנו לוי שניה חותם
לו ונתיק להלוותם ונתן לו בם משכון ושאל רחוב
כתב לשמעון שיתן המעות כלל ונתנם לו ונתיק לו
המשכונות ביד רחוב דין מלוה על המשכון יש לו
ונתיק רחוב בשמירת המשכונות ומיהו לא נתיק
בשמירתם עד שהגיעו המעות ליד לו ואם נאבדו
המשכונות קודם לכן פטור רחוב להפך חס ישבע
רחוב שנגנבו קודם שבאו ליד לו יחזיר לו לוי מעותיו
ואם הוא מסופק אין מתיקין המעות מיד לו. **כלל**
רחוב חוטם כלל ספרים שמשכון לשמעון חוטם שמעון
המחלו חסל לו לית חותם לו כשיתן לו המעות
וכשחזר לו הספרים ליתן לרחוב חוטם שנפחתו
ונפסח בידו ותבעו לשלם לו הפחת וכלי חוטם כגמ
שקבלע הספרים הוא הדשע כלמוד בהם כל זמן
שיהיו בדשות כיון שכלי היה יודיע שהספרים עליו
אף חס הדשעו שמעון כלמוד בהם לא היה לו נשמו
לו ולפני כחוטם לשלם לרחוב כל מה שנפחתו הספרים
בדשות ששנתמש בהם. **כלל** יודע שהוציא
שכר שיש למעשיו כל וכך ממון וטוען חזיר שחמשה
תאנס מיד מודישו ותובע המעות נשבע חותם
הקט שלא החזיר לו. **כלל** המשכון והיה שוה

כנגד חובו ויפלו: לזה ראובן הניח משכון ביד
שמעון ומת שמעון והניח בעם קטנים וכח ראובן לשון
משכונן מידי ידשי שמעון ואומ שהיה ממושב ביד
הבנים בחמשים ופועלים היתומים שחברם צוה שהיה
ממושב במאה החמשים שהיה ראובן מודה יתן מידי יתומים
והחמשים האחרים יתן ביד השליש עד שיגדלו היתומים
וישבע שבועת היתומים שלא פקדו אבא וכו' ונעלה
החמשים מידי השליש בלילה כשהיה המשכון שוה מקח
אם לא יתן עליו לתת לא כד רמזו ועל השליש ישבע
היתומים שהן המשכון מדברים העשויים להשאל
ולשכור אינו משלם לית החמשים ואפילו אם המשכון
שוה יתן שהוא נאמן במה שהיה שחול בידו
למשכונן שליש ביד הגר ומת הגר ואין לו
יורש ואם החזיק במוצאים אותו מידי ומחזירים
אותו לבעליו שפיון שמת הגר פקע שבעותיו לזה
וזהו חשן המשכון על דרך ששאל
ומחזיק בידו ומת וכח ישרא אחר והחזיק ביד לא
עשה כלום שמיד שמת הגר פקע שבעותיו ובדשות
מלוה עומדת לזה נמדי שהלואה לישאל עד
המשכון ונכל ממנו ומצא ישרא חייב להשיבו לישאל
ימשך והוא חזין למענות שהלואה ישרא לכבד ע' משכון
ונכלו המענות מהבכרי ומצאם ישרא יחזיר לישאל
למשכונן שלגד ביד ישרא ומת הגר וזהו אחד
והחזיק בו זה קנה כנגד מעותיו שהיה הגר חייב
לזה קנה כנגד מעותיו שהיה הגר חייב לו וזה
קנה השליש בלילה כשהיה המשכון בחדר שאינה
משתמרת ולא היה המלוה בחצירו בשעת מות
הגר אבל אם היה המלוה בחצירו או חסלו לא היה
בחצירו והמשכון בחצירו חמשת מרת זכה לו חצרו
ככל המשכון ראובן היו בידו משכונות ומת שמעון
וידשו ונבע המשכונות והוא טוען אותם המשכונות
אני תופס מפני שאמר לכוני שותפי שמעון חייב
למדמי השותפות ורצה לשבע לו על משכונות
אין בידו כלי כלום מאחר שאינם בידו מ'
משכונן שלגוי ביד ראובן ואמר ליה ראובן תן ל'
מעותי אמר ליה הגוי תמשכן אותי בישאל אחד
וזהו ראובן ומשכונן לשמעון ונתן לו המענות שהגוי
חייב לו ומת הגוי והמשכון שוה בפלים מהחוב זכה
שמעון בכל המשכון מזה משכונן שלגוי ביד
ראובן והפיקו ראובן ביד שמעון ומת הגוי ישלם

אם זכה שמעון במה שהמשכון יותר מחובו מל'
המשכון בקרקע חבירו ואוכל פירותיו וטוען כ'
במשכונן ירד בו והיה לו שטר ממאה דינרים שהלואה
עלו ועכשיו נחבד ממנו והנה טוען שלא היה בו אם
מחמשים דינרים אם לא החזיק המלוה ששחזקת
הלוה נאמן וישבע כדן מודה מקצת ונטול קרקעו וכל
אם החזיק בה שלשה עשר נאמן המלוה בשבועת חזקת
ושקיל ממאה קקא תבע מפירי חלעזי מל' המלוה
אח חבירו על המשכון ופרעו ואמר ליה תן למשכונן
אמר ליה לך עתה ובזה למחר וחזירנו לך וגגב
המשכון אם נגב קודם הזמן שקבע לו לזה בשכונן
טגור לפיכך אם יש עדים ללוה שבא בזמן שקבע
לו ולא נתנו לו חוב ואם אין עדים ישבע המלוה
שלא בא באף שקבע לו ופכודי מל' ראובן
שהיה לו משכון ביד גוי המלוה בדביתו ושמעון חזקת
למענות ובקש מראובן שידשג ללוה ממנו על אותו
משכון ועשה כן ונשדף המשכון ביד גוי פסוד שמעון
מלשם לראובן דמי המשכון אם המשכון הוא בעי'
ואינו שוה שיעור מעותיו יכול הלוה לכופו לפרוע
מעותיו

עב כמה זמן סתם
הלואה וזכה פרטי

דינ חלוה וכו' קשפים א המלוה את חבירו
סתם ולא קבע לו זמן במקום שחזן להם מקנה יש לו
אם לא יס שחזנו יכול לתבע קודם בין במלוה בין
בשטר בין במלוה ע' פ' במשכון ב' בלוא משכון
ואם התנה שיתבע כל אף שירצה ישלם לתבעו חכילו
בזמן אבל שזה סתם זמנה לאתר ויכול לתבעו מיד
ב המלוה ואת חבירו וקבע לו זמן לפרעו חלעזי
שלא קנו מידו אינו יכול לתבעו קודם הזמן במלוה
ע' פ' במלוה בשטר בין במשכון ב' שלא במשכון
בין שמת מלוה בין שמת לוה אם ירשים אמודים
בעבדים כמנהי טען המלוה ואמר חזם סוף הזמן
שקבעת והלוה אומר עד עשרה ימים קבעת הלוה
נשבע היקד ואם היה שם עד אחד שהזם סוף זמן
הז' נשבע שבועת התורה ה' זה אומר יצאם מאר'
מהזמן וזה אומר עשרה אומרים במלוה וזאת עד
עד סוף החמשה ואז ישבע היקד שנשאר עוד ה'
ימים י' בלוא במלוה ע' בלוא משכון אבל אם
היתה מלוה בשטר או על המשכון וטען המלוה
שלא קבע לו זמן או שהזם סוף זמן שקבע לו נשבע

לו המלוה היסד ויגבה חובו מדי ה' ראובן
 נשבע שלא למכור משלו לפדוע שום חוב ואחל נשבע
 לפדוע לשמעון לזמן כל זכשהגיע הזמן טוען חן
 לי משות וכבר נשבעתי שלא למכור משלי לפדוע
 שום חוב אם חוב שמעון קודם לשבועה שלא
 למכור משלו לא חלה השבועה ומכך אותו עד
 שיתנן נפשו אם יצא חצה לפדוע ואם השבועה
 קדמה לחוב שמעון נמצאת השבועה שבעת שאל
 ומכך אותו עלה מכת מרדו (ואם מתוך אימת
 המלקות יתחרט וימצא כתה לשבועה ראשונה
 ויתירו לו וימכור ויקיים שבועה שנייה)
 הנשבע לחבירו לפדוע קודם שיעבור זמן כל חננ
 שלא תבעו בתוך הזמן עדן השבועה במקומה
 עומדת: הנשבע לפדוע לחבירו ביום כל ואידע
 אותו יום בשבת חייב לפדוע קודם אותו יום ואם
 לא פדעו באותו יום צריך ליתן באותו יום משכון
 וישומו אותו ויתגנו לו בפדעון פדעון חן
 הנשבע לחבירו לפדוע ביום כל והגיע הזמן הלואה
 איננו בעד הוא פטור עד שיבא הלואה או שלוחו
 אבל צריך שיהיו האמות בידו באותו יום ואינו
 רשאי להוציאם לו הנשבע לפדוע בלוח אחד
 חייב לפדוע ביום החדש הראשון: מי שיש לו
 שטר על חבירו לזמן ובא בתוך הזמן לבד ואמר
 מצאתי מנכסי כל ואני ידע שאם יבא לי יודיעם
 ממני ולא אמרתי מאם לבבות חובי אם מזה הדין
 שום חמתלה לחבירו שלא יוכל לבבות חובו לשיעור
 הזמן מצוה על הדין לעצב הממון עד שיגיע זמן
 השטר ובן הדין בלשם למק ובתוך הזמן רואה
 המלוה שהלואה מבצעת נכסו ואין לו קדקע או
 שהלואה רוצה לילך למדינת הים ותובע המלוה
 את שלו או שיתן לו ערב שומעין לו: יא האנה
 שרה מחבירו וצאו עליה עסקין ובא לבד וטוען
 ארשש חנן שמה תצא השדה מידי ותחבד ממנו
 ולחחממא לך קנה באותו ממון קדקע צדי שחורם
 אותה אין שומעין לו: יב לאחד שעבד הזמן
 שקבע לו או שלשים יום במלוה קתם אם הלואה
 על משכון קתם יכול למכרו עפ' בד ואם הלואה
 בעד יודיעוהו בד' שאם לא יפדע יתנו רשות
 למכור המשכון ואם אינו בעד אין בד' נזקקין
 לומר לו המון עד שיבא הלואה ויטעון

ואם המשכון בול והולך יכול למכרו בד' חסד
 ליום בין שהיו בעלן שם בין שלא היו שם יא
 שאעפ' שעבד זמן ההלואה צריך להמתין מלמדי
 המשכון ליום אחד תבעה: לו מי שיש לו
 משכון שנחבירו לא ימכרו לא בד' כל בל' חסד
 הדינות וישומו אותו כמה הוא שוה כמו שיש
 ומכרו באותה שומא שיתנו לו רשות כח
 הבקיאין בשומא ומשיחין לו עצה למכרו בעד
 כדי שלא יחמד הלואה שנמכר ביותר מהשומא
 מכרו שלא בשומא שלששים שמהין לא עשה
 כלום והמכר בטל חננ שלא טעה ואם האנען
 שאף להחזיר המכר כיון שמכרו שלא בשומא
 בקיאין חננ שהודיע ללואה חייב לפדוע כמו שיה
 שוח בשעת המכירה אם יש עדים שיודעו כח
 היה שוה באותה שעה אם לא אמר שהיה שוה יותר
 מחננו ידע לו המותר ואם אין עדים חמלה חננו
 שהיה שוה בד' יותר מחובו ישבע שהוא כדב
 ויפדע לו ואם אינו יודע כמה היה שוה חננו יותר
 לישבע ישבע הלואה כמה היה שוה ויפדע לו חננו
 מה שהיה שוה יתר על חובו: יו המוכר משון
 שבידו עפ' ג' הדינות בקיאין בשומא חננ דשא
 לבקאו לעצמו ואם מוכרו עפ' בד' מומחים ימס
 שלשאי לבקאו לעצמו: יז המלוה את חבירו
 על המשכון ענן שאם לא יפדנו לזמן כל שיגד
 כדי חובו מהמשכון והמותר יחיה מתנה מעבדו
 הוי חסמכתא ואם התנה עמו שאם לא יפדנו
 כל יהיה מוחלכו הוי נמי חסמכתא ואם לא
 קנה מעבדיו אם לא הפדעו עד זמן כל ימס לו
 הוי חסמכתא ושם הלואה טוען לא יצא מפ' קל
 מעבדו נאמא המלוה בשבועה מי שיש בידו
 משכון מחבירו ונשעהגיע הזמן אמר לו לא
 והלך ומכרו ואחל בל' הלואה לבטל המכר ואומר
 כיון לא לרחותו אין בדבדיו כלום והמכר קיים
 יח אמר המלוה ללואה אין נותק במשכון לא
 עשדים זהובים ואמר ליה תתנו ונתת לו דרך חן
 והנליכו עמו ומכרו שם בשלשים הכל ללואה והחזיק
 שהוציא להוליכו על הלואה אבל שבר ערחר לא
 ישלם לו כיון דנכלה חב' אית ליה חורחא (התם
 יט הצא לפדות משכונן שביד שמעון ואמר לו
 כד מחלת לי אין בדבדיו כלום משום דבחדב

שחייב להבדיל מעות שייך לשון מחילה אבל כשייש
 לו ביד חבירו חפץ לא שייך לשון מחילה לא לשון
 מתנה כ' הבט לפדות משכוננו משמעון ואמר
 לו הנה נתתי לפדותו כשהגיע הזמן ואמרתי לו
 ומשפט והבט שדעתך לומר שאמשכנו בדבית וכן
 עשית תפדה הקרן והרבית אין במשמעות לשון זה
 שמשכנו בדבית ולכן לא יפוע לו לא הקרן ע

צאזה מקום ניתנה

לפרוע חדר
 המעון וכו' קעניפים א' אסלו הלוח בשוב
 יכול לתבעו במהדר ולכופו שיפרענו שם אם יש
 לו כח ספקו וכדי לפרעו והלוח טוען שאין לו לא
 בדי ספקו ישבע היסוד אבל אם הלוח דוצה לפרעו
 כמנהג חסד ידוע המנהג לא יקבל ממנו שגיבוע
 ליעמוד מאחד שהלוח בשוב ומיהו בכל מקום
 ישיב לו לכוף לקבל אפילו אינו מקום המנהג
 ולא מקום הלוח ולא מקום שהלוח אסלו יש מקד
 מבידות קודם שיגיע למקומו ושיירה פ' בעהדים
 חסד מקום ישוב ב' קבע הרבה חובים
 המלוה ללוה אצו ודוצה המלוה לפרעו בידו
 בדי שלא יעמוד המנהג כחצרותו עד בסחורה
 הזמן והמלוה אינו דוצה לקבלו אם מן והנה
 הגיע הזמן ח' ע' שהלוח ממירה אחרת
 לפרוע חובו כדי להעיל עצמו מהחובות שמעלים
 העתידים לבוא כמו חלוק המטבע

ואזירות המקים והתשחורת הדין עמו שאין עתה
 קבלתה נדחית ח' ע' שעתידה לבוא למחר או
 בו ביום לאחר הפרעון ואין לו להשיב על תקנת
 חבירו אבל אם לא הגיע הזמן חס מצוי ונכד לעינים
 חלוק המטבע מיד ובזירות המקים והתשחורת חס
 יכול לכופו לקבל חובו קודם הזמן אבל אין שם
 אחת מכל החששות הזה וכוצה בה ח' ע' שאין
 המלוה דוצה לקבל חובו קודם הזמן כדי שלא יהיו
 צאצאיו ע' שיגיע הזמן אין שומעין לו מפני
 שקביעות הזמן לתקנת הלוח היא ג' חוב
 דמשכוננו דקח אפס פדה פירות בחצרה דקח
 משלך עד שיגיע הזמן כמי שנוקח פירות עד
 זמן דמי ואם דוצה אינו מקבל המעות קודם הזמן
 שחוב ממחלו הפירות לחובו י' המלוה חסד
 חבירו לזמן וצא חלוח לפרעו יתר הזמן במלואו

דינר דינר יא שאין המלוה יכול לערב ולומתק לו
 כחוב בפעם אחת דוחך כדעון שציעה דיע נקרא
 פרעון לא שיש למלוה תרעומת עליו ומיהו חס
 משכן לו שדהו או אפלו שתי שדות איבד לו
 לכופו שיחזיר לו חצי המשכונה בחצי המקלות
 ה' המלוה את חבירו על המשכן מטלטלס או
 קרקע ששנים יתר מחובו וצא הלוח שיקח מהמש
 כונת כח חובו וחזיר לו את המותר אין ביצור
 כלום וה' חס אין המשכונות שוים יותר מהחוב
 חצי יכול לכופו שיטלס בחובו ויחזיר לו שטריו
 ו' לוח שאמר כשהגיע הזמן הפרעון אין לו
 מעות ולא מטלטלן לא קרקע כולו חותם בחובו
 והמלוה אומ' אין לו חפץ בקרקע וחייב דוצה להחזיר
 עד שיהיו נ' מעות ואינר יכול לכופו שחזק קרקע
 שכוין שאינו תובע חוב עקשיו הדין עם המלוה
 המלוה את חבירו על המטבע ונפסל אם
 יכול להוציאן במדינה אחרת ויש לו אצו לחותה
 מדינה נות' לו ממטבע שהלוח נאוג לו לך והוציא
 במקום פל ואם אין לו דרך לשם נות' לו ממטבע
 חיוצא באותה שעה וכן בכתובה ע

אם המלוה והלוה

לכד' הטענות וכו'
 כ' קעניפים א' התובע את חבירו בכל מנת
 לו בידך כל אומדן לו דבר דבריק ממה חייב לו
 הליות חותו או הפקדת בידו או הזין ממנו
 שאפשר שהוא חושב שחייב לו ואינו חייב לו
 וכן הנהבע חס משכונן א' בדי כלום או אינו
 חייב לך כלום עדיך לבד לבדין דשמה כוונה
 וסבור שאינו חייב לו והוא חייב לו ואפילו היה
 חס גדול אומרים לו אין לך הפקר שחייב על
 פלגו ותרענו כד' חס חס חייב לו ב'
 מעלי בידך אין לך בדי לא חמשים חייב לשבע
 מ' התורה שאינו חייב לו לא חמשים ונדרת
 חמשים שהורה ואם יש אחד שמסייעו יא
 שפוטרו משבעה ויא שאינו פוטרו ג' חס
 לו תבעו חס לא הוא מעצמו אמר מנה היה
 לאצו בדי ומת' לו חמשים וכשאר לו חמשים
 פטור חס משבעת חסות ג' כד' בכל
 ועזים מעידים שחייב לו יעל חמשים ושבע
 מ' התורה על השאר שלא תהא תהות פיו

אצלי חו חס גזלתך הוסיף ובלא תבועת חס חס
כפסוד חס לזאת ידי שנים" יא אמר ליה
חייב את כל מעה והנה חס ודאי לי שחיבך חייב כל
פסוד העפ שיודע בודאי שהוא חייב להחזיר את
לוי יב מנה לי בידך שהנני תוך והנה חס ודאי
חס הנני תע ועד א מעיד שהנני חס שחזרתי ידע
חס פרעתיך ה"ל מחייב שבועה ואינו יכול לשבע
ומשנ"ס יג מנה הנני תוך והרי עז חס והנה
חס כן הוא חס פרעתיך חס שאמר לו אתה חייב
לי כנגד חס חס חס חס חס חס חס חס חס חס
מנה בנך שלח זה ידו מתוך ידו או שהוא מעה
תוך זמנו וכן חס חס חס חס חס חס חס חס
עז אחד חס חס חס חס חס חס חס חס חס
שבועה ואינו יכול לשבע ומשנ"ס טענו חס חס
ויש לו עז חס חס חס חס חס חס חס חס
של חס חס חס חס חס חס חס חס חס
מנה בידך חס חס חס חס חס חס חס חס
חסיני יכול לשבע ומשנ"ס חס חס חס חס
אז חס חס חס חס חס חס חס חס חס
ממנו שלח בידך חס חס חס חס חס חס חס
ופרעתיך חס חס חס חס חס חס חס חס
לחן ישבע חס חס חס חס חס חס חס חס
מהחמשים שתבעו בהם" יד חס חס חס
שבועה שאינו יכול לשבע משנ"ס חס חס חס
דחוריתך אכלת חס חס חס חס חס חס חס
שנחבנך חס חס חס חס חס חס חס חס
יא חס חס חס חס חס חס חס חס חס
מתוך שאינו יכול לשבע משנ"ס חס חס חס
יכול לשבע על עיקר שבועה חס חס חס חס
חס חס חס חס חס חס חס חס חס חס
ושעל ידי חס חס חס חס חס חס חס חס
שבועה חס חס חס חס חס חס חס חס חס
חס חס חס חס חס חס חס חס חס חס
יכול לשבע ומשנ"ס יו חס חס חס חס חס
מלוה ע"ל חס חס חס חס חס חס חס חס
חס חס חס חס חס חס חס חס חס חס
חס חס חס חס חס חס חס חס חס חס
ידע חס חס חס חס חס חס חס חס חס
שבועה חס חס חס חס חס חס חס חס חס
שיודע שחזר חס חס חס חס חס חס חס חס

בחדשים ובכר בחמשים שאמר לך ולחיותך
היה הוא כשחל מורה במקדש ונשבע שבועת דאודות
כל טענת ספק אין משביעין עליה כלל
כיד אמר לו במדומה לי שיש לי חצלק מנה או
מנה שהלויית לך ממדומה לי שלא פתחת פטור וזה
משבועת היסוד ואפלו לצאת ידי שמים אין מחייב
בין שחובע אדם שחל והתבע אצלו מורה לו ואמר
בא וקח אם אומר לחבירו נתתייבת לך מנה מסב
שחוריתך שנתת משלי אבל אם לא היתה ההודאה
במים אין זה טענת בדיח שאין זה יודע שחייב לו
ואם הוא אומר לו והודאה שלי בעדים או הפילו בעדים
ולא אמר אתם עדי אצלו כלום שיכול לומר משטה ואין
אבל אם טען לחבירו הודית לי מעצמך שחייב לי
כל וכן ואמרתי לעדים אתם עדי ואמרתי אמרתי
אתם עדי ואין העדים כאן זה הוא טענת בדיח ויכול
להפסיד היסוד שלא אמר לעדים אתם עדי ואם
הפסיד עליו שבעה טענות שחודה לו באתם עדי ופסד
אם טענו שנתם ספק כגון שטענו הלויתך ואינו
יודע במה והשביעו והשיבו אמת שהלויתך ואינו יודע
במה אין הנתבע נשבע אפלו היסוד ומשלים לו מה שבדור
לו ויודע בו חפ יד שמים ויא שפון שזכר שלוח
אין ויודע ידי שמים עדי שיתפטר עם המלוה במה
שיוכל ובין כך ובין כך יכול המלוה להחריס קתם על
כל מי שיוודע שהוא חייב לו ואינו מודע יא טענו
אין יודע במה הלויתך אבל לפחות הלויתך שח
שח ומוקדה או שטענו מנה הלוה חונאמרת לוית
מקד ואין יודע במה יש לבד לחזור ונשאלו לו חפ
שאין יודע השכום חתה יודע לכל הפחות שחיתה
חייב לו מקדה ואם הודה הדי בהקדש ומתוך
שחיו יכול לישבע משלים ודוקא שטענו דבר שהא
אמר בו ומחריס קתם על מי שלא חתמה שאינו חייב
לו ואם אומר אפלו בפחות משהו מדוכה אין יודע בזה
אין נשבע היסוד ופטור מדין חסד ואם שאלו
כל חייב לשלם שהדי אין הודאתו פחות משהו
שיוודע לו טענו סבור אנו שיש לו חצלק בידך
מנה בין שתובע ללוה עמנו בין שתובע לוודעין
אין לו עליהם שבועה כלל אם חרס קתם אבל אם
טענו בדיח לי שנתתייבת בידך אם הודה במקדש
נשבע שבועת התורה ואם כפר בכל נשבע היסוד
לא האומר לחבירו אמר לי חצלק שיש לו בידך

מנה והלה אומר אין לו בידו לא חמשים יש
אומרים שפטור חפ משבועת היסוד ויא שחייב
לישבע שבועת התורה כל אמר מצאתי
כתוב בפניך שחצלק שחיתתי חייב לו מנה ובדור
לי שהיה כתב ידו ימנש שמשביעין אותו היסוד
כל טענו בספק עלפי העד כגון כל אמר לי
שנכחתי משלי מנה והוא כופר והבית העד משביעו
שבועה ואמרתי בלא היה טענו טענת בדיח
כל האומר לחבירו מנה לי בידך והלה אומר אין
לי בידו כלום אופרעתיך ואמרתי שבע לי
היסוד והשיב הנתבע הלא יש לי שטר עלך ואתה
רוצה להשביעני תחלה ואחכ תוציא השטר
הפדוע ותגבה בו אומרים לו הבח השטר ואם
לא היה לי שטר מעולם או היה לי שטר ואמר חונא
במבוא בבול כל שטר שיש לי עליו קודם לזמן
הזה ואחכ השביעתי היסוד ואתחריס קתם ואחכ
על ובקש השטר כל אמר הנשבע איני נשבע
עד שתבעני כל עדים שיש לי עלי מתביעה זו
אין שומעין לו **עו אחד שלוח**
משנים בעפ מזה מזה
ומזה מחתים וכל א תובע מחתים
ובן סעיפים א אחד שלוח משנים בעת
אחת מזה ק ומזה מחתים והודיעוהו משלמי היה
המנה ומשלמי היה המחתים וכשבאים לתבעו
אומר כל אחד שלוח המחתים והוא אין יודע
קדשו בעל המנה ואיזהו בעל המחתים צריך
לכל אחד מחתים אחד נשבע כל אחד חבב חס
היה מלוה בשטר שטען שטר עליו מחזיק שלש
מחזק והודיעוהו שלוח אחד ק ואחר ק ק נתן לזה
מנה והשאר יהא מונח עד שיבא איה וימנש דבמנה
עפ אי לא תבעי ליה חייב בבא לצאת ידי שמים
ב היו שנים תובעים אחד כלל אומר הלויתך מנה
והוא אומר לוית מנה מאחד מבם ואין יודע מזה
מבם צריך לתן לכל א ק ג ואין לא תבעי לזה
אז הוא מעצמו אומר מבם הלוה לי מנה ואין יודע
איזה הוא פטור חפ מדי שמים ויא שנתתיידי
שמים צריך לתת לכל א **עז**
דין שנים שלוח מאחד
ודין שותפים
שלוח אחד נבדו ובו יא סעיפים א שנים

שלו כח אחד או שלקחו מקחו ששים ערבים זה
 לזה חטף שלא פירש ואם אין נכסים לאחד
 מהם גובה מחבירו הכל חבלי חס' שלו נכסים
 לא יתבע הערב תחלה וגובה מכלל הרצוי
 שמוטל עליו ואם פרעו מהם כל החוב חוזר
 וגובה מחבירו חלקו ב שותפין שלוח אחד
 מהם מאחר לחוק השותפות השני משועבד חטף
 שלא היה עמו בקנין בשעת הלוואה וקרא שהוא
 מורה שמה שלוח שותפו היה לצורך השותפות
 או שיתבאר הדיבר בעדים אז דינם כשנים שלוח
 ביחד: ג שנים שערבו כל אחד בעיני המלוה
 לפירע מן הערב יפרע מאיזה מהם שירצה ואם
 לא היה לאחד מהם כח החוב חוזר ונכס השני
 בשאר החוב ופסיקת סמך שיש חלקים בזה
 ואם שערב לשנים כשיפרע במלוה יודיעו על חוב
 איזה משניהם פרוץ כדי שיחזור שבו: ד
 ראובן שהוצרך ללות מנה משמעון ולח רצה
 ללוותו עד שיכנסו יהודה ולוי שבין והעני ראובן
 וגבה שמעון כל חובו מלוי וחזק לוי לתבע מחצית
 המנה מיהודה וטען יהודה לא נכנסתי ערב לך
 לא לראובן ואינו חייב לך לא השנים אין בדבריו
 כלום וצריך לפדוע החצי ה ראובן תבע
 משנים שלוח ממנו כח אחד וכפרו יהודה ואחד
 אין עדות ומחייב את ראובן ואם היה נתבעים שלוח
 והודה עליו ועל עזמא אין החוק מתחייב ממנו
 על פיהם אבל אם הוציא שטר על שלשה שיש
 בראשם כך וכך ממון טעמכולם ואמר פרענו
 בפרע זה חס' כלל כתוב סק ידוע בפרע עצמו
 ואין חוששים לגומלים: ו שנים שלוח מאחד
 בשטר אחד ומחל לו מהם לח מחל לא חלקו וגובה
 מחבירו חצי החוב: ז אחד שלוח משנים
 ומחל לו מהם כל החוב אין חלק חבירו מחל
 ח שנים שהם ערבים בשכיל לא נפטר המלוה
 אתה מהם מהערבנות יא שיכול לגבות כל החוב
 מהערב השני פ שנים שהלוחו או הפקידו
 לו ובא אחד מהם לפנות חלקו אין שומעין לו עד שיצא
 חבירו אבל חס' חבירו בעיר ושמע ולא בא צריך
 ליתן לזה התובע הכל ואם טען שאינו דוחה לתת
 לו לא חלקו אבל חלק שותפו יתן ביד בל' הרשוד
 בידו: י לוח משנים וכתב השטר בשם אחד

מהם חס' תבעו אותו שלא נכתב השטר על שמו
 יכול לדחותו ולגלגל לח מחייבות כל כלום איש ואשתו
 שלוח מאי הוא חייבת לפדוע החצי מכתובתה ואם חבול
 או צדשיו פרעו כל החוב חוזרים ונפרעים ממנו החצי
 ואם הבטל קיים והוא טוענת חתה לך חת כל המעות
 לא שאת נפשות עמך בשטר אינה נדמית לאימתי
 ופרעתיך יא ראובן היה חייב לשמעון חטף
 בא הוא ודשמו ולוח מלוי מנה ונפטר ראובן ואחד
 בתובת חשתי שהיתה מוקדמת לא בשאר כלום
 לבעל חובות והרי לוי גובה מהלמנה המנה אין חלקו
 יכול להוציא על לוי ולגבות ממנו כל שלוח לוי גובה
 ראובן כלום לא מנכסי אשתו

הטוען שפרע תוך עה

הזמן וכו' ח סעיף
 ח הקוביע זמן לחבירו ותבעו תוך הזמן ואמר לא
 פרעתיך איט נדמה דחזקה אין חס' פרוץ בתוך
 זמנו ואפלו מיתמי שמת הלוח בתוך הזמן והניח זמנו
 אפלו קטנים נפרעים מהם כלל שבועה חס' היה
 מלוה בשטר או חטף מלוה יא והעמיד אצלו בדין
 ונתן כל העדות בפניו דבמלוה עפ' נמי איתא להאוי
 דינו ובלבד שיש עדים בהלוואה ובקביעות הזמן
 שחס' אין עדים נדמה בשבועת היסוד במגו דלא חס'
 דברים מעולם או לא קבעת לך זמן או כפר עבר
 הזמן ופרעתיך בזמנו חס' תבעו תוך זמנו ואמר
 ליה פרעתיך ואזל ותבעו אחד זמנו ואזל השתה
 פרעתיך הוציאך כפר ואינו נדמה: ג חס' מת
 בתוך זמן ובא לבארוף במלוה בשטר להמבס' אין חס'
 שבועה ויא שצדיק: ד תבעו ביום שנשנים בו
 הזמן ואזל פרעתיך היום חס' הוא מלוה עפ' נדמה בשטר
 היסוד דעביד איניש דפרע ביום משנים זמנה חס'
 חס' מלוה בשטר אינו כמלוה בשטר שלא קבע לו
 זמן: ו ויא אחד ואמרין בתבעו ביום שנשנים
 הזמן ואמליה פרעתיך היום דנחמא הני מילי בשטר
 בסוף היום אבל קודם כלל אינו נדמה ובי אחד בסוף
 היום פרעתיך תוך זמן נדמה במגו דפרעתיך היום
 ה תבעו אחד זמנו או בסוף ווס שנשנים זמנו
 וטען שפרעו בזמנו נשבע הלוח היסוד ונפטר
 ו נפטר הלוח תוך זמנו והוציאן יודעין כתב
 פרעון קתם שפרע כל חובו לראובן קודם מותו
 נתבאר בדין עה: ז מ שיש לו שטר על

צריך לישבע ודוקא לחיות ממנו הוחזק כפר
חבל לא לממון אחד ועומ' עליו בשבועתו כשחזר
למלכותו ו' וכן אם טען להלוא והוציא המלוה
שטר בעדים שחלוהו הוחזק כפר ואין המלוה צריך
לישבע אפילו אם אין בו נחמנות בשטר ו'
וכאם הוציא עליו בתבירו שהוא חייב לו ואמר
להלוא והוציאנו כתב ידיו אם הוחזק כתב ידו בפר
ואשרא עדים שהוציא כתב ידו הוחזק כפר ומשם
חיינו נחמ' לא פרעתי עד שידה לו בעל דינו או
יבא עדים שפרע בפניהם ו' כל מי שהוחזק
כפר שכנגדו נטל בלא שבועה ואם ידעה יחדים
קתם על מי שנטל ממנו שלא כדיו' כ' ויבנו
מוחזק כפר לא אם כן כפר בצד ובאוב עדים
הכחישוהו אבל הטוען להלוא חייבוהו שבועה
ועשה לישבע חזר וטען פרעתי או חייני יודע
או שטען המלוה חייני יודע וחזר וטען לוית ופרעתי
הוחזק ולא הכחישוהו עדים לא שמחזיק בשבועת
לעשותה כדקדק ביון ששתי הטענות באות לפטרו
ישבע שחיינו יודע ויפטור וכן אפלו הכחישוהו עדים
אם לא היתה הפירה בצד לא הוחזק כפר אבל
אם התוביע ואמר נעדים שכפר בפניהם וחתם עדי
שטען לו לוית ושחק והלא אם חזר ואמר פרעתיך
קודם לכך חיינו נחמ' אבל אם אמר פרעתיך
חזר נחמ' ו' מה לי בידך אם לא גרע עדים
הנמחד אמר לה בפע בך תעלה לי אמר לו נתרני
לך בשבע היסת ונפטור אבל אם אמר לו נתתו לך
מעולם לא היה לך בידי והעידו עדים שהודה לו
הוחזק כפר שכבר הודה לו שהיה בידי לו והוא אמת
במאה עדים דמי ואם אמר ליה אין לך בידי קתם
לא הוחזק כפר שיכול לתקן דבריו הדשוטוסולומ
אין לך בידי שמדדתי היטב לומר שפרעתי לך והלא אם
אמר חיינו חייב לך חן שקד אתה טוען שיכול לתקן
דבריו יא' אמר לו מנה הלויתך בצד עמור
פל השיבו לא עבדתי בצד עמוד פל מעולם ובא
עדים שעבד בצדו אבל לא דאווהו שהנחין לא
הוחזק כפר ואמרתי דלא דמיא עליה אמר ולא
אדענה אמר מדעתיך בפע פל ופל ובא אותם
פל ופל ואמר להלוא נתבאר בסימ' יב'
אמר ליה מדעתיך מנה בשחורה פל שחיה השעי
שלא כך וכך ותביא הנה עדים שלא היתה שווה

כל וכך ותוביע ממנו המוסר וחזר וטוען פלעתיך
חן באותה סחורה או בדבר אחר הוחזק בפרך
שבט אדם מותנס דעתם לזכור סכום השערי
לפיכך גובה ממנו המלוה מה שנשאר מהחוב
בלי שבועה הוזהר בזה או עדות בזה במנה
בשטר דמי ונפיק בזה ונתן ונתן ונתן ונתן
בזה בשטר דמי עד ששלו בזה ששלושה
שהיו יושבים מעצמם במקום הקבוע להם והבית
כמו שנתבאר בסוף ל"א חבל שנים שבחו לדין
ותבע אחד מהם חת חצרו ואמר לו מנה לבידך
ואמר לו הן בין שאמר חייב אתה ליתן לו בין
שאמר צה וק לו ויצא ואמר פדעתי וישבע הקט
שפרעו לפיכך אם חזר התובע לדיינים ואם כתבו
לי הודאתו הן כותבים לו שמה פדעו ויבא לבית
ממנו פעם שנית י"ג שנים שבחו לציון ולמחיצ
האחד לבד ואמר לו צה תקלו ויצא וחזר ואמר
פלעתי ועדים מעידים אותו שלא פדעו כגון שלא
זה ידם מתוך ידו הוחזק כמך לחותו ממון חבל
אם אמרו לו חייב אתה ליתן ויצא וחזר ואמר
פלעתי ועדים מעידים שלא פדעו כגון שלא זה
ידם מתוך ידו לא הוחזק כמך שזה נשמה מהם
שיחקרו ויע לפיכך אם חזר פעם אחרת וטוען
שפרעו ולא היו שם עדים שמכחישים אותו פעם
שניה הן נשבע היסת שפרעו ונפטר לפיכך הן
בקיאי הדעת שבספרד בשויה הנזכר או כשהחייב
שבועה בזה חזר לו בזה הן עלים עדים שלא
יפדעתי או שלא ישבע לי לא בפני עדים י"ג
בזה דייני דיעה חבל אם יצא מלפני ביד נאכנות
ושמתוהו אינו נאמר פלעתי וגובה חפלו ומשעבד
לפיכך כותבים למלוה חפלו בזה דעת הללוה

פ באיזו ענין טוען וחוזר

ובזה
סעיפים א' מי שטוען בזה טענה אחרת ונתחייב
בה אינו יכול לטעון טענה אחרת שסותרת הראשונה
אבל אם בא לתקן טענה אחרת ראשונה ולומר כך
תכונתו ויש במשמעות לשון שסובר זה התקן
שומעין לו בזה שלא יצא מכלל חבל אם יצא
מכלל הן שומעין לו דשמה למדוקה לטעון שזה
חבל כל מה שטוען הן בלי יסור כטען חפלו וחסר
טענתו הראשונה לפי שאין אדם מנהל טענותיו

לא לגדל כמה דברים אמורים שאינם טוען וחוזר וטוען
לסתור טענתו הראשונה בשנתחייב בזה בטענה
ראשונה חבל אם יכול לזכות בזה בטענה הראשונה
יכול לחזור ולטעון ולזכות בטענה האחרת וזה
שלא נתן האמת לטענה הראשונה והעפ שיצא מתחת
דין וחזר יש לו לחזור ולטעון ולהפך כל הטענות שהיה
בפיכחור לפיכך עז שיבואו עדים חבל מאחר שיש
עדים ויחזירו טענתו שקמך עליה אינו יכול להשיב
לטענה אחרת אחר נתן האמת לטענה שקמך עליה
ויש במשמעות כמו שהיה בזה הטענה האחרת
והוא שלא נצא מכלל ב' יש חוזרים שלאחר
שכתב טענתו בשטר אינו יכול לחזור ולטעון חפלו
בנותן האמת והפלו לא חכמי

אם הודה מעצמו מת

יכול
אע"כ ובו לב' סעיפים א' חבל נאמר מנה
לבידך אמר ליה בפני עדים הן למחית ליה תנחו
ל' והשיב משבחה הייתה בק נאמר וצריך לישבע שהוא
כדבריו שכונתו להשבות חפלו לא טוען משנה
הייתה בק לא להודות סבור דמיני דברי לא דלמי חנני
ב' בזה בדיח חבל שכיב מדע שתבעו חבירו
והודה אינו יכול לומר משבחה הייתה בק שאין אדם
משבחה בשעת מיתה ג' בדיח נמי וזהו חפלו
גופיה מצי למטען משבחה הייתה בק חבל אינו טוען
לא טענין ליה חן חבל ליודשז טענין שמה לא
כיון דביהם לא להשבות י' ישמי שחזר שחזר
התובע תופס ממון התבע בשעת הודאתו כגון
המנה שהוא מודה ב' וזהו שיש עדים שהוא
ממנו שלא התבע שוב אינו יכול לטעון בטענת
השטחה: ה' לא מהניח טענת השטחה לא
כשתבעו והודה חבל אם לא תבעו והוא הודה מעצמו
אינו יכול לטעון משבחה הייתה בק י' אם כשתבעו
הודה בפני ב' או שהודה בפני עדים חפלו לעדים
בין שאמר להם התבע אתם עדי בהודאה זו או
שאמר התובע אתם עדים ואמר התבע כן תהיו
עדים או ששתק התבע שוב אינו יכול לומר משבחה
אע"כ חבל יכול לטעון פלעתי ז' אם דמהע
אתם עדי דוקא כשתבעו מנה ואמר ליה הן ואחר
כך אמר אתם עדי ושתק ליה חבל אם אמר לו מנה
לי בידך והלוה שתק ואמר התובע לעדים אתם

עליהם ולא היה כתוב בו שום פסוק המצדק לומר
 לו מה שאמר ועתה בא לוי ותבע לראובן שאלה מהם
 ריוח שלא כדן שלא הדווחו הדין עם ראובן
 ראובן תבע לשמעון ריוח החוב שהיה עליו ממנה
 שנים ואמר שהתנה עמו לתת לו ריוח ושמעון
 שלא התנה שמעון פטור מפלו משבועה שהיה
 ראובן לזה היה תנאי זה בשעה שנתחייב שמעון
 אם אמר שמעון יחזיר כדעתך לריוח צדק
 הם בלא קצף ויכול לחזור בו

55

והייב/הו

והייבנהו בית דין לפדונו שוב הינויכול לומר השבע
 כי שלא פרעתיך ופע שחין בו נאמנות שבער חודה
 שלא פרעו שכל האומלל לא לויתו כחוב לא פרעתי דמי
 אבל אם יחריס קתם על מי שנטל ממנו ממון שלא
 ידעו חין מוחין בדיו ה' אם כשאמרו בלל ללוא
 שכל ולא טען השבע כי לא חמ הלואה לבד מה חייב
 כי אומרים מה אתה רוצה שיתחייב לך אם אמר
 רוצה חן שישבע לי משביעים אותו ואם לאו חן
 מותו כל ה' היה המלוה תה' חן משביעין אותו
 חן מגבין אותו אבל אם תפס משל ללוא חן מוציאין
 מידו ואם לא תפס והוא מעצמו רוצה לי שבע כדרי
 לגבות את שלו שומעין לו ה' אם המלוה והלוא
 שנטל תלם חכמי יש מי שחזק שחזק האבד למדת
 שהיה חן טען ששבע לי אמרין לך חן השבע
 לך ה' אם מת המלוה וזרעיו מוציאין השטור
 וזרעו טען שהיה פדונו נשבעים שבעת האדמים
 ונטלים היה המלוה חשוד יש חזק שחזק נשבע
 היסוד ובטור ויש חזק שהמלוה נטל בלל שבעה
 חס מתבדל פ' לא היה חשוד ורוצה להפך
 השבעה על הלוא חן שומעין לו ואם חזק חשוד
 לשבע כתקנה זו לא תהא תביעת המלוה עלפה
 ושבע הלוא היסוד ואם הלוא מאחר שחזקת אותה
 היסוד הדין מהפכה עלך הדין עמו ואם חזק התבע
 חין נשבע וחין נטל לא אחרים קתם הרשות ביד
 חין הלוא יכול לומר חן השבע וטול חן הוציאנו
 מן הכלל ואם יצא הלוא ונא דמי לשמוע האדם חן
 מניין אותו בכל ומחרימין שלא בפניו ה'
 הוציאנו עליו שטר מקוים והלוא חזק שטר מזויף
 הוא חן שטען חס זה רבית הוא חן שטר אמנה
 הוא חן כתבתי ללוא ונא לויתו והמלוה עומד בשטור
 ואומ' שזה טוען שחך ואם הלוא ישבע ויטול חן שומעין
 לו לנשבעיו לא ישלם ואחר כך יטען על המלוה
 במה שירצה ואם יודה יחזיר לו ואם כפרי ישבע
 היסוד יא' אם טען הלוא מחלתי חוב שבשטר
 זה יש מי שאומ' שדינו כמי שטוען פרעתי והמדין
 דקים כותבים והאמרתיו לומר שלא כפדעתי ובכל
 עניני חוב דשמי שחזק בפי שכוונת חמנה או רבית
 חזק יב' טען הלוא שהשטר נעשה על תנאי
 שאם אקיימו אפטר וקיימתו והמלוה חזק שלא
 היה שום תנאי בדבר אם כתיב בו שנעשה בלל

שום תנאי או בלל שום שיוך בעולם חין הלוא
 נאמן ואם חן כתוב בוכ' נשבע המלוה ונטל
 ואפלו אם כתוב בו נאמנות ואם הלוא המלוה
 שנעשה על תנאי לא שחזק שערין לא קיימו
 הלוא על המלוה להביא דמייה ואם חן לו רחיה
 נשבע הלוא היסוד ובטור ואם יש ללוא עדים
 שבתנאי נעשה מקבלים עדות ואפלו עדות
 השטר עצמו נאמנים לא משבעו על תנאי חס
 אם כתב ידם יוצא ממקום אחד ובטור הלוא
 אפלו בלל שבעה ואם עד אחד חזק על תנאי
 היה חזק אחד חזק לא היה תנאי נשבע הלוא חס
 ובטור יב' טען הלוא על שטר מקוים שחזקו
 פרע והמלוה חזק שלא נפרע ממנו כלום ועדים
 מעידים שכולו פרע נשבע ובטור מחזק מבט
 חזק ואם כתוב בו שהאמים על עצמו כשען עדים
 גובה כל השטר מבט חזק בלל שבעה

דין מלוה שהודה בשטר

שהוא
 א' אם המלוה מודה שחב
 ממבדמי השטר לא שחזק שחב כלל מלוה
 על פה שהיה לו עליו ואין הלוא מודה בחזקה מלה
 נחבד כשימ' נא' ב' אם הלוא מודה בשטר
 הלואות ושתייה עבר זמנ' וטען לו מנה קתם ונא
 כירש והמלוה ואומ' שחזקה לחשוב חזקם בפרעון
 החוב שחן לו כח על הלוא כללך ובאחדות יש לו
 כח יותר כגון שיש לו עדב והלוא מודה לחשוב
 חזקם בפרעון המלוה שיש לו בה עדב כי אומ'
 שנאותה נידון חן שומעין לו ואפלו חזק
 בפירוש לא אפרע לך לא מחוב כלל והמלוה
 אומ' לא חב כלל לא מחוב האחר הדין עס המלוה
 ג' אם הלוא חזק מחוב כלל שפלוט עדב בו נתיים
 לך ועל מנת כ' קבלתם והמלוה חזק לא נידחת
 לקבלם לא מחוב כלל שחן לו עדב אם החוב
 שחזק הלוא שפרעו הוא מלוה עפ' נאמן הלוא
 בשבעת היסוד ובטור הערב אפילו היה קבל
 ואם שט החובות יש לו עליהם שט שטות חס לא
 פרעו בעדים נאמן המלוה במגדליו היו דברים
 מעולם ונשבע ובטור ואם יש בו נאמנות נטל בלל
 שבעה ואפלו חס פרעו בעדים ומעידים שבתולת
 פרע' מתגם לו חזקם יודעים מאיזה שטר נאמן לומר

שקבלם בשביל החוב שהיו לו בו ערב ונשבע
 וגובה חובו מהלואה או מהערב ואם יש בו
 נחמנות גובה כלל שבועה ד' הוציא עליו
 שטר מקיים וקנה הלואה מזויף או אמה ואמר
 המלוה כן הדבר אבל שטר כשר היה לו
 ואמר נשבע הלוה היסת ונפטר
פ"ה הוציא שטר חוב עליו
הפוגט או פוחת שטרו
 ע' שהוא פדוע ובוה סעיפים א' הפוגם
 שטרו לא יפרע לא בשבועה ח'עפ שלא טען
 הלוה השבע לו כיצד הרי ששטרו אף על פי
 הלוה פדוע כולו ומלוה ח'עפ לא יתפרע לא
 מקצתו לא יפרע וזה השטר לא בשבועה
 בעין שנתורה לפיכך ח'עפ בשעת הפרעון
 או שכתב לו שובר כמה שפרע ולא אמר
 כי איתא דפרע טפי בעדים הוה ליה כדפרעיה
 מעיקרא או היה כותב לו שובר ואפלו ידקק
 לצדק בחשבוןו אפילו פחות משה כדמנהג
 אמרינן כיון שדקדק כל כך קושטא קאמר
 ואם יש בו נחמנות ח'עפ שלא פירש בין בכולו
 בין במקצתו נטל בלא שבועה ב' בלא
 בשעבר זמנו אבל אם הוא תוך זמנו ח'עפ
 שפגם שטרו יפרע שלא בשבועה א' אם כן
 טען הלוה ישבע לו ג' כתוב בו פרעון בינינו
 לא חשיב בפגם שטרו לחייבו שבועה שטר
 שכתוב בו פרעון בינינו שטרית זהובים על הגדר
 וטען הלוה שפרע יותר והמלוה גדר מקום הפרעון
 וזה וכתב מה שרצה אם כתב הפרעון הוא
 כתב יד הלוה הדין עם המלוה ד' הפוחת שטרו
 ונפרע שלא בשבועה כיצד היה שטרו אף עז
 וטען הלוה פרעתיך כולו והמלוה ח'עפ לא יתפרע
 כלום אבל ח'עפ חייב לו לא יתן ומה שכתב אף
 אמה היתה בינינו ח'עפ שהיו בו נחמנות פרע
 שלא בשבועה א' אם כן יחזיק הלוה השבע לו טען
 המלוה לא יתפרע כלום אבל אין החוב לא יתן
 והעדים טענו וכתבו אף עז הדי מודה שהעדים
 העידו שקד ונשבע הלוה היסת ונפטר
 ע' אחד מעיד בשטר שהוא פדוע לא יפרע
 לא בשבועה בלא בשעבר זמנו אבל אם הוא
 תוך זמנו נפרע שלא בשבועה א' אם כן טען

פרע

הלוה ישבע לו ע' אחד מעיד על שטר שהוא פדוע
 ומת המלוה ע' שלא נשבע אין יודע גובין אותו
 והוא הדין לפגם שטרו ומת ע' שלא נשבע
פ"ה הוציא שטר חוב עליו
 והנה
 שמכד לו שדהו ובו סעיפים א' ראובן שחזק
 שטר חוב על שמעון ושמעון הוציא שטר חוב
 לו שדהו אחר שהגיע זמן שטרו וחזק לו חייב היתה
 לך היה לך ליפרע ממנו ולא למכור לו שדהו אם חזק
 במקום שנוהגים שמי שקונה שדה בנות מעות ואחר
 כך כותבין לו שטר טענתו טענה שלא היה לו לכתוב
 שטר המכירה אחר שקבל המעות ונחמק הלוה למה
 פרעתי ושובר היה לו ואמר ח'עפ שיש בו נחמנות
 ואם חזק מעיקר הדין יש לו שחזק שחזקו שחזק
 שחזק מקיים ויש ח'עפ שחזק נחמק ואם עדין
 לא הגיע זמן שטרו אין טענתו טענה ואם הוא במקום
 שכותבין שטר ואחר נותנין מעות ח'עפ שחזק זמנו
 אין טענתו טענה שדה יחזק לא מכרת לך השדה
 א' כי שיהיה לי ממה לגבות חובי ב' אם הלוה
 מכד קרקע למלוה אחר שהגיע זמן פרעתי שטר
 אפילו במקום שנותנים מעות ואחר כך כותבין שטר
 יכול לומר לו א' חייב הייתי לך לטרוף השדה
 כשכתבתו לך ג' ראובן הוציא שטר על שמעון
 ושמעון על ראובן מהו אחד לשטרן שראובן והגיע
 זמן הפרעון של ראובן קודם שלום שמעון יכול שמעון
 לומר לראובן א' חייב הייתי לך לא היה לך ללוות ממני
 לא היה לך ליפרע מחובך ויש מי שחזק דלא שפא
 באותה דיהבי זוזי והדין כתבי שטרא לא שפא
 באותה דכתבי שטרא והדין יהבי זוזי ויש ח'עפ
 דלא באותה דיהבי זוזי והדין כתבי שטרא ואפלו
 אם יש לראובן צבורית ולשמעון עדיית ח'עפ יכול
 לומר לוית ממך כדי שהגבה ממך העדיית והגבה
 אותך הצבורית ואם הוא באותה דכתבי שטרא
 והדין יהבי זוזי ח'עפ יכול לומר לו היה לך ליפרע
 מחובך א' כל אחד גובה חובו ומיהו אם יש לשמעון
 עדיית או בינונית או צבורית או שיש לאחד עדיית
 או בינונית ולשני צבורית עומד כל אחד בשני וכך
 אם יש לזה בינונית וצבורית עומד כל אחד בשני
 אבל אם יש לזה עדיית ובינונית ולזה צבורית
 זה גובה וזה גובה ואם זה שטר שמוציא שמעון

חזרו או נקבחו או מת או כיוצא בו הרי זה נשבע מקמי
א"ע שח"ן בעל הפקדון יודיע חס טוע' חמת חס
ה כל שבועה חוץ מאלו השלושה חס מדברי קאברים
וממל'ם נקדחים שבועת הדיינים ובשנ' בדיהם יש
שע מינ' שבועות יש מל' ע' טענת ודאי ובפ' ח' נב' נב'
שבועת שביר ופוגם שטרו וכיוצא בהם ויש מהם שמתק'
ספק כגון טענת שותפים וארסיים וכיוצא בהם ויש
שבועה אחרת שנתקנה בדורות אחרונים מחכמי הגמ'
והיא שבועת היסוד וא"ע שכל משביעים אותו חס
מקראת שבועת הדיינים כ' א' וצבים שח' שבוע'
דמוריתא לשנ' בדיהם מי שנתחייב שבועה דמוריתא
ולא רצה לישבע ב' יודים לנכסיו ונותנם לתובע
שתבע ומי שנתחייב שבועה מדבריהם ולא רצה
לישבע אסורין מהנשבעים ונפטרים כגון הנשבעים
על טענת שמה חו שבועת היסוד מנדין אותו שנים
יס לא בלא ולא תבע נדויו מליס אותו מצד מדינת
ומתירים לו מויו ואין יורדין לנכסיו י' יש
חומדים שחייב שבועה דרבנן חס קדש ותפס וכל
דעה לישבע לא מפקין מנה י' ועוד יש בענין
שבועה דמוריתא חס הפכה על שכנגדו ואם היה חס
וטול חס שומעין חס אין חס הפכה וכן הנשבעים
ונטולים א"ע שהיא מדבריהם חסין יכול להפכה על
שכנגדו שלא מדעת הנתבע וכן שבועת השותפים
וכיוצא בה שבאות על הספק אין מהפכין שה' טוע'
ספק ומיהו חס יש מי שח' חסין כותף לשתבע לו
דחסידי ל' בכך הדין עמו אבל חס היה מהנשבעים
ונפטרים וחינו שבועת היסוד יכול להפכה על שכנגדו
במאז דאין שבועה מתהפכת אלא שנהיית בלבד
ואף היסוד אין מהפכין אלא כשאין בה גלגול אצל
הנשבע אבל חס יש בה גלגול אין מהפכין י'
א"ע שהנשבעים ונמולים חסין וכולם להפך שבועה
על שכנגדו שלא מדעת הנתבע חס יאמר התובע חי
איתני ב' חסין לו שתקנו לי חס' אלא הריני בשאר
התובעים וישבע לי הנתבע היסוד שומעין לו ואם יאמר
הנתבע ויהפוך השבועה על התובע שומעין לו ואם
לא ידעה להשבע נפטל הנתבע י' ועוד יש בענין
דבשאלה היה הנתבע חסוד על השבועה שכנגדו
נשבע ונטול ובשנ' בדיהם חס היה הנתבע חסוד
פטור בלא שבועה כמו שיתבאר בס' י' אבל
חס דעה התובע מאחרים קתם ועוד יש בענין דבשנ'

שנשבע לשקר נפטר מהשחר ואם הודה שלא
 על דרך תשובה חינו נפסל לשבועה עלפי עצמו
 כל מי ששכח בכל ועד אחד מבחשיו ונשבע
 להחיש העד ואחר כך הביא התובע עד
 אחר מעטק עם הדאשן ומשלים לו זה העד
 שנשבע עליו ונעשה עוד חשוד עלפי שנים עדים
 ל העד שנשבע הנתבע ונפטר עלפי דאסתקא
 התובע אחר כך משלו בלח עדים וטוען שתופס
 על אותו תביעה שנשבע עליה שלא נשבע לו
 באמת הדין עם התופס ונחמק במגו שלא תפסת
 משלך כלום ונשבע היסת ונפטר ואין צריך לומר
 שאם הביא התובע עדים אחר שנשבע בך
 שבועה דאחריתך בן שבועת היסת שמוציאין
 מידו ונותנין לה ונעשה חשוד על פי העדים
 לא טען שיש לו חולב בקטן או בשטר ואמר
 הוה חולב פרעתי או איני חייב לך כלום ומשבע
 ואחל בזה עדי הקטן או שהוציא השטר ונתקיים
 הדין זה משלם אחר השבועה שישבע המלוה ואמר
 חשוד והדין לא העידו שלא פגע ולא טען התפס
 ליה לא ואם יש נחמנות בשטר או בקטן נטל בלא
 שבועה לבד ואובד הוציא פסקין על ידו שיש
 שמוען שאביהם נחייב לו בבית דין שבועה
 ואמר שלא נשבע יחרימו במעמד היוצאים של
 מי סידע בממון זה אסהוא פרע שיהיה לבד
 אין להשבע היבא חייבא למחש שיתבדר הדבר
 לא התקיע כפו לחבירו לא נפטר משבועה
 לא אין נשבעין היסת על תביעת טובת הנאה
 לא שנים או שלשה שיש להם תביעה על אחד
 ונשבע לאחד מהם כטור מהאחרון לא אין
 מוסיפים שבועה למי שרץ אחר שבועה לא
 אם נדחה לדינים שהטענה מחמת דין להשבעו
 לא יש מי שחוג שהמזכיר שם שנים לבטלה
 שבגגו נשבע ונוטל פה דין

בפירה והודאה ושתהא

מאן
 ובכל פערפס א סך מורה מקצת הטענה
 חייב לישבע עד שיורה לפחות בקרובה ותהיה
 הכפירה לפחות שתי מעין כסף לפיכך אינו חייב
 עד שיתבענו שתי מעין ופחטה והוא מורה בקרובה
 וכומר בשתי מעין אבל תבעו שני מעין ופחטה

והודה לו בשתי פרוטות טון שחן בכפירה שתי מעין
 אם הודה בחצי פרוטה פטור כיון שאין בהודאה פרוטה
 שיעור הפרוטה משקל חצי שטורה שלכסף גקי ושעור
 שתי מעין משקל לבד שעורים כסף כקי ב וכן אם
 לא תבעו כסף לא מיע סחורות והודה לו מקצת שחן
 הכפירה וההודאה אם יש בכפירה שוה שתי מעין
 ובהודאה פרוטה אחת חייב ב בלא כשתבעו
 אומיע סחורה אבל תבעו שני כלים והודה לו כולם
 מהם אין צריך שיעור לא חפילו היו עשרה מחשן
 בפרוטה תבעו שנים והודה לו באחד מהם חייב טענה
 כסף וכלים הודה בכלים וספר בכסף אם יש בכפירה
 שתי מעין חייב ואם לאו פטור הודה בכסף וכפר כלים
 אם הודה בפרוטה חייב ד ה ה ד בעין כפירות
 משן דוקא במורה מקצת אבל כופר בכל ועד אחד
 מכחשו חפילו לא כפר לא בפרוטה חייב ה
 שבועת השוממים נמי אינה צריכה שתכסוף לא אלא
 הפקיד וצלו פרוטה או שוה פרוטה וטען שאמר
 כשבע וכל פחות משוה פרוטה אינו ממון ואין ביתר
 תיקון לו ו שבועת היסת נמי משבעין אחרונה
 על שוה פרוטה ח אין מורה מקצת חייב עד
 שיורה ממין הטענה כיצד תבעו כור חטים או כור
 תבואה והודה לו בלתי קטנית פטור אבל אם תבעו
 בכור פירות והודה לו בלתי קטנית חייב שהנענית
 בכלל פירות ח לא תבעו בדבר מקוים לא
 אמרה שוה מנה יש לי בידך מכל מה שיורה לו חשוד
 שפיר ממין הטענה שכל דבר הוא בכלל שוה אבל
 אם תבעו מנה מדבר מקוים והודה לו בשוה מנה
 לא חשיב ממין הטענה ט תבעו דינר כסף או דינר
 זהב לא תבעו שוה דינר כסף או שוה דינר זהב וכל
 מה שורה לו חשיב ממין הטענה ודוקא בשתבעו מלג
 היוצא בהוצאה דהא חמדין בסתמא שוה דינר לא
 לפי שהדין עשוי לשום כל דבר במטבע אבל תבעו
 לפרט זהב או מטבע שנפסל ואינו יוצא בהוצאה לא
 חשיב בלא תבעו שוה וכן אם תבעו דינר זהב זהב
 כלואטבוע יש לי בידך לא חשיב שוה דינר אעפ"י שיצא
 בהוצאה לא דינר דוקא קאמר וחסכו הודה במטבע
 שלחני דינר לא חשיב ממין הטענה ו לא לאמרין
 שהם תבעו דינר כסף או דינר זהב בלא תבעו שוה
 דינר כסף או דינר זהב יש אומר דהנ מילי במלוא אבל
 בפקדון דוקא קאמר דינר זהב ולא שוה דינר יש מי

שחולק ואז שדן הפקדון שנה לדן המלוה יא
תבעו מאה דינרים ממטבע פלונית והשיב אין לך בדי
אחמשים ממטבע אחד לא חשיב מאין הטענה
אח"כ יאמר לנאמני לך דניך זהב להחליפו במטבעות
ומה אומר נתינת לך חוץ ממטבע א' אבל בעט אחד לא
חשיב אפלו תבעו דינר זהב והורה לו במטבע שלחצי
עוד זהב יב תבעו דינרים כגון חטים ושעורים
קשה לו בזה מהם חייב ליתן לו מה שהורה לו ונשבע על
השטח אבל תבעו חטים והורה לו בשעורים פטור אף ממדי
שעורים ויש מי שחזק שהטעם משום דחשיב כאלו הורה
תבעו שאינו חייב לו שעורים ולפיכך אפלו יש עדים
על השעורים פטור דהוה דת בעל דין במאה עדים דמי
ויש מי שחזק דדוקא בשטח לו חטים הלוייתך בוספל
בשטח פלונית והנה אומר שעורים היו דאם קיחת שהלויית
שטח היה כוונת על שטחם ביון דבכת אחת הלויית
ואח הורה שטח הלויית לו שעורים ואם תפס התובע
אח שעורים אין מוציא מידו יג הטוען לחבירו
מאה הלוייתך והנה אומר אין לך בדי א' אז שנתת חותם
ואם כחזק כל הדין קיים אף שהלויית על
מנת שלח להשתלם אף מגופו היה דאפ"ה היבא
דטען ליה דחזית ליה בגיה חזק כל דשויה חפתיקי
שהנה במנה והנה מורה בחמשים ז' דאזכיריה בחלוקה
דדיתא ויש מי שחזק דמה שבעט לא הורה לו דפטור
בין מהשלומין בין משבועה דאורייתא אף משתבע
דקדק ופטור יד תבעו כור חטף וקודם שישלם
אמר לו אגם כור שעורים מידה הנתבע ואמר אין לך
בדי א' כור שעורים ואמר התובע שעורים היה לך
לשאלו ממך אם כמעדים שמהר להשיב קודם שחזק
הטענתו חייב דחשבינן ליה כאלו כבר תבעו שטח ואם
עשה כן לפי תומו פטור משבועת התורה אפלו אם
מדיחוק בדי דבזה אחר הודותו ואגסאני היה לית
לפ"ק ממך השעורים אבל אם לאחר שהורה בשעורים
אף לתובע ואף כדברך כן הוא שיש לך בדרך שעורים
אבל איך שואלם שמה חייב לשלם לו דמי שעורים
טו קודם הנתבע ואמר שעורים יש לך בדי ואמר כך
תבע התובע חטים ופטור האויל והורה בשעורים
קודם שיתבע החטים אף כן הדין מקצת הטענה
ומשלם השעורים ונשבע היקד על החטים יז
(ב) אם תבעו חטים והורה בזה ואמר כך תבעו שעורים
וכפר בין שהורה בתביעת החטים קודם שתבעו שעורים

אין מקצת הטענה ומשלם החטים ונשבע היקד
על השעורים יז תבעו חטים והשיב שאינו יודע
אם חטים חייב לו או שעורים נשבע היקד שאינו
יודע ומשלם לו שעורים יח מלא עשר כדים שמן
ישל בידך אין לך בדי כלום אף עשר כדים בלח שמן
פטור שהדי טעמו והורה לו בחלסים עשר כדים שמן
ישל בידך אין לך בדי אף עשר כדים דיקנס חייב
שבועת התורה שהדי טעמו הכדים והשמן יט
מנה לך בידך הלואה להדג ולכל לויית ממך אבל חמשים
דינרים יש לך בדי וכוונת הדי זה מורה מקצת
וישבע שבועת התורה כ תבעו בחוב אביו והורה
לו בחוב עצמו פלוג חוב עצמו שהורה בו ונשבע היקד
על חוב אביו אם טעמו ודאי שהוא יודע שהחוב חייב
לו כן כ תבעו דינרים שכל אחד תובע לחבירו
אין תבעתו שנה במדינתו שנה אף אחד אומר
מנה הלוייתך וזה מורה לו בדין השטח טוען כור
חטים יש לך בידך וזה הורה במקצת וכפר לו בשאר
אם הודותו שלש שנה כמו שהורה הדאשן פטור
משבועה דאורייתא דהוה הילך הוה אבל אם הודותו
יחד מהודות הדאשן חייב שבועה דאורייתא בין
שלא חמליה בשעה שתבעו להדין שהדי יש לך
משני כגדו ובשכילו חט דמה לתפסו אף הורה
לו בדרך הודאה במורה מורה מקצת הדין כז
מי שתבעו חו מה והורה בחמשים ומשען נשבע שטח
חינו דמה נשבע אף חשלים כב המנה נשבע נשבע
לו בדי מנה וזה אומר לך חשבע עד שיתרע תחלה
הדין עם הנתבע שזה צריך לישבע שבועת התורה
אף ישלם אף אם ירד יחדים סתם על מי שטוען
על חבירו שאינו חייב ומשלם ואחר שישלם יוכל להשבע
היקד אם בטל ממנו ממון שלא בדין כח אין מורה
מקצת חייב עד שיכעגנו דבר שבמדה ובמשקל ובמנה
וזהו לך דבר שבמדה ובמשקל ובמנה כיד לא ליה
עשה דינך וזהו כור תבואה או שכלי כדאות משי
לך בידך והנה משיבו אין לך בדי אף דינר או לית
אין לך אף אב לך חמליה כוס מלא מעות יש לך בידך
וזה משיבו אין לך בדי אף מ דינרים או שתבעו
מאה דינרים וזה אומר אין לך בדי אף צדור שמחה
לי ואיני דע כמה הם כ לא מפרס ומה שהנחיר
אחר נפול פטור משבועה דאורייתא כח אף
לך בית מלא פירות יש לך בידך וזה אומר אין לך

כדי לא עשה כדרך חן שטעמו עשה כדרך
משיבו איני יודיע כמה הם כי לא מודיעים ומח
שהחזיקוהו נטל פטור חפלו תבעו בית זה מלח
פירות אבל תבעו בית זה שהיו בו פירות עד היום
מקדתי לך והנה משיבו לא היו ולא עד החלון חייב
וכן קדתיך בפשיעתו שחייב לשלם ואם לא
כן הנה היה היכל ופטור תבעו מבואה
מלח ומודה לו בקטנה פטור אבל תבעו מבואה
בתעור לזר ומודה לו בשלחמשה לזר חייב
ואם תבעו מבואה שלמקום הרי זה חייב בכל ענין
כל תבעו חזר גדול והוא לו בקטן פטור ואם
תבעו חזר שלמקום חייב כל תבעו ידע
שנעשה מדת והוא לו בשלחמשה חייב כל
חן הודעה בשטר חסוד הודעה להתחייב שבוש
חן הודעה על הכפירה כיצד תבעו מנה חמשים
בשטר וחמשים על לא מבעיה אם הודה בחמשים
שבעה פה וכפר בחמשים שבשטר שהן חן עבועה
כלל לא משלם חמשים שהודה ושלחמשה שכפר
ישבע בעל השטר ויטול לא חפילו אם הודה בחמשים
שבשטר וכפר בחמשים שבעה פה חייב נשבע
שבועת התורה דשטר הוי כמו קרקע כיון שחא על
שעבוד קרקעות וכסם שאין נשבען על שעבוד
קרקעות על חן הודעה מחייבת שבועה בלא
בשטר שהיא יכול לקיימו אבל אם אינו יכול לקיימו
הרי הוא בהודעה על פה ונשבע על הכפירה לעמה
ואין צריך לומר למלח בשטר וטוען שטור היה לו
ואבד והודה לו חלה ששטר עשה לו וכפר במקצת
חן שהודה בכל השטר לא שאומ שקצת פדוע
שנשבע שבועת התורה בשחר מודה מקצת
כל בלא בשטר שטור פיס בו מהמשועבדים
אבל מחזיקו חפלו בו נחמנות כיון שאינו טורח
בו מהמשועבדים ויגוב חייב שבועה דאורייתא למו
במלח על פה ל וזם מסד לזה למלח כתב
ידו בפני עדים נתבאר בסימ שרינו בשטר
שחתומים בעדים לא תבעו מנה הלוי תוך בעין
ומנה בתשרי והודה לו בזה חד מהם חייב שפיר
ממון הטענה אעפ שאין הלוה באחד כל שטר
חוב שכתוב בו קלעים חזרימים חתם מלח חזר
חאש וזה חזר שטעם פטור משבועה דאורייתא
שאין כחן הודעה דכללח הודעתו מעוט קלעים

טעם ונמצא שלח הודה לא מס שבשטר ואין כחן הודעה
ואפלו חמשה שלשה שהודה לו בזה חד יתר על משכנו
השטר חפילו הכי פטור משום דהוי כמשיב אבירה
שחם דעה היה חזר שטעם לפיכך חמשה מנה לך או
לחציך בידי חן פדעיתך מחצה והשיב זה לא
זכור חן חתה הזכרת ידע חן שלח פדעית
פטור ואפלו משבועת קדש שחזרו לא כמשיב
כל כשם שהודאת מלח בשטר חזרה הודעה
הודאת מלח בקטן וישכחן עדי הקטן חזרה הודעה
דקתם קטן לכתובה עומד ודינו בשטר לפיכך חזר
לזה חמשים דינר לך בדרך בקטן וחמשים נשבע
והודה לו בזה חדם שלחם וכפר באחרים נשבע
אפילו

פלו שהשכיר נשבע
ונטול
א כל הנשבען שבועה נשבען וכל
משלח לא נשבען ונטולם השכיר והחזר והחזר
והחזר עב פנקסו וכשנגדו חשוד על השבועה
ב השכיר כיצד השכיר שעושה מלחמה אצל בעל
הבית ותבע שכרו ואם היה בעל הבית פדעיתך כל
שכרך חן קצתו חפילו היה שכרו פטור ובעל חן
נתינה נשבע השכיר במקדח חפץ בעין שלחמה ונטול
אפילו היה השכיר תובע חן הקטן הרי זה נשבע
ונטול ב בלא כשיש עדים ששכרו ושעשה
עמו מלחמה אבל אם לא היו שם עדים מחזק
שיכול לומר לא שכרתיך נחמל לומר שכרתיך ונתת
שכרך וישבע בעל הבית חסוד וזה הודה במקצת
השבע שבועת התורה וכאן חס תבעו אחד זמן אעפ
ששכרו בעדים המוציא מחבירו עליו הראיה ואם
לא הביא ראיה ישבע בעל הבית חסוד וכמה הוא
זמן שכיר יום כל הלילה שלח חרין ושכיר לילה
היום שלח חרין הביא ראיה שתבעו כל זמן הדינה
נשבע ונטול כל חזרו יום שלח חרין כיצד היה עשה
עמו ביום שני עד הערב זמנו כל ליל שלשי ובוים
גלשי אינו נשבע ונטול ואם הביא עדים שהיה
תובע כל ליל שלשי הדינה נשבע ונטול כל יום
שלשי אבל מליל רביעי ואילך המוציא מחבירו
עליו הראיה וכאן חס הביא עדים שהיה תובע
והנלך עד יום חמישי הדינה נשבע ונטול כל יום
חמישי ו בעל הבית חזר שטעם קצתו לך והחזר
חזר שלשה קצתו כל המוציא מחבירו עליו הראיה

והדי העדים והוא אומ' לקוחים הם בידו חינו
 נחמ' וכשבע ב' היק' על טענתו שלא מכר
 ולא נתן ויחזיר ב' הכלים לב' בל' שחזר
 עשו' למכור כליו וזה שהוציא הכלים תחת כנפו
 חן ידמו' לה צמ' ואל' הכלים חן דרך בע' אדם
 להצנעם לפיכך חייב להחזיר לפי שכל הצנעם
 לא נכנס בהם חז' ב' העשו' למכור כליו ואם
 שחז' זה צמ' ואל' דרך חז' הכלים להטמינם
 תחת הכנפים ה' נשבע היק' שהם לקוחים בידו
 וכן אם יצא בהם מגו' לפע' עדים חז' שחז' ב'
 עשו' למכור חז' כליו נחמ' לומר לקוחים הם בידו
 שחז' נצטרכו לו מעות ומכר ובלבד שלא יהיו
 מדברים העשויים להשחיל ולהשכר אבל דברים
 העשויים להשחיל ולהשכר לעולם הם בחזקת
 בעלם ואם נשבע שהוציאם מגו' ואם נשבע
 עשו' למכור את כליו חז' ויש לו עדים שזה הכלי
 עשו' להשחיל ולהשכר ידוע הוא לו מוציאם חז' חז'
 מה זה ע' ע' ע' שביח דחיה שחז' לו חז' נתנו
 לו חז' שחז' ב' טוע' גובים הם דינו בטוע' שחז' חז'
 הם חז' שחז' חז' טוע' שחז' חז' חז' חז' חז' חז'
 גובים הם חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 לג' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 י' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 ב' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 וחז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'

שלא בפניו י' הנחל כיצד ראוהו עדים שחז'
 תחתיו של חברו שלם יצא חבול ולא ראוהו בשעה
 שחבל בו וזה אומ' חבל ב' וזה אומ' לא חבל בו ה'
 משכנו ונטל ואם יש הוכחה שזה חבל בו כגון שהיה
 החבל במקום שאם לו לחבל בעצמו כגון שהיה
 כתיבו וכדומ' בזה ואל' היה אחר עמם חז' נטל
 שבעה ואם יש אחר עמם חז' כדור לעינים שחז'
 אחר לחבל מ' כא חז' עמם אחר דמי ונטל חז'
שבועה יצא חנוני נשבע ונוטל
 ודין פקקים
 וב' תשעה עשרים ה' חנוני על פקקו כיצד
 שחז' לחנוני חז' לפועל' של' והוא מורה שחז'
 ב' חז' שיש עדים בדבר והחנוני אומ' כד' נתתי
 והפועל' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 כעין ש' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'
 חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז' חז'

ואם מודה בחמשים משבע שבועות התורה שלא צוה
לא חמשים ואם חמשים צויתך ליתן וחמשים
אין יודע מתוך שחינו יכול לישבע משלם
לא נהג בזה לחנוק קצבה כמה יתן לפועלו לא יאמר ליה
תן להם מה שצריך אם אין הפועלים לפעולתו מדרו
החנות נותן לו כן וכך נתתי להם וכוונת מכה בלא
שבועה (ח קט) ששכר פועלים ואם לחנוק לפדות
חנות נותן והפועלים אומרים לא נטלנו ימים שדימ
שולליו הנדון ונהלמם הפועלים בשבעים וכוונתם
מאונס בלא החנוק ט אמר לחנוק תן לי בדינך
פירות ומתן לו והרי הפירות מונחים בלשון החנוק
והחנוק תובע הדינים והלוקח אומר נתת לי והשמת
בלתי ספק הלוקח נשבע בתקנת חכם בנקיטת חפץ
אומר הפירות נתן הלוקח דינך לחנוק וכוונת פירות
המונחים בלתי נאמן החנוק דבר זה הוא דמי פירות
שכר נתתם לי וחלבתם לתוך ביתך החנוק נשבע
בנקיטת חפץ ובדין בנותק דינך לשלם לו טול
מעות העבדים בלתי אם הודה השלח שמתקנתו
לא נטל הדינך נשבע הלוקח בנקיטת חפץ שנתן הדינך
ונטל המעות ואם לא הודה שמתקנתו חפץ שמוזה
טנח ממנו דינך עתה וטוען שצריך זה דמי מעות
שכר הדינך הלוקח נשבע השלח בנקיטת חפץ
עב דינ החשוד על השבועה יד מעי
החשוד על השבועה אין משפיעים אותו לא
שבועת התורה ולא שבועת של אברהם ואם חמ
החובע חקבל שבועתו חפץ שהוא חשוד אין שומעין
לו בנקרה חשוד מי שנשבע לשקר אחד שבועת
העדות אחד שבועת הפקדון ושבועת שוא וכוונת
ואפלו עבד על האדם שחחרמו הקהל ויהי דרוקח בשב
עה דלשעבד כגון חללות ולא חללות שבועה שצוה
שבועה מפיו יצאה לשקר אבל בשבועה דלהבא כגון
שלא אוכל ואכל לא (א ו) הפקדון לעדות מחמת
עבירה בין עבירה שנתורה כגון מלוה בדינת או
אומל (בבבב) וכוונת בזה שנתורה כגון מפריו
יונים ומשחקים בקוביא נקרה חשוד (א) מי שחשוד
לקח ממנו חבירו חשוד על השבועה ודוקא שיש
עדים שנתן ממנו חבירו אבל בלא עדים חינו חשוד
דמא מלוה ישנה לו עליו שבשביל כך תפס אותו
ד התובע לחבירו מלוה שהלוהו ופיר חפץ שמתקנת

עדים להכחישו חינו חשוד כל זמן שלא נשבע
אבל הכופר במקדון חינו חשוד חפץ שלא נשבע
והוא שיש עדים שהלוהו בידו בשעה שכתב
ה (א) חסד נעשה חשוד עד שיבואו עמו עדים
שעבד עבירה שנפסל בזה אבל המודה מעצמו
שהוא חשוד ונשבע עבירה שנפסל בזה חפץ לחסדים
חותן ואין דאון לעשותו עד לכתובת: אם נתחייב
שבועה להפטר מתביעה שתובעין אותו ממכר
הותן אבל אם הוא מהגשמים וכוונתם חינו נשבע
ונטל ימים שחם נתחייב שבועה להפטר מן שוא
אומר שהוא חשוד אסר צוה התובע נשבע ונטל
א מי שנתחייב לחבירו שבועה ושלא שיחרימו
בבא על גל שיודיע שזה עבד שבועה חשוד
חיו לשיפה לא אם חסד בודאי שיש לו עדים
שיודיעם מעמד על השבועה וחנים דוצים להעיד
עד שיחרימו בזה דרשות בזה (להחריס בזה)
א מי שנתחייב שבועה דאורייתא והוא חשוד
על השבועה שכנגדו נשבע ונטל חסד טוען עליו
טענת דאורייתא ואם שניהם חשודים חזרה שבועה
לנתבע ומתוך שחינו יכול לישבע משלם
ח היה החשוד שומר וטען שחבד הפקדון
חונק שבכבוד חינו יכול לישבע ונטל שחרי
חינו טוען ודאי שחכלו לפיכך אם טען בעל
הפקדון ואם בפע שחרי בפקדון חופשע בן
חרי הנתבע התובע נשבע בתקנת חכם ונטל
א נתחייב החשוד שבועה מלכריהם אם היה
מהמשבעים וכוונתם חינו יכול להשבע ונטל
א הנתבע שכנגדו נשבע ויפטר (א) כנס שחרי
אכליו צוה בזה שיהיה חשוד וטען הלוה שפרעו
ואמר ישבע לי חרי הנתבע נשבע חסד ויפטר
מהשטר ויהי שחין ששטר מקוים בידו בזה
בלא שבועה (א) היה החשוד מהנשבעים
בטענת ספק חינו נשבע ואין שכנגדו נשבע
לפי שלא נתחייב זה שבועה שהרי לא טען טענת
ודאורייתא נתחייב החשוד שבועת היסוד
אין שכנגדו נשבע ונטל לא הדי המכבד נפטר
בלא שבועה וכל מקום מחרימן קדם על מי
שכפר בממון חבירו ואינו משלם לו (א)
החשוד על השבועה ומזה שטר על היתומים
בין שאין נבעים מהיתומים לא בשבועה והוא

אין יכול לישבע יסודי י"ה מי שנתחייב
 שבוטת היקוט והיה התובע חשוד אין התבע
 יכול להסך עליו שבוטת שהיה אין יכול לישבע
 אלא ישלם או ישבע היקוט והיה לקטן שאין התבע
 יכול להסך עליו שבוטת מי שנתחייב שבוטת
 בין שנתחייב בין שנתחייבם ונשבע ואחר כך
 באו עדים שהיו חשודין אין שבוטתו שנשבע כלום
 ואם נשבע ונטל חזיר לבעל דינו מה שנטל
 ממנו ואם נשבע ונפטר ישבע זה שדגמו ויכול
 ממנו י"ה לעולם כזה דעם לחשוד עד שחלף
 בבל ואם יש עדים שחלף ונשה תשובה חזרה
 לכשתהו בין לעדות בין לישבע

דין שבוטת ספק ושבוטת השותף

א' לנשבעים בטענת שותף השותף ואחריו
 והפטרות דמים שמינו אותם על התלמים וההנה
 שהיה נשחית ונותנת בתוך הבית ה' שהושיבה
 בעלי חמיות ובן הבית שהיה נשחית ונותן בעמ
 ב' כל אחד מה נשבע מדבריהם בקימות חפץ
 בטענת ספק שחא בא חבירו במשח ומתן או
 שחא לא דקין בחשבון שביניהם ואין כל אחד
 מאל נשבע בטענת ספק עד שיחשוד המשחית אף
 בשני מעוין כספ' ב' חטף שאין עדים שזה
 שותפו או אריסו או חוה מורה בפע עמו ואות
 שותפו חזי או אריסו או בן בית אבל לא בלתי
 כלום ה' נשבעי ג' אם מת הדי היורש משבע
 חת שותף חביו או אריסו בטענת שמוע' י'
 המשליח ביד חבירו חפץ למכרו או ששחח מעות
 בינו לזנות לו פירות או סחורה חטף שלא נתן לו
 שכל על זה ודין לו חלק ולא הודה בשליחות לו
 הוא י' וכשחא ונתן בממון חבירו ה' כב' בית י' ש
 לו להשביעו מספק שלא עבד משלו כלום ויש
 לו שחולק וחומ שחייב לישבע אלא כשחא
 לטול י' ה' השותפים שמועדים ונותנים בחד
 או שהיה אחד מהם משח ומתן ומפקיד הסחורה
 או מקצתה או המעות ביד השני בלא משקל
 ובלא מנה ובלא מדה הדי שניהם נכסין נשפך
 ויכול כל א' להשביע את חבירו אבל אם היה זה
 נשח ונותן והשני לא נתעסק אף נשבעין לא
 זה שנשח ונתן ו' חלקן השותפים והאדריקים

ונתגדשה החשה והנפרד מעליו בן הבית והנזקל
 השלח סחורה שקנה לו או מעות שמכר לו מהם
 ושותף והלכו להם ולזה תבעם מיד אין יכול לחזור
 ולהשביעם בטענת ספק אלא מחירים קתם על מע
 שגזלו כלום כשהיה שותפו או אריסו או בן בית
 אם היתה לו טענת ודין משביעו עליה ומגלגל
 כל מה שדעה וכן אם לאחד זמן נתחייב לו שבע
 בין שנתחייב בין שנתחייבם בין שנשבעה מכלל
 עליו שותפות ואשון י' ימנ' שחם סטח' חטפ' חטפ'
 אין יכול לגלגל ה' חלקן השותפים וכשחא ונתן
 חובות אצל אחרים אין יכולים להשביע אותם
 זה מקצתן שהדי חלקן והחוב שנשחיר להם אצל
 אחרים ידבר ידוע הוא בכל מה שיפדעו יקח כלל
 חלקן ויחזיקו דמים ובן אם נשחיר לא מהם בוא
 חבירו דבר קצוב חטף שלא נתן לו חלקן אבל
 כלל חטף שנשחיר כל שהוא שטח חלקן אותו ונתן
 ידעם משקלו חשש שחשוד ביניהם י' מהשוחות
 שחא עשו בו חשבון ולא ידע כל א' מהם כמה הוא
 חלקן עדן השותפות י' ימנ' ומשביעין זה את זה
 ט' תבעו א' מהם את חבירו ואמר לו השבע לי
 כי עדן השותפות י' ימנ' והתבע חות חלקנו
 וכך נשחיר לו חלק וזה שנשחיר לו חלק חלקו
 חוב הזקפת י' מלה או הנחתו חלקו אין יכול
 להשביעו בטענת ספק וגם אין יכול להשביעו היקוט
 שכלל חלקן או שמעולם לא נשתתפו וספילו עליו
 גלגול לפי שאין משביעין היקוט ולא מגלגלן אלא
 טענה שחם ידעה בה חייב ממון אבל דבר שחפץ
 הודה אין חייב אלא שבוטת אין נשבע עליו חפץ
 על ידי גלגול י' טענו עדן שותף אחר ונשחיר
 לו חלק כל כך וכל זה חות כבד חלקנו ולא נשחיר
 לו חלק כלום או לא היית שותף מעולם הדי י' ימנ'
 נשבע היקוט שאין לו בידו כלום ומגלגל עליו שלא
 גלגל כלום מעולם ואינו מגלגל עליו שלא חיד
 שותפו או שכלל חלקן מה טעם שחמנו י'
 טען עדן שותפים חטפ' וישל להשביעך בטענת
 ספק והלה חות לא נשתתפו מעולם והדין התבע
 עדים שהיה שותפו וחדר המבע אחר ואמר
 חלקנו אין שומעין לו שהדי הוחזק כפך לישבע
 י' וישבע שבוטת השותף וכן כל כוונת בזה
 י' שותף שטען על חבירו שכן היה התנאי

ביניהם והלה אומר לה היה תנאי זה מעולם חס שטען
 הקדן עליה הכך וכך והלה אומר אינו אלא פחות מזה
 או שטען כדבר נתן לה השותפות והלה אומר לה נתן חלק
 או שחורה זו שלי והלה אומר משל אמצע וכל כיוצא
 בטענות אלו אם רצה התובע שלא יטען השותף שבעת
 השותפים וישבענו היקף על הטענה שכוףר בהאומר
 לומר הן משביעו ואם רצה מגלגל עליו כל או הדברים
 בשבועת השותפים י"ד רחוב שהטיל לבין חבנו
 מאות דנרים והטיל שמעון ונשתתפו ונשא ונתן
 בוחר והרי הממון כלו ביד רחוב שפחת כל הקדן
 חן דנרים אין אומרים ישבע רחוב שבועת מביא
 השותפים שפחתו כל וישלם שמעון מביא נלא יטען
 רחוב שבועת השותף שפחתו וכל במנה שבידו
 בלעד וכל ישלם שמעון כלום טען רחוב ששמעון
 ידע בודאי זה שפחתו ישבע את שמעון שבועת
 השותפים ויגלגל עליו שחיו יודע בודאי סכום הפחת
 הזה ואם לא נתעסק שמעון בשותפות זו כלל ישבע
 שמעון היקף שאינו יודע בודאי בזה ההפסד ויפטר
 ולא יפטר אלא היה זה המנה ביד שמעון חלקין אותו
 בשוה שאין השותף מהנשבעין ונוטלים כדי שישבע
 ויפול מה שביד חברו אלא נשבע ונפטר חן בנפטר
 מדבר שהחזיקת ידיו טען שמעון שישלם עליו
 חבמה השותפות מנה אם היה בידו כדי חוב והיה
 יכול ליתנו כליו נחמא ומתעס החוב וחזק מחשבין
 ואם אין בידו לית חיונו נחמא לחיצא מיד רחוב חן
 מהקדירה הידועה לשותפים שמה קנועה חס עושים
 שמעון וכלי על נכסי רחוב חפלו היתה המלוה בשטר
 אין רחוב חייב ממנה כלום אבל אם טען שמעון וראש
 ידע בודאי שזה החוב שעל מחמת השותפות הוא
 חוב ודלגנו הוא ישבע רחוב היקף חן על ידי
 גלגול שאינו יודע שחוב זה חזנו וישלם שמעון
 חוב משלו י"ד וכן אם ידע שחן על לן
 בעם שמעון במאה דינרים מממון השותפות ואם
 שמעון נפרעתי והחזרתי לכיס או שאם שמעון
 קבצתי לו זמן לשנה או לשנים חיונו נחמא שמה
 קנועה כוח עושה על נכסי רחוב וכיצד דבי
 ביד זה לוי כבד נפטר בהודאת שמעון ואם לא הודת
 שמעון ראיה ישלם מביא ויתבע מלוי בשוף זמן
 שאמר לו רחוב ושמעון שותפים וקנה

רחוב בגדים מהו ומכרם כליו ויצא לוי לבוי
 במעות וכתב רחוב שטר לגוי שאם לא יפרענו
 לוי לזמן שקבע שיפדנו הוא חזק חלקן רחוב
 ושמעון השותפות חייב שמעון לעשות שטר
 לרחוב שאם יבדד רחוב בעדים שלא פרע לוי
 לבוי ויצטרך רחוב לפרוע לבוי שומע חלקן
 ובכל מה שיוציא על עסק זה הוצאת ושוחד ושאר
 דברים בכל מה שעתיד רחוב בעדים שיפרע
 שמעון חלקן י"ד רחוב שותף שמעון נשא
 ונתן עס כנענים והטעם בחשבון ונתן המעות
 לשותפות וידע שישכח בעותם ויבא שיעשה
 לו שמעון שטר עליו שאם יצטרך להחזיר שיפרע
 לו חלקן עוד תובעו שהיו לו משכונות מאחרים
 ומכרם וידע שיבא לו הפסד מזה שיעשה לו
 שטר שיפרע לו חצי ההפסד שיבא לו מזה חס
 חייב לעשות לו שטר אלא ידע שמעון בעדים
 שהמעות שסכומן כל וכן שהטעה רחוב לבוי
 כל שהכנסם לשותפות והעדים יכתבו הודאת
 שמעון ויחתמו עליה ויתנו אותה ליד רחוב וכן
 במשכונות שמכר רחוב יודע שמעון בפני עדים
 כל הדברים כמל שחיו ויכתבו הודאה ויתנוה לרחוב
 י"ד רחוב ושמעון שותפים ואם רחוב לחזיו
 תשתדל עמו בשותפות ויתנו מעותך עס שלנו
 וקח רוח בכדי מעותך ושמעון ידע בדבר עתה
 חס שמעון מחזר שלא הודעת חן ליתר
 מחלקי לחזיק חלק מהדיוח הדן עס רחוב ויטול
 אחיו חלקן בדיוח כפי חלקן במעות י"ד באו
 לחלק ודוידא רחוב קצת שטרות שמכר ליהודי
 בהקפה חס מנהג העיר למכור בהקפה צריך שמעון
 לקבל ואם ידע ישבע לרחוב אלא ההקפות
 חס מעסק השותפות ושעשחם לצורך העסק
 ולטובת חס חן מנהג העיר למכור בהקפה
 לא יטול שמעון חלקן בהקפה אלא במעות ויחזיק
יד דין גלגול שבועה וכו'
 א כל מי שנתחייב שבועה בכל אפילו היקף
 יכול בעל דינו לגלגל עליו כל תביעה שיש לו
 עליו שאם היה מודה בו היה מתחייב בו בממון
 ואם חפלו היה מודה בו לא היה מתחייב ממנו

אז שבועה חיינו וכול לגלגל אבל שפור שבע
ונכח חין מגלגלן עליו חסלן לא תבע התובע
לגלגל בל מעצמו מגלגלם ב חין מגלגלם
אז כשהנתבע טוען ודאי ונתחייב שבועה
חבל אם טוען בטענת ספק ונתחייב שבועה חין
מגלגלן עליו אבל על טענת ספק שבהתובע
מגלגלן ובגדי שיהיו רגלים לצדד כמו בשבועת
השותפים ג מי שנתחייב שבועה והתחיל
התובע לגלגל עליו דברים אחרים שלא טען
אותם ולא הנתבע כן ואמר איני רוצה להשבע
לא הדיע משום הטענה הראשונה שנתחייבתי
על כפירת שבועה חין שומעין לו אז הומרים
לנתבע חו תקלו כל מה שגלגל עליך מהטענות
הורחיות וזו השבע חבל אם טען עליו התובע
טענת ספק ודעה לשלם עיקר תביעתו חיינו חייב
על הגלגולין לשלם ד אם כשנתחייב שבועה
אמר משלם ולא השבע ואחד שחמך תבעו
דבר אחד אינם בגלגולין שכבר הורה נפלא
קודם שידע שרוצה לגלגל עליו דברים אחרים
ה כש מגלגל עליו תביעות ורחיות ואמר
הנתבע איני רוצה להשבע לא הדיע משלם
הטענה הראשונה שאמרנו חין שומעין לו אז
חו יתן כל מה שגלגל עליו חו ישבע ואם חזקה
לישבע נפטר מהכל חסלן מתביעה ראשונה
ואעפ שכבר נתדעה לפתע חזקה יכול לחזור
בו אפילו אחד שיעז מבד שלא נתדעה נפרוע
אז להפטר משבועה חבל מאחד שצריך
להשבע בשבע חף על תביעה ראשונה
חס ב שנתחייב היסת ורוחה שמגלגלן עליו
הדבה המך השבועה חומרים לו השבע על הכב
חזקה חבל שישבע זה על הכל ויטול חס אם
הנתבע על הגלגולים חין בשבע ונפטר ועל הטענה
הראשונה ישבע ויטול הרשות בידו ז טענו
מנה ואזרח לו בחמשים ועל השוחד טען חייב
יודע ואחזק גלגל עליו כמה גלגולים והנתבע
השיב על הגלגולים חין לך בידי כלום אעפ שערך
שבועה חנו דנים בה מתוך שאימ יכול לישבע
משלם לא נדין כן על הגלגולים ומת דינו יאוש שבועה
על הגלגול ידעה חו הפסקה עליו וימש שחן

כחן גלגל של אמת חייב לו שבעה מעולם לא חייב
 לשלם לו מה התורה ואין כחן גלגל ח' גתחייב לו
 שבעה מה התורה וזה כללם עליו שבעות היסוד וכול
 לאילו שבעה דחודית אשבע כל ועל הגלגלים יעצ
 ותבול לו טעם מה והודה לו בחמשים וכתב
 וכשבע לי שבע גלגל עליו גלגלים השיבו על הגלגל
 היעידע יעבע על העיקר ויפטר מלישבע על
 הגלגל וכן אצל מחודית בפעם על כל מי שיודע לפל
 בכל וכן ולא יורה
 צה 1 איזה

בבקר וכן ולפי יורה: צה 1 איזה
שבועה נשבעיז על קרקעות

ודן הקדש בזמן הזה ובן ארבעים
 ה' ארבעים שנה נשבע עליהם מן התורה וקצת
 חסלו שלמנו לארץ ועבדים ושפחות והקדשות
 וכן נשבעו עליהם מזה מקצת לש' מפר בכל
 ועד אחד מביתו לש' שבועת השומרים ויפלו חס
 פשע בהם ויחבדו פטורין מלש' פשע שומר חנם
 או שומר שכר ושואי חבל שבועת היסוד נשבעים
 אכלו על דברים לו וכן ע' גלגול נשבעים עליהם
 והקדשות שאמרו דוקא הקדש גבוה אבל הקדש
 לעמים או לבית הכנסת או לכפר תורה וכיוצא בהם
 נשבעין עליהם כמי שנשבעין על נכסי הדיוט
 ב' טענו ענשים העומדים ליבצר ותבואה ובעשה
 העומדת ליבצר והואה במקצת) וכפר במקצת
 ה' נשבע עליהם כשאר המבן (טלף) והוא שאינם
 צריכים לקרקע שכל העומד ליבצר הרי הוא נבצר
 לעת) כפירה והואה אבל חס היו צריכים לקרקע
 הרי הם כקרקע לכל דבר: ג' טענו שע' חדשים
 שבת בחצרי ואתה חייב לי שכר שע' חדשים והוא
 חס ל' שכני א' חדש אחד ה' מורה מקצת
 ואם היה שכר החדש שכר בושה שתי כסף
 נשבע שאין הטענה בגוף הקרקע אלא בשכרה
 שהוא מטלטלין: ד' שטר מסדתי לך ועשרה
 דינרים היה ל' בו דחיה וזה חס (ל' חס) שטען
 שאבד פטור חס משבועת היסוד שאפי' פשע בו
 ואבד פטור כמו שנתבאר: ה' טענו כל
 וקצעות בין שהיה בכל הכלים וכפר בכל הקצעות
 בין שהיה בכל הקצעות וכפר בכל הכלים פטור
 אף משבועת התורה אבל חס כפר בכל הקצעות
 והואה במקצת הכלים וכפר במקצתם חייב (נשבע

שבועת התורה על הכלים ומגבלין עליו שבועה על
 הקרקעות וכן הדין בטוענו כלים ועבדים וכן כלים
 וטענות וכו' **ו** החומר בשדה חבירו בורות שיחין
 ומערות והפקידה והדי הוא חייב לשלם פדיון
 בקטל טוענו שחש והוא חומל על חפציו **ב**וד טבול
 לא אחת וכו' שהיה שם ער אחד שחפר **שיחין ומערות**
 והוא חומל על חפציו כלום פטור **מערה חפיה**
 משבועה ואחריתו **מתחת לארץ**
חשן איזה שבועה **צ** **שפיה**
נשבע **ידו לא למעלה**
בבורות ושיחין

ואם חשן חיש וכו' וסעיפים **ה** חשן נשבע על
 טענת חשן אחד הבא בטענת עצמו וכו' בטענת חביו
 לפי שזה המקצת שהורה בן קטן אינו ואם כמשיב
 אפדה וכן אם כפר בכל אבא עד אחד והעיד לקטן
 אינו נשבע שדה עד אחד ואין שם תובע שתביעת
 הקטן אינה תביעה גמורה נמצאת חומר קטן שאם
 נדלול מנה לי בידך או חבא היה לו בדרך וחלה חוסר
 אין לך בדי לא חמשים חומין לך בדי כלום ועד אחד
 מעידו שיש לו הנה פטור משבועת התורה אבל אם
 שמו לקטן וטען שאבד הנה נשבע שבועת השומרים
 לפי שאינו נשבע מחמת טענה וכן אם הודה שהיה
 שותף לקטן או אפסודתוס עליו יעמידו בדי אפסודתוס
 לקטן וישבע השותף וכו' **ב** וטענת שמה **ב**
 אע"פ שאין מציעין על טענת בן שבועה התורה
 אבל שבועת היסת נשבעין ואפלו היה קטן שאינו
 חריף נטען משא ומתן נשבעין היסת על טענתו
 נמצאת למד שהקצן שטען על הגדול בן שהורה
 מקצת בן שפיר בכל בן שהיה שם עד בן שלם
 היה שם עד הנה נשבע היסת ואינו יכול להפוך על
 הקטן שאין משביעין את הקצן כלל ואפלו אדם
 קטן אינו מקבל לפי שאינו יודיע טעם השבועה
א יש לשלם מאע"פ שנשבעים שבועת היסת לקטן
 על השטרות אין נשבעין לו כלל קטן שטענו הגדול
 אם טענו בדבר שיש לו הנחה לקטן כגון עסק
 משא ומתן לאחר שהגיעו לעונת הפעולות
 והודה הקטן נדרעים מנכסין ואם חשן ימתין
 עד שיהיה לו ושלם ואם כפר הקטן ממשיך עד
 שיגדיל וישבע היסת ואם טענו בדבר שאין לקטן
 הנחה כגון נתיקין וחבולות אע"פ שמורה ואע"פ שיש
 לממה לשלם פטור ואפלו לאחר שהגדיל וכן היה

התובע מהנשבעין ונוטלים כגון השפיר וכו' ואם
 בו שיש הנחה לקטן שישתמר לו שכיר הנה נשבע
 ונוטל מהקטן אבל חנוכ' שנשבע על פנקסו אע"פ
 נשבע ונוטל מהקטן שאין לקטן בזה הנחה שהרי
 הוא חייב ליתן לפועלו ונשבעין ונוטל ממונו וזה
 החנוכ' הפקיד על עצמו שנתן ממונו לפרה **ה**
י חשן קטן קטן כלום לפיכך עדים שראו
 קטן שלו לא יתנו עליו שטר **ה** החדש
 והשנה אין מקקין להם לכל טענה ואם נטען
 על אחרים ואין נטענת אחרים עליהם לא נשבעה
 קלה ואין צורך לומר שטענה חמורה או השלום כן
 אבל הקומה הדי הוא בדיא לכל דבר בענינים לו
 ונשבע כל מי שטענות ונשבעים על טענות
 ויש מי שכתב שדין החדש שדין הקטן אבל השוטה
 אפלו נתרפה והורה חשן חייב לשלם ואפלו אם
 חלוה בעדים שחבדה מדינת היא ואפלו שאין
 משביעין אותו לפשיטתא **ו** חשת איש
 שנתייבבה שבועה משביעין אותה ואם מקצת
 מלישבע בופין אותה כמו שכתבנו **לדע**

הלכות גביית מלוה **צ**
לשלא להלוות לעני לגישו
והשבת העבול
ודין וכו' סעיפים **א**

מצוות עשה להלוות לעני ישראל והיה מצוה
 גדולה יותר מהצדקה וקדומו עני קודם לעניים
 אחרים ועני עידן קודמים לעני עיר אחרת
 ואפלו עשיר שצריך להלוות מצוה להלוותו לפני
 עני ולזה נותנו אם בדדים ולענין עזה ההוצאת
 לו **ב** חסוד לגבש את הלואה לפדונו כשזוידע
 שאין לו ואפלו להראות לו חסוד מפני שהוא נכס
 בדוחות למלוה ואין ידו משגת לפדונו **ג**
 חסוד ללוה לכבוש ממון חבירו וזהו לולא ושוב
 ומהר איתן ויש חתן **ד** חסוד ללוה לקחת הלואה
 ולהוציאה שלא לדרך ולהבדלה עד שלא ימצא
 המלוה ממה לנכות חובו ואם עושה כן נקרא
 רשע ונשמה מלוה מכיר את הלואה שהוא בעל
 מדה זו מוטב שלא ללוותו ממה שינחה ויצטרך

לכבש ואחד כל ויעבר בכל פעם משום לא תחיה
לו כנושה ה' אם בא המלכה לבד למשכן
ללוה זה ליסמע ממנו יש לבד לעשות לו דין ולא
יחמז כל עט וחק לו וכל עשיר ואצלן לא חין
ברחמים בד' : ו' אם בא למשכן שלא בשעת
הנחלתו לא ימשכנו הוא בעצמו שאם ימשכנו
הוא בעצמו הוא עובר בלוא לא בל' ושלח לו
שלוחים ואם שלוחם לא יבנס לביתו למשכנו
לא אם ימצאו לו דבר בחוץ יקחו ויש לשלח ב' :
ליקח המשכן מיד הלוה בזה דע ונותנו למלוה
ואפילו בחוץ לא ימשכנו שלא בשעת הלוואה
דבר שעושים בו חובל נפש כמו דחיים ורכב וליד
שהם מנחלים אבל דחיים שלמים חרי הם
כקרקע ולא שייך ביה משכן לא גביה כשאר
קרקעות שאין ב' משכנ' ליקח קרקע למשכן
וממאם המלוה עצמו נפש לבית הדחיים ונכח
דחיים העליונה זה הכרז' והקב' והכל' ככל
נעשו מטללים ויש (אם דין כל) חובל נפש ומחזיר
אותם בשעת מלחמה : ז' אם דא ב' שתנש
דחיים התחתונה וכיוצא בה ממקום חבורה (למדיח
מבעל חובו וכן) הוא עוקר נטיות וסותר בע'
הבית' להבליח מבעל חובו ב' מקבים לו מהם
לשעתי' ה' כלים שעושים בהם חובלי נפש
שאמרנו הינו שעושים בחובל נפש ממש כגון
הדחיים והעדיבות וידות שמבשלים בהם וסכ'
שליח' כה וכיוצא בהם ואם חבל מחזיר על כדא
ב' ה' ולחמש דחיים חינו רשאי למשכן חס' :
אחת מה' ואם חינו עושה מלחמה לא בחחת
מה' מותר למשכן חת השחר' : י' מכל' כל' :
הרבה שלחובל נפש חייב על כל פל' וכל' ואפילו
שני כלים המחובלים יחד לעשות בהם מלחמה
אחד כמו המספרים שגזרין בה' ידן זה עובר
בשע' לחוץ : יא' חובל נפש מותר למשכנו
ובגד' שישחיר לו חשיעור שמדד' : יב'
אם הוא בעצמו משכנו חייב להחזיר לו חס'
המשכן בגד' הקדש או בגד' עניים : יג'
אם מדעתו מסד' (מלוה זה שליח ב' כל' שעש'
בהם חובל נפש מותר לקחתם) : יד' אמה בין
שהיא עדיה בין שהיא עשירה חן ממשכנ' :
ה' ומה' שלא בשעת הלוואה ואפילו שליח ב' אם

עבר וחבל בגד' אמה מחזירין ממנו בעל ואם תוהו
תשנ' ואם תכפור תשבע חבד המשכן יז' נשרף ק' :
שיחזיר לוקח ב' : יח' שאסור למשכנו הוא בעצמו
ושאסור ליכנס לביתו למשכנו אפילו שליח ב' (אם
אכל לערב מותר למשכן בזה דע ע' ב' וליכנס לבית
ליטול המשכן חס' הוא ערב קבל' שאז דינו כמל'
וכן מי שיש לו שכר חס' חבירו ב' שכר עצמו ב'
שכר בהמתו או בל' או שכר ביתו מותר למשכנו
שלא על פ' ב' וליכנס לביתו למשכנו ואם קרקע עליו
השכר בהנחלתו אסור : כו' ימש' שאין שליח ב'
אסור ליכנס לביתו למשכנו לא במשכנו (לחזק'
בכוח ממעותיו ולא הגיע זמ' הפרעון אצל כשהוא
זמ' הפרעון ואז לבבות חס' זה חס' וזה חס' לפרע'
והוא פדוקה שיש לו מטללים ומבדיון שליח ב' נח
לביתו למשכנו ופרע' לזה חובו שפרע' ב' מצוה
ומכין אותו עד שדמ' נשן ב' : קי' ימה חס' חס'
אותו להשכיר עצמו ובה' נשנות שום מלחמה כפי
לפרוע וחס' התנה על עצמו שיתכנס המלוה את
גוף וכתב לו בשטר חס' מועד ואינו יכול לחסד'
ולא למשתעבד ב' : יו' אחד המשכן חס'
חבירו ב' : יז' ואחד שממשכנו ב' בזה דע
מדעת הלוה אם חס' עט הוא ומשכנו דבר שהוא
צריך לו חס' זה מצוה לחזיר לו העבול בעת שהא'
צריך לו מחזיר לו את הכר בלילה ב' : יט'
ואת המחדישה ביום ב' : (נשנות) מלחמתו אם
ב' מה מועיל לו המשכן ב' : ש' ימש' הרחוב
בשביעית ולא יעשה מטללים חס' בנו לא ימע'
מהמשכן אחד שמת הלוה ב' : כ' משכנו שלא
בשעת הלוואה אבל אם משכנו בשעת הלוואה חס'
חייב להחזיר לו : יז' שליח ב' שבא למשכן
ימשכן דברים שאין ליקח אותם משכן כגון בגד'
שעליו וכל' שאוכל בו וכיוצא בל' ומעט לו מעט נשן
עבה ומטה ומצע הראויים לו לישן עליהם ואם היה
עט מטה ומצע לישן עליו וכל' הנמצא בד' חס' חס'
יש לו למשכנו ויחזיר לו כל' היום ב' : כג'
בלילה וכן מחזיר לו כל' חומות ביום : יח'
לו שני כלים נוטל אחד ומחזיר אחד עד מתי הוא
חייב להחזיר וליקח עד לעולם ואם היה המשכן
מדברים שאינו צריך להם ואין מחזיר אותם ללוה
הז' מעמו חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס' חס'

אם מת הלוה חזר שהשיב לו המשכון
 מעל בנו ואינו מחזיר לו המשכון
 הדבה בקרקעות ואין לו מטלטלין אלא שמשכן
 עדין להחזיר לו אבל אם יש לו מטלטלין ואין
 עדין לו אין עדין להחזיר לו כל המשכון
 המשכון עדין להחזיר לו בעצמים והתורות
 אלה הנהיגו לאדם עדים כב אינו יכול להחזיר
 לו ולעולם כיון שנקחו בתורת משכון אם לא שיחזירו
 לו עמ' שלו לחזור לקחתו בתורת משכון ומחזיר לו
 המ' חסילו ביום ומחלישה אפילו בלילה ובא
 ומקנה לו חובו כל מקדירן בלילה ובעד
 כללונה הגא כל המטלטלים שיש לו ולא תנוח חפ' מחט
 אחת ונותנים לו מהכל מזון ליום ופחות יבחרו ולא
 שילבו בגדי משי או מצנפת זהב או מעבדים
 אותה מאמ ונותנים לו כסות הראויה לו ללב חמש
 ומה לישב עליה ומפץ לישן עליו ואין נותנים כלום
 לו לאשתו ואינו ח' ע' שהם קטנים שהיא חייב בגופו
 תוהם ונותנים לו סנדלו ותכליתיה חומץ ונותנים לו
 בכל חומות מכל מק' ומין כגון שפיה חדש נותן
 לו שני מעדיו ושתי מגרות היה לו מין אחד מדוכ
 ומין אחד מועט מתנים לו שנים מן המדוכה ואחר
 וכל שיש לו מהמועט ואין לו כלום מדמי המדוכה
 היה ארבע או חמ' אין נותנים לו לש' צמדו ולא חמ' וכן
 אם היה ספ' אין נותנים לו קפיעתו ח' ע' שאלו
 מזונות אלא מאלו אין לו כלום אלא נבקים וימכרו עם
 שאר המטלטלין בכל ויתגנו לכה ואפילו אם הוא
 תלך תורתו חומותו אין מנחם לו קדיו ואפילו סוף
 לפי שהם כשאר נבקים שבה גובה מהם חובו והוא
 נמקמות בהכשת שהם בכלל נבקים וגבה גובה
 מק' חובו כל אצל שגא תיטול אשתו ממנו
 להבא אלא אפילו תפסה מעבדי בעלה כגון שהלך
 למדינת הים ותפסה מעבדי שתזון מהם מוציאין
 מדה ונותנים למלוה שאין לו שיה מזונות אלא
 ממקדיו ולא ממטלטלי ע' שיפרע המלוה קפילו
 היתה קודמת ואפילו הלך בעלה למדינת הים ונותרה
 בשטר ואפלה ח' ע' שהיא מה הנזקת מזונותיה בשטר
 להלוותו ולבעל השטר אין הלוותה האמות בגבית
 ע' שיפרע בעל השטר תחלה ואם המלוה שעל
 הבעל היתה ע' והיא לוהת לעורך מזונותיה ע' או
 בשטר איה מהם שיבא בגבות תחלה קודם ואם
 כל שניהם כחוד חולקים כה אין בה גובה מבחור

אשרו ובנו שללוה ולא מבגדים יבועים שבע
 לשמן ח' ע' שעדין לא לבשו חותם ולא מקדריהם
 ח' ע' שאלו נשמן ולא מקדריהם שקה לבנו ולמוד
 בהם לא הדין עליהם כן בלילה בכל חול אבל
 בגדי שבת ומועד גובה אותם כה ואין כלל חסדיהם
 טבעות וכלי זהב או כסף שהכל לכה וזהו שקונים
 לה הבעל אבל מה שהכנסה לו בג' נכס' מלוה בג' נכס'
 ע' ברזל אין בה גובה ממנו אם ידוע שהוא ממה
 שהכנסה היה אוממה שפסק הבעל לה בשעת
 נישואין ואם אינו ידוע היותו נאמנת בבגדים ותכשיטים
 שדרך האשה להכנס (בעלה אבל אם הכנסה לו
 מעות בגופו כה גובה מהם כה אין חילוק בענין
 סוד בין מקדקעו למטלטלי שהם אין לו אלא קרקעות
 מנחם לו לעורך כל הדברים האמורים כה
 התנה עמו שגא יסדורו בחובו זה תנאו קיים אבל כמה
 ששעבד לו כל נכסין אין בה תנאי לבעל הקידור
 שלא היה בדעתו לא על הנכסים הראויים לו ע' ע
 התורה עד שיזכור בהדיא תנאי הקידור ואפילו כתב
 מכללם דאמרתאי לא חס' אלא על חציתו בלבד
 דז' שאינה כסות הראויה לו ואם חס' ע' שגא יהא
 בחובה דין קידור אינו מועיל דה' מתנה על מרה
 שכתב בתורה כמו על מנת שלא תהא שביעיר
 משמעותו כה ימש' שאין מקדירן בחוב שחזנו
 דרך הלוה כגון שפירותו ושכירות בהמתו וכיוצא
 בהם לא זקק עלו במלוה וכן בשבא לפרע
 מהערב שאינו קבל וא' שגס בלא מקדירן
 ל הא ומקדירן דוקא בשבא נשבע לפרוע אבל
 אם נשבע לפרוע אין מקדירן לו והוא בעצמו חייב
 למכור כל מה שיש לו ואפילו חלק ומכנסים ואבנט
 לפרוע לבעל חוב ויתפלש בחפר ולא יעבור על
 שבועתו

גביית החוב
 א' סדר גבית

ואם לא בזמנו וביו' קעיפס' א' סדר גבית
 החוב כה הוא כשהמלוה מוציא שטר חוב ממקדס
 חומרים ללוה שלם ואפילו שהיה כמה שנים ולא
 תבעו אין חומרים מחל לו כיון ששהה כל כך ולא
 תבעו ואפילו שמענו שנתת שמה חוב לגמרי
 ואמר ו' מקדירן ב'ס אינו יאוש ואפילו אין שטר חוב
 יוצא מתחת ידו אם החייב מודה ב' עדין
 לעשות הדין דרישה וחזקה בשבועות יש ב'ס

שמועיהם אומרים לא תבעו עד עתה חס יראה
 ב' עד דמאות כד' וצ"ח הדין להמיתו ג'
 ח' יורדין לנכסיו עד שיודיעוהו תחלה חס הוא כחן
 חו במקום קרוב וחס טעה הדין והוריד לנכסיו קלוס
 שיודיעוהו מכלקיס אומתו 4 טען הללו וחמס
 שטר זה שנתקיים בפעכם מצוייף הוא חס אביא
 דאיה וחסטלנו ועדים במקום פל וחס פל ופל
 חס נראה ליינים שיש ממש בדבריו קובעים לו
 זמן להביא עדיו וחס נראה להם שחינו בזה לא
 בעלילות דברים ובטענות שדופי חומרין לו שלם
 וחל חס יש לו דאיה יחזור וחס חיה המלוה חלס
 ושמח איתו יוכל להוציאו מיד מעות על ידי ע"ש
 ה קבעו לו זמן להביא דאיה ולבטל השטר
 והגיע הזמן ולא בא ממתינס לו שני וחמשי ושני
 לא בא כותבין עליו פתח ומשמתיס חומן והוא
 בעדיו ונשעים יוס שלמו ע"ס ולא בא בל כותבין
 עליו אדרכתא על נכסיו ומתינס לו נדויו וחס כותבין
 אדרכתא עד ששולחים ומדעיס לו והוא שיהא
 קרוב לבית דין יוס ויילש שעינים וחס היה דחוק
 יתר על זה אין צריכים להודיעו ו בלא טעה
 כל ע"ס נשמט ואומ שנה אביא דאיה וחסטלנו
 אכל חס חס אינו בא לבד מיד כותבין אדרכתא
 בין על הקרקעות בין על המטלטלין וכן חס השטר
 על הפקדון חס ממתינס לו ע"ס לא כותבים אדרכתא
 על נכסיו מיד: ז זה שאמרנו שאם לא בא בשוף
 התשעים כותבים אדרכתא על הקרקעות אבל
 לא על המטלטליס אפילו אחד ע"ס כל זמן שהוא
 אומ עתה אביא דאיה ואבטל השטר חס מודדים
 במלוה למטלטליס שמה אכל חס ויביא זה דאיה
 ויבטל השטר וחס לא ימצא מה יפול ואפילו היה
 למלוה הקרקע שמה תבסיף חס ושתדיף חסג דלח
 כתבין אדרכתא אמתלטלי יהיין לח ביד שלש
 ויהיין זמן הדאוי לבד אי מרע לשטרות ב' והוא
 זמנה חיתרע ואי לא יהינה ביד מלוה: ח
 חס המלוה חלס וכל הללו להוציא הקרקעות
 מידו אחד שיפסל שטרן מאחדים האדרכתא עד
 שיודיעו ללוה אפילו חס הוא במקום דחוק שערך
 לשחות יב חדש לילך ולבא שיהא משם ט' כתר
 כותבים האדרכתא חס לנכסיו בע חורין חידוהו
 כותבים איס פל נותניב לפל בדיון כך וכך ולא נתן
 מעצמו וכתבנו לו אדרכתא זו על שדה פלונית

שלו ואח"כ שותן לו ג' בלוה שדה כנגד חובו ומכירת
 עליה כפי מה שיראה עד יפסקו המוסקין ומודיעין
 אותו בחובו לחלף ששמו אותו וקורעים שם חס זה
 שם שטר וחס לא היו לו נכסים בע חורין כותבין
 האדרכתא כך איס פל נותניב לפל כך וכך בשם שמו
 ולא נתן לו חובו ולא מצינו לו נכסים בע חורין וכבר קדם
 לשטר שיש לו עליו ונתנו לפל דשות לדיוש ולחלף
 ונתות ידו נטויה על כל הנכסים שימצאו לו וכל הקרקע
 שמבר מזמן פל והלאה יש לו דשות להבנות חוב מה
 ואחר שכותבין אדרכתא זו הולך המלוה ומחפש אם
 מצא לו נכסים בע חורין שותן לו מהם מזה לו נכס
 משועבדין מאחר זמן שבתו טורף מהם וקורעים
 שטר האדרכתא וכותבין לו שטר הטריפה כיצד
 כותבין איס פל ג' על שדה בדיון לטורף בחוב שפל
 חייב לו שהוא כך בשדה פל שלקחה פל בכך וכך מאן
 פל וכבר קדענו האדרכתא שהיתה בינו והדשינוהו
 לטורף מה בדיון וכך ואחר שכותבין חטופא למתן
 מודדין ג' בקיאים בלוה שדה ושמן לו ממנה בשוק
 חובו מהקל וסעי השבח ומכדיין עליו חס כדרך
 שמכדיין על נכסי יתומים ואחר כך משביעין את
 הללו שאין לו כלום חס חיה הללו עמנו במדינה
 ומשביעין את הטורף בנקיטת חפץ שלם נגמל חוב
 זה ולא מחלו ולא מכרו לאחר ואח"כ מודדין אותו
 לנכסי הלוקח בשומא שלו וכותבין הידידה וכיצד
 כותבין אחר ששמונו לפל בשומא שהיתה בידו
 והכדנו לו יוס בדאוי והשבענו את זה הטורף ואת
 בעל חוב הורדנוהו לשדה פלונית להיות משותמש
 בה כדרך שאדם משתמש בקענו ומאומת אכל
 הטורף פירות שדה זו משיפסקן ימי ההכדזה וחס
 ישטעות באדרכתא אינו אכל פירות אפילו מוס
 ששלמו ימי ההכדזה: ז כל אדרכתא שאין טעו
 בה קדענו לשטר הללוה ויהי אדרכתא וכל טריפה
 שאין כתוב בה קדענו לאדרכתא אינה טריפה ו
 שומא שאין כתוב בה קדענו לטריפה אינה שומא
 לא כתר כותבים אדרכתא על נכסי יתומים
 יתבאר בסיומ קל'

צ"ח

כיצד משביעין למלוה אם

יש לו ומודיעין
 מי שיודע לו נכסים וחס הוא כשר או דמאי ואם
 נתן שלו במתנה וכו' חסעיס ח' לא היה לשום
 טענה כנגד השטר לא שחזר שאין לו במה לפדע

שהיו ללוא מעות מצויים דהוי שומא בטעות
 ואם ירצה המלוה יכנס ללוא שיקחה ויתן
 לו מעותיו אבל אם העשיר אחר אימ יכול לכוון
 שיחזק ויקחה
דין באחר שקרה וגבית
 מקרקע
 או מטלטל וכו' קעפס' א' מי שיש עליו בעל
 חובות הדבה כל מי שקדם זמן קצת שנשטרוק
 הוא לגבות בין קרקע בין מטלטלים אפילו אם
 הגיע זמן פרעון שלהם ואחר קודם בין מלוא עתמו
 בין מלקחות ואם קודם המאחר וגבית קרקע אפילו
 הגבולו בפני המוקדם ושתק מוציא מידו ואם
 גבית בזה מטאחר בגומת והניח זיבורית לבח מוקדם
 דאז מה שגבה גבה ואם מוקדם קודם שהפסיק
 הדאשן להוציאם מידו אין המוקדם חונד עליו
 אפילו אם המעות עדין בידו אחר על הנלקחות
 ששעבודו בידם ואם מוקדם לגבי שמים יכול ללואם
 מידו חייב לשלם לו אפילו אין המעות בידו מדין
 דאדמי ובזה הנה **מאחר מטלטל** לבח
 מוקדם מה שגבה גבה **ב' שגבה חובו**
 מבית שמעון בבתב שטון העד שעשו הכרזה
 יוסף אחר בא בזה המאחר להוציא ממנו וטעם
 המאחר פיק שלא ערערת בשעת הכרזה הפקדת
 בכך אם היה כדע יוצא כל מי שיש לו זכות לעבוד
 עם קרקע זה יצא ויערער וכל מי שלא יערער
 יבטל זכותו אם נהגו כן יצא זמנאות הוא גבול
 זכותו אבל אם בפתס חכריו כל מי שיש לו
 זכות יצא ויערער לו בטל זכותו בשביל שלא
 ערער **ג' במטלטלם** וכן עבדים אין בהם
 דין קדימה לענין שם קודם המאחר וגבית אין מוסר
 בזה ונח עור לא שם עמד הדאשן ותפסם בזה
 המאחר שקדם וגבית מוציא אותם בזה מידו
ד' בזה מקרי גבית אחר שמו בזה המטלטלים
 ונתנם בידו אבל אם סגר בזה חנותו שלמה בעד
 בזה מקוחר אין גבית בזה המוקדם מבה מלתם
 המטלטלי **ה' שטבר** לו מטלטל אגב מקרקע
 דינם במקרקע ואם קודם המאחר וגבית מוציא
 מידו והוא שנתברר בעדים שמטלטלים אלו
 בידו קודם שבו מה שעבד אצלם לא נתברר כן
 בעדים מחזיקים לו בלוא וקנה קדימה לביחולו

ואם קודם הבגמה זכה ואם קודם המאחר וגבית
 מעות אין מוציאין מידו שהדי מטבע אין טקום
 שיוכלו העדים להעיד על לא המעות שראו אותם
 עצמם ביד הלוה והלכמו לזה וזה באגב קנה אחד ואין
 שזכה התופס בין אם הוא דאשן או אחרון ואם הדני
 להתברר בעדים זכה הראשון והכל לפי דמות ענין
 הדין **ו' הא' מקרקע** עדין קדימה דוקא עשה
 בידו קודם שבו אצל המוקדם אחד שלהם מבטל חוב
 הדבה אע"פ ששטבר לכל אחד מהם מה שעתיד
 לקנות אין בהם דין קדימה לא כלם שנים וכל הקודם
 וגבית זכה אפילו הוא אחרון **ז' בזה ובתב** לו מקרקע
 עדין לקנות משועבד כל ואחר קנה שיהא וקצת
 מאחר השדה משועבד לראשון והוא קודם לבגות
 וכן אפילו היו מאחר **ח' ה' עליו בעל חובות הדני**
 כולם ביום אחד או בשעה אחת במקום שכותבים
 שעות אין בהם דין קדימה וכל הקודם לבגות זכה
 בין מקרקע בין מטלטל **ט' אם ביד מכלו קרקע**
 שלמה לבגות לבח מוקדם אין בזה מאחר יכול ללוא
 אבל אם הנה מכלו כמי לפדוע לבח מוקדם בזה מאחר
 מוקדם מהלוקח **י' שטברות** שזמן טלם יום אחד
 או שעה אחת במקום שכותבים שעות ובזה כולם
 ביחד לבגות וכן בעל חובות שכל אחד מהם קודם
 לזמן אחר שבו לבגות מטלטלים שהדי אין בהם
 דין קדימה או שבו לבגות מקרקע שקנה הלוה
 לאחר שבו מהאחרון שבהם ואין בעדים מדי שגב
 כל אחד מהם חובו מחלקים ביניהם כיצד חולקין אם
 שיתחלק הממון שנמצא על מענם יגיע לפרדת
 שבהם כשיעור חובו חוזרים הנשארם מבעל
 חובות וחולקים ביניהם בדרך הדקת כיצד היו ג' חובת
 שלמה ק' ושלמה ק' ושלמה שלש מאות אם היה כל
 הנמצא שלש מאות מטלם ק' וכן אם נמצא שם
 פחות משלש מאות חולקים בשוה נמצא ששית על
 שלש מאות חולקים שלש מאות בשוה ויסתלק בעל
 המאה ושאר הממון חולקים אותם הכל על אותו
 הדרך כיצד נמצאו ששית או פחות חולקים שלש
 מאות בשוה ויסתלק האחד וחוזרים וחולקים הק' **יב'**
 או הפחות בשוה ויסתלק השני נמצא שם תל
 חולקים ש' בשוה ויסתלק בעל המאה וחוזרים וחולקים
 הק' בין השנים ויסתלק בעל הק' ונותנים המאה
 הנשארם לבטלהש (נמצא בידו ש' ועל דרך זו

חולקים אפילו הם מאה כשיבואו לגבות כחציה יא
 בכל מקום שאם חומרים בזה יחלקו או שזכה
 הדאשן הזוכה בנכסים ישבע תחלה שערין לא נפרע
 מחובו ואפילו אם יש נחמנות בשטרין יב משפחה
 שני שטרי חובות על א שנישנו ביום א מקום אחד
 הז גובה שניהם ואין חומרים שניהם על הנזקה אחת
 מלוא בשטר ומלוא עפמוקדמת מלוא עפמוקדמת
 לגבות מבט חודי כיון שעדים מעידים שקדמה יב
 מלוא שני מצד נכסים כלוא להפרע מהם חובו לא
 שבת לו על תנאי שאמר לו ואחר כך לכלובא לבא
 להפרע מנכסים א אעפשהדאשן חיים אין בדמגס
 אותם מקום הנכסים א מהפירות בלבד מת הדאשן
 ובא בל לגבות מנכסים א אין מנכסים כלום אפי עשא
 אפועיקי לא הרי הם שלשני כן שנים שהלון לגוי
 בזה אחר זה ואין בנכסי הגוי כפי לה ונשכח המקום
 רחוק לגבות שטרי קר ודבית ופוע שמעך דבית ענה
 משמך השטר לא תגבה עד שחגבה קר חובו לפי שכל
 חוב הדבית משמך השטר א כל יום הוא מתרבה
 אין בדי ש מעוק כלום י כן לזה שאין לו ממנה
 לפדוע ונפל הדבית עליו וכל מורשין ופע הלוה חומרים
 אבינו מת דאשן וירש את מורישו בקרב והורישו לנו
 ואין לבח ליטול ממנו והמלוא חומ המוריש מת דאשן
 ונמצא שזכה הלוה בנכסים מחיים ובא גובה מהורשים
 הדין עם היורשים

דין התופש לבא
דין המקום

ובן קעפיס א הלוה שחייב לשנים חותי ואין
 לוכדי לפדוע לכולם ודס אדס חתקס מהמטלעין
 שכלה כפי לגבות אחד מבעל חובות לזה שזכה שכל
 התופש לבא במקום שיש עליו חובות אחרים לא קנה
 ונפלו עשאו שלוח וכתב לו הדשאה אבל חפטורקס
 קנה דיר בעלים היא ב אם הלוה חייב גס לתופש
 זכה בתפיקתו מגו דאי בעי זכי לנפשיה זכ לחגריה
 ג אם הלוה הוא לזדים זכה בחכך זה לפלחון ת
 מנה זה לפל זכה לו ואפילו אן הזוכה מכיר לאותו
 פל ואין אחד מבעל חובות יכול ללבות מא שבער
 זכה בהם אחד י אם אין עליו חוב לאחדים
 זכה התופש לכל ודוקא במקום דאיכא פשיחא לבא
 כגון שהאן גובדא דמפסיד נכסי חן שהעט וידו
 מנכסין ואפילו תוך זמנ מהנא תפיקה אם אין לו
 נכסים אחרים ונפשיה הלוה טך לחן הק תפיקה ודוקא

דנקיט ב' שטרא בדיה דיכול השתתף לקייכו
 אבל חי חית ליה דאיה והלוה מכחיש מה דרי
 ממונה למדיה וכן מצי למימר קבעו לן זמן דמחלחא
 דאיה ה התופש לבא במקום שאינו חב לא אחרים
 חייב לאחריותו ואם יאמנה לו לתופש קבל עליו
 אחריות בפירוש או חזק ל' מה שנתפס עליו
 מהמנה ל' שומעין לו י נפקד שתפס בפקדון
 לתפס לבא במקום שאינו חב לא אחרים מועיל לו
 תפיקתו לטעם זה שאם מת המפקיד אינו נעשה
 מטלטלים וצלבטן ושיביעת חניה משמטתו ואם
 מתו באגב חן בקט קודר חן במחנות שביב מדע
 אינו נתן ומאם אם אין בל כאן אין הנפקד יכול לעב
 הפקדון בשבילו ואפילו אם הלוה מודה שהדין נתן
 בכל פקדון לאחזירו למי שהפקידו חזלו ואם
 יש לאחרים זכות בו הדן בניהם ואם נשדו
 הנפקד ליד מלוא פכוד ואפילו אם היה שם שטר

דין הבא לפרע שלא בפני

חוב ובוג קעפיס א מלוא שבח לפרע
 מקוים שבדיו שלא בפני ליה אם יכולים כל לשלוח
 לו ונהדעו עד שיעבדו כל שולמים ומודיעין
 לו אם הוא בכדי שילך השליח ויחזר תוך ל' יום
 והמלוא מת שכר השליחות ויגבנו נוסף על חובו
 ואם הוא במקום שאין השליח יכול לילך ונחזר תוך
 ל' יום מבגן לאובו מיד אחר שישבע המלוא
 יטול בן מהמקדקע בין מהמטלטלים ואין חוששין
 לשובר ואם כתוב בשטר נחמנות בפירוש אפילו
 יפרע שלא בפניו או שכתוב בו נחמנות עליו ועל
 באי כוחו אינו צריך לשבע ב' גלאיות צריך
 להביא לב' ואם יפרע שלא בפניו דאיה לא שונה
 לקיים שטר שבדיו שניה שבעל חוב במדית אחת
 דחוק יחסי מדי שילך השליח ויחזר תוך ל' יום שלש
 שא הנכסים בחזקת הלוה פלהם א הוצא למעט
 שלא בפני לזה כשם שבד יכולים לפדוע מנכסיו
 שלא בפניו כהם יכולים למשכן לבא קרקע באובו
 שזה יחד טוב לו

הלכות גבירת חוב

מהיתומים
כופין היתומים
לפרוע חוב
 ובן קעפיס א
 מצוה על היורשים לפדוע חוב אביהם וכו' וכו'

זה גותעם לו אינו יכול לחזור ולטורף מהם בשחית
חובו וכן אין בזה מאוחד מאנו יכול לטורף דהנה ליה
כמשענה אותה לו בחובו ודדו ולקחיה ממנו
י ידשו החתים קרקעות מאביהם וחלקם וכן
זה לטורף **ה** לא ידשו לא שתי שדות ולקח כל אחד
אחת חתים יכולין לומר לבזה קח מכל אחד חצי שדה
לא נטל שדה אחד מאיזה מהם שירצה אם הם
ידשו ויבצע שדות וחובו כנגד שתי שדות אינו יכול
לומר לקח מהאחד שתי שדות אלא לקח מכל אחד
שדה אחת ואם עשה לו אפותיקי השתי שדות
שנפלו לאחד שזה נוטלם אפילו לא עשאו חתים
מפורש לא שעבר לכולם כפיין וקיים לו אפותיק
במצדיהם בתיבת תורה לפרעון **ה** הנחלת
אביהם מעות ומטלטלין וחלקן וסא זה לגבורת
מהם אם הם מצויים לפענו גובה כלם חלוקין
אין כולם מצויים לפענו אינו צריך לחזר אחריהם
אלא לקח כל חובו מאותו שלפענו והוא יחזר אחרי
האחרים **ז** ידשו קרקעות וחלקם ומכר אחד
מהם חלקו או נתנו במתנה וזה בזה שלפענו נאמר
חובו מותר חצי החוב מהנזק שקדם מהיורש והחצי
מהיורש האחר **י** שמעון שאמר ליודשים
מה לי בידיכם ואדון לו בפע עדים ושחזר לתבעו
ואמר לו בזה הודינו שאנו חייבים לך לא מחמת
חבנו ולא בעה אמה לפדוע לך והוא אומר לא ע
לא מחמת עצמכם אתם חייבים לי מאחד שהודו
אתם חייבים לפרעו ואם הודו בפע עד אחד והם
אומרים שלא הודו נשבעים לחבכיש העד ואם
מודים שהודו בפע העד בקים לא שתי ומדיים שלא
נכזונו להודות שחייבים מחמת עצמם לא
מחמת אביהם חייבים לשלם **יא** הכח להם
אביהם מכלכלים וקדמו ופרעו לבזה אין בזה מזהם
יכול להוציא מידו **יב** דאובן שמעון ונאמר בפירוש
כתוב בכתב יד שהודו חייב לשמעון מה הודו
פאורים דמלוא עפאסילן בעדים אינו גובה
מהיורשים אלא היה תוך זמני **ק**
באיזה ענין נפרע
ומיורשו ואיש
שבועה חרם מוריש לבנו וכולא קעיפס **א**
מלוא עפאניה נכבית מהיורשים לא בזה מה
דרכים ואלו הם כשהייבמודה בל וקנה בחלו שיש
לכל חוב עליו עדן או שהיתה הנזקה נאמן ועין

לא הגיע הזמן לו שגדלוהו עד שיתן ומת בנחית כל לו
גובים מהיתומים בלא שבועה אבל אם באו עדים
שהיה חביהם חייב לזה מנה חינו גובה מהיתומים כלום
שלא פלגו וכן אם חוציא מתביד חביהם שהוא חייב לו
אין גובהו כלום שמה פרעו והם מת המלוה והיתומים
באים לבבות מיושרי הלואה אם היא על אחת משנשה
דרכים אין גובים מהם בלא שבועה אעפ"י שמת לוה
בחי מכה ואם איעה על אחת משנשה דרכים אין
אפי' כו' יורשי הלואה אין טוענים כלל אינם גובים מהם
אעפ"י טענתם לזה שמה פרעו חביהם ב' ימש שמי
שנחית יצא ממנו בלא שבועה מלשינות ומת גובה ליתומים
אבל אם חייב והוא קטן לא קנהו בנ' אחריו ג'
אעפ"י שיש מורשים קטנים בעולם קטנים שאינם
לע"ג שנה שום הלואה מחוב חביהם אפילו היה
עליו שטר מקויים ואפילו היה בונחמנות ואפילו
זהו כל ונתן שבעולם שמה יש להם דאיה' עשוקים
בהשטר חזק היה במלוה ח' אחד מג' דרכים
הנכדים לעיל בעמור ואפילו היתה מלוה על פה
גובה מיתומים קטנים צא מג' דרכים הנכדים
והיתה תוך זמן צריך שנתקבל העדות בחי' אביהם
שהיה תוך זמן שאלבין מקבלים עדות על קטן
אפילו בפניו ואם הם גאולים והוציא עליהם שטר
מקויים אפילו אין שם א' מג' דרכים אין גובה מהם בלא
שבועה אם יש בו נחמנות מפרש שהאמנו עליו
ועל יורשיו או על בן כוחו שירשנו בכלל בתי כחו
אבל אם אין כתוב שם בשטר נחמנות ואפילו כתוב
בו נחמנות קיים ולא פרש על יורשיו או על בן
כוחו צריך לשבע כעין שלחמה בנקבות חפץ
וגובה ואפילו תפס משלם בלא שבועה משבע
לזה ואי לא בעי לאשתבעי דינ' כמי שנתבאר
בדמיון ח' הוציא על היורשים שטר עסקא
החצי יש לו דין מלוה ונשבע ונוטל והחצי אצנו נוטל
אפילו בשבועה שכין שלא היה אביהם קיים היה
נחמ' לז' החזירתי במגו דנאשו וטענת לר' י
אין עליהם שבועה לא חרם קיים אבל אם אנו יכולים
לבעור להם שהחזיר כגון שהודיה אביהם שלא החזיר
או שמת תוך זמן זה או שהאמין לבטל העסקא
אם יחמר שלא החזיר אין טוענים להם שנתבאר
וי' שטוענים להם שנתבאר ואם יש מהעסקא בעין וש'
עדים שהוא מחזירו עסק או חלפי נוטל המלוה

בבין שבועה ואם יש דיוח נוטלים בו יורשי הלואה
חלקם ג' מת המלוה באים יורשיו לתבוע
השטר מהלואה והוא חותם עדות לחביהם חוב
לא יזיל שלפוחם אכתובנו לו אם יש בשטר שהאמין
את המלוה וחת יורשיו עליו גובים בלא שבועה
ואם לא האמין חותם עליו ישבעו בנקבות חפץ
שלא יזה להם חביהם על ידי אחר ושלם חמור
להם בפניו ושלם מחזיר שובד בין שטרותו ששטר
זה פרע שחס מחזיר עליו שובד היה בחזקת פרע
והוא שנתבאר בשטר בין שטרות קדושים כגון
שנתבאר דין כללו בלא עמדה שלא אמר להם
חביהם שהיה לו שטר פרע בין שטרותיו אפילו
היה היורש קטן המוטל בעדיקה בשמית מורשיו
ה' נשבע כשיגדיל ונוטל ומחזיר אין זה צריך
לשבע אלא שלא מחזיר חביל שלא פקדנו חבא
לא ילכו ב' צווחה הוח' י' אם יש לקטן אפילו חס
שמתו וזכו ומבין שחובותיו שלקטן צריך לישבע
שלא יזהו אבי היתומים ושלם מחזיר בין שטרותיו
ששטר זה פדוה י' אם יש לקטן חס קטנים
אין צריך ליתתק עד שיגדיל הקטן אלא הם נשבעים
וגובים הכל ונוטלים לקטן חלקו ואם מת הקטן
נשבעים הם ונוטלים חלקו וחלקם ח' אם אחד
מהיורשים חמור כי חמור חבא שהשטר פרע
והאחרים אומרים לו פקדנו חס השטר פלו' וזה
מתחת ידזה שח' פרע הוא נחמ' על כולם
במגו שח' חיה דוזה היה שודרו ואם לאו איבו
חמור לא של חלקו בלבד וימש שחפילו השטר
יורש מתחת יד זה שח' פרע הוא חינו נחמ'
לא על חלקו: ט' כל הדין שיש ליורשי המלוה
חס הלואה נשבעים לפרע ממנו כל יש להם עם
יורשי המלוה אם מת ובאים לפרע מהם אלא
שקטפו ענים עם יורשי הלואה צריכים ג' לישבע
שלא נפרעו הם עצמם מחביהם ואם טענו חמור
הלואה אמר לנו חבא פרעת לחביהם אין עליהם
שבועה שלא נפרעו הם בעצמם: י' מת היורשים
שיש להם לישבע שבועת היורשים יא' שח' י
יורשיהם נשבעים ונוטלים ויא' שח' הם נשבעים
שלא פקדנו חבא ולא חבא דחבא ונוטלים יב'
בא' שירשי המלוה נשבעים ונוטלים מיורשי
הלואה כשמת המלוה ואח' מה לזה אבל מת לזה

בחי מלוה ואחד כל מת מלוה אין היו דשים
 בין שהם בעים או אחים או שחד יורשים וכולם
 כלום ופילו בשבועה שהרי כבר נתחייב המלוה
 שבועה ליורשי המלוה כדאבא לפרע מכבדי
 יתומים ואין אדם מורש לבניו ממון שאין יכול
 לבנותו לא בשבועה ואם עמד הדין והשביע
 יורשי מלוה וגבו חובם אין מוציאין מידם לפיכך
 שח שליתומים וצאנים לפרע מהיתומים שמת
 אביהם המלוה תחלה אין קורעים אותו ואין מבנים
 בו ואפילו היה שם ערב ומת המלוה תחלה לא ירעו
 יורשי המלוה מהערב ואם הערבה מלוה מכסים
 שהם יפרעו מהערב הרי הערב חוזר ונפרד
 מיורשי מלוה כיון שהתחילה להם אביהם נכסים ואין חלק
 בין ערב לקבל בזה יצא חסדיה השטר משכנו
 והיה אביהם מוחזק בה גובה בלא שבועה לפיכך
 אם מת אדם יורשים גובים יצא בלא שאין יורשים
 נוטלים משמת מלוה בחיי מלוה פשאין כאמכות
 בשטר אם האמין ללוה למלוה עליו ועל בתי כוחו
 נשבעים יורשים ונוטלים שהרי אביהם לא היה
 צריך לישבע ללוה בלא ולו לזרשים ואם האמין
 גם לבנה המלוה נוטלים בלא שבועה אם חס המלוה
 נתחייב ללוה שביעה על עסק תביעה הקדחת
 יצא שהאמין בדין זה אין אדם מורש שבועה
 לבנו אין דען מדין כלל הדומה לו לא הרי התם
 שגרו ומת אעפ שאינו גובה לא בשבועה הרי נעו
 נשבעים שלא פקדנו אבא על ידי אחר ושלא אב
 לבכריו ולא מצינו בין שטותנו שלא אב שגב שטר
 זה פקדו וגובין שטר השטר בין מהמלוה בין מזרשין
 ובגון שלא מת מלוה קודם מלוה וכן הפך לפרע שלא
 בפע בעל דין או מהלוי חות או עד אחי מעיד שהם
 פדוע ומת קודם ששבע בחיי המלוה יורשים
 נשבעים שבועת היו יורשים ונוטלים ואם בעדים
 מעידים שחקתו פדוע נשבעים שלא פקדנו אבא
 שיש ממנו פדוע יותר ממה שהעידים מעידים ואין
 בכי האין גוונא דמקטרי שגורא נשבעים ונוטלים
 אבל שכיר וגבול שאין להם שטר וכן שבועת
 היסות שמתפכה לתובע ומת אין היו יורשים נשבעים
 צוטנים טו מלוה שבאן יורשיו בלבד ור
 מיורשי המלוה וטעמו חומר לנו אבא לא לוית שטר
 מעולם הרי המלוה חו יורשיו גובין בלא שבועה

ואפילו מת מלוה בחיי מלוה ואחד כל מת מלוה ואפילו
 האמין המלוה ללוה לומר פרעתי יצא יורש קטן שהיה
 שבו חוב לאביו ויצא עליו שובר אחד מיתת אביו אין
 קורעים את השטר ואין מגבים בו על שיגדלו היתומים
 שמת שובר זה מזויף הוא ולפיכך לא מוציאין הלוה
 בחיי אביו ואפילו יש עדים שמעידים שזכרים הפקדו
 אק עדותם עדות לפי שאין מקבלים עדות שלא בפני
 בעל דין ואפילו מתחייב השובר בחותמו ואפילו מפ
 עדים שהמדרונו חתמוהו ונקב בשם בעד אף כמות
 אין מקבלים מהם לפי שאין מקבלין עדות שלא בפני
 בעל דין יצא אין נפרעים מנכסי יורשים אפי' גוונא
 לא בשבועה ואם נפרע שלא בשבועה מנדין אותו
 עד שישיבע יצא אין נפרעים מנכסי יורשים
 אפילו גוונא לא מהזכריות ואפילו התנה שיבע
 עדות או בינונית לא מהע תנאה גבול ואם כתב
 בפירוש שיגבה עדות או בינונית ממנין מיורשי
 מהע תנאה יצא והא דאמר דגובה מהזכריות
 דוקא כשהיה עשה פירות יותר על עבודתה שהיה
 אין שם קדקע עליה לא ארץ גזירה כ' אם תפק
 ב' בינונית בחיי אביהם כגון שלוח אביהם ממנו
 מנה והוא לוה מאביהם מנה ויש ליתומים זכויות
 ולו יש בינונית ואם לטובל ממנו בינונית בחובם
 וליתן לו זכויות בחובו הרי הוא מעבב בינונית
 שלו בחובו אבל אם היתה תפיסתו אחריו מור
 אביהם לא מהע תפיסה יצא אם העזק לא
 לגבות נקדן אם הם קטנים אינו גובה לא מהזכריות
 ואם הם גדולים גובה כדינו מהעידות **חב**
מכריזין על גבלי יתומים
 וכו' **א** פטאים למכור מנכסי יתומים שאין ב' י
 הקרקע ואחל מכריזין עליה שלשים יום דעופים
 ואם אין מכרשין דעופים אף בכל שני וחמישי שבת
 ומכריזין בבקר ובערב בשעת הנפת פועלים
 ובשעת הוצאת פועלים וכל מי שחצה לקנות ית
 הפועלים לבקר לו ובשעה שמכריזין משיימים
 את השדה במערה ומוריעים כמה מוצאין בה
 ובמה שמו אותה כל ומכר מה דעופים למכרה
 אם להגבות לב' אף לכתובת אשה ואם יאמר
 המלוה אף הקבלה שדה בלא שומא פקדון חוב
 והיורש חונק לא כי לא ישומא אותה כל שומא

[illegible]

עליהם שבור שום מלח שאתה עשה מהם ידכים
שנתקצרו שם אפלה היה נחמדות וחפזו היה
בכל תעור שבעולם אין גובין בראשית יש עליהם
מלח בדין שלוח אביהם מבין שקבץ עליו
לדון בדין ישרא שלא יתבע ליתומים עד שיגדלו
ולא קבל עליו שטח יקח לבית וכן בפדעים מהם
בתובת אשה כמו שיתבאר בטור אבן העזר
וחס ישר יתומים קטנים והדולים המלח נכדע מהגדולים
חלק המגיע להם וצד שיפרע בה מחלק הגדולים
עדיין בל להעמיד הפטורפוס לקטנים ולחלוק
עם הגדולים ויגבול לבית מהגדולים חלקם המגיע
להם לפדע ב טעמא דחזון פדעים מהקטנים
משום דחשינן שמה חתים אביהם למלח צדדי
לפדע אסתפי משלם חזי וארי מות אביהם וחזי
בעני שכול מחזיק בולטעון לקוח הוא בדי מדינת
ליה תכחיתוכן שידע וברור לו שלא נעל אביהם
ב נחקקן נכדע עתה חזון פדעים קטנים
ד קטנים שצוה מורישן ואמתם שיהו חזון פדעים
לכל נחקקן לנכדיהם וחד שמעמידים להם הפטורפוס
להפך בזכותם וכן חס חסר תנומה לכל נחקקן
לנכדיהם וחד שמעמידן להם הפטורפוס ולהחזיקם
בזון חזון צדד להעמיד הפטורפוס ידע גזון שנת
נכדי מורישו כלקחן ויחז שחן עתה מוריש מורישם
בזון נכדיהם ה יתומים קטנים שנמצאת קדקע
שאתה עליהם אלוטען הטוען שהיא גל צד מורישו
נחקקים להם וחס נמצאת גזונה מחזיקן חוזר
לבעלים ולהחזיק צדד להעמיד להם הפטורפוס
לפועל ולקח וכן קטן שתקף בעבדן וידד לתוך עדה
חברו וכפשה אין חוזרין נמתקן לו עד שיגדיל
אז מועידין חוזר מידו ולעשיגדיל חס יש לו עדים
יבין עדים ו קדקע שהיתה בחזקת קטנים
וכח אחר וטען שהיא לקחה ממורישן וישלעשים
שהחזיק בה ואכלה שח חזקה בזיי אביהם אין
מחזיקן חזקה מידם עד שיגדיל שחין מקבלים
עדות שלא צפצפ בעבדן אכל חס בתיא שטור
שהיא לקחה ביח לה מקיים השטור ומחזיקן חזקה
מידם אחר שמעמידן להם הפטורפוס
קטנים שהודה מורישן בבית ידו של מלכטלים
שבין שהם מעקן שיש לו מפלחו שהחזיקן
בזון משלם מועידים מידם וכן חס גזל מורישם

טוב מכל
לא דין מדות
בשיטת
גזירה

[illegible]

לומר שמתנו לכיון ששטר הצוואה יוצא מתחת ידו
 וכל חשינו לכוונתו יד יודעים שמכרו נכס
 אביהם ישרים דין משועבדים ואין בלא טורף מהם
 מן שיש בנ חורף דאביהם ואם לא נשקדו בע חורף
 דאביהם ואם לא נשקדו בנכסי אביהם בע חורף
 ויודעים לסלקו בקרקע שיהם כתבאר נסיון ק"י
 אם מכר הלנה דקדק שיש לו בעירו אחר בלא
 טורף מהלוקח וזינו יכול לומר התנות לכדע חורף מן
 מאינו בעירו שגם הלנה מעצמו לא היה יכול להקבל
 מנכסו שיש לו בעיר אחרת יב הענין הלוקחות ביד
 הלנה ונתקבלו בלא טורף מהלוקחות ודוקא נתקבלו
 אבל אם לא נתקבלו לא שאלנו יכול לגבות מהם
 מחמת פשיעתו בלא ששילם שטורפו מהם ולזה כתב
 מלך יגבר מהם חייב גובה מהלוקחות שיאמרו לן הנחנו
 מן מקום לגבות ממנו יב אם לא נתקבלו אבל
 חלף אפי' חייב טורף ממשועבדים מפני שמצויים
 הם בעלי זרוע לטול וסוף שגבה חובו יב וחסר
 חייב מן שטרען ונתרשע המלוה מלכתוב חובו
 ולפדע מבע חורף ואחר אפי' דאסתרופ בע חורף גב
 ממשועבדי בלא אם ישכח שנים או לא לקוחות יצאו
 ממנו בלא ואין א מהם קודם לחבירו ובלא בלא טורף
 גובה מהלוקח מהם שיענה ואין צריך ליקח חתימה
 משה ודני שדה משה יב אם הלוקח שקנה מהמלוה
 מכר לחורף ונחמד לחורף אפילו על מזה ובלא טורף
 מהלוקח האחרון חייב יכול לומר למה לא תבעת חובך
 מהלוקח יב למה שמכר נכסו וחתם המלוה על
 שטר המכירה לך הפסיד בשביל זה זכותו וכל ודף
 מהלוקחות שיכול לומר השטח מלך והדאשון קשה ממך
 יב ואם קנה בית משמעון ולוי היה לו שטר על
 חותנו בית ולוי היה במעמד בשקנה לחוב הבית ולוי
 חתימה שטרו ואם לחוב שקנה הבית ובעה בו חתימה ונת
 לו על הבע ואם חותמו לו שטרו לוי חייב זכותו
 בשקנתו יב חתם בלא בשטר מכר שיעשה
 חתם מנכסיו לוי איבד זכותו למה שגלה ונחמד נכס
 נכסיו במתנה עמ' להחזיר אם הם קרקעות שקנה
 קודם שגלה וכתב לו דאקנה אף מתנתו כלום ואם
 המתנה קדמה להלוואה ופלה למתנת זכה המקבל
 במתנה ער שיגיע זמנה ואם מתנה לו במתנה על חתם
 להחזיר בכתם ולוי פדע בזה אפי' חתימה לו ואם
 לוי כשם שהמקבל יכול ללוקחות ללוה למתן מהחברה

שיאמר לו בכל פעם אחת ודנה לו לאחר ששכל חורף
 דוחה למלוה הנא מכוחו חך המלוה יכול לכתוב
 מידו סך שטרפה להחזיר שאלו וחזירנה לו ולוי
 לנותן כ' חלף חלף כתב דאקנה אם קנה ואוריש גובה
 יב חלף חלף לוי דאבא חלף לשמעון על ששמעון
 הלנה ליהודה בשטר ומכר יהודה כל נכסיו ונא לחוב
 לטורף מהלוקחות שקנע מיהודה מכר שטר שיש
 לשמעון על יהודה הדן עמו הוהיל ושמעון מודה
 שהוא חייב לו לוי חלף ללוה נכסים לא שטר חובת כ"א
 שיש לו על אחרים לא מבעיה בעודם בידי שהמלוה
 גובה שלו מהם מיד מן לא חסר מן מהלנה ונכסו
 העומדות לפע יודעים גובה מהם אפילו נעשו
 השטרות שיש ללוה על בעל חובות אחר שגלה
 הוא מהמלוה ואפילו קנע בעל חובו שגלה נכסים
 אחר שגלה הלנה מהמלוה שלו המלוה מזה מהם
 ומורש הם מיד נכס לוי חסר מכר הלנה
 שטר חובת חו ניתנם לחורף או שבעל חוביו
 מצד נכסיהם אחר שגלה הוא מהמלוה אם שבעטר
 שיש למלוה וכן בשטר שיש ללוה למלוה וכן בשטר
 שיש ללוה על בעל חוב שבעטר דמטלגל יב
 מקדקע אפי' שיש דין קדימה ונכסיהם שנמצא
 חובו שללוה משועבדים למלוה שלו מכוחו כיון
 שהוא קודם למכירה שמכרו כ"א אם חלף ללוה
 שני מלוים שהלנו לו ונאם כאחד גמל מהמלוה
 חובים שלו אם הלנה ללוה לבעל חובו בשטר לחורף
 שגלה הוא משניהם יחלוקו ואם תפס אחד מהם זכה
 בתפסתו חובותיו שללוה קודם שגלה משניהם
 אם קודם שגלה מהאחרון וכתב לדאשון חגב זכה
 בזה הדאשון בלא לחוב היה לו שטר על שמעון
 ונתנו ללוי בכתיבה ומסירה וכתב לו ללוה ונתנו
 חתימה יהודה שטר שהיה על לחוב מקודם לשטר
 שהיה ללחוב שלשמעון ואם כי השטר שנתן לחוב
 ללוי הוא ממנו שלבעל חובו וזכה במדף קדימה
 הדין עס יהודה מן ששטרו מקדם ושיעבד לו
 מסלול אבא מקדקע ואין בזה משום תקנת
 חסוקי **חוב איז בעל חוב**
טורף ממה שיקנה ובה קעפים א' אין בלא טורף
 ממשועבדי חלף חלף נכסים ללוה בשעה שגלה
 ומבזה חו ניתנם חלף חלף אפי' קנעם אחד שגלה

נתנם במתנה שנתמללה בוודף מהם כמו שיתבאר
 באיני יצב ואם שעבד לו מלגלג חגב מקדש יכיל
 לטורף המלגלגים מהלכותיו כמו שהח בוודף קדש
 אפילו מבר הקדש עות קודם שיקנה המלגלגים והוא
 שכתב לו ואלא באסמכתא ודלא כגופי דשטרי או שכתב
 משעבדים לו מעשיו ב כשמשעבד מלגלג
 חגב מקדש אין צריך להיות צדקה ביהמה ואם
 מלגלג דיני ביהמה ועבדים משעבדי ואם מקדש
 כל שהוא יכול לשעבד חלבה מלגלג חס אין כלל
 קדש והמלה זכה לו בתוך שדהו באחת מהקצוות
 שקונים בהם קדשות או שהשתינו או שהשטר לא
 קדש כל שהוא חג מקדש עליו כל מלגלג שירצה
 ואין צריך לקיום המקום שקנה חגב המלגלג חס
 אין קדש גם למלה יכתוב הקטע לו חמות קדש
 בחצרי ואגב הקטע לו המלגלגים ואגב שאין אגב
 יודעים לו קדש הודאת בעל כמאה ער ב בזה
 הח חכיל שעבד לו מלגלג חגב מקדש אינו טורף
 ממלגלגים שמכר או בתן משום תקנת השוק ומיהא
 כתב לו לחקנה וחלף ליה מחדד וביתב לו לחקנה
 בשניהם שיעבד מלגלג חגב מקדש וקדם השט
 ותפס מלגלג שקנה קודם מלה ממנו בזה דאשון
 ומוציא ממנו אפילו בזה הזה מפע שאין בזה משום
 תקנת השוק **קוף**
הלוקח אם יכול חצל הלוקח ובן
 קעיפוס א מלה שיודע לקצוות שקט מהמלה
 אחד שהלוקח הולך וטורף מהם וקורעים בל שטר
 האדרכתא ובותבין לו שטר האדרכתא בזה וכוונת
 בטרפא שקדעו שטר האדרכתא ב כשימצא
 המלה ללוקח כופין אותו לצון עמו ואינו יכול לומר
 לו לך חצל הלוקח וכשיתחייב לך בזה ויכתב לו ביהמה
 על הלכותיו חג אדעת לך לא ילך הוא חצל הלוקח
 ויזקיקנו לזה לצון ומיהא ארפא דחיתיה מודעיב
 ליה כגון שאינו לחוק יותר ממחצת יום אחד ואם תבט
 הלוקח את הלוקח אחריו נתנים לו עד שלשים יום
 ובלבד להוציא הדין לאמתו ושלל לזה בעקיפין
 ב חס מוצא הלוקח לשלם המלה באעות הלשות
 בידו וישאר לו הקדש ויחזור וישל מהמלה מה
 שפרע למלה בשבילו ואם עשאה אפותיקי מפורש
 דאמר ליה לא יחזר לך כדען לא מצו אינו יכול לשלם

במענות אס קנה ב שדות זו אחר זו כל אחת במנה והחוב
 נא היה למלוה על הלואה היה קק וטורף ממנו במנה שיה
 שיקנה ראשון ובשני לפורק הפניה במנה הנשאר
 הלא בן קק ואמר לה אס תצרה שיה ראשונה שגפית
 לבד בקק הדי טוב ואס לאוקח קק והקתלק הדין עמו
 ואס רצה המלוה וקבלה בקק אין הלוקח חוזר על
 המוכר וגובה ממנו לא מנה א אחר שבחבון הטוח
 מוריד א בקיין לאותה שדה ושמן לו ממנה
 כשיעור חובו כפי מה עזאוי לו מהקק ונתי השם
 כעמה שיעור עתה ומכדיין עלה ששים יום
 מדרך שמכדיין על נכסי יתומים שנתבאר בפי
 קט ואחכ משבעין אות הלואה בתקנת האווכס
 שחן לוכלוס אס היה כלוא עמנו בארנה ומשביעין
 את הטורף בנתיבות חפץ שלא נפרע זה החוב ושלח
 מחלו ושלח ממנו לאחד וכולל בשבועת שאין זה
 שטר אמנה ואס הוא תוך זמן טורף בלא שבועה ואחכ
 מורדים אותו לנכסי הלוקח בשומא עפ מה שנתבאר
 בשם קט וכותבים הודיה וכותבים בהם שהכירו
 שחזר שלפלה הלא וכותבים שקדעו הטורף
 א בל ששמו לטורף בנכסי לוח וטעו בכל שהוא
 מכל בלא ואס בא שום אדם ויעלה אותה שדה
 יותר במה ששמה בל והמלוה רוצה לקח אותה
 עריך בקבלה באותו עלוי ו אס בל ולקח בל
 להקדש כל אחד על חבירו כותבים השדה לאותו מוסף
 יותר אס התקפת הוא עד כנגד כל דמי החוב אבל
 אס הלוקח רוצה להקדש מעט על שומת בל ולא יהיה
 כל החוב פדיון שומעין לו א אס המלוה אומ
 אקבל הקדש בכל חובי בלא שומת בל והלוקח
 אומ בל כי לא ישאמו אותה בל ואס אס בפי שומת
 אין שומעין ללוקח

קטו

דין הפירות והשבח

מלוקח ויתומים וב
 ויעינים א כשבא בל לטורף מהלוקח אס כתב
 ב הלואה דאקנה טורף בל השבח שהשבח השדה
 בין שבח ששבחו הנכסים מאיליהם כבון שעלו בו
 אילנות או בתיקדה בין שבח שהשבחו מחמת
 הוצאה לא שום שבחו מח ליהם טורף כל השבח
 ואס השבחו מחמת הוצאה טורף השבח היותר על
 ההוצאה וחוזר הלוקח וגובה הקק מנכסי המוכר
 אף מה משוכם בדים שמכר או נתי מאחר אמר

כל השדה אבל השבח שטרף ממנו בל חינו
 גובה אותו מנכסי המוכר לא מבני חורין אבל
 הפירות שאכל הלוקח חינום נטורפים ממנו אבל
 כל הפירות המוכרים לקדש אעפ שאינם צריכי
 לקדש כענבים שהגיעו להוצאה הדי בל גובה
 מהם כמו שבחה מן השבח ואס רוצה הלוקח לקחו
 יכול לקבון בין מן השדה בין מן השבח אס לא
 עשה אפותיקי אבל אס עשה אפותיקי אבל
 אס עשה אפותיקי מפורש שאמ לו לא יהא כל
 פדיון לא מצו חינו ללוקח ב בל שטרף
 בחובו מיד הלוקח מה שחזו לו מן הקק וחצי
 השבח חנוס הנשאר מהקדש אס ישבותועת
 ללוקח כבון ששאר בל בשדה בית ל קבון ובכר
 בית חצי קבון ששבתכונה שנים ואס לא נשאר
 לו דבר שאין יחלק יהיה שם כולו עליו נותן לו בל
 חצי חצי א כל הדברים לא אמר לא בלוקח
 אבל מקבל מתנה ששברה מחמת הוצאה אין
 בל גובה משבחה כלום אלא לוחים כמה היתה
 שזה בשעת מתנה וגובה אס שבחה מאתה בל
 מכה את כלל חנוס קבל חנוס וחדיות המטעה
 הדי בל גובה ממנה בדרך שבחה מהקדחות
 א ובן יתומים שהשבחו הנכסים חן בל גובה
 מהשבח כלום אבל אס שבחו נכסים מאיליהם
 גובה את השבח כולו ה בל שבח לטורף
 מהיתומים שבח שמחמת הוצאה חנוס אומ
 אס השבחו ובן אומ שמוא אביהם השבוח
 היתומים להבא רחיה ו הבאן היתומים
 רחיה שהם השבחו שמן להם השבח והחוצה
 ונכסים הכחות שבשעה שומעל אותם בנכסים
 בלא בשעשה שדה זו אפותיקי אבל אס לא
 עשה אפותיקי אס רצו היתומים ללוקח בל
 בנכסים אס אותם ואס רצו נכסים מהקדש
 שיעור שבח שלהם

קיו

פיצול כותביין

הטורף וכו ב
 קעפים א
 לוקח שטרפו ממנו השדה כותבים לו בל טורף
 היאך טלכוהו ממנו בשביל חובו של המוכר
 וחוזר וטורף מהמוכר ואס קנאה והקדה ושה
 אף כותבים כל טורף בלוקח אס היתה שזה אף
 בשעה שנקחה ופשת טורפה לא היתה שורה

אח תיק או שהיתה שוה אף ונקחה בתוך כבולם
 כותבים לו טורפה בלא וכל הדף שיש למלוה עם
 הלוקח כל דינו של לוקח מה שיש שטרף בזה ממנו
 וזה הוא לטורף מהלך וחות שקנו אחדיו אפי' לא
 מכר לו בשטר אלא בעדים בעלמא אפי' לא נשבע
 לו באחריות והא דטורף בלא מכר לו בשטר אלא
 בעדים בעלמא דוקא כשהעדים מעידים שלא
 חתמו על שום שטר מזה המכר וגם לא היו
 עם עדים אחרים כי אם הם ומלמד בזה פותבין לו
 הדף נטורף ממנו לראיה שיתבע הלוה שמכר
 לו ב. אם לוקח בפירוש שלא באחריות
 ומכר מהלוה שיתן לו כוחו מהשטר חוב
 פדי שיוכל לתבוע הוא מהלוה אם כבר נטורף
 ממנו שוב אינו יכול לעשות לו ממנו כל הרשעה
 ולא מכר שטר נחת שטורף ומכר בלא קודם
 שיטורף בו יכול לפייסו שיתן לו כחו אבל אין
 כותבין לו טורפה שהיה קנה בפירוש שכל
 פחותות **הלכות אפותיקי**
העושה שרה אפותיקי
 וכו' ע"פ

א. העושה שרה אפותיקי לבעל חוב
 או לזושה בכתובתה והוא שיתבנה מבין תבנה
 ושבחה המזל ה' גובה משחר נכסים וטורף אותם
 ואם התנה עמו שלא יהא לו פדיון אלא משו אצלו
 גובה משחר נכסים וטורף אותם ואם התנה עמו
 שלא יהא לו פדיון אלא משו אצלו גובה משחר נכסים
 וטורף אותם ואם התנה עמו שלא יהא לו פדיון
 אלא משו אצלו גובה משחר נכסים ואם מכרה
 לאחר ובה בעל חובה לטורפה אינו יכול לשלון
 בדמים מאחר שהתנה עמו שלא יהא לו פדיון
 אלא משו יעשה שרה אפותיקי לבעל או לזושה
 בכתובתה ומכרה ה' מכורה וכשיבא לזה לגנות
 אם לא ימצא נכסים בע הדף וטורף אותה
 בלא כשמהיה לו עתה אבל אם מכרה ממכר
 עולם חיה מכורה ב. משכנו אם משכנה
 לוקחם דינה באפותיקי קתם ואם פירש לו
 דא לא פדיון אלא ממנה דינה באפותיקי מפורש
 ג. עשה שורן אפותיקי ומכרו אף בזה גובה
 ממנו וכן המטלטלין מפני שאין להם קנה ואפי'

עשה אפותיקי בשטר ואפי' ידע הלוקח שעשה
 אפותיקי דלא פלוג רבנן ד. וכן לענין קדימה
 אם עשה מטלטלין אפותיקי אפילו מפורש בשטר
 ללוקחין וזה מלוה מאוחר וגבה זכה והוא שלא
 שעבד לו אלא קרקע שאם שעבד לו אגב קרקע
 אם קדם מלוה מאוחר וגבה לו זכה ה. עשה
 עבדו אפותיקי אפילו בדתם ומכר לו גובה ממנו
 מפני שיש לו קנין עבד שעשהו רב אפותיקי
 ושהדיו אע"פ שכתב לו לא יהיה לו פדיון אלא מזה
 ידע לראיות וזה גובה חובו מלוה וכותב עליו שטר
 וטורף ממנו זה השטר ופוסק את רבו לשחררו השטר
 מבני תיקן העולם שלא ימצאו בשוק ויאמר לו
 עבד וזה ה. ד. ודוק העושה מהלך מיד שעשה
 כמו קודם שיתן חובו בהוא אפילו יפדיון אפותיקי
 על דעת שיקבל עמו חן בזה גובה ממנו **הלכות**
הכותב ללוקח שני דין
 ודברים

א. לטעם וכו' ע"פ א. לזה שמכר נכסיו
 לשנים זה אחר זה וכתב בזה ללוקח שני דין ודברים
 אין לו על כך קנה מידו אינו יכול לטורף מלוקח ראשון
 שהדי אומ' לו הנחת לך מקום לבבות אצל בעל
 חובך מהנכסים שקנה לוקח בזה חדר וזהו הפסוק
 על עמך שהדי סלקת עמך מהם וה' לא עשה
 בכתובתה אם בכתבה לשני אבנים בכתובת ואינה יכול
 לטורף אכל אם כתבו ללוקחין טורפים מהשני
 ב. מכל הלוה שיהי ללוקח ומכר אחריו שיהי
 פעיה ללוקח שני וכתב המלוה ללוקח ב. דין ודברים
 אין לו עמך וקנו מידו הדי בזה טורף מלוקח שני וזה
 שניה שהדי קנה אחריו ובה טורף אותה מלוקח
 ראשון ולוקח שני מוציא אותה בזה שהדי כתב
 לו ולוקח ראשון חוזה וטורף משני וחוזרים חלילה
 עד שיעשו פשרה ביניהם וכן האשה בכתובתה
 והוא שיהיה החוב כנגד השדות ג. וכן הדף
 אם החוב מנה ומכר לשני לקוחות לכל אחד בטה
 וכתב בזה ללוקח שני דין ודברים אין לו עמך וזה
 השדה שקנה הראשון שאין שלו הדי הראשון
 טורף מהשני ובעל חוב טורף מהראשון ושני טורף
 מכלם וחוזרים חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם
 ד. וכן אם היתה אותה שדה שקנה הראשון אפותיקי
 לבעל חובו אחר מוקדם הדי אותו בזה טורפה מהראשון

וראשון טורף מהשני וכלל האחרון טורף מכלל וכו' וכו'
כל שדותיו קיטל וזוהי המוכר
 שיהיה נכח שיגבה מהעיר

ובן קטנים" א ראובן שמכר כל שדותיו
 לשמעון בבית אחת וחדר שמעון ומכר שדה אחת
 ללוי וזהו כינוי וכלל נשאר כינוי אחרת ביד
 שמעון וזהו כלל לגבות רצה גובה מהבנות שביד
 לוי רצה גובה ממה שביד שמעון אפילו לא נשאר
 ביד לוי עירית יכול לגבותו ממנו כלל שגובה מלוי
 בשלח בנות אכלהם לקח עירית או זיבורית
 אינו יכול לגבות ממנו וכן אם נשאר כינוי ביד
 שמעון ואינו יכול לגבות מלוי אפילו אם לקח בנות
 וכלל אחר לא נשאר שמעון שבעד בית אחת אבל
 אם קנה שדה אחרת וקנה זיבורית באחדות אינו
 גובה מלוי ב כלל אחרת ע"ה המלך שיגבה
 מעירית שבנכסיו ומכר העירית ושייר כינוי
 זיבורית אין כל טורף מעירית שמכר ב מי
 שהיו לו עירית וכינוי זיבורית והיו עליו נזיקין
 ובין זכות בית אשה ומכר לשלשה בני אדם בבית
 אחת נכנסו תחת הבעלים וגובה נזיקין בעירית
 וכל כינוי וכתובת אשה זיבורית ואם טען
 כלל נזיקין לזה שבא לטורף ממנו חזק נזיקין תחת
 והנחת כל מקום לגבות ממנו ימנע ששומעין לו
 ואינו יכול לגבות ואם טען שאינו פחד ממך
 השטר שהרי שלשת קמ ביום אחד ואין כותבין
 שעת קצת שלשות כלל חל על סוף היום וזהו חסון
 כלל אחר ד מכר לשלשה זה אחד זה שני
 ימים או ביום אחד וכתבו השעות בשטר אם אין
 בהם דף קדמה כגון שזמנא ביום א' או שלאחר
 שנתחייב כלכל קנה וכתב להם דאקנה כולם ביום
 מהאחרון לא הספיק גובין משלפנו לא הספיק
 גובין משלפנו פנו ואם שטרן שלאחר מהם קדם
 לאחריו ובאים לגבות כלל כל ששטרן קודם
 יגבה מהאחרון תחתיו בין אם הוא עדיף או
 כינוי או זיבורית והמאן אחד ממנו גובה משלפנו
 והמאן אחד ממנו גובה משלפנו פנו ואם השטרן
 קודמן לגבות מהאחרון אפילו הוא זיבורית ובח
 משלפנו אפי' הוא עירית וכתובת אשה משלפנו

פנו אפילו הוא עירי עירית ואם הנזק יפייס
 ללקוחות הדא שומם שני חול לגבות מהם
 אין בזה זכות אשה יכולים לערער עליה
 ה מכרן לאחר זה אחר זה הרי הלוקח נמשך
 תחת הבעלים כלל בשלח עירית באחדות
 כולם גובים מהזיבורית ו מכרן לאחר
 זו אחר זו ומכר לו עירית באחדות ואחר הלוקח
 ומכר זיבורית וכינוי ושייר עירית לפנו כולם
 גובים מהעירית שביד הלוקח השני ומכונות
 זיבורית ששייר לפנו גובה כלל מבינוניר
 וכתובת אשה מזיבורית

הלכות חובו סתם
 או מתורת
 וזקן ונאבד
 וכו' כשעפס" א המעות באחדות הלוה
 עד שיפדנו ליד המלוה או ליד שוכחו ואם
 זקן בפנו ונאבד חייב אפי' אמר זקן לוי
 חובי וזקן ונאבד חייב אפי' אמר לו חזק לי חובי
 והפטר זקן אפי' דחק למלוה ונאבד קודם
 שביע לוי כטור שהרי הדעה בכלל חזק
 לוי חובי בתורת בטן אין המעות קדמות כלל
 עדין הם באחדות היו קדמות למלוה נפטר
 הלוה מחצה על מחצה אם אבדו משם או נקבצו
 משלם הלוה מחצה ב כלל בקתם שני
 גלה המלוה דעתו שידם חזקה לקבלם לפיכך
 אם זקן לו ונאבד חייב שאומ' לו לא נתתם לי
 היית שומם אבל אם אמר לו הלוה היכל
 מעותך ולא רצה המלוה לקבלם זקן לפנו
 אם הוא במקום שמלוה משתלמת שם נפטר
 ואינו עדין להביאם לבד דפדען בעל כרחו
 היו פדען וכן אם אמר לו הנה מעותיך עדורים
 בבית בוא וטול מעותיך והלוה מסרב מלקחתם
 ונקבצו או נאבדו פטור הלוה אחר פסע בהם
 ונקבצו או נאבדו

הלכות העושה שליח
 חוב
קכא
 העושה שליח לגבות חוב וכו'
 ובשעפס" א שליח לחובו או
 פקדונו על ידי שליח חס חסר לו המלוה לשלם
 עליו ונאבדו פטור אפי' לא אמר לו פה

ואם ששלח לו בכתב שליח לבידו של שליח
 על ידו ונאבדו פטור והוא שבידו שהוא כתב ידו
 חפיו שהשליח כותב או חשן או פתול לא יחיד לא חס
 ידוע כלום שליח לו עין כל לא כתב לו שליח ביד
 מי שתדע ושלחם לו ונאבדו או כפר בהם
 השליח פטור והוא ששליח לו ביד אדם נאמן ופדך
 שבע אדם דגולים להעביר שם ממונם אבנים
 שליח לו עין מי שהוחזק כפדן או במקום סכנת
 ידנים שאין הדברים לגלים להעביר שם ממונם
 הדין ששע וחית שעל דעתך לא הדשהו אחר
 פדש לו ב אפילו לא אמר לשליח חסר
 לפי ששלח על ידך מעות שבידו אלא חס
 אמר לו בפני עדים מעות יש לי בידך כל אחר
 לו שדעתך לבא לבחון ואם יתנם לך הדין ש
 ונתנם לו הלכה ונאבדו בדרך פטור אבל אם
 לא עשה שליח אלא אמר לו יש לי מעות ביד
 פל ואינם שולחם לי אולי אינם מוצא שליח לשלחם
 לך והתראה אלו אולי ישלחם על ידיך לי לא
 הוי שליח ואם נתנם לו ונאבדו חייב באחריותם
 ג לא עשה שליח בעדים אלא מקד לו
 חותמו לסימ שהוא שלחו ומקדו לו לא מר
 לך והבא לי מעותי והוא בא אצל הלוח לאמר
 פל שליח אלקי שתשלח לו מעות והיך חותמו
 לסימ ועדים מעינים שהוא חותמו אבל אינם
 מעינים שעשה שליח ושלחם לו ונאבדו לו
 נפטור הלכה: וי שליח המלוה או המפקד
 כתב ללוה או לנפקד מנה שיש לי בידך שלחו
 ביד לוי ושלחו בידו וטעם המלוה לא כתבתי
 ולא שניתני לך ישבע הלוח היקד שכתב ידו
 בט אלו ולפכך שליח ופטור אבל אם היה
 הכתב כתב ידו או שאין הלוח יודע שהוא כתב
 ידו אפילו היו כתובים בו סימנים וסודות
 שביניהם ביחוד חס טעם הלוח ואמר שליחתי
 כתב ואחרים רמזו בן הלוח או הנפקד חייב
 באחריות ומשום אחר שיהיה על מי ששלח
 כתב זה מדעתו ולא יורה וינתן שהורה שיעבד
 ואח"כ יטול ביד כל הנשבעים ונאמרים ה
 טעם המלוה או המפקד אין זה כתב יד ואין
 עדים מצויים לקיימו והנפקד חוטא מעט

שהוא כתב ידו חס זה הממון נפקד אצלו שלא
 בעדים או חפיו בעדים או אפילו בעדים על מנת
 שיכול לומר להלוח או החזרתים לך מידי לוי
 נאמן בשבועת היקד ואם טעם אנו מכיר שהלוח
 כתב ידו ועל פיו מאריתם ביד שלוחך נאמן אלא
 שצריך לישבע שבועה חמורה כעין שאלתה ואם
 היא מלוה בשטר אין הלוח נאמן ואינם לשלחם אלא
 שישבע המלוה שבועה חמורה שאין זה כתב ידו
 חס טעם הלוח ישבע לי שאומר שנאמן צריך לישבע
 שבועה חמורה חס: וי שליח מלוה
 שבחו לוי ונאמן אבל חס מעט במלוה או בנפקד
 שהשליח חוטא להם בתמים לכס והם חוטא לא
 קבלנו השליח אינו נאמן אפילו חס שנים מוטע
 עהם בוגשים בדבר אלא שהשליח נשבע היקד
 ונפטור והלוח או הנפקד מקבלים חס קטן שמונה
 ליד השלח: ח חס השליח כופר בנפקד או
 בלוה שאומר לא נתנם לי והם אומרים שנתנו לו
 נשבע השליח ללוה או לנפקד במעמד הלוח או
 הנפקד שבועת היקד ונפטור והלוח או הנפקד
 נשבע במלוה או לנפקד במעמד השליח שבועת
 היקד ונפטור: כן ביד בשעשו שליח להבא
 את שלו אבל חס לא עשה שליח או שאכל הלוח
 את הנפקד תוליד לפי מעותיו שבידי או שבה אחר
 ללוה או לנפקד ואמר כל עשאת שליח להביא מעותי
 והם מינו ומקד לו הממון והשליח אומר נאמן או מקד
 במלוה וישבע המלוה או המפקד בנקיטות חס
 שליח קבלם ויגבה חובו מהלוח או הנפקד שהשליח
 אינו נאמן לפי שהוא נרגיע בעדות שהרי צריך
 לישבע לנפקד ואפי' ופטור הלוח או הנפקד את
 השליח משבועה כלי שליח יהיה נאמן בעדות אינו
 מועיל ומיהו חס מתחלה כשמתקד בידו פטור
 משבועה ואם דמהני ואם אין השליח צריך לישבע
 כגון שהלך המשלח עם השליח ועמד מרחוק וראה
 שעשה שליח חוטא אינו נאמן בעדות והדין הוא על
 אחר ומחזיק במלוה שבועה דאורייתא ואם חס
 שני מלוחים אלא המשלח עמהם ועמד מרחוק
 וראה שעשו שליחותם לשוניהם עדים על שלש
 ממונה במלוה: וי שליח בשעיהם לפטור
 השליח והמלוה ומכחישיך זה את זה אבל חס

בזה השליח לבדו ואמר נתתי כמו שהמדת לי חייבו יכול
 להשיבניו שלא פרעו השליח שהרי אין כאן מי שמוע
 פלו ואין שליח לא מחלים הלוה חס קתם ומשלים
 הלוה שפלו יא ראובן שאומר כלפי מעה שחתה
 ייב לו תנחו לשמעון שהוא דר בעירך שחט חייב לו
 פני אומר נתתי ושמעון אומר לא קבלתי הדין כזה כמו
 שנתבאר בחומר תוליד לפל מעותיו שבידי יב
 לשם שליחות ראובן להבנות משמעון חמשים דינרים
 שחייב לו וגבאס ממנו וראובן אומר לא שלחתי לגבות
 אלו עשרים ועשרים בלבד הביא ישלם שמעון אחר
 ששבע המלוה במקויות חסן שלא קבל לא עשרים
 והשליח יטבע הסת לשמעון שכל החמשים סתן [מלוה]

הלכות הרשאה

אם מת המלוה או שביטל

אין להדשאה ובו יב קעיפס
 חזק של זה ששלח למלוה חובו בצווי על ידי
 שליחו ונאבד פטור חס ידעה הלוה לא ישלחנו לו
 עליוני שלוחו כמו שנתבאר בסימן שקודם זה חפילו
 חס יש עדים שעשו שילה להביאו לו עד שיבא בהשאה
 והטעם מפני שיש לחוש שמא ימות המלוה קודם שית
 לשלוחו ואם יחזקו בדרך יהיה חייב לשלם ליושבים
 ביון שלא נתנם לו עד שמת המלוה לפיכך עצה טובה
 ללוה הן לנפקד שלא יתנו לשליח אחר בזה בהשאה
 שהקנו לו בהגב הקדקמה שיש לו חצל פל ב
 העושה שליח בעדים להביא לו מה שיש לו חצל פל
 ופוטל חשבוניות קודם שיתן זה לשליח ולא ידע התבע
 גביכול ונתן לשליח ונאבדו פטור התבע ג מי
 שהדשה לאחר ורעה לגבול השליחות ולהדשות לאחר
 דשאי ואין התבע יכול להחזיר למורשה לוג שמא
 המורשה ביטל שליחותו והדשה אחר שהרי זה אומ
 לו תן לימה שיש בדרך וזאת הדשתי תהיה אצלך
 ואם ביטל שליחותו הוא הפקיד על עצמו והתבע פטור
 שהרי בהדשאות כן וכאן עמד המדשה בדין
 עם התבע ונתחייב המדשה אין המדשה יכול
 לפטור הדין בטענה שכשעמד עם זה בדין כבר
 ביטל שליחותו ו המדשה חת חבילו ליתנו
 ונתשלו ממד המחזיק בו עדיך ליקח לו בקען [הדשה]
 ועדיך לכתוב לו דין וזכה ואפיין לנפשי ואם לא
 כתב כן חס ידעה המחזיק לא ישיב לו דבר שאמר

לו לאו בעל דברים דידי את ומיהו חפץ לכתב
 לו כן ינתן המחזיק מה שבידו ליד המורשה ונאבד
 פטור דלא מע מה שליח שעשהו בעדים
 חס כתב דין וזכר ואפיין לנפשי מחזה חן שליח
 חן רביע והמותר של מתוך שהיה דין עמו על חלקו
 עדיך הנתבע לדון עמו על הכל וילמש דדוקא בזה
 חס כתב לו דין וזכר ואפיין לנפשי מחזה דיעים
 והשחר של חייבו מקדקדן לדון עמו לא על המאה
 דיעים ו המדשה חת חבילו כל ההוצאות
 שצדא המדשה על דין זה המשלח חייב בהם שער
 נותן בהדשאה כל דמתען פ כלמה שיען
 לך מן דינך על הדין ז כלומ הסת דין שיעשו
 המדשה שאין כתוב בה דין ואתמה עלתו התבע
 וזכר לא כך היה כתוב בה בשורש ענה שאין נהוג
 סב ואפיין לנפשי חן לפניה במקדא כי פוטל בזה
 מפני שאין כתוב בה וזכר קל בדברי דל להדכין
 דקב וזכר חזק מילתא הוא כן נעלם הסתעל
 וכן חן לפניה מפני שאין סתן שיה כדור המקדא במלך
 בה דין כיון שכתב בה כל דמתען עב
 לך מן דינך על הדין זה במקום דין וכשירר
 חס חן כתוב בהדשאה כל דמתעלך מן דינך על
 הדין כשירה הוא שאין כותבין לשון זה לא לתקשר
 המורשה שמא יוכל המורשה לוג הקפת חות עתה
 דין וזכר ואפיין לנפשי חן הבעל שחזר לדון עם חזר
 שמחזיק בנכסי מלוה שלמשתו עדיך בהדשאה
 ואם יש פירות בקרקע מתוך שיש לו לדון על הפירות
 דין על העיקר וחייבו עדיך הדשאה לו אחד מהחיס
 שליח חלקו חן מהשותפים שבו לתבע תוביע על
 הכל הואיל ויש לו חלק בזה הממון חייבו עדיך הדשאה
 משחר שותפין ואם יחז חייב חן השותף האחד יכול
 לוג לשותפין שדן לו הייתי חט שם הייתי תובע טענות
 אחרות ומחייב בעל דינו שהדי אומלן למה לא באת
 לתבע גם אתה ז לפיכך חס היה בעד אחת
 ושלל לחזור על הבית דין ולדון עמו ולוג לו חט
 מורה בכל מה שטען שותפו ולפיד לתבע נעכב
 ולגל לו חזון עמי בחלקך חן הוצא הדשאה שהדי
 ממון שטעם בדי ושטעם בעל דינו ולמחר יבא
 סחית חן שותפך וישבע גם הוא ויתבאר עוד זה
 בסימן קטן

הרשאה על מה נכתבת וכיצד

נבחרת וכו' טו' סעיפים א' מדעת דמחזק
אין כותבין הרשעה אלא לתבוע פקדון שבין חבין
ולא כפר לו ואם היה פקדון של מעות צריך להקדים
לו חוב קרקע וכן יכול להדשות לתבוע קרקע
חפי' כפר בו וכן מלוה בשטר חפי' כפר בה כשם
שיכול להקנות השטר ושיעבדו בשטר ובמקובל
ומסירה כפר יכול להדשות עליו ולמסור השטר
בדיו כדי שיגביו וצריך לכתוב לו קנה לך חובו
וכל שעבדו דחית ביה חבל אין כותבין הרשעה
על פקדון שביד חבירו שלפד בו וכן אין כותבין
הרשעה על מלוה שבע' חבל המזונות תקבו
שכותבים הרשעה חף על המלוה בין בשטר בין
בעדי קטן חפ' שפטר בה בבל' כדי שישלם ויאלץ
כל אחד ממון חבירו וכל' לו למדנה אחרת חבל
על מלוה עפ' שפטר לו תקנו שיכתבו הרשעה
והן שעל הכל כותבים לש' פקדון ועל לש' מלוה
בשטר ובעל' ואע"פ דכפרה: ב' מי שהיה
לו שבועה על חבירו אינו יכול להדשות אחר עליו
להשביעו שאינו דבר שנקנה בקטן שאינו אלא צד
בעלמא: ג' המדשה לאחר ואח' הרשעה לאחר
ושניהם באים בהדשותו לפטנו אין לתבוע להשיב
לא לשני: ד' אין למדשה דשות' לכתוב הרשעה
לאחר שזה יאמר אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר
לפיכך אם התב' עמו שירשע לאחר ואחר לאחר
הכל לפי תנאו: ה' הבא בהרשעה שמחבל
לתבועו שמחבל לו או מחל לו על השבועה ח' שענה
עמו פשרה לך עשה כלום שזה יאמר לתקן שירצון
ולא לעשותי לפיכך אם התב' עמו בין לתקן בין לעשות
אפילו אם מחל על הכל מחוב' ופש' אם פירש בה
מחילתו כמחילתו: ו' היתה לו חוב על כותב
ואמר לחבירו שהיה לו גב' חוב עליהם כשם שתעשה
בשטר תעשה בשלי והלך ומחל להם חובו וחוב חבירו
חייב לשלם לחבירו מה שהיה עושה קובו במעות
מוכנס: ז' רחוב' שבא בהדשות שמעון ויעקב
ללוי ואמר לה' דתחב' ישבע שמעון ויטול מוה' אים
הממון מיד לוי ויהא מונה ביד בית דין עד שיבא
שמעון וישבע ויטול וככל הדברים שתלה לוי
בשמעון ידון עם לחוב' ויהיה הממון מונה בבית דין
עד שיבא שמעון ויש' להוציא להקדים שכל מי שפוע'
טענת שקר כדי לערב הממון ולהחריגו: ח' וכל

שקובעין בל' זמן לתבוע לבא ולהשביע ואם לא יבא בל'
חזונו זמן יחזירו בל' לתבוע ממנו: ט' נתייב לו
שבועה אינו יכול לעבד ולומר איני משביע עד שחזיר
בפע' שמעון על מי שנותק עלו שקר שאין זה החרס אלא
הקנה קנה שיתקנו הגאונים ההוראות כדי שיכוננו בעל'
דיוקן טענותיהם ואין מעבדין שבועתו שמה מפני תקנה
זו הקלה: י' מודשה שהדשה בשטר ידוע אפילו אם
לא יוציא ממון מיד הנתבע קדובו כשרים בין לעדים
בין לזיינים שאין לו חבל' לא בהפקד' ולא בהוצאה
א' ומכועם זה מראה ל' שגם הוא כשר להעיד אבל
מודשה שיש לו חבל' במה שיוציא מהנתבע קדובו
פקולים בין לעדים בין לזיינים לפיכך מי שיש לו עדים
על תביעתו לא ידשה אחר מהעדים או מקד' ובהם
אח' פקדון לו שפר ידוע אפילו אם לא יוציא ממון
מיד הנתבע: יב' וב' מי שיש לו עדים בפריעתו
לא יבא לדון עם המודשה בזמן שיש לו חבל' סתביעתו
אם הוא קדוב לעדים שהרי יבטל העדות: יג'
יכול ואם להדשות נשים ועבדים ואלו חבל' לא
את עבדו שאין אצ' לעבד על ידי רבו שהרי גופו
קבני לו ויהא בידו נמצא שאינו אלא שלוחו ויכול התב'
לומר לאו בעל' צדיקים דידי את חבל' יכול להדשות
את אשתו שהרי אם נתן לה מתנה קטנה ואל' התב'
אוכל פירות נמצא שכותב ל' ש' לנפשיך אין התב'
יכול לומר לאו בעל' צדיקים דידי את: יד' יכולים
לשלוח הרשעה ביד בות' ובלבד שיזהר מלכתוב
בה וקנעו מיתה דאין שליחות וזכיה לכות' א' יתב'
וקנה הכותי: כו' דאשר לו טוב עשה בעמבו
זה הבא בהרשעה בל' כשהנתבע והתובע בעיר
אחת חבל' אם הנתבע בעיר אחת והתובע בעיר
אחרת ה' עושה מצוה: י

הנתבע אינו יכול לקבל

למנות מודשה שיבא לב'
וישוב בעדו לתובע והוא ישיב בביתו ונשים יקדו
שאר' כבוד' לכה לבל' משגדין להן קופרי הדיוכס
ויטענו בפניהם וכדצא בזה עושים כתה שתורתו
חומנותו וזל' בה למקל לבל' ולעדער ע"ה

קלה השולח חובו או פקדונו

על ידי שלח וכו' י' סעיפים א' רחוב' שהיה חייב מנה
לשמעון וא' שהיה לו פקדון בידו ואמר ללוי היכל'

מנהגו לשמטון אם בא לחזור ולטבול ממנו אינו יכול
להילך כדכירמי ומיד פשיגוע ליד לוי זכה בשבירה
לשמטון לפיכך בין מת לוה או מלוה יתנוהו ליורשי
שמטון וממלאו חייב בחזרתו עד שיגיע ליורשמו
אם החזיר לוי המנהג למחוב והעני החזיר ולזה היה כל
מנהג לפדיון כענין שהפקיד שמטון שלו לוי חייב לשלם
שהוא פשע במה שהחזירו לחובבן ואם מחמת אונס
החזירו לחובבן שחייב עליו בדין שיש בידו לעשות
עד שהוצרך להחזיר פטור ויאל שבשהחזיר לוהמנהג
לחובבן שניהם חייבים בחזרתו עד שיגיע ליורשמו
לחובבן ב הא דבפקדון אינו יכול לחזור ולטבול
מדי לוי דדוקא כשהחזיק הנפקד כפדון דאז גזון למקד
שנתן מתנתו ליו חבל לוי החזיק כפדון יכול הוא
לחזור ולטבול ג ואי שניה מדה דפקדון שפדון
הבטחו לו כיון דכל דעניה דנחא ליה וליתנה נחלה
אם בא לחזור אינו חוזר ואפילו בממציא לו שליח
עד מפקד בהכרח שומר מאחדיות או אפילו לא ממציא
להשליח לא יעלה מהמקד בפקדון ובכל יומא הוא
מקדו גביה אם בא לחזור אינו חוזר ד אם חזר
שליח למלוה הנה מעותך ששלח לך פל בחובך בידי
אך אי חזרה להחזיק בהם בשביל חוב שיש לי בידך
אם המלוה מודה לשליח שיש לו בידו ואחלו שאר
נכסים שיגבה מהם זה חובו והגיע אל הלוואה וכן כח
ביד המלוה לערער על המשלח ולומר הפקדתך מעות
שמקדתי בידן ממע שאני יכול להוציאם מיד עררי
המשלח ואמר אף אם היה ערץ בדין מוציאין ממנו
מדין נותן האויל ואין לך נכסים אחרים אבל אם יש
לו נכסים אחרים המשלח כופר לשליח ליתנם למלוה
שכל שלא נתנם לו לא נכסר המשלח מהחוב והשליח
חוזר וגובה אותם ממנו וכל אם אין המלוה מודה
לשליח שחייב ליתנם לו אפילו אם אין לו נכסים אחרים
ד ואם מת המשלח ולא הגיע נכסים חזר הדין
בין השליח ובין המלוה שנסתלקו לו ואפילו קבלם
השליח מהמשלח בעדים מגו שזכר לוה למלוה
ואחזק בהיות לוה לוה תופק בחובי שחתה חייב
כיון שאין תובע בהם המשלח ולא יורשו ה
אמש שאם היו השליח לחזק בהם בשביל חוב
שיש לו ביד המלוה או המפקד אינו יכול
לילך ההילך הוי כשכ במלוה או בפקדון אבד
במתנה לא הוי כזכר אף עשהו שליח לקבל ואל הנותן

הולך לו לא הוי כשכ לפיכך אם חזר הולך מביד
לפל שאני נותן לו יכול לחזור בו עד שיגיע ליור
המקבל ואם היה המקבל עם שאין לו קין זוג משה
כד ואינו יכול לחזור בו ד אם חזר תן לפלוני
במתנה יש חזרים עתה כד יכול לחזור בו כל
זמן שלא הגיע ליו אלא אם כן אכל לו ואז זכה
לו וקנה וקנה שהיה בדשותו אבל אם אינו בדשותו
לוי ואינו חסדו לוי בדשותו לפיכך לרשותו יגיע
לו אם לא יחזור בו הנותן קודם ללוי ויאל הוי כשכ
במתנה והוא שנותן לו עתה החפץ בידו ואמר לותן
חפץ זה לפל אבל אם מתחלה לא בא לידו חפץ
לזכות ליה ואחכ אם לו תננה לפל לא קנה אלא
במעמד שלשתן ואפילו אם הוא תופק חפץ בידו
בשעה שאמר לותן כיון שלא בא מתחלה לידו ואם
כך אבל אם חזר לו זכה לו בעוד שהחפץ בידו
זכה לו אעפ שאם בא לידו תננה לשם כך או חפץ לא
בא לידו בשעה שאמר לו זכה לו אלא שמגבירו החכ
כדי לזכות לו זכה אפילו שלא בפני הנותן ושלא בפני
המקבל אבל אם לא חזר לו זכי חפץ חיתנה לפקדון
בחדו שלשליח לא זכה למקבל מתנה ח
לחובבן שאמר לשמטון הולך מנה ללוי שאני נותן
לו מתנה והלך שמטון ליתנו ללוי ומצאן שמת חס
בליה היה הנותן ומת בחיי מקבל ונתן ליורשי מקבל
דמתנה לקיים דברי המסד ואם מת מקבל בחיי נותן
אעפ שאחר כך מת הנותן יחזיר ליורשי משלח
כו ואם שגג היה הנותן אם בשעה שנתן המנהג
לשליח כד מת מקבל יחזור ליורשי משלח אבל
אם היה חי המקבל בשעה שנתן המנהג לשליח נתן
ליורשי מקבל אפילו אם מת המקבל בחיי נותן
ואפילו נולד יורשי מקבל אחד מיתת נותן משום
דכדי שגג בכחבוס ובמקדמים דמי ואין הנותן
יכול לחזור בו כל זמן שלא עמד ואם עמד חזר
אפילו אם בא ליד המקבל ו ומג כל זמן שלא
נתברר שנתרצה עדיק השליח לעשות שליחותו
ואם ימות הנותן ישאר למקבל ואם יתפא יחזיר
לנותן

קכז הפירע חובו במעמד

לוי שפטים א רחוב שהיה
לו מנה ביד שמטון בק מלוה בן פקדון ואל במעמד
שלשתי מעה שיש לי בידך תננה ללוי בן שנתנו

לו במתנה בין שנתנו לו בפרעון חובו קנה ואין לחוב
ולא שמעון יכולים לחזור בהם והנפ שערן עשוקים
בשותו עשן וכן חזן הגות יכול לחזור ולמחלו למע
שהיה בידו ואפי' לו נולד לו לאחר שהלך לחוב
לשמעון קנה ב' בלא כשהיה לחוב (לחוב) מנה ביד
שמעון אבל חס לא היה לו מנה בידו ואפי' כ'
ת' מנה כליו בעבדיו ואפרעמל לחזקה וכל אחד
משלשת יכול לחזור בו ואפי' פרע שמעון מקצת
החוב וממנו נתנו לו חוזר וגובה מחוב מאחר
שנפ' נתן ה' אומר לחוב לשמעון סתם במעמד
שלשת איתן מנה כליו ולא אמר לו מנה שיש לי בידך
תנהו כליו ושמעון מודה שיש לחוב מנה בידו
לא שחזר שכוין שלא פרע מנה שיש לי בידך
לא היה דעתו על מנה שיש לו בידו לא שהיה כל'
מנה שחזר כל' חזן בדבר כלום דמסתמך על
מנה שיש לו אחר וקנה ויח' שלא קנה י' היה
לחוב ביד שמעון כור חטים וא"ל במעמד שלשת
תן כליו חמשים דינרין שהרי יש לי בידך כור חטים
ונתתה ויחזק דעה שמעון לחזור בו אם היו חטים
פקדון ופירש תן כליו חמשים דינרים במעות מחמשים
לא קנה לו שיוכל לומר שמעון חזר חייב למכור
חטים שכל חובו כדי לפדוע חובותיו ואפי' חס' אומ'
לוי וכל חטים שיה חמשים דינרים יכול לומר לא
צונו ליתן כל חטים אלא מעות אבל חס' א"ל סתם
תן לי דינרים מהחטים שיש לי בידך בעשה לאומ'
לו חטים שוה לדינרים וקנה ואם היו הלואה חצלו
הנפ' שאמר לו לדינרים קנה ונתן לו מעות או
חטים שוה לדינרים בשער שבשוק ה' אומר
לו מנה לי בידך תנהו לכל במעמד שלשת וואמר
לו חזן איתנהו כל' למשחררה וכשתופעו אומ' לו
איתן חזקה עבשיו ואין בדבר כלום ואי' ליתן
לו למזמ' שהיא חייב לממחה ויש חוקים
הממחה ואל חזרו בעט' דלא קנה חזן חזקת כלום
שפרעו אחד כ"ל חס' פילו חס' לא בתורה הלוא
או הפקדן ליתן לזה שצוה המלוה או המפקדן
ערך ליתנו לו על כדחו כיון שאל במעמד שלשת
ה' לא היה במעמד שלשת כשהל' מנה לי בידך
תנהו כליו לא קנה ויכול לחזור בו לש' מתנה מרצו
לש' מתנה מועטת ואם קנה מיד מ' שהמעות בידו
בחזרת הודיה דאית כליו גביה מנה אצו יכול

לחזור בו ה' אומר לחוב לשמעון במעמד
שלשת מנה שיש לי בידך תנהו כליו ושמעון דוחה
את לוי וכן דוחה לו לחזור ולתבוע מרחוב אצו יכול
לא שיכול לחזור בו כל זמן שלא פטר שמעון את לחוב
בפירוש וממנו פטר לפי דעתה אצו יכול לתבוע את
לחוב ותחלה כל זמן שיוכל לגבות משמעון
אמר להן במעמד שלשת מנה לי בידך תנהו כליו ואמר
חלוא עט ואין לו מנה לגבות ממנו ה' חוזר וגובה מחוב
מפני שהטעם ואם ידע לו שהוא עט או שהיה עשיר
באותה שעה והעט אצו יכול לחזור בו לו טעם
לוי שהיה שמעון עט והטעם ורחוב אומ' עשיר היה
והעט אס' החוב שנתחייב ואין כליו הוא בשטר
על לחוב לחב' לא היה ואם לא יבוא לחזקה חס' יש בו
נאמנות בשטר גובה לו חוב בלא שכונה ואם חזן
נאמנות ישבע לו ויטול ואם לא היה אלא מלוה ע"פ
נאמ' לחוב בשבועה הדין לומר עשיר היה בחזקתו
שעה י' לחוב שאמר לשמעון שיש לי בידך
תנהו כליו והיה זה במעמד שלשת כל' שלא חזר בו
לחוב לוי ואם כתב לו שהקנה לו הוא וכל שעבודו
והמחזהו אצל זה שמופקדים בידו אצו יכול לחזור
בו י' אם לחזר שנתתה הלואה או הפקדן לוי
למקבל חזר עייניו בחשבונו ולא היה לו חזקת כלום
ובעיתו במה שהודית לו חס' יכול לגרד בעדים שהוא
אומ' חזקת פטור חס' היה בעדים כשתתרה ליתן לו
(חייב הנזק ליתן למקבל חס' נתנו לו בפרעון חובו
ואם אצו יכול לגרד הטעות אם חמחהו בפני עדים
וכן חס' קבע זמן למקבל ליתנו לו למזמ' ידוע והוא נתן
זמן אצו נאמ' לומר בעיתו וכן אצו נאמ' לומר משכר
היית בך ואם לא חמחהו בעדים יא' שנתמך לומר
טעית במגור דל' חס' במגור דפרעתיך חס' הוא אחד
זמ' והדין בין הנזק ואין המקבל זמ' אצו נאמ'
לומר טעית דאין כסף מגור דהוי במגור במקום
עדים דלא שכיח שיטעה לא אדרבא חס' מקדן
הטב קודם שיודע י' חס' הנזק מודה ע"פ
בחס' וזה מקבל אצו יודע אם טעה חס' לאו חס'
נתנו למקבל בשביל חוב שהיה לו עליו והמחזהו
אצו לפרע ממנו חס' יש לו נכסים לבנות שיכול
המקבל לפרע ממנו נאמ' חזקת לומר שטעה
ויחזר המקבל וגובה חובו מהנזק אבל חס' אין
לו נכסים או שהוא גברא אלא והב' נזק לו למע

مزمز

מי שחזר בו אחר ספרות

לחיות
קעפים. ה' מי שנתפייס להיחלש קודם
שיתן המלוה המעות ללוה יכול לחזור בו ואפילו
אין תירוץ ואם לא חששה המלוה ונתן המעות ללוה
ואין לו ערעור כלום אבל ערב דלחזר בו מתן מעות
פון שקנו מידו טענו יכול לחזור בו. ה' האומר
לאבדו ערעור לי והוא חוזר לא ערעורו שחזר
הערב ללוה ונתן הדשיתנו לערוב חזק וניתן ונא
חזר מרשע ערעורו חזר לא ערעור כלל או שאמר
מלה ערעור לי קין והוא חוזר לא ערעור לא מעלה
בכלל או הטענות ולחזק בזה המורה מעלה או ישמע
הנתבע שבועת היסוד או שבועת התורה אם התנה
במקצת. ה' ערב או קבל שרואים שהנתבע
נכסיו וכולם לתבעו שירצוהו מהעדיבות חזק שהוא
בתוך הזמן. ה' ערב שבה חזר המלוה באנו
והתירה בו שיתבע ממנו מהלוה ואם לאו יפטר
מאעדיבות חזק דעה המלוה והאריך זמן ללוה וקנס
הערב פטר בזה ואצל קבל ונתן היו נכסים דועים
ללוה והערב חזר המלוה דר' הלוה לזן ובעד חומר
מנכסים והאריך זמן ללוה ובעדים נשתדפו הנכסים
בזה מהערב ונרדף להחישב בדיון זה. ה' ישאל
שהיה ערב לחבירו בעביל כותי ונטל הערב מעשקו
מהגוי ונתנו למלוה ובא העביל ונטל הערב בערב שבת
בן השמשות ואמר ליה היה ערב בעבילי לזה שאמר חייב
לו שיחזיר לו משכונ שחזר צריך לו אמר ליה הערב
כבר נתן שבת וחזק עושה שום ערעור פיקו הבוי
לערב עד שיחזר למלוה הדין כמו שהיית והחזיר
המלוה לגוי משכונו לחזר זמן תבע המלוה לערב
ונטל לזה היה ברעם כשחמרת הדין כמו שהיית
לא כמו שהיית אחר שכן המעשה לדרך ונראה ליש
קרבנות כנגד העביל מהכנס ערב ונתנו חזק
בא יסוד שבת הדין עם הערב שהיה לו למלוה לפרש
ערבותו ואם ערב חייב הערב לישל לזו צד החוב מני
הגוי. ה' ישאל שהיה בזה מעשק מכות ושל
ממנו שיחזירנו לו בערב ישראל והורה לזכר והבט
הכותי וישל ואמר ליה בלשון הקדש את מיתה כן
שאל תכלית ערב ואמר בפני הכותי את ערב התורה
שהתירה בו חייב כלום שהיה הוא ערב כבשעת מתן
מעות. ה' שומע יצא ערב לעולם בעביל דאוב

וחזר לו ואוב והאריך שומען לפרוע בשבילו כשכח
דאוב תבעו שומען אמר ליה לא היה לך לפרוע כדבר
פועליו יש לו שטר פדיון ממנו אמר ליה שומען הוצאת
לפרוע כל זמן שלא תפדיו בדי שטר הפדיון והנחת זמן
שטר החוב ביד הגויס הדין עם שומען וחייב דאוב לשלם
כל מה שיבדר שנתן לגוי אפילו שחזר תבע ממנו חמור
שאל כיון ואמר ליה לא וגבירתי יהיה עו' ובעדים או ערעור
שלמים נפרתו שיתבע צד שיטל בשטר. ה' וכן שנים
שקבלו חבירות מבור ונעשו ערבים זה לזה והגוי מצא אחד
מהם וגבה ממנו חייב חבירו לפרוע חלקו מכל חסד
שבא לו מאת הגוי ואם הוא היה משותף לפרוע חלקו והתע
בא לו מכות חבירו שאל פדיון חייב חבירו לפרוע כל
ההפך. ה' יש שכתב שחזר חזק מחד לשמען שדחה
לוי וקבל חזרית עליו לא נשתעבד לוי ואם קנו מידו ער
ערב לשלם חזר מחד זה בכל עת שיתבענו שומען חזק
ערב או קבל שחייבו עצמם על תנאי חזק שקנו מידו
לא נשתעבד מפני שהוא חסד מידה בידי כגון שאמר
תן לו ואם חזק כל חס ייהיה כל וכן או אם לא היה חס
שלא גמר והקנה ואם קנו מידו מעבדו שיתחייב לו כמות
זה אם יתקיים ונתן חסד לשתתף שכל קנה מעבדו חס
בומשום חסד מידה. ה' דאוב קנה שדה משכונ
ומכר לו שמה ואמר שיעשה לו שטר נסב על אשמו ולי
היתשם ונתעבד לו בשביל שכתב שמה שנתעשה ש
עלה וכשגבה לארצות ותבע דאוב לערב שיכתוב לו
הוא שמה על נכסיו והערב טוען אינו חייב אלא יחזיר לו
מעות הדין עם הערב. ה' מי שאמר לחבירו הלוה ואמר
ערב לזמן שכלה לא ערב לעצמו שכתב אלא כל זמן שיתע
חבירו כל וכן אם אמר ליה אחד שהלוה ותבעו היתע
וכל זמן שיתבענו חבירו כל וכן מידו על כל חסד
ואמר לו אינני חס שומען או שכתב אזהרה חייב לשלם
הדין חסד מידה ולא נשתעבד. ה' מי שלא פדיו
קצת הדבר שערב מן שאל כל מה שתתן לו וכן לאו
ערב או מבור לו ואמר ערב או חלוה ואמר ערב לזה
במלך חסד הערב חייב כלום וכל הבאים ואחריו חלקן
עלו חס נקמין. ה' האומר לחבירו ערוב זה לכל
זמן ערב כל ה' מי שאמר חלוה ואמר ערב ואמר צריך
קרב עבד ואשה וקפן
שערבו
נעשו ערבים בשביל אחד ואחד בשביל שנים ובן קעפים
ה' עבד או אשת איש שערבו לחזרים או נכנסו

פדיון

הכללם ונתחייבו לשלם אין חייבם לשלם עד שישתחרר
בעדו ונתאמנה האשה או תתגרש אבל קטן שעלה לאחדים
אין חייב לשלם אף לשיגוריו ב' אשה פנויה שעברה
לאחרים ונשאת דויה כלל ויתה ונשאת שחס ערבה לפ' א' י
אין חייב לשלם עד שתתאלץ או תתגרש ואם ערבה בשטר
בבית ממנה אחד שהפיקה לבעלה ג' שנים שעברו
לאחר כשיבא המלוה לפרע מהערב יפרע מאיזה מהם
שירצה ואם לא היה לאחד מהם כדי החוב חולד ותבע מהערב
מאחר החוב יקח חולקים ואומרים שאם יכול להפרע
משניהם לא יפרע מאחד מהם הכל אלא בכה מזה מחצה
ומזה מחצה ח' אין לאחד מהם שאם בוכה מהכל הכל
ואם אחד מנצי שחרצה הפרע יפרע ואיזה מהם שירצה
פרע אחד מהם כל החוב למלוה ובירידה בעדים
או בדיקת בלע שכתב לו שערעו הכל ח' אף שלא חזק לו
שערעו ואם חולד ותבע מהערב חלקו ה' אחרי
שערב בשביל שנים כשיפרע המלוה יחזיקו בשביל ח' זה
הפרע כדי שיחזק עליו ו' שנים שכתבו ערבים
עוד המלוה את אחד מהם יש אומרים שיכול המלוה
לבעול כל הממון מהערב השע ועיי' בדיקת ע' י

הקבות חזקת מכלולין

שמוחזק במכלולין

אם לעיפס ב' כל דבר המוטל על שחוב ביד האדם
החזקת שחוב שלו ואפי' אם יבא המעורר עדים שהוא
שלו ואם למחזק הפקדונו כל דבר השאיר לו ואם חמשה
לא אחת מהדות ב' או נתנו לי במתנה וישבע היקף אם
טוען שנתן הוא אבל משכן הוא ביד יבול לטעון ב' כח
אמו ונשבע בקניטת חפץ ונכס ואם טוען נתייב כל
ע' כח דמו מעצק משה ומתן שכתבו נכס הדבר
שיביר ממה שנתחייב לו שמה הוא שבור שנתחייב לו
וכשיביר יבדיו שמה חייב לו ב' אפי' אם
מחד המעורר החפץ למחזק בעד' א' עדים שהם
ענה בידי נאמן בשבועת היקף לוג החזרתו לך
א' נאמן לוג לקוח הוא במגו החזרתו לך ואם אמר
א' נתחזיר לא בעדים ואם אמר החזרתו לך נאמן במגו
א' נאמן וישבע שבועה ואורייתא ואם טוען החזרתו לך
בעד' א' ועל ומתו או הלוו לכה למדינת הים נשבע חסר
אמר ואם לא מקדו לו בעד' א' אפי' אם לא חזר ער
בידו נאמן לוג לקוח הוא ביד א' אבל אם מקדו לו בעד' א'

וגם ראשון ענה בידו א' נאמן וישבע שבועה מעדים
שנתנו לו בדיקת פקדון אבל אם מעדים שנתנו לו אדם
יכול לומר בתורת מכה או מתנה נתנו לו ב' אם לא
העדים החפץ בד' המחזיק קודם שכתבו המעורר
לד' אפי' אם אמר בפניהם קודם שהראו דעו כי
הוא ממונה ל' בדיקתו א' קדימ' ב' שפ' נאמן
וראה ויתרה ב' בפני עדים א' שלא יחזירו לו אלא
בנע פל ופל ב' י' שלא יוכל לטעון החזרתו לך
ד' אחד המעורר למחזק מה טיבו א' צל וצ' ואם לו
אחד מחזקתו ל' או נתנו לו במתנה וטען המעורר
לכל הפקדונו ואמר ל' אתחזירו ל' אלא בעדים
וכאחזקתו לו ונתנה לו שלא במתנה ישבע המחזק
שהמעורר מכר או נתנו לו ויפ' א' ב' לא שהמחזק
נאמן בעדים שהם עשויים להשחיל ולהשכיר אבל
בעד' א' עשויים להשחיל ולהשכיר ויש למעורר עדים
שהיה שלו ודמו אותו ענה ביד המחזק וזה חסר
שהחזק לו או שהשכיר לטען טוען לו עדים היקף ב' א'
ל' א' אם נאמן לוג לקוח הוא ביד וכל מחזק הוא ביד
בדיקת החזקתו א' אם היה שלשה שכם ביד המחזק
ואם בלוחות המחזק מועדיו והוא מרד הורש בל' שבע
ואם טוען הורש טען וידד הוא בפני נתנו למחזק או
פכיו לו כדי המעורר נשבע היקף ו' ב' א' עד בדים
העשויים להשחיל ולהשכיר נאמן המעורר בשטוען
השארם או השכרתם לך אבל אם טוען גנובים הם מאת
א' נאמן א' א' י' לו שם נעבה בעיר כח שיתבאר
א' מ' שהוא בידו דברים העשויים להשחיל ולהשכיר
א' א' שהיה ואם לו יודע את שהיה שכל אבל כל מהם
ל' או פנס ל' במתנה והל' טוען שנתנו ממנו אין מועד
אומרים מיד חפץ הביא אשה עדים שהיו ידועים לו שאדם
עשוי למכור כליו ואם טוען א' עליו ואמר את השכרתם
לך או השארם לך מועדיו אותם מיד ואם היו מרבדים
שארם עשויים להשחיל ולהשכיר הל' נשבע היקף
עליו השחיל לו ולא השכיר לו אלא מפל לקחו ועמדו
כליו בידו

הל' אומן שטוען

בדבר שהם אומן
שקנהו מבעליו וכו' עיפס א' האומן בדבר
שהוא אומן אין לו חזקה בכלים שתחת ידו אחד ל'
העשויים להשחיל ולהשכיר ואחד שאת כלם כ' צד
דחה כליו ביד האומן והביא עדים שהם ידועים שהכלים
שלו הוא טוען ואמר לתקן נתנו לך והאומן אומר

לא בא לידי אלא במשכנתא מתנה או שטח חיה
נתתו לי אותה מכירתו לי אחר שבא לידי לתקנו
העפ שמקדו לו שלט בפני עדים ופסול חס שהיה
בד האומן כמה שנים בעל הכל נאמן ומצויא
חזקתו מיד האומן אלא בעל כל פל נתתו לו לתקן
והאומן קומו וחדתו ומכירתו או נתתו לי במתנה
האומן נשבע היקד ונפטר מתוך שיכול לומר
לפני פל ופסול מקדו לתקן בעדים האומן
נאמן מתוך שיכול לומר וחדתו לפיכך נשבע
האומן היקד ונפטר וזו מה"כ איתו להוציא חס
ואם הוציאו הוציל וקראו הדי בעל הכל מבוא עדים
שהוא שבו ונמטלו העפ שמקדו לו שלט בעדים
ג העפ שמקדו בעדים חס העדים שראו החס
בזו חין מפרים בודאי שזה שנה מעשה אלהיה
להם בקימנה כמו שחל חס טוען לא נמטל מעולם
נאמן אבל חס טוען נמטל לתקן ושוב לקחתו ממך
אין נאמן ד חס בטלית יתן מתנת יד אחר
ואז בפני אמרת לאומן למוכרו לו ולקחתו ממנו
נאמן במנו שהיה חזקתו מפרת לי אבל בשבועת
שהאומן חזקו לו או שהאומן חזקו מפרתו לי אין נאמן
ה יד האומן מהאומן חזקו חזקו כשאר כל אדם
ונאמן אפילו בכל שבא לידי בעדו אומן וזו דין א
שכשתא ביא אחר שיד ממונתי (ב האומן)
שאין אומן חס כל בטענת עצמו שהוא שקרן מעלי
הדי הוא כשאר כל אדם ואם אומן שידעו מאביהדי
הוא כדביו חס אלא בפני הדיה לו שישבו חזקה יד
ידיו ודוקא כששתא אחד מות אפיו אמן שאין דרך
לתיח כל כך אמן כלים בבית ב האומן אחר שנת
חביו **הלכה** דין המחזיק בבעל
חיים כבון
ועבדו בבעלים א העפ שהמחזיק בדבר
המטלטל נאמן לומר שהוא שלו ועל בהמה וחיה היו
נאמן דכיון שהיה מהלכת יש להאש שמה מעמקה
כבשה לרשותו וזה שמה מעצמה נאמן בדרך החזקה
בה נאמן חס למעד ער עדים שהיה שלו נשבע וחדת
ונמטל ואם אין לו עדים נשבע המאזיק היקד ועומד
בשלו ובמאז שדרך למקד בהמה לרועה שחדת
ולקחתה מידו ערבות בענין שאינה חולקת לבדה
כלל דיע כשאר מטלטלין ולמאן המחזיק בשבועת
היקד למד שקנה לו ואם טען שחזקה לו כדי דמה

מי שלקח פירותיו

אין שהוא חייב לו כך וכך ישבע בעדות חסין ב
בצע גדול דינו כבהמה ואין לו חזקה עד שיהא שש
מאחר שהוא מדיק חס הוא קטן שאינו מהלך על רגליו
ידיו כשאר מטלטלין ויש לו חזקה מיד אפילו חס יש לו
חס שהגילה לעצמו ולביתו בבית המחזיק **הלכה**
מי ששטח לו כליו בבית האומן חס ישבע בזה
עד שיבא בעל הכל ויטול שלו ודוקא שבע לו חס
עצמו אבל חס לא קנים לו אלא אשתו וצני לו ואף אומן
עצמו ודוקא שחזקו חס הילך טלית אבל חס לאומן
לו הילך טלית לא ב נתתו לו כלו בבית האבן או
בבית המשתה לא ישבע בזה **הלכה**
א חבירו וליקח פירותיו בעל השדה טוען שבגלל לקח
זה חס שמכר לו נאמן בשבועת היקד אפילו יש עדים
שליקח ב חס אין בעל השדה והאין לא נאמן אחר
אל ואין פירות האין והשדה שלפל שמכר לו אין
ערבים למכרו ואם בזה הבעלים קודם שליטס מעבד
עליו ואפילו חס ליקט כדאס טוען שמכר לו גופו
אין נאמן העפל הפירות שחל כן שאין לו שטר ולא
חזקת שש שנים ג האומן אלא וחדות דלנות שלפל
דין מודם בודי **הלכה** א שנים שהיו אומן
בכל חזקו חס שהיו דוכבים על בהמה אחר
אין שהיה אחד דוכב ואחר מנהיג או יושבים בצד עדיה
שלמים המודים בקימבא או בחצר שלשעה זה חס
הכל של זה חס הכל שלי כל אחד מהם נשבע שיש לו
בזה חזקו ושאלו בו פחות מחציו ויחלקו ואם חס אחד
לחבירו חשבע וטול כולו שומעין לו ואם גס חשע אית חס
לשבע חולקין בלא שבועה ב ואם זה חס כולה של זה
אומן חזקה שלי חס חס שלי ישבע שיש לו חזקה
לו בה פחות משלשה חלקים והאומן חזקה שלי ישבע שיש
לו בה ושאלו לו פחות מדביעה ונטול זה חלקים וזה נטול
דביע ג בלא בשאומנים בשפת הטלית שאין בדי שום
אחד מהם ממנה שלשה על שלשה חס חלקים חלקים
אפי שהטלית מחזקת והזהב לצד אחד מהם ואינו יכול
לומר חלקי אותה לרובה שיבא הזהב לחלקי אלא חולקין
אודה נאדכה כדי שיבא לשניהם בשה יאכל חס כל אחד
אומן חזקה בדי זה חס חס שלי וזה חס חס שלי
זה נטול עד מקום שידו מגעת וזה נטול עד מקום שידו
מגעת והשאר חולקין בשה אחד ששבעים על הדרך

המעדרע השטר שלמדע שנים חפילו הדין ה
 המחזיק עדים שהחזיק בו שנים חפילו כלום ויהי
 והוא הדין אם חזקת הכלכלה שנים שיכול לחזור
 ולטעון שני חזקה נאבד קח חמנו כן שלח חזקת
 ולא יתיר לו אם היו העצמות בשני שמדע (מחזיק
 קודם שיטעון טענתו שיש למעדרע שטר עליה
 אם טען המחזיק השטר מקח דבנה לך דבנה לך
 יומא נאמן במגן דאי בעי חזקת מגן דבנה לך
 שנים שהיו עוררים על שדירה הוא של וזה הוא של
 וחזקת אחד מהם דאיהו שדירה כל אחד מהם לאיתו
 שהיו של וזה של אחד מהם או שהביא כל אחד משניהם
 עדים שאכלה שני חזקה והשנים שהעידו בהם לא הם
 השנים עצמם שהעידו בהם לא הם היה אחד מחזיק
 בה מקודם תשאר בידם על המתקבד וכל המתקבד
 ירד בה ויהיה האחד מעניא מינו ועלו הדיניה ואם
 בא שלישי ותקף עליהם וירד לתוכה מסלקין אותו
 ממנה כלל הביא האחד עדים שהיא של אחדותו
 ושאלה שני חזקה והדין תחת ידו והביא האחר
 עדים שאכלה לו השנים עצמם נמצא עדות חזקה
 שלשניהם מוכחשת ומעמידין אותה ביד זה זה
 עידו עליו עדי החזקה שהיא של אחדותו ומורידים
 אותו ולתוכה חזק השני והביא אף הוא עדים שהיא
 של אחדותו שהדין נמצאת ■ עדותו מוכחשת ואם
 ביד אחד נאמן ממנה חזק הדאשן ומעידים אותה ביד
 שניהם וכל המתקבד ירד בה כלל זה הוא של אחדותו
 וזה הוא של אחדותו זה הביא עדים שהיא של אחדותו
 וזה הביא עדים שהיא של אחדותו שחזקה וזה חזקת זה
 שהביא עדים שהיא של אחדותו ויחזיר הפירוש שאלו
 חפילו אף עדים שאכלה לא על פיו שהדין לא כן כלום
 ואין חזקתו לאייה של חזקה שהיא עמה טענה כל
 הצעלים אותה כלום חזק זה המחזיק ואמר על אחדותו
 היתה וזאת מסדירה לו וזה שטענתו תחלה שהיא של אחדותו
 כלום שאין קומץ עליה והדין הוא של כל אחדותו ■
 שאמר של אחדותו של חזקה מאבותיו הן טענה נכונה
 שהדין תחלה תלך לבידיו הדאשן נאמן ומעמידים אותה
 בידו והוא שטען בו בעצמו בפעם כי אכל חס יצא מבד
 וחזק וטען אף שומעין לו דאשן שגמל (מיהו למען)
 שקדו ואם טען בתחלה ואמר לו של אחדותו ולא של אחדותו
 חזק שומעין לו בטענה זו האחרת חפילו בעצמו בפעם
 ביד ביד שחזקו חזק וטען בשמעת תחלה בפעם

בד הכל מה שאמר חזק כלל יכול לחזור ולטעון כלל ואם
 שאכלו חזק חזק כלל של אחדותו ולא של אחדותו יכול כלל
 כלל של אחדותו של חזקה מאבותיו הן שחזק בזה כלל
 הביא המעדרע עדים שזו השדה שלו וזה שבתורה טען
 מבד לך חזקה והדין שטרי והוציא שטר מקוויים טען
 שהוא מחזיק חזקה כלל בעל השדה וחזק כן הוא חזק היה
 לו שטר כשר ואבד ולחזק זה שטרי כדי לראות עליו שומעין
 שמבד לו בחזקת מאבד ולא דעה היה עומד בשטרו שהדין
 מקוויים הוא חזק נאמן ואין מוציאין השדה מתחת ידו וטענה

היסוד קמח המעדרע על השדה והוא ער

ובו ב' סעיפים א' ראובן שמכר לשמעון
 שדה והיה לו מעדר השטר ובה לו מעדר על השדה
 ולטעון שראובן גזל אותה ממנו טען שומעין לו ואין משמין
 על ראובן שיביא על חזקה שדה והדין חזק כלל זכותו
 לו היחך תעיד על המכר והוא ותעיד כי וכן חזקה ער
 לו בשטר שכתב השדה פלונית של ראובן מאד מזרח
 חז מעדר ואחיל ועשה השדה קים כל אחד והעיד בשטר
 חזק זכותו ואינו יכול לחזור ולטעון א' טען הער
 וחזקת אחד הוא ששטר קים כלל כל השדה וחזקה חזקה
 הקמוך למכר בלבד הוא שראובן הן טענה הנשמעת ויש
 לו מעדר על כלל השדה חזק מאותו תלם והוא שיש בתל
 פ' חזק שהדין שיעור שדה חזק כתב שדה ואם אין כתב
 שדה לא קרקע אין לו לא תלסקט ■ דין החזקת בידים
 השטר יכול למעדר מעט שיכול לומר לא ידעתי מה היה
 כתב בשטר מפני שהדין יכנס יכנס לקיים שטר אע"פ
 קדחוהו ה' בא שמעין ותלך כלל ואמר ליה הנקונה
 שדה פלוני מראובן ובעצתך חזקה אותה חזק ליה לו
 לך חזקה אותה שהיא טובה יש כללי מעדר עליה ולא צו
 זכותו שהדין לא עשה מעשה וימנע דאקח בשדה חזקה

שיעור בכך אכל חס כשר ואמר ליה חזקה מביא עדים לירד מראובן המעדר בכך קמח מי שאבדה לו דרך שדהו

ובו ב' סעיפים א' ראובן שדהו בן שדין חזקה השדות המקיפות
 אותה לארבעה אנשים בן שדין חזקה שגזן מאחד
 הדין כל אחד מהם דוחהו ואומר שמא דרך שלך על
 חבדו הוא לכיכר יקנה לו דרך במחאה מנה או יפדח
 באור ■ וכן אם היו ארבע שדות לאיש אחד שקנה
 אותם מארבעה חזק לו עליו דרך שהדין אומר כל עתה

אם אחריו לכל אחד שטח חזק יוכל לעבור על
 אחר נגדם ואם קנינו מכל אחד מהם כל זכות שיש לו
 אכלאם היה בעל השדות המזיקות איש אחד ואם
 בעל המצר מתחלה ועד קוף הלא וכל מקום דרכו
 מלך וילך לבקצרה בזמן שדה שירצה בעל השדה
 ואם החזיק בדרך ולא נזכר הוא דרכו מקלקל אותו
 ממנה לא בזה בזה

שאלה חזקה קמט אלו חשונות

והא דרשין והא דכורפסין
 והגל והלם והדש שוטה וקטן וכלא קטיפס
 ראובן שאכל שדה שמעון שם חזקה וטען שהיה
 לקחה בידו והביא שמעון עדים שהיה ידועה לו וכן
 הביא עדים שהאוב ידוע שהוא שותפו או ארסו או
 אפטרופוס ומפני זה לא מניחה תחלה השדה לשמעון
 וישבע היקט שלה מכר ולא נקט אכלאם לא הביא
 שמעון ראיה שהאוב היה שותפו או ארסו לא ראובן
 הדין מעצמו הן הוא שותפו ומכר לו נחמה במגו שהיה
 יכול לאגט שלה היה שותפו מעולם ב שדה של שמעון
 שותפו שאין בה דין חלוקה חלוקה שאכלאם מהם כולה
 כמה שנים חזי הוא בחזקת שניהם ואם יש בה דין
 חלוקה ואכלאם אחד כולה שם חזקה יש לו חזקה ג'
 הן שהוא שותפו על שותף אביו ואחיו בכלל בעיניו
 אם אכלאם נכחי זה שהוא שותפו עליו חזקה לא עלתה
 להם חזקה ו כשתלק מעל שניהם מחזיקין זה
 על זה ה ימש דחוק הדין לחתך בנכחי חמיו ו
 חב בנכחי הבית וכן הבית או הן בנכחי האם דינסכך
 בנכחי האב וכן בנכחי הבן ה האחים שאוכלים
 על שותף אחד וביסא לכולם ימש שאין להם חזקה
 על זה ח אם אחד עשיר ואחד עני ואין לכולם
 ואחיו מוציא עליו והעני הוא דר בבית המיוחדת לאחיו
 אין לו בה חזקה פא האיש שאכל בנכחי אשתו
 שם חזקה אעפ שהתנה עמה שאין לו פירות בנכחה
 ואפלו התנה עמה כשהיא אדוקה שלא יירשנה ואחל
 אכל ובה והדש ועשה כל מה שעשה וכן האשה
 שאכלה פירות בנכחי בעלה ובשת משה בהם כחמה
 כמה שנים אעפ שיחד לה שדה במזונותיה ואכלה
 שדות אחרות אין אכלות ראיה י מתגדשה אפלי
 ספק גידושין הדין הוא כשאר כל אדם יא אין מחזיקין
 בנכחי אשת איש כמו שיתבאר בטור אבך העשר
 סימנא יב ראובן שמכר פירות שדהו לשמעון
 לג שנים ובה לו ואכלאם אותם ג שנים לא עלתה לו

חזקה יב מי שהחזיק גזלן על שדה זו או אחר שהחזיק
 אביו שם הדגים נפשות על עסקי ממון אעפ
 שאכל שדה צ כמה שנים לא עלתה החזיק ותחזור
 שדה לבועלם וכן המחזיק בנכסיו אפלי חלה יב
 הכות שחל כמה שנים קרקע הידוע לשרא חזקת אכלת
 ראיה ואם לא הוכח שטר תחזר השדה לבועלם בלא שם
 שבועה פא וישרא שקנה מבנות קרקע הידוע שהיה
 של שרא דינו כמותו ואין אכלתו ראיה יב טענה הישרא
 הצא מחמת בנות ואמר בפע לקחה הכות שמכרה לו
 כמה הישרא המעשה הן נחמך בשבועה מתוך שטר
 לומר אע לקחתה ממך והדין אכלתה שם חזקה יב
 החזיק הכות בקרקע ובתגריר ושהתה בידו של שנים
 חלף וטוען קנינה מתוך אחד שנתגריר נחמך יב
 חשו אין אכלתם ראיה מפני שאין להם כוונה שתעמוד
 הקרקע בידם אלא תחזר לבועלם וכן המחזיק בנכסיהם
 אין אכלתם ראיה יב אין מחזיקין בנכסי קטן אפלי
 הגדול כיצד אכלה בפני כשהאקטן גשנים ושנה אחר
 שנה אחר שהגדיל וטען חתה נתת לי חתה מכרת לי
 חייב כלום עו שאכל של שנים שנים נפוצה אחר שהגדיל
 פא הא דאין מחזיקין בנכסי קטן דוקא בשידוע שהיה
 עליו אכלאם חס חיינו ידועה חזקה במגו שפיה כוונה
 לא היתה של אביו כמעולם ואם החזיק בה ג שנים בחיי האב
 ואחרי מיתת האב בה במהקטן לעד עדין אין שומעין לו
 ואם עדין רכיש עדים על חזקתו מביא ומקבלים עדותם
 חלוקה שהמערער קטן ואם יצא קול המערער החזקה ברא
 שיעץ קול שבת ורח משכונת בזה ידו חס יצא הקול ברא
 האב קודם שהחזיק בו של שנים שהיתה המעשכונת
 בידו לשנים ידועה וכל השנים אחרי מות אביו לא
 חזקה אכלאם חזקה בה ג שנים ברא האב קודם יצא
 הקול ואחרי מיתת החזקה פא מי שהחזיק בנכסי קטן
 ואמר משכונת חס בדי ויש לי עליהם חוב כל וכן הוציא
 ולא רצה אמר לקוחים חס בדי נחמך שהדי אפלי מוחזקת
 שהיה של אביו של זה ואדי זה גובה בשבועה מה שטען
 ותחזור ליתומים אכלאם יצא עליה קול שהיה של יתומים
 בענין הקול שיתבנו במקור חיינו נחמך שהדי אפלי מחזיקין
 בנכסי קטן ותחזור השדה וכל הכירות שאכל ליתומים
 עד שיגדילו ויעשה עמהם דין פא אכלה שם חזקה
 בחי אביו ממנו שיכול לומר לקוחה היא בדי מחזקה
 נחמך לומר חובי שלי על אביוס וגובה אותה מהפירות לגובה
 שלא בשבועה מתוך שיכול לומר שלי הן פא החזיק בה
 המחזיק ג שנים בחי האב ובשעת מיתת האב היתה

בחזקת האב חבל כל החזיק בה שלש שנים אחר
 שהוציאה מיד המחזיק ומת והנח בן קטן מעמדיו
 אותה בחזקת הקטן ואין מקבל עות במחזיק לחזקת
 בה בין שהבן קטן ואמנה בחזקת אביו בשעת מותו
 ולאחר שירד הקטן יבין המחזיק עדים חס מעדים
 שהחזיק בה ג' שנים כדאמר ברי האב מוציא אותה
 מיד הקטן ונותנם אותה למחזיק חבל חס שהתיר
 ביד האב ג' שנים או מקצתן בידו ונשאל האב ביד בן
 אחר שהתיר אותו מעצמו אותה מידו חבל מה שהתיר
 ביד הבן בעדו קטן אינו מעמדו לתשלוש לשנים שני
 חזקה של אביו כי החזיק שני חזקה בידו יתנונם
 וטעם שהאפטרופוס מכלל לו ואביו שערך לו דמי חזקה
 כן אריק אביו של בעל השדה או לאו כשי משפחתו
 לו חזקה שכיון שהוא אריס של אביו חזקה ממנו
 הבעלים בידו חבל חס זה הוא טעם שהאריס חזקה
 ואכלה חבל שני חזקה מעמדים אותה בידו ואומרים
 לבעלים חזקה חבל שני חזקה שנה ואלו מחזיקים בידו
 כן אריס של אביו חזקה שהוריד אריסים תחתיו וש
 לו חזקה שאם מורידים אריסים אחרים לבעל חס
 הוא שותף חבל חס חזקה לאריסים אחרים שהיו בה
 אצל לו חזקה שמוח ממנה על האריסים עשו אותו
 כן אריס שירד מאדיו ונחלה ג' שנים חזקה שירד
 החזקה כן הוא מוטעם שהיו בוטעם בקרקע או
 מוכרם אותה שנים רבות אצל חס חזקה ירדו מאומות
 חס חבל אותה ג' שנים אחר שירדו מאומות יש חס
 חזקה: כן האפטרופוס אצל חס חזקה בין שהיה
 אפטרופוס על שדה אצל על שדה נכסים בין שמונה
 אותם בין שמונה אותם חסו היתומים וגליתותם
 והנח אותם בין שמונה אותם אפטרופוס על הוצאתו
 וחכמתו הואיל חס משתמשים בדשות אין להם
 חזקה: ל עמדו האפטרופוס ממנו ואכלו ג'
 שנים אחר שערך חזקה לא המחזיק בהקדש
 ענים או של בית הכנסת אין לו חזקה ואם יש גזרים
 ממונים עליו שכל חזקה **לן מי שירד**
לתוך שדה חבירו בתורת
 משכן וחזר ועשה
 סטר מכירה וכו' קע"פ
 א מי שירד לתוך
 שדה אחת בתורת משכונן אין לו בה חזקה אם
 ידוע שבתורת משכונן ירד לתוכה ואם חס שם לא
 קול בעלמא נתבאר בסתמא לא ידע עצה טובה למשכן
 למחות בסוף כל ג' ונח יכבש זה שטר המשכונן

אחר שישכח הדבר ויטען לקוח הוא בידו כהוא
 ומשכן פדיון לו כריה לעשר שנה ולבית דאכלה
 ג' שנים אמר ליה אי מחזיק לי מטב ואין לו חזקה
 שטר משכונן ואטען לקוח הוא בידו: ב נתגלה
 הממשכן לבנו במתנה וחזר ועשה שטר מכירה
 לבטל המשכונן שטר המכירה אינו כלום והמנועות
 שנתן יותר על המשכונן אינם אלא כמלוה על פה
 ג היבא שידוע שירד בה בתורת משכונן יד שח
 לו בה חזקה לעולם חבל חס ידוע ששמו ימי המשכונן
 והחזיק בה ג' שנים חבל ידוע שחס חבלה ג' שנים אחר
 שכל ימי המשכונן יש לו חזקה וידוע שחס העדו ידוע
 ששדה זו משכונן חבלו וידוע ידועים לכמה שנים
 חבלו החזיק בה כמה שנים אין לו חזקה ואם העידו
 שאשמה חבלו קטן ואכלה שלש שנים משנה לאשמה
 חבל ידוע שחזקה דקטן משכונן שנתן: ד ראו
 שירד לתוך שדה שמעון בתורת משכונן והיה לאשמה
 חבל שמעון עוד תביעה על פה ואינו יכול להוציאה
 מידו וכל ימי המשכונן ודעה לעכב השדה ולאכול
 פדיונו עד כדי התביעה שיש לו חבל שמעון והחזקה
 לו חבל חס ידוע לנו שירד לה בתורת משכונן אינו חס
 חבלו חס החזיק בה ג' שנים אלא צריך להחזירה מיד
 ביד שכל ימי המשכונן ואם אינו ידוע נאמן על העדו
 האחרת במגו שהיה יכול לטבש שטר המשכונן וכל
 לקוח הוא בידו ובשבעה ידוע שחבל כבד הפרדות
 כדי התביעה שטוען עליו אכל חס בח לתבעו קודם
 שיאכל הפרדות אינו נאמן לעכב הקרקע בידו: ה
 ואם אינו ידוע שירד בתורת משכונן אלא שיתן עלה
 קול בכך חס ידוע הקול קודם שהחזיק בה אינו נאמן
 לטען לקוחה היא בידו ואם ידוע הקול לאחר שהחזיק
 בה ג' שנים חס היה טוען לקוחה הוא בידו היה נאמן
 חבל חס טוען שיש לו עליו תביעה אחרת ודעה נאמן
 הקרקע עד שיאכל כדי התביעה במגו שהיה יכול לטען
 לקוח הוא בידו אינו נאמן שהורע כההמגו כן שיתן
 קול שירד בתורת משכונן לפיכך לא היה חס לטען
 לקוח הוא בידו: ו כמו שהיה בין דאבן ושמואל
 הד' בינו ובין ידוע שמעון חס מנת שמעון ובא לטען
 כבד ידוע שחס חס בעטן שיכול לטען לקוח הוא
 בידו נאמן גם על הפרדות שאכל עד כדי התביעה ואם
 אין יכול לטען לקוח הוא בידו אינו נאמן גם על התביעה
 האחרת אלא שבה ידוע שחס שיש ביעים שהאב
 מעבדו במעבד בידו בין בעד הטענה שהיא
 התביעה

החבירה האחרת שיש לו עלובין בטעות מהו שהיא נקמה
 בדון חבל כנגד היתומים שאין להם טענת בריה נטל בלעז
 טענה וימשל הכל מאי דמצי אבהון למעט ולהשבעו טענה
 לא ליתמי אפילו בשמא י ידו לתוכה בתורת משכונת
 ואפלה ג' שנים ואין עדים שבה ליה בתורת משכונת ואומ
 שמיין יש לו להחזיק בתורת משכונת שתי שנים נחמק
 במגדו לקויה היה בידו אפילו אם טען המלוה שטר משכונת
 היה נאמר

קנא דין או שאין

אכילתן ראה

אכילתן ראה אם הביא עדים שמכר
 להם הבעלים שדה זו או נתנה להם במתנה דחיות ראה
 אן מה גבול ובעל בנכסיו אשתובא דה נכסים אמריו בנכס
 אן ברזל או בשדה שייחד לה בכתובה ובשדה שכתב
 לה בכתובה ובשדה שנתן לה משלו אבל בנכסיו מלבד
 על דהיה ב' אשה בנכסיו בעלה שהביאה עדים
 שמכרה לה יתבאר בטור אבן העזר ג' גזל כיצד
 (א) שהוחזק בגל על שדה זו אע"פ שהביא ראיה בשטר
 וחזרה הבעל בפני עדים שמכר לו שדה ולקח דמים
 בעלים אומרים לא מכרנו לא מפני היראה חזינו לו
 מעות וזה השדה מידו ואין לו כלום ואם היעדרו העדים
 ובעתה מנה לו כל וכך מוציא השדה מן הגל והחזיר

קנא דין או שאין

להם חזקה מתייש להם
 חזקה וכו' שפן אחד א כל א' שאמרנו
 א' להם חזקה בעתה יש להם חזקה שאם אכלה הב' ג'
 שנים וטען שהבעלים מכרה או נתנה לו יש לו חזקה
 אבל אם טען שהיא דושה לו מאביו שאכלה שחזקה
 א' לו חזקה ואם הביא עדים שחזרו הבעלים לחזו שטורה
 או נתנה לו מעמד דים השדה בידו אן מב' הגלן שאע"פ
 שהביא ראיה שהודו הבעלים לאביו שמכרו לו אינם יליה
 כמו שנתבאר וכ' ב' הגלן אפילו בא בטעות אביו יש לו
 חזקה אבל אם בא בטעות אביו אביו א' לו חזקה

הלכות נזקי שכנים קנא

הוצאת זיז ומרזב והעמדת קולס

ועצת קדוה
 א המבקש להוציא זיז מבתו על דויר
 חזר הביח כל שהוא בעל החצר מעבד עליו שהרי
 מציין בראיה בעת שתולה בו ומשתמש בו ג' הוציא
 ונתחזק ולא מיחה בו בעל החצר לאתר הדי החזק בעל
 החצר ג' היה בזק טפח החזק באויר החצר כגדו ואם

דעה בעל החצר לבנות תחת הזיז ולבנות תשמישו
 בעל הזיז מעבד עליו ואם אין ב' זיז טפח לו החזק
 באויר החצר וכל עת שידעה בעל החצר לבנות תחתיו
 ולבנות תשמישו של זיז אין בעל הזיז יכול לעבד עליו
 ו היה הזיז שהוציא דחבוס טפח ומשוך באויר חצירו
 של חבירו ו טפחים ולו ממה בזה חזק ב' עליו ואם
 דעה להחזיק תחת הזיז עד שיעשה ו על ו מרחיב
 ואין בעל החצר יכול לבנות באויר חצירו תחת הזיז
 כלום אלא הנח לו תחתו גובה אויר עשרה טפחים
 כדי שישתמש ב' זיז: ה' יש מי שכתב שכל זה
 אינו אלא בחצר חבירו שאין לו בו לפתח ונאחלו
 אבל בחצר של שותפים שישעלו פתחים ונאחלו הם
 דועה להוציא זיז לפע חלונם להשתמש עליו אינו יכול
 לבנות בו שהרי מחלונם דושה בו ומה יעשה לו הזק
 וגם לבנות בו שהרי מחלונם דושה בו כגדו בלח הזיז
 אינו יכול לבנות מפני חלונותיו ו הוציא להוציא
 צבור על חצר חבירו כדי שיקלח שם המים או שעשה
 מחסלה על פתחו כדי שיהיו המים נחלים ויורדים
 לחצר חצירו בעל החצר מעבד עליו ואם לא מיחה
 בו החזק זה בצינור דעה אחר לקטוע הצנור בעל
 החצר מעבד עליו שכשם שהחזק בעל הגג לפסוק
 ממנו לחצר חבירו כך החזק בעל החצר שיהיו מים
 גמ של חבירו באים אליו לנשותיו ז דעה בעל
 הגג לעקור הצינור מיד זה ולהחזירו לצד אחד או
 שיהיה צריך ודעה לקטועו א' בעל החצר יכול לעבד
 עליו שלא החזק אלא בממני הגג והדי הם בדים וצלו
 מכל מקום ח' וקאם דעה בעל החצר לבנות תחת
 הצנור אין בעל הגג יכול לעבד עליו שאין הצנור
 עשוי לתשמיש ב' זיז כדי שיחזיק באויר חצירו שאינו
 עשוי לא לקלח המים לו ראובן שדעה להחזיר
 שפני גנותיו ליה בע' ד' יכולים לעבד עליו י' מי
 שאוריד מי גבו על חצר חבירו ולא מיחה בו והחזיק
 בדבר זה אם המים מגופים ודעה לקבצם לניקוס אחד
 ולעשותם צנור עושה וכן אם היו בדים דרך צנור
 מגקוס אחד חילקם על לחוב הכותל והחזיק בטיפים
 עושה ואפילו לבנות על גבו מתי עדיף עד שידרו המים
 במהרה לחצר חבירו בזה שהדי הוחזקו מימנו שמה
 לידד לחצר חבירו: ט' מי שפח להגדה השופב
 כדי שיהיו יורדים מגקוס גבוה שזה ודוי מוקים בה
 הוא אין שומעין לו וק' כ' בדים יש מתיר גס בזה:

פ' חוש
 ה' חוש
 י' חוש
 כ' חוש
 ק' חוש
 י' חוש
 ח' חוש
 ו' חוש
 כ' חוש
 ל' חוש

תשמיש ויכול ראובן לטעון שע חפרית מקומות לא מצדד
כדי שיהו מוכנס עד שתקנה ממנו או שתבקש ממנו ומה
לך ותבעה הקדושה בלא חפירה בכותל כדי שלא יתמאס
כותל בעת החפירה: פ ראובן החזיק בגנעית קורות
בכותל הידוע לחבירו ונפל חורו כותל אחד הצעל ונפלו
חצלו לנעוץ על חותו כותל חדש וכל שכן חסיה רעוע
ובתל ראובן לשפצו ולתקן חבירו יכול לטעון על ידו

להתעורר

254

חצירו שלבוי ופתח עליו חלונות כי כד יציעהם שלבויים
ועתה מכר הבוי חצרו לשמעון ואמר שמעון לדאוב קטנם
חלונותיה הדין עמו ואפילו טען דאוב שלקח מהבוי. כל
ישאל שהיה לו חלון פתוח לחצר הכותל וקטנם אותו מבחוץ
והגדילו פתוח לצד פנים לחצר זמך מכר הכותל חצרו לשמעון
ואותו הישראל בונה כותל גדול קרף כותלו לקטנם החלון
וטען הישראל חצי מפני הכותל חתמתיה מפני הקץ דאיה
ועתה חציה לפתחו אינו יכול לחזור ולפתוח כיון שקטנם
חוציה לו ושייר הכותל כולו לפנים גילה בדעתו שעקרה
מל' השתמש לחודה ונעשה בחלון שארם עושה בתוך שטחו
ועוד יכול הקונה למצוא מנחתו חלון זה שתומה מבין
שפתוחה היתה וקתמה יש לחוש שזו הכותל שתמה
וכע"ז חשקה בדאוב וקטנם לטען הטענה כי כל
מי שהיתה לו חלון בכותלו ובא חבירו ועשה חצר בצדו
אינו יכול לומר לבטל החלון קטנם חלון זה כדי שלא יפסול
ביושרי החצר כדי יקרה לו זה ואם בא חבירו לבנות
כותלו בגב החלון כדי שיקרה היקף לא יתכן צריך להדחיק
את כותלו מבגד החלון ואמרו כדי שלא יאפיל עליו
וכיון שהדחיקו אותו העפ' שמתפיל אל' להדחיקו
יחרי' היתה החלון למטה בכותל כופה את חצירו לבנות
מגרה בדחוקו וזמנות ולא הבגיה הבג' וזמנות כדי שלא
יביטו מהחלון היתה החלון למעלה בכותל ובנה חצירו
כותל בגב החלון מלמטה אם היה מראש הכותל שער
על החלון גובהו זמנות חו' יותר אינו יכול למנעו העפ'
שלא ידחיק מהכותל כלום שהדי' לא האפיל עליו ואינו
מזיקו בדחיקה אבל אם נשאר גובה מראש הכותל על
החלון פתוח אל' זמנות מופהו למעט הכותל כדי שלא
יעמוד על ראש הכותל וישקוף מהחלון או יבנה הכותל
על החלון וזמנות והיה הכותל דחוק מהחלון וזמנות
כדי שלא יאפיל עליו יצ' וידאיה: כל' בנה כותל מצד
החלון צריך להדחיק מהחלון ספח ומגביה הכותל ו'
זמנות על החלון או כונס ראש הכותל כדי שלא ישב
עליו ויצ' וידאיה: כל' בנה שני כתלים משני צדי
החלון צריך להיות ביניהם רוחב זמנות והחלון נמצא
חודש על יסוד על גביהם חוץ הדחיק הקיבור מהכותל
שיש בו החלון וזמנות כדי שלא יאפיל עליו: כל' עשה
גב משופע אל' חלון חבירו העפ' שאין עליו תשמש
קבוע צריך להשיב למנוח וזמנות כל' אם פתח
בפתח עליו חוץ חוץ חוץ ומשם נכנס חוד לביתו
אם בא שכינו לבנות אינו צריך להדחיק כלל: כל'

במיד לבית בור זה או מקוה המסגה או כותל
האמה מצד חבירו כדי שלא יבלעו המים ויזיקו כותל
חבירו י"ח חבן שהבובס מכה בגוים עליה עד
שיתלבם צריך להרחיק אותה וז' אמות מכותל חבירו
שמעך שהבובס מכה עליה המים ניתנים ומסיקים
לכותל י"ב רחוב שהיה כותל קומון לכותל שני
במקום ובחלואים לעשות כותל שע כנגד כותל
שמעך עד שיעשה הג' כותל (כמין) כותל שני
מגבב עליו עד שיהיה מכתל חמות כדי שידעו
בזדבוס ותתחזק הארץ י"ג ב"א בכותל גנה או
בעיר חדשה בכותל חצר חבלי בעיר יסנה כבר
נתחזקה ובונה כנגדו בלח החזקה י"ד וכן אם לא
היה בחורף כותל שמעך שכונה כנגדו וז' אמות
חיבו מרחיק ארבע שמועע הדגל מלהלך שם שהבובס
שהוא פחות מ' אמות חיבו צריך חזק הארץ
ט"ו הכותש והדיפות וכו' וכן בהם בתוך סלוא וכו'
שמכה ממנו לחצר חבירו עד שנגד כפי החבית
שעל כי החבית ה"ז מסיק בחיצו וחיבו להרחיק כדי
שלא ינזק או יבטל ממלאכתו שאז קת וחס ה"ז
בעת הנדנוד חיבו לשלם שהדי מכוחו בא הנזק
י"ז מרחיקין את הקולס מה שובך של חבירו וז' אמות
כדי שלא יתקפו הנמיה בעת שמעך הקולס ותעלה
לשובך ותטפל את הגזלות י"ז מרחיקין את החבית
מק המזחילה של חבירו וז' אמות כדי שיהיה מקום לעל
המזחילה לקוף קולס ולתקן מזחילה שלו הוא י"ז
והחזיק בה י"ח מי שבח לחפור בור בתוך שדהו
סמוך למצד חבירו חס שדה חבירו חיבו עשו לבור
סומך ואינו יכול למחוח בורו וחס ימלך חבירו לחפור
בור בעצו צריך להרחיק מכותל הבור שעה טפחים
עד שיהיה בקטל שעה הכודות עובי שעה טפחים
ואם הייתה שדה חבירו עשויה לבורות חיבו סמוך
עד שיהיה מהמער ג' טפחים ויחפור ושיבא חבירו
לחפור ירחיק מהמער ג' טפחים כותל שדהו
והפורה י"ט החופר בור לתוך שדהו ומכד חצר שדהו
ובח הלוך לחפור נס הוא בור צריך להרחיק כל שיעור
הרחקה אפילו אם הייתה עשויה לבורות כיון שהראשון
בהם עשה שהדי בשל חפרי כ' רחוב חבלי גומא
בחצרו שם נשמים יקלחו לתורה וכו' שבו המים ב' קצס
ועובדים וידך האמות מרחק שמעך חייב רחוב (לשון)
הזיקין ט"ז ימש שלא חמדו וכו' חק שעה טפחים

בין בור לבור קנה לא בארץ הרים צמחים ודפוח חרשין
צריך להרחיק יותר לפיכך צריך להרחיק בית הכסא
מבור חבירו עד שיכירו בעצמם שאינו עובר מלחות
בית הכסא לבור ולדונחא מלחא ירחיק חמשים אמה
כ"ב מרחיקין את מקדן קבוע מהעיר חמשים אמה כ"ג
ולפי הדוח התבן בעת שזורה ויזיק לבוע העיר וכן לא ששה
חדם בור קבוע בתוך שלו לא חס כ"ה היה לו חמשים אמה
לכל רוח כדי שלא יזיק התבן לנטיעת חבירו או לעירו
כ"ג מרחיקין את הנכילות ואת הבור קצין ואת חבשונות
והדבורים מהעיר חמשים אמה וחי' עושים בור קצין
לא למחוח העיר מפני שדוח מרחיק יתחמה וממעות
הזק עיבוד העורות כ"ד מרחיקין השובך מהעיר
חמשים אמה ולא יעשנו בתוך שלו אלא יסלחו חמשים
אמה לבור וחס לקחו כמו שהיה מפלוח הוא בתוך
הרי הוא בחזקתו ואם חס יכול לחזור לבנות שטועם
ללוקח לומר ראשון עשאו ברשות לח שנה נגד יחד לש
נגד רבים כ"ה מי שהיתה שדה חבירו נטועה גפנים
או שאר חילנות (וכן הוא לנטוע בתוך שדהו גפנים
בעד גפנים או חילנות בעד חילנות צריך להרחיק וז' אמות
כ"ז בארץ ישראל חבלי מרחיק ב' גפנים לגפנים
וב' חילנות לחילנות שתי אמות וכן גפנים לשאר חילנות
חבבע אמות וכל מקום חס ביה בדר גפנים זה סמוך
לגדר וזה סמוך לגדר כ"ז מי שהיה חילן חבירו נטוע
לתוך שדהו קוצץ כמלא ממדע על המחר ישה ובהרוב
ובשקמה כל הנטועה עד שיהיה שקול כנגד המצר (וכן
אם היה נטועה על בית השלחן של חבירו או על בית
קוצץ את כל הנטועה עד שיהיה שקול כנגד המצר
כ"ז חילן שהוא נטוע לרשות הרבים קוצץ כדי שיהיה
עובד ברוכבו כ"ח רחוב יש לו תחת הנטוע נטועה על
עליו של חבירו ומעבדו מלחא גוויכו לוי לקון הנוף
המנעכו כ"ט חילן העומד על המצר ארבע שעות טפס
למנו שדה אחד מהם שעה סחולין פירותיו ל' רחוב
שחפר בור וידד ומצא שד שי' חילן של שמעך בבור
שדהו קוצץ וחופר והעטם שלו ואם היה קרוב לחילן
שמעך בור י"ז אמה שרשים של שמעך וקוצצם ונטעם
לו ואם חיבו צריך לחפור בור ויפחו השרשים של שמעך
בתוך שדהו הדי הוא מעומק של שעה טפחים כדי שלא
יעבב המחרשה וכל שורש שנמצא בתוך ג' טפחים
קוצצו וחינו חושש שמא יבש חילן של חבירו שדה
בתוך שלו הוא חופר ל"א מי שבח לעשות מעשה של

שעת

טוען חתה חמדת לילעשות או מחלת לי אחד שחיות
או הוכר הכסף ושתקת ולא מחית בר והעסק אומעשיו
הוא שחיות ולו ידעת מקורם או שחמד כשדחית
מחית כל ואחד חמדת עיתת דחית או חסות ואחד
מזחה חות מיוס אל יוס כד שתקבע העסק ככל לו
וכיוצא בהם על העסק להביא דאיה וחס לז הכח
ישבע המטיק חסות ופטר מל החזיק במק שחית
לו חזקה בגון עש וכל וכו' וצא במק וטען המטיק שחית
מידו שלעסק על המטיק להביא דחיה שקנו בידו
ואם לז הביא ישבע העסק חסות שלח קט מידו וקלן
זה הדין **קנו דין מי שירד לאומנותו**
שלח חות שחית **שחית**
לעיר חסות **א** אחד מבני המבוי שאינו מפולש
שחית ליעשות דופא או אומץ או בדדיו או קופר
שחית או מלמד תנוקות למוד שחית שלח חסות
בע המבוי מעכב עליו מפני שמדמה עליום הנכנסים
והיוצאים ואפילו נתיצו לו כולם חוץ מאחד או מעבד
תקמי שיש לו בית בחצר השותפת לו יש חסות לו
מלא **ב** חמת שבחצר יכולים השכנים למחות בידו
ולומר לו אי אנו יכולים ליש מקולה נכנסים והיוצאים
לא עושה מלכותו בחנותו ומוכר בשוק אבל חסות יוס
למחות בידו ולומר אי אנו יכולים ליש מקול הפגוש
או מקול הדחיס מחצר שכבר החזיק לעשות כן ולא
מחוצות **ג** וכן יש לו ללמד תנוקות ושלח חסות
בדוך ביתו ואין השכנים יכולים למחות בידו ולומר לו אי
אנו יכולים ליש מקול התנוקות של בית רב וזה לכל
מילי דמנחה שאינם יכולים למחות בידו **ד** בע מבוי
או בע חצר שעשה אחד מהם חומץ ולא מחו בידו
שחית החזק והיו העם נכנסים ויוצאים לקנות ולש
בכל עת לערב ולומר אי אנו יכולים ליש מקול הנכנסים
והיוצאים שהזק זה הוא כמו העש והחסף שחית להם
חסות **ה** כופף בע מבוי זה חסות שלח להשיב
ביניהם לא חייט ולא בורקי ולא אחד מבני חומנות
היה שם במבוי אחד מבני חומץ ולא מחו בו או
שהיתה שם מרחץ או חנות או דחיים ובז חבור
ועשה מרחץ חסות כנגדו או חנות חסות כנגדו וצו
יכול למנעו ולומר לו חסות פוקק חיי ואפלו היה מבני
מבוי אחד אינם יכולים למנעו שהדייט ביניהם חסות
חומנות אבל גר ממדינה חסות שבח לעשות חנות צד
חסות שלח או מרחץ בער מרחצו שלח יעלה למנעו
ואם היה כותל עמדה מנה המלך אינם יכולים למנעו

י לכולם המחדשים בעיירות דין בע המדינה יכולים לער
שתקנת עזרה היא שיהיו מחזקי כד שיהיו הבשמים
מצוין לבנות ישראל אבל אינם קובעים מקום ויושבים בו
אם מנחת בע העיר ואם תלח העיר קובע בכל מקום שירצה
ז הסוחרים שמביאים סחורות למכור בדוך העיירות
בע העיר מעכבים עליהם מלמכור יד עליד בדרך חנונים
ואם מבני בוס השוק בלבד חזק מנעים חסות והוא שחית
בשוק אבל לא יחזרו על הפתחים אפילו בוס השוק ואם
יש להם מלח בעיר מוכרים כד פרשתם אפילו בלח יוס
השוק עד שיעדו חובס וכלכו להם **הלכות**
שותפים בקרקע קנו שנים
שהם שותפים
בחדר ובזים לדי חלוקה **כיצד יבנו**
הכותל **א** חצר השותפים שיש להם דין חלוקה או
מחלוקה ברצונם חסות שאין בה חלוקה יש לכלל מדיהם
לבנו חסות חסות לבנות הכותל באמצע כד שחית ידחיו
חבירו בשעת שמשתמש בחלקו ואפילו עמדו כד שנים
דבות בלח מחיצה כופין לעשות מחיצה בכל עת שחית
ב מקום שאין בו דין חלוקה שדצו שותפת לחלקו חסות
שקנו מדיהם כל אחד מהם יכול לחזור בו שזה קט דבוס
הוא אבל חסות ביד כל אחד חלקו ודעה דה חסות וזה
דעה דה חסות מדיהם על זה אינם יכולים לחזור בהם
וכן אם חסות זה בעצמו והחזיק בחלקו וזה בעצמו והחזיק
בחלקו חסות שלח קט מדיהם חסות אחד מהם יכול לחזור בחסות
יח שחסות חסות שלח בפני חבירו ולא חסות לו לז חסות
וקב קנה ואפילו לו חסות חסות חסות חסות חסות חסות
ג כותל זה יבנו על מקום שניהם ובהו עזרת שניהם
ואין אחד מהם יכול לומר לו חסות חסות חסות חסות
היה בדין חלוקה לא בתעשי שתבנה חסות חסות חסות
אם יש לאחד ש שנים בחצר יעשו הכותל לחצות **ד**
דחב כותל זה כמנהג המדינה שנהגים השותפים
לבנות כשחולקין ביניהם ואפילו נהגו לעשות מחיצה
ביניהם בקנים ובחומץ ובלבד שלח יהיה כד חסות חסות
ידחה חסות חסות **ה** אם אחד זמן נפל כותל זה המקום
והאבנים שלש עשרה ואפילו נפל לרשותו מהם חסות חסות
אחד מהם חסות כל האבנים לרשותו וטען שמבד לו חסות
חלקו או נתנו לו במתנה חסות חסות חסות חסות חסות
שניהם עד שיהיו דאיה וימלא שאומדן דוקא כשהחנות
ניכדים שהם מזה הכותל **ו** כותל שבין שני שותפים
שנפל וצאו לחלוק האבנים והיו בעד הכותל שלח אחד
מהם חסות יקדות יחד ממה שבצד חבירו ודיועה

כִּי שִׁיתְקַלְקַל הַבֵּן לְפִי דַּחוּת עֵץ הַסִּיחִי אֲך' בִּבְנֵי וְיִמְשֵׁ
 דְּהוּם בְּמִקּוֹם שֶׁלֹא נִהְיָה שְׂוֹתֵק לְהַקְפִּיד בְּכָךְ אֲבָל חָס
 טוֹב לְהִקְפִּיד מֵעַבְרָה עָלָיו: **קִסָּה מִי שִׁישָׁלוּ**
 גִּבָּה וְחֵזֶק בֵּית הַבַּיִת שֶׁלֹא חִבְּרוּ וְכֹסֶפֶת
 וְחֹדֶר א' בֵּית הַבַּיִת שֶׁהָיוּ בְנוֹי בְּעוֹבֵד הַהֶרֶם
 וּבְגֵז חֹתֶת עַל גִּבּוֹ וְנִפְחָתוּ שֶׁמִּי בֵּית הַבַּיִת בִּלְ מַכְחִים
 אִין יוֹתֵר הָדִי בַּעַל הַגִּבָּה יוֹרֵד וְאֵרֵעַ לְמַבּוֹה עַד שִׁיעֶשֶׂה
 זֶה לְבֵית בְּרוּכֹפֶת וְיִתְקַן הַעֲלִיץ קִרְקַע גִּתּוֹ וְיִזְרַע כֹּל
 גִּתּוֹ **קִסֹּן מִי שֶׁנִּפְל כּוֹתְלוֹ** לְבִית חֲבִירוֹ
 א' מִי שֶׁלֹא חִתּוֹ
 קִמּוֹךְ לְבִית חֲבִירוֹ
 וְנִפְל כּוֹפֶת אֹתוֹ לְכִבּוֹת חֲבֵרוֹ וְחָס אִמֵּר לֵה פֶּשַׁע אֲתָם וְיִהְיוּ
 שְׂכָרֵי אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ וְחָס נִתְרַצֶּה בַּעַל הַגִּבָּה בְּכָךְ וּפִינֵה
 חֲתָם וְחֹדֶר זֶה (וְחֹמֶתָן לִי חֲבֵטִים וְאֲתָן לִי יִצְיָאוֹת אֵין)
 שׁוֹמְעִין לוֹ אֲבָל כֹּל זֶמֶן שֶׁלֹא פֶּה אֲתָם וְיִהְיוּ שְׂכָר לֹא קִנֵּה חֲבִירוֹ שֶׁלֹא
 שִׁלָּה וְאִמֵּר לוֹ פֶּה אֲתָם וְיִהְיוּ שְׂכָר לֹא קִנֵּה חֲבִירוֹ שֶׁלֹא
 כִּי אִין לִחְיוֹתוֹ **קִסָּץ שְׁתֵּי גִבּוֹת אַחַת גִּבּוֹה**
 מֵאַחֲרֵהָ א' שְׁתֵּי גִבּוֹת זֶן עַל גִּבּוֹ זֶן וְהִיקָן בְּנִתִּים
 בְּבֹבֶה עוֹבֵד הָהָרָץ שְׁבִיעִיהֶם כֹּל שֶׁהֶעֱלִין יָכוֹל לְפָשׁוֹט
 יָדוֹ וּלְיָכוֹל אֲתָן מִשְׁקִדּוֹ הָדִי הוּא שֶׁלּוֹ וּבִלְבָד שֶׁלֹא יִמְנָס
 עֲצָמוֹ וְהַשָּׂר שֶׁלֹא חֲתוּן הִיָּה מִגִּבּוֹ לְבֹסוֹ וְאֵין מִגִּבּוֹ לְעִקְדוֹ
 לֹא יִמְנָס הַעֲלִין וְחָס נִטֵּל אֵין מִנְּעוּלִים מִדּוֹ: ב' אֵין
 הַעוֹמֵד עַל הַמַּעֲדָה אֵין שֶׁהוּא בֹטֵה לְתוֹךְ שְׂדֵה א' מֵהֶם
 הָדִי שֶׁהֵם חוֹלְקִין בְּפִדּוֹ וְיִתּוּ **קִסָּה שְׁטוֹף נֶהֱרָה**
 אֶת אֵיתָן וְהַמּוֹכֵר אֵיתָן לְעַסֵּם
 וְכֹ
 ב' שְׁטוֹפִים א' שְׁטוֹף הַמֵּד אֵיתָן וְשְׁטוֹף בְּתוֹךְ
 שְׂדֵה חֲבִירוֹ וְאִמֵּר הֲלֵה אֵיתָן חָס נִטֵּל אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ בְּדִין
 מִשׁוֹם יֵשׁוּב הָהָרָץ אִין יַעֲמִדוּ בְּמִקּוֹמָם וְחָס עֵקֶל הַהֶרֶם
 בְּגוֹשִׁיָּהִם וְחִלְקוֹן הַפִּדּוֹת בַּעַל הַשְּׂדֵה עֵס בַּעַל הַזֵּטִים כֹּל
 ג' שֶׁעֵס וְלֹא חֹדֶר ג' שֶׁעֵס הַכֹּל לְבַעַל הַשְּׂדֵה אִין שְׂעָרִיד לִיתָן
 לְבַעַל הַזֵּטִים דִּמְיָ הַזֵּטִים כִּמוֹ שְׂדֵה עֵס מִתְחַלֵּף בְּשֶׁטֶף
 הַהֶרֶם וְחָס לֹא עֵקֶדוֹ בְּגוֹשִׁיָּהִם הַכֹּל לְבַעַל הַקִּרְקַע מִדּוֹ
 וְחָס כִּי בַּעַל הַזֵּטִים לִטּוֹל אֵיתָן בִּין וְתוֹךְ ג' בִּין לֹא חֹדֶר ג' הַזֵּטִים
 בִּירוֹ בְּחֵל אֲבָל בְּדִין אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ וְזֶה בִּיתָן לוֹ דִּמְיָ אֵיתָן
 כִּמוֹ שֶׁעוֹמְדִים לִימָכֵד לְבֹאִיעוֹת וְחָס זֶה חֹמֶר לוֹטוֹל
 אֵילָנוֹתֶיךָ שׁוֹמְעִין לוֹ: ב' הַמּוֹכֵר אֵיתָן לְעַסֵּם חָסִימָן
 עִמּוֹ לְקוֹץ מִדּוֹ כֹּל הַפִּדּוֹת שִׁיעֶשׂוּ הָדִי לְבַעַל הַקִּרְקַע
 וְחָס הַתֵּנֶה עִמּוֹ לְקוֹץ כֹּל זֶמֶן שֶׁיִּרְצֶה כֹּל הַפִּדּוֹת שִׁיעֶשׂוּ
 לְבַעַל הָעֵצִים מִדּוֹ חָסִימָן עִשׂוֹ פִּחּוֹת מִבְּבִיעֵת לְשִׁמָּה
 חוּץ מֵהַזֵּטִים הָדִי א' שֶׁלְבַעַל הַזֵּטִים עִשׂוֹ רִבִּיעִית
 לְקִדָּה חוּץ מֵהַזֵּטִים יִחְלָקוּן **קִסָּט מִי שִׁישָׁ**

לזכור לפנים מבדיו שלחבירו וגנה לפנים מגנתו
א מי שישלכו בור לפנים מביתו שלחבירו וישלכו
עליו חץ לו רשות ליכנס שם לא ביום בשעת שדרך בע
אדם ליכנס ואין לו רשות להכנס בהמתו שם לא ממלא
ומנוח לאוץ וכל אחד מהם עושה מפתח לבד שלח
יכנס שום אחד מהם אל מדעת חבירו ב מי שישלכו
גנה לפנים מגנתו שלחבירו חץ לו רשות ליכנס בה גולה
ולא להכנס לתוכה תגרים ולא יכנס מתוכה לשדה אחרת
והחיצון זורע ואת הדרך טק לו דרך מאחזי מעת ענהם
נכנס בה באיזו דרך שעה שירצה ומכנס לתוכה תגרים
אבל לא יכנס מתוכה לשדה אחרת ושניהם חנים רשאים
לזרעה י"ג **גנות המספיקות** ממעין אחד
א חמשה גנות המספיקות
ממעין אחד ונתקלקל המעין כולן מתקנות עם העליות
ממזאת התחתונה מתקנות עם כולם ומתקנת לעצמה
והעליונה אינה מתקנת לא לעצמה ב בני העיר משק
על הסדר דעה אחד לשכור כדי שיחזור לו המים וישנה
תחלה וחכמי יפתח ואחד רוצה להשקות תחלה כל המהגר
זכה ובור שהוא קרוב לחמה מתמלא ראשון מפני
יריב שלום **הלכות חלוקת שותפות**
קעא איזה דבר
שחשונתין גובין זה מזה לחלוק וכל דבריו ובו יצקו עינים
א אחד הקונה מחבירו חצי שדהו או שנים סקו מאחד
שדה או שירשו או שנתן להם במתנה או שהחזיקו בו
מהפקד ובקש אחד מהשותפים לחלוק ולטול חלקו
לגדל חס ים בחותנו קרקע דין חלוקה מזה אחר שאר
השותפים וחולקין עמו ואם חס בן דין חלוקה חס אחד מהם
יכול לכוף את חבירו לחלוק וכן הדין במטלטלין
ב כל דבר בשותף אחד מהם מוכר את חלקו במתן או
שום שותפים בלא יד כולם משתמש בכל המקום
אבל אם היה אחד מבין חלקן אעפ שאין בו דין חלוקה
כופה כל אחד מהם את חבירו להבדיל בין חלקו לחלק
חבירו כדי שלא יזיקו זה את זה בראייה ג איזה
הוא דין חלוקה כל שאין יגיע לכל השותפים לפחות שנים
חלק ששם הכל קדו עליו אבל חס אין שם הכל קדו עליו
אין בו דין חלוקה כיצד כל אחד שאין בה דאמות עליו
אמות מרובעת חזק מן אמות של השותפים אינה קדוה
שדה וכל בנה שאין בה כדי זריעת חצי קב חצי קדוה
גנה וכל פדס שאין בה כדי זריעתו ג קב אינה קדוה
פדס לפיכך אין חולקין את החצר עד שיהא בה דאמות

לכל א' וא' מהשותפים ולזה את השדה עד שיהא בו זריעת
ט קב לכל אחד ולזה את הגנה עד שיהא בה חצי קב
לכל א' וא' ביה שם וכו' וזהו הכל בכל וכו' וזהו כל
חץ חלקין את השדה עד שיהא בה כדי חצי שדה חס
לזה ודרי חצי שדה לזה ולא את הפדס לו חילוק
לזה ולו חילוק לזה כדי עבודת וס אחד לחס אחד
ושדה שמשקים אותה בכל עד שיהא בה כדי שיתמלא
הפועל וס אחד לזה ווס אחד לזה י' ימש ששם יש
לו חצלו קרקע הדיו להצטרף עמו יכול חבירו לכוף
לחלוק ה' ימש ששם באים לחלוק בית חותנו
חעפ שיש ב' כדי חלוקה חס אין בו כדי שיגיע לכל
אחד דרך בפע עצמו שלא יעטרד לעבור על חלק חבירו
אין בו דין חלוקה ו' אחד מהשותפים שאמר לחבירו
במקום שאין בו דין חלוקה או בדבר שאי אפשר שיהיה
בגן שפחה ב' כל מבור לו חלקך בכך וכך חוקה ממע
חלקי בשעה דעה הדין עמו וכו' את המכבד למכור לחבירו
או לקנות ממנו חלק חס המוכר רוצה לקנות חולין יצא
במה יקנה חסו יכול לכוף את חבירו לקנות ממנו חסו
בשעה הזול שהדי חבירו יכול למכור לו חצי חלקה שאקנה
אז שאמכור לפיכך שני אחים א' ענן וא' עשיר שבעה
להם חבית מרחץ או בית הצד ששן החב לשכר השכר
לחמצני כל צרכן שירצו לעמוד בשותפות ששם החב
לעצמו חצי יכול לכוף חסו לשכור חותם לא משתמשים
בהם בדרך שנסתמש חביתם ואדי עשיר חסו לעע קח
לך זתים וכו' ועשם בבית חבד קנה כל עבדים וכו' וירצו
במרחץ ואין הענן כופה את העשיר לקנות חלקו חלוק
אמר לו קנה ממע או מכור לי חצית לזה חוקה או מכור
לחברים וקונים הדין עמו ז אמר כל אחד מהם איני
קונה לא הענן מוכר חלקי מוכרים אותה לחברים ח'
אמר כל אחד מהם איני מוכר לא כל אחד מהם רוצה
שיקנה חלק חבירו וא' שאין אחד מהם רוצה לו לקנות
חלק חבירו ולא למכור חלקו לא ישאח השותפים חס היה
המקום עשיר לשכר שוכרין אותו וחולקים שדה ואם אין
המקום עשיר לשכר חס הוא אחד שוכנס בה שנה בעד
שאר שישכרו שניהם כא' מפני העין דאיה שהדי חס
דין חלוקה ואין אחד עשיר לטרוח כל לזים לעות ואחד
לחצול לא משנה לשנה ואם חסו יש לו שני שלשים ואחד
יש לו שלשים וטו לו שני גולות ח' משנה וא' משנה
חיותו פירש לו ב' שלשים ישתמש בו ב' שנים צופות
ואם נמרחץ הוא נכנסים בה שניהם תמיד בכל יום וכן

כל צד שחזו להשתמש בו מיד וזינו עשו לשכור
בגין סמך תורה או מצע חזינו יכול לומר לו השתמש
אתה יום ואני יום שחזי אומד לו בשנים או דווקא
להשתמש בו ואם הוא רבד שאין יכולים להשתמש
בו כחצי חולקים אותו במס' זו אחד השוקר
מחבירו מקצת שדה או חצר שאין בה דין חלוקה או
שנים שמכרו מקום אחד בשותפות כל אחד מהם
יכול לזקוף את חבירו ולמלאו או שכור ממנו חלקי
או השכר לו חלקי ואם יש בה דין חלוקה חולקים
אם אין בה דין חלוקה ואמר האחד געשה ב חלקים
אחד שיהא בו חלק מול כשיעור ואחר קטן ואני אגדול
הקטן ואחרי כול הגדול ותן לי דמיה ששה יותב הגדול
חזינו יכול לטפוחו ואם חזינו לו טול אתה הגדול במתנה
יכול לומר הלה לומר חזינו רצונו לקבל מתנה ויש חולקים
בזה אבל אם אמר טול אתה הגדול בשווי ואני אקטן
או אקח חצי הגדול בשווי וטול אתה הקטן ואם תאמר
שחזינו חפץ בקטן חצי אקח הכל שומעין לו חזינו
שחזינו מעט את חבירו לטול הכל יא' חצר שיש בו
ז' חמורות ורחוב יש לו ז' חמורות ושומעין חצי לו א' שלש
ואין שומעין חציה לחלוק יכול רחוב לומר לו טול חלקי
חצי מחמיה חצית שאין שותף בה עמך ואח"כ יאמר
לו גוד או אגוד יא' דינא דגוד או אגוד חפלו בדבר
שכולו חזינו דחזינו לחצר הוא יא' דבר שאין שותף
שזה בגין שתי שפחות שהיא יודעת לפתות ולבשל
והיא יודעת לטוות או שני כלים שאין מלאכה שזה
וכל אחד צריך לשניהם חפלו אם דמיהם שוים אין אחד
יכול לומר לחבירו טול אתה זה ואני השני או חפכו
לפי שכל אחד צריך שניהם וכך אם יש להם שדה וסם
אחד בשום אחד מהם כדי חלוקה חפלו אם דמיהם
שוים לא יאמר טול אתה שיהא ואני כדס או חפכו
ואפילו אם יאמר לו גוד או אגוד בשניהם כחצי חצי
שומעין לו אם חס ידעה יאמר לו בחצר מהם גוד או
אגוד והשני יאמר בשותפות או יאמר בכל אחד זה
אחד זה גוד או אגוד ורשע דברים שותפים שזה
ודמיהם שוים ואין בשום אחד מהם כדי חלוקה הוא
ודאי שיכול לומר כל אחד מהם לחבירו גוד או אגוד
והוא הדין להם אין דמיהם שוים ויג' שחולק בזה
י' שני חמין שירשו שתי בתים גדולות שיש בכל
אחד כדי חלוקה ואחד חזק נחלק כל בית בפני עצמו
והשני חזק לא כי לא נחלק בית כנגד בית לזה שאמר

חלוק בית כנגד בית שומעין ב' יא' דלא אמרין
גוד או אגוד לא בנתינת דמים מיד אבל אם אמר גוד
ואמרתי לך המעות ל' יום או אגוד ותמתי ל' המעות
ל' יום אין שומעין לו שיכול למלאו או נוח לך ואחרי
קשה ממני י' הילכ דאין דין חלוקה יש שם יתומים
גדלים וקטנים והגדלים דונים לחלוק ואמר שבי מעותי
חפזר פזק לקטנים ודעם להם גוד או אגוד ויא' דלא שייך
ביתומים גוד או אגוד שאין חפזר פזק דשאי למכור
חלקם י' לא נאמר דין גוד או אגוד ב' חמיות שנתן
משא ולא במה שצריכים לציידה וביאור וזעזע שהבית
פתוחים מצד זה לזה מפני שאין דדם עשוי לפירוק
משאוי בדד כים לעצמם כל
בית או חצר איך נותנים לו חמיות
א' חצר המנתחלקת ב' חמיות לכל
פתיח חמיות והשחר חולקים בשוה שכל פתיח צריך
לפניו חמיות לתוך החצר ואפילו שפתח דחב הדבה
טמול חמיות עלמק כל דחבו לתוך חויר החצר ואם אין
הפתח דחב ז' משלים עליו מה צדדים כ' שיהיה
לו ז' על ז' ואם יש לו פתיח פתוח לחצר בית שיש לו ז'
פתחים ולב בית שאין לו א' פתיח או חזון שיש לו שני
פתחים וטול לכל פתיח ז' חמיות כפי מה שהם פתוח ובעל
הפתח אין לו א' חמיות לפני פתחו ב' חמיות שיש לו
מה הפתח בגין שכלו במקום הפתח זה בנה לו בית ופתח
בו ז' פתחים וזה בנה לו בית ופתח לו פתח אחד ואח"כ
הקיפו אותם עד שנעשה להם לחצר אבל שנים שזנו
חזיר שזנו וידשו בשוה חלקן כחלקן ב' בביתם ב' חציה
ולא יטול הא' יותר מחבירו כלום ואפילו אם קדמו וחלקו
הביתם קודם חלוקת החצר לא יאמר יתן חזון שכל
לחלקן הבית שיש לו שני פתחים ז' חמיות בחצר
לכל א' מפתחיו א' חולקים בשוה ב' ב' חמיות בשני הפתחים
שוים וחלקן בית כנגד בית ולא חזקו כלום חזקו ופתחו
בדמים אבל אם חזקו שוים ושמן חזקו וזעזע בדמים
וחזקו שהגיע לחלקן הבית שיש שני פתחים נתן לחזקו
הדמים ששה יותר על שכלו בכלל זה העלוי ג' חמיות
שבחצר וז' חמיות ב' חמיות שבה שבת שזה יותר
משנה אחד א' חמיות שבה חלקו לא היו האדבע חמיות
שלו לבמדי א' לפזק בו משאוי וחזקו היה משתמש
ב' חמיות מוצא חזקו פניו עתה שחלקו ש' חמיות
ג' בית שיש לו שני פתחים דמים מכל דוחותיו יש לו ז'
חמיות לכל דוח ואם יאמר לו פתיח אין לו א' חמיות כנגד

מהצד הדע וכוללותה מהצד הטוב כדי שיהיו חלקי
סמוך לשדה שני עומעין לו ב הכבוד שחבלי
נוטל שני החלקים שלו כאחד אבל היבם שחלק עם לחיו
בעמי האב נוטל חלקו וחלק לחיו בגודל אס על במקום
אחד על ואס הלו בשני מקומות עלו ג חדץ מרובעת
שהיה הנדר מקיף לה משדחו צפון והדרך דרום ומערב
חולקים אותם בשלשון בד שיביע לזה הנדר ודרך
לזה ניד ודרך ואס אחד תנולי החצי שמצד זה שהוא
בצר ■ שהוא בצד שדי שלשן לו כללו שנבדל בלוצר
שהוא טוב לזה ואיך על חבירו הפקר בכל כופף אותו
לעשות י שנים שקבו שדה בשותפות א שנים וא
שני שלישים בשחולקים בוטל שני שלישים ביחד בין
שקבו אותם כאחד אבל ג שקבו שדה בשותפות ושבו
קה הוא חלק חבירו כשבאים לחלוק אינו יכול ליכנס
את חבירו שיתן לו שני חלקים ביחד ביום ששני החלקים
לא היו מתחלה שלו לא בז מבחאו ומכוח אחיו שקנה
ממנו שלישי ה הורחים שבאו לחלוק ועמנו החלקים
זה כנגד זה ובאו להטייל ג גדולות ואז מהם חפץ באחד
מן החלקים ומעלה אותם והומר אי אדם בוי אתי כך
וכך על מה ששמעוהו או הורחים תקחו אותו בכך וכך
שומעין לו ואס חיים חמים בחנות עילת יטלנו הוא בלא

מִעַתָּה אֲחִים שֶׁרָצוּ לַחֲלוּקָה

מזרח ובו קנן טעופים

א לא היו כח כל האחד וזאת שלפנינו מביקש לחזק
חולק בפני שלשה אפילו הם היו נאות ובלבד שיהיו
נאמנים ובקידת בשומא ואם חלק בעמות מל לא עשה
כלום ואם היו מעות שכולם מטבע אחד ושום איך צריך
ג לא נעם לראיה בעלמא ב אם אחד שחלק זה
בפני שלש בפני אחד בזה אחד ואמר חותם החלק
שזה בעיני יחד ואם חסידים יחד ממה ששמש
אותו שומעים לו לבטל החלוקה אבל אם לא
החלוקה בלא טענה ולומעיל גדל אחד אקשומא
לוי ג שני אחים שחלקו וחזק בזה אחד שלח היו יתנים
בבטלה החלוקה ואפילו שהיה להם ג שדות ונטל
כל אחד מהם חזק מהם והשלישית חלקו ביניהם
ומעבד האח השלישי נפל חלקו וזה שחלקו ביניהם
לא נאמי שאר כל אחד מהם בעלולא איזה מהם
שירדה יכול לבטל כל החלוקה ויפילו גורל אחד
לכולם ואפילו נמצא האחד השלישי לטול מעט

מזה ומעט מזה בלא גודל חפילו הכי יכול כל אחד
מהשנים לבטל החלוקה בין שהיתה בטעות
וכן אם בא ב"ה שלא ביהם וגבה חזקתו של אחד
מהם כגון שעשהו חפזותי בטה החלוקה וחולקין
הלוקה אחדת ה' אחד מן האחד ה' השותף שמה
חלקו לאחר שחזקתו חזקתו השותף משלוקן כלוקח
נ"א שחפילו אם הוא מצד משלוקן השותף ה' המוכר
קרקעו לאחר ב"ה שמכרה הוא ב"ה שמכר שלוחו ב"ה
שמכרו ב"ה יש לחבירו שהוא לצד המער ש"ל ליתן
דמים כלוקח ולשלוק אותו וחפילו הלוקח חזק ושלוק
למוכר והמער על ודחוק מן המוכר המער קודם
ומשלוק את הלוקח וזה הלוקח הדחוק חפזו כשנלו
לכל יתר ועדי הקטן שללוקח יכתבו שטר בשם
המער ואין צריכים קצין אחד וכך אם הוקרה צדית
ליתנה לו כמו שקנאה ואם חזנה צדית לוקח אותה
כמו שקנאה אם חפץ בה ואם יתן ה' השבחה ח"ל
כיוצא בדעות ושלוקן לו נידון על העליונה ואי בריר
דיתבעיה ח"ל כיוצא שלא ברשות ואם עקר ממכרה
נביעות ח"ל קנאל מנכה לו מן הדמים מה שקנאל וחפילו
קנאל קודם שיבא המער ואם חבל מדות אותו שחבל
אחד שבח המער והביא מעות לשלוקן צדית לשלם
ושחבל קודם אינו צדית לשלם ואם לוקח קודם
שבח המער אין שעבוד הב"ה חל עליו ואינו טורח המער
ז' קנאל הלוקח במנה והיא שוה קין אם היה לוותר
כ' לכל אחד כגון שמוכר קנאל מת דוחק לא יתן לו
המער ואם לא היה לוותר כ' לאחר צדית ליתן ללוקח
ואם טען הלוקח שלא היה לוותר כ' לאחר על המער
להביא דאיה ח' אם מכרה לו בהמתה לית בה משום
דינא דבר מצד ח"ל המער דעה לפרוע מעדי פ'
קנאל במאדנים ואינה שוה אם מנה אם המער חפץ
בה צדית ליתן לו קין ואם טען המער שעשו קנאל
ביניהם נשבע הלוקח בנקיטת חפץ ונטל קין ואם היו שם
עדים שנטל קין והמער טוען שאמרה היתה בינו ובין
המוכר והוא יודע בולחי שלא לקחו ממנו לא בגלות
דמים כפי מה שהעדים מעידים ומשלוקן ומשביעו
שלוקח בקין ונעטר ה' המוכר על תנאי ב' שהתנה
מוכר בין שהתנה ליתן ח"ל בעל המער יכול לשלוקן
עד שיתקיימו התנאים ויזכה הלוקח בקרקע וליתן שטר
בה עינה כלל ואח"כ ישלוק אותו י"ה היו לשדה
המכר דרבעה מעדנים מל דוחותיו כולם שוה

ויחלקוהו בלוקח כפי שיגיע לכל אחד חלק על פני כל
שדה ואם היו המערנים כגון שהיו משלש דוחותיה וכל
ה' שנים אחת השנים השותף באחד ונטלים בין שניהם
חלק ח' בא מהחלקים שנטלם הג' בלא שבחא כ"א אבל
אם קדם אחד מהם ושלוקן כלוקח זכה בה הוא לבדו וחפילו
אם היו המערנים הרבה והיה בהם מי שאינו מצד א'
בשלוקן קדם אחד אס קדם הוא ושלוקן כלוקח ח' קדם וקנאה
זכה בה באו קצת מהמערנים וקצתם במצדית אחרת
או שבכח משלוקן כלוקח והוא שלהם לבדם י"ה היו
הרבה שותפים ללוקח אחת לשדה הנמכרת כל א' מהם
יכול לשלוק כלוקח ואם קדם אחת מהם וקילקו זכה הוא
ואין שאר השותפים יכול לערער ולא עוד לא חפילו היה
מצד ח' לשדה הנמכרת שדה משותפת בין שנים ומער אחד
אצלה שדה של אחד אחר וקנאה ח' מהשותפים בשדה
שחבל השדה הנמכרת אין בעל השדה שבצד אחד יכול
לומר לאותו שקנאה ח' מצד אחד ואין ואתה קנאל שמת יכול
חלקך לצד אחד אלא חפזו ודאי במוהו בין שיש לו חלק
בכל השדה ובין שקדם זכה וה' שאם קנאל אינו חפזו
שחבר מהמערנים יכול לשלוקן חפזו שיש לו שותף ואין
הלוקח יכול לומר לו שמת יפול חלקך מצד אחד וכך שדהו
הנמכרת שלשנים ומכר אחד מהם חלקו לאחר המער
משלוקן ואין הלוקח יכול לומר ב"ה שחזק החלק שקנאל
מקניינים שמת יפול חלקו מצד ח' שחזק מצד השדה
שלוק' י"ה אחד שלוקח משנים שדה אחת ובח המער
לשלוקן מצדיו שלוקח מן האחד אינו יכול לשלוקן אלא אם
משלוקן מכולה או מעזוב בכולה אבל המוכר קנאל נש
יכול המער לשלוקן לשניהם או לשלוקן האחד ולהקצת האחר
י"ה בעל בגבשי אשתו יש לו דין מצדנות שאם יש לה
קרקע מבגשי מלוג ובאו למכור קרקע שאו יכול הבועל
לשלוקן הלוקח חפילו אם קנו מזה שמחלה לשלוקן אינו כלום
והבעל יכול לשלוקן עמדה היא ושלוקה כלוקח וכך עבד
שהיה נשוא ונתיב בבבאי ח' וכו' ושלוקן את הלוקח ח' וכו'
הבעל או האדון מקיים על ידיהם ח' לא דעה לא יקיים
והמער לשלוקן והצד הרמים ח' המער שחבל לשלוקן
הלוקח וקודם שקילקו מכר השדה שיש לו על המכר אינו
זכונו וגם כלוקח שקנה ממנו ח' לו דין מעד לשלוקן הלוקח
שקנה קמור למער י"ה מי שעשהו בעל השדה שליח
למכור שדהו חפזו שהשלוח עממו מצד אינו דשאי לקנה
וסמכר לאחרים אינו יכול לשלוקן הלוקח י"ה מת הלוקח
קודם שקילקו המער אינו יכול לשלוקן למכר י"ה כת

לו הישך מבוא שכוונת הכותב בחיי המוכר חייב הבן
לשלם מה שיש משכיר אבל אם לא בא לו מה שיש
לא ליתר מיתת המוכר ימנע שלא לקחת בנא חריו
מאז בואו כשיכול למכרה או לפרקה לישלם כחנם
שנותן הכותב אבל חייב ליתר למכרה לישלם כחנות
ואי חסין שהבן חי מוכר לקנות במער לישלם כחנות
חנותו הכל לפי דעות הדיוק: כל המוכר שדה דע
בד' לקנות בדמים שדה יפה לו שמכר מקום רחוק
כדי לקנות מקום קרוב חייב בהסדן בהמער שמחכמים
עודע למער יקנה חותנו שדה אחד שהוא רוצה לקנות
מג מכר כדי ליתן מנת המלך או שמכר לקבוצה
למזון האשה והבנות או שולה מחבירו לפדוע המש
כס מוכר לפדוע למלוה ח' משום די' בהמער
מ' טען הלוקח ואמר מפני המש וכינעו בו מכר לו
המוכר ובעל המער אומר שקד חתה טוען כדי (בטל)
שבותי על בעל המער להביא ראיה ואם לא הביא
ראיה ישבע הלוקח היקד מ' אפילו היה בדבר
ספק ח' הלוקח מסתלק לא בדאיה בדאיה שמכר
בעל המער ליתר חס טען הלוקח ואמר גזל חתה לשדה
זו אריק חתה לשדה זו או שוכר או ממעט עדין בעל
המער להביא ראיה שהוא בעל המער וקדקע זו
בזקתו עומד וכלל: מ' סלקיה מזה ללוקח
ואח' נודע ששדה זו לא הייתה שלמער יד הלוקח על
העלונה רצה מחזיק למער מעותיו ואמר למקצתו
וחייב לשלם לו כל הפרדת שחכל ואם הנגזל עבד קדקע
ענה לו דויה לסלק הלוקח משום די' אבר מרדא
חזיק ח' ידע דאמיה והיה יכול לסלקיה בעצמה יסלקיה
גזלנה ולא סלקיה תו לא יוכל לסלקיה ואי לא ידע ביה
מקמי הכי אע"פ דאית עליה כבד יסלקיה גזלנה ללוקח
לא בטלה מעצמותיה גרמי: מ' המוכר לא שדה
או ליתומים קטנים ח' בו משום די' אבר מרדא מרדא
לטומאוס ואמר דו גזוק ח' המער יכול לסלק לפי שום
ספק אשה: מ' קטן שהוא מער חס חות' ב' שבות
הוא לו יסלקן את הלוקח או יוכלו לו חלקן עם שאר
המערנים: מ' המוכר ליתר מן השותף שנתמשא
ומתן אע"פ שאינו שותף בקדקע זכה בה ח' שאר
שותף ח' שאר בע המער כופלים עמם: ז' כל החצ
למכור קדקע ובטו שנים כל אחד מהם אומ' אע"פ
בדמים או ח' אחד מהם בעל המער חס היה האחר
מיושב העיר והא' משכנע השדה שכן העיר קודם שכן
ותח' תח' קודם קרוב ותח' תח' קודם שכן וקרוב שכן קודם

קדם אחד מהם וקנה זכה וז' חבירו שחלוו לקדם לו יכול
לסלקן וז' ח' אחד מהם בעל המער: ז' היה
הקדקע שחלוו והבטן והא' ילנות של אחד חס יש לבטל
הבטן או לבטל הא' ילנות שבות בקדקע כל אחד מהם ב'
המער שלחבירו לפיכך חס מכר א' מהם חלקן חבירו
מסלק הלוקח אפילו הוא מער אבל חס ח' לבטל הא' ילנות
או לבטל הבטן שבות בקדקע לא כל זמן שירצה חס
לו עקור אילניו או הדוק בענף ומכר בעל הקדקע שבה
הלוקח ואי' בעל הא' ילנות או בעל הבטן מסלק אותו חס
מכר בעל הבטן או בעל הא' ילן ח' בעל הקדקע מסלק
אותו: ז' חס במכר קדקע חסמור לזה שהקדקע
לו והבטן לאחר בעל הקדקע קודם לבטל הבטן חס יש
לבטל הבטן שבות בקדקע כמו שכתבנו: ז' בכל הקדקע
שבעולם יש ד' מצוות אבל במטלטלין ועבדים ח' ד'
מצוות ומחובר לקדקע בקדקע ויש בו ד' מצוות וה'
צמחומות בית הכנסת: ז' הגותן מתנה ח' בה דין
בהמער היה כתוב בשטר מתנה שאחדות מתנה זו
על חנות יש בה ד' בהמער וכמה נותן למה שהוא ע'
אמר הלוקח כ' הוא הערמה עשין ומכרה הוא בכר וז'
קנינה בשבע בנקיטת חס' ונוטל כדי השלוחין והא' שיעור
ימים שה' דאויס או יתד מעט אבל חס אומר על שדה מנה
בקדקע ח' חסמור היה כתוב בשטר מתנה וקבלת על
אחרות מתנה זו שאם יתן מיזו חותן לו קדקע לו ב'
המער ח' ואח' מסלקן ואע"פ שאינו חסוב לא מנה
ז' הקדקע לעמים ח' בו משום די' אבר מרדא
ז' הייתה שדה שאצל המער הקדקע ובא' והחזיק בה חס
ימצא כמותה במקום אחר עלה הקדקע להחזיק בה יכול
המער לסלקן ואם לאו חס יכול לסלקן: ז' הממשכן
מקום ואח' מכרו לזה שהוא ממנושך בידו ח' המער
יכול לסלקן אבל חס מכרה הממשכן לאחר אפילו חס
ב' המער ח' המלוה יכול להוציא מיזו: ז' חס בתחלת
המשכונה לא המער לעמור לעבד ולומר חס אלה לך
כי שמה כותם לה עדים למכור למלוה חס יכול לעבד
ביתו כי אמר בעל השדה זה נוחל וז' קשה ממנו חס
כ' ידע לדין שיש בו עדות דוח' את המלוה חס איה
הסמכה למשכונה נמכרת לזה מעבד על המלוה ואי'
המלוה מעבד על המלוה ואם ח' חלוקה חס' לקנות וקטן
אחר אפילו ח' ב' המער ח' המלוה יכול להוציא מיזו
ואם קדקע המלוה וקנה ב' המער מוציא מיזו: ז' השומר
בית מחבירו (המער) רוצה להוציא מיזו לשכרו לעצמו
ח' שומעין לו: ח' מי שיש לו בית בשכר ור' וצ' חס

היה נטול כל אחד מבשרו לפי מעותיו אם מכרהו חי
ופחתו חן הותירו השכר או הפחתו לחמנו בלא כשעון
ונתנו במעות שנסתתרו בהם אבל אם המעות קיימים
וצריך לא הוציאו אותם ופחתו או הותירו מחמת המטע
שענה המלך או אנשי המדינה חלקין השכר חן הפסד
לפי המעות ואם נתנו ביניהם הכל לפיתעם כן בדיווח
כן הפסד ויגש והנכבדו הממון שנשתרפו אבל
להשתעבד לשלם מביתו לא כבון אם נשתרפו זה במע
זה בקץ ונפסד הכל לן אמרין שישלם בעל המנה
לבעל הקץ חמשים מביתו ויגש שום עליה בדיווח אחד
שהגיע זה חלוקה שקבעו נטלים לפי המעות ו
יגש שום נכבדו ואבדו חלקים לפי המעות ו
השתרפו שומר שם הן שום נכבדו או נאבד מהשתרפו
ברשות אחד מהם חייב לחזור ונתן בלא בזמן שכל אחד
מתעסק בשותפות זמן ידוע ונכבדו בזמן שמתעסק
באבל אם התחילו להתעסק ביחד אפילו אם אחד כך
נתעסק בו כל אחד לבדו פטורים דשמירה בבעלים הא
ואם מתחלה נתעסק בופלח לבדו ואחר כך נתעסקו
בשניהם ביחד ונכבדו הדאשן חייב שלא היה השע עמו
במלואתו כשהתחילה שמירתו והשע פגור שהדאשן
היה עמו במלואתו כשהתחילה עמיחתו ו
אחים שהם שותפים יכול כל אחד למחות בחבירו שלא יקנה יד
לעמו מזה שותפות אם לא יכיר אותו מחלוק ואם לא מחו
וקם לעצמם כשמים לחלוק שמן הכגדים שעליהם
כפי מה שהם שוים בשעת חלוקה אבל אם בלא כגמרי
או אבדו חץ מחשבים אותם להם ואם קנו בגדים לשוים
ולבגדים ולבגדיהם חץ שמן אותם בלא כבגדי חול אבל
בבגדי שבת שמן להם וגדול האחר חץ במה שקנה
לעצמו חץ שמן אבל לכתחלה יכולים למחות בו שלא
יקנה ו המשתתף עם חבירו בקנה לא ישנה ממנה
המדינה ביחודה פחודה ולא ילך למקום אחד ולא ישותם
בה עם אחרים ולא יתעסק בשחורה אחרת ולא ימכור
בהקפה אלא רבי שודכו להמכר תמני בהקפה ולא
יפקיד ביד אחרים ואם נתנו ביקחל חן שיעשה מדעת
חבירו ואם עבד ועשה שלא מדעת חבירו ואחזקו אדניו
והקנים למעשה הפגור ואין הדברים האלו צריכים
קנין לא בדברים בלבד ואם שיכה בא מכל אן הדברים
שהלך למקום שלא היה לו לילך או פרש בים או שמכר
בהקפה או נשא ונתן בשחורה אחרת וכך לכל באי הדברים
כל פחת שיביא מחמת זה שעבד חייב לשלם לבדו ואם
היה שם שם השכר לחמנו יתן לפיכך הנותן מעד

[illegible]

לא חסד התנו בעיהם כי היה להם חוב וצד אחרים
 חובו יכול לומר לחבירו לחזקו עד שתגבה כל חוב
 שיש לנו לא חסדים וכשיפרעו החובות יטול כל אחד
 חלקו והיה עתה חוב לאחד אם פירשו שאינם חסדים
 זה כזה חסדים וכשיגיע זמן החוב לפרוע יתן כל אחד
 חלקו ואם לאו כל אחד מהם מערב לחזקו עד שיגיע זמן
 השטר מפני שיאמר לחבירו הוציא וכל אחד ממנו יצא
 בשלם כל הסכום משא וניתן בדמיון או עד שיגיע הזמן
 כ"ז אמר לה חבירו לחזקו וטול חלקי דמים כנגד כל
 השטר ועשה בהם קהילה לעצמך ושלם כל השטר בזמן
 יע לו לעצב ערך ולכנס סמך נפדיד והשני יותיר מזיכוס
 מהאחד כ"ז הנותן מעות לחבירו לילך למדינה כלן
 לקחורה או לקנות לו פירות בקחורה או לשבב בגנות
 אינו יכול לחזור בו ולהחזיר הממון מעד השותף עד
 שילך למקום שהתנו ויחזור או עד שיקנו אותם הפירות
 וימכרו או עד שישב בחנות שזה כמי שקבע זמן יתן
 כ"ז המקבל עסק מחבירו לשמך קצוב המקבל יכול
 לחזור בו כדין פועל שחוזר באפילו באינו חסד אבל
 הנותן אינו יכול לחזור בו כ"ז שני שותפים שיש
 להם תביעה על אחד ותבעו אחד מהם ויצא השותף
 חייב ואם היה על עסק שבועה שהוא חייב לוונשבע לו
 אין שותף שני יכול לתבעו בשבועה דשבועה לאחד שבעה
 למאה כ"ז היה להם תביעה ממנו עליו ויצא השותף
 חייב לא היה שותפו בעיר יכול לתבעו מעם אחרת
 היה בעיר אינו יכול לתבעו כן ב"ז שלא בתקיות
 השותף מתוך טענותיו אבל אם מתקייב מתוך טענות
 כגון שהיה או שהיה ח"ל לזכירה לא הפקיד שותפו
 בהוצאתו ואם יש לו נזילה ובה וגם עריך לה יורד
 שחצו יכול לשנות בטענות ממה עלשם החזקו לפיכך
 חשבינו ליה כאידד פבר לדין וכוונתו עליו פסק יד
 יורדין לתבין ואינו יכול לדחות ולומר שימתנו לו עד
 שירד לדין וגם אינו יכול לומר אחד הייתי שם הייתי בזה
 בעדים עד שיהו מחשבים אבל אם יכול לשנות שומעין
 לו אעפ"י שהיה בעיר שיכול לתבעו וכולן להחדים עליו
 שלא ידע שירד שותפו עמו לדין כ"ז שנים שהלכו או
 שהצליחו לאחד ובה אחד מהם ליטול חלקו או לטול
 הכל מקבוצה בקוף סימניו ואם אחד לזה מעטים בשם
 אחד ונכתב בשם האחד ותבדד בקומה כ"ז
 שנים שהם שותפים בחוב אחד שחייב להם בזה בזה
 אחד מקצתו ודעה לעצמו לעצמו ואומ לחבירו לך וזה
 חלקך מהכסף ח"ל שומעין לו ואם השיר שנים על אחד
 מהם

[illegible]

למכרה חסדה מה שקל מס זה בכל להפקד ויחלקוה
בעה"ס א מהשותפים שהולך סחורה השותפות
למקום אחד למכור ונשבע ופדו חבירו מהאמנה ומעט
השותפות ולא היו מקפידים זה על זה ומת יורשי המת
בטלים בתורה מהאמנה כשיעור פדיון חותנו שנשבע
מנו קום שהיה ממנו שם לדאוב ושמעון והפקיד והו
לכונן אחד לשמרו ואמר שמעון לבנותי שישאיהו ללוי
וחליבו לוי ונגזל ממנו חסד זה דאוב בזה משמעון
וחסד זה גובה מלוי ב דאוב שמעון לשמעון כל מה
שתעשה בשל עשה בשלי והלך שמעון ופדו החוב של
כס חייב לשלם לו חלקו לא חסד להשתתף עם עובד
חלקים ואם משתתף ונתחייב לו שבועה מותר להכלה
קעז שותפין שאחד מהם ירד לאומנות
המלך או הנה וכו' שעיפים

א אחד מהחכים שמינהו המלך גבאי או ספר שמנה
ומניח בממון המלך וכלב מעבודת המלך אם מחמת
חבהם מינהו לבקשה היה חביהם ידוע ברב זה ואמר
מעמיד בנו תחתיו כדי לעשות חסד עם היתומים
הפדק שיטול וכל השכר שישתכר בעבודה לל"ה חסד
ואפילו היה חכם ביותר ודאנו למנותו ואם מחמת עצמו
מינהו ה' לעצמו וה' להפקד שאל ממנו המלך
מחמת ממון החכים ועשרם ההפקד לכסם ואם מחמת
עצמו שכר היה עשיר ההפקד לעצמו ב חלה אחד
מהם אם בפשיעה בקן שהלך בשלם בחורף או בחוס שמו
החמה וכו' וצא בזה אם ישקצבה לרשותו מתרפא משלו
ואם אין לה קצבה מתרפא מן האמצע וקודם שנתרפא
יכולים לוכלו חלקן עמנו ג בלא שמתרפא מן האמצע
כשהוא לבדו מתעסק בזה ומכר והשחר בטלים ונטלים
חלקן בדיוח אבל שם שותפים שמעסקים בזה ומכר או
בקחורה וחלה זה מהם אפילו באונס מתרפא משל עצמו
ד אחד מהחכים השותפים שדעה לילך ללמוד תורה או
אומנות ישומכמה יגיע לחלקו בהוצאות כשהם ביחד
וכך יתנו לו חלק שצריך יתן כשהוא לבדו ה שותף
שאמר לשותפו גנוב וכל מקד שיביע כל חשש פגול וחלק
שניה מחותה געבה **קעח שותף שבקש**

מהמובק שימחול לו א שותף שבקש
אחד מהם מהמובק שימחול לו ומחל לו הוא לא מצע
כלו הוא שלוחם לבקש בשביל כולם ואם מעצמו בלא
פיוס חזק את מוחל בשביל כלל הוא שלו לבדו ב כ
שפדו המלך מכל מקום וארנונות חלק חביבים לפדו

במה שהוציאו הציבור בצרכי הצבור ובמשמירתן
ג שותף שירד לשדה המשותפת ועבדה חסוב כוונת
בדעות ונטל כדאי דיקי העיר אפילו בקמה העומדת
לקצור ואפילו בשדה שאינה עשויה לטע והוא הדין אם
מתעסק בלא רשות בדבר המטלטל המשותף
קעט שותפין אין להם חזקה על זה
א דבר הידוע שהוא

משלהשותפות אין לאחד חזקה בו על חבירו ואפי' נשתק
בדבר דאך רב אינו יכול לומר שלקח ממנו או שנתנו לו במתנה
לא בדמיה ולא מיבעיא במילתא ידיעה לתרומו שורה
בשורה לא אפילו חזן דהאין חיותו זנאי והאין חיותו זנאי
וצענו בהו עסקא ולא ידיעה כמה איתנו כל אחד ובתד הכי
נפק האין עסקא מידה דחד ואמר תדי תילתי דיקי ותלת
דחברדי לא מדימא לא פלגי ליה בשוה והוא דלא מצי
למטע להדונאן החזרתו לך כבון דחזו ליה קהדי תחות
ידיה וידעי דהוא עסקא דשבע תדוהו **קפ**

שותף בחצר שגדו הנזה זה מזה כתבאד דינו בטור
יורה דעה סימלכו **קפא שיירה שעמד**
עליה דיק והצילא מהם א שיירה שהיתה הולכת במדבר ועמד עליה גייס ארפה
א חס חס יכולים להציל מידם ועמד עליה גייס וטרפה
א חס חס יכולים להציל מידם ועמד עליה מהם והציל הציל
לעצמו ואם יכולים הם להציל וקדם אחד מהם והציל אלא
שאמר לעצמי את מציל הציל לאמצע ויטול כל אחד
מהם שלו היו יכולים להציל ע' הדוחק כל המציל מציל
לאמצע לא חס אמר לעצמי חס מציל שאם אמר כ
ה' מציל לעצמו שבין ששמוהו או חס לעצמי את מציל
היה להם לדחוק עצמם ולהציל ובין שישב ואלה הציל
הדי מתאשמו מן הכלי ב היו שני שותפים והציל אחד
מהם הציל לאמצע ואם אמר לעצמו את מציל ה' חלק
מחבירו והציל לעצמו ג ובא השוכר את הפועל להציל
כל שיעיל הדי הוא למשכיר ואם אמר לעצמי את
מציל ה' חזק בו מה שכירות וכל שיעיל אחד שחם
ל הדי הוא שלו **הלכות שלוחין**

קפב כיצד נעשה
סליח או טעה וקנה בוקד ואם עבד על דעת
משלחו א האומר לשלחו ע' ומכור לי קדקע
או מטלטלין או קנה לי דג מוכר ולקוח ועושה לו שלוחות
וכל מעשיו קיימין ואין העושה שליח צריך קע' ולא
עדים לא בא מידה בעלמא בינו לבין חבירו ואין צריך

עדים לא לבלות הדבר אם כפר אמהם ב עבד השליח
 על דעת משלחו לא עשה כלום ודוקא שהודיע שהוא
 שליח שלמלוט לפיכך אעפ"י שמשך חו המשיך את כמציא
 שעבד על דעת משלחו בבל הממקח ומחזיר אבל אם לא
 הודיע שהוא שליחו שלפני נקבה הממקח ויהיה הדין בינו
 ובין זה ששלחו: ג. בעה וקנה ביוקר אפילו בכל שהיה
 הממקח בטל בן בן קדקע בן במטלטלין שיחמר לו לתקוע
 מדרתך ולא לענות לפיכך אם חתמה עמו שעושהו שליח
 בן ליתקן בן לענות אפילו מכר לו שוה מנה בדינך חו
 לקח לו שוה דינך במנה אינן יכול לחזור בו וחייב המשלח
 ליתקן התעור: ד. ימנע שכל זמן שלח יבדור המשלח
 שעשהו שליח לקנות לו חתם יכול המוכר לומר שהתנה
 עמו בן ליתקן בן לענות והמנהיג: ה. אם הטעה השליח
 את הלוקח דינו כשאר כל אדם שהמכר קיים עד שתתקן
 וזהו המשלח בידיו: ו. נתן מעות לשלחו לקנות לו
 קדקע וקנה לו שליח באחדות הנה ענות והשליח לוקח אותה
 לעצמו שטא באחדות כמו שעשה וחוזר ומוכרה למשלח
 באחדות הואיל וקנה אותה במנהגו ואחדות על השלח:
 ז. הנותן מעות לשלחו לקנות לו פירות ופסוק עס המוכר
 לתנע לו ליום כל וקנה השליח ולא התנה שיתנע לו כשער
 האל והוא לו הנה ענות והמשלח יכול לחזור בו ואין צריך
 לקבל מי שפדע לא השליח ולא המשלח: ח. האומר
 לשלחו מכר משדרי בית קאה וחלך ומכר בית קהתים
 הנה מסיק על דבריו וקנה הלוקח בית קאה בלבד ואם הלוקח
 יכול לחזור ולומר אינו רוצה לקנות את קהתים בחד: ט.
 אומר ליה מכר בית קהתים ומכר לו בית קאה הנה מעבד
 על דבריו ולא קנה הלוקח: י. אומר ליה מכר שדה לאדם
 אחד והלך השליח ומכרה לשנים ממכרו בטל שהדי
 עבד על דבריו: יא. אומר ליה מכר שדה ולא פירש
 אפילו מכר למאה ממכרו קיים בזה בשמכרם בשטר
 אחד חו בשמכרם בשטר שטרות והחתים השליח אבל
 אם מכר לשנים בשטר שטרות ולא חתים השליח מכר
 בטל יב עשה שליח לקנות לו שדה ואמר המוכר לשליח
 על תעמי שיחזיריהו לי כשהיו לי מעות והשיב השליח
 אותה והמשלח חזרים בטוב תתפסדו אינו מכור לא
 על זה התנאי ויכדי לחזיר לו כשירצה המוכר על
 ויין הפירות שאכל מתבאר בבוד יורה דעה סימן קע"ז
קפג עשה שליח לקנות לו חטין וקנה לו
 שעוויס וכו' קע"פ"א

בעל כרחו: ב. הנותן מעות לחזירו לקנות לו קדקע
 חו מטלטל והנה מעות חזירו וכל וקנה לעצמו
 במעותיו מה שעשה עשוי והרי הוא מכלל הדמאים
 ואם היה יודע שזה המוכר אזהב חזירו ומכרו ומוכר
 לו ואינו מוכר למשלחו הנה מותר לקנות לעצמו והוא
 שידענו ואם מפחד שמא יבא אחר ויקדמו לקנות
 הנה קונה לעצמו ואזהב מעויו: ג. שליח שקנה לעצמו
 במעות המשלח אעפ"י שקנה עמו במלוה הממקח שלי
 משלח: ד. דאובך שאמר לשמעון זבן לי האין מעור
 חבך ליה פתחא קניה דאובך משעת משיכת שמעון
 ואעפ"י שחזר שמעון אחר משיכה ואמר לעצמי כוננת
 לקנות ואינו חתם אעפ"י דיהיב שמעון דמים שלו קניה
 דאובך ויהיב לשמעון אשי אבל אם חזר בו שמעון קודם
 משיכה ואמר שקונה לעצמו אפילו חזר בן מתן מעות
 למשיכה קנה לעצמו אי יהיב שמעון למוכר זוזי
 מדינה אבל אי יהיב דאובך זוזי לשמעון ואזל ויהיב
 זוזי למוכר בשמא דאובך ומקמי משיכה הדד ביה
 שמעון ואמר לעצמי חכ קונה לא קני שמעון עד דמוצע
 למוכר ומבין מוכר לא קבוי ליה בזה באמר זבן לי
 אבל אי אמר חית לי דאזבן ואזל זבן לנפשיה זכתי:
 ה. נתן מעות לשלחו לקנות לו חטין בן לקחרה בן לקחיה
 והלך וקנה לו שעורים או בהפק אם היה בהם הפסד הוא
 לשליח ואם היה בהם דיוח הוא למשלח: ו. חיה השע
 קצוב וידוע והקדמו לשליח במען חו במעקל או במרה
 כל שהקדמו לו המוכר דהי הוא שלשעיהם וחולק השע
 השליח בעל המעות ואם היה דבר שאין לו קצבה הכל
 לבעל המעות: ז. שליח שלחו לקבל מעות מזהבית
 וטעה הכותב ונתן לו יותר הכל לשליח: ח. דאובך שליח
 את שמעון שיקח לו בגד בהקפה וכשהגיע זמן הפרעון
 נתן לו המעות לפדעו ונמצא שהמוכר שכח צריך לחזירם
 לדאובך ואינו יכול לומר אעפ"י דעבד שמא אחר אמר
 ימכרם הכותב ואם אינו יכול לומר אעפ"י דעבד לפרש השם
 ולחזירם לכותב: ט. והנה אם דאובך חייב מעות לכותב
 ומתנס לחזירו לפדעו ופסדו הכותב יחזיר לדאובך:
קפד הקונה שדה על שם אחד ואחזקת
 שיהא לעצמו: א. גשנתו מעות לאחד
 לקנות להם מקח אם היו המעות מעורבים וקנה במקצת
 הדמים אעפ"י שהיתה כוונת השליח שזה שקנה לאחד
 מהם הדי הממקח שלכולם וחולקים אותו לפי מעותיהם
 היו מעות שלכל אחד מהם ידורים וחיתומים אעפ"י שהיה
 בלב השליח הזה שיקנה המקח לכולם לא קנה לא זה

שנמנה המקח לבולם לא יזה לא זה שנתנה המקח במעומו
ב דאובך שקנה שזה משמעו ואמר ליה ללוי קניתי אותו
וכתב שטר מכר בשם לוי וזהו דאובך ואמר לשמעון לעמו
קניתי חזק וכתב שטר מכר בשם לוי בופי את המוכר
לכתוב לו שטר חזק בשם דאובך ואם אמר דאובך התנה
עמו בתנאיה ואמר ליה לעמו טע קונה וזה שכתב שטר
בשם לוי כדי שלא ידעו כי שאתחת הקונה הן בופי וכתב
שטר חזק בשמו ולא עמד אף חפלו לו ומדעך למוכר
לא שאם לעתיד תחלה בפני המוכר ישלם לכתוב לו
שטר חזק על שמו בופי אותו לכתוב שטר חזק על
שמו:

קפה סקוד שמכל

בפחות וזו ביותר ממה שאמרו
בעל הבית ושאר טענות שבימלך בעל הבית
הסקוד של חזק לא שבוטל שטר של חזק לפיכך אם
טעה דעת הצעלם משלם מה שהפסיד כפי דאובך שנת
חפץ לשמעון הסקוד ואמר ליה מכור לי זה ואמר
בפחות מן והלך ומכרו בחמשים משלם הנ מכירתו מחר
במחמשים הכל לדאובך ב חפץ שלוח יכול לקנות לעמו
אפילו בחמשים דמים שהדשוהו בעלם למכור ב נתן
חפץ לסקוד למכרו בחדשה ואם הסקוד כשהתנה
לדור הילך בשבילו ונתפס המוכר חזק יכול לחזור בו
אע"פ דמיעידה ליה חדשה דהשתנולו ד סב
זה לסקוד המותר שימכר על כך יהיה ענין אע"פ שנת
הסקוד זכה במוכר ה דאובך חזק במחאה חמדת
לכ למכרו והסקוד חזק בל חמדת לית מכירתו נשבע
הסקוד שבועת התורה שהרי הוזה במקצת ואם כפר נתן
לן החמשים או שאם ליה הילך ומשבע חסות שעשה
שליחותו ועשה הלוקח ואם ידע הלוקח שחפץ זה של חזק
הוא זה המוכר לו סקוד הוא יחזיר החפץ לבעלים ואם
עלמי שנתן לו דעות למכור בחמשים או שדחה בחמשים
וחזר בו אחר שקניתי ז כלסקוד שהוריע ללוקח
שחפץ זה או קדקע זה של דאובך ואחר שקנה הלוקח את
המוכר חזק דוזה למכור בדמים או מחזיר הלוקח שהרי
לאפקד לו את הדמים ואמר לו מכור בכך וכך ז כל
סקוד שהוציא חפץ מידו או נגב אפילו בשעת הלכה
חייב לשלם מסע שהוא נשאר שטר ח דאובך נדב
טבעת לסקוד למכור והפסיד האב מהטבעת ישבע
הסקוד שאינה בדשותו וישבע דאובך כמה היה שוה
האב ויפדע שווייה. פ הכותב כלו לסקוד למשמש
לו ואמר איני יודע היך משכנתים פשיעוהו הוא ואיב לשלם
ואם אמר ליה משכנתים בד כל וק עשה וזהו כפר בו חזקו

כל פטור הסקוד : סקוד שנתן כלי לבקרו ולא רצה
המכר ליתחזקו חייב הסקוד וכל שכן שחף לסקוד
למכור חפץ בחשדא לא חפץ נטל דעות מבעל הכלי

קפו הלוקח כלים

הלוקח כלים מבית החמ
לשכרם לבית חמיו ואמר לו אם מקבלים חזקם ממני חזק
דמיהם ואם לאו חזק לך שטר מועט ונחנשו בהלכה חייב
ואם נחנשו בחזרה פטור אבל אם נגב או חזרו חייב
ב נטלם ע"ל למכרם חמיו ליה חס ימכרו במקום פל או
עד זמא פל חזק לך דמים כך וכך ואם לא ימכרו חזקם לך
ותנשו בך בהלכה בך בחשדא חייב לשלם ואל דהע מילי
בכר שיש לו קונס הדבה ויכול למכרו מיד בדמים שנת
לא שמתחיל למכרו בוותר כדי שישתפר בו דאלל פטור
מחובים ואינו חייב לא בגובה ואבירה כדי סקוד

קפז דין שלוח שטוען

שטוען שאירעו חובים על והפסיד כך וכך הן נשבע שבועת
השומרים על טענתו ופטור ואם היה החובס במקום שחשד
להביא עליו עדים או דבר שהיה בלוי וידוע שהרי ימציא
עדים הן דרך להביא דעה על טענתו ואם לא הביא עדים
חזקו עמו ואם שנים ב מעשה אחד שאם לשלוחו
קה לית ברבייך ממעות שהיו לו ביצו וקנה לו ונמצא
חובץ חמיו חמממש גדול מזה שהחמץ קל יש לו חזק
וחפץ להביא דעה ויבא דעה שלם היה חזק חזק בעת
שלקח ופטור ואם לא הביא דעה ישלם וכל כדאבא
מאבדים שהרואה מצויה בהם אבל דבר הנעלם שחף לחזקו
מצויה ישבע עליו ז וכן הדך בכל שיטען הסותק או לא
בו ופס דין בטענת השומרים חס הדעה יכול להחזק
או יבא דעה על טענתו או ישלם ז כח מעות לחזרו
לקנות לו חטים וכעשה ואם החטים בביתו ונדקבו
מחמת גשמים שיידו עליהם חייב לשלם **קפח**
אין שלוחות לביתו ויש שלוחות לעבדו ואשה
ובו וסעפס" א חף הכותב נעשה
שלוח לדבר מהדברים שבעולם וכן אין ושלח נעשה שלוח
לביתו לדבר מהדברים ז עושה אדם שלוח לנפש חיה
או נפשה ואפילו חשתאש ואפילו עבד ושפחה הוואוהם
בב דעת וישנם במקצת מקוצת נעשים שלוחים למשא
ומתן אבל לא שאינם בב דעת ואם חשף חיים נעשים שלוחים
ולא עושים שלוח אחד הקטן ואחר הקטן לפיכך השולח
א קטן חזק החבוב ומדד לו באיסור שחף ונתן לו חזק
הא יסר ואבד חזק שחף ואמר האיסור החבוב חייב לשלם
שלח

שלא שלחו או להווינו ולא היה לו לשלח לא עסב
 דעתו וכן כסב ואם פדש ואמר שלח לי עס הקטן והפגור
 ג' האומר לחבריו מנה שיש לי בדרך בין מלוא ג' קצין
 שלחנו לי ביד כל חסלו היה קטן עס דנה לשלח בידי כסב
 ואינו חייב באחריותו ד' השולח לחבריו לשלוח לו עו
 שלח מעות שהיו לו בידו מלוא וזקקין ג' תמכר בשיתקל
 ה' כל היכא שהשליח משנה מעות המעלה בטל השליחות
 מכל וכל ו' מי שהגיע לו דרך בממונו מחמת שליחות
 עולמו או שהעלה לו עליו מחמת השליחות והפגורו ממנו
 ח' המעלה חייב לשלם לו מקו

הלכות מקח וממכר

המקח נגמל בדברים שאין

ח' המקח נגמל בדברים שהם אומדן לחבריו היחיד חתה
 נותן לי חפץ זה ואמר ליה בכך וכך ונתנו שניהם וקצין
 דמים יכולים לחזור שניהם אפילו היה הדבר במעצם
 ואמר להם הן עלינו עדים שמכר זה ושלח זה הרי זה
 אינו כלום עד שיגמול המקח כל דבר ודבר מראוי לו
 קצקע לפקעו ובעל חיים נמי קנינם ומטלטלים לפקעו
 ולחזר שנגמל המקח כל אחד לפי קנינו ואי שום אדם
 יכול לחזור בו אפילו לא היו עדים בדבר

דין קניית קרקע

מאדבנה דברים ככסף בשטר בחזקה ובקנין קודמי ב'
 כסף כד' מכה לו בית או שדה ונתן לו כסף שוה כדופה
 קנה ואי א' מהם יכול לחזור בו ואפילו נתן לו הכסף עני
 שחזרהו לו קנה ג' האומר לחבריו תן מנה לפלוני
 לך קנינו של כיון שנתקנה ד' יא' שהיה לאמר לחבריו
 חזק מנה ויהיה שדך מכור לפלוני שקבלה ממנו כקנה
 חשדה לחזותו פל' ה' וכן יא' שהיה לאומר לחבריו תן מנה
 לפלוני יהיה שדי מכור לו לחזותו פל' עמיתו שקבל חזותו
 להמנה מזה קנה לו לחזותו פל' עמיתו חשדה ו' וכן יא'
 שהיה לאומר לחבריו תן מנה ויהיה שדי מכור לך עמית
 ב' כיון שחשדה במנה קנה לו חשדה והוא שיהיה אדם
 חשוב שהמכר חנה במה שהוא מקבל ממנו מתנה
 ז' בלא שחנה בכסף לבדו במקום שאין דרך לכתוב לו
 שטר אבל במקום שדרך לכתוב שטר לא קנה עד שיכתוב
 את השטר ח' התנה הלוקח ואמר אם חרנה חקנה
 כסף ואם חרנה חקנה בשטר ונתן הכסף על תנאי זה
 ח' קיים ואי המוכר יכול לחזור בו מפני התנאי והלוקח

יכול לחזור בו מפני התנאי והלוקח יכול לחזור בו עד
 שיכתוב לו השטר וכן אם התנה המוכר בזה או הדבר
 תלוי בזה כ' הקנה מחבריו קרקע ופסחון הדמים והנח
 משכך עליהם לחקנה וכל הדעה לחזור משענה חזרה
 ז' המוכר שדה לחבריו בלא קנין ונתן לו מקצת הדמים
 והיה יוצא ונכנס ותובע שדה הדמים אפילו לא נשאר לו
 אלא חז אחד לחקנה הלוקח את כל הדמים שכתב ונתן
 או החזיק אחד בו הלוקח יד המוכר על העליונה דעה חזרה
 לו הילך מעותיו ח' קנה מהקרקע כנגד המעות שנתת
 ונתן לו מהמעות שבה ואם חזר המוכר יד הלוקח על
 העליונה דעה חזרה לו ת' לי מעותי חזק לי קרקע כנגד מעות
 ונתן מהיפה שלה ואם לא היה יוצא ונכנס ותובע קנה
 הלוקח את כל הדמים יכול לחזור בו ושאר הדמים
 עליו כשאר החובות ט' מכר שדה מפני רעה חזרה
 שהיא יוצא ונכנס ותובע שדה הדמים קנה הכל ואי הלוקח
 יכול לחזור בו שזה שתובע וחזק לא מפני שערך אלא
 והקנה לא כרי שלח יחזור בו הלוקח וכן הדך במוכר מלמדים
 חזק שמשך הלוקח הפרדו והוציאן לרשותו והמוכר נש
 ויצא על שאר הדמים לא קנה ויד החזרה בו על העליונה
 כמו שנתבאר לא עסב כפר מפני דעת ממכרו שאין קנה
 הפל' יב' מי שמכר נכסו מפני שדעה לילך לזה בעד
 אחרת במוכר שדה מפני דעה דמי יג' לך שדה שיה
 ק' בקך ונתן לו מקצת מים והמכר נכס וידע לכתוב
 השטר ח' קנה אם הוא במוכר שדה מפני דעה חס לו
 ולפניך הדעה לחזור משענה חינו יכול לחזור ואם תפס
 המוכר ממקח שמכר כנגד המעות שנשאו לו ח' חזרה
 מידו יד' בקש למכור שדה ב' ולא מצא קונה לשדה
 שוה ק' והוצרך למכור בקך וקבל קנה מידו ועייל ונפיק
 חשדה לחקנה ושענה יכולים לחזור בהם אבל אם החז
 בענין שאם היה חנה לטרוח היה מוצא למכור שדה במה
 ולא טרח ומכר בקך ח' קנה ואם תפס המוכר ממקח שמוכר
 כנגד המעות שנשאו לו ח' מוצא מידו ט' האומר
 דכי על ונפיק חזרה לחקנה חינו בדדעך דלח משכך לא
 משום דדך לדמי ואפילו אם קבע זמן לפרש ואם שחגיע
 הזמן וחקן לפרש על מעותיו וזה דוחה והדין דוחה שהוא
 דחוק למעות ועייל ונפיק חזרה לחקנה י' יא' ימש דעייל
 ונפיק חזרה חינו שחל לא לבקש מעותיו שני פעמים
 לש' מצאו ובקש ממנו לש' לא מצאו דך שגילה דעתו שהלך
 לבקש ודוחקא דעייל ונפיק ביומא דאוקמיה לזביע או
 ביום שקרוב לא אבל לא עייל ונפיק ביומא דאפילו עייל

ונפיק למחר לא מצי הדריצאכ עייל ונפיק ביומיה
דימנ וליהיב ליה ומקמי דשלים יומיה אית ליה שמי
קנה ולח מצי הדריצאכ עייל ונפיק ביומיה כפולע מיד
דמי: **א** דין מטלטלים כדן הקרקעות לרבר זה
שאפילו משכ והכנסס לדשות והמוכר עייל ונפיק לשון
לא קט לא שבזה יש חילוק במטלטלים חס הוא דבר
שאינו רחוי ליהלוק כגון שמכר לו בעל חי וסמך לו קצת
מהדמיס ועייל ונפיק חזקת המקח בטל לגמרי לפי שיש
רחוי ליהלוק המוכר חינו דעה להית שותף עמו וטל
במדי דבר חלוקה הוא אין המקח בטל לא כנגד מה
שחייב לו: **יח** הקונה דבר מחבירו ונתן לו הדמיס
ונתן במנע המעות ולח אחד זמן תבעו המוכר וחזקתו
מזה שמתנה לי אינם לא תעביס נקנה המקח ומחזיר
לו העשרה חפילו וחד כמה שנים כן בקרקע בין
במטלטלים **קצא דין קניית קרקע**
בשטר ובז קנייט **א**
בשטר כדן כתב לו על הנייר או על החרס או על העלה
שדי נתונה לך שדי מבורה לך כיון שהגיע השטר לידו
קנה אעפ שאין שם עדים כלל **ב** בלא במוכר שדחו
מפני דעתה חבל בשטר קרקעות אעפ שהגיע שטר המכר
בעדים לידו לא קנה עד שיתן דמים **ג** שטר דין שטר
קנה **הס** **י** קנה קרקע בדמיס ידועים והמוכר חזק
לא קבלט המעות והנקה אומכר נתינת חס הוא מקום
שנותנים מעות וסחכותבים וכתוב בשטר שהודה
שקבל הלוקח ממנו **קצב דין קניית**
קרקע בחזקה **א**
בחזקה כדן מכר לו בית או שדה
כיון שנעל ואמר או פקד כל שהוא והועיל במעשיו
הקנה **ב** בלא בשהחזיק בפני המוכר או הנותן חבל
שלא כפנו לא קנה לא חסכ אמר לו לך חזקה וקנה **ג**
נעל כדן מכר לו בית או חדר והיה הפתח פתוח
ונעל הלוקח את הפתח וחדר ופתחו קנה ויגעש שצריך
לנעול במפתח **ד** גרד כל שהוא כדן היה שם גרד
והיו עולים בו בנחת והחסי עליו כל שהוא והשלימו לעדה
ונמנח שאין עולם לא בדוחק הך הועיל וקנה **ה**
פדן כל שהוא כדן היתה שם פדנה והיו נכנסים בה
בדוחק והדריצאכ כל שהוא עד שמצאו נכנסים בדוחק
הדי זה הועיל וקנה **ו** נתן צדור והועיל כגון ששכר
המים לשדה או בטל צדור והועיל כגון שפתח בנעלתו
המים לשדה קנה וכן ככל חבל חס רחא חמת חסכא

להזיק הקרקע ונתן צדור ומנעה לא קנה שקילוק להש
חינו קונה לא הבחת התועלת **ז** המוכר או הנותן
לחבירו שדה כדן צדור כיון שדש המנע שבין שתי
השדות ונעשו שתיק משדה אחת קנה חבל חס הלכך
לארצה ולח חבירו קנה הילוך זה מושל כלום ואם שביל
שלשמים מכר לו הוחיל ונעשה הילוך קנה בחילוך
וכמה שיעור רחב הדרך שיקנה בהלכו חס היה משום
במחיצות קנה כדן שיגביה דגל ויניח דגל בצדה ואם
שם מחיצות קנה בחזקת כדן שתהיה על חצו חבילה
שלשמים וישוב בה **ח** היתה הקרקע צחיח סלע
שחך **ב** לאמר ולח מדינה ואינה בתדיעה החזקה
שקונה אותה שטוח פדות או העמדת בהמה שם וכוונת
בזה משאר התשמישים **ט** הציע מצעות בבית או
בשדה ושכב עליהם או שדך שולחן ואכל ולא עוד אלא
אפילו מק פליו ליתכו או צבר בי פירות הדאנויים לעבור
קנה **י** המוכר שדה לחבירו ונכנס בה הלוקח וזרעה
חזרה חס שאסף פירות החילין או זמרו וכן ככל צדדים
אוקנה **יא** וכן חס אסף המוכר כל שלירות וסמך ללוקח
קנה **יב** המוכר לחבירו עשר שדות בעשר
מדינות כיון שהחזיק באחד מהם קנה כולם ואפילו היתה
אחת מהם הר גבוהה שנית מצוה שהדי וקש שמעש
שלה בתשמיש שלה בלא שטח דמי כולם חבל חס
נתן דמי כולם לא קנה לא כנגד מעותיו לעיכך חס היו
הכל במתנה קנה כולם **יג** וכן בשכר כיון שהחזיק
באחד מהם קנה כולם כלל חס הכירות **יד** היו מקצת
הקרקעות במכר ומקצתן בשכירות כיון שהחזיק בן
בשלמכר בן בשכירות קנה הכל **יז** דין המחזיק
בנכסי הגר יחבד ציימנה **יח** חזקה לחזקה בלא
כסף ובלא שטר קנה כל היכא דלא עייל ונפיק חזקת
קצג המחזיק לקרקע **א**
הינו כקרקע
לקרקע שצריך לקרקע הדי הוא כקרקע ונקנה בכסף
או בשטר או בחזקה חבלו לא נתבון לקנות הקרקע
לא חזקתין בקרקע לקנות המחזיק בו או נוק כסף בעד
הקרקע כדי לקנות המחזיק בו קנה אעפ שכל קנה
הקרקע חבל חס חינו צדין לקרקע כגון ענבים העומות
לכדן הך במטלטלין לקנן יש להם חזקה **קצד**
כנענע שמכר קרקע לישא וקבל
כסף ולח כתב שגריצו **א** קנייט
הכנענע אינו קונה בחזקה לא בשטר הוא שקנה עם
נמנע

יש מי שכתב שאם מלך בשעת קנין אחד בלא חזקה
או שכתבו שטר או שקבלו דיינים לפשרה בקטן א"ע
שעווקים בחתום ע"ה י"ט יכולים לחזור בהם אחד כדי
דיבור: לו בדרכים שהקרקע נקנה בהם שכירות ושל
קרקע נקנים וי"ט שחייבים נקנים בקטן קודם: ו שפדות
ומשכנתא אינן נקנים במלוה: ו"ה ח"ה קונן בקרקע
קטן קודם ואם קנו א"ע שעשו עבירה קטן: **קצו**
דין קניית עבד כנעני וכו' אע"פ

א עבד כנעני דינו כקרקע
לקנייה נקנה בכסף או בשטר או בחזקה או בקטן קודם:
ב מה היא החזקה בקטן עבדים שישתמש בו ב"מ
דכו כדרך שמשתמש בעבדים ואם הוא שלם במערכו
ע"כ שיאמר לו"ה חזק וקני: ג כיצד התיר לו מנעלו
או שהגביל לו מנעלו או שהגביל לו כליו וחדיו לבית המדחן
או שהפשיטו או קני או מדיו או הלשו או הגביה את
דכו קנה וי"ט שה"ה אם הגביוהו דכו: ד עשה לו מלכא
שאינה בשימוש גופו כגון שתפר לו בגד וכיוצא בזה
קנוהו דכו וי"ט שלא קנאו: ה תקנו והכחו אצלו
קנוהו אבל אם קדחו וצאו אצלו או שאמר להם צאו והלשו
לך אצלי הלוקח והלך אצלו לא קנה ואם הוא עבד קטן
קדחו וצאו אצלו קנאו: **קצ"ה דין קניית**

בהמה גסה ודקה: א בהמה
ב"ה גסה כ"ה דקה חיה נקנית במסירה א"ה במשיכה
ואינו עדיף להגביה: ב הגביה קונה בכל מקום אבל
משיכה אינה קונה א"ה בקימחא או בחצר של עשה
אבל לא בדשיות הדבים ולא בחצר שאינה של עשה:
ג כיצד קונים את הבהמה במשיכה א"ה א"ה משה
והלכה: ד שרוב עליה והלכה בו שקנה א"ה א"ה קדח
לה ובזה או שהכניסה במקל ורצתה בפניו ע"ה עשה
יד ורגל קנאה והוא שימשיך בפני העלם ואם משך שלא
בפניו בלם עדיף שיאמר לו קודם שימשיך לך משך וקני:
ה המוכר עדר לחבירו או שכתב לו במתנה כו' עשה
לו משכונות היא הבהמה המהלכת בראש העדר והכל
נמשכים אחריה א"ה משך וקנה ואם משך העדר א"ה
שלא בפניו קנה דמסירת משכונות הוי כחומר לו משך
קנה: ו המוכר בהמה לחבירו וכו' נתנה לו במתנה
ואמר קנה כדרך שבע אדם קונס אם משך או הגביה
קנה אבל אם דכב עליה אם בשדה קנה ואם בעיר לא
קנה לפי שאין דרך בע אדם לרכוב בעד לפיכך אם היה
אדם חשוב שדרכו לרכוב בעד או אדם מאנל ביומ

ניתנה הכסף וישראל הקונה מכנעני הרי הוא ככנעני ואינו
קונה לא בשטר: ב מאחר שכנעני אינו קונה קרקע
מישראל ולא מקנהו לישראל א"ה בשטר וישראל שלח שדה
מהכנעני ונתן דמים וקודם שיחזיק בה ישראל אחר
והחזיק בה בדרך שמחזיקים בנכסי הגר זכה אחרון
ונתן לראשון וזה דמים מפני שהכנעני מעת שלח את המס
סילק דעותיו וישראל לא קנה עד שיגיע השטר לידו ועמדו
נכסים א"ה בנכסי מדבר שכל המחזיק בהם זכה ואחריות
על הכנעני המוכר בלא במקום שאין משפט ידוע למלך
אבל אם אין דין אחת המלך ומשפטו שלם יזכה בקרקע
א"ה מי שכתב בשטר או הנותן דמים וכיוצא במכרים א"ה
עשויים כפי משפט המלך: ג ימ"ט שחפילו אם כתב
הכנעני שטר לראשון קודם שיחזיק בו אחר אינו כלום
כיון שכבר נשתלם הרי הוא כאחד א"ה עדיף שיכתוב השטר

קודם שיקבל המעות: **קצ"ה דין קניית**
קרקע בחליפין א בקטן

כיצד יתן הקונה למקנה כלל כל שהוא ואמר
לו קנה זה חלק הקרקע או המבטל שמתחילתו או שנת
ל וכו' שמשך המקנה הכל נקנה הכל או המבטל ל
לוקח או למקבל מתנה בכל מקום שהוא א"ע שלא החזיק
ולא נתן כסף ולא כתב שטר ולא משך וא"ה שום אחד מהם
יכול לחזור בו א"ה עדים בדבר אם מודים זה לזה:
ב אין קונס א"ה בכל א"ע שא"ה בו שוה פדוטה וא"ה קונס
בדבר שאסור בהנאה ולא בפירות ולא במטבע וא"ה קונס
בכלו של מקנה: ג הקנה א"ה כל למכרו כדי שיקנה
הלוקח אותו והמכר זכה הלוקח א"ע שהקנהו שלא
בפני הקונה וא"ה הקנה לו הכל על מנת להחזירו קנה
המקנה: ד א"ע שלא תפס המקנה כלל א"ה מקנתו
וכשאר קנתו ביד הקונה קנה בו והוא שיאחז ממנו
שטר כל שהוא שיעור שלש אצבעות ואם אחז שזות
מ"ה אצבעות עדיף שיאחז בע"ה שיהא יכול לתקן כל
הכל ולחבוטו אצלו: ה י"ט שא"ה קטן מועיל א"ה
מקנה לו החפץ הנמכר או הנותן מיד אבל אם חזק בו
הקנה תקנה אחר זה ותקנה חפצו לי אחר ל לא קנה
מפני שבשעת שיש לו להקנות כבר החזיר הקודם לקנה
אבל אם אמר לו קנה ע"ה שתקנה לי מעכשיו ואחר
יוסף: ו א"ע שגמר הדבר בקצ"ה כל א"ה מעשה
יכול לחזור בו כל שעתוקים באותו ע"ה ואם החזיק
הע"ה ח"ה מהם יכול לחזור בו: ז בשטר דרכי ח"ה
א"ה שום א"ה מהם יכול לחזור בו אחד כדי דיבור: ח

שאינו מקפיד על הלכות בעיניו כגון המוטפלים
בגדול הנהמות או העבדים או שהיתה אשה או שהיה
בשנות הרבים שהרבים דוחקים שמהלך קונה זריבה
והוא שיהיה לו האומר לחבירו משוך והקנה
ובדצא בודדים או והלך ומשך או החזיק לו קנה שמע
הקנה להבא ועדיין לא הקנה לו והלך לחומר לו משוך
זה לקנותו ז' האומר לחבירו משוך פדה זו ולא
הקנה לא לחבירו ליום ומשך לו קנה וחס חסד לה קנה
מעבדיו ולחבירו ז' קנה וקפלו היתה עומדת בזה
ביום לשה כמו שהקנה אותה מעודה על תנאי נעשה
התנאי נתקיים התקנה וכל האומר עמך חומר מעבדיו
ז' קנה דיין קניית מטלטלין
אשה במשיכה וזוהי במשיכה
ומה דינו במעות שבידו וכו' קנינים א' וזוהי
תורה מעות קונות אבל חכמתקנו שלא יקנו המטלטלין
לא בהגבהה או במשיכה וזוהי דבר שאין דרכו להגביה
כיצד המקנה עדים או פשתן וכו' כהן ושהיה מהם
טעם כחל שאין להגביהו דינו נקנה במשיכה שהרי
אפשר להחירו ולהגביהו עץ עץ חבלים היה טעון
שלא נזקים או שנפגלו או שלשקדים וכיוצא בהם
שאין לו יכול להגביהו ז' קנה במשיכה ז'
הגבהה י' שדריך להגביה לטפח י' דקני בהגבהה
טפח ז' משיכה שאמר עדיך שמשוך החפץ כולו
ויצאנו מכל המקום שהוא בו ז' דברים שאין דרכם
להגביה חי אגבדינה קנה ה' ולמה יקנו חכמים
שלא יהו מעות קונות גזרה שמה יתן הלוקח דמי החפץ
וקודם שיקחנו יחבד באוש כגון שתפול דליקה ושרף
או יבצו לטעים ויפלוהו ואם יהיה בדשות הלוקח שמה
המוכר ולא יציל לפיכך העמידהו חכם ברשות המוכר
כדי שישתל ויציל לפיכך חס היה ביתו שללוקח שישבו
החפץ שנמכר מוכר למוכר העמידהו על דין תורה
שהרי מצוי הוא אצל ביתו ויכול להציל וכן השוכר
המקום שחנות המטלטלים הממכרים מוטלים בו באחד
מדרכי קניית השכירות שנתבאר בסימן קצ"ה קנה
המטלטלים שבו ואין שום אחד מהם יכול לחדל בו והוא
שתהא אחד המשתמרת לדעת השוכר או שהוא עומד
בצר המקום ההוא ז' יא' ושיכירות מטלטלים נקנה
בכסף דליקא למיחש שמה יאמר לו נשדפו חטיף בעליה
דכיון שהגוף כולו נמכר ומצילו ז' הקנה והוא יאמר
להגביהה ויש במשיכה טורח גדול נאמנה נמשכת

לא לרבים לא הצריכו משיכה לא נקנית במקירה וכו'
כלל ואם אמר לו לך משוך וקנה דינו קונה הקפנה עד
שימשיכה פלה ויצאנה מלשה היתה בו שהדי הקפיד
המוכר לו קנה זה לא במשיכה ה' מקירה זו לאמר
אין שימשיכה מידו ליד לוקח לא טע שחזר הלוקח
בפע המוכר או במעות הל' מקירה פ' מקירה חיה
קונה לא בדה ובחצר שאינה שלעצמה והגבהה קונה בכל
מקום ז' לביכר חס היתה הקפנה עומדת בדה או בחצר
שאינה שלעצמה והקפיד המוכר ואמר ליה משוך וקנה
עדיך למשיכה פלה ושיצאנה מאותו דשות שאין משיכה
קונה בו ויכניסה לרשותו שהמשיכה קונה בו והמשיכה
חיה קונה לא בסימא או בחצר שלעצמה והגבהה
קונה בכל מקום י' היתה עומדת בסימא או בחצר
שניהם חיה קונה לא במשיכה ולא במקירה י' ז'
היתה עומדת בדה ולא אמר להם המוכר כלום והלך הלוקח
ואמר לו קנה עד שימשיכה כדינה מדה לקימא וכו'
שקנית במקירה בדה ומקירה חיה עדיך שימקור לו
מיד ליד חפה בין שהתחיל למשוך כבר גילה בדעתו שאינו
רוצה לקנות בחזקה זו שהוא מחליק והמשך בזה לא במשיכה
י' י' דקנינה חיה נקנית במשיכה לא כדרך משיכה
בגוף שמוכר במס או בדרך מים שהוא בסימא או
בחצר שלעצמה אבל אם היתה בבשה דינו קונה עד
שיגביהה י' ז' קנה המנה במשיכה שהיה בדה או
בחצר שאינה שלעצמה ומשכו חלוקה לרשותו או לקמא
כיון שהוציא מקצתו מרשות הדבס או מדשות שאינה
שלעצמה קנה מאחד שממשכו כולו והוציאו מכל המקום
שהיה בו כ' הנותן דמי המטלטלים או מקצתן ואמר
בו הלוקח ואל המוכר בא וכולו מעותך הרי המעות אצל
כמו פקדון ואם נגנבו או אבדו דינו חייב באחריות אבל
אם חזר בו המוכר ואמר כלוקח הוא וכולו מעותך הרי
המעות ברשותו וחייב באחריות חפ' מאונקס גדולים
עד שיקבל עליו מע שפרע ויאמר לו אח' כולו נאמר את
שלך וזה אי' איתנה בעי' הנך דמי ממש דיהב ליה לוקח
פטור אבל אם הוציאם ויחד אחרים ותחיהם וקבל מעות
יא' שחזרו הלוקח וחזיב אפילו באונקס עד שיבואו לרשות
לוקח וימנע שחפלו הוציאם כיון שקבל עליו מע שפרע
ונתנם לו חפ' שלא רצה הלוקח לקבלם כפול ז'

קצ"ט יש דרכים שמעות קונות
יש ז' קונות ביצר היו לו מעות בידו בלש מנה ובלש משקל

ואמר להבדילו מכוור לי חפץ שלך במעונו או שבידי ולקחם
המוכר ולאו דקדק לידע מענין נקנה החפץ ללוקח ואין
מהם יכול לחזור בו מפני שהאדבר שחינו מצוי להחזרו
בזה דבנן ז' וכן ראובן שמכר מטלטלין לשמעון בזה
וקנה שמעון המטלטלין ונתחייב לראובן בדמים וזכ"ב
היה לשמעון מטלטלים אחרים למכור ואמר ליה ראובן
מכור אותם בדמים שיש לי בידך מדמי המכר ואמר ליה
הראובן אותם המטלטלין לראובן בכל מקום שהאדבר
שלא משך ולא הגביה שגם זה דבר שחינו מצוי הוא ולא
גזרו ביה רבנן אבל אם היה עליו חוב שלא מאמת המכר
ואמר ליה מכור לי מטלטלים בחוב שיש לי אצלך ונתת
שניהם לא קנה ג' ישמעון שמעותין וקנות שהעמידו
חשבון דבריהם על דרך תורה בבשר בארבעה מדקדקין ואין
עביטו האחרון שלחג ועיטו הראשון שלפסח וערב שבת
ועביטו שאם היה לבדו שור שוה פ' דינרים ולקח מהלוקח
בדבר כדי ליתן לו בשר כשיש חובו ולא נתקבצו לו כלל
השור משחיטין אותו בעל כרחו כדי ליתן הבשר ללוקח
לפיכך אם מת השור מת ללוקח ומפקדי הידעין
ותומים אזי אפטר פק' שלום שמכרו מטלטלים ומשחתיקין
ועי' לז' נתי המעות ונתתיקו חזק' בהם כדי התורה
שחי' משיכה קונה את מעות וכו' חלק דין היתומים
מדין שאר בני אדם אבל בשאר תלוקות דין היתומים
שהלשכל אדם לעתידה' **ד' דין קניית**
מטלטלין על ידי חזיון וכיצד
קונה כליו וכו' יב' עיפוס' א' היו
המטלטלין בדשות הלוקח המשתמר לדעתו או שהוא
עומד בצד אותו דשות כיון שקבל עליו המוכר למכור
קנה לוקח ואעפ' שעדיין לא מדר והוא שפקד דמים ז'
היו בדשות המוכר או בדשות אדם אחד שהם מופקדים
אצליו לא קנה הלוקח עד שיגביה המטלטלין או עי' למשכ'ם
כמו שנתבאר ג' כליו של אדם כל מקום שיש לו דשות
להנחין קנה לו וכיון שנכנסו המטלטלין בתוך הכלי איין
אחר מזה יכול לחזור בו והרי זה כמו שהגביה או כמו
שהנחו בתוך ביתו לפיכך אין כליו של אדם קונים לבד
ולא בדשות המוכר אלא אם כן אמר לו המקנה לך וקנה
בבליזה ואז קנה אם הוא בדשות המוכר ז' וכן
אם קנה הכלי מהמוכר והגביהו ואח"כ הניחו שם בדשות
המוכר וחזר וקנה ממנו הפירות כיון שנכנסו בתוך כל
זה קנה אותם שמפני הנחת המוכר במבירת הכלי אינו
מקפיד על מקומו ה' כשם שחז' כליו של לוקח קנה לו

בדשות מוכר כל דין כליו של מוכר קונה ללוקח אעפ'
שהוא בדשות לוקח ז' משיכה מהניח כליו על מוכר
שחם מדיד המוכר ונתן לתוך כליו ומשך הלוקח בפני
קנה ואפילו לא אמר לו משוך הכלי לקנות מה שכתוב
ז' אין הדשות קונה ולא הכלי ולא משיכה ולא הגביה
לא אם כן פקד תחלה המדה בכך וכך אבל כל מקום שלא
פקד אין לו שום דבר שיקנה בו וכל מקום שלא פקד לא
קמבא דעתא לשניהם שמוח לו יסכימו על הסכום ואם
המקד דבר שדמיו קצובים אעפ' שלא פקד קנה וזכ"ב
אומרים הדעות מוכר לך כפי מה שישמחו שלשה קנה
אפילו אין דמיו קצובים היו הפירות בקימבא או בחזק
על שניהם ואפילו היו בדשות לוקח והן בתוך כליו של מוכר
ויכל עליו המוכר למכור והתחיל המוכר למדוד בתוך
כליו של מוכר אם אמר ליה כור בשלשים קלעו את מוכר
לך יכול לחזור בו ואפילו בקצה אחתה הוא יל ועדיין
הפירות בכליו ולא נמר כל המדה וכליו של מוכר אינם
קונים ללוקח אעפ' שהוא בדשות לוקח ואם אמר ליה כור
בשלשים קחה בכלע ראשון ראשון קנה כיון שפקד דמים
על כל קחה וקחה וכל קחה שיגביה המוכר קנה אותה
במדה מכירתה הוא יל ואין הפירות בדשות המוכר
ולא בדשות הלוקח ולא לא היו הפירות בכליו של מוכר ז'
שהם בדשות לוקח קנה משפך אעפ' שלא מדר כמו
שנתבאר ח' הכעס הלוקח את החמורים לביתו עם
התבונה שעליו הם אחתה משיכה אינה כלום אפילו אם
פקד דמים ומדר המוכר על החמורים לא קנה שלא
כתבון למשיכה ולקנות במדידה ז' דלמדידה בעלמא
נתבון פ' המוכר יין או שמן לחייו בקמחא חן בחזק
שלשניהם או בדשות לוקח והיתה המדה שלקדקור עד
שלא נתמלאת המדה למוכר משנתמלאת המדה הדין
בדשות לוקח ואין אחד מהם יכול לחזור ז' וכן פירות
שהיו צבורים בקמחא או בחצר שלשניהם נהמדה אינה
של אחד מהם והיה המכר מורד עד שלא נתמלאת המדה
הדין הוא בדשות מוכר ומשנתמלאת המדה הדין הוא
ללוקח ז' היתה המדה שלא מהם נהיין בה דשמים
לידע חזיה שלישה ורביעה וכו' צד בהן כיון שהגיע ללוקח
מה דשמים קנה ראשון ראשון ואעפ' שלא נתמלאת המדה
שכל דשמים מהם במדה בפני עצמה שהדין בל' מדיא
המדה והוא שומק על הדשמים שבה יא המטל כלי
מבית האומן עכ"ל בקדו אס' היו דמיו קצובים ומשך בידו
חייב שהוא יל ודמיו קצובי מעת שהגביהו נעשה כדשות

ואין המוכר יכול לחזור בו והוא שיגביהנו כדי לנכות
אח כולו ויהיה אותו חפץ הנמכר חביב על הלוקח
אבל חפץ שהמוכר קצבו והוא מבקש ודורף למכרו
הרי הוא בדעת המוכר עד שיפסק הדמים ויגביהנו
הלוקח אחד ספק וחס מלה דעתו שחינו חפצו ואלו
אין נאמר קודם שהציעו יא' שהלך כשומר שכר ויא'
שהוא כשומר חנם יב' אחד המושך או המגביה
או המחזיק בעצמו או שומר לו אחד להגביה או למשון
לו אין לחזיק לו ה' גביה לו וכן משאר דרכי הקנייה
ראו דין רשם על החבית והתוקע
כפולחבירו וכו' קעיפוס א' מכר לו
בדברים בלבד ופסקו הדמים ורשם הלוקח ורשם על
המקח כדי שיהיה לו קיום וידוע שהוא שלו אעפ' שלא
כתב לו מהדמים כלום כל החומר בו אחד שרשם מקדש
מיו שפדע וחס מנהג המדינה הוא שיק' הדשם קנין
גמור נקנה המקח ואין אחד מהם יכול לחזור בו ואחייב
זה לית הדמים והוא עדשם בטע המוכר או שומר
לית המוכר דשום מקדש ב' וכן גבי שנהגו התמים
לקנות כו' כגון על ידי שנותן הלוקח פדיון למוכר
או ע' שתוקע לו כפולחב' **בבב'**
דין קניית מטלטלין אגב קרקע או
עבדים וקרקע או עב'
ומטלטלין או בהמה וכלים שעליה וכו' קעיפוס
א' המקנה קרקע או מטלטלין כח אחד כיון שקנה עבד
הקרקע בחייו מדרכי הקנייה נקנו המטלטלין עמהם
ב' שהיו שניהם במכר או במתנה ב' שמוכר המטלטלין
וסת' קרקע ב' שמוכר קרקע ונתן מטלטלין ב' שנתן
קרקע קנה מטלטלין ב' בלח' כשהיה אותו המטלטלין
עבדו ב' וזה קרקע אבל חס הי' במקום אחד צריך
שיאמר לו קנה מטלטלין אגב קרקע אפילו היה המטלטלין
במדינה אחרת ואמר לית קנה אותו ע' קרקע כל כיון
שקנה הקרקע נקנו המטלטלין אעפ' שאינם עבדים
בתורה ואם לא אמר לית קנה אגב קרקע לא קנה מאחר
שאנוס עבדים בתורה ה' הקנה הצדה לחייו
והמטלטלין לחייו אעפ' שאל קנה המטלטלין ע' ג'
קרקע והחזיקה א' בקרקע לא קנה העני מטלטלין ואם
חפץ אחד שחזר בו המקנה אין מוציאין מידו אחר-תכן
אחד שקנה חבירו הקרקע שנקנו לו על גב' ה' והקנה
העדה לאחד והמטלטלין לחפצו ופסקו ומטלטלין ליתמם
קנו' ה' בהמת ממטלטלין בידינו א' ו אין קרקע

נקנה אגב קרקע ז' קרקע כל שהוא מקנה על גביו
מטלטלין הדבה ח' המקנה עבדים וקרקעות באחד
החזיק בעבדים לא קנה הקרקעות החזיק בקרקעות א'ם
היו עבדים בתוכה קנה ואם לאו לא קנה אפילו שיאמר
לוקנה אותם ע' קרקע ט' המקנה עבדים ומטלטלין
באחד משך המטלטלין לח' העבדים החזיק בעבדים
לא קנה המטלטלין א' חס כ' הי' המטלטלין ע' העבד
והוא שיהיה בפות ויא' שצריך גם שיהיה צעיר
היה לאחד ענין נקוב וזרעו שבו לאחד חס הקנה בעל
הענין ענין לבעל הזרעו כיון שמשך קנה יא'
הקנה בעל הזרעו זרעו לבעל הענין לא קנה עד עיון
בזרעו עצמו יב' היה הענין והזרעו שבו הכל
לאחד והקנה שעתה לאחד החזיק בענין לקנות הזרעו
א' הענין לא קנה יג' המקנה בהמה וכלים שעליה
לא אעפ' שמשך בהמה וקנה לא קנה הכלים שעליה
עד שיגביה או ימשוך הכלים עצמם חס א' דרכי הגביה
שהבהמה בחייו המהלכת היא ואין מה שבתוכה קנוי
לבעלה לביכר חס היתה הבהמה כפותה קנה א'ם כלים
שעליה ויג' דימנחה חס אמר א'ע מושך בהמה לו
לקנותה ואת הכלים שעליה קנום אפילו אינה כפותה
יד אמר לית המוכר משוך בהמה זו וקנה כלים שעליה
הואיל ולא הקנה למוכר הבהמה אעפ' שמשכה ואין
כפותה לא קנה כלים שעליה כו' אמר לית משוך אפה
א' (במשכיה קנה מה שבתוכה אעפ' שלא קנה הקופה
דג כל מטלטלין נקט בחליט' ומטבע א'ן
ב' בחליט' וכו' קעיפוס
א' כל המטלטלין קונים זה את זה בחליט' אעפ' חס א'ן
המקנה מקפיד לידע שיווי החפץ שנוטל בחליט' בענין
שקונים בקודר שזה הוא קטן גמור שמועיל לכל הדברים
ב' קרקע ב' מטלטלין ב' אפילו כ' כמי אף עלפי שאין
קונים בהם נקנים בחליט' חוץ ממטבע שחיבו נקנה
ב' בחליט' ולא קונה וכן גבי שח' בו ממש א' קטן מעיל
ב' ב' שקנו ממנו שילך ע' פל למקום פל או שילחן
חד שביניהם וכו' א' ב' א' שהם קטן עבדים ואין לו על מה
לחול א' אפילו מקפיד לידע שיווי החפץ שנוטל השתא
דומה לזמנים אפילו הכי נקנה כיצד היה לה פדה ולזה
חומר והעדיכו אותם כמה שזה כל אחד מהם והקנינו
לחליט' זה בזה כיון שמשך בעל הפדה את החומר
נקנת פדתו לבעל החומר בכל מקום שהוא ואין שום
א' מהם יכול לחזור בו ב' החליט' חומר בפדה וטלה

44

וּמִשְׁכַּח הַחֶפְרָה וְלֹא מִשְׁכַּח חַת הַטֹּהֵל לֹא קִנְיָה מִפְּנֵי שֶׁחֵץ
(כֹּחַ) מִשְׁכִּיחַ הַמִּדְּהָ וְיֵץ דְּדֹקֵן בְּכֻלָּהּ מִשּׁוּם שֶׁחֵץ הַחֶמֶד
הָיוּ לִחְלֹק אֲבָל לֹא חֶמֶד פְּרִי וְטָהֵר בְּכֹר חֲטָאִים וּמִשְׁכַּח
הַפְּרָה וְלֹא מִשְׁכַּח הַטֹּהֵל קִנְיָה בְּחֲטָאִים כִּגְדֵר דְּמֵי הַפְּרָה י
ג' לְשׁוֹמֵר לְזָהָב וּשְׁלֵשָׁף וּשְׁלֵשָׁף מִינֵי מַתְכוֹת הָרִי הֵם
לְשֹׁמֵר מִטָּלְטָלִים וְנִקְנֵן בְּקֵץ וְקוֹנֵם זֶה הַחֶמֶד
בְּלִי הַמַּטְבְּעוֹת שֶׁלֹּכְסֵף הֵן שֶׁמֶזְבֵּה הֵן שֶׁלְנִחוּשֵׁת הָרִי כֹוֶם
דְּמִים כִּגְדֵר שֹׁמֵר מִטָּלְטָלִים וְהַמִּתָּן אֶחָד מֵהֶם בְּדִמּוּ מִטָּלְטָלִים
לֹא קִנְיָה (וְחֵץ) אֵיזֶה נִקְנָה בְּקֵץ וְלֹא נִשְׁעָה קֵץ י' בְּלֹא
בְּשֶׁמֶץ שֶׁמֶד שֹׁמֵר מִטָּלְטָלִים בְּאֶחָד מִינֵי מַתְכוֹת אֲוֹ אֲבָל
הַמִּתָּן מִטְבָּע בְּמִטְבָּע הָרִיזִים שֶׁמֶזְבֵּה לִבֵּי מִטְבָּעוֹת
שֶׁלֹּכְסֵף הָרִי הֵם בְּפִדּוֹת וְכֵן הַמַּעוֹת שֶׁלְנִחוּשֵׁת כְּמוֹ פִדּוֹת
לִגְבֵי מִטְבָּעוֹת שֶׁלֹּכְסֵף בְּפִדּוֹת לֹא יִנְדֵּי זָהָב בְּלֵי דִינָרִי
בְּקֵץ בֶּן שֶׁמֶשֶׁךְ הָרִיזִי זָהָב נִתְחַיֵּב לִיתֵן לֹא הֵלֵךְ דִּינָרִי
בְּקֵץ כְּמוֹ שֶׁפָּקַד עִמּוֹ אִם חֲדָשִׁים חֲדָשִׁים וְאִם יִשְׁעֵם שְׁעֵם
אֲבָל אִם נִתָּן לֹא בֵּי דִינָרִי בְּקֵץ בְּדִינָר זָהָב לֹא קִנְיָה עַל שִׁיתָן
הָרִיזִי שֶׁלֹּכְסֵף ה' נִתָּן לֹא לְחִסְדֵּי שֶׁלְנִחוּשֵׁת בְּדִינָר בְּקֵץ
חַיִּיב לִיתֵן לֹא דִינָר בְּקֵץ כְּמוֹ שֶׁפָּקַד עִמּוֹ אִם חֲדָשִׁים חֲדָשִׁים
וְאִם יִשְׁעֵם יִשְׁעֵם אֲבָל אִם נִתָּן לֹא דִינָר בְּקֵץ בְּשְׁעֵם חֲסִדוֹת
נִחְשֵׁת לֹא קִנְיָה עַד שִׁיתָן הַחֲסִדוֹת שֶׁלְנִחוּשֵׁת י' נִחְשֵׁת
וְאִזְדֵּי טַבְעָה לִגְבֵי זָהָב וְיֵץ דְּהוּי פִּדּוֹן לִגְבֵי דִּהְבָּא י
ג' כֹּוֶם יֵשׁ לִהֵם דִּין מִטְבָּע לִגְבֵי שֹׁמֵר מִטָּלְטָלִים וְכֹוֶם
זֶה כִּגְדֵר חֶמֶד שֹׁמֵר דִּינָר זָהָב בְּדִינָר זָהָב אֲוֹ דִינָר
בְּקֵץ בְּדִינָר בְּקֵץ אֲוֹ דִינָר נִחְשֵׁת בְּדִינָר נִחְשֵׁת יֵשׁ לִהֵם דִּין
מִטְבָּע ה' מַעוֹת הַדְּעוֹת שֶׁפָּקַדְתָּ מַלְכוּת אֲוֹ מִצִּינָה
אֲוֹ דִינָרִים שֶׁחֵץ וְיִצְדִּים בְּחֻתֶּה מִדִּינָה וְחֵץ נִשְׁמָאִים וְנִתְנֵם
נֵהֵם עַד שֶׁמִּשְׁעֵם אֲוֹתָם לְמִטְבָּע אַחֵר הָרִי הֵם בְּפִדּוֹת
לְכָל זֶכֶר וְנִקְנֵן בְּקֵץ וּמִתְחַיֵּב עַל מִשְׁכִּיחַ לְתַתּוֹת מַעוֹת
שֶׁפָּקַד וְאִם כְּכֹוֶם כִּגְדֵר מַעוֹת לֹא כִּגְדֵר לֹא הַמִּטְבָּע
אֲוֹ דִּרְךְ שִׁיזְכֶּה בְּמַעֲתָה מִי שֶׁאִינוּ בְּדִשְׁחֵן אֲוֹ עַל קִדְקֵעַ
כִּגְדֵר שִׁקְנָה קִדְקֵעַ וְעַל גְּבֹו מַעוֹת חֵץ שִׁישְׁכֹוֹר מִקּוֹם הַמַּעוֹת
כִּי שֶׁזְכֶּה בְּקִדְקֵעַ בְּכִסֵּף אֲוֹ בְּשֶׁכֶר חֵץ בְּחֻזְקָה אֲוֹ בְּקֵץ
זֶה בְּמַעוֹת וְהוּא שִׁיחֵץ אֲוֹתָם מַעוֹת קִיִּימִים כִּגְדֵר שֶׁהִיוּ
מִקְדָּשִׁים מִקְדָּשִׁים בְּמִקּוֹם אֲוֹ לֹא כִּשֵּׁי הַמִּפְקִיד אֲבָל אִם
דְּחֹלֶץ שֶׁהִיָּה לֹא חֹב עַל שֶׁמֶעַל וְהָיָה לִבֵּי קִדְקֵעַ וְעַל גְּבֹו
חֹב לֹא קִנְיָה חֹב אֲבָל יִכְוֹל הוּא לְהִקְנוֹת לֹא חֹב בְּמַעֲמַד
שֶׁלְנִחוּשֵׁת כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַד בְּסִימָן קִדְקֵעַ וְכֵן יִכְוֹל הוּא לְהִקְנוֹת לֹא
עַל יֵד שִׁימְכֹוֹר לֹא אֲוֹ יֵת בְּמַתְנֵה שְׁטֵר הַחֹב כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַד
בְּסִימָן קִדְקֵעַ ה' הַמִּחְלֹף קִדְקֵעַ בְּקִדְקֵעַ אֲוֹ מִטָּלְטָלִים
בְּקִדְקֵעַ אֲוֹ קִדְקֵעַ בְּמִטָּלְטָלִים כִּי שֶׁזְכֶּה זֶה נִתְחַיֵּב

החפץ עדיו לומר זה קבלתי שפדע

דין מוכר מחמת אומדנא דמקדעא

וּבְמִלֵּי יָבוֹ בְּעֵינֵיכֶם
אֲ מִי שֶׁאֵשׁוּהוּ עַל שֶׁמֶכַר וּלְקַח דָּמֵי הַמָּקָח חֲפִילוֹ תִּלְהוּ
עַד שֶׁמֶכַר מִמֶּכְרוֹ מִמֶּכַר בֵּין בְּמִלֵּי לְבֵינִים בֵּין בְּקָדְקָע שֶׁמֶכַר
חֲזָקוֹ גָּמַד וְהִקְדָּה אֲעֻפֵּי שֶׁלֹּא לִקַּח הָדָמִים בְּפַעַם הָעֵדִים לְפִיכָךְ
אִם מִכָּר מוֹדֵעַ קוֹדֵם שֶׁיִּמְכֹּר וְאִמְרָה לֵב עֵינִים דַּעוֹן שֶׁהָ
שֶׁאִדְנָה מִכָּר חֲפִיזָה כִּלְאוֹ שֶׁהָהָרָה לִפְלֵל מִפְּעַ שֶׁאֵת חֲנוּךְ
הָרֵי הַמֶּכַר בְּטָל חֲפִילוֹ הַחֲזִיק בְּמֵה שֶׁנֶּסֶם מוֹעִיזִים סוֹתָה
מִיָּדוֹ וּמִחֲזִיר הָדָמִים וְצָרִיכִים הָעֵדִים לִידַע שֶׁהוּא מוֹכֵר
מִפְּעַ הָחֲנוּךְ וְשֶׁהוּא חֲנוּךְ וְדָאִי לֹא שֶׁיִּסְמְכוּ עָלָיו וְכָל
מוֹדֵעַ שֶׁאֵין כְּתוּב בְּהָאֵם הָעֵדִים יִדְעוּ שֶׁפְּלוֹעֵה חֲנוּךְ
חֲזָקָה מוֹדֵעַ זֶה בִּלְוֵה בִּמְכָר אֲבָל בְּמִתְנֶה אִם מִחִילָה
אֵין צָרִיכָה לְהִכָּר חֲנוּכָּה ג פֶּשֶׁר הָדָעָה כִּמְכָר
וּמִחִילָה דָּעָה כִּמְתְנֶה ד יִמָּשׁ דִּהָא אִמְרִינֵי יִבְשִׁלָּא
מִכָּר מִדְּעַם מִמֶּכְרוֹ מִמֶּכַר אִם הוּא בְּקָדְקָעוֹת חֲפִילוֹ לֹא
נִתֵּן לוֹ כָּל שִׁוּיוֹ לְפִי שֶׁאֵין חֲנוּכָה לְקָדְקָע אֲבָל בְּמִתְנֶה
כֵּין שֶׁיִּשְׁבּוּ בְּרֵי חֲנוּכָה אִם כִּדִּי בְּכוּלֵּי מִקָּח אֵין כֵּין חֲזָקָה
מִקָּח וְהֵלֶךְ בְּשִׁאֲרֵי כּוֹפְרוֹ אִם עַל הַמִּכְרָה אֲבָל בְּסִכּוּם
הַמַּעֲוֹת אֵין כּוֹפְרוֹ לִיתֵּן לוֹ בְּפָחוֹת מִשִּׁחֲוֵי חָפֶה בְּקָדְקָע
אֵין כֵּין תְּנִיחָה מִקָּח וְהָרִי כִּמִּי שֶׁאֵשׁוּהוּ לִיתֵּן שִׁחֲוֵי מִתְנֶה
ה יִמָּשׁ שֶׁאֵין לוֹ אִמְרָה כִּתְּבוּ לִי שֶׁאֵסְדֶּרֶת מוֹדֵעַ בְּפַעַם
וְכִשְׁיֹדֵעַ עַל עֵדִים הָחֲנוּךְ שֶׁנִּסְקוּ יִצְטָרֵף עִידוּתָם לְבָטֵל
הַמָּקָח אֵין שׁוּמֵעַ לוֹ ז בִּלְוֵה שֶׁצָּרִיךְ שִׁידְעוֹ שֶׁהוּא
חֲנוּךְ כִּמְכָר אִם בְּעוֹשֶׂה פֶּשֶׁר אֲבָל בְּמִתְנֶה אִם בְּמִחִילָה
אִם מִכָּר מוֹדֵעַ קוֹדֵם אֲעֻפֵּי שֶׁאֵין חֲנוּךְ הָרֵי הַמִּתְנֶה מִלֵּה
שֶׁאֵין הַלְבָּשׁ בְּמִתְנֶה אִם אֲחֵר בְּלוֹ דַּעַת הַנּוֹתָן שֶׁאִם חֲזָנוּ
דָּעָה לְהִקְנוֹת בְּכָל לֵב לֹא קִנְיָה הַמָּקָח בְּלִי מִתְנֶה וְהַמִּחִילָה
מִתְנֶה הִיא ז אֲחָד הָעוֹנֵם אֶת חֲבֵירוֹ בְּשִׁפְחוֹ תִּלְוֹר
עַד שֶׁמֶכַר אִם שֶׁהִפְקִידוֹ בְּדָבָר שֶׁאֵפְשֶׁר לוֹ לִעֲשׂוֹת בִּיזִי
גוֹיִם בֵּין בִּיזִי יִשְׂרָאֵל הֵן אֶנְקֵשׁ וּמַעֲשֶׂה בְּאִחֵי שֶׁשֶׁכֶּר פְּרִדָּס
מִחֲבִירוֹ לְעַשֵּׂר שְׂעִים וְלֹא הִיה שׁוֹ בִיזִי הַמִּשְׁכִּיר וְאֲחֵרֵי
שֶׁאֲכָלוּ הַשּׁוֹכֵר ג שְׂעִים אִמְרָה לוֹ אִם לֹא תִמְכְּרֵנִי לִי אֲכַבֵּשׁ
שֶׁטֶר שְׂכִירֹת וְאֵטָעֵן שֶׁהוּא לְקוֹחַ בִּיזִי וְאִמְרָו חֲכָמִים
שֶׁהוּא חֲנוּךְ וְכָל כֹּכֵב לְפִיכָךְ אִם תִּבְעוּ הַמִּשְׁכִּיר בְּבִזִּי וְאִם
בְּנוֹטָע שֶׁהִפְדִּס שֶׁלֹּא וְאִחֵךְ מִכָּר הַמִּשְׁכִּיר מוֹדֵעַ וְאִחֵךְ
מִכָּר לְשׁוֹכֵר שֶׁנִּפְדָּה הִיה הַמִּמְכָּר בְּטָל שֶׁהִיה יֵשׁ לוֹ
עֵדִים שֶׁהוּא חֲנוּךְ וְהֵם הָעֵדִים שֶׁכִּפְרִי בִּלְוֵה הֵם עֵדֵי
הַמוֹדֵעַ וְכָל כֹּכֵב ח בִּלְוֵה בְּאֶנְקֵשׁ שֶׁהִיה הוּא חֲנוּךְ
מִפְּעַ שְׂכּוֹפֶה אֶת הַמְּכָר לְמְכָר שֶׁלֹּא בִּדְעוֹנוֹ אֲבָל הַנּוֹתָן

והנחשק גדול ואחל לקח שדה שגדל אין המוכר צריך
למסור מודעא במו שיתבאר. כי עידי המודעא יש להם
לחתום הם עצמם באותו המכר שנמסר להם המודעא
עליו ואין בכך כלום ואפי' אמר להם בטע החנא בדעו
מכרתי בלא חנא הוי המודעא קיימת בשם שאשון אמר
בלא דאין כל חנא עד שאחז בדעו אע מוכר. וכן אם
הודה בפניהם שלקח הדמים אחד שמסר מודעא על כך
אינו חייב להחזיר כלום שהחנא חנא עד שיוה והעדים
בבד ידעו שהוא חנא אבל אם מנה הדמים חייב להחזיר
יח העדו עליו עידי המכר שבטל המודעא הדי המודעא
בטלה ואם אמר לעידי המודעא היו יודעים שכל כך שאני
קונה לבטל המודעא שהכל בטל ואני חוגג לא מפני
החנא שאתם יודעים ואין בדעוני להקנות לזה החנא
לעולם הדי המכר בטל ואני שקט מידו לבטל המודעא
יב באזה חנא אמר שהיא מבטל המקח בחנא ואני
ליה מחוירי אבל בחנא דאני ליה מפעיה בגוף מע
שמוכר מפני שהוא דחוק למעות לא ואפילו בחנא דאני
ליה מחוירי דוקא שאנא והו למכור אבל לא חנא והו
למכור לא ליתק מעות ומחמת שלא היו לו המעות הו צריך
למכור לא הוי אונסא וצביעה צביעה.

דיין לשאמכור אמכור' פ' במצה

ומכיל
 חו שאמר אמכרנה כל כמו שישומו אותה בל' א'
 החומר לחבירו בשאמכור שיהיה הדין מבורה
 כל במנה וקנה מידו על כן ולאחר זמן מכרה לאחר בל'
 קנה הראשון מכרה ביותר על מנה קנה האחרון שלא
 אמר ליה לא בשאמכור שיהיה מוכר מעתה תחלה
 וזה לא היה רוצה למכור ולא מכר לא מפני התוספת
 שהוסיפה ונמצא פה שנינו ומכר ב' אמר ליה
 בשאמכרנה הדין חנוה כל מעשהו כמו שישומו
 בל' שכלשה חפצו עפ' שנים מהב' אמר ליה כמו שישומו
 ג' עד שיאמרו הג' ג' וב' אם אמר כמו שישומו אותה
 בל' ד' עד שישומו הד' כלם וישימו וימכור לאחר כמו
 שישימו ואח' קנה הראשון ד' שכל אותה ג' חו ד'
 ואמר המוכר עד שיבואו ג' אחריס אוד' וישומו א' שומו
 לו שהדין חנוה תחלה שמוכר מעתה

המוכר נכסיו על תנאי

ועצמו בדבר שאינו חייב בו א' המקנה לחבירו ב"ח
קדקע ב"ח מטלול' והתנה תנאים שאפשר לקיימם ב"ח

שהתנה הקונה בין שהתנה המקנה אם נתקיימו התנאים
יבנה הרבד ואם לא נתקיימו התנאים לא קנה וכבר
נכתבו משפטי התנאי בטור חבץ העזרי ב יא דהמג
בשקנה בדרך מהדרכים שקונים בהם והדי יש עליו לתיים
התנאי חבץ אם לא קנה עתה והתנה עמו שלם נתקיים
התנאי הזה יקנה ואם לא נתקיים לא קנה אעפ שנתקיים
התנאי לא קנה שכן מקמתא הדי ולא קנה לא חבץ אמר
לא קנה מעבשו וקני ליה על כך ג מי שמכר חצרו או
עדהו ופירש בשעת המכירה שהוא מוכר כדי ללך למקום
פלו או מפני המכר שנמנע כדי לקנות חטים בדמיו הדי
במכר עלתעדי לפיכך אם ירד המכר אחר שמכר או
בזמן חטים והוא לאו במנע הדרך לעלות לאותה חצרה
או לא בקניינע לו ותחזור לו ההקדקע שהדי פירש שאינו
מוכר לא לעשות דבר פלו והדי לא נעשה וכן ככב י
אבל המוכר קנים אעפ שהיה בלבו שמנע כך וכך הדי
מוכר ואעפ שנתקיים הדברים שלח מכר לא לעשות
מכר ולא נעשה אינו חוזר שהדי לא פירש ודברים שגלג
אונס אעפ שקודם מכירה אמר שהוא מוכר
ולעית לעשות כך וכך כיון דבשעת המכירה לא אמר
אינו חוזר הדי שהקנה לחבירו והתנה עליו ענב
שיתן מקח זה או תמכרנו למלך אם נתנו או מכרו לאותו
מלך קנה ואם לא קיים התנאי ומכר לא חוזר ואם שלח
ולא נתנו בזה שקבע לו לא קנה וכן המוכר או הלוקח
שהתנה שיחזיר לו המקח בזמן פלו או כשיתן המעות
הדי המכר קיים ויחזיר כמו שהתנה ו מוכר קדקע
התנה המוכר שיחזירנו לו כשהיה לו מעות צריך להחזירו
לו כשיביא לו מעותיו לפיכך אסור ללוקח לאכול פירות
האל הכר זון כהלואה גמלה ז מוכר לו דם ואמר
לה הלוקח מדעתו כשהיה לו מעות הבאם לו ואני אחזיר
לו קדקעו הדי התנאי קיים והלוקח אוכל פירות ואם
אבץ רבית שהדי מעצמו חייב עצמו בתנאי זה הדי
מעשה בזה ששלה שלח לקנות לה קדקע משמעות
שהיה קדובה ואמר שמעון המכר לדאוג השליח אם היו
למענות ואמר לו פלונית קדובתו קדקע זו והשיב לחוב
ואמר לו חתה ופלונית קדובתו חתה חתה כלומר דבר
קדוב שהיה תחזיר לו ואינו מקמתא על כך ובזה מעשה
לעני חתמהו מדי זה השליח לא קנה כלום שהדי לא קמנה
דעתו של קדוב זה על מכר השליח מפני שלח השליח ושוב
גמורה ונמצא שלא גמר והקנה לו הלואה על שדה קדובה
והוא שיה יחד ואם לאו אם לא תפרשע עד גשמים הדי
אם מכר לא קנה אבל אם אמר ליה אם לא תפרשע עד

שלש שנים תהא שלי מעבשו קנה : כל הימחור לא קנה
השדה משום דהוי אסמכתא מנכה כל הפירות שחבל
מפני שהם רבית שנתורה ויא דפירות שאכלתך ג
שנים אינו מנכה דלא הוי לא חבץ רבית יא הנותן
עבדו לחבירו ואל אם אינו חוזר בו עדבוע מחול כל
והנה אומר אם אינו חוזר בו חבול כל עדבוע אם חזר
בו הלוקח קנה זה העבד שהדי הוא תחת ידו ואם חזר
בו המוכר חזר מחייב אותו לכבול העבד שכן אסמכתא
היא ולא קנה יב וכן מי שפרע מקדחת חובו והשליש
השטר ואל אם לא נתת לך עד יום פלו לך לא שטרו והדי
הזמן ולחנות לו לא יתן השליש את השטר שדו
אסמכתא הדי יב וכן כל תנאים שמתגס בעתהם
ביניהם אעפ שהם בעד יום ושטר אם יהיה כך אם
תעשה כך חתך לך מנה או חקנה לך בית זה ואם לא יהיה
לא תעשה לו חקנה ולא חתך לך אעפ שהיה או תעשה
הדבר לא קנה שכל החומר אם יהיה או לא יהיה לא קנה
והקנה שהדי דעתו עדין קוממת שמה יהיה או שמה
לא יהיה יב כל האומר קנה מעבשו חזק אסמכתא
כלל וקנה שא לא גמר לחקנותו לא הקנהו מעלשין
מכר אם באות מדיח ועד יום פלו קנה בית זה מעבשו
וקנו מדיח על כך הדי קנה אם כח ביתך הזמן אף ככב
פיו אסמכתא שאנו עליה בבד חסוב הדי קנה והוא
שיתפס זכותנו בבד והוא שלח יהיה אנוס במדי הדי
שהתפס שטרו או שובדו בבד וקנו מדי שחם לא יב
ביום כל ינת שטר זה לבעל דינו והגיע היום ונאבד
הדי אסמכתא והוא שיהיה בבד חסוב אם עבדו קנה
או חול לא יבד וכן כל כב ונתבאר תשלום זה בסימנל
יב כשהיז חבתי ספדי דוים לחקנות באסמכתא
כך היו עושים קונים מזה שהחז חייב לחבירו דינייט
ואחר שחייב עצמו קונים מבועל חוב שכל זמן שיהיה
כך או שיעשה כך הדי חוב מחול לו עכשיו ואם לא יהיה
או לא יעשה הדי תובעו כממין שחייב עצמו בו ועל
דרכו היו עושים בכל התנאים שכן אם לא שתן בדיחוס
ובכל הדברים הדומים להם וכך אנו נוהגים ויא שקש
שעושים בשדוכים לקנוס החוזר בו לא הוי אסמכתא
כיבדי הוא שיתחייב החוזר בו בקנס לדמי הבשת
שבייש את חבירו וכן אם המלגס קבל עליו בעת שהשכחו
קנס אם יחזר בו ולא נמצא מלגס אחד מחמת חייבו
אסמכתא יב שנים שהתנו בניהם לקיים דמי אחד
ומתנו עדבועות לקנס שמי שיחזר בו שידלה חצירו
בערבון לא יאמר אם אינו חוזר בו חתך לך כך וכך

והיה זה משכן על הממון שהתחייב לך וסמך בך אל
 יקנה בו כבוד ולא תאמרת וכל חייב כר שיתחייב
 לומר הדין אם יחזור בו ואז יחול השעבוד על הממון
 שנתחייב לו בקצת אם יחזור בו או יחמר וסמך בך
 בך וכך ממך בגוף הפך זה: **א** שם שכתוב בו אם לא
 יסע לאח פל שיתחייב בך וכך ממך וכתוב בסוף השער
 ולא תאמרת וכל חייב כר שיתחייב לך וסמך בך
 מדי וסמך בך ולא קנה: **ב** נדד ושכנה ותקישת
 מהתחייב לך בך ממך **כ** המחייב עצמו בממון
 לחבירו בלא תנאי אעפ"י שלא חייב כלכלים חייב בממון
 בלי ממונו **כז** משום סמך בך **כח** חייב עצמו
 בך **כט** חייב קרוב בך **ל** שומר הדין חייב לך חותם או
 לבנות חותם שנים להלכתם לא נשתעבד וכל החתומים
 חלקו עליו: **לח** **מקח שנעשה**
 בך חסיד **א** **מקח** שנעשה
 בחיוב בך שהחייב בשווי המקח בעבול המתנה
 המעות או שפסק קדש שיצא השער ולא היה לו למכר
 ונתקיים בקצת **ב** מה מדדי ההקדשות המקח קיים ויתן
 בשער שלהתן וזה **א** מהם יכול לחזור ולבטל ההקדשה
 הלוקח יכול לחזור בו שלא יתן בשער היוקרה: **לח**
המקנה דבר שאינו מסויים או שלא בא
 לעולם **א** ויפנימים **א** המקנה לחבירו
 דבר שאינו מסויים אם היה מנוי ידוע אעפ"י שיהיה מדין
 ומשקלו ידוע הדין וסמך בך מנוי ידוע לא קנה כיצד עיניה
 זו שלמים חזק מוכר לך במח וכל מתנה זה שליון חזק מוכר
 לך בך וכך שך שלמים חזק מוכר לך בך וכך אעפ"י
 שאין מדת הערימה ידועה ולא ממך הקדשנים ולא משקל
 התענוס ידועה **א** ממכר קיים אעפ"י ששמוצא חסד או יתר
 על האומר שיהיה ברשות ויש להם חזקה לפי שער עשוק:
ב אבל האומר לחבירו כל מה שיש בבית **א** חזק מוכר
 לך בך וכך וכל מה שיש בבית זה חזק מוכר
 לך בך וכך ודנה הלוקח ומשך חזק בך קנה שלא סמכה
 דעתו של הלוקח שהיה חזק ידוע מה שיש בו אם תבין חזקה
 ואין זה לא כממכר בן אביו וכן כתב **ב** המוכר לחבירו
 בעשדה דינאים חלום ולא פסק כמה קחה מוכר לו בנות
 לו בשער שבשוק בשעת המכירה וכל החוזר בו מחוזר
 בתורת הדמים ולא דינה שהיה בשוק בשעת נתינת המעות
 מקבל מה שפדני **ד** חזק מוכר מקנה דבר שלא בא לעולם
 בך במכר בך במתנת בדין **א** במתנת שווי **ב** במתנת
 שתוציא שיהיה **א** מוכר לך מה שיצא חילק זה כולו לך
 מה שתלך בהמה זו לכל או שחזר שחזר מדין **א**

שפחתו מבור כל או ממך כל לא אמר כלום לפיכך היתה הימ
 זו השפחה מעבדת כל קנה כלום ויכול לחזור בו מפלו אחד
 שתכלי הפרה זו השפחה ואחר שגדלו פרדות החילן ובזו
 לעולם ואם קדם הלוקח ותפס הפירות חץ מעצוץ מעדו ואם
 מכר החילן לפידותו חומרה ושפחה לעובדיהם קנה מי יאמר
 שום אחד מהם יכול לחזור בו ה דבר שבו לעולם לא יאמר
 בדשותו דינו כדבר שלם בא לעולם שלם קנה ויכול כל אחי אדם
 לחזור בו ויתבאר עוד בקימליו ה הפוסק על שער
 שבשוק וקיבל דמים וכל היה חותם המן שפסק עליו בדשות
 מוכר חייב לקנות וליתן כללוקח מה שפסק ואם אחד בו מקבל
 מי שפרע ה בשם שאין אדם מקנה דבר שלם בא לעולם כך
 אינו מעביר דבר שלם בא לעולם כיצד מכר שדה לראובן
 ושייר מפירותיו לשמנון דבר ידוע בכל שנה לא קנה וזמון
 כלום מהפירות אבל אם שייר לעצמו בעץ יפה שייר ואמר
 ישייר מקום הפירות העץ שלם פירש ואפילו מכר לויח
 זה השדה לאחר חלקו שנה המוכר אינו יכול למכור וצריך
 ליתן כל מה ששייר ואם אמר כל זמן ששדה זה בידך
 כשמכרה לאחר תקע כוחו על המוכר דאשון ואפילו אם חזר
 הלוקח דאשון וקנה מקום ששדה מתן למוכר דאשון
 כלום ואם מת מוכר דאשון חץ לבנו כלום ואילו מת בעודה
 ביד לוקח דאשון לא חץ פירש לו ולורשו ה ח העבד שיהיה
 ליתן לו הפירות ששייר אם לא יתנם לו אין התקן מתבטל
 בכך אבל אם מתה עמך שתתן לי או לכל מהפירות כך וכך
 בכל שנה אז קיום התקן תלוי בו ואם לא יתן לו כמו שמתקן
 יתבטל התקן ה מכר אונת דקל לאחד ופירותיו
 לאחר לא שייר מקום הפירות וראשון קנה דקל ופירותיו
 ושם לא קנה כלום ה אמר לאחד קנה דקל חץ מפירות
 שייר לעצמו אם מקום הפירות שהם הענפים ואין כללוקח
 לא הגיע לשני בש ה דין המקנה
 לעובר שלו או לעובר אחד ה
 אדם מקנה למי שלם בא לעולם לפיכך המסדה לעובר
 שלאחר לא קנה ואפילו אמר לבשיוני והוא שיהיה חשט
 כד מעובדת בשעת המיתה ואם דהא דמשכה לעובר
 של קנה דוקא בשם אבל מכירה לא קנה ה הקנה
 מקצת נכסיו לבהמה או למי שלא בא לעולם ואחר ואמר
 לחבירו קנה בבהמה זו או בעובר ה לא קנה כלום ה
 אמר ליה קנה נכסי ח חפץ כל אשה ובהמה זו חן אשה
 ועובר זה קנה הוא מהנה ה דין
 דבר שלם בדשותו והכותב נכסיו לבנו
 לאחר מותו וזו קעיפס ה דבר שאינו
 בדשותו של מקנה אינו מקנה והרי הוא כדבר שלם בא
 לעולם

בא לעולם לפי שאינו מוכר יועם שילדו או צבא שיבא למורג
אז הוא מוכר שובך לפי דותו או כוונתו לדבשה שהדי הוא
פשוט דמת המים לחבירו שהוא נהנה בכל מה שיצור
בה כך זה הקנה עובר זה לפי דותו כמו שמכר חילין לצדו
ב הביצים והוא כדוקים עצמם שיש בשוקל לחקנה חתם
בעל השוקל כללם שלל שחו ודבר זה תקנה חכמים הוא
אנשים לא תקח האם על הבנים נגמנו בה לפיכך הדיוצרה
להקנות אחרים וביצים או לחבירו מנכח על השוקל עד
שיפדחו ואז מהות ויבדחו בכל הדקין ואח"כ תקנה חתם
לחבירו באחת מדרכי הקצות המטלטלין **לוי**
המוכר בית קתם מה נמכר עמו ובו י

סעיפים א המוכר דבר
שיש לו תשמישים לא מכר את התשמישים אלא אם כן
פירש כיוצא מכר את הבית לא מכר את היציע שצניבות
הבית אע"פ שהוא פתוח לתוכו בלא פשהיה דוחב היציע
אדבע חמנות או יתר אכל פחות מזה הדי הוא בכלל הבית
וכן העליה שעל הבית הפתוחה לתוכו ואז חובה במעצמה
הבית הדי הוא בכלל הבית ב המוכר את הבית לא מכר
את האדר שלפנים ממנו אע"פ שמכר לו מדרים החיצונים
ולא את האג בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים
לו דוח ארבע חמות ולא את הבדול ולא את הדיות אע"פ
שכתב לו שמכר לו עמקא ודומה וצריך המוכר לקנות דרך
מהלוקח כדי להכנס לבור זה או לדות זה ששייר וחסל
מכרתי לך הבית חוץ מהבדול או הדות אינו צריך לקנות לו
דרך ובאמונה בור או דות בלבד ח"ו הלוקח צריך לקנות
לו דרך אף נכנס לתוך ביתו של מוכר עד הדות וממנו
ג המוכר בית לחבירו אע"פ שכתב לו קניתי לך עומק
ודמו צריך לכתוב לו קנה מהקרקע מהתקום עד דרום הקדקע
שהעומק והרום אינו קנה בקתם וצ"ל שיקנה העומק והרום
קנה הרום שהוא האור בלבד והעומק שהוא עובי החץ אבל
לא קנה הבנינות שבמעמקים ושכאיר וכ"ל שכתב לו קניתי
בתקום עד דרום הקדקע קנה הדות שבעובי הקרקע
ומעשיבות והמחילות שבן חמשיבות למעלה וחס
לא כתב לו עומק ורום כלל אלא מכר הבית קתם ח"ו לו
באור שעל הבית ולא למטה ולא כלום בין בבית בין בחצר
שלל קנה לא עד דרום כתל החצר ואם בא להגביה ולגבות
על חויר הבית או לחפות תחת הקרקע אינו דשאי דעומק ורום
משויר הות חס בן מוכר לבנות עליה בן ויר על עמודים
בוכי אבל ח"ו יכול לבנות על הכתלים שמכר וכך חסל
לחפור מבחוץ ולתפיל תחת קרקע הבית עושה ובלבד

שלל יציק בחפדתו לבעל הבית ויא' שאינו יכול לחפור
תחת הקרקע כדי שלא יציק ואם כן מה מועיל שיור עמק
שאם חפל הלוקח בורות שחין ומערות הדי הם של מוכר
ויג' שאם מכר לו חדרה ולא כתב עמקא ודומה כ"ו
דקתם חצבות עשויות ליבנות יש לו בחויר כדי דומה שצות
והוא כדי שיקח חס חצבה בינונית על דאשו ויכעס וידא
ולא יצטרך לכופ דאשו בשדה ובגדס מן הקתם קנה הרום
שהדי ח"ו עשויים לבנות על גביהם ואינו גשירי חבל לא
קנה העומק שהדי הם עשויים לחפור וכתב לו עומק ורום
חס בן להגביה ולגבות בחויר או להעמיק ולחפור מעמיק
ומגבה חבל לא קנה בבנות שבמעמקים ושכאיר ואם
כתב לו מחצית תהומא עד דרום דקישא לבד אע"פ שלל
כתב עומקא ודומה קנה הכל י' יא דבחד קנה
כל האור אע"פ שלל כתב לו דומה כ"ו שאין מקום מקוים
למעלה וי"ג שחולין ו המוכר לחבירו בית ולל כתב
לו עמקא ודומה חס נפל הבית ח"ו הלוקח יכול לבנות אף
בשיעור הדאשן ואפילו כתב לו עומקא ודומה והיתה עליה
בנויה על גבי עמודים כ"ו שלל קנה הלוקח חס נפלה
חוצר ובונה אותה אבל חס מבדלה המוכר לא חזר ונפלה
חצרה ליה ואין הלוקח יכול לחזור ולבנותה אבל הקונה
עליה בנויה על בית ונפלה חוצר ובונה אותה י המוכר
לחבירו בית בבירה גדולה אע"פ שמכר לו מדרים החיצונים
ואע"פ שיש שם מעט שקורים לבירה בית לא קנה אף הבית
בלבד שמערים הן שהרחיב לו ואלו מכר לו כל הבירה
היה כותב לו ולא הנחת במכר זה כלום ואפילו חס כתב לו
זה הנשן חס ח"ו שם מי שיקדח לבירה בית ואפילו מעט
לא קנה אף הבית בלבד ח המוכר בית לחבירו ע"ג
שדי וטא עלמנה שלל ח' שלל חס דעה להוציא בה ידיו
מוציא חס נפלה חוצר ובונה אותה וחס דעה לבנות על גבי
בונה פשהיה מקורם לו שט בתיים לפנים מזה הקנה שטם
לשטם טחור והקנה לשטם במכר או במתנה ח"ו להם
ידך זה על זה וחל חס נקל לחיצן ומכר לפעמי חבל חס
מכר לחיצן ונתן לפעמי יש לו שכל הנוקס בעין יפה נותן
יותר מחמול י בלל בש הקנה לשטם טחור חבל
חס מכר לו מן לפעמי ואח"כ מכר לו חיצן תכף שצ
הפעמי זכה בדרך ושוב ח"ו זכיתו משתלם וכן חיצן
במכר ופעמי במתנה ואם כיה מכר החיצן תחלה שוב לא
תכה הפעמי בדרך יא המוכר את הבית מכר כל חס
הקבועים בגן דלת ונמד ומגדול והצטרב למבדעות
הקבועה והתגור והכירים והריחים חס הסקבועים וזה

מלכות הפתחים המוכרים בטיב ולא מכר את המלכות
אפילו הוציאו וברית ולא במכירת המלכות ולא את
הקלף ולא את מלכות כרש המגה ולא את מלכות החלונות
אעפ"י שהם מוכרים בטיב מפני שהם לנזק ואם חמור לה
הוא וכל מה שבמכור כל אלו מכורים חבל לזג ויציע וזר
וזה ומחילת יב' הוצמד לחברו בית מבית אעפ"י
לך בותך לו הקפץ שבהם נפל אחד מהם מראה זה לו שפיל
שיר בעל העפר על התחתונה והיה לחומר שור בשורי אני
מוכר לך יב' המוכר מקום לחבירו לעשות בית או רפת
אך וכן המקבל מחבירו לעשות לו בית חתנות לבנו או בית
למנות לבתו עושה לו חכמה חמות על שם מכר לו בית גדול
עושה שמנה על עשר מכר לו מקום טרקלין עושה עשר
על עשר תבאך שחציה יב' על יב' ודוס כל בית ובית בחצי
אדמו וצרי רחבנו **לפני המוכר חצרותיו**
כר ומרחץ ועיר מה מכר בכללם ובו ח' סעיפים
א המוכר את החצר מכר בורות שיחין ומעוזות שבתוכה
ונגהבתיס החיצונים והפנימיים ובעים שיש בהם החול והנזק
נמחצות לתוכה חבל שאין פתחות לטא ולכא חסרוב
נמחצות עמה נמכרות עמה ואם לאו חסרוב נמכרות עמה ולא
מכר את המכונות שבתוכה ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה
שבתוכה הרי כלל נמכר הבית אעפ"י שמיטל למכורים
בין כך ובין כך לא מכר את המרחץ ולא את בית הבד שבתוכה
ז המוכר את בית הבד מכר את האבן הגדולה הבנויה
טאדץ שטוחנים עבה זתים ואת הכלובות שבהן שואנים
כסכתות פחיתות הזתים ואת היקבים ואת הכלים שנותנים
בהם הזתים הכתושים והם המערכות חבל לא מכר את
הדיחיים העליונה ובזמן שאמר הוא וכל מה שבתוכו הרי
גולם מכורים בין כך ובין כך לא מכר את הכובעין שמתבשין
בהם הזתים ולא את הגלגל ולא את הקורה ולא את השקים
ולא את המדצופים אם אמר ליה בית הבד וכלל נמכר
אני מוכר לך גולם מכורים ואם חסרוב חסרוב חסרוב
חיסרוב חסרוב חסרוב חסרוב חסרוב חסרוב חסרוב חסרוב
שלה קנה הכל ואם לאו קנה לא מה שבתוכה
המוכר את בית המרחץ מכר את בית המרחץ שיושבים
עליו כשהם עדימים ואת פתח היקנים שנותנים בהם הזתים
ואת בית המרחץ שיושבים עליו בחצר המרחץ כשהם
לבושים ואת בית הוילוח ואת עצמם ולא את המרחץ עצמם
ולא את הוילוח ואת עצמם ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה שבתוכו
הרי כולם מכורים בין כך ובין כך לא מכר את הבית המספיק
לו מים בין בימות החמה בין בימות הגשמים ולא בית ביער

העצים ואם אמר ליה מרחץ וכלל נמכר לך הרי
כולם מכורים אעפ"י שהם חוצה לו וימנע דדוקא כשהם בין
המכרים בתיב לך מרחץ חסרוב המוכר את העיר מכר
בתים בורות שיחין ומעוזות מרחצות שובבות בית הבד
בית המרחץ שבה ואת הקמנים ליה ואת החורשים המוכרים
לך ואת השדות הידועות לך ואת הבבדים שלחיה ועופות
ודגים שפניהם כנגדה אעפ"י שרחוקים ממנה חבל לא מכר
המכונות שבתוכה ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה שבתוכו
אני מוכר לך הרי כולם מכורים בין כך ובין כך לא מכר את
שיחיה ולא את בנותיה ולא את החורשים המוכרים ממנה
ולא את החלק שיש ליה ביבשה ולא את הבבדות חסרוב ועופות
ודגים שאין פניהם כנגדה יב' המוכר את השדה המוכר את
האבנים הקדורות לגדר ואת האבנים המונחים על העלמים
מפני שהם לצרכה ומכר את הקנים החלוקים המונחים
תחת הגפנים כרי ליה עמידים ומכר את התבואה המוכרת
לך קרקע אעפ"י שהגיעה לך קצת ומכר את מחצית הקנים
שהיא פחותה מבית דובע אעפ"י שהקנים שלה עבים וחסרים
ומכר את השומירה העשויה בטיב אעפ"י שאינה קבועה
ומכר את החרוב שאין בו מורכב ואת בתולת השקמה אעפ"י
שהם עבים ומכר כל הדקלים שבה חבל לא מכר את האבנים
שאין קדורים לגדר ולא את האבנים שאין מונחים תחת
הגפנים ואעפ"י שהם משופים וחלקים ומכרם לך ולא את
התבואה השקודה מהקרקע אעפ"י שהיא עריכה לשדה
ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה שבתוכה הרי כולם מכורים
בין כך ובין כך לא מכר את מחצית הקנים שהיא בית דובע
אעפ"י שהקנים שבה דקים וקטנים ולא מכר עדוגה קטנה
שלה שמים שיש לה שם בפני עצמה כגון שקורין לה בורדא
שלפלוט ולא את השומירה בזמן שאמר עשויה בטיב אעפ"י
שהיא קבועה באדץ ולא מכר החרוב המורכב ולא קצת
השקמה אפילו הם דקים ולא מכר את הבור שבה ולא את
הגר ולא את השוכך בין שנימים בין חדיבים ועדיך המוכר
ליקח ליה דרך מהלוקח כדי שילך בה עד חותה הבור חסרוב
או הגת או השוכך שנשחרו לו בתוך השדה ואם פירש חסרוב
חוק מלא חסרוב ליקח לו דרך יב' בלח במוכר מפני שהיה
לוי כלוקח לפירש ולא פירש חסרוב לא לא חבל הנזק מנתנה
קנה את כולם בין בשדה בין בבית בין בחצר בין בבית הבד
כללו שלכול הנזק קנה המקבל כל המוכר ליה עד
שיפירש יב' וכן היקנים שחלקו וזכה א מהם בשדה זכה
בכולם והמחצית בגבסי הגר החצית בשדה זכה בכולה
והמקדים את השדה הקדים את כולם ח' חסרוב במוכר

וזה הוא מחזיר לו אם היה התוספת פחות מזה קצת מחזיר
לו דמים בשעת המכירה לפיכך המוכר ואם היה
התוספת שמוכה לשדה אחרת של מוכר מחזיר לו אותה
תוספת קרקע שהיה קומץ אותה לשדה שדיווהו וחיבו
מפני כלום י היתה התוספת יתירה על קצת נותנים
דובע לכל קחה וקחה והנשאר יתר על הדבועים אסיה
לא קבץ גויס כל הדבועים פולם עם היתר מהקרקע ונותן
לו כשעה שלח ממנו יא יתר כשהיתה בזול בשעת
ממכר והוקירה בשעת החזרה יתר אבל אסיה יתר
והזלה אומרים ללוקח אסיה ליתן לו דמי התוספת
פולה תן לו דמים כפי הממכר ואם רצית ליתן לו קרקע
תן לו כמו שהוא עשה יב יד חצי קב בגדה כדין
קב בשדה שאם הותר בגינה פחת מחצי קב על הדבועים
אין מחזיר לו אלא דמים הותר חצי קב מחזיר לו כל הדבועים
עם היתר מהקרקע או בדמים בשעת הזול שלעת החזרה
יג מכר שדה ונעשיית בגינה ביד לוקח או בגינה ונעשיית שדה
הז קפקס מחשב לו כדף שהיתה בעת המכר חן כדף
שהוא עתה יד האומן לחברו בית כור עפר ומוכר
לך מדה בחבל קקד בן יתר או שאל בית כור עפר את
מוכר לך בן קקד בן יתר מדה בחבל הלוקח אחד הפחות
שבלשכות ואף לו אף כדין אסיה חסד יתר לו מוכר
לו בית כור ואמר לו בסימנים ובמצרים פחת שיתן לו הותר
שמות הגיעו פחת יתר על שיתן יס לו דמים חן קרקע הנל
לפי השיור ואם הנשאר בשדה פחות מזה קב ובגינה פחות
מחצי קב ולזה היה קמור לשדה המוכר מחזיר לו דמים
יז המוכר לחברו שדה שהלוקח ידע אותה ואת מצריה
ופכד הורגל בה אפילו חל יש במצריה קקד ולא נמסר אלא קקד
הגיעו שהיה ידע וקיבל עליו ומה שאל חשבו קקד כלומר
שהיה שוה כמו אחרת שיש במצריה קקד יז האומן לחברו
ביד כור פלח את מוכר לך חעף שאין צמחתו אלא לתר הגיעו שאל
מכר לו לא מקום הקדח בת כור לפיכך מכר המוכר לחברו
לא היה שהוא נקדח בית בדי יח וכן האומן לחברו דמים
שלי במקום פלח את מוכר לך חעף שאין בו גפנים והגיעו והוא
שהיה קודם אותו כרם וכן האומן לחברו פדד זה את מוכר
לך אפי' אין בו דמונים הגיעו והוא שיקדח פדד וכן כלב
יט כל אלו הדברים במקום שאין שם מערב אבל במקום
שיש מערב הלך אחר המנהג נחמד לשון דב חשבי המקום
כ האומן לחברו חצי שדה זו את מוכר לך שאל כמה שוה
כל השדה ונותן לו מהלחוש שבה מה ששוה חצי הדמים
ש(כל השדה וכן אם אמר לו חצי כרם זה את מוכר לך שאל

נותן לו חמות ברוח בהדרך מכר לו דרך הדבים נותן
לו רחב יז אמה מכר לו למעמד נותן לו בית קבץ ה
האומן לחברו בור וכותליה את מוכר לך נותן לו רחב הכותל
ג טפחים יז המוכר מקום לחברו לעשות לו קבורה או
המקבל מחברו לעשות לו קבורה עושה מערה ופותח לתוכה
הקברים גמבאן וגמבאן ובמבגד הנכנס למערה מרחיק מערה
ואמנות עליו וכל קבץ וקבץ ארבע אמות אורך ורחב שעה
טפחים ורומם גמבאן כל קבץ וקבץ שמי' הצדדי' אמה
ומחנה וכן שנים האמנים אסיה המוכר קבדו
ודרך קבדו מקום מעמדו והעפרו באים בגמבאן וקובעים
אותו בגמבאן שללוקח ונותנים לו דמי הקבץ שקבדו אותו
כה יח המוכר בית כור עפר ויש
נחלעם וקבצים
א האומן לחברו בית כור עפר את מוכר לך והיו בתוך
ישרות גינות קבועים עמוקים עשירה טפחים חעף שאין
נה מים חן קבועים גבוהים עשירה טפחים חעף שאין גינה מים
חן קבועים גבוהים חן קבועים בתוך הבית כור עפר אדם
ידע ליתן מעותיו במקום אחד ודמים בשנים חן בגמבאן
ולוקח לו הגינות והקבועים בכלל הבית כור עפר דמים
ז היו פחות מבאן נמדים עמה בידא בשלח היה בהם
לא בית קבץ והיו חן קבץ מובלעים בתוך חן קבץ בתוך רגלי
שלשדה אבל חס היו יתר על קבץ חן שהיו מפוזרים
הבה חן אינם נבלעים חעף שאין בהם עשירה חן נמדין
עמה ג היו נבלעים חן במיעוט חן מיעוט בדובאן חן
מוחלקים כמו חס שוה חן כמו עגול חן כמו משולש חן שהיו
בצדדי' חן שהיו דרך עקלתו כל אספק והמנהג י וכן
אסיה עפר מלמעלה וסלע מלמטה חן קלע מלמעלה ועפר
מלמטה חן קספן ה היה בה קלע יחיד אפילו בית דובע
לכור חן נמדי עמה ואם היה קמור למכר אפילו כל שהוא
חן נמדי עמה הפסיק עפר בן קלע למכר חן קספן ו
אמר לו בבית כור עפר חן מוכר לך אפילו חן בה האות
עמוקים י טפחים חן יתר חן קלעים גבוהים י טפחים חן יתר
היה לא נמדים עמה ז האומן לחברו בית כור עפר חן
מוכר לך מוכר בחבל חס פחת כל שהוא מנהג לו מקדמים
ואם הותרו כל שהוא יחזיר לו חן אמר לך בית כור
עפר חן מוכר לך חן כמי שפירש חן מוכר לך עפר חן
קקד בן יתר ואם פחת מהמדה אחר מוכר שהוא דובע חן
קחה חן הותר דובע לכל קחה הגיעו יתר עץ יחשוב עמו
על כל הדבועים שחקדו או החזירו וכל שפחת מבית כור
ינה לו מהדמים וכל שהותר על בית כור יחזיר לו יט

לן דמי כולה ונותן לו בדומה מחצית כל הדמים ומקבל עליו
הלוואה לעשות בחפץ מקום הגדר ומאחורי הגדר סמוך
לגדר וארץ קטן דחב ג' טפחים וחוצה לו חריץ ואחר ג' טפחים
דחב ג' טפחים וכן בהדריצים דחב טפח כל זה כדי שלא
תקפוץ הנמיה: פ"א היה לו חצי שדה ואמר לחבירו
חצי שיש לי בשדה מכרתי לך קנה החצי כולו ואל חצי
השדה שיש לי לך קנה את רביעי: כ"ב היה לו בקעה גדולה
ובתוכה שדות הרבה וכל אחת חלוקה במצר שלה ומכר לו
בה שדה ומכר לו מצריו הבקעה לך קנה את שדה אחרת
אע"פ שיש מעט שקורים לבקעה שדה: כ"ג החומר
לחבירו שדה רבי חייא אט מוכר לך והיו לו שתי שדות
השדהים בשם זה לך קנה את הפחות שבהם: כ"ד
החומר לחבירו שדות אע מוכר לך מיעוט שדות שתיים
אל נבשים אפילו בנות ופרדסים אכל לא בתים ועבדים
אמר ליה כל שדות אפילו שלש וארבע חוץ מגנות ופרדסים
אמר ליה נבשים אפילו בנות ופרדסים אכל לא בתים ועבדים
ואם אמר ליה כל נבשים אפילו בתים ועבדים וכל המטלטלים
הידועים לו ואפילו תפלין שכתשן בכלל המכר: כ"ה
החומר לחבירו שדה דאזק את מוכר לך וכו' שבה הלוקח
להשתמש בה אמריה המוכר חייב לו השדה שהיתה עליו
לא כל קדויה ולעולם לא חיתה לו לא א"א היא שהיתה עליו
ולקחתה ממנו והיא שמשנית לך על המוכר להבא חת
ואם לא הביא אברה הלוקח בזו שכל העם קורין אותה **שחיתות**
ל"ט כיצד מסיימין המצרים ואם
לא סייס אותם וכו' וסעיפים
א' החומר לחבירו שדה פל אט מוכר לך קנה כולה ואפ"ל
היה גדולה הרבה אע"פ שיש סייס המצרים כל זמן שאין
מכר מפסיק: ב' מכר לו מצר דאשק ומצר שט ומצר
שלישי ולא מצר לו מצר דביע קנה השדה כולה אבל מצר
הדביעי לזקנה ואם היה מובלע בין המצרים נאך עליו דכב
של קלים ואך בו ט קב קנה חס מצר הדביעי ואם לא היה
מובלע ויש עליו דכב של קלים או שיש בו ט קב לזקנהו
היה מובלע ויש עליו דכב של קלים או שיש בו ט קב או
של קלים מובלע ואין עליו דכב של קלים ואך בו ט קב קנה
הדבר מקוד לכו' כפי מה שיראה לזרזה דרך שדעתנו נוטה
יעשו: ג' מצר לו מצר אחד או מצר אחד ומוצר אחד קנה
אם היה הדיוק שלישי אחד לא קנה כזה הדיוק לא כנגד
הקצר ואם היה שלש עשר קנה כנגד דאשקו: ד' סייס לו
את השדות בלבד ולא מצר לו את המצר שכלל דוח או שסיס
לו שם מצרים כמ"ל אם סייס לו חלק מכל דוח ודוח ה"ז

לא קנה את כולה לא יקנה מנגנה כפי מה שמצד לו וכפי
מה שיראה דייטם: ה' היה מצר דאזק מצד אחד ומערב
ומצר שטעון צפון ודרום צריך שיכתוב לו מצר דאזק משותף
לדוחות ומצר שמעון משותף לדוחות: ו' היה לו שדה ומכר
מקצתו לשמעון לצד מערב ומצר מצד מזרח עכב למצמו ומצר
לו מצר מערב ולא מצר לו מצר מזרח לא כתב מצר מצד
דמיתה פלגא או דמיתה פסיקא חס כתב לו ואין מצר נהא קנה
חצי השדה ואם לא כתב לו לך לך קנה לא ט קנה: **ל"ז**
המוכר את הספינה וקדון וצמד בקר ומה
ואמור ועפ"ה וכו' וסעיפים א' המוכר
את הספינה מכר את התורן ואת הכס ואת העוגט ואת כל
המשוואים המהימין ואת הכבש והאקקלא שעליו בה
לספינה ויוצאים עליה ואת בית המים שבתוכה אבל לא
מכר את הספינה הקטנה ב"ה שהיא עשויה לילך ב"ה לביצה
ב"ה שהיא עשויה לצוד בה דגים ולא את העבדים המשמשין
בה ולא את המרצופין ולא את הקחולה שבתוכה ובזמן שאין
היא וכלמה שבתוכה אט מוכר הדי כולם מכורים: ב'
המוכר את הקדון לך מכר את הפדיון כמק שחנים ודוחות
מכר את הפדיון לך מכר את הקדון: ג' יא' דאשק מוכר
במוכר אבל במשכיר את הקדון השכיר את הפדיון וכן
אע"פ שאינם קשורים עמו: ד' מכר את העמר לך מכר
את הבקד מכר את הבקד לך מכר את הקצמא אפי' במקום
שקודין לזמא בקד: ה' המוכר את העול לך מכר את
הפרה מכר את הפרה לך מכר את העול: ו' מכר את העולה
מכר את הבקד מכר את הבקד לך מכר את העגלה: ז'
המוכר את החמור מכר את המדדעית ואת החולדף אע"פ
שאינם עליו אבל לך מכר את השקן ולא מכר את הנשים
ואפילו היו עליו בשעת המכר: ח' בכל אן הדברים
אין הדמים האיה שאם טעה בכדי שהדעת טועה יש לו
אוועה או ביטול מקח כדי כל מוכר ולקח ואם טעה בכדי
שאין הדעת טועה לא בטל המקח שזה מתנה טעם לו:
ט' המוכר את השפחה מכר כלים שעליה אפילו הסק
אכל לך מכר השידים ולא הנאמנים ולא הטבעות ולא את
הקטלית את שבצוודה ואם אמר ליה שפחה וכלמה שעליה
הדי כולם מכורים אפילו יש עליה כלים שלל מנה: י'
תחומר לחבירו שפחה מעובדת אט מוכר לך פרה מעובדת
אט מוכר לך מכר לו את פולד: יא' שפחה מעקה אט
מוכר לך פרה מעקה אט מוכר לך לך מכר לו את פולד
חמורה מעקה אט מוכר לך מכר לו את הקייד שאין חס
קונה חמורה לחיבה: יב' החומר לחבירו דאשק עכב

זכה הלוקח בקדול ואם חמ המוכר אינו יודע על הלוקח
להביא ראיה או ישבע המוכר היקף שאינו יודע ואין
לזה לא קטן **לכל המחליף פרה בחמור**
אין שקנה פרה ונמצא מקב בבית הכסות
כלמי שנולד קפץ בדשותו עליו להביא ראיה כיצד המחליף
פרה בחמור ומשך בעל החמור חת הפרה ולא הספיק בעל
הפרה למשך החמור עד שמת החמור על בעל החמור
להביא ראיה שהיה חמור קיים בשעת משיכת הפרה וכן
כל כיתת בזה: **ב** מחט הנמצא בעובי בית הכסות ואין
אותו נקב מפולש אם נמצא עליה קורטום בידוע שזו נטרפה
קודם שחיטה לפיכך אם הגדיר המכה הן ספק ועל הטבח
להביא ראיה שקודם לקיחתו נטרפה שהרי בדשותו נולד
הספק ואם לא הביא ראיה ישלם הדמים למוכר: **לכל**
אם קבל עליו כל אונס שאירע לו התנה
בפירוש שלא יהיה עליו **א** אחריות **א** כל המוכר
קרקעו עבדו או מטלטלין הן חייב בחמור וכן כיצד אם
הוציא ממקח מיד הלוקח מחמת המוכר חסד הלוקח וגטל
כל הדמים שניתן מק המוכר שהרי נלקח המקח מחמתו כך
הדין בכל ממכר אע"פ שלא פירש הלוקח דבר זה לא קנה
חתם חסדו ממד הקרקע בשבט ולאו הזכיר בו אחריות הן
חייב באחריותו ואחריות שלא מקב טעות קופר הוא: **ב**
בדאי בשהוציא המקח מיד הלוקח בזה שלש טעמים שהיה
המקח מטלטלין והיו גנבים או גזולים או שהיתה הקרקע
גזולה או שבא בזה שלש טעמים נטרפה מיד הלוקח וקבל בזה
שליש טעמים אבל אם הכותו הוא שהוציא המקח מהלוקח ביד
בדיו המגל בן בעדאיות שלם חס המוכר חייב באחריותו
אע"פ שהכותו טוען שהמוכר גנב חסד זהו גזל ממנו והוא
עדי כותים על כל חס המוכר חייב כלום שזה אונס דהוא ואין
המוכר חייב באחריותו אונס: **ג** בדאי בשלם התנה עמ
חס התנה עמו שכל אונס שיוכל בקרקע יהיה חייב לשלם
אפילו בזה כותו וגלה מחמת המוכר חייב לשלם אבל אם נסח
הנהר שהיה משקה אותו או שחזר הנהר לעבור בתוכה
ונעשה בדיכיה או שבאה זועה והשחיתה אותה הן פטור
שאו וכו' וכן בהן אונס שאינו מצוי הוא ולא עליה על המוכר
דבר זה הפלג בעת שהתנה והן לכל תנאי ממון שאומצין דעת
המותר ואין כוללן באותו תנאי אלא דברים הידועים שבגלל
היה התנאי והם שהיו בדעת המתנה בעת שהתנה: **ד**
מעשה בזה ששכר מלחם להביא שושמך למקום פלו
והתנה עמו שיש חייבים בכל אונס שיירע להם על צד
השוממים למקום כל ונפסק הנהר שהיו מונחים בו וזהו
זה אונס שאינו מצוי ואין חייבים להולך השוממים עב

בהמה עד אותו מקום וכן כלל: **ה** אם התנה המוכר
בפירוש שלא יהיה עליו אחריות אפילו חס נודע בודאי
שהיתה גזולה והוציאה הנגזל מיד הלוקח חס המוכר חייב
כלום ואע"פ שאם בא בזה וטרפה שאינו מחזיר לו כלום שכל
תנאי ששוממך קיים: **ו** המוכר לחבירו מדות סליף
והתנו ביניהם שלא יהיה אחריות על המוכר רק חס וטעם
חבית או תשפך בלבד ולא יהיה אחריות על הלוקח לא לענת
הטעם בלבד כגון אם יחמץ חס וקח לא אירע בו חס
אונס נסוק הוא על המוכר: **לכל המוכר**
שדה שלא באחריותו חסד עליו קול עד עורר
ובו אקפיד: **א** ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות
ובדאי והוציאה מיד שמעון חס דעתו לחובל לעשות דין
עם לו עושה ואין לו יכול לומר לו וכן והרי חס עליו
אחריות שהרי ראובן אומר כל חס דעתו שיהיה לשמעון
תרומת על שהפסיד בגללו: **ב** ראובן שמכר שדה לשמעון
שלא באחריותו וחזר ונקחה משמעון באחריותו ובא בזה
שלא ראובן לטרוח וזהו ממנו אינו יכול לחזור על שמעון
שאע"פ שלא קבל עליו אחריות לשמעון אחריות עצמו
קבל שלא יהיה הוא המוכר והוא המוציא לעצמו אבל אם
בא בזה שלש טעמים נטרפה מיד ראובן חסד וגובה כל
הדמים משמעון: **ג** המוכר שדה לחבירו שלא באחריות
חייב באחריותו דנפשיה ודאין בצד שיש לו בשעת
מכירה אבל אם בא לו זכות לאחר מכאן חסד עליו: **ד**
אפטרופוסים שמכרו בנכסי יתומים לא חמדין לאחריות
דנפשיהו קבילו: **ה** המוכר קרקע לחבירו ואחר שקנה
הלוקח בזה מהדדכים שקונים בהם קודם שישתמש בזה
יצאו עליו מעדעין הן יכול לחזור בו שאין כל מוס גזול מה
שעדי לא נהנה בו ובזה הנובעים לפיכך יבטל המקח
ויחזיר המוכר את הדמים ויעשה דין עם המעדערים ואם
נשתמש בזה הלוקח כל שהוא ואפילו דש המצר שנה וצדו
עם הארץ אינו יכול לחזור בו לא עושה דין עם המעדערים
ואם הוציאה מידו בדין יחזור על המוכר בזה כל המדפין
ו אסור לאכור לחפצו וקרקעו פלטל שיש עליו עסק
ודין עד שיודיעו שאע"פ שהאחריות עליו אין חס דעתו
מענתו וידד לדין והיה נתבע מאחרים
הלכות אונאה ומקח טעות
לכל עד כמה הן מחילה
אחזרת האונאה ושליש שטעה ואחרים שחלפו וטעו:
א חסד להונות את חבירו בן במקחו בן בממכרו וזהו
מהם שאונא בן לוקח בן מוכר עובד בלחו: **ב** כמה תחיה
האונאה ויהיה חייב להשיב שתות כשהו כצד הדין שמש

שנה שש בהמש או שנה שבע בשש || שנה חמש בשש
או שנה שש בשבע הדי זו אונאה ונקעה המקח וחייב המונה
לשלם האונאה ולהחזירה למתחנה. ג היתה האונאה פחות
מזה בכל שהיה כגון שמכר שנה שבעים בששים ופרטתה
אומדניו להחזיר כלום שכל פחות משות דרך הכל למחול
בג. ד היתה האונאה יתירה על השתות כל שהיה כגון
שמכר שנה ששים בכ פחות פרטתה בטל המקח והמתחנה
יכול להחזיר החפץ ולא יקנה כלל אבל המתנה אינו יכול
להחזיר אם דעה זה וקבל. ה אין המתנה חייב להחזיר עד
שתהיה האונאה יתר על פקטת היתה פקטתה בשנה אינו
מחזיר. ו יש להסתפק אם מותר להנותנות חובת חבירו פחות
משות חסויש באונאה שנה פרטתה קבל מטבע כל זמן
שלא הגיע לשני אונאה מותר לכתולה להוציאה בפה.
ז ער פטו יכול לחזור ולתבוע אונאתו בשותות ולבטל המקח
מותר משותות עד כדי שיראה לתגר או לקדו בו חס שהה
מזר אינו יכול לחזור ולא לתבוע אונאתו ואם יבדר שהיה
לא חס ושל כך לא חסד בתוך זמן זה לרע חס נקונה יכול
להחזירו עדין. ח בלא בלוקח שהדי המקח בידו ומלאהו
אכל המוכר חוזר באונאה לעולם ואצל בבוטול מקח שאינו
יודע דמי זה שמכר עד שיראה כמותו שנמכר בשוק לפיכך
אם היה ידבר שאין במינו שני והוא כולו שנה כגון פלפלי
וכיוצא בהן אינו חוזר לא עד כדי שישיא על שער שבשוק
לבד וכאם נודע שבח לדון בממנו וידע שטעה ולא תבטל
אונתו יכול לחזור ולתבוע שהדי מחול. ט בלא בשלש נשתנה
השער אבל אם נשתנה השער ומכר כל דעה לחזור בו אינו
רשאי. י ואם מכר מפני דחקו ושלל במכירתו יותר מכדי שיהיה
טובה שער שפך דחקו חוזר לשלל אינו יכול לחזור ידע
ומחיל. יא המוכר לחבירו שנה ארבע בחמש שהדי
המקח בטל ולא הספיק להדחיתו לתגר או לקדו בו והוא
ועמד בשבע לוקח יכול לחזור בו ולא המוכר שהדי הלוקח
אומדניו וכל לא הופקע לא היית יכול לחזור עתה והוא
תחזיר היחיד והא חסד נשכר. יב ואם מוכר שמכר
שנה שש בחמש והוא על ועמדו על גהדי הלוקח חייב להחזיר
כל האחת של אונאה שהדי נקעה המקח ובדשות לוקח הוצל
יב ואם מוכר שמכר שנה חמש בדע וזל ועמד בשלש
מוכר יכול לחזור ולא לוקח שהדי אמר לו המוכר כלוקח
לא מפני שהונתני תחזור בי. יג המוכר שנה חמש בשש
ולא הספיק להדחיתו עד שהוקד ועמד בשמנה הדי המוכר
חייב להחזיר האחת של אונאה שהדי נקעה המקח וחייב להחזיר
ובשהוקד בדשות לוקח הוקד. יד כשם שיש אונאה
להחזיר יש אונאה לתגר אעפ שהיה בקי. טו בכל

מטלטלים שייר אונאה אפילו בקפרים ואפילו בדבוע
טובות מרגלות ויש ללוקח לחזור בהם עד שיראה חותם
למכרים הבקיאים בהם בכל מקום שהם שאין הכל בקיאים
בדברים אלא לפיכך אם לא היה מכיר באונת מרינה והולך
המקח למקום אחר או שבח הבקי לומר זמן מדובה והוציעו
שטעה הלא חוזר. טז יש אונאה במטבעות עד שתות כיעד הדי
שהיה ידבר ביד ידבר כסף וצדפה בעשרים ישי או בלח הדי
מחזיר האונאה היה יתר על זה בטל היצור פחות כמדת
מחילה ואם היה הקלע חסדה שתות והיו מוציאים הקלעים
במעט ולא במשקל מחזיר האונאה שאם היו מוציאים במשקל
אפילו בכל שהיה חוזר. יז עד מתי חייב להחזיר היצר
ואם הקלע בכדכס עד כדי שיראה לשלש ובכפרים שאין השלש
מצינו שם עלו להחזיר עד ערבו שבתות שבח להוציאה שאין
מכיר הקלע וחסדו ודמיה לא השלש ולחזר זמן זה אין השלש
חייב להחזירה ומיהו מדות חסידות להחל לפי אפילו לחזר זמן
זה אם הנה מכירה ובליד שתוצא על הדוחק. יח נפחתי
וחסדה כדי אונאה חסד לקיימה מסע שבח מרמץ בה ולא
ימכרה לאיש או לתגר מפני שמדמי בזה וחדרים ולא יעשה
משקל ופלי ידקנה לתוך גר וטאותיו לא יתכנה. יט יקנה באמצע
ויתלנה בנזק בתו אבל לא יקנה מן היצר חס חסד עד שער
חציו כגון קלע שעמד על שקל ושקל שעמד על יד ידע וידע על
חציו מותר לקיימו שיהיה חס לרמות בו מסע שעבר לכל יתח
שלו. יא הדוחק בדמים חסדה כגון שחפץ מעות ואמר
ליה מוכר לי פדותך בלא קנה ומחזיר אונאה והוא כלוקח פדות
חסדה בקלע או בשנים שקנה ומחזיר אונאה. כ
המחלף כלום בכלים או בהמה בדמיה חסדו מחלף בשלש
או בדוחק אין לו אונאה שזה דעה במחלף יודע מה שריון חסד
המחלף פדות בפדות כן ששמו חסד חסד מוכרה ביו
ששמו חסד אחר מכירה יש להם אונאה. כא החומר
לחבירו עמ שאין לרעלי אונאה יש לו עליו אונאה בלא חסד
שאין לו יודע כמה אונאה יש בו כדי שימחול ואצל חסד
ליה עמ שאין בו אונאה שהדי יש בו אבל במפרש אין לו אונאה
כיעד מוכר שאמ כלוקח חפץ זה שאמנות לר בקי יודע חס
שאין בו שנה לאין עמ שאין לרעלי אונאה אע מוכר לר אין לו
לו עליו אונאה ובן לוקח שאממ למוכר חפץ זה שאמ לוקח
ממך בק יודע חס ששנה קי עמ שאין לרעלי אונאה אע לוקח
ממך אין לו עליו אונאה. כב המוכר חפץ לחבירו במנה ואמר
ליה חפץ זה אינו שנה לא חסד אחר עמ שאין לרעלי אונאה י
לו עליו אונאה שהדי אומדניו שרא יתר שאמ שאין שנה לא
חזר ידעתי שאינו מוכר לא להשכיר דעתי עד שיפרש כדרי
האונאה שיש במקחו בוחאי חסד קדו לר כדי שהדעת בזה

ואילך בדשות לוקח: ה' המוכר חבית שלץ לחבירו כדי
למכרה מעט מעט והממנה במחציתה או בשלישית
חוזרת למוכר וחס שניה הנקח המקב שנה או שהגיע יום
השוק ושהה ולא מבי' הלי' היא בדשות הנקח: ט' וכן המוכר
חבית שלץ מחבירו כדי להוליכה למקום פל' למכרה שם וזו
שהגיע שם הולך הן או החמירה הן בדשות מוכר מפני שהחמיר
והן שליו: י' החומר לחבירו מוכר לך חבית
להעמידה עד העצרת חמלה י' ישן חבית מוכר לך נותן לו
משלשנה שעברה מיושן משלשש שנים וצריך שיעמוד
ולא יחמין עד החג ובמקום שיש מנהג ידוע הכל כמנהג
המדינה: **ולא שלא לרמות במדה**
ובמשקל וכיצד יעשה חותם
ישקול וחייב להעמיד ממנו על המדות ועל השערים
ובז' סעיפים: א' המודד או שוקל אחד לחבירו חותם
לכטע עובר בלאו ולא תעשו עול במדה במשקל ובמשורה
ב' חייבים ב' להעמיד ממנו שיהיו מחזרים על
החניות וכלמי שנמצא חתום מדה חסירה או משקל חסר או
מאזנים מקולקלים רשאים להכותו ולקנסו כדאמר ר' יוחנן
ג' חסור לחסר להשוות מדה חסירה חסר שוה מודד בה
ואחילו לעשותה עביט שלמי רגלים שמה יבא מי שאינו
יודע וימדוד בה ואם יש מנהג בעיר שאין מודדים לא
במדה הדשומה ברשום הידוע וזו אינה רשומה מותר
להשהותה: ד' מכה עושה המדות מקאה וחצי קאה
ורובע קאה קב וחצי הקב ורובע הקב וחצי רובע הקב
ושמינית הרובע אבל לא יעשה קביו שלם תתחלף בדובע
הקאה שהוא קב ומחצה ומדות הל' עושה הק' וחצי ה' י'
ושלשית הק' ורביעית הק' ולוג וחצי לוג ורביעית הלוג
ושמינית וחד ממשמונה בשמינית: ה' אין עושים המדות
מדבט מפע שהוא קל ודע למוכר ולא משלמטכר מפע
שחא כבד ודע ללוקח לא עושים משלמטכר מקמה ואשכנע
ואין עושים חותם מצד אחד עב ומצד אחר קצר ולא ימחוק
מעט מעט מפע שהיה מפתח ללוקח ולא ימחוק בפתח אחד
מפע שהיה מפתח למוכר לא צפוע אחד במדות: ו'
בשמודד דבר לא לא יעשה צעק שתעלה הדתחה וירחה
כלו היו מלואה אפילו היו קטנה מאד שדך בדעתה שזה
פדוטה וצריך להשהותה אחד שיפוק הקלוח כדי שיפיו
ממנה ג' סיפ' ב' ב' בעל הבית המוכר אבל חנוה אין צריך
להסיר: ז' הסיטון שקונה ביחד ומוכר לחנוט מקנה
המדות שמוכר בהם דבר לא חתם לשלשנים עם בעל הבית
שאינו מוכר כל כך לו שיקנה אחת ל' חש וחחנוע שאינו
צריך להסיר ג' סיפ' ונצבך בה הדבה צריך לקנח פעמים

בשבת: ח' במקום שנהגו למוד בדקה לך ימיו בקנה
אפילו אם יתג' בקות בשביל דקות וכן במקום שנהגו
למוד בקנה לא ימדוד בדקה ובמקום שנהגו ללמדש לא ימחוק
אפילו אם ידעה לתת לוג מחקות בשביל שנים גדושות
ואפילו במקום שמוכרים קאה גדושה בשביל דקלים ואמר ליה
ת' לוקח מחקה בשני דיונים ספור וכן במקום שנהגו למחוק
אין מושץ: ט' המשקלות עושה חותם לטרא וחצי לטרא
ורביע לטרא אבל לא יעשה שלש לטרא ורביע לטרא ולא
חמישית לטרא ולא ג' רביע לטרא ממעט מעטעים בהם
: ח' עושה משקלות ממנו מתבות לא מעדיו קלע
וימנע משקלות שלבסוף וזהב ושלגבר עש עושים חותם
על מכתב חסיר: י' אין חסר לטרא המשקלות במלח
י' החנוע ששוקל אבר לו צריך לקנח המשקל פעם אחת
בשבת והמחזנים בכל פעם ששוקל בהם: י' המחזנים
צריך שיהיו מיושרים כל אחד ל' מה שהו כיצד מוכר עש
על דב' וכיצד בהם צריך להיות חוטי המחזנים שחוזז
השקל בידו תלוי באויר ג' באויר ג' באויר ג' טפחים
ואורך הקנה ששפי המחזנים תלויים בהם י' טפחים ואורך
החוטים ששפי המחזנים תלויים בהם י' טפחים ושלמוכרי
צמד ושלמוכרי זכוכית היו גבוהים מהדרך שטפחים
וארך החוט שהם תלויים בו טפחים וארך החוטים ואורך הקנה
ט' טפחים ושלמוכרי קאה וזהב ושלמוכרי אדמ' טפחים
טפח וארך החוט שהם תלויים בו טפח וארך הקנה וארך החוטים
ו' טפחים ושלמוכרי קספ וזהב ושלמוכרי אדמ' טפחים
ענינים דקים היו גבוהים מהדרך ג' אצבעות וארך הקנה וארך
החוטים לחזקתם בהם שיעור לא כפי מה שידעה: י' מקום
שנהגו להכדיע טפח ובמקום שנהגו שלם להכדיע שוקל ע' בעל
וצריך להוסיף א' מק' ב' ואחד מתבבש חס חיה שוקל עשרה
ליטרא לא יחזק לו שוקל לו כל ליטרא וליטרא לבדה עם חבירה
לא שוקל את כולן בבת אחת והכדע א' (ב' ב' היה שוקל לו ג'
רביע ליטרא לו יחזק לו שוקל לו כל רביע ורביע כפע עצמו
לא ישקול לו ליטרא וית' רביע ליטרא עם הבשר שאם חתם
אומ' חצי ליטרא ורביע ליטרא בכף אחת שחא יסוף רביע
הליטרא ולא יחזקו הל' חזק: כ' בע מדינה שדעו להוסיף
על המדות או על המשקלות לא יוסיפו יותר על שדות שאם היה
הקב משקל חמש ועשרה שש הדשות בידים יותר על שש
לא יעשו: י' במבדלת קדקע חס' ט' שותפן צריך
לדקדק בחשבון מדידתו ע' העקדים המבדלים במכבי
הגמטריא שחפילו מל' חזבוע מהקדקע חזק חותם כ' לא
היה מלואה בדכוס: י' חזבוע חמור חסמוכס מזל' ל' מ'
במדידתו ואם חס' לשפת הקדר אין מודדיו אותם בכל

כגון שאל פרה א חגרת ועורת נשכנית ודבצנית ונמצאת
נשכנית בלבד ה"ל מקח טעות שיהיה הנזק כשדאירתי
שלא היתה לו חגרת ולא עורת חמירי כשם שא"צ להחזיר
בכחין בה מומין אחרים וכן עומד אצל להשביח דעתו אצל
יש בה מומין הנכד"ץ בין כולן בין מקצתן ויש בה גס המום
כגון שהיתה חמירי וגס נשכנית או שהיה עורת וחגרת
וגס נשכנית ח"ו זה מקח טעות דכמו שמחל על הנכד כח
מחל על שאינו נכד: ה"ל זה מום אחד נכד והדא הו"ל
וא"ל יש בה מום פלומוס פלומוס שאלו שאלו נכדים ונמצאו בה אחרים
המומנים שהזכיר שם ינס נכדים ח"ו זה מקח טעות ח"ו ה"ל
בה כל אותם המומנים שהזכיר שם ל"ל הטעם שלא הזכיר
לולא מומין שבה: המוכר עבד או שפחה ח"ו הלוקח
יכול להחזירה מפני מומין שא"ל מבטלין אותן ממלכותיהם
הנקדמים קמחן שחם היה קמחן זה גבול כבד דא"ל וא"ל
נמצא כגון שחלש גבשו או משיכת לב או רח הפה או ל"ל
החוטם וכו' וצ"ע בהם הנהיג וי"ט מבטלין ממלכותיהם וי"ט
שא"ל העבדים לתשמיש המטה ל"ל למלך ל"ל נמצא בו
שא"ל דע חזון ח"ו המעש כוחו או שהיה נכד ח"ו משועמם
ה"ל מום ממש שמכבדו ממלכותו וכן אם נמצא בו דעת
וכו' וצ"ע בו מדברים המגזלים ה"ל מום ממש שנפשו שלמים
חזונה מהם ונמצא שא"ל ממעטן לו במלכות חזונה ושתיה
וכן אם נמצא בלשון מומין ח"ו זה מום המאבד חזונה ממש
שהמלך תופק חזונה והולך וכן אם נמצא מוכתב למלכות ה"ל
מום ומחזירו ממש שהמלך תופק למלכותו בכל עת שירצה
אבל אם נמצא בגב ח"ו חוטם או גונב נפשות או בורח תמיד
או זולל וקובא וכו' וצ"ע בדברים אלו וי"ט יכול להחזיר שכל
העבדים בחזקת שיש בהם כל המדות הדעות ח"ו ח"ו ח"ו
י"ל המוכר בהמה לחבירו לטובתו ושחטה ונמצאת טרי
אם נמצא בו דאי שהיתה טריפה כשנלקח כגון שניקב בית
הכסות והוגלגל פי המכה שא"ל ידוע שיש לו ג' ימים שניקב
אם קנאה תוך ג' ימים הוי מקח טעות וצ"ע להחזיר הדמים
אם לא קנאה תוך ג' ימים או שקנאה תוך ג' ימים ולא הוגלגל
פי המכה דא"ל הוי ספק אם נקב תוך ג' ימים אם לא על הלוקח
להביא ראיה ואם לא יפסיד ויתן הדמים ח"ו ח"ו ח"ו
י"ל טרפות דקדשה ה"ל דמבטל מקח ויש חולקים י"ל
המוכר דבר שהוא מום בממכרו ועשה בו הלוקח מום אחד
קודם שידע לו המום הראשון אם עשה דבר שדרבן לעשות
טוב ואם שיה ונעשה מום אחד קודם שידע לו המום מחזיר
המקח לבעליו ומשלם דמי המום שעשה: י"ל קנה קנה וקנו
לעשותו חלוץ ונחלך נדע המום אם השכח נחלך שבה היתרה

מהמוכר וכן כלל"ל כ"ו המוכר קרקע לחבירו ואכל טריותה
ולסחר זמך נדחה לו בה מום חס ד"ל להחזיר הקרקע לבעל
מחזיר כל הפירות שחלל ואם היה חצר ודבר בו צריך להעלות
לו שכר: י"ל דא"ל שמכר לשמעון גבנות ולאחר ג' ימים
פתחם ומצאם מדוקבות דיקבן י"ל ל"ל ל"ל גבנות בכמה
זמן ראוי לבח דיקבן ועיפוש כזה אם יחמרו שנעשה דיקבן
בבית המוכר נמצא שהיה מקח טעות ואם הוצרך ספק חלוקה
י"ל דא"ל שמכר לשמעון חצר שחלל ולא פתחו לא קמח על המוכר
שחל הוא טוב ונשפחתו מצו עבד ישבע המוכר שנת לו
שמן טוב כמון שהתנה עמו ולא ירצה לישבע ישבע הלוקח שיתנה
עמו לתת לו שמן טוב ועלול ונעשה החזון השמש שנת לו ויחזיר
לו השמן או ישימו כמה דמי מחזירם משמן טוב ואם ירצה הלוקח
לקחתו יחזיר לו הפחת: י"ל המוכר דבר שיש בו מום שאינו
נלחך ואבד הנזק מחמת חזונה המום ה"ל מחזיר את הדמים
כיצד המוכר לחבירו שוב שא"ל לו טונות והנחו הלוקח על
הבדל שלו והיה מנח המאכל לטעם כולם ואוכלים ולא היה ידוע
שזה אינו אוכל עד שמת בדבר ה"ל מחזיר לו את הנכד
ויחזיר את הדמים וכן כ"ו אם היה המוכר ספק שניקב מזה
ומוכר לזה ואינו משהה המקח עמו ולא ידע במום הרי זה
הספק נשבע שבועת היקף שלא ידע במום זה ויפטר ממש
שהיה על הלוקח לבדוק העור בפני עצמו ולהחזירו לו קודם
שימות ויהיה הספק מחזירו על הלוקח הראשון והוא וי"ל
עשה כהן הו"ל הפסיד על עצמו: י"ל המוכר בעיס לחבירו
ונמצאו מוזרות שא"ל נכד או י"ל לאכיל: הוי מקח טעות
ומחזיר את הדמים ועכשיו ל"ל נהגין ומנהג מבטל הלכה
כ"ל המוכר לחבירו דעו"ל שא"ל עומד שלמדענים מכל
ודען ל"ל עמא חייב בחזירות ומחזיר לו הדמים שגיר
ממנו שחזקתן לזרעה והוא שלא עמח מחמת עמא ח"ו
אם לקחה הוד"ל כבדד וכיוצא בו אינו חייב בחזירות עמא
מחמת הבדד ל"ל עמא ח"ו כלל"ל ל"ל מכל לו זרעים הלוקח
במק חטים ושערים וזרען ולא עמח ח"ו חייב בחזירות
אפילו היה זרע פשתן שלוב בע אדם קונים אותו לזרעה
הואיל ואוכלים אותו אינו חייב בחזירות זרעו ואם הודיעו
שהוא קונה לזרע חייב בחזירותו שלא דע וה"ל לזרעים המכונים
לדנא והלעביה וכן כלל"ל כלל הלוקח מקח מחבירו
והודיעו שהוא מוליכו למדינה פל למכרו ונחזר שהלכו
לעם נמצא בו מום אינו יכול לומר החזיר לי מקחי לשלם לא
מחזיר לו הדמים והמוכר מיטפל להביא ממכרו או למכרו
שם ואפ"ל אבד ח"ו נגנב הרי הוא ברשות מוכר ואם חיה
המוכר ידע בממכרו שהיה בו מום חייב בה וצ"ע שמוציא

ממנו כל המדות

בד"ס ובן

לא משה עני לפיכך כל הפרדות שאכל הלוקח ממנו ראשון
 עד זמן עני מהזיר אותם וקם היה על אותם שדה חזק (מלך)
 בכל מנה הנותן או המוכר נותן אותו החזק על זמן השקד
 השני: ג' שני שטרות שזמנם ביום אחד והם כתובים
 על שדה אחת במכר בין במתנה אם דרך חכמי המעשה (למען)
 שעות הדי הדבר מקור לדינים כל שיעתם נוסה להעמיד
 שיהיו בידו יעמידו: ד' בלא בשטר שאין בוקרין לא קנה
 שדה זו בשטר זה שאין חזקו זרעים מי הוא משנהם שהמע
 שטרו לידו תחלה אבל אם בכל שטר מהם קנה כל שקדם
 לו הקנה זכה (וישאל העדים וכן) אם היו שם עדים שזה הגיע
 לידו שטר מתנות תחלה קנה הראשון

הלכות מתנה למא המתנה במה תתקיים

המתנה והנותן דבר שאינו מקוים וכו' א'
 סעיפים: א' הנותן מתנה לחבירו בין קדקע בין מטלטלים
 אין המקבל זוכה בה אלא בא מהדדיכים שקונה זוכה בהם
 וכן שקנה בא מהדדיכים ההם חפלו שלא כפי עדים קנה
 אם שניהם מודים אבל בדמים לא זכה המקבל אלא כל א'
 יכול לחזור בו ואם חמיר לית לחבירו מתנה מועטת שאם חמיר
 בו יעשו משום מחסור חמירה: ב' מחל לחבירו חוב שיש
 לו עליו או נתן לו הפקדון שהיה מופקד אצלו ה' מתנה הנמצא
 בבעדים בלבד: ג' המוחל לחבירו מה שיטול מנכסיו יכול
 לחזור בו קודם שיטול אבל לאחר שנטול מה שנטול יכול
 ודוקא מטלטלים אבל קדקע לא חפ' דר והחזיק בה וכו'
 האומ' לחבירו מנה שיש לו בידך תעשה לזה קנה ואין חסור
 מהם יכול לחזור בו כמו שנתפחה: ד' יא' שכשם שהאומר
 עדין לסיים המעבר כך הנותן כיצד הכותב לחבירו קדקע
 מנכסי בתונה לך או שכתב לו כל נכסי נתונם לך חזק ממקדש
 הוצ' ל' ול' קתם הדבר שנתן לו ואינו ידוע לא קנה פלוס ואינו
 יכול לומר לו תתן לי פחות שבבסיך עד שיקיים לו המקום
 שנתן לו אבל אם חמיר לו חלף כך וכך בשדה פל' הוצ' לו וקיים
 השדה ח' ע'פ' שלא קיים החלף נטול אותו חלף מהפחות שפחות
 שדה ויש חולקים ואומרים שכן במכר בין במתנה יכול להצטרף
 דבר שאינו מקוים: ה' יג' ששדה נותן מתנה לחבירו
 אינה מתנה אלא ח' שיהיה בידו שנתן שנתן שנתן ברשות
 מקבל לעשות: כל חפצו בלא שנתנה לו קתם אלא שעת
 מתוך מחשבתו שאינו מבין ליתנה לו שיעשה בה כל חפצו
 אבל אם מפגש חפלו נותנה לו ע'פ' שלא יעשה בו שום דבר
 או שלא למכרה או שלא להקדישה או חפ' ע'פ' שלא יעשה
 שום דבר אלא דבר פל' ה' מתנה לחותנו דבר שפירש בלבו
 הנותן מתנה ע'פ' להחזיר בן מיד בין לזמן קצוב או

כל מי חייהנות או כל מי חיי המקבל היות מתנה לזמן
 הקצוב בין בקדקע בין במטלטלים ואוכל הפרדות ע'פ' אותו
 הזמן והוא שמתנה ידיו לנותן לשמן הקצוב או כל אם אינו
 מחזירה נתבטלה המתנה: ז' לפיכך הנותן שור לחבירו
 חל' ע'פ' שתחזירהו והחזירהו והקדישו ה' קדוש אבל אם
 חל' ע'פ' שתחזירהו ל' אינו קדוש שלא התנה עליו שיהחזיר
 לו אלא דבר הראוי לו: ח' נתן שור לחבירו ע'פ' להחזירהו
 לו יום ומת בתוך הזמן פטור מלשלו: ט' כל המקבל
 מתנה על תנאי בין שהתנה המקבל בין שהתנה הנותן והחז'ר
 המקבל זוכה: אם נתקיים התנאי נתקיימה המתנה ואם
 לא נתקיים התנאי בטלה המתנה ויחזיר פירות שאכל והוא
 שיהיה התנאי כדאוי ע'פ' שנתבאר בטור חב' הע'פ'
 סי' פל' ה' האומר לחבירו הדיני נותן לך כך וכך ע'פ'
 שתעשה פל' על המקבל להביא דאיה שקיים תנאו טע' ח'
 חמ' לו ע'פ' שלא תעשה על הנותן להביא דאיה שביטול
 תנאו: יא' לחוב' נתן ממנו לשעבטו ודיבה לזה ומעט
 לזה והטיל תנאי ע'פ' שלא יוכל אחד מהם למכור שום
 דבר עד שיהיה לקט' עשרים שנה ועמ' הגדול ומכר קודם הוצ' ח'
 שיהיו לקט' עשרים שנה זה שביטול התנאי נתבטלה מתנה
 מעיקרא ואם שדדה ביד חב' ואחרי מות חב' ידעו הוא
 ואחיו הקט' ומתנת הקט' קיימת וזה בידו מתנת אחיו וכו'
 יב' בלא פשהיה תנאי זה כד' התנאים הקיימים על
 הדרך שנתבאר בטור חב' הע'פ' סי' פל' ה' או שכתב בשטר
 השטר שקטנו מנה בחומר כל תנאים וקנינים העשויים
 כתקן חכמי שאל' המתנה קיימת והתנאי בטל

למב דין מתנה באונס ומתנה טמאה

א' הנותן מתנה מחמת אונס שאנקהו ליתח' אינה מתנה
 נאפילו קבל עליו אחרית נכסים בשטר חפלו חס' אינו מועד
 מודעא ח' ידע'נ' באונס אינה מתנה לפיכך המוסר מודעא
 על המתנה כתבין ליה א' ע'פ' דלא ידע'נ' באונסיה שהדי
 חפלו היתה המודעא שקד כיון שבינה בידו שח' חפ'
 במתנה הדי היא בטילה: ב' והי' דאדע'נ' באונסיה
 ומסר מודעא ובטלה לא מהני הביטול כיון דאונס הוא
 חפלו ח' לא מסר מודעא לא הוי מתנה אבל ח' מסר
 מודעא ולא ידע'נ' באונסיה ואח' ביטלה מעיקרהו בעול
 כיון שלא הכירו באונסו ולכך ע'פ' לכתוב ביטול מודעא
 במתנה: ג' כל מתנה בין שלב' ריח בין שלב' ע'פ' שנתן
 גלוה ומפורקמת לא מביע'נ' חס' א' מלע'פ' התנאי וכו'
 לא חפלו ח' מסר קתם כתמו לו אינה כלום אלא חס' חס'
 כתובה בשוקא וחתמוה בפיה קי'א וכיוצא בזה: לפיכך

כל שפור מתנה שחיי כתוב מ ואמר לנו הנותן שבו מוצק
 בנחובות ובתב לומתנה בלויה ומפורסמת וכדומה בענין
 חוששין לה שמה מתנה מקותרת היח ולא זכה המקבל ואפי'
 הי קנו מיתה. ו אם לא צוה לכתוב במה קימה וצוה לחתמו
 במה קימה כשר והעפ שלח צוה ליתנו בעידי מקורה בפרהסיא
 כשר ואם צוה ליתנו בעידי מקורה בפרהסיא כשר העפ שלח
 צוה כעל החתמה. ו ימלש דהא ידאנא לא חשיב לקימה
 משום דנהיגי למכתב בכל שטרי מתנתא דבי הינפך בשמירה
 לכתוב שטר מתנה קתם דעתו שיתקנו ממנה הקופרים הינפך
 כיון קא אמר בכתובה בשוקא דהנמנה בפרהסיא. ו שג
 שניה ואמר לא תבולו מתנה זו ולא תודיעו בה אדם אלא לחד
 מהם הרי זה מתנה קיימת שבעת שהקנה אותו שהוא אחד
 ונתנה הרי אחד בלא חלוקה ימצוה מחמת מיתה אף לאמר בלא
 אלהי מתנה אלא העפ שהיא כתובה קתם חיי חוששין לה שמה
 ונתנה הרי. ו יא דמכתבא טמיהא אס החזיקו הנותן
 בלתיסאן שהחזיק הוא בהם בפע הנותן ולא מיחה בנקיה
 ה הכותב שתי מתנות על שדה אחת החשונה מקותרת לו
 קתם השנה בלויה ומפורסמת אחר קנה אפילו הייתה חשונה
 קתם לו מי שהיה דברים מוכחים שחיי דעתו לתת מתנה
 ממש שנתנה מתנה בלויה ונמצא שנתנה מקודם מתנה מקותרת
 ויחשתי המתנות ביטולו הדא שונה מפע שהדבר מוכח שאינו
 מה והרי קיימה זאת המתנה שנמצא כמו מודעה לה
 למעשה בחד שרצה לישא אשה אמרה לו איני נשאת
 לעד שתכתוב לי נכסך שמע בגוה הנין וצוה על שמנחה
 חיי אהמ לעדים לכו והקבצו וכתבו לו כל נכסך במתנה ואחר
 טעם לא כל נכסך ונשאתה ובא מעשה לפע חכמא וחדוה
 לקנה האשה לח קתה שהרי לא בדעו בו כתב לה ואמרו
 נכד הוא שהדיגי לה דעתו במתנה הדא שונה העפ שהיא
 גמלה מפע שהיא משותרת. **למז**
המזכה לחבירו על ידי אחד ודועה הנותן או
 המקבל לחזור בו. א המתנה לחבירו
 מתנה על אחד כיון שהחזיק הזוכה בנכסים בקרקע או
 עבדו העמר לידו אלה המקבל ואף הנותן יכול לחזור בו
 ויהי המקבל על העליונה אם דועה מקבל ואם אינו חוזר אינו
 מקבל. ב ביהא כשאמר לו זכה במתנה זו לכל אבא אס
 אמר לו הולך לכל מנה זה יכול לחזור כל זמן שלא הגיע ליד
 המקבל ואם המקבל גט הוא אינו יכול לחזור בו אס היא מתנה
 מעוברת כמו שנתבאר. ג דין אס אמר לו תן לכל מעבדך גמול
 קתם ו אפילו אס חלש לכל אינו קונה אלא אם כן הוא
 מישותנו אבא אס אינו מישותנו לא ומהו אפילו אס אינו

מישותנו לכשיבא לרשותו וזה בשביל אס לא יחזור בו
 הנותן קודם שתבא לרשותו. ה דין אמר הולך מנה לכל
 ואמר שמת המקבל נתבאר בקימה קתם. ו אמר לשטם זכו
 בשדה זו לכל וכתבו שטר עליה והחזיקו בשדה יכול הנותן
 לחזור בו בשטר עד שיביע ליד בעל המתנה העפ שאינו
 יכול לחזור במתנה עצמה. ז אמר להם זכו לו בשדה זו
 עמך שתכתבו לו שטר השטר. עמך שתכתבו לו קקאז העפ
 שהחזיקו בשדה יכול לחזור בו שלא יכתבו לו שטר או שלא
 יתנו לו קק. ונתבטל המתנה ואפי' כתבו לו השטר כל
 זמן שלא מחדשו בידו ואם מיחה בהם מלמחו לו בטלה
 המתנה. ח אפילו אס מכר שדה ואמר לשטם זכו לו בשדה
 וכתבו לו שטר והחזיקו בשדה יכול למחות מלכתוב השטר
 והלוקח יכול לחזור בו ולומר לא קניתי לט עמך שתכתבו לו שטר
 ט ימלש דהא שחזר בשטר הינו דוקא כשאמר לו אחדים
 זכו לכל אבא אס אמר לכלוקח או למקבל עצמו זכה וכתוב
 לך שטר כיון שזכה אינו יכול לחזור בו מלכתוב חת השטר.
 י אפילו קנו מידי על השטר שחמ בפידוש חע מקנה לכתוב
 חת השטר ולא חוכל למחות קתם דברים הוא יכול לחזור בו.
 יא אפילו אמר כתבו וזכו לו בשטר יכול לחזור בו שכוין
 שכתב זכו לו ואינו יכול לחזור בו. יב שטר שכתוב בו
 שנתן קרקע לכל בקני העפ שלח בא שטר זה ליד המקבל
 אלא לא לחזר מיתה נותקנה. יג מי שמת ואמרו חתו מוכר
 שטר מתנה שנתן דאבא קרקע לשמעון ודאבא מת יחזירו
 ליד שנינות. יד חיי אדם זוכה במתנה לחבירו עד שיחא
 הזוכה גדול ודעת ואחד חיש ואחד אשה אפילו עבד אס
 אשת חיש או שפחה אבא הכותב חיינו קונה הנין ואינו דוחה
 לשניחות וכשם שאין שרל כעשה שלח (כותב כח אינו זוכה
 לכותב. טו קטן שנותנם לו ערור וזדקו אגוס וכו' זוכה
 לעצמו ואינו זוכה לאחרים פחות מזה לא לעצמו ולא לאחרים.
 ו השונה זוכה לא לעצמו ולא לאחרים והמזכה לשונה על
 ידי בק דעת זכה. זז החדש זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים.
 זח זכין לקטן אפילו בן יוס אחד ואגדול כין בכנו כין שלא בכנו.
 זט ימלש שמי שמחייב לקטן בן בשטר בן בקטן כין שאת
 חותמו ודבר מיתתו אינו זוכה אלא חס זיכהו על אחד. כ
 חידו של אדם קונה לו שלח מעותו העפ שאינו עומד שם כין
 שהגיע המתנה לחבירו כלא זכה בה אחד. לא ביהא בחד
 המשתמרת אבא בחד שחיה משתמרת כגון שדהו וחובתו
 עד שיהיה עומד בעדה ואמר זכיתה לי עדיו. כב ובין
 חמות של אדם שהיה עומד בצד קונה לו בקימה או בצדי
 דשות הדבים או בחד שחיי לה בעלם אבא בדשות הדבים

[illegible]

והוא כדן כל מטה מחמת מיתה. כל בלוי דמתגור שם
במקצת בע קטן בקטם אבל אם נח מקצת נכסיו בפלו
מתנת פלו אצקט ואם עמד חודש ואם לא עמד קנה זה
המקצת ואם יש בו קטן אינו קונה לא כל כתב כמיתה
וכן אם כתב כל נכסיו ומכר שנות הכל מעכשיו ומקנה
לו ואח"כ הדין הוא שצדק מתנת בלוי ששם הגדול השטר
ליד המקבל חו שקנו מיד המתקנה הכל ואינו יכול לחזור
בנו. שג שמק הנכסים שהדבר הגלוי שהם כל נכסיו
שיש לו הם כמתנת במקצת ואם קנו מידו ועמד אינו חוזר
באוששים אנו שמא כשחזרו לו נכסים אחרים במדינתם
עד שיחזרו כל נכסיו שהם אלו שהיו מחזק שאין לו
נכסים אלו ואם תהיה המתנה בכלי יא חק חלוק
במתנת שג בכולה בין אם נתיב לו בין אם נתיב לבד
לפיכך שג שחילק כל נכסיו לבדו לא הפסיקו אף
לחזרו אף חלק זה לכל זה לפיכך ומה שקנו כולם חפילו בלוי
אין עמד חזר בכולם חפילו בקטן בכולה הוא מתנה היא
בלוי שיד ואם הפסיקו בין אף לחזרו כמי שנמלך וכלי האש
חזר ומה אחריו יש להם דין מתנת שג במקצת שצריכה
אף חפילו אם מת ולפיכך אם עמד אינו חוזר ואם מת
אין חזר חפילו אם ימות והאחרון היא מתנת שג בשטר
וקנה אם מת חפילו בלוי קטן ולפיכך אם עמד חוזר.
י שג שנת כל נכסיו וחזר במקצת מקצת חזר בכל
שטר אם נח כל נכסיו לא וחזר ונתן מקצת לשטר האשון
לא קנה אפילו אם ימות שהדי חזרו והשני יש לו דין מתנת
שג במקצת לפיכך אם יש בה קטן קונה חפילו ואם לא
אם אין בה קטן חפילו אם מת אינו קונה נתן מקצת לשטר
קטן והמותר לשטר האשון קונה חפילו לא מת השני הוא
מת שג בכל ואם מת קנה חפילו בלוי קטן עמד לחק חפ
הוא בקטן י שג שכתב לחזר וחזר וכתב לחזר האחר
קנה שיש לו לחזור עד שימות בין בכל נכסיו במקצת בין
כל לחזר וחפילו כתב וזכה לדאשון וכתב חובה לחזרו
האחרון קנה ששג שזכה עד מתנת שג היא אבל שג שכתב
וזכה קנו מידו אין לחזר קטן כלום ואינו יכול לחזור בו לא
לחזר ולא לעצמו בק שנת הכל בין שנת מקצת י מנה
מתנת מיתה אפילו כתב וזכה וקנו מידו בכל מנה הקנות
יכול לחזור בו ויחש דהע מלי כשפירש בהדיא שמתנת
מתנת חוב בנות אבל קטן מעוה מתנת מיתה כגון דאמר
י דקח מייד דים כשג לו שג שכתב כל נכסיו לעבדו
חזר בנכסים ואינו חוזר בעבד לפי שיעא עליו קול שהוא בן
חורין ואם כתב לו בפירוש מהיוס אם ימות יכול לחזור בו.

יו לחובק ואשתו שהתנו ביניהם ששם ימות בחיה ידעו
אחיו שג שלישי הממוץ והיו תטול השליש והגיע השטר
ליד האדם וחלקו חובק וצוה לתת משג שלישי הממוץ גם
לאחרים ומת וצאם האחים לבטל הצוואה מנה שזכו הם
בשג שלישי הממוץ אין בדבריהם כלום וצוואתו קיימת
י מתנת שג בכולה שנתנה בקטן לא קנה חפילו מת חפילו
בכתב המתנה בשטר ואם לאו השטר מחיים לא קנה דעמא
לא גמר להקנות לו לא בקטן ואין קטן לחזר מיתה ומה פרש
שלא הקנה לא כדי ליפותו כגון שכתב וקטנא מנה מוקף
על מתנתו דאקנה ויחש דהא גמי מצוה מחמת מיתה בקטן
דינו כמתנת שג שחקק מגדע כחא לא כל יפה כחוי יא
וכן אם צוה שג שיתנו שטר למקבל עם המתנה ומת אין חזר
ונתנת שמא לחזר להקנות לא בשטר ואין חזר חזר מת
לא כל יפה כחוי שכתב כגון שחזר חזר חזר לו ואם לא
יפה כחוי חפילו אם כתב השטר מחיים אין חזר לו לחזר
מיתה יא הוא דאמרין שאפילו הגיע השטר ליד המקבל
לא קנה לא כל יפה כחוי דדוקא בשטר השטר כתב כלשון
צוואה בדרך שמצוה אל ביתו שג אינו עומד לא לדאיה
אם הגיע ליד המקבל מחיים קנה יא אם כתב לחזר והקנה
לו וחזר וכתב לשטר והקנה לו יחש שהשטר קונה חפילו בלוי
יפוי כחוי וחפילו לא הגיע השטר לו מחיים וכן אם כתב ומת
וזכה לשטר שג קנה חפילו יפוי כחוי דקטנא שג לאו לגמור
אמת לא שהוא קבד שלא יקנה אם מת לו מהראשון לא
הא דאמרין ששם צ שג שכתב שטר למקבל עם המתנה
חוששין שמא לא גמר להקנות לא בשטר דוקא בלוי אבל שג
שמתד עבדו ומוט צוואתו ומצוה לכתבה אינו מצוה לכתבה
לא לזכרון בעלמא וגמר להקנות לומיד ואין יפוי כחוי פב
יחש דלא שג לכתב חזרו חזרו לו לאומד תנו וכתבו לו
ויחש דהא דבעינן יפוי כחוי דוקא באומד כתבו ותנו מנה לכל
דמשמע כתבו מנה לכל ותנו לו חזר השטר אבל בשטר חזרו
מנה לכל וכתבו לו חזר השטר כחוי שחזרו מזכיר שיתנו לו השטר
לא מתכוון בצוואת כתבת השטר לא לזכרון דברים ולא להקנות
לו בשטר יוב שג שאמר תנו מנה לכל לחזר כדי דבור אמת
כתבו ותנו לו חזר השטר מקטנא לא לחזר ממתנה לאשון
לא ליפות כוחו שיהא לו לחזר והעדים כותבים מה שצוה בפניהם
ואין כותבים ודמר לנו כתבו ותנו לפי שנמצא מבטלים בכל
המתנה כל בדיא שאמר כתבו ותנו מנה לכל ומת אין חזר
חפילו במיתה כחוי ויחש דהיו משום דאמר כתבו ותנו אבל
אם חזרנו ולא אמר כתבו ונתנו משום מצוה לקיים דברי המת
לא ויש אומרים דלא אמרין מצוה לקיים דברי המת אף היכא

דחתפקיה ביד שליש : כל בריא שאמנ בתבוא ותבוא עצה
פלאם נסחיים כותבים ונותנים לא חזק קנן מצדו : כה
מי שמת ונמצאת מתנה קשורה על ידינו חזק פסח נמצא
שקנן מידו כדי ליתן בזה או שנתן להם חזק חזקה כלום שאמנ
אומנ כעבה ונמלך ואם זיכה בה לחזק בין מהירדים בין שאמנ
מהירדים כל הדברים שבה קיימים בכל מתנות שגם וכן מי
שכתב שטר חוב על עצמו כפיס אחד מבניו ונתן השטר על
יד שלישי וא"ל יהיה חזקו וזה פירש לו כלום ואם א"ל הנה עוד
שאונו לך מה תעשה ואת חזקו כלום : כן הנותן קנס מוטל
לחזק מעבשו ולחזק מותו ואחר שמת טועם היורשים הבא
דחיה שמטלולים לא היו לו בשטר מתנה דשמה לחזק מבית
לחזק חזק בדבריהם כלום ומתקמא טאן נמצא וכן היו :
לנא דין מתנת של או בריא
הנותן מתנה כשהוא שגם וכתב בה מחיים
ובמות הן מתנת שגם שזה שכתב בה ובמות שלח יקנה
אל לחזק מיתה וזה שכתב בה מחיים קימנ לישב את דעתו
שיחיה מחול זה אבל בריא שכתב מתנה וכתב בשטר בריא
ובמות הרי זו מתנה גמלה מחיים וזה שכתב בה ובמות
כמו שאמר במעשה נעל עולם וכמו נוני השטר הוא זה :
ב מתנת שגם שא"ל כתוב בה שמתוך החול זהה שצוה
בו מת ואם העדים מחיים לשאול להם חזק שהרי זה המצוה
מת הדי המתנה בטילה שא"ל מיתתו דחיה שגם מחול שנתן
בו המתנה נדפא ואח"כ חלה חול אחד ומת לפיכך הנכסיה
בחסדק היורשים על שיביא דחיה שמתוך החול הזה שנתן
בו מתנה זו מתי **לנב מתנת של מחזיאין**
ממנו למזון האשה והבנות ובו ד קעי פיר
א מתנת שגם חיה קונה אל לחזק מיתה וא"ל חזקה בזה
פצוה לו בין במקדש בין במטלטלין אל לחזק מיתה לפיכך
מוציאין חפילו לכתובת בגין דפדין ולמזון האשה והבנות מדי
אל שצוה לכת להם שהרי במיתתו נחייבו הנכסים בכתובה
ובמזונות ואל שנתן להם לחזק אל לחזק מיתה : **לנב**
איזה לשון מועיל לשכיב מדע אמר תכו
ומהרס לפל ושפול ובו ונפול
א שטס שנכסיו לבד את החולה וצוה בפניהם כותבים וא"ל
עושי דין ואם היו שלשה רצו עושים דין בלא ביום אבל בטלה
כותבין וא"ל עושי דין : ב שג שצוה אמי יסול פל כל נכסי
או מקצת נכסי או יחזיק או יזכה או יקנה כלם לשון מתנה
הם וכן אם אמר יחזיק או יירש על מי שראוי לירשו חזק קנה אבל
אם אמר יתנה פל בנכסי או יעמוד בהם או יראה או ישען בהם
לחזק קנה ואם אמר מעט לפל הרי לשון מתנה ואם אמר לשון

יתן לכל כל וכל לשון ידועה הוא ג' לשונות או שלמה
 בשל יא שהם שמועלים בבדיה ויא שאינם מועלים
 מה שכותבים במתנה תכל ותזה ותוריש ותמשכ
 ותעשה מתנה חפץ ורצונך איך לשנות או אם שתרצ
 ואע"ש לו נכתבו היות מתנה ה' שם שאמר לו נכסך
 למי אמר במדומה לי שיש לי בן או שאשתי מעובדת עשיו
 שאי לי בן ושחק אשתי מעובדת נכסי לכל ונרע שיש לו
 בן או שאשתי מעובדת איך מתנתו מתנה חפץ לו מת הבן או
 הפילה אשתו אוכל ו' שם שאמר נכסי לכל או שאמר
 לו נכסך למי שמה לכל והשיב להם אם למי יהיו חס הוא לאו
 לידשו וזה בהם משום ידועה נכס מי שאמר ואחד לו לכל
 אינו כלום שידועה איך לה הפסד ואם אינו לאוי שזכה בהם
 משום מתנה ז' בלא שזכה בהם משום ידועה כשהיה
 היורש הזה אחת מבנותיו או אחת משאר יורשים אבל אם
 היה מבניו לא עשאו לאו אפטרופוס כמו שנתבאר בקים
 דמק' ה' שם שאמר תנו קץ זול לכל בע דלאו לו או
 לאשתי דלאו לה או לבעל חובי דלאו לו נוטלים קץ זול עוד
 על חלק הבכורה והכתובה והחוב ואם אמר תנו קץ זול לבע
 בכורות או לאשתי בכרותה לא יטלו שניהם לא לאחד
 מהם וידע עלה עליונה חס קץ זול יותר נוטלים קץ ■ ואם
 הבכורה והכתובה יותר מקץ נוטלים חותם אבל חס אמתנו
 קץ לבעל חובי בחובו איך לו אם חובו ואם לא חובו דלאו
 לו ולא בכורות ולא בכרותה ולא בחובו בכלם ידע על
 העליונה ואחילו בבעל חוב חס תנו קץ זול לכל בעל
 חובי דידע נוטלין דעה נוטל חובו וישחלקו וזהו שחם חלקם
 לבעל מלאו לאשתי מתנה נכס להם יתר על הדאוי להם ואם
 חס לבעל בכורי דינו כלו חס בכורותו משהזכיר בכורה
 פ' שם שאמר תנו קץ זול לכל וש לכל לכל איך חס חס כל
 הקודם בשטר זכה לפיכך חס לא הניח לא תקן חלקים הנמצא
 לפי מה שכתב להם ואם יצא עליו שח גובה מכולם מכל או
 כפי מה שכתב להם כיצד היה החוב תן בעל הקץ גות מזה
 ובעל השקן ובעל הית גות קץ אבל חס אמתנו קץ זול לכל
 ואחדיו ש לכל ואחדיו ת לכל כל הקודם בשטר זכה לפיכך
 חס יצא עליו שח גובה מהאחדון איך לו גובה משלכסו איך
 לו גובה משלכסו ו' שם שנתן מתנה והניח נכסיו לירשו
 חס יצא עליו שטר גובה כל מה יורשים ואם לא הספיק גובה
 השאר ממקבל המתנה והוא שפירש חלק מקבל המתנה ולא
 פירש חלק היורש אבל חס אמתנו קץ ■ לכל בעל קץ זול לש
 כל בנוקדם שהדי הקדמו ואם יצא עליו שח גובה מחותנו איש
 נכדי כיון שאיחדו יא מי שאמר יש לי כר וס נכסים ביד

זה לא כפי חשבון ואסוף לו מעות כלל בעץ ולא חמר
מנכסי איסור למימד שלא זכה מקבל כ שם שחמ
הלוואה חוסק דונע שביד פל תנו לבל דבריו קיימין וזו
מעמד שלשותן וכן אה שח שיש לו על פל תנו לפל
זכה במה שיש בשטר ובלא כתב ומאד חטף שלא משך
השטר ואין היורש יכול למחול שטר שניתן במתנת שטר
והוא דאמדין שלא זכה בחוב בשלא שייך כלום שחלמה
כך הויה מתנת שטר במתנת ולא קטעו לא חזר הקנו לו בקנין
ובמנה כוחו או שהוא מצוה מחמת מיתה לא
שם שחמ ידור פל בגינת זה יוכל פל פירות קין לא חזר
כלום שלא הקנה להם דבר שיש בו ממש שהיה ידור חזר
וכיוצא בהם הרי הם כד יבדד וביניה שחין נקטם אבל אם
חזרנו בתנה לפל כדי שידור בעד זמן פל חזר וידור
זה לפל כדי שיחזר לפירותיו דבריו קיימים שהרי הקנה להם
הקנו לפירות והקנו דבר שיש בו ממש וכן כלכל כב
עוה שיחזרו קין לפל והנח שחמח קין יטלם שנה עתה
נהה שקדח קין כב שם שחמ תנו קין עז לטעים חז
קפד תורה לבד יתנו במקום שהוא תכל היה דגל בשמים
יתמ לכל א לא ונתבאר בטור זה דעה קיימיה כד
שם שחמ נכסי לפל ופל חולקים בשוה חפץ הם מזה חזר
לפל ולבד חולקים חזרו פל נוטל מחצה וכל הבנים מחצה חז
לפל ופל ולבד פל נוטלים בע פל מחצה ושנים הדא שונים
מחצה תנו חלק לפל נכסי יטול א מו ויג שהורה שיטל רבע
הנכסי כה שם שחמ תנו חלק לפל כבוד היץ שיש לו
יטול רביע היץ חזרנו לו בו חלק לחבית הדי מיעוט ויטול
שמנת היץ חזרנו לו בו לקדחה לא חלק מלב מק היין חז
תנו לו בולט פוח נוטל חלק מזו מהיץ שכבוד שהרי גלה דעתו
שחלק מועט נכסיו ואין למדים מה שיעדים הא לין מחלי
כל שם שחמ לתת מתנה לעובר שבמעי אמו חס הוא בנו
זכה העובר מפע שדעתו שלאדם קדוה ודבר בנו כמלך נשח
בסימ קין כה חזק חס ילדה חשת זכר יטול מנה ואם
נקבה קין וילדה זכר נוטל מנה ילדה נקבה נוטלת קין ילדה
זכר ונקבה הזכר נוטל מנה והנקבה קין ילדה טומנום
ואנדרוגינוס נוטל בפחות שבשניהם ואם נקדע אחד ושח
זכר יטול מנה כה אה חס ילדה חשת זכר יטול לו
ב שלשי ממנו ולחחי השלש ואם תלך נקבה יטול לה שלש
ממנו ולחחי ב שלשים וילדה זכר ונקבה תבטלה המנה
שנתן לחחי וחזר הדבר לין תורה והכל לבין כה שם
שחמ נכסי לטובה ומת ובה א ששמו טובה ואם שח
נוטל ואם החזק שמו רב טובה אינו נוטל ואם הייה השם

[illegible]

לאחד מותו הדי הגוף שלבן משק השטר והפירות לא בער
שימות לפיכך האב אינו יכול למכור מפני שהם נתונים
לבן והבן אינו יכול למכור מפני שהם ברשות האב ב
מת האב והעצ פירות המזבדים לקדשה הדין שלבן מפני
שדעתו של אדם קדושה אצל בניו תלויים בו שהגיעו
ליבצר הדין הם של אביו ב' עבר האב ומכר מכורדים
עז שימות ובשימות האב מוציא הבן מיד הנקוחות ואם
היו שם פירות מחוב דין שמתן אולם ללוקח ונותן הבן דמיו
הוא תלושים שהגיעו ליבצר הדין הם של אביו ב' עבר
הבן ומכר ח' ללוקח כלום עד שימות האב ה' מכר הבן
בחי האב ומת הבן ואח' מת הבן כשימות האב קנה הלוקח
שאר לאב לאפירות וקנה פירות אדם בקני הגוף ו' מתת
בדיא שכתוב בה מהיום ולאחד מיתה הדין הוא כמתת
שג' שאינה קונה לא לאחד מיתה שמועצת דברים לו אעפ
שקנה הגוף מהיום ואינו יכול לחזור בו אינו זוכה בו ואח' ב
פירות לא לאחד מיתה ז' כתב לו מהיום אם לא לחזור
ביעד לאחד מיתה הדין הוא למתת כמתת שג' ויכול לחזור
בכל ימי חייו ואם מהיום ז' **לנח מתנה שכתב**
בה לאחד מיתה אם יש בו זמן וכו'
קעפים א' שטר מתנה שכתוב בו שיקנה פ' עדה פלוני
לאחד מיתה בן שהיה בשטר קני' ב' שלא היה בו קני' כן
שכתוב בו זמן ובזמן הזה חי היה הזמן מוכיח שמתיים
הקנה לו ואינו זוכה לא לאחד מיתה לא היה כתוב בו זמן
לפיכך אעפ' שאין כתוב בו מהיום ולאחד מיתה קונה לאחד
מיתה וזה שכתובים בכל המתנות והמתנות מעכשיו אעפ'
שש בשטר זמן להדיוח הדבר ב' אעפ' שאינו עדין ב' ב
וב' אם יש בו קני' קונה הגוף מיד אעפ' אין בו זמן

הלכות אבירה ומציאה **לנח**
השבת אבירה
מציאה מקום חייב להשיבה וכו' פ' טעמים א'
הדיוח אבירות ישאל חייב לטפל בה להשיבה לבעלה
שנחשב תשיבם ואם נטלה עמ' לגולה דעדין לא מנחשו
הבעלים ממנה עובר משום השבת תשיבם לאחיד ומשום
לא תבזול ומשום לא תוכל להתעלם נח' אם יחזירה אח' ב
בד עבר על לא תוכל להתעלם נבולה למי יוש על דעת
להחזירה ולאחר יאוש נחמן לגולה ח' עובר לא משום
השב תשיבם המתן עד אחר יאוש נבולה אינו עובר לא
משום לא תוכל להתעלם ב' בלא במקום שהוא חייב
להשיב משום נבמקום שאינו להקטין ב' באבירה ושקלא
בענין שמוכרת שהיא אבירה שלא תהיה מועת ושיהיה

בה שוה פרנסה ושיש קיום בגופה או במקומה ושהה מיטת
בה אם היתה של ושתיה שלמי שחייב להשיב אבירות
אבל אם אחד מהן מכלל או אינו חייב להשיב אבירות
ב' כיצד המועצ מציאה במקום שישל מציאות שחייב
להכריז שלא נתיאשו הבעלים ופילו העיקר מחצה כותים
ומחצה ישל או חפילו דוכה כותים והוא מקום במקום
שכתב העובדים שם ישל חייב להחזיר חבל אסרוב העד
כותים או חפילו דוכה ישל ומחצה במקום שכתב העובדים
שם כותים אינו חייב חפילו אס' ידע שמשל נפלה וישנה
קיום שודדי נתיאשו הבעלים וכו' שהיא מדברים שיש לתלת
שידע מיד בעליתו וכו' שיתבאר י' לפיכך המועצ חבית
שליך בעד שרובה כותים י' חסד ב' דוכה והקנין מותר
ואם בא ישל וס' ב' קימחז ודסי מלישלא היא וכו' ש
ממה ומותנת למנוחה בשוטה אם היא קטומה ה' אעפ'
עם הדין במקום שהרוב כותים מצויים חפילו נק' ישל ב'
קיום אינו חייב להחזיר טוב וישר לעשות לפעם משותף הדין
להחזיר לעדל שנתן בה קיום ו' מקום שרוב כותים ודוכ'
טכאים ישל ב' דוכ' עוף שנמצא שחוט מותר והוא שלמחזק
ואם עוף חסד ב' דוכ' להקום אחד חפילו אס' דוכ' ישל
הוא שלמוצאו שודדי מציא שבעליו ז' המציא מהאדי
והרוב וזמנו שלם ושלוליתו שלנהי הדין לא שלן חפ' הבעל
עומד וצויה ואם יש לו מכשולות בנהי ע' ב' דוכ' דוכ' ב'
עומד שם אם הוא דוכ' שיש בו קימ' מקטמא לא ה' ח' חוש'
ה' נהר שעושים בוספר לעז בו דגים ופועלים ישל דגים
לעשותו ולתקנו כשמתקן קל המנחב מציאה חייב להחזיר
ט' אבירות קדשה ג' חייב להשיב שאסרה מים באים לעוף
שהיא חבירה חייב לגדור בפניהם כדי להציל **לס'**
המוצא דבר שמוכה שחונה שם א'
המועצ בגלל אובכותל יש
שאין זוכרים מי בנחו ולא היה מימת עולם בחזקתה שוד'
בו עתה ובחזקת אבותיו הדין הוא שלמנחא והוא שהעלה
חלוצה שאם הוא שלכתיב הקדמונים הדין הוא שיהיה
מטה גסה בדרך כל המטמונות הישנים אבל אם מדין
הדברים שהם ממתוך חדש חפילו נסתפק לו הדבר הלל יגע
בהם שמה מונחים הם שם וכו' ח' חדש דהיו שידוע שאבדו
עלה שמה דר שם בגמרה ולא יתן מדין שותף מציאה הנחלת
בו מחזיק לחון הוא שלמוצאו חפ' יש בו קימ' והוא שהעלה
חלוצה שודדי מנחשו בעליו ממנו כן שאדל לו שם הימים
מחזיק ולפעם שלבעל הבית חפילו אס' העלה חלוצה ואם הוא
מנחל כל הכותל חלקים חפילו אס' כל הכותל משופע ולא יחזיק

הַסֵּג הַמוֹצֵא אֶבְיָה שְׁמִתִּי

צ'אש'בה:

ממנו שכן חזקתה אם היה חכם או זקן מוכר שטף דלכו
 לכוונת כלים או בידו או יגו חייב לטפל בהם ואומר דעתו
 היו של אם היה מחזיר לעצמו כן חייב להחזיר של חברו
 ואם לא היה מוחל על מצדו אפילו היו שלוכך בשל חברו
 חזקתו חייב להחזיר ב' היה דרכו להחזיר כלם כל בשדה
 ואין דרכו להחזיר בעיר ומצא בעיר אינו חייב להחזיר
 מצאם בשדה חייב להחזיר עד שיגיעו לדעות הבעלים
 ואעפ' שהדי נכנס בהם לעיר ואין דרכו בכך ובאם מצא
 בהמה והכניסה נמח' חייב לטפל בה ולהחזירה אעפ' שאינה
 לפי כבודו ששאי התחיל במצוה ב' ההולך בדרך הטוב
 והישר ועושה לפנים משורת הדין מחזיר את האבירה
 בכל מקום ואעפ' שאינה לפי כבודו

אבדתו קודמת לכל ודמאבדת רצון ואבדת

חביו שלמי קודמת א מי שחבר לו
חבירה ופגע באבירותו ובחבירות חבירו חס יכול להחזיר
את שותף חייב להחזירם ואם לאו יחזיר את שלו שאבירות
קודמתאפילו לאבירות חביו ודכו דדיר שינן מאפס כי לא
היה כך חביו ואם כן יש לו לאדם ליבש לפני משורת
הדין ולא להקדין ולום של קודם חס לא בהפך מוכח ואם
תמיד מקדין פרוק ממנו על גמילות חסדים וסוף שיתקד
לבריות ב פגע באבירות חביו ובחבירות דבו חס היה עביו
שקול כנגד דבו של חביו קודמת ואם לאו של דבו קודמת
והוא שיהיה דבו מובהק עדוב דבמות עתירה למי ממנו
ב הניח אבירותו והחזיר אבירות חבירו אין לו לא שכר החס
לו כיצד שטף נחד חמורו וחמור חבירו שלו שנה מנה ושלחביו
קין הניח שלו והעיל שלחבירו חס לו לא שכר החס לו ואם
לו העיל את שלק ואתה נותן דמי שלי לו שהתנה כן בפע
בד חייב ליתן לו דמי שלו ואם שעה חמורו מדריו שדה
במה שהתנה עמו י ידד להעיל ולא העיל חס לו לא שכר
החס לו א וכן שנים שהיו צאים בדרך זה בחבית שליו
זה בכד שלדבש וסוף הכד שלדבש וקודם שישפך הדבש
לודף שפך זה יטו והעיל הדבש לתוך החבית חס לו לא שכר
החס לו ואם אמר לו העיל את שלק ואתה נותן דמי שלי לו
שהתנה כן בפע בד חס חייב ליתן לו ואם שפך הדבש לודף
הרי זה הפך וכל המטל לעצמו מעיל ו היה זה בחבית
שלדבש וזה בקנקנים ריקנים וסוף כד הדבש חס לו בעל
הקנקנים אמר מעיל לך דבש בקנקני ער שהתנה לי חסו אף עליו
אז פך וכד ריקנים וקבל עליו בעל הדבש ואמר לו חסו חסו
והניח נותן לו לא שכר החס לו שהרי לא הפקיד כלום

(ובן) מי שצדק מבית הקדושים והיתה מעבורת לפניו וא"ל
 העבירני ואני נותן לך דינר והעבירני חץ בלילה שבו הלך לו
 ואם היה צריך וא"ל בעל מעבורת והעבירני נותן לובל אחד
 שהתנה עמו (ובן) כל שיוצא בזה ה' בלילה בשלש נטק לו חבל
 אם חתק לו חבל לן הדברים אינו יכול להוציא מידיו **לסוף**
אין ליטול שכר על האבירה

איין ליטול שכל על האמידה

והבירה חייב להחזיר בהנם חסדו בכול חסדו חסדו עוסק
במלחמה ובטל מלחמה כיון ששואה דינר והחזיר אבירה ששואה
מזה דיע לא יחמד לו תלם שהפקדו לא נותן לו ששואה בפועל
בטל שיבטל מהותה מלחמה שהיה עוסק בה וחסדו התנה
עם הבעלים וכן בפני כל שטור מה שיפקיד הדש והוא חסדו
וחסדן שסבעלים ולא בד שחזקו

[illegible]

דין אבירות עובדי עבירה
אבירות הכנעני מותרת שנאמר אבירות אחרת
והמחזירה ה' עובד מפני שהוא מחזיקי עבירה
ואם החזירה לקדש את השם ב' שיפדו את ישראל וידעו
שהם בעל חמורה הז' משוכה ובמקום שיש חלול השם וצדקה
אסורה וחייב להחזירה ובכל מקום מבטלים כלהם ככל
ישראל מפני דרכי שלום ב' חייב להחזיר אבירות ישראל
אפילו היה בעל האבירה דשע אוכל כפולה כענין חבל
אוכל נבלה להכניס הדין הוא חזק דוד משהל והחזיק וקיים
ועובדי ע' ומחלל שבת בפרהסיא חסור להחזיר להם
אבירה: ג' דין המורד הענה מחבירו לענין החזירה
אבירה תבאר בסוד יורה דעה סימן קכ"א ד' חלול דע
שגזיק לקטנים ח' להשיבו לבעלים לא כל המוציא הולדו
נזקל בעליו: ה' אמר לו חביו חל תחזיר את האבירה ה' **לח' ישמע לו:**
מבטל מה בעודה בידי וכו' קע"ט א' חייב
לטפל באבירה עד שיחזירה לרשות בעליה במקום המעשה
אבל אם החזירה למקום שאינו מעשה כגון גנה וחברה אבירות
משם חייב באחריותה החזיר את האבירה בשחירות למקום
שהבעלים נכנסים ויוצאים שם בשחירות אינו חייב לטפל
בה שהדי הבעלים יוצאים אותה ח' ע"פ שאינו מקום המעשה
אבל צריך לעולם חייב לטפל בה עד שיבטלה לרשות בעלים
המשתמרת ואינו צריך דעת בעלים לזה בהמה שבהמה
מן הידידה והחזירה [מקומה] ה' קיים המצוה ואינו צריך דעת
בעלים ב' החזירה וברכה אפי' פועמים חייב להחזיר ש' **כשב' תשיבם**
השב אפילו מאה פעמים משמע: ג' המוציא
אבירה מכדיו עליה בבית טהור ובבית מדרשות ובמקום
אכילים שאומרים אבירה הנמצאת שלמלך הוא מנדיע

תקנים עמו ואם הניחו נכהל ולא פדק ולא כו' ע'ג
ביטל מצות עשה ועבר על לא תעשה ש' לז' תדחה
את חמור אחיך ב' היה כהן והבהמה
לובצת בין הקבדות אינו מיטמא לה' ג' וכן אם
היה זקן שאין דרכו למדוק ולטעון וחזיל ואינם לפי
כבודו פטור זה הכלל כל שאנהיה שלו היה פדק
וטוע' ה' חייב לטעון ולמדוק בשלחכיו ואם היה
חסיד ועשה לפנים משורת הדין חפ' היה הנשיא
גדול וראה בהמת חבירו לובצת תחת משארה
שלתבן או שלקנים וכיוצא בהם פדק וטוען עמו"
ד' פדק וטוען וחזרה ונפלה חייב לטעון ולמדוק
פנים אחרת חפ' ה' מצמים ש' עזוב תעזוב הקם
תקנים ל'כ' צריך לרדות עמו עד פרסה אחז' חומלו
בעל המשא חייב צריך ל'כ' ה' מחזימת יתחייב
למדוק ולטעון עמו משיראהו רחיה כנגעה שהרי
חמ' כי תדחה ונצמ' כי תפגע וכמה שיעור חכמים
שהיה ביניהם לפן אמה וש' שלשי אמה שהיו אחד
משבעה ומחצה במיל היה רחוק ממנו יותר מזה
אינו זקוק לו' ו' מצוה מן התורה למדוק
עמו בחגם אבל לטעון עליו ה' מצוה ונבול שכרו
וכ' בשעה שמדדה עמו עד פרסה יע' לו שכר"
ז' מצוה בהמת חבירו רכוצה א'נפ' שא' המל'ם
מה מצוה למדוק מעליה ולטעון עליה ש' עזוב
ועזוב הקם תקנים מ'ל' אם כן למה נחמר עמו
שחם היה בעלה בהמה שם והלך וישב לו ואמר
לזה שפגע בו החזיל ועלך מצוה אם רצית למדוק
לפדך פדוק ה' פטור ש' עמו ואם היה בעלה בהמה
זקן או חולה חייב לטעון ולמדוק לבדו" ח'
בהמת כנעני והמשא שלישראל אם היה הכנעני
מחמר אחר בהמתו אינו זקוק לה ואם לאו חייב
למדוק ולטעון משום צדק ישראל' ט' וכן אם
היתה הבהמה שלישראל והמשוי שלכנעני חייב
למדוק ולטעון משום צדק ישראל' אבל בהמת כותי
ואשחזן אינו חייב להטיל בג' א' משום איבה"
ה' פקע בשנים א' רוכץ תחת משחו וא' פדק
מפלי' ולא מצמ' מי שיטעון עמו מצוה למדוק בתחלה
משום צדק בעלי חיים ואחז' כו' ע'ג ב' א' כשהיו שניהם
שונים או אשה בים אבל אם היה א' עובד וא' חורב
מצוה לטעון עם השועה תחלה כדי לכוף אחי צדקה ע'
י' השועה שניצמ' בתורה לא מאומות העולם הוא

א' משלל והדחק יהיה לישראל שונא והכתוב חומר
ל' תשעו את אחיך בלבבך חמרו חכמ' כגון שדחון
לבדן ש'עבר עבירה והתירה כן ולא חזר ה' מצוה
לשנחותו ע' ע' עשה תשובה וישוב מרשעו וא'נפ'
שעדיין לא עשה תשובה אם מצמו נכהל כמשחו
מצוה לטעון ולמדוק עמו ולא ינחנו נוסה למות
שמה ישהח כשכיל ממנו ויבין ליד' סכנה והתוה
הקפדה על נפשות ישראל' בין דשעים בין צדיקים
מאחר שהם נלויים חליץ' ומחממים בעיקר הדת
ש' חמור חליהם ח' ח' ע'ם י' א'ים חס' חמ'ם
במות הרשע כי אם בשונ' רשע מדרכו וחיה"
י' חמורים שרגליו של אחד מהם רעועות
אינם רשאים חביריו להקדים ולעבור מעליו נפל'
רשאים לעבור מעליו" י' היה אחד טעון
וא' רכוב והדדך צד מעבירים את הרכוב מפני
הטוען אחד טעון וא' דיקן מעבירים הדיקן מפני
הטוען שניהם טעונים שניהם רכובים שניהם דיקנים
עושים פשרה ביניהם" י' וכן שתי קפינות
העוברות ופגעו' כן חס שפיהן עוברות שניהם
טובות ואם בזן אחד או עוברות וכן ש'ג' מלי'
העולים במעלה גבוהה ופגעו זה בזה חס עובדים
שניהם בבת אחת נפלים ואם בזה אחד זה עולים
ביצד הם עושים טעונה וסאינה טעונה תדחה
שאינה טעונה מפני הטעונה קרובה ורחוקה
תדחה קרובה מפני שאינה קרובה שתהן רחוקות
או שתהן קרובות או טעונות וחזיל וכולן בחזק
אחד הטל פשרה ביניהם והם מעלים שכר זה לזה
ונזה וכיוצא בן נצמ' בעדך תשפוט עמיתך"
ט' שירה שחטתה כמדבר ועמד עליה
ג'יס לטרפה נפסקן ע'ס הג'יס ממנו מחשבין לפי
ממונם ואין מחשבין לפי נפשות ואם שכרו תיר'
לפניהם להודיעם הדרך מחשיבין לפי ממון ולפי
נפשות וא' לישט' ממנה החמרים" י'
רשאים החמרים להתנות ביניהם כל מי שפאבד
ממנו חמור מבני השירה מעמידים לו חמור
אחרת ואם פשע הוא ואיבדה אין חייבים להעמיד
לו" אבדה חמורו ואמר תנו לי דמיה וא' רוצה
ליקח חמור והריכ' שומד עמכם אין שומעין לו
א' מעמדים לו חמור אחרת כדי ש'זר' עצמו
וישמור בהמתו וחפ' התנה לו בהמה אחרת בשירה

חשן המשפט

שיותר מוקד נפשו לשמור על שנים י
ספנה שהיתה מהלכת בים ועמר עליה נחשול
לכבנה והיקלו ממשה מחשבין לפי משחוי
ואין מחשבין לפי ממון ואלי ישן ממנה חספנים
יח רשעים הספנים להתנות כינהם כלמי
שתאבד לו ספנה מעמידים לו ספנה אחרת
פשע בה ואיבדה או שפרש למקום שאין הולכת
ברצחתי זמן אין חייבים להעמיד לו

הלכות הפקר ונכסי הגר

דע ר"ן הזוכה

מן ההפקר וההפקר כיצד ובמה י
כל דבר של הפקר כל הקודם בו זכה בין
שהוא כבר מופקר ועומד בין שהיו לו בעלים
והפקירוהו י ב ההפקר אעפ שאינו נדר
הרי הוא כמו נדר שאסור לחזור בו י ג
ומה הוא ההפקר שיאמר אדם נכסים או
הפקר לכל בין במטלטלין בין בקרקעות י ד
כיצד דין ההפקר כל הקודם וזכה קנה
לעצמו וגעשה שלו ואפי' זה שהפקיר דינו
כדין כל אדם אם קדם וזכה בו קנה י ה
המפקיר לעצמו אבל לא לעשירים י ו
הפקר עד שיפקיר לכל כשמיטה י ז
המפקיר עבדו הגדולים קנו עצמם
והקטנים כל הקודם והחזיק בהם זכה י ח
דין תורה אפי' הפקיר בפע אחד ה' הפקר
ונפטר מהמשטרות אבל מד' אינו הפקר
עד שיפקיר בפע ג' כדי שיהיה א' זוכה אם רצה
והשנים מעידים י ט החומר ה' הפקר
זה הרי השע ספק הפקר ואם אמר זה כמו
זה או שאמר וגם זה הרי התפס השע ויהיה
הפקר ודאי י יו המפקיר את שיהיו ולא
זכה בה אדם כל שלשה ימים יכול לחזור בו
אח' קדם וזכה בה הרי הנא בזוכה מההפקר
בין הנא בין אחר י יא החומר שיהיו מופקרת
ליום א' לחודש א' לשנה א' לשבוע א' עד שלא
זכה בה הוא או אחר יכול לחזור בו ומשזכה
בהם בין הוא בין אחר אינו יכול לחזור בו
יא דבר מופקר שבח אחר ושמו והיה

הלכות הפקר ונכסי הגר
מכיר בו שלא יטלנו אדם לא זכה עד שיגבהנו
אם הוא טלול או יחזיק בקרקע בדרך שקופס
הלכות וזכה יב המוכרות והימים והנהלות
והנחלים כל טבהם הפקר וכל הקודם בהם זכה
כגון העשבים והעצים והפירות שלא לנות
שליעך וכיצד בהם יג הצד דגים
מהימים ומהנהרות או שצד עופות או מי
חיות חזיל ואין להם בעלים זכה ובלבד שלא
יצוד בשדה חבירו ואם צד שם קנה ואם היו הדגים
בביצרים שלבעלים וכן חיה ועוף שבביצרים אעפ
שהוא ביצר גדול וחזא מחומר צידה ה' שלבעל
הביצרים והצד משם ה' גזלן חבל הלוחצים
מתוך מצודתו שלחבירו כשהוא בתוך הים או
שלקח חיה ממצודתו כשהיא פרושה במדבר
ה' אסור מד' ואם היה המצודה כלי ולקח מתוך
המצודה ה' גזלן יד המורש מצודה
בשדה חבירו וצד בה חיה או עוף אעפ שאין לו
רשות לעשות דבר זה קנה ואם היה עומד בעל
השדה כחך שדהו ואמר זכתי לי שרי קנה בעל
השדה ואין לבעל המצודה כלום י טו דגים
שקפצו לתוך הספינה קנה בעל הספינה שזכר
המסתמדת ה' ואינה חיצ המהלכת שהמקום הם
שמו לים אותה ואינה הולכת מחמת עצמה י

יז עב המנקה ברחש החילן ומשיר פירותיה
ונפלו לארץ אם באו ליד העט קודם שנפלו לארץ
קנאם ואם נטלו אחר שנפלו לארץ מוציאין מידו
אבל אם לא באו לידו תחלה אין בהם משום גזל
להוציאם מיד הנוטל אבל לבתולה אסור לו לטול
יח שחלש הגדלים בשדה פשתן
מוותר כל אדם לטול מפע שהם הפקר
שמפסידן הפשתן ואם הם עומדים על המצר או
שהוקשו לזרע אסור י טו שדה שישב
כלאים אם ישב א' מכלי ממין אחר מפקירין לו
כל השדה י

דע רע
בנעט שמכר שדה לישראל וקבל הדמים
לא כתב לו השטר הרי הוא כהפקר וכל הקודם בהם
זכה ונתבאר בסימן קצ"ו

דע רע
דין הזוכה בנכסי
גר שמת
ובו לא סעיפים יא גר שמת ולא הכח כן
שהורתו ולדותו בקדושה אעפ שיש לו בנים שהורת
שלא

שלא בקדושה ולירדתם בקדושה כל נכסיו המקדש
וכל הקודם בהן זכה ב' גד שמות וכדבצו
ישראל כל נכסיו אין הזוכים בנכסיו חייבים בקבורתו
יותר משאר כל ישראל ג' שדה המקשימת

במצריה קונה ממלכה בחזות מכוש כדי שילך
העמר בשעת חרישה ויחזור י

ה' כל המפסיק לפניה
ממסיק בכבסי הגל כיצד היה
שם נחל או אמת המים לחקנה
לא ער הנחל או ער החמה וכל

מל' וצד המפסיק לטומאה מפסיק בנבדקי הגר
 כיצד כחן שנכנס אדם לבקעה זו וטומאה בבקעה
 נטילה האחר ואינו יודע אם הגיע למקו' הטומאה
 = לזו כל מקום שמחזיקין אותו לטומאה הררי

מדרגים המעסיקים ובא אחר והחזיק במקצת
הבקשה לקנות את כולה כל המקרא על שם אורנו
הגד קנה אותנו ח' שתי עדות בכתב הגד
ומצד א' כי יחס החזיק בא' מהם לקנות סנה החזיק

ב' לקנות ולקנות את חברתה זו שהחזיק בה
 קנה אבל חברתה לא קנה החזיק בה כדי לקנות
 חברתה לא קנה אחת מהם חברתה מפני שלא
 החזיק בה כדי לקנות .. ט החזיק בה

לקנות ולקנות את חברתה ואת המגד עבשה
אשה חזיק במגד לקנות את שותיהן הרי זה ספק
ואם בא אחד וחזיק בה כדי לקנותה זכה האחרון
וכן שני בתים זה לפניו מזה שהחזיק

בחדד מהם לקנותו ולקנות את השני לא קנה את
זה שהחזיק בו כלפי החזיק באחד מהם כדי
לקנות את השני אף זה שהחזיק בו לא קנה.

י"א הַמַּחְזִיק בְּשֵׁטֶר מִכַּסֵּי הַגֶּר כְּדִי
לְקַנּוֹת הַקִּדּוּק הַחַמְלוּבָה בְּאוֹתוֹ שֵׁטֶר לֹא קִנֵּה
לֹא הַשֵּׁטֶר בְּלִבּוֹ לִצְרוֹ עַל פִּי עַלמָחִיתוֹ י"ב

נכסי בר שאין לו יורשים ונכסי ההפקר ושדה
שמכרה הגוי לישראל ועדיין לא החזיק בה כלם
דינם שוה מלהחזיק בהם בדרך מדרכי החזקה
שנתבאר בהלכות מכירה קנה חוץ מחכמת

פירות פיצד הלוקח קרקע מחבירו והחזיק בה
באכלת פירותיה קנה כמו שנתבאר בסימן
קצ"ב אבל בנכסי גר או נכסי המקדאפי אכל
פירות האילן כמה שנים לא קנה לא גוף האילן

ולא גוף הקליקע עד שיעשה מעשה בגוף החורץ
 חו יעבור עבודה בוי"ל יג יש דברים
 רבים שחם החזיק בהם הלכות לא קנה ואם
 החזיק בא' מהם נכסי הגר או נכסי הפקר קנה

כִּי־עַד הַמּוֹעֵד פִּלְטָרָן גְּדוֹלִים בְּנוּיִם בַּמִּכְסֵי הַקֶּרֶן
וְסִיד בָּהֶם סִיּוּר א' חוּ בִּיר בָּהֶם כִּיּוֹר א' לִבְנוֹן
אֲמַה אַחַת חוּ יוֹתֵר לִגְגַּל הַפֶּתַח קֵנָה י"ד
הַיֵּצֵר צוּרָה בַּמִּכְסֵי הַגֶּל קֵנָה י"ז הַמִּצְעֵעַ

מצעות כנכסי הגר קודם שייפה הקרקע בהצעת
קנה ין הנד את העדה כנכסי הגר קנה
המפעל זמורות הגפן חו עריגי אילנות
וכמות תמרים כנכסי הגר אסדעתו לעבוד החין

קנה ואם ירשתו להאכילה עמים לברכה לח קנה
כי יד היה כורת מבחן ומבחן חזקתו שכתבין
לעבודת האילן היה כורת מרח א' חינו מתבון
זה לעצם " יח : וכן המלקט עצים ואבנים

מִן הַשּׂוּרָה אִם דַּעַתוֹ לִתְקַן הָאָרֶץ קֵנָה וְאִם דַּעַתוֹ
לַעֲצֵם לֹא קֵנָה כִּי עַד לִקְטָה הָגַם וְהָדֵק הָיָה כְּחֻזְקַת
שְׁנֵיכֵוֹן לִתְקַן הָאָרֶץ לִקְטָה הָגַם וְלֹא הָדֵק הָיָה זֶה
כְּחֻזְקַת שְׁנֵיכֵוֹן לַעֲצֵם יֵרֹא וְכֵן הַמִּסּוּר

פע הארץ אס דעתו לתקן הארץ קנה (ואם דעתו
להשוות מקום שיעמיד בו גורן) לא קנה כיצד היה
לזקח עפר ממקום גבוה ונותנו למקום הנמוך הו'
מתקן הארץ ואם אינו מקפיד על זה לא משלך

העמל והעלילות במלמקום בלח הקפדה הרי זה
בחזקת שחינו מתכוון לא להשנות מקום לדושבו
ז וכן המותח מים לתוך הארץ אם לתמן
הארץ קנה ואם לצוד דגים לא קנה כיצד עשה

מקום שיכנסו בו המים בלבד ה'ז מתכוון לתקן הארץ
עשה שם מתחיל אחד להכנס וא' להוציא ה'ז מתכוון

לעורר דגים כח הבועה פלטרין גדולים
 בנכסי הגר ובא אחד והעמיד להם דלתות
 קנה האחרון שהראשון לא עשה בבוקר ארץ
 כלום והרי הוא כמי שעשה גלגלים שחייב
 קונה שהרי לא הועיל בגדר זה מפני שהוא רחב
 ביותר ומפולש ואין צורת אוקס הבטן מועלת
 עד שיעמיד דלתות כג המפיץ
 הזרע לתוך התלמים לא קנה שבעת שהשליך
 הזרע לא השביח כלום ובעת שצמח והשביח
 שבח הבא מאיליו הוא ואינו קונה כג
 היתה מחיצה בנכסי הגר ובא זה ועשה מחיצה
 אחרת על גבה לא קנה ואפי' נבלעה מחיצה
 ותחתונה והרי העליונה קיימת שבעת שבעה
 לא הועיל ובעת שהועיל מאיליו בא המעשה
 כג המחזיק בנכסי הגר ובהפקר
 ואין דעתו לקנות אעפ' שגדר ובעד לא קנה
 כג העורר בנכסי הגר וכסבור שהם
 שלו לא קנה כג עורר בנכסי גר זה
 וכסבור שהם שלג אחר הוחיל ותכונן במעשיו
 לא לזכות מההפקר הו' קנה כג הדין
 משכנן ישראל ביד הגר וכסמת הגר בא ישראל
 והחזיק במשכנן זה מעצמן מוח שכוון שמת
 הגר בטל מעבודו והה' חס' ש' לגר שח' על
 משכנות קרקע מוחזקות כח היה
 מעשכ' הגר ביד ישראל ובא ישראל אחד והחזיק
 בו לזמן ממנו הראשון כנגד מעשיו והאחרון
 קונה אחרת שאר לזמן בשלם היה המשכנן כח
 הראשון אבל אם היה כחצירו חצית קונה לו
 שלם מדעתו ואין לזה האחרון כלום כג
 גר שמת ובזבזו ישראל נכסיו והיו בהם עבדים
 גדולים קנו עצמם כע' חורין קטנים כל המוחזק
 בהם זכה כג גר שמת ובזבזו ישראל
 נכסיו ושמעו שעדיין לא מת או שיש לו בן או
 שאשתו מעוברת כלם חייבים להחזיר החזיו
 כלם ואח' שמעו ששמענה רחשונה אמת
 היתה וברחשונה מת או מת בג' מקודים או
 הפילה אשתו כל המחזיק בשביה ובראשונה
 לא קנה לא גר שמת ובזבזו ישראל נכסיו
 והיו עליו חובות כל מלוה שנגבית מהיורשים
 ומהלקוחות נגבית מאלו שזכו בהם ואין גבין מהם
 לא בשבועה היו רבים שהחזיקו בהם אחרון אחרון
 נפמדין לו גובין משלפניו

הלכות נחלות

רעו סדר נחלות ביצר הוא ובן

סעיפים

סדר נחלות ביצר מי שמת בנו יורשו לא נמצא
 לו בן רוחים אם יש לבן זרע בין זכר בין נקבה
 עד סוף כל הדורות עומד במקומו ויורש הכל
 לא נמצא זרע לבן אם יש לו בת תירשנו לא נמצא
 לו בת אם יש לה זרע בין זכר בין נקבה עד סוף
 כל הדורות יורש הכל לא נמצא לה זרע תחזור
 הירושה לאביו שלמת ואם אין אביו קיים תחזור
 לזרעו שהם אחי המת אם יש לו אח יורש את אחיו
 לא נמצא לו אח אם הנכח זרע עד סוף כל הדורות
 עומד במקומו ליורש לא נמצא לו אח ולא זרע
 ממנו תחזור הירושה לאחות המת או לזרעה
 עד סוף כל הדורות לא נמצא לו אחות ולא זרע
 ממנה תחזור הירושה לאביו שלמת ואם
 אביו קיים תחזור לזרעו שהם אחי אביו המת אם
 יש לו אחים או לזרעם עד סוף כל הדורות ואם
 אין אחים לאביו המת ולא זרע מהם תחזור לאחות
 אביו המת או לזרעה עד סוף כל הדורות ואם אין
 אחות לאביו המת ולא זרע ממנה תחזור לאביו
 אביו שלמת ואם אינו אחי אביו יורשו לזכר
 שהם אחי אביו שלמת או לזרעם עד סוף כל
 הדורות לא נמצא אחי אביו שלמת ולא זרעם
 תחזור לאחות אביו או לזרעה עד סוף כל
 הדורות ועל זה הדרך נחלה משמשות למעלה
 עד רחוב כג מי שמת והכח בית
 ובת הבן אפי' בת בת הבן עד סוף כל הדורות
 היא קודמת ותיורש הכל ואין לבת כלום והה' לבת
 האח עם האחיות ולבת בן אחי אביו עם אחיות אביו
 וכן כל פירוש כזה כג מי שהיו לו שני בנים
 ומתו שניהם בחייו והנח הא' ג' בנים והשני לא הניח
 לא בת אחת ואח' מת היקן בת הבן יורשת חצי
 הנכסם ושלושת בני הבן האחר יורשים החצי האחר
 שחכו רוחים כלו הבנים קיימים יורשים בשוה וכל
 א' מגוריש לבנו חלקו ועל דרך זו חולקים כשהאחים
 ובת אחי האב עד ראש הדורות כג משפחת
 האם אינה קרויה משפחה שחן האם יורשת את
 בנה ולא את בתה ואחים מאם ולא מאב אין
 יורשין זה את זה לא כלל משפחת אביו יורש
 אותה

אונתו אבל האיש יורש את אמו וכן הכת את אמה
 אם אין לה בן שיהיה בנכסי האם כמו שדינים
 בנכסי האב ששניהם יורשים אותם אם שהבן
 וזרעו קודמין לבת ה' אין הבן יורש את
 אמו בקבר להנחיל לאחיו מהאב שאם מת
 בחייה ואח"כ מתה אין אומרים לו היה עודנו
 חי היה יורשה עכשיו ג"כ אם אין לו זרע אחיו
 מאביו יעמדו במקומו לירש אותה לאתחוד
 ירושתה למשפחת בית אביה כיון שאין לבנה
 זרע אבל אם מתה האם בחייו ואחר כך מת
 הוא אפי' היה קטן בן יומנו הואיל וחי אחריה
 אפי' שעה אחת יורשה ומנחיל הידושה ליורשים
 ממשפחת אביו * * * כל הקדושים בעבדה
 יורשים כבשרים כיצד היה לו אח או בן
 ממזר ה' יורש כבשר וכן שאר כל היודשים
 אבל בן משפחה או כותנית אינו בן לדבר
 מהדברים ואינו יורש כלל

שנים ואיזהו בכור לנחלה וספק בכור וכו' ט
ע"פ פ"א א הבכור נוטל פי שנים בנכסי
אביו כיצד הניח חמשה בנים וא' מהם בכור
בכור נוטל שליש הממון וכל א' מהארבעה
פשוטים נוטל שתות הניחת שעה בנים הרי
הא' הבכור נוטל חמשה שית וכל א' מהשמונה
פשוטים נוטל עשירית וכן על החלוקה הזאת
חולקים לעולם ב אן שני חלקים נוטל
אחדם כאחד במצר אחד ב בכור
שנוטל אחד מיתת אביו אינו נוטל פי שנים
אם יצאה מרחתו בח"י אביו אע"פ שלא יצא
ללראשו לאחר העולם א' לאחר מיתת אביו
ז נוטל פי שנים ד בכור שנוטל
לוממוס ואחר כך נקדע נמצא זכר אינו נוטל
פי שנים וכן אינו ממעט בחלק בכורה ע
יליו לו בנים עד שיהיה בן משעת לידה
נצד אינו ממעט בחלק בכורה הרי שהיה
בן בכור ושני פשוטים וזה הלוממוס שנקדע
נמצא זכר הבכור נוטל רביע הממון וכאן
יון עמן א' שני פשוטים בלבד והג' רביעים
שארם חולקים אותן שני הפשוטים ע
נקדע ועם הבכור בשוה ה הבא

אחר נפלים אעפ"י שיצא ראש הנמל כשהוא חי
הבא אחריו בכור לנחלה וכן בן ט' שיצא ראש
מאת הבא אחריו בכור לנחלה שזה ש"כ ראשית
אומ' הוא שלא נולד לו קודם לזה וראי' שיצא חי
לאויר העולם לפ"כ בן ט' שהוציא רוב ראשו חי
הבא אחריו אינו בכור ז' יוצא דופן
והבא אחריו שבהם אינם בכורים הראשון לפי
שלא נולד ונצא' וילדו לו בנם והשני שהיה קדמון
אחר ח' בכור לנחלה הוא הנולד
לחב' ראשון ש"כ כי הוא ראשית אומ' ואין משקל
על החם אפי' ילדה כמה בנים הוא ילודה ראשון
לאביו יורש פי' שנים ט' היו לו בנים
בגרותו ונתגיר אין לו בכור לנחלה אבל
יורש' שהיה לו בן מה שמחה חו' מה כותבת
הנחיל ואינו קדון בנו הבא לו אחריו מה ישראלית
בכור לנחלה ונטול פי' שנים י' היה
הבכור ממזר נטול פי' שנים ש"כ כי אתה בכור
בן השנאה יכיר זו שגנזה בעשוזיה וחזל
חס' היה בן גרושה או בן חלוצה י"א
מי שנשתמק לבן חס' הוא בכור או פשוט כגון
שנתערב עם אחר אינו נטול פי' שנים וכי' צד
עושין חס' הוכרו ולבסוף נתערבו כותבים
הרשאה זה לזה ונטולים חלק בכורה ואם לא
הוכרו כגון שילדו במחכמה אחרת אין נטול
חלק בכורה י"ב ג' נאמנם עלה בכור
חיה "אביו" ואמנ' חיה מדי' שחס' אמרה זה
יצא ראשון נאמנת' אמנו כל שבעת ימי הולדה
נאמנת' לומ' זהו הבכור חביו לעולם חפ"ל
אמ' האב על מי שלח הנחזק בנו כלל בני הוה
ובכורי הוה נאמן וכן חס' אמר על המחזק לנו
שהוא בכור אינו בכור נאמן י"ג שמעו
עדים שאמר כל בני בכור הוא נטול פי' שנים
פל' בני בכורי הוה אינו נטול פי' שנים שאם בכור
לאמו הוה דקאמר וחס' אמר דברים שמוכחים
שנתכוון לומ' שהוא בכור לאב נטול פי' שנים כגון
שאמ' כל בני בכורי הוה ודוקן מד' כח ולח' של
בכור לאם י"ד האב שגשתתן בודקים
אותו בדרך שבודקין לגטין אם דמם או מת
שזה בנו בכור נטול פי' שנים ט"ו מי
שהיו לו שני בנים בכור וכשנש' ומתו שניהם
בחיין והנח' בנם הבכור הנח' בן והפשוט כ'

היחב בן הרי הבן הפשוט יורש בנכסיו הזקן
שליש שהוא חלק אביו וכתב הבכור יורשת שש
שלישים שהוא חלק אביו

לעז אין הבכור נוטל פישנים

לא במלוה ולא בשבח ואם מכר חלק בכורה
אין הבכור נוטל פישנים לא בנכסיהם
אבל לא בנכסיהם אם אס הוא בכור לאב
ולאם חולקים בנכסים הוא והפשוט בשוה

במי שמת והניח בנים ואמנה ומתה האמה
קודם שנשבעה על לתוכתה כל הנכסים בחזקת
היורשים ונוטל בהם הבכור פישנים

אין הבכור נוטל פישנים בנכסים
הרחוקים לבנו לאחר מיתת אביו לא בנכסים
המוחזקים לאביו שבאו לרשותו שכל אשר
ימצא לו כיצד א' ממורישיו אביו שמת לאחר
מיתת אביו הבכור והפשוט יורשים כאחד וכן
אם היתה לאביו מלוה יורשים אותה כאחד

הנחלתם אבולם ערה מושכרת או
מוחכרת או שהיתה רועה באחד וילדה הבכור
נוטל בה ובולדה פישנים ה' שחט אחד
ממכירי אביו בהמה ואחל מת אביו נוטל פישנים
שנים במתנות שלחיתה בהמה ו' אין הבכור
נוטל פישנים בשבח ששיבחו נכסים לאחר

מיתת אביו לא מעלה חותנו השבח בדמים ונותן
היתר לפשוט והוא שישתנו הנכסים כגון כרמל
שנעשו שבלים וכפירות שנעשו פ' פדחת שלדקל
תגרים אבל שטחו מחמת עצמן זכר

ולא נשתנו כגון חילן קטן שגדל ועבה וארץ
שעלתה שרכון הדי זה נוטל
בשבח פישנים ואם מחמת
חוצה השבח אינו נוטל

אין הבכור נוטל פישנים
במלוה אעפ' שהיא בשטר אעפ' שגבו קרקע
בחוב אביהם היה לאב מלוה כיד הבכור הדי זה
ספק אם נוטל בה פישנים הוחיל וישנה תחת ידו
או לא יטול הוחיל ומחמת אביו ירשה ועדין לא
בזה ליד אביו לפי מנה חצי חלק בכורה בדי
במלוה שלא במשכון אבל במשכון נוטל פישנים
וכמוחזק דמי אפי' משכנו בשעת הלחנתו ואם
המלוה על משכנו שלקרקע כארצו דלא מספק

שקיל בה פישנים והוא דלא מנא זמנא בחיי
אביהם ח' בכור שמכר חלק בכורה
קודם חלוקה ממכרו קיים מפע שיש לבכור
חלק בכורה קודם חלוקה לפי חלק עם אחיו
במקצת נכסים בין בקרקע בין במטלטלין ונטל
חלק בפשוט ויתר בכל הנכסים פ' עטן הוייתור
ואינו נוטל בשאר לא בפשוט והנחלתה על
דבר פישן לענין פ' עטן חס ירעה

אבל אם מיחה באחיו ואמר
בפע שנים או שאני חולק עם אחי בשווה לחמפע
שמחלתי חלק בכורה ה' מחאה ולא ויתר
בשאר נכסים ואפי' מיחה בענבים כשהם מחובדים
ובצחם וחלקם בשווה לא ויתר בשאר נכסים
אבל אם דרכו וחלק עמהם בשוה בין ולא
מיחה בהם משנעשה יין ויתר בשאר נכסים
הא למה זה דומה למי שמחה בענבים וחלק
עמהם בזתם שהדי ויתר בכל וכן כל כוונת כזה

יצי עליהם שח בכור פורע בו פישנים
שנים ואם אינו רוצה ליטול פ' ולח לפדוע פ' פ
רשאי ונפקא מינה שאם שאר היורשים קטנים
או אם אינם כאן שאין להם יכול לגבות ממנו לא
כפי חלק הכשיטות ויש מי שאומ' שאם רצה
לחזור בו אינו יכול

דין האומר זה בני

או אחי או עבדי וחזור
ואומר חפצתי וכו' סעיפים ה' האומר
זה בני וזה אחי או זה אחי אביו או שאר היורשים
אותו אעפ' שהורה באנשים שחיצים מוחזקים שהם
קדוין ה' נאמן וירשם בין שאמר כשהוא בדין
בין שחם כשהוא שם אפי' נשתתק וכתב בכתב
ידיו שזה יורשו בודקים אותו בדרך שמודיקין לגבול
ז' היינו מוחזקים בזה שהחזיקו אחי או
בן דודו ואמר אינו אחי ואינו בן דודי אינו נאמן
אבל נאמן הוא על מי שהחזיק שהוא בנו לומר
אינו בני ולא יירשנו ואפי' היו לבן בנים אעפ' שאינו
נאמן עליו לומר אינו בני לעצ' ייחוס ואין מחזיקין
אותו ממנו על פני נאמן הוא לענין ירשה ולא
יירשנו ג' האומר זה בני וחזר ואמר עבדי
הוא אינו נאמן אם עבדי וחזר ואמר בני אעפ'
שהוא משמשו כעבד נאמן עשה שואמר עבדי
לומר שהוא ל' כעבד ואם היו קורין עבד בן אמה
וכיוצא

וכיוצא בדיברים אן שאין אומרים חותם כיוצא
 אן לעבדים אינו עתמן ^ד היה
 עובר על בית המכס ואמר כע הוא זה וחזר
 אחז ואמר עבדי הוא עתמן שלא אמר בע
 אן להבדילו מהמכס אבל אם אמר בבית
 המכס עבדי הוא וחזר ואמר כע הוא אינו עתמן
 והע מלי דלח ונתחזק חמיה בבית ישרא
 אבל חיתחזק חמיה בבית ישרא לצו כל כמיש
 לומר עבדי הוא ^ה העבדים והשפחות
 אין קורין להם אבא כל ואמא כלעתה שלח
 יבא מהדבר תקלה ונמצא זה הבן כפגם
 לפכ אם היו העבדים והשפחות חשובין ביות
 יש להם קול וכל הקהל מכירים חותם וחתב
 ועבדי אדוניהם כמן עבדי הנשיא מותר לקרות
 להם אבא ואמא ^ו מי שהיה לו
 שפחה והוליד ממנה בן והיה נוהגם מנהג
 בנים אז שאמר כע הוא ומשוחררת היא אמו
 אם תלח הוא חן אדם כשר שהנח כחזק בדקדוק
 מצוה ה' ירשנו ואעפכ אינו נמשא בתישרא
 עד שיביא ראיה שעשתחררה חמא ואחז
 ילדה שהרי הוחזקה שפחה בפעם ואם
 משחרר הדין וטולת הוא ואעל אם היה
 מהמפקירים עצמם לכך ה' בחזקת עבד
 לכל דבר ואחיו מאביו מכירים אותו ואם
 אין לאביו בן חוץ ממנו אשתאביו מתיבמת

לפ אמר אחד זה אחיו

חן שבא ח ואמר אי אחיך ובן יב ענינים
 ח כל היורשים יורשין בחזקתן כיצד
 עדים שהעידו שזה מוחזק לנו שהוא בנו של
 חן אחיו אעפ שאינם עידי ייחוס ולא ידעו
 אמיתת הייחוסים הרי אן יורשים בעדות זו
 ז יעקב שמת והניח ראובן ושמעון
 ולא הוחזק לו בן אן שכהם תפס ראובן לוי
 מהשוק ואמר גם זה אחינו הוא ושמעון אומ
 איני יודע הרי שמעון נוטל חצי הממון וראובן
 שליש שהרי הודיה שהם ג אחים ולוי נוטל שתת
 מתלוי יחזור השותות לראובן נפלו ללוי נכסים
 אחרים יחלקן חותם ראובן ושמעון שהרי ראובן
 מודה לשמעון שלוי זה אחיהם ^ג

השביח השותות מחלי ואחז מת לוי אם שבח
 מגיע לכתפיים הוא כגון ענינים שהגיעו להבד
 הרי השבחה הזה נכסים שנעלו מאחוס ויחלקו
 בהם נחם עיין לח הקיען להיבצר הרי ה' ^ד
 שלראובן לבדו ^ד חמר שמעון חן לוי
 זה אחי ונטל לוי חלק ראובן כמו שנתבאר
 ואחז מת לוי לא יירש שמעון ממנו כלום אן
 ראובן לבדו יירש השותות עם שאר נכסים אחרים
 שהיה לו ^ה הן הדין בכל היורשים
 שיוורו מקצתם כורשים אחדים שלח יוזמקעת
 ו הרי שיושב בנחלתו ובא אחד ואמר לו
 אחיך אי חלוק עמי וזה אומ לו איני מכירך
 נחמן אפי שיצא קול שיש לו אח במדינת הים
 ז מי שמת והניח בן וטומטום חן
 חנדרוגינוס הרי הבן יורש את הכל שהטומטום
 ואנדרוגינוס ספק ^ח הניח בנות וטומטום
 ואנדרוגינוס יורשות בשוה והרי הוא כחת
 מהבנות ^ט מי שמת והניח בנים
 ובנות וטומטום ואנדרוגינוס כמן שהנכסים
 מרובים הבנים יורשים ודוחין הטומטום וה
 והאנדרוגינוס אצל הבנות ונזון כמותן ובדמ
 שהנכסים מועטים הבנות דוחות את הטומטום
 אצל הבנים ואומלות לו זכר אתה וזין לך עמנו
 מזונות ^י נפל הבית עליו ועל אמו יורשי
 הבן חומרים האם מתה תחלה ויורשי האם אומרי
 הבן מתתחלה מעמדין נכסי האם בחזקת
 יורשים שהם יורשים ודאים וה' לכל הבית עליו
 ועל בתי נשואה וזין ידוע אי זה מהם מתתחלה
 שכבי האב בחזקת יורשי האב ואין הבעל יורש
 בהם כלום ^{יא} נפל הבית עליו ועל בן בתו
 ואין ידוע איזה מהם מתתחלה יחלקן יורשי האב
 עם יורשי בן הבת וכן הדין אם נשבה האב ומת
 בשביה ומת בן בתו כחן חן שנשבה בן בתו ומת
 בשביה ומת אבי אמו כחן ואין ידוע איזה מתקודם
 יב נפל הבית עליו ועל אביו או על
 אחד ממורשין ואין ידוע איזה מהם מתתחלה
 והיתה עליו כתובת אשה ובעלי חובות הנכסים
 בחזקת היורשים ואין לאשה ולבן כלום

לפא המעביר נכסין מבנו

ליתגם לאחר ^א
 אין אדם יכול להוריש מי שאינו ראוי לירשו

חשן המשפט

ולא לעקור היושנה מהיורש בין שנה והוא
בריא בין שהיה שלם בין ער בין בכתב לפי
האומר איש אל בכור לא יפול פי שנים איש אל
בעל יירש עם אחיו לא אמר כלום איש פלוני
יירשנו במקום שיש לו בת בתו תירשנו במקום
שיש לו בן לא אמר כלום וכן כל כוונת בזה
אבל אם היו לו יורשים רבים כגון בנים רבים
או אחים או בנות ואמר כשהוא שלם כל אחי
יירשנו מכלל אחי או בתי פלוני תירשנו מכלל
בנות דבריו קיימים בין שאמר ער בין שאמר
בכתב אבל אם אמר כל בעי יירשנו לבדו אם
אמר ער לבדו קיימים אבל אם כתב לבדו
לבדו לא עשהו לא חטא חפזו כמו שכתבנו
בסימן למנו ב אמר פלג יירש חצי
נכסי ושאר בע החצי דבריו קיימים ג
אמר כל בע לא יירש לא כך וכך אן שאמר
ראובן בע יירש חלקו וחלק שמעון או שאמר
לא יירש שמעון לא ראובן לא אמר כלום אבל
אם אמר ראובן בע יירש אן יירש כל נכסי
ולא יירש שמעון דבריו קיימים ד
בריא בפשוטים אבל בבכור אם אמר יירש
כפשוט אן שאמר לא יפול פי שנים או לא יירש
פי שנים לא אמר כלום ש לא יוכל לבכור את בן
החיה וכו' ה אם היה בריא אינו יכול
להוסיף ולא לגרוע לא לבכור ולא לא משאר
יורשים ו שם שיש לו בכור ופשוטים
ורביה לאחד מהפשוטים כלשון ירשה כגון
שאמר בע כל יירש כך וכך לא אמר כלום
ו לא שחלוקת הפשוטים קיימת ומקבצים
מכלם לפי חשבון ומשלימים לבכור ז
אין כל היורשים חללו אמורים לא כשאמר לשון
ירשה אבל אם אמר לשון מתנה דבריו קיימים
לפי המחלק נכסיו על סה כשהוא שם רביה לא
ומיעט לא והשוה להם הבכור ח טען למי שחזן
ראוי לירש דבריו קיימים ואם אמר משו ירשה
לא אמר כלום כתב בין בתחלה בין באמצע
בין בסוף משנה מתנה חנפ שהזכיר לשון ירשה
בתחלה ובסוף דבריו קיימים כיצד תנתן שדה
פלוני לפל בע יירשנה או שאמר יירשנה
ותנתן לו וירשנה או יירשנה ותנתן לו הוסיף
וישם לשון מתנה חנפ שהזכיר לשון ירשה

הלכות נחלות

בתחלה ובסוף דבריו קיימים וכן אם היו שלש
שדות לשלשה יורשים ואמר יירש פלוני שדה
פלונית ותנתן לפל שדה פלונית ויירש פל שדה
פלונית קנן חנפ שזה שחמ ליה כלשון ירשה
אינו זה שחל כלשון מתנה והוא שלח ירשה
בין אמירה לאמירה כדי דיובור אבל אם שדה
ערך שיהיה לשון המתנה מעורב בשלשתם
ח לשון יחזיק בנכסים הוי לשון מתנה
וכן לשון יחלקו הוי לשון מתנה ט ויחלק כל
נכסיו לאחרים כלשון מתנה חנפ שלח שיר כלום
לירש דבריו קיימים י מי שהיו לו בני אחיות
ובן אח ונתן מתנה לבן אח וכתב שכחותה מתנה
סילק כל חלק וזאת מכל ירושתו ומת בן האח יורש
הכל

רפב שלא להעביר נחלה
ממי שראוי
לירש ובפנייה א כל הנותן נכסיו
לאחרים והניח היורשים חנפ שחן היורשים נהגים
בו כשורה אין רוח חכמים טחה הימנו וזכו
האחרים בכל מה שנתן להם ומדת חסידות שלח
להעיר בצוואה שמעבירין בה הידושה מהיורש
חפ' מכן שחזנו נוהג כשורה לאחיו חכם ונוהג כשורה

רפג ירושת כותי וגר
יושדא מומר לעולם
ובו ב ספיקים א הכנעני יורש את אביו
דבר תורה והגר אינו יורש את אביו הכנעני לא
מדבריהם תקנו לו שירש כשהיה שמת יחזור
למדתו ותנאי מועיל בירמיה ז' והחילוחין הסגנע
מחוייב לעמוד בתקנת חכמים ולא הכנעני יורש
את אביו הגר ולא גר את גר לא מדברי תורה
ולא מדרם אפ' היה לו בן שלידתו בקדושתו מאחר
שהורתו שלח בקדושה אינו יורש את אביו ולא אביו
יורשו ב ישראל שהמיר יורש את קרוביו
הישראלים כשהיה ואם ראו ב' לחבד את ממנו
ולקנסו שלח יירש כדי שלח לחזק ידי הפועלים
הרעות בידם ואם יש להם כנס בישראל תנתן להם
ירושת אביהם המומר ג לאה נשבות
ואמה קיבצה מעות לפדיונה ואחכ שמעה שהמירה
ונטמאה בין הכנענים אם חז להחזיר לכל אחד
מה שנתן יהיה הקדן קיים לפדיון שבויים אם יתכן
לפדות באחריות הימים חותה שבוי תפדה בהם
רפד עדות

עדות הצריך לירש

שהוא **א** וצריך עדות שמת המוריש וכו' ג' סעיפים
א אין היורשים נוחלים עד שיביתו דא"ה
 שמת מורישם אבל אם שמענו בו שמת או שכח
 כותם מקיחים לפי תומם אעפ"י שמשאית אחד
 אשתו על פיהם ונחלת כתובתה אין היורשים
 נוחלים על פיהם **ב** האשה שבאה ואמרה מת בעלי
 אעפ"י שהיא נאמנת ונאמנה ונחלת כתובתה אין
 היורשים נכנסים לנחלה על פיה **ג**
 אמרה מת בעלי ונחלה הרי יבמה נכנס
 לנחלה על פיה ש"י יקום על שם אחיו המת והריקס
ג מי שטבע במים שחין להם סוף ובאון
 עדים שטבע בפניהם ואמר אבד זכרו אעפ"י שחין
 משחין את אשתו לנחלה הדין היורשים נוחלים
 על פיהם וכן אם באו עדים שנחל לגב חריות ואמר
 או שראוהו צלוב וחקוק חובל בו או שחקק במלחמה
 ומת או נהרג ולא הביאו פניו אבל היו לו קימנים
 מובהקים בגופו והכיר אותם בכל אלו הדברים
 וכיצד בהם אם אבד זכרו אח"כ יורדים לנחלה
 בעמותתו אעפ"י שחין משחין את אשתו של החמיו
 בדברים אלו אם מפני אימרו בדת אבל לענין ממון
 אם העידו העדים בדברים שחזקתם למיתה והעידו
 שראו אותם הדברים ואבד זכרו ואח"כ נשמע
 שמת הדין לא נוחלים על פיהם

רפה שבוי שוברה

והיוצא לדעת **מה יעשו**
 בנכסיהם וכו' **א** סעיפים **א** שבוי
 שנשבה ושמענו שמת וידדו יורשין לנחלה וחלקן
 אותה ביניהם אין מוציאין אותה מידם וכן הברוח
 מחמת סכנה אבל היוצא לדעת ששמענו בו שמת
 וידדו יורשין לנכסיו וחלקום מוציאם מידם עד
 שיבואו ראיה שמת מורישם **ב** שבוי
 שנשבה ובורח מחמת סכנת נפשות חייבים בו
 להתעסק בנכסיהם כיצד עושין כל המטלטלין יהיו
 מופקדים ביד חמץ ע"פ ב"ד ומורדין לתוך הקרקעות
 הקרובים הראויים לירש כדי לעבוד הקרקע ולהתעסק
 בהם עד שיורש שמתו או עד שיבואו וכשיבואו השבוי
 והבורח שמין לו הקרובים שהורידו מה שעשו ומה
 שאכלו כמנהג כל הארץ של אותה מדינה
 ולמה לא ימאצו אמטורופוס לעולם בין במטלטלין

בין בקרקעות עד שיבואו הבעלים או עד שיורש
 בורח שמין לפי שחין ב"ד חייבין להעמיד אותו במקומו
 לגדלו ששהם בעדעת **ג** נשבה השבוי
 ברח המסוכן והגזח קמה לקצור וענבים לבצור
 תמרים לבדוק וזיתים למשוך ב"ד יורדים לנכסיו
 ומעמידים להם אמטורופוס וקוצר וכנצר ובורח
 ומנקה ומחבר הפירות ומעט דמיהם עם שאר
 המטלטלין בכ"ד ואח"כ מורדין הקרוב לנכסיו
 שאם ירד תחלה שמין יתלוש לו חמיו שהם
 כתלושים ויאכל אותם וה"ה בחצרות ופגד קחות
 וחמיות העשויות לשכר ואינם צריכים עבודה
 ולא טורח ואין חס נותן אותם באריות אין מורדין
 להם יורש שהרי גובה השכר ואוכל לא כיצד עושין
 ב"ד מעמידין להם גבאי ויהיה השכר מונח בב"ד עד
 שביא ראיה שמת או עד שיבואו ויטול שלו ואין
 מורדים הקרוב לעולם לא לשדות וגנות וכרמים
 וכיוצא בהם שיהיו בהם כחריק כדי שלא יפקדו וימצאו
 בורים ונשמש **ד** מי
 שיצא לדעת והניח נכסיו וחי' ידוע
 להיכן הלך ולא מה אירע לו
 אין מורדין קרוב לנכסיו ואם ירד
 מסלקין אותו ואין בו צריכין להטפל בו ולהעמיד לו
 אמטורופוס לא לקרקע ולא למטלטלין שהדין לעת
 יתן והניח נכסיו וכיצד יהיה דין נכסיהם מטלטלין
 יעמדו ביד זה שהם תחת ידו עד שיבוא זה ויתבע
 או עד שימות ויתבעו היורשים והקרקעות משהניח
 שכן אין לוקחים ממנו שכר ושדה או כרם שהניחם
 בורים ישארן בורים שהרי הוא ברצונו איבד ממנו
 ואבירה לדעת אין חנו מעניים להחזירה **ה**
 שמענו בו שמת הרי ב"ד מוציאין כל המטלטלין ומנחין
 אותן אצל חמץ על כהם ומורדין הקרוב לשדות
 ולכרמים כארץ עד שיבא ראיה ברורה שמת או
 עד שיבא **ו** כשמורדין קרוב לנכסיו
 או בורח או לנכסיו היוצא לדעת שמענו בו שמת
 לא יורידו קטן שמין יפסיד הנכסים ואין מורדין
 קרוב לנכסיו קטן שמין יטעון ואם זה חלק חמיו
 לי בירושתו ואכלו קרוב מחמת קרוב אין מורדין
 כיצד היו שני אחים אחד גדול וא' קטן ונשבה הקטן
 או ברח אין מורדין הגדול לתוך שדהו מפני שהקטן
 אינו יכול למחות ושמין יחזיק זה האח ולחחר ש"ס
 יאמר זה חלקי שהגעיל בירושתו ואכלו בן אחיו

שלה הקטן שנשבה אין מורידין אותו לנכסין
 שמא יאמר מחמת אבי ירשת חלק זה
 לעולם אין מורידין קרוב לנכסי קטן אפי'
 קרוב מחמת אחי האם שאינם דאויים לירש
 הרחקה יתירה היינו ואפי' שביניהם שטר
 חלוקה בין בבתים בין בשדות לא ירד ואפי' אם
 פתבו עלי שטר חריפות לא ירד שמא יחזרו
 השטרות ויארכו הימים ויטען ויאמר עזה
 חלק ירושה באלו מחמתו או מחמת מורישו
 ה' הא דאין מורידין קרוב לנכסי קטן
 דוקא במקדש אבל מעות על קטן ממעטנה
 אפילו קרוב פ' מעשה באשה אחת
 שהיו לה שלוש בנות ונשבת הזקנה ובת אחת
 ומתה בת שניה והנחה בן קטן וחמרו חכמי'
 אין מורידין זאת הבת הנשאת לנכסים שמא
 מתה הזקנה ונמצאו שליש נכסים לו לקטן
 ואין מורידין קרוב לנכסי קטן וכן אין מורידין
 לזה הקטן בנכסים שמא עדיין הזקנה בחיים
 ואין מורידין קטן לנכסי שבוי לא כיצד עושים
 מתוך שצריך להעמיד אפוטרופוס על כל נפש
 הזקנה אחר זמן שמענו שמתה הזקנה אמרו
 חכמים תרד הבת הנשאת לשליש הנכסים
 שהיו חלק ירושתה וירד הקטן לשליש שהוא
 חלקו מנכסי הזקנה והשליש של הבת הנשואה
 השניה מעמידים לו אפוטרופוס מפני חלק
 הקטן שמא מתה גם הבת השבוייה ויש לזה
 הקטן חצי השליש וכן כל כוונת בזה
 שבניה שהמירה ונשאת לבנותיו יש לה כח
 קרקעות ומטלטלין מתנהגים בנכסים כדן נכסי
 שבוי שלא המיר

יתומים גדולים

וקטנים היאך
 מנכסיו וכו' קע"ס א' מי שמת
 בנים גדולים וקטנים חזו בנות גדולות וקטנות
 והגדולים עדיכים להוציא יתד במלבושים
 והקטנים להוציא יתד במסוגות אין מורידים
 מן האמצע לא חולקים בשוה וכל אחי ילבע
 ויזן משלו ודוקא בשמחו אבל בסתם נזכר
 ומתפרנסים או עם לו דסתמן שותפן כגדו
 ומחלים זה לזה וי"ל שחולק בזה
 ב"א שחן תועלת לקטנים במה שלובש הגדול

חבל גדול האחים הנשא ונותן בנכסים ויש תועלת
 לקטנים במה שהוא מלובש יפה כדי שיהיו
 דבריו כשמעים ה"ל לובש מתמזקת הבית ואם
 מידו בידו הרעות בידו ג' שאם גדולים
 לאחר מיתת אביהם ישאון הקטנים כן מכלל
 הנכסים ואח"כ יחלוקו שאם הגדולים בחיי אביהם
 ואח"כ הקטנים לאחר מיתת אביהם הרי חזו
 נשאים כדרך שנשאתם אתם אין שומעים להם
 לא מה שנתן להם אביהם מת' ו' השיא
 האח את בנו ועשה לו משתה והיתה ההוצאה
 מעל האח ונשתלחה שועבנות לזה הפסוק האב
 חזרת לאמצע אבל אם חזרה ביהן במשתה
 משלו אינה חסרת לא לפי שנשתלחה לו בלבד
 ה' האח ששלח שועבנות בשם אחיו מכעין
 כשתחזור השועבנות לאותו הבן הרי הוא שלו
 אבל אם שלחה האח בשם בנו כשתחזור תחזור
 לאמצע ואין זה שנשתלחה לו חייב להוציא
 עד שישמחו בו הכנס כולם שהרי כולם שובעים
 שבשם כולם נשתלחה לפיכך אם שמח במתנתם
 מחזיר חלק זה ששמח עמו בלבד והרי הוא
 לאמצע

מי שמת וחינו בנים

גדולים וקטנים
 מי שמת וחינו בנים גדולים וקטנים והשפוח
 הגדולים את הנכסים כל השבח לאמצע ואפילו
 שבר עמלם לא יטלו ואם חמרו ראו מה שהכחיל
 אחי הרי חזו עושים ואוכלים השבח של משכוח
 והוא שיהיה השבח מחמת הוצאה שהוציא המשכוח
 אבל שבחו הנכסים מחמת עצמם השבח לאמצע
 וכן אם היתה אשתו שלמת היא הורשת בכלל
 אחיותיה חזו בכלל בנות דודיה והשבחו הנכסים
 השבח לאמצע ואם אמרה ראו מה שהנח לי בעל
 חריע עשה ואוכלת השבח הנכסים מחמת
 הוצאה השבח שלה זהו דעת הרמב"ם לבדו ולא
 מצינו לו חבר אבל דעת הכל שזה שאמרנו ברי'
 שאם השבחו גדולים את הנכסים השבח לאמצע
 היינו דוקא בששבחו הנכסים מחמת עצמם והיינו
 ששכרו כועלים מממון תפיסת הבית חזו שגשחו
 ונתנו בסחורה אבל אם השבחו ע"י שהוציאו הוצאות
 משלהם או שטרחו בגופם לחפור ולבנות השבח
 לעצמן ואם השבחו בדבר שאם היו מורידים
 לקטנים

לקטנים גם הם יחלום לעשותו כגון לשמור וכו' בן השבוע לחמצת העפטריון בגופם כיון שלא הווי' עום תחלה ואם אמרו לחו מה שהכח למ' חצא הרי' אנו עושין ואוכלים כלהשנח שהשכחו בכל הנכסים אפי' בחלק האחים הנת שלעצמן ואפי' השכחו מחמת נכסים " ב

אחד מהאחים שלקח מעות ועשה בהן סחא חס היה תל' גדול שאינו מניח תורתו שעה אחת הרי' השכר שלו שאין זה מניח תורתו ומתעסק לצורך אחיו " ג מישירש את אביו והשכח הנכסים ונטע וכנה ואחכ נודע שיש לו אחים במדינה אחרת אם קטנס הם השכח לחמצת ואם היו גדולים הוחיל ולא נודע שיש לו אחים שמין לו לארס וכן אח שירר לנכסי קטן והשכח אין שמין לו כארס אלא השכח לחמצת שהרי לא ברשות ירר

לפח היאך שמין מה שכל

ובנותיהם כשהולקין וכו' ב' סעיפים " א האחים שחלקו שמין מה שעליהם חבל מה שעל בעהם ובנותיהם שקנו להם מתתם הבית חין שמין וכן מה שעל נשותיהם שכבר זכרנו להם לעצמם ב"ח בבגדי חול אבל בבגדי שבת ומועד שמין מה שעליהם " ב מישעה בשעת מיתתו שיתנו לכל דקל או שרה מנכסין וחלקן האחים ולא נתנו לו כלום החלוקה בגילה ויתנו לזה מה שצוה מורי' (שן) ואחכ חגרים וחולקים בתחלה " "

אחים גדולים

וקטנים וכו' ה' סעיפים " א מקצתם גדולים ומקצתם קטנים ורצו לחלוק כנגמי אביהם כדי שיטלו הגדולים חלקם מעמדין ב"ח אפטרופוס לקטנים ובדרך להם החלק היפה ואם הגדילו אינם יכולים למחות שהרי ע"פ ב"ח חלקו להם ואם טענו ב"ח בשומא ופחתו שתות יכולים למחות וחגרים וחולקים חלוקה אחרת אחר שהגדילו " ב אם לא היו בתן כל האחים וחנותם שבכין מבקשים לחלוק או שחלקו ובה אח או ב' וגולחלק א מהם נתבאר בסימן קע"ה " ג אחד

מהאחים שירד לחממות או חלה חורצה לילך ללמוד נתבאר בסימן קע"ה " ד אחד מהאחים שהיו שטרות ונצחין על שמו וטוען שלו הם נתבאר בסימן קכ"ה " ה יורשים שקצתם לקחו מנכסי מורי' שם בלח חלוקה וקצתם לא לקחו ויש ב"ד אחד מנכסי המת אם היו רשים שצ"ל לקחו מערערים שלא ליכול ממה עביר אותו אחר לקבורה הדין עמהם ויבואו לחשבן וכל אחד מהאחים יתן חלקו המגיע לו

הלכות אפטרופוס

לע דין אפטרופא מיימנו

וכי' צד יתנהגו וכל משפטיו וכו' ב' סעיפים " א מי שמע והכח יורשים קטנים או שחשדו מעוברת או שהניח קטנים וגדולים צריך מורי' שם למנות להם אפטרופוס שיתעמק בעב' להקטנים עד שיגדילו ואם לא מנה ב"ד חייבין להעמיד להם אפטרופוס עד שיגדילו שכל הוא אביהם של יתומים ואם צוה המורי' שיתן חלק הקטן לקטן ויעשה כו' מה שידע הדעות בידו וכן אם מ' חמור יש אפטרופוס על הקטנים קטן או אשה או עבד הרשות בידו " ב אבל אין ב"ד ממנים אפטרופוס לא אשה ולא עבד ולא קטן ולא עם הארץ שהוא בחזקת חשוד על העבירות לא בודקין אדם נאמן ואיש חיל וזדע להפך בזכות היתומים וטוען טענתם ויש לזכר בעסקי העולם כדי לשמור הנכסים ולהרויח בהם ומעמיד אותם על הקטנים בין שיהיה רחוק בין שיהיה קרוב לקטן לא שאם היה קרוב לא ירד לקרקעות כמו שנתבאר בסימן קפ"ה " ג כשימנו אותם צריכים ב"ד לחשוב עמו ולכתוב חשבון המטלטלי והקרקעות והחובות וכל דבר שמוסרים בידו דהא על טענת בריא משבעין ליה וכותבין שני שטות אות באות אחת לאפטרופא ואחת ביד ב"ד בשביל היתומים " ד רשאי האפטרופא ללבוש בגדים נאים מנכסי היתומים לתועלתם כדי שיהיו דברין נשמעים והוא שיהיה ליתומים הפיה בנכסיהם בהיות דברין שמעים " ה

חשן העשכט

בד שיהעמידו אפטרופוס ושמועו עליו
שהוא אוכל ועושה ומעזת הוצאות יותק
מדבר שהיה אמוד בו יש להם לחש לן
שמת מנכסי יתומים הוא אוכל וממלקים
ומעמידים אחר אכלתם מינהו אבי יתומים
אין מקלקים אותם שמת מעצא מציא אכל
אם באו עדים שהוא מפסיד נכסי היתומים
ממלקים אותם ומשביעים אותם הואיל והוא
מפסיד וזה לאפטרופוס וזה לאפטרופוס
שמנינו אבי יתומים והיתה שמועת טובה
והיה ישר ודורק מצות וחזר להיות זולל
וסובא והולך בדרכי חושך או שפורץ בגדרים
וטובק גזל כד חייבים למלק אותם ולהשכיח
ולמנות להם אפטרופוס בשר וכל הדברים
האין כפי מה שייראה לדין שכל כד ובד הוא
אביהם של יתומים כששמעו ממנו
כד אפטרופוס ליתומים מוסרים לו כל נכסי
הקטן הקרקע והמטלטלין שלא נמכרו והוא
מוציא ומכנס ובונה וסותר ושוכר ונוכח
וזורע ועושה כפי מה שיראה שזה טוב ליתומים
ומאכילין ומשקין ונותן להם כל ההוצאה כפי
הממון וכפי הצורך להם ולא ידווח אחר מדאי
ולא יעמצם עליהם יותר מדאי וזה
מעוות של יתומים שהנח להם אביהם ודינם
צריכים אפטרופוס לא כיצד עושים כהם במחן
מי שיש לו נכסים שיש להם חסדיות והיו עדיין
ויהיה איש מזמן ושומע בדבר תורה ומעולם
לא קיבל עליו גדוי ונותנים אותם לו כבית דין
קרוב לשכר ורחוק מהפסד ואם אין לו קרקע
ונתן להם משכון זהב משוכר שחין בו סימן
נותנים לו המעות קרוב לשכר ורחוק להפסד
ויפסקו בשכר כפי מה שיראה הדיינים קושט
השכר או חציו אפילו רביע השכר ליתומים אם
ראו שזה תקנה להם עושים לזה מצא אדם שיתן
לו המעות קרוב לשכר ורחוק להפסד הרי לו
מציאים למזנות מעט מעט עד שיקנו להם
במעות קרקע ומקטרו אותו ביד אפטרופוס
שיעמידו להם כן כל המטלטלים של
יתומים שמים אותם ומכרים אותם בכד ואם
היה השוק קרוב לארץ מוליכים אותם לשוק

הלכות אפטרופוס

ומכרים אותם ויצטרפו דמיהם עם המעות
של יתומים מי שהיה בידו יין או שכר של
יתומים אם ינחנו כחן עד שימכר שמא יחמיץ
ואם יוליכנו לשוק עמא יחרע לו איננו כדרך
הז עושה בן כדרך שהוא בשלוח כן כיוצא
בזה אין שולחים מטלטלים אן
סחורה של יתומים בדרך ים ולא בדרך ערבה
ספק חובס לא שכר שיש בו חשש טמא יחמיץ
כמו שיתבאר וכן כלב יא
לאפטרופוס למכור בהמה ועבדים שפחות
שדות וכדומים להאכל ליתומים אכל חן מוכר
ומעוז המעות ואין מוכר שדות ליקח עבדים
ולא עבדים ליקח שדות שמא יחזיר אכל
מוכר שדה ליקח שוורים לעבודת שדות וחסות
שהשוורים הם עיקר כל נכסי שדות ואינו חשאי
למכור אפי שדה רעה ורחוקה כדי לקנות כדומה
שדה טובה וקרובה שמא לא יעלה זה שקנה
יהיה לחרם תביעה חזל היתומים אין
לאפטרופוס לטעון בשבילם דין עמו עמו יתבי
בדין אבל אם ירד עמו לדין וטען בשבילם תכה
הדין קיים יא אין האפטרופוס ידע
להוציא עבדים לחירות אפי ליקח מהעבדים דמים
שיצא לחירות אבל מוכרים אותם לאחרים ולקוחין
מהם הדמים עמ שיוצאו לחירות ואתם האחרים
הם חמשה דמים חותם יא האפטרופוס
תורמין ומעשרין נכסי יתומים כדי להחזירם
שחין מאכילין את היתומים דבר החסד אבל לא
יעשו ולא יתנו כדי להנח נדוה מרתוק עם
אכלי מכרו אותם סבל כן האפטרופוס
עושים לקטנים לולב וקובה וציצית ושופר וספר
תורה ותפילין ומשנות ומגילה כללו של דבר כל
מצות עשה שיש לה קצבה בין שהיא מצוה בין שהיא
מצוה עושים להם אפס שחייבים חייבים במצוה מכל
לו המצות לא כדי לחנך אבל חין נוסחין עליהן
צדקה אפילו לצדקן שבוים מפע שמצוה לו אין להן
קצבה מיהו אם נסח עליהם צדקה לחיוב נכונה כדי
שיצא עליהם שם טוב והם אמונים לכך שפר ימי
ומי ששטתה חן נתחדש כד מוסקין עליו צדקה
אם היה ראוי יא כשיגדלו היתומים
נותן להם ממון מורשע ואינו צריך לעשות להם
חשבות מה שהנח והוציא לא אמר להם זה
הנשאר

הנשאר ושבע בנתיבות חפץ שלא גזלם כלום
 בידו בשמינוהו כל אכל אפטרופוס שמינהו
 אבי היתומים וכן שחר המוריש אינו נשבע על
 פוענת ספק אכל נשבע על טענת ודאי וכן חס
 אחד שום דבר מנכסי היתומים נשבע שבועת
 השומרים ואם יש לאפטרופוס חלק ברעו חפץ
 מינהו אבי היתומים נשבע חפץ על טענת ספק
 יז אעפ שאין האפטרופוס צריך
 לעשות חשבון כמו שנתבאר צריך לחשוב כינו
 לבין עצמו לדיקדק ולהזהר הרבה מאזהרה על
 אן היתומים שהוא רוכב ערבות שג' שלו לרוכב
 בערבות אבי יתומים וכו' יח אין כל
 יכולים למנות אפטרופוס להאמינו בלש שבועה
 אחת אינם מוצאין אדם הגון שירצה להינתן
 אפטרופוס אם לא יאמינהו כלל שבועה
 יט בשמשביעין אפטרופוס שבועת המשפט
 צריך שיטענהו כל אן היתומים חפץ בטענת
 שמא שתי כסף ופרוטה ויכפור בשתי כסף ופרוטה
 בפלוטה אבל אם לא היתה טענה אן כפירה
 והודאה כשיעור זה אם כוונתם חותמת ודאי
 נשבע היסת ומגלגל עליו שלא עיכב בידו משלו
 כלום כז אפטרופוס בין מינהו כל
 בין מינהו אבי יתומים פטור מגעבה ואבירה
 וחייב בפשיעה כח אפטרופוס של
 יתומים שקנה להם שדה ולא היו לו שנים ונתנו
 הרועה עם השוורים ולא ידע שלא היה אוכל
 ומת אביו פשיעה לאפטרופוס ופטור וממי
 משתלמין היתומים נתבאר בסימן קל"ב
 כב דין אפטרופוס שלוח לצורך היתומים
 נתבאר בסימן ק"א אפטרופוס בין מינהו אבי
 היתומים בין מינהו כל עד שלא החזיק בנכסי
 היתומים יכול לחזור בו משהחזיק בנכסי היתומים
 אינו יכול לחזור בו כד יתומים קטנים
 שסמכו אצל בעל הבית הם מעצמם ונשתדל
 בשלהם יש לו דין אפטרופוס לכל דבר ואפילו
 סמכו אצל אשה ויאן שאין משביעין חותמו ויאן
 שמשביעין אותו כה יתומים שסמכו
 אצל בעל הבית וזן חותם משלו לא הכח מעותיו
 על חקר הצבי כז קטן שהגדיל חפץ היה
 אוכל ושנתה יותר מדאי ומפסיד והולך בדרך
 רעה אין כל מתנים ממנו ממנו ואין מעמידים

לו אפטרופוס אחל צוה מגורשו שלא יתנו לו
 עד זמן מרובה ואעפ"כ מוכרחים חותמו ומלמד
 חותמו ללכת בדרך ישרה ואדחות צדיקים
 כז השוטה והחרש דינם כקטנים
 ומעמידים להם אפטרופוס כח
 אפטרופוס שמת והוציא בנו פינקס אביו שמת
 בו שהוציא בטר נסת היתומים מנה אין מוציאין
 מהיתומים בכך דשמן נתפרע ולא נמחק

הלכות פקדון

רצא דין שומר חנם מאימתי

מתחייב בשמירה וכיצד היות השמירה
 א שומר חנם נטור בשבועה מגעבה
 וחבירה ואינו חייב לשלם כי אם בפשיעה
 ב שח הוח שהפקיד אצלו כסף או כלים
 אן בהמה אן כל דבר לשמור והוא קיבל עליו
 לשמרו ואפ"ל לא קיבל בפירוש לא שאמר לו
 הנח לפנני שחמ לו הדי הבית לפנך הוח שח
 אבל אם אמר לו הנח לפנך אן הנח סתם חפץ שח
 לא הוי ואינו חייב שבועה כלל אבל מחרים על
 שלקח פקדון שלו ולא יחזירו לפנני וממך מי
 שהיה מהלך בדרך ואמר לו חבירו הולך עמך אן
 המנעלים ואמר לו הנחם כאן על החמור והנחם
 שם ולא קבלם הנפקד כידן זה כמו שהנחם
 המפקיד על החמור כך הולכים ולא קשרם והלך
 לן מן הצד להסך רגלו והניח החמור על אסדה ודרך
 וצבחו המנעלים הוי שח והל מושע וחייב לשלם
 ג בקש מחבירו שיתן לו דשנת להכנס
 בחמתו אן פירותיו לחצרו ונתן לו דשנת ולא כרש
 לו כלום בשמירתו אינו חייב בשמירת כלל
 ד אפילו כשקיבל עליו אינו חייב לא כפי שווי
 החפץ שקבל עליו לשמור חנם שאם נתן לו לשמור
 דינר זהב וחל הזהירו כן שלכסף הוח ומשעבו ונחבד
 אינו חייב זה בשלכסף שיאמר לו לח קבלתי עליו
 לא שמירת דינר שלכסף וכן כלכל אבל אם המסידו
 בידים משלם שלזהב ה' יש מי שאומר
 שהשומר הזה מיד כשקבל עליו לשמור אן שחמ
 הוח לפנני ונסתלקו הבעלים משמירה חייב עליו
 אם פשע אעפ"כ שלא משך ויש מי שאומר שאינו חייב
 עד שימשוך ובמקום שמשכיח קונה ו

אם משעבדו ולא שמרו כדאוי לענין אחד
 אעפ"י שלבסוף עזבד באונס לענין א' חשיב פושע
 וחייב לשלם וזו עשה כח שהפקיד מעות אצל
 חבירו והנחם במחנה שלקנס והיו פלוני
 בעובי המחיצה ונגנבו משם ואמר חכמים
 אעפ"י שזו שמירה מעולה לענין גנבה אעפ"י
 שמירה כדאוי לענין האש ומאחר שלא טמט
 בקרקע או בכותל בנין פושע הוא וכל שתחלת
 בפשיעה וסופו באונס חייב כן כל כיוצא בו
 ז' המפקיד אצל חבירו בין כלים בין מטות
 ואמר תן לי פקדוני ואמ' לי השומר חייב יודע
 אנה הנחת פקדון זה או באיזה מקום קברתי
 הכספים המתן לי עד שהבקש ואמצי ואחיד
 לך ה' משע וחייב לשלם מיד" ה' בחן
 עליו גנבים וגנבו הפקדון וא' צווח הוא היסד
 בעצמו להציל חייב דכיון שלא צווח כשע ודמי
 אם בחן חננים צריך לענוח ולבקש חננים
 שיעצוהו לעמוד כנגדם וחסהיה אפשר לו
 לעשות כן ולא עשה חייב ודוקא בחנם אבל
 אם לא היה מונע מי שיכוח לעזרו לא בשכר
 פטור" פ' פשע השומר ולא שמר
 הבהמה כסאוי ויצא לחגס ומתה שם כדרכה
 פטור אעפ"י שתחלת בפשיעה לענין זאבים
 וגנבים ואם טרפה זחבאן נגנבה משם היה חייב
 עכשיו שמותה כדרכה פטור שלא גרמה לה
 יציאתה אבל אם גנבה גנב מהאגס ומתה
 כדרכה בבית הגנב הרי השומר חייב אעפ"י שהאגס
 שח' שאפי' לא מתה הרי היא חבירה ביד הגנב
 ויציאתה גרמה לה להצנב וכן כפ"י
 העלה הבהמה לראש ההד ונפלה ה' פשיעה
 מתה שם כדרכה פטור" י"ח עלתה
 מאליה אפי' לא עלתה בעל כרחו אין זו פשיעה
 אדומה לגנבה ופטור שח' י"ב שח'
 שהניח הבחמה ונכש לעיר ובא ארי ודרסה
 זחב וטרפה אם מכנס בשעה שדרך בעצמו
 ליכנס פטור אפי' אם היה יכול להציל אם היה שם
 ואם נכנס בשעה שחין דרך ב' אדם ליכנס
 רואים א' היה יכול להציל אם היה שם חייב ואם
 לאו פטור" י"ג כיצד דרך השומרים
 הכל לפי הפקדון יש פקדון שדרך שמירתו
 להניחו בבית שער כגון הקורות והאבנים ויש

הלכות פקדון
 פקדון שדרך שמירתו להניחו בחצר כגון חבילות
 כשתן הקדולות וכיוצא בהן ויש פקדון שדרך
 שמירתו להניחו בבית כגון שמלה וכלית ויש
 פקדון שדרך שמירתו להניחו בתיבה או בארגז
 ונעל עליו כגון בגדי מעי וכלי כסף וזהב וכיוצא
 בהם" י"ד השומר שהניח הפקדון
 במקום שאיט לאוי לו ונגנב משם או אכל אפי'
 נחש שם כגון שנפלה דליקה ושדף כל הבית
 ה' פושע וחייב לשלם ואעפ"י שהניח הפקדון עם
 שלו אם המקום דאוי לשמירה פטור ואם אין
 המקום דאוי לשמירה חייב בשלל דשאי וחינו
 דשאי בשלאחרים" טו' הכספים והדינרים
 ולשונות שלהם ושלכסף ואבנים טובות אין להם
 שמירה א' בקרקע ויתן עליהם טפח עפר או
 יטמנים בכותל בטפח התחתון הסמוך לקרקע
 או בטפח הסמוך לקורה אפי' לא יתנס באמצע
 עובי הכותל רק שיכנס טפח בתוכו אבל לא
 באמצע הכותל שמה יחפרו הגנבים ויגנבו אפי'
 נטר עליהם כדאוי בתיבה או החבית אותם במקום
 שאין אדם מכיר ולא מרגיש בו ה' פושע וחייב
 לשלם" ו' המפקיד אצל חבירו כספים ערב
 שבת סמך לבין השמשות אינו חייב לטרוח
 ולקבור אותם עד מוצאי שבת ואם נמצא למוצאי
 שבת כדי לקברם ולא קברם ונגנבו חן נחשו
 חייב עד שישנה אחד שיבדל כדי לקברו
 ז' התנה הפקדן עם שלא אגמס בקרקע
 וכן כל דבר ודבר שיניחו עם שלו הכל לפי תענו'
 י"ח ב'א' שכספים אין להם שמירה א' א'
 בקרקע בשעה שגנבים מצויים וחננים רמאים
 שמחפשים אחריהם אבל במקום דליכא כל הכי
 א' לבנותם בקרקע א' מנחם במקום שמנח
 מעותיו" י"ט אפילו בשעה שגנבים
 מצויים לא אמרו כספים אין להם שמירה א'
 בקרקע א' במפקיד סתם אצל חבירו לשמורם
 אבל מפקיד מעות אצל חבירו כדי להתעסק בהם
 וידיח פשיטא דהוי כמו א' לו בפירוש שאיט מצוינו
 לקבדן בקרקע" פ' הפקיד כספים
 אצל חבירו בדרך להוליכם לביתו או לשלח עמו
 מעות ממנו" למקום צריכים שיהיו שם
 צדורים ומנחם צדורים צדורים כדאוי ע"כ
 בטנא מנגד פניו עד שיגיע לביתו ויקברם

חמץ חמץ חבירו והגיע הפקדון לא יגע בו עד שעה יחשית
ביום יד משה ואילך יצא ומכרו בשוק לשעמו מפע השבת
חבירה לבעלים יא והה לשאר פקדונות שלא יגע
בהם אעפ שהם יורע כדאי שיוכל בזמן פלוג יונק חותם
המלך שמה יצאו בעלותם קודם ויטלו ממנו יט כל
המכר פקדון עפ כלל מועד לחזרים ואינו מורד לעצמו
מפני ההשד והדמים יהיו ממים אצלו ויש לו דעות להשמש
בהם לפיכך הרי הוא עליהם שש אעפ שעדן לא בשתמש
בהם כ המפקיד קט אצל חבירו גוללו פנס א ליבחדש
ואם כשהוא גוללו פתחו וקדח בו מותר אבל לא יפתח בגלל
עצמו ויקדח והה שאר קמים ואם פתח ובלל בגלל עצמו הרי
שלא יד במקדן ונתחייב באונשים כל המפקיד אצלו כמות
מגדלה בעט שנתבאר בקידול כלל כלל בפקדון
שהלכו בעליו למדינת הים אבל אם היו עמו בחותם הארץ
הזל יגע בו אעפ שיחבד ליצג מתי
ניתן הפקדון ליתבע ואם יכול להחזירו וכו'
ועפ"כ א אין המפקיד יכול לשבוע
הפקדון לא במקום שהפקדון לשם שום הפקדון אצל המפקיד
אין יכול ליתבע בעצמו אבל כלל מקום שירצה הנפקד לשבוע
למפקיד כקדונו עדיק לקבלו אפילו מנולו בעב חשיבה ממש
ופטור ואם הפקדון אצלו לתת ידוע אינו יכול להביחו לקבלו
מנולו אעפ כ כלל ביישוב אבל אם הפקיד אצלו ביעזב
והביא פקדונו במדבר אעפ מקבלו ממנו אלא יחזק לו חרי הוא
באחריותו עד שתחזירו לו ביישוב כדוד שהפקדון אצלו
ביישוב ואם כשהפקיד אצלו אפילו אעפ דעה לטות למדבר
השיב הנפקד גם אעפ דעה לטות למדבר כלא פירש לו עפ
שאחריו כל במדבר ויכול להחזיר לו במדבר ג המפקיד
אצל חבירו הולך בעל הפקדון למדינת הים ונפקד דעה לטות
ביום חז לתת כשיחזר בזה והביא הפקדון לבד נפטר מחזרות
שמירתו שאין חוקדן במדינה זו מפני פקדון שניה שאלו
ואחלו להחזירו עמו שמה ידוע לחונק ויהיה חייב באחריותו
ולל מפקדן בחדים נחמץ אצלם מפע השבת חבירה לבעלים
י שלל לופקדונו על ידי אחד בין שחל הנולד לו חותם לופקדונו
חייב באחריותו עד שיגיע ליד בעלים בין שבעל הפקדון
לא עשה שלח להביא לו לפיכך אם הוא לעזור ולטול מדי
השלח דשח כלל שלא חותק הנפקד כדאצל החותק כד
דעה השלח מיד בשביל המפקד ואין הנפקד יכול לחזור
ולטול מידו מנג חייב באחריותו עד שיגיע ליד המפקיד
ויחש דעה כן אפילו לא חותק כדאצל שיהיה דגול בעל
הפקדון להפקד לזה שהפקד אצלו עתה באחריותו וכן נמ

קחה הפקדתי וצילק והשומר חומלא הפקדתי וצילק
נשבע שבועת התורה מפני שהורה במקצת לא משום שבועת
השומרים אלא שכלל הפקדתי וצילק והוא ואם לא
הפקדתי וצילק לא ק' שלשע ודים נשבעה ודין כשחזר בן הנשבעים
בטענה כזו ה' מתנת ש"ח להיות פטור מלשעם וכן מתנה
בעל הפקדון על ש"ח או ש"ש ושוכר להיות חייבין בכלל ש"ש
שכל תנאי בממון או בשבועת ממון קיים וצ"ל לא קטן ולא ש"ס
ו' טען זה שהיה שם תנאי והשומר חומלא היה שם תנאי
נשבע השומר שבועת השומרים ומגלגל זה ש"ח היה שם
תנאי ו' טען שהפקידו וצילק וזה חומלא חמדתו לא
הנח לפקדן ולא נעשיתי לך שומר נשבעה וק"ח ש"ח קבלו
לא בדרך זו וכולל בשבועתו ש"ח ש"ח בו ידולא חייבין בדים
ולא בגמ' שגדס לו שיהיה חייב לש"ס ח' הורה השומר
שפסע וטען תנאי היה בינינו ש"ח וצטרף לשמרו בדרך
השומרים והמפקיד חומלא היה שם תנאי וצ"ל שהפקידו
אצלו בעדים שממנו דים שומר זה פקדון הוא וצ"ל חובל
לא ידענו אם היה בתנאי אם לאו השומר נאמן מתוך שהיה
יכול לומר שמתני בדרך השומרים ונאמתי נאמן לומר שחיה
ביניהם תנאי למכר יסבב ש"ח שלחבויד ושאינו בדשות
וזה יה' בל"ס תנאי ואם הבח האפקיד עדים שפסע חייב
השומר ואינו נאמן במה שטוען תנאי היה בינינו שהיה חזק
כוח ממנו
ל"ז הכופר בפקדון אפילו
בזמן המפקיד קים ובן פנים אחד
המפקיד וצילק חבירו ש"ח בעדים נאמן לומר להל"מ וצ"ל
הנפקד אמר שיהא לו חזק כזה והמפקיד כן בוקים ואפילו
הפקיד אצלו בעדים אם לא רח עתה בידו נאמן לומר שהחזירו
לך או נתת לי במתנה ואפילו אם טען הפקדתי בדרך חטים
וזה חומר החזרתים לך והלה חומל וזה כן וכך היו ונתתם בחזקת
פלוגית ונמצא כדבריו ואפילו הכי נאמן הנפקד לומר החזרתני
לך את שלך וא' אחרים הם אפילו הפקידים בעדים חבלי אם עדים
מגידים שהפקיד בידו החפץ וראים אותו עתה בידו חינו
נאמן לומר החזרתני לך או נתת לי במתנה ולא מיבעיא אם החזר
חי שמועצת חותמו מידו לא אפילו מת מוציא חותמו מידו
אפילו בלא שבועה ולא עוד לא מי שצד ואמר כך וכך הפקיד
אצל חביוס ונתן קיימנים מוכהקים ונמצא הפקדון כמון
שחזר והיה יודע הדין ש"ח היה המתאמר שזה הפקדון על
יש לו לדין הזה לנתת הפקדון לזה שנתן קיימנו והוא ש"ח היה
המפקיד רגיל להכניס וצ"ל זה שמת חבלי אם היה רגיל להכניס
אצלו שמת ש"ח אחד הוא וחבירי הקיימנים ש"ח באו עדים והעידו
לדין שאין זה חומר וכן מוכחין כד הייתומים בעדות שאין זה
דמיה בדורה ונאמן דעתם חינו ואמר דעתו ואין לו לדין לא

מה שדעתו סומכת עליו ומשדכו בתי דינים שאינם הרונים
ואפילו יהיו הרונים במעשיהם חייבים חבלי ובעל בית המכירה
דוכבתי דיני ישראל שחין מוציאין מהיתומים באומר דעיתו
שלצ"י **ל"ח נפקד אמר איני יודע**
כמה חייב
טוען בדין ובב"ק עיפ"ס א' כל שומר שנתן יב לשלם ואמר
אני יודע כמה דמים חייב לשלם והבעלים חומרים חנו יודעים
וכך וכך היה שוה כגון שהפקיד אצלו פס מלא זהובים ופסע
בזה בעלים חומרים ק"ח דינים היו והשומר חומל ודאי שהיה
בדימרים חבלי אני יודע כמה היו נמצא זה כטוען ק"ח והורה
ל' במקצת ואמר השחר חיי יודע שהוא מחוייב שבועה ואינו
יכול לשבעו משלם ולפיכך הבעלים יכולו בלא שבועה והוא
שיטענו דבר שהם חומרים בו ויש לשומר להדיס על מני
שלחן ממנו יותר מהלדיו לו ב' מתאביו והניח לו שקצת
והפקידו וצילק חבירו ופסע בו המפקיד חומל אני יודע מה היה
בו שמת מל' גלגלתי בו וכן השומר חומל חייב שבועה כמה חזק
חייב לשלם שמת שבועת היה מלא ישבעה שומר במקצת חכמה
שאין בדשותו ויכולו בשבועתו שאינו יודע בצדו שהיה בו י"ב
על שזה כך וכך וישלם מה שהורה לו
ל"ט שנים שהפקידו ביד אחד ואחד מהם
כתבוע ופסע ח' א' שנים
שהפקידו וצילק ובן אחד מהם לומר את שלחתי שומעין
לו עד שיבא חבירו בלא בשחין חשע בעיר אכלוס הוא העד
ידע שתבעו חבירו ולא בא וזה מחללה במאי דשער הגלגל
ושלחותיה קח עבד ונתתו פלוגתא זה בקיימנו ואינס
ל"י שנים שהפקידו אקואלי
וכלא תובע מאתם וכול קטעיס
שהפקידו אצלו זה מנה וזה מאתים וכלא משעיהם חומל
הוא שהפקדתי המאיתים והשומר חומל אני יודע ישבע כל
מהם שהפקיד ק"ח ויתקין לזה וק"ל זה ונמצא מפקיד מנה
מביתו מפני שפסע שהיה לו למתוב שם כלל על כיוס שלו
ואי חניה ללא תכני ליה כלל חד בבדיא אם ב"א לעת י"י שמים
חייב אכל בדין חרס פטור למכר אם הבח לו השנים בא
מאות בדרך וצ"ל וכתבוע וכלא חומל חקן ש"ל נותק לזה ומה
לזה והשחר יהא מונה אצלו עד לעולם או עד שיודה האחד
לחבירו שהדי הא חומל להסכין שחזר ית שחייבם מקפידים
זה על זה והבאתם בדרך א' לו המדחית עצמו לרע ולצבוב
תמיד מי בעל חק וצי בעל חל ואפילו ב"א לכת י"י שמים
פטור ב' וכן אם הפקידו אצלו שני כלים א' חומל וא' חומל
חומל אני בעל הגדול ישבעו שניהם ונתן הגדול לזה מהם ודע
הגדול לשני וישאר לו הקטן ואם הבחוס בדרך א' סא נותק

השטר

אחת שאין שומר נפשו שכר לא לשמור עמדה מעולה
הוא יל ופעם בשמירתו בתחלה והעביר כחצית הע"פ שחנן
בסוף בעת הנפילה הדי הוא חייב י"ב מטה כדרכה פטור
סיבה ומדה כגון שהעמדה בחמה או בצנה א"ל ל"ח מטה
מיד חייב י"ג תקפתו ועליתו ללחשי צוקין ותקפתו ונפלה
החונק י"ד העלה ללחשי הצוקין או שעלתה מאילנה
ומה יכול למענה ולא מענה אלא שתקפתו ונפלה ומטה או
נשברה חייב שכל שתלתה בפשיעה וקופה באונס חייב
ט"ו העלה ללחשי ההד ומטה שם כדרכה או שפסע בה ולא
שגרה כדחוי ויצאה לאגס ומטה אסמכיה פטור אבל אם
גגה הגב מהאגס ומטה בבית הגב חייב י"ז

המעביר חבית ממקום למקום

חייב ובין סעיפים א' המעביר חבית ממקום למקום
ועבד בעבד ונשכרה דין תורה הוא שישלם שאין זה אונס
מולו והדי השבירה היא כגנבה ואבידה שהוא חייב בהן
אבל תקנו חכמי שיהיה חייב שבעה שלא פשעה שאלו
אחיה אומ' ישלם ח' לר' חרם שיעביר חבית לחבירו לזכר
ב שערות החבית כמיתת הבהמה ושבריה ב' ועוד
תקנו בדבר זה שאם נשחן אחיה שנים במוט ונשברה מולו
מיס חצי דמיה האו"ל ומשוי זה גזול לגבו אחר וק"ל לנכר שנים
הדי הוא כחונק ודינו אונס ומשלם מחצה אם יש עדים
שלא פשעה ב' ג' כמדה במקום שאין עדים מחייב ונפלה
שלא שבירה בפשיעה ומשלם חצי דמיה שהדי לא היה
לכל אחי להעביר לא משוי שהיה יכול להעביר בפני עצמו
י' משחן אחיה למי שהוא שהעביר חבית גיולה שאין ידך
כל העולם להעבירה ביחוד שהוא פושע ואם נשברה בידו
משלם הכל י' הקבל ששכר חבית שלשן להנציח נתייב
לעולם והדי הוא שיהיו ביום השוק ובעמד הימים ג' אם החזיקו
ביום השוק חייבים להחזיר חבית שלשן או ישלם לו ד' והוא שלא
היה לו יין למכור ביום השוק אבל אם היה לו יין מחזירים לו ג'
ואם החזיר לו בשאר ימים מחזירים לו ג' ומנשן לו בכל מקרה
שהיה לו דרך במדינתו ופנס הנקב שהיה נקב חבית ונכנס
ו' שש סוף שכלה זמנו בלתי שמירתו וחפלו היה ערץ בבית
חינו עליה לא שחי **שה שומר שכר** או

כונן עומד אונס וב' ז' י"ז י"ח א' שש דינא שומר
חנם לענין אם פקדו טענות אחרות עביתים כגון אם חסדו
לו נשתמשה בהן וק"ל לכו וכו' וזה נשבע היקף ונפטר
ואם השומר ווען שער נקח אס במקום שעדים מקוים יב"ח
עדים ופסדו ח' ישלם ואם אין מקוים ישבע שהוא כדברין

ויכול בשבועתו שלא ש"ח בה יד ושאינה בשבועתו ואם
בשבעה נכבדה או אפילו שחומר פשעה בה והריע משלם משבועים
אותו שאינה בדשנותו ג' נכבדה בלחשים מנו"ץ והוכר הגב
עדיך לפדונו לכה והוא י' מול הגב בדין ואפילו אם נשבע כבד
ונפטר קודם נהוב הגב ביד שנתקף הגב עדיך להעמידו כדין
ואחרי שבע לכה ג' ה"ו הבעלים עמו באחזקתו בשעה שמע
החפץ לשמור פטור אף מפשיעה כמו שנתבאר בדין ש"ח
י' קבל עליו שומר ש"ח להתחייב אף באונסים שיהנה לפטור
מגנבה ואבידה ומשבועה הכל לפי תנאו ה' ש"ש שאמר
לשומר וחד נכבד משפטו בקימל"ח י' האומ' לחבירו ש"ח
לי ואשמיד כל הדי שמירה בבעלים א"ל שומר לי היום ואשמיד
לך למחר השאילתי היום ואע' אשמיד לך למחר שומר לי היום
ואשמיד לך למחר השאילתי היום ואשמיד לך למחר כלם נעשו
שומרי שכר זה לזה ז' חמ לו השאילתי לך ג' למא ש"ח אסא
קלה וכול של שיהא כפירה ובין לחטים ונטלו האחת הנשאלת
היא שלבעל השוק

הלכות אומנים

ש"ו האומנים שומרי שכר
ואם קללן
א' כל האומנים שומרי שכר הם וכולם שאמרו טוב זאת ש"ח
והבא מעתה או שומר ליה האומן גמדתו ולא בקחו הבעלים
הכל הדי האומן ש"ח אבל אם אמר האומן תבא מעות וטול
זאת ש"ח עדין הוא ש"ח כמו שהיה ב' נתן לאומנים לתת וקלל
חייבים לשלם כיצד נתן לחדש שירה תעבה ואמרו לקבוע לזה
מאמר ושכרו ג' נתן לו עדים לעשות מאס שירה תעבה ואמרו
ונשכרו וחד ששעשו משלם לו דמי שירה תעבה ואמרו
האומן קונה בשכר כל' ג' נתן זמנה לטבע והקדישנו יורה
נתן לו דמי זמנו צבוע כעור ג' נתן לו דמי אדום וצבוע שחור
שחור וצבוע אדום נתן עדים לחדש לעשות מאס כח נורה
ועשה כח דע או שפסל אס השבח חס על ההוצאה נותן בעל
הכל אס ההוצאה ואם ההוצאה יתירה על השבח נותן לו חס
השבח בלבד אמר בעל הכל איני רוצה ברכה זו לא יקלו
דמי הצמר או דמי העצים א"ל שומן לו דמי אס אמר האומן
הא לך דמי צמר או דמי עיז וכל א"ל שומן לו שחן האומן
קונה בשכר כל' עשה י' המולך חטים לטחן ולחן לזית
ועשה קבוצתו מודין נתן קמח לנחתום ונשאו פת מפולח
בהמה לטבח ונכסלה בשכר חייבים לשלם דמיה ואם שחן
בחס חסיה טבח מומחה פטור ואם אינו מומחה חייב
ה' בלחש בעבולה בודא אב"א אס ששה כה נרפא הפסולת אס
כגון שהאב במשעו קימט פטור וכל אס מנא הש"ח פסולת
בדין יחלה בודא אב"א למעט בעצם דמשקל נכבדה לענין

יגדלך להודיעו יב מקדש ז כשם שהמשכיר חייב
להודיעו כך השוכר חייב להודיעו מקדש שלשים יום
בעיירות או מקדש שנים עשר חדש בכפרים כ"י שיבדק
שכן ולא ישאר בזה פנוי ואם לא הודיעו אינו יכול לעלות
לא יקדש **ה** אם שכרו לשמן קצוב כיון שכל השמן
יכול להוציא מיד אפילו כלל השמן באמצע ימדת הגשמים
ולא מה שאמרו שאין המשכיר יכול להוציא ולא השוכר
יכול לעלות עד שיודיעו מקדש אם חזקו הבתים ואם
להקדש עליו ולומר לשוכר או שכור בשווייה חזקתו וכן
אם הוא לו הבתים יש לשוכר לפחות השכר ולומר למשכיר
אז שכור לו בשער של עשרין או הרי בית לפעך מהו חזקת
האמנו הכי קודם הזמן ואע"פ שעבד זמן ההוא אבל אם
אמרו בקדש מקדמא דעתה היה על השכר החזקתו
ז ב"א שהשכר וקדש אבל אם השכריו למת ידוע
אע"פ שנתקדשו הבתים או הוצלו אינם יכולים לא להוציא
ולא לגדל יא נפל בית המשכיר שיהיה דבר החדש
יכול להוציא השוכר מביתו ואם לא אינו צריך שתהיה חתה
יושב בבית עד שתמלא מקום ואם נפל ביתו שחזק
אחר בעל הבית בבית זה יותר ממנו וזקק בשוכר קדש
אבל בשוכר למת ידוע אינו יכול להוציא וכן אמרו
ב"א הבית לבגד לישא בו אשה אם היה ידוע שבגד
נעשה חתן בשמן כל (היה אפשר לו להודיעו מקדש ולא
הודיעו אינו יכול להוציא ואם עבדיו נעשה לו אשה
ואז הוא נשאה מיד י"ש לו להוציא ושאנו צדק שיהא
זה יושב בביתו וכן היה ישכור בית שיעשה בו חתונה
ב"א מכר הבית ונתנו לו הורישו אין השכר יכול להוציא
עד שיודיעו מקדש שלשים יום או מקדש שנים עשר
חדש שהרי השוכר חזקתו אין כחך יותר מכח זה שזכית
בבית זה י"י מקום שנוהגים שיש להם ראש שנה
קבוע לשכירות הבתים וזהו שכר בית משמעון לשם
אחר ואחר שכלית השנה נשאר בבית חדש ואחר וכן אמרו
זה עם זה כלום בשכירות שנה הבאה ור"ה דאובן לעית
מהבית נשמעון מעכב עליון שלא לעלות ע"י תשלום
שנה שנית הדין עם שמעון ב"א המשכיר בית לשנה
באכסו ידוע ונתעברה השנה נתעברה לשוכר השכר
לדמי שים נתעברה למשכיר הזכר לו חדשים ושנה בין
שאמר לו דיוק בחדש שנים עשר חזקתו בשנה בין שאל
ב"א בשנה ידוע בכל חדש הדין חדש העבור של המשכיר
שהקדש בחזקת בעליו י"י ב"א שאמר למת השכר
והשוכר חזקתו שזכרתי לא קדש או למת אחר על השוכר
להוציא חתה וקם לא הבא ב"א נשבע היקדש ומוציא מקדש

ז המשכיר בית לחבירו לזמן ודו"ה לסתור בתוך
הזמן השוכר יכול לעכב עליו ואם עבד וקדשו בתוך
הזמן חייב להעמיד לו בית אחד או ישכר לו כמותו ואם
מעצמו נפל אם אמר לו בית זה אינו משכיר לך ח"ט
חייב לבנותו אם מאשב על מה שנשתמש ■ ומחזק
לו שחד השכירות ויש מע שחזק דוקא בשנפל כולו
אבל אם הוא קיים לא שהוא מקום לווד בו חייב המשכיר
למקדש אם יש בו שפירות מקדש ואם אמר לו בית קדש
ונפל חייב לבנותו או יתן לו בית אחד ואם היה קטן מהבית
שנפל אין השוכר יכול לעכב עליו והוא שיהיה קדו בית
שלא השכיר לא בית קדש אבל אם אמר לו בית בזה אינו
משכיר לך חייב להעמיד לו בית במדת חזקתו ומדת
דביו של בית זה שהיה חזק ואינו יכול לומר לא היה ענין
דביו לא שיהיה קדוש לזה או לשון או למדחן בזה לא
חייב להעמיד לו בית במדתו ובצדו לפעך אם היה
קטן לא יעשה גדול גדול לא יעשה קטן אחד לא יעשה
שנים ז לא יעשה אחד ולא יפחות מהחלוקת שהיו בו
ולא יוסיף עליהם לא מעשה שיהיה י"י המשכיר
עליה קדש חייב להעמיד לו עליה חזקתו עליה ז' של
גב בית זה אינו משכיר לך הרי שעבד בית לעלית לפעך
אם נפחתה העלית ב"א טעם זה ידוע חייב המשכיר
ליתן ואם לא תתן הרי השוכר יורד וידר בבית עם בעל
הבית ונכנס ויוציא דרך פתח הבית עד שיתקן לו חדר
העלית אבל אם נפל הבית והעלית אין צורך לבנות
לו אחר כיון שאמר לו בית זה י"י היו שתי עלות
זו על גבא ונפחתה העלית דר בפתח נפחתה
הפתח וזה הדין דפסח אם יורד בעלונה או בבית לעכב
לא יורד ואם דר אין מוציאין אותו משם ז מעשה
באחר שאמר לחבירו ולתנו שכל גבא הפרק הזה אינו
משכיר לך ונעקר חילך הפרק ממקומו ובה מעשה
לפע חזקתו ואמר לו חייב אותה להעמיד הפרק כל ארץ
שהדלת קיימת וכן כל כיוצא בזה **פ"ג**
המשכיר בית לחבירו בבירה גדולה
בא"ה מקום רשאי להשתמש ובול עי"פ י"א
המשכיר בית לחבירו בבירה גדולה משתמש בבירה
ובביתו עד ארבע חמורות וצדק שחזר ונדר חתה
שחזר הבית ומקום שנהגו להשתמש בעובי הכותלים
ובכל ארבע חמורות חזקתו מנהג המדינה והעמות
הידועים להם ז המשכיר חזקתו קדש לא השכיר
חדש שבה ז אבל שבחזר הדין הוא שלשוכר
לפער הוא מוטל בו להודיעו ואם יש שם מנהג חזקתו

אחר המנהג במה דברים אמורים בשהיו הבהמות שש
של שוכר חבל אם הבהמה של אחרים הגבל של בעל
החצר שחצירו של אחרים קופה לו שלח מדעתו אעפ
שהיא שכורה ביד אחרים ו (האמר היוצא מתחת
וכדה של שוכר: **ש"ך מה הדברים**
שעל המשכיר לעשות א על השוכר וכו' קע
א המשכיר בית לחכרו חייב להעמיד לו דלתות
ולפתוח לו החלונות שנתקלקלו ולחזק את התקורה
ולתמוך את הקורה שנסברה תעשות נגר ומנעול וכן
אם נפחתה המעזיבה והתקרה באדבעה טפחים חייב
לתקנה וכל כיוצא בזה מדברים שהם מעשה אומן
והם עיקר גדול בשיבת הבתים והחצרות ב השוכר
חייב לעשות מעקה ומחצה ולתקן מקום המחצה
משלו וכן אם רצה לעשות קולם או מרחב או להטיח
הדיגה עושה משל עצמו: **ש"ך דין משכיר**
בית על תנאי וכו' קע"פ א שכירות
קרקע נשכר בדרכים שהוא נקבה בהם ב כשם
שמענה חרס כלתו שידעה במקח כך מתנה בשכירות
וכל שם מכרו ממכר בשכירו שכירותו שכירות וכל
פועל לו למכור אין לו להשכיר אלא אם כן שיל פירות
בלבד שחצירותיו קרקע שזה שוכר ואינו מוכר: ג
השוכר בית מחבירו וכו' ששכר ע"י אחר שישתכר
עמו דיוקן אחרים והמשכיר מכחיש יעבד המשכר
שלא התנה כן והוא הדין לכל יענות שביניהם: ד
דאובן שכר נער לשמשו ואמלו לקמחו עליו לשלם
לו כל מה שיפסיד בהיות הנער בביתו אעפ"י שלא היה
קצין בבער חייב ככל תנאי שלכירותו וכן צריך קצין
ש"ך המשכיר בית לחבירו לזמן
קצוב ורצה השוכר להשכירו לטעמים וכו' קע"פ
א המשכיר בית לחבירו לזמן קצוב ורצה השוכר להשכיר
הבית לאחר משכר עד קוף זמנו והוא שלא יהיו מעט בע
בית האחר יותר מבע בתו ואם חזר לו המשכיר למה עשה
ותשכיר ביתו לאחרים אם לא תרצה לעמוד ב עא והעלה
וארבע פוטק אותך משכירותו שומעין לו: ב ששם ששכר
בית בשותפות לזה בן אחד אין אחד מהשורבין יכול
להושיב אחד במקומו אפילו יש לו דיוקן פחות ממנו
כי יכול לזמן אותו חצי יכול לזמן חבל אחד חצי יכול
לקבל וחינו יכול לכופו לחלוק שהבית אינו שלם אלא
שכר להם לזמן ג דאובן משכר ביתו לזמן והתירה
שחזר הזמן יהיה דשות לזה ה הוא וקישתו או למשכר
או להשכר למי שירצה ישמע שחזר שחפילו בלא תנאי

רשאי להשכיר ולמשכר אפילו למי שיש לו קיעה גדולה מקיעתו
ש"ך אומר השוכר פרעתי שכר
הבית והמשכיר אומר לא פרעתי וכו' קע"פ
א השוכר שאמר נתתי שכר הבית שנתחייבתי לו והמשכיר
אמר עדיין לא נטלתי בין שהיתה בשטר בין שהיתה בלא
עדים אם תבעו בתוך שלשים יום על המשכיר השוכר
להביא ראיה או יתן ויחדים על מי שלקח ממנו שלא ש"ך
או יטעון עליו בדמים שנתת תחלה טענה בפני עצמה
וישבענו היקף ואם תבעו המשכיר לאחר שלשים יום
אפילו ביום שלשים על המשכיר להביא ראיה או ישבע
השוכר שכבר נתן לו שכרו ויפטר וכן אם שכר ממנו
שיתן לו השכר שנה בשנה ותבעו בתוך השנה על השוכר
להביא ראיה תבעו לאחר השנה ואפילו ביום אחדון שלשה
על המשכיר להביא ראיה: ב המשכיר בית לחבירו
בשטר לעשר שנים ואין בו זמן השוכר או מע"ך לא
עבר משמן השטר אלא שכן והמשכיר אומר כבר עברך
ושלמנו שני השכירות ושכנת עשר שנים על השוכר להביא
ראיה ואם לא הביא ראיה ישבע המשכיר היקף ויפטר: ג
שני השכירות או שטר המשכנתא שכתוב בו שש
קנים בעל הפירות חזק שלשה ובעל הקרקע אומע שנים
וקדם זה השוכר או הלוה ואכל הפירות הרי הכירות
בחקקת אובלחם ע"י שיביא בעל הקרקע ראיה וישמע
שחזק שאם ידעה לבד שלא יוכל השוכר אן הממשכן
לכדל עוד דבריו מוציאין מידו: ד חבלה השוכר או
הממשכן ג שנים וכו' השטר ואמר לחמש שנים של
פירות ובעל הקרקע אמר ג חזר לו הבא שטרך ואמר
חבר השוכר נאמן שאר דעה אמר לך וזה היה בדי שחזר
אכלה ג שנים ודיוקן שאין עדים שהוא מושכרת או
ממושכנת בידו וגם בעל הקרקע לא מוחא הא לאו הכי
אינו נאמן: **ש"ך השוכר לחים מחבירו**
ושב לא כצורך וכן קע"פ א השוכר
לחים מחבירו שיטחון לו עשרים קאה בכל חדש שכרו
והשכיר בעל הדמים והרי אינו צריך לטחון כעצמו
שם אם יש לשכר חטים שצריך לטחון לעצמו ואחרים
כופין אותו ליתן דמי פחית עשרים קאה שזו מרת קדוש
היא ואם אין לו יכול לזמן אין לו דמים והדיע טוחן כל כמו
ששכרתי ואם אין אותה צריך מכור לאחרים: **ש"ך**
מי שהטעה חברו עד שהכניס פירותיו
לביתו וכו' קע"פ א מי שהכניס פירותיו
לבית חברו שלא מדעתו או שהטעהו עד שהכניס פירותיו
והניח והלך יש לגעל הבית למכור לו מחצת הפירות כדי

לית שבר הפועלים שמוציאים חותם ומשלכין אותם לשון
ומהל חסידות היה שיודע לבית דין וישכור ממקצת דעוים
מקום משום השב חבירה לבעלים חטף שלא עשה טהור

הלכות חבירות וקבלנות ע"כ
מקבל או חוכר מחבירו

היו"ד יתנהג זה ע"כ וכו' א' א' א' א'
השוכר מחבירו שדה לזרעה או כרם לאכול פירותיו ביום
א' ששכר ממנו בפירות קצובים דין אחר יש להם והשוכר
בפירות הוא נקח חוכר ב' המקבל שדה או פרדס
כדי לעבוד אותו ולהוציא עליו יציאות ויתן לבעל הקרקע
שליש התבואות או רביע או מה שיתנו ביניהם הוא נקח
מקבל ג' כל דבר שהוא נקיג ואחד בעל הקרקע
חייב בו וכל דבר שהוא שמירה יתירה החוכר או המקבל
חייב בו הקדדוס שחופים בו ההדף והכלים שנושאים
בהם העפר והדל והכל וכו' וצ"ח בהם פירות כרם המים
על בעל הקרקע חטאיות המקומות שמקבצים בהם
המים על החוכר או על המקבל ד' בן חוכר בן מקבל
מקום שנהגו לקצור התבואה חטאיות שחיי לעקור לעקור
חינוך שחיי לקצור וזויה מהם שבה לשנות חבירו מעבד
עליו ובמקום שנהגו לחדש אחד הקצירה צריך לחדש
אפילו אין מנהג לנכש עשבים דעים והוא נכש ואם פרע
בשעת חטאיות שעושה זה כדי שלא יחדש ושחק בעל
השדה גל דעתה דשחא ליה ואם נהגו לנכש והוא חבנו
דוצה אין שומעין לו אפילו אם ידעה לחדש אחד הקצור
כדי לעקור העשבים ה' חס נהגם שהחוכר שדה
קולם בוסל חלקו בחילנות שבניש לו חלק בהם אפילו אם
הוסיף בעל השדה בחלק החוכר ואינו יכול לומר הוספתי
לך בחלקי כדי שלא תתקח חלק בחילנות ואם נהגו שלא לעטור
חלק בחילנות חזקם שבעל השדה חפלוסם הדין בחלק
שבעל השדה ע"כ א' המקבל בית השלחן
ושדה החילן ויכשו ובזב קעיפס א' החוכר
או המקבל שדה מחבירו והיה בית השלחן או בית החילן
ויכש מעט בית השלחן ולח פקק הקד הגדול לא חפשי
להביא ממנו בלוי או שנקצץ החילן שלכות החילנות חס
מגבה לו מחבירו ואם מרת מדינה היה כגון שיכש הנהר
מגבה לו מחבירו ב' היה עומד בתוך השדה ואמר
לו בית השלחן הזה חט משכיר לך בית החילן הזה חט
משכיר לך לך יכש המעין או פקצץ החילן מגבה לו מחבירו ש"י
הוא עומד בתוכה ולא אמר לוהזה לאכרי שאומר למות
שהיה עתה חט משכיר לפקצץ חס לזה היה עומד בתוכה
ואמר ליה בית השלחן חט משכיר לך או בית החילן ויכש
המעין או שנקצץ החילן חט מגבה לו מחבירו ע"כ

המקבל שדה מחבירו או אכלה
א' או נשדפה

ובזב קעיפס א' החוכר או השוכר שדה מחבירו
ואכלה חגב או נשדפה חס חידע דבר זה לרוב השדות
שלא חתה העיר מנכה לו מחבירו הכל לפי ההפקד שחידע
וחס לא פשטה המכה בדוב השדות חסנו מנכה לו מחבירו
חטף שנתתו כל השדות שבעל הקרקע נשתדפו כל
השדות שבהם או החוכר חטף שפשטה המכה בדוב
השדות חסנו מנכה לו מחבירו שחין זה ההפקד תלוי לא
בשוכר ב' התנה עליו בעל הקרקע שידענה חטאים
וזרעה שיעדים או שלא זרעה כלל או שזרעה ולא צמחה
חטף מבזב חגב או שדפן והוסה לרוב המדינה חסנו מנכה
לו מחבירו ועד מתי חייב להטפל ולחזק פנים אחרת חסנו
צמחה כל זמן שחיוי לזרעה בחות מקום ע"כ

המקבל שדה מחבירו ולקחה בעומרה וכו' ע"כ
א' או החוכר שדה מחבירו בעשירה

כורים חטאים ולקחה נותן לו מתוכה חטא יפותח ואמר
לו הדין לוקח כל מה שחין אלא נותן לו מטכר חסר ממנו דם
בעשירה חטאים עשבים והקרקעו אחר שנכדו וכן עמרים
שלקו אחד שנקצרו נותן לו מתוכה חטא חסר חסר בעשירה
כדי יין והחטא חייב ליתן לו יין טוב ע"כ

המקבל שדה לזרעה מין ידוע ונכח לשנותה
ובוסעף אחר א' החוכר שדה

מחבירו לזרעה שיעורים לא יזרעה חטאים ממנו שחטאים
מבחישות אחר הקרקע יותר מהשעורים חברה לזרעה
חטאים יזרעה שיעורים קטנים לא יזרעה תבואה חסרה
יזרעה קטנות ובבבל וכו' צ"ח בה לין יזרעה קטנות פמנ
שהקטנות שם משותפות חסרה ע"כ

המקבל שדה מחבירו חסר שחיי לזרעה
פשת ובזב קעיפס א' המקבל שדה מחבירו

לשנים מעומות לא יזרעה פשת ואין בן קורח שקמה
וכו' צ"ח בה ולא בשבח החילנות שייצאו מתיחם בשדה
חבלי מחשבים לו מקום החילנות בלא היה בהם חותם אדע
שדע בבב השדה והוא שצמחו החילנות במקום האדון
לזרעה חבלי חס יצאו במקום שאינו ראוי לזרעה אין
מחשבים לו כלום ואם קבלה ממנו לשבע שנים זרעה
שנה ראשונה פשת ויש לו בקצת שקמה וכו' צ"ח בה

ש"כ המקבל שדה לזרעה שומשמן וזרעה
חטאים ובזב קעיפס א' המקבל שדה מחבירו לזרעה

שומשמן וזרעה חטאים ונשדפה חטאים ששחין כמא שהיתה
ראויה לעשות מה שצמחין חין לו עליו לא תדעומת ע"כ
מאות מגה שהיה ראוי לעשות מה שצמחין משום לו

[illegible]

השמים מחזיר מהם התוספת ו כעצ שוכר עליהם פועלים
וגומדים מלאכתם שלא תחבד וכל סיועם בלאו הפועלים
האחרים על מה שפסק להאשונים עטל מהאשונים עד
כמה עד כדי שפסק שלהאשונים וחס היה להם ממון ותחתיו
שוכר לה שלם המלחמה עד חרצעים וחמשים זוז בכלום
לבד מעל העת ששכר הפועל שלשה מן הדברים ז' בלוי
שאין סם פועלים לשכור בשכר להשלם המלחמה אבל יש
פועלים לשכור בשכר ואם לו עמ ושכור מאו והשלם מלחמת
בן שכל בין קבלן אין לו עליהם לא תעשות ושמך לשכר
מה שעשה ולקבלן מה שעתיד לעשות ה אמר לחומן
עשה לי דבר פלוט וחקחני ממך ועשו החומן ואמר כך אע
מזה לקחתו והוא דבר שאם לא יקחני מיד יפסיד חייב
עלד השוכר את הפועל להשקות
השדה והשוכר מלמד וחלה בנותו ופלוט א השוכר
את הפועל להשקות את השדה מזה הנדב ופסק הפיר
מחצי היום אם אין דרכו להפסק וזו אפילו שדרכו להפסק
והפועל יודע דרך הנדב פסידא דפועל ואין בה נותק לו כלום
ועם שם בה יודע דרך הנדב אבל אם אין הפועל יודע דרך
הנדב ובעל הבית יודע נותק לו שכרו בפועל בעל ה
שכרו להשקות שדהו ובזה מטר בלילה בעת שחייב צריך
חינוכות לו כלום וכן אם בא מחצי היום חינוכות לו מחצי
היום ואחל כלום אבל אם בא הנדב נותק להם כל שכר מן
השמים ונתיעו ג בלוי בפועל אבל מי שפסק שחייב
שם יפקה שדה זו ופגמים ביום יעול מחצי הפירות בלתי
שם משקים שם פגמים חיצים נאכלם לא רכיש הפירות וכל
המבד ולא תצרך לזלות ולשקד בנותחצי הפירות כמו
שפסק עמו שהאדריק בשותף ואינו בפועל ו מי ששכר
מלמד לבנו וחלה התלמיד אם אימדרגל בזהו חולו ואפילו
אם נאול והמלמד מהעיר ומכיר בפקידא ומלמד אבל אם
דוגל בחולו ואין המלמד מכיר בדרכו שחינוח העיר פסידא
דבעל הבית ונותק לו כל שכרו מן השמים **שולח**
השוכר את הפועל למלאכה קדם או למלחמה
ידועה ובו קעופים א השוכר את הפועל למלאכה
ידועה ושלמה בחצי היום אם יש לו מלחמה במוקד ותקלה
תמנה עושה ואם אין לו נותק לו שכר בפועל בטל ואם היה
מהחופרים או עובדי אדמה וכיוצא בהם שדרכו לטרוח
הרבה ואם לא עשה מלחמה ותקלה נותק לו כל שכרו מן השמים
ודקא שלח הדקה לו או ויהי מלחמה תחלה אבל אם הלחה
חמנה לו ונדחה שלח היה ביד מלחמה יום ולא התנה חינו נותק
לו כלום לחוד שעלמה כמו שכתבתי בתיק שפסק זה דכל
מה ששדה ידועים יש לפועל להתנות ואם שכר קדם למלחמה

שחייבת בחלה אוכל עד שיגמור מלאכתו להתחייב
בחלה ולאחר מכן חיונו אוכל" ו' הבדל בתמידים דע'
שלא נתבטל כל צדק ונותן אותם בקל ומתממם—
ומת' בבית שם ע"י"ל נגמרה מלאכתו ויכול לחבו' מהם'
ו' נפתחו חביותיו ונתפלסו עגוליו ושכרו לעשות בדים'
לא יאכל מהם שמכר נתחייבו במעשר" בלא פשיעה בפועל
שנפתחו אוכלים לא יצטרכו שעדיין לא נתחייבו במעשר
חייב לעשר ולהחליט" ו' השומע במחזור אפי' בשעת
המזל מלכתה אינו טובל אכלה שומר בתלום עד שלא
מלאכתו העב' שאינו אוכלם" ה"ל אוכל מהלכות מדינה
שכב"ק" ז' יכול הפועל לחכות יתר משכרו בקו' לעמוד
חינו לא יצטרך וכל לשכור קשות חו' כתבת שנה סוף ומע'
מלגלגין חתום שלא לעשותם כדי שלא ימנעו מלהשכיר
ח' היה משמר ו' או' ערומות שלא משתכח אהם' ולא
ימלא כדיוס מה' מהם אלא אוכל מכלם לפי השכור" ו'
היה עשה בזה עס' לא יאכל בענבים אפלו שכרו לעשות
בשנים אוכל וטל' הוא' (ממע' נצמו מלכות על עמקו
למקום היפותחו וכל לשכור הפועלים עד שלא הלכו שתי
וערב בבית אוכלן ענבים וחין שותים תכנס מפתע שם'
מלאכתו נפדת בין ה"ל בעושה בקו' זה ואוכל בקו' אחר
בשיהיה שם וערב אוכלן בענבים ושתי' בתלום" ו'
היה עושה בקו' זה לא יאכל בקו' אחר ואי' אוכל לא מקביל
מעה ולא מנביט מזה"ל ותיבא הפ' שמעולות על חבליה
ועושה בחזקתו יכול לחכות מהשכיר" י"א חין השכיר
לאכול אלא בשעת עשיית מלאכתו ולא שישב ויהי מנחת
עמל' עד עתה ולא נמלט לאמר וכל' השכיר עתה ואוכל
ומע' תקנת ב"ה שלא יתבטל ממלאכתו ויהי חכם שחזר
שומר מלאכתו שומרו וכל' (הואיל שנה' אחרת יכול
לאכול העב' שאינו בטע' מלאכה שטוב הוא' (ב"ה מה' שלא
יתבטל" י"ב לא ש' יאכל עבד עבדים פתח וצד אחד
כדי שיאכל מהעבדים ולא יאכל מן העבדים קצת עס' שם'
שיאכל עד שיעור כך וכך אוכל בקצת כך בלתי יצא
בכל צד שידעה" י"ג אסור לפועל למחן העבדים וצד אחד
לו להכח המכילם בחור או לשכיר על האוכל אוכל חין
מתבטל ממלאכתו בהבדל או שחכמה" י"ד אסור לפועל
לאכול מזה שהוא אוכל אוכלת זה" כו' דעת הפועל
לשלוטתו בזה כדי שיאכל עמם הרבה וישתה' ב' להשתה'
את הפועלין כדי שלא יאכל ענבים הרבה" ו' פועל שאוב
לכ"ה תקלסות ונעמה שהיה לו לאכול או שאמר הדיעטת
קטן" שגלת' לאכול לחשת וכן חין שומעין ופועל
צד שיהי עושה בענבים ומתנתן למשת' וכן חין שומעין ופועל

בשעריה אצל ה' קל ממה תלפזן ומה תתחיל
מלחמה ששניה מחלוקת מתה ואפלו בחזקה מלחמה
עצמה אפשר לשנות כגון ששלה לחזק ואך שנה
שום וכללה שנה בדרך כל הדרך ב נקח שיש
מלו וסופו לחזקה פטור אבל אם נכחשה מחלה ומת
אחז שהוא חייב לשלם כגון שחייב ענין משלם כגון
שחייב לשלם שנה ב השול בזה מחברו לזון
דרך ידועה וזמן עליו לשלם בחזקה הדרך או חיות ידועה
ואחריה ממנו חייב שפר חזקה מחמת מלחמה
השול בהמה חייב במחלוקת משעה שמשכה
על קוף ימי שחלטה ואם כח שבשדה כח שא ונתחבר
חייב לשלם מה שפחתה בדמיה ואם היה הכח מחמת
מלחמה פטור וישענה שבועה השומרים שחזקתה
כחשי ה השול שיה מחברו ושלחה לו המשאיל בדי
במחו ביד עבדו וכלו שלחו לו ביד בנו או ביד עבד
או ביד שלחו שלשול ומתה קודם שתיכנס לדשות
השול זה פטור ואם חסכה שול שלחה לו ביד בעל או ביד
עבד או ביד שלחו או ביד עבד העבד או ביד שלחו
ל המשאיל הריט משלחה לו ביד בעל או עבד
או ביד שלחו או ביד בעל או ביד עבד או ביד שלחו
חל השול שלח ושלחה ומתה בדרך ה' חייב ב
שלחה לו המשאיל ביד עבדו הפטור אף על שחל
השול שנה ומתה פטור שידו כד רבו ועדין לא יצאה
לדשות המשאיל ה השול הפישה במקל והיא
תכחש כלה ועשה המשאיל כחן השול חייב מה עד
שתפנס לדשות ה ובכשעה שמחזירה השול
לבעלים אם שלחה ביד אחד ומתה קודם שתגיע לדשו
המשאיל ה' חייב שיעדין היא באחריות השול ואם
שלחה מידת המשאיל ע' אחת ומתה פטור שלחה ביד
עבדו הפטור חלף שחל המשאיל שלח אם מתה בדרך
חייב שיד העבד כיד רבו ועדין לא יצאה מיד השול
בליה בשמחזירה תוך ימי שלחה אבל אם החזירה
אחרי ימי שחלטה יתה מדין שנה והרי הנה כשע
והוא הדין אם היה עדין ביומו שלשול כיון שעבדו
ימי שלחה יצאת מדין שול והרי הוא כשע **שומא**
השול מחברו הפקדנים או למת קדוכי
ובו ח' עיפס ה השול מחברו כל או בזהמה
סתם הרי המשאיל מחזיק בכל עת שידרה שאל לשמן
כקוב כיון שמשך וזהו ה' הפקדנים יכולים לחזקו
מחזקו ע' קוף ימי השול ואפלו מת השול ה' ידוע
משום משום בשלה ע' קוף הזמן ב השול פטור משל

[illegible]

באור שו"ת ודע מה נעשה בהם ע"ד לישבע שאינם
 בדשותו ושלם בזה יד וגם האשה תשבע שאינם שותק
 ויכתבו עליה פקדון כח חובתה לה החפצים להשתתף לה
 ואם תגדלש: ב קטן מגוב מהצדק קין לבעלים אסיהם
 ואם אינו בעל פטור אף לאחר שידולו: ד עבד שגוב מחז
 קין לבעלים אסיהם בעל ואם אינו בעל אף בעל חייב לשלם
 נשתחרר העבד חייב לשלם אסיהם ליה: דאין להכות
 הקטנים כפי כוח חקם על הגובה לפי שלא ידעו דגלים בה וכן
 אם חזקין שחר כדקדים וכן משך העבדים אסיהם ומה דבה
 שלם היו משולמים לחזק: **שנ** גוב חלבו שלם צדו
 ואכלו משלם לו דמי חלבו: **שנא** דין הגוב
דמי בשבת ופוסעיה: יש גוב שפטור מלשלם חזקה זה
 שבה: א חפצו למטען חוב מיתה כגון הגוב כיוצא בזה ולא
 הגבהו בדשות הבעלים אכלו אסיהם מברדו ומוציאו מדינות
 ובעלים ליה ואבדו שם הן פטור קתשלוטן שאין קור שבת
 ואין קור גובה והן באים כיוצא בכל אס גוב כיוצא בזה והגביו
 שם בדשות הידיד ואם הוציאן ליה והשליכו ליה חייב
 לשלם שהדי נתייב שדיקור גובה קודם שיתחייב באיקור
 סקל: **שנב** חפצו לשלם וטעמו כגוב
 והודה הוא ופליגשט באו עדים בין שניהם משלם הקדש
שנב נשתנות הגוב צד הגוב או שנתחשו גובה
 ממנו גבו: ד קע"ו: א נשתנה שם הגובה צד הגוב כגון
 הגוב כולה ונעשה איל עגל ונעשה שור קנאה בשמי השם
 חין להחזיר לו דמיו ואם שלם כמון שהיתה שזה בשע הגניבה
 הן כל שמי כיוצא בזה שאינו חוזר לצדיקו אכל שני החוזר
 אינו קונה חס ומידין וצדק ישי יתצדק איזה שמו החזיר
 ב נתיאשו הבעלים מהגובה אינו קונה וצריך להחזרה ואם
 יש פס היחוש שיהיה חס שחוזר לצדיקו יא שוקנה ואינו
 צריך להחזרה לא יצא: ג אם יש פס היחוש ששני דשות
 בין שניהם שוה ואם מוכר הגוב בין שניהם שוה אחד שגוב
 קנה לעצמו אין הקונה צריך להחזיר גוף הגובה אבל מחזיר
 דמים אם לתן מוגב מפרדס ואם לא היה גוב מפרדס אינו
 נותן כלל לא חזק ואלו דמים מפעל הקנה השוק כמות שתבא כח
 שני: ד חן קנה שמי דשות לא במכר אינו נותן אבל אם
 מת ונודישו לא נשתנה דמי לא בדשות לוקח דמי ויתבאר בזה
 שם וס' יתבאר עוד דזה קדש שכו דשות: **שנב**
השביחה הגובה צד הגוב וצד קע"ו: א היתה
 תעבה צד הגוב והשביחה מאינה כגון בשבה שהיתה
 מעובדת בשעת גובה ולידה או שהיתה טעונה בשעת גובה
 ונזהר משלם אותה וזאת גזירה ואם נאמרה ואם אחר יאוש
 ליה ונזהר משלם בשעת הגובה הוציא עליה והשביחה

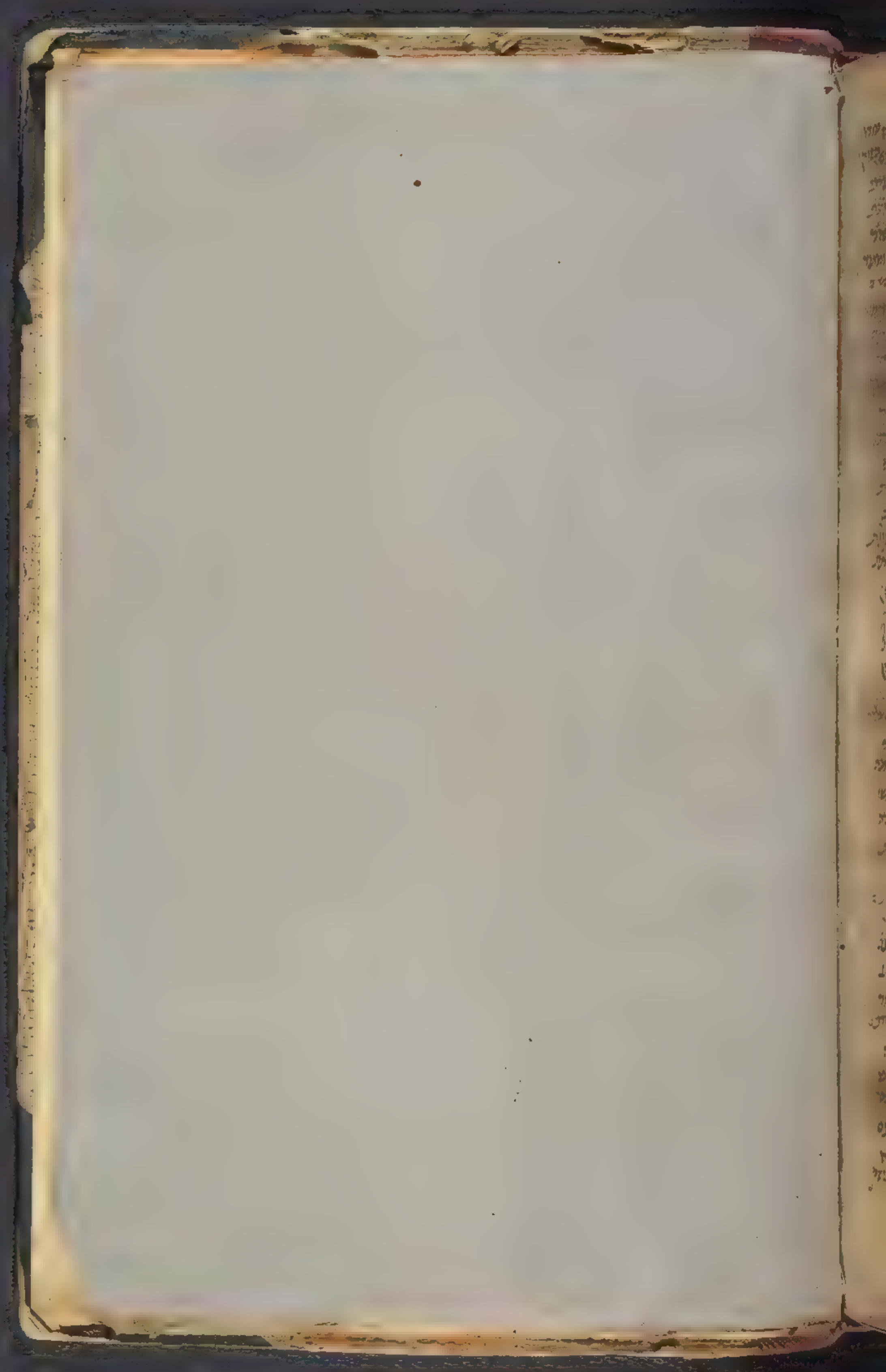
כגון שפוטמה וד' השבח שלגוב חס' לפני יאוש
 ופוטמה צד הגובה כולל השבח מהבעלים: ב
 הגובה נאמרה שהיה צד הגוב ולא נשתנה חזקה לבעלים
 בן לפני יאוש בן לאחר יאוש לא שלם אחר יאוש השבח
 למכר כמו שנתחדר נשתנת הגובה צד הגוב קנאה וקנה
 שבה חס' לפני יאוש ואינו משלם לא דמיו ויתבאר
 מל' דין: א בדיק שפ' ג' גוב כהמכר או כל ויתבאר
 בהם ובשעת הגובה היה שוה ד ועכשו בעת הגובה
 בדן שוה שנים משלם קין בשעת הגובה היתה שוה בשעת
 גובה שנים ובשעת הגובה בדן ד אם שחט או הגב
 או שחר הכל או איבדו משלם בשעת הגובה בדן ואם
 במערה הגובה או אבד הכל מאילו משלם בשעת הגובה
 ד גוב בחושה והשמינה או שמונה והכחשה משלם
 בשעת הגובה: ה גוב פס שברו או פחתו או נשבר
 או נפחת מאילו חן חזקתו לבעלים השכרים וישלם
 עליהם אלא הוא יתן השכרים ויתן לבעלים כל שלם או דמיו
 ואם דמי הבעלים לטול הכל השכר וישלם ליה הפחות
 שחשבו ליה: ו גוב חוזר ונתיאשו הבעלים חס' כולם
 לא הגוב והגבול ואם הבעלים חס' אסיהם עני גובה
 וגזילה שיהיה כיוצא בדמיונים צדא במעלותם אבל
 במקרקעי אם יש לבעלים עדים שיהיה כיוצא בדמיונים
 יכול הבעל להקדיש: **שנא** גוב שהחזיר
 הגובה שלא מדעת בעלה וכו' קע"ו: א הגוב חס' כפך
 בצדק חזרו והחזירו למקומו וצדו הבעלים שהחזירו
 ואם יצאו הבעלים שגוב מהם אע"פ שהחזירו הגוב לא
 נפטור והוא בחזקתו עד שידעו הבעלים כגון שיתגבר
 חפצו ויתאסם שלימים ואינו שמואסם נפטר אע"פ שלא
 ידעו הבעלים בשעה שהחזירו לצדק גוב לו מעט הבעלים
 לו בחשבון ונתנם לתוך כסו אם ידע מעט המעורר צד
 שארם עשו למשגשג בכל שעה והרי צדו שהחזיר
 לו בכלל מעותיו אבל אם צדק לצדקו שאין כוללם לא
 יצא ואם בחזקתו הגזילה עד שידעו שהחזיר לצדק
 כל ואם לא ידע הבעלים שגוב מהם מיד מהחזירם למקום
 יצא אע"פ שלא מתאסם הבעלים: ב צדא בעד שאין בו
 רוח חיים אבל הגוב טלף מן העד וידעו הבעלים והחזירו
 לצדק שלא מדעת בעלים ונתן או גוב חייב בחזקתו
 ואם מגב חזקתו והוא שלימה פטור ואם לא ידעו הבעלים
 לא בעבדו ולא בחזקתו אע"פ שגבו חזקתו ואם שלימה
 חייב בחזקתו עד שידעו חזקת הבעלים כדי שישימו
 חזקתו הגוב שהדי למנו דרך חזקתו חזק מדרדך
 שאר הצדק שבעד זה: ג צדא שגטור כשמתחזקו

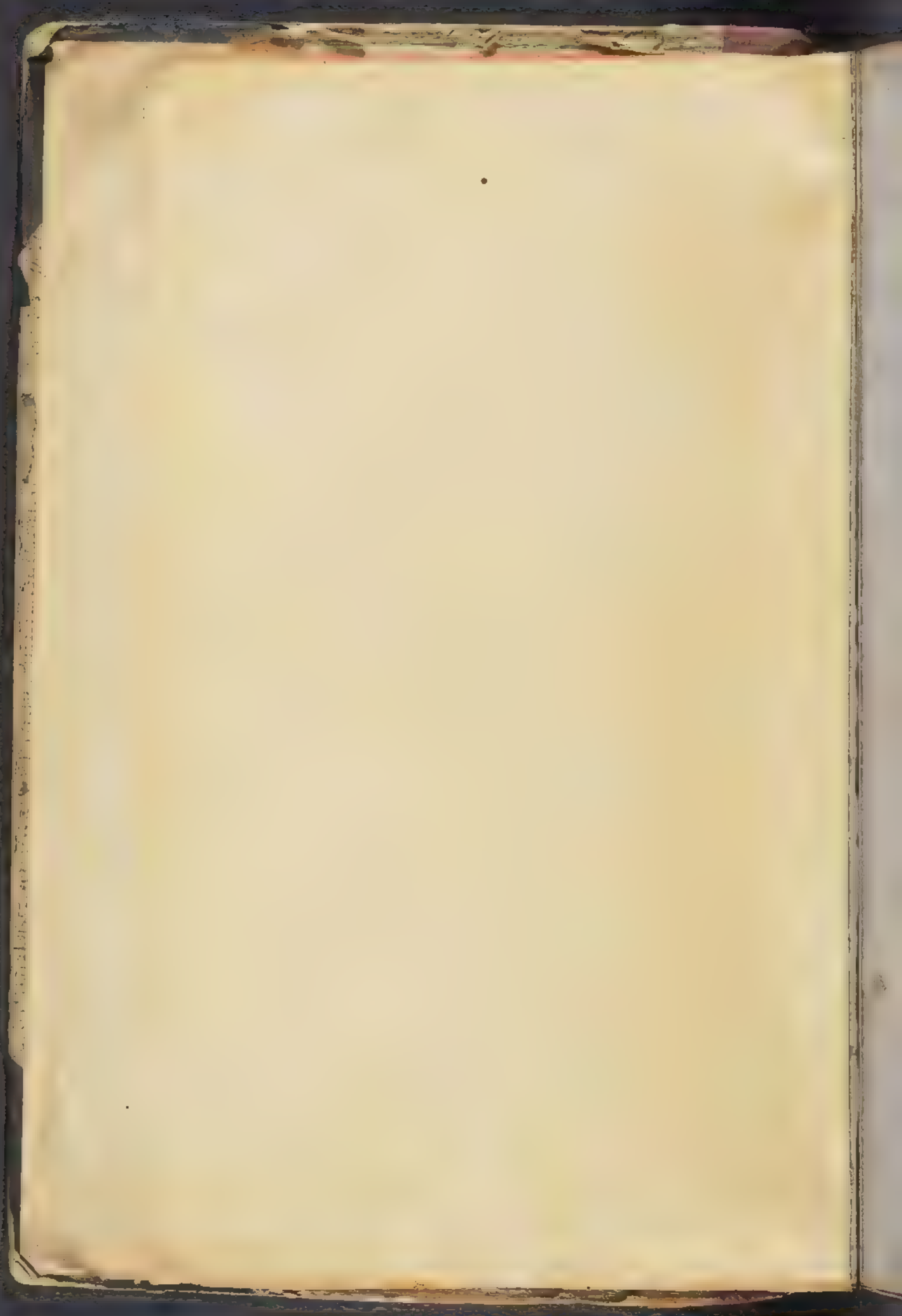
[illegible]

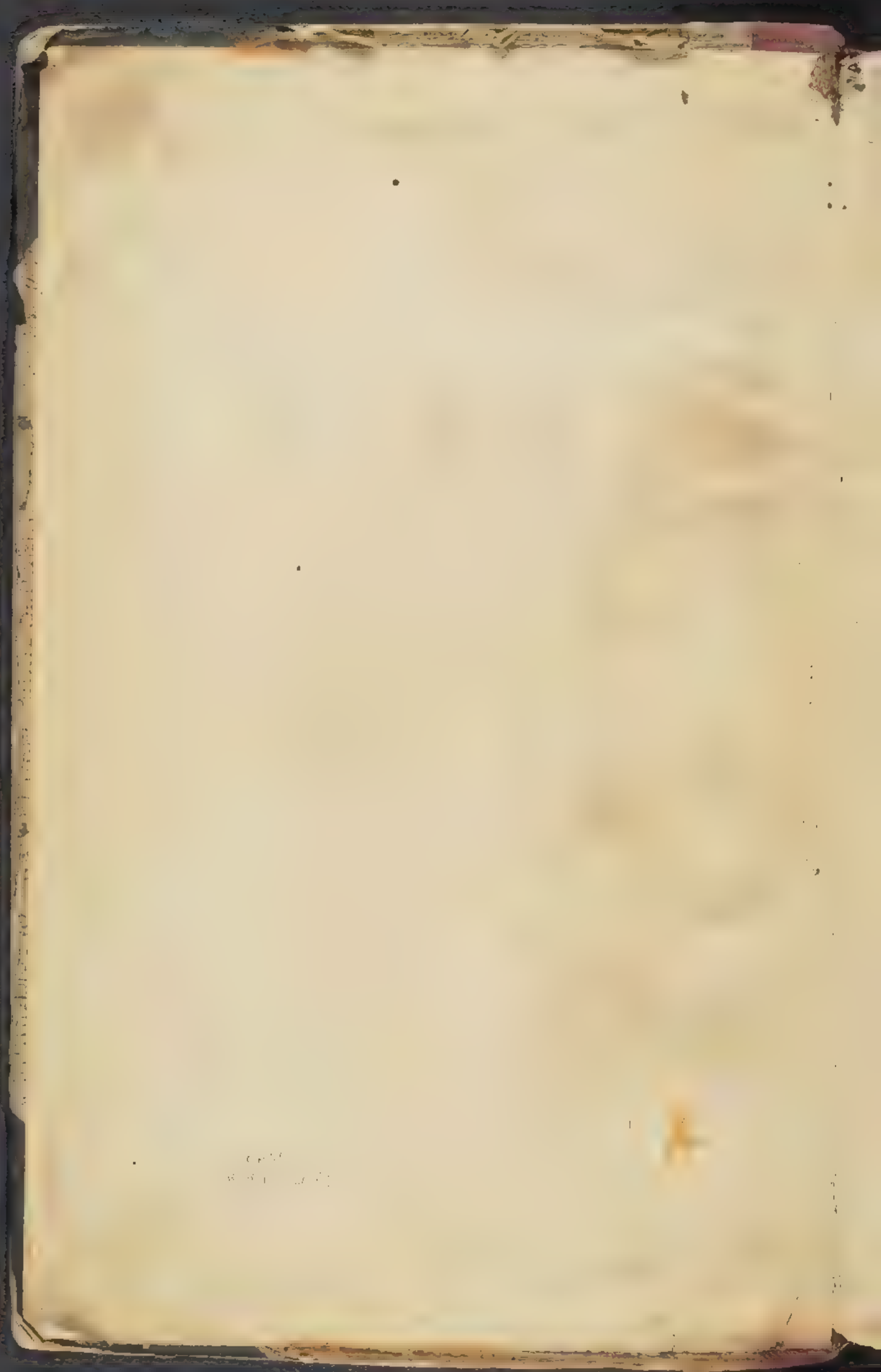
ושבתו

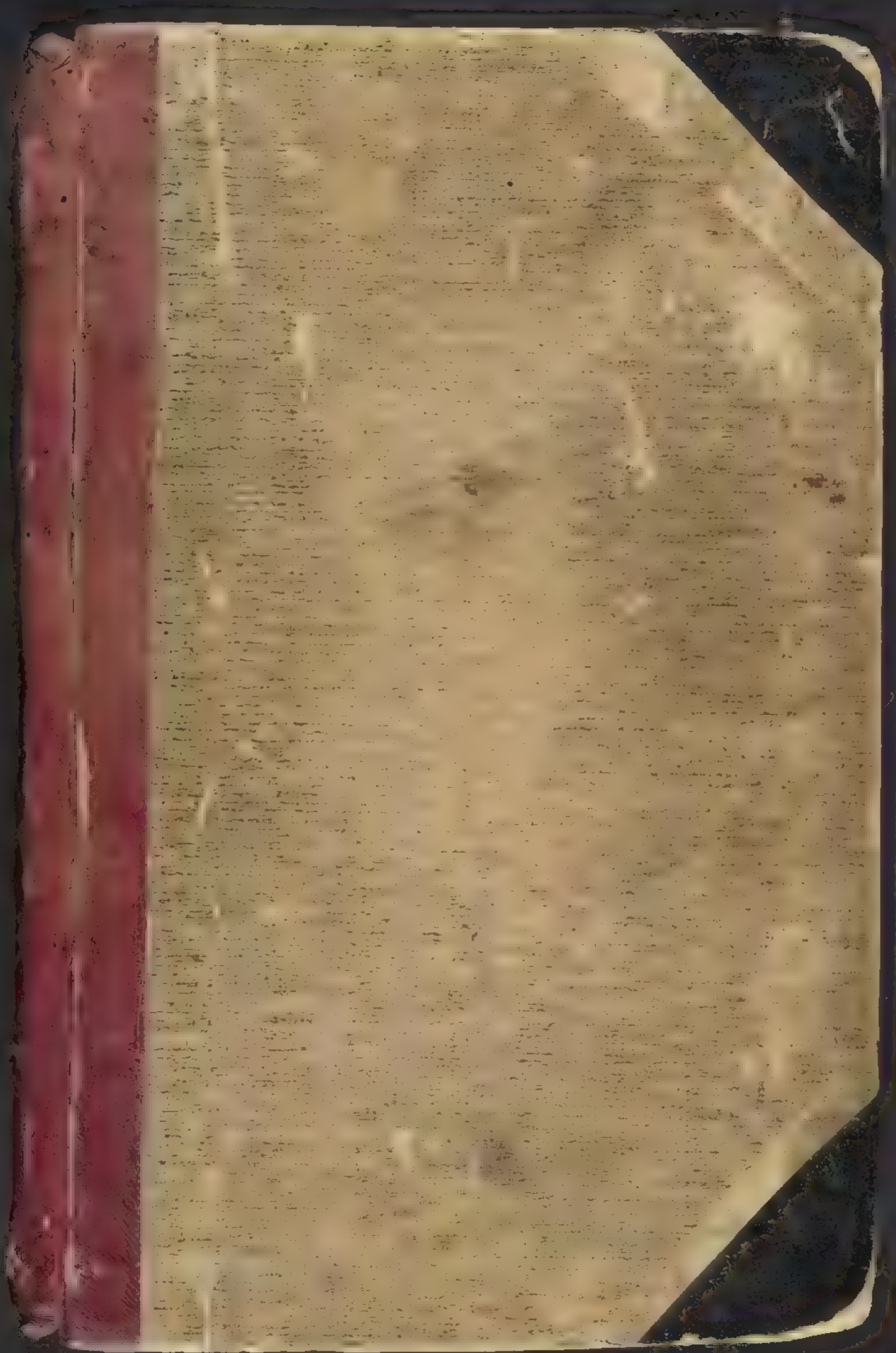
[illegible]

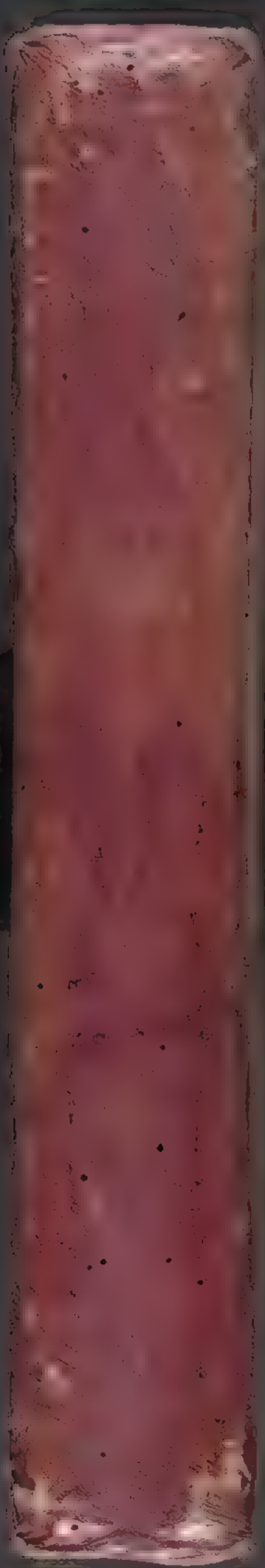
[illegible]

17
2 אביו ב
3 ושלשה חדשים מן
בירושלם ויענש אתה
4 ומלך מלך מצרים את
וסב את שמו יהוה
ה וביארו מצרים
במלכו ואחת עשרה
6 בענין יהוה אלהיו
7 ואסגדו בנחשתים לו
בויבדנאצר לב
ותועבו

עבודת

היה והעלות על

17 דהו: ויעשו בני ישראל

ואת יחג המצות שבעת

18 ישראל מימי שמואל

ועד כפסח אשר עשה

עדה וישראל הנמצא

19 עשרה שנה למלכות

הי כל זאת אשר הכין

לדמעותם

ואשר

